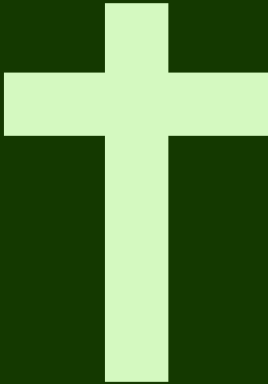

Testament Cobā de'en choe' dižā' che ancho

Jesocrisṭān'

New Testament in Zapotec, Yatzachi (MX:zav:Zapotec,
Yatzachi)

**Testament Cobə de'en choe' dižə' ɕhe ancho
Jesocrisṭən'
New Testament in Zapotec, Yatzachi (MX:zav:Zapotec,
Yatzachi)**

copyright © 1971 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Zapotec, Yatzachi

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Zapoteco, Yatzachi [zav], Mexico

Copyright Information

© 1971, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Zapotec, Yatzachi

© 1971, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

d439ce34-67af-5db7-b82c-f44ad9932db2

Contents

SAN MATEO	1
SAN MARCOS	81
SAN LUCAS	130
SAN JUAN	210
HECHOS	267
ROMANOS	343
1 CORINTOS	380
2 CORINTOS	418
GÁLATAS	441
EFESIOS	455
FILIPENSES	468
COLOSENSES	477
1 TESALONICENSES	486
2 TESALONICENSES	493
1 TIMOTEO	497
2 TIMOTEO	508
TITO	516
FILEMÓN	521
HEBREOS	523
SANTIAGO	551
1 PEDRO	561
2 PEDRO	572
1 JUAN	579
2 JUAN	588
3 JUAN	590
JUDAS	592
APOCALIPSIS	595

Dižə' Güen Dižə' Cobə De'en Bzoj Sam Mtion'

ᶑaxta'o Jesocristən'

¹ Nga cho'en dižə' che de'e ᶑaxta'o Jesocristən' dezd gan' gw̄xete dia che'enə'. Na' nyoj la yoguə'ate de'e ᶑaxta'ogüe' ca' gwzolaozən len de'e ᶑaxta'ocho Abraannə' xte n̄a'a. Jeso'osən' naque' xi'in dia che de'e Rei Dabin', na' de'e Dabin' naque' xi'in dia che de'e Abraannə'.

² Abraannə' naque' ᶑa Isaac, na' Isaaquən' naque' ᶑa Jacob, na' Jacobən' naque' ᶑa Joda len beṇə' biše'e ca' yeᶑa'. ³ Jodan' na' Tamar zjənaque' ᶑaxna' Fares na' Sara. Na' Faresən' naque' ᶑa Esrom, na' Esronnə' naque' ᶑa Aram. ⁴ Arannə' naque' ᶑa Aminadab, na' Aminadabən' naque' ᶑa Naason, na' Naasonnə' naque' ᶑa Salmon. ⁵ Salmonnə' na' Raab zjənaque' ᶑaxna' Boos. Na' Boosən' na' Rot zjənaque' ᶑaxna' Obed. Na' Obedən' naque' ᶑa Isai. ⁶ Na' Isain' naque' ᶑa Rei Dabin', na' Rei Dabin' naque' ᶑa Salomon. Na' xna' Salomonnə' goque' xo'olə de'e Orias antslə ze'e yeca'a Rei Dabin' le' par gaque' xo'ole'.

⁷ Na' Salomonnə' naque' ᶑa Roboam, na' Roboannə' naque' ᶑa Abias, na' Abiasən' naque' ᶑa Asa. ⁸ Na' Asan' naque' ᶑa Josafat, na' Josafatən' naque' ᶑa Joram, na' Jorannə' naque' ᶑa Osias. ⁹ Na' Osiasən' naque' ᶑa Jotam, na' Jotannə' naque' ᶑa Acas, na' Acasən' naque' ᶑa Esequias. ¹⁰ Na' Esequiasən' naque' ᶑa Manases, na' Manasesən' naque' ᶑa Amon, na' Amonnə' naque' ᶑa Josias. ¹¹ Josiasən' naque' ᶑa Jeconias na' biše'e ca'. Beṇə' ca' gwnitə' ca' tyempən' catə' beṇə' Babilonia ca' besyə'əche'əxaxje' de'e ᶑaxta'o chio'o beṇə' Izrael Babilonian'.

¹² Gwde besyə'əche'əxaxje' lega'aque' Babilonian', goljə Salatiel xi'in Jeconiasən'. Na' Salatielən' naque' ᶑa Sorobabel. ¹³ Na' Sorobabelən' naque' ᶑa Abiod, na' Abiodən' naque' ᶑa Eliaquim. Na' Eliaquinnə' naque' ᶑa Asor. ¹⁴ Asorən' naque' ᶑa Sadoc, na' Sadoquən' naque' ᶑa Aquim. Aquinnə' naque' ᶑa Eliod. ¹⁵ Na' Eliodən' naque' ᶑa Eleasar, na' Eleasarən' naque' ᶑa Matan. Na' Matannə' naque' ᶑa Jacob. ¹⁶ Nach Jacobən' naque' ᶑa Jwse ben' naquə be'en che Marian'. Na' Marian' naque' xna' Jeso'os ben' nzi' Crist, zeje dižə' ben' gwlej Diozən' par gaquəlene' beṇəchən'.

¹⁷ Na' tyemp che de'e Abraannə' xte tyemp che de'e Dabin' goc žda' dia che'enə'. Na' goszolaon tyemp che de'e Dabin' xte catə'ən beṇə' Babilonia ca' besyə'əche'əxaxje' de'e ᶑaxta'o chio'o beṇə' Izrael Babilonian' gozac yežda' dia che'enə'. Na'

lecza dezd tyemp catə'an besyə'əche'əxaxje' lega'aque' Babilonian' xte catə'an bžin žan' goljə Cristən' gozac yežda' dia che'enə'.

Catə' goljə Jeso'osən'

¹⁸ Na' quingan' goquə catə'an goljə Jesocristən'. Banaquən gwšagna' Marian' len Jwsen', na' ze'e ca'a Jwsen' le' par gague' xo'ole', gwsa'acbe'ine' banoa' Marian' bdao'. Goc ca' chedə' Spirit che Diozən' benən par ničh bgüendao' bda'onə' lo'o le'enə'. ¹⁹ Na' Jwsen' ben' banaquən si'e Marian' par gague' xo'ole', goque' to beṇə' chon de'e güen lao Diozən'. De'e na'anə' bene' xbab cuejyichje' Marian' šižizə sin cui no gacbe'i par ničh cui əgwsie' le' zto'. ²⁰ Žlac chone' xbab gone' ca', to angl che Xancho Diozən' blo'elaogüe'e le' lao bišgal. Na' gože'ene': — Jwse, le' naco' xi'in dia che de'e Dabin'. Bito žebo' si'o Marian' par gague' xo'olo'. Spirit che Diozən' benən par ničh no'e bda'onə'. ²¹ Na' sane' to bi'i byo, na' əgwsio labo' Jeso'os chedə' yebeje' beṇə' gwlaž chele ca' xni'a de'e malən' beṇə' se'ejle' che'.

²² Na' de'en goquə yoguə' de'e ca' goc complir can' gwna Diozən' de'en bzoj to profet beṇə' be' xtižə' Diozən' cana', gwne':

²³ To no'ol güego' beṇə' nenaplažə'əchgua cuine' güe'e to bi'i byo dao' na' sane'ebo'.

Na' si' labo' Emanuel.

Na' Emanuel zeje dižə': Zoczə Diozən' len chio'o.

²⁴ Na' catə' beban Jwsen' beyož gwneine' yelən' ca', beteyo bene' can' gož angl che Xancho Diozən' le'. Jəxi'e Marian' liže'enə' par goque' xo'ole'. ²⁵ Pero Jwsen' gwda'pəcze' le' respet xte catə'an gwxane' to bi'i byo dao', xi'ine' nech. Na' gwxi' labo' Jeso'os.

2

Magos ca' jəsə'alane'e Jeso'osən'

¹ Ca tyemp can' gwnabia' Rei Erodən', goljə Jeso'osən' Belennə', to yež gan' mbane Jodean'. Na' goquən' besə'əžin to čopə magos Jerosalennə', beṇə' za'ac galən' chla' bgüižən'.

² Na' gosə'əṇabene' beṇə' lao' syodan' gwse'e: — ĆGan' rei che beṇə' Izrael ca', be'en bagoljənə'? Nezetə' bagolje'enə' chedə' bable'ito' beljw che'enə' catə'an bla'an lažto'onə' galən' chla' bgüižən'. Na' za'ato' par ničh güe'ela'oto'one'.

³ Catə' bene Rei Erodən' xtižə'əga'aque'enə', de'e juisy de'e goquene', na' lecza ca' yoguə'əloj beṇə' lao' syoda Jerosalennə'.

⁴ Nach btob Rei Erodən' yoguə'əloj bχoz əblao che chio'o beṇə' Izrael na' lecza yoguə' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizezən', con beṇə' nitə' syodan'. Na' gwṇabene'

lega'aque' gan' naquən galjə Cristən' ben' gwlej Diozən' par gaquəlene' nasyon chechon'. ⁵ Nach gwse' beṇə' ca' Erodən': — Belen nan' galje', gan' mbane Jodea, la' can' na to part Xtižə' Diozən' de'en bzoj to profet beṇə' be' xtiže'enə' cana'. Quinga nan:

⁶ Ca naquə yež Belen gan' mbane Jodea, naquəczən yež de'e zaquə'achgua entr yež əblao ca' de'en zjəchi' Jodean',

chedə' to beṇə' Belennə' gaque' beṇə' gwnabia', na' le' əggüia əgwy'e' chio'o beṇə' Izrael.

⁷ Nach Erodən' bene' mendad ja'ac magos ca' laogüe'enə' bgašə'əzə par niç gwnabene' lega'aque' tcho'a tšao' batə'əquən' besə'əle'ine' bla' beljon'. ⁸ Nach bsele'e lega'aque' Belennə', gože' lega'aque': —Le'e žja'ac Belennə' na' le'e žjəyeditlyjožə bida'onə'. Na' catə' yeželelebo' na' deydixjue'ile nada' par niç leczə ša'a əžje'ela'ogua'abo'.

⁹ Beyož bosə'ozenag magos ca' can' gož rein' lega'aque', nach gwsa'aque' əzja'aque'. Na' ca naquə beljon' de'en besə'əle'ine' gan' chla' bgüižən' catə' cuinə' sa'ac lažga'aque'enə', zdan le'e yoban' žialaon laoga'aque'enə' bžinten gwzon gan' zo bida'onə', na' gwlezən. ¹⁰ Na' besyə'əbeine' xte juisy ca de'en besə'əle'ine' beljon' de'e yoblə. ¹¹ Nach catə' gwso'e lo'o yo'onə' na' besə'əle'ine' bida'onə' len xna'abo' Marian'. Nach bosə'əzo xibga'aque' gwso'elaogüe'ebo'. Na' bosə'əsaljo caj čhega'aque' ca' na' gosə'əbeje' or, yal na' to xnižə' yag de'en chla' zix de'en ne' mirra par gwso'ebo'on. ¹² Pero na' Diozən' gwduxjue'ine' magos ca' lao bišgal de que bito yesyə'ədie' gan' zo Rei Erodən'. De'e na'anə' besyə'əque'e yetolə nez par jəya'aque' lažga'aque'enə'.

Jwsen' len Marian' na' len Jeso'osən' ja'aque' Egipton'

¹³ Na' catə' babesa'ac magos ca', to angl che Xancho Diozən' bloe' laogüe' Jwsen' lao bišgal, na' gože'ene': —Gwyas, gwche' bida'onə' na' xna'abo'onə' le'e žja'ac Egipton' na' sole xte catə'əch ənia' le'e batə'əquə' guaquə yesa'acle, chedə' Erodən' banži'e bia' yeyilje' bida'onə' par gote'ebo'.

¹⁴ Nach nencal gwyas Jwsen', gwche'e bida'onə' len xna'abo'onə' zja'aque' Egipton'. ¹⁵ Nach gwnite'e Egipto na'azə xte catə'əch got Erodən'. Na' de'en gwso'one' ca' goc complir de'en bzoj to profet beṇə' be' xtižə' Diozən' cana'. Quinga bzoje' de'en gwna Xancho Diozən': “Chixjue'ida' Xi'ina'anə' yeze'e Egipton'.”

Erodən' bsele'e soldad par gwso'ote' yoguə' bi'i byo dao'

¹⁶ Na' lao bazja'aque' Egipton' Erodən' lechgualə bžejene' catə' gocbe'ine' gosə'əxoayag magos ca' le' de'en cuich besyə'ədie' gan' zo'enə'. Na' segon can' gwyejni'ine' catə' gwnabene'

lega'aque' antslə do batə'aquən' bla' beljon', bsele'e soldad che' ca' par jse'ete' yoguə'ələl bi'i byo che'en dao' zelao bi'i čhop ize, bi'i ca' gwsa'aljə Belennə' na' yeziqə'əchlə yež ca' zjənyechj zjəmbi'i Belennə'. ¹⁷ Na' laogüe de'en gwso'ote' bi'i byo dao' ca', goc complir can' bzoj de'e profet Jeremiasən', ben' be' xtižə' Diozən' cana', gwne':

¹⁸ Gaquə bgüine bgüezən' yež de'en nzi' Rama.

No'ol ca' zjənaquə xi'in dia che de'e Raquelən' lechguale yesyə'əyašə' yesyə'əgüinlaže'e che yoguə' xi'in da'oga'aque' ca' əsa'at.

Na' bito se'enene' par no yeyo'exen lega'aque'.

¹⁹ Lao ne'e nitə' Jwse ca' Egipton' got Erodən'. Nach to angl che Xancho Diozən' bloe' laogüe' Jwsen' lao bišgal. ²⁰ Na' gože'ene': —Gwyas, beče' bida'onə' len xna'abo'onə' na' le'e žjəya'ac Izraelən'. Bagwsa'at beņə' ca' besyə'əyilj bida'onə' par so'ote'ebə'.

²¹ Nach gwyas Jwsen' beče'e bida'onə' len xna'abo'onə' jəya'aque' lažga'aque' Izraelən'. ²² Pero Jwsen' catə' benene' de que Arquelaon' bedie' belane' xlatjə de'e xə' Erodən', bžebe' žjəya'aque' gan' mbane Jodean'. Na' Diozən' gwdixjue'ine' le' lao bišgalən' de que bito žjəya'aque' Jodean' sino que žjəya'aque' gan' mbane Galilean'. ²³ De'e na'anə' besyə'əžine' syoda Nasaretən' na' jəsyə'ənite'e. Na' de'en jəsyə'ənite'e Nasaretən' goc complir de'en boso'ozoj de'e profet ca' cana' gosə'əne' che Jeso'osən' de que beņə' yesə'əsi'ene' beņə' Nasaret.

3

Juan ben' bčhoa beņə' nis gwdixjui'e dižə' güen dižə' cobə che Diozən'

¹ Na' gwde zan iz, Juan ben' bčhoa beņə' nis gwyeje' latjə dašən' gan' mbane Jodean'. ² Na' gwdixjue'ine' beņə' gože' lega'aque': —Le'e yedinje xtolə'əle ca', čhedə' babžin ža catə' Diozən' ben' zo yoban' nabi'e con notə'ətezə beņə' əso'e latjə.

³ De'e profet Isaiazən' ben' be' xtižə' Diozən' cana' bzoje' che Juannə', gwne':

To beņə' əne' zižjo latjə dašən', əne':

“Le'e so probnid par əgwzenagle che Xancho' catə'an yide'.

Na' šə sole probnid par əgwzenagle che' catə'an yide', de'en gonle ca' gwxaquə'əleben can' chonle chxi' chloale nez ca' catə' chidə to beņə' blaö.”

⁴ Na' Juannə' gwyaze' lachə' de'en gwso'one' len yišə' xa cameyən'. Na' par dobey che' bčhine' to pedas yid. Na' gwdaogüe' bišə'əzo, na' lecəə gwdaogüe' ši'in bia ser, bia nitə' yixə'. ⁵ Beņə' Jerosalennə', na' beņə' ca' ža' yoguə' yež ca' gan'

mbane Jodean', na' leczə benə' ža' yež ca' nyečhj mbi'i yao Jordannə' gwsa'aque' ja'aque' gan' zo Juannə' par boso'ozenague' xtiže'ena'. ⁶ Na' bosə'əxoadole'e lao Diozən', na' Juannə' bchoe' lega'aque' nis lo'o yao Jordannə'.

⁷ Na' leczə ja'ac zan benə' Izrael benə' ca' zjənchoj zjənzi' fariseo, na' benə' ca' zjənzi' sadoseo. Ja'aque' par bchoa Juannə' lega'aque' nis, Nach Juannə' gože' lega'aque': —Le'e nacle benə' goxoayag na' naljele. ¿Echaquele de que guaquə yexonjele castigon' de'en əselə' Diozən' par le'e? ⁸ Cheyalə' gonle de'en naquə güen par nič əsa'acbe'i benə' yoblə de que baboša' yičjla'ažda'olen'. ⁹ Na' bito gonle xbab de que Diozən' bito gone' le'e castigw che xtolə'alen' laogüe de'en nacle xi'in dia che de'e Abraannə'. Bito nacho de que lechgualə chyažje Diozən' le'e. Guaquə gone' par nič yej quinga yesyə'əyaquən xi'in dia che de'e Abraannə'. ¹⁰ Ca naquə le'e šə cui chonle can' chazlažə' Diozən', gwxaquə'əlebele ca to yag frot de'e cui bi frot chbian. Na' ca naquə yoguə'əte yag frot de'e cui bi frot chon, chəsə'əčhog benə' len na' chəsə'əzeye'en. ¹¹ Na' ca naquə le'e chediņjele xtolə'əle ca', nada' de'e li chčo'a le'e nis. Na' ze'e yidə ben' gon par nič so Spirit che Diozən' lo'o yičjla'ažda'ochon' na' nabi'an chio'o. Na' Spiritən' naquən ca yi' na' gwxi' gwloan yičjla'ažda'ochon' len bitə'ətezə de'e mal. Ben' yidə zaquə'əche' ca nada' na' bito zaca'a par gaca' xmose'. ¹² Be'enan' gone' len chio'o can' choncho catə' chdecho trigon' rner, na' chzeycho yix bebən'. Na' šə chonlilažə'əcho Diozən', yotobe' chio'o par nič socho txen len le', na' benə' ca' cui chso'onlilažə' le', əsele'e lega'aque' lao yi' gabilən' de'en cuiczə cheyol.

Catə' gwchoa Jeso'osən' nis

¹³ Na' gwza' Jeso'osən' gan' mbane Galilean' na' gwyeje' gan' zo Juannə' cho'a yao Jordannə' par nič Juannə' bchoe' le' nis. ¹⁴ Na' Juannə' benczə yičjlaogüe' caguə gone'ene' gwchoe' Jeso'osən' nis. Gože'ene': —Chyažjləda' əgwčo' nada' nisən' na' nadə'əlan' zedenabdo' gwchoa' le' nisən'.

¹⁵ Nach Jeso'osən' gože' Juannə': —Gone'e bchoa nada' nisən'. Cheyalə' goncho ca' par nič gaquə complir yoguə'əlol de'en non Diozən' mendad gaquə.

Nach gwčheb Juannə' bcho'ene' nisən'. ¹⁶ Na' catə' beyož gwchoa Jeso'osən' nisən', le'e bechojte' lo'o nisən', na' le'e byaljwte le'e yobanə' na' ble'i Jeso'osən' gan' zo Diozən'. Ble'ine' Spirit che Diozən' betjən ca to ngolbexə na' bžinən gwzon len le'. ¹⁷ Na' gwse'enene' gwna Diozən' ben' zo yoban': —Bengan' Xi'ina', ben' chacda' čhei, lechgualə cheba chezaquə'əlaža'a le'.

4

Gwlo'oyelə' gwxiye'enə' Jeso'osən' gone' de'e mal

¹ Na' Spirit che Diozən' benən par niç gwyej Jeso'osən' latjə dašən', par niç gwlo'oyelə' gwxiye'enə' le' gone' de'e malən'.

² Na' bitobi gwdao Jeso'osən' lao čhoa ža čhoa yel, na' catə' gwde de'e čhoa žanə' gwdone'. ³ Na' gwxiye'enə' bgüiguə'n gan' zo Jeso'osən', gožə'n le': —Šə len' naco' Xi'in Diozən', gož yej quinga yesyə'ayaquən yetxtil.

⁴ Nach gož Jeso'osən' len: —Nyojczə Xtižə' Diozən' nan: “Caguə yelə' guao na'azən' əbane chio'o beṇəç sino leczə chyažjecho yoguə'alol dižə' de'en na Diozən' par əbancho.”

⁵ Na' gwche' gwxiye'enə' le' yichjo' yo'odao' əblao che chio'o beṇə' Izrael de'en zo Jerosalennə' na' gwlequən le' gan' le'ezelaogüe naquə sibə. ⁶ Na' gožən le': —Šə len' naco' Xi'in Diozən' bexitə' nga par che'elə, la' nyojczən le'e Xtižə' Diozən' nan:

Eselə' Diozən' angl che' ca' par əsa'aclene' le', na' əso'oxe'e le' par niç bito əçhego'o no yej.

⁷ Na' gož Jeso'osən' gwxiye'enə': —Leczə can' nyojən le'e Xtižə' Diozən', nan: “Bito con goncho Xancho Diozən' prueb šə leine' can' ne'enə'.”

⁸ Na' gwxiye'enə' gozche'en le' to lao ya'a de'e naquə lechguale sibə, na' blo'in le' yoguə' nasyon de'en zjəchi' lao yežlyon' ca naquə dechgua yelə' chnabia' čhega'acquənnə'. ⁹ Nach gožən le': —Yoguə' de'e quinga chle'ido' nga gona'an le' šə gwzo xibo' laogua' nga par güe'elaogo'o nada'.

¹⁰ Nach gož Jeso'osən' len: —Gwchi'izə' ca'alə nga Satanas. Nyojczən le'e Xtižə' Diozən' nan: “Cheyalə' šejni'alažə'əcho tozə Xancho Diozən' na' tozə le' güe'ela'ocho.”

¹¹ Na' bebi'izə' gwxiye'enə' len le', nach besə'əžin balə angl ca' jse'eclene'ene'.

Jeso'osən' gwzolaogüe' chyixjui'e dižə' güen dižə' cobə che Diozən'

¹² Na' Jeso'osən' gwze'e Jodean' par gwyeje' Galilean' catə' benene' de que bade Juannə' ližyan'. ¹³ Na' gwze'e Nasaretən' jsə' syoda Capernaum de'en chi' cho'a nisda'onə' do gan' chi' distrit de'en nzi' Sabolon na' Neftali. ¹⁴ Na' de'en jəyezoe' syodan' goc complir can' bzoj de'e profet Isaiazən', ben' be'e Xtižə' Diozən' cana' gan' nan:

¹⁵ Le'e gwzenag, le'e beṇə' Galilea, le'e cui nacle beṇə' Izrael, na' nitə'əle distrit Sabolon na' Neftali de'en mbane yešl'alə nisda'onə' na' yao Jordannə'.

¹⁶ Nčhol yichjla'ažda'olen' pero Diozən' əsele'e to beṇə' cue'e be'eni' xen lo'o yichjla'ažda'olen'.

Nacle ca beṇə' guat len yichjla'ažda'olen' por ni che de'e malən' chonle,

pero be'enə' əselə' Diozən' yocobe' yichjla'ažda'olen'.

17 Na' dezd tyemp na', Jeso'osən' gwzolaogwdixjui'e gwne': —Le'e yedinje xtolə'əlen', chedə' babžin ža ṇabia' Dioz ben' zo yoban' con notə'ətezə beṇə' əso'e latjə.

Jeso'osən' gwleje' tap beṇə' gwxen bel par gwsa'aque' disipl che'

18 Na' goquən' lao zda Jeso'osən' cho'a Nisdao' Galilean' ble'ine' chopə beṇə' gwxen bel, choso'ozalə'e yixjw bel chega'aque'enə' lo'o nisən'. Zjənaquə chopə biše'e. Toe' le' Simon Bed, na' yetoe' Ndres. 19 Nach gože' lega'aque': —Le'e da len nada'. Le'e nacle beṇə' gwxen bel, na' ṇa'a əgwzejni'ida' le'e par nič gonle ca so'ombia' beṇə' nada'.

20 Na' le'e gosə'əbejyichjtega'aque' yixjw bel chega'aque' ca nach ja'aclene' Jeso'osən'.

21 Nach gwsa'aque' yelata' na' jəsyə'ədi'e Jacob len Juan chopə biše'e, len xaga'aque' Sebedeo. Že'e to lo'o barcw chesyə'əyone' yixjw bel chega'aque'enə'. Na' lecəə gwṇabe Jeso'osən' Jacobən' len Juannə' par žja'aclene' le'. 22 Na' le'e bosyo'ocua'anlentie' xaga'aque' Sebedeon' barcon' na' ja'aclene' Jeso'osən'.

Jeso'osən' bsd blo'ine' beṇə' zan

23 Na' gozac catə' Jeso'osən' gwyeje' yoguə' yež ca' zjəchi' gan' mbane Galilean', gwzolaogüe' bsd blo'ine' beṇə' ca' zjəža' lo'o yo'odao' ca' gan' gwso'elao' beṇə' Izrael ca' Diozən'. Na' gwđixjui'e dižə' güen dižə' cobən' de que Diozən' ṇabi'e con notə'ətezə beṇə' əso'e latjə. Na' Jeso'osən' beyone' yoguə' beṇə' ca' chse'i gwde gwde yižgüe'. 24 Na' gosə' gwłaljə yoguə' de'en ben Jeso'osən' doxenlə ṇasyon Siria. Nach beṇə' Siria ca' jso'e yoguə' beṇə' ca' chsa'acšene laogüe'enə', beṇə' ca' chse'i zan clas yižgüe' na' beṇə' ca' chse'ey chesə'əla, na' len beṇə' ca' zjəyo'o zjəyaz de'e xio' yichjla'ažda'oga'aque', na' len beṇə' ca' chsa'az šon, na' beṇə' ca' zjənat to part cuerp chega'aque'enə'. Na' beyone' yoguə'ətega'aque'. 25 Na' zan beṇə' za'ac distrit che Galilea, na' beṇə' za'ac yež ca' gan' nzi' Decapolis, na' beṇə' za'ac syoda Jerosalennə', na' beṇə' za'ac yež ca' yela' distrit che Jodea, nach beṇə' za'ac yešla'a yao Jordannə' jəsə'ənaogüe' le'.

5

Dižə' de'en bsd blo'i Jeso'osən' to lao ya'a blo'ine' non' zjəzo mbalaz

1 Na' Jeso'osən' catə' ble'ine' beṇə' zan zjənžag, gwlo'e gwchi'e to lao ya'a. Na' gosə'əbiguə' disipl che' ca' gan' chi'enə'.

2 Nach gwzolo' bsd blo'ine' lega'aque', gwne':

3 —Le'e chacbe'ile de que chyažjele gaquəlen Diozən' le'e, zole mbalaz chedə' bacho'ele latjə chnabia' Diozən' le'e.

4 Na' le'e zole trist lo'o yichjla'ažda'olen' por ni che xtolə'əle ca', mbalaz sole chedə' Diozən' yeyonxenlaže'e le'e.

5 Na' le'e laogüe de'en chzexjw yichjle len Diozən' na' len beṇəchən', mbalaz sole chedə' Diozən' gone' par nič gaquə güen chele can' baben Diozən' lyebe.

6 Na' le'e chzelažə'əchgualē gacle beṇə' güen lao Diozən', zole mbalaz chedə' Diozən' bachaclene' le'e par nič gacle beṇə' güen laogüe'enə'.

7 Na' le'e cheyašə'əlažə'əle beṇə' yoblə, mbalaz zole chedə' leczə ca' Diozən' cheyašə' cheži'ilaže'e le'e.

8 Na' le'e banacle beṇə' la'aždao' xi'ilažə', zole mbalaz chedə' žjəyezole txen len Diozən'.

9 Na' le'e chogo'ole yelə' chxenlažə' che beṇə' ljuežjle ca' chesə'ədilə, mbalaz zole chedə' la' Diozən' bagwcue'e le'e ca xi'ine'.

10 Na' le'e choso'oči' choso'osaquə' beṇə' le'e laogüe de'e chontezle de'en naquə güen lao Diozən', zole mbalaz chedə' cho'ele latjə chnabia' Diozən' le'e.

11 Na' catə' chesə'əzi'ichižə' beṇə' le'e na' chesə'əsaquə'əzi'e le'e na' chso'e yoguə' claste dižə' güenlažə' contr le'e por ni che de'en chonlilažə'əle nada', bia'aczə sole mbalaz. 12 Cheyalə' yeba yezaquə'əlažə'əchgualē la'aṇə'əczə za'ac de'e ca' contr le'e chedə' Diozən' gone' par nič gaquəchgua de'e güen chele catə' yežinle gan' zoe'enə'. Can' chso'one beṇə' ca' le'e leczə can' gwso'one de'e xaxta'ocho ca' de'e profet ca' beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana'.

Naccho ca zedə' na' ca be'eni' par len beṇə' ža' yežlyo nga

13 Ca zedə' chaclenən par nič caguə cuiayi' no yid belə', le'egatezə ca' le'e chaclenle par nič beṇəchən' cui chso'onteqe' de'e mal. Na' šə zedə'ən bitoch bi zxi' naquən, nezecho bito bi gac goncho par nič yeyaquən zxi' de'e yoblə. Na' bitoch bi zaquə'ən lete goschon fuerlə na' əgwlej əgwšošj beṇə' len. Can' gaquə len le'e šə cuich gonle can' chene'e Diozən'.

14 Ca be'eni' chaclenən beṇə' par chəsə'ənezene' gan' cheyalə' žja'aque', ca'aczən' chaclenle beṇə' par chəsə'ənezene' nac chene'e Diozən' so'one'. Na' can' notə'ətezə beṇə' chac chle'ine' to syoda xen de'en chi' to lao ya'a, ca'aczən' notə'ətezə beṇə' chac chle'ine' de'e güennə' chonle. 15 Catə' chgualə'əle to yi' bito chdosə'əlen žomə sino chda'alen le'e ze'e par chse'eni'in

len yoguə' beṇə' ža' lo'o yo'onə'. ¹⁶ Na' ca naquə le'e ža, cheyalə' sotezə sole gonle de'e güennə' par ničh yesə'əle'i beṇə' len na' əso'elaogü'e Xacho Diozən' ben' zo yoban'.

Jeso'osən' bsed blo'ine' can' na lei de'en bzoj de'e Moizezən'

¹⁷ Bito gonle xbab de que nada' za'a zedeyena' par ničh lei de'en bzoj de'e Moizezən' na' de'en bosozoj de'e profet ca' cana' cuich so'onən žin. Za'a par ničh gaquə complir yoguə'əlol de'en bsi' Diozən' xneze gaquə ca de'en bosozoj beṇə' ca'. ¹⁸ De'e li chnia' le'e, xte ca te che yežlyo nga len de'e ca' chle'icho le'e yoban', ni to letr dao' ni to asento de'en nyoj le'e lein' cui ten ca'azə xte que gaquə yoguə'əlol de'en chene'e Diozən' gaquə. ¹⁹ De'e na'anə' yoguə' de'e ca' zjənyoj de'en chene'e Diozən' gonle, la'anə'əczə šə lebeyožə to de'e dao', legonən. Notə'ətezle šə əchoele cui gonle can' none' mendadən', na' šə leczə əgwlo'ile beṇə' yoblə cui so'one' can' none' mendadən', Diozən' bito gone' le'e yelə' bala'an catə yežinle yoban' gan' chnabi'enə'. Na' notə'ətezle šə gonle can' none' mendadən' na' šə leczə gwlo'ile beṇə' yoblə so'one' can' none' mendadən', Diozən' gone' le'e yelə' bala'an catə yežinle yoban' gan' chnabi'enə'. ²⁰ Echnia' le'e, beṇə' fariseo ca' na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lein' bito zjənaquə yichjla'ažda'oga'aque'enə' güen lao Diozən'. Na' šə yichjla'ažda'olen' bito gaquəchən güen lao Diozən' cle ca' chega'aque'enə', bito yežinle yoban' gan' zo Diozən' chnabi'e.

Choncho de'e mal šə chža'a ljuežjcho

²¹ Na' leczə bsed blo'i Jeso'osən' lega'aque' gwne': —Banzele can' gož de'e Moizezən' de'e xaxta'ocho ca': “Cui no gotle. Na' šə no got ljuežj beṇəche', jostis ca' čhoglaogü'en che' de que cheyalə' gate'.” ²² Na' nada' chnia' le'e notə'ətezle šə chža'a ljuežj beṇəchle zaquə'əczən par gatle ca to castigw čele žalə' ca', na' notə'ətezle šə chžia chnitə'əle ljuežjle zaquə'əczən par so'on beṇə' golə blao ca' chəsə'anabia' nasyon Izraelən' castigw čhelen'. Na' notə'ətezle šə cholgüiž ljuežjle dižə' pesad, zaquə'əczən par yoselə' Diozən' le'e lao yi' gabil.

²³ Cheyalə' socho binlo len ljuežj beṇəchcho. Na' la'anə'əczə catə' bazole lo'o yo'odao' par əgwnežjwle bi de'en əgwnežjwle güe'ela'ole Diozən', šə žjsa'alažə'əle de que babenle contr to beṇə' ljuežjlen', ²⁴ na'azə cheyalə' yocua'anle šlož de'en noxə'əlen'. Zgua'atec žjəyeye'exenle beṇə' ljuežjlen', nach guaquə žjəyenežjwle de'en bagwleje par güe'ela'ole Diozən'.

²⁵ Catə' to beṇə' gonle xya che' na' əche'e le'e lao jostis, legonlene' regl binlo lao ngo'ole nezən' par ničh na' cui che'e le'e lao jostisən'. Šə bito gonle ca' ža, catə' əžinle lao jostisən'

gone' le'e lao na' polsian' par yosə'əže'e le'e ližya. ²⁶ Echnia' le'e, bito yebeje' le'e xte catə' čixjwle doxen de'en chalə'əlen'.

De'e malən' choncho šə chgo'o xtocho

²⁷ Baņezele can' gwna de'e Moizezən': "Bito co'o xtole na' bito cuejyichjle be'en čele o no'ol čele par solenle beņə' yoblə." ²⁸ Na' nada' chnia' le'e de que notə'ətezle šə chgüiale to no'olə na' chzelažə'əle solenlene', banaple dolə' čhedə' tozəczə ca malən' bachonle lo'o la'ažda'olen' len de'en chon beņə' chgo'o xtoe'.

²⁹ Na' de'e na'anə' əchnia' le'e, šə de'en chle'ile len jəlaole chonən par nič əxople gonle de'e malən', nca'alə xņeze žalə' cui žia jelaolen'. Len nca'alə xņeze cuejlen cle ca cuiayi'ile lao yi' gabilən' por ni čhe len. ³⁰ Na' šə de'en chonlenle na'ale ca' chonən par nič əxople gonle de'e malən', nca'alə xņeze žalə' cui žia na'ale na'anə'. Len nca'alə xņeze čhogga'aclen cle ca cuiayi'ile lao yi' gabilən' por ni čhe lega'aquən.

Beņə' csad ca' bito cheyalə' yesyə'ala'a ljuežjga'aque'

³¹ Leczə ņezele can' gwna de'e Moizezən': "Notə'ətezə beņə' yele'e no'ol čhe'enə', cheyalə' čhas to act ga güe'en dižə' de que besyə'əle'enə'." ³² Na' nada' əchnia' le'e de que notə'ətezle yela'ale no'ol čhelen', šə bito naque' to no'olə go'o xtoi, gonle par nič gaque' ca to no'olə go'o xtoi. Na' notə'ətezle yošagna'ale len to no'olə beņə' bela'a ben' čhei le', leczə tozəczə ca malən' chonle len beņə' ca' chesə'əgo'o xtoi.

Jeso'osən' bzejni'ine' čhe jorament ca'

³³ Na' leczə baņezele can' gož de'e Moizezən' de'e xaxta'ocho ca': "Bito əgwzole jorament lao Xancho Diozən' catə' ənale to de'en gonle šə cui gonle complir can' nalenə'. Catə'an chzole jorament lao Xancho Diozən', cheyalə' gonle can' chonle lyeben' laogüe'enə'." ³⁴ Pero na' nada' chnia' le'e, cuat əgwzole joramentən' por bitə'ətezə, nic por yoba čhedə' na'anə' zo Diozən' chnabi'e. ³⁵ Na' nic əgwzole joramentən' por yežlyon' čhedə' den xni'a Diozən'. Na' nic əgwzole joramentən' por syoda Jerosalenə' čhedə' naquən syoda čhe Diozən' ben' naquə le'ezelaogüe Rei blao. ³⁶ Na' nic gon yichjlen' testigw de que cho'ele dižə' li, čhedə' bito gaquə gonle par nič yišə' yichjlen' yeyaquən šyiš o yeyaquən gasj. ³⁷ Cheyalə' güe'ele por dižə' li nič cui əyažjən əgwzole jorament par se'ejle'e beņə' čele. Šə chyažjən bichlə dižə' de'e ənale par se'ejle'e čele, nacbia' gwxiye' nan' chnabia'an yichjla'ažda'olen'.

Bito co'olazə'əcho beņə' contr checho

³⁸ Šə to beņə' gone' zi' jelaolenə' ņezele de que lei de'en bzoj de'e Moizezən' nan de que gaaquə gonle zi' jelaogüe'enə'.

Na' šə to beṇə' əxope' to leyle leczə nezele de que lein' nan guaquə əxople to che'enə'. ³⁹ Pero na' nada' əchnia' le'e, bito əgwžonle gon beṇə' de'e mal len le'e. Šə to beṇə' cape'e šla'a xaguə'alen', le'e güe' latjə cape'e de'en yešla'a. ⁴⁰ Šə to beṇə' chene'ene' əque'e xcamislen' laogüe de'en chalə'ale latə' xmeche', güe'etele latjə əque'e len xadon chelen'. ⁴¹ Na' šə to beṇə' blao gone' byen šejlenlene' gua'ale yoa' che'enə' to kilometro, le'e šejlene' gua'alen yeto kilometro. ⁴² Na' šə bi de'en chṇabe beṇə' le'e, le'e güe'en. Na' le'e cueje šə bi de'e chṇabe' cuejlene'.

Cheyalə' gaquecho che beṇə' contr checho

⁴³ Na' leczə baṇezele can' chəsə'əne': "Cheyalə' gaquele che beṇə' migw chele na' gue'ile beṇə' contr chele." ⁴⁴ Pero nada' əchnia' le'e, le'e gaque che beṇə' contr chelen', le'e ṇabe Diozən' gaquə de'e güen che beṇə' ca' choso'ožia choso'onitə' le'e. Na' le'e gon de'e güen len beṇə' ca' chəsə'əgue'i le'e, na' le'e gon orasyon lao Diozən' par beṇə' ca' chsa'adə' le'e dižə', na' par beṇə' chəsə'əsaquə'əzi' le'e. ⁴⁵ Šə gonle ca' na'achən' əsa'acbe'i beṇə' de que nacle xi'in Xacho Diozən' ben' zo yoban'. Le'enə' chone' ca chla' bgüižən' par yoguə'əlöl beṇə' la'anə'əczə šə chso'one' de'e güen o šə chso'one' de'e mal. Na' leczə chone' par ničh chac yejw par yoguə'əlöl beṇə' ža' yežlyon' la'anə'əczə šə zjənaque' beṇə' güen o šə zjənaque' beṇə' mal. ⁴⁶ Šə porzə chaquele che beṇə' ca' chsa'aque chele žbixa zedegua'atguan par le'enə'? Le'egatezə can' chso'on beṇə' gočixjw ca', beṇə' ca' nale zjənaque' beṇə' malchgua. ⁴⁷ Na' šə con chguaple diox beṇə' ljuežjle ca'azə žəchonle xbabən' de que chonchle güen cle ca beṇə' yoblə? Bito chonchle güen. Can' chso'on beṇə' ca' cui zjənombia' Diozən', con beṇə' ljuežjga'aque' na'azə chesə'əguape' diox. ⁴⁸ Cheyalə' gacle beṇə' šao' ca beṇə' šao' beṇə' güennə' naquə Xacho Diozən' ben' zo yoban'.

6

Jeso'osən' blo'ine' naquən' cheyalə' goncho caridan'

¹ Le'e gon de'en naquə de'e güen pero caguə parzə ničh yesə'əle'i beṇə' can' chonlen' na' so'elaogüe'e le'e, chedə' šə chonle ca' bito güe'elao' Xacho Diozən' ben' zo yoban' le'e. ² De'e na'anə' šə bi de'en chene'ele əgwnežjwle to beṇə' par gaquəlenlene', le'e əgwnežjon pero caguə parzə ničh yesə'əneze beṇə' can' chonlen' na' əso'elaogüe'e le'e. Beṇə' goxoayag ca' chəsə'ənežjue' bi de'en chəsə'ənežjue' beṇə' do lo'o yo'oda'onə' na' do lao lcue' parzə ničh əso'elao' beṇə' lega'aque'. De'e li chnia' le'e, bagwyejlaoczəga'aque'enə' pero Diozən' bito güe'elaogüe'e lega'aque'. ³ Pero na' le'e ža, šə bi de'en əgwnežjwle

to beṇə' par gaquəlenlene', bito co'ole be' lban ca de'en chonle.
 4 Gonlen ca cui əsa'acbe'i beṇə' na' cui so'elaogüe'e le'e. Xacho
 Diozən' ben' chle'i yoguə' de'en choncho güe'elaogüe'e le'e.

Bsed blo'i Jeso'osən' nac cheyalə' goncho orasyon

5 Catə' gonle orasyon bito gonlen can' chso'on beṇə'
 goxoayag ca'. Lega'aque' chəsyə'əbeine' chəsə'əzeche' chso'one'
 orasyon lo'o yo'odao' chəga'aque' ca' gan' chso'elaogüe'e
 Diozən' na' do squin lquey, chso'one' orasyonnə' par
 chesə'əle'i beṇə' can' chso'one'enə'. De'e li chnia' le'e,
 bagwyejlaoczəga'aque'enə' na' Diozən' bito güe'elaogüe'e
 lega'aque'. 6 Na' catə' gonle orasyon le'e yeyo'o lo'o yo'o chele na'
 əgwseyjwle puertən', na' gonle orasyonnə' lao Xacho Diozən'
 ben' cui chle'icho. Na' Xacho Diozən' ben' chle'i yoguə' de'e
 choncho le' güe'elaogüe'e le'e.

7-8 Ca naquə beṇə' ca' cui zjənombia' Diozən', catə' chso'one'
 orasyon chso'echgüe' dižə'. Chso'one' xbab laogüe de'en
 chso'echgüe' dižə' Diozən' əgwzenague' chəga'aque'. Bito
 gonle can' chso'one'enə'. Ca naquə Xacho Diozən', baņezcene'
 bi de'en chyažjele ze'e nablelene'en. 9 Quingan' gonle orasy-
 onnə':

Xato' beṇə' zo yoba, chnabto' yoguə'əlol beṇəchən'
 əso'elaogüe'e le'.

10 Chnabto' gono' par nich beṇə' zan əso'e latjə nabi'o lega'aque'.
 Gaquəšga can' che'endo'onə' lao yežlyo nga, can' chac yoban'.

11 Beṇšga na'a de'e gaoto' tža tža.

12 Na' bezi'ixenšga cheto' chedə' leczə chezi'ixento' che
 sa'aljuežj beṇəchto'onə' bitə'ətezə de'en chso'onene'
 neto'.

13 Na' bito go'o latjə gaquə de'e nabia' neto' len xbab cheto'onə'
 par gonto' de'e malən',

mas bcuasə' bcue'ej neto' len gwxiye'enə'.

Le'enə' chnabi'o na' napo' yelə' guac

na' napo' yelə' bala'an par zejlicane. Amen.

14 Na' šə chezi'ixenle xtolə' sa'aljuežj beṇəchlen' bitə'ətezə
 de'en chso'onene' le'e, leczə gozi'ixen Xacho Diozən' ben' zo
 yoban' xtolə'əlen'. 15 Pero na' šə le'e bito chezi'ixenle che
 sa'aljuežj beṇəchlen', leczə ca' Xacho Diozən' bito yezi'ixene'
 chelen'.

*Jeso'osən' bzejni'ine' naquən' cheyalə' goncho catə' socho sin
 cui ye'ej gaocho par güe'ela'ocho Diozən'*

16 Na' catə'ən chzole sin cui che'ej chaole par nich cho'ela'ole
 Diozən' bito gon cho'alaolen' ca cho'alaə beṇə' chəgüinchgüei
 can' chso'on beṇə' goxoayag ca'. Lega'aque' chso'onlizəga'aque'
 ca beṇə' chəgüine'e parzə nich chsa'acbe'i beṇəchən' de que

nite'e cui zjәне'ej zjәnaoga'aque'. De'e li әchnia' le'e bag-wyejlaoczәga'aque'enә' na' Diozәn' bito güe'elaogüe'e lega'aque'.
 17 Pero na' le'e catә' zole sin cui ne'ej naole par cho'ela'ole Diozәn', le'e әgwpa'a yichjle na' xala'anle. 18 Legon ca' par nich cui әsa'acbe'i beṇačән' de que zole sin cui ne'ej naole. Tozә Xacho Diozәn' ben' cui chle'icho nezene' can' chonle. Na' Xacho Diozәn' ben' chle'i yoguә' de'e choncho güe'elaogüe'e le'e.

Quingan' cheyalә' goncho par nich gatә' checho de'en cui te chei gan' chnabia' Diozәn'

19 Bito gwtoble de'e zan de'e zaque'e na' de'e xoche lao zole yežlyo nga, la' yesә'әbiayi'in. Baḷән chsa'aljән bia dao' na' chsa'ob lega'aquән, na' yebaḷән chzen no xche'i, na' leczә chaš beṇә' bguan na' so'e yesә'әque'e bi de'en deilen'. 20 Le'e gon par nich gon Diozәn' de'e šao' de'e güenclә chele de'e cui te chei catә' yežinle yoban' gan' zoe'enә', chedә' na' bito galjә bia dao' par әsa'ob len, na' nic sen xche'i par cuiayi'in, na' nic gaquә šo'o beṇә' bguan par әque'en. 21 Gan' de de'en chaquale chei nan' zo yichjla'ažda'olen'.

Žia jelaochon' par chle'icho

22 Žia jelaochon' par chle'icho. Con šә bito bi chaquән chle'iczecho binlo. 23 Pero šә nchol jelaochon' bito chle'icho. Ca'aczән' naquән len yichjla'ažda'olen' šә nacle beṇә' la'aždao' güen yo'o be'eni' che Diozәn' yichjla'ažda'olen', pero šә nacle beṇә' mal nchol yichjla'ažda'olen'. De'e li lechgualе nchol yichjla'aždao' le'e cui chzenagle che Diozәn'.

Bito gaquә gaquecho che Diozәn' na' gacteicho che bien chechon' tši'iza

24 Notono no gaquә so liž chopә xan žin par gaque' xmosga'aque' tši'iza, chedә' la' šә gone' ca' gue'ine' to xan žinnә' na' gaquene' che yetoe', o gone' žin che toe' do yichj do laže'e na' bito bi respet gape' par xane'en yeto par gone' xšine'enә'. Leczә can' le'e bito gaquә gonle xšin Diozәn' do yichj do lažә'әle na' gonte xšinle par gacle beṇә' gwni'a.

Diozәn' chgüia chye' chio'o naccho xi'ine'

25 De'e na'anә' chnia' le'e, bito cuec yichjle tlaozә de'en ye'ej de'en gaole lao mbanle. Na' leczә ca' cuerp chelen' bito cuec yichjle tlaozә de'en guacwlen'. Zaquә'әch yelә' mban chelen' ca yelә' guaon'. Le'egatezә ca' cuerp chelen' zaquә'әchән ca xala'anlen'. 26 Legontoš xbab chele, ca naquә bia ca' zjәžia xile'e bito chsa'azәb na' bito chәsyә'әlapәb na' nic bi da'a xoa' chega'aquәb zo, pero na' chguaoczә Xacho Diozәn' ben' zo yoban' lega'aquәb. Naquәchxen' zaquә' le'e ca bia ca' zjәžia

xile'enə'. ²⁷ Na' ni tole bito gaquə yoston cuinle gašjə metr šə con cue'e yichjle atonle.

²⁸ Na' ħbixchen' chbec yichjle che xala'anle? Legontoš xbab ca naquə vej sosennə' chesə'acha'oczən, len bitobi žin chso'onən, nic chsa'aljən do. ²⁹ Na' əchnia' le'e, Salomonnə' goque' lachə' xoche juisy, pero bito bžinlaže'e xala'ane'enə' ca yelə' xoche che vej sosen ca'. ³⁰ Diozən' none' xoche yixə' de'en ze yoba len to termzə zen nach choso'ozeye'en, naquəchxe gon Diozən' len le'e, güe'eczə yichje' gone' yoguə'əte de'en chyažjele, le'e cui chejle'eteclə de que gone' de'en chyažjele. ³¹ Le'e ža, bitoch cuec yichjle che bi de'en chyažjele ənalizle: "ĶBin' ye'ej gaocho na' bin' gacwcho?" ³² Con por de'e ca'azən' zjəchi' yichj benə' ca' cui chso'onlilažə' Diozən', che de'en əse'ej əsa'ogüe' na' che xala'anga'aque'. Pero na' Xacho Diozən' ben' zo yoban', nezcene' yoguə' de'e ca' chyažjele. ³³ De'en güe'elažə'əle, güe'ele latjə par nič Diozən' nabi'e le'e, na' güe'elažə'əle gonle de'en na Diozən' naquə güen. Na' yoguə' de'e ca' de'en chyažjelen' gonczə Diozən' len, de'en ye'ej de'en gaolen', na' xala'anle. ³⁴ Le'e gon xbab che de'en chac tža tža. Bito cuec yichjle che bi de'en gaquə gwxe güižj, la' guatə'əczə de'e zan de'e cuec yichjcho chei catə' əžin žan'.

7

Bito zaquə'əcho par ənacho che benə' de que zjənape' dolə'

¹ Bito gonle xbab de que zaquə'əle par ənale che benə' de que zjənape' dolə'. Šə ənale chega'aque' de que zjənape' dolə' leczə ca' əna Diozən' chele de que nape dolə'. ² Can' chosbague'ele benə' de que zjənape' dolə' le'egatezəczə can' yosbague'e Diozən' le'e de que nape dolə'. Con can' chonle len benə', le'egatezə can' gon Diozən' len le'e. ³ Chle'ile güe' dao' de'en žia cožə' benə' ljuežjle, na' cabi chele'ile güe' xen de'en žia cožə'əlen'. ⁴ Che' benə' ljuežjle: "Be'e latjə gona' rmech güe' daon' de'en žia cožo'onə'", na' bito chonle rmech güe' xen de'en žia cožə'əlen'. ⁵ ĶBenə' goxoayag le'e! Zgua'atec le'e gon rmech güe' xennə' de'en žia cožə'əlen' na' techlə ənezele naquən' gonle rmech güe' daon' de'en žia cožə' benə' ljuežjlen'.

⁶ Pero na' bito güe'etezle xtižə' Diozən' len benə' ca' chso'onczə yichjlaoga'aque' cui chse'enene' yoso'ozenague' chei, chedə' la' guacte so'onene' le'e znia can' chon beco' catə'ən cho'exaxjchob de'en cui cho'olažə'əb. Na' šə güe'etezle xtižə' Diozən' len benə' ca' chso'onczə yichjlaoga'aque' cui chse'enene' yoso'ozenague' chei, con yosə'əlej yoso'ošoše' dižə' de'en güe'elenga'aclene'enə' can' chso'on coš ca' len de'en cui chse'ene'eb əsa'ob.

Le'e nabe Diozən' bi de'en ənabelene' la' goncze'en

⁷ Bitə'ətezə de'en chene'echo gaquə, de de'e goncho par niç gaquən. Šə to de'e chene'echo so'on beṇə' chio'o, chṇabchon. Šə to de'e chene'echo əželecho, chyiljchon. Šə puert de'en chene'echo əsaljo beṇə', chṇecho cho'a puertən' par niç chsaljue'. Na' ca'aczən' cheyalə' ye'echo Diozən' catə'an de de'en chene'echo gaquə. ⁸ Na' notə'ətezcho šə bi de'e chṇabechone' gone', la' de'e goncze'enə'. Na' notə'ətezcho šə bi de'en chṇabechone' əgwzejni'ine' chio'o, əgwzejni'iczene'. Na' notə'ətezcho šə chṇabechone' gaquə to de'en chene'echo gaquə can' chon beṇə' chṇe' cho'a puertən', la' de'e gaquəczən'.

⁹ Na' le'e nacle xa bidao', šə xi'inlen' əṇabebo' le'e yetxtil ĵəgwnežjwlebo' to yej? ¹⁰ Na' šə əṇabebo' le'e to beḷ ya'a ĵəgwnežjwlebo' to beḷ bia nxobə le'i? Cle bito gonle ca'. ¹¹ Le'e nacle beṇə' mal pero nezele chnežjwle xi'inlen' de'e güen. Naquəchxe güen gon Xacho Diozən' ben' zo yoban' len beṇə' chṇab laogüe'enə' bi de'en chyažjene'.

¹² Na' can' naquən, con yoguə' de'e güen de'e chene'ele so'on beṇəchən' len le'e ca'atezəczən' cheyalə' gon le'e len lega'aque', çhedə' can' na lei de'en bzoj de'e Moisezən' na' de'en boso'ozoj de'e profet ca' beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana'.

Nezən' de'en yežin yoban' gwxaquə'əleben ca to nez las

¹³ Lao yelə' mban çhechon' çhopə nez nan' de. To nez las, na' to nez laguə'. Cheyalə' goncho byen šo'ocho to nez šao' to nez güen la'anə'əczə naquən ca to nez las de'e canə əželən na' de'e chaquecho naquən zdebə par tachon. Na' nez malən' gwxaquə'əleben ca to nez yo nez laguə' çhedə' chpein chio'o par niç yežincho gabilən' gan' saquə'əzi'icho zejlicane. Pero beṇə' zan bazjəyo'e nez laguə'anə'. ¹⁴ Nezən' de'en yežin yoban' gan' əbancho zejlicane len Diozən' gwxaquə'əleben ca to nez las de'e canə əželən na' de'e chaquecho naquən zdebə par tachon. De'e na'anə' balga beṇə' çəsyə'əželene'en par çjəsə'ənaogüe'en.

Segon can' naquə frot de'e chbia to to yaguən' nezecho bi çlas yaguən'

¹⁵ Cheyalə' gapcho cuidad par niç cui šejle'echo xtižə' beṇə' ca' chso'onlaže'e çəsə'əne' de que xtižə' Diozən' çəsə'əyixjui'e. Xochechguan' chso'e dižə'anə' par choso'opeine' chio'o, chse'enene' goncho xbab de que zjənaque' beṇə' güen. Pero lega'aque' zjənaque' beṇə' la'aždao' mal na' chse'enene' yoso'ožiyai'e chio'o. ¹⁶ Segon can' naquə frot de'e chbia to to yaguən' nezecho bi çlas yaguən'. Ca'aczən' gacbe'iczecho de que beṇə' ca' çəsə'əxoayague', segon can' chso'one' na' bin' choso'osed choso'olo'ine' beṇə'. Ca naquə yag yešən' bito chbian obas, na' nic yag bçho'onən' chbian yixgüio. ¹⁷ Na'

de'en naquə yag güen, frot güenczə chbian na' de'e cui naquə güen leczə bito chbian frot güen. ¹⁸ Yag frot güennə' bito chbian frot de'e cui naquə güen, na' leczə to yag frot de'en cui naquə güen bito chbian frot güen. ¹⁹ Na' yoguə' yag frot de'e cui chesə'əbian frot güen, yesə'əchogue'en na' yesə'əzeye'en. ²⁰ Na' gache'icho non' chəsə'əxoayag, segon can' chso'one' na' bin' choso'osed choso'olo'ine' beṇə'.

Caguə yoguə' beṇə' yesyə'əžine' yoban' gan' zo Diozən' chnabi'e

²¹ Beṇə' zan chse'e nada': "Naco' Xana'", pero caguə yogue'e yesyə'əžine' yoban' gan' chnabia' Diozən'. Beṇə' ca' chso'on can' chazlažə' Xa' Diozən' ben' zo yoban', lega'acze'enə' yesyə'əžine' yoban' gan' zo'enə'. ²² Catə' əžin ža yoso'odie' cuent lao Diozən' beṇə' zan əse'e nada': "Xana', goclen neto' na'a, la' beṇə' zan gwɔɔɔɔɔɔ'ito' xtiž'o'ona'. Na' leczə be'eto' la'onə' par bebejto' de'e xio' ca' zjəyo'o zjəyaz yichjla'aždao' beṇə'. Na' leczə be'eto' la'onə' par bento' de'e zan milagr." ²³ Pero na' clar yapə'əga'aca'ane': "Bito nombi'a le'e. Ležjəya'ac ca'alə le'e beṇə' güen de'e mal."

Chopə beṇə' na' yo'o de'en gwso'on to toe'

²⁴ Beṇə' chzenag xtiža'anə' na' chone' can' nannə', gwxaquə'əlebene' ca to beṇə' sin' beṇə' ben liže' na' gwleque' lanen' len yej gual. ²⁵ Na' goc yejw zil juisy na' bchojchgua yaonə' na' gwyečhjən liže'enə'. Na' lei bdoḃən be' bdon'. Pero bito gosə'əzoin par yoso'ochixən len, chedə' gwleque' lanen' de'e gual. ²⁶ Na' beṇə' chzenag xtiža'anə' pero bito chone' can' nannə', gwxaquə'əlebene' ca to beṇə' fałs beṇə' ben liže'enə' fałs bzoe'en lao yox. ²⁷ Na' goc yejw zil juisy, gwyečhj be' bdon' na' bchojchgua yao na' beyožən gan' zo liže'enə'. Nach bebixən gwžiai'i'in. Na' catə' gwže'enə' xte gwṇin.

²⁸ Na' catə' beyož be' Jeso'osən' dižə' ca', beṇə' zan ca' gwse'ene xtiže'enə' besyə'əbanchgüeine' can' bsd blo'ine'. ²⁹ Na' can' bzejni'ine' lega'aque' nacbia' de que napəche' yelə' chnabia' cle ca beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moisezən'.

8

Jeso'osən' beyone' to beṇə' che'i yižgüe' de'en ne' lepr

¹ Beṇə' zan zesyə'ənaogüe' Jeso'osən' catə' beyetje' ya'anə'. ² Nach to beṇə' che'i yižgüe' de'en ne' lepr bgüigue'e lao Jeso'osən' na' bzo xibe' laogüe'enə' gože'ene': —Xana' gonšguei ben par ničh yeyacda'.

³ Nach Jeso'osən' bli ne'enə' gwdane'ene' gože'ene': —Guaquəczə, beyaque.

Na' le'e beyactei be'enə'. ⁴Nach Jeso'osən' gože'ene': —Ni tozə cui no güe'eləno' dižə' ca naquə nga babena' len le'. Gwyej lao bχozən' niç le'ine' baçh beyacdo'. Na' bnežjue' bia yixə' gote' lao Diozən' can' non de'e Moisezən' mendad par niç yesə'əneze beṇə' de que babeyacdo'onə'.

Jeso'osən' beyone' xmos capitan beṇə' Roma

⁵Na' catə' bežin Jeso'osən' Capernaunnə' le'e bšagte to capitan beṇə' Roma le'. Na' gotə'əyoine' Jeso'osən' ⁶gože'ene': —Xana', xmosa'an die' liža'anə', chacšenchgüeine'. Nat cuerp che'enə' na' lechguale chžaglaogüe'.

⁷Nach Jeso'osən' gože' capitannə': —Sa'alena' le' na' yeyona'ane'.

⁸Pero na' capitannə' gože'ene': —Xana', bito zaca'a par sa'o liža'anə'. Ngatezə ben mendad yeyaque xmosa'anə' nach yeyaquene'. ⁹Rein' chnabi'e nada' pero leczə nitə' soldad chia' ca' na' chnabi'aga'aca'ane' na' choso'ozenague' chia'. Catə' chapa'a toe': “Gwyej”, na' cheje', na' catə' chapa'a yetoe': “Da nga”, na' chide'. Nach catə' chapa'a xmosa'anə': “De'e nga gono”, na' chone'en. Con benšga mendad na' nezdə' gaquə can' na'onə'.

¹⁰Na' Jeso'osən' bebanene' catə' benene' xtižə' capitannə', na' gože' beṇə' ca' nao le'enə': —De'e liczə əchnia' le'e, notono beṇə' ne'e žjəti'a beṇə' gonlilažə'ətec nada' ca benga. Ni tozə beṇə' Izrael cui chonlilažə' nada' ca le'. ¹¹Echnia' le'e, beṇə' zan ža' doxenlə yežlyon' so'onlilažə'e nada, na' lega'aque' žjəsyə'anite'e txen len de'e xaxta'ocho Abraannə' na' de'e xaxta'ocho Isaaquən', na' de'e xaxta'ocho Jacobən' yoban' gan' zo Diozən' chnabi'e. ¹²Na' ca naquə nasyon Izrael chechon' le'en gwlej Diozən' par nabi'e, əchoj beṇə' zan bito so'e latjə nabi'e lega'aque'. De'e na'anə' əselə'e lega'aque' lao yi' gabilən' gan' yesə'əbežyaše'e na' sa'oyejə leyga'aque'enə'.

¹³Gwde gwna Jeso'osən' ca' nach gože' capitannə': —Guaquə yeyejo'. Babeyona' xmoso'onə', chedə' chejli'o chia'.

Na' xmos capitannə' lao or na' le'e beyacteine'.

Jeso'osən' beyone' taobin' che Bedən'

¹⁴Na' gwyej Jeso'osən' liž Bedən' na' ble'ine' taobin' che Bedən' die' lao camən', na' yo'e de'e lan'. ¹⁵Jeso'osən' bexe'e ne'enə' na' le'e bechojte' de'e lan'. Nach le'e gwyaste no'olən' bene' de'e gwsa'ogüe'.

Jeso'osən' beyone' beṇə' zan

¹⁶Na' catə' gwχen, besə'əžin beṇə' gan' zo Jeso'osən' zjənche'e beṇə' zan zjəyo'o zjəyaz de'e xio' yichjla'ažda'oga'aque'enə'. Jeso'osən' con bene' mendad na' besyə'əchoj de'e xio' ca'. Na' beyone' yoguə beṇə' ca' chsa'acšenə'. ¹⁷Can' bene' par niç

goc complir can' bzoj de'e profet Isaiazən' che' cana', nan: "Le'enə' yeque'e de'en chžaglaochona' gone' ca yeyaquecho che yoguə' yižgüe'."

Can' gož Jeso'osən' beṇə' ca' gwse'ene žja'aclen le'

¹⁸ Gwde na' ble'i Jeso'osən' babesə'əžin beṇə' zan zjənyečhje' le', nach bene' mendad len disipl che' ca' yesə'əlague'e yešļa'alə nisdə'onə'. ¹⁹ Na' bchoj to ben' chsed chlo'i lei de'en bzoj de'e Moisezən' nach bgüigue'e lao Jeso'osən' na' gože'ene': —Maestr, gwza'alena' le' gatə'ətezə šejo'.

²⁰ Na' par ničh be'enə' benyane'e xbab šə de'e liczə che'enene' šejlene' le', na' Jeso'osən' gože'ene': —Zjəde liž becoyo'o ca' na' lecza zjəde liž bia ca' zo xile'e bia chaš yoba, pero nada' bitobi xlatja' de gan' gona' dezcanz la'anə'aczə bselə' Diozən' nada' golja' beṇəch.

²¹ Na' bchoj yeto ben' nao de'en chsed chlo'i Jeso'osən' na' gože'ene': —Xana', gwza'alena' le' pero zgua'atec be'ešga latjə yega'anlena' xa'anə' xte catə'əch əžin ža gate' na' əgwcuasha'ane'.

²² Jeso'osən' gože'ene': —Da len nada'. Beṇə' ca' zjənaquə len yichjla'ažda'oga'aquen' ca beṇə' guat guaquə yesə'əcuasə'e beṇə' guat ca'.

Jeso'osən' gwlecžie' to be' gual lao nisdəon'

²³ Gwde be' Jeso'osən' dižə' ca', gwyo'e lo'o barcon' len disipl che' ca'. ²⁴ Na' lao zda barcon' gwtas Jeso'osən'. Na' gwzolao gwyečhj to be' gual lao nisdə'onə', na' gwzolao chož nisən' lo'o barcon'. ²⁵ Nach bosyo'osbane' Jeso'osən' gwse'ene': —jXanto'! jBosla chio'o! jBačh chbiayi'icho!

²⁶ Nach Jeso'osən' gože' leğa'aque': —Bito žeble. Le'e šejle'ech chia'.

Nach gwyasə' ne'e chas chatə' nisdə'onə' nach bene' mendad besyə'əbe'eži nisdə'onə' len be'enə', na' le'e besyə'əbe'ežiten. ²⁷ Na' disipl che' ca' besyə'əbanene' can' bene'enə', nach gwse' lježjga'aque': —Bitolja naguə bengə con to beṇəchzə, la' žnacxa gon to beṇəch par yebecžie' be' gualən' len nisdə'onə'?

Chopə beṇə' Gadara zjəyo'o zjəyaz de'e xio' yichjla'ažda'oga'aquen'

²⁸ Na' besə'əžine' yešļa'alə nisdə'onə', laž beṇə' Gadara ca'. Na' catə' besyə'əchoje' barcon', besə'əšag chopə beṇə' Jeso'osən', beṇə' zjəyo'o zjəyaz de'e xio' lo'o yichjla'ažda'oga'aquen'. Beṇə' quinga banitə'əte' capsant na' chesə'əchoje' chaše' do tnezən' galə'əzə capsantən' chso'one' znia juisy len beṇə' chesə'əžague', na' caguə no chac ta tnezən'. ²⁹ Na' de'e xio' ca' gwso'osya'an gwse'en Jeso'osən': —Partlə

le', na' partlə neto', Jeso'os Xi'in Dioz. ¿Eza'o par əgwčhi'i əgwsaco'o neto' catə' cuiṇə' əžin ža əžin or par si'ito' castigw?

³⁰ Na' galə'əzə chaš beṇə' choso'oye' coš zan. ³¹ Nach de'e xio' ca' gwsa'atə'əyoin Jeso'osən' gwse'en le': —Šə yebejo' neto' yichjla'aždao' beṇə' quinga, güe'ešgo' latjə žjəyežo'oto' lo'o la'aždao' coš ca'.

³² Nach gož Jeso'osən' lega'aquən: —Leyechoj.

Nach besyə'əchojən yichjla'aždao' beṇə' ca' na' jəsyə'əžo'on lo'o la'aždao' coš ca'. Nach besyə'ədiṇses coš ca' le'e ya'a gan' chašbən' na' jəsyə'əxopəb lo'o nisda'onə', na' gwsa'atəb gwse'ejəb nisən'.

³³ Na' beṇə' ca' chosə'əye' coš ca' besa'acdoe' na' besyə'əžine' syodan', jəsyə'ədixjue'ine' beṇə' lao' syodan' yoguə' can' bagoc na' can' babesyə'əyaque beṇə' ca' zjəyo'o zjəyaz de'e xio'onə' yichjla'ažda'oga'aque'enə'. ³⁴ Nach yoguə' beṇə' ca' ža' syodan' ja'aque' gan' zo Jeso'osən'. Na' catə' besə'əžague' Jeso'osən' gwsa'atə'yoine' le' yeze'e lažga'aque'enə'.

9

Beyon Jeso'osən' to beṇə' nat to part cuerp che'enə'

¹ Nach Jeso'osən' beyo'e to lo'o barcw len disipl che' ca' na' besyə'əlague'e yešla'alə nisda'onə' par besyə'əžine' Capernaum gan' bazocze'. ² Na' besə'əžin xonj beṇə' na' zjənlene' to beṇə' nat to part cuerp che'enə', zjənxo'e'ene' to lao cam dao'. Ca' naquə' gocbe'i Jeso'osən' de que gwso'onlilaže'ene', nach gože' beṇə' güe'enə': —Bebei, xi'indaogua'a. Babezi'ixena' xtolonə'.

³ Na' balə beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moisezən' gwse'enene' de'en gož Jeso'osən' beṇə' güe'enə', na' gwso'one' xbab lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə' gosə'əne': —Benga chžia chnite'e Diozən' laogüe de'en chon cuine' ca Diozən'.

⁴ Jeso'osən' gocbe'ine' xbabən' chso'one'enə', nach gože' lega'aque': —¿Bixchen' chonle xbab malən' ca' lo'o yichjla'ažda'olen'? ⁵ Šə con yapa'ane' de que babezi'ixena' xtole'enə', bito nezele šə napa' yelə' gwnabia' par yezi'ixena'an. Pero šə yapa'ane': “Gwyas na' gwda”, guatə'əbia' šə napa' yelə' gwnabia' par gaquə' can' nia'anə'. ⁶ Diozən' bsele'e nada' golja' beṇəch na' de'e ngan' gona' par nič ənezele de que napa' yelə' gwnabia' lao yežlyo nga par yezi'ixena' xtolə' beṇəchən'.

Nach gože' beṇə' güe'enə': —Gwyas beyoa xcamo'onə' na' beyej ližo'onə' to šao' to güen.

⁷ Na' beyas be'enə', beze'e zjəyede' liže'. ⁸ Na' beṇə' ca' besə'əle'i can' goquən', lechguale besə'əžebe'. Na' gwso'elaogüe'e Diozən' ca' naquə' yelə' guac par nič Jeso'osən' goc bene' de'e ca' zjənac ca'.

Jeso'osən' gwleje' Mation' par goque' disipl che'

⁹ Gwde na' beza' Jeso'osən' na' ble'ine' to beṇə' goḥixjw na' le' Matio, chi'e latjə gan' chḥixjue'enə'. Na' Jeso'osən' gože'ene': —Da len nada'.

Na' Mation' le'e gwzoža'ate' gwyejlene' le'.

¹⁰ Na' goquən' chi' Jeso'osən' liž Mation' len disipl che' ca' chsa'ogüe'. Na' nitə' beṇə' zan beṇə' goḥixjw ca' na' nochlə beṇə' güen de'e mal ca' chsa'olene' lega'aque'. ¹¹ Na' beṇə' fariseo ca' catə' besə'əle'ine' chi' Jeso'osən' txen len beṇə' güen de'e mal ca', gwse'e disipl che' ca': —Malən' chon maestr ḥhelen' che'ej chaogüe' txen len beṇə' goḥixjw ca' na' nochlə beṇə' güen de'e mal beṇə' cui chonlento' txen.

¹² Na' catə' Jeso'osən' benene' xtižə'əga'aque'enə', na' gože' lega'aque': —Beṇə' cui chsa'acšene bito chəsə'əyažjene' beṇə' güen rmech. Beṇə' ca' chsa'acšene lega'aque'enə' chəsə'əyažjene' beṇə' güen rmech. ¹³ Lešej na' legwsed bi zeje Xtižə' Diozən' de'en nyojən nan: “Che'enda' yeyašə' yeži'ilažə'əle beṇə', caguə tlaozə gotle bia yixə' par güe'ela'ole nada'.” Za'a zedəyena' par niḥ beṇə' ca' zjənezene' de que zjənaque' beṇə' güen de'e mal yesyə'ədiṇjene' xtolə'əga'aque'enə', pero bito zedəyena' par niḥ beṇə' ca' chsa'aque'ne' bazjənaque' beṇə' güen yesyə'ədiṇjene' xtolə'əga'aque'enə'.

Chəsə'ənbene' Jeso'osən' bixḥen' disipl che' ca' cui chəsə'ənite'e sin cui əse'ej əsa'ogüe'

¹⁴ Nach disipl che Juan ben' bḥhoa nis gosə'əbigue'e lao Jeso'osən', na' gwse'ene': —Zan las beṇə' fariseo ca' na' neto' ḥzoto' sin cui che'ej chaoto' par ḥo'ela'oto' Diozən'. Pero disipl ḥhio' ca' ḥse'ej chsa'ogüe'. ¿Bixḥen' ža?

¹⁵ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Catə' ḥac to yełə' gošagna' beṇə' migw ḥe be'enə' ḥšagna'anə' bito ḥəsyə'əgüine'ene' sino ḥse'ej chsa'ogüe'. Na' ca'aczən' naquən len nada' na' len disipl ḥhia' ca', ḥse'ej chsa'ogüe' lao ne'e zoa' len lega'aque'. Catə'əḥən' əžin ža yesə'əḥe'əxaxj beṇə' contr ḥhia' ca' nada' cana'əḥən' əḥoḥ catə' cuiḥ əse'ej əsa'o disipl ḥhia' ca'.

¹⁶ Notono beṇə' zo beṇə' ḥḥhine' to pedas lachə' cuiṇə' xoə nis par yoda' xa gole'enə' de'en baḥ ḥyoe. Šə can' gone', catə' ḥhib xe'enə' yebe' lachə' cobən' na' əḥhezəḥən len. ¹⁷ Na' leczə notono zo beṇə' ḥgue'e bino cobən' lo'o yid golən'. Šə gone' ca', bino cobən' əḥhezə'ən yid golənə' na' laljə binon' na' cuiayi' yidən'. Cle la' cheyalə' que'e bino cobən' lo'o yid cobə, par niḥ ca' bito cuiayi' binon' na' yidən'.

Gože' lega'aque' ca' par niḥ bzejni'ine' de que bito gaquə yesə'ənaogüe' costombr golə ḥhega'aque'enə' na' yesə'ənaotie' de'en ḥsed ḥlo'ine'.

Jeso'osən' beyone' xi'in Jairon' na' no'olən' gwdan lox xadon che'enə'

¹⁸ Na' ne'e cho'ete Jeso'osən' dižə' quinga, bžin to beṇə' gwnabia' bzo xibe' lao Jeso'osən' na' gože'ene': —Ze'e gotte to xi'ina' no'olə. Yo'ošga cano'obo', na' yebambo'.

¹⁹ Na' le'e gwzoža'ate Jeso'osən' na' t xen len disipl che' ca' ja'aclene' beṇə' gwnabian'. ²⁰ Na' lao zja'aque' liž beṇə' gwnabian' jənao to no'olə lega'aque', beṇə' bagoc šižin iz chzoe' bgua'a. Na' bene' byen bgüigue'e cožə' Jeso'osən' gwdane' lox xadon che'enə'. ²¹ La' bene' xbab lo'o yichjla'ažda'ogüe'enə', gwne': "Con cana' xadon che'enə', goyacczadə'." ²² Na' gwyečj Jeso'osən', ble'ine' no'olən', na' gože'ene': —Bebei xi'indaogua'a. Babeyacdo' chedə' chonlilažo' nada'.

Na' le'e bega'ate yižgüe' de'en che'i no'olən'.

²³ Catə' bžin Jeso'osən' liž beṇə' gwnabian', na' ble'ine' beṇə' zan zjəža' na' nitə' beṇə' chəsə'əcuež ca bžejo, na' beṇə' ca' ža'anə' chəsə'əbežchgüe'. ²⁴ Na' gože' lega'aque': —Le'e yechoj ngalə. Bito nacbo' bi'i guat, con chtasbo'onə'.

Pero na' beṇə' ca' gwso'onle'e che'. ²⁵ Na' beyož besyə'əbeje' beṇə' ca' fuerlə, nach gwyo'o Jeso'osən', bexe'e na' bi'i no'olə guat da'onə', na' beyasbo'. ²⁶ Na' ca naquə de'e güennə' de'en ben Jeso'osən' gosə' gwłaljə dižə'anə' yoguə' yež ca' zjəchi' do na'.

Jeso'osən' beyone' chopə beṇə' lchol

²⁷ Na' catə' beza' Jeso'osən' len disipl che' ca', jəsə'ənao chopə beṇə' lchol lega'aque'. Na' gwsa'atə'əyoine' le' gosə'əne' zižjo gosə'əne': —Le' naco' xi'in dia che de'e Rei Dabi. Beyašə'əlažə'əšgwei neto'.

²⁸ Na' catə' bežin Jeso'osən' len disipl che' ca' liže'enə' na' besyə'əyo'e, na' leczə gwso'o beṇə' lchol ca'. Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —¿Echejle'ele de que guac gona' par nič yele'ilen'?

Nach gwse'ene': —Chejle'eto' Xanto'.

²⁹ Nach Jeso'osən' gwdane' jlaoga'aque'enə', na' gože' lega'aque': —Yele'ile, chedə' chonlilažə'əle nada'.

³⁰ Nach besyə'əle'ine'. Na' Jeso'osən' bene' mendad cui no əso'elene' dižə' ca naquə bene' par nič besyə'əle'ine'.

³¹ Bixa na' besa'aque' na' gatə'ətezə ja'aque' doxen Galilean' jəsyə'əye'elene' beṇə' dižə' ca naquə de'en baben Jeso'osən' len lega'aque'.

Jeso'osən' beyone' to beṇə' mod

³² Na' catə' besa'ac beṇə' ca' babesyə'əle'inə', le'e besə'əžinte beṇə' yoblə zjənche'e to beṇə' mod, na' yo'o yaz de'e xio'onə' yichjla'ažda'ogüe'enə'. ³³ Jeso'osən' bebeje' de'e xi'onə' na'

le'e benete be'enə'. Na' beṇə' zan ca' besə'əle'i can' goquən' besyə'əbanchgüeine', na' gosə'əne': —Chio'o beṇə' Izrael de'e nechən' bable'icho ca' naquə milagr de'en chon benga.

³⁴ Pero na' beṇə' fariseo ca' gosə'əne': —Gwxiye' de'en chnabia' de'e xio' ca'anə' chaclenən le' par niḥ chebeje' de'e xi'onə'.

Jeso'osən' cheyašə' cheži'ilaže'e beṇəchən'

³⁵ Na' Jeso'osən' len disipl che' ca' ja'aque' yo'odao' che to to yež na' to to syoda gan' mbane Galilean' na' gwduxjue'ine' beṇə' dižə' güen dižə' cobən' can' ṇabia' Diozən' notə'ətezə beṇə' so'e latjə. Na' beyone' yoguə' beṇə' ca' chsa'acšene len bitə'ətezə yižgüe' de'en chse'ine'. ³⁶ Na' Jeso'osən' ble'ine' beṇə' zan ca' zjəsə'ənao le' na' beyašə' beži'ilaže'e lega'aque' chedə' gocbe'ine' chsa'acžejlaže'e naclən' so'one' na' gocbe'ine' caguə no zo no gaquəlen lega'aque' len yoguə' de'en chəsə'əžaglaogüe'enə'. Gwsa'aque' ca' xilə' bian' cui no xanga'aquəb zo par əgwye' lega'aquəb. ³⁷ Nach gože' disipl che' ca': —Nitə' beṇə' zan beṇə' yoso'ozenague' che Diozən' catə' se'enene' xtiže'enə'. Na' gwxaquə'əlebəga'aque' ca' to cwseš xen de'en chetoba'. Na' chyažjda' beṇə' zan əsa'aclene' nada', la' to chopgale nitə'. ³⁸ De'e na'anə' lenabe Xancho Diozən' əselə'əche' beṇə' zanch par əsa'aclene' chio'o yetobcho cwseš che'enə'.

10

Jeso'osən' gwleje' beṇə' šižin ca' par əsa'aque' apostol

¹ Jeso'osən' betobe' disipl che' ca' šižin na' bnežjue' lega'aque' yelə' guac par niḥ əsa'aque' yesyə'əbeje' de'e xio' zjəyo'o zjəyaz lo'o yichjla'aždao' beṇə', na' par niḥ əsa'aque' yesyə'əyone' beṇə' bitə'ətezə yižgüe' de'en chse'ine' na' bitə'ətezəchlə de'e chsa'aque'ne'.

² Quinga zjəle beṇə' šižin ca': Simon ben' leczə le' Bed, na' Ndres beṇə' bišə' Bedən', na' xi'in Sebedeon' Jacob len Juannə', ³ na' Lip na' Bartolome, na' Tomas, na' Matio ben' goquə beṇə' gochixjw, na' Jacob xi'in Alfeo, na' Lebeo, ben' leczə le' Tadeo, ⁴ na' Simonṇə' ben' ben t xen len partid Cananistən', na' Jod Iscariot ben' bdie' Jeso'osən' lao na' beṇə' contr ca'.

Jeso'osən' bsele'e disipl che' ca' šižin jəsə'ədixjui'e xtiže'enə'

⁵ Na' catə' Jeso'osən' bsele'e beṇə' šižin quinga jəsə'ədixjui'e xtižə' Diozən', gože' lega'aque': —Chselə'a le'e žje'ele xtižə' Diozən' len yeziquə'əchlə beṇə' Izrael ca'. Na' bito əžja'acle laž beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael, na' nic əžja'acle yež ca' zjəchi' Samaritan'. ⁶ Le'e žja'ac porzə gan' ža' beṇə' Izrael beṇə' bazjəmbiayi' chedə' bitonə' so'ombi'e Diozən'. ⁷ Le'e žja'ac na' le'e žjətičjue'e de que babžin ža' Diozən' ben' zo yoban' ṇabi'e

con notə'ətezə beṇə' əso'e latjə. ⁸ Le'e yeyon beṇə' chsa'acšene, na' le'e yeyon beṇə' ca' chse'i yižgüe' de'en ne' lepr, na' le'e yosban no beṇə' bagwsa'at, na' le'e yebej de'e xio' zjəyo'o zjəyaz lo'o yichjla'aždao' beṇə'. Diozən' babene' le'e yelə' guac che'enə' dadzə par gonle de'e quinga, de'e na'anə' le'e gaclen beṇə' ca' dadzə.

⁹ Bitobi gonle probnid gua'ale, ni mech de or, de p̄lat, o de obr lo'o bols mech chelen' lao co'ole nezən'. ¹⁰ Na' nic gua'ale bsod, o yeto xcamisle, nic gua'ale yel, na' nic goxə'əle garrot. Ca naquə le'e chonle xšina'anə' zaquə'əle par gon beṇə' de'e ye'ej gaole gan' seļa'a le'enə'.

¹¹ Na' gatə'ətezə syoda o yež gan' əžinle, lenab šə zo to beṇə' güen beṇə' yebei əgüialaogüe'e le'e liže'enə'. Na' na'atezə sole xte catə'əch yesa'acle. ¹² Na' catə' əžinle liže'enə', le'e gguape' diox, na' le'e nabražə' so cueze' binlo len yichjla'ažda'ogüe'enə'. ¹³ Na' šə na' nitə' beṇə' chse'enene' yesə'əzo yesə'əbezəga'aque' binlo len yichjla'ažda'oga'aque'enə', na' gaquə can' ənabražə'əle par yesə'əzo yesə'əbezəga'aque' binlo. Pero šə bito no zo no chon ca so cueze' binlo len yichjla'ažda'ogüe'enə', bito gaquə ca de'en bagwṇabražə'əlen'. ¹⁴ Na' gatə'ətezə əžinle ga cui nono yebei əgüialao le'e, na' nic əgwzenague' chele, le'e yesa'ac liž be'enə' o yežən'. Na' catə' yesa'aclen', əgws'i'ins ni'alen' par yežib bišten' de'en gwžianṇə', nič əgwlo'ile beṇə' ca' de que de'e malən' chso'one' cui chesə'əzenague' xtižə' Diozən' de'en cho'elen'. ¹⁵ Diozən' bene' par byiṇj yi' na' sofr lao syoda Sodomān' na' syoda Gomorran' por ni che de'en cui boso'ozenague' che'. Na' de'e li əchnia' le'e, catə' əžin ža gon Diozən' castigw zejlicaṇe che yoguə' beṇə' chso'on de'e malən', beṇə' ca' cui yosə'əgüialao le'e yesə'əzaquə'əzi'iche' clezə ca beṇə' ca' gwnitə' Sodomān' na' Gomorran'.

Gaquə de'e saquə'əzi'icho

¹⁶ Le'e gon xbab de que nada' əseļa'a le'e žjətixjue'ele xtiža'anə' len beṇə' ca' gwxaquə'əlebe ca bež, na' le'e gwxaquə'əlebele ca xilə' dao' ladjoga'aque'enə', chedə' beṇə' ca' se'enene' so'ote' le'e can' chso'on bež ca' chso'otəb xilə' dao'. Pero le'e cheyalə' gacle lechguale beṇə' xenlažə' na' lechguale beṇə' bib par len lega'aque'. ¹⁷ Nitə' beṇə' so'one le'e lao na' beṇə' gwnabia' ca' por ni che de'en chonlilažə'əle nada' na' yesə'əyine' le'e lo'o yo'odao' chega'aque' ca'. De'e na'anə' le'e chiljlažə' naclən' gonle par nič cui gacle lao na' beṇə' contr ca'. ¹⁸ Nach leczə por ni che de'en chonlilažə'əle nada' nitə' beṇə' yesə'əche'əxaxje' le'e lao no gubernador, na' lao no rei. Na' catə' gaquə ca' güe'ele xtiža'anə' lao beṇə' gwnabia' ca', beṇə' Izrael len beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael. ¹⁹ Pero catə' yesə'əche'əxaxje' le'e lao beṇə' ca', bito cuēc yichjle nac yoži'ile

xtižə'əga'aque'enə'. Lao or na'atezə Diozən' əgwzejni'ine' le'e bin' cheyalə' ənəle. ²⁰ La' caguə le'ezən' güe'ele xtiža'anə', Spirit che Xacho Diozən' əgwzejni'in le'e bin' cheyalə' nəle.

²¹⁻²² Na' yoguə' beṇə' ca' cui zjənombia' Diozən' yesə'əgue'ine' le'e chedə' chonlilažə'əle nada', na' xte no bišə'əle na' no xale so'one' le'e lao na' beṇə' par nič so'ote' le'e, na' leczə xte no xi'inle so'one' le'e lao na' beṇə' ca' so'ot le'e. Pero šə sotezə sole gonlilažə'əle nada' xte catə'əch əžin ža gatle, nachən' žjəyezole len Diozən'. ²³ Šə beṇə' nitə' to yež yesə'əlague' le'e, le'e yesa'actele na' žjəya'acle ga yoblə. Diozən' bsele'e nada' golja' beṇəch, na' de'e li chnia' le'e bitonə' yeyož güe'ele xtiža'a lao yoguə' beṇə' Izrael ca' catə'an yida' de'e yoblə.

²⁴ Nezele can' naquən catə' to beṇə' chsede' len to maestr, bito ənacho naque' beṇə' blaoch ca maestrən', na' to mos bito naque' blaoch ca xane'enə'. ²⁵ Na' ben' chsed bito cheyalə' gone' xbab so'on beṇə' güench len le' cle ca chso'one' len maestr che'enə'. Le'egatezə ca' mosən' bito cheyalə' gone' xbab so'on beṇə' güench len le' cle ca chso'one' len xane'enə'. Nitə' beṇə' chesə'əne' chona' txen len de'en chnabia' de'e xio' ca' de'en le Beelsebo. Nadan' naca' Xanle na' naquəchxe yesə'əne' che le'e nacle disipl chia'.

Cheyalə' žebcho castigw de'en gon Diozən' chio'o

²⁶ Na' la'anə'əczə yoso'ochi' yoso'osaquə' beṇə' le'e laogüe de'en cui chse'ejni'ine' de que chonle can' chene'e Diozən' bito žeble lega'aque'. Guaquə can' na dicho de'en na: "Yoguə'əloł de'en ngašə' nā'a gwžin ža la'alaon, na' yoguə əloł de'e cui no gwse'ejni'i antslə leczə gwžin ža se'ejni'i beṇə' len." ²⁷ De'e zan de'en chsed chlo'ida' le'e de'en cui chsed chlo'ida' yez-iquə'əchlə beṇə'. Na' le'e ža, legwsed legwlo'in yoguə'əloł beṇə', na' le'e gon par nič beṇə' zan se'ejni'ine'en. ²⁸ Bito cheyalə' žeble beṇə' ca' so'ot le'e, chedə' lega'aque' bito gaquə bi so'onene' yichjla'ažda'olen'. Cheyalə' žeble Diozən', la' len' nape' yelə' chnabia' par əgwžiyi'e cuerp chelen' len yichjla'ažda'olen' lo'o yi' gabilən'.

²⁹ Nezecho de que byin dao' ca' bitobi zjəzaquə'ətequəb, pero bito nacho tob gat sin cui əneze Xacho Diozən'. ³⁰ Na' ca naquə chio'o ža, de'e tant chaque Diozən' checho xte nezene' balə yišə' yichj to tocho žia la'anə'əczə nezecho bito bi zjəzaquə' yišə' yichjchon'. ³¹ De'e na'anə' bito žeble, chedə' zaquə'əch le'e cle ca bia zan byin dao'.

Cheyalə' güe'echo dižə' len beṇə' de que nombi'acho Je-socrisən'

³² Na' notə'atezle šə cho'ele dižə' len beṇačəṇ' de que chejle'ele čhia', leczə ca' nada' gua'a dižə' len Xa'anə' ben' zo yoban' de que nacle xi'ina'. ³³ Na' notə'atezle šə cho'ele dižə' len beṇačəṇ' de que bito chejle'ele čhia', leczə ca' nada' gua'a dižə' len Xa'anə' ben' zo yoban' de que bito nacle xi'ina'.

Yesə'adilə beṇə' por ni čhe de'en bidə Jeso'osən'

³⁴ Bito gonle xbab de que beṇə' ža' yežlyo nga yesə'əzo yesə'əbeze' binlo len ljuēžjga'aque' laogüe de'en bida'. Bito yesə'əzo yesə'əbeze' binlo len ljuēžjga'aque' laogüe de'en bida' sino yesə'adilə'. ³⁵ Laogüe de'en babida' yediłə beṇə' byo len x'e'enə' na' no'olan' len xne'enə', na' yediłə xo'oliž beṇə' len taobin' čhe'enə'. ³⁶ Entr lo'o yo'ozəga'aque' yesyə'anite'e contr.

³⁷ Notə'atezle šə chaquele čhe xale o čhe xna'ale mazəchlə can' chaquele čhia' nada' bito zaquə'əle par gacle disipl čhia'. Le'egatezə ca' šə chaquele čhe xi'inle mazəchlə can' chaquele čhia' leczə bito zaquə'əle par gacle disipl čhia'. ³⁸ Na' notə'atezle šə laogüe de'en chaquele yoso'očhi' yoso'osaquə' beṇə' le'e o so'ote' le'e to le'e yag coroz de'e nan' bito chonlilažə'əle nada', bito zaquə'əle par gacle disipl čhia' šə ca'. ³⁹ Notə'atezə beṇə' chaquene' gone' par ničh cui čhi' saque'e o par ničh cui no so'ot le', be'enan' cuiayi'. Na' notə'atezə beṇə' chsanlažə' cuine' čhi' saque'e o so'ot beṇə' le' por ni čhia', be'enan' əbane' zejlicane.

Beṇə' ca' nitə' mbalaz catə' yesyə'əžine' yoban'

⁴⁰ Notə'atezə beṇə' yebeine' güialaogüe' le'e nacle disipl čhia', nada'əczan' yebeine' güialaogüe' šə ca'. Na' šə yebeine' güialaogüe' nada' leczə Dioz na'anə' əgüialaogüe', Dioz ben' bselə' nada'. ⁴¹ Beṇə' ca' chso'e xtižə' Diozən', mbalaz gaquə čhega'aque' catə'an yesyə'əžine' yoban', na' notə'atezə beṇə' yebeine' güialaogüe' lega'aque', leczə mbalaz soe' catə'an yežine' yoban'. Na' mbalaz gaquə čhe beṇə' ca' chso'on can' chazlažə' Diozən' catə'an yesyə'əžine' yoban'. Na' notə'atezə beṇə' yebeine' güialaogüe' lega'aque', leczə mbalaz soe' catə'an yežine' yoban'. ⁴² Notə'atezə beṇə' chnežjue' la'anə' tbaszə nis ye'ej be'enə' chonlilažə' nada', de'e liczə gona' ca soe' mbalaz catə'an yežine' yoban', la'anə'əczə ben' bnežjue' nisən' cuitec bi zaque'e len beṇačəṇ'.

11

Juannə' bsele'e chopə disipl čhe' gan' zo Jeso'osən'

¹ Catə' beyož ben Jeso'osən' mendad can' so'on disipl čhe' ca' šižin, beze'e latjən'. Na' gwyeje' yež ca' zjəchi' do na' jəsəd jəlo'ine' xtižə' Diozən' len beṇə' ca' ža'anə'.

² Na' ca naquə Juannə' ben' bchoa beṇə' nis, lao die' ližyan' benene' dižə' ca naquə yoguə' de'en chon Jeso'osən' ben' bselə' Diozən' par chaclene' ṇasyon Izraelən', nach Juannə' bsele'e chopə disipl che' ca' gan' zo Jeso'osən', ³ jse'eže'ene': —ǰElen' ben' naquən əselə' Diozən' o šə soto' lez yidə beṇə' yoblən'?

⁴ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Le'e žjəya'ac na' le'e žjəyeyež Juannə' doxen can' chenele na' can' chle'ile chona'. ⁵ Bable'ile chona' par nič balə beṇə' lchoł chesyə'əle'ine', na' balə beṇə' coj chesyə'əde', na' yebalə beṇə' cuež chesyə'əyenene'. Na' lecəə bable'ile bena' par nič balə beṇə' gwse'i yižgüe' de'en ne' lepr babesyə'əyaquene'. Bable'ile bosbana' balə beṇə' guat, na' babenele cho'a dižə' güen dižə' cobə chia'anə' len beṇə' yašə' ca'. ⁶ Mbalaz zo beṇə' chejle'e de que Diozən' bsele'e nada'.

⁷ Nach catə' besyə'əsa'ac disipl che Juannə', nach Jeso'osən' be'elene' beṇə' ca' zjəndobən' xtižə' Juannə', gože' lega'aque': —ǰNacxa naquə ben' jəle'itgüeiczele latjə dašən'? ǰŠayəchə šayen chaque'? Bito. ⁸ ǰNacxan' goque' catə' jəle'ilene'? ǰEnyaze' lachə' šao'? ǰEšə bito? la' beṇə' ca' zjənyaz lachə' šao' nite'e yo'o güenchgua ca no liž rei. ⁹ ǰNoxan' jəle'ilen' ža? ǰEto profet ben' cho'e xtižə' Diozən'? De'e li naque' to profet. Pero əchnia' le'e, caguə con to profetən'. ¹⁰ Che bengan' nyojən le'e Xtižə' Diozən' nan:

Nada' Dioz əselə'a to beṇə' cuialaogüe' güe'e xtižo'onə' par nič nitə' beṇə' probnid par əso'elaogüe'e le' catə'an yido'. ¹¹ De'e li əchnia' le'e, notono no beṇəch ne'e so beṇə' naquəch beṇə' blaoch ca Juan ben' chchoa beṇə' nis. Na' notə'ətezəchlə beṇə' güe'e latjə ṇabia' Diozən' le', la'anə'əczə bito naque' beṇə' blaο, gwžin ža catə' šejni'ichene' chia' clezə ca Juannə'.

¹² Dezd catə'an gwzolaο Juannə' gwduxju'e xtižə' Diozən' na' bcho'e beṇə' nis xte ža neža beṇə' zan choso'ozenague' xtižə' Diozən' na' chəsə'əyiljlaže'e naclə so'one' par nič ṇabia' Diozən' lega'aque'. ¹³ Catə' cuiṇə' solao gwzene Juannə' xtižə' Diozən', con lei de'en bzoj de'e Moisezən' na' de'en bosə'ozoj yoguə' profet ca', de'e ca'azən' bzejni'in chio'o che Diozən'. ¹⁴ Xtižə' Diozən' de'en nyojən nan de que yeto beṇə' yedəyen can' ben Liazən' ben' be' xtižə' Diozən' cana'. Na' che Juan na'anə' bosə'ozoje' žalə' šejle'ele. ¹⁵ Le'e žia nagle de'e chene, legwzenag xtiža'anə'.

¹⁶ ǰNac əgwsaquə'əlebetgüeida' le'e mbanle ṇa'a? Egwsaquə'əlebeda' le'e ca bidao' chedə' cuicəə bi de žleb chele. Ca naquə bidao' ca' catə' nitə'əbo' do gan' chac ya'a chse' ljuežjga'acbo': ¹⁷ “Bento' legr, bito gwyo'olažə'əle, na' babento' bgüine bgüēž, peor.” ¹⁸ Juannə' bide' laole nga. Bitο güe'ej gwdaošaogüe'e can' chse'ej chsa'o beṇə' yoblə. Nach gwnale

che': "Yo'o yaz de'e xio'onə' yichjla'aždaogüe'enə'." ¹⁹ Na' nada', Diozən' bsele'e nada' golja' beṇach. Na' chle'ile che'ej chaogua' can' che'ej chaole. Na' nale chia' de que naca' beṇə' lia na' beṇə' güe'ezo, na' lecza nale de que naca' migw che beṇə' gochixjw ca' na' migw che yeziquə'əchlə beṇə' ca' chso'on de'e mal. Pero na' nacbia' de que Dioz na'anə' naque' le'ezelaogüe beṇə' sin' por ni che can' chso'on beṇə' ca' choso'ozenag che'.

Yež ca' gan' cui boso'ozenague' che Jeso'osən'

²⁰ Nach Jeso'osən' be'e xtižə' beṇə' ca' ža' yež ca' gan' bene' de'e zan de'e zaquə' yesyə'əbanene', na' gwdile' lega'aque' chedə' bito besyə'ədinjene' xtolə'əga'aque'. Nach gwne': ²¹ — jProbchguazə le'e beṇə' Corasin! jProbchguazə le'e beṇə' Bet-saida! Beṇə' ca' nitə' Tiro na' Sidon le'e besyə'ədinjteine' xtolə'əga'aque'enə' žalə' blo'iga'acda'ane' yelə' guac chia'anə' ca de'en bablo'ida' le'e. Žalə' goquə' ca', sa'azlje' lachə' zešə' na' zosə'əža'alja cuinga'aque' de par nič sa'acbe'i beṇə' de que babesyə'ədinjene' xtolə'əga'aque'enə'. ²² Echnia' le'e saquə'əzi'ichle clezə ca beṇə! ca' nitə' Tiro na' Sidon catə' əžin ža gon Diozən' castigw zejlicane che yoguə' beṇə' chso'on de'e malən'. ²³ Le'e nitə'əle Capernaunnə', chonle xbabən' de que Diozən' gonchgüe' le'e yelə' bala'an, pero bito gone' le'e yelə' bala'an, sino gone' le'e castigw zejlicane de'en cui chejle'ele chia'. Žalə' bena' de'e zaquə' yesyə'əbane beṇə' ca' gwnitə' Sodomān' can' babena' laole nga, besyə'ədinjene' xtolə'əga'aque'enə' žalə' ca' na' ne'e chi' syodan' žalə' ca'. ²⁴ Echnia' le'e, saquə'əzi'ichle clezə ca beṇə' ca' gwnitə' Sodomān' catə' əžin ža gon Diozən' castigw zejlicane che yoguə' beṇə' chso'on de'e malən'.

Beṇə' ca' so'onlilažə' Jeso'osən' nite'e mbalaz

²⁵ Na' lao orən' Jeso'osən' bene' orasyon lao Diozən' gwne': — Xa', len' chnabi'o beṇə' ža' yoban' na' yežlyon'. Na' chona' yelə' choxcwlen chio' de que babzejni'ido' balə beṇə' can' che'endo' so'e latjə nabi'o yichjla'ažda'oga'aque'enə'. Bzejni'ido'on beṇə' ca' gwsa'acbe'i chəsə'əyazjene' no əgwsed əgwlo'i lega'aque' na' bito bzejni'ido'on beṇə' ca' chso'on xbab de que zjənaque' beṇə' sin' na' beṇə' zjənyejni'i. ²⁶ Beno' ca' ža Xa', chedə' can' gwyazlažo'o.

²⁷ Nach gože' beṇə' ca' ža'anə': — Xa'anə' babene' lao na'a chona' par nič chombia' beṇə' le'. Le' nombi'ayane'e nada', na' nada' nombi'ayana'a le'. Na' beṇə' ca' bagwleja' par zjənombi'e Xa'anə', chona' par nič zjənombi'ene' na' notono no nochlə zjənombia' Xa'anə' na' ni nada'. ²⁸ Legonlilažə' nada', le'e zole trist tant pesad chaquele chonle yoguə' de'e ca' chəsə'əne' chene'e Diozən' gonle. Nada' gona' ca sole

mbalaz. ²⁹ Legon can' nona' mendad gonle na' legwzenag de'en əgwzejni'ida' le'e. Nada' naca' beṇə' xenlažə' na' beṇə' gaxjwlažə' na' gona' ca sole mbalaz lo'o yichjla'ažda'olen'. ³⁰ Na' de'en nona' mendad gonle bito naquən pesad, na' de'en chsed chlo'ida' bito naquən zdebə.

12

Boso'olechj disipl ca' trigon' ža dezcanzən' par gwsa'ogüe'en

¹ Na' gozaquən to ža dezcanz Jeso'osən' gwdie' len disipl che' ca' gan' nyaž trigon', na' disipl che' ca' gosə'ədone', nach gosə'əlechje' trigon' na' gwsa'ogüe'en. ² Na' besə'əle'i balə beṇə' fariseo ca' can' gwso'on disipl ca', na' gwse'e Jeso'osən': — Bgüiašc can' chso'on disipl chio' ca' žin de'e cui de lsens goncho ža dezcanzən'.

³ Nach gož Jeso'osən' beṇə' fariseo ca': — ĵEcabi za'alažə'əle de'en bablable can' ben de'e Rei Dabin' catə' le' na' beṇə' ljuežje' ca' gosə'ədone'? ⁴ Gwyeje' lo'o yo'odao' əblaonə' nach gwdaogüe' yetxtil de'en bazjəncua' bχoz ca' par Diozən', na' Dabin' bnežjue'en gwsa'o beṇə' ljuežje' ca' la'aṇə'əczə cui zjənaque' bχoz. Na' yetxtilən' cui de lsens par gao con to beṇə' len letg bχoz ca' chac sa'ogüe'en. ⁵ ĵEna' cabi za'alažə'əle ca de'en bablable le'e lei de'en bzoj de'e Moisezən' can' chso'onczə bχoz ca' mendad che yo'oda'onə' yoguə ža dezcanz na' bito chso'omba'əne' žanə'. Na' bito nacho de que zjənape' dolə' por ni che de'en chso'one' mendadən' ža dezcanzən'. ⁶ Echnia' le'e, nada' zoa' nga zaquə'əcha' cle ca yo'odao' əblaonə'. ⁷ Xtižə' Diozən' de'en nyojən nan: “Che'enda' yeyašə' yeži'ilažə'əle beṇə', caguə tloazə gotle bia yixə' par güe'ela'ole nada'.” Žalə' chejni'ile bi zejennə' bitolja ənale che disipl chia' quinga de que zjənape' dolə' por ni che šə bin' bagwso'one' ža dezcanzən'. ⁸ Echnia' le'e de que Diozən' bsele'e nada' golja' beṇəch na' naquən lao na'a əṇia' bin' naquən güen goncho ža dezcanzən'.

Beyaque to beṇə' mbižə šla'a ne'enə'

⁹ Na' catə' Jeso'osən' beze'e latjən', na' gwyo'e to lo'o yo'odao' chechon'. ¹⁰ Na' lo'o yo'odao' na' zo to beṇə' bambižə šla'a ne'enə', nach beṇə' fariseo ca' gwse'e Jeso'osən': — ĵEde lsens par yeyoncho beṇə' xinj lao ža dezcanzən'?

Gwse'ene' ca' nič əžel de'en yesə'əde'ine' par əsa'ogüe' xya contr Jeso'osən'.

¹¹ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': — Šə nitə' xilə' dao' chele na' əxopə tob lo'o yech zitjw lao ža dezcanzən', ĵəcabi le'e yebejteleb lo'o yechən' lao žanə'? ¹² Na' lechgualə zaquə'əch to beṇə' cle ca to xilə' dao'. Na' əchnia' le'e de lsens gaquəlencho beṇə' lao ža dezcanzən'.

13 Nach Jeso'osən' gože' be'enə' mbižə ne'inə': —Bli na'onə'.

Nach catə' bli na' be'enə' le'e beyacten can' naquə de'en yešlā'a. 14 Na' beṇə' fariseo ca', catə' besa'aque' yo'oda'onə' bosoxi'e naclə so'one' par so'ote' Jeso'osən'.

To de'en bzoj de'e profet Isaiazən' che Jeso'osən'

15 Gocbe'i Jeso'osən' can' bosoxia' beṇə' fariseo ca', na' gwze'e gweje' ga yoblə. Beṇə' zan jəsə'ənaogüe'ene' nach Jeso'osən' beyone' beṇə' ca' chsa'acšene. 16 Na' bene' mendad cui no əso'elene' dižə' de que Dioz nan' bsele'ene' par gaquəlene' nasyon čhega'aque'enə'. 17 Bene' ca' par nič goc complir can' bzoj de'e profet Isaiazən' čhe' nan:

18 Bengan' naque' xmosa', ben' gwleja' par gone' can' ča-zlaž'a'anə'.

Čacchgüeida' čhe', na' cheba chezaquə'əlaž'a'a len le'.

Na' nada' əselā'a Spirit čhia'anə' sotezə son len le'.

Na' beṇə' zjənaquə beṇə' Izrael len beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael čixjue'ine' lega'aque' naquən' čheyalə' so'one'.

19 Bito gaquəyože' beṇə', nic gosye'e,

na' nic əne' zižjo lao lqueyən' par əse'ene beṇə' bin' ne'.

20 Gwnežjue' fuers balor čhe beṇə' ca' chsa'acbe'i cui bi fuers balor čhega'aque' de par so'one' de'e güen,

na' yezi'ixene' čhe beṇə' ca' chsa'aque'ne' cui no yezi'ixen čhega'aque'.

Yoguə' de'e can' gone' par nič əžin ža so'on beṇə'čən' can' čazlaže'enə'.

21 Na' beṇə' zjənaquə beṇə' Izrael len beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael yesə'əbeze' gaquəlene' lega'aque'.

Gosə'əne' de que Jeso'osən' bebeje' de'e xio' ca' len yelə' guac che Beelsebo

22 Na' zo to beṇə' Ičhol, na' nacte' beṇə' mod, na' yo'o yaz de'e xio'onə' lo'o yičhjlā'ažda'ogüe'enə' na' jso'ene' lao Jeso'osən'. Na' Jeso'osən' bebeje' de'e xio'onə' yo'o yaz yičhjlā'aždao' be'enə' na' le'e bele'iteine' na' gocte beṇe'. 23 Na' yoguə' beṇə' ca' besə'əle'i can' goquə lechguəle besyə'əbanene'. Nach gwse' ljuēžjga'aque': —¿Enaquəlizə be'enga ben' čhbezcho yidə lao dia čhe de'e Rei Dabin'?

24 Na' catə' gwse'ene beṇə' fariseo ca' dižə' quinga gwse'e balə beṇə' ca': —Bitobi yelə' guac napə bengə. Con chebeje' de'e xio' ca' len yelə' guac čhe Beelsebo de'en čnabia' de'e xio' ca'.

25 Gocbe'i Jeso'osən' can' gwso'on beṇə' fariseo ca' xbabən', nach gože' lega'aque': —Šə beṇə' ža' to nasyon əsa'aque' čhoplə na' yesə'ədile' entr lega'aque', əgwžiyai' nasyon čhega'aque' na'anə' šə ca'. Na' leczə ca' šə beṇə' nitə' to syoda əsa'aque' čhoplə na' yesə'ədile' entr lega'aque', leczə cuiayi' syoda

chega'aque' na'anə' šə ca'. Na' šə to family əsa'aque' choplə na' yesə'ədilə' entr lega'acze' lecza yenit family chega'aque' na'anə' šə ca'. ²⁶ Le'egatezə ca' šə Satanasən' yebej cuinei lo'o yichjla'aždao' beṇə' lecza cuiayi' yelə' chnabia' chei na'anə' chedə' chdiləlen cuinei žalə' ca'. ²⁷ Le'e nale de que nada' chebeja' de'e xio' ca' yo'o yaz yichjla'aždao' beṇə' len yelə' guac che Beelsebon'. Žalə' naquən can' nalenə', lecza zejen de que beṇə' ljuežjle ca' chəsyə'əbeje' de'e xio' ca' zjəyo'o zjəyaz yichjla'aždao' beṇə' len yelə' guac chei žalə' ca'. Beṇə' ljuežjle ca' se'e le'e de que clelən' nale chia' nada' can' chebeja'anṇə'. ²⁸ Na' de'en chebeja' de'e xio' ca' len yelə' guac che Spirit che Diozən', chlo'in de que babžin ža chene'e Diozən' güe'ele latjə ṇabi'e le'e.

²⁹ Nezecho notono no gaquə šo' liž to beṇə' gual par žjəlane' šinlaze' ca' sin cui əgwčheje' xan yo'onə' to do. Con šə əgwčheje'ene' guaquə cuane' šinlaze' ca'.

³⁰ Šə cui chonle txen len nada', chonle contr nada'. Na' šə cui chonle ca' se'ejle' beṇə' chia' zeje dižə' de que chonle par nič cui yoso'ozenague' chia'anə'.

³¹ De'e na'anə' əchnia' le'e, bitə'ətezə de'e mal de'en chonle, na' bitə'ətezə dižə' mal de'e cho'ele, Diozən' yezi'ixene' chele šə yediṇjelen, pero notə'ətezle šə güe'ele dižə' contr Spirit che Diozən' cuat yezi'ixen Diozən' chele. ³² Na' notə'ətezle šə güe'ele dižə' contr nada', la'anə'əczə Diozən' bsele'e nada' golja' beṇəch, gozi'ixencze' chele šə yediṇjele can' nale, pero šə güe'ele dižə' contr Spirit che Diozən', cuat yezi'ixen Diozən' chele ṇa'a na' batə'ətezə.

Segon can' naquə frot de'e chbia to yaguən' nezecho nac naquə yaguən'

³³ Nezecho de que to yag frot naquən yag güen o cui naquən yag güen segon nac naquə frot cheinə'. Ca'aczen' nacbia' šə naquən' nacle. ³⁴ Lechgualə beṇə' mal nacle. Bitoczə gaquə güe'ele dižə' güen chedə' nacle beṇə' la'aždao' mal. Yoguə'əte dižə' de'e chchoj cho'achon' la' lo'o yichjla'ažda'ochonə' na'anə' za'an. ³⁵ To beṇə' la'aždao' xi'ilažə' cho'e dižə' güen, chedə' la' can' nan lo'o yichjla'ažda'ogüe'e nan' cho'e dižə'. Na' to beṇə' la'aždao' mal cho'e dižə' mal la' can' nan lo'o yichjla'ažda'ogüe'enə'. ³⁶ Na' əchnia' le'e, catə'an əžin ža gon Diozən' castigw zejlicane che yoguə' beṇə' ca' chso'on de'e malən', cana' yoguə'əloj beṇə' yesə'ədie' cuent che yoguə' dižə' de'en bagwso'e de'e bitobi zjəzaquə'ən. ³⁷ Na' segon dižə' de'en cho'ele Diozən' choglaogüe'en chele šə naple dolə' o šə cui naple dolə'.

Beṇə' mal ca' chəsə'əṇabe' gon Jeso'osən' to milagr

³⁸ Nach balə beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizezən', na' beṇə' fariseo ca' gwse'e Jeso'osən': — Maestr, che'eneto' gono' to miḷagr par niḥ ənezeto' šə de'e liczə Dioz nan' bsele'e le'.

³⁹ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Le'e mbanle ṇa'a, naquəchgualə beṇə' yichjla'aždao' mal, na' bito chzenagle che Diozən'. Na' chṇable gona' to miḷagr par niḥ ənezele šə le Dioz nan' bsele'e nada'. Pero bito gona' can' chṇablenə'. De'en gon Diozən' len nada' par niḥ ənezele de que le'enə' bsele'e nada', gwxaquə'əleben ca de'en bene' len de'e profet Jonasən'.

⁴⁰ Antslə ze'e šeje' Niniben' Diozən' bene' par niḥ to bel ya'a xen gwdebob le', na' šonə ža šonə yel gwyo'e lo'o le'ebən' catə' beyebəb le' mbancze'. Na' ca naquə nada', gata' na' əgaša'a, na' te šonə ža šonə yel yebana' ladjo beṇə' guat ca' par niḥ ənezele de que Diozən' bsele'e nada' golja' beṇəch. ⁴¹ Na' catə' əžin ža gon Diozən' castigw che yoguə' beṇə' chso'on de'e malən', ža na' yesyə'əban de'e beṇə' Ninibe ca' na' lao Diozən' yesə'əcuíše' le'e mbanle ṇa'a, chedə' besyə'ədinjəne' xtolə'əga'aque'enə' catə' de'e Jonasən' gwdixjue'ine' lega'aque' can' na' Diozən'. Le'e gonšc xbab de que nada' zoa' nga naquəcha' beṇə' blaoch cle ca' de'e Jonasən', na' bito chzenagle chia'. ⁴² Na' leczə žan' gon Diozən' castigw che yoguə' beṇə' chso'on de'e malən', de'e no'olən' gwnabia' beṇə' ca' gwnitə' galən' chla' bgüizən' cuiten lichalə yebane' len yeziquə'əchlə beṇə' guat ca' na' lao Diozən' əgwcuíše' le'e mbanle ṇa'a. Ca naquə le' ža, gwze'e Seba gan' naquə zitə'əchgua na' bide' nga par bzenague' dižə' sin' de'en be' de'e Rei Salomonṇə' len le'. Na' nada' zoa' nga naquə'əcha' beṇə' blaoch cle ca de'e Salomonṇə', na' bito chzenagle chia'.

De'e xi'onə' yeyo'on de'e yoblə lo'o yichjla'aždao' beṇə'

⁴³ Na' šə to de'e xio' de'en yo'o yaz yichjla'aždao' beṇə' yechojən nach lažə'ən nil na'alə yeyiljən ga son mbalaz. Na' šə bitobi latjə želən, nach ənan: ⁴⁴ “De'e yobləczə žjəyežo'a yichjla'aždao' be'enə' gan' gwyo'o gwyaza' antslə.” Na' yeyejən de'e yoblə gan' zo ben'. Catə' le'in de que bacheyone' xbab güen na' bazoche' binloch na' caguə nochlə yo'o yaz yichjla'aždaogüe'enə' de'en əgwžon yeyo'on de'e yoblə, nach yeyo'on. ⁴⁵ Nach žjəyetobən yegažə de'e xio' ca' de'en zjənaquə maləch ca len na' txenṇə' so'on lo'o yichjla'aždao' be'enə'. Na' šə bagwso'onən ca', bachaquəch mal che be'enə' clezə can' goc che' antslə. Can' goquə len bengə leczə ca'anə' gaquə che le'e mbanle ṇa'a de'en nactecle beṇə' la'aždao' mal.

Xna' Jeso'osən' na' biše'e ca' besə'əžine' gan' zoe'

⁴⁶ Necho'ete Jeso'osən' dižə' chsed chlo'ine' beṇə' zan quinga, catə' bžin xne'enə' len biše'e ca'. Na' zitə'ələ gosə'əbeze' gosə'əṇabe' so'elene' le' dižə'. ⁴⁷ Entr beṇə' ca'

nitə' choso'ozenague' xtižə' Jeso'osən', toe' gože' Jeso'osən':
—Babla' xna'onə' len bišo'o ca' na' nite'e na'ate chse'enene'
əso'elene' le' dižə'.

⁴⁸ Nach Jeso'osən' gože' ben' gwna ca': —Nitə' beṇə' yoblə
beṇə' zjənaque' ca xna'anə' na' ca biša'a.

⁴⁹ Nach bli na' Jeso'osən' blo'e disipl che' ca' na' gože' be'enə':
—Beṇə' quinga bazjənaque' ca xna'a, na' zjənaque' ca biša'a.

⁵⁰ Can' naquən len notə'atezə beṇə' chso'one' can' chazlažə' Xa'
Diozən' ben' zo yoban', zjənaque' ca xna'a na' ca biša'a na' ca
zana'.

13

Jempl che beṇə' gozən'

¹ Na' lao ža na'atezə gwza' Jeso'osən' yo'onə' jəchi'e cho'a
nisda'onə'. ² Nach tant beṇə' zan juisy besə'ədobə gan' chi'enə'
xte benən byen gwyo'e gwchi'e to lo'o barcon'. Na' yoguə'
beṇə' ca' besə'ədobən' gosə'anite'e lao yoxən'. ³ Nach Jeso'osən'
bsed blo'ine' lega'aque' len zan jempl. Na' be'elene' lega'aque'
to jemplən', bsaquə'ələbene' xtižə' Diozən' ca trigon'. Nach
gwne': —To beṇə' gwze'e zde' güen trigw. ⁴ Na' lao chose'
trigon' baḷən jəsə'əchazən cho'a nez, na' bia žia xile'e bia
chaš le'e yoban' gwsa'ob len. ⁵ Na' yebaḷən' jəsə'əchazən ga
naquə lao yej, na' bitotec bi yo žia lao yejən', de'e na'anə'
le'e bla'acten. ⁶ Pero na' catə' beža'achgua besə'əcuadən
na' le'e gosə'əbižten, la' bitobi loi gwso'on. ⁷ Na' yebaḷən
besə'əgo'onən lao yo ga nchixə xsa yešə' na' bla'aquən txen
len xsa yešə'anə', na' besə'ələlə' yag yešə' ca' lega'aquən'. ⁸ Na'
yebaḷən besə'əgo'onən lao yo šao' na' bla'aquən'. Baḷən
gosə'əbian to gueyoa güejə, na' yebaḷən gosə'əbian gyon guejə,
na' yebaḷən gosə'əbian šichoa güejə. ⁹ Le'e žia nagle de'e chene,
legwzenag.

*Beṇə' ca' cui gwse'ejle'e che Jeso'osən' bsed blo'ine' lega'aque'
len jemplən'*

¹⁰ Nach gosə'əbiguə' disipl che Jeso'osən' laogüe'enə' na'
gwse'ene': —¿Bixchen' chsed chlo'ido' beṇə' quinga len jempl?

¹¹ Na' Jeso'osən' gože' lega'aque': —Diozən' chone' par nič
le'e nezele de'en cui no gwneze antslə de que le' nabi'e con
notə'atezə beṇə' soe' latjə. Pero beṇə' cui chse'ejle'e xtižə'anə'
bito chac se'ejni'ine' de que nabi'e beṇə' soe' latjə. ¹² Notə'atezə
beṇə' choso'ozenague' ca de'en bachzejni'i Diozən' lega'aque',
Diozən' gwzejni'ichene' lega'aque' par nič šanch de'en
se'ejni'ine'. Pero na' notə'atezə beṇə' cui choso'ozenague'
che Diozən' ca de'en chsed chlo'ine' lega'aque', Diozən'
yeque'e de'en chse'ejni'ine'enə' la'anə'əczə latə'əlaszə de'en
bagwse'ejni'ine'. ¹³ De'e na'anə' chsed chlo'ida' beṇə' quinga

len jemplən' chedə' chesə'əle'ine' de'en chona' pero bito chsa'acbe'ine' bi zejen, na' la'anə'əczə chse'enene' xtiž'a'anə', bito chse'ejni'ine'en. ¹⁴ Len beṇə' quinga bachac complir can' bzoj de'e profet Isaiazan', gan' nan:

De'e li yenele, pero cabi šejni'ile bi zeje de'en yenele.

Na' de'e li le'ile, pero cabi gacbe'ile bi zejen de'en le'ilen'.

¹⁵ Beṇə' Izrael quinga cuiczə bi rson chsa'aze', baḥ nažjoczə yichjla'ažda'oga'aque' na'anə'.

Chse'enene' pero bito chse'ejni'ine' bin' zeje de'en chse'enene'.

Na' chesə'əle'ine' pero cabi chsa'acbe'ine' bi zeje de'en chəsə'əle'ine'enə' chedə' bazjanaque' beṇə' la'aždao' žod.

Žalə' bito zjanaque' beṇə' la'aždao' žod, gwse'ejni'ine' bi zejen de'en chse'enene'enə', na' sa'acbe'ine' bi zeje de'en chesə'əle'ine'enə'.

Gosyə'ədiṇjļjei xtolə'əga'aque'enə', na' gwso'elje' latjə yocobə Diozən' yichjla'ažda'oga'aque'enə' žalə' chse'ejni'ine'en na' žalə' chsa'acbe'ine'en.

¹⁶ Pero na' le'e ža, lechguale mbalaz zole chedə' chle'ile de'e ca' chona' na' chacbe'ile bi zejen, na' chzenagle xtiž'a'anə' na' chejni'ilen. ¹⁷ De'e li əchnia' le'e, zan de'e profet na' zan de'e beṇə' ca' yeziquə'əchlə beṇə' bosə'ozenag che Diozən' cana' gwse'enene' yesə'əle'ine' de'en chle'ile, pero bitoch golə' yesə'əle'ine'en. Na' gwse'enene' əse'enene' de'en chenele pero bito golə' se'enene'en.

Jesə'osən' gwne' bi zeje jempl che beṇə' güen trigon'

¹⁸ Na' le'e legwzenag, quingan' zeje jempl che beṇə' güen trigon'. ¹⁹ Xtižə' Diozən' gwxaquə'əleben ca de'en byažən'. Nitə' beṇə' chse'enene' dižə' can' choṇ Diozən' chnabi'e con notə'ətezə beṇə' chso'e latjə, pero bito chse'ejni'ine'en, na' chžin gwxiye'enə' chonən par niḥ cuich choso'ozenague' che xtižə' Diozən'. De'e na'anə' gwxaquə'əlebəga'aque' ca trigon' de'en jesə'əchaz cho'a nezən'. ²⁰⁻²¹ Na' nitə' beṇə' chse'ene xtižə' Diozən' na' šložga chesyə'əbeine' chso'one'en chega'aque'. Na' catə' choso'oči' choso'osaquə' beṇə' lega'aque' par niḥ cui se'ejle'e xtižə' Diozən', le'e chesyə'əbejyichjtie' cuich choso'ozenague' chei. Na' de'en chso'one'en gwxaquə'əleben ca de'en chac che trigon' de'en besə'əgo'onən lao yej. ²² Le'egatezə ca' naquən len beṇə' ca' chse'ene xtižə' Diozən', pero na' lao mbanga'aque' yežlyo nga, chesyə'əlal chesyə'əžejene' chso'on xmendadga'aque' por ni che chse'enene' yesə'əni'e. Pero yoguə' de'en chso'one' chxoayaguən lega'aque', chonən par niḥ cui cha'oxen xtižə' Diozən' lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə'. Ca de'en chso'one'enə' gwxaquə'əleben ca de'en chac che trigon' de'en besə'əgo'onən

lao yo gan' nchixə xsa yešə'. ²³ Pero yebałə beŋə' chse'enene' xtižə' Diozən' na' chse'ejni'ine'en na' choso'ozenague' chei. Na' de'en choso'ozenague' che xtižə' Diozən' gwxaquə'əleben ca trigon' de'en besə'əgo'onən lao yo šao'. Bałən gosə'əbian to gueyoa güejə, na' yebałən gosə'əbian gyon güejə, na' yebałən gosə'əbian šichoa güejə.

Jempl che trigon' na' bgüeyxtil

²⁴ Gwde na' Jeso'osən' gozo'elene' beŋə' ca' yeto jempl, goze'e lega'aque': —Yelə' gwnabia' che Dioz ben' zo yoban' gwxaquə'əleben ca de'e nga goquə. To beŋə' jeze' trigw binə' yoba che'enə'. ²⁵ Na' do še'elə catə' cui no gwsa'acbe'i gwyej to beŋə' contr che' jeze' xsa bgüeyxtil gan' banazə xan' yežlyon' trigon', na' beyož goze' bgüeyxtilən' beze'e. ²⁶ Na' tši'izə bla'aquən, na' trigon' gwzolao chbian. Na' catə' ja'ac xmos xan' trigon', gwsa'acbe'ine' nchixə trigon' len bgüeyxtil. ²⁷ Nach jəya'aque' gan' zo xanga'aque'enə' par jəsyə'əyež'e'ene': “Señor, ¿əcaguə trigw binə' gozo' yoba chio'onə'? ¿Bixchen' nchixən len bgüeyxtilən'?” ²⁸ Nach xanga'aque'enə' gože' lega'aque': “To beŋə' contr chia'anə' jen ca'.” Nach xmose' ca' gwse'ene': “¿Eche'endo' əlazə'əto' bgüeyxtilən'?” ²⁹ Nach xanga'aque'enə' gože' lega'aque': “Bito əlazə'əlen. La' nxož əlazə'əlente trigon'. ³⁰ Ljoyennə' par na'a. Guaquə yesə'əcha'on txen, pero na' chona' mendad catə' bagolə yetoble cwsešən', cana' zgua'atec yebele bgüeyxtilən' na' gonlen bnoj par əse'eyən. Nach te na' žjəyetoble trigon' əgwcu'a'əša'olen.”

Jempl che xsa moztas

³¹ Gwde na' gozo'elene' beŋə' ca' yeto jempl, gože': —Yelə' gwnabia' che Dioz ben' zo yoban' gwxaquə'əleben ca to xsa moztas de'en gozə to beŋə' yežlyo che'enə'. ³² Xsa moztasən' naquən le'ebeyožə de'e dao' rizə' lao bitə'əchlə semiy. Pero na' catə' chla'an, chcha'ochən ca bichlə yixə' cuan na' chaquən yag cha'o dao'. Na' xte bia ca' zjəzo xile'e chjse'en ližda'oga'aquəb lao xoze'e ca'.

Jempl che xna' cuazin'

³³ Nach gozoe' yeto jempl, gozne': —Yelə' gwnabia' che Diozən' ben' zo yoban' gwxaquə'əleben ca xna' cuazin' de'en gwlec no'olən' len to rob yezj par nič becha'o doxenən.

Jeso'osən' bzejni'ine' beŋə' porzə len jempl

³⁴ Yoguə' de'e quinga bsd blo'i Jeso'osən' beŋə' ca' besə'əžag gan' zo'enə'. Bsd blo'ine' lega'aque' porzə len jempl, bitobi bichlə gwne' par bzejni'ine' lega'aque'. ³⁵ Ca' ben Jeso'osən' par nič goc complir can' bzoj de'e profetən' che', gan' nan: Egwsed əgwlo'iga'acda'ane' porzə len jempl,

na' əgwzejni'iga'acda'ane' de'en cui no gwņeze antslə de'en
bgašə' dezd catə'an gwxe yežlyon'.

Jeso'osən' bzejni'ine' bi zeje jempl che trigon' na' bgüeyxtilən'

³⁶ Na' catə' beyož bsed blo'i Jeso'osən' beṇə' ca' zjəža' gan' zo'enə', bese'e lega'aque', na' beza' le' len disipl che' ca'. Na' catə' besyə'əžine' yo'o gan' nite'enə' besyə'əyo'e lo'inə'. Nach gosə'əbiguə' disipl che' ca' cuite'enə' gwse'ene': —Bzejni'išguei neto' bi zejen jempl che xsa bgüeyxtilən'.

³⁷ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Quingan' zejen: Diozən' bsele'e nada' golja' beṇəch na' gwxaquə'əlebeda' ca ben' gozə trigw biṇnə'. ³⁸ Na' doxen yežlyo nga gwxaquə'əleben ca yoba gan' goze' trigw biṇnə', na' beṇə' ca' chso'e latjə chnabia' Diozən' lega'aque' gwxaquə'əlebəga'aque' ca trigw biṇnə'. Na' beṇə' ca' chso'e latjə chnabia' de'e gwxiye'enə' lega'aque' gwxaquə'əlebəga'aque' ca xsa bgüeyxtilən'. ³⁹ Gwxiye'enə' gwxaquə'əleben ca beṇə' contrən' gozə xsa bgüeyxtilən' gan' banyaž trigw biṇnə'. Na' žan' gaquə' juisyən' gwxaquə'əleben ca tyempən' yosyo'otobe' trigon'. Na' anglən' zjənaque' ca beṇə' ca' yosyo'otobə cwsešən'. ⁴⁰ Na' can' gac che bgüeyxtilən' yosyo'otobe'en šeyən', can' gaquə' che beṇə' ca' chnabia' de'e gwxiye'enə' lega'aque' catə' əžin ža gaquə' juisyən'. ⁴¹ Diozən' bsele'e nada' golja' beṇəch na' catə' əžin žan', nada' əselə'a angl chia' ca' par yosyo'otobe' yoguə' beṇə' ca' chesə'əgo'oyele'e beṇə' yoblə so'one' de'e malən', na' yosyo'otobte' yeziquə'əchlə beṇə' ca' chso'on de'e malən'. Na' angl ca' yesyə'əbeje' lega'aque' nič cuich nite'e txen len beṇə' ca' bagwso'e latjə chnabia' Diozən' lega'aque'. ⁴² Nach yosə'əsele'e lega'aque' lao yi' gabil gan' se'eye' zejlīcane. Na' lao yesə'əžaglaogüe'enə' yesə'əbežyaše'e na' sa'oyejə leyga'aque'enə'. ⁴³ Na' cana'ach Xancho Diozən' gone' par nič beṇə' ca' chso'on de'e güennə' nite'e len le' na' əsa'aque' ca yelə' chey che'eni' che bgüižən' catə' yesyə'əžine' yoban' gan' chnabia' Diozən'. Le'e žia nagle de'en chene, legwzenag.

Jempl che mech xen de'en ngašə' to lao yežlyo

⁴⁴ Yelə' chnabia' che Diozən' ben' zo yoban' gwxaquə'əleben ca de'e nga goquə. To beṇə' jəyedi'e mech xen de'e ngašə' to lao yežlyo. Nach bocuaše'en de'e yoblə. Na' de'e tant bebeine' de'en jəyedi'e mechən' nach jəyete'e yoguə'əlo' bi de'e de che' par nič gwxi'e yežlyon' gan' ngašə' mechən'. Ca mbalazən' gwzo be'enə' can' mbalazən' nitə' beṇə' ca' chso'e latjə chnabia' Diozən' lega'aque'.

Jempl che to perla de'en lechuale zaque'e

⁴⁵ Na' yelə' gwnabia' che Diozən' ben' zo yoban' leczə gwxaquə'əleben ca de'e nga goquə. Zo to comersyant beṇə' cha'o

chsi' na' cheyote'e perlas de'en lechgualē naquān xoche. ⁴⁶ Na' bželene' to perla de'e lechgualē zaquā'n. Na' leczā beyote'e yoguā'ololte de'en de che' na' gwxi'e perlan'. Ca'aczān' gwxaquā'alebe beṇā' ca' chsa'acbe'i de que de'e žialao əso'e latjə ṇabia' Diozān' lega'aque'.

Jempl che yixjw bel

⁴⁷ Na' yelə' gwnabia' che Diozān' ben' zo yoban' leczā gwxaquā'aleben ca de'e nga goquā. Nitə' balə beṇā' gwxen bel ca' na' bosozalē'e yixjw bel chega'aque'enə' lo'o nisdə'onə' na' gwxenən yoguā' clas bel ya'a ca'. ⁴⁸ Nach catə' bagwža' bia zannə' lo'o yixjon', besyə'əbeje' yixjon' yobižlə, na' gosə'əbi'e bia ca' zjənaquā güen par əsa'ogüe', na' gosə'əgüe'eb lo'o žomə ca'. Na' bia ca' cui zjənaquā güen, gosozcho'one'eb. ⁴⁹⁻⁵⁰ Ca'aczān' gaquā che yoguā' beṇā' catə'an əžin ža gaquā juisyən'. Angl ca' yesə'əbeje' beṇā' mal ca' na' yosə'əzalē'e lega'aque' lo'o yi' gabilən' gan' yesə'əbežyaše'e na' sa'oyejə leyga'aque'enə' tant yesə'əžaglaogüe'.

⁵¹ Nach Jeso'osən' gože' disipl che' ca': —čZyejni'ile yoguā' de'e ca' bablo'ida' le'e?

Nach gwse'ene': —Zyejni'ito'on Xanto'.

⁵² Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Notə'ətezle šə chac chsed chlo'ile Xtižə' Diozān' de'en byoj cana', na' šə leczā chzenagle can' chsed chlo'ida' de que cheyalə' güe'ele latjə ṇabia' Diozān' le'e, nachən' guac əgwšed əgwlo'ile beṇā' chopten. Na' gwxaquā'alebele ca to xan yo'o beṇā' napə yoguā' de'en chyažj chchine family che'enə'.

Jeso'osən' beyeje' Nasaretən'

⁵³ Nach catə' beyož be'elen Jeso'osən' disipl che' ca' jempl ca', beze'e latjən' len disipl che' ca'. ⁵⁴ Na' beyeje' Nasaretən' gan' gwcha'ogüe'. Na' jəyesed jəyelo'ine' beṇā' ca' lo'o yo'odao' chega'aque'enə'. Na' lechgualē besyə'əbanene' len xtižə'enə', na' gwse'e ljuežjga'aque': —čNacxa goquān' nezene' de'e ca' de'en naquā de'e sin'? na' čnacxa chac chone' miłagr ca' chone'? ⁵⁵ Nombi'achone', la' naque' xi'in' carpinterən'. Na' xne'enə' naque' no'olən' le' Maria. Nombi'acho beṇā' biše'e Jacobən', Jwsen', Simonə' na' Jodasən'. ⁵⁶ Na' leczā beṇā' zane' ca' nitə' lažcho nga. čNacxa chaquān' cho'e dižə' ca' ža, na' chacte choe' miłagr?

⁵⁷ Na' de'en gwso'one' xbab de que Jeso'osən' naque' con to beṇā' gwlaž chega'aque', de'e na'anə' bito gwse'ejle'e che'. Nach gože' lega'aque': —La'anə'əczə beṇā' zan chse'ejle'e che beṇā' ca' chso'e xtižə' Diozān' na' chso'e lega'aque' yelə' bala'an, beṇā' gwlaž chega'aque' ca' na' family chega'aque' ca' bito chse'ejle'e chega'aque'.

⁵⁸ Na' Jeso'osən' bene' con to chopzə milagr Nasaretən' chedə' bito gwse'ejle'e che'.

14

Quingan' goquə got Juan ben' bchoa beṇə' nis

¹ Na' ca nan' Erodən' ben' naquə gubernador che Galilean', benene' dižə' ca naquə yoguə'əlo' de'e güen de'en chon Jeso'osən'. ² Nach gože' xmose' ca': —Bengan' de'e Juannə' ben' bchoa beṇə' nis. Babebane' ladjo beṇə' guat ca' na' de'e na'anə' chac chone' milagr ca'.

³⁻⁴ Quingan' goquə gwso'ote' Juannə': Erodən' beque'e Erodiasən' ca xo'ole', len Erodiasən' naque' xo'olə Lip biše'enə'. Na' Juannə' gože' Erodən': “Malən' beno' beca'o no'ol che beṇə' bišo'on par naque' xo'olo'.” Na' de'en gož Juannə' Erodən' ca' de'e na'anə' Erodən' bene' mendad gosə'əzene' Juannə' na' gosə'əgüe'ene' ližya na' bosə'əcheje' ṇi'ane'e ca' gden.

⁵ Erodən' gone'ene' gote' Juannə', pero bitobi benene' le' chedə' bžebe' bi so'on beṇə' ca' gwse'ejle'e che Juannə' de que cho'e xtižə' Diozən'. ⁶ Pero na' catə' gwso'one' lṇi ža la Erodən', bi'i no'ol che Erodiasən' bya'abo' lao beṇə' ca' gwnitə' lṇinə'. Na' lechgualə bebei Erodən' can' bembo'onə'. ⁷ Na' tant beyazlažə' Erodən' can' bya'a no'ol güegon', bzoe' jorament de que əgwnežjue'ebo' bitə'ətezə əṇabebo' le'. ⁸ Na' por consejw che xna'abo'onə' gožbo' Erodən': —Beṇ nada' ṇa'atec ṇa'a yichj Juannə' ben' chchoa beṇə' nis žian to lao plat.

⁹ Na' gwzo Erodən' trist catə' beyož gož no'ol güegon' le' ca', pero na' ca naquə babzoe' jorament len lebo' lao beṇə' ca' zjənaquə combidən', benšaze' mendad gaquə can' gwṇabe no'ol güegon' le'. ¹⁰ Ca' goquən' bene' mendad jəsə'əchogue' yen Juannə' lo'o ližya gan' yo'enə'. ¹¹ Na' bosə'ožie' yichj de'e Juannə' to lao plat par jso'en lao bi'i no'olən' na' bnežjwbo'on xna'abo'onə'.

¹² Nach disipl che de'e Juannə' jəsyə'əxi'e cuerp che'enə' na' jəsə'əcuaše'en. Gwde na' ja'aque' gan' zo Jeso'osən' na' jse'eže'ene' can' bagoquən'.

Jeso'osən' bguaogüe' gueyə' mil beṇə'

¹³ Na' catə' bene Jeso'osən' can' goquə che de'e Juannə', beze'e latjən' len disipl che' ca' na' besyə'əyo'e to lo'o barcw par jəya'aque' latjə dašən' de'en de yešla'alə nisdə'onə'. Na' beṇə' ca' ža' yež ca' zjəchi' galə'əzə nisdə'onə' gwse'enene' rson galən' bazjəda Jeso'osən'. Na' gwsa'aque' lažga'aque'enə' ja'aque' yobizlə jəsə'əšague' Jeso'osən' yešla'alə nisdə'onə'. ¹⁴ Na' catə' bžin Jeso'osən' cho'a nisdə'onə', ble'ine' beṇə' zan ca' na' beyašə' beži'ilaže'e lega'aque'. Na' beyone' yoguə' beṇə' ca' chsa'acšene. ¹⁵ Na' catə' bachal, gosə'əbiguə' disipl che' ca'

laogüe'enə', na' gwse'ene': —Zochō to latjə ga cui no n̄la', na' bagwde or par gaocho xgüe. Bselə' beṇə' quinga yež ca' de'en zjəchi' galə'əzə par nič žjəsə'ədilje' de'e se'ej əsa'ogüe'.

16 Na' Jeso'osən' gože' lega'aque': —Bito cheyalə' žjəya'aque'. Le'e güe'ega'aque' de'e se'ej əsa'ogüe'.

17 Nach gwse'ene': —Čopga bel̄ ya'a čechon' de na' gueyə'əga yetxtil.

18 Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Le'e žjəxi'in ni.

19 Nach ben Jeso'osən' mendad gosə'əbe' beṇə' zan ca' lao yixye daquə'anə'. Na' gwxi'e yetxtil ca' gueyə' na' bel̄ ya'a ca' čopə. Na' bgüie' yobalə be'e yelə' choxcwlen čhe Diozən'. Gwde na' bzojje'en nach bnežjue'en disipl čhe' ca' par gosə'əyise' čhe čhe beṇə' ca'. 20 Na' yogue'e gwsa'ogüe'en xte ca' gwse'eljene'. Nach pedas ca' de'en besyə'əga'annə', bosyo'otobe'en, na' goquən šižin žomə. 21 Na' beṇə' ca' gwsa' o yetxtilən' naquə ca do gueyə' mil beṇə' byo cui cuent no'olə na' cui cuent bidao'.

Jeso'osən' gwze'e tlaō nisdā'onə'

22 Gwde na' Jeso'osən' bene' mendad yesyə'əyo'o disipl čhe' ca' lo'o barcon' par yesyə'əbialaogüe' yesyə'əlague'e yešla'alə nisdā'onə' žlac bega'an̄ le' bzeine' beṇə' zan ca' dižə'. 23 Na' beyož bzei Jeso'osən' beṇə' ca' dižə', gwloe' to lao ya'a par jene' orasyon toze'. Dezd golte gwzo tozə Jeso'osən' lao ya'anə'. 24 Na' ca' naquə barcon' gan' zesyə'əyo'o disipl čhe' ca', bazdan gwcholte nisdā'onə', nžiguə'əxaxj nisən' len čhedə' chas chatə' nisdā'onə' por ni čhe chečhj be'enə' clelə. 25 Na' do šbal̄ beyetj Jeso'osən' ya'anə' na' gwze'e tlaō nisdā'onə' par gwyeye' galən' zja'ac disipl čhe' ca'. 26 Na' catə' besə'əle'i disipl čhe' ca' le' zde' lao nisdā'onə', lechgualē besə'əžebe' xte gwso'osye'e gosə'əne': —iTo beṇə' guat chle'icho chda tlaō nisən'!

27 Na' le'e bolgüižte Jeso'osən' lega'aque', gože': —Leyebei. Nada'anə'. Bito žeble.

28 Nach Bedən' gože'ene': —Xanto', šə le le'enə', gwna nada' sa'a tlaō nisdā'onə' yida' gan' zo'onə'.

29 Nach gož Jeso'osən' le': —Da Bed.

Na' le'e bchojte Bedən' lo'o barcon' na' gwzolao gwze'e tlaō nisdā'onə' par zde' gan' zo Jeso'osən'. 30 Pero na' catə' gocbe'ine' ca' fuertən' chečhj be'enə', bžebe' na' gwzolao chyše'e lo'o nisən'. Nach bisye'e gože' Jeso'osən': —Xana', bosla nada', bachetja' xan nisən'.

31 Na' le'e blite na' Jeso'osən' bexe'ene'. Nach gože' Bedən': —Bixčhen' gocžejlažo'o? Gwyejle'ech chia'.

32 Na' catə' beyo'o Jeso'osən' len Bedən' lo'o barcon', le'e gwlezte be'enə'. 33 Na' beṇə' ca' ža' lo'o barcon' gwso'elaogüe'e Jeso'osən', gwse'ene': —De'e liczə len' naco' Xi'in̄ Diozən'.

Jeso'osən' beyone' beṇə' chsa'acšene beṇə' nitə' Genesaret

³⁴ Nach gwza'ach barcon' xte bžinən cho'a nisdə'onə' to latjə de'en nzi' Genesaret. Na' besyə'əchoje' lo'o barcon'.
³⁵ Na' beṇə' ža' do Genesaretən' besyə'əyombi'e Jeso'osən', na' bosə'əsele'e rson yoguə' yež ca' de'en zjəchi' galə'əzə de que Jeso'osən' babžine' lažga'aque'enə'. Na' beṇə' ca' ža' yež ca' gosə'əče'e yoguə' beṇə' chsa'acšene lao Jeso'osən'.
³⁶ Nach gosə'əṇabene' Jeso'osən' šə güene'ene' yesə'əgane' lox xadon che'enə'. Na' yoguə' beṇə' ca' gosə'əgan len besyə'əyaquene'.

15

Dižə' de'en chchoj cho'achon' chonən manch la'ažda'ochon'

¹ Na' balə beṇə' fariseo ca' na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moisežən' gwsa'aque' Jerosalennə' na' besə'əžine' gan' zo Jeso'osən', na' gwse'ene':
² —¿Bixčhen' disipl čhio' ca' bito chesə'ənaogüe' costombr ca' de'en bosyo'ocua'anlen de'e xaxta'ocho ca' chio'o? ¿Bixčhen' cui chosyo'one'e zan las antslə ze'e sa'ogüe' can' chonto'?

³ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Ca naquə le'e ža, ¿bixčhen' chbejyichjle cui chonle can' non Diožən' mendad goncho na' con naozechle costombr chelen'?
⁴ Diožən' none' mendad can' goncho, gwne': “Le'e gwnežjo yelə' bala'an xaxna'ale”, na' “Notə'ətežle šə chžia chnitə'əle xaxna'ale cheyalə' gatle.”
⁵ Pero le'e nale de que šə beṇə' əṇe' de que babnežjue' Diožən' mech o bien de'en cheyalə' əgwnežjue' xaxne'enə' par gaquəlene' lega'aque', na' bitoch bi cheyalə' əgwnežjue' xaxne'e.
⁶ Na' de'en chonle ca', bachonle lei che Diožən' ca to de'e cui bi bi zaque'e nič ca' naozechle costombr chelen'.
⁷ Le'e nacle beṇə' goxoayag. Chonle cayanə'an bzoj de'e profet Isaiazən' chele, gan' nan:

⁸ Beṇə' Izrael ca' chesə'əne' de que nada' Diožən' chso'elaogüe'e,

pero caguə do lažə'əga'aque'en chso'elaogüe'e nada'.

⁹ Bitobi zejen de'en chso'elaogüe'e nada'

chedə' la' choso'osed choso'olo'ine' beṇə' costombr de'en gwsa'aljlažə' beṇə'chən'.

¹⁰ Nach Jeso'osən' bozolgüiže' beṇə' zan ca' zjənžaguən' par nič gosə'əbigue'e laogüe'enə', na' gože' lega'aque': —Legwzenag de'e nga əṇia' le'e nič šejni'ilen'.
¹¹ Bito ṇacho de que de'en che'ej chaochon' chonən manch la'ažda'ochon'. Echnia' le'e, dižə' de'en chchoj cho'alēn', lenṇə' chonən manch la'ažda'olen'.

¹² Nach gosə'əbiguə' disipl che Jeso'osən' laogüe'enə' gwse'ene': —¿Ebito gocbe'ido' de que beṇə' fariseo ca' lechgualə besə'əže'e catə' gwse'enene' xtižo'onə'?

¹³ Na' Jeso'osən' gože' lega'aque': —Gwžin ža catə' Xa' Diozən' ben' zo yoban' gwžiyai'e yoguə'əlo| beṇə' cui choso'ozenag che'. Egwžiyai'e lega'aque' can' choncho catə' chlažə'əcho yixə' ca' chla'ac lo'o yel. ¹⁴ Ljosə'əye beṇə' fariseo ca'. Zjənaquəga'aque' ca to beṇə' lchol| beṇə' chene'ene' cue'e nez yeto beṇə' lchol|. Chso'onczə yichjlaoga'aque' cui choso'ozenague' che Diozən' na' choso'osedene' beṇə' de'en cui naquə de'e li. Nezecho de que beṇə' lcholən' bito gaquə cue'e nez yeto beṇə' lchol| la' txennə' žjəsə'əbixə' to lo'o yech.

¹⁵ Nach Bedən' gože' Jeso'osən': —Bzejni'išguei neto' bi zejen de'en gwnao' de que de'en che'ej chaochon' bito chonən manch la'ažda'ochon'.

¹⁶ Nach gož Jeso'osən' lega'aque': —ĵEłeczə lenle bito chejni'ile de'e quinga bagwnia' le'e? ¹⁷ ĵEcabi nezele de que yoguə' de'en che'ej chaochon' chjche'en lo'o le'echon' na' chžin or cheden? ¹⁸ Pero əchnia' le'e, yoguə' dižə' de'en cho'echon' chəsə'əchojən yichjla'ažda'ochon', na' šə cho'echo dižə' malən', len chso'onən manch yichjla'ažda'ochon'. ¹⁹ Na' lo'o yichjla'aždao' beṇəch na'anə' chchoj yoguə' xbab mal quinga, ca de'en nan so'ote' beṇə', na' nan yoso'ogo'o xtoga'aque', na' nan yesə'əbejyichj no'ol chega'aque' o ben' chega'aque' par yesyə'əzolene' beṇə' yoblə na' nan yesə'əbanga'aque' bi de che beṇə', na' nan so'onlažə'əga'aque', na' nan yoso'ožia yoso'onite'e ljuežj beṇəchga'aque'. ²⁰ Xbab mal ca' zjənac ca' chso'onən manch yichjla'ažda'ochon'. Na' bito əṇacho de que de'en cui chona'acho zan las antslə ze'e gaocho chonən manch yichjla'ažda'ochon'.

To no'olə cui naque' beṇə' Izrael chonlilaže'e Jeso'osən'

²¹ Beza' Jeso'osən' latjən' len disipl che' ca' par ja'aque' galə'əzə gan' mbane Tiro na' Sidon. ²² Na' to no'olə beṇə' cui naquə beṇə' Izrael, gwze'e gan' mbane Tiro na' Sidon par jəšague' Jeso'osən'. Na' gwṇe' zižjo gože' Jeso'osən': —Xana', le' naco' xi'in dia che de'e Rei Dabin'. Beyašə'əšguei neto'. To bi'i no'olə chia' yo'o yaz to de'e xio' lo'o yichjla'ažda'obo'onə' na' lechguale chžaglaobo'.

²³ Pero Jeso'osən' bito boži'e xtižə' no'olən'. Nach disipl che Jeso'osən' gosə'əbigue'e cuite'enə' na' gwsa'atə'əyoine' le' gwse'ene': —Bosa'ašga no'olən' la' con naogüe' chio'o na' chatə'əyoine' le' zižjo par gaquəleno'one'.

²⁴ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Diozən' bsele'e nada' gaquəlena' nasyon Izrael na'azən', la' lega'aque' gwxaquə'əlebəga'aque' ca xilə' dao' bia zjənaquəžeje.

²⁵ Nach no'olən' bgüigue'e bzo xibe' lao Jeso'osən', na' gože'ene': —Xana' go'onšguei goclen neto'.

26 Na' Jeso'osən' gože'ene': —Bito naquən güen yeca'acho yelə' guao che xi'incho na' əgwnežjwchon gao xicoda'ochō.

27 Na' gocbe'i no'olən' bsaquə'əlebe Jeso'osən' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael ca beco', nach gože'ene': —Leiczədo' Xana'. Pero xicocho ca' gwaquə əsa'ob pedas de'e chesə'əxopə lao yon'.

28 Nach Jeso'osən' gože'ene': —No'olə, lechguale chonlilažo'o nada'. Guaquəlencza'le' can' che'endo'.

Na' lao or na' beyaque xi'in no'olən'.

Jeso'osən' beyone' beṇə' zan beṇə' chsa'acsene

29 Gwde na' Jeso'osən' na' disipl che' ca' besa'aque' latjən' na' gwso'e nezən' de'en zda tcho'a nisdəo' Galilean'. Nach gwse'epe' to lao ya'a na' jesə'əchi'e lao ya'anə'. 30 Na' besə'əžin beṇə' zan lao ya'a gan' zo Jeso'osən' len disipl che' ca'. Zjənche'e no beṇə' coj, na' no beṇə' lchol, na' no beṇə' mod, na' no beṇə' nchog ni'ana'aga'aque', na' zjəlen beṇə' chse'i gwde gwde yizgüe' na boso'onite'e lega'aque' lao Jeso'osən'. Na' Jeso'osən' beyone' yogue'e. 31 Na' lechguale besyə'əbane beṇə' ca' catə' besə'əle'ine' can' ben Jeso'osən' beyone' beṇə' ca'. Besyə'əbanene' can' besyə'əṇe beṇə' mod ca', na' besyə'əyaque beṇə' ca' zjənchog no ni'ana'aga'aque'enə', na' besyə'əda beṇə' coj ca', na' besyə'əle'i beṇə' lchol ca'. Nach yoguə'ələl beṇə' ca' gwso'elaogüe'e Diozən'.

Jeso'osən' bguaogüe' tap mil beṇə'

32 Gwde na' Jeso'osən' goxe' disipl che' ca' na' gože' lega'aque': —Lechguale cheyašə'əda' beṇə' quinga. Bagoc šṇə ža nite'e nga len chio'o, na' bitobi de de'e sa'ogüe'. Na' bito che'enda' yosa'aga'aca'ane' sin cui sa'ogüe' par nič cui yesyə'əcholene' tnezən'.

33 Nach disipl che' ca' gwse'ene': —Gan' zocho nga naquən to latjə ga cui nono nla'. ¿Gaxa əželecho de'e əsa'o yoguə' beṇə' zan quinga?

34 Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —¿Balə yetxtil chechon' de?

Nach gwse'ene': —Gažga yetxtil dao' zjəde na' to chopga bel ya'a dao'.

35 Nach Jeso'osən' bene' mendad yesə'əbe' beṇə' ca' lao yon'.

36 Na' gwxi'e yetxtil dao' ca' gažə na' len bel ya'a dao' ca', nach be'e yelə' choxcwlen che Diozən'. Gwde na' bzoxxe'en bnežjue'en disipl che' ca' par gwso'e che yoguə' beṇə' ca'.

37 Na' yogue'e gwsa'ogüe' xte ca gwse'eljene'. Nach pedas ca' de'en besyə'əga'annə' bosyə'otobə disipl ca' len, na' goquən gažə žomə. 38 Na' beṇə' ca' gwsa'o yetxtilən' naquə tap mil beṇə' byo, bito cuent no'olə na' bito cuent bidəo'. 39 Nach Jeso'osən'

bose'e beṇə' ca'. Gwde na' gwyo'e to lo'o barcw len disipl che' ca' na' ja'aque' distrit gan' nzi' Magdala.

16

Gosə'anabene' Jeso'osən' gone' to de'e yesə'əle'ine' le'e yoban'

¹ Na' goquən' balə beṇə' fariseo ca' na' beṇə' sadoseo ca' gosə'əbigue'e gan' zo Jeso'osən'. Na' gosə'anabe' gone' to milagr de'en yesə'əle'ine' le'e yoban' de'en gwsa'acquene' cui gaquə gone'. ² Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Catə' chle'ile nlatjəcha le'e yoban' še'elə nach nale: “Goža'a gwxe chedə' nlatjəcha.” ³ Na' šə chi' bejw catə'an che'eni' nach nale: “Guaquə zag, la' chi'ichgua bejw.” Beṇə' goxoayag le'e. Nezele šə guaquə zag o šə guaquə zeyə' catə'an chle'ile nac naquə le'e yoban', pero cabi chacbe'ile bi zeje de'e ca' chon Diozən' tyemp nga zocho na'a. ⁴ Le'e mbanle na'a lechgualə beṇə' la'aždao' mal nacle, na' bagwlejyichjle Diozən'. De'e na'anə' chnəble gona' to de'e le'ile le'e yoban' par nič ənezele šə Diozən' bsele'e nada'. Pero bito gona' can' chnəblənə'. De'en gon Diozən' len nada' par nič ənezele de que le'enə' bsele'e nada' gwxaquə'əleben ca de'en bene' len de'e Jonasən' ben' be' xtižə' Diozən' cana'.

Na' beyož gwna Jeso'osən' ca', beze'e len disipl che' ca' gan' nitə' beṇə' ca'.

De'en chsed chlo'i beṇə' fariseo ca' na' beṇə' sadoseo ca' gwxaquə'əleben ca xna' cuazin'

⁵ Na' catə' besə'əžine' yešla'alə nisdəo' Galilean', disipl che' ca' gwsa'acbe'ine' de que gwsa'anlaže'e yetxtil de'en əsa'ogüe'. ⁶ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Legapə cuidad len xna' cuazi che beṇə' fariseo ca' na' che beṇə' sadoseo ca'.

⁷ Pero disipl che' ca' bito gwse'ejni'ine' bi zeje de'en gože' lega'aque' ca', nach gwse' ljuəžjga'aque': —Gwne' ca' chedə' gonlažə'əcho gua'acho yetxtilən'.

⁸ Na' Jeso'osən' gocbe'ine' xbab de'en chso'one', nach gože' lega'aque': —¿Bixchen' chonle xbab che yetxtilən' de'en gonlažə'əle? ¿Ecabi ne'e šejle'ele de que napa' yelə' guac par guaogua' le'e? ⁹ ¿Ebito chejni'ile bi zeje milagr ca' chona'? na' ¿əbagonlažə'əle can' bguaogua' gueya'a mil beṇə' byo len gueyə'əzə yetxtil dao'? ¿Ena' leczə bito za'aləžə'əle do balə žomə pedas yetxtil ca' betoble de'en besyə'əga'an? ¹⁰ Na' ¿chexa tapa mil beṇə' byo ca' bguaogua' len gažə yetxtil dao'? ¿Eza'aləžə'əle balə žomə pedas yetxtil can' betoble gwde besyə'ədaogüe'enə'? ¹¹ ¿Bixchen' con benle xbab che yetxtilən' catə'an gwnia' le'e gapple cuidad len xna' cuazi che beṇə' fariseo ca' na' che beṇə' sadoseo ca'?

12 Nach disipl che' ca' gwsa'acbe'ine' de que Jeso'osən' caguə bi'e dižə'an ca' che xna' cuazin' de'en chəsə'əchine' par checha'o yetxtilən' sino bi'e dižə'an ca' par niçh cui yoso'ozenague' che de'en choso'osed choso'olo'i beṇə' fariseo ca' na' beṇə' sadoseo ca'.

Bedən' gwne' che Jeso'osən' de que Diozən' bsele'ene' par gaquəlene' nasyon Izraelən'

13 Jeso'osən' len disipl che' ca' ja'aque' gan' mbane to syoda de'en nzi' Sesarea de Filipino. Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': — De'e li Diozən' bsele'e nada' golja' beṇəçh. Pero çbi chesə'əna beṇə'? çnon' naca' nada'?

14 Nach gwse'ene': —Baļe' chesə'əne' de que naco' de'e Juan ben' bçhoa beṇə' nis. Na' yebaļe' chesə'əne' de que naco' Liaz ben' be' xtižə' Diozən' cana'. Na' yebaļe' chesə'əne' de que naco' de'e profet Jeremias, o de que naco' yeto' beṇə' be' xtižə' Diozən' cana'ate.

15 Nach gože' lega'aque': —Çhexa le'e, çbi nale non' naca' nada'?

16 Simon Bedən' gože'ene': —Len' naco' Crist ben' gwļej Diozən' par gaquəleno' nasyon chechon', na' naco' Xi'in Dioz ben' zo zejlicane.

17 Nach Jeso'osən' gože'ene': —Simon xi'in Jonas, mbalaz zo' de'en gwnao' de'e ca'. Notono beṇəçh bzejni'i le' de'e ca', tozə Xa' Diozən' ben' zo yoban', le'enə' babzejni'ine'en le'. 18 Na' nada' ənia' de que len' lio' Bed na' zejen dižə' yej. Na' can' nao' chejli'o chia' gwxaquə'əleben ca to yej gual de'e gaquə gwçhincho par lan yo'o. Na' nada' yetoba' beṇə' zan beṇə' se'eje'e de que naca' Xi'in Dioz can' chejli'o chia' par niçh ca' əsa'aque' tozə yoso'ocodə' lježje' so'elaogüe'e nada'. Na' bitobi gaquə so'on de'e xio' ca' par niçh əžin ža catə' cuich no so'elao' nada'. 19 Na' gona' lao na'o zgua'atec le' go'o xtiža'anə' len beṇə' zan par niçh əso'e latjə nabia' Diozən' lega'aque', Dioz ben' zo yoban'. Na' lecza' gaquən lao na'o yo'o beṇə' ca' yoso'ocodə' lježje' so'elaogüe'e nada' bin' naquə güen so'one' na' ye'ega'aco'one' bi de'e ca' cui naquə güen so'one'. Na' Diozən' əgwzejni'ine' le' naquən' ye'ega'aco'one' par niçh ca' yediļən len de'en na Diozən'.

20 Nach Jeso'osən' bene' mendad len lega'aque' de que ni toe' cui əso'e dižə' de que le' na'anə' naque' Crist ben' gwļej Diozən' par gaquəlene' nasyon chechon'.

Jeso'osən' gwdixjue'ine' disipl che' ca' de que so'ot beṇə' le'

21 Na' ža na' Jeso'osən' gwzolaogüe' bsed blo'ine' disipl che' ca' de que cheyaļə' šeje' Jerosalennə' na' gaque' lao na' beṇə' golə blao che nasyon Izrael chechon', na' lao na' bçoz əblao checho ca', na' lao na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei

de'en bzoj de'e Moisezən'. Na' gwne' de que yoguə' beṇə' ca' de'e zan de'e yosə'əchi' yosə'əsaque'e le' na' əso'ote' le'. Pero na' yeyon ža yebane' ladjo beṇə' guat ca'. ²² Nach Bedən' gwleje' Jeso'osən' latə' dao' ca'alə na' gože'ene': —Xana', Diozən' gaquəlene' le'. Bitoczə gac chio' de'e quinga nao' nga.

²³ Pero na' Jeso'osən' gwyechje' bgüie' Bedən' na' gože' gwxiye'enə' de'en chnabia' yichjla'aždao' Bedən': —Gwchi'izə' ca'alə Satanás.

Nach gože' Bedən': —Bito che'endo' gona' can' non Diozən' mendad gona'. Chono' xbab che de'en chacdo' gaquən güen na' bito chono' xbab naquən' chene'e Diozən' gaquə.

²⁴ Gwde na' Jeso'osən' gože' disipl che' ca': —Notə'ətezle šə che'enele gonlilažə'əle nada' na' gwzenagle chia' cheyalə' əchoj yichjle de'en chene'ele gon cuinle par nič gonle con can' chene'e Diozən' na' bitobi gaquəle che de'en chi' saquə'əle, la'anə'əczə šə so'ot beṇə' le'e to le'e yag coroz con gonlilažə'əle nada'. ²⁵ Notə'ətezə beṇə' chaquene' gone' par nič cui chi' saque'e o par nič cui no so'ot le', be'enan' cuiayi'. Na' notə'ətezə beṇə' chsanlažə' cuine' chi' saque'e o so'ot beṇə' le' por ni chia', be'enan' əbane' zejlicane. ²⁶ Bitobi de'e güen gaquə che to beṇə' la'anə'əczə nabi'e doxen yežlyon' šə cuiayi'e zejlicane, la' bitə'ətezə de'e gatə' che', bito gaquəlenən le' par nič cui cui'ayi'e zejlicane. ²⁷ Diozən' bsele'e nada', golja' beṇəch, na' catə' yida' yežlyo nga de'e yoblə nsa'a yelə' chey che'eni' che Xa' Diozən' na' chi'a angl chia' ca', cana'ach gona' par nič to to beṇəchən' nite'e mbalaz o yesə'əzi'e castigw segon de'e gwso'on to toga'aque'. ²⁸ Diozən' bsele'e nada' golja' beṇəch. Na' de'e li chnia' le'e, balle cabinə' gatle catə'an le'ile nada' yida' de'e yoblə par yedəlo'a yelə' gwnabia' chia'anə'.

17

Jeso'osən' goque' ca to de'e chey che'eni'

¹ Gwde xop ža gwna Jeso'osən' de'e ca', gwche'e Bedən' len Jacobən' na' Juan beṇə' bišə' Jacobən', ja'aque' to lao ya'a sibə. ² Na' lao nite'e lao ya'anə' beža' can' goquə Jeso'osən', beža'ateczə cho'alaogüe'enə' na' gwyey gwyeni'in ca'aczən' chac bgüizən', na' xalane'enə' beyaquən šiš xilə' ca'aczə be'eni'. ³ Na' goquən lao nite'enə' conczə besə'əle'ine' de'e Moisezən' len profet Liazən' ben' gwzo cana', na' chso'elene' Jeso'osən' dižə'. ⁴ Nach Bedən' gože'ene': —Xanto', güenchgua zocho nga na'a. ¿Egüe'endo' gonto' šonə ranš? ton par le', na' ton par Moisezən' na' yeton par Liazən'.

⁵ Ne'e cho'ete' dižə'anə' catə'əczla to bejw de'en chacit bcuašə'n lega'aque', na' lo'o bejon' gwse'enene' gwna

Diozən': —Benga Xi'ina' ben' chacchgüeida' çhei. Cheba chezaquə'əlažə'a len le'. Çhe le'enə' le'e gwzenag.

⁶ Na' catə' gwse'ene disipl ca' dižə' ca' lechgualə besə'əžbe', xte jesə'əchaze' gosçho'alə lao yon'. ⁷ Nach bgüiguə' Jeso'osən' bçoa ne'enə' yichjga'aque'enə', na' gože': —Leyeyas. Bitə žeble.

⁸ Na' catə' besyə'əgüie'enə', notono no nochlə besə'əle'ine' sino tozə Jeso'osən'.

⁹ Na' gwde na' lao chesyə'əyetje' ya'anə', gož Jeso'osən' lega'aque': —Ni tole cui güe'ele dižə' çhe de'en bable'ile xte catə'əch bagwso'ot beṇə' nada' na' yebana' ladjo beṇə' guat ca', nada' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beṇəçh.

¹⁰ Nach disipl çhe' ca' gwse'ene': —Beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lein' choso'osedene' neto' de que zgua'atec profet Liaz ben' gwzo cana' cheyalə' yide' lao yežlyo nga de'e yoblə antslə ze'e yidə ben' əselə' Diozən' par gaquəlene' nasyon çhechon'. ¿Bixçhen' çəsə'əne' ca' ža?

¹¹ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —De'e liczə çəsə'əne' de que zgua'atec yidə profet Liazən' de'e yoblə ben' gwzo cana' par yeyone' yoguə'əloj de'e cheyalə' yeyac. ¹² Pero na'a chnia' le'e de que babidə ben' bedəyən can' ben profet Liazən', na' beṇə' Izrael gwlaž çhecho ca' bito gwsa'acbe'ine' de que le' naque' ben' naquən yidə. Na' gwso'onene' le' con can' gwse'enene' na' gwso'ote'ene'. Na' ca'aczən' so'one' len nada', Diozən' bsele'e nada' golja' beṇəçh.

¹³ Nach gwsa'acbe'i disipl çhe' ca' de que Jeso'osən' cho'e dižə' çhe de'e Juannə' ben' bçhoa beṇə' nis.

Jeso'osən' beyone' to bi'i chaz šon

¹⁴ Na' catə' besə'əžine' gan' zjənžag beṇə' zan, to beṇə' bšague' Jeso'osən' na' bzo xibe' laogüe'enə'. Na' gože'ene': ¹⁵ —Xana' beyašə'əlažə'əšgüei xi'ina' nga. Chazbo' šon na' lechgualə çžaglaobo' len len. Na' zan las bajchazbo' lao yi' na' leczə ca' zan las babxopbo' lo'o nis. ¹⁶ Bajoa'abo' lao disipl çhio' ca', pero bito gwsa'aque' yesyə'əyone'ebo'.

¹⁷ Nach Jeso'osən' gože' beṇə' ca' ža'anə': —Le'e chonle clelə na' naljele. ¿Bixçhexacxan' cui chejle'ele çhia'? Bachac sša zoa' napa' yelə' chxenlažə' len le'e. ¿Batxan' šejle'ele çhia'?

Nach gože' xa bida'onə': —Doa' bi'i çhio'on ni.

¹⁸ Nach Jeso'osən' gwdile' de'e xio'onə' yo'o yaz yichjla'aždao' bida'onə' par niç bechojən yichjla'ažda'obo'onə'. Na' lao or na' beyaquebo'.

¹⁹ Na' gwde goc de'e ca', gosə'əbiguə' disipl çhe Jeso'osən' gan' zoe' toze', na' gwse'ene': —¿Bixçhexacxan' cui goquə yebejto' de'e xio'onə' yichjla'aždao' bida'onə'?

²⁰ Jeso'osən' gože' lega'aque': —Bitə goquə yebejlen çhedə' bitə gwejle'ele de que Diozən' gaquəlene' le'e. Xsa yag moztasən'

naquən de'e dao' rizə'. Na' de'e li chnia' le'e la'anə'əczə šə de'en chonlilažə'əle Diozən' gwxaquə'əleben ca to xsa moztasən' laogüe de'en cuiṇə' gonlilažə'əchgualene' guac ye'ele ya'a nga: "Gwde gwzo de'e na'ate", na' gaquə can' chonle mendadən'. Bito bi bi de de'e cui gaquə gonle con šə chejle'ele de que Diozən' chaclene' le'e. ²¹ Na' par nič yebejle de'e xio' ca' de'en zjənaquə ca de'en bebeja' yičjla'aždao' bi'inə', cheyalə' co'o gwčhejle cui ye'ej gaole na' gontezə gonle orasyon.

De'e yoblə gwduxjue' Jeso'osən' de que so'ot beṇə' le'

²² Na' lao zjezda' Jeso'osən' len disipl che' ca' do gan' mbane Galilean', Jeso'osən' boszenene' lega'aque' de'en ze'e gac che', gwne': —Diozən' bsele'e nada' golja' beṇəch, na' gaca' lao na' beṇə' ²³ na' so'ote' nada'. Pero na' yeyon ža yosban Diozən' nada' ladjo beṇə' guat ca'.

Nach disipl che' ca' catə' gwse'ene' xtiže'enə', lechgualə gwnite'e trist.

Jeso'osən' gwduxjue' impuest che yo'odao'

²⁴ Na' catə' besyə'ažine' Capernaunnə', balə beṇə' ca' chəsə'əchixjue' impuest de'en chəsə'əyixjw to to beṇə' byo Izrael ca' par gast che yo'odao' əblaonə' ja'aque' lao Bedən'. Na' gwse'ene': —Ca naquə maestr chelenə', žəgwiyixjue' impuest che yo'oda'onə'?

²⁵ Nach gož Bedən' lega'aque': —Gwyixjue'en.

Gwde na' Jeso'osən' len disipl che ca' gwso'e lo'o yo'onə'. Nach Jeso'osən' le'e gožte' Bedən': —žBi xbab chono', Bed? Ca naquə rei ca' nitə' yežlyo nga chəsə'anabi'e na' chso'one' byen chəsə'əyixjw beṇə' che impuest. žNon' chəsə'əchixjue'en ža? žəfamily chega'aque' o šə beṇə' yoblə?

²⁶ Nach Bedən' gože'ene': —Chəsə'əchixjue' beṇə' yoblə.

Nach Jeso'osən' gože' Bedən': —Beṇə' zjənaquə family chega'aque' ca' bitobi chəsə'əyixjue'. Na' ca naquə chio'o ža, naccho xi'in Rei ben' zo yoban' na' bito cheyalə' chixjwcho impuest che yo'oda'onə'. ²⁷ Pero na' par nič notono no so'on xbab de que choncho contr yo'odao' əblaonə', chixjwcho impuestən'. Gwey cho'a nisdə'onə', na' gwzalə'o yixjw bel chio'onə', na' bel nech bian' seno' lo'o cho'ab na' əželdo' to mech. Na' yeyoxo'on žjətixjo' impuest chechon'. Gwdiləczən par chixjwcho impuest che chopcho.

18

Gwsa'acyožə disipl che' ca' noe' naquəch blaoch

¹ Na' ca orən' gosə'əbiguə' disipl che Jeso'osən' cuite'enə', na' gwse'ene': —Entr neto' žnoto' gaquəchto' blao catə'an Diozən' ben' zo yoban' gone' par nič solao nabi'o?

² Na' Jeso'osən' goxe' to bidao' na' bzeche'ebo' laoga'aque'enə'. ³ Na' gože' lega'aque': —De'e li əchnia' le'e, notə'atezle šə bito əgwša' xbab chelen' par əgwzəxjw yichjle lao Diozən' can' chon bidao' nga chzəxjw yichjbo' lao xaxna'abo', bito gaquə sole len nada' catə' Diozən' ben' zo yoban' gone' par niç solao nabi'a. ⁴ Na' notə'atezle šə babeyacle ca bidao' nga laogüe de'en chzəxjw yichjle lao Diozən', banacle beṇə' blao len nada' catə' Diozən' ben' zo yoban' gone' par niç solao nabi'a. ⁵ Na' notə'atezle šə chonle güen len notə'atezə bidao' ca bi'i nga laogüe de'en chaquele chia', choncze güen len nada'.

Nxož əxopcho goncho de'e mal

⁶ Probchguazə ben' chon par niç əxopə to beṇə' chonlilažə' nada' gone' de'e mal, la'anə'əczə ben' əxopə bitotec bi zaque'e len beṇəchən'. Nca'alə xneze žalə' əgwchej yene'enə' to yej yišə na' žjəxope' lo'o nisdə'onə' na' gate', cle ca soe' əxope' beṇə' gone' de'e malən'. ⁷ Probchguazə le'e de'e zan de'e zjəde yežlyo nga de'e chso'on par niç gonle de'e mal. Bitə nacho de que bitobi de de'e so'on par niç əxopə le'e bachonlilažə'əle nada'. Pero probchguazə beṇə' chon ca əxopə beṇə' yoblə gone' de'e malən'.

⁸ Na' de'e na'anə' əchnia' le'e, šə de'en chonle len ni'ana'alən' chonən par niç əxople gonle de'e malən' güenclə žalə' əchog ni'ana'ale ca' na' cho'onlen cle ca əxople gonle de'e malən'. Nca'alə xneze nacle beṇə' na' chog o beṇə' coj yežinle lao Diozən' na' əbanle zejlicane cle ca cuiayi'ilenlen txen lao yi' gabilən'. ⁹ Na' šə de'en chle'ile len jelaole chonən par niç əxople gonle de'e malən' yejni'alə žalə' cuejlenṇə' na' cho'onlen, chedə' nca'alə xneze nacle beṇə' lchol yežinle yoban' gan' zo Diozən' na' əbanle zejlicane, cle ca' cuiayi'ilenlen txen lao yi' gabilən'.

Jempl che xilə' bian' goquəžeje

¹⁰ Le'e gon xbab che beṇə' chso'onlilažə' nada' beṇə' cuitec bi zjəzaquə' len beṇəchən', par niç cui gonle len notə'ateze' ca beṇə' cui bi bi zjəzaque'e. Chnia' le'e, angl ca' chapə chye' lega'aque' nitə'atezə nite'e lao Xa' Diozən' yoban' gan' zo'enə'. ¹¹ Na' ca naca' nada', Diozən' bsele'e nada' golja' beṇəch par niç zedəlo'ida' beṇə' ca' bachəsə'əbiayi' de que nzi'ilaža'a lega'aque'. Bsele'e nada' par gona' ca cui žjəya'aque' lao yi' gabilən' šə so'onlilaže'e nada'.

¹² Na' chnia' le'e, šə nitə' to gueyoa xilə' chele na' gaquəžeje tob, žəcabi yocua'anle bia ca' taplalj tğualj do lao ya'a gan' zjəža'ab na' žjəyediljle bian' goquəžejenə' xte ca yeželeleb? ¹³ Na' əchnia' le'e, catə' yeželeleb, yebeichele de'en beželobən' clezə can' chebeile len bia ca' taplalj tğualj cui gwsa'acžeje. ¹⁴ Ca'aczə naquən len beṇə' ca' chso'onlilažə' nada' beṇə' cuitec

bi zjəzaquə' len beŋačhən'. Xacho Dioz ben' zo yoban' bito chene'ene' cuiayi' ni toga'aque'.

Cheyalə' yezi'ixencho che beŋə' bišə'əcho beŋə' chso'onlilažə' Diozən'

¹⁵ Šə to beŋə' bišə'əle beŋə' bachonlilažə' Diozən' chone' de'e malən' contr to le'e, tozle šejle žje'elenlene' dižə' can' naquə de'en chone'enə' par ničh yedinjene'en, na' šə čhaze' rson che dižə' de'en žje'elenlene' yezoe' binlo len Diozən' de'e yoblə.

¹⁶ Pero na' šə bito čhaze' rson ca dižə' de'en žje'elenlene', güenchəche'ele yeto o yečhopə beŋə' bišə'əle par ničh əsa'aque' testigw de que dižə' šao' bagotə'əyoile ben' yoša' xbab che'enə'.

¹⁷ Na' šə bitoczə gwzenague' chele, le'e güe' dižə' ca naquə de'en chone' lao yoguə'əle ncodə' ljuežjle cho'ela'ole Diozən'. Na' šə ni que gwzenagcze' chele, cuich gonlene' cuent entr le'e ncodə' ljuežjle cho'ela'ole Diozən'. Pero legon cuent de que naque' txen beŋə' ca' cui chso'onlilažə' Diozən', na' naque' txen len yeziquə'əchlə beŋə' ca' chso'on de'e malən' can' chonle xbab che beŋə' gochixjw ca'.

¹⁸ De'e li chnia' le'e, bitə'ətezə de'e əgwxia' le'e ncodə' ljuežjle cho'ela'ole Diozən' par ənale naquən güen so'on beŋə' ca' əsa'ac txen len le'e, leczə can' əna Diozən' ben' zo yoban'. Na' bitə'ətezə de'e əgwxiale ənale cui naquən güen so'one', leczə can' əna Diozən' ben' zo yoban'.

¹⁹ Na' leczə ca' chnia' le'e, šə chople gwixiale bin' ənable lao orasyonnə', le'e nitə'əle yežlyo nga, Xacho Diozən' ben' zo yoban' goncze' de'en ənablenə'. ²⁰ Na' gan' nžag čhopə šonle cho'ela'ole nada', zocza' txen len le'e.

²¹ Nach Bedən' bgüigue'e gože' Jeso'osən': —Xana', šə beŋə' ljuežja' chone' de'e mal len nada' tapteli, ¿bal las cheyalə' yezi'ixena' che'? ¿əzelao do gaž las?

²² Nach Jeso'osən' gože'ene': —Bito nia' de que cheyalə' yezi'ixenle che' zelao do gaž las. Pero de'en chnia' le'e, bito gonle cuent do bal las yezi'ixenle che beŋə' ljuežjlen', con le'e yezi'ixentezə che' yoguə' laste.

Jempl che mosən' ben' cui bezi'ixen che de'en chalə' ljuežje'

²³ Na'a ža, yelə' gwnabia' che Diozən' ben' zo yoban' gwxaquə'əleben ca de'e nga goquə. Zo to rei ben' chsa'alə' xmosə' ca' xmeche'enə'. Na' gone'ene' gone' cuent len lega'aque'. ²⁴ Na' cata' gwzolaogüe' bezi'e cuent che to toga'aque', zgua'atec bžin to xmosə' ben' chalə' zan millon pes. ²⁵ Na' mosən' bito bi xmeche' gotə' par yonežjue'en rein'. De'e na'anə' bene' mendad ta'oga'aque' len xo'olen', na' len xi'inga'aque' ca' na' len doxen de'e zjədeine' par ničh gaquə yosyo'onežjue' de'en chsa'əle'e che rein'. ²⁶ Nach mosən' bzo xibe' lao rein' gotə'əyoine' le', gože'ene': “Xana', gwdapəšga yelə' chxenlažə'

len nada', na' yeyona' de'en chala'a chio'onə.' 27 Nach rein' beyaše'ene' le' na' bezi'ixene' che doxen de'en chale'enə' na' bsane' le'. 28 Pero na' catə' bechoje' liž rein', le'e bežagte' yeto mos beṇə' chalə' che' to chop pes. Nach le'e bnizte' yene'enə' gože'ene': "Yeyono' de'en chalo'o chia'an na'atec na'a." 29 Nach mos ljuežjen' bzo xibe' laogüe'enə', gože'ene': "Gwdapəšga yelə' chxenlažə' chia' na' yeyona' doxen de'en chala'a chio'onə'." 30 Pero na' mos nechən' bito bzenague' che mos ljuežje'enə', le'e gwyejte' jene' mendad gosə'əyixjue'ene' ližya xte ca gatə' de'en yonežjue' che'enə'. 31 Na' mos ca' yela' catə' besə'əle'ine' can' ben mos nechən', lechguale gwnite'e trist. Na' ja'aque' lao rein' jse'eže'ene' yoguə'əlol can' goquə. 32 Nach rein' goxe' mos nechən' laogüe'ene' de'e yoblə, na' gože'ene': "Le' naco' to mos malchgua. Nada' bezi'ixena' che doxen de'en chalo'o chia'anə' la' gotə'əyoido' nada' yezi'ixena' chio'. 33 ¿Bixchen' cui beyašə'əlažo'o mos ljuežjo' ben' chale'e chio'onə' can' beyašə'əlaža'a le'?" 34 Na' de'e tant bža'a rein' bene'ene' lao na' beṇə' ca' par gosə'əyixjue'ene' ližya gan' əžaglaogüe' xte catə'əch bade de'en chale'e che rein'.

35 Nach Jeso'osən' gože' disipl che' ca': —Can' gon Xa' Diozən' ben' zo yoban' gone' castigw che notə'ətezle cui chezi'ixenle che ljuežje do yichj do lažə'əle bitə'ətezə de'en chso'onene' le'e.

19

Bito yela'acho be'en checho o no'ol checho par solencho beṇə'yoblə

1 Na' Jeso'osən' catə' beyož gwne' de'e ca', beze'e Galilean' na' gwlague'e yao Jordannə' par beyeje' gan' mbane Jodean'. 2 Na' beṇə' zan jəsə'ənaogüe'ene', na' beyone' beṇə' ca' chsa'acšene.

3 Na' beṇə' fariseo ca' ja'aque' gan' zo'enə' chedə' gwse'enene' yesə'əbeje'ene' dižə' de'e yesə'əchine' contr le', nach gwse'ene': —¿Ede lsens par to beṇə' nšagna' yele'e xo'ole' šə bitə'ətezə de'en chone' cui cho'olažə' be'en che'enə'?

4 Nach gože' lega'aque': —Bablabczle can' nyoj Xtižə' Diozən' nan de que catə'an gwxe yežlyon' Diozən' bene' beṇə' nech ca' beṇə' byo na' no'olə. 5 Na' gwna Diozən': "Beṇə' byonə' le'e xaxne'e par əgwšagne'e si'e to no'olə na' beṇə' ca' yoso'ošagna'anə' əsa'aque' tozə." 6 Bitoch əsa'aque' chopə beṇə', sino que əsa'aque' tozə beṇə'. De'e na'anə' notono zaquə' yol'e lega'aque' la' Dioz nan' banone' lega'aque' tozə cuerp.

7 Nach gwse'ene': —Šə ca' ža, ¿bixchexan' ben de'e Moisezən' mendad catə' to beṇə' yele'e no'olə che'enə', cheyalə' chas to act ga güe'en dižə' de que besyə'əle'enə'?

8 Jeso'osən' gože' lega'aque': —De'e Moisezən' be'e latjə yela'a no'ol chelen' chedə' nacle beṇə' yichjla'aždao' žod. Pero

catə' Diozən' bene' beṇə' nech ca', bito n̄acho gwyazlaže'e yesyə'ala'aga'aque'. ⁹Echnia' le'e, notə'ətezə beṇə' chela'a no'ol che'enə' par yeque'e no'olə yoblə, len n̄ezene' de que no'ol che'enə' bito naque' to no'olə go'o xtoi, tozəczə ca malən' chon be'enə' len de'en chon beṇə' chgo'o xtoe'. Na' notə'ətezə beṇə' yošagna'alene' to no'olə beṇə' bela'a ben' chei le', leczə tozəczə ca malən' gone' len de'en chon be'enə' chgo'o xtoe'.

¹⁰Nach disipl che' ca' gwse'ene': —Šə can' naquən che beṇə' byon' na' no'olən' naplən cuent cui no no gwšagna'.

¹¹Jeso'osən' gože' lega'aque': —Caguə yoguə' beṇə' chse'ejni'ine' de'e ngan' sino beṇə' ca' babzejni'i Diozən' lega'aque' bi zejen. ¹²Nitə' beṇə' cui nan yosə'əšagne'e chedə' gwsa'alje' zjənaque' beṇə' gūiž, na' leczə nitə' beṇə' cui yosə'əšagne'e laogüe de'en bazjənon beṇə' lega'aque' gūiž. Na' leczə ca' nitə' beṇə' cui chesə'əšagne'e par nič əso'elažə'ache' so'one' ca əsa'anch beṇə' ca' əso'e latjə n̄abia' Dioz ben' zo yoban' lega'aque'. Le'e gwzenag che de'en bagwni'anə' šə baben Diozən' par nič chejni'ilen.

Jeso'osən' bene' orasyon par bidao' ca'

¹³Na' ja'ac beṇə' əjso'e bidao' lao Jeso'osən' par nič əxoa ne'enə' yichjga'acbo'onə' na' gone' orasyon par lega'acbo'. Pero disipl che' ca' gosə'ədile' beṇə' ca' zjənche' bidao'. ¹⁴Nach Jeso'osən' gože' disipl che' ca': —Le'e güe' latjə la'ac bidao' ca' laogua' nga, na' cui əgwžonle. Na' əchnia' le'e beṇə' ca' chəsə'əzəxjw yichjga'aque' lao Diozən' ca bidao' ca' chəsə'əzəxjw yichjga'acbo' lao xaxna'aga'acbo', lega'acze'enə' chso'e latjə chn̄abia' Diozən' lega'aque'.

¹⁵Na' catə' beyož gwxoə na' Jeso'osən' yichjga'acbo'onə', bene' orasyon par lega'acbo', nach gwyeye' ga yoblə.

Beṇə' güego' ben' goquə beṇə' gwni'a be'elene' Jeso'osən' dižə'

¹⁶Na' goquən' to beṇə' güego' bžine' gan' zo Jeso'osən', na' gože'ene': —Maestr, le' naco' beṇə' güen, gwna nada' bi de'e güennə' cheyalə' gona' par gatə' yelə' mban zejlicane chia'.

¹⁷Jeso'osən' boži'e xtiže'enə', gože'ene': —¿Bixchen' nao' de que beṇə' güen nada'? Dioz nan' naque' le'ezelaogüe beṇə' güen. Pero na' šə che'endo' gatə' yelə' mban zejlicane chio'onə', cheyalə' gono' can' na lei de'en bzoj de'e Moisezən'.

¹⁸Nach be'enə' gože' Jeso'osən': —¿Noxan' de'e ca' nan ža?

Nach Jeso'osən' gože'ene': —Cui gotle beṇə', cui co'o xtole na' cui cuejyichj be'en chele o no'ol chele par solenle beṇə' yoblə, cui cuanle, bito gacle testigw fals contr sa'aljuežjle. ¹⁹Le'e əgwnežjo yelə' bala'an̄ xaxna'ale, na' legaque che sa'aljuežjle can' chaquele che cuinle.

20 Nach beṇə' güegon' gože' Jeso'osən': —Yoguə'əloḷ de'e quinga chzenaga' chei dezd xcuidə'ətia'. ¿Bixa de'en chaquəch falt gona' ža?

21 Jeso'osən' gože'ene': —Šə de'e liczə che'endo' gaco' cayanə'an chene'e Diozən', jəyeyetə' bi de'e de čio', na' mech de'en le'ido' che de'e ca' bnežjon beṇə' yašə' nach da len nada'. Na' catə' yežino' yoban' gan' zo Diozən', so' mbalaz.

22 Pero na' beṇə' güegon' beyož benene' can' gož Jeso'osən' le', beza'achoe' trist čhedə' la' to beṇə' gwni'achguan'.

23 Gwde na' gož Jeso'osən' disipl čhe' ca': —De'e li chnia' le'e, zdebəchgua naquən par to beṇə' gwni'a güe'e latjə nābia' Diozən' le'. 24 Na' leczə chnia' le'e, zdebəchlə naquən čhe to beṇə' gwni'anə' güe'e latjə nābia' Diozən' le' cle ca to camey teb to lo'o nag yešə'.

25 Na' besyə'əbanchgüei disipl čhe' ca' can' gwne'enə', nach gosə'əne': —Notono gaquə yechoj xni'a de'e malən' šə ca'.

26 Jeso'osən' bgüie' lega'aque' nach gože': —Ni to beṇəch cui gaquə yebej cuine' xni'a de'e malən', pero Diozən' chaque'. Le' chac chone' bitə'ətezə.

27 Nach Bedən' gože' Jeso'osən': —Neto' bagwlejyichjto' family čheto' ca' na' len yoguə'əloḷ de'en deito' par chzenagto' čio'. ¿Bi de'e güen gaquə čheto' laogüe de'en bagwlejyichjto' family čheto' ca' na' len de'en deito'?

28 Jeso'osən' gože' lega'aque': —De'e li chnia' le'e Diozən' bsele'e nada' golja' beṇəch na' catə' yocobe' yežlyon', nada' cui'a gan' chey che'eni' na' nābi'a, na' yoguə' le'e chonlilažə'əle nada' cue'ele cuita'anə' na' nābi'ale txen len nada'. Na' le'e šizīnle nābi'ale family ca' šizīn, beṇə' ca' zjənaquə xi'in dia čhe de'e Izraelən'. 29 Na' nota'ətezle šə de'en chzenagle chia' bagwlejyichjle ližle, o bišə'əle, o zanle, o xaxna'ale, o xo'olle, o xi'inle, o yežlyo čhele, Diozən' gone' le'e de'e zaquə'əche clezə ca de'e ca' na' beṇə' ca' gwlejyichjle. Na' leczə gon Diozən' par nič əbanle zejlicane. 30 Na' beṇə' zan beṇə' zjənaquə blao nā'a gwžin ža catə' cuich əsa'aque' beṇə' blao. Na' beṇə' zan beṇə' cui zjənaquə blao nā'a, gwžin ža catə' əsa'aque' beṇə' blao.

20

Jempl čhe beṇə' güen žin ca'

1 Nach bossed boslo'i Jeso'osən' lega'aque', gwne': —Yelə' gwnābia' čhe Diozən' ben' zo yoban' gwxaquə'əleben ca de'e nga goquə. To beṇə' napə to güert gan' ža'achgua yag obas. Na' gwze'e liže'en to zil tempran gwyeje' gan' chac ya'anə', jtilje' mos par so'one' žin lo'o güert čhe'enə' žanə'. 2 Na' catə' beyož gosə'əxenlažə' mos ca' de que to denario čhixjue' to toga'aque' con ca chac mosən' tža žin, nach bsele'e lega'aque' lo'o güert gan'

so'one' žinnə'. ³ Nach do cheda ga gozeje' gan' chac ya'anə', na' ble'ine' nitə'əch beṇə' cui bi bi žin de so'one'. ⁴ Na' gože' lega'aque': "Ležja'ac lo'o güert chia'anə' ležjen žin na' chixjwca' le'e." Nach ja'ac beṇə' ca'. ⁵ Na' gozeje' de'e yoblə gan' chac ya'anə' do gobiz, nach yeto do cheda šonə, na' bezle'ine' nitə' beṇə' cui bi bi žin de so'one'. Nach bozsele'e lega'aque' par so'one' žin lo'o güert che'enə'. ⁶ Na' ca do cheda gueyə' še'elə gozeje' de'e yoblə. Na' bezle'iczene' beṇə' zeznite'e cui bi bi žin de so'one', nach goze'e lega'aque': "¿Bixchen' cui ja'acle güen žin?" ⁷ Nach gwse'ene': "Notono no gwna neto' güen žin." Nach goze'e lega'aque': "Le'e žja'ac le'e gon žin lo'o güert chia'anə'. Na' chixjwca' le'e." Nach ja'ac beṇə' ca'. ⁸ Na' catə' bžin or yosa'a xan güertən' xmoše' ca', nach gože' mos əblao che'enə': "Beyax beṇə' güen žin ca' par chixjwga'aco'one', solaoteco' chixjo' beṇə' ca' bla'ac bzebe, na' yeyožlo' len beṇə' ca' bla'ac nechte." Nach ben mos əblaon' can' ben xane'enə' mendad. ⁹ Gwdixjue' zgua'atec beṇə' ca' gosə'əzolaogüe' gwso'one' žin cheda gueyə' še'elə tgüeja' denario to toga'aque'. ¹⁰ Na' catə' gwdixjue' beṇə' ca' gosə'əzolao chso'on žinnə' temprante, gwsa'aque' beṇə' ca' de que chixjoche' lega'aque' de'e scha'och laogüe de'en gosə'əzolaogüe' chso'one' žinnə' temprante. Pero tozəczə can' gwdixjue' yoguə'əloltega'aque'. ¹¹ Na' catə' beyož gosə'əzi' laxjw beṇə' ca' gosə'əzolao žinnə' temprante, gwsa'ade'e xan žinnə' dižə'. ¹² Na' de'e tant chesə'əloque' toe' gože' xan žinnə': "Bedo žanə' bžaglaochguato' lao de'e zeyə'an bento' žin chio'onə'. Na' tozəczə can' gwdixjo' neto' len beṇə' ca' bla'ac bzebe, len yetor güejgan' gwso'one' žinnə'." ¹³ Pero na' xan žinnə' gože' be'enə': "Migw chia', bitobi de'e mal chona' contr le'e. ¿Ecaguə tratən' bencho de que to denario chixjua' to tole? ¹⁴ Laxjon' bagwxi'o, guaquə yeyejo'. Bagwdixjua' beṇə' ca' con can' go'onda' la'anə'əczə bla'aque' bzebe. ¹⁵ ¿Bixchen' chacxi'ido' nada' ni che de'en naca' beṇə' güen? Lao na'an naquən gona' con can' che'enda' len de'en deida'." ¹⁶ Nach Jeso'osən' gože' beṇə' ca' bosə'əzenag jemplən': —Can' naquən, nitə' beṇə' bito zjənaque' beṇə' blao na'a pero gwžin ža catə' əsa'aque' beṇə' blao. Na' nitə' beṇə' zjənaque' beṇə' blao na'a, pero lecəw gwžin ža catə' lega'aque' bitoch əsa'aque' beṇə' blao. Diozən' chaxe' yoguə'əlol beṇə' par se'ejle'e che', pero balgue'en choso'ozenague' che', na' lega'acze' chque'e ca xi'ine'.

De'e yoblə gosyixjue' Jeso'osən' de que so'ot beṇə' le'

¹⁷ Jeso'osən' na' zan disipl che' ca' zja'aque' par Jerosalennə'. Na' lao zjəngüe'e nezən' Jeso'osən' gwleje' partlə disipl che' ca' šižinnə' na' gože' lega'aque': ¹⁸ —Diozən' bsele'e nada' golja' beṇəch, na' na'a šejcho Jerosalennə' gan' gaca' lao na' bxož əblao ca' na' lao na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lein', na'

yesə'əçhoglaogüe'en chia' de que so'ote' nada'. ¹⁹ Na' lecza so'one' nada' lao na' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael gwlaž checho par so'one' nada' borl, na' yesə'əyine' nada' yid sot, nach tenə' yosə'əde'e nada' le'e yag corozən', pero na' yeyon ža yebana' ladjo beṇə' guat ca'.

Xna' Jacobən' na' Juannə' gwnabe' yesə'əbe' xi'ine' ca' cuit Jeso'osən' gan' nabi'enə'

²⁰ Na' ja'ac xi'in Sebedeon' Jacobən' len Juannə' na' len xna'aga'aque'enə' lao Jeso'osən'. Na' xna'aga'aque'enə' bzo xibe' lao Jeso'osən' gože'ene': —Chṇabda' le' to goclen.

²¹ Nach Jeso'osən' gože'ene': —*¿Bi goclennə' che'endo' gona'?*

Nach xna'aga'aque'enə' gože'ene': —*Che'enda' gono' par niç xi'ina' quinga yesə'əbi'e šla'a güejə cuito'on catə' əžin ža nabi'o nasyon chechonə'.*

²² Jeso'osən' gože' Jacobən' len Juannə': —*Bito chacbe'ile bi de'en chṇabele nada'. ¿Egwaquə saquə'əzi'ile can' saquə'əzi'anə'?* *¿Egwzoile gaquə chele can' gaquə chia'anə'?*

Nach bosyo'oži'e xtiže'enə' gwse'ene': —*Gwzoito'.*

²³ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —*De'e licza chi'i saquə'əle can' chi'i saca'anə', na' de'e licza gaquə chele can' gaquə chia'anə', pero bito naquən par əṇia' nada' non' cue' cuitan' catə'ən əžin ža nabi'a. Tozə Xa' Diozən' bagwleje' beṇə' ca' yesə'əbe' cuita'anə'.*

²⁴ Nach disipl ca' yeši catə' gwse'enene' can' gosə'əna disipl ca' çhopə besə'əže'e lega'aque'. ²⁵ Nach Jeso'osən' goxe' yogue'e par niç gosə'əbigue'e laogüe'enə', na' gože' lega'aque': —*Nezecho nitə' beṇə' gwnabia' na' beṇə' blao che to to nasyon, na' la fuers chesə'ənabi'e beṇə' nitə' xni'aga'aque'.* ²⁶ Pero caguə can' cheyalə' gonle. Šə no le'e chene'ele gacle beṇə' blao, cheyalə' əgwzəxjw yichjle gaquəlenle ljuežjle. ²⁷ Na' šə no le'e chene'ele gacle xen entr ljuežjle, cheyalə' gon cuinle ca xmos beṇə' ca' yela'. ²⁸ Diozən' bsele'e nada' golja' beṇəçh, na' caguə bida' par niç beṇəçhən' sa'aclene' nada', sino que bida' par gaquəlena' beṇəçhən', na' par əgwnežjo cuina' çhixjua' xtolə' yoguə'əloł beṇəçhən' catə'ən so'ote' nada'.

Jeso'osən' bene' par niç çhopə beṇə' lçhol besə'əle'ine'

²⁹ Na' beṇə' zan jəsə'ənaogüe' Jeso'osən' len disipl che' ca' catə'ən besa'aque' syoda Jericon'. ³⁰ Na' çhopə beṇə' lçhol zjəchi' cho'a nezən' galən' zjəyeda Jeso'osən'. Catə' gosə'ənezene' de que Jeso'osən' chedie' laoga'aque'enə' nach gosə'əne' zižjo, gwse'e Jeso'osən': —*Xanto', len' naco' xi'in dia che de'e Rei Dabin'. Beyašə'əlažə'əšgwei neto'.*

³¹ Nach beṇə' ca' chesyə'əde laoga'aque'enə' gosə'ədile' lega'aque' par niç nite'e žizə. Pero nachle gosə'əne' zižjochlə

gosə'əne': —Xanto', len' naco' xi'in dia che de'e Rei Dabin'. Beyašə'əlažə'əšgwei neto'.

³² Jeso'osən' gwleze' gan' nite'enə', nach goxe' lega'aque' par gosə'əbigue'e laogüe'enə'. Nach gože' lega'aque': —¿Bin' chene'ele gona' len le'e?

³³ Nach gwse'ene': —Xanto' benšga par ničh yele'ito'.

³⁴ Jeso'osən' beyašə'əlaže'e lega'aque' na' gwdane' jlaoga'aque'enə', nach le'e besyə'əle'iteine', na' jəsə'ənaogüe' Jeso'osən'.

21

Gwso'elaogüe'e Jeso'osən' catə' beyo'e Jerosalennə'

¹ Na' lao zja'ac Jeso'osən' len disipl che' ca' Jerosalennə' besə'əžine' Betfage, gan' zo ya'a de'en nzi' Olibos galə'əzə Jerosalennə'. Na' Jeso'osən' gwleje' čhopə disipl che' ca', ² na' gože' lega'aque': —Le'e žja'ac yež dao' de'en chi' de'e na' na' žjəti'ile to borr bia no'olə da'ab yag na' nche'ete to xi'in da'ob. Na' gwsežle xna'abən' na' əche'eleb nga len xi'in da'obən'. ³ Na' šə bi ye'e beṇə' le'e, na' ye'elene': “Xanto' nan' chyažjəne' lega'aque'ab.” Na' le'e desyə'əsantecze'eb len le'e.

⁴ Goc ca' par ničh goc complir can' bzoj de'e profet Zeque-rian' ben' be' xtižə' Diozən' cana' gwne':

⁵ Gož beṇə' ca' nitə' Jerosalennə':

“Le'e ggüiašc baza' Rei chelen'.

Žie' cožə' borr da'onə' ca to beṇə' cui naquə beṇə' blaou.”

⁶ Na' ja'ac disipl ca' yež dao' de'en gož Jeso'osən' lega'aque' ca', na' gwso'one' can' ben Jeso'osən' mendad. ⁷ Na' besyə'əche'e borrən' len xi'inəbən' lao Jeso'osən', na' besə'əxoə no xaga'aque' cožə'əga'aque'abən', nach gwžia Jeso'osən' bia da'onə' par gwyeje' Jerosalennə'. ⁸ Na' lao nez gan' zde'enə' beṇə' zan gwso'ela'ogüe'e Jeso'osən' bosə'ošijue' no xaga'aque'enə' par ničh blej borrən' len na' leczə gosə'əchogue' no xozə' yag de'e nitə' tcho'a nezən' na' bosə'anite'en lao nezən'. ⁹ Na' beṇə' zan gosə'əbialao lao Jeso'osən' na' leczə beṇə' zan jəsə'ənao le'. Nach yogue'e gosə'əgüe'e be' lban che' gosə'əne': —¿Lechguale beṇə' güen be'enga, naque' xi'in dia che de'e Rei Dabin'! Sošga Rei chechon' mbalaz ben' baza' nga bselə' Xancho Diozən' le'. Ledoye'ela'oche' txen len beṇə' ca' nitə' gan' zo Diozən'.

¹⁰ Na' catə' bžin Jeso'osən' Jerosalennə' yoguə' beṇə' ca' ža' syodan' besyə'əbanene', na' gosə'əne': —¿Noxa bengə bla' nga?

¹¹ Na' beṇə' ca' nžag Jeso'osən' catə'ən bežine' lao' syoda Jerosalennə' bosyo'oži'e xtižə'əga'aque'enə' gwse'e: —Bengə Jeso'os beṇə' za' Nasaret gan' mbane Galilean' na' cho'e xtižə' Diozən'.

Jeso'osən' bebeje' beṇə' ca' chso'on ya'a yo'odao' əblao che beṇə' Izrael ca'

¹² Na' gwyej Jeso'osən' yo'odao' əblao che chio'o beṇə' Izrael na' bebeje' yoguə' beṇə' ca' chso'on ya'a chyo'onə'. Nach gwlo'onī'ane'e mes che beṇə' ca' choso'oša' mech, na' leczə ca' bene' len yag siy che beṇə' ca' chso'otə' ngolbexə. ¹³ Gwde beyož bene' ca' gože' lega'aque': —Nyojczən can' gwna Diozən' gwne': “Che'enda' yesə'əna beṇə' de que liža'an naquən to latjə gan' so'on beṇə' orasyon”, pero na' le'e babenlen ca to latjə gan' ža' beṇə' bguan.

¹⁴ Na' beṇə' lchol ca' na' len beṇə' coj ca' gosə'əbigue'e lao Jeso'osən' žlac gwzoe' lo'o yo'odao'onə'. Nach beyone' lega'aque'. ¹⁵ Pero na' bxož əblao ca' na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moisezən' lechguale besə'əže'e catə' besə'əle'ine' milagr ca' de'en ben Jeso'osən'. Na' leczə besə'əže'e catə' gwse'ene' can' gwso'elao' bi'i xcuidə' ca' Jeso'osən' yo'odao' əblaonə', de'en gosə'ənabo': “iLechguale beṇə' güen be'enga, naque' xi'in dia che de'e Rei Dabin'!” ¹⁶ Nach gwse'e Jeso'osən': —¿Ezendo' bin' gosə'əna bi'i xcuidə' ca'?

Jeso'osən' boži'en gože' lega'aque': —Zenda'. ¿Ecabi za'aləžə'əle can' nyoj Xtizə' Diozən' de'en gož de'e Rei Dabin' Diozən', nan:

Le' babeno' par nič bi'i xcuidə' na' bi'i cho'a nižə' ca' chso'ela'obo' le' can' chazlažo'o?

¹⁷ Nach bechoje' gan' nitə' beṇə' ca', na' beze'e syodan'. Na' že' na' jəyega'ane' Betania len disipl che' ca'.

Ben Jeso'osən' par nič bgüiž yag yixgüion'

¹⁸ Na' zil beteyo besa'aque' Betanian' jəsyə'aque' Jerosalennə' de'e yoblə. Na' lao zesyə'əngüe'e nezən' gwdon Jeso'osən'. ¹⁹ Na' ble'ine' to yag yixgüio zon cho'a nezən' na' gwyeje' jəgüie' šə žian yixgüion'. Pero bitobi bželene', con zlega xlague'e žia. Nach gože'en: —Caneque cuich bi bi yixgüion' cuio'.

Na' lao or na' le'e bgüižten. ²⁰ Catə' besə'əle'i disipl che' ca' can' goquən', besyə'əbanene', nach gwse'ene': —¿Bixchen' le'e bgüižte yaguən'?

²¹ Na' Jeso'osən' gože' lega'aque': —De'e li əchnia' le'e, šə do yichj do lažə'əle chonlilažə'əle Diozən' na' bito chac chop lažə'əle, guaquə gonle can' babena' par nič bgüiž yaguən'. Na' leczə ca' guaquə gonle par nič ya'a nga žjəyazon lo'o nisdə'onə'. ²² Na' šə chonlilažə'əcho Diozən' do yichj do lažə'əcho, bitə'ətezə de'en ənabechone' lao orasyonnə', goncze'en chio'o.

Yelə' gwnabia' che Jeso'osən'

²³ Nach, Jeso'osən' gozeje' yo'odao' əblaonə' de'e yoblə par jəsəd jəlo'ine' beṇə' ca'. Na' balə beṇə' fariseo ca' na' yebalə beṇə' choso'osed choso'olo'i lein' gosə'əbigue'e cuit Jeso'osən'. Nach gwse'e Jeso'osən': —ǰNac goquən' gwxi'o yelə' gwnabia'anə' na' non' ben le' yelə' gwnabia'anə' par gono' de'e ca' chono'?

²⁴ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Leczə de to de'e ṇabda' le'e. Šə gwnale nada' de'en ṇabda' le'e nach əṇia' le'e non' beṇ nada' yelə' gwnabia' par gona' de'e ca' chona'. ²⁵ Lənašc nada': ǰnon' bselə' de'e Juannə' bide' bchoe' beṇə' nis? ǰEDioz nan' bsele'ene' o šə beṇə' yoblən'?

Nach boso'oxi'e gosə'əne': —Šə ye'echone' de que Dioz nan' bsele'e de'e Juannə' par bchoe' beṇə' nis, na' ye'e chio'o: “ǰBixchexan' bito gwyejle'ele che'?” ²⁶ Na' šə ye'echone' de que to gwłazzen' bide', cuili biczən' so'one beṇə' quingan' chio'o, chedə' chse'ejle'e de que Diozən' bsele'e de'e Juannə' par be'e xtiže'enə'.

²⁷ Nach gwse'e Jeso'osən': —Bito ṇezetə' non' bselə' de'e Juannə'.

Nach gož Jeso'osən' lega'aque': —Leczə ca' nada' bito əṇia' non' beṇ nada' yelə' gwnabia'anə' par gona' de'e ca' chona'.

Jempl che chopə xi'in beṇə'

²⁸ Lə'e gon xbab bi zeje jempl nga: Gwzo to beṇə' gwnitə' chopə xi'ine'. Na' gože' tobo': “Xi'ina' neža che'enda' šejo' güen žin gan' ža' yag obas chia' ca'.” ²⁹ Nach xi'ine'enə' gožbo' le': “Bito ša'a.” Pero gwdelə beyombo' xbab, nach gwyejbo'. ³⁰ Nach gozeje' gan' zo xi'ine'en yeto, na' ježe'ebo' can' gože' bi'i bišə'əbo'onə'. Na' le'e gožte bi'in le': “Guaquəczə, na' ša'a.” Pero bito gwyejbo'. ³¹ Lə'e našc nada': ǰnobo' bi'i ca' chopə boso'ozenagbo' che xaga'acbo'onə'?

Nach gwse'ene': —Bi'i nech na'.

Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Leiczelen'. Na' de'e li chnia' le'e beṇə' gochixjw ca' na' no'olə zargat ca' yobəch yoso'ozenague' che Diozən' cle ca le'e na' yobəch əso'e latjə ṇabia' Diozən' lega'aque'. ³² Ca naquə Juannə' ben' bchoa beṇə' nis bide' laolen' na' gwɔixjue'ine' le'e naquən' cheyalə' gonle par niç yebei Diozən' le'e. Pero bito gwyejle'ele che'. Letga beṇə' gochixjw ca' na' no'olə zargat ca' gwse'ejle'e che'. Na' catə' goche'ile de que beṇə' ca' bagwse'ejle'e che', bito bedinjele xtolə'əle ca' par šejle'ele che de'e Juannə'.

Jempl che mos mal ca'

³³ Lə'e gwzenag yeto jempl nga. Gwzo to beṇə' na' lao to pedas yežlyo chen' goze' zlezə yag obas na' gwlo'e le'ej doxenən. Na' na'atezə bene' to tanc gan' boso'osi'e obasən' par

bechoj xisein'. Na' leczə bene' to campnary gan' yesə'əcua'a beṇə' əsa'ape' güertən'. Nach bene' güertən' lao na' beṇə' par boso'ogüia boso'oye'en, na' gwde na' gwze'e jəzoe' ga yoblə. ³⁴ Catə' bžin tyemp par yosyo'otobe' cwsešən', bsele'e to čhopə xmoše' gan' ža' beṇə' ca' chsa'apə yag obas che'enə' par žjəsyə'əxi'e to tlaw cwsešən' de'en cheyalə' yezi'e. ³⁵ Pero na' beṇə' ca' chsa'apə yag obas che'enə' bito bosə'əgüialaogüe' mos che' ca'. Gosə'əyine' toe', na' yetoe' boso'ošiže'ene' yej, nach yetoe' gwso'ote'. ³⁶ Nach bosselə' xan yag obasən' mos zanch clezə ca beṇə' ca' bsele'e nech, pero leczə can' gwso'onene' beṇə' nech ca' leczə can' gwso'onene' lega'aque'.

³⁷ Nach xan yag obasən' bsele'e cuinczə xi'ine'enə', goquene' əsa'ape'ene' respet na' yosyo'onežjue'ene' cwsešən'. ³⁸ Pero na' beṇə' ca' chsa'apə güertən' catə' besə'əle'ine' xi'ine'enə', nach gosə'əne' entr lega'acze': "Be'engan' xi'in xan yag obasən', na' le'enə' yega'anlen biennə'. Leda gotchone' par nič yega'anlencho yežlyo che xə'enə'." ³⁹ Nach boso'onize'ene', besyə'əbeje'ene' fuerlə güertən' na' gwso'ote'ene'.

⁴⁰ Beyož be' Jeso'osən' jempl nga, gože' beṇə' ca' ža'anə': — ĵNac chactgüeile gon xan güertən' len beṇə' ca' bocua'anlene' güert che'enə' catə' yežin cuine'?

⁴¹ Nach gwse'ene': —Gote' lega'aque' yelə' beṇə' mal čhega'aque'enə', na' yegüe'e güertən' lao na' beṇə' yoblə. Yegüe'en lao na' beṇə' so'on complir yosyo'onežjue'ene' to tlaw cwseš che'enə' catə' əžin ža par yesyə'ətobe'en.

⁴² Jeso'osən' gože' lega'aque': —Ca'aczən'. Na' ĵəcabinə' šejni'ile bi zejen de'en nyoj Xtižə' Diozən' gan' nan: Yej de'en cui gwso'olažə' mues güen yo'o ca', lenṇə' banaquən yej squin.

Xancho Diozən' babzoe' yejən' gan' cheyalə' son na' de'e zaquə' yebanecho can' bene'enə'.

⁴³ De'e na'anə' chnia' le'e de que Diozən' cuejyichje' cuich nabi'e nasyon chelenə' na' cueje' beṇə' yoblə beṇə' yoso'ozenag che' par nabi'e lega'aque'. ⁴⁴ Na' ca naquə yejən' ža, yoguə' no cui šejle' čhia' gwxaquə'əlebene' ca beṇə' əxopə lao yejən' na' cue'ežožje'. Na' yoguə' no cuinə' šejle' čhia' catə' babžin žan' gaquə juisyən', gwxaquə'əlebene' ca beṇə' əxopə yej laogüe'enə' na' əgwšošjən le'.

⁴⁵ Na' bħoz əblao ca' na' beṇə' fariseo ca', catə' gwse'enene' jempl ca' de'en be' Jeso'osən', gwsa'acbe'ine' de que be'e jempl ca' por ni che de'en cui chse'ejle'e che'. ⁴⁶ Nach gwse'enene' yesə'əzene'ene' pero bitobi gwso'onene' le'. Besə'əžebe' šə bi so'one beṇə' ca' nžague'enə' lega'aque', čhedə' yogue'e gwse'ejle'e de que Diozən' bsele'e Jeso'osən' par cho'e xtiže'enə'.

22

Jempl che to yelə' gošagna'

¹ Na' de'e yoblə bsd blo'i Jeso'osən' beṇə' ca' len jemplan', gozne': ² —Yelə' gwnabia' che Diozən' gwxaquə'əleben ca de'e nga goquən'. Zo to rei, beṇə' ben gast catə' bšagna' xi'ine'enə'. ³ Na' bene' combid beṇə' zan əžja'aque' liže'enə' par əsa'ogüe'. Na' catə' bžin or par solao lṇin', rein' bsele'e xmoše' ca' par jəsə'əxi'e beṇə' ca' babene' combidən'. Pero notono no gwse'ene əžja'ac lao yelə' gošagna' che xi'ine'enə'. ⁴ Nach gože' yexonj xmoše' ca': “Le'e žjež beṇə' ca' zjənaquə' combidən' de que babsi'ini'a de'en gaochonə'. Babeta' xco'oṇa' ca' na' xme'edaogua'a ca' bia ca' chsa'aṇə', na' yoguə' de'e ca' yelə' babsi'ini'a par gaocho. Na' ye'ega'aclene' sa'aque' gaocho de'en babsi'ini'anə'.” Nach ja'ac mos ca' jse'eže' lega'aque' ca'. ⁵ Pero beṇə' ca' bito gwso'one' cas. Toe' gwyeje' jəgüie' yežlyo che'enə', na' yetoe' gwyeje' jene' negosy. ⁶ Na' yebale' bosə'əṇize' mos ca' bselə' rein' na' gosə'əzi'ichiz'e lega'aque' na' gwso'ote' bale'. ⁷ Na' lechgualə bža'a rein', na' bsele'e soldad che' ca' jse'ete' lega'aque' na' bosə'əzeje' syoda chega'aque'enə'. ⁸ Nach rein' gože' xmoše' ca': “Babsi'ini'a de'en gaocho lao lṇin', pero ca' naquə' beṇə' ca' bena' combidən' nachbia' bito zjəzaque'e par la'aque' liža' nga əsa'ogüe'. ⁹ Le'e žja'ac yež ca' yelə' na' le'e žjəta yoguə' lquey ca' na' gonle combid yoguə' beṇə' chaš par da'aque' sa'ogüe'.” ¹⁰ Na' mos ca' ja'aque' yoguə' nez ca' na' jəsə'ətobe' con yoguə' beṇə' besə'əžague', no beṇə' naquə' beṇə' güen na' no beṇə' naquə' beṇə' mal, par ničh beža' liž rein' xte cuich bi latjə gotə'.

¹¹ Pero na' catə' gwyo'o rein' jəgüie' beṇə' ca' bazjənžaguən', na' entr lega'aque' ble'ine' to beṇə' cui nyaze' lachə' de'en chnežjo rein' de'en chsa'aze' lao lṇinə'. ¹² Nach gož rein' le': “Migw chia' žnac goquən' gwyo'o nga? la' bito nyazo' lachə' de'en cheyalə' chazo'.” Na' be'enə' bito bželene' bi ye'e rein'. ¹³ Nach rein' bene' mendad yoso'ochej xmoše' ca' ṇi'ana' be'enə' na' yesyə'əbeje'ene' fuerlə, gan' lechgualə naquə' žčhol, gan' cuežyaše'e na' gan' gaoyejə leye' zejlicane. ¹⁴ Can' naquən, Diozən' chaxe' yoguə' beṇə' par əse'ejle'e che', pero balgue'en choso'ozenague' che', na' chque'e lega'aque' ca' xi'ine'.

Gosə'əṇabene' Jeso'osən' šə' naquən güen yesə'əyixjue' impuest che gobiern

¹⁵ Nach beṇə' fariseo ca' besə'əžague' par bosə'əxi'e naclə so'one' par ničh yesə'əcujje' Jeso'osən' dižə' de'en yesə'əchine' par əsa'ogüe' xya che'. ¹⁶ Na' beṇə' fariseo ca' boso'osele'e balə beṇə' zjənaquə' cuent len lega'aque' lao Jeso'osən' na leczə boso'osele'e balə beṇə' chso'on txen len Erodən' par

jse'eže'ene': —Maestr, nezeto' de que cho'o dižə' li. Nezeto' de'en chsed chlo'ido' beṇə' can' chene'e Diozən' goncho naquən dižə' li. Na' nezeto' bito chžebo' bin' yesə'əna beṇə', la' bito chono' cuent che beṇə' šə naque' blao o šə bito naque'. ¹⁷ De'e na'anə' zedenabeto' le' par ənao' neto' naquən' cheyalə' gonto'. ĶEnaquən güen chixjwto' impuest che gobiern roman', o šə bito cheyalə' chixjwto'on?

¹⁸ Jeso'osən' gočbe'ine' caguə do lažə'əga'aque'enə' gwse'ene' ca', nach gože' lega'aque': —ĶNacle beṇə' goxoayag! ĶBixchen' chene'ele cuejle nada' dižə' de'en gwchinle contr nada'? ¹⁹ Le'e gwlo'i nada' xmechlen' de'en chyixjwle che impuestən'.

Nach bosu'olo'ine' le' to denario. ²⁰ Jeso'osən' gože' lega'aque': —ĶNo diboj cheinə' da' laogüennə', na' no lein' nyoj laogüennə'?

²¹ Nach gwse'ene': —Che Rei Sesar.

Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Le'e əgwnežjo Sesarən' de'en naquə che' ža, na' le'e əgwnežjo Diozən' de'en cheyalə' əgwnežjwlene'.

²² Nach beṇə' ca' catə' gwse'enene' xtižə' Jeso'osən' besyə'əbanene'. Na' besa'aque' gan' zoe'enə'.

Catə' yesyə'əban beṇə' guat ca'

²³ Na' le'e ža na'atezəzə besə'əzžin balə beṇə' sadoseo beṇə' ca' cui chse'ejle' de que yesyə'əban beṇə' guat ca', na' de'e na'anə' jse'eže'ene': ²⁴ —Maestr, de'e Moizezən' bzoje' de que šə to beṇə' byo beṇə' nšagna' gate' na' yega'an no'olə che'enə' sin cui no xi'ine' gwzo, beṇə' bišə' be'enə' bagotən' cheyalə' yeque'e no'olənə' par nič nitə' xi'in dia che de'e beṇə' biše'enə'. ²⁵ Bačh bemb'ato' gažə bišə'əga'aque'. Na' beṇə' nechən' bšagne'e, na' gote', na' notono xi'ine' gwzo. Na' biše'e əgwchopən' beque'e no'olən'. ²⁶ Na' leczə got beṇə' əgwchopən' na' notono xi'ine' gwzo. Nach le'egatezə ca' goquə len beṇə' biše'e əgwyone, nach beṇə' bišə'əga'aque' ca' yelə', xte besyə'əyatega'aque' besyə'aque'e no'olən' na' besyə'əyatega'aque' gwsa'at, na' notoczə no xi'inga'aque' gwnitə'. ²⁷ Na' gwde gwsa'at beṇə' ca' leczə got no'olən'. ²⁸ Na' catə' yesyə'əban beṇə' guat ca', Ķnoe' entr beṇə' gažə ca' gaquə be'en che no'olən'? la' yogue'en bosyo'ošagna'alene' le'.

²⁹ Nach gož Jeso'osən' lega'aque': —Bito chonle xbab šao' de'en nale ca', la' bito nezele can' na Xtižə' Diozən' de'en nyojən na' nic nezele naquən' naquə yelə' guac che Diozən'. ³⁰ Catə'an yesyə'əban beṇə' guat ca', bito gacbia' šə zoso'ošagne'e o šə cui, na' cana' caguə no yosyo'ošagna'ach. Lebzen' əsa'aque' len angl che Diozən' beṇə' ca' nitə' yoban'. ³¹ Na' ca' naquən' chaquəle bito yesyə'əban beṇə' guat ca', Ķəbito za'alazə'əle can'

nyoj Xtižə' Diozən', nan: ³²“Nada' naca' Dioz che de'e xaxta'ole Abraannə', na' Dioz che de'e xaxta'ole Isaaquən', na' Dioz che de'e xaxta'ole Jacobən'.” Na' nezecho beṇə' ca' nite'e len Diozən' chedə' Diozən' bito naque' Dioz che beṇə' guat, sino naque' Dioz che beṇə' ca' zjəmban.

³³ Na' beṇə' zan ca' zjənžaguən' besyə'əbanene' catə' gwse'enene' dižə'ən de'en bsd blo'ine' lega'aque'.

De'en naquə de'e blaoch de'en non Diozən' mendad goncho

³⁴ Na' catə' gwse'ene beṇə' fariseo ca' de que Jeso'osən' bzožie' beṇə' sadoseo ca', nach jeza'aque' lao Jeso'osən'. ³⁵ Na' to ben' chsed chlo'i lein' lecə gone'ene' cueje' Jeso'osən' dižə' de'e gwčhine' contr le'. Na' gože'ene': ³⁶—Maestr, lao lei che Diozən' ħnon' de'en none' mendad goncho naquən de'e blaoch?

³⁷⁻³⁸ Jeso'osən' gože'ene': —De'en naquə de'e žialaoch na' de'e blaoch lao de'e ca' none' mendad goncho nan: “Cheyalə' gaquecho che Xancho Diozən' do yichj do lažə'əcho do fuers balor checho.” ³⁹ Na' de'e əgwchopen' lebze nan len de'e nechen': “Cheyalə' gaquecho che sa'aljuežjcho catg chaquecho che cuincho.” ⁴⁰ Chopə de'e ca' non Diozən' mendad goncho zjənoḡə'ən doxen de'en bzoj de'e Moisezən' na' de'en bosozoj beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana'.

Cristən' naque' xi'in dia che de'e Rei Dabin'

⁴¹ Na' lao ne'e zjənžag beṇə' fariseo ca' lao Jeso'osən', ⁴² gože' lega'aque': —ħBin' chontgualə xbab che Cristən' ben' əselə' Diozən' par gaquəlene' nasyon chechon'? ħNo xi'in dia chei gaque'?

Na' gwse'ene': —Gaque' xi'in dia che de'e Rei Dabin'.

⁴³⁻⁴⁴ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —De'e Dabin' bzoje' can' blo'i Spirit che Diozən' le'. Gwne' de que Cristən' naque' Xane'. Quinga bzoje':

Xancho Diozən' gože' Xana'an:

“Gwche'edo' cuita' nga nabi'acho txen,

Na' gona' par nič nita' de'e ca' chso'on contr le' na' beṇə' contr chio' ca' xni'onə'.”

⁴⁵ Na' de'en gwna de'e Rei Dabin' de que Cristən' naque' Xane', ħəcabi zejen de que Cristən' naque' mazəchlə ca xi'in dia che' na'anə' ža?

⁴⁶ Na' notoch no goquə yosyo'oži'i xtiže'enə'. Na' dezd ža na' bitoch besyə'əyaxjene' bi yesə'əṇabene' Jeso'osən'.

23

Xtolə' beṇə' fariseo ca' na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lein'

¹ Nach Jeso'osən' gwzolao be'e dižə' len disipl che' ca' na' len beṇə' zan ca' nita' gan' zo'enə', gwne': ²—Beṇə' ca' choso'osed

choso'olo'i lein' na' beṇə' fariseo ca' bazjənlane' xlatjə de'e Moizezən' par choso'ozejni'ine' beṇə' lei che Diozən'. ³ Na' de'e na'anə' le'e gwzenag chega'aque' cata' choso'ozenene' le'e can' na lein', na' le'e gon can' nannə', pero bito gonle can' chso'on lega'aque', chedə' lega'aque' bito chso'one' de'en chəsə'əne' cheyalə' gonle. ⁴ Lega'aque' chəsə'əzanche' can' na lein', na' chso'one'en ca to yoa' de'e cuiczə no do'i na' chse'enene' soa' beṇə' yoblə len, na' bito chse'ene' lega'aque' əso'en. ⁵ Ca naquə beṇə' ca' yoguə' de'en chso'one'enə', chso'one'en parzə niç yesə'əle'i beṇə' can' chso'one'enə', na' so'elaogü'e' lega'aque'. Nchej na'aga'aque'enə' na' nchej lao xgaga'aque'enə' caj dao' gan' ža' part güejə Xtižə' Diozən' na' chso'one' caj dao' ca' de'e cha'odao'. Na' leczə chso'one' lox xadon chega'aque'enə' de'e tonə. ⁶ Chesyə'əbeine' chəsə'əbi'e gan' chəsə'əbe' beṇə' blaoc ca' catə' chja'aque' gan' chac no lni, na' catə' chja'aque' yo'odao' chega'aque'. ⁷ Chəsyə'əbeine' catə' beṇə' ca' chəsə'əguape' lega'aque' diox na' catə' chəsə'ənope'e na'aga'aque'en do lao lquey, na' chse'enene' yoso'osi' beṇə' lega'aque' maestr.

⁸ Pero əchnia' le'e, bito gonle byen ye'e beṇə' le'e "maestr" laogüe de'en chsed chlo'ile xtiž'a'anə', chedə' nadə'əzan' gwlej Diozən' par naca' maestr chele, nadan' bsele'e par gaquələna' beṇə'chən'. Na' yoguə' le'e chonlilažə'əle nada' chaque bišə'əljuežjle tole yetole. ⁹ Na' leczə bito nale che notə'ətezə beṇə' de que naque' "Padrecito". Tozə Dioz ben' zo yoba naque' Xacho. ¹⁰ Na' bito gonle byen ye'e beṇə' le'e "Xana", chedə' leczə tozə nada' Cristən' gwlej Diozən' par naca' Xanle. ¹¹ Šə no le'e nacle beṇə' blaoch, cheyalə' əgwzəxjw yichjle gaquələnle ljuežjle. ¹² Notə'ətezle cho'elao' cuinle Diozən' gone' par niç gacbe'ile de que bitobi zaquə'əle. Na' notə'ətezle chonle xbab de que bitotec bi zaquə'əle, Diozən' gone' le'e yelə' bala'an.

¹³ Probchguazə le'e chsed chlo'ile lein', na' probchguazə le'e beṇə' fariseo. Chxoayagle beṇə' par niç cui so'e latjə ṇabia' Diozən' lega'aque' na' leczə le'e bito cho'ele latjə ṇabia' Diozən' le'e.

¹⁴ Na' probchguazə le'e chsed chlo'ile lein', na' probchguazə le'e beṇə' fariseo. Chxoayagle no no'olə gozebə par niç no'ol ca' chso'one' le'e ližga'aque' na' len bichlə de'en de chega'aque'. Nach catə' chonle orasyon cho'echgualə dižə' par niç əxoayagle beṇə' əsa'aque' nacle beṇə' güen. Goscha'och Diozən' castigw chelen' clezə ca che beṇə' ca' cuitec zjəneze' can' na lein'.

¹⁵ Probchguazə le'e chsed chlo'ile lein' na' probchguazə le'e beṇə' fariseo. Nacle beṇə' goxoayag. Chja'actezə chja'acle chjətiljle beṇə' zitə' beṇə' yesə'ənao de'en chsed chlo'ile. Na'

catə' chželga'aquelene' chzejni'iga'aquelene' par ničh əsa'aque' lechguale beṇə' maləch clezə ca le'e.

16 ꝑProbchguazə le'e! Nacle ca beṇə' lchōl beṇə' chsa'aquene' guaquə yesə'əgüe'e nez beṇə' yoblə. Nale de que notə'ətezə beṇə' chzoe' joramentən' por yo'oda' əblaonə', bitobi zeje jorament che'enə'. Pero šə chzoe' joramentən' por oro de'en de lo'o yo'oda'onə', nachən' zejen de que cheyalə' gone' can' chone' lyebe. 17 Le'e nacle ca beṇə' lchōl na' bitobi chejni'ile. Oron' bitotec bi zaquə'ən. Yo'oda'onə' gan' yo'o oron' lenṇə' zaquə'əchən, la' de'en yo'o oron' lo'inə' de'e na'anə' oron' naquən che Diozən'. 18 Na' leczə nale de que šə to beṇə' chzoe' joramentən' por mes de yej gan' choso'ozeye' bia yixə'ən par chso'elaogüe'e Diozən', bitobi zeje jorament che'enə'. Pero na' šə chzoe' joramentən' por de'en xoa lao mes de yejən', cheyalə' gone' can' chone' lyebe. 19 Le'e nacle ca beṇə' lchōl na' bitobi chejni'ile. De'en choso'ozeye' par chso'elaogüe'e Diozən' bitotec bi zaquə'ən. Mes gan' chxoa de'en chosə'ənežjue' Diozən' lenṇə' zaquə'əchən, la' de'en choso'oxxoe' de'e ca' laogüen, de'e na'anə' chsa'aquən che Dioz. 20 Šə beṇə' chzoe' joramentən' por mes de yejən' lenczə por de'en xoa laogüenṇə' chzoe'en. 21 Na' šə beṇə' chzoe' joramentən' por yo'oda'onə', lenczə por Dioz nan' chzoe' joramentən' chedə' yo'oda'onə' naquə che Diozən' na' nan' zoe'. 22 Na' šə beṇə' chzoe' joramentən' por yoban', por Dioz nan' chzoe'en, chedə' la' nan' chi' Diozən' chnabi'e.

23 Probchguazə le'e chsed chlo'ile lein', na' probchguazə le'e beṇə' fariseo. ꝑNacle beṇə' goxoayag! La'anə'əczə chnežjwle Diozən' to part lao ši part che yixgüej chele, che niz chele, na' che comin chele, bitobi zejen, chedə' bito chzenagle che de'e ca' zjənaquə de'e žialaoch de'en na lein'. Bito chonle de'en naquə güen lao Diozən'. Bito cheyašə'əlažə'əle sa'aljuežj beṇəchle. Bito chonle complir can' nale. De'e quinga zjənaquə de'e žialaoch gonle; pero bito cheyalə' cuejyichjle cui əgwnežjwle de'e ca' chnežjoczlene'. 24 Nacle ca beṇə' lchōl beṇə' chsa'aquene' guaquə yesə'əgüe'e nez beṇə' yoblə. Gwx-aquə'əlebele ca to beṇə' chebej bizə beb dao' nchixə yelə' guao che'enə', pero bito chache'ine' šə nchixə'əchlən to de'e xen de'e zaquə' yebeje'.

25 Probchguazə le'e chsed chlo'ile lein' na' probchguazə le'e beṇə' fariseo. ꝑNacle beṇə' goxoayag! Gwxaquə'əlebele ca tas plat de'en chčin beṇə' na' cui cha'a chyibe' lo'inə' binlo. Chonle par ničh chsa'aque beṇə' de que nacle beṇə' güen pero lechguale chzelažə'əle bi de'e de che beṇə' na' chebeichgüeile chca'alēn. 26 Le'e beṇə' fariseo, nchol yichjla'ažda'olen'. Le'e

yedinje xtolə'əle ca' par niç de'e liczə gacle beṇə' güen can' chene'ele so'on beṇə' xbab nacle.

²⁷ Probchguazə le'e chsed chlo'ile lein' de'en bzoj de'e Moizezən', na' probchguazə le'e beṇə' fariseo. ¡Nacle beṇə' goxoayag! Gwxaquə'əlebele ca to ba de'en zjənone' xochechgua laogüenə' pero lo'ilei ža' žit beṇə' guat na' chi'ichgua de'e zban. ²⁸ Chene'ele so'on beṇə' xbab chele de que nacle beṇə' güen, pero len yiçhjala'ažda'olen' nacle beṇə' goxoayag na' beṇə' malchgua.

²⁹ ¡Probchguazə le'e chsed chlo'ile lein'! na' ¡probchguazə le'e beṇə' fariseo! Nacle beṇə' goxoayag. Chonle monoment lao ba che de'e profet beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana', na' chonle xochechgua lao ba che yeziquə'əchlə beṇə' gwso'on de'e güen. ³⁰ Na' nale: “Žalə' chio'o bazochi ca tyemp che de'e xaxta'ochi ca', bito bencho txen len lega'aque' ca de'en gwso'one' gwso'ote' profet ca' beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana'.” ³¹ Pero na' yoguə'əlolte de'en chonle chlo'in de que tozəczə can' nacle len de'e xaxta'ole ca' beṇə' ca' gwso'ot de'e profet ca'. ³² Šə de'e tant chebeile chonle de'e malən', le'e gwza'alao legon biquə'əchlə de'e mal de'en bito golə' so'on de'e xaxta'ole ca'.

³³ Le'e nacle beṇə' goxoayag na' naljele. ¿Echaquele de que guaquə yexonjele castigon' de'en gon Diozən' le'e ca de'en əsele'e le'e lao yi' gabilən'? ³⁴ Na' de'en gona' nada' əsele'a beṇə' so'e xtižə'anə' na' no beṇə' sin' laolənə', na' nochlə beṇə' yoso'osedene' le'e xtižə'anə'. Na' bale' gotle əgwda'aga'aclene' to le'e yag coroz, na' yebale' chinle do lo'o yo'odao' chele ca', na' yebale' yolagzejə yolagzidəga'aclene' gatə'ətezə yež žja'aque'. ³⁵ Na' de'en gonle ca' gaple dolə' che yelə' got che yoguə' beṇə' ca' gwso'on de'e güen, beṇə' ca' gwso'ot de'e xaxta'ole ca', gwzolaozən len de'e Abelən' xi'in beṇə' nech ca' ben' naquə beṇə' güen lao Diozən' na' beyožən len de'e Zequeria xi'in de'e Berequias. Zequeria na'anə' ben' gwso'ote' entr yo'odao' əblaonə' na' entr mes de yej gan' choso'ozeye' bia yixə' par chso'elaogüe'e Diozən'. ³⁶ Na' de'e li le'e mbanle na'a si'ile castigw che yelə' got che yoguə' beṇə' ca' gwso'ot de'e xaxta'ole ca'.

Begüine'e Jeso'osən' por ni che xtolə' beṇə' Jerosalen ca'

³⁷ ¡Prob le'e beṇə' Jerosalen! Chotle beṇə' ca' chso'e xtižə' Diozən' na' beṇə' ca' chselə' Diozən' par chso'elene' le'e xtiže'enə' chšičə'əga'aclene' yej. Zan las bago'onda' yotoba' le'e can' chon to jeid cheyež xi'inəb, pero bito be'ele latjə. ³⁸ Na' na'a cuejyichj Diozən' le'e. Bitoch gone' cas chele. ³⁹ Na' əchnia' le'e, bitoch le'ile nada' xte catə'əch əžin ža əñale: “Cho'ela'oto' ben' za' nga, babselə' Xancho Diozən' le'.”

24

Jeso'osən' gwne' de que gwžin ža yosyo'očinje' yo'odao' əblaonə'

¹ Na' catə' beza' Jeso'osən' yo'odao' əblaonə' par šeje' ga yoblə gosə'əbiguə' disipl che' ca' gan' zo'enə' na' lao chəsə'əgüi'e yo'odao' əblaonə' gwso'e dižə' catec xoche naquən na' leczə ca' yo'o ca' zjənyečhən. ² Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': — Bable'ile catec xochen' naquə yoguə' de'e quinga. Na' de'e li chnia' le'e ca' naquə de'en chle'ile na'a, gwžin ža yosyo'očinj beṇə' doxenən, na' notoch no le'i lega'aquən.

De'en gaquə catə'an bazon baozə šo'o fin che yežlyon'

³ Na' ja'aque' ya'a Olibosən' na' Jeso'osən' gwchi'e lao ya'anə' toze'. Na' gosə'əbiguə' disipl che' ca' laogüe'enə' na' gwse'ene': —*Xanto'*, *čdo batə'əquən' gaquə de'e nga nao' nga?* Na' *čnac gaquən' gache'ito' de que bazon baozə yido' de'e yoblə par šo'o fin che yežlyon'?*

⁴ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —*Le'e gon xbab par nič notono əxoayag le'e.* ⁵ *Gwžin ža catə' zan beṇə' goxoayag ša' lao yežlyo nga beṇə' se'ene'ene' yoso'olane' xlatja' nga. Na' yesə'əne': “Nada'an Cristən' ben' gwlej Diozən' par gaquəlena' le'e.” Na' beṇə' zan yesə'əxoayague'.* ⁶ *Na' yene'ele dižə' de que chac gwdilə, o de que guaquə gwdilə, pero na' bito žeble, chedə' zgua'atec cheyalə' gaquə ca'. Na' bito le'e žinte žan' par šo'o fin che yežlyon'.* ⁷ *Na' yesyə'ədilə yež contr yež, na' nasyon contr nasyon. Na' leczə zan yež de'e zjəchi' doxenlə yežlyon' gaquə bgua bgüin na' cue'e yižgüe', na' leczə xo'ochgua.* ⁸ *Na' te gaquə ca' ne'e yesə'əžaglaoch beṇə' ža' yežlyon'.*

⁹ Nach beṇə' ca' ža' doxen yežlyo nga yesə'əgue'ine' le'e *chedə' chonlilažə'əle nada'. Na' so'one' le'e lao na' beṇə' contr ca', na' yesə'əsaquə'əzi'e le'e, nach so'ote' le'e.* ¹⁰ *Cana' ža, beṇə' zan beṇə' bachso'onlilažə' nada' yesə'əbejyichje' cuich so'onlilaže'e nada'. Na' lega'acteze' yesə'əgue'ine' ljuežjga'aque' beṇə' ne'e chso'onlilažə' nada' na' so'one' lega'aque' lao na' beṇə' contr ca'.* ¹¹ *Na' beṇə' zan so'onlaže'e yesə'əne' de que xtižə' Diozən' chəsə'əyixjui'e na' yesə'əxoayague' beṇə' zan.* ¹² *Na' laogüe de'en šanch beṇə' ca' so'on de'e malən', beṇə' zan juisy beṇə' bachso'onlilažə' nada' cuich əsa'aque'ne' che yeziquə'əchlə beṇə' chso'onlilažə' nada'.* ¹³ *Pero na' notə'ətezle šə co'o gwčhejlažə'əle len de'en čhi' saquə'əle par gonlilažə'əle nada' na' gwzenagle chia' xte catə'əch əžin ža gatle, gožjəyezole len Diozən'.* ¹⁴ *Na' žja'ac beṇə' doxen lao yežlyon' yesə'əyixjui'e dižə' güen dižə' cobən' de que nabia' Diozən' con notə'ətezə beṇə' əso'e latjə. Na' catə' bazjəneze beṇə' ža' yoguə' nasyonṇə' len, cana'achən' əžin ža šo'o fin che yežlyon'.*

15-16 Bablable can' bzoj de'e profet Daniel ben' be' xtižə' Diozən' cana'. Na' de'en bzoje' nan de que beṇə' mal so'one' de'en naquə de'e zban juisy de'e chgue' i Diozən' lo'o yo'oda' əblao che chio'o beṇə' Izrael na' yo'oda'onə' bitoch gonən žin. Na' catə' le'ile gaquə de'e quinga, canan' le'e nitə'əle Jodean' cheyalə' əgwɔxɔŋjle na' žja'acle do ya'ada'ote. Le'e chlable de'en nga le'e šejni'in. ¹⁷ Na' šə zo to beṇə' chone' dezcanz lao sotea che' liže'enə', bito galə' yotobe' šinlaze' ca' ža' liže'enə', con cuejyichje'en. ¹⁸ Na' leczə ca' beṇə' zda do yoba bito galə' yebi'e par žjəyexi'e xadoŋ che'enə' liže'. ¹⁹ Na' ca tyempən' lechgualə zdebə gaquən len no'olə ca' zjənoa' bdao' na' no'ol ca' chesə'əguazə' bdao'. ²⁰ Le'e gon orasyon par nič cui cheyalə' əgwɔxɔŋjle tyemp catə' chi' de'e zag o lao ža dezcanz. ²¹ Catə' gaquə de'e ca' lechgualə chi' saquə' beṇə' Izrael gwlaž checho ca'. Na' dezd catə'ən gwxe yežlyon' xte ža neža bito ənacho bagwdi' bagwxaquə' beṇə' can' chi' saquə' beṇə' Izrael gwlaž checho ca', na' bito əžinlaže'e gaquə ca' len beṇə'chən' de'e yoblə. ²² Žalə' nžia Diozən' bia' yesə'əžaglaogüe' šša ni yeto beṇə' cuich zjəmban catə'ən yeyož yesə'əžaglaogüe'enə' žalə' ca'. Pero por ni che de'en chaque Diozən' che beṇə' ca' chso'onlilažə' le', beṇə' ca' bagwleje' par əsa'aque' xi'ine', de'e na'anə' cui güe'e latjə yesə'əžaglaogüe' šša.

²³ De'e na'anə' šə no əye'e le'e: "Bgüiašc nga zo Cristən' ben' gwlej Diozən' par gaquəlene' chio'o", o šə əye'e le'e: "Na'alə zoe'", bito šejle'ele che'. ²⁴ Zan beṇə' goxoayag ša' lao yežlyo nga əse'e le'e de que zjənaque' Cristən' o de que chso'e xtižə' Diozən'. Na' so'one' miłagr na' so'one' de'e naquə yelə' goban par nič yesə'əxoayague' beṇə' ca' bagwlej Diozən' par əsa'aque' xi'ine' žalə' gaquə yesə'əxoayague' lega'aque'. ²⁵ Baņezele can' gaquə la' bagwdixjue'ida' le'e che de'e ca' ze'e gaquə. ²⁶ De'e na'anə' šə əse'e le'e: "Zo Cristən' latjə dašən'", bito gwzenagle chega'aque' par əžja'acle. Na' šə əse'e le'e de que zo Cristən' lo'o yo'onə', bito šejle'ele chega'aque'. ²⁷ Can' chac catə' chep yesən' chse'eni'in doxenlə le'e yoban' to de repentzə, leczə can' gaquə catə'ən əžin ža yida' de'e yoblə. Diozən' bsele'e nada' golja' beṇə'ch, na' yida' to de repentzə na' yoguə'əloł beṇə' yesə'əle'ine' nada'. ²⁸ Ngale'en chonen che ben' ne': "Gan' de bia guat nan' chesə'əžag šod ca'."

Can' gaquə catə' yidə Jesocristən' de'e yoblə

²⁹ Na' cate yeyož chi' saquə' beṇə'chən' lao ža ca', bgüižən' bitoch əgwse'eni'in, na' leczə ca' bio'onə'. Na' beljw ca' zjəžia le'e yoban' yesə'əxopən chedə' Diozən' əgws'i'inse' yoguə' de'e ca'. ³⁰ Na' cana'ach beṇə' ža' yežlyon' yesə'əle'ine' nada' yida' de'e yoblə to lo'o bejw, nadan' naca' ben' bsele' Diozən' golja'

beṇaḥ. Yida' nsa'a yelə' guac xen chia'anə' na' yelə' chey che'eni' chia'anə'. Na' beṇə' ža' yoguə' nasyon che yežlyon' yesə'əbežyaše'e, beṇə' cui gwso'onlilažə' nada'. ³¹ Na' catə'an yida' to trompetən' cuežən zižjo, na' əselə'a angl chia' ca' doxenlə yežlyonə' par yesyə'ətobe' beṇə' ca' bagwlej Diozən' par zjənaque' xi'ine' gatə'ətezə zjənasələse'.

³² Nezele can' chac do nga len yag yixgüion', catə' baḥ chzo-lao chebia xlague'e, chacbe'ile de que baḥ zon yela' yejon'.

³³ Na' leczə can' catə'an le'ile gaquə de'e mal ca' bagwnia' gaquə, cana'ach ənezele de que bazon əžin ža šo'o fin che yežlyon'. ³⁴ De'e li əchnia' le'e, bitonə' gat le'e nitə'əle lao tyemp nga na'a catə' solao gaquə yoguə'əlol de'e ca'. ³⁵ Ca naquə de'e ca' chle'icho le'e yoban' na' yežlyon', yesə'əde chei, pero ca naquə xtiž'a'anə' caguə de'e te cui gaquə can' nanṇə'.

³⁶ Pero ca naquə bi ža bi orən' šo'o fin che yežlyon', notono no neze, ni que zjəneze angl ca' nitə' yoban', na' ni que nezda' nada' naca' Xi'in Diozən'. Tozə Xa' Dioz nan' neze.

³⁷ Diozən' bsele'e nada' golja' beṇaḥ, na' can' goquə ca tyemp che de'e Noenə', leczə can' gaquə catə'an nada' yida' de'e yoblə. ³⁸ Beṇə' ca' gwnitə' ca tyemp che de'e Noen' gwža'azeche' gwse'ej gwsa'ogüe' na' gwso'elaozechga'aque' bosə'ošagne'e na' bosə'əšague' na' no xi'inga'aque'. Ne'e chso'onte' ca' catə'an bžin ža gwyo'o Noen' lo'o barcon' len family che' ca'. ³⁹ Bito gwsa'acbe'ine' bin' gaquə xte catə'əchən' goc yejw sio' juisyən' na' bia' nisən' yoguə'əlolga'aque'. Ca'atezəczən' bito sa'acbe'i beṇə' bin' gaquə xte catə'əchən' yida' de'e yoblə. ⁴⁰ Quingan' gaquə catə'an yida' de'e yoblə, chopə beṇə' nite'e do yoba, toe' yezi' yeca' Diozən', na' yetoe' yocua'ane'. ⁴¹ Na' chopə no'olə nite'e chso'ote', toe' yezi' yeca' Diozən', na' yetoe' yocua'ane'.

⁴² De'e na'anə' le'e so probnid par catə'an yida' de'e yoblə, čhedə' bito nezele bi ža bi orən' yida' de'e yoblə, nada' naca' Xanle. ⁴³ Le'e gon xbab che de'e nga, žalə' neze xan yo'onə' do bi or lao yelən' əžin beṇə' bguannə' liže'enə', la' gwṇaze' par niḥ bito güe'e latjə šo'o be'enə' liže'enə' par cuane' šinlaze'enə'. ⁴⁴ De'e na'anə' ža, le'e so probnid par catə'an yida' de'e yoblə čhedə' catə'an cui chonle xbab yida' ca nan' yida' de'e yoblə, nada' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beṇaḥ.

Mos ben' chon güen na' mos ben' cui chon güen

⁴⁵ Notə'ətezle šə zotezə zole probnid dote tyemp, gwxaquə'əlebele ca to mos beṇə' naque' beṇə' sin' na' beṇə' chon complir can' cheyalə' gone'. Na' gwxaquə'əlebele ca to mos ben' gwlo'o xane'enə' lao ne'e liže'enə' catə'an gwze'enə' par niḥ chnežjue' de'e chsa'o yoguə' mos che' ca' yela' catə' chžin or chsa'ogüe'. ⁴⁶ Šə to beṇə' mosən' chontezə chone'

can' non x̄anen' mendad, mbalaz socze' catā' yežin x̄ane'enā'.
 47 De'e li chnia' le'e, x̄ane'en cue'e lao na' xmose'enā' yoguā'ə̄l̄l̄
 de'en deine'. 48 Pero šə mosən' naque' beṇə' mal na' gone'
 xbab əṇe': "Bagwžei x̄anan'". 49 Nach šə solaocle' chine'
 mos ca' yelā' na' ye'ej gaoxatteze' len no beṇə' güe'e zo,
 50 nach x̄ane'enā' yežine' to ža senyale' le' to or cui nacbe'ine'.
 51 Na' por ni che de'en cui chon mosən' can' cheyaḷə' gone',
 x̄ane'enā' chinchgüe' le' yid sotən' xte ca gate'. Gaquə che' can'
 chac che notə'ətezə beṇə' goxoayag, chjəya'aque' gabilən' gan'
 chesə'əbežyašə' beṇə' na' chsa'oyejə leyga'aque'enā'.

25

Jempl che ši no'ol güego' ja'aque' to yelā' gošagna'

1 Nach Jeso'osən' goze'e disipl che' ca': —Yelā' gwnabia'
 che Diozən' ben' zo yoban' gwxaquā'əleben ca de'e nga
 goquə. Goc to yelā' gošagna' na' bazjəxi' beṇə' gošagna'anā'
 xo'ole'enā'. Na' nitə' ši no'ol güego' zjənaque' migw che beṇə'
 ca' chesə'əšagna'anā'. Na' zjənxobe' lintern chega'aque'en
 ja'aque' jəsə'əleze' catā' yesyə'əchoj beṇə' ca' liž no'olən'
 par nič əžja'aque' liž beṇə' byon' txen. 2 Na' gueyə'
 no'ol ca' gwnite'e probnid, na' no'ol ca' yegueyə' bito
 gosə'anite'e probnid. 3 Catā' gwsa'aque' ližga'aque'enā',
 zjənxobe' lintern chega'aque'enā' pero bito gwso'oxe'e
 lmet gan' yožə petroly de'en yoso'ochine' catā' yebiž
 de'en yožə lo'o lintern chega'aque'enā'. 4 Na' no'ol ca'
 gueyə' catā' gwsa'aque' ližga'aque'enā', gosə'əxobe' lintern
 chega'aque'enā' na' gosə'əbecyichje' gwso'oxe'e lmet gan'
 yožə petroly de'en yosə'əchine' catā' yebiž de'en yožə' lo'o
 lintern chega'aque'enā'. 5 Na' gosə'əžei beṇə' gošagna' ca',
 na' yoguā' beṇə' ca' gosə'əbezə lega'aque' gosə'ətase' lao
 chesə'əbeze'enā'. 6 Na' do chel, to beṇə' gwne' zižjo, gože'
 lega'aque': "Bachesyə'əchoj beṇə' gošagna' ca'. Le'e šo'o
 žjəšagga'acchone'." 7 Na' catā' gože' lega'aque' ca', yoguā' no'ol
 ca' gosə'əzeche' na' gosə'əque'e bao' de'en zo lao meš che
 lintern chega'aque'enā'. 8 Na' no'ol ca' cui gosə'anitə' probnid
 gwse'e no'ol ca' yegueyə': "¿Ebito gon latə' petroly chelen'
 neto? la' bachebiž cheto'onə'." 9 Nach no'ol ca' gwse'e
 lega'aque': "Bito gaquə gonlatə'əto' chele la' de'en de cheto'
 bito gaquen par yoguā'əcho. Le'e žja'ac le'e žjəxi' chelen' gan'
 chso'ote'ennə'." 10 Nach no'ol ca' cui gosə'anitə' probnidən'
 ja'aque' jəsə'əxi'e petrolyən'. Na' lao zja'aque' gwxi' petrolyən'
 besyə'əžin beṇə' ca' choso'ošagna' liž beṇə' byon'. Na' no'ol ca'
 gosə'anitə' probnid gwso'e lo'o yo'onə' gan' chso'one' gastən'
 txen len beṇə' ca' chosə'əšagna'anā'. Nach mos ca' bosə'oseyjue'
 puertən'. 11 Na' catā' besə'əžin no'ol ca' jəsə'əxi' petrolyən' na'

gosə'əne' cho'a puertən', gwse'e ben' zo cho'a puertən': "Señor, bsaljwšga puertən' par nič šo'oto'." ¹² Pero na' ben' zo cho'a puertən' gože' lega'aque': "De'e li chnia' le'e, bito saljua' par šo'ole la' bito nombi'a le'e."

¹³ Nach goze' Jeso'osən' disipl che' ca': —Ca'aczən' cheyalə' sole probnid batə'əquən' yida', chedə' bito nezele bi ža bi orən' yida' yežlyo nga de'e yoblə, nada' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beṇəčh.

Jempl che ben' bocua'anlene' xmose' ca' mechan'

¹⁴ Na' yelə' gwnabia' che Diozən' ben' zo yoban' gwxaquə'əleben ca de'en nga. To beṇə' gwyeje' nasyon zitə'. Na' ze'e se'e goxe' mos che' ca' na' gwlo'e lao na'aga'aque' xmeche'enə' par gwso'onene'en negosy.

¹⁵ Toe' bocua'anlene' gueya' mil pes. Na' yetoe' bocua'anlene' chopa mil. Na' yetoe' bocua'anlene' tmil. Bnežjue'en lega'aque' segon can' chac so'on to toga'aque'. Beyož bene' ca' gwze'e.

¹⁶ Ben' bocua'anlene' gueya' mil le'e gwzolaote chone' negosy len mechən' na' bene' gan yegueya' mil pes. ¹⁷ Le'egateza ca' ben ben' bocua'anlene' chopa mil. Le'e gwzolaote chone' negosyən' len mechən' na' bene' gan yechopa mil. ¹⁸ Na' ben' bnežjue' tmil gwyeje', jəcuaše'e xmech xane'enə' to lo'o yech de'e əgwche'ene' lo'o yon'.

¹⁹ Goc sša gwza' xan mos quinga catə' bežine' nach bene' mendad ja'ac xmose' ca' laogüe'enə' par bosyo'odie' cuent. ²⁰ Na' mosən' ben' bocua'anlene' gueya' mil pes bžine' laogüe'enə' na' gože'ene': "Xana', ni de de'e gueya' mil de'en beṇo' nada'. Na' babena' gan yegueya' mil." ²¹ Na' xane'enə' gože'ene': "Babeno' de'e güen. Naco' mos güen na' syempr chono' complir can' cheyalə' gono'. Beno' can' cheyalə' gono' len de'e daon' bocua'anlena' le', na' na'a gona' lao na'o de'e xenchlə. Gwyo'o na' gona' par nič so' mbalaz len nada'."

²² Nach catə' bžin ben' bocua'anlene' chopa milən' gože'ene': "Xana', ni de de'e chopa mil pes de'en bocua'anleno' nada', na' babenən' gan yechopa mil." ²³ Nach gož xane'en le': "Babeno' de'e güen. Naco' mos güen na' syempr chono' complir can' cheyalə' gono'. Beno' can' cheyalə' gono' len de'e daon' bocua'anlena' le', na' na'a gona' lao na'o de'e xenchlə. Gwyo'o na' gona' par nič so' mbalaz len nada'."

²⁴ Nach catə' bezžin ben' bocua'anlene' tmil, nach gože' xane'enə': "Nga de xmecho' de'en bocua'anleno' nada'. Nezdə' de que le' naco' to beṇə' znia. Chelapo' de'en gwsa'az beṇə' yoblə, na' chotobo' cwseš gan' gwso'on beṇə' yoblə žin. ²⁵ De'e na'anə' gwya'a jəche'ena' to yech na' bcuaša'a xmecho'onə', chedə' bžeba' šə əgwnitla'an. Na' na'a bezi'išgan'."

²⁶ Nach xane'en gože' le': "iNaco' mos mal, na' naco' xagüed! Chacdo' de que chelapa' gan' gwsa'az beṇə'

yoblə, na' chotoba' cwseš gan' gwso'on beṇə' yoblə žin. ²⁷ Na' šə chacdo' chona' ca', ħbixchen' cui gwlejo' xmecha'an beṇə' yoblə žlac cui gwzoa'? na' ṇa'a babela'a yezi'an len yichjei žalə' ca'." ²⁸ Nach gože' xmose' ca' yelə': "Yeca'ale mechən' de'en bocua'anlena' be'enə' na' əgwnežjwlen ben' banoxə' ši mil pes. ²⁹ Can' naquən, ben' chon güen len de'en chnežjo xane'en le', xane'en gwnežjochcze' che', nič gatə' de'e scha'och che'. Pero na' be'enə' cui chgon žin de'en chnežjo xane'en le', yeca'a xane'en de'e da'on bnežjue' le'. ³⁰ Na' ca' naquə mos mal nga le'e yebeje' fuerlə gan' lechgualə naquə žchol' na' cuežyaše'e na' gaoyejə leye'enə'."

Can' gaquə catə' Jeso'osən' gone' yelə' jostis che yoguə' nasyon

³¹ Diozən' bsele'e nada' golja' beṇach, na' catə' yida' de'e yoblə nsa'a yelə' chey che'eni' chia'anə', na' chi'a angl chia' ca' na' cui'a gan' chey che'eni' na' ṇabi'a. ³² Yoguə' beṇə' ban na' yoguə' beṇə' guat che yoguə' nasyon gona' mendad da'aque' laogua'anə'. Na' catə' banitə' yogue'e na' la'aga'aca'ane' can' chon to beṇə' goye xilə' catə' chbeje' partlə xilə' ca' na' partlə šib ca'. ³³ Na' beṇə' ca' zjənaquə beṇə' güen lao Diozən' de'en baboso'ozenague' chia' əgwnitə'əga'aca'ane' cuitan' licha. Pero beṇə' mal ca' əgwnitə'əga'aca'ane' cuitan' yeglə. ³⁴ Na' nada' naca' Rei yapa'a beṇə' ca' nitə' šla'a lican': "Baben Xa' Diozən' par nič le'e zole mba. Le'e da' nga par nič gona' ca' ṇabi'ale txeṇ len nada' can' banžia Diozən' bia' dezd gwxe yežlyon'. ³⁵ Gona' ca' ṇabi'ale chedə' catə' gwdonə' le'e beṇle de'en gwdaogua'. Na' catə' bgüilda' nis, le'e beṇle de'e güe'ēja'. Na' catə' goca' ca' beṇə' zitə' le'e bebeile bgüialaole nada' ližlen'. ³⁶ Na' catə' cui gotə' de'e chaza', le'e beṇle de'e gwyaza'. Na' catə' gocšenda' le'e bedətiple laža'a. Na' catə' gota'a ližya, le'e bedəlanə'əle nada'." ³⁷ Na' yoguə' beṇə' güen ca' əse'e nada': "Xanto' ħbatən' ble'ito' le' gwdonə' na' beṇto' de'e gwdaogo'? Na' ħbatən' bgüildo' na' beṇto' de'e güe'əjo'? ³⁸ Na' ħbatən' goco' ca' beṇə' zitə' na' bebeito' bgüialaoto' le'? Na' ħbatən' ble'ito' le' cui gotə' de'e chazo' na' beṇto' de'e gwyazo'? ³⁹ Na' ħbatən' gocšendo' o goto'o ližya na' bedəlanə'əto' le'?" ⁴⁰ Na' nada' naca' Rein' yapə'əga'aca'ane': "De'e li chnia' le'e, laogüe de'en beyašə'əlažə'əle beṇə' ca' zjənaquə ca' biša'a na' ca' zana' por ni che de'en chso'onlilaže'e nada', la'anə'əczə cuitec bi zjəzaque'e par len beṇachən', lencza' nada'an beyašə'əlažə'əle."

⁴¹ Nach beṇə' ca' nitə' yeglə, beṇə' mal ca', yapə'əga'aca'ane': "Le'e cui'izə' ca'alə. Banchoglaon chele cuiayi'ile yelə' güen de'e mal chelen'. Le'e žja'ac lo'o yi' gabil' de'en cui chyol, yi' de'en bxeṇ Diozən' gan' yesə'əzi' de'e gwxiye'enə' len angl bzela' chei ca' castigw zejlicane. ⁴² Le'e žja'ac gabilən' chedə' catə' gwdonə' bito beṇle de'en gaogua'. Catə' bgüilda' bito

benle de'e ye'eja'. ⁴³ Catə' goca' ca beṇə' zitə' bito bebeile ggüialaole nada' ližle. Catə' cui gotə' de'e čhaza' bito beṇle de'e čhaza'. Catə' gocšenda' na' catə' gota'a ližya, bito bedalanə'əle nada'." ⁴⁴ Nach lega'aque' yosyo'oži'e xtiža'a yesə'əne': "Xanto', ĺbatən' gwdono'?, ĺbatən' bgüildo'? na' ĺbatən' goco' beṇə' zitə'?, ĺbatən' cui gotə' de'e čhazo'?, ĺbatən' gocšendo'? na' ĺbatən' goto'o ližya na' bito beyaše'eto' le'?" ⁴⁵ Na' catə' yeyož əsi'e nada' ca', yapə'əga'aca'ane': "Laogüe de'en cui beyašə'əlažə'əle beṇə' ca' zjənaquə ca biša'a na' ca zana' por ni čhe de'en chso'onĵilaže'e nada', la'anə'əczə cuitec bi zjəzaque'e par len beṇačən', lencza' nada'an cui beyašə'əlažə'əle." ⁴⁶ Nach beṇə' mal ca' yesə'əzi'e castigw čhe xtolə'əga'aque'enə' zejlicane. Pero beṇə' güen ca' yesə'əzoe' len nada' zejlicane.

26

Boso'oxi'e can' so'one' yesə'əzene' Jeso'osən'

¹ Catə' beyož be' Jeso'osən' dižə'an ca', gože' disipl čhe' ca':
² —Baṇezele de que yečhopə žazan' galə' lni pascw chechon', na' ca na' gaca' lao na' beṇə' contr čhia' ca' nič so'ote' nada' yosə'əde'e nada' to le'e yag coroz, nadan' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beṇačh.

³ Nach bχoz əblao ca' na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizezən' na' beṇə' golə blao čhe chio'o beṇə' Izrael besə'ədobe' chyo'o čhe beṇə' gwnabia' čhe bχoz ca', ben' le Caifas. ⁴ Na' boso'oxi'e naclən' so'one' par yesə'əzene' Jeso'osən' bgašə'əzə na' so'ote'ene'. ⁵ Na' gosə'əne': —Bito gotchone' ža lniṇə', par nič cui yesə'ədopə beṇə' ca' banitə' lao syodan' na' yesə'ədiləlene' chio'o.

To no'olə bcuase' set zix yičhj Jeso'osən'

⁶ Nach Jeso'osən' len disipl čhe' ca' ja'aque' Betania, liž to beṇə' le' Simon. Na' Simon nan' güe'ine' yižgüe' de'en ne' lepr antslə. ⁷ Na' catə' besə'əžine' liž Simonṇə' gwche' Jeso'osən' cho'a mes čhe'enə'. Na' ca' chi'e catə'əczlə bžin to no'olə noxe'e to lmet de yej fin de'e yožə to set de'e lechgualə zaque'e de'e chĵa' zix. Na' no'olən' bcuase' setən' yičhj Jeso'osən'. ⁸ Na' disipl ca' catə' besə'əle'ine' can' ben no'olən' besə'əže'e na' gwse'e lĵuežjga'aque': —ĺBixčhen' con benditjeine' setən'? ⁹ Güenčlə žalə' bete'en na' mech xenṇə' de'en le'ine' čhei əgwnežjue'en beṇə' yašə'.

¹⁰ Na' catə' bene Jeso'osən' xtižə'əga'aque'enə', nach gože' lega'aque': —ĺBixčhen' chnele čhe no'olən'? Güenčgua babene' len nada'. ¹¹ Ca naquə beṇə' yašə' ca' syempr nitə'əcze' len le'e, pero ca naca' nada' yešložgan' soa' len le'e. ¹² De'en bcuasə no'olən' setən' yičjja'anə' bene' de'e non gone'ene' nada' žan' so'ote' nada' na' əgaša'a, can' choncho len cuerp čhe beṇə'

guatən'. ¹³ De'e li chnia' le'e, catə' chixjue'ile dižə' güen dižə' cobə' chia'anə' gasə' laljən doxenlə yežlyo nga, na' leczə' guasə' gwłaljə dižə'an can' ben no'olən' nga len nada', na' beṇə' zannə' so'one' xbab ca güennə' bene'.

Jod Iscariotən' bene' Jeso'osən' lao na' beṇə' contr ca'

¹⁴ Gwde de'e quinga, Jod Iscariotən' ben' goquə' txen len disipl ca' šižin gwyeje' lao bχoz əblao ca' ¹⁵ par ježe' lega'aque': —ǰja'acquə'ətə' gonle nada' na' gona' Jeso'osən' lao na'ale?

Nach bosoxia' beṇə' ca' bosoxonežjue'ene' šichoa mech p̄lat. ¹⁶ Nach Jodən' lao orzə' gwzolao gwche'enaogüe' batə'əquən' so latjə' gone' Jeso'osən' lao na'aga'aque'ena'.

Lao gwsa'ogüe' xše' Jeso'osən' blo'ine' lega'aque' naquən' žjasyə'əzalaže'e ca de'en əgwnežjo cuine' so'ot beṇə' le'

¹⁷ Na' ža nech ža l̄nin' catə'an chsa'ogüe' yetxtil sin cui bi xne'i nchixə, ja'ac disipl ca' gan' zo Jeso'osən' na' gwse'ene': —ǰGa che'endo' žje'eni'ato' de'en gaocho xše' l̄ni pascon'?

¹⁸ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Le'e žja'ac lao syodan' liž to beṇə' yežagle na' ye'elene': “Maestrən' ne' de que bazon əžin ža so'ote'ene' na' ližo' nga chene'ene' gaolento'one' xše' l̄ni pascon'.”

¹⁹ Nach gwso'on disipl ca' can' ben Jeso'osən' mendad, jesə'əsi'ini'e de'en gwsa'olene' le' xše' l̄ni pascon'.

²⁰ Na' catə' beyož gwχen, Jeso'osən' len disipl che' ca' šižin gosə'əbi'e cho'a mesən' gwsa'ogüe'. ²¹ Na' lao chsa'ogüe'ena' gož Jeso'osən' lega'aque': —De'e li əchnia' le'e, to le'e gonle nada' lao na' beṇə' contr ca'.

²² Nach de'e juisy de'e gwsa'acquene' catə' beyož gwne' ca', nach to toe' gwse'e le': —Xana', žanada'an gona' le' lao na' beṇə' contr ca'?

²³ Nach gože' lega'aque': —To ben' babne' ne'ena' txen len nada' lo'o platən', le'ena' gone' nada' lao na' beṇə' ca'.

²⁴ Banaquəczən so'ot beṇə' nada' can' nyoj Xtizə' Diozən' nan gaquə' chia', pero probchguazə be'ena' gon nada' lao na' beṇə' contr ca'. Nca'alə xneze žalə' cuiclə' golje'ena'.

²⁵ Nach Jodən', ben' bene' Jeso'osən' lao na' beṇə' contr ca', gože'ene': —Maestr, žanadan' gona' le' lao na' beṇə' contr ca'?

Jeso'osən' gože'ene': —Nəzczədo' šə le'ena'.

²⁶ Na' lao chsa'ogüe'ena' gwxi' Jeso'osən' yetxtilən', be'e yelə' choχcwlen che' Diozən'. Gwde na' bzoxxje'en nach be'en disipl che' ca', gože' lega'aque': —Le'e gaon. Lennə' cuerp chia'anə'.

²⁷ Nach leczə' bexe'e basən' gan' yožə' nis oban', na' lao noxe'en be'e yelə' choχcwlen che' Diozən' nach boznežjue'en lega'aque' gože'e: —Yoguə'əle le'e ye'ej de'en yožə' lo'o bas nga.

²⁸ Lennə' xchena'anə'. Na' xchena' na'anə' laljə' par niχ yezi'ixen Diozən' xtolə' beṇə' zan, na' de'en laljənnə' solao

gaquə de'e cobə de'en ben Diozən' lyebe gone' par gaquəlene' beṇačhən'. ²⁹ Echnia' le'e ṇa'a zelao che'eja' nis oban'. Pero de yeto de'e yebeichecho mazəchlə can' chebeicho nis oban', lenṇə' de'en socho mbalaz zejlicəne catə'an socho txen gan' ṇabi'a len Xa' Diozən'.

Jeso'osən' gwne' de que Bedən' cui chebe' šə nombi'ene'

³⁰ Na' beyož gwse'ej gwsa'ogüe' gwso'ole' to imno nach besə'əchoje' ja'aque' ya'a de'en nzi' Olibos. ³¹ Na' lao zjəngüe'e nezən' Jeso'osən' gože' disipl che' ca': —Neže' yoguə'əle cuejyichjle nada' por ni che de'en gaquə chia'. Gaquə can' nyoj Xtizə' Diozən' nan: “Gota' beṇə' goye xilə'anə' na' xilə' che' ca' sa'asə'alasəb.” ³² Pero na' catə' yosban Diozən' nada' ladjo beṇə' guat ca', yobəchda' nada' yeya'a Galilean' cle ca' le'e.

³³ Nach Bedən' gože' Jeso'osən': —Nada' cuat cuejyichjə' le' la'anə'əczə šə yoguə' beṇə' yeziquə'əchlə yesə'əbejyichjle' le'.

³⁴ Jeso'osən' gože'ene': —Bed, əchnia' le' bito cuež lecon' neže' antslə ze'e gaquə šon las cui chchebo' de que nombi'o nada'.

³⁵ Nach Bedən' gože'ene': —La'anə'əczə šə chonclən byen guatlencza' le', bito əṇia' de que bito nombi'a le'.

Na' leczə ca' əgwse' yoguə' disipl che' ca' le'.

Jeso'osən' bene' orasyon lo'o güert de'en nzi' Getsemani

³⁶ Na' catə' Jeso'osən' len disipl che' ca' besə'əžine' latjən' gan' nzi' Getsemani, na' gože' lega'aque': —Ngazə lecue' žlac ša'a de'e na' žjena' orasyon.

³⁷ Na' gwche'e Bedən', len čopə xi'in Sebedeon' Jacobən' len Juannə'. Na' Jeso'osən' gwzolao gwzochgüe' trist, na' de'e juisy de'e goquene' lo'o yichjla'ažda'ogüe'enə'. ³⁸ Nach gože' lega'aque': —Tristchgua zo yichjla'ažda'ogua'anə' xte bachonən yelə' got. Lecuezə nga na' sole əṇa'azle len nada'.

³⁹ Nach gwdie' gwyeje' yelatə' delant na' jete'e goscho'alə lao yon' nach bene' orasyonṇə' gwne': —Xa', žəguaquə te ca'azə de'en čhi' saca'anə?', pero bito che'enda' gaquə de'e ṇia' nada', sino gaquə con can' əṇao' le'.

⁴⁰ Catə'əczlə bežine' gan' nitə' disipl ca' šonə' jəyedi'e lega'aque' chəsə'ətase'. Na' gože' Bedən': —žEni to or bito bchejele əṇa'azle len nada'? ⁴¹ Le'e ṇa', na' le'e gon orasyon nič cui co'o gwxiye'en le'e nez mal. Nežda' chene'ele əṇa'azle len nada', pero cui chzoile.

⁴² Na' gosze'e gan' nite'enə' de'e yoblə, jəzene' orasyonṇə', gwne': —Xa', šə cui gaquə te ca'azə de'en čhi' saca'anə', con can' che'endo' le' gaquə.

⁴³ Na' bezžine' gan' nite'enə' de'e yoblə jeyezdi'icze' bachəsə'ətase' tant bachac šə tasga'aque'. ⁴⁴ Na' gwze'e de'e yoblə gan' nite'enə' jene' orasyonṇə' de'e əgwyon lase, na'

gwnacze' can' bagwne'. ⁴⁵ Nach bezžine' gan' nitə' disipl ca' šonə nach gože' lega'aque': —¿Ene'e chtasle? ¿Ene'e chonle dezcanz? Diozən' bsele'e nada' golja' benach na' na'a bach bžin or chia' par gaca' lao na' beṇə' mal ca' par so'ote' nada'. ⁴⁶ Le'e secha. Le'e šo'o. Baza' ben' gon nada' lažə' na' beṇə' contr ca'.

Jodən' bdie' Jeso'osən' lao na' soldad ca'

⁴⁷ Necho'ete Jeso'osən' dižə' ca' catə' bžin Jodən' ben' naquə cuent lao disipl ca' šižin. Na' žague' zan beṇə' boso'oselə' bχoz əblao ca' na' beṇə' golə blao che chio'o beṇə' Izrael. Na' zjənalə'e spad na' zjənlene' no yag. ⁴⁸ Na' Jodən' babzejni'ine' lega'aque' can' gone' par əgwdie' Jeso'osən' lao na'aga'aque'enə', gože' lega'aque': —Ben' gaogua' bxidən', le'enə' senle.

⁴⁹ Na' catə' bžine' gan' zo Jeso'osən' le'e bgüiguə'əte' cuite'enə' na' gože'ene': —Padiox Maestr.

Na' gwdaogüe'ene' bxidən' pero caguə do laže'en bene' ca'. ⁵⁰ Jeso'osən' gože'ene': —Migw chia', ¿bixchen' za'o nga?

Beyož gwne' ca' le'e gosə'əbiguə'əte beṇə' ca' gwso'oxe'ene'.

⁵¹ Na' to ben' naquə txen len Jeso'osən' gwlej spad chen' gw-dine'en mos che beṇə' gwnabia' che bχoz ca', gwchogtechgüe' šla'a nague'enə'. ⁵² Nach Jeso'osən' gože'ene': —Bego'o spad chio'onə' lo'o liže, la' yoguə' beṇə' chso'ot beṇə' len spad, leczə len chsa'atene'. ⁵³ ¿Ebito nezdə' de que gaquə naba' lao Xa'anə' par le'e selə'əte' mazlə gyon šižina mil angl beṇə' əsa'aclen nada'? ⁵⁴ Šə le'e tiləlenle beṇə' quinga par yoslale nada', ¿nacxa gaquən gaquə complir can' nyoj Xtizə' Diozən' nan can' cheyalə' gaquən'?

⁵⁵ Na' lao bazjənoxe'e Jeso'osən', gože' lega'aque': —¿Eca to beṇə' bguannə' chsaquə'əlebele nada' za'acle len spad len yag zedexenle nada'? Yoguə' ža gwchi'a len le'e na' bsd blo'ida' beṇə' lo'o yo'odao' əblaon' na' cui gwzenle nada'. ⁵⁶ Pero laogüe de'en chac yoguə' de'e quinga chac complir Xtizə' Diozən' de'en boso'ozə' de'e profet ca' beṇə' ca' gwso'e xtiže'enə' cana'.

Na' lao or na' bosyo'oxonj yoguə' disipl che' ca' gosə'əbejyichje'ene'.

Gosə'əche'e Jeso'osən' lao beṇə' golə beṇə' blao che Izraelən'

⁵⁷ Na' beṇə' ca' gosə'əzen Jeso'osən' gosə'əche'ene' lao Caifasən' ben' naquəch bχoz əblao che chio'o beṇə' Izrael gan' bazjəndobə beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moisezən' na' len yeziquə'əchlə beṇə' golə blao ca' chəsə'ənabia' nasyon chechon'. ⁵⁸ Nach Bedən' jənaogüe' Jeso'osən' zitə' zitə'ələ xte bžinte' liž bχoz əblaonə', na' gwyo'e chy'onə' na' jəchi'e len beṇə' ca' zjənaquə xə'ag che yo'odao'

əblaonə', čhedə' gone'ene' le'ine' naquən' zelao gaquə len Jeso'osən'.

⁵⁹ Nach yoguə' bχoz əblao ca' na' yeziqə'əchlə beṇə' golə blao ca' chəsə'anabia' nasyon Izrael čhechon' chəsyə'əyilje' beṇə' so'e dižə' contr Jeso'osən' parzə nič so'ote'ene' la'anə'əczə šə dižə' güenlažə'anə'. ⁶⁰ Pero goc sša bito besyə'əželene' čhopə beṇə' əso'e dižə' de'en yedile la'anə'əczə beṇə' zan gosə'anitə' testigw fals contr le'. Gwde na' besə'əchoj yečhopə testigw fals ca' na' bedile can' gosə'ane'. ⁶¹ Na' gosə'ane': —Benga gwne': "Nada' guaquə yochinja' yo'odao' əblao gan' cho'ela'ocho Diozən', na' lao šonə žazə yeyona'an."

⁶² Nach gwzoža' ben' naquəch bχoz əblao gože' Jeso'osən': —čEbito bi de bi nao' ca' naquə de'e nga chosə'əcuiš beṇə' quinga le'?

⁶³ Jeso'osən' bitobi gwne'. Nach gož bχoz əblaonə' le': —Echnia' le' gwna neto' na' bzo Dioz ben' zo zejlicane gaque' testigw šə le len' Crist Xi'in Diozən' ben' gwleje' par gaquəlene' nasyon čhechon'.

⁶⁴ Jeso'osən' gože'ene': —Le ben' nao' na' nada'. Diozən' bsele'e nada' golja' beṇəch. Na' əchnia' le'e, gwžin ža le'ile nada' chi'a cuit Diozən' ben' napə le'ezeləogüe yelə' guac xen, na' nabi'a txen len le', na' le'ile nada' yetja' yoban' to lo'o bejw.

⁶⁵ Cate bene bχoz əblaonə' xtižə' Jeso'osən' gwšo' gwčheze' xe'enə' la' par le' de'e maljuisyən' gwna Jeso'osən', nach gwne': —Babenecho na'a babžia bnite'e Diozən'. čNochxa testigon' chyažjecho? ⁶⁶ Na' čnaquən' əṇale čhe'?

Nach beṇə' ca' bosyo'oži'en gwse'ene': —Babžia bnite'e Diozən' na' cheyalə' gate'.

⁶⁷ Nach bosyo'oža' xene'e cho'alao Jeso'osən', na' gosə'əbaže'ene', na' bale' gosə'əgape'e xague'enə'. ⁶⁸ Nach gwse'ene': —Šə len' naco' Cristən' ben' gwlej Diozən' par gaquəleno' nasyon čhechon', gwṇeya'ašč gwna neto', čnon' chgapə' le'?

Bedən' bito gwčhebe' šə nombi'e Jeso'osən'

⁶⁹ Na' lao chac de'e quinga, chi' Bedən' chyo'onə' catə' bžin to no'ol criad čhe Caifasən' gože'ene': —Leczə leno' le' naco' txen len Jeso'os beṇə' Galilean'.

⁷⁰ Na' lao yoguə' beṇə' ca' ža'anə', Bedən' bito gwčhebe' šə naque' txen len Jeso'osən' na' gože' no'olən': —Bito nezdə' bi dižə'an cho'o.

⁷¹ Gwde beyož gože' no'olən' ca' gwyeje' cha'ašilən', na' bezle'i yeto no'ol criadən' le', na' goze'e beṇə' ca' ža'anə': —Benga naque' txen len Jeso'os beṇə' Nasaretən'.

⁷² De'e yoblə bito gw̄chebe' šə le naque' txen len Jeso'osən' nach bzoē' joramentən' lao Diozən' gože' no'olən': —Bito nombi'a be'enə' nao' ca'.

⁷³ Na' chacczə šlož, gosə'əbiguə' beṇə' ca' ža'anə' gosə'əze'e Bedən': —De'e liczə, chono' txen len beṇə' ca' čhedə' ca nga chñio' ngazə nachia'.

⁷⁴ Nach Bedən' gože' lega'aque': —Diozən' gone' nada' castigw šə chonlaža'an nia' bito nombi'a be'enə'. Chzoa' jorament lao Diozən', bito nombi'ane'.

Na' le'e gwchežte to lecw. ⁷⁵ Nach jəza'alažə' Bedən' can' gož Jeso'osən' le': “Šon las gaquə cui chčhebo' šə nombi'o nada' cata' cuež lecon'.” Nach beza' Bedən' lechguale gwchežyaše'e tant de'e goquene'.

27

Gosə'əche'e Jeso'osən' lao Pilatən'

¹ Na' catə' gwye'eni' beteyon', yoguə' bχoz əblao ca' na' yeziquə'əchlə beṇə' golə blao ca' chəsə'anabia' nasyon čhechon' besə'adope' jont na' gosə'əchoglaogüe'en de que so'ote' Jeso'osən'. ² Nach bosə'očheje'ene' na' le'e gosə'əche'ete'ene' jse'ene'ene' lao na' Gobernador Ponsio Pilatən'.

Jodən' beyot cuine'

³ Na' Jodən' ben' bdie' Jeso'osən' lao na' beṇə' ca', catə' gocbe'ine' de que bagoso'ochoglaogüe'en so'ote' Jeso'osən', beyejene' de'en bdie' le' lao na' bχoz əblao ca' na' beṇə' golə blao ca'. Nach gwyeje' laoga'aque'enə' par bonežjue' lega'aque' šichoa mech plātən'. ⁴ Nach gože' lega'aque': —Malən' bena' bdia' lao na'alēn' to beṇə' cui napə dolə'.

Na' gwse'ene': —Bitobi dolə' napə neto' de'en beno' ca', la' de'e nezzədo'on beno'.

⁵ Nach Jodən' bozale'e mech ca' lo'o yo'odao' əblaonə', nach beze'e, na' jəyelo'o don' yene' par beyot cuine'.

⁶ Beyož beza' Jodən', bχoz əblao ca' besyə'atobe' mechən'. Na' gwse'e ljuēžjga'aque': —Bito de lsens co'ochon lo'o caj gan' yo'o mech che yo'oda'onə', čhedə' la' naquən mech de'en gwdixjwcho par nič gotcho be'enə'.

⁷ Na' bosə'oxi'e yesə'əzi'e to yežlyo de'en de che to beṇə' güen yesə' len mechən'. Na' gosə'əzi'en par to capsant gan' yesə'əcuəše'e beṇə' zitə'. ⁸ Na' yezlyonə' nzi'in “Capsant Chen” xte ža neža čhedə' gosə'əzi'en len mech de'en gosə'əyixjue' par gwso'ote' Jeso'osən'. ⁹ Can' goquə par nič goc complir can' bzoj de'e profet Jeremiasən' ben' be' xtižə' Diozən' cana', gan' nan: “Besyə'əzi'e šichoa mech plātən', de'en gwsa'aque balə beṇə' Izrael zaquə' ben' besə'əgue'ine'enə'. ¹⁰ Na' len mechən'

gosə'əzi'e yežlyo che to beṇə' güen yesə', can' gwna Xancho Diozən' nada' gaquə."

Bosə'əcuiše' Jeso'osən' lao Pilatən'

11 Na' bžin Jeso'osən' gwzeche' lao gobernadorən', nach gobernadorən' gože'ene': —¿Elen' naco' Rei che beṇə' Izrael ca'?

Nach Jeso'osən' gože'ene': —Le ben' nao' na' nada'.

12 Na' bito bi gwna Jeso'osən' ca de'en bosə'ocuiš bχoz əblao ca' le' na' beṇə' golə blao ca'. 13 Nach Pilatən' gože'ene': —¿Ebito chendo' catec de'e zan xya nga chsa'ogüe' contr le'?

14 Pero Jeso'osən' ni to xtiže'enə' bito boži'e, xte bebanchgüeicze gobernadorən'.

Gosə'əchoglaogüe'en so'ote' Jeso'osən'

15 Na' de to costombr de que ža lni pascw əgwsan gobernadorən' to pres, con beṇə' yesə'əṇab beṇə' lao' syoda ca'.

16 Na' ližya na' de to pres beṇə' zechgua chei naque' beṇə' mal na' le' Barrabas. 17 Nach Pilatən' gože' beṇə' ca' zjəndobən': —¿Noe' beṇə' quinga chene'ele gwsana'? ¿EBarrabas na' o šə Jeso'os nga ben' chesə'əne' naquə Crist chele?

18 Gone'ene' əgwsane' Jeso'osən' la' nezene' ni che de'e zjəžiague'i bχoz əblao ca' Jeso'osən', de'e na'anə' bosə'odie' le' lao ne'enə'.

19 Ca' chi' Pilatən' gan' chone' yelə' jostisən', bžin to rson de'e bselə' no'ol che'enə' gože'ene': "Bitobi non ben' par bi castigon' əgwnežjo'one', zdaczə ben' licha. De'e zan de'e bžaglaochgua' bišyele len yel de'e gwneida' por ni che de'en chac che be'enə'."

20 Na' bχoz əblao ca' na' beṇə' golə blao ca' gosə'əgo'oyele'e beṇə' ca' ža'anə' par yesə'əṇabe' əgwsane' Barrabasən' na' yesə'əṇabe' gone' mendad so'ote' Jeso'osən'. 21 Nach gobernadorən' gože' lega'aque' de'e yoblə: —¿Noe' beṇə' quinga chopə chene'ele gwsana'?

Nach gwse'ene': —Barrabas na'.

22 Pilatən' gože' lega'aque': —¿Bixa gona' len Jeso'os, ben' chesə'əne' naquə Crist chele?

Na' yogue'e gwse'ene': —Bde'e le'e yag corozən'.

23 Nach gož gobernadorən' lega'aque': —¿Bixa de'e mal babene'enə'?

Na' lega'aque' gwso'osye'e zižjoch gosə'əne': —Bde'e le'e yag corozən'.

24 Gocbe'i Pilatən' cuiczə bi de gone'. Bachyalə'əch chso'one' scandl juisy. Nach bsele'e to beṇə' jəxi'e nis par bone'e lao beṇə' ca' ža'anə' na' gože' lega'aque': —Zdaczə bengə licha. Bitobi xbagə'a naquən ca de'en gate', chedə' de'en nezze le'enə' gate'.

25 Nach yoguə' beṇə' ca' gosə'əne': —Xbaguə' neto' na' xbaguə' xi'into' naquən che yelə' got che bengə.

²⁶ Nach bsan Pilatən' Barrabasən'. Gwde na' bene' mendad gosə'əyin soldad ca' Jeso'osən', nach bene' le' lao na'aga'aque' par yosə'əde'ene' le'e yag corozən'.

²⁷ Nach soldad che gubernadorən' gosə'əche'e Jeso'osən' lo'o yo'o che gubernadorən', nach bosyo'otobe' yoguə' soldad ljuežjga'aque' ca'. ²⁸ Na' gosə'əyine' xala'an Jeso'osən' na' bosə'əguacue'ene' to lachə' color əxnə ca de'en chsa'az rei ca'. ²⁹ Na' gwso'one' to coron de yešə' bosə'ožine'en yichje'enə', na' ne'e lican' bosə'ogoxe'ene' to ya. Na' bosə'ozo xibe' laogüe'enə' par gwso'one'ene' borl, nach gwse'ene': —jBiba Rei che beṇə' Izrael!

³⁰ Nach bosə'əža' xene'e le', na' besyə'əque'e yanə' de'en noxe'enə' na' gosə'əyine'en yichje'enə'. ³¹ Na' beyož gwso'one' le' borlən', besyə'əyine' lachə' color əxnənə' de'en bosə'əguacue'ene'enə', na' besyə'əguacue'ene' xacze'. Nach gosə'əche'ene' par jəsə'əde'ene' le'e yag corozən'.

Boso'ode'e Jeso'osən' le'e yag corozən'

³² Na' catə' besə'əchoje' syodan' besyə'əžague' to beṇə' Sirene le Simon na' la fuers bosə'əgüe'ene' coroz che Jeso'osən'.

³³ Na' besə'əžine' to latjə gan' nzi' Golgota, zejen dižə' latjə che yichj beṇə' guat. ³⁴ Na' bosə'ənežjue' Jeso'osən' bino corrient de'e nchixə to rmech zla' par ye'eje', pero le' con bnixe'en bito güe'eje'en.

³⁵ Na' catə' beyož bosə'ode'ene' le'e yag corozən', soldad ca' gwso'one' xe'enə' rif par gotə'əbia' noe' yechelən. Na' de'en gwso'one' ca' goc can' bzoj de'e profetən' ben' be' xtižə' Diozən' cana', gwne': "Yosyo'ole'e xalana'anə' entr lega'aque', so'one'en rif." ³⁶ Nach gosə'əbi'e gwsa'ape'ene'. ³⁷ Na' yichj yag corozən' gan' de'enə' bosə'ozoje' de'en bcuiš le', na' nan: "Bengan' Jeso'osən' Rei che beṇə' Izrael ca'."

³⁸ Na' lecza cana' bosə'ode'e chopə beṇə' bguan le'e yechopə yag coroz. Toe' gwda' cuit Jeso'osən' licha na' yetoe' cuiten' yeglə. ³⁹ Na' beṇə' ca' chse'ej chəsə'əde' gan' da' Jeso'osən' chəsə'əlolə yichje'enə' gwso'onene' borl, ⁴⁰ gwse'ene': —Len' gwnao' yochinjo' yo'odao' əblaonə' na' šonə žazə yeyono'on, bosla cuino'. Šə len' naco' Xi'in Diozən', beyetj le'e yag corozən'.

⁴¹ Na' len bxož əblao ca' na' len beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moisezən' na' len beṇə' fariseo ca', na' len beṇə' golə blao ca', yogue'e gwso'one'ene' borl, na' gosə'əne': ⁴² —Yeziqə'əchlə beṇə' bosle' na' cabi chac yosla cuine'. Šə len' naque' Rei che chio'o beṇə' Izrael, yoletj cuine' le'e yag corozən' na'a na' šejle'echo che'. ⁴³ Le' chonlilaže'e Diozən', la' gwne': "Xi'in Dioz nada'." Na' le'icho yosla Diozən' le' na'a šə chaquene' che'.

44 Na' be_{nə}' bguan ca' zjəda' l_e'e yag corozən' cuite'enə' čhopə la'a, l_eczə gwso'one'ene' borl.

Can' goquə catə'an got Jeso'osən'

45 Na' do gobiž goc žchol doxen yežlyon' bžinte cheda šonə.
46 Na' do cheda šonə Jeso'osən' gwne' zižjo gwne': —Eli, Eli, člama sabactani? —zejen dižə': Dioz čhia', čbixčhen' bagwlejšyichjo' nada'?

47 Na' catə' gwse'enene' xtiže'enə', balə be_{nə}' nitə' galə'əzə gosə'əne': —Chaxe' profet Liazən' ben' be' xtižə' Diozən' cana'.

48 Nach bchoj to be_{nə}' gwsa'adoc' jəxi'e to sponj na' bosgaže'en bino corrient de'en cui bi nčhixə, na' bzo'en to lao ya dao' na' bosšine'en cho'a Jeso'osən' par nič güe'eje'en.
49 Na' yebalə' gwse'e be'enə': —Gwlezə. Yešč šə yidə Liazən' par yosle'ene'.

50 Nach bisya'a Jeso'osən' zižjo na' be'e latjə bchoj grasy čhe'enə' gote'. 51 Na' lao orən' catə'an got Jeso'osən', ca naquə lachən' de'en ze lo'o yo'odao' əblaonə' gwchezə gwcholən gwza'azə yichjei bechojte che'elə. Na' lechgualə gwxo' xte gwso'oxj yej ca'. 52 Na' l_eczə xte besyə'əyaljo bloj ba ca'. Na' zan de'e be_{nə}' ca' gwso'onlilažə' Diozən' besyə'əbane' ladjo be_{nə}' guat ca'. 53 Nach catə'an beban Jeso'osən' ladjo be_{nə}' guat ca', besyə'əchoje' lo'o ba čhega'aque' ca', na' jəya'aque' Jerosalenə' gan' naquə syoda čhe Diozən'. Na' jəsyə'əlo'e laoga'aque' lao zan be_{nə}' lao' syodan'.

54 Na' l_eczə lao orən' catə'an got Jeso'osən', capitannə' len soldad čhe' ca' nite'e chsa'ape' Jeso'osən'. Na' besə'əžebchgüe' catə' besə'əle'ine' can' gwxo' na' bichlə de'e ca' goquə, na' gosə'əne': —De'e liczə bengə naquə' Xi'in Dioz.

55 Na' l_eczə nitə' zan no'olə latjən' be_{nə}' gosə'əzecha zitə'ələ na' besə'əle'ine' can' goquən'. No'ol quinga gosə'ənaogüe' Jeso'osən' cata' beze'e Galilean' par chsa'aclene' l_e' len bi de'e chyažjene'. 56 Na' len no'ol quinga gwzo Maria be_{nə}' Magdala, na' l_eczə len Maria ben' naquə xna' Jacob na' Jwse, na' l_eczə ca' xna' Jacob na' Juan xi'in Sebedeon'.

Bosə'əcuashe' Jeso'osən'

57 Na' zo to be_{nə}' gwni'a be_{nə}' Arimatea le' Jwse, l_eczə goque' disipl čhe Jeso'osən'. Na' catə' bachzolao che_{xjw} že'enə'
58 Jwsen' gwyeje' lao Pilatən' jəyənabe' cuerp čhe Jeso'osən'. Nach Pilatən' bene' mendad bosyonežjue'ene' cuerp čhe Jeso'osən'. 59 Nach Jwsen' bego'o lao ne'e cuerp čhe'enə' na' blaže'ene' to lachə' de'e nyach. 60 Ca naquə Jwsen' bazo to bloj ba čhe' de'e cobə de'e gwčhe'ene' l_e'e yej, na' lo'o ba čhe' na' gwlo'e cuerp čhe Jeso'osən' na' bləle' to yej xen de'e

bseyjue'ene' cho'a ban'. Nach beze'e. ⁶¹ Na' Maria beṇə' Magdalan', na' yeto Maria yoblə, jesə'achi'e cho'a banə'.

Boso'ozoe' beṇə' chsa'ape' ba che Jeso'osən'

⁶² Na' beteyo, gwde žan' catə'ən choso'osi'ini'e de'en chse'ej chsa'ogüe' ža lṇi pascon', besə'ədobə bχoz əblao ca' na' beṇə' fariseo ca' par ja'aque' gan' zo Pilatən'. ⁶³ Na' gwse'ene': — Señor, bajəyeza'alažə'əto' can' gwna de'e beṇə' goχoayaguən' can' nembane' gwne': "Yeyon ža yebana' ladjo beṇə' guat ca'." ⁶⁴ Bselə'əšga beṇə' žjəsə'ədape' cho'a banə' lao šonə ža, nič cui žja'ac disipl che' ca' še'elə žjəsyə'əleje' cuerp che'enə' na' əse'e beṇə' de que babebane' ladjo beṇə' guat ca'anə'. La' šə əsa'aque beṇə' de que bebane' ladjo beṇə' guat ca', gončan mal cle can' benən antslə catə'ən bχoayague' beṇə' par gwsa'aque' de que Diozən' bsele'ene'.

⁶⁵ Nach Pilatən' gože' beṇə' ca': —Gonə' le'e soldad ca'. Le'e che'ega'aque' par əsa'ape'en ga zelao yesə'əzaque'ene'.

⁶⁶ Nach ja'aque' len soldad ca' na' boso'očiše'e sey le'e yejən', na' boso'onite'e soldad ca' gwsa'ape' ban'.

28

Jeso'osən' bebane' ladjo beṇə' guat ca'

¹ Na' catə' gwde ža dezcanz chechon', bal dmigw Maria beṇə' Magdalan', na' Maria ben' yeto, ja'aque' jəsə'əgüie' cho'a banə'. ² Na' goquən' lechgualə gwxo' chedə' angl che Xančon' betje' yoban', na' bžine' gwcue'e yej de'en nseyjw cho'a ban', na' gwchi'e lao yejən'. ³ Na' anglən' lechgualə chactit cho'alaogüe'enə' caczə ga chep yes na' xala'ane'enə' naquən šyiš xilə' juisy caczə be'eyə'. ⁴ Na' catə' besə'əle'i beṇə' gop ca' le', lechgualə besə'əžebe' xte gosə'əxize' na' gosə'əbiče' gwsa'ate' šlat. ⁵ Pero na' anglən' gože' no'ol ca': —Bito žeble. Nada' nezda' de que Jeso'osən' ben' boso'ode'e le'e yag coroz nan' cheyiljle. ⁶ Notoch no nla' nga. Babebane' ladjo beṇə' guat ca', can' gwnacze'. Na' le'e da le'e ggüia latjə ga nga bosə'əχoe' cuerp che'enə'. ⁷ Ležjəya'acdo le'e žjəyedixjue'i disipl che' ca' de que babebane' ladjo beṇə' guat ca'. Na' ye'ega'aclene' de que gwyobe Jeso'osən' yežine' Galilean' cle ca le'e na' Galilea na' le'ilene'. Can' ben Diozən' mendad detixjue'ida' le'e.

⁸ Nach no'ol ca' besa'aque' cho'a banə' do chesə'əžebe' pero lechgualə chesyə'əbeine', zjəya'acdoe' zjəsyə'ədixjue'ine' disipl ca' dižə' cobən' de'en gož anglən' lega'aque'. ⁹ Na' lao zjəya'aque' zjəsyə'ədixjue'ine' apostol ca' can' goquən', besyə'əžague' Jeso'osən' tnez. Nach gože' lega'aque': —Dioxei.

Na' no'ol ca' gosə'əbigue'e gan' zo Jeso'osən', boso'ozo xibga'aque' laogüe'enə', na' gosə'əyele'e ni'enə' tant

besyā'abeine', na' gwso'elaogüe'ene'. ¹⁰ Jeso'osān' gože' lega'aque': —Bito žeble. Le'e žjayedixjue'i beṇā' lježjcho ca' de que cheyalā' əžja'aque' Galilean' ničh na' yesə'əle'ine' nada'.

Beṇā' gop ca' jasyā'ədixjue'ine' bχoz ca' can' bagoc

¹¹ Na' catā' beza'ac no'ol ca' cho'a ban', bałə soldad ca' beṇā' ca' gwsa'apə ba che Jeso'osān' ja'aque' syodan' jasyā'ədixjue'ine' bχoz əblao ca' can' bagoquən'. ¹² Nach besyā'ədobə bχoz əblao ca' len beṇā' golə blao che ṇasyon chechon' bosə'əxi'e naclə so'one' ca' naquə de'en əgwse' soldad ca' lega'aque'. Na' beyož bosə'oxi'enə', bosə'onežjue' soldad ca' de'e sch'a'o mech. ¹³ Gwse'e lega'aque': —Šə no əṇabe le'e bin' goquən', na' ye'ega'aclene' de que še'elə lao chtasle, disipl che' ca' besyā'əbeje' cuerp che'enə' lo'o ban' na' besyā'əyo'en ga yoblə. ¹⁴ Na' šə goberṇadorən' yenene' dižə' quinga, neto' žjəyeye'exento'one' par ničh cui əže'e le'e na' par ničh cui gone' le'e castigw.

¹⁵ Na' soldad ca' gosə'əzi'e mechən' de'en bosə'ənežjue' lega'aque', nach gwso'one' con can' gwse' bχoz əblao ca' na' beṇā' golə blao ca' lega'aque'. Na' yoguə' can' gosə'əna soldad ca' gosə' gwłaljən doxen gan' nitə' beṇā' Izrael gwłaż chechon'. Na' xte ža ṇeža beṇā' gwłaż chechon' chse'ejle'e xtižə' soldad ca'.

Jeso'osān' bene' mendad əso'e xtiže'enə' yoguə' ṇasyon

¹⁶ Nach disipl che Jeso'osān' beṇā' ca' šnej ja'aque' Galilean' par jasyā'əšague' Jeso'osān' to lao ya'a gan' bene' mendad yesyā'əžague'. ¹⁷ Na' catā' besə'əle'ine' Jeso'osān', gwso'elaogüe'ene'. Pero bia'aczə to chope' gwsa'acžejlaže'e šə le'enə'. ¹⁸ Nach bgüiguə' Jeso'osān' gan' nite'enə' na' gože' lega'aque': —Baben Diozən' par ničh chnabi'a doxen yoban' na' yežlyon'. ¹⁹ De'e na'anə', le'e žja'ac le'e žjased le'e žjəlo'i beṇā' ca' ža' yoguə'əloł ṇasyon par ničh əsa'aque' disipl chia'. Na' le'e gwchoaga'aque' nis par ničh yesə'əlo'e de que chso'onlilaže'e Xacho Diozən', na' nada' Xi'ine', na' Spirit che'enə'. ²⁰ Na' əgwsed əgwlo'iga'aquelene' par ničh so'one' yoguə'əloł de'en babena' mendad gonle. Nada' zocza' len le'e yoguə' ža xte ca te che yežlyon'.

De'e na'azən' chzoja'.

Dižə' Güen Dižə' Cobə De'en Bzoj San Marcosən'

Juan ben' bchoa beṇə' nis be'e xtižə' Diozən' latjə dašən'

¹ De'en nga chzoja' naquən dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Jesocristən' ben' naquə Xi'in Diozən'. Na' ṇa'a solaogua' gua'a xtiže'enə'.

² De'e profet Isaiazən' ben' be' xtižə' Diozən' cana' bzoje' can' gož Diozən' Xi'inē'enə', gože'ene':

Esela'a to beṇə' güe'e xtižo'onə'

par niç ṇitə' beṇə' probnid par yoso'ozenague' çhio' catə'an əžino' yežlyon'.

³ Le' əṇe' zižjo latjə dašən', ṇe':

“Le'e so probnid par əgwzenagle che Xanchon' catə'an yide'.

Na' šə sole probnid par əgwzenagle che' catə'an yide',

de'en gonle ca' gwxaquə'əleben can' chonle chxi' chloale nez ca' catə' chidə to beṇə' blaō.”

⁴ Na' goquən' catə' Juannə' ben' bchoa beṇə' nis gwyeje' latjə dašən', na' gwzolaogüe' gwduxjue'ine' beṇə' de que cheyalə' yesyə'ədinjene' xtolə'əga'aque'enə' na' yesə'əṇabene' Diozən' əgwnitlaogüe'en, na' yesə'əchoe' nis. ⁵ Na' beṇə' ca' za'ac yoguə' yež gan' mbane Jodean' na' beṇə' Jerosalen ca' gwsa'aque' ja'aque' yao Jordannə' gan' zo Juannə' par boso'ozenague' xtiže'enə'. Na' boso'oxoadole'e lao Diozən', na' Juannə' bchoe' lega'aque' nis lo'o yao Jordannə'.

⁶ Juannə' gwyaze' lachə' de'en gwso'one' len yišə' xa camey. Na' par dobey che' bchine' to sint de yid. Na' gwdaogüe' bišə'əzo, na' lecəə gwdaogüe' ši'in bia ser bia nitə' yiçə'. ⁷ Na' gwduxjue'ine' beṇə' gwne': —Yidə yeto beṇə' zaquə'əche ca nada', na' nada' bito zaca'a par gaca' xmose'.

⁸ Nada' babchoa' le'e nis, pero na' be'enə' yidə gone' ca so Spirit che Diozən' lo'o yichjla'ažda'ochon' na' ṇabi'an chio'o.

Can' goquə catə'an gwchoa Jeso'osən' nis

⁹ Na' ca tyemp catə'an bchoa Juannə' beṇə' nis, Jeso'osən' gwze'e Nasaret gan' mbane Galilean', na' gwyeje' gan' zo Juannə' cho'a yao Jordannə' na' Juannə' bcho'ene' nisən'. ¹⁰ Na' cata' beyož gwchoa' Jeso'osən' nisən' bechoje' lo'o nisən'. Na' le'e ble'iteine' byaljo le'e yoban' na' ble'ine' Spirit che Diozən' betjən ca to ngolbexə na' bžinən gwzon len le'. ¹¹ Na' benene' gwna Diozən' ben' zo yoban': —Le' naco' Xi'ina', na' chacçhüeida' çhio'. Leçhguale cheba chezaquə'əlaža'a le'.

Gwlo'oyelə' gwxiye'enə' Jeso'osən' gone' de'e mal

¹² Na' Spiritan' le'e benten par nič gwyej Jeso'osən' latjə dašan'. ¹³ Na' Jeso'osən' gwzoe' latjə dašan' čhoa ža gan' chsa'aš bia znia ca'. Na' lao čhoa žan' Satanasən' de'en chnabia' de'e xio' ca' gwlo'oyelə'an le' gone' de'e malən'. Na' gwde cui gwzoin co'oyelə'an le' angl ca' besə'əžine' gwsa'aclene' le'.

Jeso'osən' gwzolaogüe' bsd blo'ine' beṇə' Galilea ca'

¹⁴ Na' gwde goso'ogüe'e Juannə' ližyan', Jeso'osən' gwyeje' gan' mbane Galilean' gwdixjue'ine' dižə' güen dižə' cobə can' ṇabia' Diozən' con notə'ətezə beṇə' əso'e latjə. ¹⁵ Na' gwne': — Babžin ža bžin or gaquə can' babžia Diozən' bia' gaquə. Na' babžin ža ṇabia' Diozən' con notə'ətezə beṇə' soe' latjə. Le'e yedinje xtolə'əle ca' na' lešejlə' dižə' güen dižə' cobə čhe'enə'.

Jeso'osən' gwleje' tap beṇə' gwxcen bel par əsa'aque' disipl čhe'

¹⁶ Na' Jeso'osən' gwyeje' cho'a nisdəo' Galilean', na' lao zde' cho'inə' ble'ine' čopə beṇə' gwxcen bel, choso'ozalə'e yixjw bel čhega'aque'enə' lo'o nisdə'onə'. Zjənaquə čopə biše'e. Toe' le' Simon na' ben' yeto le' Ndres. ¹⁷ Nach gož Jeso'osən' lega'aque': —Le'e da len nada'. Le'e nacle beṇə' gwxcen bel. Pero ṇa'a gwzejni'ida' le'e par nič gonle ca so'ombia' beṇə' nada'.

¹⁸ Na' le'e gosə'əbejyichjtega'aque' yixjw bel čhega'aque'enə' nach ja'aclene' Jeso'osən'.

¹⁹ Nach gwsa'aque' yelatə' na' jəsyə'adi'e Jacobən' len Juannə' na' len xaga'aque' Sebedeon'. Že'e to lo'o barcw chesyə'əyone' yixjw bel čhega'aque'enə'. ²⁰ Nach le'e gwṇabtei Jeso'osən' Jacobən' na' Juannə' par žja'aclene' lega'aque'. Na' bosyo'ocua'anə' xaga'aquen' len xmosga'aque'en lo'o barcon' na' ja'aclene' Jeso'osən' na' beṇə' ca' banžague'.

Jeso'osən' bebeje' de'e xio' de'en yo'o yaz yichjla'aždao' to beṇə'

²¹ Nach Jeso'osən' len disipl čhe' ca' ja'aque' syoda de'en nzi' Capernaum, na' ža dezcanzən' ja'aque' yo'odao' čhe neto' beṇə' Izrael na' Jeso'osən' bsd blo'ine' beṇə' ca' ža'anə'. ²² Na' beṇə' ca' besyə'əbanene' ca' naquə de'en bsd əblo'ine' lega'aque' la' can' bzejni'ine' lega'aque' nacbia' de que napəche' yelə' chnabia' cle ca beṇə' ca' choso'osed choso'olo'ine' lei de'en bzoj de'e Moizezən'. ²³ Na' lo'o yo'odao' na' zo to beṇə' yo'o yaz de'e xio' yichjla'aždaogüe'enə'. Na' bgosya'an be'enə' gwnan: ²⁴ —Partlə le', partlə neto' Jeso'os beṇə' Nasaret. ¿Ezedežiyi'o neto'onə'? Nezczeto' no le'. Le' naco' beṇə' la'aždao' xi'ilažə' juisy na' Diozən' bsele'e le'.

²⁵ Jeso'osən' gwdilə' de'e xi'onə' na' gože'en: —Sšago'. Bechoj yichjla'aždao' bengə.

²⁶ Na' de'e xi'onə' benən par gwyaz be'enə' šon, na' bgosya'aten le' zižjo nach bechojən yichjla'aždaogüe'enə'. ²⁷ Na' yoguə' beṇə' ca' ža'anə' lechguale besyə'əbanene', nach

gwse' ljuežjga'aque': —Nža' can' chzejni'ine' beṇə', na' nacbia' nape' yelə' chnabia' de'en chone' mendad yesyə'əchoj de'e xio' ca' lo'o yichjla'aždao' beṇə' na' chesyə'əchojən.

²⁸ Na' xtižə' Jeso'osən' le'e gosə' gwłaljtən doxen Galilean'.

Jeso'osən' beyone' taobin' che Simon Bedən'

²⁹ Nach catə' beza' Jeso'osən' yo'oda'onə' len tapte disipl che' ca' jəya'aque' liž beṇə' ca' chopə, liž Simonṇə' na' Ndrəsən'. ³⁰ Na' taobin' che Simonṇə' die' lao camən' yo'e de'e la, nach gwse'e Jeso'osən' de que chacšenene'ena'. ³¹ Jeso'osən' bgüigue'e bexe'e na' no'olən' na' bcose'ene'. Na' le'e bechojte de'e lan', nach le'e gwzoža'ate no'olən' bene' de'e gwsa'ogüe'.

Jeso'osən' beyone' beṇə' zan

³² Baben bgüižən' catə' jso'e yoguə' beṇə' ca' chsa'acšenena' na' beṇə' ca' zjəyo'o zjəyaz de'e xio' yichjla'ažda'oga'aque'ena' gan' zo Jeso'osən'. ³³ Na' yoguə' beṇə' ža' yežən' jəsə'ədohe' cho'a puert liž Simonṇə'. ³⁴ Na' Jeso'osən' beyone' zan beṇə' chse'i gwde gwde yižgüe', na' bebeje' de'e xio' ca' zjəyo'o zjəyaz yichjla'aždao' beṇə' zan. Na' bito be'e latjə bi yesə'əna de'e xio' ca' chedə' zjəņezen de que naque' Xi'in Diozən'.

Jeso'osən' gwde' doxenlə Galilea bsd blo'ine'

³⁵ Ža beteyo, nencal catə' gwyas Jeso'osən' beze'e na' gwyeje' fuerlə syodan' to latjə ga cui no nla', jene' orasyon. ³⁶ Na' Simonṇə' len beṇə' ljuežje' ca' ja'aque' jəsyə'ədilje' Jeso'osən'. ³⁷ Na' catə' besyə'əželene' le' gwse'ene': —Yoguə' beṇə' ža' syodan' chesyə'əyilje' le'.

³⁸ Jeso'osən' gože' lega'aque': —Šejcho yež ca' zjəchi' galə'əzə, par nič leczə chixju'i'a xtižə' Diozən' len beṇə' ca' ža'anə', la' par na'anə' bselə' Diozən' nada'.

³⁹ Ca' goquən' Jeso'osən' len disipl che' ca' ja'aque' to to yež gan' mbane Galilean', na' lo'o yo'odao' che neto' beṇə' Izrael de'en nitə' to to yež əbsed əblo'ine' beṇə', na' bebeje' de'e xio' ca' zjəyo'o zjəyaz yichjla'aždao' beṇə'.

Jeso'osən' beyone' to beṇə' che'i yižgüe' de'en nzi' lepr

⁴⁰ Na' goquən' bgüiguə' to beṇə' lao Jeso'osən', beṇə' che'i yižgüe' de'en nzi' lepr, na' be'ena' bzo xibe' lao Jeso'osən' gože'ene': —Gonšguei ben par nič yeyacda'.

⁴¹ Jeso'osən' beyaše'ene' le', na' bli ne'ena' gwdane'ene' na' gože'ene': —Guacczə, beyaque'.

⁴² Na' le'e beyactei'ena'. ⁴³⁻⁴⁴ Nach Jeso'osən' bene' mendad len be'ena' gože'ene': —Bzenagšga. Ni tozə cui no güe'eleno' dižə' ca' naquə nga babena' len le'. Gweyē lao bxožən' nič le'ine' bačh beyacdo', na' bnežjue' bia yixə' gote' lao Diozən'

par ničh yexi' yeyacho' can' na lei de'en bzoj de'e Moizezən' na' par ničh yesə'əneze beṇə' de que babeyacdo'onə'.

⁴⁵ Pero na' be'enə' beze'e gan' zo Jeso'osən' na' be'e dižə' len yoguə' beṇə' bežague' ca naquən' beyon Jeso'osən' le'. Nach gosə' gwłaljə dižə'ənə' xte benən ca cuich goquə šo' Jeso'osən' yež ca' na' cuich goquə te' con ca nla'azə. Gwde' fuerlə yež ca' gan' cui no beṇə' chaš. Pero bia'aczə zan beṇə' za'ac yoguə' yež ca' yelə' ja'aque gan' zoe'enə'.

2

Jeso'osən' beyone' to beṇə' nat to part cuerp che'enə'

¹ Na' goc to čhopə ža gwza' Jeso'osən' Capernaunṇə' catə' beyeje' de'e yoblə, na' gwse'ene beṇə' de que babežin Jeso'osən' liže'enə'. ²⁻³ Na' lgüegwzə besə'əžag beṇə' zan liže'enə' xte bitoch bi latjə gotə' lo'o yo'o che'enə' nic cho'a puertən' par šo'och beṇə'. Na' lao chsed chlo'i Jeso'osən' lega'aque' xtižə' Diozən', besə'əžin tap beṇə' zjənlene' to beṇə' nat to part cuerp che'enə', zjənxo'e'ene' to lao cam dao'. ⁴ Na' catə' gwsa'acbe'ine' cui gaquə yesə'əžinlene' beṇə' güe'enə' gan' zo Jeso'osən' tant beṇə' zan ža'anə', gwse'epe' yičjjo'olə. Na' boso'osaljue' yičjjo'onə' zaquə' gan' zo Jeso'osən' nach boso'oletje' be'enə' len xcame'enə'. ⁵ Na' goche'i Jeso'osən' de que gwso'onlilažə' beṇə' ca' zjənlen beṇə' güe'enə', nach gože' beṇə' güe'enə': —Xi'indaogua'a, babezi'ixena' xtolə'onə'.

⁶ Pero balə beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizezən' zjəchi'e lo'o yo'onə'. Na' catə' gwse'enene' dižə' ca' be' Jeso'osən', gwso'one' xbab lo'o yičjja'ažda'oga'aque'enə': ⁷ —čBixčhen' choe' benga dižə' quinga? Chžia chnite'e Diozən' ca de'en ne' de que chezi'ixene' xtolə' beṇəčhən'. Notono gaquə yezi'ixen xtolə' beṇəčhən' šə caguə tozə Diozən'.

⁸ Jeso'osən' le'e goche'iteine' bi xbabən' gwso'one'enə', nach gože' lega'aque': —čBixčhen' chonle xbabən' ca' lo'o yičjja'ažda'olenə'? ⁹ Šə con yapa'ane' de que babezi'ixena' xtole'enə', bito nezele šə napa' yelə' gwnabia' par yezi'ixena'an. Pero šə yapa'ane': “Gwyas beyoa' xcamo'onə' na' beyej ližo'onə' to šao' to güen”, guatə'əbia' šə napa' yelə' gwnabia'anə' par gaquə can' nia'anə'. ¹⁰ Na' ņa'a gona' par ničh ənezele de que napa' yelə' gwnabia' lao yežlyo nga par yezi'ixena' xtolə' beṇəčhən', nadan' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beṇəčh.

Nach gože' beṇə' güe'enə': ¹¹ —Nada' əchnia' le', gwyas beyoa' xcamo'onə' na' beyej ližo'onə' to šao' to güen.

¹² Nach le'e gwyasseste be'enə', na' beyoa' xcame'enə' beze'e zjəyede' liže', chosə'əgüiate' beṇə' ca' nite'enə'. Na' yoguə' beṇə' ca' ža'anə' besyə'əbanene' na' gwso'elaogüe'e Diozən' gosə'əne': —Bitonə' le'icho gaquə ca de'e nga bagoc.

Jeso'osən' gwleje' Lebin' par gwlene' disipl che' ca'

¹³ Gwde na' Jeso'osən' gwyeje' cho'a nisdə'ona' de'e yoblə na' beṇə' zan besə'əžag gan' zoe'enə' nach bsd blo'ine' lega'aque'.

¹⁴ Na' catə' beyož bzejni'i Jeso'osən' lega'aque' beze'e na' lao zjəyede'enə' ble'ine' to beṇə' gočixjw, beṇə' le Lebi xi'in to beṇə' le' Alfeo, chi'e latjə gan' chesə'əčixjue'enə'. Na' Jeso'osən' gože'ene': —Da len nada'.

Nach Lebin' gwzože'e jənaogüe'ene'.

¹⁵ Na' goquən' chi' Jeso'osən' liž Lebin' len disipl che' ca' chsa'ogüe'. Na' nitə' beṇə' zan beṇə' gočixjw ca' na' nochlə beṇə' güen de'e mal ca' chsa'olene' lega'aque'. Nitə' beṇə' zan čhedə' zane' choso'ozenague' che' na' chso'onlilaže'ene'. ¹⁶ Na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizezən' na' len beṇə' fariseo ca' catə' besə'əle'ine' chi' Jeso'osən' chao-lene' beṇə' gočixjw ca' na' yebałə beṇə' güen de'e mal ca', gwse'e disipl che' ca': —Malən' chon maestr chelen' che'ej chaogüe' txen len beṇə' gočixjw na' nochlə beṇə' güen de'e mal beṇə' cui chonlento' txen.

¹⁷ Na' catə' bene Jeso'osən' xtižə'əga'aque'enə', gože' lega'aque': —Beṇə' cui chsa'acšene bito chesə'əyažjene' beṇə' güen rmech. Beṇə' ca' chsa'acšene lega'aque'enə' chesə'əyažjene' beṇə' güen rmech. Nada' za'a zedəyena' par nič beṇə' ca' zjəneze de que zjənaque' beṇə' güen de'e mal yesyə'ədinjene' xtolə'əga'aque'enə', pero bito zedəyena' par nič beṇə' ca' chsa'aquene' bazjənaque' beṇə' güen yesyə'ədinjene' xtolə'əga'aque'enə'.

Gosə'anabene' Jeso'osən' bixčhen' bito gwleje' tgüejə catə' cui əse'ej əsa'o disipl che' ca'

¹⁸ Na' goquən' to ža catə' disipl che Juannə' na' disipl che beṇə' fariseo ca' nite'e sin cui chse'ej chsa'ogüe'. Na' ja'ac bałə beṇə' lao Jeso'osən' na' gwse'ene': —Disipl che Juannə' na' leczə disipl che beṇə' fariseo ca' chnite'e zan las sin cui chse'ej chsa'ogüe' par chso'ela'oche' Diozən'. Pero disipl čhio' ca' chse'ej chsa'ogüe'. ¿Bixčhen' ža?

¹⁹ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Catə' chac to yełə' gošagna' beṇə' migw che be'enə' chžagna'anə' chse'ej chsa'ogüe'. Na' ca'aczən' naquən len nada' na' len disipl čhia' ca', chse'ej chsa'ogüe' lao ne'e zoa' len lega'aque'. ²⁰ Catə'əchən' əžin ža yesə'əche'exaxj beṇə' contr čhia' ca' nada', cana'achən' əchoj catə' cuich əse'ej əsa'o disipl čhia' ca'.

²¹ Notono beṇə' zo beṇə' chčhine' to pedas lachə' cuiṇə' xoa nis par yoda' xa gole'enə' de'en bač chyoe. Šə can' gone', catə' čhib xe'enə', yebe' lachə' cobən' na' əčhezəchən len. ²² Na' leczə ca' notono zo beṇə' chgue'e bino cobən' lo'o yid golən'. Šə gone'

ca', bino cobən' ə̄chezən yid golən' na' laljə binon' na' cuiayi' yidən'. Cle la' cheyalə' que'e bino cobən' l̄o'o yid cobə.

Jeso'osən' gwne' ca' par bzejni'ine' l̄ega'aque' de que bito gaquə yesə'anaogüe' costombr gol ch̄ega'aque'enə' na' yesə'anaotie' de'en chsed chlo'ine'.

Boso'olechj disipl ca' trigon' ža dezcanzən' par gwsa'ogüe'en

²³ Na' gozaquən' to ža dezcanz Jeso'osən' gwdie' len disipl ch̄e' ca' gan' nyaž trigon', nach disipl ch̄e' ca' gosə'ələchje' trigon' lao gosə'adi'enə'. ²⁴ Nach besə'ələ'i balə beṇə' fariseo ca' can' gwso'on disipl ca' na' gwse'e Jeso'osən': —Bgüiašc can' chso'on disipl ch̄io' ca' žin de'e cui de lsens goncho ža dezcanzən'.

²⁵⁻²⁶ Na' Jeso'osən' gože' l̄ega'aque': —ĴEcabi za'alažə'äle de'en bablable can' ben de'e Rei Dabin' ca tyemp catə'an goc Abitarən' b̄xoz əblaoch? Nan de que to ža cui gotə' de'e əsa'o de'e Dabin' len beṇə' l̄juežje' ca' na' gosə'adone'. Nach gwyeje' l̄o'o yo'odao' əblao ch̄e ch̄io'o beṇə' Izrael. Na' gwxi'e yetxtil de'en bazjəncua' b̄xoz ca' par Diozən', na' gwsa'ogüe'en len beṇə' l̄juežje' ca' la'anə'əczə cui zjənaque' b̄xoz, len yetxtilən' bito de lsens par gao notə'ətezə beṇə' len, letga b̄xoz ca' chac əsa'ogüe'en.

²⁷ Na' l̄eczə gwna Jeso'osən': —Diozən' bene' beṇəchən' na' techlə gwleje' to ža lao xman par niçh beṇəchən' gaquə so'one' dezcanz. Bitu gwlej Diozən' ža dezcanzən' parzə niçh so'omba'anə'en. ²⁸ Naquən lao na'a əṇia' bin' naquən güen goncho ža dezcanzən', nada' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beṇəch.

3

Beyaque to beṇə' mbižə šla'a ne'enə'

¹ Na' gozej Jeso'osən' to l̄o'o yo'odao' ch̄e neto' beṇə' Izrael yeto ža dezcanz. Na' l̄o'o yo'oda'onə' zo to beṇə' bambižə šla'a ne'enə'. ² Na' beṇə' fariseo ca' ža' yo'oda'onə' chosə'əgüiateze' Jeso'osən' chesə'əbeze' šə goyone' be'enə' ža dezcanzən' par niçh əsa'ogüe' xya contr l̄e'. ³ Jeso'osən' gože' ben' mbižə ne'inə': —Gwzož'a' na' da ngalə.

Nach bgüiguə' ben' gwzeche' laogüe'enə'.

⁴ Jeso'osən' gože' beṇə' ca' ža' l̄o'o yo'oda'onə': —ĴEna l̄ein' goncho de'e güen ža dezcanzən', o šə nan goncho de'e mal? ĴEnan goncho par niçh cui sa'at beṇə', o šə nan goncho par niçh sa'ate'?

Pero beṇə' ca' ža'anə' bitobi gosə'əne'. ⁵ Nach Jeso'osən' bgüie' l̄ega'aque' znia tant gwzoe' trist ch̄edə' cui chse'enene' se'ejni'ine' bin' chene'e Diozən' so'one'. Nach Jeso'osən' gože' be'enə': —Bli na'onə'.

Nach bli na' be'enə' na' beyaquen. ⁶ Nach beṇə' fariseo ca' catə' besə'aque' yo'oda'onə' bosə'əxi'e len beṇə' ca' chso'on txen len Erodən' naclə so'one' par so'ote' Jeso'osən'.

Beṇə' zan besə'əžag cho'a Nisdao' Galilean'

⁷⁻⁸ Jeso'osən' len disipl che' ca' gwsə'aque' yo'oda'onə' na' ja'aque' cho'a nisda'onə'. Na' beṇə' zan jəsə'ənaogüe'ene' chedə' gwse'enene' dižə' che Jeso'osən' can' chone' de'e zan de'e zaque'e. Na' beṇə' ca' za'aque' do gan' mbane Galilean', na' do gan' mbane Jodean', na' do Jerosalennə', na' do Idomea, na' do yešlā'a yao Jordannə', na' do gan' mbane Tiro na' Sidon. Za'aque' chedə' gwse'enene' yesə'əle'ine' Jeso'osən'. ⁹⁻¹⁰ Babeyon Jeso'osən' zan beṇə' chsa'acšene na' yoguə' beṇə' ca' ne'e chsa'acšene besyə'əyiljlaže'e naclə so'one' par niçh yesə'əlapə na'aga'aquen' le'. Tant beṇə' zan gosə'əbiadi'ene' xte bosə'oçhi'izoje'ene'. De'e na'anə' Jeso'osən' bene' mendad so'on disipl che' ca' probnid to barcw par le'. ¹¹ Na' beṇə' ca' zjəyo'o zjəyaz de'e xio'on lo'o yichjla'ažda'oga'aquen' catə' besə'əle'ine' Jeso'osən' besə'əzo xibga'aque' laogüe'ene' na' de'e xio' ca' gwso'osya'an gosə'anən: —Le' naco' Xi'in Dioz.

¹² Pero Jeso'osən' bene' mendad len lega'aquən cui so'en dižə' non' naque'.

Jeso'osən' gwleje' šižin beṇə' bsi'e apostol

¹³ Na' gwde na' Jeso'osən' gwloe' to lao ya'a na' goxe' yoguə' disipl che' ca' par niçh cueje' beṇə' ca' əsa'ac apostol che'enə', nach yogue'e gosə'əbigue'e gan' zoe'enə'. ¹⁴ Na' gwleje' šižin beṇə' par yesə'ədalene' le' na' par niçh əsele'e lega'aque' žjəsə'ədixjue'ine' beṇə' can' na' Diozən'. ¹⁵ Na' bnežjue' lega'aque' yelə' gwnabia'anə' par niçh besyə'əyone' beṇə' ca' chse'i yižgüe' na' par niçh goc besyə'əbeje' de'e xio' ca' zjəyo'o zjəyaz yichjla'aždao' beṇə'. ¹⁶ Gwleje' Simon ben' bsi'e Bed, ¹⁷ na' Jacobən' len Juan biše'enə' xi'in Sebedeon'. Jeso'osən' bsi'e Jacobən' na' Juannə' Boanerges, chedə' zjənaque' beṇə' loc. ¹⁸ Na' gwleje' Ndresən', na' Lipən', na' Bartolomen', na' Mtion', na' Tomasən', na' Jacob xi'in Alfeon', na' Tadeon', na' Simon ben' chon txen len beṇə' ca' zjənzi' cananistas. ¹⁹ Nach gwleje' Jod Iscariotən' ben' bdie' Jeso'osən' lao na' beṇə' contr ca'.

Gosə'əne' de que Jeso'osən' bebeje' de'e xio' ca' len yelə' guac che Beelsebon'

Gwde gwleje' disipl che' ca' beyeje' liže'enə' len lega'aque'. ²⁰ Nach de'e yoblə besə'ədopə beṇə' zan gan' nite'enə' xte nic goquə latjə əsa'ogüe'. ²¹ Catə' gwse'ene family che Jeso'osən' de que cui de latjə chega'aque' ni par əsa'ogüe', ja'aque' gan' zo

Jeso'osən' par yesyə'əche'eḡaxje'ene' chedə' gosə'əna beṇə' de que chactonte'enə'.

²² Na' leczə balə beṇə' Jerosalennə' beṇə' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moisezən' bla'aque', na' gosə'əne': —Beelsebo de'en chnabia' de'e xio' ca' yo'o yazən yichjla'aždao' bengā, na' chebeje' de'e xio' ca' len yelə' guac cheinə'.

²³ Nach Jeso'osən' goxe' beṇə' ca' par yesə'əbigue'e gan' zoe'enə' na' be'e jemplən' len lega'aque', gože': —Satanasən' de'en chnabia' de'e xio' ca' bito gaquə yebej cuinei lo'o yichjla'aždao' beṇə'. ²⁴ Šə beṇə' ža' to nasyon əsa'aque' choplə na' yesyə'ədile' entr lega'aque', əgwžiyai' nasyon chega'aque' na'anə' šə ca'. ²⁵ Na' šə to family beṇə' əsa'aque' choplə na' yesyə'ədile' entr lega'acze', leczə yenit family chega'aque' na'anə' šə ca'. ²⁶ Na' leczə ca' šə Satanəsən' len de'e xio' chei ca' əsa'acquən choplə na' yesyə'ədilən, cuiayi' yelə' chnabia' chega'acquənnə' šə ca'.

²⁷ Nezecho notono no gaquə šo' liž to beṇə' gual par žjəlane' šinlaze' ca' sin cui əgwcheje'ene' to do. Pero šə əgwcheje'ene' guaquə cuane' šinlaze' ca'.

²⁸ De'e li chnia' le'e, bitə'ətezə de'e mal de'en chso'on beṇəchən' na' bitə'ətezə dižə' mal de'e chso'e contr Diozən', Diozən' yezi'ixene' chega'aque' šə yesyə'ədinjene'en. ²⁹ Pero notə'ətezə beṇə' soe' dižə' contr Spirit che Diozən' cuat yezi'ixen Diozən' chega'aque'. Zejjlicəne yesə'əzi'e castigw chei.

³⁰ Can' gwna Jeso'osən' chedə' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lein' gosə'əne' de que cho'o chaz de'e xio'onə' lo'o yichjla'ažda'ogüe'enə'.

Xna' Jeso'osən' na' biše'e ca' besə'əžine' gan' zoe'enə'

³¹ Gwde de'e ca' xna' Jeso'osən' len biše'e ca' besə'əžine' gan' zo Jeso'osən'. Na' chyo'olə gosə'əbeze' gosə'əṇabe' so'elene' le' dižə'. ³² Na' beṇə' zan ca' zjəchi' tcuit tcue'ej Jeso'osən' gwse'ene': —Xna'on len beṇə' bišo'o ca' zjəzeche' chyo'olə na' chse'enene' əso'elene' le' dižə'.

³³ Pero Jeso'osən' gože' lega'aque': —Nitə' beṇə' yoblə beṇə' bazjənaquə ca xna'a na' ca biša'a.

³⁴ Nach Jeso'osən' blo'e beṇə' ca' zjəchi' tcuit tcue'eje'enə', gwne': —Beṇə' quingan' bazjənaque' ca xna'a na' bazjənaque' ca biša'a. ³⁵ Can' naquən len notə'ətezə beṇə' chso'one' can' chazlažə' Diozən', zjənaque' ca xna'a na' ca biša'a na' ca zana'.

4

Jempl che beṇə' gozən'

¹ Na' de'e yoblə gwzo Jeso'osən' cho'a nisdə'onə' na' goszolaogüe' chsed chlo'ine'. Na' tant beṇə' zan besə'ədobə

gan' zo'enə' xte benən byen gwyo'o Jeso'osən' gwchi'e to lo'o barcw de'en chi' galə'əzə cho'a nisda'onə'. Na' yoguə' beṇə' ca' besə'ədobən' gosə'anite'e lao yoxən'. ² Nach Jeso'osən' bsed blo'ine' lega'aque' len zan jempl. Na' be'elene' lega'aque' to jempl bsaquə'əlebene' xtižə' Diozən' ca trigw.

³ Nach gwne': —Le'e gwzenag de'e nga. To beṇə' gwze'e zde' güen trigw. ⁴ Na' lao chose' trigon' baḷən jəsə'əchazən cho'a nez na' bia žia xile'e bia chaš le'e yoban' gwsa'ob len. ⁵ Na' yebaḷən jəsə'əchazən ga naquə lao yej ga cuitec žia yo. De'e na'anə' le'e bla'acten. ⁶ Pero na' catə' bež'a'achgua besə'əcuadən na' le'e gosə'əbižten chedə' bitobi loi gwso'on. ⁷ Na' yebaḷən besə'əgo'oṇən lao yo ga nchixə xsa yešə' na' bla'aquən txen len xsa yešə'anə'. Na' besə'əlolə' yag yešə' ca' lega'aquən, na' bitobi gosə'əbian. ⁸ Na' yebaḷən besə'əgo'oṇən lao yo šao' na' bla'aquən, na' gosə'əcha'on na' baḷən gosə'əbian šichoa güejə, na' yebaḷən gosə'əbian gyon güejə, na' yebaḷən gosə'əbian to gueyoa güejə.

⁹ Nach gož Jeso'osən' lega'aque': —Le'e žia nagle de'e chene legwzenag.

Jeso'osən' bzejni'ine' bixchen' cho'elene' beṇə' jempl

¹⁰ Na' catə' cuich nitə' beṇə' zan len Jeso'osən', disipl che' ca' šiziṇ na' len yeziquə'əchlə beṇə' ca' zjəsə'ənao le', gosə'əṇabene' le' bi zejen jemplən'. ¹¹ Nach gože' lega'aque': —Diozən' chone' par nič le'e ənezele de'en cui no gwneze antslə de que le' nabi'e con notə'ətezə beṇə' soe' latjə. Pero beṇə' yeziquə'əchlə cho'elenga'aca'ane' jempl chedə' bito chse'ejle'e chia'. ¹² Chona' ca' par nič yesə'əle'ine' de'en chona' na' bito sa'acbe'ine' bi zejen, na' par nič əse'enene' xtiž'a'anə' na' cui se'ejni'ine'en, chedə' bazjənaque' beṇə' la'aždao' žod. Žalə' bito zjənaque' beṇə' la'aždao' žod, gwse'ejni'ine' bi zejen de'en chse'enene'enə', na' yesyə'ədinjene' xtolə'əga'aque'enə' na' Diozən' yezi'ixene' čhega'aque'.

Jeso'osən' bzejni'ine' bi zeje jempl che beṇə' güen trigon'

¹³ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —čEbitonə' šejni'ile jempl nga? Šə bito chejni'ilen' čnacxa šejni'ile jempl ca' yela'? ¹⁴ Quingan' zejen jempl che beṇə' güen trigon'. Xtižə' Diozən' gwxaquə'əleben ca de'en gozə be'enə'. ¹⁵ Na' nitə' beṇə' choso'ozenague' xtižə' Diozən' na' le'e chžinte Satanasən' de'en chnabia' de'e xio' ca' chebejən xtižə' Diozən' lo'o yichjla'aždaoga'aque'enə'. Na' chac čhega'aque' can' goquə len trigon' de'en jəsə'əchaz cho'a nezən'. ¹⁶ Na' lecəzə nitə' beṇə' choso'ozenague' xtižə' Diozən' na' le'e chesyə'əbeiteine'en pero chac čhega'aque' can' goquə len trigon' de'en jəsə'əchaz lao yo de'en žia lao yejən'. ¹⁷ Zjənaque' ca to de'e cui bi loi chon,

šložga chse'ejle'e che xtižə' Diozən'. Na' catə' chesə'əgue'i beṇə' lega'aque' na' choso'oči' choso'osaque'e lega'aque' laogüe de'en chse'ejle'e xtižə' Diozən', nach le'e chesə'əbejyichjte'en. 18 Na' nitə' beṇə' choso'ozenague' xtižə' Diozən' na' chac čhega'aque' can' goquə' len trigon' de'en jəsə'əchaz lao yo de'en nchixə xsa yešə'anə'. 19 Chesya'əlal chesya'əžejene' len bi de'en chso'one' na' chse'enene' yesə'əni'e, na' chesə'əzelaže'e gatə' bi de'en gatə' čhega'aque' čhedə' bazjənxoayague' chsa'aquene' de que naquən de'e žialao. Na' de'e ca' chso'one'enə' choso'ołolə'n xtižə' Diozən' de'en bayo'o yichjla'aždaoga'aque'enə', na' de'e na'anə' cui chso'one' can' chazlažə' Diozən'. 20 Na' leczə nitə' beṇə' choso'ozenague' xtižə' Diozən' do yichj do lažə'əga'aque', na' chso'one' yoguə'əłol can' chazlažə' Diozən'. Chac čhega'aque' can' goquə' len trigon' de'en jəsə'əchaz lao yo güenṇə'. Balən gosə'əbian šichoa güejə, na' yebalən gosə'əbian gyon güejə, na' yebalən gosə'əbian to gueyoa güejə.

Jempl che de'en choncho len to yi'

21 Nach Jeso'osən' be'elene' disipl che' ca' yeto jempl, bsaquə'əlebene' de'en chsed chlo'ine'enə' ca to yi', gwne': — Notono no ggualə' to yi' na' gwdose'en to žomə na' nic no gwcuašə'n xan xcamei. Syempr chde'e yi'inə' le'e ze'e par nič əgwse'eni'in lo'o quartən'. 22 Guaquə can' na dicho de'en na: “Yoguə'əłol de'en ngašə' na'a, gwžin ža la'alaon, na' yoguə'əłol de'en cui no gwse'ejni'i antslə, leczə gwžin ža se'ejni'i beṇə' len.” 23 Le'e žia nagle de'e chene, legwzenag.

24 Na' leczə gož Jeso'osən' lega'aque': —Le'e gon xbab che de'en nga chnia' le'e. Con can' chzenagle xtižə'anə' leczə can' gona' par nič šejni'ilen, na' ca'aczə čha'oxen de'en šejni'ile. 25 Šə chzenagle xtižə'anə' əgwzejni'ichda' le'e. Pero na' šə bito chzenagle čhei, de'e daon' baṇezele ganlažə'əlen.

Jempl che xoa' biṇ

26 Yelə' gwnabia' che Diozən' ben' zo yoban' gwxaquə'əleben ca de'e nga: To beṇə' chjeze' xoa' biṇnə' lao yežlyo che'enə'. 27 Chde na' cheyeje' chjəyetase' na' catə' chžin or chase' na' chase'. Na' ca'azə chac chesə'əde ža ca' na' yel ca'. Na' chla'ac yel dao' ca' na' chesə'əcha'on. Pero bito neze be'enə' nac chaquən' chesə'əcha'o yel dao' ca'. 28 Yežlyo na'anə' chonən par nič chla'ac yel dao' ca' na' chesə'əcha'on na' chəsə'əbian za'a nach chaquən yez. 29 Na' catə' babgüiž yezən', be'enə' gozə len chelape'en čhedə' banaquə tyemp par chetobe' cwsešən'.

Yelə' gwnabia' che Diozən' gwxaquə'əleben ca xsa moztasən'

30 Nach gwna Jeso'osən': —Na'a əgwlo'ida' le'e par nič ənezele naquən' gwxaquə'əlebe yelə' gwnabia' che Diozən'.

³¹ Gwxaquə'əleben ca to xsa moztas de'en chaz to beṇə' lao yežlyo che'enə'. Xsa moztasən' naquən le'ebeyožə de'e dao' rizə' lao bitə'ətezəchlə semiy. ³² Pero na' catə' chla'an chcha'on na' chaquən to yag cha'odao' na' chesə'əcha'o xoze'e ca' xte bia ca' zjəzo xile'e chso'on ližga'acquəb lo'o xoze'e ca'.

Jeso'osən' bzejni'ine' beṇə' porzə len jempl

³³ Jeso'osən' bsed blo'ine' beṇə' zan ca' besə'əžag gan' zo'enə' porzə len jempl ca de'e quinga babzoja', bzejni'ine' beṇə' xte ga zelao gwse'ejni'ine'en. ³⁴ Bitobi bichlə gwne' par bzejni'ine' lega'aque' sino porzə len jempl bzejni'ine' lega'aque'. Pero na' disipl che' ca' bzejni'ine' lega'aque' clar bi zejen to to jempl ca'.

Jeso'osən' bcueze' be' gualən' lao nisdə'onə'

³⁵ Na' le'e ža na'atezə do chxentg catə' Jeso'osən' gože' disipl che' ca': —Eḷaguə'əcho yešla'alə nisdə'onə'.

³⁶ Nach disipl che' ca' bosyo'ocua'ane' beṇə' ca' nitə'anə' na' bosə'ose'e barcon' gan' bayo'o Jeso'osən'. Nach yebaḷə barcon' gan' ža' beṇə' ca' jəsə'ənaon lega'aque'. ³⁷ Na' lao zda barcon' gwzolaogwyechj to be' gual lao nisdə'onə'. Na' barcon' gwyejən nil na'alə por ni che be'enə', na' chas chatə' nisən' xte gwzolaogwyož barcon' nisən'. ³⁸ Pero na' Jeso'osən' bachtase' xni'ate barcon' lao to lmad, tant chjxaque'ene'. Nach bosyo'osbane'ene' gwse'ene': —iMaestr! žEbitobi chacdo' de'en bačh chbiayi'ichon'?

³⁹ Nach Jeso'osən' gwyase' lao ne'e chas chatə' nisdə'onə', nach gwdile' be'enə', na' bene' mendad len nisdə'onə' gože'en: —Bebe'eži.

Nach le'e besyə'əbe'ežite be'enə' len nisdə'onə'. ⁴⁰ Nach Jeso'osən' gože' disipl che' ca': —Bito žeble. Le'e šejle'ech chia'.

⁴¹ Na' lega'aque' besyə'əbanchgüeine' na' gwse' ljuežjga'aque': —Bitolja naquə bengə con to beṇəchzə, la' žnacxa gon to beṇəch par yebecžie' be' gualən' len nisdə'onə'?

5

To beṇə' Gadaran' yo'o yaze' de'e xio'

¹ Jeso'osən' na' disipl che' ca' besə'əžine' yešla'alə nisdə'onə' gan' naquə laž beṇə' Gadara ca'. ² Na' catə' bechoj Jeso'osən' lo'o barcon', beza' to beṇə' Gadaran' capsantən' jəšague' le'. Na' be'enə' yo'o yaz de'e xio' ca' yichjla'aždaogüe'enə'. ³ Bengə con gwzoe' do capsant. Na' notoch no goquə gwchej le' ni len do gual nic len gden. ⁴ Zan las bosə'ocheje' ni'a ne'e ca' gden, pero syempr de'e xio' ca' gwso'onən ca' bzojx btine' gdenṇə', na' notono goquə nabia' le'. ⁵ Do ža do yel gwde' do lao ya'a ca' na' do capsantən' bisye'e na' bene' cuine' zi' len yej. ⁶ Na' catə' ble'ine' zda Jeso'osən' zitə'alə na' gwsa'adoe' jəšague'ene'

na' bzo xibe'en lao Jeso'osən' be'elaogüe'ene'. ⁷ Nach de'e xio' ca' yo'o yaz yichjla'aždaogüe'enə' gosə'ənen zižjo gosə'ənan: — Partlə le', partlə neto' Jeso'os Xi'in Dioz ben' naquə le'ezezaogüe beṇə' blao. Diozən' naque' testigw cheto' chatə'əyoito' le' cui əgwchi' əgwsaco'o neto'.

⁸ Gosə'ənan ca' chedə' Jeso'osən' bene' mendad gože' lega'aquən: —De'e xio' le'e yechoj yichjla'aždao' bengā.

⁹ Nach gož Jeso'osən' lega'aquən: —iBi lele?

Na' gosə'ənan: —Legionnə' leto' chedə' naquə zanto'.

¹⁰ Na' be'enə' gotə'əyoine' Jeso'osən' par cui əsele'e de'e xio' ca' fuerlə laž be'enə'. ¹¹ Na' to ya'a de'e zo galə'əzə chaš beṇə' choso'oye' coš zan. ¹² Na' de'e xio' ca' gwsa'atə'əyoin le' gwse'en: —Be'ešga latjə žjəyežo'oto' yichjla'aždao' coš ca'.

¹³ Nach Jeso'osən' be'e latjə. Na' besyə'əchoj de'e xio' ca' yichjla'aždao' be'enə' na' jəsyə'əžo'on yichjla'aždao' coš ca'. Nach besyə'ədiṇsesəb le'e ya'anə' na' jesyə'əxorəb lo'o nisdə'onə' na' gwsa'atəb gwse'ejəb nisən'. Na' ca do chopa mil coš can' zjənaquə.

¹⁴ Na' beṇə' ca' chosə'əye' coš ca' besə'əle'ine' de'en bagoquən' na' de'en besə'əžebchgüe' besə'acdoe' nach jəsyə'ədixjue'ine' beṇə' lao' syodan' na' beṇə' nitə' do yoba. Na' beṇə' ca' catə' gwse'enene' xtižə' beṇə' goye coš ca' ja'aque' jəsə'əgüie' de'en bagoquən'. ¹⁵ Na' catə' besə'əžine' gan' zo Jeso'osən' besə'əle'ine' be'enə' gwyo'o gwyaz de'e xio' ca' yichjla'aždaogüe'enə', bachi'e nyaz xalane'e, na' babezošao' yichjla'aždaogüe'enə', na' besə'əžebe' de'en goquən'. ¹⁶ Na' beṇə' ca' besə'əle'i de'en goquən', gwse'e beṇə' ca' yelə' can' beyaque ben' gwyo'o de'e xio' ca' yichjla'aždaogüe'enə' na' can' goquə len coš ca'. ¹⁷ Nach beṇə' ca' ža' gan' mbane Gadaran' jse'etə'əyoine' Jeso'osən' yeze'e lažga'aque'enə'.

¹⁸ Na' catə' Jeso'osən' beyo'e lo'o barcon' par yeze'e len disipl che' ca', ben' bechoj de'e xio' ca' yichjla'aždaogüe'enə' gotə'əyoine' Jeso'osən' šejlene' le'. ¹⁹ Pero Jeso'osən' bito be'e latjə, gože'ene': —Beyej ližo' gan' ža' family chio' ca' na' jəyedixjue'iga'aquene' catec de'e mban' baben Xancho Diozən' len le', na' can' bacheyašə' cheži'ilaže'e le'.

²⁰ Nach beza' be'enə' gwzolaogüe' jəyede' yoguə' syoda ca' gan' mbane Decapolisən' jəyzenene' catec de'e mban' baben Jeso'osən' len le'. Na' yogue'e besyə'əbanene'.

Jeso'osən' beyone' xi'in Jairon' na'yeto no'olə beṇə' gwdan lao xadon che'enə'

²¹ Na' catə' beslaguə' Jeso'osən' len disipl che' ca' yešla'alə nisdə'onə' besyə'əchoje' lo'o barcon'. Na' besə'əžin beṇə' zan gan' nite'e cho'a nisdə'onə', na' besyə'əga'aṇe' na'azə. ²² Nach bžin to beṇə' le Jairo, naque' to beṇə' gwnabia' che yo'odao'

che neto' beṇə' Izrael. Na' catə' ble'ine' Jeso'osən' bzo xibe' laogüe'enə'. ²³ Na' gotə'əyoichgüeine' le', gože'ene': —Xi'ina' no'olən' bachatbo'. Yo'ošga cano'obo' par niḥ yeyaquebo' na' par niḥ əbambo'.

²⁴ Nach Jeso'osən' txen len disipl che' ca' ja'aclene' beṇə' gwnabian'. Na' beṇə' zan jəsə'ənaogüe' lega'aque' xte boso'oči'ižojene'. ²⁵ Na' entr beṇə' ca' len to no'olə beṇə' bagoc šižin iz chzoe' bgua'a. ²⁶ Na' babžaglaogüe' gwyeje' lao zan beṇə' güen rmech ca' na' babenditjei zgade xmechen' len lega'aque' na' notono goquə yeyon le'. Con byalə'əch yižgüe' che'enə'. ²⁷ Na' no'olən' babenene' xtižə' Jeso'osən', na' bgüigue'e cožə' Jeso'osən' gan' zde' ladjo beṇə' ca' jəsə'ənao le' nach gwdane' xadoṇ che'enə'. ²⁸ Bene' xbab lo'o yichjla'aždaogüe'enə', gwne': —Šə con cana' xadoṇ che'enə', goyacczəda'.

²⁹ Na' le'e gwlezte bgua'a de'en chzo'enə' na' gocbe'ine' de que babeyaquene'. ³⁰ Nach Jeso'osən' leczə gocbe'ine' de que babeyone' to beṇə' len yelə' guac che'enə', na' gwyechje' bgüie' beṇə' ca' zjəsə'ənao le', nach gože' lega'aque': —¿Non' bagwdan xadoṇ chia'anə'?

³¹ Nach disipl che' ca' gwse'ene': —Chle'ido' nitə' beṇə' zan nga, na' choso'oči'ižoje' le'. Na' nao': “¿Non' gwdan nada?”

³² Pero na' Jeso'osən' bgüie' yogue'e par niḥ le'ine' non' gwdan le'. ³³ Na' no'olən' de'en gocbe'ine' babeyaquene' na' do chaž chžebze' bgüigue'e bzo xiben' lao Jeso'osən' par gože'ene' dolol can' bagoc che'. ³⁴ Nach Jeso'osən' gože'ene': —Xi'indaogua'a, babeyacdo' chedə' chonlilažo'o nada'. Beyej to šao' to güen na' Diozən' gone' par niḥ cuich gue'ido' yižgüen' nac ca'.

³⁵ Ne'e cho'ete Jeso'osən' dižə'an ca' catə' besə'əžin beṇə' gwsa'ac liž Jairon' ben' naquə xa bi'i no'olən' jse'eže'ene': —Bagot bi'i no'ol dao' chio'onə'. Bitoch gondo' maestrən' zed.

³⁶ Pero Jeso'osən' bito bene' cas che de'enə' jež be'enə', con gože' Jairon': —Bito žebo'. Con benlilažə' nada'.

³⁷ Na' bito be' Jeso'osən' latjə əžja'acquəch beṇə' ca' len le', sino Bedən' len Jacobən' na' Juan beṇə' bišə' Jacob na'azən' ja'ac len le'. ³⁸ Na' catə' besə'əžine' liž beṇə' gwnabian', Jeso'osən' ble'ine' de que beṇə' ca' ža' cha'ašilən' bachso'one' scaṇdl na' bachesə'əbežchgüe'. ³⁹ Nach catə' gwyo'e cha'ašilən', gože' lega'aque': —¿Bixchen' bachonle scaṇdl na' chbežle? Bito nacho' bi'i guat, con chtasbo'onə'.

⁴⁰ Na' gosə'əzi'ichižə' beṇə' ca' ža'anə' le'. Nach Jeso'osən' bebeje' yoguə beṇə' ca' ža'anə', na' gwche'e xaxna' bi'i guatən' na' beṇə' ca' zja'aclen le' na' gwso'e lo'o quartən' gan' debo'onə'.

⁴¹ Nach bexe'e na' bi'i no'olə guat da'onə' na' bolgüiže'ebo'

gože'ebo': —Talita comi—, zeje dižə': "No'ol dao', əchnia' le', beyas."

⁴² Nach lē'e beyaste bi'i no'ol daon' na' bedabo'. Nacho' bi'i šižin ize. Nach xaxna'abo'on len beṇə' ca' yelə' ža' lo'o quartən' besyə'əbanchgüeine'. ⁴³ Jeso'osən' bene' mendad cui əso'e dižə' can' goquən', na' lecəə bene' mendad len xaxna'abo'on əso'ebo' de'e gaobo'.

6

Bežin Jeso'osən' Nasaretən'

¹ Na' Jeso'osən' len disipl che' ca' besa'aque' Capernaunnə' na' jəya'aque' Nasaret gan' gwcha'o Jeso'osən'. ² Na' ža dez-canzən' gwyeje' yo'odao' che neto' beṇə' Izrael na' gwzolao bsed əblo'ine' beṇə'. Na' beṇə' zan beṇə' ca' gwse'enene' xtiže'enə', besyə'əbanene' na' gwse'e ljuežjga'aque': —čNacxa goquən' neze bengə yoguə' de'en chsed chlo'ine'en ža? čNo bzejni'i le' de'en naquə de'e si'innə'?, na' čnac chaquən' chone' miagr? ³ Nombi'acho bengə. Lē'enə' carpinter xi'in Marian', na' beṇə' bišə' Jacob, na' Jwse, na' Jodas, na' Simon. Nach zane' ca' nitə' lažcho nga.

Na' de'en gwsone' xbab de que Jeso'osən' naque' con to beṇə' gwlaž čhega'aque', de'e na'anə' bito gwse'ejle'e che'. ⁴ Na' gož Jeso'osən' lega'aque': —La'aṇə'əczə beṇə' zan chso'e yelə' bala'aṇ che beṇə' ca' chso'e xtižə' Diozən', pero beṇə' gwlaž čhega'aque' ca' na' family čhega'aque' ca' na' beṇə' ca' nitə' ližga'aque' bito chso'e lega'aque' yelə' bala'aṇ.

⁵ Na' laogüe de'en cui gwse'ejle'e che Jeso'osən', bito bene' zan miagr Nasaretən' con de'e bene' bxoə ne'enə' to čhopə beṇə' na' besyə'əyaquene'. ⁶ Na' bebane Jeso'osən' de'en cui gwse'ejle'e che'. Na' gwdechlə gwyeje' len disipl che' ca' na' bzejni'ine' beṇə' ca' ža' yež ca' de'en zjəchi' galə'əzə.

Jeso'osən' bsele'e disipl che' ca' šižin jəsə'ədixjui'e xtiže'enə'

⁷ Jeso'osən' botobe' disipl che' ca' šižin na' bnežjue' lega'aque' yelə' guac par nič əsa'aque' yesyə'əbeje' de'e xio' ca' zjəyo'o zjəyaz yičhja'aždao' beṇə'. Na' bsele'e čhopə güejəga'aque' jəsə'ədixjui'e xtiže'enə'. ⁸ Na' bene' mendad len lega'aque' bitobi əso'oxe'e tnezən', sino tozə garrot. Gože' lega'aque' de que bito cheyalə' əso'e bsod, ni yet, ni mech. ⁹ Be'e latjə yoso'oleje' šcue' yel, na' əsa'aze' tozə camis. ¹⁰ Na' ze'e sa'aque' catə' gože' lega'aque': —Catə' əžinle liž beṇə' yesyə'əbei yoso'ogüialao le'e, na'atezə sole na' na'atezə yesa'acle par žja'acle ga yoblə. ¹¹ Na' gatə'ətezə əžinle ga cui nono yebei əgüialao le'e, na' nic yoso'ozenague' chele, le'e yesa'ac latjən'. Na' catə' yesa'aclen', əgws'i'ins ni'alēn' par yežib bišten' de'en

gwžianṅə', niḥ əgwlo'ile beṅə' ca' de que de'e malən' chso'one' cui choso'ozenague' xtižə' Diozən' de'en cho'elen'. Diozən' bene' par niḥ byiṅ yi' na' sofr lao' syoda Sodomān' na' syoda Gomorran' por ni ḥe de'en cui bosō'ozenag beṅə' ca' ḥe'. Na' de'e li əchnia' le'e catə' əžin ža gon Diozən' castigw zejlicane ḥe yoguə' beṅə' ca' chso'on de'e malən', beṅə' ca' cui yoso'ogüialao le'e yesə'əzaquə'əzi'iche' clezə ca beṅə' ca' gwnitə' Sodomān' na' Gomorran'.

12 Nach gwsa'ac disipl ca' na' jəsə'ədixjui'e de que beṅəḥən' cheyalə' yesyə'ədiṅjene' xtolə'əga'aque'enə'. 13 Na' leczə besyə'əbeje' zan de'e xio' de'en zjəyo'o zjəyaz yichjla'aždao' beṅə' na' bosō'ošone' set lao cuerp ḥe zan beṅə' ca' chsa'acšene na' gwso'one' par niḥ besyə'əyaquene'.

Can' goquə got Juan ben' bchoa beṅə' nis

14 Na' Erodən' ben' chnabia' beṅə' Galilea ca' benene' dižə' ca naquə yoguə'əloḷ de'e güen de'en ben Jeso'osən', la' beṅə' zan gosə'ənezene' de'e ca' ben Jeso'osən'. Nach gwna Erodən': —Bengan' de'e Juannə' ben' bchoa beṅə' nis. Babebane' ladjo beṅə' guat ca', na' de'e na'anə' chac chone' miḷagr quinga.

15 Nach yebalə beṅə' gosə'əne': —Naque' profet Liazən' ben' be' xtižə' Diozən' cana'.

Nach yebalə' gosə'əne': —Naque' to profet ben' choe' xtižə' Diozən' can' gwso'on de'e profet beṅə' ca' gwnitə' cana'.

16 Pero catə' bene Erodən' xtižə' beṅə' ca' na' gwne': —Bengan' de'e Juannə' ben' bena' mendad gosə'əḥogue' yene', na' ṅa'a babebane' ladjo beṅə' guat ca'.

17-18 Quinga goquə got Juannə'. Erodən' beque'e Erodiasən' ca xo'ole', len Erodiasən' naque' xo'olə Lip biše'enə'. Na' Juannə' gože' Erodən': “Malən' beno' beca'o no'ol ḥe beṅə' bišo'onə' par naque' xo'olo'.” Na' de'en gož Juannə' Erodən' ca', de'e na'anə' Erodən' bene' mendad gosə'əzene' Juannə' na' gosə'əgüe'ene' ližyan', na' bosō'oḥeje' ṅi'a ne'e ca' gden.

19 Erodiasən' gwlo'olaže'e Juannə' por ni ḥe de'en gože' Erodən' ca', na' gone'ene' gote'ene', pero bito goquə. 20 Erodən' gocbe'ine' de que Juannə' zdacze' licha na' de que naque' to beṅə' güen. De'e na'anə' bžeb Erodən' gone' mendad so'ote' Juannə' na' de'e na'anə' bito be' Erodən' latjə bi gone no'olən' Juannə'. Na' la'anə'əczə bitotec gwyejni'i Erodən' bi de'en gwna Juannə', bebeine' bzenague' xtiže'enə'. 21 Pero na' gotə' to latjə par got Erodiasən' Juannə'. Catə'an gwye'i Erodən' iz, bene' to lṅi par beṅə' gwnabia' ḥe' ca', na' par beṅə' gwnabia' ḥe soldad ca', na' par beṅə' blao ca' nitə' Galilean' gan' chnabi'enə'. 22 Bi'i no'ol ḥe Erodiasən' gwyo'obo' lo'o cuart gan' chsa'o beṅə' ca' na' bya'abo'. Na' lechguale bebei Erodən' na' len beṅə'

ca' chsa'olen le' txen can' bya'abo'. Nach Rei Erodan' gože'ebo': —Gwṇab bitə'atezə de'en che'endo' na' goṇa'an.

²³ Na' bene' lyebe len lebo' bzoe' jorament de que əgwnežjue'ebo' bitə'atezə de'e əṇabebo' le' la'aṇə'əczə šə gašjə ṇasyon gan' chnabie'enə'. ²⁴ Nach bechojbo' na' gožbo' xna'abo'onə': —čBin' əṇabda'ane' goṇe'?

Nach xna'abo'onə' gože'ebo': —Gwṇabene' goṇe' le' yichj Juannə' ben' bchoa beṇə' nis.

²⁵ Nach le'e beyo'oseste bi'i no'olən' gan' chaolen rein' beṇə' ca' yela', na' gožbo' rein': —Beṇ nada' ṇa'atec ṇa'a yichj Juannə' ben' bchoa beṇə' nis bžian to lao plat.

²⁶ Nach rein' gwzochgüe' trist catə' beyož gož bi'i no'olən' le' ca', pero na' bachlə bzoe' jorament len lebo' lao beṇə' ca' zjənaquə combidan'. De'e na'anə' benšaze' can' gwṇabe bi'i no'olən' le'. ²⁷ Nach le'e bente rein' mendad šej to soldad žjəchogue' zelao yen Juannə' na' əgwži'e yichje'enə' to lao plat. ²⁸ Nach gweyē soldadən' ližya gan' de Juannə' jəchogue' yene'enə' na' bži'en to lao plat. Nach beyoxe'en jəyenežjue'en bi'i no'olən', na' bi'i no'olən' bnežjwbo'on xna'abo'on.

²⁹ Catə' gwse'ene disipl che de'e Juannə' de'en goquən', jəsyə'axi'e cuerp che'enə' na' jəsə'əcuəše'en.

Jeso'osən' bguaogüe' gueyə' mil beṇə' byo

³⁰ Na' catə' besyə'əžin disipl che Jeso'osən' gan' zoe'enə' gwso'elene'ene' dižə' can' jse'ene'enə', na' can' jəsə'ədixjui'e can' na Diozən'. ³¹ Jeso'osən' gože' lega'aque': —Le'e da, šejcho to latjə ga cui no ṇla' žjencho šlož dezcanz.

Gwne' ca' chedə' beṇə' zan chsa'aš gan' nite'enə', na' cui goquə latjə par gao Jeso'osən' len disipl che' ca'. ³² Nach Jeso'osən' len disipl che' ca' gwso'e to lo'o barcw na' gosə'əlage'e nisdə'onə' par besə'əžine' to latjə ga cui no ṇla'.

³³ Pero beṇə' zan besə'əle'ine' lega'aque' catə'an gwsa'aque', na' besyə'əyombi'e Jeso'osən'. Nach gwsa'acdo beṇə' ca' ža' yoguə' yež ca' zjəchi' galə'əzə əzja'aque' zaquə' galən' əžin Jeso'osən' len disipl che' ca' na' byobəch besə'əžine' cle ca Jeso'osən' len disipl che' ca'. ³⁴ Na' catə' besə'əžine' cho'a nisdə'onə' Jeso'osən' ble'ine' beṇə' zan ca' na' beyašə'əlaže'e lega'aque', chedə' goche'ine' de que zjənaque' ca xilə' ca' bian' cui no xane de. Na' Jeso'osən' bzejni'ine' lega'aque' de'e zan.

³⁵ Na' catə' bachexjw že'enə' gosə'əbiguə' disipl che' ca' laogüe'enə' na' gwse'ene': —Bachal ṇa'a na' zocho to latjə ga cui no ṇla'. ³⁶ Bitobi de che beṇə' quinga par əse'ej əsa'ogüe'. Bzeišgueiga'aque'ne' dižə' nich žjəya'aque' yež ca' de'en zjəchi' galə'əzə par nich žjəsə'əxi'e de'e se'ej əsa'ogüe'.

³⁷ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Le'e gwnežjo de'e sa'ogüe'.

Na' gwse'ene': —ĵEche'endo' šejcho žjəxi'icho tmil pes yetxtilən' par əgwnežjwchon əsa'o beṇə' quinga?

³⁸ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —ĵBaḷə yetxtil chechon' de? Le'e güiašc.

Na' catə' gosə'ənezene', gwse'ene': —Gueyə' yetxtil na' čhopə bel' ya'a.

³⁹ Nach ben Jeso'osən' mendad gosə'əbe' beṇə' zan ca' lao yixye daquə'ənə', xonj güeje'. ⁴⁰ Na' besə'ədobə to gueyoa güeje' na' šiyon güeje' gosə'əbi'e lao daquə'ənə'. ⁴¹ Na' Jeso'osən' gwxi'e yetxtil ca' gueyə' na' bel' ya'a ca' čhopə, na' bgüie' yobalə be'e yelə' choxcwlen che Diozən' na' bzojje' yetxtilən'. Na' bnežjue'en disipl che' ca' par gwso'e che che beṇə' ca'. Leczə ca' bene' len bel' ya'a ca' čhopə, na' gwso'e che yoguə' beṇə' ca'. ⁴² Yogue'e gwsa'ogüe'en xte ca' gwse'eljene'. ⁴³ Na' pedas yetxtil ca' na' bel' ya'anə' besyə'əga'an bosyo'otobe'en, na' gwsa'aquən šižin žomə. ⁴⁴ Na' beṇə' ca' gwsa'o yetxtilən' na' bel' ya'anə' zjənaquə' gueyə' mil beṇə' byo cui cuent no'olə na' cui cuent bidao'.

Jeso'osən' gwze'e lao nisdə'onə'

⁴⁵ Gwde na' Jeso'osən' bene' mendad yesyə'əyo'o disipl che' ca' lo'o barcon' par yesyə'əbialaogüe' yesyə'əlague'e yešla'alə nisdə'onə' par yesyə'əžine' Betsaidan', žlac ne'e bega'an le' bzeine' beṇə' zan ca' dižə'. ⁴⁶ Na' catə' beyož bzei Jeso'osən' beṇə' ca' dižə', gwloe' to lao ya'a par jene' orasyon. ⁴⁷ Na' catə' goḷ, barcon' gan' zesyə'əyo'o disipl che' ca' bazdan gwchoḷte nisdə'onə', na' yetozə Jeso'osən' bega'ane' lao ya'anə'. ⁴⁸ Na' ble'ine' de que naquən zdebə par yesə'əžiguə'əche' barcon' čhedə' chečhj be'enə' clelə. Na' do šbaḷ beyetj Jeso'osən' ya'anə' na' gwze'e tlaο nisdə'onə' na' gwyeje' galən' zja'ac disipl che' ca'. Na' bene' ze te yešla'alə galən' zja'aque'. ⁴⁹ Pero na' catə' besə'əle'ine' le' zde' lao nisdə'onə' gwsa'aquene' de que naque' to beṇə' guat, na' gwso'osye'e. ⁵⁰ Yogue'e besə'əle'ine' le' na' besə'əžebchgüe'. Pero na' le'e bolgüižte' lega'aque' na' gože': —Leyebei, nada'anə'. Bitο žeble.

⁵¹ Nach beyo'e lo'o barcw čhega'aque'enə' na' le'e gwlezte be'enə'. Na' lechguale besyə'əbanene', ⁵² la' bito gwsa'acbe'ine' non' naquə' Jeso'osən' la'anə'əczə bguaogüe' beṇə' zan ca' len gueyə'əzə yetxtilən' čhedə' nežjənčhoḷ yichjla'aždaoga'aque'enə'.

Jeso'osən' beyone' beṇə' chsa'acšene beṇə' nitə' Genesaretən'

⁵³ Na' catə' beyož besyə'əlague'e nisdə'onə', besə'əžine' gan' mbane Genesaretən'. Na' besə'əchoje' barcon' na' bosə'očheje'en cho'a nisdə'onə'. ⁵⁴ Na' ze'e besyə'əchoje' barcon' catə'əczlə besyə'əyombia' beṇə' ca' ža' Genesaretən' Jeso'osən'. ⁵⁵ Na' gwsa'ašdoe' yoguə' yež ca' zjəchi' doxen

gan' mbane Genesaretan', na' gosə'əche'e yoguə' beṇə' ca' chsa'acšene zjəxoateze' lao xcamga'aque'enə' par jso'ene' gan' gwse'enene' rson zo Jeso'osən'. ⁵⁶ Na' gatə'atezə gwyej Jeso'osən' šə lao' syoda, o šə lao' yež ca', con boso'onite'e beṇə' ca' chsa'acšene do cho'a nezən' na' gwsa'atə'əyoine' Jeso'osən' šə güe'e latjə yesə'əgane' lachga lox xadon̄ che'enə'. Na' yoguə' beṇə' ca' gosə'əgan len besyə'əyaquene'.

7

De'e mal de'en chchoj yichjla'ažda'ochon' chonən manch la'ažda'ochon'

¹ Balə beṇə' fariseo ca' na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizezən' gwsa'aque' Jerosalennə' na' besə'əžine' gan' zo Jeso'osən'. ² Na' catə' besə'əle'ine' de que balə disipl che Jeso'osən' bito bosyo'one'e zan las ze'e sa'ogüe', na' gwsa'ogüe' xya contr disipl ca' lao Jeso'osən'. ³ Ca naquə costombr che yoguə' neto' beṇə' Izrael na' mazəchlə che beṇə' fariseo ca' beṇə' ca' leczə zjənaquə beṇə' gwlaž cheto', bito chsa'ogüe' šə cuiṇə' yosyo'one'e zan las, la' can' naquə costombr de'en gosə'ənao de'e xaxta'oto' ca'. ⁴ Catə' chja'aque' gan' chac ya'anə' na' catə' chesyə'əžine' ližga'aque' bito chsa'ogüe' xte catə'əch bagwsa'a gosə'əyib cuinga'aque'. Na' dech de'e zan costombr de'e chəsə'ənaogüe' ca de'en chso'one' xi'ilažə' tas plat chega'aque' ca' na' yesə' de ya, na' no mes chega'aque' segon can' na costombr golən'. ⁵ De'e na'anə' beṇə' fariseo ca' na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizezən' gwse'e Jeso'osən': —¿Bixchen' disipl chio' ca' bito chesə'ənaogüe' costombr ca' de'en bosyo'ocua'anlen de'e xaxta'ocho ca' chio'o? ¿Bixchen' cui chosyo'one'e zan las antslə ze'e sa'ogüe' can' chonto'?

⁶ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Naquən de'e li can' bzoj de'e profet Isaiazən' ben' be' xtižə' Diozən' cana' che le'e beṇə' goxoayag. Bzoje'en nan:

Beṇə' Izrael ca' chəsə'əne' de que nada' Diozən' chso'elaogüe'e pero lo'o yichjla'aždaoga'aque'enə' chesə'əgue'ine' nada'.

⁷ Bitobi zejen de'en chəsə'əne' chso'elaogüe'e nada', chedə' la' choso'osed choso'olo'ine' beṇə' costombr de'en gwsa'aljlažə' beṇə'chən'.

⁸ Le'e chbejyichjle de'en non Diozən' mendad gonle na' con naozechle costombr golə de'en əbxə beṇə'chən', ca de'en chi'ichgua yichjle cheyible no yesə' na' no tas plat chele zan las ze'e gwchinlen na' chi'ichgua yichjle gonle de'e zan de'e zjənac ca'.

⁹ Na' goze'e Jeso'osən' lega'aque': —¿Echaquele güenchguan' chonle chbejyichjle de'en non Diozən' mendad gonle parzə niçh naole costombr chelen'? ¹⁰ Le'e nale de que chzenagle

che de'en bzoj de'e Moizezən'. De'e Moizezən' bzoje' can' gož Diozən' le', nan: "Le'e gwnežjo yelə' bala'an xaxna'ale." Na' leczə bzoje': "Notə'atezle šə chžia chnita'əle xaxna'ale cheyalə' gatle." ¹¹ Pero na' le'e nale de que notə'atezə beṇə' guac ye'e xaxne'enə': "Bitoch gaquələna' le'e chedə' yoguə' mech o bien de'en naquə gonə' par gaquələna' le'e naquən Corban" (zeje dižə' naquən che Diozən'). ¹² Na' šə ca' ye'e xaxna' be'enə', le'e natele de que bitoch cheyalə' gaquələne' xaxne'enə'. ¹³ Na' de'en naozechle costombr golə chele de'en nale naquə de'e žialaoch, bachonle lei che Diozən' ca to de'e cui bi bi zaque'e. Na' de'e zan de'e zjənaquə ca de'e quinga chonle.

¹⁴ Nach Jeso'osən' bolgüize' beṇə' ca' zjənžaguən' par gosə'əbigue'e laogüe'enə', na' gože' lega'aque': —Yoguə'əle le'e gwzenag de'en nga əṇia' le'e ničh šejni'ilen. ¹⁵ Bito nacho de que de'en che'ej chaochon' chonən manch la'aždaochoṇ'. De'e mal de'en chchoj yichjla'ažda'olen' lenṇə' chonən manch la'ažda'olen'. ¹⁶ Le'e žia nagle de'e chene, legwzenag.

¹⁷ Catə' beza' Jeso'osən' gan' nitə' beṇə' ca' na' beyo'e liže'enə' disipl che' ca' gosə'əṇabene' le' bi zejen jemplan'. ¹⁸ Nach gože' lega'aque': —ĵElezə lenle bito chejni'ile de que de'en che'ej chaochon' bito gaquə gonən manch la'ažda'ochon'? ¹⁹ De'en che'ej chaochon' bito cho'on yichjla'ažda'ochon' sino que chjche'en lo'o le'echon' na' chžin or cheden.

(Can' gwne' blo'e de que yoguə' yelə' guaon' zjənaquən güen par gaochon.) ²⁰ Na' gwne': —De'en chchoj yichjla'ažda'olen' lenṇə' chonən manch la'ažda'olen'. ²¹ Na' lo'o yichjla'aždao' beṇəch na'anə' chchoj yoguə' xbab mal quinga, ca de'en nan yesə'əgo'o xtoga'aque' na' yesə'əbejyichje' no'ol čhega'aque' o be'en čhega'aque' par yesyə'əzolene' beṇə' yoblə, na' ca de'en nan so'ote' beṇə'. ²² Na' leczə lo'o yichjla'aždao' beṇəch na'anə' chchoj xbab mal de'en nan yesə'əbanga'aque' bi de'e de che beṇə', na' yesə'əzelaže'e bi de'e de che beṇə', na' so'one' de'e mal, na' yesə'əxoayague' beṇə', na' so'onlene' cuerp čhega'aque'enə' de'en naquə de'e yelə' zto', na' sa'acxi'i ljuježga'aque', na' yoso'ožia yoso'onite'e ljuježga'aque', na' sa'alaze'e na' nan so'one' de'en cui zaque'e. ²³ Yoguə' de'e mal ca' de'en zjənac ca' chchojən yichjla'aždao' beṇə', na' chac manch la'ažda'oga'aque'enə'.

To no'olə cui naque' beṇə' Izrael chonlilaže'e Jeso'osən'

²⁴ Beza' Jeso'osən' latjən' len disipl che' ca' par ja'aque' galə'əzə gan' mbane Tiro na' Sidon. Na' gwso'e to lo'o yo'o na' bito gone'e Jeso'osən' no əneze gan' nite'enə', pero bia'aczə bito goquə yesə'əcuašə' cuinga'aque'. ²⁵⁻²⁶ Na' zo to no'olə Sirofenisia beṇə' chšil dižə' griego na' zo to bi'i no'ol che' yo'o yaz de'e xio'on yichjla'ažda'obo'onə'. Na' lgüegwzə bene

no'olən' rson gan' zo Jeso'osən', na' gwyeje' bzo xibe' lao Jeso'osən'. Na' gotə'əyoine' Jeso'osən' yebeje' de'e xio' ca' yo'o yaz yichjla'aždao' xi'ine' no'olən'. ²⁷ Pero na' Jeso'osən' gože'ene': —Cheyalə' güe'echo latjə zgua'atec əsa'o bi'i checho ca' na' techlə əgguaō xico'ochon', chedə' bito naquən güen yeca'acho yelə' guaō che xi'inchon' na' əgwnežjwchon gao xico'ochon'.

²⁸ Na' gocbe'i no'olən' bsaquə'əlebe Jeso'osən' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael ca' beco', nach gože'ene': —Leiczədon' Xana'. Pero xico'ocho ca' bian' nitə' xan mesən' guaquə əsa'ob pedas yelə' guaon' de'en choso'osan xi'incho ca' lao yon'.

²⁹ Nach Jeso'osən' gože'ene': —No'olə, güenchguan' bagwnao'. Guaquə yeyejo' ližo'. Babechoj de'e xio' de'en gwyo'o gwyaz yichjla'aždao' xi'ino'onə'.

³⁰ Na' catə' bežin no'olən' liže'enə', xi'ine'enə' debo' lao xcambo'onə' na' babechoj de'e xio'onə' gwyo'o gwyaz yichjla'ažda'obo'onə'.

Jeso'osən' beyone' to beṇə' ncuež nague' na' leczə bito goquə əne' binlo

³¹ Mwde na' Jeso'osən' len disipl che' ca' besa'aque' latjən' gan' mbane Tiro na' besyə'ədie' gan' mbane Sidonṇə' na' yež ca' zjəchi' gan' mbane Decapolis par besyə'əžine' nisdao' Galilean'. ³² Na' galə'əzə nisda'onə' besyə'əžague' beṇə' ca' zjənche'e to beṇə' cuež na' leczə bito goquə əne' binlo, na' gwsa'atə'əyoine' Jeso'osən' əxoa ne'enə' be'enə' par niç yeyaquene'. ³³ Jeso'osən' gwche'ene' partlə gan' cui no beṇə' nitə' na' bzeb xbene'enə' lo'o nag be'enə' çhopə' la'a, na' btop xene'enə' xbene'enə' nach gwdane' ložə' be'enə'. ³⁴ Nach Jeso'osən' bgüie' yobalə, na' gwcua'alaže'e gwne': —jEfata! —zeje dižə' “jByaljə!”.

³⁵ Nach byaljə nag be'enə', na' leczə lože'enə' beyaquen, na' goc gwne' binlo. ³⁶ Na' Jeso'osən' bene' mendad len beṇə' ca' cui so'e dižə' che de'en babene', pero mazəchlə gwso'one' gwso'e dižə' çhei. ³⁷ Na' lechgualə besyə'əbane beṇə' ca' na' gwse'e ljuežjga'aque': —Chac chone' yoguə'əloj na' yoguə' de'en chone' chone'en binlo. Chone' par niç chesyə'əyene beṇə' cuež ca' na' par niç chesyə'əne beṇə' mod ca'.

8

Jeso'osən' bguaogüe' tapa mil beṇə'

¹ Na' goquən' besə'əžag beṇə' zan gan' zo Jeso'osən', na' bito bi de çhega'aque' par əsa'ogüe'. Nach Jeso'osən' goxe' disipl che' ca' na' gože' lega'aque': ² —Lechgualə cheyašə'əda' beṇə' quinga. Bagoc šonə' ža nite'e nga len chio'o, na' bitobi de de'e

əsa'ogüe'. ³ Šə yosa'aga'aca'ane' sin cui bi əgwnežjua' əsa'ogüe', gosyə'əçholene' tnezən', la' bale' za'aque' zitə'.

⁴ Nach disipl che' ca' gwse'ene': —Gan' zocho nga naquən to latjə ga cui nono nla'. ¿Gaxa əželecho de'e əsa'o yoguə' beṇə' zan quingan'?

⁵ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —¿Balə yetxtil chechon' de? Nach gwse'ene': —Gažən.

⁶ Nach Jeso'osən' bene' mendad yesə'əbe' beṇə' ca' lao yon'. Na' beṇə'e yetxtil dao' ca' gažə na' be'e yelə' choxcwlen che Diozən'. Nach bzoṅje'en bnežjue'en disipl che' ca' par gwso'e che yoguə' beṇə' ca'. ⁷ Na' leczə de to çhopə bel ya'a dao', na' Jeso'osən' be'e yelə' choxcwlen che Diozən' por lega'aque'əb, nach bene' mendad len disipl che' ca' əso'e che che beṇə' ca'. ⁸ Na' yogue'e gwsa'ogüe' xte ca gwse'eljene'. Nach pedas ca' de'en besyə'əga'annə' bosyo'otobə disipl ca' len, na' gwsa'aque'ən gažə žomə. ⁹ Na' beṇə' ca' gwsa'o yetxtilən' len bel ya'anə' zjənaquə do tapa mile'. Gwde na' bosa' Jeso'osən' lega'aque'. ¹⁰ Nach le' gwyo'e to lo'o barcw len disipl che' ca' na' ja'aque' distrit gan' nzi' Dalmanota.

Beṇə' fariseo ca' gosəṇabene' Jeso'osən' gone' to de'e yesə'əle'ine' le'e yoban'

¹¹ Na' besə'əžin balə beṇə' fariseo gan' zo Jeso'osən' na' gwzola' gwsa'acyože'ene'. Na' gosə'əṇabene' le' gone' to miṇagr de'e yesə'əle'ine' le'e yoban' gwsa'aque'ne' šə cui gaquə gone'ennə'. ¹² Jeso'osən' gwcua'alaže'e na' gože' lega'aque': —Le'e mbanle na'a chṇable gona' to de'e le'ile le'e yoban' par niç ṇezele šə Diozən' bsele'e nada'. Pero de'e li chnia', le'e, bitobi bi gona' de'e le'ile le'e yoban'.

¹³ Na' beyož gwna Jeso'osən' ca' beze'e len disipl che' ca' gan' nitə' beṇə' ca', na' besyə'əyo'e lo'o barcon' na' besyə'əlague'e yešla'alə nisd'a'onə'.

De'en chsed chlo'i beṇə' fariseo ca' gwxaquə'əleben ca xna' cuazin'

¹⁴ Na' disipl che' ca' gwsa'acbe'ine' de que gwsa'anlaže'e əso'oxe'e yetxtil de'en əsa'ogüe'. Toga yetxtilən' de čega'aque' lo'o barcon'. ¹⁵ Nach Jeso'osən' bene' mendad len lega'aque' gože': —Legapə cuidad len xna' cuazi che beṇə' fariseo ca' na' che beṇə' ca' chso'on txen len Erodən'.

¹⁶ Pero disipl che' ca' bito gwse'ejni'ine' bi zejen de'en gože' lega'aque' ca', nach gwse' ljuežjga'aque': —Gwne' ca' čhedə' gonlažə'əcho gua'acho yetxtilən'.

¹⁷ Jeso'osən' goçbe'ine' can' gwse'e ljuežjga'aque', nach gože' lega'aque': —¿Bixçen' chonle xbab che yetxtilən' de'en gonlažə'əlen'? ¿Ecabiṇə' šejni'ile bi zeje de'en gwnia' le'e? ¿əna'

bito chonle xbab chei? ¿Ebia'aczə nē'e n̄chol̄ yich̄jla'ažda'olen'?
 18 ¿Ebito chle'ile de'en chona? na' ¿abito chenele de'en
 chzejni'ida' le'e? ¿Ebito za'alazə'ale milagr de'en babena'?
 19 Catə'an bguaogua' gueya'a mil beṇə' byo len gueyə'əzə yetx-
 til dao' ¿balə žomə pedas yetxtilən' botoble de'en besyə'əga'an'?

Nach gwse'ene': —Šižin žomən'.

20 Na' gozna Jeso'osən': —Catə' bguaogua' tapa mil beṇə'
 byo len gažə yetxtil ¿balə žomə pedas yetxtil ca' botoble de'en
 besyə'əga'an'?

Nach gwse'ene': —Gažə žomən'.

21 Nach gože' lega'aque': —¿Ebia'aczə bitonə' šejni'ile bi zejen
 de'en gwnia' le'e?

Jeso'osən' beyone' jelao to beṇə' l̄chol̄ yež de'en nzi' Betsaida

22 Gwde de'e ca' besə'əžine' Betsaidan'. Na' beṇə' Betsaida
 ca' jso'e to beṇə' l̄chol̄ lao Jeso'osən', na' gwsa'atə'əyoine' le'
 cane'ene' par ničh yele'ine'. 23 Na' Jeso'osən' beḡe'e na' be'enə'
 na' gwche'ene' fuerlə yežən' na' gwdeb xene'enə' jlao be'enə'
 nach gwdane'ene'. Nach gwṇabene' le' šə bachac le'ine' latə'.
 24 Beṇə' l̄chol̄ən' bgüie' na' gože' Jeso'osən': —Chle'ida' beṇə'
 can' chle'icho yag ca', pero chesə'əde'.

25 Nach Jeso'osən' gwdane' jlao be'enə' de'e yoblə, nach
 be'enə' bgüiayane'e, na' beyaque jelaogüe'enə' na' bele'ine'
 binlo. 26 Nach Jeso'osən' gože'ene': —Bito šejo' lao' yežən', na'
 nic no yo'o can' babena' len le'.

Na' bose'ene' beyej liže'enə'.

*Bedən' gwne' che Jeso'osən' de que Diozən' bsele'ene' par
 gaquəlene' beṇə' ca' bagwleje' par zjənaque' n̄asyon che'enə'*

27 Na' Jeso'osən' len disipl che' ca' gwsa'aque' ja'aque' yež ca'
 de'en zjəchi' gan' mbane Sesarea de Filipino. Na' lao zja'aque'
 tnezən' Jeso'osən' gože' disipl che' ca': —¿Bi chesə'əna beṇə',
 non' naca' nada'?

28 Nach gwse'ene': —Balə' chesə'əne' de que naco' de'e Juan
 ben' b̄choa beṇə' nis. Na' yebalə' chesə'əne' de que naco' profet
 Liaz ben' be' xtižə' Diozən' cana'. Na' yebalə' chesə'əne' de que
 naco' yeto profet beṇə' leczə be' xtižə' Diozən' cana'.

29 Nach gože' lega'aque': —¿Chexa le'e? ¿bi nale non' naca'
 nada'?

Nach Bedən' gože'ene': —Le' naco' Cristən' ben' gwlej Diozən'
 par gaquəleno' neto' bagwleje' par naquəto' n̄asyon che'enə'.

30 Nach Jeso'osən' bene' mendad len lega'aque' de que ni toe'
 cui əso'e dižə' de que len' naque' Cristən' ben' gwlej Diozən' par
 gaquəlene' beṇə' ca' zjənaquə n̄asyon che'enə'.

Jeso'osən' gwdixjue'ine' disipl che' ca' de que gate'

³¹ Nach gwzolaŋ Jeso'osən' bseď blo'ine' disipl che' ca'. Na' bzenene' lega'aque' de que de'e zan cheyalə' chi' saquə' le' naque' ben' bselə' Diozən' golje' benəch. Na' gwne' de que beŋə' golə beŋə' blao che nasyon Izrael cheton' na' beŋə' gwnabia' che bχoz cheto' ca' na' beŋə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moisezən' bito se'ejle'e che'. Nach gože' disipl che' ca' de que beŋə' blao ca' so'ote'ene', pero na' yeyon ža yebane' ladjo beŋə' guat ca'. ³² Yoguə' de'e ca' gož Jeso'osən' disipl che' ca' clar. Nach Bedən' gwleje' Jeso'osən' latə' dao' ca'alə par gwdile'ene'. ³³ Pero na' Jeso'osən' gwyečje' na' bgüie' disipl che' ca' na' gwdile' Bedən', gože' gwxiye'enə' de'en chnabia' yichjla'aždao' Bedən': —Gwchi'izə' ca'alə Satanas.

Nach gože' Bedən': —Chono' xbab che de'en chacdo' gaquən güen na' bito chono' xbab naquən' chene'e Diozən' gaquə.

³⁴ Nach Jeso'osən' goze'e disipl che' ca' na' yeziquə'əchlə beŋə' ca' zjənžaguən' gože': —Notə'ətezle šə chene'ele gonlilažə'əle nada' na' gwzenagle chia', cheyalə' əchojyichjle de'en chene'ele gon cuinle par nič gonle con can' chene'e Diozən', na' bitobi gaquele che de'en chi' saquə'əle la'anə'əczə šə so'ot beŋə' le'e to le'e yag coroz, con gonlilažə'əle nada' na' gwzenagle chia'. ³⁵ Na' notə'ətezə beŋə' chaquene' gone' par nič cui chi' saque'e o par nič cui no so'ot le', be'enan' cuiayi'. Na' notə'ətezə beŋə' chsanlažə' cuine' chi' saque'e o so'ot beŋə' le' chedə' chonlilaže'e nada' na' chedə' chejle'e dižə' güen dižə' cobə chia'anə', be'enan' əbane' zejlicaŋe. ³⁶ Bitobi de'e güen gaquə che to beŋə' la'anə'əczə nabi'e doxen yežlyon' šə cuiayi'e zejlicaŋe. ³⁷ La' bitə'ətezə de'e gatə' che' bito gaquəlenən le' par nič cui cuiayi'e zejlicaŋe. ³⁸ Notə'ətezle šə cheto'ile chia' na' che xtiža'anə' lao beŋə' güen de'e mal ca' beŋə' ca' cui chso'elao' Diozən', leczə ca' nada' yeto'ida' chele, nada' naca' ben' bselə' Diozən' golja' benəch. Yeto'ida' chele catə'an yida' de'e yoblə nsa'a yelə' chey che'eni' che Xa' Diozən' na' nchi'a angl chia' ca'.

9

¹ Nach goze'e Jeso'osən' lega'aque': —De'e li əchnia' le'e de que balle cabinə' gatle catə'an le'ile can' gon Diozən' əgwlo'e yelə' guac xen che'enə' par nabi'e benəchən'.

Jeso'osən' goque' ca to de'e chey che'eni'

² Gwde xop ža gwna Jeso'osən' de'e ca', gwche'e Bedən' len Jacobən' len Juannə', con lega'acze' ja'aque' to lao ya'a sibə. Na' lao nite'e lao ya'anə' besə'əle'ine' beža' can' goquə Jeso'osən'. ³ Na' xalane'enə' goctitən na' beyaquən šyiš xilə' juisy. Beyaquən šyiš xilə' juisyəch cle ca' che notə'ətezəchlə beŋə' chac chib lachə' yežlyo nga. ⁴ Na' besə'əle'ine' Liazən' ben'

be' xtižə' Diozən' cana' na' leczə besə'əle'ine' de'e Moizezən' chso'elene' Jeso'osən' dižə'. ⁵ Nach gož Bedən' Jeso'osən': — Xanto', güenchgua zocho nga na'a. ¿Egüe'endo' gonto' šonə ranš?, ton par le', na' ton par Moizezən' na' yeton par Liazən'.

⁶ Gože'ene' ca' chedə' bito bene' xbab che de'en gože' tant besə'əžebe'. ⁷ Nach betj to bejw bcuašə'an lega'aque', na' lo'o bejon' gwse'enene' gwna Diozən': —Benga Xi'ina' ben' chachgüida' chei. Che le'ena' le'e gwzenag.

⁸ Na' choso'ogüiate' ca' catə'əczla con cuich no no besə'əle'ine' sino yetozə Jeso'osən'.

⁹ Na' gwde na' lao chesyə'əyetje' ya'anə', Jeso'osən' bene' mendad len lega'aque' cui no no əso'elene' dižə' che de'en babesə'əle'ine'enə' xte catə'əch so'ot beṇə' ca' Jeso'osən' ben' bselə' Diozən' golje' beṇəch na' yebane' ladjo beṇə' guat ca'. ¹⁰ De'e na'anə' bito bi dižə' gwso'elene' yeziqə'əchlə beṇə'. Pero bito gwse'ejni'ine' bi zejen xtižə' Jeso'osən' de'en gwne' yebane' ladjo beṇə' guat ca' na' gosə'əṇabe' ljuežjga'aque' bi zejenṇə'. ¹¹ Nach gwse'e Jeso'osən': —Beṇə' ca' choso'osed choso'olo'ine' lein' choso'osedene' neto' de que zgua'atec profet Liazən' ben' gwzo cana' cheyalə' yide' lao yežlyo nga de'e yoblə antslə ze'e yidə ben' əselə' Diozən' par gaquəlene' nasyon chechon'. ¿Bixchen' chesə'əne' ca' ža?

¹² Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —De'e liczə can' chesə'əne' de que profet Liazən' ben' gwzo cana' leteque' yide' de'e yoblə par yeyone' yoguə'əloj de'en cheyalə' yeyac. Na' leczə ca' nyoj Xtižə' Diozən' nan de que ben' əselə' Diozən' galje' beṇəch na' de'e zan de'e chi' saque'e. Beṇəchan' so'onene' le' ca'aczə to beṇə' cui bi bi zaque'e. ¹³ Pero na' əchnia' le'e de que babidə ben' bedəyen can' ben Liazən' na' beṇə' Izrael gwlaž checho ca' gwso'onene' le' con ca gwse'enene' can' nyoj Xtižə' Diozən' gaquə.

Beyon Jeso'osən' to bi'yo' yaz de'e xio'

¹⁴ Na' catə' besyə'əžine' gan' besyə'əga'an disipl ca' yela', besə'əle'ine' beṇə' zan, zjənyečhje' disipl ca'. Na' leczə nitə' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizezən' chsa'acyože' disipl che Jeso'osən'. ¹⁵ Nach catə' besə'əle'i yoguə' beṇə' ca' nžaguən' Jeso'osən' besyə'əbanchgüeine'. Nach gwsa'acdoe' jəsə'əšague'ene' na' gwso'olgüiže'ene'. ¹⁶ Nach Jeso'osən' gože' disipl che' ca': —¿Bi dižə'ən cho'elenle beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lein'?

¹⁷ Nach entr beṇə' ca' zjənžaguən' toe' gože'ene': —Xana', nchi'a xi'ina' nga. Yo'o yaz de'e xio'on yichjla'ažda'obo'onə' na' chonən par nič nacbo' mod. ¹⁸ Na' gatə'ətezə zobo' catə' chnizən lebo' chchixən lebo' lao yon', na' chla' bžin' cho'abo'onə', na' chaoyejə leybo'on na' chatbo' šlat.

Bagotə'əyoida' disipl ċhio' ca' par niċh yesyə'əbeje' de'e xī'onə' yo'o yaz yīċhĵla'ažda'obo'onə', pero bito gwsa'aque' yesyə'əbeje'en.

¹⁹ Nach gož Jeso'osən' beṇə' ca' ža'anə': —Le'e nitə'əle nga, ĵbixċhexan' cui chejle'ele ċhia'? Bachac sša zoa' napa' yelə' ċhxnlažə' len le'e. ĵBatxan' šejle'ele ċhia'?

Nach gože' xa bida'onə': —Doa' xi'ino' nga.

²⁰ Na' catə' zjso'ebo' lao Jeso'osən', ble'i de'e xio'onə' Jeso'osən' na' bnizən bida'onə', na' benən par niċh leċhgualē gwyazbo' šonnə', na' bċhix btolən lebo' lao yon', xte bla' bžin' cho'abo'onə'. ²¹ Nach Jeso'osən' gože' xabo'onə': —ĵŠna bagoc ċacbo' ca'?

Nach xabo'onə' gože' Jeso'osən': —Dezd bida'otebo'. ²² Zan las ben de'e xī'onə' par jeċhazbo' do lao yi' na' bċxopən lebo' do lo'o nis par gatbo'. Šə bi de'e guac gono' par gaquəleno' neto', beyašə'əlažə'əšgwei neto'.

²³ Jeso'osən' gože'ene': —Šə chejli'o ċhia', goyona'abo', la' ċac chona' bitə'ətezə, con šə chejli'o ċhia'.

²⁴ Nach xabo'onə' le'e gožte' Jeso'osən': —Chejli'a ċhio'. Goclenšga nada' par niċh šejle'echa' ċhio'.

²⁵ Na' catə' Jeso'osən' ble'ine' bachesə'əžag beṇə' zan, nach gwdile' de'e xio'onə', gože'en: —De'e xio', chono' par niċh bi'i nga nacbo' mod na' ncuežbo'. Chona' mendad yeċhojo' yīċhĵla'aždao' bi'i nga na' cuataċ yeyo'o yeyazo' de'e yoblə.

²⁶ Nach de'e xio'on bgosya'an lebo' na' benən par niċh leċhgualē fuert gwyazbo' šonnə' de'e yoblə nach beċhojən lebo' na' bocua'anən lebo' ca'aczə to bi'i guat. Na' beṇə' zan gosə'əne' de que gotbo'onə'. ²⁷ Pero na' Jeso'osən' bexe'e na'abo'onə' par bezoža'abo'.

²⁸ Nach Jeso'osən' gwyo'e to lo'o yo'o na' disipl ċhe' ca' gosə'əbigue'e gan' zo toze', na' gwse'ene': —ĵBixċhexaczan' cui goquə yebejto' de'e xī'onə' ža?

²⁹ Nach gože' lega'aque': —Par niċh gaquə yebejle de'e xio' ca' de'en zjənaquə ca de'en bebeja' yīċhĵla'aždao' bi'i nga, cheyalə' co'o gwċhejle cui ye'ej gaole niċh gontezə gonle orasyon.

De'e yoblə gwdixjue'e Jeso'osən' de que gate'

³⁰ Na' catə' besa'aque' latjən' besyə'ədie' gan' mbane Galilean', pero Jeso'osən' bito gone'ene' yesə'əneze beṇə' gan' zoe'. ³¹ Con disipl ċhe' ca'azə əbsed əblo'ine'. Na' gože' lega'aque' de que le' naque' ben' bselə' Diozən' golje' beṇaċh. Na' gaque' lao na' beṇə' na' so'ote'ene', nach yeyon ža yebane' ladjo beṇə' guat ca'. ³² Pero na' disipl ca' bito gwse'ejni'ine' dižə' de'en be' Jeso'osən' na' besə'əžebe' par yesə'ənabene' le' bi zejen de'e gože' lega'aque'enə'.

Gwsa'acyožə disipl che' ca' noe' naquə blaoch

³³ Jeso'osən' len disipl che' ca' besyə'əžine' liž Jeso'osən' de'en zo Capernaunnə', na' lao bazjənite'e liže'enə' gože' lega'aque': — ĽBi porən' chacyožle tnezən'?

³⁴ Nach disipl che' ca' bito bosyo'oži'e xtiže'enə', chedə' gwsa'aque'ne' zto' de'en gwsa'acyože' entr lega'aque' noe' naquə blaoch. ³⁵ Gocbe'i Jeso'osən' xbab chega'aque'enə' na' gwchi'e na' goxe' disipl che' ca' par gosə'əbigue'e laogüe'enə', na' gože' lega'aque': — Notə'ətezle šə chene'ele gacle beṇə' blaoch, cheyalə' gonle xbab che cuinle de que bitobi zaquə'əle, na' cheyalə' gaquəlen lježjle ca to mos.

³⁶ Nach goxe' to bidao' na' bzeche'ebo' laoga'aque'enə' nach gwlene'ebo', gože' lega'aque': ³⁷ — Šə chonle güen len bidao' nga o notə'ətezəchlə bidao' laogüe de'en chaquəle chia', choncze güen len nada'anə'. Na' catə' chonle güen len nada', leczə choncze güen len Diozən' ben' bselə' nada'.

Ben' cui chon contr chio'o txenczən' chone' len chio'o

³⁸ Nach Juannə' gože'ene': — Maestr, babežagto' to beṇə' cho'e la'onə' par chebeje' de'e xio' de'en yo'o yaz yichjla'aždao' beṇə' na' bžonto' gone' ca' chedə' bito chone' txen len chio'o.

³⁹ Nach Jeso'osən' gože'ene': — Bito gwžonle gone' ca', chedə' notə'ətezə beṇə' cho'e la'anə' par gone' to miłagr, bito gaquə bi əṇe' contr nada'. ⁴⁰ Šə to beṇə' cui chone' contr chio'o, txenczən' chone' len chio'o. ⁴¹ Na' notə'ətezə beṇə' gaquəlen le'e laogüe de'en naole nada' la'anə' tbaszə nis gone' ye'ejle, be'enə' gon ca' de'e liczə gona' ca soe' mbalaz catə' yežine' yoban'.

Bito cheyalə' goncho ca əxopə beṇə' yoblə gone' de'e mal

⁴² Probchguazə ben' gon par nič əxopə to beṇə' chonlilažə' nada' gone' de'e mal, la'anə'əczə ben' əxopən' cuitec bi zaquə'e par len beṇəchən'. Nca'alə xneze žalə' yoso'ocheje' yen ben' chon ca' to yej yišə' na' žjəsə'əzale'ene' lo'o nisda'onə' par gate' cle ca soe' gone' ca əxopəch beṇə' so'one' de'e malən'.

⁴³ Šə de'en chonle len na'alənə' chonən par nič əxople gonle de'e malən', güenchlə žalə' əchog na'alən' cle ca əxople gonle de'e malən'. Nca'alə xneze nacle beṇə' na' chog yežinle lao Diozən' na' əbanle zejlicane cle ca cuiayi'ilenlen txen lao yi' gabilən' de'en cui chyol. ⁴⁴ Zejllicane yesə'əžaglaochgua beṇə' ca' yesyə'əžin lao yi' gabilən' chedə' cuat yol yi'inə'.

⁴⁵ Na' šə de'en chonle len ni'alənə' chonən par nič əxople gonle de'e malən', güenchlə žalə' əchog ni'alən' cle ca əxople gonle de'e malən'. Nca'alə xneze yežinle lao Diozən' nacle beṇə' coj na' əbanle zejlicane cle ca cuiayi'ilenlen txen lao yi' gabilən' de'en cui chyol. ⁴⁶ Zejllicanen' yesə'əžaglaochgua beṇə'

ca' yesyə'əžin lao yi' gabilən' chedə' cuat yol yi'inə'. ⁴⁷ Na' šə de'en chle'ile len jelaolen' chonən par niç əxople gonle de'e malən' yejni'alə žalə' cuejlen, chedə' nca'alə xneze nacle beṇə' lchol yežinle yoban' gan' zo Diozən' chnabi'e na' əbanle zejlīcane, cle ca cuiayi'ilenlen txen lao yi' gabilən'. ⁴⁸ Zejlīcane' yesə'əžaglaochgua beṇə' ca' yesyə'əžin lao yi' gabilən' chedə' cuat yol yi'inə'.

⁴⁹ Bxoz ca' chso'ose' zedə' lao xpelə' bia ca' choso'ozeye' chso'elaogüe'e Diozən' par niç belə'an chaquən xi'ilažə'. Na' de'en chsi' Diozən' xneze chyi' chzaquə'əcho, chone' ca' par niç chaquəch yichjla'aždao' chio'o chonlīlažə'əchone' xi'ilažə'. ⁵⁰ Nezecho de que zedə' naquən güen na' chonən par niç cui chbiayi' yid belə'an, pero šə zedə'an bitoch bi zxi' naquən, bitoch bi zaquə'an na' bito gaquə goncho ca yeyaquən zxi' de'e yoblə. Na' par niç gacle ca zedə' de'en naquə zxi' cheyalə' gacle beṇə' la'aždao' xi'ilažə', na' so cuezle binlo len lježjle.

10

Bito yela'acho be'en checho o no'ol checho par solencho beṇə'yoblə

¹ Jeso'osən' len disipl che' ca' besa'aque' Capernaunnə' na' ja'aque' yež ca' zjəchi' gan' mbane Jodean' na' yež ca' zjəchi' yešla'alə yao Jordannə'. Na' besə'əžag beṇə' zan gan' zoe'enə', na' de'e yoblə bzejni'ine' lega'aque' con can' chzejni'iczene' lega'aque'. ² Nach balə beṇə' fariseo ca' gosə'əbigue'e gan' zo Jeso'osən' par niç yesə'əbejene' dižə' de'e yesə'əchine' contr le', na' gosə'əṇabene' le' šə de lsens par beṇə' nšagna' yele'e xo'ole'. ³ Jeso'osən' gože' lega'aque': —¿Naquən' nyoj lei de'en bzoj de'e Moizezən'? ¿Bin' bene' mendad gonle?

⁴ Nach beṇə' fariseo ca' gwse'e Jeso'osən': —De'e Moizezən' be'e latjə əgwcos ben' nšagna'anə' to act ga güe'en dižə' de que besyə'əle'enə', nach cuejyichje' no'ol che'enə'.

⁵ Jeso'osən' gože' lega'aque': —De'e Moizezən' be'e latjə yela'a no'ol chele chedə' nacle beṇə' yichjla'aždao' žod. ⁶ Bablabczle can' nyoj Xtižə' Diozən' nan de que catə'an gwxe yežlyon' Diozən' bene' beṇəçən' beṇə' byo na' no'olə. ⁷ Na' leczə nan: “Beṇə' byonə' le'e xaxne'e par əgwšagne'e si'e to no'olə. ⁸ Nach beṇə' ca' yoso'ošagna'anə' əsa'aque' tozə.” De'e na'anə' bitoch əsa'aque' chopə beṇə', sino que əsa'aque' tozə beṇə'. ⁹ De'e na'anə' notono cheyalə' yola'a lega'aque' la' Dioz nan' banone' lega'aque' tozə beṇə'.

¹⁰ Na' catə' Jeso'osən' len disipl che' ca' besyə'əžine' yo'o gan' gosə'ənitə' disipl che' ca' gosə'əṇabene' le' bi zejen de'en gože' beṇə' fariseo ca'. ¹¹ Na' Jeso'osən' gože' lega'aque': —Notə'əteza beṇə' chela'a no'ol che'enə' par yeque'e no'olə yoblə tozəczə

ca malən' chone' len de'en chon beṇə' chgo'o xtoi. ¹² Na' notə'ətezə no'olə yele'e be'en che'enə' par yeque'e beṇə' yoblə, leczə tozəczə ca malən' chon no'olən' len de'en chon beṇə' chgo'o xtoi.

Jeso'osən' bene' orasyon par bidao' ca'

¹³ Na' ja'ac beṇə' əjso'e bidao' lao Jeso'osən' par niç əxoa ne'enə' yichjga'acbo' na' gone' orasyon chega'acbo'. Pero disipl che' ca' gosə'ədile' beṇə' ca' zjsoa' bidao' ca'. ¹⁴ Catə' ble'i Jeso'osən' can' chso'on disipl che' ca', bže'e nach gože' lega'aque': —Le'e güe' latjə la'ac bidao' ca' laogua' nga, na' cui əgwžonle. Na' əchnia' le'e, beṇə' ca' choso'ozexjw yichjga'aque' lao Diozən' ca' bidao' ca' choso'ozexjw yichjga'acbo' lao xaxna'aga'acbo' lega'acze'enə' chso'e latjə chnabia' Diozən' lega'aque'. ¹⁵ Bidao' ca' bito chso'on cuinga'acbo' xen, na' de'e li chnia' le'e, notə'ətezle šə cui yeyacle ca' bidao' par güe'ele latjə nabia' Diozən' le'e, bito gaquə yežinle yoban' gan' zo Diozən' chnabi'e.

¹⁶ Nach Jeso'osən' gwlene' bidao' ca' na' gwxoə ne'enə' yichjga'acbo'onə', na' bene' orasyon par lega'acbo'.

Beṇə' güego' ben' goquə beṇə' gwni'a be'elene' Jeso'osən' dižə'

¹⁷ Na' ze'e yesa'aque' latjən' to beṇə' güego' gwsa'adoe' bžine' gan' zo Jeso'osən' na' bzo xibe'en lao Jeso'osən'. Na' gože'ene': —Maestr, le' naco' beṇə' güen, gwna nada' bi de'en cheyalə' gona' par gatə' yelə' mban zejlicane chia'.

¹⁸ Na' par niç gonch be'enə' xbab che de'en gwne', Jeso'osən' gože'ene': —¿Bixchen' nao' de que beṇə' güen nada'? Dioz nan' naque' le'ezelaogüe beṇə' güen. ¹⁹ Nezdə' bin' na lein': “Cui co'o xtole, na' cui cuejyichjle be'en chele o no'ol chele par solenle beṇə' yoblə; cui gotle beṇə'; cui cuanle; bito gacle testigw fals contr sa'aljuežjle; bito xoayagle sa'aljuežj beṇəchle; legwnežjo yelə' bala'an xaxna'ale.”

²⁰ Nach beṇə' güegon' gože' Jeso'osən': —Maestr, yoguə'əlol de'e ca' chzenaga' chei dezd xcuidə'ətia'.

²¹ Jeso'osən' bgüie' be'enə' na' goquene' che' na' gože'ene': —Tozə de'en ne'e chac falt gono'. Jəyeyetə' yoguə'əlol de'en de chio', na' mech de'en le'ido' che de'e ca' bnežjon beṇə' yašə'. Nach da denao nada' la'anə'əczə šə gonclən byen gato' to le'e yag coroz. Na' catə' yežino' yoban' gan' zo Diozən', so' mbalaz.

²² Pero na' beṇə' güegon' beyož gož Jeso'osən' le' ca', lechguale trist gwzoe' chedə' la' to beṇə' gwni'achguan' naque', na' beza'achoe' trist.

²³ Nach Jeso'osən' bgüie' beṇə' güegon', na' gože' disipl che' ca': —Zdebəchgua naquən par to beṇə' gwni'a güe'e latjə nabia' Diozən' le'.

24 Na' besyə'əbanchgüei disipl che' ca' can' gože' lega'aque' che beṇə' gwni'anə', nach de'e yoblə goze'e Jeso'osən' lega'aque': —Xi'indaogua'a, de'e li šə to beṇə' zoe' lez gaquəlen yelə' gwni'a che'enə' le' zdebəchgua naquən par žjəyēzoe' yoban' gan' zo Diozən' chnabi'e. 25 Zdebəchlə naquən che to beṇə' gwni'anə' güe'e latjə ṇabia' Diozən' le' cle ca to camey teb to lo'o nag yešə'.

26 Nach disipl che' ca' catə' gwse'enene' xtiže'enə' besyə'əbanchgüeine' na' gwse' lježjga'aque': —Notono gaquə yechoj xni'a de'e malən' šə ca'.

27 Jeso'osən' bosgüie' lega'aque' na' goze'e: —Beṇəchən' bito gaquə so'one' ca yesyə'əchoje' xni'a de'e malən', pero Diozən' guaquə yebeje' beṇə' xni'a de'e malən'. Diozən' chac chone' bitə'ətezə.

28 Nach Bedən' gože' Jeso'osən': —Xanto', neto' bagwlejjichjto' family cheto' ca' na' len yoguə'əloḷ de'en deito' par chonlilažə'əto' le' na' chzenagto' chio'.

29 Nach gož Jeso'osən' lega'aque': —De'e li əchnia', šə nole bagwlejjichjle' ližle, beṇə' bišə'əle, beṇə' zanle, xaxna'ale, xo'olle, xi'inle, o yežlyo chele chedə' chzenagle chia' na' chedə' chejle'ele che dižə' güen dižə' cobə chia'anə', 30 Diozən' gone' le'e de'e zaquə'əche lao yežlyo nga clezə ca beṇə' ca' na' de'e ca' gwlejjichjlen'. Na' leczə gon Diozən' par nič əbanle zejlicane. Gone' le'e de'e ca' la'anə'əczə lao yežlyo nga de de'e zan de'e chi' saquə'əle. 31 Beṇə' zan zjənaquə beṇə' blao ṇa'a pero gwžin ža catə' cuich əsa'aque' beṇə' blao. Na' beṇə' zan beṇə' cui zjənaquə beṇə' blao ṇa'a, pero gwžin ža catə' əsa'aque' beṇə' blao.

De'e yoblə gosyixjue'e Jeso'osən' de que gate'

32 Nach Jeso'osən' na' zan disipl che' ca' ja'aque' Jerosalennə'. Na' lao zjəngüe'e nezən' Jeso'osən' gwžialaogüe' laoga'aque'enə', na' besyə'əbanchgüei disipl che' ca' de'en šeje' Jerosalennə' gan' nitə' beṇə' ca' chse'ene so'ot le'. Na' do chesə'əžebze' jəsə'ənaogüe'ene'. Nach partlə gwlej Jeso'osən' disipl che' ca' šižin na' gwzolaogüe' be'elene' lega'aque' dižə' che de'e ca' gaquə che'. 33 Na' gože' lega'aque': —Diozən' bsele'e nada' golja' beṇəch, na' ṇa'a šejcho Jerosalennə' gan' gaca' lao na' beṇə' gwnabia' che bχoz ca' na' lao na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lein'. Yesə'əchoglaogüe'en chia' de que cheyalə' gata', na' leczə so'one' nada' lao na' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael. 34 Na' so'one' nada' borl na' soe' nada' golp na' yoso'ožə' xene'e cho'alaogua'anə'. Nach so'ote' nada', pero yeyon ža yebana' ladjo beṇə' guat ca'.

Jacobən' na' Juannə' gosə'əṇabe' yesə'əbi'e cuit Jeso'osən' gan' nabi'enə'

35 Nach xi'in Sebedeon' Jacoban' len Juannə' gosə'əbigue'e lao Jeso'osən'. Na' gwse'ene': —Xanto', zedənabeto' le' to goclen.

36 Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —¿Bi goclenə' chene'ele gona'?

37 Nach gwse'ene': —Chene'eto' gono' par nič cue'eto' cuito'onə' šla'a güejə catə'an əžin ža nabi'o nasyon chechonə'.

38 Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Bito chacbe'ile bi de'en chnabele nada'. ¿Eguaquə saquə'əzi'ile can' saquə'əzi'anə'? ¿Egwoile gaquə chele can' gaquə chia'anə'?

39 Nach bosyo'oži'e xtiže'enə' gwse'ene': —Gwzoito'.

Jeso'osən' gože' lega'aque': —De'e liczə chi' saquə'əle can' chi' saca'anə', na' de'e liczə gaquə chele can' gaquə chia'anə'.
40 Pero bito naquən par ənia' nada' non' cue' cuitan' catə'an əžin ža nabi'anə'. Xa' Diozən' bagwleje' beṇə' yesə'əbe' cuita'anə'.

41 Nach disipl ca' yeši, catə' gwse'enene' de'en gwse' Jacoban' na' Juannə' le', besə'əže'e lega'aque'. 42 Pero Jeso'osən' goxe' yogue'e par nič gosə'əbigue'e laogüe'enə', na' gože' lega'aque': —Nezele nitə' beṇə' gwnabia' na' beṇə' blao che to to nasyon, na' la fuers chesə'anabi'e beṇə' ca' nitə' xni'aga'aque'enə'. 43 Pero caguə can' cheyalə' gonle. Šə no le'e chene'ele gacle beṇə' blao, cheyalə' əgwzəxjw yichjle na' gaquəlenle ljuežjle. 44 Na' šə no le'e chene'ele gaquəchle blaoch ca beṇə' ljuežjle ca', caguə can' cheyalə' gonle sino que cheyalə' gon cuinle ca xmos beṇə' ca' yelə'. 45 Diozən' bsele'e nada' golja' beṇəch, na' caguə bida' par nič beṇəchən' əsa'aclene' nada', sino que bida' par gaquəlena' beṇəchən', na' par əgwnežjo cuina' chixjua' xtolə' yoguə'əloł beṇəchən' catə'an so'ote' nada'.

Jeso'osən' beyone' to beṇə' lchol le Bartimeo

46 Jeso'osən' len disipl che' ca' na' len beṇə' zan ca' jəsə'ənao Jeso'osən' besə'əžine' syoda Jericon'. Na' catə' besa'aque' syodan' to beṇə' lchol le Bartimeo, xi'in to beṇə' le' Timeo, chi'e cho'a nezən' chnabe' carida. 47 Na' catə' bene Bartimeon' de que Jeso'osən' be'enə' naquə beṇə' Nasaretən' bazon əžine' gan' chi'enə', nach gwzolao gwne' zizjo gwne': —Jeso'os, len' naco' xi'in dia che de'e Rei Dabin'. Beyašə'əlažə'əšguei nada'.

48 Beṇə' zan gosə'ədile' beṇə' lcholən' par nič zoe' žizə, pero nachlə gwne' zizjochlə gwne': —Jeso'os, len' naco' xi'in dia che de'e Rei Dabin'. Beyašə'əlažə'əšguei nada'.

49 Nach Jeso'osən' gwleze' na' gože' beṇə' ca' zjəsə'ənao le': —Le'e gax be'enə'.

Nach gwsa'axe' beṇə' lcholən' par bigue'e lao Jeso'osən', na' gwse'ene': —Bebei, gwzecha chedə' chaxe' le'.

50 Nach beṇə' l̥cholən' bzalə' xadon̄ che'enə' na' bxite'e bgüigue'e lao Jeso'osən'. 51 Jeso'osən' gože'ene': —¿Bin' che'endo' gona' len le'?

Nach beṇə' l̥cholən' gože' Jeso'osən': —Xana', benšga par niḥ ye'le'ida'.

52 Jeso'osən' gože'ene': —Guaquə yeyejo'. De'en chonlilažo'o nada' baḥ goc can' che'endo'onə'.

Na' le'e bele'itei be'enə' na' gwnaogüe' Jeso'osən' lao zja'aque' Jerosalennə'.

11

Gwso'elaogüe'e Jeso'osən' catə' beyo'e Jerosalennə'

1 Jeso'osən' len disipl che' ca' na' len beṇə' ca' zjəsə'ənao lega'aque' besə'əzine' galə'əzə Jerosalennə'. Na' galə'əzə Jerosalennə' zjəchi' chopə yež, ton Betfage na' yeton Betania. Zjəchi'in frent to ya'a de'en nzi' Ya'a Olibos. Nach Jeso'osən' gwleje' chopə disipl che' ca'. 2 Na' gože' lega'aque': —Le'e žja'ac yež dao' de'en chi' delant, na' catə' šo'ole lao' yežən', le'ile to borr dao' bia cui nonə' cuia da'ab yag. Na' əsežleb na' əche'eleb ngalə. 3 Na' šə no nabe le'e bixchen' chsežleb, na' ye'elene' de que nada' Xanle chyažjda'ab, na' de que lgüegwzə žjəyesana'ab.

4 Nach beṇə' ca' bselə' Jeso'osən' gwsa'aque' zja'aque' na' lao zja'aque'enə' besə'əle'ine'eb da'ab yag cuit puert che to yo'o de'en zo cho'a nezən'. Nach boso'oseže'eb. 5 Na' nitə' balə beṇə' na' gwse'e disipl ca': —¿Bin' chonle? ¿Bixchen' chsežle borr da'onə'?

6 Nach disipl ca' gwse'e beṇə' ca' can' gož Jeso'osən' lega'aque' yesə'əne', nach gwso'e latjə boso'oseže'eb. 7 Nach gosə'əche'eb lao Jeso'osən', na' boso'o'oxoa xadon̄ chega'aquen' cožə'əbən', nach gwzia Jeso'osən' leb. 8 Na' lao nez gan' zde'enə' beṇə' zan gwso'elaogüe'ene' na' boso'ošiljue' xaga'aque'enə' gan' zde' žie' borrən' na' yebale' gosə'əchogue' xozə' yag de'en ze tcho'a nezən', na' bosə'ənite'en lao nezən'.

9 Na' beṇə' zan gosə'əbialao lao Jeso'osən' na' leczə beṇə' zan jəsə'ənao le'. Nach yogue'e gosə'əgüe'e be' lban che' gosə'əne': —Sošgo' mbalaz le' za'o nga, babselə' Xancho Diozən' le'. Goclenšga neto'. 10 Catec mba gaquə checho de'en baza' ben' nabia' chio'o can' gwnabia' de'e Rei Dabin' cana'. Lenczə le'e nitə'əle gan' zo Diozən' ledoye'ela'oche'.

11 Ca' goquə bežin Jeso'osən' Jerosalennə', na' leczə catə'an gwyo'e yo'odao' əblaonə'. Na' beyož bgüie' yoguə' de'en chac lo'o yo'odao' əblaonə' besa'aque' len disipl che' ca' šižin na' ja'aque' Betanian', chedə' bagol̄.

Ben Jeso'osən' par niḥ bgüiž yag yixgüion'

¹² Ža beteyo catə' besa'aque' Betanian' par jəsyə'aque' Jerosalennə' de'e yoblə, gwdon Jeso'osən'. ¹³ Na' zitə'ələ ble'ine' to yag yixgüio žia xlague'e. Na' gwyeje' jəgüie' šə žian yixgüion', pero bitobi bželene', con zlega xlague'e žia, chedə' ca orən' bito naquə tyemp chei. ¹⁴ Nach Jeso'osən' gože' yag yixgüion': —Cañeque cuich bi frot cuio'.

Na' gwse'encze disipl che' ca' can' gwne'enə'.

Jeso'osən' bebeje' beṇə' ca' chso'on ya'a chy'o yo'odao' əblao che beṇə' Izrael ca'

¹⁵ Gwde na' besə'əžine' Jerosalennə' na' catə' gwyo'o Jeso'osən' chy'o'o yo'odao' əblaonə' gwzolaogüe' bebeje' yoguə'əloḷ beṇə' ca' chso'on ya'a chy'onə'. Nach gwlo'on'i'ane'e mes che beṇə' ca' choso'oša' mech, na' leczə ca' bene' len yag siy che beṇə' ca' əgwso'otə' ngolbexə. ¹⁶ Na' Jeso'osən' bito be'e latjə par yesə'əde notə'ətezə beṇə' chy'o'o yo'odao' əblaonə' šə zjənoe' yoa'. ¹⁷ Nach bzejni'ine' lega'aque', gože': —Nyojczə Xtižə' Diozən' gan' nan: “Che'enda' yesə'əna beṇə' de que liža'an naquən to latjə gan' so'on beṇə' orasyon beṇə' ža' yoguə' nasyon ca'.” Pero na' le'e babenlen ca to latjə gan' ža' beṇə' bguan.

¹⁸ Na' beṇə' gwnabia' che bχoz ca' na' leczə beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizezən' gwse'enene' can' be' Jeso'osən' dižə'anə' na' besyə'əyiljlaže'e naclə so'one' par əso'ote'ene'. Besə'əžebe' cuich yoso'ozenag beṇə' chęga'aque' chedə' yoguə'əte beṇə' bos'o'ozenague' xtiže'enə' na' besyə'əbanene' ca güennə' bzejni'ine' lega'aque'. ¹⁹ Na' catə' bazon gal Jeso'osən' len disipl che' ca' besa'aque' syodan' na' jəsyə'əga'əne' Betanian'.

Bgüiž yag yixgüion'

²⁰ Žil beteyo besa'aque' Betanian' par jəya'aque' Jerosalennə' besyə'ədie' gan' zo yag yixgüion' de'en əgwṇablažə' Jeso'osən' əbiž. Na' besə'əle'i disipl che' ca' babgüiž do loi. ²¹ Nach Bedən' jsa'alaže'e can' goquən' na' gože' Jeso'osən': —Xana', bgüiašč yag yixgüion' de'en əgwṇablažo'o əbiž neje babgüižən.

²² Jeso'osən' gože'ene': —Le'e gonlilažə' Diozən' na' gaquə can' əṇabelene'. ²³ De'e li əchnia' le'e, šə do yichj do lažə'əle chonlilažə'əle Diozən' guaquə ye'ele ya'a nga: “Boša' xišna'onə' na' jəyēzo' lo'o nisdə'onə'”, na' gaquə can' chonle mendədən' de'en chejle'ele sin cui chac chop lažə'əle. ²⁴ De'e na'anə' chnia' le'e de que bitə'ətezə de'en chṇabele Diozən' catə'an chonle orasyonṇə', šə chejle'ele de que gone' can' chṇabelene'enə' na' guaquəczən'. ²⁵ Na' catə' solao gonle orasyonṇə', šə yosa'alažə'əle bi de'en baben to beṇə' contr le'e,

leyezi'ixen che', par nič leczə Xacho Diozən' ben' zo yoban' yezi'ixene' xtolə'alen'. ²⁶ Pero šə le'e bito chezi'ixenle che sa'aljuežj beňachlen' leczə ca' Xacho Diozən' ben' zo yoban' bito yezi'ixene' xtolə'alenə'.

Yelə' gwnabia' che Jeso'osən'

²⁷ Na' besyə'əžine' Jerosalennə' de'e yoblə. Na' catə' balažə' Jeso'osən' chyo'o yo'odao' əblaonə', ben' naquəch bχoz əblaoch na' beňə' ca' choso'osed choso'olo'i lein', na' len beňə' golə blao che neto' beňə' Izrael gosə'əbigue'e lao Jeso'osən'.

²⁸ Na' gwse'ene': —čNac goquən' gwxi'o yelə' gwnabi'anə', na' non' beň le' yelə' gwnabia'anə' par gono' de'e ca' chono'?

²⁹ Jeso'osən' boži'e xtižə'əga'aque'enə' gože': —Leczə de to de'e nabda' le'e. Šə gwnale nada' de'en nabda' le'e nach əñia' le'e non' beň nada' yelə' gwnabia' par gona' de'e ca' chona'.

³⁰ Lənašc nada': čnon' bselə' de'e Juannə' bide' bchoe' beňə' nis? čEDioz nan' bsele'ene' o šə beňə' yoblən'?

³¹ Nach boso'oxi'e entr lega'aque' gosə'əne': —Šə ye'echone' de que Dioz nan' bsele'e de'e Juannə' par bchoe' beňə' nis, na' ye'e chio'o: "čBixčhexan' bito gwyejle'ele che?" ³² Na' nic gac ye'echone' de que beňə' yoblən' əbselə' de'e Juannə'.

Gosə'əne' ca' chedə' besə'əžebe' bi so'on beňə' ca' zjənžaguən', la' yogue'e gwse'ejle'e de que de'e liczə Diozən' bsele'e de'e Juannə' par be'e xtiže'enə'. ³³ De'e na'anə' gwse'e Jeso'osən': — Bito nezetə' non' bselə' de'e Juannə'.

Nach gož Jeso'osən' lega'aque': —Leczə ca' nada' bito əñia' non' beň nada' yelə' gwnabia'anə' par gona' de'e ca' chona'.

12

Jempl che mos mal ca'

¹ Nach Jeso'osən' gwzolao be'e jempl nga bzejni'ine' lega'aque' de que notə'ətezə beňə' šə chso'onczə yičjlaoga'aque' cui choso'ozenague' che' yesə'əbi'ayi'e. Na' gwne': —To beňə' goze' zan yag obasən' yežlyo che'enə'. Na' gwlo'e le'ej doxenən. Na' na'atezə bene' to tanc gan' boso'osi'e obasən' par bchoj xisein'. Na' leczə bene' to campnary gan' yesə'əcua'a beňə' əsa'ape' güertən'. Nach bene' güertən' lao na' beňə' par bosə'əgüia boso'oye'en, na' gwde na' gwze'e gwyeje' zitə'.

² Catə' bžin tyemp par yosyo'otobe' cwsešən', bsele'e to mos che' par žjəyexi'e to tlacw cwsešən' de'en cheyalə' yezi'e.

³ Pero na' beňə' ca' chsa'apə yag obas che'enə' boso'onize' mosən', na' gosə'əyine'ene' nach bosyo'ose'ene' sin cui bi bi bosyo'onežjue'ene'. ⁴ Nach xan yag obasən' bsele'e yeto mosən', na' beňə' ca' boso'ošiže'ene' yej, na' gwso'one' güe' yičjje'enə' na' boso'ožia boso'onite'ene'. ⁵ Nach bosselə' xan

yag obasən' yeto mosən', na' beṇə' ca' chsa'apə yag obasən' gwso'ote' le'. Na' gwdechlə xan yag obasən' bossele'e mos zanch na' beṇə' ca' chsa'apə yag obasən' gosə'əyine' bale' na' yebale' gwso'ote'.

6 Na' zo xi'in tlišə' xan yag obasən', na' chacchgüeine' che'. Nach le'ezelaogüe bsele'e le'. Lo'o yichjla'aždaogüe'enə' goquene': "Gwsa'apəlje' xi'inan' respet yosyo'onežjue'ebo' cwsešən'." 7 Pero na' beṇə' ca' chsa'apə güertən' catə' besə'əle'ine' xi'ine'enə' nach gwse' ljuežjga'aque': "Bengan' xi'in xan yag obasən', na' le'enə' yega'an len bienṇə'. Leda gotchone' par ničh yega'anlencho bien che xē'enə'." 8 Nach boso'onize'ene', gwso'ote'ene', na' besyə'əbeje' cuerp che'enə' fuerlə güertən'.

9 Beyož be' Jeso'osən' jempl nga, gože' beṇə' ca' ža'anə': — ĵNac chactgüeile gon xan güertən' len beṇə' ca'? Žjəyənitlaogüe' lega'aque', na' yegüe'e yaguən' lao na' beṇə' yoblə.

10 ĵEcabinə' šejni'ile bi zejen de'en nyoj Xtizə' Diozən' gan' nan: Yej de'en cui gwso'olažə' mues güen yo'o ca', lenṇə' banaquən yej squin.

11 Xancho Diozən' babzoe' yəjən' gan' cheyalə' son na' de'e zaquə' yebanecho can' bene'enə'.

12 Nach beṇə' fariseo ca' na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lein' len beṇə' golə blao ca' gwse'enene' yesə'əzene' Jeso'osən' chedə' gwse'ejni'ine' de que Jeso'osən' be'e jempl nga contr lega'aque' por ni che de'en cui chse'ejle'e che'. Pero bito bi gwso'one' chedə' besə'əžebe' bi so'on beṇə' ca' ža'anə'. De'e na'anə' con besa'aque' gan' zo Jeso'osən'.

Gosə'əṇabene' Jeso'osən' šə yesə'əyixjue' impuest che gobiernən'

13 Na' gwde de'e ca' boso'osele'e balə beṇə' fariseo ca' len yebalə beṇə' ca' chso'on txen len Erodən' lao Jeso'osən' par yesə'əbe'enaogüe' əchoj dižə' cho'enə' de'en yesə'əchine' par əsa'ogüe' xya contr le' lao beṇə' gwnabia' che gobiernən'.

14 Nach catə' besə'əžin beṇə' can' lao Jeso'osən' na' gwse'ene': —Maestr, nezeto' de que cho'o dižə' li na' bito chžebo' bin' yesə'əna beṇə' yoblə, chedə' bito chono' cuent che beṇə' šə naque' blao o šə bito naque'. Nezeto' can' chsed chlo'ido' beṇə' de'en chene'e Diozən' goncho naquən dižə' li. De'e na'anə' zedenabeto' le' par əṇao' neto' naquən' cheyalə' gonto'. ĵEnaquən güen chixjwto' impuest che gobiern roman' o šə bito cheyalə' chixjwto'on?

15 Jeso'osən' le'e gočbe'iteine' caguə do lažə'əga'aque'enə'. Con chse'enene' ye'e lega'aque' to de'e yesə'əchine' contr le'. Nach gože' lega'aque': —ĵBixchen' chene'ele cuejle nada' dižə' de'e əgwčhinle contr nada'? Le'e gwlo'i nada' to xmechlen'.

16 Nach boso'olo'ine' le' ton na' catə' ble'i Jeso'osən' len gože' lega'aque': —¿No diboj cheinə' da' laogüennə', na' no lein' nyoj laogüennə'?

Nach gwse'ene': —Che Rei Sesar na'anə'.

17 Jeso'osən' gože' lega'aque': —Le'e əgwnežjo Sesarən' de'en naquə che' ža, na' le'e gwnežjo Diozən' de'en cheyalə' əgwnežjwlene'.

Nach beṇə' ca' catə' gwse'enene' xtižə' Jeso'osən' besyə'əbanene' can' gože' lega'aque'.

Gosə'əṇabe' naquən' yesyə'əban beṇə' guat ca'

18 Na' leczə besə'əžin balə beṇə' sadoseo ca' lao Jeso'osən'. Na' beṇə' sadoseo ca' choso'osed choso'olo'ine' de que bito yesyə'əban beṇə' guat ca'. Nach gosə'əṇabene' Jeso'osən' gwse'ene': 19 —Maestr, de'e Moisezən' bzoje' de que šə to beṇə' byo beṇə' nšagna' gate' na' yega'an' no'ol che'enə' sin cui no xi'ine' gwzo, beṇə' bišə' be'enə' bagotən' cheyalə' yeque'e no'olənə' par ničh nitə' xi'in dia che de'e beṇə' biše'enə'. 20 Na' goquən' gwnitə' gažə bišə'əga'aque', na' beṇə' nechən' bšagne'e na' catə' gote' notono xi'ine' gwzo. 21 Na' beṇə' biše'e əgwchopen' beque'e no'olən', na' leczə got beṇə' əgwchopen' na' notono xi'ine' gwzo. Nach le'egatezə ca' goquə len beṇə' biše'e əgwyonen'. 22 Nach leczə ca' goquə len bišə'əga'aque' ca' yela' xte besyə'əyatega'aque' besyə'əque'e no'olən' na' besyə'əyatega'aque' gwsa'at na' notoczə no xi'inga'aque' gwnitə'. Na' gwde gwsa'at beṇə' ca' leczə got no'olən'. 23 Na' catə' yesyə'əban beṇə' guat ca', ¿noe' entr beṇə' ca' gažə gaquə be'en che no'olən'? La' yogue'en bosyo'ošagna'alene' le'.

24 Na' Jeso'osən' gože' lega'aque': —Bito chonle xbab šao', la' bito nezele naquən' nyoj Xtižə' Diozən', na' nic nezele naquən' naquə yelə' guac che Diozən'. 25 Catə'ən yesyə'əban beṇə' guat ca' bito gacbia' šə zoso'ošagne'e o šə cui. Na' cana' caguə no yosyo'ošagna'ach. Lebze əsa'aque' len angl che Diozən' beṇə' ca' nitə' yoban'. 26 Na' ca' naquən' chaquele bito yesyə'əban beṇə' guat ca', ¿əbito za'alazə'əle can' nyoj Xtižə' Diozən' de'en bzoj de'e Moisezən' can' gož Diozən' le'. Moisezən' ble'ine' to yi' bel de'e chdoljən to lo'o xis yešə'. Na' gož Diozən' de'e Moisezən': “Nada' naca' Dioz che de'e xaxta'ole Abraannə', na' Dioz che de'e xaxta'ole Isaaquən', na' Dioz che de'e xaxta'ole Jacobən'.” 27 Na' nezecho beṇə' ca' nite'e len Diozən' chedə' Diozən' bito naque' Dioz che beṇə' guat, sino naque' Dioz che beṇə' ca' zjəmban. De'e na'anə' lechgualə clelən' chejni'ile na' chsed chlo'ile Xtižə' Diozən' clelə.

De'en naquə de'e blaoch de'en non Diozən' mendad goncho

28 Nach bžin to beṇə' chsed chlo'i lei de'en bzoj de'e Moisezan' lao Jeso'osən', chedə' benene' rson can' gwsa'acyožə beṇə' ca' Jeso'osən' na' gwnezene' de que binlo boži' Jeso'osən' xtižə'aga'aque'enə'. Nach gože' Jeso'osən': —Maestr, lao lei che Diozən' ĵnon' de'en none' mendad goncho naquən de'e blaoch?

29 Jeso'osən' gože'ene': —De'en naquə de'e žialaoch lao de'e ca' none' mendad goncho nan: “Le'e gwzenag le'e beṇə' Izrael. Tozə Xancho Diozən' zaque'e par güe'ela'ocho. 30 De'e na'anə' cheyalə' gaquecho che Xancho Diozən' do yichj do lažə'əcho, do fuers balor checho”, lenṇə' naquən de'e žialaoch. 31 Na' de'e əgwchopen' lebze nan len de'e nechən': “Cheyalə' gaquecho che sa'aljuežjcho catg chaquecho che cuincho.” Bito bi de de'en non Diozən' mendad goncho de'en naquəch de'e žialaoch ca de'e ca' chopə.

32 Nach be'enə' chsed chlo'i lein' gože' Jeso'osən': —De'e güen can' nao' maestr. Naquən de'e li can' nao'onə' de que tozə Diozən' zo be'enə' zaquə' par güe'ela'ocho. 33 Na' cheyalə' gaquecho che Diozən' do yichj do lažə'əcho do fuers balor checho. Na' leczə cheyalə' gaquecho che sa'aljuežj beṇəchcho catg chaquecho che cuincho. Na' de'e li zaquə'əchən goncho can' na de'e ca' non Diozən' mendad goncho cle ca gotcho bia yixə' na' gwzeychob par güe'ela'ochone'. Zaquə'əchən cle ca' bitə'ətezəchlə de'e chnežjwcho Diozən' cho'ela'ochone'.

34 Jeso'osən' goche'ine' boži'i be'enə' xtiže'en len dižə' sin', nach gož Jeso'osən' le': —Bazon go'o latjə nabia' Diozən' le'.

Na' dezd ža na' bitoch no besyə'əyaxje bi de'e yesə'əṇabene' Jeso'osən'.

Cristən' naque' xi'in dia che de'e Rei Dabin'

35 Na' lao ne'e chsed chlo'i Jeso'osən' beṇə' ca' ža' lo'oo yo'oda'onə', gože' lega'aque': —ĵBixchen' chesə'əna beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lein' de que Cristən' naque' xi'in dia che de'e Rei Dabin'? 36 Cuin de'e Dabin' bzoje' can' blo'i Spirit che Diozən' le' gan' nan:

Xancho Diozən' gože' Xana'an:

“Gwche'edo' cuita' nga nabi'acho txen,

na' gona' par nič nita' de'e ca' chso'on contr le' na' beṇə' contr chio' ca' xni'onə'.”

37 Na' de'en gwna de'e Dabin' de que Cristən' naque' Xane', ĵəcabi zejen de que Cristən' naque' mazəchlə ca xi'in dia che' na'azən' ža?

Nach beṇə' zan ca' besyə'əbeine' boso'ozenague' che'.

Xtolə' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lein'

38 Na' Jeso'osən' lao bzejni'ine' beṇə' ca' gože' lega'aque': —Le'e gon xbab nič cui gonle can' chso'on beṇə' ca'

choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moisezən'. Lega'aque' chesyə'əbeine' chəsə'alaz'e zjənyaze' lachə' tonə na' chesyə'əbeine' catə' beṇə' chəsə'əguape' lega'aque' diox na' chəsə'anope'e na'aga'aque'ene' do lao lquey. ³⁹ Lega'aque' chse'enene' yesə'əbi'e gan' chəsə'əbe' beṇə' blao catə' chja'aque' yo'odao' na' catə' chac lni. ⁴⁰ Na' choso'oxoayague' no'olə gozeb ca' par niçh no'ol ca' chəsə'ənežjue' lega'aque' ližga'aque'en len bichlə de'en de čhega'aque'. Na' catə' chso'one' orasyonṇə' chso'echgüe' dižə' par niçh chəsə'əxoayague' beṇə'. Mazəchlə castigw čhega'aque' əgwnežjo Diozən' clezə ca čhe beṇə' yeziquə'əchlə čhedə' chso'one' de'e mal ca' zjənac ca' len zjənezene' can' na lein'.

To no'olə gozebə be'e Diozən' xmeche'ena'

⁴¹ Na' goquən' to žlas catə' chi Jeso'osən' lo'o yo'odao' əblaonə' gan' nitə' caj ca' gan' chgo'o xmech neto' beṇə' Izrael par yo'odao' əblaonə'. Na' ble'ine' beṇə' ca' catə' gosə'əgüe'e xmechga'aque'enə' lo'inə', na' leczə ble'ine' beṇə' gwni'a ca' de'e sčha'o mechən' gosə'əgüe'e. ⁴² Na' lao chgüie' beṇə' ca', bžin to no'olə gozebə no'olə yašə' na' gwlo'e čhopə sentab dao' čhe'enə' lo'o cajən'. ⁴³ Nach Jeso'osən' goxe' disipl čhe' ca' na' gože' lega'aque': —De'e li əchnia' le'e, no'olə gozebən' naque' beṇə' yašə', pero bagwlo'e de'e zaquə'əch lao Diozən' ca yoguə' beṇə' ca' yelə'. ⁴⁴ Lega'aque' gosə'əgo'o xmechga'aque' de'e checho'onən' lao yelə' gwni'a čhega'aque'enə', pero no'olə nga lao yelə' yašə' yelə' zi' čhe'enə' bagwlo'e yoguə' ca ga de'e dao' de čhe'.

13

Jeso'osən' gwne' de que gwžin ža yosyo'očinje' yo'odao' əblaonə'

¹ Na' catə' beza' Jeso'osən' yo'odao' əblaonə', to disipl čhe'enə' gože'ene': —Xanto', bgüiašc catg xoche zjənone' yo'odao' əblao nga, na' catg xoche yej quinga zjənonene'en.

² Nach gož Jeso'osən' be'ena': —Chgüiale catec xoche naquə' yoguə' de'e ca'. Pero ca naquə' de'en chle'ile nga ṇa'a, gwžin ža yosyo'očinj beṇə' doxenən' na' notoch no le'i lega'aquən.

De'en gaquə catə'an bazon baozə šo'o fin čhe yežlyon'

³ Na' ja'aque' ya'a Olibosən' de'en zo yeš'la'alə bdiṇjən' ze frent yo'odao' əblaonə'. Na' catə' besə'əžine' lao ya'anə' gwche' Jeso'osən'. Nach Bedən', Jacobən', Juannə' len Ndresən' gosə'əbigue'e lao Jeso'osən' na' bgašə'əzə gwse'ene': ⁴ —Chene'eto' ənezetə' do batə'əquən' gaquə' de'e nga nao' nga. Na' žnac gaquə' gacbe'ito' catə' bazon baozə gaquə' can' na'onə'?

⁵ Jeso'osən' gože' lega'aque': —Le'e gapə cuidad par niç notono əxoayag le'e. ⁶ Gwžin ža catə' zan beṇə' goxoayag ša' lao yežlyo nga yesə'əne' de que zjənaque' Cristən' ben' gwlejš Diozən' par gaquəlene' le'e. Na' beṇə' zan yesə'əxoayague'.

⁷ Pero na' le'e bito žeble catə' yenele dižə' de que chac gwdilə, o de que guaquə gwdilə, čhedə' can' cheyalə' gaquə. Na' la'anə'əczə šə bachac ca' bitonə' əžin ža par šo'o fin čhe yežlyon'. ⁸ Ze'e əžin žan' yesyə'ədilə yež contr yež, na' nasyon contr nasyon. Na' leczə zan yež de'e zjəchi' doxenlə yežlyon' xo'ochgua, na' gaquə bgüin na' gaquə bichlə de'en yesə'əzaquə'əzi'e. Na' te gaquə de'e quinga ne'e za'aquəchczə de'en yesə'əžaglao beṇə' ža' yežlyon'.

⁹ Na' ca naquə le'e ža, cheyalə' ənezele de que beṇə' contr chelen' so'one' le'e lao na' beṇə' gwnabia' ca', na' yesə'əyine' le'e lo'o yo'odao' čhega'aque' ca'. Yesə'əčhe'əxaxje' le'e do lao gubernador ca' na' do lao rei par əsa'ogüe' xya contr le'e de'en chonlilažə'əle nada'. Can' gaquə güe'ele xtižə'anə' lao beṇə' gwnabia' ca'. ¹⁰ Na' leczə ze'e əžin žan' šo'o fin čhe yežlyon', žja'ac beṇə' doxen lao yežlyon' yesə'əyixjui'e dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in čhia' len beṇə' ca' ža' yoguə' nasyon. ¹¹ Na' catə' no yesə'əche'əxaxj le'e lao beṇə' gwnabia' ca' bito cue' yichjle nac yoži'ile xtižə'əga'aque'enə'. Lao or na' Spirit čhe Diozən' əgwzejni'in le'e bin' ye'ega'aclene'. De'e na'anə' le'e ye'ega'aclene' con can' əgwzejni'i Spiritən' le'e, čhedə' caguə le'enə' güe'ele xtižə'anə' sino que Spirit na'anə' güe'en len. ¹²⁻¹³ Yoguə' beṇə' cui zjənombia' Diozən' yesə'əgue'ine' le'e čhedə' chonlilažə'əle nada'. Na' xte no bišə'əle na' no xale so'one' le'e lao na' beṇə' par niç so'ote' le'e na' leczə xte no xi'inle so'one' le'e lao na' beṇə' ca' so'ot le'e. Pero šə sotezə solə gonlilažə'əle nada' xte catə'əčən' əžin ža gatle, nachən' žjəyezole len Diozən'.

¹⁴ Bablabczle can' bzoj de'e profet Danielən' ben' be' xtižə' Diozən' cana'. Na' de'en bzoje' nan de que beṇə' mal ca' so'one' de'en naquə de'e zban juisy de'en chgue'i Diozən' lo'o yo'odao' əblao čhe chio'o beṇə' Izrael na' yo'oda'onə' bitoch gonən žin. Na' catə' le'ile gaquə de'e quinga, cana' le'e nitə'əle Jodean' cheyalə' əgwxonjle na' žja'acle do ya'ada'ote. (Le'e chlable de'e nga le'e šejni'in.) ¹⁵ Na' šə zo to beṇə' chone' dezcanz lao sotea čhe liže'enə' catə' gaquə de'e ca' bagwnia' gaquə, bito galə' yotobe' šinlaze' ca' ža' liže'enə', con cuejyichje'en. ¹⁶ Leczə ca' beṇə' zda do yoba bito galə' yebi'e par žjəyexi'e xadon čhe'enə' liže'enə'. ¹⁷ Na' ca tyempən', lechguale zdebə gaquən len no'ol ca' zjənoa' bdao', na' no'ol ca' chesə'əguažə' bdao'. ¹⁸ Le'e gon orasyon par niç cui cheyalə' əgwxonjle tyemp catə' chi' de'e zag. ¹⁹ Catə' gaquə de'e ca' lechguale čhi' saquə' beṇə'

Izrael ca' ža'anə'. Na' dezd catə'an gwxe yežlyon' xte ža neža bito ənacho bagwdi' bagwxaquə' beṇə' can' čhi' saquə' beṇə' Izrael ca', na' bito əžinlaže'e gaquə ca' len beṇəčən' de'e yoblə. ²⁰ Žalə' nžia Diozən' bia' yesə'əžaglaogüe' sša ni yeto beṇə' cuich zjəmban catə'an yeyož yesə'əžaglaogüe'enə' žalə' ca'. Pero por ni čhe de'en chaque Diozən' čhe beṇə' ca' chso'onlilažə' le', beṇə' ca' bagwleje' par zjənaque' xi'ine', de'e na'anə' cui güe'e latjə yesə'əžaglaogüe' sša.

²¹ Na' ža, šə no əye'e le'e: "Bgüiašč nga zo Cristən' ben' əbselə' Diozən' par gaquəlene' chio'o", o šə ye'e le'e: "Na'alə zoe'", bito šejle'ele čhe'. ²² Zan beṇə' goxoayag ša' lao yežlyo nga əse'e le'e de que zjənaque' Cristən' o de que chso'e xtižə' Diozən'. Na' so'one' milagr na' so'one' de'e naquə yelə' goban, par nič yesə'əxoayague' beṇə' ca' bagwlej Diozən' par əsa'aque' xi'ine' pero bito gaquə yesə'əxoayague' lega'aque'. ²³ Baṇezele can' gaquə, la' bagwdixjue'ida' le'e čhe de'e ca' ze'e gaquə. De'e na'anə' le'e so probnid par nič cui xoayagle.

Can' gaquə catə'yida Jesocristən' de'e yoblə

²⁴ Pero na' lao ža ca' cate yeyož čhi' saquə' beṇəčən', bgüižən' bitoch əgwse'eni'in na' leczə ca' bio'onə'. ²⁵ Na' beljw ca' zjəžia le'e yoban' yesə'əxopən, čhedə' Diozən' əgws'i'nse' yoguə' de'e ca'. ²⁶ Na' cana'ach beṇə' ca' ža' yežlyon' yesə'əle'ine' nada' yida' de'e yoblə to lo'o bejw, nadan' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beṇəč. Yida' nsa'a yelə' guac xen čhia'anə' na' yelə' chey che'eni' čhia'anə'. ²⁷ Na' əselə'a angl čhia' ca' doxenlə yežlyon' par yosyo'otobe' beṇə' ca' bagwlej Diozən' par zjənaque' xi'ine' gatə'ətezə zjənasəlase'.

²⁸ Nezele can' chac do nga len yag yixgüion'. Catə' bachezolao chebia xlague'e, chache'ile de que bač zon yela' yejon'. ²⁹ Na' leczə can' catə'an le'ile gaquə de'e mal ca' bagwnia' gaquə, cana'ach ənezele de que bazon əžin ža šo'o fin čhe yežlyon'. ³⁰ De'e li'əchnia' le'e, bitonə' gat le'e nitə'əle tyemp nga na'a catə' solao gaquə yoguə'əlo' de'e ca'. ³¹ Ca naquə de'e ca' chle'icho le'e yoban' na' yežlyon' yesə'əde čhei, pero ca naquə xtižə'anə' caguə de'e te cui gaquə can' nannə'.

³² Pero na' ca naquə bi ža bi orən' šo'o fin che yežlyon' notono no neze, ni que zjəneze angl ca' nitə' yoban', na' ni que nezda' nada' naca' Xi'in Diozən'. Tozə Xa' Dioz nan' neze.

³³ De'e na'anə' le'e so probnid, le'e gac ca beṇə' nchoj bišgal čhei na' le'e gon orasyonnə' čhedə' bito nezele batən' yida' de'e yoblə. ³⁴ Na' de'en cuezle batən' yida' de'e yoblə gwxaquə'əleben can' chac čhe to beṇə' chej zita'. Antslə ze'e se'e liže'enə', che'e xmose' ca' bi de'en so'on to toe' na' leczə ca' che'e ben' chapə puertən' gape'en do tyempte par nič ca' chapəcze'en catə'an yežine'. ³⁵ Ca'aczən' naquən len le'e, le'e

so probnid chedə' bito nezele batən' yida' de'e yoblə, nadan' gwxaquə'alebeda' ca xan yo'onə'. Bito nezele šə yida' do bagol o šə do chel o do šbal_xen o šə do che'eni'. ³⁶ Le'e so ca beṇə' nchoj bišgal chei, nič sole probnid na' cui senyala' le'e catə'an yida' de'e yoblə. ³⁷ Na' de'e ca' bagwnia' le'e taple lecza əchnia'an par yoguə' beṇə' chso'onlilažə' nada'. Leso probnid par catə'an yida' de'e yoblə.

14

Boso'oxi'e can' so'one' yesə'əzene' Jeso'osən'

¹ Na' goquən' ne'e chac falt yečopə ža par galə' lni pascw che neto' beṇə' Izrael Jerosalennə' catə'an chaoto' yetxtil de'en cui bi xne'i nchixə. Na' beṇə' ca' chəsə'anabia' b_xoz ca' na' len beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizezən' besyə'əyilje' naclə so'one' par yesə'əzene' Jeso'osən' bgašə'əzə na' so'ote'ene'. ² Na' gosə'əne': —Bito gotchone' lao lṇinə' par nič cui yesə'ədopə beṇə' ca' banitə' lao' syodan' na' yesə'ədiləlene' chio'o.

To no'olə bcuase' set zix yichj Jeso'osən'

³ Na' goquən' zo Jeso'osən' Betanian' liž to beṇə' le Simon be'enə' güe'i yižgüe' de'en nzi' lepr. Na' lao chi' Jeso'osən' cho'a mesən' chaogüe', bžin to no'olə noxə'e to lmet de yej fin de'e yožə to clas set de'e nzi' nardo. Na' setən' lechguale zix chla'an na' lechguale le'eyə' zaquə'an. Na' no'olan' gwle'e lmetən' gan' yožə setən' na' bcuase'en yichj Jeso'osən'. ⁴ Nach balə beṇə' ca' nitə' len Jeso'osən' liž Simonṇə' besə'əže'e na' gwse' ljuežjga'aque': —¿Bixchen' con benditjeine' setən' noxə'enə'? ⁵ Güenclə žalə' bete'en la' mazlə tmil gueyə' gueyoa le'ine' čhei žalə' ca', na' mech de'en le'ine' čhei əgwnežjue'en beṇə' yašə' par gaquəlene' lega'aque'.

Na' gosə'ədile' no'olan'.

⁶ Nach Jeso'osən' gože': —Ljoye'enə'. ¿Bixchen' chdillene'? Güenchguan' babene' len nada'. ⁷ Ca naquə beṇə' yašə' ca' syempr nitə'əcze' len le'e, na' guaquə gaquəlenga'aclene' batə'ətezə chene'ele. Pero ca naca' nada' yešložgan' soa' len le'e. ⁸ De'en bcuasə' no'olan' setən' yichja'anə' na' bežonən lao cuerp chia'anə' bene' de'en non gone' len nada' žan' yoso'ocuaše'e nada', can' chonle chyebile set zixən' cuerp che beṇə' guatən'. ⁹ De'e li əchnia' le'e gatə'ətezə chixjue'ile dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in chia'anə' lecza chixjue'ile can' ben no'olə nga len nada'. Na' šanch beṇə' əso'e dižə' ca güennə' bene'.

Jod Iscariotən' bene' Jeso'osən' lao na' beṇə' contr ca'

10 Gwde de'e ca' Jod Iscariotən' ben' goquə txen len disipl ca' šižin, gwyeje' lao beṇə' ca' chəsə'anabia' b̄xoz che neto' beṇə' Izrael par gože' lega'aque' de que əgwɔdie' Jeso'osən' lao na'aga'aque'enə'. 11 Na' beṇə' ca' catə' gwse'enene' xtižə' Jodən' lechguale besyə'əbeine'. Na' gwso'one' lyebe yosə'ənežjue'ene' mech. Nach Jodən' gwzolao gwche'enaogüe' batə'əquən' so latjə gone' Jeso'osən' lao na'aga'aque'enə'.

Lao gwsa'ogüe' xše' Jeso'osən' blo'ine' lega'aque' can' so'one' par žjesyə'əzalaz'e bi zejen ca de'en gate'

12 Na' ža nech che l̄ni pascon' catə'an chsa'ogüe' yetxtil de'en cui bi xne'i n̄chixə na' leczə chso'ote' xilə' dao' par chjəsyə'əzalaz'e can' bebej Diozən' de'e xaxta'oga'aque'enə' Egipton'. Na' ža na'anə' gwse' disipl che Jeso'osən' le': —čGan' che'endo' žje'eni'ato' de'en gaocho xše' l̄ni pascon'?

13 Nach gwleje' chopə disipl che' ca' na' bsele'e lega'aque' lao' syodan' gože': —Le'e žja'ac lao' syodan' na' na' yežagle to beṇə' byo beṇə' noa' che'e nisən' ya'ayene'. Na' le'e žjənaotelene'.

14 Na' šo'ole len be'enə' na' ye'ele x̄an yo'onə': “Maestrən' ne' gonšgo' to quart gan' güe'eni'ato' de'en gaolento'one' xše' l̄ni pascon', neto' disipl che'.” 15 Nach əgwlo'ine' le'e to quart xen de'e zo žcuia la'alə, na' lo'o quartən' zo to mes, na' nitə' ga cue'ele na' bichlə de'e chyažjele. Lo'o quart na'anə' əgws'i'ini'ale de'en gaocho lao l̄ni pascon'.

16 Nach gwsa'ac disipl che' ca' na' catə' besə'əžine' syodan' yoguə'əlol can' gože' lega'aque'enə' goquə. Nach boso'osi'ini'e de'en gwsa'ogüe' xše' l̄ni pascon'.

17 Na' catə' beyož gw̄xen, Jeso'osən' len disipl che' ca' šižin besə'əžine' yo'onə' gan' baboso'osi'ini'e de'en əsa'ogüe'enə'.

18 Na' lao zjəchi'e cho'a mesən' chsa'ogüe', Jeso'osən' gože' lega'aque': —De'e li əchnia' le'e, entr to le'e chaolenle nada' txen gonle nada' lao na' beṇə' contr ca'.

19 Nach de'e juisy de'e gwsa'aque'ne' catə' beyož gwne' ca', nach tgüejə tgüejə' gwse'e le': —X̄ana' čənada'an gona' le' lao na' beṇə' contr ca'?

20 Jeso'osən' gože' lega'aque': —Entr le'e šižinle tole chne' na'alēn' lo'o platən' txen len nadan', gonle nada' lao na' beṇə' ca'. 21 Banaquəczən so'ot beṇə' nada' can' nyoj Xtižə' Diozən' nan gaquə chia' nadan' naca' ben' bsele' Diozən' golja' beṇəch. Pero probchguazə be'enə' gon nada' lao na' beṇə' contr ca'. Nca'alə x̄neze žalə' cuiclə golje'enə'.

22 Na' lao chsa'ogüe'enə' gwxi' Jeso'osən' yetxtilən', na' be'e yełə' choxcwlen che Diozən'. Gwde na' bzojje'en, nach be'en disipl che' ca', gože' lega'aque': —Le'e gaon. Lēnə' cuerp chia'anə'.

23 Nach *lecza* *bexē'e* *basən'* *gan'* *yožə* *nis* *obasən'*, *na'* *lao* *noxe'en* *be'e* *yelə'* *choxcwlen* *che* *Diozən'* *nach* *bosnežjue'en* *lega'aque'* *na'* *yogue'e* *gwse'ejē'en*. 24 Nach *gože'* *lega'aque'*: —*Lenṇə'* *xčhena'anə'*. *Na'* *xčhena'* *na'anə'* *laljə* *por* *ni* *che* *xtolə'* *beṇəčhən'*. *Na'* *de'en* *laljəṇṇə'* *solao* *gaquə* *de'e* *cobə* *de'en* *ben* *Diozən'* *lyebe* *gone'* *par* *gaquəlene'* *beṇəčhən'*. 25 *De'e* *li* *chnia'* *le'e* *na'a* *zelao* *che'ejə'* *nis* *oban'*. *Pero* *de* *yeto* *de'e* *yebeichecho* *mazəchlə* *can'* *chebeicho* *che'ejcho* *nis* *oban'*, *lenṇə'* *de'en* *socho* *mbalaz* *zejlicane* *catə'an* *socho* *txen* *gan'* *nabi'a* *len* *Diozən'*.

Jeso'osən' gwne' de que Bedən' cui chebe' šə nombi'ene'

26 *Na'* *beyož* *gwse'ej* *gwsa'ogüē'* *gwso'olē'* *to* *imno*, *nach* *besə'əchoje'* *ja'aque'* *ya'a* *de'en* *nzi'* *Olibos*. 27 *Na'* *lao* *zjəngüē'e* *nezən'* *Jeso'osən'* *gože'* *disipl* *che'* *ca'*: —*Neže'* *yoguə'əle* *cuejyichjle* *nada'* *por* *ni* *che* *de'en* *gaquə* *chia'*. *Gaquə* *can'* *nyoj* *Xtižə'* *Diozən'* *nan'*: “*Gota'* *beṇə'* *goye* *xilə'anə'* *na'* *xilə'* *che'* *ca'* *əsa'asəlasəb.*” 28 *Pero* *na'* *catə'* *yeyas* *yebana'* *ladjo* *beṇə'* *guat* *ca'*, *yobəchda'* *yeya'a* *Galilean'* *cle* *ca* *le'e*.

29 Nach *Bedən'* *gože'* *Jeso'osən'*: —*Nada'* *cuat* *cuejəyichjja'* *le'* *la'anə'əczə* *šə* *yoguə'* *beṇə'* *yeziquə'əchlə* *yesə'əbejyichjle'* *le'*.

30 *Jeso'osən'* *gože'ene'*: —*De'e* *li* *əchnia'* *le'* *neže'* *antslə* *ze'e* *cuež* *lecon'* *chop* *las*, *gaquə* *šon* *las* *cui* *chchebo'* *de* *que* *nombi'o* *nada'*.

31 Nach *Bedən'* *gože'* *Jeso'osən'*: —*La'anə'əczə* *šə* *chonclən* *byen* *guatlencza'* *le'* *bito* *ənia'* *de* *que* *bito* *nombi'a* *le'*.

Na' *lecza* *ca'* *əgwse'* *yoguə'* *disipl* *che'* *ca'* *le'*.

Jeso'osən' bene' orasyon lo'o güert de'en nzi' Getsemani

32 *Na'* *catə'* *Jeso'osən'* *len* *disipl* *che'* *ca'* *besə'əžine'* *latjən'* *gan'* *nzi'* *Getsemani*, *gože'* *lega'aque'*: —*Ngazə* *lecue'* *žlac* *ša'a* *de'e* *na'* *žjena'* *orasyon*.

33 *Na'* *gwche'e* *Bedən'* *len* *Jacobən'* *na'* *Juannə'*, *gwsa'aque'* *gan'* *nitə'* *disipl* *ca'* *yelə'*. *Na'* *Jeso'osən'* *gwzolao* *gwzochgüē'* *trist*, *na'* *de'e* *juisy* *de'e* *goquene'* *lo'o* *yichjla'ažda'ogüē'enə'*.

34 *Na'* *gože'* *lega'aque'*: —*Tristchgua* *zo* *yichjla'aždaogua'anə'* *xte* *bachonən* *yelə'* *got*. *Lecuezə* *nga* *na'* *sole* *əna'azle* *len* *nada'*.

35 Nach *gwdie'* *gwyeye'* *yelatə'* *delant* *na'* *jete'e* *goscho'alə* *lao* *yon'*. Nach *bene'* *orasyonṇə'* *gwnabene'* *Diozən'* *šə* *guac* *te* *ca'azə* *de'en* *chi'* *saque'e*. 36 *Na'* *gože'* *Xē'enə'*: —*Xa'* *Dioz*, *le'* *chac* *chono'* *yoguə'ələl*. *Benšga* *ca* *te* *ca'azə* *de'en* *chi'* *saca'anə'*, *pero* *bito* *che'enda'* *gaquə* *de'e* *ənia'* *nada'*, *sino* *gaquə* *con* *can'* *ənao'* *le'*.

37 Nach *beyeje'* *gan'* *nitə'* *disipl* *ca'* *šonə*, *na'* *jəyedi'e* *lega'aque'* *chəsə'ətase'*. *Na'* *gože'* *Bedən'*: —*Simon* *žəchtaso'?* *žEni* *to* *or* *bito* *bchejdo'* *əna'azo'* *len* *nada'?* 38 *Le'e* *na'*, *na'* *le'e* *gon* *orasyon*

ničh cui co'o gwxiye'en le'e nez mal. Nezdā' chene'ele ənā'azle len nada', pero cui chozile.

³⁹ Na' gozse'e gan' nite'enə' de'e yoblə, jəzene' orasyonnə', na' gwnacze' can' bagwne'. ⁴⁰ Na' catə' bezžine' gan' nite'enə' de'e yoblə, jəyezdi'icze' disipl ca' šonə chesə'ətase', tant cuich chesə'əzoinə' bišgalən'. Na' xte bito zjəneze' bi əse'e le'. ⁴¹ Na' gwze'e de'e yoblə gan' nite'enə' jene' orasyonnə' de'e gwyon lase, na' catə' bezžine' gan' nitə' disipl ca' šonə, na' gože' lega'aque': —ǰEne'e chtasle? ǰEne'e chonle dezcanz? Bačh goc nā'a. Diozən' bsele'e nada' golja' beṇačh na' nā'a bačh bžin or gaca' lao na' beṇə' mal ca' par so'ote' nada'. ⁴² Le'e secha, le'e šo'o. Baza' ben' gon nada' lažə' na' beṇə' contr ca'.

Gosə'əzene' Jeso'osən'

⁴³ Ne'e cho'ete Jeso'osən' dižə'ən ca' catə' bžin Jodən' ben' naque' cuent len disipl ca' šižin. Na' žague' zan beṇə' boso'oselə' beṇə' ca' chesə'anabia' bχoz che neto' beṇə' Izrael na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moisezən', na' beṇə' golə blao che nasyon cheto'onə'. Beṇə' ca' zjənžag Jodən' zjanale'e spad na' zjanlene' no yag. ⁴⁴ Jodən' babzejni'ine' lega'aque' can' gone' par əgwdie' Jeso'osən' lao na'aga'aque'enə', gože' lega'aque': —Be'enə' gaogua' bxidən', le'enə' senle na' gwchejlene' par əche'elene'.

⁴⁵ Nach catə' bžine' gan' zo Jeso'osən' le'e bgüiguə'əte' cuite'enə' na' gože'ene': —Maestr.

Na' gwdaogüe'ene' bxidən', pero caguə do laže'enə' bene' ca'. ⁴⁶ Nach beṇə' ca' əzja'ac len Jodən' gwso'oxe'e Jeso'osən' na' gosə'əche'əxəje' le'.

⁴⁷ Na' to beṇə' zecha galə'əzə gwlečhj spad che'enə' gwdine'en šla'a nag xmos bχozən' ben' naquəch əblao, gwchogtechgüe'en. ⁴⁸ Nach Jeso'osən' gože' beṇə' ca': —Za'acle len spad na' len yag zedəxenle nada' ca to beṇə' bguan. ⁴⁹ Yoguə' ža gwchi'a len le'e bsed blo'ida' beṇə' lo'o yo'odao' əblaonə' na' bito gwxenle nada'. Pero chac de'e quinga par ničh chac complir can' na' Xtižə' Diozən' de'en nyojən' gaquə čhā'.

⁵⁰ Na' lao or na' bosyo'oxonj yoguə' disipl che' ca' gosə'əbejyichje'ene'.

Beṇə' güegon' ben' bexonj

⁵¹ Na' to beṇə' güegon' jənaogüe' Jeso'osən', na' nyaze' to lachə' de'e naquə ca to sabana. ⁵² Na' ca gwso'oxe'ene' gwso'oxe'e slezə xe'enə' na' le'e bchojte' lo'inə' na' bexonje' ga'alyide'.

Gosə'əche'e Jeso'osən' lao beṇə' golə beṇə' blao ca' chəsə'anabia' nasyon Izraelən'

53 Na' beṇə' ca' gosə'azen Jeso'osən' gosə'əche'ene' lao Caifasən' ben' naquəch bχoz əblao che neto' beṇə' Izrael. Nach besə'ədobə yoguə' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moisezən' na' len yeziquə'əchlə beṇə' golə blao ca' chəsə'anabia' nasyon cheto'onə'. 54 Nach Bedən' jənaogüe' Jeso'osən' zitə' zitə' xte bžinte' liž bχoz əblaonə' na' gwyo'e chyo'onə'. Na' beṇə' ca' zjənaquə xə'ag yo'oda'onə' zjəchi'e cho'a yi'inə' par chəsyə'əže'ine'. Nach Bedən' jəchi'e len lega'aque' cho'a yi'inə'.

55 Na' yoguə' bχoz əblao ca' na' yeziquə'əchlə beṇə' golə blao ca' chəsə'anabia' nasyon Izrael cheto'onə' gosə'əyilje' beṇə' əso'e dižə' contr Jeso'osən' par ničh yesə'əchoglaogüe'en che' de que gate', pero notono besə'əželene'. 56 Beṇə' zan gwso'e dižə' güenlažə' contr Jeso'osən' pero xtižə'əga'aque'enə' bito besyə'ədilən. 57 Nach balə beṇə' gosə'əzeche' na' gwso'e dižə' güenlažə' contr le' gosə'əne': 58 —Beneto' catə' gwne': "Yochinja' yo'odao' əblao nga gwso'on beṇə', na' lao šonə žazə gona' yeto yo'odao' əblao de'en cui gon beṇəchən'."

59 Pero bia'aczə bito bedile de'en gosə'əne'enə'.

60 Nach gwzoža' ben' naquəch bχoz əblao gwzeche' gwcholga'aque'enə' gože' Jeso'osən': —ǰEbito bi nao' ca naquə de'e nga chosə'əcuiš beṇə' quinga le'?

61 Na' Jeso'osən' bitobi gwne'. Nach gož ben' naquəch bχoz əblao le': —ǰEle len' Cristən' ben' gwlej Diozən' par gaquəleno' nasyon chechon'? ǰElen' Xi'in Dioz ben' cho'ela'ocho'?

62 Jeso'osən' gože'ene': —Le ben' nao' na' nada'. Diozən' bsele'e nada' golja' beṇəch na' əchnia' le'e gwžin ža le'ile nada' chi'a cuit Xə' Diozən' ben' napə le'ezelaogüe yelə' guac xen na' nabi'a txen len le'. Na' le'ile nada' yetja' yoban' to lo'o bejw.

63 Catə' bene ben' naquəch bχoz əblao xtižə' Jeso'osən' gwšo' gwchežə' xe'enə' goquene' de'e mal juisy can' gwna Jeso'osən', na' gwne': —ǰNochxa testigon' chyažjecho? 64 Babenecho chžia chnite'e Diozən' de'en ne' naque' Xi'in Dioz len naque' con to beṇəchzə. ǰBi nale? ǰNac gonchone'?

Nach yoguə' beṇə' ca' ža'anə' gosə'əchoglaogüe'en che' de que cheyalə' gate'.

65 Nach bale' bosə'oža' xene'enə' cho'alao Jeso'osən', na' bosə'ocuaše'e cho'alaogüe'enə' len to lachə' na' gosə'əbaže'ene', gwse'ene': —Gwṇeya'ašc ǰnon' chbažə' le'?

Nach xə'ag yo'odao' ca' leczə gosə'əgape'e xague'enə'.

Bedən' bito gwchebe' šə nombi'e Jeso'osən'

66 Na' lao chac de'e quinga Bedən' chi'e chyo'o che ben' naquəch bχoz əblaoch na' na' chi'e catə' bžin to no'ol criad che ben' naquəch bχoz əblaon'. 67 Na' catə' ble'ine' chi' Bedən'

cho'a yi'inə' par cheže'ine', no'olən' bgüiayane'ene' na' gože'ene': —Leczə leno' le' naco' txen Jeso'os beṇə' Nasaretən'.

68 Pero Bedən' bito gwçhebe' šə naque' txen len Jeso'osən'. Gože' no'olən': —Bito nombi'ane' na' nic ne zda' bi dižə'an cho'o.

Na' gwyeye' jəzeche' cho'a puert saguanṇə'. Nach le'e gwchežte to lecw. 69 Nach bezle'i no'olən' le' de'e yoblə na' gože' beṇə' ca' ža'anə': —Benga naque' txen len beṇə' ca'.

70 Na' de'e yoblə bito gwçhebe' šə nombi'e Jeso'osən'. Na' chaczə šlož beṇə' ca' ža'anə' gosə'əze'e Bedən': —De'e liczə le' naco' txen len beṇə' ca' çhedə' ca nga chṇio' ngazə nacia' de que naco' beṇə' Galilea.

71 Nach Bedən' bzoe' Diozən' testigw gwne': —Diozən' gone' nada' castigw šə chonlaža'an əṇia' bito nombi'a ben' nale ca'. Chzoa' jorament lao Diozən', bito nombi'ane'.

72 Na' le'e gwchežte lecon' de'e yoblə. Nach jsa'alažə' Bedən' can' gož Jeso'osən' le' de que ze'e gaquə çhop las cuež lecon' catə' gaquə šon las cui chçhebe' de que nombie'ene'. Na' catə' bene' xbab çhe de'enə' gwchežyaše'e tant de'e goquene'.

15

Gosə'əche'e Jeso'osən' lao Pilatən'

1 Na' catə' gwyeni'inə' bçoz əblao ca' na' yeziquə'əchlə beṇə' golə blao ca', na' len beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lein', na' len yeziquə'əchlə beṇə' ca' chesə'anabia' nasyon Izraelən' besyə'ədobe' par niçh bosə'oxi'e naclən' so'one' len Jeso'osən' na' bosə'oçheje'ene' na' gosə'əche'ene' jse'ene'ene' lao na' Pilatən'. 2 Pilatən' gože' Jeso'osən': —çElen' naco' rei çhe beṇə' Izrael ca'?

Nach Jeso'osən' gože'ene': —Le be'en nao' nan' naca'.

3 Na' de'e zan de'e gosə'əna beṇə' gwnabia' çhe bçoz ca' par bosə'ocuiše' Jeso'osən'. 4 Nach Pilatən' goze'e Jeso'osən': —çEbito choži'o xtižə'əga'aque'enə'? çEcabi chendo' catec de'e zan xya nga chsa'ogüe' contr le'?

5 Pero Jeso'osən' ni to xtižə'əga'aque'enə' bito boži'e, xte bebanchgüeicze Pilatən'.

Gosə'əçhoglaogüe'en so'ote' Jeso'osən'

6 Na' de to costombr çhega'aque' de que ža lṇi pascon' əgwsan Pilatən' to pres, con beṇə' yesə'əṇab beṇə' Izrael ca'. 7 Na' ližya na' de to pres beṇə' le' Barrabas txen len beṇə' ca' bosə'oxe gwdilə lao syodan' na' zjənaque' beṇə' güet beṇə'. 8 Na' beṇə' zan ca' bazjənžag gosə'əbigue'e lao Pilatən' na' gosə'əṇabene' le' əgwsane' to pres can' naquə costombr çhega'aque'enə'. 9 Nach Pilatən' gože' lega'aque': —çEchene'ele əgwsana' ben' naquə rei çhe le'e beṇə' Izrael?

10 Gwne' ca' chedə' nezene' beṇə' ca' chesə'anabia' b̄xoz ca' zjəžague'ine' Jeso'osən', de'e na'anə' boso'odie' le' lao ne'enə'.
 11 Na' beṇə' ca' chəsə'anabia' b̄xoz ca' gosə'əgo'oyele'e beṇə' zan ca' ža'anə' par yesə'anabe' əgwsane' Barrabasən' lguua' Jeso'osən'.
 12 Nach Pilatən' gože' lega'aque': —ǰBixa gona' len Jeso'osən' ben' nale naque' rei che le'e beṇə' Izrael?

13 Nach gwso'osye'e gwse'e Pilatən': —Bde'e le'e yag corozən'.

14 Pilatən' gože' lega'aque': —ǰBixa de'e mal babene'enə'?

Pero beṇə' ca' gwso'osye'e yelatə' zizjoch gosə'əne': —Bde'e le'e yag corozən'.

15 Na' Pilatən' gone'ene' soe' güen len beṇə' zan ca'. De'e na'anə' bsane' Barrabasən'. Na' beyož gosə'əyin soldad ca' Jeso'osən', Pilatən' bene'ene' lao na'aga'aque' par yoso'ode'ene' le'e yag corozən'.

16 Nach gosə'əche' soldad ca' Jeso'osən' chy'o' che yo'o gan' chi' Pilatən' na' bosyo'otobe' yogua' soldad ca' yela'.
 17 Nach gosə'əyine' xa Jeso'osən' na' bosyo'ogucue'ene' to lachə' morad na' gwso'one' to coron de yešə' na' bosyo'ožine'en yichje'enə'.
 18 Na' gwso'onene' borl gosə'əne': —Biba rei che beṇə' Izrael.

19 Nach soldad ca' gosə'əyine' yichje'enə' to ya, na' bosyo'oža' xene'en le' na' bosyo'ozo xibga'aque'enə' laogüe'enə' chso'one' ca cho'elao' le'.
 20 Na' catə' beyož gwso'one'ene' borlən' besyo'əyine' lachə' moradən' bosyo'ogucue'ene' na' bosyo'ogucue'ene' xacze'. Nach gosə'əche'ene' par yoso'ode'ene' le'e yag corozən'.

Boso'ode'e Jeso'osən' le'e yag corozən'

21 To beṇə' Sirene le' Simon xa Ljandr na' Rofo ze'e zeze'e yoba catə' bežague' beṇə' ca' zjənche'e Jeso'osən' par yoso'ode'ene' le'e yag corozən'. Na' la fuers boso'ode'e yag coroz che Jeso'osən' cožə' Simonṇə'.

22 Na' gosə'əche'e Jeso'osən' to latjə de'en nzi' Golgota, zejen dižə' latjə che yichj beṇə' guat.
 23 Na' bosyo'onežjue'ene' bino corrient de'en nchixən len to rmech zla' de'en nzi' mirra. Pero Jeso'osən' bito güe'eje'en.
 24 Nach boso'ode'ene' le'e yag corozən'. Na' soldad ca' gwso'one' xala'ane'enə' rif entr lega'aque' par gosə'ənezene' bi partən' yechelə to toga'aque'.

25 Na' do cheda ga lsil boso'ode'e Jeso'osən' le'e yag corozən'.
 26 Na' yichj yag coroz che'enə' bosyo'ozoje' de'en bcuiš le', nan: "Bengan' Rei che beṇə' Izrael ca'."
 27 Na' leczə cana' boso'ode'e chopə beṇə' bguan le'e yechopə yag coroz, toe' gwda cuit Jeso'osən' licha na' yetoe' cuite'en yeglə.
 28 Na' de'en goc ca' goc complir can' nyoj Xtizə' Diozən' gan' nan: "So'onene' le' caczən' chso'onene' beṇə' güen de'e mal."

29-30 Na' beṇə' ca' chse'ej chəsə'əde' gan' da' Jeso'osən' chəsə'ələlə' yichjga'aque'enə' gwso'onene' borl gwse'ene': — Len' gwnao' gwaquə yochinjjo' yo'odao' əblaonə' na' šonə žazə yeyono'on, bosla cuino' na' beyetj le'e yag corozən'.

31 Na' leczə ca' beṇə' gwnabia' che bχoz ca' na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moisezən' gwso'one'ene' borl gosə'əne': — Yeziquə'əchlə beṇə' bosle' na' cabi chac yosla cuine'. 32 Šə len' naque' Cristən' ben' gwlejj Diozən' par gaquəlene' nasyon chechon', na' nacte' rei che chio'o beṇə' Izrael, yoletj cuine' le'e yag corozən' na'a par nič le'icho na' šejle'echo che'.

Na' beṇə' ca' zjəda' le'e yag corozən' cuite'enə' čhopə la'a, leczə gwso'onene' borl.

Can' goquə catə'an got Jeso'osən'

33 Na' do gobiž goc žčhol doxen yežlyon' bžinte cheda šonə.

34 Na' do cheda šonə catə' gwne Jeso'osən' zižjo gwne': — Eli, člama sabactani? — zeje dižə': "Dioz čhia', čbixčen' bagwlejjichjo' nada?"

35 Na' beṇə' nitə' galə'əzə gwse'enene' can' gwne'enə' nach gosə'əne': — Le'e gwzenagšč, chaxe' Liazən' ben' be' xtižə' Diozən' cana'.

36 Nach bchoj to beṇə' gwsa'adoe' jəxi'e to spong na' bosgaže'en bino corrient de'en cui bi nčixə, na' bzo'en to lao ya dao' na' bosšine'en cho'a Jeso'osən' par nič güe'ėje'en na' be'enə' gwne': — Cuezcho yešč šə yidə Liazən' na' yoletje'ene'.

37 Jeso'osən' bisye'e zižjo nach gote'. 38 Na' ca naquə lachə'an de'en ze lo'o yo'odao' əblao che neto' beṇə' Izrael le'e gwchezə'əte gwcholən' gwza'azə yichjei bechojte che'elə. 39 Na' lao orən' got Jeso'osən', capitan che soldad ca' ben' zecha lao Jeso'osən' benene' can' bisya'a Jeso'osən' na' ble'ine' can' gote' na' gwne': — De'e liczə bengə naque' Xi'in Dioz.

40 Na' leczə nitə' zan no'olə latjən' beṇə' gosə'əzecha zitə'ələ par besə'əle'ine' can' goquən'. Na' entr lega'aque' zjəlen no'ol quinga: Maria beṇə' Magdala, na' Maria xna' Jwsen' na' Jacob bi'in naquəch bi'i xcuidə', na' leczə len Salme. 41 No'ol ca' gosə'əzolao chso'onlilažə' Jeso'osən' catə'an gwzoe' Galilean' na' gwsa'aclene' le' len bi de'en byažjene', lega'aque' na' yezan no'olə ca' besyə'ənaogüe' Jeso'osən' catə'an beze'e Galilean' par bežine' Jerosalennə'.

Boso'ocuaše'e Jeso'osən'

42 Na' ne'e da' Jeso'osən' le'e yag corozən' catə' gwzolao chexjw že'enə', na' ža na'anə' catə'an choso'osi'ini'e che lni pascon', na' bachžin or so'omba'əne' ža dezcanzən'. 43 Na' gwzo to beṇə' le' Jwse na' naque' beṇə' Arimatea, na' nacte' to

beṇə' blao entr beṇə' ca' chesə'anabia' n̄asyon Izrael cheto'onə'. Na' Jwsen' gwzoe' lez əžin ža selə' Diozən' beṇə' n̄abia' n̄asyon cheto'onə'. Na' laogüe de'en bachexjw že'enə' benchechlaže'e gwyeje' lao Pilatən' jənabe' cuerp che Jeso'osən'. ⁴⁴ Pilatən' bebanene' de'en byob got Jeso'osən', nach goxe' capitannə' gwnabene' le' šə le bagote'enə'. ⁴⁵ Catə' capitannə' gože'ene' de que bagote', nach Pilatən' be'e latjə žjəyeltj Jwsen' cuerp che Jeso'osən' par yeyo'ene'. ⁴⁶ Na' Jwsen' gwxi'e to lachə' fin nach gwyeje' gan' da' Jeso'osən' na' beletje'ene' le'e yag corozən' nach bolaže'ene' lachə'anə', na' gwlo'ene' to lo'o bloj ba de'e bagwche'ene' to le'e yej. Na' beyož bene' de'e ca' bləle' to yej xen de'e bseyjuene' cho'a banə'. ⁴⁷ Na' Maria beṇə' Magdalan' na' Maria xna' Jwsen' yeto, besə'əle'ine' gan' boso'ocuaše'e cuerp che Jeso'osən'.

16

Jeso'osən' bebane' ladjo beṇə' guat ca'

¹ Na' catə' gwde ža dezcanzən' Maria beṇə' Magdalan', na' Maria xna' Jacobən' na' len Salmen' jəsə'əxi'e set zix de'e yoso'oguzje' cuerp che Jeso'osən'. ² Na' zil dmigw tempran gwsa'aque' zja'aque' cho'a ban' na' besə'əžine' cho'a ban' do chla'atg bgüižən'. ³ Na' lao zja'aque'enə' gwse'e ljuežjga'aque': — ĵNo gaquə yeca'a yejən' de'en da' cho'a ban' par niç šo'ocho?

⁴ Na' ca' n̄e'e zja'aque' zitə'alə gan' zo bloj ban' besə'əle'ine' de que yej xennə' de'en da' cho'a ban' baçh bega'an. ⁵ Catə' besə'əžine'enə' gwso'e lo'o blojən' na' besə'əle'ine' to beṇə' xcuidə' chi'e lo'inə' šla'a lichalə na' nyaze' to lachə' šyiš tonə, na' no'ol ca' besə'əžebe' catə' besə'əle'ine'ene'. ⁶ Na' gože' lega'aque': — Bito žeble. Nada' n̄ezda' de que cheyiljle Jeso'osən' ben' naquə beṇə' Nasaret ben' boso'ode'e le'e yag corozən'. Babebane' ladjo beṇə' guat ca'. Notoch no n̄la' nga. Legüia latjə ga nga bosə'əxoe' cuerp che'enə'. ⁷ Le'e žjəya'ac le'e žjəyedixjue'i Bedən' len disipl ca' yela' de que gwyobe Jeso'osən' yežine' Galilean' ca le'e na' Galilea na' gwle'iczelene', can' gwnacze' le'e.

⁸ Nach besyə'əchoje' lo'o ban' besa'acdoe' xte gosə'əxize' tant besə'əžebe'. Na' notono gwse'e bin' goquə chedə' besə'əžebe'.

Jeso'osən' blo'e laogüe' Maria beṇə' Magdalan'

⁹ Na' zil dmigw tempran catə'an beban Jeso'osən' ladjo beṇə' guat ca' zgua'atec blo'e laogüe' Maria beṇə' Magdalan' ben' bebeje' gažə de'e xio' zjəyo'o zjəyaz yichjla'aždaogüe'enə'. ¹⁰ Le' jəyedixjue'ine' yeziquə'əchlə beṇə' ca' de que beban Jeso'osən' ladjo beṇə' guat ca'. Catə' bžin Marian' chəsə'əbežyašə beṇə' ca' na' chəsyə'əgüine'ene' chedə' gwso'ot beṇə' mal ca' Jeso'osən'.

11 Na' catə' gwse'enene' de que babeban Jeso'osən' ladjo beṇə' guat ca' na' de que Marian' bable'ine' le', bito gwse'ejle'e.

Blo'e lao Jeso'osən' chopə disipl che' ca'

12 Na' blo'e lao Jeso'osən' chopə disipl che' ca' lao zja'aque' yoba, pero nža'alə can' besə'əle'ine' le'. 13 Na' jəya'aque' jəsyə'ədixjue'ine' beṇə' ljuežjga'aque' ca' pero beṇə' ca' leczə bito gwse'ejle'e che lega'aque'.

Jeso'osən' bene' mendad əso'e xtiže'enə' yoguə' nasyon

14 Na' gwdechlə blo'e lao Jeso'osən' disipl che' ca' šnej lao chsa'ogüe'. Na' gwdile' lega'aque' de'en zjənaque' beṇə' la'aždao' žod na' de'en cui gwse'ejle'e de que bebane' ladjo beṇə' guat ca' la'anə'əczə beṇə' ca' besə'əle'i le' gwse'e lega'aque' ca'. 15 Nach gože' lega'aque': —Le'e žja'ac le'e žjəsed le'e žjəlo'i beṇə' ca' ža' yoguə'əloj nasyon dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in chia'. 16 Na' beṇə' ca' so'onlilažə' nada' na' yesə'əchoe' nis bito žjəya'aque' lao yi' gabilən'. Na' beṇə' ca' cui so'onlilažə' nada' yesə'əbiayi'e lao yi' gabilən'. 17 Na' beṇə' ca' so'onlilažə' nada' gwnežjoga'aca'ane' yelə' guac par so'one' de'e quinga: Len yelə' guac chia'anə' yesyə'əbeje' de'e xio' ca' zjəyo'o zjəyaz yichjla'aždao' beṇə', na' əso'e gwde gwdele dižə' de'en cui no chac. 18 Guaquə əso'oxe'e no bej bia benen na' bitobi gaquə čhega'aque'. Na' šə əse'eje' benen bitobi gonən len lega'aque'. Guaquə yesə'əxoə' na'aga'aque'enə' yichj beṇə' ca' chsa'acšene, na' yesyə'əyaque beṇə' ca'.

Jeso'osən' beyepe'yoban'

19 Na' catə' beyož be'e Xancho Jeso'osən' dižə'an ca' len lega'aque', bezi' beca'a Diozən' le' yoban' gan' chi'e chnabi'e txen len Xacho Diozən'. 20 Na' disipl che' ca' ja'aque' dox-enlə jəsə'ədixjue'ine' dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Jeso'osən', na' le' goclene' lega'aque' na' bene' par nič gwso'one' no miłagr len yelə' guac che'enə' par blo'e de que xtižə'əga'aque'enə' naquən de'e li.

De'e na'azən' chzoja'.

Dižə' Güen Dižə' Cobə De'en Bzoj San Locasən'

De'e nga bzoj Locasən' par Tioflən'

¹⁻⁴ Señor Tiofl, chzoja' le' dižə' quinga par ničh na' ənezdo' de'e li ca naquə de'en babendo' na' de'en bagoc. Beṇə' zan bačh boso'ozoje' che Jeso'osən' ca naquə de'en bagoc complir par neto' chonlilažə'to'one'. Boso'ozoje'en can' bzejni'i beṇə' ca' neto', beṇə' ca' besə'əle'i can' goquə dezd goljte Jeso'osən'. Na' beṇə' ca' gwse'en besə'əle'ine' can' goquən' boso'osed boso'olo'ine' beṇə' yoblə dižə' güen dižə' cobə che Jesocristən'. Na' nada' catə' beyož gwnabyoža' can' goquən', na' gwyazlaža'a gwzoja'an tcho'a tšao' par ničh ənezdo' Señor Tiofl.

Can' goquə gwdixjue' to angl de que galjə Juannə'

⁵ Ca tyemp can' gwnabia' Rei Erodən' gan' nzi' Jodea, na' zo to bχoz che beṇə' Izrael ca' beṇə' le Zequeria. Bene' žin len xonj bχoz beṇə' zjele Abias. Na' no'ol che Zequerian' le' Čhabet na' naque' dia che de'e bχoz Ronnə'. ⁶ Na' Zequerian' len Čhabetən' zja'accze' liča par len Diozən', na' gwso'one' yoguə'əlol de'en non Xancho Diozən' mendad de'en zjənyoj le'e lei che'enə'. ⁷ Na' notono xi'inga'aque' nitə', čhedə' Čhabetən' naque' no'olə güiž, na' čhopte' bazjənaque' beṇə' golə.

⁸ Na' goquən' beyalə' Zequerian' len beṇə' ljuežje' ca' beṇə' ca' zjənaquə bχoz par gwso'one' de'en besyə'əyale'e so'one' par gwso'elaogüe'e Diozən'. ⁹ Na' de costombr che bχoz ca' chso'one' rif par chatə'əbia' noe' əchoj par əgwzeye' yal lo'o yo'odao' əblao čhega'aque'enə' gan' chso'elaogüe'e Xancho Diozən' Jerosalennə'. Nach gwso'one' rif na' bchoj Zequerian' par bzeye' yalən' lo'o yo'oda'onə'. ¹⁰ Na' žlac bzeye' yalən' gwnitə' yoguə'əlol beṇə' zan ca' chy'olə gwso'one' orasy-onnə'. ¹¹ Na' to angl che Xancho Diozən' bloe' laogüe' Zequerian', na' gwzecha anglən' cuit mesən' lichalə gan' čəsə'əzeye' yalən'. ¹² Catə' ble'i Zequerian' anglən' benit bečhol' goc lo'o yichjla'aždaogüe'enə' na' bžebchgüe'. ¹³ Pero anglən' gože' le': —Bito žebo' Zequeria. Diozən' babzenague' orasyon čhio'onə', na' no'ol čhio' Čhabetən' sane' to xi'ino', na' əgwsio' le' Juan. ¹⁴ Na' so' mbalaz na' yebeido', na' leczə beṇə' zan yesyə'əbeine' šə bagolje', ¹⁵ čhedə' gaque' beṇə' blao lao Diozən'. Bito ye'eje' bino ni biquə'əchlə de'en česə'əzože beṇə', na' catə' galje' yo'o Spirit che Diozən' lo'o yichjla'aždaogüe'enə' par nabi'an le'. ¹⁶ Na' gone' par ničh zan beṇə' Izrael gwlaž che' ca' yesə'əša' yichjla'ažda'oga'aque'enə' na' so'elaogüe'e Diozən' can'

cheyalə' so'elaogüe'ene', Dioz ben' naquə Xanga'aque'. ¹⁷ Na' cuialaogüe' lao Xanchon' na' gone' par niç beṇə' ca' cui nitə' binlo len xi'inga'aque' yesyə'ənite'e binlo len xi'inga'aque' de'e yoblə. Na' gone' par niç beṇə' godenag ca' yesə'əzenague' che Diozən'. Gone' ca' par niç yesə'ənitə' beṇə' probnid par əso'elaogüe'e Xanchon' catə'an yide'. Na' len xbab de'en yo'o yichjla'aždaogüe'enə' na' len dižə' balə de'en güe'enə' gaque' ca profet Liazən' ben' gwzo cana'.

¹⁸ Nach Zequerian' gože' anglən': —¿Nacxa gaquə ənezdə' de'e nga? Nada' baç naca' beṇə' golə na' no'ol chia'anə' leczə beṇə' golə.

¹⁹ Nach anglən' gože' le': —Nada' naca' angl Gabryel. Zoa' len Diozən' na' zoa' cho'elaogua'ane'. Na' bsele'e nada' zedetiçjue'ida' le' dižə' güen dižə' cobə quinga. ²⁰ Na' le' gaco' mod, cui gaquə ənio' xte que catə'ach əžin ža gaquə de'e nga, chedə' cui chejli'o xtiža'anə'. Na' de'e liczə gwžin ža gaquə complir can' gwnia'anə'.

²¹ Na' beṇə' ca' ža' chyo'olə gosə'əbeze' Zequerian', nach besyə'əbanene' chedə' gwžeine' lo'o yo'odao' əblao gan' chso'elao' beṇə' Izrael ca' Diozən'. ²² Catə' bechoj Zequerian', bene' señy len ne'enə' la' bitoch goquə əne'. Baç naque' beṇə' mod. Nach gwsa'acbe'i beṇə' ca' de que ble'ida'ogüe'ene' lo'o yo'oda'onə'.

²³ Na' catə' bde laze'en de'en bene' žin lo'o yo'odao' əblaonə' beyeje' liže'. ²⁴ Gwde na', no'ol che' Chabetən' bgüendao' bda'onə' lo'o le'enə' na' gueyə' bio' gwzoze'. Na' gwne': ²⁵ —Güenchgua baben Xana' Diozən' len nada', chedə' babžin ža nži'ilaže'e nda', chone' par niç bitoch so'on beṇə'çən' xbab chia' de que cui bi zaca'a.

Anglən' gwduxjui'e galjə Jesocristən'

²⁶ Goc xop bio' noa' Chabetən' bda'onə', Diozən' bozsele'e anglən' ben' le Gabryel, gwyeje' to syoda de'en nzi' Nasaret gan' mbane Galilean'. ²⁷ Bsele'ene' gan' zo to no'ol güego' le' Maria. Na' Marian' ne'e naplažə'əchgua cuine'. Na' to beṇə' le Jwse baç naquən gwšagna'alene' par gaque' xo'ole'. Na' Jwsen' naque' dia che de'e Rei Dabin'. ²⁸ Na' bžin anglən' gwyo'e gan' zo Marian' na' gože'ene': —Dioxei. Xancho Diozən' nži'ilaže'e le' na' zoe' len le'. Na' gone' par niç socho' mbalaz ca yoguə'əlo' no'ol ca' yela'.

²⁹ Catə' ble'i Marian' anglən', benit beçho' goc lo'o yichjla'aždaogüe'enə' por ni che dižə' de'en gože' le'. Na' bene' xbab bi zejen de'en bguape' le' dioxən' ca'. ³⁰ Nach anglən' gože'ene': —Bito žebo' Maria. Diozən' nži'ilaže'e le'. ³¹ Na' le' gua' xi'ino', to bi'i byo dao', na' sano'obo', na' əgwsio' labo' Jeso'os. ³² Na' Jeso'osən' gaque' to beṇə' blao na' beṇə'çən'

yesə'əsi'ene' Xi'in Dioz, Dioz ben' naquə le'ezelaogüe beṇə' blao. Na' Xancho Diozən' gone' par niçh ṇabi'e ṇasyon Izraelən' can' gwnabia' de'e xaxta'ogüe'e Rei Dabin'. ³³ Na' le' ṇabi'e ṇasyon Izraelən' zejlicane. Na' cuat te yelə' gwnabia' che'enə'.

³⁴ Nach gož Marian' anglən': —¿Nacxa gaquə sana' bdao'? la' bitonə' žaga' nda' beṇə' byo.

³⁵ Nach gož anglən' le': —Spirit che Diozən' yidən gan' zo'onə', na' yelə' guac che Diozən' son len le', Dioz ben' naquə le'ezelaogüe beṇə' blao. De'e na'anə' bi'i la'aždao' xi'ilažə'an galjənə', yoso'osi'ebo' Xi'in Dioz. ³⁶ Na' beṇə' xna'o Čhabetən' leczə baçh bgüenda'obo' lo'o le'enə' la'aṇə'əczə banaque' beṇə' golə. Bagoc xop bio' no'e to bi'i byo dao', len la' gosə'əne' che' de que no'olə güižən'. ³⁷ Bito bi bi de de'e əṇacho cui chac gon Diozən'.

³⁸ Nach gož Marian' anglən': —Nga zoa' naca' xmose', gaquə chia' con bi na Xana'an.

Nach beza' anglən' gan' zo Marian'.

Marian' jalane'e Chabetən'

³⁹ Gwde na' le'e gwyejte Marian' to syoda de'e žia lao ya'a gan' mbane Jodean'. ⁴⁰ Na' bžine' liž Zequerian', gwyo'e bguape' Čhabetən' diox. ⁴¹ Na' goquən' catə' Čhabetən' benene' cholgüiž Marian' le' nach gocbe'iteine' chxitə' chžia chac bdao' che'enə' lo'o le'enə'. Na' Spirit che Diozən' gwnabi'an yichjla'aždao' Čhabetən'. ⁴² Na' gwṇe' zižjo tant bebeine', na' gože' Marian': —Diozən' babene' par niçh zocho' mbalaz ca yoguə'əlol no'ol ca' yelə'. Na' Diozən' gone' par niçh gaquə mbalaz che bdao' chio'onə' no'onə'. ⁴³ Nactecxan' le' naco' xna' Xana'an zedəlanə'o nada'. ⁴⁴ Mer catə' bene naga'anə' chguapo' nada' dioxən', bdao' chia'anə' bebeibo' na' bxitə' bžiabo' lo'o li'anə'. ⁴⁵ Xancho Diozən' bene' par niçh anglən' gwne' le' de'en ze'e gaquə na' zo' mbalaz de'en gwyejli'o de que gaquə complir can' gwne'enə'.

⁴⁶ Nach Marian' gwne':

—Cho'elaogua'a Xana' Diozən' do yichj do laža'a.

⁴⁷ Na' lo'o yichjla'aždaogua'an chebeichgüeida' Dioz ben' chebej nada' xni'a de'e malən'.

⁴⁸ Babeyašə' beži'ilaže'e nada' naca' xmose' la'aṇə'əczə cui bi zaca'a.

Na' dezd ṇa'a žtia žtia beṇəçhən' yesə'əne' de que zoa' mbalaz.

⁴⁹ Diozən' chac gone' de'e cui no zaquə gon, na' babene' de'e güen juisy len nada'.

Le'enə' naque' beṇə' la'aždao' xi'ilažə' juisy.

⁵⁰ Na' notə'ətezə beṇə' chsa'ape'ene' respet do yichj do lažə'əga'aque',

Diozən' cheyašə' cheži'ilaže'e lega'aque' na' len xi'in dia
 čhega'aque'.

51 Bač blo'i Diozən' beṇačən' yelə' guac che'enə',
 na' babene' par nič beṇə' ya'alažə' ca' baboso'ozexjw
 yičhğa'aque'enə' laogüe'enə'.

52 Babene' par nič beṇə' gwnabia' ca' cuich gosə'anabi'e,
 na' beṇə' ca' cui gwsa'ac beṇə' blaο, Diozən' bcuie' lega'aque'
 par gwsa'aque' beṇə' blaο.

53 Na' beṇə' ca' gwsa'acbe'ine' de que chesə'əyažjene' yelə'
 chaclen che Diozən', bagoclene' lega'aque'.

Na' beṇə' ca' gwsa'aque' bitobi chesə'əyažjene',
 bose'e lega'aque' sin cui bi bnežjue' lega'aque'.

54 Nach bagocwlene' chio'o beṇə' Izrael naccho ca xmoše'.
 Bablo'ine' chio'o de que bito ganlaže'e par yeyašə' yeži'ilaže'e
 chio'o can' bene' lyebe.

55 Na' de'en beyašə' beži'ilaže'e de'e Abraanṇə' len xi'in dia
 che',

bene' complir can' gože' le' len yebałə xaxta'ocho ca'.

Na' zocze' yeyašə' yeži'ilaže'e xi'in dia che de'e Abraanṇə'
 zejlicane.

56 Na' catə' bagoc šon bio' bega'an Marian' len Čhabetən' nach
 beyeje' liže'enə'.

Goljə Juanna' ben' bchoa beṇə' nis

57 Na' catə' bžin or par san Čhabetən', gwxane' bi'i byo dao'
 che'enə'. 58 Na' catə' gwse'ene beṇə' gwliž čhega'aque'enə' na'
 family čhega'aque'enə' de que Diozən' babeyašə' beži'ilaže'e
 Čhabetən', besyə'əbeichgüeine' len le'. 59 Na' ža xon' beṇə' ca'
 jəsə'əzo'ebo' señy de'en ne' sirconsision. Na' zejen de que
 chse'ejle'e che lyebe de'en ben Diozən' len de'e Abraanṇə'.
 Na' gwse'enene' si' labo' Zequeria can' le xabo'onə'. 60 Pero
 xna'abo'onə' gwne': —Nca, cheyalə' si' labon' Juan.

61 Nach lega'aque' gwse'e le': —Notono family čhele nitə'
 beṇə' zjəle ca' na' nic xaxta'ole.

62 Nach gwso'one' señy gosə'anabene' xabo'onə' nac ch-
 ene'ene' si' la bda'onə'. 63 Nach bene' señy gwṇabe' to
 yag la' dao' gan' bzoje': “Si' labo' Juan.” Nach yogue'e
 besyə'əbanene'. 64 Le'e gocte beṇe Zequerian' na' le'e gwzo-
 laote be'e dižə' be'elaogüe'e Diozən'. 65 Na' besə'əžebchgua beṇə'
 gwliž čhega'aque'enə'. Na' xtižə'əga'aque'enə' gosə' gwłaljən
 doxen yež ca' zjəchi' lao ya'a ca' gan' mbane Jodean'. 66 Na'
 yoguə'əloł beṇə' gwse'enene' dižə'anə' gwso'one' xbab lo'o
 yičhğa'la'azda'oga'aque'enə' che de'e ca', na' gosə'əne':

—¿Bixa gon bdao' na'anə'?

Gosə'əne' ca' čhedə' gosə'əneze' de que zoczə' Diozən' len
 lebo'.

Dižə' de'en be' Zequerian'

67 Nach gwnabia' Spirit che Diozən' yichjla'aždao' xabo' Zequerian'. Na' Zequerian' be'e xtižə' Diozən' gwne':

68 Cho'elaogua'a Xanchon' ben' naquə Dioz che chio'o beṇə' Izrael.

Cheyašə'ene' chio'o naccho nasyon che'

na' babene' par niç gaquə yechojcho xni'a de'e malən'.

69 La' babene' par niç zo to beṇə' napə yelə' guac par yebeje' chio'o xni'a de'e malən',

na' za' be'enə' lao dia che de'e Rei Dabin' ben' goquə xmos Diozən'.

70 Chac can' gwna Diozən' len cho'a de'e profet ca' beṇə' ca' gwleje' par gwsa'aque' lažə' ne'enə' cana'ate.

71 Gwne' de que yosle' chio'o lao na' beṇə' contr checho ca' na' lao na' yoguə' beṇə' chəsə'əgue'i chio'o.

72 Na' leczə gože' de'e xaxta'ocho ca' de que yeyašə' yeži'ilaže'e lega'aque' len xi'in dia chega'aque'.

Na' can' chone' na'a, chone' par niç chac complir ca naquə de'en bene' lyebe gone' par gaquəlene' chio'o.

73 Ben Diozən' cuine' testigw lao de'e xaxta'ocho Abraannə' de que gaquəczə can' bene' lyeben'.

74 Na' gwne' de que yosle' chio'o lao na' beṇə' contr ca' par niç ca' gaquə güe'ela'ochone' sin cui žebcho.

75 Na' gwne' gone' par niç gaquə la'ažda'ochon' xi'ilažə' par len le'enə'

na' gone' par niç šejcho licha güe'ela'ochone' doxen yelə' mban chechon'.

76 Nach Zequerian' gože' bida'onə':

Na' le' xi'ina', beṇəchən' yesə'əne' chio' de que naco' profet beṇə' choe' xtižə' Diozən',

Dioz ben' naquə le'ezelaogüe beṇə' blao.

Yesə'əne' ca' chedə' le' cuialaogo' lao Xanchon' na' go'o xtiže'enə'

par niç nitə' beṇə' probnid par əso'elaogüe'ene' catə'an yide'.

77 Egwsed əgwlo'ido' neto' can' chene'e Diozən' yebeje' chio'o xni'a de'e malən'

na' can' chene'ene' yezi'ixene' xtolə'əcho ca',

chio'o naccho beṇə' nasyon che'.

78 Diozən' cheyašə' cheži'ilaže'e chio'o na' bachsele'e to beṇə' gaquəlene' chio'o.

Na' gwxaquə'əlebe be'enə' ca be'eni' che bgüižən'.

79 Le' gwzejni'ine' chio'o beṇəch naquən' goncho par niç žjəyechocho gan' zo Diozən' catə' gatcho,

na' əgwzejni'ine' chio'o beṇəch naquən' so cuezcho binlo.

Can' gone' cue'e be'eni' lo'o yichjla'aždao' chio'o gwxaquə'əlebecho ca beṇə' chsa'aš lo'o de'e žcholən'.

⁸⁰ Na' Juannə' ca bcua' chcha'ogüe', zdate chaquəch yichjla'aždaogüe'en can' chene'e Diozən'. Na' Juannə' jsoe' latjə dašən'. Na' nan' nezoe' catə'an bžin ža gwzolaogüe' gwduxjui'e xtižə' Diozən' len beṇə' Izrael ca'.

2

Can' goquə catə'an goljə Jeso'osən'

¹ Na' gwde de'e ca', na' ca tyempən' catə'an gwnabia' Sesar Augusto, bene' mendad te cuent na' əsa'alə' yiš balə beṇə' ža' to to yež de'e zjəchi' doxen ganə' chnabi'e. ² Na' bguale'e yišən' lao chnabia' Sirenio gan' nzi' Siria. Na' naquən de'e nech de'en bguale'e yiš balə beṇə' ža' to to yež. ³ Nach yoguə'ələl beṇə' jəya'aque' lažga'aque' jəsyə'əde cuinga'aque' cuent par gwsa'alə'əga'aque' yiš. ⁴ Nach Jwsen' naque' dia che de'e Rei Dabin'. Na' beze'e Nasaret gan' mbane Galilean' par beyeje' syoda che de'e Rei Dabin' de'e nzi' Belen. Na' chi' syoda Belennə' gan' mbane Jodean'. ⁵ Beyeje' jəyede cuine' cuent na' zenche'e no'ol che' Marian', pero bitonə' yesə'aca' l'juežje'. Na' Marian' bano'e bda'onə'. ⁶ Na' goquən' lao nite'e Belennə' bžin or par sane'. ⁷ Na' bi'i nechən' gwxxane' goljbo' bi'i byo dao', na' blaže'ebo' lachə'. Na' gwlo'ebo' to lo'i gan' chsa'o bia yixə', chedə' bito bi latjə gwyo'och mesonnə' par lega'aque'.

Angl ca' boso'ozenene' beṇə' goye xilə' ca' de que bagoljə Goslan'

⁸ Na' lao že' na', le'e yixə' che Belen na'atezəczə ža' beṇə' goye xilə' nechəsə'əne'e chsa'ape' xilə' chega'aque' ca'. ⁹ Na' angl che Xanchon' bžine' gan' nitə' beṇə' goye xilə' ca', na' yelə' chey che'eni' che Diozən' gwyečjən bse'eni'in gan' nite'enə'. Na' besə'əžebchgüe'. ¹⁰ Na' gož anglən' lega'aque': —Bito žeble, na'a chixjo'ida' le'e to dižə' güen de'e yeba yezaquə'əlažə'əchgua yoguə'ələl beṇə'. ¹¹ Lao' syoda che de'e Rei Dabin' bagoljə na'a ben' chac yebej beṇə' xni'a de'e malən'. Naque' Cristən' ben' bselə' Diozən' par gaquəlene' beṇəchən' na' naque' Xanchon'. ¹² Par yeželele bda'onə' quinga naquə: Žjəyedi'ilebo' lažə'əbo' lachə' na' debo' lo'i gan' chsa'o bia yixə'.

¹³ Beyož gwna anglən' ca' le'e besə'əžinte angl zanch gan' zo angl nechən', za'aque' gan' zo Diozən'. Na' chso'elaogüe'e le', chəsə'əne':

¹⁴ Ledoye'ela'och Diozən' ben' zo yoban'.

Na' lao yežlyon' gatə' yelə' so cuezə binlo entr beṇə' ca' chebei Diozən' lega'aque'.

¹⁵ Na' catə' besyə'əsa'ac angl ca' zjəya'aque' yoban', nach beṇə' goye xilə' ca' gwse' ljuežjga'aque': —Yeyejcho Belennə' žjəyegüiacho de'en bagoc, ca naquə Xanchon' bsele'e angl quinga bedəsə'ədixjue'ine' chio'o.

16 Nach besa'aces beṇə' goye xilə' ca' jəya'aque' Belennə', na' jəsyə'ədi'e Marian' len Jwsen' na' len bda'onə'. Na' bda'onə' debo' lo'i gan' chsa'o bia yiḅə' ca'. 17 Beyož besə'əle'ine' can' bagoquən', na' gwso'e dižə' che bda'onə' len yeziquə'əchlə beṇə' ca' naquə de'en gwse' angl ca' lega'aque'. 18 Na' yoguə'əloḷ beṇə' ca' əgwse'ene dižə' de'en gwsoe' beṇə' goye xilə' ca' besyə'əbanene'. 19 Na' Marian' leczə gwlo'o yichje' yoguə'əloḷ dižə' de'en gwsoe' beṇə' goye xilə' ca' na' bene' xbab lo'o yichjla'aždaogüe'en bi zejennə'. 20 Nach besyə'əsa'ac beṇə' goye xilə' ca' chso'elaogüe'e Diozən' na' chso'e le' yelə' bala'an che yoguə'əloḷ de'en bagwse'enene' na' babesə'əle'ine' ca' naquə de'en gož anglən' lega'aque'.

Family che Jeso'osən' jso'ebo' lo'o yo'odao' əblaonə'

21 Catə' gwde xon' ža na' jəsə'əzo'ebo' señy de'en ne' sirconsi-sion na' bosə'əsi'e labo' Jeso'os, can' ben anglən' mendad catə' ze'e gua'alə Marian' lebo'.

22 Catə' gwde tyempən' babeyac Marian' xi'ilažə' len bda'onə' segon can' na' lein' de'en bzoj de'e Moisezən', nach gosə'əlene'ebo' Jerosalennə' par jso'ebo' lao Diozən'. 23 Gwso'one' ca' chedə' nyojən le'e lein': "Yoguə' bi'i byo dao' bi'i nech cheyalə' gacho' lao na' Diozən', na' yoguə' bia yiḅə' bia maš dao' bia nech leczə gaquəb lao na' Diozən'." 24 Na' gwso'elaogüe'e Diozən' gwso'one' can' na' lei che Xancho Diozən', nyojən: "Cheyalə' gotle to csad ngolbexə o chopə plomxtil."

25-26 Na' Jerosalennə' gwzo to beṇə' byo le Simeon. Be'enan' gwyecze' bene' de'e güen lao Diozən' na' be'elaogüe'ene', na' gwleze' batə'əquən' yidə Cristən' ben' gwlej Xancho Diozən' par gaquəlene' beṇəchən'. Na' Spirit che Diozən' gwzon lo'o yichjla'aždao' Simeonnə'. Na' bzene Spiritən' le' de que antslə ze'e gate' le'ine' Cristən'. 27 Na' Spiritən' benən par niç gwyeye' yo'odao' əblaonə'. Na' zoe' yo'oda'onə' catə' besə'əžin xaxna' Jeso'osən' zjənlene'ebo' par niç so'one' len lebo' can' na' lein'. 28 Nach Simeonnə' gwlene'ebo', nach be'elaogüe'e Diozən' gože'ene':

29 Na'a ža Xana' Dioz, baçh goc can' gwna'onə'. Be' latjə yeyeda' binlo gan' zo'onə', nada' naca' beṇə' güen žin chio',

30 chedə' bable'ida' ben' zedəyelej neto' xni'a de'e malən'.

31 Naque' ben' bžio' bia' əgwse'lo'o par yoguə'əloḷ beṇə'.

32 Na' cue'e be'eni' lo'o yichjla'aždao' beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael par niç se'ejni'ine' xtižo'onə'.

Na' leczə gone' par niç beṇə' Izrael ca' yesə'əzi'e yelə' bala'an.

33 Nach xabo'on len xna'abo'on besyə'əbanene' ca' naquə dižə' de'en be' Simeonnə' chebo'.

³⁴ Na' Simeonṇə' gwṇabene' Diozən' gone' par niçh gaquə güen çhega'aque', na' gože' Marian': —Benə' zan benə' Izrael ca' yesə'əbiayi'e chedə' cui so'onlilaže'e xi'ino' nga, na' zane' yesə'əzi'e yelə' mban zejlicane chedə' so'onlilaže'ene', na' benə' zan yoso'ožia yoso'onite'ene' catə' yesənezene' che'. ³⁵ Na' gone' par niçh gacbia' non' əgwzenag che Diozən' na' non' cui. Na' cacza ga chaz to cwšiy gaquə lo'o yiçhja'aždaogo'onə' tant əžaglaogo' de'en gac che'.

³⁶ Na' leczə gwzo to no'olə gwle Añy yo'odao' əblaonə', na' no'olən' cho'e xtižə' Diozən'. Naque' xi'in de'e Fanuel, na' naque' dia che de'e Aser. Bšagne'e catə'an naque' no'ol güego', pero na' gaž izga bguan be'en che'enə'. Na' Añyan' banaque' to benə' golə. ³⁷ Bagoc taplalj tap iz got be'en che'enə'. Cuiczə chebiže'e yo'odao' əblaonə'. Lechgualə cho'elaogüe'e Diozən' do ža do yel, xte gwyaz tgüeja cui gwdaogüe' par niçh benche' orasyon lao Diozən'. ³⁸ Na' goquən' bgüiguə' Añyan' gan' nitə' Jwsen' len Marian', na' be'e yelə' choxcwlen che Diozən' de'en baçh bsele'e ben' gaquəlen nasyon Izraelən'. Na' be'e dižə' che Jeso'osən' len yoguə'əlol benə' ca' ža' Jerosalennə' benə' chesə'əbeze' batə'əquən' əselə' Diozən' ben' gaquəlene' lega'aque'.

Jəya'aque' Nasaretən'

³⁹ Nach Jwsen' na' Marian' catə' beyož gwso'one' yoguə'əlol de'en non lei che Diozən' mendad so'one', jəya'aque' lažga'aque' Nasaret gan' mbane Galilean'. ⁴⁰ Na' Jeso'osən' zda chcha'ogüe' na' zda chdipe'. Na' ca bcua' chcha'ogüe'enə' zdach chejni'ichene', na' nži'ilažə' Diozən' le'.

Can' ben Jeso'osən' lo'o yo'odao' əblaonə'

⁴¹ Na' xaxne'e ca' yoguə' iz chja'aque' lni pascw de'en chalə' Jerosalennə'. ⁴² Šižin ize Jeso'osən' catə' gosə'əche' xaxne'e ca' le' ja'aque' Jerosalennə'. Segon ca costombr che benə' Izrael ca' chja'aque' catə' chalə' lnin'. ⁴³ Na' catə' gwde lninə' xaxne'e ca' besa'aque', pero Jeso'osən' bega'ane' Jerosalennə'. Na' xne'enə' len Jwsen' bito gwsa'acbe'ine', ⁴⁴ con gwso'one' xbab šə bazjəyede' len benə' ca' nžagga'aque' txennə'. Na' tža nez babesa'ac xaxne'e ca' gwzolaο chəsyə'əyilje'ene' entr family na' migw çhega'aque' ca'. ⁴⁵ Pero bito besyə'əželene' le', nach besyə'əbi'e jəya'aque' Jerosalennə' de'e yoblə par žjəsyə'ədilje'ene'.

⁴⁶ Na' goquən' beyon žach besyə'əželene' Jeso'osən' lo'o yo'odao' əblaonə', chi'e gwchol benə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moisezən'. Jeso'osən' chzenague' xtižə'əga'aque'enə' na' de'e zan chṇabene' lega'aque'. ⁴⁷ Na' yoguə'əlol benə' ca' choso'ozenag xtiže'enə' chəsyə'əbanene'

che yelə' chejni'i che'enə' na' can' choži'e xtižə' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lein'. ⁴⁸ Na' catə' besə'əle'i xaxne'en le' besyə'əbanene', na' gož xne'en le': —Xi'indaogua'a, ¿bixchen' chondo' neto' ca'? Xao' nga na' nada' bagwdato' beyiljto' le' na' de'e juisy de'e chaqueto'.

⁴⁹ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —¿Bixchen' cheyiljle nada'? ¿Ecuí nezele de que cheyalə' gona' de'en na' Xa'anə' gona'anə'?

⁵⁰ Pero xaxne'e ca' bito gwse'ejni'ine' bi zeje de'en gože' lega'aque'enə'.

⁵¹ Na' beyeje' Nasaretən' len xaxne'e ca', bzenague' chega'aque'. Na' gwlo'o yichj xne'enə' yoguə'əloł de'en goquən'. ⁵² Na' ca' naquə' zda gwyejni'iche Jeso'osən' na' zda gwcha'oche', na' Diozən' zda bebeichene' le' na' leczə' ca' beṇə'chən' zdach besyə'əbeichene' le'.

3

Juan ben' bchoa nis gwduxjui'e dižə' güen dižə' cobə che Diozən'

¹ Catə' goc šino' iz chnabia' Sesar Tiberion', goc Ponso Pilatən' gobernador che Jodean'. Na' goc Erodən' gobernador che Galilean', na' goc beṇə' biše'e Lipən' gobernador che Itorea na' che Traconite. Na' goc Lisantias gobernador che Abilinia. ² Nach Anas na' Caifas gwsa'aquə'che' bχoz əblao che beṇə' Izrael ca'. Iz na' xi'in Zequerian', ben' gwle Juan, gwzoe' latjə dašən' na' Diozən' be'elene' le' dižə'.

³ Nach Juannə' gwyeje' yoguə'əloł yež de'e zjənyechj zjəmbi'i yao Jordannə', jətixjue'ine' yoguə' beṇə' de que cheyalə' yesyə'ədiñjene' xtolə'əga'aque'enə' na' yesə'əṇabene' Diozən' əgwñitlaogüe'en, na' yesə'əchoe' nis. ⁴ Juannə' bene' can' bzoj de'e profet Isaiazən' ben' be' xtižə' Diozən' cana'. Quinga nan: To beṇə' əṇe' zižjo latjə dašən', əṇe': “Le'e so probnid par əgwzenagle che Xanchon' catə'an yide'.

Na' šə sole probnid par əgwzenagle che' catə'an yide', de'en gonle ca' gwxaquə'əleben can' chonle chxi' chloale nez ca' catə' chidə to beṇə' blaο.

⁵ Le'e yoša' yichjla'ažda'olen'

par nič gaquən ca to nez güen gan' baboso'ochixə' ya'a yao ca' par beyaquən to leli.

Na' gaquən ca to nez gan' baboso'oxi' baboso'oloe', na' bagosə'əchogue' xiše'en par beyaquən licha.

⁶ Na' gwžin ža catə' yoguə'əloł beṇə' yesə'əle'ine' ben' selə' Diozən' par yebeje' beṇə' xni'a de'e malən'.”

⁷ Na' beṇə' zan ja'aque' gan' gwzo Juannə' par nič bchoe' lega'aque' nisən'. Na' Juannə' gože' lega'aque': —Le'e nacle beṇə' goxoayag na' naljele. ¿Echaquele de que guaquə' yexonjele

castigon' de'en əselə' Diozən' par le'e? ⁸ Cheyalə' gonle de'en naquə güen par niç sa'acbe'i beṇə' yoblə de que baboša' yichjla'ažda'olen'. Na' bito gonle xbab de que Diozən' cui gone' le'e castigw che xtolə'əlen' laogüe de'en nacle xi'in dia che de'e Abraannə'. Bito nacho de que lechguale chyažje Diozən' le'e. Guaquə gone' par niç yej quinga yesyə'əyaquən xi'in dia che de'e Abraannə'. ⁹ Ca naquə le'e šə cui chonle can' chazlažə' Diozən', gwxaquə'əlebele ca to yag frot de'e cui bi frot chbian'. Na' ca naquə yoguə'əte yag frot de'e cui bi frot chon, chəsə'əchog beṇə' len na' chəsə'əzeye'en.

¹⁰ Nach beṇə' ca' chəsə'əzenag xtiže'enə' gosə'əṇabene' Juannə' gwse'ene': —¿Bi ca de'e cheyalə' gonto'?

¹¹ Nach gože' lega'aque': —Ben' napə chopə xadon, cheyalə' əgwnežjue' ton che beṇə' cui bi bi de che'. Na' leczə ca' ben' de de'e gaogüe', cheyalə' əgwnežjue' che beṇə' cui bi bi de de'e gaogüe'.

¹² Na' catə beṇə' gochixjw ca' leczə jəsə'əbigue'e par gwchoa Juannə' lega'aque' nis na' gwse'ene': —Maestr; ¿bi ca de'e cheyalə'əch gonto'?

¹³ Na' gože' lega'aque': —Bito əgwchixjwle de mazəchlə ca de'en cheyalə' əgwchixjwle.

¹⁴ Na' beṇə' ca' zjənaque' soldad leczə gosə'əṇabene' le' gwse'ene': —¿Chexa neto' ža? ¿Bi ca de'e cheyalə'əch gonto'?

Nach Juannə' gože' lega'aque': —Bitoch əca'ale la fuers de'en de che beṇə', na' nic gacle testigw fals contr beṇə' yoblə par əca'ale xmechga'aque'. Le'e gon banez len laxjwlen'.

¹⁵ Na' beṇə' Izrael ca' gwnitə' lez yidə Cristən' ben' gwlejš Diozən' par gaquəlene' nasyon chega'aque'enə', gwsa'aque'ne' lo'o yichjla'až daoga'aque' šə Juannə' naque' be'enə'.

¹⁶ Na' Juannə' gocbe'ine' xbab chega'aque'enə' na' gože' yoguə'əga'aque': —Nada' de'e li chchoacza' beṇə' nis, pero na' ze'e yidə ben' gone' par niç so Spirit che Diozən' lo'o yichjla'ažda'ochon' na' nabi'an chio'o. Na' Spiritən' naquən ca yi' na' gwxi' gwloan yichjla'ažda'ochon'. Ben' yidə zaquə'əche' ca nada' na' bito zaca'a par gaca' xmoše'. ¹⁷ Be'enan' gone' len chio'o can' choncho catə' chdecho trigon' rner na' chzeycho yix bebən'. Na' šə chonlilažə'əchone' yotobe' chio'o par niç socho txen len le', na' beṇə' ca' cui chso'onlilažə' le' əsele'e lega'aque' lao yi' gabilən' de'en cuiczə cheyol.

¹⁸ Na' de'e zanch de'e gwna Juannə' gwdixjue'ine' lega'aque' dižə' güen dižə' cobən' na' gwneyoine' lega'aque' se'ejle'en. ¹⁹ Nach Juannə' be'e dižə' che goberñador Erodən' ca naquə de'e mal de'en babene'enə' beque'e Erodiasən' ca xo'ole'. La' Erodiasən' naque' xo'olə Lip beṇə' bišə Erodən'. Na' leczə be'e Juannə' dižə' ca naquə yoguə' de'e malən' babene'. ²⁰ Na' catə'

Erodən' benene' can' choe' Juannə' xtiže'enə' na' bene' yeto' de'e mal, gwlo'e Juannə' ližya.

Can' goquə catə'an gwchoa Jeso'osən' nis

21 Na' žlac ne'e chchoa Juannə' beṇə' nis, beṇə' zan ja'ac laogüe'enə' par bchoe' lega'aque' nisən' na' len Jeso'osən' gwchoe' nisən'. Na' lao orən' Jeso'osən' bene' orasyon na' le'e byaljwte yoban' na' ble'ine' gan' zo Diozən'. 22 Na' betj Spirit che Diozən' bžinən gwzon len le' na' ca orən' naquən ca to ngolbexə. Na' gož Diozən' Jeso'osən': —Le' naco' Xi'ina', na' chacchgüida' chio'. Cheba chezaquə'alažə'əchgua' le'.

Dia che Jeso'osən'

23 Na' ca do šichoa ize Jeso'osən' catə' gwzolaogüe' bene' yoguə'əloł de'en zedeyene'. Na' beṇə' ca' gwnitə' na' gwso'one' xbab de que xi'in Jwse na' Jeso'osən'. Na' Jeso'osən' naque' xesoa Eli. 24 Na' Elin' naque' xi'in Matat, na' Matatən' naque' xi'in Lebi, na' Lebin' naque' xi'in Melqui, na' Melquin' naque' xi'in Jana, na' Janan' naque' xi'in Jwse. 25 Na' Jwsen' naque' xi'in Matatias, na' Matatiasən' naque' xi'in Amos, na' Amosən' naque' xi'in Naom, na' Naonnə' naque' xi'in Esli. 26 Na' Eslin' naque' xi'in Nagai, na' Nagain' naque' xi'in Maat, na' Maatən' naque' xi'in Matatias, na' Matatiasən' naque' xi'in Semei, na' Semein' naque' xi'in Jwse, na' Jwsen' naque' xi'in Joda. 27 Na' Jodan' naque' xi'in Joana, na' Joanan' naque' xi'in Resa, na' Resan' naque' xi'in Sorobabel, na' Sorobabelən' naque' xi'in Salatiel. 28 Na' Salatielən' naque' xi'in Neri, na' Nerin' naque' xi'in Melqui, na' Melquin' naque' xi'in Adi, na' Adin' naque' xi'in Cosam, na' Cosannə' naque' xi'in Elmodam, na' Elmodannə' naque' xi'in Er. 29 Na' Erən' naque' xi'in Josue, na' Josuen' naque' xi'in Elieser, na' Elieserən' naque' xi'in Jorim, na' Jorinnə' naque' xi'in Matat. 30 Na' Matatən' naque' xi'in Lebi, na' Lebin' naque' xi'in Simeon, na' Simeonnə' naque' xi'in Joda, na' Jodan' naque' xi'in Jwse, na' Jwsen' naque' xi'in Jonan, na' Jonannə' naque' xi'in Eliaquim. 31 Na' Eli-aquinnə' naque' xi'in Melea, na' Melean' naque' xi'in Mainan, na' Mainannə' naque' xi'in Matata, na' Matatan' naque' xi'in Natan. 32 Na' Natannə' naque' xi'in Dabi, na' Dabin' naque' xi'in Isai, na' Isain' naque' xi'in Obed, na' Obedən' naque' xi'in Boos, na' Boosən' naque' xi'in Salmon, na' Salmonnə' naque' xi'in Naason. 33 Na' Naasonnə' naque' xi'in Aminadab, na' Aminadabən' naque' xi'in Aram, na' Arannə' naque' xi'in Esrom, na' Esronnə' naque' xi'in Fares. Na' Faresən' naque' xi'in Joda, 34 na' Jodan' naque' xi'in Jacob, na' Jacobən' naque' xi'in Isaac, na' Isaaquən' naque' xi'in Abraam, na' Abraannə'

naque' xi'in Tare, na' Taren' naque' xi'in Nacor. ³⁵ Na' Nacorən' naque' xi'in Serog, na' Seroguən' naque' xi'in Ragau, na' Ragaun' naque' xi'in Peleg, na' Peleguən' naque' xi'in Eber. ³⁶ Na' Eberən' naque' xi'in Sala, na' Salan' naque' xi'in Cainan, na' Cainannə' naque' xi'in Arfacsad, na' Arfacsadən' naque' xi'in Sem, na' Sennə' naque' xi'in Noe, na' Noen' naque' xi'in Lamec. ³⁷ Na' Lamequən' naque' xi'in Matosalen, na' Matosalennə' naque' xi'in Enoc, na' Enoquən' naque' xi'in Jared, na' Jaredən' naque' xi'in Maalaleel. ³⁸ Na' Maalaleelən' naque' xi'in Cainan, na' Cainannə' naque' xi'in Enos, na' Enosən' naque' xi'in Set, na' Setən' naque' xi'in Adan, na' Adannə' naque' xi'in Dioz.

4

Gwxiye'enə' gwlo'oyelə'an Jeso'osən' gone' de'e mal

¹ Na' Spirit che Diozən' gwnabia'an yichjla'aždao' Jeso'osən'. Na' Jeso'osən' beze'e cho'a yao Jordannə', na' Spiritən' benən par nich gwyeje' latjə dašən'. ² Choa ža gwzoe' latjə dašən', na' lao choa žan' gwxiye'enə' gwlo'oyelə'an Jeso'osən' gone' de'e malən'. Na' lao de'e choa žan' bitobi gwdaogüe', na' catə' gwde choa žan' gwdone'. ³ Na' gož gwxiye'enə' le': —Šə len' naco' Xi'in Diozən', gož yej nga yeyaquən yetxtil.

⁴ Nach gož Jeso'osən' len: —Nyojczə Xtižə' Diozən' nan: “Caguə yelə' guao na'azən' əbane chio'o beṇach sino leczə chyažjecho yoguə'əloł dižə' de'e na Diozən' par əbancho.”

⁵ Na' gwche' gwxiye'enə' le' to lao ya'a sibə, na' žalnez blo'in le' yoguə' nasyon de'e zjəchi' lao yežlyon'. ⁶ Nach gožən le': —Doxen yelə' chnabia' de'e de lao yežlyo nga naquən lao na'a. Na' əgwnežjua'an con no che'enda'. Goṇa' le' yelə' chnabia' chia'anə' na' len yoguə' de'en naquə güen na' yoguə' de'e naquə de'e žialao chia' ca naquə chnabia'a nasyon ca' de'en zjəchi' yežlyo nga. ⁷ Šə le' güe'elaogo'o nada' yoguə'əloł de'e quinga əsa'acquən chio'.

⁸ Nach Jeso'osən' gože' gwxiye'enə': —Gwchi'izə' ca'alə nga, Satanas. Nyojczən le'e Xtižə' Diozən' nan: “Cheyalə' šejni'alazə'əcho Xancho Diozən', na' tozə le' güe'ela'ocho.”

⁹ Nach gwxiye'enə' gozche'en le' yichjo'o yo'odao' əblao de'en zo Jerosalennə', na' gwlequən le' gan' naquə le'ezelaogüe sibə, na' gožen le': —Šə len' naco' Xi'in Diozən' bexitə' nga par che'elə, ¹⁰ la' nyojczən le'e Xtižə' Diozən':

Eselə' Diozən' angl che' ca' par əsa'aclene' le' na' əsa'ape' le'.

¹¹ Na' leczə ca' nan:

Eso'oxe'e le' par nich bito əchego'o no yej.

¹² Nach Jeso'osən' gož'e'en: —Łeczə ca' nyojczən le'e Xtižə' Diozən': "Bito con goncho Xancho Diozən' prueb šə leine' can' ne'ena'."

¹³ Beyož gotə'əbia' de que cui gwzoi gwxiye'enə' co'oyelə'an Jeso'osən' gone' de'e malən', bebi'izə'an šlož len le'.

Jeso'osən' gwzolaogüe' chyixjui'e dižə' güen dižə' cobə che Diozən'

¹⁴ Nach Jeso'osən' beyeje' Galilean', na' goclen Spirit che Diozən' le' len yelə' guac cheinə'. Na' yoguə'əlol beṇə' ža' yež de'en nychj mbi'i Galilean' gwse'enene' che Jeso'osən'.

¹⁵ Nach Jeso'osən' bsed blo'ine' lega'aque' lo'o yo'odao' čhega'aque' ca' na' yoguə'əlol beṇə' ca' gwso'elaogüe'e Jeso'osən'.

Bežin Jeso'osən' Nasaretan'

¹⁶ Na' bežin Jeso'osən' Nasaret gan' gwcha'ogüe', na' ca costombr che' de'e de, gwyo'e yo'oda'onə' ža dezcanzən' na' gwzeche' blabe'. ¹⁷ Na' ben' yo'o lao ne'i yo'oda'onə' bnežjue'ene' rollo gan' nyoj de'en bzoj de'e profet Isaiazən', ben' be' xtižə' Diozən' cana'. Na' Jeso'osən' bsaše' rollon' na' beželene' partən' gan' nyojən:

¹⁸ Zo Spirit che Diozən' len nada',

na' Diozən' gwleje' nada' zedegua'a dižə' güen dižə' cobə len beṇə' yašə'.

Na' babselē'e nada' zedeyena' par nič yesyə'əyaclažə' beṇə' ca' zjənità' trist.

Na' zedətixjue'ida' beṇə' ca' nitə' xni'a gwxiye'enə' de que yebeja' lega'aque' xni'einə'.

Na' zedeyena' par yesə'əle'i beṇə' lchol,

na' beṇə' chy' chzaquə', zedeyena' par nič cuich čhi' saque'e.

¹⁹ Na' zedetixjui'a de que babžin ža bžin or gaquəlen Diozən' beṇəčən'.

²⁰ Na' botobə Jeso'osən' rollon' na' benežjue'en ben' yo'o lao ne'i yo'oda'onə', na' Jeso'osən' gwchi'e. Nach yoguə' beṇə' ca' nitə' yo'oda'onə' chosə'əgüiachgüe'ene'. ²¹ Na' gwzolao be'e dižə'anə', gwne': —Ža neža bachac can' na Xtižə' Diozən' de'en babenele.

²² Na' yoguə' beṇə' ca' gwse'ene dižə' de'en be'enə' besyə'əbanene' catec mba naquə xtižə' Jeso'osən', na' gwso'e dižə' güen che'enə'. Na' gwse' ljuežjga'aque': —¿Ecaguə bengan' xi'in Jwsen'?

²³ Nach gož Jeso'osən' lega'aque': —Šəquə güe'ele nada' can' na dicho chelen' de'en na: "Beṇə' güen rmech le', beyon cuino'." Na' güe'eljale nada': "De'en babeneto' beno' Capernaum de'e zaquə' yebane beṇə', łeczə can' cheyalə' gono' lažcho nga."

²⁴ Nach goze'e lega'aque': —De'e li chnia' le'e, beṇə' gwlaž che beṇə' güe' xtizə' Diozən' bito chse'ejle'e che'. ²⁵ Can' goquə ca tyemp che profet Liazən' bito bi bi yejw goquə šon iz yo'o gašjə, na' goc bgüin juisy čhega'aque' doxen gan' zelao mbane Izraelən'. De'e li chnia' le'e, gwnitə' zan no'olə gozebə Izraelən' cana'. ²⁶ Pero bito bselə' Diozən' Liazən' par gaquəlene' ni to lega'aque'. Bsele'ene' yetolə yež de'en nzi' Sarepta ga mbane Sidon par goclene' to no'olə gozebə. ²⁷ Na' leczə can' goquə tyemp che de'e profet Lesion' gwnitə' zan beṇə' Izraelən' beṇə' gwsa'acšene len yizgüe' de'en ne' lepr. Ni to lega'aque' cui beyon Lesion'. Tozə Naaman beṇə' Siria beyon Lesion'.

²⁸ Na' yoguə' beṇə' ca' ža' yo'oda'onə' catə' gwse'ene' dižə' quinga besə'əža'achgüe'. ²⁹ Na' le'e besyə'əzoža'ate' na' besyə'əbeje' Jeso'osən' syodan' na' gosə'əče'ene' to lao ya'a galə'əzə gan' chi' syodan' gwse'ene'ene' yoso'oxope'ene' par che'elə, pero bito goquə bi so'onene' le'. ³⁰ Con beza' Jeso'osən' bedie' gwcholga'aque'enə'.

Jeso'osən' bebeje' de'e xio' de'en yo'o yaz yichjla'aždao' to beṇə'

³¹ Na' jsue' syoda Capernaum gan' mbane Galilean'. Na' yoguə' ža dezcanzən' bsd blo'ine' beṇə' ca' ža' lo'o yo'oda'onə'. ³² Na' beṇə' ca' besyə'əbanene' ca naquə de'en bsd əblo'ine' lega'aque' čhedə' bsd blo'ine' lega'aque' ca'aczə to beṇə' banded gaxjw gwche'.

³³ Lo'o yo'odao' na' gwzo to beṇə' yo'o yaz de'e xio' yichjla'aždaogüe'enə'. Na' bgosya'an be'enə' gwnan: ³⁴ —Ljoyeto'onə'. Partlə le', partlə neto' Jeso'os beṇə' Nasaret. Ćezedežiayi'o neto'onə'? Nezcžəto' no le': Le' naco' beṇə' la'aždao' xi'ilažə' juisy na' Diozən' bsele'e le'.

³⁵ Jeso'osən' gwdile' de'e xi'onə' na' gože'en: —Ššago'. Bechoj yichjla'aždao' benga.

Na' bchix de'e xi'onə' be'enə' gwchol beṇə' ca' zjəža'anə' nach bechojən, pero bito benen le' zi'. ³⁶ Na' lechgualə besyə'əbane beṇə' ca' nach gwse' lježjga'aque': —Nactequən' con gwne' ca' na' bechoj de'e xi'onə' de'en yo'o yaz yichjla'aždao' be'enə'. Nabcia' nape' yelə' chnabia' na' yelə' guac de'en chone' mendad yesyə'əchoj de'e xio' ca' na' chesyə'əchojən.

³⁷ Na' ca naquə de'en ben Jeso'osən' gosə' gwlałjə dižə'anə' doxen Galilean', na' len yež ca' de'en zjənyečj zjəmbi'i galə'əzə Galilean'.

Jeso'osən' beyone' taobi'in che Simonṇə'

³⁸ Na' catə' beze'e yo'oda'onə', na' gwyeje' liž Simonṇə'. Na' taobin' che Simonṇə' chacšenene' yo'ochgüe' de'e la' na' gwso'olgüiže' Jeso'osən' yeyone' no'olan'. ³⁹ Na' Jeso'osən' gwzeche' cuite' gan' de'enə' na' bcheque'e gwdile' de'e lanə'

par bechojən no'olən'. Nach taobi'in che Simonnə' le'e beyaste' na' goclene' beṇə' ca'.

Jeso'osən' beyone' beṇə' zan

⁴⁰ Na' catə' bachen bgüižən', yoguə' beṇə' gosə'əche'e con beṇə' chse'i gwde gwde yižgüe' jso'ene' lao Jeso'osən'. Na' Jeso'osən' gwṗoa ne'en yichj to toga'aque' na' beyone' lega'aque'. ⁴¹ Na' leczə bebej Jeso'osən' de'e xio' ca' zjəyo'o zjəyaz lo'o yichjla'aždao' beṇə' zan ca'. Na' besyə'əchojən gosə'ənan zižjo: —Len' naco' Xi'in Diozən'.

Jeso'osən' gwdi'e' lega'aquən na' bito be'e latjə yesə'ənen chedə' zjənezzen de que naque' Cristən' ben' gwlej Diozən' par gaquəlene' beṇə'chən'.

Jeso'osən' gwde' doxenlə Galilean' bsed blo'ine'

⁴² Na' beteyo catə' gwye'eni', beze'e na' gwyeje' to latjə gan' notono nla'. Na' beṇə' ca' besyə'əyilje'ene' na' ja'aque' gan' zoe'enə'. Na' bito gwse'enene' yeza' Jeso'osən' lažga'aque'enə'. ⁴³ Jeso'osən' gože' lega'aque': —Leczə beṇə' ca' nitə' syoda ca' yelə' cheyalə' žjətixjue'iga'acda'ane' dižə' güen dižə' cobən' de que Diozən' nabi'e con notə'ətezə beṇə' əsoe' latjə. Diozən' bsele'e nada' par nič žjətixjue'iga'acda'ane'.

⁴⁴ Ca' goquən' Jeso'osən' gwde' to to yežən' gan' mbane Galilean' na' lo'o yo'odao' chega'aque' ca' bsed blo'ine' lega'aque'.

5

Jeso'osən' bene' par nič gosə'əzene' bia zan bel'ya'a

¹ Na' goquən' lao zecha Jeso'osən' cho'a nesdaon' de'en nzi' Genesaret, gosə'əbiguə' beṇə' zan par bosə'ozenague' xtižə' Diozən' de'en be'enə'. ² Na' Jeso'osən' ble'ine' nitə' chopə barcw dao' cho'a nisən'. Na' beṇə' gwxen bel'ya'a ca' bač besə'əžaše' lo'o barcw ca' na' bachesyə'əyibe' yixjw bel' chega'aque'enə'. ³ Na' Jeso'osən' gwyo'e lo'o barcw che Simonnə' na' gwṇabene' le' gocwlen par nič bžigue'e barcw che'enə' latə' lo'o nisən'. Na' gwche' Jeso'osən' lo'o barcon' nach bsed blo'ine' beṇə' ca'. ⁴ Na' ca' beyož be'e dižə'əṇə' nach gože' Simonnə': —Bžiguə'əch barcw chio'onə' gan' naquə nisən' zitjoch, na' le'e əgwzalə' yixjw chelen' par senle bel'ən'.

⁵ Nach Simonnə' gože' Jeso'osən': —Maestr, babento' žin bedo yel na' ni to cono no bdole'eto'. Pero laogüe de'e bagw-nao' le' ca', yozalə'əchto' yixjw quinga.

⁶ Na' bosə'əzale'e yixjw chega'aque'enə', na' catə' besyə'əbejga'aque'en zjənža'achan bel'ən' yelezə yesə'əchezə'ən. ⁷ Na' beṇə' ca' gwnitə' lo'o barcw che Simonnə' gwsa'axe' beṇə' ljuežjga'aque' ca' zjəža' lo'o barcon' yeto par əžse'eclene'

lega'aque'. Na' catə' besə'əžin beṇə' ca' na' bosyo'osša'ache' barcw ca' xte ca baçh gwzolaο chse'etjən xan nisən'. ⁸ Nach Simonṇə' ben' leczə le Bed catə' ble'ine' can' goquən', bzo xibe' lao Jeso'osən' na' gože'ene': —Bebi'izə'əšga len nada' Xana', çhedə' la' naca' to beṇə' güen de'e mal.

⁹ Gwne' ca' çhedə' le' txen len beṇə' ca' ža'alene' lo'o barcon' besyə'əbanchgüeine' ca naquən' gosə'əzene' beḷ zan ca'. ¹⁰ Na' leczə ca' besyə'əbane xi'in Sebedeon' çhopə bišə'əte Jacobən' len Juanṇə', beṇə' ca' chso'on žin txen len Simonṇə'. Nach Jeso'osən' gože' Simonṇə': —Bito žebo'. Le' naco' beṇə' gwxen beḷ. Pero na'a gaco' beṇə' güe' xtiža'a, na' gono' par niçh so'ombia' beṇə' nada'.

¹¹ Na' catə' besyə'əžinlene' barcw ca' yo biž, gosə'əbejyichje'en na' len yoguə' šinlazga'aque' nach jəsə'ənaogüe' Jeso'osən'.

Jeso'osən' beyone' to beṇə' che'i yižgüe' de'en nzi' lepr

¹² Na' goquən catə' zo Jeso'osən' to syoda, bžin to beṇə' chacšenchgüeine' len yižgüe' de'en ne' lepr. Na' be'enə' catə' ble'ine' Jeso'osən' bzo xibe' laogüe'enə', na' belgüiže'ene' gože'ene': —Xana', gonšguei ben par niçh yeyacda'.

¹³ Nach Jeso'osən' bli ne'enə' gwdane'ene' na' gože'ene': —Guacczə beyaque.

Na' le'e beyacteine' ca naquə yižgüe' de'en che'ine'enə'. ¹⁴ Na' Jeso'osən' bene' mendad ni tozə cui no no güe'elene' dižə' ca naquə de'en babene' len le', na' gože'ene': —Gwwej lao bxožən' niçh le'ine' de que baçh beyacdo'. Na' gwnežjo'one' to bia yixə' gote' lao Diožən' ca de'en non de'e Moisezən' mendad par niçh yesə'əneze beṇə' de que babeyacdo'onə'.

¹⁵ Na' tža tža gwdach dižə' ca naquə milagr ca' de'en chon Jeso'osən'. Na' beṇə' zan besə'ədopə besə'əžague' par boso'ozenague' xtižə' Jeso'osən' na' par niçh beyone' con beṇə' ca' chsa'acšene ca naquə yižgüe' de'en chse'ine'. ¹⁶ Na' tši'i güejə bechoj Jeso'osən' beyeje' latjə dašən' par jəyene' orasy-onṇə'.

Jeso'osən' beyone' to beṇə' nat to part cuerp che'enə'

¹⁷ Na' goquən' to ža zo Jeso'osən' lo'o yo'o gan' zoe'enə' chsed chlo'ine' beṇə'. Na' galə'əzə zjəchi' to çhopə beṇə' Izrael beṇə' ca' babesə'əchoj zjənzi' fariseo por ni che can' choso'osed choso'olo'ine'. Na' yebaḷə beṇə' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moisezən' zjəlene' lega'aque'. Beṇə' ca' ža' na' za'aque' yoguə'əloḷ yež gan' mbane Galilean' len Jodean', na' leczə bale' za'aque' syoda Jerosalenṇə'. Na' boso'ozenague' dižə' de'en be' Jeso'osən'. Na' yeḷə' guac che Xancho Diožən' gwzon len Jeso'osən' par beyone' beṇə' güe' ca'. ¹⁸ Na' besə'əžin xoṇj beṇə' zjənlene' to beṇə' nat to part cuerp che'enə', zjənxo'e'ene' to lao cam dao'. Na' gwsa'aclaš'e yešə'ədie' na'

əžs'o'ene' lao Jeso'osən'. ¹⁹ Na' tant beṇə' zan ža' caguə goquə yesə'əžinlene' beṇə' gü'e'enə' gan' zo Jeso'osən'. Na' beṇə' ca' gwse'epe' yichjo'olə par boso'osaljue' na' boso'oletje'ene' len xcame'enə' nič bžine' lao Jeso'osən' gwchol beṇə' zan ca'. ²⁰ Ca naquə gocbe'i Jeso'osən' de que gwso'onlilaže'ene', gože' beṇə' gü'e'enə': —Babezi'ixena' xtolə'onə'.

²¹ Na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizezən' na' beṇə' fariseo ca' gwzolao chso'one' xbab: “Benga chžia chnite'e Diozən' de'en choṇ cuine' ca Dioz. Notono no gaquə yezi'ixen xtolə' beṇə'chən' šə caguə tozə Diozən'.”

²² Jeso'osən' gocbe'ine' xbabən' de'en gwso'one'enə' nach gože' lega'aque': —¿Bixčhen' chonle xbabən' ca' lo'o yichjla'ažda'olenə'? ²³ Šə con yapa'ane' de que babezi'ixena' xtole'enə', bito nezele šə napa'yelə' gwnabia' par yezi'ixena'an. Pero šə yapa'ane': “Gwyas na' gwda”, guatə'əbia' šə napa'yelə' gwnabia'anə' par gaquə can' nia'anə'. ²⁴ De'e nga gona' par nič ənezele de que napa'yelə' gwnabia' lao yežlyo nga par yezi'ixena' xtolə' beṇə'chən', nadan' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beṇə'ch.

Nach gože' beṇə' gü'e'enə': —Gwyas, beyoa' xcamo'onə' na' beyej ližo'onə' to šao' to güen.

²⁵ Na' le'e gwyasseste be'enə', chosə'əgüiate' beṇə' ca' nitə'anə'. Nach beyoa' xcame'enə' gan' xoe'enə' beze'e zjəyede' liže' cho'elaogüe'e Diozən'. ²⁶ Na' yoguə'əloł beṇə' ca' ža'anə' besyə'əbanene' na' gwso'elaogüe'e Diozən'. Na' do chžebga'aque' gosə'əne': —Na'a bable'icho to de'e zaquə' yebanecho.

Jeso'osən' gwleje' Lebin' par gwlene' disipl che' ca'

²⁷ Gwde na' beza' Jeso'osən' na' ble'ine' to beṇə' gočhixjw beṇə' le Lebi, chi'e latjə gan' chčhixjue'enə'. Na' Jeso'osən' gože'ene': —Da len nada'.

²⁸ Nach be'enə' le'e gwzoža'ate' gwlejyichje' yoguə' šinlaze' na' gwejlene' Jeso'osən'.

²⁹ Nach Lebin' bene' to lni xen liže'enə' par Jeso'osən'. Na' ja'ac beṇə' zan beṇə' gočhixjw ca' na' beṇə' yeziquə'əchlə na' gosə'əbe'elene' lega'aque' cho'a mesən' par gwsa'ogüe'. ³⁰ Na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizezən' na' len beṇə' fariseo ca' gwsa'acyože' disipl che' Jeso'osən', gwse'e lega'aque': —Malən' chonle che'ej chaole txen len beṇə' gočhixjw na' nochlə beṇə' güen de'e mal ca' beṇə' cui chonlento' txen.

³¹ Jeso'osən' gože' lega'aque': —Benə' cui chsa'acšene bito chəsə'əyažjene' beṇə' güen rmech. Beṇə' ca' chsa'acšene lega'aque'enə' chəsə'əyažjene' beṇə' güen rmech. ³² Nada' za'a zedəyena' par nič beṇə' ca' zjəneze de que zjənaque' beṇə'

güen de'e mal yesyə'ədinjene' xtolə'əga'aque'enə', pero bito zedeyena' par ničh beṇə' ca' chsa'aque' bazjənaque' beṇə' güen yesyə'ədinjene' xtolə'əga'aque'enə'.

Gosə'əṇabene' Jeso'osən' bixčhen' bito gwleje' tgüejə cui əse'ej əsa'ogüe'

³³ Nach yebaḷə beṇə' gwse'ene': —Zan las neto' disipl čhe Juannə' na' leczə ca' disipl čhe beṇə' fariseo ca' chzoto' sin cui che'ej chaoto' par cho'ela'oto' Diozən' na' chonczəto' orasyon. Pero na' disipl čhio' ca' chse'ej chsa'ogüe'. ¿Bixčhen' ža?

³⁴ Nach gož Jeso'osən' lega'aque': —Cata' chac to yelə' gošagna' beṇə' migw čhe be'enə' chšagna'anə' chse'ej chsa'ogüe'. Na' ca'aczən' naquən len nada' na' len disipl čhia' ca', chse'ej chsa'ogüe' lao ne'e zoa' len lega'aque'. ³⁵ Cata'əchən' əžin ža yesə'əče'eṁaxj beṇə' contr čhia' ca' nada', cana'achən' əchoj cata' bito əse'ej əsa'o disipl čhia' ca'.

Jeso'osən' gwne' ca' bsaquə'əlebe cuine' ca beṇə' gošagna', na' disipl čhe' ca' ca beṇə' migw čhe beṇə' gošagna'anə'.

³⁶ Na' gozo'elene' lega'aque' to jempl par ničh gwsa'acbe'ine' de que bito gaquə yesə'ənaogüe' costombr gol čhega'aque' na' yesə'ənaotie' de'en chsed chlo'ine'. Gože' lega'aque': —Notono beṇə' zo beṇə' chčheze'e xa cobe'en na' yode'en xa gole'enə'. Šə gone' ca' la' gwxiṇje' xa cobe' na'anə' na' xa gole'en bito gaquən lebe len pedas xa cobe'enə'. ³⁷ Na' leczə ca' notono zo beṇə' chgue'e bino cobən' lo'o yid golə. Šə gone' ca' ža, bino cobən' əchezə'ən yid golən' na' laljə binon' na' cuiayi' yidən'. ³⁸ Cle la' cheyalə' que'e bino cobən' lo'o yid cobə. ³⁹ Na' ca naquə beṇə' bačh yo'olaogüe' che'eje' bino golən' bito yene'ene' ye'eje' bino cobən', čhedə' əne': “Bino golən' naquəchən güen.” Leczə can' naquən len beṇə' bačh yo'o yichje' costombr gol čhe'enə', bito yene'ene' gwzenague' čhe de'e cobən'.

6

Ža dezcanz bosolečhj disipl ca' trigon' par gwsa'ogüe'en

¹ Na' gozaquən to ža dezcanz Jeso'osən' gwdie' len disipl čhe' ca' gan' nyaž trigon'. Nach disipl čhe' ca' gosə'əlečje' trigon', na' gosə'əxobe'en, na' gwsa'ogüe'en. ² Nach besə'əle'i baḷə beṇə' fariseo ca' can' gwso'on disipl ca' na' gwse'e lega'aque': —¿Bixčhen' chonle de'en bito de lsens goncho ža dezcanzən'?

³ Na' Jeso'osən' gože' lega'aque': —¿Ecabi za'alažə'əle de'en bablable can' ben de'e Rei Dabin' cata' le' na' beṇə' ljuežje' ca' gosə'ədone'? ⁴ Gwyeje' lo'o yo'oda' əblaonə' na' gwxi'e yetxtil de'en bazjəncua' bχoz ca' par Diozən', na' gwdaogüe'en len beṇə' ljuežje' ca' la'aṇə'əczə cui zjənaque' bχoz. Na' yetxtilən'

cui de lsens par gao con to beṇə' len, letg bχoz ca' chac əsa'ogüe'en.

⁵ Na' lecza gwna Jeso'osən': —Naquən lao na'a əñia' bin' naquən güen goncho ža dezcanzən', nada' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beṇəch.

Beyaque to beṇə' mbižə šla'a ne'en

⁶ Na' yeto ža dezcanz gozeje' lo'o yo'oda'onə' na' bsed blo'ine' beṇə' ca' ža'anə'. Na' entr beṇə' ca' ža'anə' len to beṇə' bambižə ne'e ličan'. ⁷ Na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moisezən' na' beṇə' fariseo ca' nite'e na' chosə'əgüiateze' Jeso'osən', chəsə'əbeze' šə goyone' be'enə' ža dezcanzən' par niç əsa'ogüe' xya contr le'. ⁸ Na' gocbe'i Jeso'osən' xbab čhega'aque'enə' na' gože' ben' mbižə ne'inə': —Da ngalə.

Nach bgüiguə' be'enə' gwzeche' laogüe'enə'. ⁹ Na' Jeso'osən' gože' lega'aque': —Le'e gonšč xbab čhelen' naquən' na lein'. ĵEnan goncho de'e güen ža dezcanzən', o šə nan goncho de'e mal? ĵEnan goncho par niç cui sa'at beṇə' o šə nan goncho par niç sa'ate'?

¹⁰ Jeso'osən' bgüie' yogue'e nach gože' be'enə': —Bli na'onə'.

Nach bli na' be'enə', na' beyaquen. ¹¹ Na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lein' na' beṇə' fariseo ca' lechguale besə'əže'e, na' gwzolao bosoxi'e entr lega'aque' naclə so'one' len Jeso'osən'.

Jeso'osən' gwleje' šižin beṇə' bsi'e apostol

¹² Na' to ža gozej Jeso'osən' lao ya'an jene' orasyon. Na' bedo yel bene' orasyon lao Diozən'. ¹³ Na' catə' gwye'eni'inə' bolgüiže' disipl ca' par gosə'əbigue'e gan' zoe'enə' nach gwleje' šižine' na' əbsi'e lega'aque' apostol. ¹⁴ Na' beṇə' quingan' gwleje': Simon ben' bsi'e Bed, na' Ndres beṇə' bišə' Bedən', na' Jacob, na' Juan, na' Lip, na' Bartolome, ¹⁵ na' Matio, na' Tomas, na' Jacob xi'in Alfeo, na' Simon Selote, ¹⁶ na' Jodas xi'in Jacob, nach Jod Iscariot ben' əbdie' Jeso'osən' lao na' beṇə' contr ca'.

Jeso'osən' bzejni'ine' beṇə' dao' beṇə' zil

¹⁷ Na' beyetje' ya'anə' len lega'aque' na' gwzeche' gan' naquə lašə' len disipl che' ca'. Na' leczə nitə' beṇə' zan beṇə' za'ac doxen Jodean', do Jerosalennə' na' do gan' mbane Tiro na' Sidon. Na' Tiron' len Sidonnə' zjəchi'in cho'a nisdə'onə'. Na' entr beṇə' ca' nitə' choso'ozenag xtižə' Jeso'osən' zjəlen balə beṇə' chse'i yižgüe', na' Jeso'osən' beyone' lega'aque'. ¹⁸ Na' beṇə' ca' zjəyo'o zjəyaz de'e xio' yiçhja'aždaoga'aque'enə' Jeso'osən' bebeje' de'e xio' ca' zjəyo'o zjəyaze'. ¹⁹ Na' yoguə' beṇə' besə'əyiljlaže'e naclə so'one' par niç yesə'əlapə' na'aga'aquen' le' čhedə' len yelə' guac che'enə' chone' par chega'a yižgüe' de'en chse'i to toga'aque'.

Non' zo mbalaz na' non' cui zo mbalaz

²⁰ Na' Jeso'osən' gw̄lis laogüe'enə' bgüie' disipl che' ca' na' gože' lega'aque': —Mbalaz zo le'e beṇə' yašə' chedə' cho'ele latjə chnabia' Diozən' le'e.

²¹ Mbalaz so le'e chdonle ṇa'a, chedə' gwžin ža catə' cuich tonle.

Na' mbalaz so le'e chbežle ṇa'a, chedə' Diozən' gone' par niḅ yebeile.

²² Nada' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beṇəḅ. Na' mbalaz sole šə por ni che de'en chonlilažə'əle nada' chəsə'əgue'i beṇə' le'e, na' šə chesyə'əbeje' le'e lo'o yo'odao' chega'aque'enə', na' šə choso'ožia choso'onite'e le'e, na' šə chəsə'əne' de que nacle beṇə' mal. ²³ Leyebeichgüei catə'an chac de'e quinga, na' le'e so mbalaz, chedə' Diozən' gone' par niḅ gaquəḅhgua de'e güen chele catə' yežinle gan' zoe'enə'. Can' chso'onene' le'e ca'aczən' gwso'one de'e xaxta'oga'aque'enə' de'e profet ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana'.

²⁴ Pero probchguazə le'e beṇə' gwni'a. Chac güen chele ṇa'a, pero caguə par zejlicanən' gaquə güen chele.

²⁵ Probchguazə le'e dechgua de'e chaole ṇa'a. Gwžin ža catə' cuich bi gatə' chele.

Probchguazə le'e zole legr ṇa'a. Gwžin ža catə' yegüine'ele na' cuežyašə'əle.

²⁶ Probchguazə le'e chso'elao' yoguə'əloḷ beṇə' le'e. Ca'aczən' gwso'elao' de'e xaxta'oga'aquen' profet goxoayag ca'.

Cheyalə' gaquecho che beṇə' contr checho

²⁷ Pero le'e chzenagle chia', le'e gaque che beṇə' contr chele ca', le'e gontezə le'e gon de'e güen len beṇə' ca' chəsə'əgue'i le'e. ²⁸ Le'e ṇabtezə le'e ṇab par niḅ beṇə' ca' chso'on contr le'e nite'e mbalaz. Le'e so le'e gon orasyon par beṇə' ca' choso'ožia le'e xyəḅol. ²⁹ Šə to beṇə' tie' xaguə'əlen' šla'a, le'e güe'e de'en yešla'a. Šə to beṇə' əque'e xadoṇ chelen' la fuers, legüe' latjə chine' len xcamislen'. ³⁰ Notə'ətezə beṇə' bi ṇabene' le'e, gwnežjwlene'en. Šə to beṇə' əque'e bitə'ətezə de'en de chele, bito yeṇablen. ³¹ Con yoguə' de'e güen de'e chene'ele so'on beṇəḅən' len le'e, con ca'atezəczən' cheyalə' gonle len lega'aque'.

³² Šə porzə chaquele che beṇə' ca' chsa'aque chele, žbixa yejlaotgualen'? Le'egatezə ca' chso'on beṇə' güen de'e mal ca', chsa'aquene' che beṇə' ca' chsa'aque chega'aque'. ³³ Leczə šə chonle de'e güen porzə len beṇə' ca' chso'on de'e güen len le'e, žbixa yejlaotgualen'? Le'egatezə can' chso'on beṇə' güen de'e mal ca'. ³⁴ Šə porzə chbejle bi de'en chbejle len beṇə' sole lez yesyə'əyone'en le'e, žbixa yejlaotgualen'? Le'egatezə can' chso'on beṇə' güen de'e malən', chesə'əbeje' bi de'en chesə'əbeje'

ljuežjga'aque' na' nite'e lez yesy'ənežjue'en. ³⁵ Pero na' le'e ža, le'e so le'e gaque che beṇə' contr chele ca', na' le'e so le'e gon de'e güen. Na' le'e so le'e cuej bi de'en cuejle beṇə' na' bito sole lez yesy'əyone'en. Šə gonle ca', gwlo'ele de que nacle xi'in Dioz ben' naquə le'ezelaogüe beṇə' blaο, na' Diozən' gone' le'e yelə' bala'an xen. Le'enə' naque' gaḡjwlažə' len beṇə' ca' cui chso'e yelə' choḡcwlēn che' na' yeziquə'əchlə beṇə' güen de'e mal ca'. ³⁶ Cheyalə' yeyašə' yeži'ilažə'əle ljuežj beṇə'chle ca Xachon' ben' zo yoban' cheyašə' cheži'ilaže'e yoguə' beṇə'chən'.

Bito cheyalə' nacho che beṇə' de que zjənapə' dolə'

³⁷ Bito gonle xbab de que zaquə'əle par choglaolen che beṇə' de que zjənapə' dolə'. Šə choglaolen che beṇə' de que zjənapə' dolə', le'egatezə ca' Diozən' choglaogüe'en chele de que naple dolə'. Na' bito bi yosbague'ele beṇə' de que zjənapə' dolə' par nič Diozən' bito bi yosbague'ene' le'e de que naple dolə'. Le'e so le'e yezi'ixen che beṇə' par nič Diozən' yezi'ixene' chele. ³⁸ Le'e so le'e gwnežjo beṇə' šə bi de'en chəsə'əyāžjēne'. Can' chso'on balə beṇə' lechguale nalē'e choso'ochixe' bi de'en chso'ote'e, chosə'əchiše'e lao medid chega'aque'en na' choso'osi'inse'en na' chso'one' xte ca chezoya'an, ca'aczən' cheyalə' gonle gwnežjwle bi de'en chəsə'əyāžje beṇə' par nič leczə ca' gon Diozən' len le'e.

³⁹ Nach Jeso'osən' be'elene' beṇə' ca' ža'anə' yeto jempl. Na' bsaquə'əlebene' beṇə' fariseo ca' na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lein' ca beṇə' lchol chedə' bito gwse'ejni'ine' de'en naquə de'e li na' de'e na'anə' bito goquə yoso'osed yoso'olo'ine'en beṇə' yoblə. Na' gwne': —čEguaquə to beṇə' lchol cue'e nez yeto beṇə' lcholən'? Bito gaque'. Nezecho de que txen žjəsə'əbixē' to lo'o yech. ⁴⁰ Šə to beṇə' chsede' len to maestr, bito nacho guaquə əgwsedene' maestrən'. Na' la'anə'əczə šə ben' chsed ta' yichje' yoguə'əloj de'en əgwlo'i maestrən' le', bito gaque' beṇə' si'inch ca maestrən', sino cachozəczə gaque'.

⁴¹ Chle'ile güe' dao' de'en žia cožə' beṇə' ljuežjle na' cabi chele'ile güe' xen de'en žia cožə'əlen'. ⁴² Che' beṇə' ljuežjle: "Be' latjə gona' rmech güe' daon' de'en žia cožo'o", na' bito chonle rmech güe' xen de'en žia cožə'əlen'. Beṇə' goxoayag le'e, zgua'atec le'e gon rmech güe' xennə' de'en žia cožə'əlen' na' techlə ənezele bi rmechən' chyažjele par gonle rmech güe' daon' de'en žia cožə' beṇə' ljuežjlen'.

De'en choncho chlo'in bin'yo'o lo'o yichjla'azda'ochon'

⁴³ Bito nacho de que to yag frot güen chbian frot de'e cui naquə güen, na' nic ənacho de que yag frot de'en cui naquə güen chbian frot güen. ⁴⁴ Segon can' naquə frot de'en

chbia to to yaguən' nezecho bi clas yaguən'. Yag yešə' bito chbian yixgüion', nic yag bisga' chbian obas. ⁴⁵ To beṇə' la'aždao' xi'ilažə' chone' de'e güen, chedə' la' can' nan lo'o yichjla'ažda'ogüe' nan' chone'. Na' ben' chon de'e mal chone' ca' chedə' chzenague' che la'ažda'omale'enə'. Na' yoguə'əte dižə' de'en chchoj cho'achon' la' lo'o yichjla'ažda'ocho na'anə' za'an.

Chopə beṇə', na' yo'o de'en gwso'on to toe'

⁴⁶ ¿Bixchen' che'ele nada' "Xana'", na' cui chonle can' nona' mendadən'? ⁴⁷ Na'a nia' le'e can' gwxaquə'əlebe yoguə' non' nao nada' na' chzenague' xtiža'anə' na' chone' can' nona' mendadən'. ⁴⁸ Gwxaquə'əlebene' ca to beṇə' ben yo'o. Na' gwche'ene' zitjw gwleque' lan yo'onə' de'en naquə de'e gual. Na' catə' bchojchgua yaonə', gwyečhjən liže'enə' na' bito bebiṇən cuiayi'in, chedə' gwzo chečchguan. ⁴⁹ Na' yoguə' non' cui chzenague' che xtiža'anə' gwxaquə'əlebene' ca yeto beṇə' ben yo'o. Con bene'en lao yo na'azə sin cui bi lanei gwleque'. Na' catə' bchojchgua yaonə' gwyečhjən liže'enə', na' bebiṇən gwžiai'iteczən.

7

Jeso'osən' beyone' xmos to capitan

¹ Na' catə' beyož be' Jeso'osən' dižə'ən len beṇə' ca', beyeje' Capernaunnə'. ² Na' zo to capitan beṇə' bito naque' beṇə' Izrael, na' zo to xmosə' chacšenchgüeine' na' yelezə gate'. Na' capitannə' chacchgüeine' che'. ³ Na' catə' bene capitannə' dižə' che Jeso'osən', bsele'e balə beṇə' golə beṇə' blao che beṇə' Izrael ca' par jse'etə'əyoine' Jeso'osən' šeje' liže'enə' par yeyone' xmosen'. ⁴ Nach catə' besə'əžine' gan' zo Jeso'osən' gwsa'atə'əyoine' le' gaquəlene' capitannə', na' gwse'e Jeso'osən': —Naque' to beṇə' zaque'e par gaquəleno'one', ⁵ chedə' chaquene' che chio'o beṇə' Izrael. Na' le' bene' yo'odao' cheto' nga len xmeche'.

⁶ Nach gwyej Jeso'osən' len lega'aque'. Pero ze'e yesə'əžine' liže'enə' catə' bsele' capitannə' balə beṇə' migw che'enə' lao Jeso'osən', na' gwse'ene': —Capitannə' ne' de que bito gonzi'ilažo'o yido' liže'enə', chedə' la' nezene' de que bito zaque'e par šo'o liže'enə'. ⁷ De'e na'anə' bito beyaxjene' denabene' le' gaquəleno'one'. Con chene'ene' gonšgo' mendadən' na' yeyaque xmosə'enə'. ⁸ Capitannə' ne' de que zoe' xni'a rein', pero leczə nitə' soldad che' ca' xni'enə'. Na' catə' che'e toe': "Gwyej", na' cheje', na' catə' che'e yetoe': "Da", na' chide'. Na' catə' che'e xmosen': "De'e nga gono'", na' chone'en. Na' nezene' de que con əṇao' yeyaque xmosə'enə' na' yeyaquene'.

⁹ Na' Jeso'osən' catə' benene' dižə' de'en əgwse' beṇə' migw che capitannə' le', bebanene' na' beyechje' gože' beṇə' ca' zjəsə'ənao le': —Echnia' le'e, bitonə' želda' beṇə' gonlilažə' nada' ca chonlilažə' capitannə' nada'. Ni to beṇə' Izrael cui chonlilažə' nada' ca bengā.

¹⁰ Nach jəya'ac beṇə' ca' bselə' capitannə', na' catə' besyə'əžine' liže'ena' babeyaquer xmosə'ena'.

Jeso'osən' bosbane' xi'in to no'olə gozebə

¹¹ Na' gwyej Jeso'osən' to syoda de'en nzi' Nain, nžague' disipl che' ca' na' zan beṇə' yoblə. ¹² Bazja'aque' galə'əzə par yesə'əžine' cho'a puert che syodan', na' lei chəsə'əchoj xonj beṇə' cho'a puertən' zjanlene' to beṇə' guat. Na' ben' gotən' naque' beṇə' tlišə', na' xne'en naque' beṇə' gozebə. Na' beṇə' zan beṇə' lao' syodan' zjanžague' xna' beṇə' guatən'. ¹³ Na' catə' ble'i Xanchon' no'olən', beyaše'ene' le', nach gože'ene': —Bito cuežo'.

¹⁴ Nach zde' na' jtane' yagant gan' xoa beṇə' guatən', na' beṇə' ca' zjanlen le'ena' gosə'əbeze'. Nach gože' beṇə' guatən': —Beṇə' güego', beyas.

¹⁵ Nach beṇə' guatən' beyase' gwchi'e na' gwzolao cheṇe'. Na' Jeso'osən' beyone' le' lao na' xne'ena'. ¹⁶ Na' yoguə' beṇə' ca' besə'əžebe' nach gwso'elaogüe'e Diozən' chəsə'əne': —Babla' to profet əblao gan' nga zocho ŋa'a. Na' Diozən' bagocwlene' chio'o naccho ŋasyon che'ena'.

¹⁷ Na' ca naquə de'en ben Jeso'osən' gosə' gwłaljə dižə' che'ena' doxen Jodean' na' yež ca' de'en zjənyečhj zjəmbi'i galə'əzə.

Juannə' bselə'e čhopə disipl che' gan' zo Jeso'osən'

¹⁸ Nach disipl che Juannə' jəsyə'eye'elene' le' dižə' yoguə' ca naquə de'e ca' chon Jeso'osən'. ¹⁹ Nach gox Juannə' čhopə disipl che' ca' nach gože' lega'aque': —Le'e žja'ac gan' zo Jeso'osən' na' ye'elene': “¿Elen' ben' naquən əselə' Diozən' o šə soto' lez yidə beṇə' yoblən?”

²⁰ Nach disipl ca' catə' besə'əžine' gan' zo Jeso'osən' gwse'ene': —Juan ben' chčhoa beṇə' nis bselə'e neto' laogo' nga par ənabeto' le' šə len' ben' naquən əselə' Diozən' o šə soto' lez yidə beṇə' yoblən'.

²¹ Lao or na'atezə žlac ne'e nitə' disipl che Juannə', Jeso'osən' beyone' beṇə' zan beṇə' ca' chsa'acšene na' beṇə' chse'i yižgüe' gual. Leczə bebeje' de'e xio' ca' de'en zjəyo'o zjəyaz yichjla'aždao' beṇə', na' bene' par nič besyə'əle'i beṇə' lčhol. ²² Nach Jeso'osən' boži'e xtižə' beṇə' ca' bselə' Juannə' laogüe'ena' gože' lega'aque': —Le'e žjəya'ac na' le'e žjəyeyež Juannə' doxen de'e ca' bable'ile na' de'e ca' babenele. Bable'ile

chona' par nič balə beṇə' l̥cho| chesyə'əle'ine', na' balə beṇə' coj chesyə'əde', na' yebalə beṇə' cuež chesyə'əyenene', na' leczə balə beṇə' gwse'i yižgüe' de'en ne' lepr babiesyə'əyaquene'. Bable'ile bosbana' balə beṇə' guat na' babenele cho'a dižə' güen dižə' cobə chia'anə' len beṇə' yašə' ca'. ²³ Mbalaz zo beṇə' chejle'e de que Diozən' bsele'e nada'.

²⁴ Na' catə' besyə'əsa'ac disipl che Juannə' nach Jeso'osən' be'elene' beṇə' ca' zjəndobən' xtižə' Juannə', gože' lega'aque': —¿Nacxa naquə ben' jəle'itgüeiczele latjə dašən'? ¿Ešayečə šayen chaque'? Bito. ²⁵ ¿Nacxan' goque' catə' jəle'ilene'? ¿Enyaze' lachə' šao'? ¿əšə bito? la' beṇə' ca' zjənyaz lachə' šao' nite'e yo'o güenchgua ca no liž rei, na' bito bi chesə'əyazjene' par yesə'əchoje' ližga'aque'enə'. ²⁶ ¿Noxan' jəle'ilen' ža? ¿Eto profet ben' cho'e xtižə' Diozən'? De'e li naque' to profet. Pero əchnia' le'e caguə con to profetən'. ²⁷ Che bengan' nyojən le'e Xtižə' Diozən' nan:

Nada' Dioz əsela'a to beṇə' cuialaogüe' güe'e xtižo'onə', par nič nitə' beṇə' probnid par əso'elaogüe'e le' catə'ən yido'.

²⁸ Echnia' le'e, notono beṇəch ne'e so beṇə' naquəch beṇə' blaoch ca Juannə'. Na' notə'ətezəchlə beṇə' güe'e latjə nabia' Diozən' le', la'ənə'əczə bito naque' beṇə' blaogwžin ža catə' šejni'ichene' chia' clezə ca Juannə'.

²⁹ Na' balə beṇə' gochixjw ca' na' len yeziquə'əchlə beṇə' ca' bchoa Juannə' nis, gwsa'acbe'ine' de que de'e li zjənaque' beṇə' mal lao Diozən' catə' gwse'enene' dižə' de'en be' Juannə' len lega'aque'. ³⁰ Pero na' beṇə' fariseo ca' na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moisezən' gwso'onczə yichjlaoga'aque' cui besyə'ədiŋjene' xtolə'əga'aque'enə' can' gone'e Diozən' na' bito bchoa Juannə' lega'aque' nis.

³¹ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —¿Nac əgwsaquə'əlebetgüeida' le'e mbanle na'a? na' ¿nac nacle?

³² Egwsaquə'əlebeda' le'e ca bidao' chedə' cuiczə bi de žleb chele. Ca naquə bidao' ca' catə' nitə'əbo' do gan' chac ya'a chse' ljuežjga'acbo': “Bento' legr, bito gwyo'olažə'əle, na' babento' bgüine bgüež, peor.” ³³ Juan ben' chchoa beṇə' nis bide' laole nga. Bito güe'ej gwdaošaogüe'e can' chse'ej chsa'o beṇə' yoblə, na' nic güe'ejje' bino. Nach gwnale che': “Yo'o yaz de'e xi'onə' yichjla'aždaogüe'enə'.” ³⁴ Na' nada' ža, Diozən' bsele'e nada' golja' beṇəch, na' chle'ile che'ej chaogua' can' che'ej chaole, na' nale chia' de que naca' beṇə' lia na' beṇə' güe'e zo. Na' leczə nale de que naca' migw che beṇə' gochixjw ca' na' migw che yeziquə'əchlə beṇə' ca' chso'on de'e mal. ³⁵ Pero na' Diozən' chone' par nič beṇə' ca' choso'ozenag che' chso'one' ca nacbja' de que le' naque' le'ezelaogüe beṇə' sin'.

Jeso'osən' gwyeye' liž Simon beṇə' fariseo

³⁶ To beṇə' fariseo bene' combid Jeso'osən' šeje' liže'enə' par əsa'ogüe'. Na' bžin Jeso'osən' liž be'enə' na' gwchi'e cho'a mesən'. ³⁷ Na' to no'olə beṇə' güen de'e mal beṇə' lao' syodan' gwñezene' de que Jeso'osən' əžine' liž be'enə'. Na' Jeso'osən' len beṇə' ca' yelə' banite'e cho'a mesən' par əsa'ogüe' catə' bgüigua' no'olən' cuit Jeso'osən' noxe'e to lmet de yej de'e yožə to set de'e zaque'e de'e chlā' zix. ³⁸ Na' no'olən' jəbigue'e galə'əzə xni'a Jeso'osən', na' gwcheže'. Nis əxchež che'enə' bžonən' ni'a Jeso'osən' na' bgüisən. Na' bxie' ni'enə' len yišə' yichje'enə', na' bnopə'en, na' gwdebe'en set zixən'. ³⁹ Na' beṇə' fariseon' ben' ben Jeso'osən' combid, catə' ble'ine' can' chon no'olən', na' goquene': —Žalə' be'enga naque' profet, guache'ine' de que no'olə nga naque' beṇə' güen de'e mal.

⁴⁰ Nach Jeso'osən' gože'ene': —Simon, de to de'e che'enda' əñia' le'.

Nach Simonṇə' gože' Jeso'osən': —Gwnan Maestr.

⁴¹ Jeso'osən' gože'ene': —Gwzo to beṇə', na' gwnitə' čhopə beṇə' gwsa'ale'e xmeche'. Toe' gole'e gveyə' gveyoa mech de'en ne' denario, na' ben' yeto gole'e šiyon denario.

⁴² Na' čopte beṇə' ca' ni toe' cui de čhəga'aque' par yesyə'əyixjue' xyan', na' ben' gwlej mechən' bñitlaogüe' de'en chsa'ale'e che'enə'. Gwnašc nada', čnoe' entr beṇə' ca' čhopə gwsa'aquechene' che'?

⁴³ Nach Simonṇə' gože'ene': —Šəquə ben' əbñitlaogüe' xya čhein' de'e xench.

Jeso'osən' gože'ene': —De'e li can' bagwna'onə'.

⁴⁴ Nach gwyečje' bgüie' no'olən' na' gože' Simonṇə': —čEchle'ido' no'olə nga? Nada' bagwyo'a ližo' nga, na' bito beṇə' nis čhib ni'a, pero no'olə nga bagwdibe' ni'anə' len nis əxchež che'enə', na' bxi'en len yišə' yichje'enə'. ⁴⁵ Bito bnopo'o nada', pero na' no'olə nga dezd bla'atia' nga chnope'e ni'anə'.

⁴⁶ Bito gwdebo' set yichja'anə', pero no'olə nga bagwdebe' set zixən' ni'anə'. ⁴⁷ Na' əchnia' le', xtole'enə' gwsa'aquən de'e zan, pero babezi'ixena' che'. De'e na'anə' chacchgüeine' čhia'. Ben' bito əžinlažə' xtole'enə' ca xtolə' no'olə nga, catə' yezi'ixena' che' bito gactequene' čhia'.

⁴⁸ Nach gože' no'olən': —Babezi'ixena' xtole'onə'.

⁴⁹ Nach beṇə' ca' chsa'o len Jeso'osən' txen lao mesən' gwzola' chse' ljuežje': —čNoxa bengə chaclizene' de que le'enə' chezi'ixene' dolə'?

⁵⁰ Nach gož Jeso'osən': —De'en chonlilažo'o nada' babezi'ixena' čchio'. Beyej to šao' to güen.

8

No'ol ca' gwsa'aclen Jeso'osən'

¹ Na' techlā gwyej Jeso'osān' to to syoda na' to to yež de'en zjānyechj zjāmbi'i Galilean', na' jtixjui'e dižā' güen dižā' cobā de que Diozān' nabi'e con notā'atezā beṇā' soe' latjā. Na' zja'aclen beṇā' šižin ca' le', beṇā' ca' zjānzi' apostol. ² Nach xonj no'olā leczā zja'aclene' Jeso'osān', beṇā' ca' babeyone'. Balē' babebeje' de'e xio' de'en zjāyo'o zjāyaz yichjla'aždaoga'aque'enā', na' yebalē' babeyone' lega'aque' catā' gwsa'acšenene'. Na' entr no'ol ca' len ben' le Maria beṇā' Magdala, bebej Jeso'osān' gažā de'e xio' ca' zjāyo'o zjāyaz yichjla'aždaogüe'enā'. ³ Nach leczā len ben' le Xguan, xo'olā Chosa. Na' Chosan' yo'o lao ne'e chape' liž Erodān' na' yežlyo che' ca'. Na' leczā len ben' le San gwyejlēne' Jeso'osān', na' yezan beṇā' yeziquā'achlā. Na' no'ol ca' boso'očhine' bitā'atezā de'en gotā' čhega'aque' par bosā'anežjue' de'en byažje Jeso'osān' len disipl che' ca'.

Jempl che beṇā' gozān'

⁴ Na' beṇā' zan besā'ādope' gan' zo Jeso'osān' beṇā' za'ac to to syoda ca'. Na' be'e to jempl bzejni'ine' lega'aque' can' gwxaquā'elebe xtižā' Diozān'. Gwne': ⁵ —To beṇā' gwze'e zde' güen trigw. Na' lao chose' trigon' balān jāsā'achazān cho'a nez, na' boso'olej boso'ošošj beṇā' len, na' bia žia xile'e bia chaš le'e yoban' gwsa'ob len. ⁶ Na' balān jāsā'achazān ga naquā lao yej, na' catā' bla'aquānnā' gosā'abižān čhedā' caguā bi gopā' denā'. ⁷ Na' yebalān besā'āgo'oṇān lao yo ga nchixā xsa yešā' na' bla'aquān txeṇ na' boso'ololā' yag yešā' ca' lega'aquān. ⁸ Na' yebalān besā'āgo'oṇān lao yo šao' na' bla'aquān na' gosā'ābian to gueyoa güejā.

Na' beyož be'e dižā' quinga gwne' zižjo gwne': —Le'e žia nagle de'e chene, legwzenag.

Jeso'osān' gože' disipl che' ca' bixchen' bzejni'ine' beṇā' len jempl

⁹ Nach disipl che' ca' gosā'ānabene' le' bi zeje jemplān' de'en be'enā'. ¹⁰ Na' gož Jeso'osān' lega'aque': —Diozān' chone' par nič le'e ānezele de'en cui no gwneze antslā de que nabi'e con notā'atezā beṇā' soe' latjā. Pero beṇā' yeziquā'achlā cho'elenga'aca'ane' jempl čhedā' bito chse'ejle'e čhia'. Chona' ca' par nič yešā'ale'ine' de'en chona' na' bito sa'acbe'ine' bi zejen, na' par nič āse'enene' xtižā'anā' na' cui se'ejni'ine'en.

Jeso'osān' bzejni'ine' bi zeje jempl che beṇā' güen trigon'

¹¹ Na' ca' naquā jempl nga zejen quinga: Ca de'en byažān' naquān xtižā' Diozān'. ¹² De'en jāsā'achaz cho'a nezān' zejen ca' beṇā' ca' chse'ene xtižā' Diozān' pero na' le'e chžinte gwxiye'enā' chebejān xtižā' Diozān' lo'o yichjla'aždaoga'aque'enā' par nič cui so'onlilaže'ene' na' cui yesyā'āchoje' xni'a de'e malān'. ¹³ Na' de'e ca' besā'āgo'oṇ

gan' naquə lao yej gwxaquə'əleben ca beṇə' ca' chəsyə'əbei choso'ozenag xtižə' Diozən'. Pero zjənaque' ca to de'e cui bi loī chon, šložga chse'ejle'e che xtižə' Diozən'. Na' catə' chac bi de'e mal čhega'aque' le'e chəsə'əbejyichjte'en cuich choso'ozenague' čhei. ¹⁴ Na' de'e ca' besə'əgo'onən lao yo ga nchixə xsa yešə' zejen ca beṇə' ca' bazjənenene' xtižə' Diozən'. Pero lao zjəmbanga'aque' chesyə'əlal chesyə'əžejene', na' chse'enene' yesə'əni'e, na' chəsə'əde' legr. Na' de'e quinga chso'one'enə' choso'ołolə'an xtižə' Diozən' de'en bayo'o yichjla'aždaoga'aque'enə', na' de'e na'anə' cui chso'onlilaže'ene' can' cheyalə'. ¹⁵ Na' de'e ca' besə'əgo'onən lao yo ša'onə' zejen ca beṇə' la'aždao' güen ca' catə'an chse'enene' xtižə' Diozən' chəsə'əzi'en chso'onen čhega'aque'. Na' chso'onlilaže'ene' na' chesə'əgo'o chesə'əčhejlaže'e len bitə'atezə de'en chac čhega'aque' par chso'one' can' chene'e Diozən'.

Bitobi ngašə' de'e nacho cui no yene le'i

¹⁶ Na' Jeso'osən' bsaquə'əlebene' de'en bsed əblo'ine'enə' ca to yi', gwne': —Notono no gualə' to yi' na' gwdose'en to žomə na' nic no gwcuəšə'an xan xcamei. Syempr chde'e yi'inə' le'e ze'e par nich əgwse'eni'in len yoguə' beṇə' so'o lo'o cuartən'. ¹⁷ Guaquə can' na dicho de'en na: “Yoguə'əloł de'en ngašə' na'a, gwžin ža la'alaon, na' yoguə'əloł de'en cui no gwse'ejni'i antslə, leczə gwžin ža se'ejni'i beṇə' len.”

¹⁸ De'e na'anə' le'e co'o yichjle de'en chnia' le'e, čhedə' la' šə chzenagle xtižə'anə' əgwzejni'ichda' le'e. Pero na' šə bito chzenagle čhei, de'e daon' baṇezele ganlažə'əlen.

Xna' Jeso'osən' na' biše'e ca' besə'əžine' gan' zoe'

¹⁹ Na' xna' Jeso'osən' len beṇə' biše'e ca' besə'əžine' gan' zo Jeso'osən' na' gwsa'aclače'e yesə'ədie' pero tant beṇə' zan ža' caguə goquə yesə'əžine' gan' zoe'enə'. ²⁰ Na' gwnitə' beṇə' gwse'e Jeso'osən': —Xna'on len beṇə' bišo'o ca' zjəzeche' na'ate, na' chse'enene' əso'elene' le' dižə'.

²¹ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Beṇə' ca' choso'ozenag xtižə' Diozən' na' chso'one' can' nan, lenczəga'aque'enə' zjənaque' xna'a na' biša'a.

Jeso'osən' bcueze' be' bdon' lao nisdə'onə'

²² Na' gozac to ža Jeso'osən' gwyo'e to lo'o barcw len disipl čhe' ca', na' gože' lega'aque': —Ełaguə'əcho yešla'alə nisdə'onə'.

Nach bos'ose'e barcon'. ²³ Lao zda barcon' gwtas Jeso'osən'. Na' gwzolao gwyechj to be' gual lao nisdə'onə' na' barcon' gwzolao gwyožən nisən' na' besə'əxožene' yesə'əbiayi'e. ²⁴ Nach bosyo'osbane' Jeso'osən' gwse'ene': —¡Maestr! ¡Maestr! ¡Bač chbiayi'icho!

Nach catə' gwyase' ne'e chas chatə' nisdə'onə' na' gwdilə'en len be'enə', na' le'e gosə'əbe'ežiten. ²⁵ Na' gože' lega'aque': —Cheyalə' šejle'echle chia'.

Nach lega'aque' besə'əžebe' na' besyə'əbanene' na' gwse' ljuežje': —Bitolja naquə bengə con to beṇachzə, la' čnacxa gon to beṇach par yebecžie' be' gualən' len nisdə'onə'.

To beṇə' Gadara yo'o yaze' de'e xio'

²⁶ Na' besə'əžine' laž beṇə' Gadara ca', to yež de'e chi' delant Galilean' əlaguə'əcho nisdə'onə'. ²⁷ Na' catə' bechoj Jeso'osən' lo'o barcon', to beṇə' lao' syodan' jəšague' le', beṇə' bagwža yo'o yaz de'e xio' ca' yichjla'aždaogü'e'en. Na' chde' con cui bi bi xe' chazəche', na' bitoch zoe' yo'o, con bazoe' do capsant. ²⁸⁻²⁹ Na' beṇə' gwlaž che' ca' bosə'očheje' ni'a ne'e ca' gden na' gwsə'ape'ene', pero zan las de'e xio' ca' gwso'onən ca' bzočj btine' gdenṇə' na' leczə gwso'onən ca' gwyeje' gan' cui no beṇə' zjəṇla'. Na' be'enə' catə' ble'ine' Jeso'osən' na' bzo xibe' laogü'e'enə' na' de'e xio' ca' bosə'ogosya'an le', zižjo gosə'ənan: —Partlə le', partlə neto', Jeso'os. Naco' Xi'in Dioz ben' naquə le'ezelaogüe beṇə' blaə. Chatə'əyoito' le' cui əgwčhi' əgwsaco'o neto'.

De'e xio' ca' gosə'ənan ca' čhedə' Jeso'osən' bene' mendad yesyə'əchojən lo'o yichjla'aždao' be'enə'. ³⁰ Nach Jeso'osən' gožga'aquen': —čBi lele?

Na' gosə'ənan: —Legion leto'.

Gosə'ənan ca' čhedə' zanən gwso'on yichjla'aždao' be'en'. ³¹ Na' de'e xio' ca' gwsə'atə'əyoin Jeso'osən' cui gone' ca' žjəsyə'ədebən lo'o yech gabilən'. ³² Na' to ya'a de'e zo galə'əzə chaš beṇə' choso'oye' coš zan. Nach de'e xio' ca' gwsə'atə'əyoin le' par güe'e latjə žjəsyə'əžo'on yichjla'aždao' coš ca'. Na' Jeso'osən' be'e latjə. ³³ Nach besyə'əchoj de'e xio' ca' yichjla'aždao' be'enə' na' jəsyə'əžo'on yichjla'aždao' coš ca'. Na' besyə'ədinses coš ca' le'e ya'anə' na' jəsyə'əxopəb lo'o nisdə'onə', na' gwsə'atəb gwse'ejəb nisən'.

³⁴ Na' beṇə' ca' choso'oye' coš ca' besə'əle'ine' de'en bagoquən' na' de'en besə'əžebchgüe' besə'acdoe' nach jəsyə'ədixjue'ine' beṇə' lao' syodan', na' beṇə' nitə' do yoba can' bagoquən'. ³⁵ Na' beṇə' ca' catə' gwse'enene' xtižə' beṇə' goye coš ca' ja'aque' jəšə'əgüie' de'en bagoquən'. Na' catə' besə'əžine' gan' zo Jeso'osən', besə'əle'ine' be'enə' gwyo'o gwyaz de'e xio' ca' yichjla'aždaogüe'enə' bachi'e galə'əzə cuit Jeso'osən', nyaz xalane'e, na' babezošao' yichjla'aždaogüe'enə'. Na' besə'əžebe' de'en goquən'. ³⁶ Na' beṇə' ca' besə'əle'i de'en goquən' gwse'e beṇə' ca' yelə' can' beyaque' ben' gwyo'o de'e xio' ca' yichjla'aždaogüe'enə'. ³⁷ Nach yoguə'əloł beṇə' ca' ža' gan' mbane Gadaran' jse'etə'əyoine' Jeso'osən' yeze'e lažga'aque'enə'

chedə' besə'əžebchgüe'. Nach beyo'o Jeso'osən' lo'o barcon' par beze'e. ³⁸ Na' ben' bechoj de'e xio' ca' yichjla'aždaogüe'enə' gotə'əyoine' Jeso'osən' šejlene' le', pero Jeso'osən' bito be'e latjə, gože'ene': ³⁹ —Beyej ližo' na' jəyedixjue'e catec de'e mban' baben Diozən' len le'.

Na' beze'e, nach jəyede' doxen lao syodan' jəyezenene' catec de'e mban' baben Jeso'osən' len le'.

Jeso'osən' beyone' xi'in Jairon' na' yeto no'olə beṇə' gwdan lao xadoṇ che'enə'

⁴⁰ Na' catə' bežin Jeso'osən' Capernaunnə' beṇə' zan banitə' chəsə'əbeze'ene' na' besyə'əbeichgüeine' de'e bežine'enə'. ⁴¹ Na' bžin to beṇə' le Jairo, ben' naquə beṇə' gwnabia' che yo'odao' che beṇə' Izrael ca'. Na' bzo xibe' lao Jeso'osən' gotə'əyoine' le' šejlene' le' liže'enə' ⁴² chedə' bazon gat bi'i no'ol che'enə'. Nacbo' bi'i tlišə'əzə na' šižin izgueibo'. Na' lao zda Jeso'osən' len le', beṇə' zan gosə'əbiadi'ene' xte boso'oči'izojene'.

⁴³ Na' len to no'olə bagoc šižin iz chzoe' bgua'a na' baben-ditjei zgade xmechen' len beṇə' güen rmech ca'. Na' notono goquə gon le' rmech. ⁴⁴ Na' bgüiguə' no'olən' cožə' Jeso'osən' na' gwdane' lox xadoṇ che'enə', na' le'e gwlezte bgua'a de'en chzo'enə'.

⁴⁵ Na' gož Jeso'osən' beṇə' ca' zja'aclen le': —¿Non' bagwdan nada'?

Na' yogue'e bito gosə'əchebe' de que gosə'əgane' le'. Nach Bedən' len beṇə' ca' zja'aclen Jeso'osən' gwse'ene': —Maestr, beṇə' zan ža' nga, na' chesə'əči'izojje' le'.

⁴⁶ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —To beṇə' bagwdane' nada'. Na' chache'ida' de que beyaquene' len yelə' guac chia'anə'.

⁴⁷ Nach no'olən' catə' gocbe'ine' de que cabi bgašə' de'en bene'enə', bgüigue'e lao Jeso'osən' do chaž chžebe', na' bzo xibe' laogüe'enə' be'e dižə' lao yoguə' beṇə' ca' ža'anə' bixchen' gwdane'ene' na' can' goquə le'e beyacteine'. ⁴⁸ Nach gož Jeso'osən' no'olən': —Xi'indaogua'a, babeyacdo' chedə' chonlilažo'o nada'. Beyej to šao' to güen.

⁴⁹ Ne'e cho'ete Jeso'osən' dižə'an ca' catə' bžin to beṇə' gwza' liž Jairon' ježe'ene': —Bagot bi'i no'ol dao' chio'onə'. Bitoch gondo' maestrən' zed.

⁵⁰ Pero na' catə' bene Jeso'osən' dižə'anə' gože' Jairon': —Bito žebo'. Con benlilažə' nada'.

⁵¹ Na' catə' besə'əžine' liž be'enə' Jeso'osən' bito be'e latjə so'o beṇə' ca' zja'aclen le' sino Bedən' len Juannə' len Jacobən' na' len xaxna' bi'i guat na'azə. ⁵² Na' bačh chacchgua scandl chedə' yoguə' beṇə' ca' ža'anə' chəsə'əbežchgüe', pero gož Jeso'osən' lega'aque': —Bito cuežle. Bito nacbo' bi'i guat, con chtasbo'onə'.

53 Na' gosə'əzi'ichi'ize'ene' chedə' zjənezene' de que bagotbo'onə'. 54 Pero Jeso'osən' bexe'e na' bi'i no'olə guat da'onə' na' bolgüi'ize'ebo' che'ebo': —No'ol dao' beyas.

55 Nach bebambo' na' le'e beyastebo'. Na' ben Jeso'osən' mendadən' əso'ebo' de'e gaobo'. 56 Na' besyə'əbanchgüei xaxna'abo'on, pero Jeso'osən' bene' mendad cui əso'e dižə' can' goquən'.

9

Jeso'osən' bsele'e disipl che' ca' šižin jəsə'ədixjui'e xtiže'enə'

1 Jeso'osən' betobe' disipl che' ca' šižin na' bnežjue' lega'aque' yelə' guac par niç əsa'aque' yesyə'əbeje' de'e xio' zjəyo'o zjəyaz yichjla'aždao' beṇə', na' leczə par niç əsa'aque' yesyə'əyone' beṇə' chsa'acšene. 2 Na' leczə bene' mendad žjəsə'ədixjui'e de que Diozən' nabi'e con notə'atezə beṇə' soe' latjə. Na' bene' mendad yesyə'əyone' no beṇə' güe'. 3 Na' gože' lega'aque': —Bito bi goxə'əle tnezən'. Bito yeyiljle garot goxə'əle, nic gua'ale bsod, ni yet, ni mech, na' bito gua'ale çopə xadon. 4 Na' gatə'atezə əžinle na' no ližei šo'ole, na'atezə sole na' na'atezə əsa'acle par šjəchle. 5 Na' gatə'atezə yež əžinle ga cui yesə'əgüialaogüe' le'e, catə' yesa'acle yežən' əgws'i'ins ni'alēn' par yežib bište de'en gwžianṇə'. Gonle ca' par niç əgwlo'iga'aquele' de que de'e malən' chso'one' cui choso'ozenague' xtižə' Diozən' de'en cho'e.

6 Nach disipl ca' ja'aque' to to yež, jəsə'ədixjui'e dižə' güen dižə' cobən' na' besyə'əyone' no beṇə' güe'.

Bagwso'ote' Juan ben' bçhoa beṇə' nis

7 Na' gubernador Erodən' goquene' tolə catə' benene' yoguə'əlo' de'en chon Jeso'osən' len disipl che' ca'. Gocže'jlaže'e chedə' balə beṇə' gwse'ene' de que babeban de'e Juannə' ladjo beṇə' guat ca' na' chone' de'e quinga. 8 Na' yebale' gwse'ene' de que profet Liazən' babelə' yežlyo nga de'e yoblə na' chone' de'e quinga. Yebale' gosə'əne' de que to profet beṇə' gwzo cana'ate babebane' ladjo beṇə' guat ca' na' chone' de'e quinga. 9 Na' Erodən' gwne': —Bena' mendad gosə'əçhogue' yen de'e Juannə', pero çnoxa bengə babenda' dižə' çhei?

Na' gwdiljlaže'e naclə gone' par le'ine' Jeso'osən'.

Bguao Jeso'osən' gueyə' mil beṇə'

10 Na' catə' besyə'əžin disipl ca' gan' zo Jeso'osən' gwse'ene' can' jse'ene'enə'. Na' gwche'e lega'aque' partlə na' ja'aque' to latjə gan' mbane syoda de'en nzi' Betsaida. 11 Catə' gwsa'acbe'i beṇə' ca' nitə' gan' gwzo Jeso'osən' de que bagwze'e len disipl che' ca' nach jəsə'ənaogüe' lega'aque'. Jeso'osən' be-beine' bgüialaogüe' lega'aque' na' bsd blo'ine' de que Diozən'

nabi'e con notə'ətezə beṇə' soe' latjə. Na' beyone' beṇə' ca' chsa'acšene.

¹² Catə' gwzolaο chxoα bgüižən' nach disipl ca' šižin gwse'e Jeso'osən': —Bselə' beṇə' quinga yež ca' de'en nyečj mbi'i nga par yesə'əyilje' gan' yesə'ətase' na' par nič yesə'əželene' de'e se'ej əsa'ogüe' čhedə' latjə gan' zocho nga naquən to ga cui no nla'.

¹³ Pero na' gož Jeso'osən' lega'aque': —Le'e gwnežjo de'e sa'ogüe'.

Na' gwse'ene': —Gueyə'əga yetxtil na' čhopga bel ya'a de čhecho. Lete šə si'ichchon par gaquen əsa'o yoguə' beṇə' quinga.

¹⁴ Gosə'əne' ca' čhedə' la' ža' ca gueyə' mil beṇə' byo. Nach Jeso'osən' gože' disipl čhe' ca': —Le'e gon mendad yesə'əbe' šiyon güejə beṇə' ca'.

¹⁵ Nach disipl ca' gwso'one' mendad yesə'əbe' yoguə' beṇə' ca'. ¹⁶ Na' Jeso'osən' gwxi'e gueyə' yetxtilən' na' čhopə bel ya'anə', na' bgüie' yobalə be'e yelə' choxcwlen čhe Diozən', na' bzočje'en na' bnežjue'en disipl čhe' ca' par gwso'e čhe čhe beṇə' ca'. ¹⁷ Na' yogue'e gwsa'ogüe'en xte ca gwse'eljene'. Nach pedas ca' besyə'əga'anən' bosyo'otobe'en, na' gwsa'aquən šižin žomə.

Bedən' gwne' de que Jeso'osən' naque' ben' bselə' Diozən'

¹⁸ Na' gozac yeto nitə' disipl čhe' ca' len le' na' Jeso'osən' chone' orasyon toze'. Nach gože' lega'aque': —čBin' chəsə'əna beṇə' zan ca', non' naca' nada'?

¹⁹ Na' gwse'e le': —Bale' chəsə'əne' naco' de'e Juan ben' bčhoa beṇə' nis, na' yebale' chəsə'əne' de que naco' profet Liazən' ben' gwzo cana', na' yebale' chəsə'əne' de que naco' yeto profet beṇə' gwzo cana'ate na' le'enə' babeban ladjo beṇə' guat ca'.

²⁰ Nach gože' lega'aque': —čČhexa le'e? čbi nale? čnon' naca'?

Nach gož Bedən' le': —Len' naco' Crist ben' gwlej Diozən' par gaquəleno' nasyon čhechon'.

Jeso'osən' gwdičjue'ine' disipl čhe' ca' de que gate'

²¹ Nach Jeso'osən' bene' mendad len lega'aque' de que ni toe' cui əso'e dižə' de que len' naque' Cristən' ben' gwlej Diozən' par gaquəlene' nasyon čhega'aque'enə'. ²² Na' gože' lega'aque': —Nadan' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beṇəčh. Na' de'e zan de'e chonən byen čhi' saca'a. Na' ca naquə beṇə' golə blao čhe nasyon Izrael čhechon' na' beṇə' blao čhe bzož čhecho ca' na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moisezən', cabi se'ejle'e čhia', na' so'ote' nada', pero na' yeyon ža yosban Diozən' nada' ladjo beṇə' guat ca'.

²³ Nach gože' yoguə' disipl che ca': —Notə'ətezle šə chene'ele gonlilažə'əle nada' na' gwzenagle chia', cheyalə' əchojyichjle de'en chene'ele gon cuinle par nich gonle con can' chene'ele Diozən', na' bito bi gaquele che de'en chi' saquə'əle, la'anə'əczə šə so'ot beṇə' le'e to le'e yag coroz, con gonlilažə'əle nada' na' gwzenagle chia'. ²⁴ Notə'ətezle chaquele gonle par nich cui chi' saquə'əle o par nich cui no so'ot le'e, cuiayi'ile. Na' notə'ətezle chsanlažə' cuinle chi' saquə'əle o so'ot beṇə' le'e por ni chia' bade yelə' mban zejlicane chele. ²⁵ Bito bi de'e güen gaquə che to beṇə' la'anə'əczə nabi'e doxen yežlyon' šə cuiayi'e cui gatə' yelə' mban che' zejlicane. ²⁶ Notə'ətezle šə cheto'ile chia' na' che xtiž'a'anə', lecəzə ca' nada' yeto'ida' chele, nadan' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beṇəch. Yeto'ida' chele catə'an yida' de'e yoblə nsa'a yelə' chey che'eni' chia'anə' na' yelə' chey che'eni' che Xa' Diozən', na' yelə' chey che'eni' che angl che Diozən'. ²⁷ Echnia' de que balle cabinə' gatle catə' le'ile can' gon Diozən' əgwlo'e yelə' gwnabia' che'enə'.

Jeso'osən' goque' ca to de'e chey che'eni'

²⁸ Na' goc to xman gwna Jeso'osən' ca', gwyeje' to lao ya'a jene' orasyon, na' gwche'e Bedən' len Juannə' na' Jacobən'. ²⁹ Na' lao bene' orasyonnə' goc cho'alaogüe'enə' ca de'e chey che'eni', na' xalane'enə' beyaquən šyiš xilə' xte gwṇatitən. ³⁰ Na' lao or na' de'e Moisezən' len profet Liazən' ben' gwzo cana' besyə'əžine' gan' zo Jeso'osən' na' Jeso'osən' be'elene' lega'aque' dižə'. ³¹ Gwso'e dižə' ca naquən' bazon gate' Jerosalennə'. Na' yelə' chey che'eni' che Diozən' gwyečhjan lega'aque'. ³² Na' Bedən' len beṇə' ca' yechopə lechgualə gwsa'ac šə tasga'aque'. Pero catə' bechoj bišgal chega'aque'enə' besə'əle'ine' Jeso'osən' len yelə' chey che'eni' che'enə', zeche' cho'elene' de'e Moisezən' len profet Liazən' dižə'. ³³ Na' žlac besyə'əṇitlao de'e Moisezən' len profet Liazən', Bedən' gože' Jeso'osən': —Maestr, güenchgua zocho nga ṇa'a. ¿Eguaquə gonto' šonə rans, ton par le', na' yeton par Moisezən', na' yeton par Liazən'?

Gwne' ca' chedə' bito bene' xbab che de'en gwne'. ³⁴ Na' lao gwne' ca' gwyečhj bejon' lega'aque' na' besə'əžebe' laogüe de'en goc ca'. ³⁵ Na' gwse'enene' gož Diozən' lega'aque': —Bengan' xi'ina', ben' chacchgüeida' chei. Che le'enə' le'e gwzenag.

³⁶ Na' catə' beyož gož Diozən' lega'aque' ca', besə'əle'ine' yetozə Jeso'osən'. Na' ca tyemp na' bitobi dižə' gwso'elene' yeziquə'əchlə beṇə' ca naquə de'en bagwse'en besə'əle'ine'enə'. Con gwnitə'əteze' žizə che de'e ca'.

Beyon Jeso'osən' to bi'i yo'o yaz de'e xio'

³⁷ Na' beteyo catə' baçh besyə'əyetje' ya'anə', jəsə'əšag beṇə' zan lega'aque' gan' nite'enə'. ³⁸ Na' entr beṇə' zan ca' toe' gwṇe' zižjo na' gože' Jeso'osən': —Maestr, chatə'əyoida' le' gaquəlenšgo' xi'ina' nga, çhedə' nacbo' xi'ina' tlišə'. ³⁹ Chṇiz de'e xi'onə' lebo', na' le'e chgosya'aten lebo', na' chonen par chazbo' šon xte chla' bžin' cho'abo', na' chonən lebo' zi', na' caṇe chechojən' lebo'. ⁴⁰ Bagotə'əyoida' disipl çhio' ca' par niçh yesyə'əbeje' de'e xi'onə' cho'o chaz yichjla'ažda'obo'onə', pero bito gwsa'aque' yesyə'əbeje'en.

⁴¹ Na' Jeso'osən' gože' beṇə' ca' ža'anə': —¿Bixçhexan' cui chejle'ele çhia'? Clellən' chonle na' naljele. Bachac sša zoa' napa' yelə' chxenlažə' len le'e. ¿Batxan' šejle'ele çhia'?

Nach gože' xa bida'onə': —Doa' xi'ino' nga.

⁴² Na' lao zjso'ebo' lao Jeso'osən' bṇiz de'e xi'onə' lebo', na' benən par niçh lechgualə fuert gwyazbo' šonṇə', na' bchix btolən lebo' lao yon'. Na' Jeso'osən' gwdile' de'e xi'onə' par niçh bechojən lo'o yichjla'ažda'obo'onə' na' beyaquebo'. Gwde na' beyone'ebo' lao na' xabo'onə'. ⁴³ Na' yogue'e besyə'əbanene' besə'əle'ine' yelə' guac çhe Diozən'.

De'e yoblə gwdixjue'e Jeso'osən' de que gate'

Na' besyə'əbanene' çhe yoguə' de'en chon Jeso'osən'. Na' lao nite'e ca', Jeso'osən' gože' disipl çhe' ca'azə: ⁴⁴—Legon par niçh dižə' nga šo'on yichjla'ažda'olen', çhedə' la' nada' gaca' lao na' beṇə', nadan' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beṇaçh.

⁴⁵ Pero na' disipl ca' bito gwse'ejni'ine' dižə' de'en be' Jeso'osən' len lega'aque', çhedə' bito gože' lega'aque' clar bi zejen, na' besə'əžebe' par yesə'əṇabene' le' bi zejen de'e gože' lega'aque'.

Gwsa'acyožə disipl çhe' ca' noe' naquə blaoch

⁴⁶ Na' gwsa'acyožə disipl çhe' ca' entr lega'aque' noe' naquə beṇə' blaoch. ⁴⁷ Jeso'osən' gocbe'ine' xbab de'en gwso'one'enə' na' goxe' to bidao' na' bso'ebo' cuite'enə'. ⁴⁸ Na' gože' lega'aque': —Šə chonle güen len bidao' nga o len notə'ətezəchlə bidao' laogüe de'en chaquele çhia', choncze güen len nada'anə'. Na' catə' chonle güen len nada', leczə choncze güen len Diozən' ben' bselə' nada'. Na' notə'ətezle catə' chonle xbab çhe cuinle de que cuitec bi zaquə'əle, banaquəczle beṇə' blaö.

Ben' cui chon contr çhio'o txenczən' chone' len çhio'o

⁴⁹ Nach Juannə' gože'ene': —Maestr, babežagto' to beṇə' cho'e la'onə' par chebeje' de'e xio' de'en yo'o yaz yichjla'aždao' beṇə', na' bžonto' gone' ca' çhedə' bito chone' txen len çhio'o.

⁵⁰ Nach Jeso'osən' gože'ene': —Bito gwžonle gone' ca' çhedə' šə to beṇə' cui chone' contr çhio'o, txenczən' chone' len çhio'o.

Jeso'osən' gwdile' Jacobən' na' Juannə'

⁵¹ Na' laogüe bazon baözə par yezi' yeca'a Diozən' le', gwçhoglaže'e šeje' Jerosalennə'. ⁵² Na' bsele'e to çhopə beṇə' gosə'əbialao laogüe'enə'. Na' ja'aque' to yež gan' mbane Samarian' par niç žjəsə'əsi'ini'e gan' so Jeso'osən' len disipl çhe' ca'. ⁵³ Pero beṇə' Samaria ca' bito besə'əgüialaogüe' lega'aque', çhedə' Jeso'osən' len disipl çhe' ca' çja'aque' Jerosalennə'. ⁵⁴ Na' disipl çhe' ca' çhopə, Juannə' len Jacobən', catə' besə'əle'ine' can' gwso'on beṇə' Samaria ca' nach gosə'əṇabene' Jeso'osən' gwse'ene': —Maestr, çəche'endo' gonto' can' ben profet Liazən' ben' gwzo cana', əṇabeto' Diozən' əsele'e yi' par əgwzeyən beṇə' quinga?

⁵⁵ Pero Jeso'osən' gwyeçje' na' gwdile' lega'aque' gože': —Le'e bito nezele non' chnabia' yichjla'ažda'olen'. ⁵⁶ La' nada' bito bida' par əgwžiyi'a beṇəçən', sino bida' par niç gona' ca cui žjəya'aque' lao yi' gabilən', nadan' naca' ben' bsele' Diozən' golja' beṇəçh.

Nach ja'aque' yež yoblə.

Can' gož Jeso'osən' beṇə' ca' gwse'ene yesə'ənaogüe'ene'

⁵⁷ Lao zja'aque'enə' to beṇə' gože' le': —Sa'alena' le' gatə'atezə šejo'.

⁵⁸ Nach gož Jeso'osən' le': —Zjəde liž becoyo'o ca' na' leczə ca' zjəde liž bia ca' zo xile'e bia chaš yoba, pero bito bi xlatja' de gan' gona' dezcanz, nadan' naca' ben' bsele' Diozən' golja' beṇəçh.

⁵⁹ Na' Jeso'osən' gože' yeto beṇə': —Denaο nada'.

Pero be'enə' gože' le': —Xana' be' latjə zgua'atec yega'anlena' xa'anə' xte catə' əžin ža gate' par niç əgwçuaša'ane'.

⁶⁰ Na' gož Jeso'osən' le': —Beṇə' ca' zjənaquə len yichjla'ažda'oga'aquen' ca beṇə' guat guaquə yesə'əcuaše'e beṇə' guat ca'. Pero le' jətixjue'e de que Diozən' ṇabi'e con notə'atezə beṇə' soe' latjə.

⁶¹ Nach leczə yetoe' gože' Jeso'osən': —Sa'alena' le' Xana', pero zgua'atec be'ešga latjə žjəyezeida' family chia' dižə'.

⁶² Jeso'osən' gože' le': —Beṇə' bagwzolao naogüe' nada' šə bito naogüe' do yichj do laže'e, na' šə yo'o yichje' çhe de'e ca' bocua'ane', bito zaque'e par gone' xšin Diozən'. Na' gwxaquə'əlebene' ca to beṇə' chgüia traslə žlac chgua'ane' go'oṇ.

10

Jeso'osən' bsele'e gyonši beṇə' žjəsə'ədixjui'e xtiže'enə'

¹ Gwde de'e quinga, Xanchon' gwleje' gyonši beṇə'. Na' bene' mendad yesə'əbialaogüe' əžja'ac çhopə güeje' to to syoda na' to to yež gan' ze'e šej le'. ² Na' antslə ze'e žja'aque' gože' lega'aque': —De'en chona'anə' gwxaquə'əleben ca to cwseš xen de'en chotoba'. Na' chyažjda' beṇə' zan sa'aclene' nada',

pero to chopgale nitə'. De'e na'anə' leṇabe Xancho Diozən' əselə'əche' beṇə' zanch par əsa'aclene' chio'o chixjue'echo xtiž'e'enə'. ³ Na' le'e gon xbab de que nadan' chselə'a le'e žjətixjue'ile xtiža'an len beṇə' ca' gwxaquə'əlebe ca bež, na' le'e gwxaquə'əlebele ca xilə' dao' ladjoga'aque'enə'. Can' chso'on bež ca' chso'otteb xilə' dao', leczə can' se'ene beṇə' so'ote' le'e. ⁴ Bito gua'ale mech, ni xala'anle, ni xelle, na' bito šeile gan' əgguaple beṇə' diox beṇə' yežagle tnez. ⁵ Na' notə'ətezə ližei šo'ole, zgua'atec əṇale: "Chṇablažə'əšga so cuezle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen', le'e nitə'əle nga." ⁶ Šə na' zo to beṇə' chene'ene' so cueze' binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'aždaogüe'enə', na' gaquə can' bagwṇablažə'əle par so cueze' binlo. Pero šə bito no zo no chon ca so cueze' binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'aždaogüe'en, bito gaquə ca de'en bagwṇablažə'əlen'. ⁷ Na' le'e yo'o na'atezə yega'anle. Bito yeyilje ga yoblə sole. Le'e ye'ej le'e gao bitə'ətezə de'en so'one' ye'ej gaole. Ca to beṇə' güen žin cheyalə' si'e laxjue', le'egatezə ca' le'e zaquə'əle par so'one' de'e ye'ej de'e gaole. ⁸ Na' catə' əžinle to yež ga əso'elaogüe'e le'e, ye'ej gaotezle de'en so'one' le'e. ⁹ Le'e yeyon beṇə' güe' nitə' yež gan' əžinlen', na' le'e ye'ega'aque': "Babžin ža chene'e Diozən' güe'ele latjə ṇabi'e le'e." ¹⁰ Pero na' catə' əžinle to yež ga cui yesə'əgüialaogüe' le'e, ležja'ac lao lqueyən' na' le'e ye'ega'aque': ¹¹ "Bište che lažle nga de'en žia ni'ato' quinga yosi'insto'on par nič əgwlo'ito' le'e de que de'e malən' chonle bito chzenagle xtižə' Diozən' de'en cho'eto'onə'. Pero na' chyixjue'ito' le'e de que Diozən' chene'ene' güe'ele latjə ṇabi'e le'e."

¹² Na' gož Jeso'osən' beṇə' gyonši ca': —Diozən' bene' par nič byiṇj yi' na' sofr lao' syoda Sodoman' por ni che de'en cui boso'ozenag beṇə' ca' che'. Na' de'e li əchnia' le'e, žan' gaquə juisyən' beṇə' ca' cui yoso'ogüialao le'e yesə'əzaquə'əzi'iche' clezə ca beṇə' ca' gwnitə' Sodoman'.

Beṇə' ca' cui choso'ozenag xtižə' Jeso'osən'

¹³ Nach gozna Jeso'osən': —iProbchguazə le'e beṇə' Corazin! iProbchguazə le'e beṇə' Betsaida! Beṇə' ca' nitə' Tiro na' Sidon le'e besyə'ədiṇjteine' xtolə'əga'aque'enə' žalə' blo'iga'acda'ane' yelə' guac chia'anə' ca de'en bablo'ida' le'e. Žalə' goquə ca' sa'azlje' lachə' zešə' na' zosə'əža'alja cuinga'aque' de par nič sa'ache'i beṇə' de que babesyə'ədiṇjene' xtolə'əga'aque'enə'. ¹⁴ Saquə'əzi'ichle clezə ca beṇə' ca' nitə' Tiro na' Sidon catə' əžin ža gaquə juisyən'. ¹⁵ Le'e nitə'əle Capernaunnə' chonle xbabən' de que Diozən' gonchgüe' le'e yelə' bala'aṇ. Pero bito gone' le'e yelə' bala'aṇ, sino gone' le'e castigw zejlicane de'en cui chejle'ele chia'.

16 Nach Jeso'osən' goze'e beṇə' gyonši ca': —Beṇə' gwzenag xtižə'alen' leczə gwzenague' xtižə'anə', na' beṇə' gonczə yichjlaogüe cui gwzenague' xtižə'alen', leczə bito gwzenague' chia' nada'. Na' beṇə' gonczə yichjlaogüe cui gwzenague' xtižə'anə', leczə bito gwzenague' xtižə' Diozən' ben' bselə' nada'.

Besyə'ažin beṇə' gyonši ca'

17 Beṇə' gyonši ca' catə' beyož jəsə'ədixjui'e xtižə' Jeso'osən' besyə'ažine' gan' zoe', na' besyə'abeichgüeine'. Nach gwse'e Jeso'osən': —Xanto', de'e zan miḷagr babento' cho'eto' la'onə' par chebejto' de'e xio' ca' de'en zjəyo'o zjəyaz yichjla'aždao' beṇə' na' choso'ozenaguən cheto'.

18 Na' gože' lega'aque': —Ble'ida' can' gwnit yelə' gwnabia' che Satanasən' to žalnez. 19 Babena' le'e yelə' guac par nič əgwlej əgwšošjle no bel əznia' na' no beɣgoni', na' leczə əgwlej əgwšošjle gwxiye'enə'. Na' bito bi de de'e soi gonen le'e zi'. 20 Pero bito yebeitequele de que de'e xio' ca' choso'ozenaguən chele, sino le'e yebeichgüei de que Diozən' babzoje' lalen' le'e librən' gan' zjənyoj la yoguə'əloḷ xi'ine' ca'.

Bebeichgüei Jeso'osən'

21 Lao or na'atezə ben Spirit che Diozən' ca' bebeichgüei Jeso'osən'. Na' bene' orasyon lao Diozən', gwne': —Xa' len' chnabi'o beṇə' ca' ža' yoban' na' yežlyon'. Na' chona' yelə' choxcwlen chio' de que babzejni'ido' balə beṇə' can' che'endo' so'e latjə nabi'o yichjla'ažda'oga'aque'enə'. Babzejni'ido'on beṇə' ca' gwsa'acbe'i chəsə'əyazjene' no əgwsed əgwlo'i lega'aque' na' bito bzejni'ido'on beṇə' ca' chso'on xbab de que zjənaque' beṇə' sin' na' beṇə' zjənyejni'i. Beno' ca' ža Xa, chedə' can' gwyazlažo'o.

22 Nach gože' beṇə' ca' ža'anə': —Xa'anə' babene' lao na'a chona' par nič chombia' beṇə' le'. Le' nombi'ayane'e nada' na' nada' nombi'ayana'a le'. Na' beṇə' ca' bagwleja' par zjənombi'e Xa'anə', chona' par nič zjənombi'ene'. Na' notono no nochlə zjənombia' Xa'anə' na' ni nada'.

23 Na' gwyečj Jeso'osən' bgüie' disipl che' ca' na' gože' lega'acze': —Mbalaz zole ca' de'en chle'ile nada' na' chle'iteile de'e ca' chona'. 24 Echnia' le'e, beṇə' zan profet na' rei gwse'enene' yesə'əle'ine' nada', pero bitoch goḷə' yesə'əle'ine' nada'. Na' gwse'enene' yesə'əneze'ne' de'en nezele, pero bitoch goḷə' yesə'əneze'ne'en.

Jempl che to beṇə' güen beṇə' Samaria

25 Na' gwzecha to beṇə' chsed chlo'i lei de'en bzoj de'e Moisezən'. Gone'ene' gone' Jeso'osən' prueb bin' əne' na' gože'ene':

—Maestr, ¿bi cheyalə' gona' par ničh gatə' yelə' mban zejlicane chia'?

²⁶ Na' gož Jeso'osən' le': —¿Bin' nyojən le'e lein'? ¿Nac nan?

²⁷ Na' ben' chejni'ichgüei che lein' boži'e xtižə' Jeso'osən' gože'ene': —Lei chechon' nan: “Cheyalə' gaquecho che Xancho Diozən' do yichj do lažə'əcho, do fuers balor checho, na' gaquecho che ljuežjcho catg chaquecho che cuincho.”

²⁸ Nach gož Jeso'osən' le': —De'e liczə can' bagwnao'. Can' cheyalə' gono' par əbano' zejlicane.

²⁹ Na' be'enə' gone'ene' əgwlo'e de que zdacze' licha can' nanṇə' na' gože' Jeso'osən': —¿Non' naquə ljuežja' ben' cheyalə' gaquəda' chei?

³⁰ Na' Jeso'osən' gože'ene': —To beṇə' beze'e Jerosalennə' par yežine' Jerico na' jəsyə'əxen beṇə' bguan le'. Na' gosə'əyine' xala'ane'enə' na' gwso'ot gosə'əyine' le' nach besa'aque' bosyo'ocua'ane'ene' caczə to beṇə' guat. ³¹ Na' goquən' to bχoz gwdie' tnezən' na' catə' ble'ine' ben' de'enə', nach gwdie' yešla'alə nezən'. ³² Leczə can' ben to beṇə' goljə lao dia che de'e Lebin'. (Beṇə' ca' yo'o lao na'aga'aque' so'one' mendad lo'o yo'odao' əblaonə'.) Zde' tnezən' na' catə' bžine' gan' ble'ine' de be'enə' na' gwdie' yešla'alə nezən'. ³³ Pero to beṇə' Samaria lao ngü'e nezən' nlague' xporren' bžine' gan' de be'enə' na' ca ble'ine' le' beyašə'əlaže'ene'. ³⁴ Na' bgüigue'e gan' de'enə', na' bšone' set na' bino lao güe'enə', na' bcheje'en lachə'. Nach božie'ene' cožə' xporre'enə'. Na' beche'ene' gan' zo to meson gan' bgüia bye'ene'. ³⁵ Na' beteyo gwleje' chopə mech de'en nzi' denario bnežjue'en xan mesonṇə' na' gože'ene': “Bgüia bye bengə na' šə bichlə de'en gono' gast na' chixjua'an catə' zezə'a.” ³⁶ Beyož be' Jeso'osən' dižə' can' goc che ben' jəsyə'əxen beṇə' bguan ca', nach gože' ben' chsed chlo'i lein': —¿Bi chacdo'? ¿noe' beṇə' ca' goquene' de que beṇə' probən' naquə ljuežje' ben' cheyalə' gaquene' chei?

³⁷ Nach ben' chsed chlo'i lein' gože' Jeso'osən': —Ben' beyašə' beži'ilažə' ben' jəsyə'əxen beṇə' bguan ca'.

Nach gož Jeso'osən' le': —Leczə can' cheyalə' gono' dezd na'a, yeyašə' yeži'ilažo'o yoguə'əloj beṇə'.

Jeso'osən' jəlane'e Martən' na' Marian'

³⁸ Na' lao zja'aque' besyə'əžine' to yež, na' to no'olə le Mart bene' le' combid na' Jeso'osən' gwyeje' liže'en. ³⁹ Na' zo to bile' le' Maria. Na' Marian' gwchi'e cuit Jeso'osən' par bzenague' xtiže'enə'. ⁴⁰ Pero na' Martən' belalchgüeine' bsi'ini'e de'en sa'ogüe'. Na' gwyeje' lao Jeso'osən' na' gože'ene': —Xana', ¿əcabi bi chacdo' de que bila'anə' bocua'anlene' nada' mendadən' toza'? Benšga mendad gaquəlene' nada'.

⁴¹ Xanchon' gože' le': —Mart, chi'ichgua yichjo' che xmen-dado'onə' na' chacžejlažo'o laogüe de'en nyanchguan. ⁴² Maria nga bagwleje' de'en naquəch de'e güen, chi'ichgua yichje' chzenague' chia'. Na' bito gwžoncho gone' ca'. Lezan de'en žialao gonle.

11

Jeso'osən' blo'ine' can' so'one' orasyon

¹ Na' gwzo Jeso'osən' to latjə bene' orasyon. Catə' beyož bene' orasyonnə' to disipl che' ca' gože'ene': —Xanto', bsed blo'išgüei neto' naquən' cheyalə' gonto' orasyonnə', can' bsed əblo'i de'e Juannə' disipl che' ca'.

² Na' Jeso'osən' gože' lega'aque': —Catə' gonle orasyonnə' quingan' nale:

Xato' beṇə' zo yoba, chṇabto' yoguə'əloḷ beṇə' əso'elaogüe'e le'. Chṇabto' gono' par ničh beṇə' zan əso'e latjə nabi'o lega'aque'. Gaquəšga can' che'endo'onə' lao yežlyo nga can' chac yoban'.

³ Benšga ṇa'a de'e gaoto' tža tža.

⁴ Na' bezi'ixenšga čheto'

čhedə' lecza neto' chezi'ixento' che sa'aljuežj beṇačhto'onə' bitə'ətezə de'e chso'onene' neto'.

Na' bito go'o latjə gaquə de'e ṇabia' neto' len xbab čheto'onə' par gonto' de'e malən',

mas bcuasə' bcue'ej neto' len de'e malən'.

⁵ Nach gož Jeso'osən' lega'aque': —Legon xbab nac gaquə šə šejle liž beṇə' migw čhele do chel na' ye'elene': “Migw chia', beṇšga nada' šonə yetxtil. ⁶ Babla' to migw chia' beṇə' za' zitə', na' bito bi de chia' par əgwnežjua'ane' gaogüe.” ⁷ Na' migw čhelen' yo'e lo'o yo'ote šə yoži'e xtižə'əlen', əṇe': “Bito gondo' nada' zed, la' banyeyjw puertən' na' badeto' chtasto' len xi'into'. Bito čhasa' par goṇa' de'en chyažjdo'.” ⁸ Echnia' le'e, la'aṇə'əczə naque' migw čhele bito yene'ene' chase' par goṇe' le'e yetxtilən', pero šə sole yepəyoe ṇabelen le' na' gwyasšaze' na' goṇe' bitə'ətezə de'en chyažjele. ⁹ Na' chnia' le'e, bitə'ətezə de'en chene'echo gaquə, de de'e goncho par ničh gaquən. Šə to de'e chene'echo so'on beṇə' chio'o, chṇabchon. Šə to de'e chene'echo əželecho, chyiljchon. Šə puert de'en chene'echo əsaljo beṇə', chṇecho cho'a puertən' par ničh chsaljue'. Na' ca'aczən' cheyalə' ye'echo Diozən' catə'ən de de'en chene'echo gaquə. ¹⁰ Na' notə'ətezcho šə bi de'en chṇabechone' goṇe', la' de'e goṇcze'enə'. Na' notə'ətezcho šə bi de'en chṇabechone' əgwzejni'ine' chio'o, gwzejni'iczene'en. Na' notə'ətezcho šə chṇabechone' gaquə to de'en chene'echo gaquə can' chon beṇə' chṇe' cho'a puertən', la' de'e gaquəczən'.

11 Na' le'e nacle xa bidao', ša xi'inlen' anabebo' le'e yetx-til žagwnežjwlebo' to yej? Na' ša anabebo' le'e to bel ya'a žagwnežjwlebo' to bel bia nxobə le'i? 12 Na' ša anabebo' le'e to žit gaobo' žagwnežjwlebo' to bexgoni'? Cle bito gonle ca'. 13 Le'e nacle beṇə' mal pero nezele chnežjwle xi'inlen' de'e güen. Naquəchxe güen gon Xacho Diozan' ben' zo yoban' gone' Spirit che'enə' son lo'o yichjla'aždao' notə'atezcho anabechone' len.

Gosə'əne' de que Jeso'osən' bebeje' de'e xio' ca' len yelə' guac che Beelsebo

14 Na' Jeso'osən' bebeje' de'e xio' yo'o yaz yichjla'aždao' to beṇə' mod. Na' catə' bechoj de'e xi'onə' yichjla'aždao' be'enə', goc bene', na' beṇə' ca' ža'anə' besyə'əbanchgüeine'. 15 Pero bale' gosə'əne': —Chebeje' de'e xio' ca' len yelə' guac che Beelsebo de'en chnabia' de'e xio' ca'.

16 Na' yebale' gwse'enene' so'one' le' prueb naclən' gone', gosə'anabene' le' gone' to de'e yesə'əle'ine' le'e yoban' de'e zaquə' yesyə'əbanene'. 17 Pero Jeso'osən' gocbe'ine' xbab de'en gwso'one', na' gože' lega'aque': —Ša beṇə' ža' to nasyon əsa'aque' choplə na' yesyə'ədilə' entr lega'aque', əgwžiai' nasyon chega'aque' na'anə'. Na' ša to family beṇə' əsa'aque' choplə na' yesyə'ədilə' entr lega'acze', leczə yenit family chega'aque' na'anə'. 18 Na' leczə ša Satanasən' len de'e xio' chei ca' əsa'aquən choplə na' yesyə'ədilən, cuiayi' yelə' chnabia' chega'aquennə'. Le'e nale de que chebeja' de'e xio' ca' zjəyo'o zjəyaz yichjla'aždao' beṇə' len yelə' guac che Beelsebon'. 19 Žalə' naquən can' nale de que chebeja' de'e xio' ca' zjəyo'o zjəyaz yichjla'aždao' beṇə' len yelə' guac che Beelsebon', leczə zejen de que beṇə' ljuežjle ca' chəsyə'əbeje' de'e xio' ca' zjəyo'o zjəyaz yichjla'aždao' beṇə' len yelə' guac chein' žalə' ca'. Beṇə' ljuežjle ca' se'e le'e de que clelən' nale chia' can' chebeja'annə'. 20 Na' de'en chebeja' de'e xio' ca' len yelə' guac che Diozan', chlo'in de que babžin ža catə' Diozan' nabi'e notə'atezle güe'ele latja.

21 Gwxiye'enə' gwxaquə'əleben ca to beṇə' gual, na' nada' naquəcha' beṇə' gualəch. Na' nezele de que catə' to beṇə' gual chape' ližen' len spad, yoguə' de'en de che' naquən segor. 22 Pero catə' əžin to beṇə' gualəch ca le' na' tiləlene'ene', na' ben' naquə gualəch len' gon gan. Na' que'e spad che be'enə' de'en zoe' lez gaquəlenən le'. Na' əca'atie' bichlə de'e de che' na' chise'en len migw che' ca'.

23 Ša cui chonle txen len nada' chonle contr nada'. Na' ša cui chonle ca se'ejle' beṇə' chia', zeje dižə' de que chonle par nič cui yoso'ozenague' chia'.

De'e xi'onə' yeyo'on de'e yoblə lo'o yichjla'aždao' beṇə'

24 Na' šə to de'e xio' de'en yo'o yaz yichjla'aždao' beṇə' yechojən nach lažə'an nil na'alə yeyiljən ga son mbalaz. Na' šə bitobi latjə želen, nach əṇan: "De'e yobləczə žjəyežo'a yichjla'aždao' ben' gan' gwyo'o gwyaza' antslə." 25 Na' yeyejən de'e yoblə gan' zo ben'. Catə' le'in de que bacheyone' xbab güen nach bazoche' binloch, na' yeyo'on de'e yoblə. 26 Nach žjəyetobən yegažə de'e xio' ca' de'en zjənaquə maləch ca len na' txenṇə' so'on lo'o yichjla'aždao' be'enə'. Na' šə bagwso'onən ca' bachaquəch mal che be'enə' clezə can' goc che' antslə.

Mbalaz nitə' beṇə' ca' choso'ozenag xtižə' Diozən'

27 Lao be' Jeso'osən' dižə' quinga, gwzo to no'olə gwchol beṇə' ca' zjəža' gan' bsed əblo'ine'enə'. Na' no'olən' gwṇe' zižjo gože'ene': —Mbalaz zo no'olən' gwxxan le' na' bguaže'e le'.

28 Pero na' Jeso'osən' gože'ene': —Naquəchxe mbalaz nitə' beṇə' ca' choso'ozenag xtižə' Diozən' na' chso'one' can' ne'enə'.

Chəsə'əṇabe' gon Jeso'osən' to miłagr

29-30 Na' beṇə' zan beyechj bebi'i cuit Jeso'osən' na' gwne': —Le'e mbanle na'a naquəchguale beṇə' yichjla'aždao' mal. Chṇable gona' to miłagr par nič ənezele šə le Dioz nan' bsele'e nada'. Pero bito gona' can' chṇablenə'. De'e gon Diozən' len nada' par nič ənezele de que le'enə' bsele'e nada' gwxaquə'əleben ca de'en bene' len de'e profet Jonasən' par nič gosə'əneze beṇə' Ninibe ca' de que Dioz nan' bsele'ene'. 31 Catə' əžin ža gon Diozən' castigw che yoguə' beṇə' chso'on de'e malən', de'e no'olən' gwnabia' beṇə' ca' gwnitə' galən' chlā' bgüižən' cuiten lichalə yebane' len yeziquə'əchlə beṇə' guat ca' na' lao Diozən' gwcuiše' le'e mbanle na'a. Ca naquə le' ža, gwze'e Seba gan' naquə zitə'əchgua na' bide' nga par bzenague' dižə' sin' de'en be' de'e Rei Salomonṇə' len le'. Na' nada' zoa' nga naquəcha' beṇə' blaoch cle ca de'e Salomonṇə', na' bito chzenagle chia'. 32 Na' catə' əžin ža gon Diozən' castigw che yoguə' beṇə' chso'on de'e malən', leczə ža na' yesyə'əban beṇə' Ninibe ca'. Na' yesə'əcuiše' le'e nitə'əle lao dia nga chedə' besyə'ədinjene' xtolə'əga'aque'enə' catə' de'e Jonasən' gwdixjue'ine' lega'aque' can' gwna Diozən'. Legonšč xbab de que nada' zoa' nga naquəcha' beṇə' blaoch cle ca de'e Jonasən', na' bito chzenagle chia'.

De'en bsed blo'i Jeso'osən' gwxaquə'əleben ca to yi'

33 Nach Jeso'osən' bsaquə'əlebene' xtiže'enə' na' len de'en chone'enə' ca to yi'. Gozne': —Notono no gualə' to yi' na' gwdose'en žomə, na' nic əgwcuəše'en ga yoblə ga cui no le'i len. Syempr chde'en le'e ze'e par nič əgwse'eni'in len yoguə' beṇə' so'o lo'o quartən'. 34 Žia jelaochon' par nič chle'icho. Con šə bito bi chaquen, chle'iczecho binlo. Pero

šə n̄chol̄ jelaochon', bito chle'icho. Ca'aczən' naquən len yichjla'ažda'ochon'. Šə naccho beṇə' la'aždao' güen, yo'o be'eni' che Diozən' yichjla'ažda'ochon', pero šə naccho beṇə' la'aždao' mal, n̄chol̄ yichjla'ažda'ochon'. ³⁵ De'e na'anə' legon par nič gacle beṇə' la'aždao' güen, na' šo'o be'enin' yichjla'ažda'olen'. Bito gacle beṇə' la'aždao' mal na' beṇə' yichjla'aždao' ž̄chol̄. ³⁶ Šə nye'eni' yichjla'ažda'olen' na' cui bi de'e mal yo'on, gwse'eni'iczən̄ x̄nezlen' can' chse'eni' to lampara gan' naquə ž̄chol̄.

Jeso'osən' gože' beṇə' fariseo ca' na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lein' de que zjənapē' dolə'

³⁷ Catə' beyož be' Jeso'osən' dižə' quinga, to beṇə' fariseo bene'ene' combid šeje' liže'en par əsa'ogüe'. Na' gwyo'o Jeso'osən' liž beṇə' fariseon' na' gwchi'e cho'a mesən'. ³⁸ Na' beṇə' fariseon' bebanene' catə' ble'ine' bito bona' Jeso'osən' antslə ze'e gaogüe' can' chosyo'ona' lega'aque' chsa'aque' yebei Diozən' lega'aque' de'en chso'one' ca'. ³⁹ X̄anchon' gože' le': —Le'e beṇə' fariseo gwxaquə'əlebele ca tas plat de'en ch̄chin beṇə' na' cui cha'a chyibe' lo'inə' binlo. Chonle par nič chsa'aque beṇə' de que nacle beṇə' güen, pero chebeile chca'ale bi de'e de che beṇə' na' nacle beṇə' mal juisy. ⁴⁰ Cui bi bi xbab de'e zaque'e yo'o lo'o yichjla'ažda'olen'. Chi' yichjle nac gonle par gacle xi'ilažə' len cuerp chele. Le'egatezə ca' cheyalə' cue' yichjle nac gonle par gacle xi'ilažə' len yichjla'ažda'olen', chedə' Diozən' ben' ben cuerp chechon' leczə le'enə' bene' yichjla'ažda'ochon'. ⁴¹ Le'e gwnežjo beṇə' bi de'en deile, beṇə' chəsə'əyažjene'en. Šə gonle ca' nachbia' de que nacle beṇə' la'aždao' xi'ilažə'.

⁴² ¡Probchguazə le'e beṇə' fariseo! La'anə'əczə chnežjwle Diozən' to part lao ši part che yixgüe'j, che yej Sant Maria, nach che rcaod chele, bito bi zejen, chedə' bito chonle de'en naquə güen na' bito chaquele che Diozən'. De'en naquə de'e žialao gonle, gonle de'en naquə güen na' gaquele che Diozən'. Pero bito cuejyichjle əgwnežjwle de'e ca' de'en chnežjwle Diozən'.

⁴³ ¡Probchguazə le'e beṇə' fariseo! Chzelažə'əle cue'ele lo'o yo'odao' ca' t̄xen len beṇə' golə beṇə' blao ca' na' catə' chejle do gan' chac ya'a chene'ele əso'elao' beṇə' le'e.

⁴⁴ ¡Probchguazə le'e chsed chlo'ile lei de'en bzoj de'e Moisezən' na' len le'e beṇə' fariseo! Chene'ele so'on beṇə' xbab chele de que nacle beṇə' güen, pero len yichjla'ažda'olen' nacle beṇə' mal. Na' leczə beṇə' ca' zedəsə'ənao le'e əsa'aque' can' nacle sin cui sa'acbe'ine'.

⁴⁵ To beṇə' chsed chlo'i lein' boži'e xtižə' Jeso'osən' na' gože'ene': —Maestr, laogüe de'en nao' de'e quinga leczə chšašo' cheto'onə'.

46 Na' gož Jeso'osən' le': —Leczə ca' le'e chsed chlo'ile lein' jprobchguazlen! Chzanchle can' na lein', chonlen ca to yoa' de'e cuiczə no do'i na' chene'ele soa' beṇə' yoblə len, na' le'e bito chene'ele gua'alēn.

47-48 jProbchguazə le'e chonle monoment lao ba che de'e profet ca' gwso'e xtižə' Diozən! Chacle tozə len de'e xaxta'ocho ca' de'en gwso'ote' lega'aque', na' le'e chonle par nič nachbi'axejə de que gwso'ote' de'e profet ca' laogüe de'en chonle monoment lao ba che beṇə' ca' gwso'ote'.

49 De'e na'anə' lao yelə' sin' che Diozən' gwne' de que əsele'e len le'e profet che' ca' na' apostol che' ca', beṇə' so'e xtiže'en. Na' gwne' de que le'e gotle bale' na' gwchi' gwsaquə'ale yebale'. 50 Na' de'e li bachonle can' gwne'. De'e na'anə' si'ile castigw che yelə' got che yoguə' profet ca' gwso'ote' dezd catə'an gwxe yežlyon' xte ža neža, le'e mbanle na'a. 51 Zan beṇə' gwso'ot beṇə' yoblə lega'aque'. Na' le'e si'ile castigw che yelə' got che yoguə' beṇə' ca' gwzolaozən len de'e Abelən' ben' bet de'e biše'e Cainṇə' le' na' zelaon len de'e Zequerian'. Zequeria na'anə' gwso'ote' entr yo'odao' əblaonə' na' entr mes de yej gan' chso'ote' bia yižə' par chso'elaogüe'e Diozən'.

52 jProbchguazə le'e chsed chlo'ile lein! Ca naquə de'en chzejni'ile beṇə' lei che Diozən', bito chzejni'iga'aque'lene'en licha can' naquən, na' nic chzenagle chei. Na' beṇə' chse'ene'e yoso'ozenag chei, nic cho'ele latjə yoso'ozenague'.

53 Na' catə' beyož be' Jeso'osən' dižə' quinga, nach beṇə' fariseo ca' na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lein' gwsa'acyožəchgüe' le' na' gwse'enene' yesə'əbeje' le' dižə'. 54 Na' gosə'əbe'enaogüe' əchoj dižə' cho'enə' de'en yosə'əde'ine' par əsa'ogüe' xya contr le'.

12

Yelə' goxoayag che beṇə' fariseo ca'

1 Na' goquən' zan mil beṇə' babesə'əžag gan' zo Jeso'osən' xte bosə'əlej bosə'əšošj ni'a ljuežjga'aque'. Na' Jeso'osən' gwzolaoteque' be'e dižə' len disipl che' ca' gože' lega'aque': —Le'e gapə cuidad nič cui əxoayagle beṇə' par əsa'aque'ne' nacle beṇə' güen can' chso'on beṇə' fariseo ca'. Yelə' goxoayag chega'aque'enə' gwxaquə'əleben ca xna' cuazin' de'en chlažə'an par chaquən yetxtil. 2 Bito gonle can' chso'one'enə' chedə' gaquə can' na dicho de'en na: “Yoguə'əloj de'en ngašə' na'a gwžin ža la'alaon, na' yoguə'əloj de'en cui no gwse'ejni'i antslə, leczə gwžin ža se'ejni'i beṇə' len.” 3 De'e na'anə' bitə'ətezə de'e ənale bgašə'əzə, beṇə' zan əse'enene'en, na' de'en ənale žižizə lo'o cuart chelen', leczə beṇə' zan yesə'əneze len.

Non' cheyalə' žebcho

⁴ Migw čhia', əchnia' le'e, bito žeble beṇə' ca' əso'ot le'e, čhedə' catə' bagotle bitoch bi gaquə so'onene' le'e. ⁵ Choṇa' le'e consejw, cheyalə' žeble Diozən' čhedə' catə' bač beque'e yełə' mban čhelen' leczə nape' yełə' guaquən' par yesele'e le'e gabilən'. De'e yoblə əchnia' le'e, cheyalə' žeble Diozən'.

⁶ Nezecho de que byiṇ dao' ca' bitobi zjəzaquə'ətequəb, pero na' Diozən' ni tob cui chanlaže'e. ⁷ Na' ca' naquə chio'o ža, de'e tant chaque Diozən' čecho xte nezene' balə yišə' yichj to tocho žia la'anə'əczə bitotec bi zjəzaquə' yišə' yichjchon'. De'e na'anə' bito žeble čhedə' zaquə'əch le'e cle ca' bia zan byiṇ dao'.

Cheyalə' güe'echo dižə' len beṇə' de que nombi'acho Jesocristən'

⁸ Na' əchnia' le'e, notə'ətezle šə cho'ele dižə' len beṇəčhən' de que chejle'ele čhia', leczə ca' nada' gua'a dižə' len angl čhe Diozən' de que nacle xi'ina', nadan' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beṇəčh. ⁹ Na' notə'ətezle šə cho'ele dižə' len beṇəčhən' de que bito chejle'ele čhia', leczə ca' nada' gua'a dižə' lao angl čhe Diozən' de que bito nacle xi'ina'.

¹⁰ Na' notə'ətezle šə güe'ele dižə' contr nada' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beṇəčh, Diozən' yezi'ixene' čhele šə yediṇjele can' nale. Pero notə'ətezle šə güe'ele dižə' contr Spirit čhe Diozən', cuat yezi'ixen Diozən' čhele.

¹¹ Na' šə yesə'əche'e le'e lao beṇə' gwnabia' čhe yo'oda'onə' o lao beṇə' jostis ca' o šə lao yeziquə'əchlə beṇə' ca' zjənapə poder, bito cuec yichjle nac yoži'ile xtižə'əga'aquən', o šə nacle ənale. ¹² Lao or na'atezə Spirit čhe Diozən' əgwlo'in le'e bin' cheyalə' ənale.

Bito cheyalə' cuec yichjcho tlaozə bi de'en deicho

¹³ Entr beṇə' zan juisy ca' toe' gože' Jeso'osən': —Maestr, gonšgo' mendad par ničh gon beṇə' biša'anə' nada' bien čhe de'e xaxna'ato' de'en cheyalə' si'a.

¹⁴ Pero Jeso'osən' gože' le': —Bito naca' nada' juez čhele na' bito naca' beṇə' güe'e laze čhe de'e deile.

¹⁵ Nach gože' lega'aque': —Le'e gapə cuidad par ničh bito selažə'əle bi gatə' čhele yežlyon', čhedə' bito əbancho laogüe šə deczə zan de'e de čecho.

¹⁶ Na' be'elene' lega'aque' to jempl, gwne': —To beṇə' gwni'a lechguale goc cwseš čhe'enə'. ¹⁷ Na' bene' xbab lo'o yichjla'aždaogüe'en gwne': “¿Nacxa gona'? čhedə' bitoch bi latjə de par cwseš čhia'anə'.” ¹⁸ Nach gozne': “Quinga gona', yochinja' yo'o gan' nga ža' cwseš čhia' quinga na' gona' yo'o xench. Na' gwža'ašaogua'a cwsešən' na' bichlə de'e de čhia'. ¹⁹ Na' laogüe bade de'e chyažjda' par zan iz, bitoch gona' žin.

Ye'ej gaoteza' con bi che'enda' na' gona' legr." 20 Pero Diozən' gože' be'enə: "Beṇə' tont le'. Neže' bžin or gato', na' ħnola lao ne'i gaquə yoguə' de'en de ħio'onə'?" 21 Can' gac ħe notə'atezə beṇə' šə con ħbec yichje' tlozə de'en deine' žlac mbane' na' bito chone' ca yebei Diozən' le'.

Diozən' chapə chye' xi'ine' ca'

22 Na' gož Jeso'osən' disipl ħe' ca': —Echnia' le'e, bito cuec yichjle tlozə de'en ye'ej de'en gaole lao mbanle. Na' leczə ca' bito cuec yichjle tlozə de'en gacwlen'. 23 Zaquə'əch yelə' mban ħelen' ca yelə' guaon'. Le'egatezə ca' cuerp ħelen' zaquə'əchən ca xala'anlen'. 24 Legontoš xbab, ca naquə beħj ca' bito ħsa'azəb bito ħəsyə'əlapəb, nic zo da'a xoa' ħhega'aquəb, nic zo gan' ncuə' no guangoš ħhega'aquəb ga ža' de'e sa'ob. Pero na' Diozən' ħguaoczē' lega'aquəb. Naquəchxen' zaquə'əle ca bia ca' žia xile'e. 25 Na' ni tole bito gaquə yoston cuinle gašj metr šə con cue'e yichjle ətonle. 26 Nezele bito gaquə yoston cuinle na' nic naquən de'e zaque'e. De'e na'anə' bito gontecle xbab ħe biquə'əchlə de'e chyažjele.

27 Legontoš xbab ca naquə yej ca' de'en zjəze yixə' ħesə'əcha'oczən. Bito bi žin ħso'onən, nic ħsa'aljən do. Na' əchnia' le'e de'e Rei Salomonnə' goque' lachə' xoche juisy, pero bito bžinlaže'e xalane'enə' ca yelə' xoche ħe yej ca'. 28 Diozən' none' xoche yixə' de'en ze yoba len to termzən' zen nach choso'ozeye'en, naquəchxe gon Diozən' len le'e ggüe'eczə yichje' gone' yoguə'əte de'en chyažjele, le'e cui ħejle'etecle de que gone' de'en chyažjele. 29 Le'e ža, bito güe'elažə'əle par gatə' de'e ye'ej de'e gaole. Bito gaquəžejlažə'əle ħe len. 30 Beṇə' ca' cui ħso'elao' Diozən' porzə ħei de'e can' ħso'elažə'əzeche', ħe de'en əse'ej de'en əsa'ogüe' na' ħe xala'anga'aque'. Pero Xacho Diozən' nezczene' biquə' de'e ca' chyažjele. 31 De'en güe'elažə'əle, güe'ele latjə par niħ Diozən' nabi'e le'e. Na' yoguə' de'e ca' de'en chyažjelen' gonczə Diozən' len, de'en ye'ej de'en gaole na' xala'anle.

De'e zaquə'əche gatə' ħeħo catə' yežincho yoban'

32 Bito žeble la'anə'əczə naquə to ħhopzle. Diozən' ħebeine' ħnabi'e le'e na' ħaclene' le'e. 33 Le'e yeyotə' de'en deile par niħ gatə' de'e əgwnežjwle beṇə' ca' ħesə'əyažje. Šə gonle ca' caguə cuiayi' de'en deilen', ħhedə' la' Diozən' gone' le'e de'e zaquə'əche na' de'e cui te ħei catə' yežinle yoban' gan' zo'enə'. Na' bito gac šo'o beṇə' bguan par əque'en, na' nique gaquə šo'o bia dao' əgwžiai' len. 34 Gan' de de'en ħaquele ħei, nan' zo yichjla'ažda'olen'.

Ĥeyalə' soħo probnid par catə'an yidə Cristən' yeto

35-36 Nach Jeso'osən' bsed blo'ine' lega'aque' naquən' gaquə catə'an yide' de'e yoblə. Na' gwne': —Le'e so probnid par catə'an yida' yeto, le'e so can' nitə' beṇə' chsa'ape' liž xānga'aque' žlac zde' yelə' gošagna', zjənyaze' xala'anga'aque' na' chalə' yi'. Nach catə' yežine' na' əṇe' cho'a puertən' le'e yosə'əsaljwte' par yeyo'e. 37 Mbalaz gaquə che mos ca' beṇə' ca' nitə' probnid chəsə'əbezə xānga'aque'en catə'an yežine'. Šə nite'e chəsə'əbeze' le' catə'an yežine', nachən' əgws'i'ini'e de'en əsa'ogüe' na' cuine' gwnežjue' lega'aque' de'en əse'ej əsa'ogüe'. 38 Mbalaz gaquə chega'aque' šə chəsə'əbeze' batə'əquən' yežine' la'anə'əczə šə yežine' do chel o šə do šbal. 39 Legon xbab che de'e nga. Žalə' neze xan yo'onə' do bi or əžin beṇə' bguanṇə' liže'enə', la' gwṇaze' par nič bito güe'e latjə šo' be'enə' liže'enə' par cuane' šinlaze'. 40 Le'e ža, cheyalə' sole probnid, chedə' catə'an cui chonle xbab yida', ca na'an yida' de'e yoblə, nada' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beṇəch.

Mos ben' chon güen na' mos ben' cui chon güen

41 Bedən' gože'ene': —Xanto' žəcho'o jempl nga par netə'əzəto'onə' o šə par yoguə' beṇəchən'?

42 Nach gož Jeso'osən' Bedən': —Naquən par notə'ətezə beṇə' šə chone' can' chon mos əblao beṇə' naquə beṇə' sin' na' beṇə' chon complir can' cheyalə' gone'. Ben' nac ca' co' xane'enə' lao ne'e liže'enə' par nič əggüia əgwye' mos ca' yelə' na' par nič ggone' de'e əsa'o to toe' catə' chžin or əsa'ogüe'. 43 Šə to beṇə' mosən' chontezə chone' con can' non xanen' mendad, mbalaz soe' catə' yežin xane'enə'. 44 De'e li əchnia' le'e xane'en cue'e lao na' xmose'enə' yoguə'əloł de'en deine'. 45 Pero na' šə mosən' gone' xbabən' na' əṇe': “Bagwžei xanan”, na' šə solaocle chine' mos ca' yelə' na' ye'ej gaoxatteze' na' sožene', 46 nach xane'enə' yežine' to ža senyale' le' to or cui nacbe'ine'. Na' por ni che de'en cui chon mosən' can' cheyalə' gone', xane'enə' chinchgüe' le' yid sotən' xte ca gate'. Can' chac len notə'ətezə mos ben' cui chon cuaseləł can' cheyalə' gone'.

47 Na' ca naquə mos beṇə' naquə beṇə' godenag, la'anə'əczə baṇezene' can' chene'e xane'enə' gone', pero bito chone' ca'. De'e na'anə' bito zoe' probnid catə' yežin xane'enə', na' xane'enə' chinchgüe'ene' yid sotən'. 48 Na' beṇə' cui nezene' bin' non xanen' mendad na' chone' de'e leczə zaquə' chine'ene', pero caguə' chintequene'. Notə'ətezə beṇə' yo'o lao ne'e gone' de'e zan de'e zaque'e, cheyalə' gone' yoguə'an. Na' ben' yo'o lao ne'e gone' de'e zan de'e zaque'e, chonchən byen gone' mazəchlə can' cheyalə' gon ben' cuitec yo'o lao ne'e de'e zan de'e gone'.

Yesə'ədilə beṇə' por ni che de'en bidə Jeso'osən'

49 Nach gwna Jeso'osən': —Ca naquə beṇačhən' yesə'ədīle' na' yesə'əšaše' por ni che de'en zedeyena' yežlyo nga, na' de'en so'one' ca' gwxaquə'əleben ca' yi'. ĭžalə' bagoclə de'en zedeyena'anə'! 50 Bida' par chi' saca'a na' gata'. Lechguale yo'o yichja' chei xte catə'an əžin ža gaquən. 51 ĭEchonle xbabən' de que beṇə' ža' yežlyon' yesə'əzo yesə'əbeze' binlo len ljuežjga'aque' laogüe de'en bida'? Echnia' le'e, bito yesə'əzo yesə'əbezəga'aque' binlo len ljuežjga'aque' laogüe de'en bida', sino que yesə'ədīle' na' yoso'ošaše'. 52 Dezd na'a, šə nitə' gueyə' beṇə' family to yo'o, yesə'ədīle' entr lega'aque', čhope' contr šone' na' šone' contr čhope'. 53 Yedilə beṇə' byon' contr xi'ine', na' xi'ine'en contr le'. Na' no'olən' yedile' contr xi'ine' no'olə, na' xi'ine' no'olən' contr le'enə'. Na' yedilə no'olən' contr xo'oliže' na' xo'oliže'en contr le'.

Bito gwsa'ache'ine' bi zeje de'e ca' chon Jeso'osən'

54 Nach lecza gož Jeso'osən' beṇə' ca' nitə'anə': —Catə' chle'ile chi' bejw gan' chen bgüižən' na' nale: “Guaquə yejw”, na' can' chac. 55 Na' catə' chečhj to be' de'e za'ate zaquə' galən' chla' bgüižən' cuiten licha, na' nale: “Guaquə zeyə”, na' chac zeyə'. 56 ĭBeṇə' goxoayag le'e! Catə' chle'ile nac chac le'e yoban' na' lao yežlyon' nezele šə guaquə yejw o šə guaquə zeyə'. ĭBixčhen' cui chache'ile bi zeje de'e ca' chona'?

Cheyalə' goncho regl binlo len beṇə' chene'e ače'e chio'o lao jostis

57 ĭBixčhen' cui chonle xbab par nič ənezele naquən' cheyalə' gonle'? 58 Catə' to beṇə' gonle' xya che' na' ače'e le'e lao jostis, na' lao ngo'ole nezən' legonlene' regl binlo par nič na' cui che'e le'e lao jostisən'. Šə bito gonle' ca' ža, catə' əžinle' lao jostisən' gone' le'e lao na' polsian' par yosə'əže'e le'e ližya. 59 Echnia' le'e, bito yebeje' le'e xte catə' čixjwle doxen de'en chalə'əlen'.

13

Šə bito yedinjecho xtolə'əchon' la' cuiayi'ichon'

1 Na' lao or na'atezə entr beṇə' ca' ža' na' gwnitə' balə beṇə' gwso'elene' Jeso'osən' dižə' can' goquə che xonj beṇə' Galilea. Gwse'ene' de que žlac gwso'ot beṇə' Galilea ca' bia yixə' par chso'elaogüe'e Diozən', soldad che Pilatən' jse'ete' lega'aque' čhedə' can' ben Pilatən' mendad. 2 Nach boži'i Jeso'osən' xtižə'əga'aque'enə' gože' lega'aque': —ĭEchonle xbabən' de que beṇə' ca' gwsa'at gwso'onche' de'e maləch cle ca beṇə' Galilea ca' yela' laogüe de'en goc čhega'aque' ca'? 3 Echnia' le'e caguə ca'anə'. Šə bito yedinjele xtolə'əle ca' gwžin ža cuiayi'ile can' gosə'əbiayi' beṇə' ca'. 4 Nezele che beṇə' ši'inšon ca', lao

zjənite'e Siloen' bɔxopə to campnary na' gwdenən lega'aque' na' gwsa'ate'. ¿Elecə chonle xbabən' goc ca' laogüe de'e zjənaquəche' beɳə' maləch lao yoguə' beɳə' ca' ža' Jerosalennə'? ⁵ Echnia' le'e caguə ca'anə'. Šə le'e cui yedinjele xtolə'əle ca' gwžin ža cuiayi'ile can' gosə'abiayi' beɳə' ca'.

Jempl che yixgüion' de'en cui bi frot chbia

⁶ Na' be'elene' lega'aque' jempl nga bzejni'ine' lega'aque' de que cheyalə' yesyə'ədinjene' xtolə'əga'aque'enə'. Na' gože' lega'aque': —To beɳə' zo to yag yixgüio che' gan' ža' yag obas che' ca'. Na' gwyeje' lao yaguən' jəgüie' šə zetgua yixgüion' gaogüe', pero bitobi bželene'. ⁷ Na' gože' ben' chapə güert che'enə': “Bachac šon iz chedəgüia' yag nga šə chbian yixgüio, pero bito bi chbian. Gwchoguən. Lašj con zon nlanən na' nique bi frot chbiasən.” ⁸ Na' gož ben' le': “Xana', ljoyennə' zezošgan yetgüizən'. Na' əche'ena' xanein' cueca'an yo beb. ⁹ Na' šə cuian frotən' yetgüiz, bitec de'e güen. Pero šə cuiczə bi cuian nach əchogchon.”

Jeso'osən' beyone' to no'olə ža dezcanz

¹⁰ Na' to ža dezcanz bsd blo'i Jeso'osən' beɳə' ca' ža' to lo'o yo'odao'. ¹¹ Na' zo to no'olə beɳə' bagoc ši'inšon iz yo'o yaz de'e xio'on yichjla'ažda'ogüe'enə'. Na' ben de'e xi'onə' par nič bdoə cuerp che'enə', na' caguə goquəch seche' licha. ¹² Na' catə' ble'i Jeso'osən' le', goxe'ene', nach gože'ene': —No'olə na'a yeyacdo' che yižgüe' chio'onə'.

¹³ Na' bɔxoə ne'enə' lao cuerp che no'olən', na' le'e bezechate' licha na' be'elaogüe'e Diozən'. ¹⁴ Pero na' beɳə' gwnabia' che yo'oda'onə' bloque' chedə' Jeso'osən' beyone' beɳə' güe'enə' ža dezcanzən', na' gože' beɳə' ca' nitə' lo'o yo'oda'onə': —De xop ža par gonle žin. Le'e da lao ža ca' par nič yeyaquəle che yižgüe' chelen', pero bito la'acle ža dezcanzən' par yeyaquəle.

¹⁵ Nach Xanchon' gože'ene': —iLe'e beɳə' goxoayag! ¿Ecaguə lao ža dezcanzən' bia'aczə chsežle go'on chele o borr chele gan' zjəda'ab na' chgua'aga'acleb güe'ej nis? ¹⁶ No'olə nga naque' xi'in dia che de'e Abraannə' na' ca naquə ben gwxiye'enə' par nič baddoə cuerp che'enə' ši'inšon iz, naquəczən licha babeyona'ane' ža dezcanzən'.

¹⁷ Lao gwne' ca' beɳə' ca' chəsə'əgue'i le' gwsa'aquene' zto', na' yoguə'əlo' beɳə' zan ca' yela' nitə' na' besyə'əbeichgüeine' len yoguə' de'en ben Jeso'osən', la' lechgualə güen zjənaquə de'en bene'enə'.

Yelə' gwnabia' che Diozən' gwxaquə'əleben ca xsa moztas

¹⁸ Nach gwna Jeso'osən': —Na' əgwlo'ida' le'e par nič ənezele nac gwxaquə'əlebe yelə' gwnabia' che Diozən'. ¹⁹ Gwxaquə'əleben ca to xsa moztas. To beɳə' goze'en, na'

catə' bla'an gwcha'on goquən yag cha'odao'. Na' bia ca' zjəzo xile'e gwso'on ližda'oga'acquəb lao xoze'e ca'.

Yelə' gwnabia' che Diozən' gwxaquə'əleben ca xna' cuazin'

²⁰ Nach de'e yoblə gozne': —ζNac əgwsaquə'əlebecho yelə' gwnabia' che Diozən'? ²¹ Egwsaquə'əlebechon ca xna' cuazin' de'en gwlec no'olən' len to rob yezj par niç becha'o doxenən.

Cheyalə' yeyiljažə'əcho naclə goncho par niç socho binlo len Diozən'

²² Na' gwda Jeso'osən' bsd blo'ine' beṇə' ža' syoda ca' na' yež ca' gan' bedie' par bežine' Jerosalennə'. ²³ Na' to beṇə' gože' Jeso'osən': —Xanto', ζəcon to çhopzə beṇə'ən cui žjəya'ac lao yi' gabilən'?

Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': ²⁴ —Echnia' le'e, beṇə' zan se'ene'ene' nite'e binlo len Diozən'. Pero gwžin ža catə' cuich gaquə so'one' par nite'e binlo len le'. De'en naquə žialao gonle, çhiljlažə'əle naclə gonle par niç sole binlo len Diozən', ²⁵ niç cui gone' len le'e can' ben to xan yo'o catə' bžin or par əgwseyjue' na' gwzože'e bseyjue'. Na' gwdechlə besə'əžin beṇə' bososize' le'e puert che'enə' na' bito bsaljue' par so'e. Na' gwse'ene': “Bsaljwšga par šo'oto'.” Na' gože' lega'aque': “Bito nombi'a le'e, nic nežda' gan' za'acle.” ²⁶ Can' gaquə len balle. Nach solaole ye'elene': “Güe'ej gwdaoto' len le' na' bsd blo'ido' neto' lao lquey lažto'.” ²⁷ Pero na' de'e yoblə əye'e le'e: “Bitoczə nežda' gan' besa'acle. Le'e žjəya'ac yoguə' le'e beṇə' güen de'e mal.” Can' ye'e le'e. ²⁸ Na' le'ile Abraannə' na' Isaaquən' na' Jacobən' na' yoguə' profet beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' nite'e yoba gan' zo Diozən' chnabi'e, na' le'e bito gac šo'olenə'. Na' cana' cuežyašə'əle na' gaoyejə leylen' catə' gache'ile bito gaquə šo'ole. ²⁹ Beṇə' za'ac doxenlə yežlyon' yesə'əžine' yoba gan' zo Diozən' chnabi'e na' yesə'əbi'e cho'a mes che'enə' sa'ogüe'. ³⁰ Na' ža, nitə' beṇə' bito zjənaque' beṇə' blao na'a, pero gwžin ža catə' əsa'aque' beṇə' blao. Na' nitə' beṇə' zjənaque' beṇə' blao na'a, pero leczə gwžin ža catə' lega'aque' bitoch əsa'aque' beṇə' blao.

Begüine'e Jeso'osən' por ni che xtolə' beṇə' Jerosalen ca'

³¹ Lao or na'atezə balə beṇə' fariseo ca' besə'əžine' gan' zo Jeso'osən' na' gwse'ene': —Cheyalə' yexonjo' nga gan' chnabia' Erodən' çhedə' chene'ene' gote' le'.

³² Jeso'osən' gože' lega'aque': —Erodən' gwxaquə'əlebene' ca to becoyo'o por yelə' goxoayag che'enə'. Ležja'ac na' ye'elene' de que yeto çhopə žazə soa' par yebejəcha' de'e xio' ca' zjəyo'o zjəyaz yichjla'aždao' beṇə' na' par niç yeyoncha' beṇə' chsa'acšene, na' caguə sšachən' yeyož gona' de'en cheyalə' gona'. ³³ Pero ca naquə de'en chona' nga na'a, goncha'an gwxe

güižj chedə' Jerosalen na' gan' chso'ote' profet ca' chso'e xtižə' Diozən', caguə ngan'.

³⁴ Le'e beṇə' Jerosalennə' chotle profet, na' beṇə' ca' chselə' Diozən' len le'e chšičə'aga'aclene' yej. Zan las go'onda' yetoba' le'e ca to jeid cheyežəb xi'īnəb, pero bito be'ele latjə. ³⁵ Na' bagwlejəyichja' le'e. Na' əchnia' le'e bitoch le'ile nada' xte catə'əch əžin ža əṇale: "Cho'ela'oto' beṇə' za' nga beṇə' babselə' Xancho Diozən'."

14

Jeso'osən' beyone' to beṇə' zo le'enə' yi

¹ Na' to ža dezcanz Jeso'osən' gwyeje' liž to beṇə' blao entr beṇə' fariseo ca' par gwsa'ogüe', na' beṇə' fariseo ca' nitə'ənə' besyə'əyatchgüeine' le'. ² Na' laogüe'enə' zecha to beṇə' chacšene, zo le'enə' yi. ³ Na' gož Jeso'osən' beṇə' fariseo ca' na' len beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lein' de'en bzoj de'e Moisezən': —Segon can' na lein' žəde lsens yeyoncho to beṇə' güe' ža dezcanzən' o šə bito de lsens?

⁴ Pero notono boži'i xtiže'enə'. Nach Jeso'osən' bexe'e na' be'enə' na' beyone'ene', na' gože'ene': —Baguaquə yeyejo'.

⁵ Na' gož Jeso'osən' beṇə' ca' ža' liž beṇə' fariseon': —Le'e šə zo to borrh o to go'on chele, na' əxopəb to lo'o pos, žəcabi yebejleb lgüegwzə la'aṇə'əczə naquən ža dezcanz?

⁶ Na' notono goc yoži'i xtižə' Jeso'osən'.

Beṇə' ca' gwsa'ac combid gan' chac to yelə' gošagna'

⁷ Na' ble'i Jeso'osən' can' chso'on beṇə' ca' zjənaque' combid liž beṇə' fariseon', gosə'əbeje' siyən' gwse'enene' yesə'əbi'e gan' zjəchi' beṇə' blao ca'. Na' Jeso'osən' gože' lega'aque': ⁸ —Catə' to beṇə' gone' le'e combid gan' chac to yelə' gošagna', bito cue'ele gan' cheyalə' cue' beṇə' blao ca'. La' šə cue'ele na' de repent yidə beṇə' naquəch beṇə' blao. ⁹ Na' yidə xan yo'onə' ye'e le'e: "Lesoža' nič cue' benga." Nach do chaquele zto' cue'ele ga yoblə len beṇə' ca' cui bi bi zjəzaquə'. ¹⁰ Pero na' catə' nacle combid, cue'ele len beṇə' ca' cui bi bi zjəzaquə', na' catə' yidə xan yo'onə' na' ye'e le'e: "Beṇə' migw chia', da cui'o len beṇə' blao ca'", nach si'ichle yelə' bala'aṇ lao beṇə' ca' zjəchi' len le'e cho'a mesən'. ¹¹ Notə'ətezcho cho'elao' cuincho, Diozən' gone' par nič gacbe'icho de que bitobi zaquə'əcho. Na' notə'ətezcho choncho xbab de que bitotec bi zaquə'əcho, Diozən' gone' chio'o yelə' bala'aṇ.

¹² Nach leczə gož Jeso'osən' ben' ben le' combid: —Catə' gono' to lni na' gono' beṇə' combid əsa'ogüe' len le', bito gono' combid porzə beṇə' migw chio' o beṇə' zjənaquə beṇə' gwni'a. Lega'aque' leczə gosyə'əyone' le' combid ližga'aque', na' yosyo'ogüe'e gwzon laogüe de'en benga'aco'one' combidən'

bla'aque' ližo'onə'. ¹³ Catə' gono' to l̄ni, gono' combid beṇə' yašə' ca' na' beṇə' nchog no ni'a na'aga'aque', beṇə' coj, na' beṇə' l̄chol. ¹⁴ Šə' gono' lega'aque' combid, Diozən' gone' par nič so' mbalaz, chedə' beṇə' ca' bito gaquə yesyə'əyone' le' combid. So' mbalaz catə' Diozən' yosbane' le' ladjo beṇə' guat ca' txen len yeziquə'əchlə beṇə' ca' ja'ac l̄icha lao gosə'əbane'.

Jempl̄ che to beṇə' ben l̄ni

¹⁵ Na' to beṇə' chi' cho'a mesən' txen len Jeso'osən' benene' xtiže'enə' na' gože'ene': —Mbalaz socho gaocho lao l̄ni de'en gaquə catə' bachnabia' ben' əselə' Diozən'.

¹⁶ Nach Jeso'osən' gwne': —To beṇə' bene' to l̄ni xen na' bene' combid əzja'ac beṇə' zan liže'enə' par əsa'ogüe'. ¹⁷ Na' catə' bžin or əsa'ogüe', x̄an yo'onə' bsele'e xmose'enə' par žjətobe' beṇə' ca' bene' combid əsa'ogüe'. Na' catə' jəye' to toga'aque' gože' lega'aque': “Lešo'o, la' babsi'ini'e de'en gaocho.” ¹⁸ Na' to toga'aque' gwse'e be'enə' bixchen' cui zjəzoe' latjə žja'aque' gan' chone' l̄nin'. Toe' gwne': “Ze'e gwxi'a to yežlyo. Cheyalə' žjəgüia'an. Na' ye'ešgo' x̄ano'on de que bito gac yida.” ¹⁹ Yetoe' gwne': “Ze'e gwxi'a gueyə' cue' go'oṅ na' na'a əžjenga'aca'ab prueb. Ye'ešgo' x̄ano'on si'ixene' chia' bito gaquə yida.” ²⁰ Na' yetoe' gože'ene': “Ze'e bšagna'a. De'e na'anə' bito gaquə yida.” ²¹ Na' mosən' beyeje' na' gože' x̄ane'enə' can' gwse' beṇə' ca' le'. Nach x̄an yo'onə' ben' chon l̄nin' bže'e, nach gože' xmose'enə': “Gwyej̄jtado' yoguə' lqueyən' na' yoguə' nez lao' syodan', na' əgwto' beṇə' yašə' ca' na' beṇə' ca' nchog no ni'a na'aga'aque', na' beṇə' coj ca' na' beṇə' l̄chol ca' par la'aque' əsa'ogüe'.” ²² Gwde bene' ca' nach gože' le': “X̄ana', bajətoba' beṇə' ca' gwna'onə' na' nedechezə latjə par beṇə' yoblə.” ²³ Nach x̄ane'enə' gože' le': “Gwyej̄ fuer syodan' na' gono' byen da'ac beṇə' ca' nitə' do tnezən' na' žjəxi'o beṇə' ca' zjəža' yixə', gono' byen da'aque' liža' nga əsa'ogüe' par nič šane' xte ca cuich bi latjə šo'. ²⁴ Na' ca naquə beṇə' ca' bena' combid nechte, bito gua'a latjə əsa'o lega'aque' de'en babsi'ini'anə'.”

De'en cheyalə' goncho par nič n̄aocho Jesocristən'

²⁵ Na' beṇə' zan juisy jəsə'ənaogüe' Jeso'osən'. Na' gwyečhje' gože' lega'aque': ²⁶ —Notə'ətezle šə gaquəchele che x̄ale, xna'ale, xo'olle, xi'inle, bišə'əle, zanle na' cuinle mazəchlə can' chaquele chia', bito gaquə naole nada' par gacle disipl chia'. ²⁷ Na' notə'ətezle šə laogüe de'en chaquele yoso'ochi' yoso'osaquə' beṇə' le'e o so'ote' le'e to le'e yag coroz de'e nan' bito chonl̄ilažə'əle nada', leczə bito gaquə naole nada' par gacle disipl chia' šə ca'. ²⁸ Šə to le'e chene'ele gonle to campnary, zgua'atec cue'ele nach gonle xbab na' gwzaquə'əle

ca do ja'aquə'ətə' chyažjele par gonlen na' šə de mech chelenə' par yeyož campnaryən'. ²⁹ Šə cui əgwchixə əgwtołə' xbab chelen' ja'aquə'ətə' de'en chyažjele, catə' bagwlecle laneinə' na' gacbe'ile de que bitoch bi mech de par yeyožən. Na' yoguə' beṇə' yesə'ələ'i lanein' so'one' le'e borl. ³⁰ Na' yesə'əne': "Benga gwzola bene' to campnary pero bito goquə yesyože' de'en gwzolaogüe'." ³¹ Na' šə to rei chone' xbab tilē' len yeto rei lecza zgua'atec gongaxje' xbab šə len si mil soldad che' ca' guaquə gone' gan len rein' yeto ben' yidə len galjə mil soldad. ³² Na' šə chache'ine' cui gone' gan, lao nezo rein' yeto zitə'ələ, əsele'e beṇə' žjəsə'adie' xtiže'en lao rein' yeto yesə'əṇabe' yesyə'anite'e binlo. ³³ Can' naquən len le'e, notə'ətezle šə cui cuejyichjle family chele, bia yixə' chele na' yoguə'əlol cuantəchlə bi de'e de chele, bito gaquə ṇaole nada' par gacle disipl chia'.

Gwxaquə'əlebecho ca zedə'

³⁴ Zedə'ən naquən güenchgua, pero na' šə bitoch naquən zxi', žnacxa goncho par nič yeyaquən zxi'? ³⁵ Bitobi zaquə'ən, nic gaquəlenən yežlyon', nic gaquə gwchinchon par beb, lete cho'onchon. Can' gwxaquə'əlebele šə bitoch chzenagle chia' do yichj do lažə'əle. Le'e žia nagle de'e chene, legwzenag.

15

Jempl che xilə' bian' goquəžeje

¹ Na' beṇə' gochixjw ca' na' yeziquə'əchlə beṇə' ca' chso'on de'e mal, yogue'e gosə'əbigue'e gan' zo Jeso'osən' par gwse'enene' xtiže'enə'. ² Na' beṇə' fariseo ca' na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moisezən' chəsə'əṇelaogüe'e, chəsə'əne': —Benga chgüialaogüe' beṇə' ca' chso'on de'e malən' na' chaolene' lega'aque'.

³ Nach Jeso'osən' be'e to jempl, gože' lega'aque': ⁴ —Šə nitə' to gueyoa xilə' chele na' gaquəžeje tob, žəcabi yocua'anle bia ca' taplalj tğualj gan' ža'ab latjə dašən' na' žjəyediljle bian' goquəžejenə' xte ca yeželeleb? ⁵ Na' catə' yeželobən' yebe-ichgüeile na' yexəaleb ya'a yenle yeyo'aleb. ⁶ Na' catə' yežinle ližle əgwtole beṇə' migw chele na' beṇə' gwliž chele na' ye'ele lega'aque': "Leyebel len nada', chedə' babežel xilə' chia' bian' goquəžeje." ⁷ Echnia' le'e, gobeiche Diozən' na' angl che' ca' catə' to beṇə' chon de'e mal yedinjene' xtole'enə' cleza can' chəsyə'əbeine' len taplalj tğualj beṇə' zjənaquə beṇə' güen lao Diozən' beṇə' bito de xtole'əga'aque' par yesyə'ədinjene'en.

Jempl che mech de'en gwnit

⁸ Na' no no'olən' šə de ši mech plət che' na' šə nit ton, žəcabi əgguale'e to yi' na' gwlo'e' lo'o yo'o che'enə' na' yeyiljyože'en xte ca yeželene'en? ⁹ Na' catə' yeželene'en na' əgwtole' no'olə migw

che' ca' na' beṇə' gwliž che' ca', na' ye'e lega'aque': "Leyebel len nada' chedə' babeželda' mech chian' de'en gwnitən'." ¹⁰ Echnia' le'e, leczə chesyə'aba chesyə'azaquə'alažə' angl che Diozən' catə' to beṇə' chon de'e mal chedinjene' xtole'enə'.

Jempl che ben' benditjei xi'inen' xmeche'

¹¹ Na' leczə gože' lega'aque': —Gwzo to beṇə' na' gwnitə' chopə xi'ine' beṇə' byo. ¹² Na' bžin ža beṇə' xcuidən' gože' xen': "Xa, beṇ nada' de'en cheyalə' si'a de'en deido'." Nach xe'en bnežjue'ene' de'en cheyalə' si'enə'. ¹³ Gwde yeto chopə ža na' beṇə' xcuidən' btobe' yoguə'əlol cuantzə bi de'en de che' na' gwze'e gweje' nasyon zitə'. Na' porzə de'e cui zaque'e jene'. Na' lao zdalene' de'e malən' benditjeine' xmeche'enə'. ¹⁴ Na' catə' beya xmeche'enə', goc to bgüin juisy lao doxen nasyonnə', na' bitoch bi bi gotə' par si'e de'e ye'ej gaogüe' na' bichlə de'e byažjene'. ¹⁵ De'e na'anə' gweje' gan' zo to beṇə' nasyonnə' na' gwṇabe' žin. Na' be'enə' bsele'ene' yixə' gan' ža' bia zan xcoše' par nič jəye'eb. ¹⁶ Na' tant gwdone' xte goclaže'e gaogüe' de'en chsa'o coš ca', pero ni len cui bosonežjue'ene' gaogüe'. ¹⁷ Na' beyone' to xbab šao' na' gwne': "Nitə' mos zan che xa'anə', na' dechgua de'e chsa'ogüe', na' nada' gatəda' yelə' chdon. ¹⁸ Yeza'a nga na' yeya'a gan' zo xa'anə', na' yapa'ane': Xa, babena' de'e mal lao Diozən' na' laogo' le'. ¹⁹ Na' bitoch zaca'a gono' nada' cuent ca xi'ino', con šə go'o latjə gaca' xmoso'." ²⁰ Nach beze'e beyeje' gan' zo xe'enə'. Na' zitə'alə ze'e yežine' catə' ble'i xe'en le', na' gwsa'adoe' jəšague'ene', na' gwdele'ene' gwdaogüe'ene' bxid chedə' beyašə' beži'ilaže'ene'. ²¹ Nach gož xi'ine'enə' le': "Xa, babena' de'e mal lao Diozən' na' laogo' le', na' bitoch zaca'a gono' nada' cuent ca xi'ino'." ²² Na' xe'enə' gože' xmose'en: "Jəlej tgot lachə' šao' na' guaco'obo'on. Na' jəxi' to niy na' gwdio'on xbembo'on, na' jəxi' šcue' yel na' gwdio'on ni'abo'onə'. ²³ Na' jəxi' go'on da'onə' bian' chanə' na' betəb par gaochob, na' goncho lni. ²⁴ La' xi'ina' nga babena'abo' cuent ca to bi'i guat, pero na'a zobo' mbambo'. Gwlejyichjbo' chio'o, pero na'a babelə'abo'." Na' gwzolao chso'one' lnin'.

²⁵ Na' xi'ine' nechən' zde' yoba catə'an bežin xi'ine'en yeto. Na' catə' zezə' ben' gweje' yoban' bazon yežine' liž xe'enə' catə' benene' choso'ocueže' na' choso'oye'e. ²⁶ Na' goxe' to mosən' na' gwṇabene' le' bixchen' chso'one' lnin'. ²⁷ Na' mosən' gože'ene': "Bi'i bišo'onə' babelə'abo' na' xa'onə' babete' go'on dao' bian' chanə' chedə' belə'abo' to šao' to güen." ²⁸ Nach xi'ine' nechən' bže'e, na' bito gone'ene' yeyo'e liž xe'enə'. Nach bchoj xe'enə' gotə'əyoine' le' yeyo'e. ²⁹ Pero xi'ine' nechən' gože' xe'enə': "Zan iz bachac zoa' nga chontezə' žin con can'

chono' mendad. Na' bitoṅə' gaca' beṅə' godenag. Na' ni tozə šib dao' cuiṅə' goṅo' nada' par gota'ab gona' lṅin' len beṅə' migw chia' ca'. ³⁰ Na' ṅa'a bela' xi'ino' nga bi'in benditjei yoguə'əloḷ de'en bnežjo'obo' gwza'alembə' no'olə sargat, na' beto' par lebo' to go'oṅ dao' bian' chaṅə'əch." ³¹ Na' xē'enə' gože'ene': "Xi'indaogua'a, le' zotezo' len nada', na' yoguə'əloḷ de'e deida' naquən chio'. ³² Pero cheyaḷə' goncho lṅi nga ṅa'a tant chebeicho babelə' bi'i bišo'onə', chedə' babena'abo' cuent ca to bi'i guat, pero ṅa'a zobo' mbambo'. Gwlejyichjbo' chio'o pero ṅa'a babelə'abo'."

16

Jempl che to mos əblao ben' benditjei de'en de che xane'

¹ Na' lecza gož Jeso'osən' disipl che' ca': —Gwzo to beṅə' gwni'a na' gwzo to mos əblao che' beṅə' gwyo'o lao ne'e bia yixə' che' ca' na' biquə'əchlə de'en de che'. Na' beṅə' gwni'anə' benene' rson de que xmosen' babenditjeine' de'en de che'. ² Nach xane'en goxe' le' na' gože'ene': "Babenda' to dižə' can' chono'. Cheyaḷə' gono' cuent che yoguə'əloḷ de'en babchino' chia' chedə' bitoch gaquə gono' xšina'anə' ṅa'a." ³ Nach mosən' bene' xbabən': "¿Bixa gona'? Xana'an bacholague' nada' cuich gaquə gona' xšine'enə', na' nic chac gona' žin gual na' gaquəda' zto' šə naba' carida. ⁴ Nezdə' bi gona' par nič nita' beṅə' yesə'əgüialaogüe' nada' catə' cuich chona' žin che xana'an." ⁵ Na' goxe' yoguə' beṅə' ca' chsa'alə' xmech xane'enə' tgüeja' tgüeje'. Na' gože' beṅə' nechən': "¿Ja' aquə' chalə'o che xana'anə'?" ⁶ Na' be'enə' gože'ene': "Chalə'a che tapa mil litr set." Nach gož mosən' be'enə': "Gwche'edo', na' bzoj lao cuentən' de que chalə'o che chopə mil litr za setən'." ⁷ Gwde na' gože' beṅə' əgwchopen': "¿Ja' aquən' chalə'o che xana'anə'?" Nach be'enə' gože'ene': "Che to mil rob trigw." Nach mosən' gože' be'enə': "Gwche'edo', na' bzoj lao cuent chio'onə' de que chalə'o che xon' gueyoa robza trigon'." ⁸ Na' xan mos goxoayaguən' gocbe'ine' lechguale bib naquə be'enə' de'en bene' xbab naclən' gone' par nič soe' binlo len ljuežje' ca' beṅə' ca' chsa'alə' che xane'en. Nada' chnia' le'e de que beṅə' ca' zjəchi' yichjga'aque' porza de'en chac lao yežlyon' chso'onchgüe' xbab naclən' so'one' len de'en zjədeine'. Pero zan beṅə' ca' bazjəyo'o be'eni' che Diozən' lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə' bito chso'one' xbab naclən' yesə'əchine' de'en zjədeine'.

⁹ Na'a əchnia' le'e, de'en deile yežlyo nga de'e te chein', pero legwchin len par nič nita' migw chele, na' catə' babeya bi de'en deile yežlyo nga, nita' beṅə' yozene'e le'e catə' yežinle yoban' gan' sole zejlicane.

¹⁰ Šə to beṇə' chone' can' cheyalə' gone' len de'e cuitec zaquə' leczə gone' can' cheyalə' len de'e zaquə'əchgüei, na' beṇə' cui chone' can' cheyalə' gone' len de'e cuitec zaquə', leczə bito gone' can' cheyalə' len de'e zaquə'əchgüei. ¹¹ Šə le'e cui chonle can' cheyalə' gonle len de'en deile yežlyo nga de'e te chei, bito gon Diozən' le'e de'e zaquə'əche de'en cui te chei. ¹² De'en deile yežlyo nga che Dioz na'anə', caguə chelen'. Na' šə bito chonle can' cheyalə' gonle len de'en naquə'che'enə', bito gone' le'e de'e zaquə'əche de'e cui te chei.

¹³ Notono no gaquə so liž chopə xan žin par gaque' xmosga'aque' tši'izə, chedə' la' šə gone' ca', gue'ine' to xan žinnə' na' gaquene' che yetoe', o gone' žin che toe' do yichj do laže'e na' bito bi respet gape' che xane'en yeto par gone' xšine'enə'. Leczə ca' le'e bito gaquə gonle xšin Diozən' do yichj do lažə'əle na' gonte xšinle par gacle beṇə' gwni'a.

¹⁴ Na' leczə gwnitə' beṇə' fariseo ca' gwse'enene' xtižə' Jeso'osən' na' gwso'onene' borl, chedə' gwso'elažə'əche' əsa'aque' beṇə' gwni'a. ¹⁵ Na' gož Jeso'osən' lega'aque': —Le'e ža, chonle par nič beṇə'chən' chesə'əne' chele de que zdacze licha, pero Diozən' nez nle'ine' yichjla'ažda'olen'. Zjəde de'en chsa'aque' beṇə'chən' zjənaquən de'e žialao xen pero balən zjənaquən de'e chgue'i Diozən'.

Lei che Diozən' na' beṇə' ca' chnabi'e

¹⁶ Na' gozna Jeso'osən': —Antslə con lei de'en bzoj de'e Moizezən' na' len de'en boso'ozoj profet ca' bzejni'in chio'o che Diozən'. Pero na'a de'e Juannə' babedə'tixjui'e dižə' güen dižə' cobən' de que Diozən' nabi'e con notə'ətezə beṇə' soe' latjə, na' leczə ca' neto' chyixjue'eto'on. Na' beṇə' zan chesə'əzo chesə'əbi'e naclə so'one' par nič nabi'a Diozən' lega'aque'.

¹⁷ Ca' naquə bitə'ətezə pont dao' che lei che Diozən' bito te chei pero ca' naquə yežlyon' len de'e ca' zjəžia le'e yoban' yesə'əde chega'aquei.

Bito yela'acho be'en checho o no'ol checho par solencho beṇə' yoblə

¹⁸ Notə'ətezə beṇə' chela'a no'ol che'enə' par yeque'e no'olə yoblə, tozəczə ca' malən' naquən len de'en chon beṇə' chgo'o xtoe'. Na' yoguə' no beṇə' yošagne'e len to no'olə beṇə' bela'a ben' chei le', leczə tozəczə ca' malən' naquən len de'en chon beṇə' chgo'o xtoe'.

Beṇə' gwni'a na' Lačən'

¹⁹ Nach gozna Jeso'osən': —Gwzo to beṇə' gwni'a, na' lechguale xoche goquə xala'ane'enə', na' lechguale gwdaošaogüe'e yoguə' ža. ²⁰ Na' to beṇə' yašə' le' Lačh yoguə' ža bzo beṇə' le' cho'a puert zaguan che beṇə' gwni'anə' par

gwnabe' carida. Na' Laçhən' lechguale gwžia yežə' doxen cuerp che'enə'. ²¹ Na' tant gwdone' gone'ene' gaogüe' pedas dao' yelə' guao che beṇə' gwni'anə' de'en besə'əxopə lao yon'. Na' beco' ca' ja' aquab jəsə'əle'eb yežə'an gwžia cuerp che'enə'. ²² Na' catə' got beṇə' probən', nach angl ca' besyə'əzi' besyə'əque'e le' yoban' gan' zoe' len de'e xaxta'ocho Abraannə'. Na' leczə got beṇə' gwni'anə' na' bosə'əcuaše'ene'. ²³ Na' beyeje' gan' ža' beṇə' ca' bagwsa'at. Na' lao chžaglaogüe' na' gwłis laogüe'enə' na' ble'ine' zitə'ələ nitə' Abraannə' lene' Laçhən' yoban'. ²⁴ Na' gwne' zižjo gwne': "Xa Abraam, beyašə'əlažə'əšguei nada', na' bselə' Laçhən' par yosbise' loža'an len latə' nis de'en yexopə xbene'enə' chedə' la' lechguale chžaglaogua' lo'o yi' nga." ²⁵ Pero na' Abraannə' gože' le': "Xi'ina' bosa'alažə' catə' lao bguano' yežlyon' porzə de'e šao' de'e güen gotə' chio', na' Laçh nga porzə de'e mal goc che'. Na' bazoe' mbalaz nga ṇa'a, na' le' chžaglaogo'. ²⁶ Bito gaquə gone' can' che'endo' chedə' la' Diozən' baçh bzie' to bdiṇj xen ga cui no zaquə' te entr neto' na' le'e par niçh ca' bito gaquə yidəto' gan' zolen', na' nic gaquə da'ac le'e nga." ²⁷ Nach beṇə' gwni'anə' gože' Abraannə': "Beṇə' gol dao', chatə'əyoida' le', bselə'əšga Laçhən' liž xa'anə'. ²⁸ Nitə' gueyə' beṇə' biša'a, na' che'enda' chixjue'ine' lega'aque' naquən' so'one' par niçh Diozən' bito əsele'e lega'aque' latjə nga gan' yesə'əžaglaogüe'." ²⁹ Abraannə' gože' le': "Deczə libr de'en bzoj de'e Moisezən' na' libr de'en bosə'ozoj de'e profet ca' beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən'. Cheyalə' yoso'ozenague' che de'e ca' zjənyoṇjən'." ³⁰ Na' gože' Abraannə': "Bito beṇə' gol dao'. Žalə' to beṇə' yebane' ladjo beṇə' guat ca' güe'elene' lega'aque' dižə', la' gosyə'ədiṇjene' xtolə'əga'aque'enə'." ³¹ Nach gož Abraannə' le': "Šə bito choso'ozenague' che de'en bzoj de'e Moisezən' na' de'e profet ca', la'aṇə'əczə šə yeban to beṇə' ladjo beṇə' guat ca', bito se'ejle'e che Diozən'."

17

Bito cheyalə' goncho ca əxopə beṇə' yoblə gone' de'e mal

¹ Nach gož Jeso'osən' disipl che' ca': —Syempr de de'en gonən ca yesə'əxopə beṇə' so'one' de'e malən'. Pero probchguazə beṇə' chone' ca yesə'əxope' so'one' de'e malən'.

² Nca'alə xneze žalə' yoso'ocheje' yene'enə' to yej yišə' na' žjəsə'əzale'ene' lo'o nisda'onə' cle ca soe' gone' ca əxopə beṇə' gone' de'e malən' la'aṇə' tozə beṇə' cuitec bi zaquə' len beṇəchən'.

³ Le'e gon xbab chele, šə to beṇə' bišə'əcho beṇə' bachonlilažə' Diozən' gone' mal contr tole, ben' bene' contr cheyalə' gatə'əyoine' le' yediṇjene' xtole'enə', na' šə yediṇjene' xtole'enə' cheyalə' yezi'ixene' che'. ⁴ La'aṇə'əczə gaž las lao

tža gone' de'e mal contr beṇə' biše'enə', šə gaž laste əne': "Babeyəda' che de'en bena', bezi'ixen chia'", na' cheyalə' yezi'ixene' che'.

Gwse'ene' so'onlilažə'ache' Diozən'

⁵ Nach gwse' apostol ca' Xančon': —Gaquəlenšgo' neto' par nič gonlilažə'achtə' Diozən'.

⁶ Nach gož Xančon' lega'aque': —Xsa yag moztasən' naquən de'e dao' rizə'. Na' la'anə'əczə de'en chonlilažə'əle Diozən' gwxaquə'əleben ca to xsa moztasən' laogüe de'en cuinə' gonlilažə'əchgualene', guac ye'ele yag yixgüio nga: "Boša' xišna'o nga na' žjəyozo' lo'o nisdə'onə'", na' gwaquəczə can' ṇalənə'.

De'en cheyalə' so'on mos ca'

⁷ Ca naquə costombr chelen' šə mos chelen' chgua'anə' go'on o chapə chye' xilə', catə' chele'e goyebən' bito che'elene': "Beyo'o ngalə gwche'edo' gaogo' xše'." ⁸ Cle che'elene': "Bsi'ini'a de'en ye'ej gaogua' na' gwdio' de'en gaogua'anə'. Te yedaogua'anə' nach gaogo'." ⁹ Na' bito cho'elene' yelə' choxcwlen catə' babene' de'en gožlene' gone'. ¹⁰ Na' leczə ca' le'e nacle disipl chia', catə' babenle yoguə'əloj de'en nona' mendad gonle cheyalə' ənale: "Bito bi zaquə'əto' par goṇo' yelə' choxcwlen cheto', chedə' de'en babento'onə' la' de'e cheyalə'əczə gonto'onə'."

Jeso'osən' beyone' ši beṇə' chse'i yižgüe' de'en nzi' lepr

¹¹ Lao zda' Jeso'osən' Jerosalennə' len disipl che' ca' na' gwdie' gan' zjəndil distrit che Samaria len Galilean'. ¹² Na' besə'əžine' to cho'a yež dao' na' besə'əchoj ši beṇə' zjesə'əšague' Jeso'osən', beṇə' ca' chse'i yižgüe' de'en nzi' lepr, na' gosə'əzeche' zitə'ələ. ¹³ Na' gosə'əne' zižjo gwse'ene': —Maestr Jeso'os, beyašə'əlažə'əšguei neto'.

¹⁴ Na' Jeso'osən' catə' ble'ine' lega'aque' gože' lega'aque': —Ležjəya'ac lao bxož ca' nič yesə'əgüie' le'e.

Na' goquən' lao zezyə'əngüe'e nezən' besyə'əyaquene'. ¹⁵ Nach toe' catə' gočbe'ine' de que bač beyaquene' na' bebi'e na' gwne' zižjo be'elaogüe'e Diozən'. ¹⁶ Na' bzo xibe' lao Jeso'osən' na' be'ene' yelə' choxcwlen. Be'enə' ben ca' naque' to beṇə' Samaria. ¹⁷ Nach gwna Jeso'osən': —Ši beṇə' can' beyona'. ĆGaṇxa beṇə' ca' yegan'? ¹⁸ Tozə beṇə' zitə' nga bebi'e par cho'elaogüe'e Diozən'.

¹⁹ Nach gož Jeso'osən' be'enə': —Bezoža' na' beyej to šao' to güen. Babeyacdo' chedə' chonlilažo'o nada'.

Yelə' chnabia' che Diozən'

²⁰ Na' goquən' beṇə' fariseo ca' gosə'əṇabene' le' batxan' yidə' ben' əselə' Diozən' par ṇabi'e ṇasyon Izraelən'. Nach boži'

Jeso'osən' xtižə'əga'aque'enə' gwne': —Ca naquən' nabi'enə' bito naquən to de'e le'icho. ²¹ Notono no cheyalə' əne': “Bgüiašc nga chnabi'e”, o “Na' chnabi'e”, chedə' bazoe' n'a'a entr le'e chnabi'e.

²² Nach gože' disipl che' ca': —Gwžin ža catə'an nale: “Žalə'əga n'a' bach zocho yoban' gan' chnabia' ben' bselə' Diozən'.” Pero bito gaquə can' chnablažə'əlenə'. ²³ Nitə' beṇə' əse'e le'e: “Bgüiašc nga chnabi'e”, o “Bgüiašc na' chnabi'e”, pero le'e bito naole beṇə' ca' əse'e le'e ca'. ²⁴ Can' chac catə' chep yesən' chse'eni'in doxenlə le'e yoban' to de repentzə, leczə can' gaquə catə'an əžin ža yida' de'e yoblə, nadan' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beṇəch yida' to de'e repentzə na' yoguə'əlol beṇə' yesə'əle'ine' nada'. ²⁵ Zgua'atec de de'e zan de'e cheyalə' chi' saca'a, na' nezda' de que beṇə' ca' ža' n'a'a bito se'ejle'e chia'. ²⁶ Leczə can' goquə ca tyemp che Noenə', leczə can' gaquə catə'an bazon əžin ža yida' de'e yoblə, nadan' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beṇəch. ²⁷ Beṇə' gwnitə' ca tyemp che Noen' gwža'azeche' gwse'ej gwsa'ogüe' na' gwso'elaozechga'aque' bosə'əšagne'e na' bosə'ošague' na' no xi'inga'aque' xte catə'an bžin ža gwyo'o Noen' lo'o barcon', na' goc to yejw sio' juisy nach gosə'əbiayi' yoguə' beṇə' ca' cui gwso'o lo'o barcon'. ²⁸ Leczə can' goquə ca tyemp che Lotən'. Beṇə' Sodoma ca' gwža'azeche' gwse'ej gwsa'ogüe', gwso'ote'e no bia yixə' chega'aque' na' bichlə de'e de chega'aque', na' gosə'əzi'e bi de'en besə'əyažjene' na' gwsa'az gwsa'ane' na' gwso'on ližga'aque'. ²⁹ Pero na' žan' beza' Lotən' Sodomān', Diozən' bene' par nič lechguale byinj yi' na' sofr yobanə' na' gosə'əbiayi' yogue'e. ³⁰ Can' gaquə catə'an yida' de'e yoblə, nadan' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beṇəch, na' yoguə'əlol beṇə' yesə'əle'ine' nada'.

³¹ Na' žan' yida' šə na'aclə zo to beṇə' chone' dezcanz lao sotea che' liže'enə' na' šinlaze'enə' ža'an lo'o yo'onə', cui yeyetje' par yetobe' šinlaze'enə', con cuejyichje'en. Na' leczə ca' ben' zo do yoba bito gaquene' yeyej liže'. ³² Le'e žjsa'alažə' can' goc che no'ol che Lotən'. ³³ Notə'ətezə beṇə' chaquene' gone' par nič cui chi' saque'e o par nič cui no got le', be'enan' cuiayi'. Na' notə'ətezə beṇə' chsanlažə' cuine' chi' saque'e o so'ot beṇə' le' por ni chia', bade yelə' mban che'enə' zejlicane.

³⁴ Echnia' le'e, quinga gaquə že'enə' catə'an yida' de'e yoblə: Čhopə beṇə' zjədie' chəsə'ətase', toe' yezi' yeca'a Diozən' na' toe' yega'aṇ. ³⁵ Na' čhopə no'olə nitə' txen chso'ote', toe' yezi' yeca'a Diozən', na' toe' yega'aṇ. ³⁶ Na' čhopə beṇə' nitə' do yoba, toe' yezi' yeca'a Diozən' na' leczə yega'aṇ toe'.

³⁷ Catə' gwse'enene' dižə' quinga, gwse'ene': —čGan' gaquə de'e quinga Xanto'?

Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Ngale'en chonen che ben' ne': “Gan' de bia guat nan' chesə'ažag šod ca'.”

18

Jempl che to no'olə gozebə len to juez mal

¹ Na' be'elene' lega'aque' to jempl par nič bsed blo'ine' lega'aque' de que cheyalə' so'ontezə so'one' orasyon sin cui žjəxaquə'əlažə'əga'aque'. Na' gože' lega'aque': ² —Gwche' to syoda gan' gwzo to juez. Na' juezən' bito gw dape' Diozən' respet na' nic gwche' yichje' šə chsa'azlažə' beṇəchən' can' chone'enə'. ³ Na' lao syodan' gwzo to no'olə gozebə na' goxjə cheje' lao juezən' na' che'e le': “Bosla nada' lao na' beṇə' contr chia'anə'.” ⁴ Bagoc sša bito bzenague' che', pero gw delə bene' xbabən' na' gwne': “Bito chapa' Diozən' respet na' nic chi yichja' šə chsa'azlažə' beṇəchən' can' chona'. ⁵ Pero yosla' no'olə nga lao na' beṇə' contr che' la' lechgualə zed chone'ene' nada'. Šə bito gona' yelə' jostis che'enə' bitoch soida' tant zed chedeyenene' nada'.”

⁶ Nach gož Xanchon' lega'aque': —Le'e gon xbab che de'en gwna juezən' ben' cui zda liča. ⁷ Naquəchxe gon Diozən' gwzenague' che beṇə' ca' bagwleje' par zjənaque' xi'ine', beṇə' ca' chso'olgiž le' do ža do yel. Goslacze' lega'aque' lao na' beṇə' contr chega'aque' ca' la'anə'əczə šə əsa'aque'ne' de que bachžeine'. ⁸ Echnia' le'e, to žalṇezdao' Diozən' yosle' lega'aque' lao na' beṇə' contr chega'aque' ca'. Pero catə' nada' yida' yežlyo nga yetlas, nadan' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beṇəch, cuili ne'e nitə' beṇə' ne'e chso'onlilaže'e nada' par yosla' lega'aque' lao na' beṇə' contr chega'aque' ca'.

Jempl che to beṇə' fariseo len to beṇə' gochixjw

⁹ Na' gwnitə' balə' beṇə' zjənapəchgua confyanz cuinga'aque' de que zjənaque' beṇə' güen lao Diozən' ca de'en chso'one'enə'. Beṇə' ca' zjənone'en de que beṇə' yeziquə'əchlə bito bi zjəzaque'e. Na' Jeso'osən' be'e jempl nga par beṇə' ca' zjənapəchgua confyanz cuinga'aque', gwne': ¹⁰ —Chopə beṇə' ja'aque' lo'o yo'odao' əblaonə' jse'ene' orasyon, toe' beṇə' fariseo na' ben' yeto beṇə' gochixjw. ¹¹ Beṇə' fariseon' gwzeche' na' bene' orasyonnə' cho'elao' cuine' na' gwne' quinga: “Dioz, chona' yelə' choxcwlen chio' chedə' bito chona' can' chso'on yeziquə'əchlə beṇə'. Bito chca'a bi de'e de che beṇə' yoblə, na' bito chona' bichlə de'e mal. Bito naca' beṇə' ggo'o xtoi, nic chbejyichja' no'ol chia' par solena' beṇə' yoblə, na' nic naca' beṇə' mal can' naquə beṇə' gochixjw nga. ¹² Chopə ža lao to xman chzoa' cui chaogua'. Na' yoguə'əlol gan de'en chona', chona'an ši cue'elə na' chnežjua' tcue'en par

yo'oda'onə." ¹³ Na' beṇə' goḥixjon' gwzechateze' zitə'ələ, na' xte nic cheyaxjene' əlis laogü'e'enə' əggüie' yoban', na' chbažə' lḥo'enə' gwne': "Dioz, beyašə'əlažə'əšguei nada' beṇə' güen de'e mal." ¹⁴ Ca'azə de'e gwna beṇə' goḥixjon'. Na' əchnia' le'e, Diozən' bezi'ixene' ḥe beṇə' goḥixjon', na' beyeje' liže' sin cui bi xtole'e gotə'. Caguə ca' beṇə' fariseon'. Na' notə'ətezcho cho'elao' cuincho, Diozən' gone' par niḥ gacbe'icho de que bitobi zaquə'əcho. Na' notə'ətezcho choncho xbab de que bitotec bi zaquə'əcho, Diozən' goṇe' chio'o yelə' bala'an.

Jsoa' beṇə' bidao' lao Jeso'osən'

¹⁵ Na' ja'ac beṇə' jso'e bidao' lao Jeso'osən' par niḥ əḫoa ne'enə' yichjga'acbo' na' gone' orasyon ḥega'acbo'. Na' catə' besə'əle'i disipl ca' can' chso'one'enə', gosə'ədile' lega'aque'. ¹⁶ Pero na' Jeso'osən' goxga'aque'ebə' na' gože' disipl ḥe' ca': —Le'e güe' latjə la'ac bidao' ca' laogua' nga, na' cui əgwžonle. Na' əchnia' le'e, beṇə' ca' ḥəsə'əzexjw yichjga'aque' lao Diozən' can' ḥəsə'əzexjw yichj bidao' ca' lao xaxna'aga'acbo', lega'acze'enə' chso'e latjə ḥnabia' Diozən' lega'aque'. ¹⁷ Bidao' ca' bito chso'on cuing'a'acbo' xen, na' de'e li ḥnia' le'e, notə'ətezle šə cui yeyacle ca bidao' par güe'ele latjə ṇabia' Diozən' le'e, bito gaquə yežinle yoban' gan' zo Diozən' ḥnabi'e.

Beṇə' güego' ben' goquə beṇə' gwni'a

¹⁸ To beṇə' gwnabia' gože' Jeso'osən': —Maestr, le' naco' beṇə' güen, gwna nada' bi de'en cheyalə' gona' par niḥ gatə' yelə' mban zejlicane ḥia'.

¹⁹ Na' par niḥ gon be'enə' xbab ḥe de'en ne', Jeso'osən' gože'ene': —¿Bixḥen' nao' de que naca' beṇə' güen? Dioz nan' naque' le'ezelaogüe beṇə' güen. ²⁰ Le' ṇezdo' bin' na lein': "Cui co'o xtole, na' cui cuejyichjle be'en ḥele o no'ol ḥele par solenle beṇə' yoblə; cui gotle beṇə'; cui cuanle; bito gacle testigw fals contr sa'aljuežjle; gwnežjwle yelə' bala'an xaxna'ale."

²¹ Nach gož be'en le': —Yoguə'əloł de'e quinga chona'an dezd xcuida'a.

²² Nach catə' bene Jeso'osən' xtiže'en na' gože'ene': —Toza de'en ne'e chac falt gono'. Jəyeyetə' yoguə'əloł bi de'e de ḥio', na' mech de'en le'ido' ḥe de'e ca' bnežjon beṇə' yašə', nach da denao nada'. Na' catə' yežino' yoban' gan' zo Diozən', de'e zaquə'əche gatə' ḥio'.

²³ Pero na' be'enə' catə' beyož benene' dižə' de'en gož Jeso'osən' le', gwzechachoe' trist, ḥedə' la' goque' to beṇə' gwni'achgua. ²⁴ Na' bgüia Jeso'osən' beṇə' gwni'anə', na' gwne': —Zdebəḥgua naquən par to beṇə' gwni'a güe'e latjə par niḥ ṇabia' Diozən' le'. ²⁵ Zdebəḥlə naquən par to beṇə'

gwni'a güe'e latjə nabia' Diozən' le' cle ca par to camey teb to lo'o nag yešə'.

26 Na' beṇə' ca' bosozenague' xtiže'ena' gwse'ene': —¿Noxan' yechoj xni'a de'e malən' ža?

27 Na' Jeso'osən' gože' lega'aque': —De'en cui gaquə gon beṇačən', bito nacho cui gaquə gon Diozən' len.

28 Nach Bedən' gože' le': —Neto' bagwlejyichjto' family cheto' ca' na' len de'en deito' par chonlilažə'əto' le' na' chzenagto' chio'.

29 Na' gož Jeso'osən' lega'aque': —De'e li chnia', šə nole bagwlejyichjle ližle, xo'olle, bišə'əle, xaxna'ale o xi'inle chedə' cho'ele latjə chnabia' Diozən' le'e, 30 Diozən' gone' le'e de'e zaquə'əche lao yežlyo nga na'a clezə ca de'e ca' na' beṇə' ca' bagwlejyichjle. Na' catə' yežinle yoban' gone' par nič əbanle zejlicane.

De'e yoblə gosyixjue' Jeso'osən' de que gate'

31 Na' gwlej Jeso'osən' apostol ca' šižin ca'alə, na' gože' lega'aque': —Na'a šejcho Jerosalennə' gan' gaquə yoguə'əlo de'en baboso'ozoj de'e profet ca' chia', nadan' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beṇač. 32 Gaca' lao na' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael, na' so'one' nada' borl na' yesə'əzi'ichiže'e nada', nach yoso'oža' xene'e cho'alaogua'anə'. 33 Yesə'əyine' nada' yid sot nach so'ote' nada', pero yeyon ža yebana' ladjo beṇə' guat ca'.

34 Pero disipl che' ca' bito gwse'ejni'ine' de'en gože' lega'aque'. Zjənchol yichjla'ažda'oga'aque'ena', de'e na'anə' bito gwse'ejni'ine'en.

To beṇə' lchol beṇə' Jerico bele'ine'

35 Nach lao bazon əžin Jeso'osən' Jericon', to beṇə' lchol chi'e cho'a nezən' chṇabe' carida. 36 Na' benene' chesə'əde beṇə' zan, na' gwṇabe' bin' chac. 37 Nach gwse'ene': —Jeso'os beṇə' Nasaretən' chdie' laogo'onə'.

38 Na' gwne' zižjo gwne': —Jeso'os, len' naco' xi'in dia che de'e Rei Dabin', jbeyašə'əlažə'əšguei nada'!

39 Nach beṇə' ca' zjəžialao lao Jeso'osən' gosə'ədile' beṇə' lcholən' gwse'ene' de que cheyalə' soe' žizə, pero nachle gwne' zižjochlə gwne': —Len' naco' xi'in dia che de'e Rei Dabin', jbeyašə'əlažə'əšguei nada'!

40 Jeso'osən' gwleze' nach bene' mendad əžjso'e beṇə' lcholən' laogüe'ena' na' catə' bgüiguə' beṇə' lcholən' lao Jeso'osən' nach gože'ene': 41 —¿Bi che'endo' gona' len le'?

Nach beṇə' lcholən' gože'ene': —Xana' benšga par nič yele'ida'.

⁴² Jeso'osən' gože'ene': —Bele'i. De'en chonlilažo'o nada' bač goc can' che'endo'onə'.

⁴³ Na' le'e bele'iteine' na' gwnaogüe' Jeso'osən' be'elaogüe'e Diozən', na' lecə ca' yoguə' beṇə' ca' besə'əle'ine' can' goquən' gwso'elaogüe'e Diozən'.

19

Jeso'osən' na' Saqueon'

¹ Nach Jeso'osən' gwyo'e Jericon' na' gwdeze' yešla'a syodan'.

² Na' zo to beṇə' le' Saqueo. Naque' beṇə' gwnabia' che beṇə' gochixjw ca', na' naque' beṇə' gwni'a. ³ Gwdiljlaže'e naclə le'ine' Jeso'osən' pero bito goquə, čhedə' nitə' beṇə' zan len Jeso'osən' na' Saqueon' goque' to beṇə' bčhecw dao'. ⁴ De'e na'anə' gwsa'adoe' gwdie' lao beṇə' ca' par jəšepe' to lao yag yixgüio nič goc ble'ine' Jeso'osən', čhedə' bazon te Jeso'osən' na'. ⁵ Pero na' catə' bžin Jeso'osən' xan yaguən', bgüie' lao yaguən' na' gože'ene': —Saqueo, beyetjdoe', čhedə' cheyalə' yega'aṇa' ližo'on neže'.

⁶ Nach Saqueon' beyetjdoe' chebeine' nach beče'ene' liže'enə' na' be'elaogüe'ene'. ⁷ Pero na' beṇə' ca' zjənžag len Jeso'osən' catə' besə'əle'ine' can' goquən', yogue'e gosə'ənelaogüe'e gosə'əne': —Bazde' liž to beṇə' güen de'e mal par so'enə'. ⁸ Na' Saqueon' gwzeche' nach gože' Xanchon': —Xana', gašjə de'en deida' gwnežjua'an beṇə' yašə', na' de'en bagwcua'a che beṇə' ca' bxoayaga' nič gosə'əyixjue' mazəchlə ca de'en cheyalə' yesə'əyixjue', yonežjua' lega'aque' tap tantən'.

⁹ Na' Jeso'osən' gože'ene': —Neža babebej Diozən' le' lao de'e malən' len family čhio', na' de'e li banacle xi'in dia che de'e Abraannə' laogüe de'en bachonlilažə'əle Diozən' can' ben de'e xaxta'ocho Abraannə'. ¹⁰ Ca naca' nada', bselə' Diozən' nada' golja' beṇə' par zedəlo'ida' beṇə' ca' bachəsə'əbiayi' de que nži'ilaža'a lega'aque' na' par nič con noe' so'onlilažə' nada' yebejəga'aca'ane' xni'a de'e malən'.

Jempl che ši beṇə' bnežjw xanga'aque'en lega'aque' čhopə gueyoa pes güejə

¹¹ Na' žlac nežjənžag beṇə' chse'enene' dižə' de'en choe' Jeso'osən', be'elene' lega'aque' to jempl čhedə' banite'e galə'əzə Jerosalenṇə' na' gwsa'aque' de que le'e solaote nabi'e nasyon Izraelən'. ¹² Nach gwne': —Lao to family blao bchoj to beṇə' gwyeje' to nasyon zitə' jene' de'en cheyalə' gone' par nič solao nabi'e nasyon che'enə' catə' yežine'. ¹³ Na' antslə zese'e gwleje' ši mos che'enə' na' bnežjue' to toe' čhopə gueyoa pes güejə. Nach gože' lega'aque': “Mech nga gonele negosy lao cui zoa'.” ¹⁴ Pero beṇə' gwlaž che' ca' besə'əgue'ine' le'.

Nach catə' beyož gwze'e boso'osele'e beṇə' lao xane'enə' ben' naquə rein' jse'eže'ene': "Bito chene'eto' ṇabia' bengā neto'." 15 Nach catə' bežin be'enə' laže'en de'e yoblə gwzolao gwnabi'e, nach bene' mendad əžja'ac xmose' ca' ši laogüe'enə', beṇə' ca' bocua'anlene' mechən'. Gone'ene' əṇezene' ja'aquə'ətə' gwso'one' gan len mechən' de'en bocua'anlene' to toga'aque'. 16 Beṇə' nechən' bžine' laogüe'enə' na' gože'ene': "Xana', xmecho' de'en bocua'anleno' nada' benən gan ši tant ca de'en bocua'aṇo'." 17 Nach xane'en gože'ene': "Babeno' de'e güen. Naco' mos güen na' syempr chono' complir can' cheyalə' gono'. Beno' can' cheyalə' gono' len de'e da'on bocua'anlena' le', na' de'e nan' gona' par nič ṇabi'o ši syoda." 18 Na' beṇə' əgwchopen' bžine' lao xane'enə' na' gože'ene': "Xana', xmecho' de'en bocua'anleno' nda' benən gan gueya' tant ca de'en bocua'aṇo'." 19 Nach gože' le': "Le' ṇabi'o gueya' syoda." 20 Nach bžin yetoe' lao xane'enə' na' gože'ene': "Xana', nga de xmecho' de'en bocua'anleno' nada'. Bablažə'əchecha'an bey nga. 21 Bžeba' le' la' naco' to beṇə' znia. Chono' gan de'en cui beno' žin chei, na' chzi'o cwseš che de'en chsa'az beṇə' yoblə." 22 Nach gož xanen' le': "De'en bagwnao' ca' chlo'in de que napo' dolə'. Naco' mos mal. Chacdo' de que naca' to beṇə' znia, de que chona' gan de'en cui bena' žin chei, na' chzi'a cwseš che de'en chsa'az beṇə' yoblə. 23 Na' šə chacdo' chona' ca', žbixchen' cui gwlejo' xmecha'an beṇə' yoblə par nič yezi'an len yičhei na'a babel'a'a?" 24 Nach gože' beṇə' ca' zjəzecha cuite'enə': "Yeca'ale xmecha'an de'en bocua'anlena'ane' na' gwnežjwlen ben' banoxə' chopā mil." 25 Nach gwse'ene': "Xanto', banoxə'əcze' ši tant ca de'en bocua'anleno'one'." 26 Nach gož beṇə' gwnabia'an lega'aque': "Echnia' le'e, ben' chon güen len de'en chnežjua'ane', gwnežjochcza' che'. Pero na' be'enə' cui chgon žin de'en chnežjua'ane', yeca'a de'e da'on noxe'enə'. 27 Na' ca' naquə beṇə' ca' chəsə'əgue'i nada', beṇə' ca' bito chse'ene' ṇabi'aga'aca'ane', le'e žjəxi'iga'aque' na' gotga'aclene' laogua' nga."

Gwso'elaogüe'e Jeso'osən' catə' beyo'e Jerosalennə'

28 Na' catə' beyož be' Jeso'osən' jempl nga, gwze'e zde' Jerosalennə'. 29 Na' catə' bgüigue'e yež Betfage na' Betania, gan' zo ya'a de'en nzi' ya'a Olibos, na' gwleje' chopə disipl che' ca'. 30 Na' gože' lega'aque': —Le'e žja'ac yežən' chi' na', na' catə' šo'ole lao' yežən' le'ile to borr dao' da'ab yag, bia cui nonə' cuia. Na' əsežleb na' əche'eleb ngalə. 31 Šə non' ye'e le'e: "žBixchen' chsežleb?" na' ye'elene': "Xanto' nan' chyažjene'eb."

32 Nach beṇə' ca' bselə' Jeso'osən' gwsa'aque' na' besə'əle'ine'eb da'ab gan' gož Jeso'osən' lega'aque' ca'. 33 Nach

lao chosə'əseže'eb, xamb ca' gwse'e lega'aque': —¿Bixchen' chsežle borr da'onə'?

³⁴ Nach disipl ca' gwse'e lega'aque': —Chedə' Xanto'on chyažjene'eb.

³⁵ Nach gosə'əche'eb lao Jeso'osən' na' besə'əxoə xadon čhega'aquen' cožə'əbən', nach bos'ožie' Jeso'osən' cožə'əbən'.

³⁶ Na' lao zde' Jerosalennə' žie' cožə' borran', lao nez gan' zde'enə' bos'ošiljw xala'an beṇačhən'. ³⁷ Na' gosə'əbigue'e galə'əzə Jerosalennə' na' besə'əžine' gan' yesyə'əyetje' ya'a Olibosən'. Nach yoguə'əlol disipl zan che' ca' zja'aclene' le' gwzola lechguale besyə'əbeine' na' gwzolaogwso'elaogüe'e Diozən' zizjo gwso'e dižə' che yoguə'əlol de'en babesə'əle'ine' de'e zaquə' yebanecho. ³⁸ Nach gosə'əne': —Sošga Rei chechon' mbalaz ben' baza' nga bselə' Xancho Diozən' le'. Ledoye'ela'och Diozən' txen len beṇə' ca' nitə' gan' zoe'enə' chedə' babene' par ničh beṇačhən' gaquə' nite'e binlo len le'.

³⁹ Na' entr beṇə' zan ca' gwnitə' balə beṇə' fariseo. Nach to čhope' gwse'e Jeso'osən': —Maestr, ben mendad nitə' disipl čchio' ca' žizə.

⁴⁰ Nach boži'i Jeso'osən' xtižə'əga'aque'enə' gwne': —Echnia' le'e, žalə' beṇə' quinga nite'e žizə, yej quinga so'osya'an əso'ela'on nada'.

⁴¹ Na' lao bežine' galə'əzə Jerosalennə' bgüie' syodan' na' bene' xbab che beṇə' lao syodan' na' gwchežyaše'e. ⁴² Na' gwne': —žalə' bachejni'ile na'a nac gonle par sole binlo len Diozən'! Pero na'a nengašə'ən len le'e. ⁴³ Gwžin ža gwžin or catə' beṇə' contr chele so'one' to yež de yej de'en šečhj syodan' par ničh notono gac yechoj syodan'. ⁴⁴ Na' əso'ote' le'e na' xi'inle ca', na' yosyo'ochinje' syodan' na' yesye'eyoslase' yej ca'. Can' gaquə' chedə' bito chejle'ele de que Diozən' babselə' nada' laolen' par gaquə'lena' le'e.

Jeso'osən' bebeje' beṇə' ca' chso'on ya'a yo'odao' əblaonə'

⁴⁵ Na' Jeso'osən' bžine' yo'odao' əblaonə' na' gwzolaogüe' bebeje' yoguə'əlol beṇə' ca' chso'on ya'a chyo'onə'. ⁴⁶ Na' gože' lega'aque': —Nyojczən' le'e Xtižə' Diozən': “Liža'an naquən to latjə gan' so'on beṇə' orasyon”, pero na' le'e babenlen ca to latjə gan' ža' beṇə' bguan.

⁴⁷ Na' bsed blo'ine' beṇə' ca' ža' yo'odao' əblaonə' yoguə' ža. Na' bxož əblao ca' na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'ine' lei de'en bzoj de'e Moisezən' na' nochlə beṇə' blao che beṇə' Izrael ca' besyə'əyiljlaže'e naclə so'one' par əso'ote' le'. ⁴⁸ Pero bito besə'əželene' naclə so'one' len le', chedə' yoguə' beṇə' yeziquə'əchlə besyə'əbeichgüeine' xtiže'enə'.

20

Yelə' gwnabia' che Jeso'osən'

¹ To ža lao bsd blo'i Jeso'osən' beṇə' ca' lo'o yo'odao' əblaonə' na' chyixjui'e dižə' güen dižə' cobə che Diozən', besə'əžin bχoz əblao ca' na' nochlə beṇə' golə beṇə' blao che beṇə' Izrael ca' na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lein'. ² Na' gwse'ene': —Gwnaşc neto', ³ nac goquən' gwxi'o yelə' gwnabi'an na' non' beṇ le' yelə' gwnabia'anə' par gono' de'e ca' chono'?

³ Na' boži'e xtižə'əga'aquen' gwne': —Leczə de to de'e nabda' le'e, lenaşc nada', ⁴ ⁵ non' bselə' de'e Juannə' bide' bchoe' beṇə' nis? ⁶ EDioz nan' bselə'ene' o šə beṇə' yoblən'?

⁵ Na' boso'oxi'e gosə'əne': —⁷ Bi nacho? La' šə nacho de que Diozən' bselə'e de'e Juannə' par bchoe' beṇə' nis, nach əṇe' chio'o: “⁸ Bixchen' bito gweyje'ele che'?” ⁹ Na' šə nacho de que bide' to gwłazze', nach yoguə' beṇə' quinga yosə'əšiže'e chio'o yej chedə' chse'ejni'ine' de que de'e Juannə' goque' to profet beṇə' bselə' Diozən' par be'e xtiže'enə'.

⁷ Nach gwse'e Jeso'osən' de que bito zjənezene' non' bselə' de'e Juannə'.

⁸ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Leczə ca' nada' bito ənia' non' beṇ nada' yelə' gwnabia' par gona' de'en chona'.

Jempl che mos mal ca'

⁹ Na' be'e jempl nga bzejni'ine' beṇə' ca' choso'ozenag che' de que notə'ətezə beṇə' šə chonczə yichjlaogüe' cui chejle'e che' cuiayi'e. Na' gwne': —To beṇə' goze' zan yag obasən' na' bocua'əne'en lao na' beṇə' ca' yoso'ogüia yoso'oye'en, na' gwze'e gweyje' ga yoblə na' jəyega'əne' sša. ¹⁰ Catə bžin ža par yesyə'ətobe' cwsešən', bselə'e to mos che'enə' lao beṇə' ca' chsa'ape' yag obasən' par niç yosyo'onežjue'ene' to tlaw che cwsešən' de'en cheyalə' si' xane'en. Na' beṇə' ca' chsa'apə yag obasən' gosə'əyine' mosən' na' bosyo'ose'ene' sin cui bi bi bosyo'onežjue'ene'. ¹¹ Nach xanga'aque'en bselə'e yeto mosən', na' leczə gosə'əyine'ene' na' gwso'one'ene' borl, na' bosyo'ose'ene' sin cui bi bi bosyo'onežjue'ene'. ¹² Nach bselə' xanga'aquen' mos əgwyone, na' leczə gwso'otlate'ene' xte gwso'onene' güe' na' besyə'əbeje'ene' fuerlə.

¹³ Nach xan yag obasən' gwne': “¹⁴ Nacxa gona'? Egwselə'a xi'ina' bi'in chacchgüeida' chei, la' šəquə gwsa'apəlje'ebo' respet.” ¹⁵ Pero beṇə' ca' chsa'apə yag obasən' catə besə'əle'ine' xi'ine'enə' gosə'əne' entr lega'acze': “Bengan' xi'in xan yag obasən' na' len' si' biennə'. Leda gotchone' par niç si'icho bien che xe'enə'.” ¹⁶ Nach besyə'əbeje'ene' fuerlə güertən' na' gwso'ote'ene'. Na' nacxa bentgua xan yaguən' len lega'aque'enə' ža? ¹⁷ Jəyənitlaogüe' lega'aque', na' begüe'e yaguən'

lao na' beṇə' yoblə. Na' beṇə' ca' ža'anə' catə' gwse'enene' dižə' quinga de'en be' Jeso'osən' gosə'əne': —ǰCatec de'e mal juisy de'e ca' goquən'!

17 Na' Jeso'osən' bgüiachgüe' lega'aque' na' gože' lega'aque': —ǰBixa zejen ža, de'en nga nyojən' le'e Xtižə' Diozən' chia' de'en gwxaquə'əlebəda' ca' yej squin?, nan:

Yej de'en cui gwso'olažə' mues güen yo'o ca',
len banaquən yej squin.

18 Na' yoguə' no cui šejle' chia' gwxaquə'əlebene' ca' beṇə' əxorə' lao yej na' cue'ežošje'. Na' yoguə' no cuiṇə' šejle' chia' catə' babžin žan' gaquə' juisyən', gwxaquə'əlebene' ca' beṇə' əxorə' yej laogüe'enə' na' əgwšošjən le'.

Gosə'əṇabene' Jeso'osən' šə yesə'əyixjue' impuest che gobiern

19 Na' lao or na'atezə beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lein' na' beṇə' gwnabia' che bχoz ca' gwse'enene' yesə'əzene'ene' chedə' gwse'ejni'ine' de que Jeso'osən' be'e jemplan' por ni che de'en cui chse'ejle'e che'. Pero bito bi gwso'one' chedə' besə'əžebe' bi so'on beṇə' ca' ža'anə' beṇə' bachse'ejle'e che Jeso'osən'. 20 Na' dezd or na'atezə gwzolaogüe' Jeso'osən' par əchoj to dižə' cho'enə' de'en yesə'əchine' par əsa'ogüe' xya che' lao beṇə' gwnabia' che gobiernən'. De'e na'anə' bosə'əsele'e beṇə' chso'on txen len lega'aque' lao Jeso'osən' gwsa'aquene' yesə'əxoayague'ene' nič gone' xbab de que do lažə'əga'aque' chse'enene' yesə'ənezene' bi de'en naquən güen so'one'. 21 Nach gwse'e le': —Maestr, nezeto' de que cho'o dižə' li, na' naquən licha de'en chsed chlo'ido' beṇə' ca', na' tozə can' chono' len notə'atezə beṇə'. Na' nezeto' de que dižə' lin' cho'o chsed chlo'ido' beṇə' can' chene'e Diozən' goncho. 22 Na' chene'eto' nezeto' ǰəcheyalə' chixjwto' impuest che gobiernən', o šə cui?

23 Pero goche'i Jeso'osən' caguə do lažə'əga'aque'enə' chse'ene' ca', con chse'enene' yoso'oxoayague' le', na' gože' lega'aque': 24 —Le'e gwlo'i nada' to xmechlen'. ǰNo diboj chein' da' laogüen' na' no lein' nyoj laogüen'?

Nach gwse'ene': —Che Rei Sesar na'anə'.

25 Nach gože' lega'aque': —Le'e əgwnežjo Sesarən' de'en naquə che' ža, na' le'e əgwnežjo Diozən' de'en cheyalə' əgwnežjwlene'.

26 Na' bito gwsa'ac so'one' xtiže'enə' clellə lao beṇə' ca' ža'anə', na' besyə'əbanene' can' boži'e xtižə'əga'aque'enə', na' bitoch bi gosə'əne'.

Catə' yesyə'əban beṇə' guat ca'

27 Na' leczə besə'əžin balə' beṇə' sadoseo ca' beṇə' ca' cui chse'ejle'e de que yesyə'əban beṇə' guatən', nach gosə'əṇabene' le' 28 gwse'ene': —Maestr, de'e Moisezən' bzoje' can' cheyalə'

goncho. Na' gwne': "Šə to beṇə' byo beṇə' nšagna' gate' na' yega'aṅ no'ol che'enə' sin cui no xi'ine' gwzo, beṇə' bišə' ben' bagotən' cheyalə' yeque'e no'olənə' par niḥ nita' xi'in dia che ben' bagotən'.²⁹ Na' goquən' gwnitə' gažə bišə'əga'aque', na' toe' bšagne'e na' catə' gote' notono xi'ine' gwzo.³⁰ Na' beṇə' biše'e əgwchope beque'e no'olən', na' leczə gote' na' notono xi'ine' gwzo.³¹ Na' beṇə' biše'e əgwyoṇe leczə beque'e no'olən', na' leczə ca' goquə len le', nach beṇə' bisə'əga'aque' ca' yetap besyə'əque'e no'olən' na' gwsa'ate' na' notono xi'inga'aque' gwnitə'əczə.³² Gwdelə leczə got no'olən'.³³ Na' catə' yesyə'əban beṇə' guat ca', ζnoe' entr lega'aque' gaquə be'en che'? la' yogue'e bosə'ošagna'alene' le'.

³⁴ Na' Jeso'osən' boži'e xtižə'əga'aque'enə' na' gože' lega'aque': —Beṇə' ca' nitə' lao yežlyo nga chosə'əšagne'e na' leczə chosə'ošague' na' no xi'inga'aque'.³⁵ Pero na' beṇə' ca' na' Diozən' chega'aque' de que zjəzaque'e par yesyə'əbane' ladjo beṇə' guat ca' na' par žjəsyə'əzoe' len le' zejlicane, catə'n yesyə'əžine' gan' zo Diozən' bito nachia' šə zjənaque' beṇə' zjənšagna' o šə cui, na' caguə no yesyə'əšagna'ach na'anə'.³⁶ Bitoch sa'ate'. Lebze əsa'aque' len angl ca'. Na' zjənaque' xi'in Dioz chedə' babosban Diozən' lega'aque' ladjo beṇə' guat ca'.³⁷ Na' leczə de'e Moizezən' bzoje' can' goquə ble'ine' to yi' bel de'e chdoļjən to lo'o xis yešə' sin cui bzeyən len. Na' gwne' che Xancho Diozən' de que naque' Dioz che de'e xaxta'ocho Abraanə', na' Dioz che de'e xaxta'ocho Isaaquən' na' Dioz che de'e xaxta'ocho Jacobən'. De'e na'anə' nezecho de que beṇə' guat ca' yesyə'əbane'.³⁸ Na' nezecho beṇə' ca' nite'e len Diozən' chedə' Diozən' bito naque' Dioz che beṇə' guat, sino naque' Dioz che beṇə' zjəmban. Na' yoguə' beṇə' bagwso'onlilažə' Diozən' ne'e zjəmbane' par chso'elaogüe'ene'.

³⁹ Na' balə beṇə' chosə'osed chosə'olo'ine' lei de'en bzoj de'e Moizezən' gwse'e Jeso'osən': —Maestr, binlo boži'o xtižə'əga'aque'enə'.

⁴⁰ Na' bitoch besyə'əyaxjəne' jbi yesə'əṇabene' le'.

Cristən' naque' xi'in dia che de'e Rei Dabin'

⁴¹ Jeso'osən' gože' lega'aque': —ζBixchen' chəsə'əna beṇə' che Cristən' de que naque' xi'in dia che de'e Rei Dabin'?⁴² Cui de'e Dabin' bzoje' le'e libr gan' žia Salmos, gwne':

Xancho Diozən' gože' Xana'anə':

"Gwche'edo' cuita' nga ṇabi'acho txen.

⁴³ Na' gona' par niḥ nita' de'e ca' chso'on contr le' na' beṇə' contr chio' ca' xni'onə'."

⁴⁴ Na' de'en gwna de'e Dabin' de que Cristən' naque' Xane', ζəcabi zejen de que Cristən' naque' mazəchlə ca xi'in dia che'enə' ža?

Xtolā' beṇā' ca' choso'osed choso'olo'ine' lei de'en bzoj de'e Moizezān'

⁴⁵ Na' gože' disipl che' ca' len yoguā' beṇā' yeziquā'āchlā boso'ozenag che', gože' lega'aque': ⁴⁶ —Le'e gon xbab ničh cui gonle can' chso'on beṇā' ca' choso'osed choso'olo'ine' lei de'en bzoj de'e Moizezān'. Lega'aque' chesyā'ābeine' chāsā'ālaže'e zjānyaze' lachā' tonā, na' chesyā'ābeine' catā' beṇā' chāsā'āguape' lega'aque' diox na' chāsā'anope'e na'aga'aque'enā' do lao lquey. Lega'aque' chse'enene' yesā'ābi'e gan' chāsā'ābe' beṇā' blao catā' chja'aque' yo'odao' na' catā' chac lni. ⁴⁷ Na' choso'oḡoayague' no'olā gozebā ca' par ničh no'ol ca' chāsā'ānežjue' lega'aque' ližga'aque' len bichlā de'en de chega'aque'. Na' catā' chso'one' orasyon, chso'echgüe' dižā' parzā ničh choso'oḡoayague' beṇā'. Mazāchlā castigw chega'aque' āgwnežjo Diozān' clezā ca che beṇā' yeziquā'āchlā chedā' chso'one' de'e mal ca' zjānac ca' len zjānezene' can' na lein'.

21

To no'olā gozebā be'e Diozān' xmeche'enā'

¹ Jeso'osān' bgüie' gan' boso'onežjo beṇā' ca' mechān' par yo'odao' āblaonā, na' ble'ine' beṇā' gwni'a ca' gosā'āgüe'e xmechga'aque' lo'inā. ² Na' leczā ble'ine' to no'olā gozebā no'olā yašā' gwlo'e chopā sentab dao' che'enā' lo'i gan' gosā'āgüe'e mechān' par yo'oda'onā. ³ Nach Jeso'osān' gwne': —De'e li āchnia' le'e, no'olā gozebān' naque' beṇā' yašā', pero bagwlo'e de'e zaquā'āch lao Diozān' ca' yoguā' beṇā' ca' yelā. ⁴ Lega'aque' gosā'āgo'o xmechga'aque' de'e checho'onān lao yelā' gwni'a chega'aque'enā', pero no'olā nga lao yelā' yašā' yelā' zi' che'enā' bagwlo'e yoguā' ca ga de'e de che'.

Gwžin ža yosyo'očinje' yo'odao' āblaonā'

⁵ Na' ca' naquā' balā disipl ca' gwso'e dižā' catec xoche naquā' yo'odao' āblaonā' ca' naquā' gwso'one'en de' yej xoche de'e zaque'e na' yo'on bi de'en boso'onežjo beṇā'. ⁶ Nach gože' lega'aque': —Ca' naquā' yo'odao' āblaonā' de'en chle'ile nga, gwžin ža yosyo'očinj beṇā' doxenān' na' notoch no le'i len.

De'en gaquā' catā'an bazon baozā šo'o fin che yežlyon'

⁷ Na' gosā'ānabene' Jeso'osān' gwse'ene': —Maestr ždo batā'āquā' gaquā' de'e nga nao' nga? na' žnac gaquā' gacbe'ito' catā' bazon baozā gaquā' can' na'onā'?

⁸ Na' gože' lega'aque': —Le'e gon xbab ničh notono āḡoayag le'e par ničh šejle nez yoblā. Beṇā' zan beṇā' goḡoayag la'aque' yesā'āne': “Nadan' Cristān' na' bazon gaquā' juisyān'.” Pero le'e bito āgwzenagle xtižā'āga'aque'enā'. ⁹ Na' catā' yene'ele dižā'

de que chac gwdilə o de que guaquə gwdilə, bito žeble, chedə' zgua'atec de'e quinga cheyalə' gaquə. Pero na' bitonə' žin žan' par šo'o fin che yežlyon'.

¹⁰ Nach gože' lega'aque': —Ze'e šo'o fin che yežlyon' yedilə yež contr yež na' nasyon contr nasyon. ¹¹ Na' leczə zan yež de'e zjəchi' doxenlə yežlyon' xo'ochgua, na' gaquə bgüin, na' cue'e yižgüe'. Na' yesə'əžebchgua beṇəchən' catə' yesə'əle'ine' de'en gaquə le'e yoban'.

¹² Pero ze'e gaquə yoguə' de'e quinga catə' yesə'əzene' le'e, na' yoso'ochi' yoso'osaque'e le'e, na' so'one' le'e lao na' bχoz ca' na' yesə'əyixjwga'aque' le'e ližya. Na' yesə'əche'exaxje' le'e do lao rei na' lao goberṇador par sa'ogüe' xya chele chedə' chonlilažə'əle nada'. ¹³ Na' lao chac de'e quinga, le'e güe'ech xtiža'anə'. ¹⁴ Pero na' bito gonle xbab nac yoži'ile xtižə'əga'aque'en catə' əžinle lao beṇə' gwnabia' ca' gan' sa'ogüe' xya chele. ¹⁵ Nada' gonə' le'e xbab na' yelə' sin' par nič gaquə yoži'ile xtižə'əga'aque'enə' sin cui bi yesə'əne' na' bito gaquə so'one' par se'ejle' beṇə' yoblə de que babenle de'e mal. ¹⁶ Na' tant yesə'əgue'i beṇə' le'e xte xaxna'ale ca' na' beṇə' bišə'əle na' bišə'əljuežjle na' beṇə' migw chele ca' so'one' le'e lao na' beṇə' contr chele ca' na' əso'ote' balle. ¹⁷ Na' casi yoguə' beṇəchən' yesə'əgue'ine' le'e chedə' chonlilažə'əle nada'. ¹⁸ Na' le'e gon xbab de que chapə chye Diozən' le'e. Na' bito güe'e latjə cuiayi'ile. ¹⁹ Na' gonə' yelə' mban zejlicane chelen' šə sole co'o gwchejlažə'əle len yoguə'əloj de'en so'onene' le'e.

²⁰ Na' catə' le'ile soldad zan zjənyečj zjəmbi'e Jerosalennə', na' ənezele de que bazon cuiayi'in. ²¹ Na'a ža, le'e nitə'əle distrit che Jodean' cheyalə' yexonjle catə'ən bachac ca' na' žja'acle do ya'ada'ote. Na' le'e nitə'əle lao' syodan' yesa'acdole, na' le'e nitə'əle fuerlə syodan' bito gonle xbab yeyo'ole. ²² Cana' gwnežjo Diozən' castigw che beṇə' ca' ža' syodan' por ni che xtolə'əga'aque'enə' par nič gaquə can' nyojən le'e Xtižə' Diozən'. ²³ Na' ca tyempən' lechgualə zdebə gaquə len no'ol ca' zjənoa' bdao' na' no'ol ca' chəsə'əguazə' bdao'. Lechgualə či' saquə' beṇə' ca' ža' doxenlə Jodean', chedə' Diozən' əža'achgüe' lega'aque'. ²⁴ Soldad ca' so'ote' baləga'aque' len spad, na' yebale' yesə'əche'exaxj soldad ca' nasyon ca' de'en zjəchi' doxenlə yežlyon'. Na' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael yosyo'ochinje' yo'o ca' de'en ža' Jerosalennə' na' yoso'olej yosə'əšošje'en. Pero na' babžia Diozən' bia' əžin ža catə' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael bitoch yesə'ənabi'e nasyon Izraelən'.

Yidə Jesocristan' de'e yoblə

²⁵ Ca naquə bgüiž, bio' na' beljw ca', gaquə de'e yebanecho len lega'aque'n. Na' beṇə' ža' yežlyon' sa'acquene' tolə na' sa'acžejlaže'e tant sšag gon nisdə'onə' de'en gwliš be'enə' len.

26 Na' beṇə' ža' yežlyo nga sa'ate' šlat tant yesə'əžebe' de'en gaquə, čhedə' Diozən' əgws'i'ĩnse' yoguə' de'e ca' chle'icho le'e yoban'. 27 Na' cana'ach beṇə' ža' yežlyon' yesə'əle'ine' nada' yida' de'e yoblə to lo'o bejw, nadan' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beṇəčh. Yida' len yelə' guac xen chia'anə' par nič gwlo'a de que naca' le'ezelaogüe beṇə' blao. 28 Na' catə' solao gaquə de'e quinga, le'e gondiplažə' na' le'e yebei, čhedə' bazon əžin ža catə' yida' de'e yoblə par yosla' le'e lao yoguə' de'e mal.

29 Na' Jeso'osən' be'elene' lega'aque' to jempl na' gože' lega'aque': —Le'e ggüiašč can' chon yag yixgüion' o bitə'ətezə yag yoblə. 30 Catə' chle'ile bachebia xlague'e nach nezele de que bačh zon yela' yejon'. 31 Na' leczə ca' catə' le'ile gaquə de'e quinga bagwnia' ze'e gaquən', cana'ach ənezele de que bazon əgwlo'e' Diozən' yelə' gwnabia' che'enə'.

32 De'e li əchnia' le'e, bitonə' gat le'e nitə'əle tyemp nga catə' solao gaquə yoguə'əlo de'e ca'. 33 Ca naquə de'e ca' chle'icho le'e yoban' na' yežlyon' yesə'əde čhei, pero ca naquə xtiža'anə' caguə de'e te cui gaquə can' nannə'.

34 Na' le'e gon xbab par nič cui gacle beṇə' lia na' beṇə' güe'e zo na' par nič cui sole yela' yežejele. Nčhol' yičh'jla'aždao' beṇə' ca' zjənaque' beṇə' lia na' beṇə' güe'e zo na' beṇə' ca' chesyə'əlal' chesyə'əžeje. Bito nite'e probnid catə'an selə' Diozən' castigw čhega'aque'. 35 Na' leczə yoguə' beṇə' yeziquə'əchlə ža' yežlyon' beṇə' cuinə' so'onlilažə' nada' bito nite'e probnid. 36 Pero le'e ža, leso probnid dote tyemp, le'e gon orasyon par nič catə' gaquə de'e quinga Diozən' gaquəlene' le'e par nič cui bi gaquəle na' par nič yedəsole len nada', nadan' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beṇəčh.

37 Na' yoguə' ža gwzo Jeso'osən' bsed blo'ine' beṇə' ža' lo'o yo'odao' əblaonə'. Nach yoguə' že' beyeje' lao ya'a de'en nzi' ya'a Olibos. 38 Na' yoguə' zil tempran besə'əžin beṇə' zan par boso'ozenague' che' lao bsed blo'ine' lega'aque' lo'o yo'odao' əblaonə'.

22

Boso'oxi'e can' so'one' yesə'əzene' Jeso'osən'

1 Na' goquən' bazon baozə lni pascon' de'en chalə' Jerosalennə' catə'an chsa'ogüe' yetxtil de'en cui bi xne'i nčhixə.

2 Na' bχoz əblao ca' na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizezən' besyə'əyilje' naclə so'one' par ədolə' Jeso'osən' sin cui no gache'i na' əso'ote'ene'. Gwso'one' ca' čhedə' besə'əžebe' šə bi so'one beṇə' lega'aque'.

3 Nach gwyo'o gwyaz Satanasən' yičh'jla'aždao' Jod Iscariotən' ben' naquə cuent len apostol ca' šižin. 4 Gwyeye' lao bχoz əblao ca' na' lao beṇə' ca' zjənaquə gwnabia' che xə'ag

yo'odaon' na' bosə'əxi'e naclə so'one' par gone' Jeso'osən' lao na'aga'aque'. ⁵ Na' lechgualē besyə'əbeine', na' gwso'one' lyebe yosə'ənežjue'ene' mech. ⁶ Na' Jodən' gwxenlāže'e len lega'aque' na' gwzolao gwche'enaogüe' batə'əquən' so latjə gone' Jeso'osən' lao na'aga'aquen' catə' cui ža' beṇə' zan len le'.

Gwsa'ogüe' xše' na' Jeso'osən' blo'ine' lega'aque' can' so'one' par žjesyə'əzalaže'e ca de'en gate'

⁷ Na' bžin žan' catə'an chsa'ogüe' yetxtil de'en cui bi xne'i nchixən. Na' ža na'anə' naquən žan' catə' chso'ote' xilə' dao' par chjasyə'əzalaže'e can' bosla Diozən' de'e xaxta'oga'aque'enə' lao na' beṇə' Egipto ca'. ⁸ Nach Jeso'osən' gwleje' Bedən' len Juannə' na' gože' lega'aque': —Le'e žja'ac na' le'e žje'esi'ini'a de'en gaocho lao lni pascon'.

⁹ Nach gwse'ene': —žGan' che'endo' žje'eni'aton'?

¹⁰ Nach gože' lega'aque': —Catə' bagwyo'ole syodan' na' yežagle to beṇə' byo ben' noa' che'e nis ya'a yene'. Le'e žžənaotelene' na' šo'ole len le' lo'o yo'onə'. ¹¹ Na' ye'ele xan yo'onə': “Maestrən' ne' gonšgo' to quart gan' güe'eni'ato' de'en gaolento'one' xše' lni pascon' neto' disipl che'.” ¹² Nach əgwlo'ine' le'e to quart xen de'en zo žcuia la'alə, na' lo'o quartən' zo to mes na' bichlə de'e chyažjecho. Lo'o quart na'anə' əgws'i'ini'ale de'en gaocho lao lni pascon'.

¹³ Nach gwsa'aque', na' yoguə'əlöl cayanə'ənə' gože' lega'aque'enə' goquə. Nach bosə'əsi'ini'e de'en gwsa'ogüe' lni pascon'.

¹⁴ Na' catə' bžin or, gwchi'e cho'a mesən' len disipl che' ca'. ¹⁵ Nach gože' lega'aque': —Lechgualē gwzelaža'a gaogua' yelə' guao che lni pascon' nga len le'e antslə ze'e chi' saca'a par gata'. ¹⁶ Chnia' le'e, zelao na'a gaogua'an. Xte catə'əch babloe' Diozən' yelə' gwnabia' che'enə', cana'ach gaogua'an de'e yoblə.

¹⁷ Na' gwxi'e basən', be'e yelə' choxcwlen che Diozən' nach gwne': —Le'e si'in na' le'e ye'ej yoguə'əle latə' güejə de'en yožə lo'o bas nga. ¹⁸ Chnia' le'e zelao na'a che'eja' bino che oban' nga. Xte catə'əch babloe' Diozən' yelə' gwnabia' che'enə', cana'ach ye'eja'an de'e yoblə.

¹⁹ Nach gwxi'e yetxtilən' na' be'e yelə' choxcwlen che Diozən' na' bzožje'en na' bnežjue'en lega'aque'. Na' gože' lega'aque': —De'e ngan' cuerp chia' de'en chsanlāža'a por ni che le'e. Quinga gonle par žjəyezalažə'əle bi zejen par le'e ca de'en so'ote' nada'.

²⁰ Na' leczə bexe'e basən' catə' babeyož gwsa'ogüe' xšen' na' gože' lega'aque': —De'en yožə lo'o bas nga zejen de'e cobə de'en non Diozən' lyebe gone' par gaquəlene' le'e. Na' solao gone'

can' none' lyeben' chedə' so'ote' nada' na' laljə xchena'anə' por ni chele.

²¹ Na' de'e li ben' gone' nada' lao na' beṇə' ca' so'ot nada' chaolene' nada' txen nga. ²² Banaquəczən chia' gata', nadan' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beṇəch, pero įprobchguazə be'enə' gon nada' lao na' beṇə' ca'!

²³ Nach disipl ca' gosə'əzolaogüe' gosə'anabene' ljuežjga'aque' noe' entr lega'aquen' gon de'e malən' nac ca'.

Gwsa'acyože' entr lega'acze' noen' naquəch blaο

²⁴ Na' leczə gosə'əzolaogüe' gwsa'acyože' entr lega'acze' noen' naquəch beṇə' blaο. ²⁵ Na' Jeso'osən' gože' lega'aque': —Nitə' rei che to to nasyon ca' na' chəsə'anabi'e beṇə' nitə' xni'aga'aque'. Na' beṇə' gwnabia' ca' chse'enene' əsoe' beṇə' dižə' chega'aque' de que zjənaque' beṇə' güenchgua. ²⁶ Pero caguə can'. Šə no le'e nacle beṇə' blaοch, bito cheyalə' yene'ele əso'elao' beṇə' le'e. Na' šə no le'e nacle beṇə' chgüia chye beṇə' chso'elao' Diozən', cheyalə' sole par gaquəlen ljuežjle. ²⁷ Le'e gon xbab non' naquəch beṇə' blaο, žəbe'enə' chi' cho'a mesən', o šə xmose' ben' chon mendadən'? Clarczən' naquən de que ben' chi' cho'a mesən' naquəche' blaο. Ca naquə nada' zoa' par gaquəlena' le'e la'anə'əczə naca' Xanle.

²⁸ Le'e bito chbejyichjle nada' lao yoguə'əloj de'en chyī' chzaca'a. ²⁹ Na' ca naquə Xa'anə' bano'e chia' par ničh nabi'a, leczə nada' bano'a chele par ničh nabi'ale. ³⁰ Na' gona' par ničh ye'ej gaole txen len nada' catə' yežinle gan' nabi'a. Na' leczə gona' par ničh le'e əggüia əgwyele family ca' šižin, beṇə' ca' zjənaquə xi'in dia che de'e Izraelən'.

Jeso'osən' gwne' de que Bedən' cui chebe' šə nombi'ene'

³¹ Nach Jeso'osən' gože' Simon Bedən': —Ben xbab chio', bagwṇab Satanasən' gaco' lao ne'in par ničh gonən le' prueb šə güejyichjo' cuich gonlilažo'o nada'. Na' de'en gonən len le' gwxaquə'əleben ca de'en chon to beṇə' catə' chdie' trigon'rner par chega'an de'e güen. ³² Pero na' nada' babena' orasyon par le' par ničh ca' bito cuejyichjo' can' chonlilažo'o nada'. Na' catə' babedinjdo' xtojo'onə', btiplažə' beṇə' bišo'o quinga.

³³ Nach Bedən' gože'ene': —Xana', bagwchoglaža'a sa'alena' le' caguə ližya na'azə sino xte gatlencza' le'.

³⁴ Na' Jeso'osən' gože'ene': —Bed, əchnia' le' bito cuež lecon' neže' antslə ze'e gaquə šon las cui chchebo' de que nombi'o nada'.

Jeso'osən' gože' disipl che' ca' de que bazon yoso'oči' yoso'osaquə' beṇə' lega'aque'

35 Na' gože' disipl che' ca': —ǰEde de'e byažjele catə' bselə'a le'e ǰətiχjue'ile xtiža'anə'? Bselə'a le'e sin cui bi'ale mech na' nic bsod, na' nic bi'ale xelle.

Nach gwse'ene': —Bitobi byažjəto'.

36 Na' gože' lega'aque': —Pero n̄a'a ža šə napple mech cheyalə' gua'alēn, na' leczə ca' gua'ale bsod. Na' šə bito bi spad chelenə' de, le'e gotə' xadon chelen' par si'ilen. 37 Echnia' le'e gonle ca' chedə' gaquə chia' can' nyojczən le'e Xtižə' Diozən', nan: "So'onene' le' can' chso'one' len beṇə' chon de'e mal." Na' bacheyož chac yoguə'əloj de'en nyojən chia'.

38 Na' gwse'ene': —Xanto', bgüiašc nga no'ato' chopə spad.

Nach gože' lega'aque': —Guaquəczən.

Jeso'osən' bene' orasyon lo'o güert de'en nzi' Getsemani

39 Nach bechoje' yo'onə' na' ca' naquə costombr che' beyeje' ya'a de'en nzi' Olibos nach disipl che' ca' ǰəsə'ənaogüe'ene'.

40 Na' catə' besyə'əžine' latjən' gože' lega'aque': —Le'e gon orasyonṇə' nič cui co'o gwxiye'enə' le'e nez mal.

41 Na' gwle'e lega'aque' zitə' ca' gan' zelao əžin to yej de'e gwzalə' to beṇə', na' bzo xibe' na' bene' orasyonṇə'. 42 Gwne': —Xa, benšga par nič cui chi' saca'a šə can' chazlažo'o, pero bito che'enda' de'e nia' nada' gaquə, sino gaquə can' əṇao le'.

43 Na' to angl beṇə' za' yoban' blo'elaogüe' le' na' be'e le' fuers balor. 44 Na' žlac lechguale chžaglaogüe' len yichjla'aždaogüe'enə' gwzolao chžaglaoche' chone' orasyonṇə' xte beyačlolje' na' nis yes che'enə' beyaquən ca' tlabə güejə chen de'en naquə chelson besə'əyinjten lao yon'.

45 Na' bezeche' na' catə' bežine' gan' nitə' disipl che ca' ǰəyedi'e lega'aque' chəsə'ətase' tant nite'e trist. 46 Na' gože' lega'aque': —ǰBixchen' chtasle? Le'e čhas, le'e gon orasyon nič cui co'o gwxiye'en le'e nez mal.

Jodən' bdi'e Jeso'osən' lao na' soldad ca'

47 Na' ca' necho'ete Jeso'osən' dižə'anə' catə' bžin ben' le Jod, ben' naquə cuent lao disipl ca' šižin, na' nche'e beṇə' zan. Na' bgüigue'e gan' zo Jeso'osən' na' gwdaogüe'ene' bχidən', pero caguə do laže'en bene' ca'. 48 Nach gož Jeso'osən' le': —Jod, ǰəlen to bχid gono' nada' lao na' beṇə' quinga, nadan' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beṇəčh.

49 Na' catə' besə'əle'i disipl che Jeso'osən' can' gaquə che'enə' gwse'ene': —Xanto', ǰəgwyingto' beṇə' quinga spad cheto'onə'?

50 Na' toe' gwɔdinen' mos che beṇə' gwnabia' che bχoz ca', na' gwchogtechgüe' nague' lichan'. 51 Pero Jeso'osən' gože'ene': —Ljoye'enə'.

Nach gwɔdane' nag mosən' na' beyone' le'. 52 Jeso'osən' gože' bχoz əblao ca' na' beṇə' gwnabia' che xə'ag yo'odaonə',

na' beṇə' golə beṇə' blao ca', beṇə' ca' zja'ac zjəsə'əxene'ene', gože' lega'aque': —¿Eca to beṇə' bguannə' chsaquə'əlebele nda' za'acle len spad len yag zedexenle nada? ⁵³ Yoguə' ža gwchi'a len le'e lo'o yo'odao' əblaonə' na' bito gwxenle nada'. Pero ṇa'a babžin or par gonele nada' con can' chene'ele, na' babžin or gaquə' can' chene'e gwxiye'enə' de'en chnabia' beṇə' ca' chsa'aš lo'o de'e žcholan'.

Bedən' bito gwchebe' šə nombi'e Jeso'osən'

⁵⁴ Nach gosə'əzene' Jeso'osən' na' gosə'əche'ene' liž ben' naquəch bχoz əblao che ṇasyon Izraelən'. Nach Bedən' zjənaogüe' Jeso'osən' zita' zita'ələ. ⁵⁵ Na' bosoxene' yi' chy'o' che bχoz əblaonə' na' gosə'əbi'e cho'a yi'inə', na' gwche' Bedən' len lega'aque'. ⁵⁶ Na' to no'olə criad ble'ine' le' chi'e cho'a yi'inə', na' bgüie' le' na' gwne': —Leczə len bengə' naque' txen len Jeso'osən'.

⁵⁷ Pero Bedən' bito gwchebe' šə nombi'e Jeso'osən', na' gwne': —No'olə, bito nombi'ane'.

⁵⁸ Na' chacczə šlož yeto beṇə' ble'ine' Bedən' na' gože'ene': —Lenczon' naco' txen beṇə' ca'.

Nach Bedən' gože'ene': —Beṇə', bito lena' lega'aque'.

⁵⁹ Gwde to or yetoe' gwne': —De'e liczə naquə' bengə' txen len Jeso'osən', chedə' naque' beṇə' Galilea.

⁶⁰ Na' Bedən' gože'ene': —Beṇə', bito nezdə' bi dižə'ən cho'o.

Na' lao necho'ete Bedən' dižə'ən ca' le'e gwchežte to lecw. ⁶¹ Na' Xanchon' gwyechje' bgüie' Bedən', na' jəsə'alazə' Bedən' dižə' de'en gož Xanchon' le' catə'ən gwne': “Bito cuež lecon' neže' antslə ze'e gaquə' šon las cui chebo' de que nombi'o nada'.” ⁶² Na' Bedən' bechoje' gan' ža' beṇə' ca' na' gwchežyašə'əchgüe'. Na' de'e juisy de'e goquene'.

Gosə'əzi'ičiže'e Jeso'osən'

⁶³ Na' xa'ag yo'odao' ca' beṇə' ca' gwso'oxə' Jeso'osən' gwso'onene' borl na' gwso'ot gosə'əyine' le'. ⁶⁴ Na' bosoxeje' to lachə' lao Jeso'osən' na' gosə'əyine' le'. Na' gwse'ene': —Gwneya'ašc žnon' chyin le'?

⁶⁵ Na' gwyanch dižə' de'en gosə'əne' contr le' gosə'əzi'ičiže'ene'.

Gosə'əche'e Jeso'osən' lao beṇə' golə beṇə' blao che ṇasyon Izraelən'

⁶⁶ Na' catə' gwyeni'inə' beṇə' golə beṇə' blao che ṇasyon Izraelən' na' bχoz əblao ca' na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizežən' besyə'əžague' na' gwso'one' menadad par gwyej Jeso'osən' laoga'aque'enə' gan' chəsə'ənabi'enə'. Nach gwse'ene': —Gwnašc neto' šə len' naco' ben' gwlejš Diožən' par gaquə'leno' ṇasyon chechon'.

Nach gože' lega'aque': ⁶⁷ —Žalə' nia' de que naca' Cristən' ben' gwlej Diozən' par gaquələna' nasyon chechon' bito šejle'ele chia'. ⁶⁸ Na' žalə' bi nabda' le'e nic yoži'ile xtiža'anə'. ⁶⁹ Nadan' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beṇač, na' dezd na'a cui'a cuit Diozən' par nič nabi'a t xen len le', Dioz ben' chnabia' doxenlə.

⁷⁰ Nach yogue'e gwse'ene': —¿Elen' naco' Xi'in Diozən'?

Na' gože' lega'aque': —Le can' nale nan' naca'.

⁷¹ Nach gosə'əne': —¿Nochxa testigw chyažjecho? Chio'on babenecho na'a chžia chnite'e Diozən' de'en ne' ca'.

23

Bosə'əcuiše' Jeso'osən' lao Pilatən'

¹ Na' yoguə'əlol beṇə' zan ca' gosə'əzeche' nach gosə'əche'ene' lao Pilatən'. ² Na' gwzolao bosə'əcuiše' Jeso'osən' gosə'əne': —Bagwchoglaoto' che benga de que cheyalə' gate' ca de'en chta chne' nasyon Izraelən'. Na' leczə chžone' chixjwto' impuest de'en chṇab Rei Sesarən'. Nach leczə ne' de que le' naque' Cristən' ben' gwlej Diozən' par gaquələne' nasyon cheto'onə' na' naque' to rei.

³ Nach Pilatən' gože'ene': —¿Elen' naco' rei che beṇə' Izrael ca'?

Nach Jeso'osən' gože'ene': —Le can' nao' nan' naca'.

⁴ Nach Pilatən' gože' bṅoz ca' na' beṇə' zan ca' nžag laogüe'enə': —Bitobi chla'alaon šə bi dolə' napə benga.

⁵ Pero na' gosə'əneche' gosə'əne': —Chta chne' yoguə'əlol beṇə' ža' Jodea nga len de'en chsed chlo'ine'. Gwzolao bsd blo'ine' Galilean' pero lenczə nga bachsed chlo'ine' na'a.

Pilatən' bsele'e Jeso'osən' lao Erodən'

⁶ Catə' bene Pilatən' can' gosə'əne', gwṇabe' šə Jeso'osən' naque' beṇə' Galilea. ⁷ Na' catə' goche'ine' de que Jeso'osən' ze'e Galilean' gan' chnabia' gobernador Erodən', na' bsele'ene' lao Erodən', la' ca or na' zo Erodən' Jerosalennə'. ⁸ Catə' Erodən' ble'ine' le' bebeine' chedə' bagoc sša chene'ene' le'ine'ene'. Babenene' xtižə' Jeso'osən' na' gwzoe' lez le'ine' to de'e zaquə' yebanene'. ⁹ Nach de'e zan gwṇabene' Jeso'osən', pero ni to dižə' che'enə' cui boži'i Jeso'osən'. ¹⁰ Bṅoz əblao ca' na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moisezən' gosə'əzeche' galə'əzə na' bosə'əcuiše'ene' len zan dižə'. ¹¹ Na' Erodən' len soldad che' ca' gwzolao gosə'əzi'ichize'ene' na' gwso'onene' borl. Nach catə' beyož bosə'əguacue'ene' to lachə' xoche juisy, bosə'əsele'ene' lao Pilatən'. ¹² Na' dezd ža' na' gwsa'ac Erodən' len Pilatən' migw, chedə' antslə besə'əgue'i lježjga'aque'.

Gosə'əchoglaogüe'en gat Jeso'osən'

13 Nach Pilatən' betobe' b̄xoz əblao ca' na' beṇə' gwnabia' ca' nach len beṇə' ža' gan' chso'one' yelə' jostisən'. 14 Na' gože' lega'aque': —Le'e bedəgua'ale bengā laogua' nga, na' gwnale che' de que chta chne' beṇə' Izraelən'. Nada' bačh gwnabyožada'ane' laole nga, na' ca xyan' de'en chaole che', ni to de'e xiṅj cui chželda' šə bin' none'. 15 Na' leczə ca' Erodən' bitobi xtole'e bželene', na' bosselē'ene' laoto' nga. Na' naquən clar bitobi ben bengā de'e cheyalə' gate'. 16 Na' ņa'a con gona' mendad yesə'əyine'ene' na' əgwsana'ane'.

17 Gwne' ca' chedə' gotə' to costombr chega'aque' de que əgwsane' to beṇə' pres lao yoguə' lni pascon'. 18 Na' yoguə' beṇə' ca' ža' na' gwso'osye'e, tozə ca gosə'əne': —jEchojtega bengā gate', na' əgwsano' Barrabasən'!

19 Na' ca naquə Barrabasən' gosə'əyixjue'ene' ližya chedə' le' bxie' gwdilə lao syodan' na' goque' to beṇə' güet beṇə'. 20 Na' Pilatən' de'e yoblə gwnabene' lega'aque' šə əgwsane' Jeso'osən'. 21 Pero gwso'osye'e gosə'əne': —jBde'e le'e yag corozən'! jBde'e le'e yag corozən'!

22 Na' de'e əgwyon lase gož Pilatən' lega'aque': —jBi de'e mal bene'enə? Ni to de'e xiṅj cui cheželda' šə bin' none'. Na' con gona' mendad yesə'əyine'ene' nach əgwsana'ane'.

23 Pero con gwso'osye'e yelatə' zizjoch gosə'əṇabe' par əgwde'ene' le'e yag corozən'. Na' Pilatən' gwzolaogüe' bzenague' chega'aque'. 24 Na' gwchoglaogüe'en de que gaquə can' gosə'əṇabene' le'. 25 Na' bsane' Barrabasən' ben' zjənyixjue' ližyan' ben' gosə'əṇabe' əgwsane' la'anə'əczə Barrabasən' goque' ben' bxe gwdilən' na' beṇə' güet beṇə'. Na' Pilatən' bene' Jeso'osən' lao na'aga'aque'enə' par so'one' len le' can' chse'enene'.

Boso'ode'e Jeso'osən' le'e yag corozən'

26 Na' lao zjənche'ene' fuerlə syodan' besyə'əžague' to beṇə' Sirene le' Simon, ze'e zeze'e fuerlə syodan'. La fuers bosə'əde'e yag coroz che Jeso'osən' cože'enə' na' gwnaogüe' Jeso'osən'.

27 Na' beṇə' zan zjəsə'ənao le' na' zjəlen zan no'olə. Na' no'ol ca' gwzolaogwso'osye'e gosə'əbeže' che'. 28 Pero na' Jeso'osən' gwyečhje' na' gože' lega'aque': —No'olə lao' syoda Jerosalen, bito cuežle chia', yejni'a lecuež chele na' che xi'inle. 29 Na' de'e li gwžin ža catə' yesə'əne': “Mbalaz nitə' no'olə güiž no'olə cui no gwxaṅ na' cui no bi'i che' zo par əgguaže'e.” 30 Ca na' yesə'əṇablaže'e yesə'əbixə ya'a ca' par chenən lega'aque', yesə'əṇablaže'e əca'a bdiṅj gotən lega'aque'. 31 Šə so'ot beṇə' nada' len cui bi xtoła'a de, jnaquəchxe so'one' len le'e nacle beṇə' güen de'e malən'!

32 Na' leczə gosə'əche'e chopə beṇə' güen de'e malən' par boso'ode'e lega'aque' le'e yag corozən' can' gwso'one' len

Jeso'osən'. ³³ Na' catə' besə'əžine' latjə ganə' nzi' "Yichj Beṇə' Guat", boso'ode'e Jeso'osən' le'e yag corozən', na' leczə boso'ode'e beṇə' mal ca' čhopə le'e yag corozən' len le'. Toe' gwda' cuit Jeso'osən' licha na' yetoe' cuite' yeglə. ³⁴ Na' Jeso'osən' gwne': —Xa, bezi'ixen che yoguə' beṇə' quinga chəsə'əgue'i nada', la' caguə zjənezene' bin' chso'one'enə'.

Na' gwso'one' xala'ane'enə' rif par bosyo'ole'en. ³⁵ Na' beṇə' zan gosə'əzeche' na' besyə'əyate'ene'. Na' beṇə' gwnabia' čhəga'aque' ca' gwso'onene' borl, chəsə'əne': —Yeziquə'əchlə beṇə' bosle'. Šə de'e li naque' Cristən' ben' gwlej Diozən' par gaquəlene' nasyon chechon', čbixčhen' cui chosla cuine'?

³⁶ Nach soldad ca' leczə gwso'onene' borl gosə'əbigue'e galə'əzə gan' zo yag corozən' na' boso'onežjue'ene' binagr. ³⁷ Nach gwse'ene': —Šə len' naco' Rei che beṇə' Izraelən', bosla cuino'.

³⁸ Na' yichj yag coroz che'enə' gwzo to de'en nyojən ca de'en bcuiš le', na' nan: "Bengan' Rei che beṇə' Izrael ca'." Na' byojən dižə' griego, dižə' latin na' dižə' ebreo.

³⁹ To beṇə' mal ben' da' le'e yag corozən' cuit Jeso'osən' leczə gwzi'ichiže'ene', gože'ene': —Šə len' naco' ben' gwlej Diozən' par gaquəleno' nasyon chechon', bosla cuino' na' leczə bosla neto'.

⁴⁰ Pero na' ben' yeto gwdile' le' gože'ene': —čEbito chžebo' Diozən'? len badacho le'e yag corozən' par gatcho. ⁴¹ Na' de'en gatcho naquən licha, chedə' na'a chzi'icho castigw che xtolə'əchon' laogüe naccho beṇə' güen de'e malən'. Pero benga bitobi dolə' nape'.

⁴² Nach gože' Jeso'osən': —Jeso'os, žjəsa'alažə'əšgo' nada' catə' əžin ža nabi'o.

⁴³ Na' gož Jeso'osən' le': —De'e li əchnia' le', neža soczo' len nada' gan' zo Diozən'.

Can' goquə catə'an got Jeso'osən'

⁴⁴ Na' catə' bžin do gobiž goc žčhol doxen lao yežlyon' xte do cheda šonə. ⁴⁵ Bito bse'eni' bgüižən'. Na' ca naquə lachə'an de'en ze lo'o yo'odao' əblaonə' gwchezə gwcholən xte goquən čhoplə. ⁴⁶ Nach Jeso'osən' bisye'e gwne': —Xa, chon cuina' lao na'o. Bezi' spirit čhi'anə'.

Na' beyož gwne' ca' gote'.

⁴⁷ Na' catə' ble'i capitan che soldad ca' de'e quinga, be'elaogüe'e Diozən' na' gwne': —De'e liczə benga naque' beṇə' zda licha.

⁴⁸ Na' beṇə' zan besə'əžag par besə'əle'ine' can' chac. Na' yoguə'əlole' catə' babesə'əle'ine'en jəya'aque' gosə'əbažə' lčho'oga'aque'enə'. ⁴⁹ Na' yoguə' beṇə' ca' gwso'ombia'

Jeso'osən' na' zjəlen no'olə ca' jəsə'ənao le' catə'ən beze'e Galilean' gosə'əzeche' zitə'ələ besə'əle'ine' de'e ca' goquən'.

Bosə'əcuasə'e Jeso'osən'

⁵⁰ Na' zo to beṇə' lao' syoda Arimatea gan' mbane Jodean' na' le' Jwse. Naque' txen len beṇə' ca' chesə'ənabia' lao beṇə' Izrael ca'. Jwsen' naque' to beṇə' güen, beṇə' zda licha. ⁵¹ Gwzoe' lez əžin ža selə' Diozən' beṇə' nabi'e nasyon Izraelən'. Bito bene' txen len beṇə' ca' catə'ən gosə'əchoglaogüe'en so'ote' Jeso'osən'. ⁵² Be'ena' gwyeje' lao Pilatən' na' gwṇabe' cuerp che Jeso'osən'. ⁵³ Na' beletje'ene' le'e yag corozən' na' blaže'ene' to lachə' na' gwlo'ene' to lo'lo bloj ba. Na' naquən to ba cobə ga cuiczə no no ņe'e šo'o. ⁵⁴ Na' goc de'e quinga žan' catə'ən chso'eni'e che lṇi pascon', na' babžin or par so'omba'əne' ža dezcanzən'.

⁵⁵ Na' no'ol ca' za'ac len Jeso'osən' Galilean' jəsə'ənaogüe' Jwsen' par besə'əle'ine' ba che Jeso'osən' na' can' gwxoə cuerp che'enə'. ⁵⁶ Nach besa'aque' na' jəsyə'əyənšaogüe'e to de'en chlā' zix de'en none' len mirra na' aloes. Na' ža dezcanzən' gwso'one' dezcanz segon can' na' lein'.

24

Jeso'osən' bebane' ladjo beṇə' guat ca'

¹ Na' bal dmigw no'olə ca' ja'aque' cho'a bloj ban' de'e yoblə na' gwso'oxe'e de'e ca' bagwso'onšaogüe'e de'e chlā' zix. ² Na' catə' besə'əžine'enə' besə'əle'ine' bitoch bi yejən' da' cho'a ban'. ³ Na' gwso'e lo'lo blojən' na' bito besyə'əželene' cuerp che Xancho Jeso'osən'. ⁴ Lao chsa'aque'ne' tolə che de'e quinga, besə'əle'ine' chopə beṇə' zjəzecha cuitga'aque'enə' na' zjənyaze' lachə' de'e chactitchgua. ⁵⁻⁶ Na' no'ol ca' besə'əžebe' na' besə'əchequə' yichjga'aque'enə' besə'əgüe'ie' lao yolə. Nach gwse' beṇə' ca' no'ol ca': —žBixchen' cheyilje Jeso'osən' nga gan' bgaše'e? Notoch no nla' nga. Babebane' ladjo beṇə' guat ca' na' mbancze'. Ležjsa'alažə' can' gwne' catə' nezole Galilean'. ⁷ Gwne' de que le' naque' ben' bselə' Diozən' golje' beṇə'ch na' cheyalə' gaque' lao na' beṇə' mal ca' na' so'ote' le' yoso'ode'ene' le'e yag corozən', na' yeyon ža yebane' ladjo beṇə' guat ca'.

⁸ Na' no'ol ca' jəsyə'ezalaže'e de que gwne' ca'. ⁹ Na' besyə'əsa'aque' cho'a ban' na' jəsyə'ədixjue'ine' apostol ca' šnej na' len yeziquə'əchlə beṇə' ca' nitə' txen len lega'aque' yoguə' de'e ca'. ¹⁰ Na' beṇə' ca' jəsyə'ədixjue'ine' apostol ca' zjənaque' beṇə' quinga: Maria beṇə' Magdala, na' Xguan, na' Maria xna' Jacob, na' len yebalə no'olə. ¹¹ Na' apostol ca' bito gwse'ejlē'e che no'ol ca', gwsa'aque'ne' con chesə'ənaze'enə'.

12 Pero na' Bedən' le'e gwzechadote' na' gwsa'adoe' bžine' cho'a ban' na' bcheque'e na' ble'ine' lachə' ca' zjəchi'in lao yon', na' beze'e bebanchgüeine' che de'e ca' ble'ine'.

Blo'elao Jeso'osən' chopə disipl che' ca' lao zja'aque' Emaus

13 Na' leczə ža dmigw na'anə' chopə disiplən' ja'aque' yež de'e nzi' Emaus, do šnej kilometros zitə' par Jerosalennə'. 14 Na' boso'ošile' entr lega'aque' che yoguə' de'e ca' bagoquən'. 15 Na' nechso'one' xbab na' nechso'ete' dižə' che de'e ca' catə' Jeso'osən' bgüigue'e len lega'aque' na' gwza'alene' lega'aque' txen. 16 Pero bito gwsa'acbe'ine' noxan' zdalen lega'aque'. 17 Nach gože' lega'aque': —žBi dižə'an cho'ele entr le'e lao ngo'ole nezən'? žBixchen' za'acchgualē trist?

18 Na' toe' ben' le' Cleofas boži'e xtiže'en gože'ene': —žNacxa chactguan' bagwza'o Jerosalennə' na' cuiṇə' gacbe'ido' de'e ca' ze'e goc lao syodan'? žEde'en naco' beṇə' zitə' ža?

19 Na' gože' lega'aque': —žBi goquən' nale ca'?

Nach gwse'ene': —De'en goc che Jeso'os beṇə' Nasaret. Goque' profet, na' Diozən' len beṇəchən' besyə'əbeine' le' can' blo'e yelə' guac che'enə' na' can' be'e dižə'anə'. 20 Pero na' bχoz əblao cheto' ca' len beṇə' gwnabia' cheto' ca' gwso'one'ene' lao na' beṇə' ca' na' gosə'əchoglaogüe'en che' de que cheyalə' gate', na' boso'ode'ene' le'e yag corozən'. 21 Bachac šonə ža ṇa'a goc de'e quinga. Na' len neto' gwzoto' lez de que Dioz nan' bsele'ene' par yebeje' ṇasyon cheto'onə' xni'a beṇə' zitə'. 22 Na' no'ol ca' zjənaquə txen len neto' bale' gwso'e dižə' de'en chebaneto'. Ja'aque' cho'a ban' be'i, 23 na' bito besyə'əželene' cuerp che'enə'. Catə' besyə'əla'aque' gosə'əne' de que besə'əle'idaogüe'ene' angl ca' beṇə' gwse'e lega'aque' de que babebane' ladjo beṇə' guat ca'. 24 Na' leczə to chopə beṇə' byo beṇə' ca' zjənaquə txen len neto' ja'aque' cho'a ban' na' besə'əle'ine' cayanə'an gosə'əna no'ol ca' naquə, pero bito besə'əle'ine' Jeso'osən'.

25 Na' gož Jeso'osən' lega'aque': —jProb le'e! Cui chejni'ile na' cui chejle'ele yoguə' de'en boso'ozoj profet ca'. 26 Benən byen Crist ben' gwlej Diozən' par gaquəlene' beṇəchən' gwxaquə'əzi'e yoguə' de'e quinga bagoc, pero na' de'e yoblə yezi'e yelə' chnabia' che'enə' len yelə' bala'an che'enə'.

27 Na' be'e dižə' len lega'aque' gwzolaoteque' len de'en bzoj de'e Moizezən' na' len de'en boso'ozoj profet ca' yelə', nach bsed blo'ine' lega'aque' yoguə' de'en nyoj che'enə' le'e Xtižə' Diozən'.

28 Na' besə'əžine' galə'əzə yežən' gan' zja'aque'. Na' Jeso'osən' bene' ca' šejəche' delant. 29 Pero beṇə' ca' gwso'one' byen yega'aṇe' len lega'aque', gwse'ene': —Yega'aṇczo len neto' chedə' bachexjw že'enə' na' bagwde or par šejəcho'.

Na' gwyo'e par yega'anlene' lega'aque'. ³⁰ Na' lao zjæchi'e cho'a mesən' txen, Jeso'osən' gwxi'e yetxtilən' na' be'e yelə' chox̄cwlən che Diozən', na' bzoꝝje'en na' bnežjue'en lega'aque'. ³¹ Cana'ach besyə'əyache'ine' de que le'enə', na' lao ne'e nite'e ca' benitlaogüe'. ³² Nach gwse'e lježjga'aque': —Lechguale bebei la'ažda'ochon' catə' be'elene' chio'o dižə' tnezən' na' cuaselol bsd blo'ine' chio'o can' nyojən che' le'e Xtizə' Diozən'.

³³ Na' lao or na'atezə le'e besyə'əsa'acte' jəya'aque' Jerosalennə', na' besyə'əžine' gan' zjəndopə zjənžag apostol ca' šnej len beṇə' ca' yelə'. ³⁴ Na' beṇə' šnej ca' gwse'e beṇə' ca' ze'e besyə'əžin: —De'e liczə babeban Xanchon'. Bablo'elaogüe' Simonnə'.

³⁵ Nach beṇə' ca' chopə gwse'e lega'aque' de'en goquə lao zjəngüe'e nezən', na' gwse'e lega'aque' de que besyə'əyache'ine' de que le'enə' lao bzoꝝje' yetxtilən' par sa'ogüe'en.

Jeso'osən' blo'elaogüe' disipl che' ca'

³⁶ Na' ca ne'e chso'ete' dižə' catə'əczla gwzecha Jeso'osən' gwcholga'aque'enə' nach gože' lega'aque': —Leso binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen'.

³⁷ Pero na' lechguale besə'əžebe' na' besyə'əbanene' chedə' gwsa'aque'ne' de que chesə'əle'ida'ogüe'ene' de'e beṇə' guat na'anə'. ³⁸ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —¿Bixchen' chaquele tolə? na' ¿bixchen' chonle xbabən' ca' lo'o yichjla'ažda'olen'? ³⁹ Le'e ggüiašc ni'a na'a quinga par ničh ənezele de que nada'anə'. Le'e can nada' par ničh ənezele. Žalə' naca' beṇə' guat bito naquə žit belə' chia' ca de'e nga chle'ile nga.

⁴⁰ Nach lao gwne' ca', blo'ine' lega'aque' ni'a ne'e ca'. ⁴¹ Na' ca naquə bitonə' se'ejle'e tant chesyə'əbanene' na' tant chesyə'əbeine', Jeso'osən' gože' lega'aque': —¿Ede latə' de'e gaogua'?

⁴² Nach bosə'ənežjue'ene' latə' bel ya'a gaogüe', nach bosə'ənežjue'ene' to pedas chixə' bia ser de'en yožə ši'imb. ⁴³ Gwxi'en na' gwdaogüe'en laoga'aquen'. ⁴⁴ Nach gože' lega'aque': —Bagwni'a le'e catə'ən nezolena' le'e de que cheyalə' gaquə yoguə'əlol de'e ca' zjənyoj chia' le'e lei de'en bzoj de'e Moisezən', na' le'e libr de'en boso'ozoj de'e profet ca', na' leczə ca' le'e libr gan' žia Salmos ca'. Na' de'e ca' zjənyoj chia' bach goquən na'a.

⁴⁵ Nach ben Jeso'osən' par ničh gwse'ejni'ine' de'e ca' zjənyojən che' le'e Xtizə' Diozən'. ⁴⁶ Na' gože' lega'aque': —Benən byen goc can' nyojən de que nada' gata' na' yebana' ladjo beṇə' guat ca' yeyon ža, nadan' naca' ben' gwlejš Diozən' par gaquəlena' beṇəchən'. ⁴⁷ Na' le'e cheyalə' güe'ele xtiža'anə' len beṇə' ža' yoguə' nasyon, na' solaoteclē güe'elen

Jerosalennə'. Güe'ele xtiža'anə' de que cheyalə' yesyə'ədiŋje beŋačən' xtolə'əga'aque'enə' par nič Diozən' yezi'ixene' čhega'aque'. ⁴⁸ Na' le'e nacle testigw na' güe'ele dižə' čhe de'e quinga bable'ile de'en bagoc čhia'. ⁴⁹ Na' leczə əsel'a'a Spirit čhe Xa' Diozən' yedəson len le'e can' bene' lyebe. Na' le'e yega'an lao' syoda nga xte catə' Xa' Diozən' gone' le'e yelə' guac de'en za' yoban'.

Beyep Jeso'osən' yoban'

⁵⁰ Na' Jeso'osən' gwče'e lega'aque' ja'aque' gan' nzi' Betania, na' gwlis ne'e ca' gwŋabene' Diozən' gone' par nič nite'e mbalaz. ⁵¹ Na' goquən' beyož gwŋabe'en, Diozən' bezi' beque'ene' yobanə'. ⁵² Na' disipl ca' besyə'əga'ane' gwso'elaogüe'e Jeso'osən' yešlož dao' na' jəya'aque' Jerosalennə' chesyə'əbeine' xte juisy. ⁵³ Nach gwnitə'ətezə gwnite'e lo'o yo'odao' əblaonə' chso'elaogüe'e Diozən'.

De'e na'azən' chzoja' ŋa'a.

Dižə' Güen Dižə' Cobə De'en Bzoj San Juannə'

Ben' naquə Xtizə' Diozən' golje' goque' beṇač

¹ Catə' gwxe yežlyonə' bazoczə ben' naquə Dižə'anə'. Zoe' len Diozən' na' ben' naquə Dižə'anə' leczə naque' Dioz. ² Dezd nechte zoe' len Diozən'. ³ Na' Diozən' bene' par nič ben' naquə Dižə'an bene' yoguə'əlol beṇač, angl, bia chsa'aš, na' yeziquə'əchlə de'e zjəde. Bitobi bi de de'e gwxe de'e gwzil de'e cui ben le'. ⁴ Le' nse'e yełə' mban zejlicəne. Na' beṇə' ca' zjənapə' yełə' mban zejlicəne, yo'o be'eni' lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə'. ⁵ Na' ben' naquə Dižə'anə' nse'e be'eni' par yichjla'aždao' beṇačən'. Na' la'anə'əczə chacchgua de'e malən' yežlyo nga gan' ble'enə', de'e malən' bito chgapə'an be'eni' che'enə'.

⁶ Diozən' bsele'e to beṇə' le' Juan. ⁷ Bide' bedəye'e dižə' che ben' nsa' be'eni'inə' par nič yoguə'əlol beṇačən' guaquə so'onlilaže'e ben' nsa' be'eni'inə' catə' se'enene' xtižə' Juannə'. ⁸ Caguə Juan na'anə' nse'e be'eni'inə', sino bide' bedəye'e dižə' che ben' nsa' be'eni' par beṇačən'. ⁹ Babžin ža bla' be'eni' che Diozən' yežlyo nga par š'on lo'o yichjla'aždao' beṇačən', na' chse'eni'in len notə'əteze'.

¹⁰ Ben' naquə Dižə'anə' gwzoe' yežlyon'. Na' la'anə'əczə len' bene' yežlyon', beṇə' ca' ža' yežlyon' bito gwsa'acbe'ine' non' naque'. ¹¹ Golje' entr neto' naquəto' beṇə' nasyon che'enə', na' casi yoguə' neto' naquəto' beṇə' nasyon che' bito gweyje'eto' che'. ¹² Con beṇə' chse'ejle'e che', beṇə' chso'onlilaže'ene', chone' par nič zjənaque' xi'in Dioz. ¹³ Zjənaque' xi'ine' caguə por ni che gwsa'alje' zjənaque' beṇə' belə' chen, na' caguə por ni che de'en gwzelažə' beṇə' byon' na' no'olə, na' caguə por ni che gone'e beṇə' byon' so xi'ine'. Dioz nan' bene' xi'ine' lega'aque'.

¹⁴ Na' ben' naquə Dižə'anə' golje' goque' beṇač na' gwzoe' len neto'. Ble'ito'one' na' goche'ito' de que naque' le'ezełaogüe beṇə' zaque'e la' len' naque' Xi'in tlišə' Xacho Diozən'. Lechgualə nži'ilaže'e beṇačən' na' chzejni'ine' beṇačən' yoguə'əlol dižə' li che Diozən'. ¹⁵ Juannə' bzejni'ine' che' gwne': —Che be'ena'anə' babi'a dižə' gwnia' de que ben' ze'e əchoj zaquə'əche' ca nada', chedə' bazoczə le'enə' antslə ze'e soa' nada'.

¹⁶ Na' Xi'in Diozən' laogüe de'en lechgualə nži'ilaže'e chio'o, zotezə zoe' chaclenchgüe' yoguə' chio'o chonlilažə'əchone'. ¹⁷ De'e Moisezən' bzejni'ine' de'e xaxtao' neto' beṇə' Izrael lei che Diozən', na' Jesocristən' bedəlo'e de que nži'ilažə' Diozən'

chio'o beṇaḥ na' chzejni'ine' chio'o yoguə'əloḷ dižə' li che Diozən'. ¹⁸ Ni to cui nonə' le'i Diozən'. Xi'ine' tlišə'anə' ben' chaquene' chei babzejni'iczene' beṇaḥən' can' naquə yichjla'aždao' Diozən'.

Juan ben' bchoa beṇə' nis be'e dižə' che Jeso'osən'

¹⁹ Beṇə' blao che ṇasyon Izrael cheto'on ža' Jerosalennə' boso'osele'e balə bxož lao ben' le Juan len yebalə beṇə' gwsa'aljə lao dia che de'e Lebi beṇə' zjəyo'o lao na'aga'aque' so'one' mendar lo'o yo'odao' əblao che neto' beṇə' Izrael. Boso'osele'e beṇə' ca' lao Juannə' par niḥ gosə'ənezene' non' naque'. ²⁰ Na' gože' lega'aque' clar: —Caguə nadan' Cristən' ben' naquən əselə' Diozən' par gaquəlene' ṇasyon che chio'o beṇə' Izraelən'.

²¹ Na' gwse'ene': —¿Noxa le' ža? ¿əšə len' Liazən' ben' be' xtižə' Diozən' cana'?

Na' gože' lega'aque': —Caguə nada'anə'.

Nach gosə'əze'ene': —¿Ešə len' ben' naquən yidə par güe'elene' neto' xtižə' Diozən'?

Na' boži'en gwne': —Bitoczə.

²² Nach gwse'ene': —¿Noxacə le'? niḥ žjəyeyežto' beṇə' ca' boso'oselə' neto'. ¿Bi natgo' che cuino'?

²³ Nach gože' lega'aque': —Nada' naca' ben' chne zižjo latjə dašən', əṇia': “Le'eyoša' yichjla'ažda'olen' par niḥ əgwzenagle che Xanḥon' catə'an yide'enə'”, can' gwna de'e profet Isiazən' ben' be' xtižə' Diozən' cana'.

²⁴ Na' beṇə' ca' ja'ac lao Juannə' boso'oselə' beṇə' fariseo ca' lega'aque'. ²⁵ Na' gwse'ene': —¿Bixḥen' chcho' beṇə' nis šə cui naco' Cristən', na' šə cui naco' Liazən' na' šə ni ben' naquən yidə par güe'elene' neto' xtižə' Diozən'?

²⁶ Na' Juannə' boži'e xtižə'əga'aque'enə' gože': —Nada' chchoa' beṇə' nis, pero na' entr le'e zo to beṇə' cui nombi'ale. ²⁷ Be'enə' ze'e əchoje' na' zaquə'əche' ca nada' na' bito zaca'a par gaca' xmoše'.

²⁸ Yoguə' de'e quinga goquən yež de'en nzi' Betabara. Na' yežən' chi'in yešla'alə yao Jordannə' gan' chchoa Juannə' beṇə' nis.

Jeso'osən' gwxaquə'əlebene' ca xilə' dao' ca' gwso'ot beṇə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'enə'

²⁹ Beteyo ble'i Juannə' za' Jeso'osən' gan' zoe'enə' na' gože' neto' ža'ato'onə': —Le'e güiašč nga za' ben' bselə' Diozən' ben' gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' bia ca' chotcho par chnitlao xtolə'əchon'. Le'enə' yeque'e xtolə' beṇaḥən' con beṇə' so'onlilažə' le'. ³⁰ Che bengan' bi'a dižə' catə'an gwnia' de que ben' ze'e əchoj zaquə'əche' ca nada', chedə' bazoczə le'enə' antslə ze'e soa' nada'. ³¹ Bito gocbe'ida' nada' cate non' naque'.

Pero na'a za'a chcho'a beṇə' nis par niḥ yeziquə'əchlə beṇə' Izrael sa'acbe'ine' non' naque'.

³² Na' Juannə' be'eche' dižə' che Jeso'osən' gwne': —Spirit che Diozən' de'en zo yoban' len Diozən' ble'ida' betjən ca to ngolbexə na' bžinən gwzon len Jeso'osən'. ³³ Bito gocbe'ida' nada' non' naque' žalə' que Diozən' ben' bselə' nada' par chchoa' beṇə' nis gwne' nada': “Le'ido' yetj Spirit chia'anə' gan' zo ben' gon ca so Spirit chia'anə' lo'o yichjla'ažda'olen' na' nabi'an le'e. Na' catə' əžin Spirit chia'anə' gan' zo be'enə', son len le'.” ³⁴ Nada' bable'ida' goc can' gwne'enə' na' cho'a dižə' de que bengan' Xi'in Diozən'.

Beṇə' ca' gosə'ənaogüe' Jeso'osən' de'e neche

³⁵ Ža beteyo zecha Juannə' len chopə neto' disipl che'. ³⁶ Na' ble'ine' gwde Jeso'osən', na' gože' neto': —Le'e ggüiašc na' zda ben' bselə' Diozən' ben' gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' bia ca' chotcho par chnitlao xtolə'əchon'.

³⁷ Na' chopte neto' gože' ca' jenaoto' Jeso'osən'. ³⁸ Na' beyechj Jeso'osən' na' ble'ine' banaoto'one'. Na' gože' neto': —¿Bixchen' naole nada'?

Na' gožto'one': —Maestr, ¿ga zo'?

³⁹ Nach gože' neto': —Le'e šo'o na' le'ile.

Na' gwyejlento'one' na' ble'ito' gan' zoe'enə', na' bega'anlento'one' do yeto chop or, chedə' ca orən' banaquə ca do cheda tap.

⁴⁰ Nada' lena' Ndres beṇə' bišə' Simon Bedən' beneto' dižə' de'en be' Juannə' na' gwnaoto' Jeso'osən'. ⁴¹ Na' Ndresən' antslə ze'e gone' bichlə jəyeni'e Simon biše'enə' na' gože'ene': —Babežaglaoto' Mesiasən'—, zeje dižə' Cristən' ben' gwlejš Diozən' par gaquəlene' nasyon Izrael cheton'.

⁴² Nach Ndresən' gwche'e Simon biše'enə' gan' zo Jeso'osən'. Na' lao chgüia Jeso'osən' le' gože'ene': —Len' Simon xi'in Jonas. Pero yesə'əsi' beṇə' le' Sefas—, zeje dižə' Bed.

Jeso'osən' gwleje' Lipən' na' Natanaelən' par əžja'aclene' le'

⁴³ Beteyo Jeso'osən' gwchoglaogüe'en yeyeje' Galilean', na' bežague' Lipən' na' gože'ene': —Yo'o len nada'.

⁴⁴ Lipən' naque' beṇə' Betsaida, laž Ndresən' na' laž Bedən'. ⁴⁵ Nach Lipən' bežague' Natanaelən' na' gože'ene': —Babežaglaoto' ben' bzoj Moisezən' xtiže'e le'e libr ca' gan' leczə bzoje' lein', na' che leczə'en boso'ozoj beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana'. Len' Jeso'osən' beṇə' Nasaret, xi'in Jwsen'.

⁴⁶ Na' gož Natanaelən' le': —¿Bat benecho Nasaret na' əchoj beṇə' güen?

Na' gož Lipən' le': —Yo'o niḥ əneždo'.

47 Na' catə' Jeso'osən' ble'ine' bachžin Natanaelən' baozə, gwne' che': —Na' za' to beṇə' Izrael gwlaž checho ben' naquə beṇə' güen, na' ni latə'əzə cui naque' beṇə' goxoayag.

48 Na' gož Natanaelən' le': —¿Nac chac nombi'o nada'?

Na' Jeso'osən' gože'ene': —Antslə ze'e əṇe' Lipən' le', catə'ən zecha'o xan yag yixgüionə', ble'ida' le'.

49 Nach Natanaelən' gože'ene': —Maestr, len' naco' Xi'in Dioz. Len' naco' Rei ben' chbezəto' yedəṇabia' neto' beṇə' Izrael.

50 Na' Jeso'osən' gože'ene': —¿Epor ni che de'en gwnia' de que ble'ida' le' xan yag yixgüion' chejli'o de que Diozən' gwleje' nada' par gaquəlena' ṇasyon chechon' ža? De'e zaquə'əche ca de'e nga ze'e za'ac.

51 Nach Jeso'osən' goze'e neto': —De'e li əchnia' le'e, le'ixejele yoban' gan' zo Diozən' na' angl che' ca' əse'ep se'etje' yežlyo nga gan' zoa', la' Dioz nan' bsele'e nada' golja' beṇəch.

2

Gotə' to yelə' gošagna' yež de'en nzi' Cana

1 Gwde šonə ža nach gotə' to yelə' gošagna' yež de'enə' nzi' Cana distrit che Galilea, na' gwyej xna' Jeso'osən'. 2 Na' leczə gwsa'axe' Jeso'osən' len neto' disipl che' nič gwyejto' gan' chac yelə' gošagna'anə'. 3 Na' caguə goque binon' par əse'ej yoguə' beṇə' ca' ža'anə'. Nach xna' Jeso'osən' gože'ene': —Bito bi bino dech chega'aque'.

4 Na' gož Jeso'osən' le': —Nagüe, ¿bixchen' chi'o nada' ca'? Ze'e əžin or gaquəlena' beṇə' quinga.

5 Na' xne'enə' gože' beṇə' ca' chso'on mendadən': —Le'e gon bitə'ətezə de'e əṇe'.

6 Na' nitə' xop yej ga chož nis. Yej ca' zjənac ca' choso'ochin beṇə' Izrael gwlaž cheto' ca' par chsa'a chəsə'əyib cuinga'aque' segon can' na lei cheto'onə'. Na' to to yej ca' chožən do xon' che'e o do ši che'e nisən'. 7 Na' gož Jeso'osən' beṇə' güen mendad ca': —Le'e yosša' yej ca' nisən'.

Na' gosə'əgue'en xte ca gosə'əž'an. 8 Nach goze'e lega'aque': —Le'e gašə' latə'ən ṇa'a, na' le'e žjənežjon' be'en chgüe'ej chguaon'.

Nach gwsa'aše'en jəsə'ənežjue'en be'en chgüe'ej chguaon'. 9 Na' bnix be'en nisən' banaquən bino, pero bito gwṇezene' ga gwza'annə', con beṇə' ca' gwsa'ašə' len na' zjəneze. Nach goxe' ben' chšagna'anə' 10 na' gože'ene': —Yoguə' beṇə' chdie' zgua'atec bino šao', na' catə' beṇə' ca' ža'anə' bazjəne'eje' zilən', nach cho'e lega'aque' de'e corrient. Pero na' le' bzago'o bino šao' nga xte ṇa'ach.

¹¹ De'e nga ben Jeso'osən' Cana distrit che Galilean' goquən milagr nech de'en bene' par blo'e de que nse'e yelə' guac che Diozən'. Na' neto' disipl che' benlilažə'əto'one'.

¹² Gwde na' gweyto' Capernaum len le' na' len xne'enə' na' beṇə' biše'e ca'. Na' jəsoto' na' to chopə šoṇə ža.

Jeso'osən' bebeje' beṇə' ca' chso'on ya'a chyo'o yo'odao' əblaonə'

¹³ Na' bazon galə' lni pascw che neto' beṇə' Izrael catə'an gweyto' len Jeso'osən' Jerosalennə'. ¹⁴ Catə' bžinto' chyo'o yo'odao' əblao che neto' beṇə' Izrael na' ža' beṇə' chəsyə'əyotə' go'oṇ na' xilə' na' ngolbexə, na' len beṇə' ca' zjəchi' choso'oše'e mech. ¹⁵ Nach Jeso'osən' bene' to sot de do na' bebeje' yoguə'əloḷ beṇə' ca' ža' chyo'o che yo'odao' əblaonə' len xilə' ca', len go'oṇ ca'. Na' beslase' xmech beṇə' goša' mech ca', na' gwlo'oṇi'ane'e mes chega'aque' ca'. ¹⁶ Na' gože' beṇə' ca' chso'otə' ngolbexən': —Le'e yebej yoguə'əloḷ bia quinga nga. Cui gonle ya'a nga liž Xa'anə'.

¹⁷ Nach jəyeza'alažə' neto' disipl che' can' nyoj Xtižə' Diozən' gan' nan: “De'e tant chi' yichja' che ližo'onə' xte cheyožlaža'a.”

¹⁸ Na' beṇə' ca' zjənaquə beṇə' blao che nasyon Izrael cheto'on ža'anə' gwse'ene': —¿Bi yelə' guac əgwlo'ido' neto'onə' par nič ənezeto' šə napo' yelə' gwnabia' par bebejo' beṇə' ca'?

¹⁹ Na' Jeso'osən' gože' lega'aque': —Le'e yochinj yo'odao' nga na' šoṇə žazə yeyona'an.

²⁰ Nach beṇə' blao ca' gwse'ene': —Xopecyon iz gwso'one' yo'odao' nga, čəna' le' yeyono'on šoṇə žazə?

²¹ Pero Jeso'osən' gwne' ca' che cuerp che'enə', chsa'aquə'əlebene'en ca yo'oda'onə'. ²² Nach catə' bžin ža bebane' ladjo beṇə' guat ca', neto' disipl che' jəyeza'alažə'əto' can' gwne'enə'. Na' gweyje'eto' can' na Xtižə' Diozən' de'en nyojan de que Jeso'osən' yebane' ladjo beṇə' guat ca', na' leczə gweyje'eto' de'en gože' neto'.

Jeso'osən' nezene' bin' yo'o lo'o yichjla'aždao' beṇəčən'

²³ Žlac gwzo Jeso'osən' Jerosalennə' lao lni pascon', beṇə' zan gwso'onlilaže'ene' catə' besə'əle'ine' milagr ca' de'en bene'.

²⁴ Pero na' Jeso'osən' bito ben cuine' lao na' beṇə' ca' chedə' baṇeze nle'ine' yichjla'aždao' beṇəčən'. ²⁵ Na' bito byažjene' no əgwzejni'i le' can' naquə yichjla'aždao' beṇəčən' chedə' le' nezene' bin' yo'o lo'o yichjla'aždao' to toe'.

3

Jeso'osən' na' ben' le Nicodemo

¹ Na' zo to beṇə' fariseo ben' le' Nicodemo. Na' naque' beṇə' blao che nasyon Izrael cheton'. ² Nicodemon' gweyje' lao

Jeso'osən' še'elə na' gože'ene': —Maestr, ɲezeto' de que Diozən' bsele'e le' par chzejni'ido' neto', chedə' la' notono no chac gon ca naquə milagr ca' chono' šə cui zo Diozən' len le'.

³ Na' gož Jeso'osən' le': —De'e li əchnia' le' šə non' cui galjə yeto bito gaquə soe' ca ɲabia' Diozən' le'.

⁴ Nach gož Nicodemon' le': —¿Nacxa gon to beɲə' galje' šə banaque' beɲə' golə? ¿Eguaquəch yeyo'e lo'o le'e xne'e na' galje' yeto?

⁵ Nach gož Jeso'osən' le': —De'e li əchnia' le', šə non' cui galjə len nis na' len Spirit che Diozən', bito gaquə soe' ca ɲabia' Diozən' le'. ⁶ Beɲə' zjənaque' belə' chen chəsə'əzan chəsə'əbeque' xi'inga'aque' lecə bi'i belə' chen. Beɲə' ca' chon Spirit che Diozən' par niç chsa'alje', Spiritən' chnežjon lega'aque' yelə' mban zejlicane. ⁷ Bito yebando' can' gwnia' le' de que chonən byen galjə yoguə'əle yeto. ⁸ Ca naquə be'enə' de'en cheçh, gatə'ətezə chene'en cheçhən, na' chendo' cholən, na' nic ɲezdo' gaxa za'annə' na' nic ɲezdo' gaxa šejənnə'. Can' naquən che yoguə'əlol beɲə' chon Spirit che Diozən' par niç chsa'alje'.

⁹ Nach Nicodemon' gože'ene': —¿Nacxa chactguan' par chac can' na'onə'?

¹⁰ Na' Jeso'osən' gože'ene': —Le' naco' beɲə' blao entr beɲə' ca' choso'osed choso'olo'i beɲə' Izrael gwlaž checho ca' xtižə' Diozən', ¿əna' cui chejni'ido' de'e ngan'? ¹¹ De'e li əchnia' le', de'e ɲezeto'onə' chyixjue'eto' na' de'e bable'ito'onə' cho'eto' dižə' chei, na' cui chzenagle. ¹² De'en chac yežlyo ngan' bagwnia' le'e na' cui chejle'ele. ¿Nacxa gaquən' šejle'ele šə nia' le'e de'en chac yoban'?

¹³ Ni to beɲə' cui zo yežlyo nga beɲə' babeyep yoban' par ɲezene' can' chac yoban'. Pero ca naca' nada' ža, gwzoa' yoban' len Diozən' na' bsele'e nada' yežlyo nga par golja' beɲəçh, na' zotezə zoa' len Diozən' ben' zo yoban'. De'e na'anə' ɲezda' can' chac yoban'. ¹⁴ Na' can' gwlis de'e Moisezən' bel de bronsən' to le'e yag latjə dašən', can' cheyalə' yesə'əlise' nada' to le'e yag, nadan' bselə' Diozən' golja' b'eɲəçh. ¹⁵ Na' gaquə chia' ca' par niç notə'ətezə beɲə' gonlilažə' nada' bito cuiayi'e, sino gatə' yelə' mban zejlicane che'.

Chaque Diozən' che beɲəçhən'

¹⁶ Lechgualə chaque Diozən' che chio'o beɲəçh na' beɲ Xi'ine' tlišə'ənə' par niç na' notə'ətezcho chonlilažə'əchone' bito cuiayi'icho mas de yelə' mban zejlicane checho. ¹⁷ Diozən' bsele'e Xi'inən' yežlyo nga caguə par niç əçhoglaogüe'en che chio'o beɲəçh de que napcho dolə', sino par niç gone' ca cui yeyejcho lao yi' gabilən'.

18 Chio'o chonlilažə'əcho Xi'in Diozən' bačh nchoglaon checho de que bito bi dolə' napcho, pero beṇə' cui chso'onlilažə' le' nchoglaon čhəga'aque' de que zjənapə' dolə' čhedə' bito chso'onlilaže'e Xi'in tlišə' Diozən'. 19 Can' chac, beṇə' ca' cui chso'onlilažə' le' banchoglaon čhəga'aque' de que zjənapə' dolə', por ni che de'en babidə Xi'in Diozən' yežlyon' nse'e be'eni' par yichjla'aždao' beṇəčhən', na' chəsyə'əbeichene' de'e žčholən' cle ca be'eni' čhe'enə' čhedə' chso'one' de'e malən'. 20 Beṇə' ca' chso'on de'e malən' chəsə'əgue'ine' be'eni' čhe'enə', na' bito chse'enene' əgwse'eni'in lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə', čhedə' bito chse'enene' la'alaon de que de'e malən' chso'one'. 21 Caguə ca' chio'o chzenagcho che dižə' li che Diozən' par choncho can' cheyalə' goncho. Chio'o cho'echo latjə chse'eni'in lo'o yichjla'ažda'ochon' čhedə' chene'echo goncho ca sa'acbe'i beṇə' de que Diozən' chaclene' chio'o len bi de'en chonchon'.

Juan ben' bčhoa beṇə' nis be'e dižə' che Jeso'osən' de'e yoblə

22 Gwde na' neto' disipl gwyejto' len Jeso'osən' yež dao' ca' zjəchi' gan' mbane Jodean'. Na' žlac bega'antə'onə' Jeso'osən' bene' par ničh neto' bčhoato' beṇə' nis. 23 Na' Juannə' leczə chčhoe' beṇə' nis yež de'en nzi' Enon de'en chi' galə'əzə yež Salim, gan' dechgua nis. Na' ja'ac beṇə' na' gosə'əchoe' nisən'. 24 Cana' bitonə' gatə' Juannə' ližyan'.

25 Na' gotə' to bžəš entr disipl che Juannə' na' entr yeto čhopə beṇə' Izrael gwlaž čheto' ca' che de'en chəsə'əčhoe' beṇə' nis. 26 Na' disipl che Juannə' ja'aque' laogü'e'enə' na' gwse'ene': —Maestr, ben' gwzo len le' yešla'alə yao Jordannə', ben' cho'o xtiže'e, le' bachčhoe' beṇə' nisən' na' yoguə'əzə beṇə' chja'ac ga'an zoe'enə'.

27 Nach Juannə' gože' lega'aque': —Notono no əye'elao' šə cui gon Diozən' par ničh so'elao' beṇə' le'. 28 Le'e nezele can' bagwnia' de que bito naca' nada' Cristən' ben' bselə' Diozən' par gaquəlene' nasyon čhechon'. Nada' naca' ben' bselə' Diozən' par cho'a xtižə' Cristən' ničh nitə' beṇə' probnid par yoso'ozenague' che' catə'an yide'enə'. 29 Catə' chəsə'əšagna' beṇə', beṇə' byo ben' chšagna' le'enə' chzi'e no'olən'. Na' beṇə' migw che ben' chšagna'anə', zeche' cuite'enə' chebeichgüeine' chenene' chšil ben' chšagna'anə'. Ca'aczən' chac len nada' ža, lechgualə chebeida' de'en chso'elao' beṇə' Cristən'. 30 La' le'enə' cheyalə' šejəchlə gaque' beṇə' bla; pero ca naquə nada', šejəchlə te čhia'.

Ben' za' gan' zo Diozən'

31 Ca naquə ben' za' gan' zo Diozən', le' naque' blaoch ca notə'ətezəchlə beṇə'. Na' ca naquə notə'ətezəchlə beṇə' ža'

yežlyo nga, be'en che yežlyo nga zjənaque' na' xtižə' yežlyo ngan' chso'e. Pero na' ben' za' gan' zo Diozən', le' naque' beṇə' blaoch ca notə'atezəchlə beṇə'. ³² Le' cho'e dižə' che de'en bable'ine' gan' zo Diozən' na' che de'en babenene' na', na' notono no chzenag xtiže'ena'. ³³ Na' šə non' choso'ozenag xtižə' ben' za' gan' zo Diozən' choso'olo'e de que zjənezene' Diozən' cho'e dižə' li. ³⁴ Na' Xi'in̄ Diozən' ben' bsele'ena' cho'e xtižə' Diozən' chedə' Diozən' chone' par nič zotezə zo Spirit che'ena' len le' dote tyemp. ³⁵ Diozən' chaquene' che Xi'in̄e'ena' na' babene' ca chejni'ine' yoguə'əloḷ par nič le' əgwzejni'ine' beṇəchən'. ³⁶ Na' chio'o chonlilažə'əcho Xi'in̄ Diozən' de yeḷə' mban zejlicane checho. Na' beṇə' ca' chso'onczə yichjlaoga'aque' cui chso'onlilaže'ene', bito gatə yeḷə' mban zejlicane chega'aque' sino yesə'əzi'e castigw zejlicane.

4

Jeso'osən' be'e dižə' len to no'olə Samaria

¹ Na' beṇə' fariseo ca' gwsa'acbe'ine' de que beṇə' zanch jəsə'ənaogüe' Jeso'osən' cle ca Juannə' na' de que beṇə' zanch chchoe' nis cle ca Juannə'. ² Pero caguə cuin Jeso'osən' bchoe' lega'aque' nis sino neto' disipl che' bcho'ato' beṇə' nis. ³ Na' ca naquən' gwneze Jeso'osən' can' bagwsa'acbe'i beṇə' fariseo ca' de que beṇə' zan zjəsə'ənao le' nach beza'ato' distrit che Jodean' na' beyejto' distrit che Galilean'.

⁴ Par bežinto' Galilean' bedeto' distrit che Samaria na'alə. ⁵ Ca' goquən' bežinto' to yež de'e nzi' Sicar distrit che Samarian'. Naquə yežən' galə'əzə len yežlyon' de'en bnežjw de'e Jacobən' de'e xi'ine' Jwsen'.

⁶⁻⁸ Na' žia to pos na' de'e nzi' "Pos che de'e Jacobən'". Jeso'osən' bačh chjxaque'ene' ngüe'e nezən' na' gwchi'e cho'a posən'. Bačh naquə ca do gobiž. Na' neto' gwyejto' lao' yežən' par si'ito' de'e gaoto'. Na' bžin to no'olə Samarian' par güe'e nis, na' Jeso'osən' gože'ene': —Doa' latə nis ye'eja'.

⁹ Na' no'olə Samarian' gože'ene': —¿Nactecxan' le' naco' beṇə' Izrael chṇabdo' nada' nis ye'ejo'? len no'olə Samaria nada'—. (Ca naquə beṇə' Izrael gwlaž cheto' ca' bito chəsə'əne' beṇə' Samaria ca'.)

¹⁰ Na' Jeso'osən' gože'ene': —Žalə' nezdə' de'en chene'e Diozən' gone' le' na' žalə' chacbe'ido' non' naca' nada' chapa'a le': "Doa' latə nis ye'eja'", le' əṇabdo'on nada' na' nada' gona' le' nis de'e choṇ yeḷə' mban zejlicane.

¹¹ Na' no'olən' gože'ene': —Señor, caguə noxo'o bi gašə'ədo'onṇə' na' pos nga naquən zitjw. ¿Gaxa si'o nis de'en choṇ yeḷə' mban zejlicane de'en nao' ca'? ¹² ¿Echacdo' de que

zaquə'əcho' le' ca de'e xaxta'ocho Jacobə'n' ben' bocua'an len neto' pos nga ga güe'ejə' na' xi'ine' ca' na' bia yixə' che' ca'?

13 Na' gož Jeso'osən' le': —Notə'ətezə beṇə' ye'ej nis nga bia'aczə əbiləchene'en de'e yoblə. 14 Pero na' notə'ətezə beṇə' ye'ej nisən' de'en əgwnežjua' nada' cuatəch əbilene'en la' gatə' yelə' mban zejlīcane che'enə'. Na' nis de'en əgwnežjua'ane' gaquən lo'o yichjla'aždaogüe'en ca to nis de'e chxitə' chzia chaldin na' de'e cuat yebizən.

15 Na' no'olən' gože'ene': —Señor, beṇ nada' nisən' nao' ca' par niç cuich əbilda' na' cuich yida' dexia'an nga.

16 Jeso'osən' gože'ene': —Beyej jəyeṇe be'en çhio'onə' na' le'e da nga.

17 Nach gož no'olən' le': —Notono be'en çhia' zo.

Na' gož Jeso'osən' le': —Leicədo' can' nao' de que notono be'en çhio' zo, 18 la' gueyə' be'en çhio' bagwnitə' beṇə' nšagna'aleno', na' ca naquə ben' zoleno' na'a caguə nšagna'aleno'one'enə'. De'e li can' bagwnao'.

19 Na' gož no'olən' le': —Señor, bachacbe'ida' de que le' chyixjue'ido' bi de'en na Diozən'. 20 De'e xaxta'o neto' beṇə' Samaria gwso'elaogüe'e Diozən' ya'an zo na', na' le'e nale de que Jerosalen na'anə' cheyalə' güe'ela'ocho Diozən'.

21 Na' gož Jeso'osən' le': —No'olə, gwyejle' chia' de que gwžin ža catə' bitoch gonən byen žje'ela'ole Xacho Diozən' ya'an zo na' na' ni Jerosalennə'. 22 Le'e nacle beṇə' Samaria bito nombia'ale ben' chejni'alažə'əle. Neto' beṇə' Izrael nombi'ato' Diozən' ben' chejni'alažə'əto'. Na' entr neto' beṇə' Izrael əchoj ben' chac yebej beṇəçhən' xni'a de'e malən'. 23 Gwžin ža na' na'a baza'an beṇə' ca' chse'ejni'alaže'e Xacho Diozən' can' chazlaže'enə' əso'elaogüe'ene' do yichj do lažə'əga'aque' na' segon de'en naquə de'e li, çhedə' Xacho Diozən' chyilje' beṇə' əso'elao' le' ca'. 24 Diozən' bito naque' beṇə' belə' chen. Na' beṇə' ca' chse'ejni'alaže'e le' cheyalə' so'elaogüe'ene' do yichj do lažə'əga'aque' na' segon de'en naquə de'e li.

25 Na' gož no'olən' le': —Nezda' de que yidə ben' gwlej Diozən' par gaquəlene' chio'o, ben' nzi' Mesias o Crist. Catə' yide' na' çhixjue'ine' chio'o yoguə'əloł de'e quinga.

26 Nach Jeso'osən' gože'ene': —Nada'an naca' ben' nao' ca' na' cho'elena' le' dižə'.

27 Na' lei cho'elene' no'olən' dižə' catə' bežin neto' disipl çhe'. Na' bebaneto' de'en cho'elene' to no'olə dižə' pero ni toto' cui gwṇabeto'one' bi dižə'an cho'elene' no'olən' o bixçhen' chšillene'ene'. 28 Nach no'olən' bcua'an che'e che'enə' na' beyeje' yežən' jəyeže' beṇə' gwlaž che' ca': 29 —Leda legüia to beṇə' bagwne' nada' yoguə'əte de'en babena'. ¿Šə bengalizən' Cristən'?

30 Na' besə'əžaše' yežən' ja'aque' gan' zo Jeso'osən'. 31 Žlac zjəyeda no'olən' gotə'əyoito' Jeso'osən' che'eto'one': —Maestr, gwdao.

32 Na' Jeso'osən' gože' neto': —Bito nezele de to yelə' guao chia'.

33 Nach gwnato' entr neto': —¿Šə nolizə babedegua' de'e gwdaogüe'enə'?

34 Na' gož Jeso'osən' neto': —Par nada' naquən ca to yelə' guao chona' can' chene'e ben' əbselə' nada' nič gaquə yoguə' de'en chene'ene' gaquə. 35 Le'e nale: “Ne'e dech yetap bio' par yedobə cwsešən'.” Na' nada' əchnia' le'e, de yeto cwseš de'e cheyalə' yedobə, beṇə' ca' yoso'ozenag che Diozən' šə güe'elenchga'acchone' xtiže'enə'. Legon xbab de que bagolə' gatə'əyoiga'aquechone' yoso'ozenague' che'. 36 Ben' chon par nič beṇə' choso'ozenague' che Diozən' chaclene' beṇə' par nič chəsə'əzi'e yelə' mban zejlicane. Na' Diozən' chone' ca zoe' mbalaz por ni che de'en chaclene' lega'aque'. Can' chac, ben' chyixjui'e xtižə' Diozən' de'e neche na' ben' chon par nič beṇə' choso'ozenague' chei txenṇə' chəsyə'əbeine'. 37 De'e li can' na dižə'ən de'en de: “Beṇə' yoblən' chaz na' beṇə' yoblən' chelap.” 38 Nada' bačh chselə'a le'e ca beṇə' yesyə'əlape' gan' cui gwso'one' žin. Beṇə' yoblə' bagosə'əyixjui'e xtižə' Diozən' na' le'e gonle par nič beṇə' ca' gwse'enene' xtiže'enə' yoso'ozenague' chei.

39 Na' zan beṇə' ža' lao' yež Sicarən' gan' mbane Samaritan' gwso'onlilaže'e Jeso'osən' por ni che de'en gwna no'olən': “Bagwne' nada' yoguə'əte de'e babena'.” 40 Na' catə' besə'əžin beṇə' Sicarən' gan' zoe'enə' gwsa'atə'əyoine' Jeso'osən' yega'ane' len lega'aque', na' bega'ane' chopə ža. 41 Na' beṇə' zanch gwso'onlilaže'ene' por ni che dižə' de'en be' cuin Jeso'osən'. 42 Na' gwse'e no'olən': —Na'a chonlilažə'əto'one' caguə por ni che de'en gwnao' na'azən' sino por ni che de'en babeneto' cho'e dižə' cuinczəto'. Baṇezeto' de que de'e liczə bengan' Cristən' ben' gwlej Diozən' par yebeje' beṇačhən' xni'a de'e malən' con beṇə' se'ejle'e che'.

Jeso'osən' beyone' xi'in to beṇə' blao

43 Na' catə' goc chopə ža zoto'onə', beza'ato' beyejto' Galilean'. 44 Na' cuin Jeso'osən' bagwnacze' de que beṇə' gwlaž che notə'ətezə profet beṇə' cho'e xtižə' Diozən' bito chso'ene' yelə' bala'an na' nic chse'ejle'e che'. 45 Pero na' catə' bežinto' Galilean', beṇə' Galilea ca' besyə'əbeine' na' bos'ozenague' che Jeso'osən' chedə' leczə' lega'aque' ja'aque' Jerosalennə' par lni pascon' na' besə'əle'ine' yoguə' de'e güen de'en bene' bedote lao lṇinə'.

46 Na' gozejto' len Jeso'osən' yetši'i yež Canan' distrit che Galilean' gan' bene' par ničh beyac nisən' bino. Na' yež Capernaunnə' zo to beṇə' blao beṇə' chon žin che rein' na' chacšenchgüei xi'ine'enə'. 47 Xa bi'inə' catə' benene' rson bežinto' Galilean' zeza'ato' Jodean', bide' lao Jeso'osən' na' gotə'əyoine' le' šeje' žjəyeyene' xi'ine'enə', cheda' bazon gatbo'. 48 Na' Jeso'osən' gože'ene': —Šə cui le'ile miłagr na' bichlə de'e zaquə' yebanele, bito šejle'ele chia'.

49 Nach ben' chon žin che rein' gože' le': —Señor, yo'ošga antslə cuiṇə' gat bi'i chia'anə'.

50 Na' Jeso'osən' gože'ene': —Beyej. Bito gat bi'i chio'onə'.

Nach gwyejle' be'enə' de'en gož Jeso'osən' le' na' beze'e.

51 Na' lao bazengüe'e nezən' jəsə'əšag xmose' ca' le' na' gwse'ene': —Bacheyaque bi'i chio'onə'.

52 Nach gwṇabene' lega'aque' bi or gwzolao beša'alažə'əbo'. Na' lega'aque' gwse'ene': —Neje cheda to gobiž bechojbo' de'e lan'.

53 Nach xabo'onə' gocbe'ine' or na'anə' gož Jeso'osən' le' de que bito gat bi'i che'enə'. Nach benlilaže'e Jeso'osən', le' na' family che'enə' na' yoguə' beṇə' ža' liže'enə'.

54 De'nga goc chop las ben Jeso'osən' miłagr catə' ze'e beze'e Jodean' na' bežine' Galilean'.

5

Jeso'osən' beyone' to beṇə' nat to part cuerp che'enə'

1 Gwdenə' golə' to lni che neto' beṇə' Izrael Jerosalennə' na' gwyej Jeso'osən'. 2 Jerosalen na' žia to tanc de'en nzi' Betesda dižə' ebreo. Žian galə'əzə cho'a puert che syodan' de'en nzi' "Che xilə' ca". Na' nychj mbi'i cuit cue'ej tanquən' gueyə' ca cha'ašil dao'. 3 Na' beṇə' zan beṇə' güe' zjəde' lo'o cha'ašil da'onə', no beṇə' lchol, beṇə' coj, na' no beṇə' zjənat to part güejə cuerp chega'aque'enə'. Zjədie' chəsə'əbeze' batə'aquən' ta nisən'. 4 To angl betje' tgüejə bte' nisən', na' con beṇə' chyobe chetj lo'o nisən' catə'ən cheyož chta anglən' len, le'enə' cheyaque che bitə'ətezə yižgüe' de'e che'ine'. 5 Na' entr beṇə' ca' len to beṇə' byo bagoc ši'inšonə'choa iz chacšenene'. 6 Na' Jeso'osən' ble'ine' be'enə' na' gocbe'ine' de que bagwža de' ca'. Na' gože'ene': —¿Eche'endo' yeyacdo'?

7 Na' beṇə' güe'enə' gože'ene': —Señor, caguə no beṇə' zo cue'e nada' lo'o tanquən' catə'ən chda nisən'. Na' žlacte əzya'a nada' par šo'a, beṇə' yoblə chyobene' chetje' lo'o nisən'.

8 Nach gož Jeso'osən' le': —Gwyas na' botobə xta'onə' na' gwda.

9 Na' le'e beyactei be'enə' na' botobe' xte'enə' na' gwzolao chde'. Goc de'enə' ža dezcanz. 10 Nach beṇə' blao che neto'

benə' Izrael gwse'e ben' beyaquen': —Ža dezcanz n̄a'a. Bito de lsens yeyoa' xta'onə.

¹¹ Nach gože' lega'aque': —Ben' beyone nada' gože' nada': “Botobə xta'onə', beyoa'an na' gwda.”

¹² Na' gwse'ene': —¿Noxan' gož le': “Botobə xta'onə' na' gwda”?

¹³ Na' ben' beyaquene' bito nezene' non', chedə' Jeso'osən' babebi'ize'e gan' ža' benə' zan ca'. ¹⁴ Gwdechlə bedil Jeso'osən' le' lo'o yo'odao' əblaonə' na' gože'ene': —Bačh beyacdo' n̄a'a. Bitoch bi de'e mal gono' par ničh cui gac chio' to de'e maləch.

¹⁵ Nach beza' be'enə' na' gwdiɣjue'ine' benə' blao che n̄asyon Izrael cheto'on de que Jeso'os na'anə' beyone le'. ¹⁶ Na' de'e na'anə' benə' blao ca' bosolagzejə bosolagzide' Jeso'osən' chəsə'əyiljlaže'e naclən' so'one' par so'ote'ene' de'en bene' miłagr ca' ža dezcanzən'. ¹⁷ Na' Jeso'osən' gože' lega'aque': —Xa'anə' chelalene' yoguə' ža, na' leczə ca' nada'.

¹⁸ Nach benə' blao che n̄asyon cheto'on mazəchlə gosə'yiljlaže'e naclən' so'one' par so'ote'ene' por ni che de'en gwne' de que Diozən' naquə Xe', caguə tloazə de'en cui bamba'ane' ža dezcanz na'anə'. Na' de'en gwne' de que Diozən' naque' Xe' zejən de que tozəczə can' zaque'e len Diozən'.

Yelə' chnabia' che Xi'in Diozən'

¹⁹ Na' gož Jeso'osən' lega'aque': —De'e li chnia' le'e, bito gaquə bi gona' to gwłazza', nadan' naca' Xi'in Diozən'. De'en chle'ida' chon Xa'anə', lennə' chona'. Yoguə'əloł de'en chon Xa'anə', leczə lennə' chona'. ²⁰ Xa'anə' chaquene' chia', na' chlo'ine' nada' yoguə' de'en chon cuine'. Na' əgwlo'ine' nada' de'e zaquə'əch ca de'e quinga de'e gona' par ničh yebanele. ²¹ Xa' Diozən' chbeje' benə' na' chone' ca chatə' yelə' mban zejlicane' chega'aque' par ničh cui əsa'aque' ca benə' guat len yichjla'ažda'oga'aque'enə'. Na' ca'aczən' chona' nada' naca' Xi'ine', chbeja' benə' par chnežjua' yelə' mban zejlicane' chega'aque'. ²² Bito chchoglaog Xa' Diozən' che ni to benə' šə nape' dolə', sino babene' nada' yelə' chnabia'anə' par əchoglaogua'an che benəchən' šə non' napə dolə'anə', nadan' naca' Xi'ine'. ²³ Xa' Diozən' chene'ene' de que yoguə'əloł benə' so'one' nada' yelə' bala'an can' chso'e le' yelə' bala'an. Ben' cui chon nada' naca' Xi'in Dioz yelə' bala'an, lente Xa' Dioz na'anə' cui cho'e yelə' bala'an, chedə' len' bsele'e nada'.

²⁴ De'e li chnia' le'e, ben' chzenag xtiža'anə' na' chonjilaže'e Diozən' ben' əbsele' nada' de yelə' mban zejlicane' che'. Na' cuat si'e castigon', chedə' bitoch naque' len yichjla'aždaogü'e'en ca benə' guat, sino bade yelə' mban zejlicane' che'. ²⁵ De'e li chnia' le'e gwžin ža catə'an benə' ca' zjənaque' len

yichjla'ažda'oga'aque'enə' ca beṇə' guat əse'enene' xtiža'a nada' Xi'in Dioz, na' beṇə' ca' yoso'ozenag chia' yesə'əbane' zejlicane. Na' baḥ chzolao chac ca' ṇa'a. ²⁶ Xa' Diozən' nse'e yelə' mban zejlicane na' chac gwnežjue'en beṇaḥən', na' ca'aczə babene' par niḥ nada' nsa'a yelə' mban zejlicanen' na' chac chnežjua'an che beṇaḥən', nadan' naca' Xi'in'e'enə'. ²⁷ Na' leczə beṇe' nada' yelə' chnabia'anə' par niḥ əḥoglaogua'an non' napə dolə' chedə' bsele'e nada' golja' beṇaḥ. ²⁸ Bito yebanele de'e nga. Gwžin ža catə' yoguə'əlol beṇə' guat ca' ža' lo'o ban' əse'enene' əṇia' lega'aque'. ²⁹ Na' beṇə' ca' gwso'on de'e güen žlac gosə'əbane' yesyə'əchoje' par yesə'əbanche' zejlicane. Na' beṇə' ca' gwso'on de'e mal žlac gosə'əbane' yesyə'əchoje' par əsa'aque' castigw.

Jeso'osən' bzejni'ine' de que nape' yelə' chnabia'

³⁰ Bito bi gaquə gona' de'e bia'azəlaža'a. Chzenaga' bin' na Xa'anə' par niḥ nezdə' naquən' chḥoglaogua'an che beṇaḥən' šə non' napə dolə'. Na' chḥoglaogua'an che to toe' can' cheyalə'əczə gaquə chedə' bito chona'an de'e bia'azəlaža'a. Chona'an con can' chene'e Xa'anə' ben' əbsele' nada'anə'. ³¹ Žalə' toza' nada' cho'a dižə' non' naca', bito naquən de'e šejle'ele chia'. ³² Pero zo Xa'anə' cho'e dižə' non' naca', na' nezdə' de que dižə' de'en cho'e chia'anə' naquən de'e li. ³³ Baḥ bsele'əle beṇə' lao Juannə' par jəsə'əṇabene' le' chia'. Na' Juannə' be'e dižə' li non' naca'. ³⁴ Pero ca naca' nada' bito chyažjda' ənezdə' dižə' de'e güe' ni to beṇaḥən' chia'. Parzə niḥ le'e šejle'ele chia' na' gona' ca cui yeyejle lao yi' gabilən', de'e na'anə' che'enda' yosa'alažə'əle de'en gwna Juannə' chia'. ³⁵ Juannə' goque' ca to lampara de'e chse'eni'ichgua, na' gone'ele bebeile šlož can' bsed əblo'ine'enə'. ³⁶ De to de'e cho'en xtiža'a de'e zaquə'əche ca dižə' chia' de'en choe' Juannə'. Nada' chona' yoguə'əlol de'en chon Xa'anə' lao na'a gona', na' de'en chona' cho'en dižə' de que le'enə' bsele'e nada'. ³⁷ Na' leczə Xa'anə' ben' bsele' nada' cuine' babe'e xtiža'a. Na' bitonə' gwzenagle xtiže'enə' nic ne'e le'ile can' naque'enə'. ³⁸ Bitonə' gone chele xtiže'enə' chedə' bito chonlilažə'əle nada' naca' ben' əbsele'enə'. ³⁹ Chsedyaṇə'əle Xtižə' Diozən' de'en nyojən, chaquele nape yelə' mban zejlicane laogüe de'en chsedlen. Na' de'e ca' zjənyojən chso'en xtiža'a. ⁴⁰ Pero cui chene'ele gonlilažə'əle nada' par gapple yelə' mban zejlicane.

⁴¹ Par nada' bito bi nonən šə beṇaḥən' so'oṇe' nada' yelə' bala'an o šə cui. ⁴² Nada' nombi'a le'e na' nezdə' cabi chaquele che Diozən'. ⁴³ Xa'anə' bsele'e nada' na' beṇe' nada' yelə' chnabia' par chona' con can' ne'enə' na' cabi chejle'ele chia'. Na' šə beṇə' yoblə yide' to gwłazze', gwyejle'ele che'. ⁴⁴ Bito gaquə šejle'ele chia' chedə' la' chi' yichjle chonle ca so'oṇ lježjle ca'

le'e yelə' bala'an na' cui cheyilje naclən' gonle par niçh Diozən' gone' le'e yelə' bala'an. Tozə le'enə' cho'e yelə' bala'an de'en naquə de'e zaque'e. ⁴⁵ Bito gonle xbab de que nada' gua'a le'e part lao Xa'anə'. De'e Moisezən', ben' zole lez gaquəlen le'e lao Diozən', le'enə' güe'e le'e part lao Xa'anə'. ⁴⁶ Žalə' gwyeyje'ele che de'e Moisezən' na' šejle'etele len chia' nada', chedə' chia' nadan' bzoje'. ⁴⁷ Na' ca naquən' cui chejle'e de'en bzoje'enə', ĵnacxa gonczle šejle'ele de'en bagwnia' le'e?

6

Jeso'osən' bguaogüe' gueyə' mil beṇə' byo

¹ Gozde de'e ca' gweyeto' len Jeso'osən' yešla'alə Nisdao' Galilean'. Na' nisda'onə' leczə nzi'in Nisdao' Tiberias. ² Na' beṇə' zan bedəsə'ənao le' chedə' besə'əle'ine' milagr ca' de'en chone' cheyone' beṇə' güe' ca'. ³ Na' gwloeto' to lao ya'a len Jeso'osən' na' na' gwche'eto' len le'. ⁴ Na' bazon baözə galə' lṇi che neto' beṇə' Izrael de'en nzi' lṇi pascw. ⁵ Na' catə' bgüia Jeso'osən' na' ble'ine' de que baza'ac beṇə' zan gan' zoe'enə', na' gože' Lipən': —ĵGaxa si'icho de'e əsa'o yoguə' beṇə' quinga?

⁶ Jeso'osən' gwne' ca' parzə niçh ye' Lipən' nac chaquene' cheyalə' gonto', la' baṇezczene' naquən' gone'. ⁷ Na' gož Lipən' le': —Tmil pes cabi gaquen si'icho de'e əsa'ogüe' latə' güejən.

⁸ Na' zo to disipl che Jeso'osən', ben' le Ndres, bišə' Simon Bedən'. Na' Ndresən' gože' Jeso'osən': ⁹ —Nga zo to bi'i byo na' de gueyə' yetxtil de sebad chebo' na' yeçhopə bel ya'a. Pero bi de gon de'e quinga la' beṇə' zannə'.

¹⁰ Nach Jeso'osən' gože' neto': —Le'e gon mendad yesə'əbe' beṇə' ca'.

Chi'ichgua yixye daquə' latjən', nach gosə'əbe' beṇə' ca' laogüeinə'. Naquə ca do gueyə' mil beṇə' byo cui cuent no'olə na' cui cuent bidao'. ¹¹ Nach gwxi' Jeso'osən' yetxtil ca'. Na' beyož be'e yelə' choxcwlen che Diozən' beṇe' che che neto' disipl par be'eto' che beṇə' ca' bazjəchi'. Na' leczə ca'atezaczə bene' len bel ya'a ca'. Be'eto' lega'aque' con catə'ətə' de'e gwse'enene'. ¹² Na' catə' beyož gwse'eljene' nach gože' neto': —Le'e yetobə pedas ca' de'en bega'an par niçh cui bi cuiayi'.

¹³ Nach botobəto' pedas ca' de'en besyə'əga'an beyož gwsa'o beṇə' ca', na' goquən šižin žomə lao gueyə' yetxtil de sebadən'. ¹⁴ Na' beṇə' ca' catə' besə'əle'ine' milagr de'en ben Jeso'osən' nach gosə'əne': —De'e liczə bengan' profetan' ben' bagwlezcho selə' Diozən' yežlyo nga par gaquəlene' chio'o.

¹⁵ Na' catə' goche'i Jeso'osən' de que gwse'enene' yesə'əche'exaxjene' par so'onene' rei chega'aque'enə', nach bebi'ize'e gozeje' ya'ada'onə' toze'.

Gwda Jeso'osən' lao nisda'onə'

16 Na' catə' bexjw že'enə' neto' disipl che Jeso'osən' beyetjto' cho'a nisdə'onə'. 17 Na' beyo'oto' to lo'o barcw par zjəyedato' Capernaunnə'. Bago, na' Jeso'osən' bitonə' yele'e gan' zjəyedato'onə'. 18 Na' chas chatə' nisdə'onə' la' to be' fuert chechj. 19 Ca do chopə legw babeza'ato' lao nisdə'onə' catə' ble'ito' zezə' Jeso'osən' lao nisən' galən' zda barcon'. Na' bžebto'. 20 Nach gože' neto': —Nada'anə'. Bito žeble.

21 Nach neto' chebeito' bego'oto'one' lo'o barcon'. Nach le'e bežinteto' cho'a nisdə'onə'.

Benə' zan chəsyə'əyilje' Jeso'osən'

22 Na' beteyo benə' ca' besyə'əga'an yešla'alə nisdə'onə' bito besyə'əželene' Jeso'osən'. Gwsa'acbe'ine' caguə bi barcw gotə'əch sino yetoga de'en beyo'oto', na' gosə'ənezene' bito beyo'o Jeso'osən' lo'o barcon' gan' beyo'o neto'. 23 Nach besə'əžin to chopə barcw ca' de'en za'ac syoda de'en nzi' Tiberias, besə'əžinən galə'əzə gan' əgwsa'ogüe' catə'an gwde be' Xancho Jeso'osən' yelə' choxcwlen che Diozən'. 24 Na' catə' besə'əle'i benə' ca' caguə no Jeso'osən' nla'anə', na' ni neto' disipl che', nach besyə'əyo'e lo'o barcw dao' ca' na' ja'aque' Capernaunnə' chesyə'əyilje'ene'.

Jeso'osən' naque' yelə' guao de'e chnežjon yelə' mban zejlicane che benə' chso'onlilažə'ene'

25 Na' catə' besyə'əželene' Jeso'osən' yešla'alə nisdə'onə' na' gwse'ene': —Maestr, žbatə'əquə' bela'o ngan'?

26 Na' Jeso'osən' gože' lega'aque': —De'e li chnia' le'e, chey-ilje nada' caguə por ni che bagwyejni'ile bi zejen miłagr ca' bable'ile bena', sino por ni che de'en gwdaole na' beljele. 27 Bito cue'e yichjle gonle par ničh gata' de'e ye'ej gaole de'en chde chei, sino lecue'e yichj le'e gon par ničh gaquə ye'ej gaole de'en gon le'e yelə' mban zejlicane. Diozən' bsele'e nada' golja' benəch na' nada' gona' de'en ye'ej gaole par ničh əbanle zejlicane. Na' Diozən' babene' par ničh nezele bsele'e nada'.

28 Na' gwse'ene': —ŽBi cheyalə' gonto' par ničh yebei Diozən' neto'?

29 Na' gož Jeso'osən' lega'aque': —De'e nga gonle par ničh yebei Diozən' le'e, gonlilažə'əle nada' ben' əbsele'ene'.

30 Nach gwse'ene': —ŽBi miłagr gono' par ničh gonlilažə'əto' le'? ŽBi gono' le'ito' ža? 31 De'e xaxta'ocho ca' gwsa'ogüe' mana latjə dašən', can' nyoj Xtizə' Diozən' nan: “Yelə' guao de'e za' yoban' be'e lega'aque' gwsa'ogüe'.”

32 Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —De'e li əchnia' le'e, caguə de'e Moizezən' bnežjue' lega'aque' yelə' guao de'en za' yoban', sino Xa' Dios na'anə'. Na' Xa'anə' babsele'e par le'e to yelə' guao de'e zaquə'əche na' de'e li za'an yoban'. 33 Na' yelə' guao

de'en babselə' Xa' Diozən', za'an yoban' na' betjən yežlyon' na' chnežjon yelə' mban zejlicane che notə'atezə beṇə' chao len.

³⁴ Nach gwse'ene': — Señor, beṇšga neto' yelə' guaon' nao' ca' yedote.

³⁵ Na' Jeso'osən' gože' lega'aque': — Nada' naca' yelə' guao de'en chnežjon beṇə' yelə' mban zejlicane. Notə'atezə beṇə' chse'ejle' chia' yesyə'abei la'ažda'oga'aque'enə' zejlicane, na' de'en chso'onlilaže'e nada', nite'e mbalaz zejlicane. ³⁶ Na' bagwniacza' le'e, la'anə'aczə bable'ile nada' naca' yelə' guaonə', bitoczə chonlilažə'ale nada'. ³⁷ Yoguə' beṇə' ca' chbej Diozən' par əsa'aque' nada' txen, chžin ža catə' chso'onlilaže'e nada'. Na' notə'atezə beṇə' ca' chso'onlilažə' nada', chebeida' chsa'aque' nada' txen. ³⁸ Nada' za'a yoban' na' betja' yežlyon' caguə' par ničh gona' de'e bia'azəlaža'anə', sino par ničh gona' can' chene'e Xa'anə' ben' əbselə' nada'. ³⁹ Na' de'e ngan' de'en chene'e Xa'anə' ben' əbselə' nada', de que yoguə'əlol beṇə' bagwleje' par əsa'aque' nada' txen, ni toe' cui gua'a latjə cuiayi'e sino que yosbanga'aca'ane' ladjo beṇə' guat ca' šə bagwsa'ate' catə' əžin ža šo'o fin che yežlyon'. ⁴⁰ Xa'anə' chene'ene' de que yoguə'əlol beṇə' se'ejni'ine' non' naca' nada' na' so'onlilaže'e nada', par ničh əgwnežjue' lega'aque' yelə' mban zejlicane, na' nada' yosbanga'aca'ane' ladjo beṇə' guat ca' šə bagwsa'ate' catə'an əžin ža šo'o fin che yežlyon'.

⁴¹ Na' beṇə' blao che nasyon Izrael cheton' besə'əže'eše'e che Jeso'osən' de'en gwne': “Nada' naca' yelə' guao de'en za' yoban'.” ⁴² Na' gosə'əne': — ¿Ecaguə' bengan' Jeso'os xi'in Jwse ben' nombia'acho na' leczə ca' xne'enə'? ¿Bixčhexa nga nalize' de que ze'e yoban' betje' yežlyon'?

⁴³ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': — Bito že'ešə'əle chia' entr le'e. ⁴⁴ Ni to cono no gonlilažə' nada' šə Xa'anə' ben' əbselə' nada' cui gone' ca' se'ejle'e chia'. Na' beṇə' ca' chse'ejle'e chia' yosbanga'aca'ane' ladjo beṇə' guat ca' šə bagwsa'ate' catə' əžin ža šo'o fin che yežlyon'. ⁴⁵ Gan' nyoj de'e ca' bosə'ozəj de'e profet ca' beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana' nan: “Na' yoguə'əlolə' əgwsed əgwlo'i Diozən'.” Nachən' yoguə'əlol non' neze can' na' Xa'anə' na' choso'ozenag che', yoguə' beṇə' can' chso'onlilaže'e nada'.

⁴⁶ Bito nacho zo nochlə beṇə' bable'ine' Xa'anə' sino toza' nada', la' nadan' za'a gan' zo Xa' Diozən'. ⁴⁷ De'e li chnia' le'e, beṇə' ca' chso'onlilažə' nada' de yelə' mban zejlicane čhega'aque'. ⁴⁸ Nada' naca' yelə' guao de'en chnežjon beṇə' yelə' mban zejlicane. ⁴⁹ Xaxta'ocho ca' gwsa'ogüe' manan' latjə dašən', pero bia'aczə gwsa'ate'. ⁵⁰ Nadan' cho'a dižə' de que naca' yelə' guao de'en za' yoban' de'en chnežjon yelə' mban zejlicane che beṇə' ca' chsa'ogüe'en par ničh ca' cuich

zjənaque' len yichjla'ažda'oga'aque'enə' ca beṇə' guat. ⁵¹ Nadan' naca' yelə' guao de'en za' yoban'. Nsa'a yelə' mban zejlicane' na' chac chnežjua'an beṇačhən'. De'e na'anə' beṇə' ca' sa'o yelə' guao nga yesə'əbane' zejlicane. Na' yelə' guao de'e əgwnežjua' əsa'ogüe' naquən cuerp chia'anə', na' əgwnežjua'an par ničh notə'ətezə beṇačh guaquə yesə'əzi'e yelə' mban zejlicane'.

⁵² Nach gwche' bžəš entr beṇə' blao che nasyon Izrael četon' gosə'əne': —¿Nacxa gone'en goṇ cuerp che'enə' gaocho?

⁵³ Na' Jeso'osən' gože' lega'aque': —De'e li chnia' le'e, Diozən' bsele'e nada' golja' beṇačh, na' šə cuiṇə' gaole cuerp chia'anə' na' šə cuiṇə' ye'ejle xčhena'anə', bito de yelə' mban čele zejlicane. ⁵⁴ Beṇə' ca' chsa'o cuerp chia'anə' na' chse'eje' xčhena'anə' de yelə' mban zejlicane čhega'aque', na' šə bagwsa'ate' catə' əžin ža šo'o fin che yežlyon', yosbanga'aca'ane' ladjo beṇə' guat ca'. ⁵⁵ Na' cuerp chia'anə' naquən yelə' guao de'e le'ezelaogüe de'e zaque'e, na' xčhena'anə' de'en chse'eje'enə' naquən le'ezelaogüe de'e zaque'e. ⁵⁶ Na' beṇə' ca' chsa'o cuerp chia'anə' na' chse'eje' xčhena'anə' nitə'ətezə nite'e len nada' na' nada' zotezə zoa' len lega'aque'. ⁵⁷ Xa'anə' ben' zo zejlicane le'enə' bsele'e nada', na' zoa' čhedə' le' chone' ca' zoa', na' ca'atezəczən' ben' gao cuerp chia'anə' soe' čhedə' gona' ca' soe'. ⁵⁸ Cuerp chia'anə' naquən yelə' guao de'en za' yoban'. Na' yelə' guao nga bito naquən ca' manan' de'en gwsa'o xaxta'ocho ca' na' bia'aczə gwsa'ate'. Beṇə' ca' chsa'ogüe' yelə' guao nga nia' ca' nite'e zejlicane.

⁵⁹ De'e quinga əbsed əblo'i Jeso'osən' lo'o yo'odao' Capernaunə'.

Xtižə' Jeso'osən' chnežjon yelə' mban zejlicane che beṇə' ca' choso'ozenag čhei

⁶⁰ Na' beṇə' zan beṇə' ca' zjəsə'ənao Jeso'osən' catə' gwse'enene' can' gože' lega'aque' nach gosə'əne': —Zi'ichgua naquə dižə' quinga. ¿Noxaczə šejle'e che'?

⁶¹ Na' gocbe'i Jeso'osən' de que chəsə'əže'eše'e por ni che de'en gože' lega'aque', na' gozne': —¿Epor ni che de'en gwnia' can' chene'ele yebiguə'əle gosxanlə? ⁶² ¿Naquəchxa gonlen' šə le'ile nada' yeyepa' gan' gwzoa' antslə? nadan' bselə' Diozən' golja' beṇačh. ⁶³ Caguə por ni che de'en goljle beṇačh de yelə' mban zejlicane čele sino šə yo'o Spirit che Diozən' lo'o yichjla'ažda'olen' de yelə' mban zejlicane čele. Dižə' de'en babi'a len le'e zaquə'ən par yichjla'ažda'olen' na' əbanlə zejlicane šə šejle'ele čhei. ⁶⁴ Ne'e nitə' balle cui chonlilažə'əle nada'.

Jeso'osən' gwne' ca' čhedə' dezd gwzolao zjəsə'ənao beṇə' le' nezene' noquə' beṇə' ca' cui gwso'onlilaže'ene' na' non' əgwde le' lao na' beṇə' ca' chəsə'əgue'i le'. ⁶⁵ Na' gože' lega'aque':

—Chac can' gwnia'anə' de que notono no chac gonlilažə' nada' šə Xa'anə' ben' əbselə' nada' cui chone' par niçh gonlilaže'e nada'.

⁶⁶ Nach besyə'əbi'izə' beṇə' zan beṇə' bagosə'ədalene' Jeso'osən', bitoch gosə'ənaogüe'ene'. ⁶⁷ Na' Jeso'osən' gože' šizinte neto': —¿Elen le'e chene'ele žjəya'acle?

⁶⁸ Na' gož Simon Bedən' le': —Xanto', notono nochlə de no zaquə' əgwzenagto' chei. Nezeto' de que le' choṇo' yełə' mban zejlicane che notə'ətezə neto' chzenagto' xtižo'onə'. ⁶⁹ Neto' bachejle'eto' na' banezetə' de que len' naco' Cristən' ben' bagwlej Diozən' par gaquəlene' nasyon chechon'. Naco' Xi'in Dioz ben' zo zejlicane.

⁷⁰ Na' Jeso'osən' gože' neto': —Nada' gwleja' le'e šizingle na' nezda' de que tole chzenagle che gwxiye'enə'.

⁷¹ Gwne' ca' che Jod Iscariotən' xi'in Simonṇə' la' Jod nan' əgwdi'ene' lao na' beṇə' ca' chəsə'əgue'ile', len nacte' txen neto' šizinto'.

7

Beṇə' bišə' Jeso'osən' bito gwso'onlilaže'e le'

¹ Catə' bagwde de'e ca' Jeso'osən' gwdacze' chsed chlo'ine' beṇə' ca' ža' distrit che Galilean'. Bito gone'ene' yeyeje' Jodean' par soe' na' chedə' beṇə' blao che nasyon Izrael cheton' chəsə'əyiljlaže'e naclən' so'one' par so'ote'ene'. ² Na' bazon galə'əzə lni che neto' beṇə' Izrael de'en nzi' "lni che yo'o de laguə". ³ Na' beṇə' bišə' Jeso'osən' gwse'ene': —Bito yega'aṇo' nga, sino gwyej Jodean' par niçh disipl chio' ca' ša' na' yesə'əle'ine' de'e ca' chono'onə'. ⁴ Ni to beṇə' cui chone' bgašə'əzə to de'e chone' šə chene'ene' gombia' beṇə' le'. Šə de'e li chono' milagr, ben par niçh yesə'əneze yoguə'əloł beṇə' can' chono'onə'.

⁵ Beṇə' biše'e ca' gosə'əne' ca' chedə' ni lega'aque' cui gwso'onlilaže'e le'. ⁶ Nach gož Jeso'osən' lega'aque': —Bitonə' žin ža par gwlo'a non' naca', pero ca naquə le'e ža, guaquə žja'acle lnin' batə'ətezən'. ⁷ Beṇə' ca' cui zjənombia' Diozən' bito chəsə'əgue'ine' le'e, pero chəsə'əgue'ine' nada', chedə' chzejni'iga'acda'ane' de que chso'one' de'e malən'. ⁸ Le'e žja'ac llinə'. Nada' bito sa'a na'a chedə' bitonə' žin ža chia'anə' par sa'a lnin'.

⁹ Na' beyož gože' lega'aque' ca' bega'aṇe' Galilean' yeto chopə ža.

Jeso'osən' gwyeje' Jerosalennə' gan' yo'o llinə'

¹⁰ Nach gwde gwsa'ac beṇə' biše'e ca' əzja'aque' llinə' lecza gwza' le' zde' llinə', pero caguə zaquə'əlao sino bgašə'əzə.

¹¹ Na' beṇə' blao che nasyon Izrael cheto'onə' besyə'əyilje' le' lao lṇinə' na' gosə'əne': —¿Ganxa be'ena'anə'?

¹² Na' beṇə' ca' zjənžag lao lṇinə' zane' gwso'e dižə' che Jeso'osən' len ljuežjga'aque'. Na' caguə tozə can' gosə'əne' che'. Bale' gosə'əne': —Naque' beṇə' güennə'.

Na' yebale' gosə'əne': —Abi, chonleizene' beṇə'əna'.

¹³ Pero ni toe' cui gwso'e dižə' che' zaquə'əlao chedə' besə'əžebe' beṇə' blao che nasyon cheto'onə'.

¹⁴ Na' do gašjə zda lṇinə' catə' gwyo'o Jeso'osən' lo'o yo'odao' əblao che neto' beṇə' Izrael na' gwzolao chsed chlo'ine'. ¹⁵ Na' chəsyə'əbane beṇə' blao ca', chəsə'əne': —¿Bixa chejni'i bengan' len caguə babsede' can' nsed chio'onə'?

¹⁶ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —De'en chlo'ida'anə' caguə de'e chaljəlaža'anə', sino ben' əbselə' nada' blo'ine'en nada'. ¹⁷ Notə'ətezə beṇə' chene'ene' gone' can' chene'e Diozən', le' əneze' šə de'en chlo'ida'anə' naquən che Diozən' o šə naquən de'e bia'azəlaža'a. ¹⁸ Beṇə' ca' chso'e dižə' de'e bia'azəlažə'əga'aque' chəsyə'əyilje' no so'e lega'aque' yelə' bala'aṇ. Caguə ca' nada' chedə' cheyilja' naclə gona' par niçh Diozən' ben' bselə' nada' si'e yelə' bala'aṇ. De'e na'anə' guaquə gapple confyans de que nada' cho'a dižə' li, na' bito chxoayaga' beṇə'.

¹⁹ Le'e cho'ela'ole de'e Moisezən' ben' bzoj lei che Diozən', len ni tole cui chonle can' nanṇə'. ¿Bixchen' chyiljlažə'əle naclən' gonle par gotle nada'?

²⁰ Na' beṇə' ca' zjənžaguən' gwse'ene': —Chac tonto'. ¿No chyiljlažə' naclə gone' par gotle le'?

²¹ Jeso'osən' gože' lega'aque': —Tozə miłagr de'en babena' ža dezcanzən' na' de'e na'anə' yoguə'əle chebanele. ²² De'e Moisezən' bzoje' de que cheyalə' socho señy de'en ne' sirconsision. Pero caguə gwzolaon len le' sino len de'e xaxta'ocho ca' beṇə' ca' gwnitə' antslə ca le'. Na' le'e chzole bi'i byo dao' ca' señy de'en ne' sirconsision ža dezcanzən'. ²³ Na'a ža, šə chaquele chonən byen gwzole no bidao' señy de'en ne' sirconsision ža dezcanzən' par gonle complir can' na lei de'en bzoj de'e Moisezən', ¿bixchen' chža'ale nada' de'en beyona' to beṇə' ža dezcanzən' len yoguə'əlol de'en chac che'? ²⁴ Bito con gonle xbab de que to de'e chle'ile chon beṇə' naquən de'e mal, sino le'e co'o rson niçh ənezele šə de'e li chone' de'e mal o šə chone' de'e güen.

Jeso'osən' be'e dižə' de que gwze'e gan' zo Diozən'

²⁵ Nach to chopə beṇə' Jerosalen ca' gosə'əne': —¿Ecaguə bengan' chəsyə'əyilje' par niçh so'ote'ene'? ²⁶ Le'e ggüiašc can' cho'e dižə' nga zaquə'əlao na' bitobi chse'ene'. De repentlja beṇə' gwnabia' ca' baçh chso'one' xbab de que naquəcze'

Cristən' ben' gwlej Diozən' par gaquəlene' nasyon chechon'.
 27 Pero na' nezecho ga beṇə' be'enga, mas catə' yidə Cristən' ni
 to cono əneze ga be'enə'.

28 Ne'e chsed chlo'i Jeso'osən' lo'o yo'odao' əblao che neto'
 beṇə' Izrael catə'an gosə'əne' ca'. Nach gwne' zižjo gože'
 lega'aque': —Nada' nombi'ale na' nezele ga beṇə' nada'. Na'
 caguə con za'a de'e bia'azəlaža'anə'. De'e li zo ben' əbselə' nada'
 la'anə'əczə le'e bito nombi'alene'. 29 Nada' nombia'ane' chedə'
 gan' zoe' nan' gwza'a na' len' bsele'e nada'.

30 Nach chəsə'əyiljlaže'e naclən' so'one' par yesə'əzene'
 Jeso'osən', pero notono no gwzen le' chedə' bitonə' əžin ža par
 gaque' lao na'aga'aque'enə'. 31 Na' beṇə' zan gwso'onlilaže'e
 Jeso'osən' na' gosə'əne': —Catə'an yidə Cristən' bitolja gone'
 milagr zanch can' chon benga.

Xa'ag yo'odao' ca' ja'aque' par žjəsə'əxene' Jeso'osən'

32 Na' beṇə' fariseo ca' gwse'enene' beṇə' zan chso'e dižə' che
 Jeso'osən'. Nach bosoxi'e len bxož əblao che nasyon Izrael
 cheton' bososele'e xa'ag yo'odao' cheto' ca' par žjəsə'əxene'
 le'. 33 Na' Jeso'osən' chsed chlo'ichene' gwne': —Gwzocha'
 yeto tyemp dao' len le'e nach yeya'a gan' zo ben' əbselə' nada'.
 34 Yeyilje nada' na' cabi yeželele nada', la' gan' soa' nada', le'e
 bito gaquə yidle.

35 Nach beṇə' blao che nasyon Izrael cheton' gosə'əne' entr
 lega'aque': —¿Ga yeyej bengan' cui yeželechone'? ¿Ešə šejlene'
 beṇə' gwlaž checho ca' zjənaselas entr beṇə' griego ca' na'
 žjəsedene' beṇə' griego ca'? 36 ¿Bi zeje dižə' de'e nga gwna
 benga? Gwne': “Yeyilje nada' na' cui yeželele nada'.” Na' lecza
 gwne': “Ga'an soa' nada', le'e bito gaquə yidle.”

Jeso'osən' be'e dižə' che Spirit che Diozən'

37 Na' ža le'ezelaogüe na' ža xen che lṇinə' gwzecha Jeso'osən'
 gan' chsed chlo'ine' na' gwne' zižjo: —Notə'ətezle šə de'e
 tant chene'ele gatə' yelə' mban zejlicane chele xte banacle
 ca to beṇə' chbillaže'e, legonlilažə' nada' na' gonə' yelə' mban
 zejlicane chele. 38 Le'e chonlilažə'əle nada', so de'en nabia'
 yichjla'ažda'olen' can' na Xtižə' Diozən' de'en nyožən, gonən par
 nič gaquəlenle yeziquə'əchlə beṇə' par yesə'əzi'e yelə' mban
 zejlicane. De'e na'anə' saquə'əlebele ca yao ca' de'en chso'onən
 par nič yežlyon' de tcho'alaoga'aquən choscha'on bitə'ətezə.

39 Jeso'osən' gwne' ca' chedə' gwnezene' Spirit che Diozən'
 yedəson lo'o yichjla'aždao' chio'o chonlilažə'əcho le' par nič
 gaquəlencho beṇə' yesə'əzi'e yelə' mban zejlicane. Na' ca
 naquə Spiritən' bitonə' yedəson lo'o yichjla'aždao' beṇə' ca
 orən', chedə' beṇə' ca' chəsə'əgue'i Jeso'osən' bitonə' so'ote'ene',
 na' bitonə' güe' Diozən' le' yelə' bala'aṇ xen.

Gwsa'aque' choplə por ni che Jeso'osən'

40 Beṇə' ca' ža'anə' gwse'enene' chsed chlo'i Jeso'osən' na' bale' gosə'əne': —De'e liczə bengan' profetən' ben' naquən yidə.

41 Na' yebale' gosə'əne': —Bengan' Cristən' ben' gwleĵ Diozən' par gaquəlene' nasyon chechon'. Pero bale' gosə'əne': —ĴEna' nacho de que Galilea na' əchoĵ Cristən'? 42 ĴEcaguə na Xtižə' Diozən' de'en nyoĵən de que Cristən' galje' lao dia che de'e Rei Dabin' na' de que galje' yež Belen laž de'e rein'?

43 Na' gotə' bžəš entr beṇə' ca' ža'anə' na' gwsa'aque' choplə por ni che Jeso'osən'. 44 Bale' gwsa'aque' cheyalə' yesə'əzene'ene', pero bito gwso'one' ca'.

Beṇə' gwnabia' che beṇə' Izrael ca' bito gwse'ejle'e che Jeso'osən'

45 Na' xa'ag yo'odao' che neto' beṇə' Izrael besyə'əžine' lao beṇə' ca' boso'oselə' lega'aque'. Na' bχoz əblao che nasyon cheton' na' beṇə' fariseo ca' gwse'e lega'aque': —ĴBixchen' cui əgwche'elene'?

46 Na' xa'ag yo'odao' ca' gwse'e lega'aque': —Xte ža neža ni tozə beṇə' cuiṇə' ne' güen ca güennə' chne bengan'.

47 Nach beṇə' fariseo ca' gwse'e lega'aque': —ĴElente le'e bag-wxoayagle? 48 Ni tozə neto' naquəto' beṇə' blao na' naquəto' beṇə' fariseo cuiṇə' šejle'eto' che'. 49 Pero beṇə' zan quinga ža' nga bito zĵənombi'e lei de'en bzoĵ de'e Moisezən', na' bazĵəmbi'ayi'e.

50 Na' Nicodemon', ben' gwyeĵ lao Jeso'osən' še'elə, lene' beṇə' blao ca'. Na' Nicodemon' gože' lega'aque': 51 —Lei chechon' bito cho'en latĵə choglaochon che to beṇə' de que malən' bene' sin cui güe'e dižə' nac goquə na' sin cui əžaš əche'enə bixa bene'enə'.

52 Nach gwse' beṇə' ca' le': —ĴEna' nacho leno' len' naco' beṇə' Galilea? Bsed na' ənezdə' de que ni to profet cuiṇə' əchoĵ Galilean'.

Besyə'ədole'ene' to no'olə len xtoe'

53 Na' besa'aque' jəya'aque' ližga'aque'.

8

1 Nach Jeso'osən' gwyeje' ya'a de'en ne' Ya'a Olibos. 2 Na' beteyo catə' gwye'eni' gwyeje' de'e yoblə yo'odao' əblao che neto' beṇə' Izrael. Na' yoguə' beṇə' ca' ža' na' gosə'əbigue'e laogüe'enə' na' Jeso'osən' gwchi'e na' gwzolaogüe' chsed chlo'ine' lega'aque'. 3 Nach beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoĵ de'e Moisezən' na' len beṇə' fariseo ca' bedəsə'əgüe'e to no'olə beṇə' besyə'ədole'ene' len xtoe'. Na' boso'ozeche'ene' gwchol beṇə' ca' lao Jeso'osən'. 4 Na' gwse'e Jeso'osən': —Maestr, no'ol nga babedolə'əto'one' mer delene' to xtoe'.

⁵ Na' lei de'en bzoj de'e Moizezən' chonən mendad gotcho no'ol ca' chso'on ca' əgwšizə'əga'acchone' yej. ¿Bixa ənao' le'? ¿bi cheyalə' gonechone'?

⁶ Gwse'e Jeso'osən' ca' chedə' gwse'enene' yesə'əbeje'ene' dižə' de'e yesə'əchine' contr le'. Nach Jeso'osən' con bcheque'e na' bzoje' lao yon' len xbene'. ⁷ Na' gwnitə'əcheche' chəsə'əṇabene' le' nacxa əne'enə'. Nach gwche'eša'ogüe'e na' gože' lega'aque': —Guaquə con to le'e beṇə' cui de xtolə'e solaole əgwšizə'əle no'olə nga yejən'.

⁸ Nach bcheque'e de'e yoblə bzoje' lao yon'. ⁹ Na' beṇə' blao ca' beṇə' ca' chəsə'əcuiš no'olən' catə' gwse'enene' de'en gož Jeso'osən' lega'aque', gosə'ənezene' lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə' de que yogue'e de xtolə'əga'aque'. Nach gwzolaos besyə'əchoj tğüejə tğüejə', gwzolaotec besyə'əchoj beṇə' ca' zjəngoləch nach beṇə' ca' yelə' xte bega'an yetozə Jeso'osən' len no'olən' ladjo beṇə' ca' choso'ozenag che'. ¹⁰ Na' catə' bebe'ešao' Jeso'osən' caguə no beṇə' ca' ble'ichene' laogüe'enə' sino yetozə no'olən'. Na' gože'ene': —No'olə, ¿gan beṇə' ca' choso'ocuiš le'? ¿Eni toe' cui beṇ le' castigw?

¹¹ Nach no'olən' gože'ene': —Ni toe' Señor.

Nach Jeso'osən' gože'ene': —Ni nada' bito goṇa' le' castigw. Beyej na' cuich gono' de'e malən'.

Jeso'osən' nse'e be'eni' par yichjla'aždao' beṇəchən'

¹² Na' Jeso'osən' gozoe' dižə'ən yetš'i' len beṇə' ca' ža'anə', gože' lega'aque': —Nada' nsa'a be'eni' par yichjla'aždao' beṇəchən'. Beṇə' ca' chso'onlilaže'e nada' na' choso'ozenague' chia' bitoch chso'ontezə chso'one' de'e malən'. Yo'o be'eni'in lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə' chedə' zjənape' yelə' mban zejlicane.

¹³ Nach beṇə' fariseo ca' gwse'ene': —Le'etezə cho'o dižə' che cuino', na' bito naquən de'e se'ejle' beṇə'.

¹⁴ Na' gož Jeso'osən' lega'aque': —La'anə'əczə cho'a dižə' che cuina', xtiža'anə' naquən de'e li. Nada' nežda' gan' gwza'a na' gan' yeya'a, pero le'e bito nezele gan' gwza'a na' gan' yeya'a.

¹⁵ Le'e con to chosbaguə'əle nada' de que napa' dolə' por ni che bi de'en chle'ile chona'. Nada' bito za'a par choglaogua'an che beṇə' de que zjənape' dolə'. ¹⁶ Pero na' šə catə' choglaogua'an che notə'ətezə beṇə' de que zjənape' dolə', zaquə'əczə can' əṇia'anə' chedə' bito choglaogua'an che beṇə' to gwlažza' sino con can' na Xa'anə' ben' bselə' nada'. ¹⁷ Lei chechon' de'en bzoj de'e Moizezən' nyojən nan de que dižə' de'en əso'e chopə testigw cheyalə' šejle'echo de que naquən de'e li šə tozə can' yesə'əne'. ¹⁸ Nada' cho'a dižə' che cuina' na' Xa'anə' leczə cho'e dižə' chia', na' le'enə' bsele'e nada'. Neto' naquəto' testigw ca' chopə.

19 Na' gwse'ene': —¿Gaxa zo x̄a'onə'?

Na' gwna Jeso'osən': —Ni nada' ni X̄a'anə' cui nombi'ale. Žalə' nombi'ale nada' lēcəə nombi'ale X̄a'anə'.

20 Dižə' ca' be' Jeso'osən' bsd blo'ine' gan' chəsə'ägüe'e mech lo'o yo'odao' əblao che neto' beṇə' Izrael. Na' ni to cono gwxen le' chedə' cuiṇə' žin ža par gaque' lao na' beṇə' ca' chəsə'əgue'i le'.

Jeso'osən' gwne': "Gan'yeya'anə' le'e cabi gaquə da'acle"

21 Na' gož Jeso'osən' lega'aque' yetši'i: —Nada' yeya'a, na' le'e yeyilje nada', pero gan' yeya'anə' le'e cabi gaquə da'acle, chedə' le'e gatle catə' cuiṇə' yediṇjele xtolə'əle ca'.

22 Na' beṇə' blao che nasyon Izrael cheto'on gosə'əne': —¿Eye-yot cuine'enə' ža, de'en ne' gan' yeyeje' bito gaquə šejcho?

23 Na' gože' lega'aque': —Le'e chzenagle che gwxiye'enə', na' nada' chzenaga' che Diozən'. Le'e chonle can' chso'on yez-iquə'əchlə beṇə' cui zjənombia' Diozən', na' nada' bito chona' ca'. 24 De'e na'anə' gwnia' le'e de que gatle catə' cuiṇə' yediṇjele xtolə'əlen'. Šə cui chejle'ele de que nada' naca' doxen can' gwnia'anə', gatle sin cui yediṇjele xtolə'əle ca'.

25 Na' gwse'ene': —¿No naco' le'enə'?

Na' gož Jeso'osən' lega'aque': —Nada' naca' ben' bagwnia' le'e bedote. 26 Ne'e dech de'e zan de'e əṇia' chele gwzejni'ida' ca naquə xtolə'əle ca'. X̄a'anə' bsele'e nada' par cho'a dižə' len beṇəchən' de'en babenda' gwne'. Na' X̄a' na'anə' cho'e dižə' li.

27 Jeso'osən' be'e dižə' che Xe' Diozən', na' lega'aque' bito gwse'ejni'ine' šə che Dioz nan' cho'e dižə'. 28 Na' Jeso'osən' gože' lega'aque': —Diozən' bsele'e nada' golja' beṇəch, na' te gotle nada' le'e yag corozən' cana' əṇzele de que naca' ben' gwnia'anə'. Na' lēcəə əṇzele de que cabi bi chona' de'e bia'azəlaža'a, sino con bin' babzejni'i X̄a'anə' nada', lenṇə' chnia'. 29 X̄a'anə' balsele'e nada' na' zocze' len nada'. Bito chbejyichje' nada' chedə' do tyempte chona' de'en chazlaže'enə'.

30 Na' žlac choe' Jeso'osən' dižə' quinga beṇə' zan gwso'onlilaže'e le'.

Noquə'ən zjənaquə xi'in Dioz na' noquə'ən nitə' xni'a de'e malən'

31 Na' Jeso'osən' gože' balə beṇə' gwlaž cheto' ca' bachse'ejle'e che': —Šə sotezə sole gonle de'e chnia' le'e gwlo'en de que de'e liczə banacle disipl chia'. 32 Na' šə sotezə sole gonle de'en chnia' le'e, nach əṇzele bi zeje dižə' li chia'anə', na' šə baṇzele bi zejen, bitoch gacle ca esclabos.

³³ Na' gwse'ene': —Dia che de'e Abraannə' naquəto' na' xte ža neža bitonə' gacto' ca esclabos. ¿Bixachen' nao' le' de que bitoch gaquəto' ca esclabos?

³⁴ Na' gož Jeso'osən' lega'aque': —De'e li chnia' le'e, yoguə' beṇə' chso'on de'e malən' nite'e xni'a de'e malən' ca esclabos.

³⁵ Beṇə' naquə esclabo caguə do tyempte gaque' cuent len familyən' gan' naque' esclabo, pero beṇə' golje' lao familyən', do tyempte gaque' cuent len familyən'. ³⁶ Na' šə nada' Xi'in Diozən' gona' ca əchojle xni'a de'e malən' par niç cuich gacle ca esclabos, de'e liczə əchojlen'. ³⁷ Nezdə' de que nacle xi'in dia che de'e Abraannə' pero bia'aczə cheyiljažə'əle naclən' gonle par niç gotle nada', na' chonle ca' chedə' bito chone chele xtiža'anə'. ³⁸ Nada' cho'a dižə' che de'en bablo'i Xa'anə' nada', na' le'e chonle can' na xalen'.

³⁹ Na' gwse' beṇə' ca' Jeso'osən': —Neto' naquəto' xi'in dia che de'e Abraannə'.

Na' gož Jeso'osən' lega'aque': —Žalə' nacle doalje xi'in dia che de'e Abraannə' gonle can' ben de'e Abraannə' žalə' ca'. ⁴⁰ Na' la'anə'əczə babzejni'ida' le'e dižə' li de'en babsed blo'i Diozən' nada', le'e chene'ele gotle nada'. De'e Abraannə' cabi bene' can' chonlen'. ⁴¹ Tozəczə can' chonle len xalenə'.

Nach gwse'e le': —Tozə Diozən' naque' Xato' na' bito chzenagto' che nochlə beṇə'.

⁴² Na' Jeso'osən' gože' lega'aque': —Žalə' Diozən' naquə xale guaquele chia', chedə' nada' gwza'a gan' zo Diozən'. Caguə za'a de'e bia'azəlaža'anə'. Len' əbsele'e nada'. ⁴³ ¿Bixchen' cui chejni'ile de'en chnia' le'e? Bito chejni'ile chedə' la' bito chene'ele gwzenagle xtiža'anə'. ⁴⁴ Gwxiye' nan' naquə xale. Nachən' chebeile chonle can' chene'ennə'. Len' naquən güet beṇə' dezd catə'an gwxe yežlyon', na' cui chdalenən dižə' li che Diozən' chedə' cui yo'o dižə' lin' lo'o yichjla'ažda'ogüe'ennə'. Catə' chnen de'e güenlažə' chnen con can' naquə cuinei chedə' naquən güenlažə' na' yoguə' dižə' güenlažə' za'an chei. ⁴⁵ Na' cabi chejle'ele chia' nada', chedə' nada' əchnia' le'e dižə' li. ⁴⁶ Ni tole cui gaquə əgwlo'ele de que babena' bi de'e malən'. Nada' cho'a dižə' li, ¿bixchen' cui chejle'ele chia'? ⁴⁷ Beṇə' ca' zjanaquə xi'in Dioz choso'ozenague' che xtiže'enə'. Na' ca naquə le'e cui nacle xi'ine', de'e na'anə' bito chzenagle che'.

Ze'e galjla de'e Abraannə' bazoczə Cristən'

⁴⁸ Na' beṇə' blaο che nasyon Izrael cheton' gwse'ene': —Leiczeto' can' nato' de que le' naco' beṇə' Samaria na' de que chac tonto'onə'.

⁴⁹ Na' gož Jeso'osən' lega'aque': —Bito chac tonta'. Nada' əchnežjua' yelə' bala'an che Xa'anə' na' le'e chnitle yelə' bala'an chia'anə'. ⁵⁰ Nada' caguə chylja' no gon nada' yelə'

bala'an̄nə'. X̄a'anə' chone' nada' yelə' bala'an̄, na' len' əgwlo'e non' napə dolə' na' non' cui napə dolə'. ⁵¹ De'e li chnia' le'e, notə'atezə beṇə' choso'ozenag xtiž'a'anə', cuat ṇabia' yelə' gotən' lega'aque'.

⁵² Nach beṇə' blao che ṇasyon Izrael cheton' gwse'ene': —ṇa'a babeyož gwṇezeto' de que chac tonto'onə'. De'e xaxta'ocho Abraannə' gote' na' leczə de'e profet ca' beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana'. Na' le' nao' de que beṇə' ca' choso'ozenag chio' cuat ṇabia' yelə' gotən' lega'aque'. ⁵³ ¿Ezaquə'əcho' le' ca de'e xaxta'ocho Abraannə'? Len' gote' na' leczə ca' de'e profet ca'. ¿Noxan' chacdo' naco'?

⁵⁴ Na' gwna Jeso'osən': —Žalə' nada' choe' cuina' yelə' bala'an̄, cabi zaquə' yelə' bala'an̄nə'. Pero X̄a'anə' chone' nada' yelə' bala'an̄, ben' nale naquə' Dioz chelen'. ⁵⁵ Le'e bito nombia'alene', pero nada' nombi'ane'. Žalə' nia' cui nombia'ane' gaca' beṇə' güenlažə' ca le'e. Nada' nombia'ane' ža, na' chzenaga' xtiže'enə'. ⁵⁶ De'e xaxta'ocho Abraannə' bebeine' gwyejle'e de que le'ine' tyemp ni zoa' yežlyo ni. Na' bable'ine'en ṇa'a na' zoe' mbalaz.

⁵⁷ Na' gwse' beṇə' blao che ṇasyon Izrael cheton' le': —Ni šiyon iz cuiṇə' žino'. ¿Ena' ṇezle'ido' de'e Abraannə'?

⁵⁸ Na' gož Jeso'osən' lega'aque': —De'e li əchnia' le'e, ca ze'e galjla de'e Abraannə' bazocza' nada'.

⁵⁹ Nach gosə'əzi'e yej par yoso'ošiče'ene'en. Na' Jeso'osən' bocuaše'e na' beze'e yo'odao' əblaonə'. Bito gwsa'acbe'ine' catə' bedie' gwcholga'aque'enə' zjəyede'.

9

Jeso'osən' bene' par nič ble'i to beṇə' golje' nchole'

¹ Na' txen chdato' len Jeso'osən' catə' ble'ito' to beṇə' byo beṇə' golje' nchole'. ² Na' gožto'one': —Maestr, ¿no napə dolə' de'en goljə bengan' nchole'? ¿əle' o šə xaxne'enə'?

³ Na' Jeso'osən' gože' neto': —Benga golje' nchole' caguə por ni che xtolə'enə', na' caguə por ni che xtolə' xaxne'enə', sino par nič la'alaon can' gon Diozən' len le'. ⁴ Cheyalə' goncho xšin Diozən' ben' bselə' nada' žlac ṇede latjə. Gwžin catə' cuich gatə' latjə gonchon. ⁵ Žlac ṇezoa' yežlyo nga chgua'a be'eni' lo'o yichjla'aždao' beṇə'.

⁶ Beyož gwne' ca' gwcho'on̄ xene'en lao yon' na' bene' benjw len xen' che'enə'. Na' gwdebe' benjon' jelaog beṇə' lcholən'. ⁷ Na' gože'ene': —Gwyej jəyedib jelaog'onə' cho'a tanc de'en nzi' Siloe—. Na' Siloe zejen dižə' Nselə'.

Na' gwyeje' na' beyib jelaogüe' ca'. Na' beze'e jəyede' bachle'ine'. ⁸ Na' beṇə' gwliž che' ca' na' beṇə' ca' besə'əle'i

le' yoguə' las catə' ne'e nchole' gosə'əne': —¿Ecaguə bengan' bable'icho bedote chi'e chnabe' caridan'?

⁹ Bale' gosə'əne': —Bengan'.

Na' bale' gosə'əne': —Cabi naquə le' sino ca naquə bengan' naque'.

Na' le' gwne': —Nada'anə'.

¹⁰ Na' gwse'ene': —¿Nacxa goquən' gwzolao chle'ido'?

¹¹ Na' gože' lega'aque': —To beṇə' le Jeso'os bene' beṇjw na' gwdebe'en jelaogua'anə' na' gože' nada': “Gwyej cho'a tanc de'en nzi Siloen' na' jəyedibən.” Na' gwy'a na' beyiba'an, na' gwzolao chle'ida'.

¹² Nach gwse' beṇə' ca' le': —¿Ganxa be'enə'?

Na' gože' lega'aque': —Bito nezda'.

Beṇə' fariseo ca' gosə'əṇabene' be'enə' nac goquən' chle'ine'

¹³ Na' gosə'əche'e ben' goquə beṇə' lchələn' gan' nitə' beṇə' fariseo ca'. ¹⁴ Na' naquə ža dezcanz catə'an ben Jeso'osən' beṇjon' de'en gwdebe' jelaogua' be'enə' par ble'ine'. ¹⁵ Na' beṇə' fariseo ca' leczə gosə'əṇabene' le' nac goquən' bachle'ine'. Na' le' gože' lega'aque': —Ben' beyone nada' gwdebe' beṇjon' jelaogua'anə' na' beyiban' na' gwzolao chle'ida'.

¹⁶ Nach to chopə beṇə' fariseo ca' gosə'əne': —Nezecho bito zo Diozən' len bengə chedə' bito chomba'əne' ža dezcanzən'.

Na' bale' gosə'əne': —¿Nac gon to beṇə' güen de'e mal gone' milagr quinga?

Na' gwsa'aque' choplə entr lega'aque'. ¹⁷ Nach de'e yoblə gwse'e be'en goljə nchələn': —¿Bi nao' le' che ben' ben par nič chle'ido'?

Na' le' gwne': —Naque' to profet beṇə' bselə' Diozən'.

¹⁸ Na' beṇə' blao che nasyon Izrael cheton' bito gwse'ejlə'e che ben' šə len' golje' nchole' na' na'a bachle'ine' xte que gwsa'axe' xaxne'enə'. ¹⁹ Na' gosə'əṇabene' lega'aque' gwse'ene': —¿Ebengan' xi'inlen' ben' nale golje' nchole'? ¿Nacxa goquən' chle'ine' na'a?

²⁰ Na' gwse' xaxne'e ca' lega'aque': —Nezeto' de que bengan' xi'inə'ona', na' de que golje' nchole'. ²¹ Mas nac chaquən' bachle'ine' bito nezeto', nic nezeto' noxa ben par nič bachle'ine'. Le' bazejəczene'. Leṇabe le', güe'ecze' dižə' naquən' goc che'.

²² Xaxne'e ca' gosə'əne' ca' de'en besə'əžebe' beṇə' blao che nasyon Izrael cheto'ona', chedə' lega'aque' bach zjənone'en de que notə'ətezə beṇə' güe'e dižə' de que Jeso'osən' naque' Cristən' ben' gwlej Diozən' par gaquəlene' nasyon cheton', cabi əso'e latjə šo'oche' lo'o yo'oda'ona'. ²³ De'e na'anə' gosə'əna xaxne'e ca': “Bazejəczene'. Leṇabe le'.”

24 Nach de'e yoblə gwsa'axe' ben' goljə n̄chol gwse'ene': —Be'elao' Diozən' na' gwzo'one' testigw de que clələn' babe'eleno' neto' dižə' bačhe. Neto' nezeto' de que Jeso'osən' naque' to beṇə' güen de'e mal.

25 Na' gwne': —Šə naque' beṇə' güen de'e mal, bito nezda'. De'en nezda', nada' goca' beṇə' l̄chol na' na'a chle'ida'.

26 Na' de'e yoblə gwse'ene': —¿Bi benene' le'enə'? ¿Nac benen' par ničh bachle'ido'?

27 Na' gože' lega'aque': —Bagwnia' le'e na' cui chzenagle. ¿Bixchen' chene'ele yenele de'e yoblə? ¿Elen le'e chene'ele gacle disipl che'enə'?

28 Na' gwsa'ade'ene' dižə' gwse'ene': —Le' naco' disipl che', pero neto' naquəto' disipl che de'e Moizezən'. 29 Nezeto' de que Diozən' be'elene' de'e Moizezən' dižə' cho'a, pero benga bito nezeto' gan' ze'enə'.

30 Na' ben' goljə n̄cholən' gože' lega'aque': —Nactequən' le'e cui nezele ga ze'enə', len babene' par ničh chle'ida'. 31 Na' nezecho de que Diozən' cabi chzenague' che beṇə' ca' chso'on de'e mal. Con beṇə' chso'ene' yełə' bala'aṅ na' chso'one' can' chene'ene'enə', lega'acze' chzenag Diozən' chei. 32 Dezd gwxe yežlyon' ni to conoṅə' yene de que bagwzo beṇə' chone' par ničh chle'i beṇə' goljə n̄chol. 33 Žalə' cui zo Diozən' len le' caguə bi miłagr gaquə gone'.

34 Na' beṇə' blao ca' gwse'ene': —Pendejw, len' goljo' n̄cholo' yełə' beṇə' mal čhio'onə', ¿əna le' əgwseddo' neto'onə'?

Na' besyə'əbeje'ene' fuer.

Beṇə' ca' zjən̄chol yičhjlə'ažda'oga'aque'enə'

35 Goche'i Jeso'osən' de que babesyə'əbeje' be'enə' fuer, na' jəšague'ene' gože'ene': —¿Echonlilažo'o le' Xi'in Diozən'?

36 Na' gož ben' le': —¿Noxa'an ža? señor, par ničh gonlilaža'ane'.

37 Na' gož Jeso'osən' le': —Nada'anə' ben' bable'ido' antslə na' nada'anə' cho'elena' le' dižə'.

38 Nach be'enə' bzo xibe' be'elaogüe'e Jeso'osən', gwne': —Xana', chonlilaža'a le'.

39 Na' gwnach Jeso'osən': —Nada' za'a yežlyo nga par ničh la'alaon che beṇəčən' non' zjənapə dolə' na' non' cui zjənapə dolə'. Za'a chgua'a be'eni' par beṇə' ca' chsa'acbe'ine' zjən̄chol yičhjlə'ažda'oga'aque'enə', na' za'a par yeca'a be'eni' che beṇə' ca' chsa'aque'ene' cui zjən̄chol yičhjlə'ažda'oga'aque'enə'.

40 Na' balə beṇə' fariseo ca' nitə' galə'əzə gwse'enene' de'e nga. Na' gwse'e Jeso'osən': —¿Echacdo' len neto' n̄chol yičhjlə'ažda'oto'onə'?

41 Na' gož Jeso'osən' lega'aque': —Žalə' cui chejni'ile bito bi xtolə'ale de. Pero por ni che de'en nale de que chejni'ile, de'e na'anə' deczə xtolə'alen'.

10

Jempl che xle'ej xilə' ca'

1 De'e li chnia' le'e, be'en cui cho'o cho'a puert xle'ej xilə' ca' na' ga yoblə chepe' par cho'e, beṇə' bguan be'enə'. 2 Be'en cho'o cho'a puertən', le'enə' goye xilə'anə'. 3 Na' be'en chapə puert che xle'ej xilə' ca' chsaljue' par niçh cho'o beṇə' goyebən'. Na' xilə' ca' choso'ozenaguəb xtiže'enə' chedə' zjənombi'ab le', na' chaxe'eb cho'e laga'aguəb catə' chbeje'eb. 4 Na' catə' bagwleje' yoguə' bia che' ca' lo'o xle'ejga'aguəbən', chbialaogüe' laoga'aguəbən' na' chjəsə'ənaob le' chedə' zjənombi'ab ši'enə'. 5 Na' bito žjəsə'ənaob beṇə' yoblə, sino yesə'əxonjəb le' chedə' cui zjənombi'ab ši'enə'.

6 Jeso'osən' be'e jempl nga par bzejni'ine' beṇə' ca' ža'anə', pero bito gwse'ejni'ine' bi zejən de'en gože' lega'aque' ca'.

Jeso'osən' chgüia chye' chio'o ca to goye xilə' beṇə' chgüia chye' bia che' ca' binlo

7 Nach gozṇe Jeso'osən' gože' lega'aque': —De'e li əchnia' le'e, nada' gwxaquə'əlebəda' ca cho'a puert che xle'ej xilə' ca'. 8 Yoguə' beṇə' goxoayag ca' babla'ac antslə ca nada' chəsə'əne' de que Diozən' bselē'e lega'aque' pero gwxaquə'əlebəga'aque' ca beṇə' bguan. Na' ca xilə' ca' cui choso'ozenaguəb xtižə' beṇə' cui zjənombi'ab, ca'aczən' beṇə' ca' chso'onlilažə' nada' cui choso'ozenague' che beṇə' goxoayag ca'. 9 Nada' gwxaquə'əlebəda' ca cho'a puert che xle'ej xilə' ca'. Xilə' ca' chəsyə'əyo'ob lo'o xle'ejga'aguəb na' chəsə'əchojəb par chəsə'əyiljəb de'e chsa'ob. Na' ca xle'ej xilə' ca' chcue'ejən lega'aguəb par niçh cui bi gac chega'aguəb, ca'aczən' chcue'ēja' beṇə' ca' chso'onlilažə' nada' par niçh cui bi gac chega'aque'.

10 Beṇə' goxoayag ca' gwxaquə'əlebəga'aque' ca beṇə' bguan beṇə' ca' chda'ac lechgualə con to de'e yesə'əbane', na' so'ote', na' yesə'ənitlaogüe'. Nada' za'a par niçh chnežjua' yelə' mban zejlicane che beṇə' ca' chso'onlilažə' nada' na' par niçh nite'e mbalaz juisy. 11 Nada' chgüia chya' beṇə' ca' chso'onlilažə' nada' can' chon to beṇə' goye xilə' beṇə' chgüia chye' xilə' che' ca' binlo. Na' de'en chgüia chyega'aca'ane' chsanlažə' cuina' so'ot beṇə' nada'. 12 Balə beṇə' ca' choso'oye' xilə' chesə'əzi'e laxjwga'aque', la' xilə' ca' bito zjənaquəb bia chega'aque'. De'e na'anə' chəsə'əbejyichje'eb na' choso'oxonje' catə' chəsə'əle'ine' za' no becoyo'o, chedə' bito zjənaque' xan xilə' ca'. Chso'e latjə chṇiz becoyo'onə' xilə' ca' na' choslasəb

lega'acquəb. ¹³ Chesə'əxonje' chedə' bito zjənži'ine' xilə' ca' de'en cui zjənaquəb bia chęga'aque', con zjənaque' goyeb.

¹⁴ Nada' chgüia chya' beņə' ca' chso'onlilažə' nada' ca to beņə' goye xilə' beņə' chgüia chye' xilə' che' ca' binlo. Na' nombi'a beņə' ca' chso'onlilažə' nada', na' lega'aque' zjənombi'e nada'. ¹⁵ Nombi'aga'aca'ane' ca Xa'anə' nombi'e nada' na' nada' nombi'a Xa'anə'. Na' de'en chgüia chyęga'aca'ane' chsanlažə' cuina' so'ot beņə' nada'. ¹⁶ Na' nitə' beņə' ga yoblə beņə' cui zjənaquə beņə' Izrael beņə' so'onlilažə' nada' na' yoso'ozenague' chia'. Leczə lega'aque' cheyalə' əgwto'ba' par ničh yoguə'əlol no so'onlilažə' nada' əsa'aque' tozə len ljuěžga'aque' na' toza' nada' ggüia gwy'a yoguə'əlolga'aque'.

¹⁷ Chsanlažə' cuina' so'ot beņə' nada' pero techlə yebana'. Na' chaquəche Xa'an chia' de'en chazlaža'a chona' ca'. ¹⁸ Ni to cono yeque'e yelə' mban chia'anə' sino chsanlažə' cuina' so'ot beņə' nada'. Napa' yelə' gwnabia'anə' par gwsanlažə' cuina' so'ote' nada', na' napa' yelə' gwnabia' par yeyas yebana' ladjo beņə' guat ca'. Na' Xa'anə' babene' mendad gona' ca'.

¹⁹ Na' de'e yoblə gwsa'ac beņə' blao che nasyon Izrael cheton' choplə por ni che dižə' ca' de'en gwse'enene' be'e. ²⁰ Zan beņə' ca' gosə'əne': —Chac tonte'enə', bito chache'ine' bi dižə'an cho'e. ¿Bixchen' chzenagle che'?

²¹ Na' bale' gosə'əne': —Dižə' quinga caguə naquən ca che beņə' chac tontən'. ¿Eguaquə gon to beņə' chac tont par le'i beņə' lchol?

Beņə' blao che beņə' Izrael ca' cuiczə gwse'enene' se'ejle'e che Jeso'osən'

²² Na' Jerosalennə' chac lni che yo'odao' əblao che neto' beņə' Izrael de'en ne' "Dedicasion". Na' naquə tyemp zag. ²³ Na' Jeso'osən' chde' cha'ašil che yo'odao' əblaonə' part de'en chəsə'əne' "Cha'ašil che Salomon". ²⁴ Na' gwse'echj beņə' blao che nasyon Izrael cheton' Jeso'osən' na' gwse'ene': —¿Bixchen' ne'e chono' par chaczęjlažə'ətecto' šə len' Cristən' ben' gwlejj Diozən' par gaquəlene' nasyon cheton'? Šə le'enə' Cristən', gwna neto' clar.

²⁵ Na' gož Jeso'osən' lega'aque': —Bagwnia' le'e na' cui chejle'ele. Milagr ca' de'en babena' len yelə' guac che Xa'anə' chəsə'əlo'en de que le'enə' bsele'e nada'. ²⁶ Na' le'e bito chejle'ele chia' chedə' cui nacle txen len beņə' ca' chso'onlilažə' nada'. ²⁷ Nombi'a beņə' ca' chso'onlilaže'e nada' na' lega'aque' choso'ozenague' chia'. ²⁸ Na' nada' chnežjoga'aca'ane' yelə' mban zejlicane, na' cuat yesə'əbiayi'e. Ni to cui no no əca'axaxj lega'aque' lao na'anə'. ²⁹ Xa'anə' bagwleje' lega'aque' par ničh chgüia chyęga'aca'ane'. Na' ni to cui no no gaquə əca'axaxj lega'aque' lao na' Xa'anə' chedə' nape' le'ezelaogüe'

yelə' chnabia' xen. ³⁰ Nada' na' Xa'anə' tozə can' naquə yichjla'ažda'oto'onə', tozə can' naquə yelə' guac cheto'onə' na' tozə can' chonto'.

³¹ Nach beṇə' blao che nasyon Izrael cheton' gosə'əzi'e yej par yoso'ošize'ene'en. ³² Na' gož Jeso'osən' lega'aque': —De'e zan de'e güen bable'ile bena' len yelə' guac che Xa'anə'. ¿Non' de'e ca' babena' chonən par əgwšizə'əle nada' yejən'?

³³ Na' beṇə' blao ca' gwse'e le': —Caguə por ni che bi de'e güen de'en babeno'on əgwšizə'əto' le' yejən', sino por ni che chzia chnito'o Diozən'. Con beṇəchzə le' na' nao' de que naco' Dioz.

³⁴ Na' gož Jeso'osən' lega'aque': —Le'e chsedle Xtižə' Diozən' de'en nyoj gan' nan: “Nada' gwnia' de que le'e nacle ca Dioz.” ³⁵ Na' Xtižə' Diozən' de'en nyojən caguə de'e te cheinə'. Na' lenṇə' nan de que Diozən' gwne' che beṇə' ca' əbnežjue' xtiže'enə' de que gwsa'aque' ca Dioz. ³⁶ Ca naquə Diozən' gwne' zjənaque' ca cuine', ¿bixchen' nale de que chzia chnita'a Diozən' de'en gwnia' naca' Xi'ine'? Le'enə' gwleje' nada' par gaquələna' beṇəchən' na' bsele'e nada' yežlyo nga. ³⁷ Žalə' de'e ca' chona'anə' bito zjənaquən de'en chon Xa'anə', bito šejle'ele chia'. ³⁸ Pero na' de'en zjənaquən de'en chone'enə', cheyalə' šejle'ele de que naca' Xi'ine' la'aṇə'əczə cui chejle'ele xtiža'anə'. Šə šejle'ele che de'e ca' chona'anə' na' ənezele de que Xa'anə' zoe' len nada' na' nada' zoa' len le'.

³⁹ Na' de'e yoblə bosə'əsy'e naclən' gaquə ədole'e, pero bito besyə'əželene' naclən' so'one'.

⁴⁰ Na' gwsa'ato' len Jeso'osən' jəsoto' yešla'alə yao Jordannə' gan' gwzo de'e Juannə' antslə catə'an bchoe' beṇə' nis. ⁴¹ Na' zan beṇə' bda'aque' gan' zoto' par boso'ozenague' xtižə' Jeso'osən' na' gosə'əne' che': —La'aṇə'əczə de'e Juannə' ni to miṭagr cui bene', yoguə'əlol de'en gwne' che bengə naquən de'e li.

⁴² Na' beṇə' zan beṇə' nitə' na' gwso'onlilaže'e Jeso'osən'.

11

Can' goquə catə'an got ben' le Laçh

¹⁻² Na' goquən chacšene to beṇə' Betania beṇə' le Laçh. Betania nan' naquən laž Maria na' Marta, na' lega'aque'enə' zjənaque' beṇə' zan Laçhən'. Maria nga ben' bcuase' set zix ni'a Xancho Jeso'osən' na' bxie' ni'enə' len yišə' yichje'enə'. ³ Na' beṇə' zan Laçhən' boso'osele'e rson gan' zo Jeso'osən' gwse'ene': —Xanto', be'en chacdo' chei chacšenene'.

⁴ Na' catə' gwneze Jeso'osən' na' gwne': —Yižgüe' che'enə' bito naquən de'e gattecze', sino par əye' Diozən' yelə'

bala'anən' chacšenene' na' par ničh nada' si'a yelə' bala'an, nada' naca' Xi'in Diozən'.

⁵⁻⁶ Gwde gwneze Jeso'osən' de que chacšene Lačhən', nebega'ane' yechopə ža gan' zoe'enə' la'anə'acəzə chaquene' che Martən', che beṇə' bile'enə' na' che Lačhən'. ⁷ Nach gože' neto': —Ləšo'o Jodean' de'e yoblə.

⁸ Nach gožto'one': —Maestr, bi ža na'azən' gwsa'aclašə' beṇə' blao che nasyon chechon' yoso'ošizə'e le' yej. ¿Ena' de'e yoblə šejo' na'anə'?

⁹ Na' gwna Jeso'osən': —¿Ecaguə šižin orən' naquə težan'? Beṇə' chda teža bito chčhegüe'e chedə' la' nye'eni'inə'. ¹⁰ Mas beṇə' chda še'elə chčhegüe'e chedə' cuich nye'eni'. Ca'acəzə naquən len nada', bito bi bi gaquə chia' žlac cuiṇə' əžin ža par so'ote' nada'.

¹¹ Gwde gwne' ca' gozne' neto': —Beṇə' migw checho Lačhən' bagwtase', na' ša'a žjəyesbana'ane'.

¹² Na' gožto'one': —Xanto', šə bachtase'enə' goyacczene'.

¹³ Jeso'osən' gwne' ca' chedə' gwnezene' bagot Lačhən', na' neto' bento' xbab de que gwne' ca' che bišgalən'. ¹⁴ Nach Jeso'osən' gwne' neto' clar: —Bagot Lačhən'. ¹⁵ Na' chebeida' cui gwzoa' lao chacšenene', par ničh na'a gona' ca' šejlə'e chle chia'. Le'e šo'o gan' de'enə'.

¹⁶ Nach beṇə' ljuežjto' Tomasən' gože' neto': —Le'e šo'o par ničh len chio'o so'ote' šə bachso'ote' Jeso'osən'.

Tomas na'anə' ben' boso'osi'e Didimo chedə' naque' beṇə' cuaš.

Jeso'osən' chosbane' beṇə' guat ca'

¹⁷ Nach gwyejto' len Jeso'osən' Betanian', na' catə' bžinto'onə' gwse' beṇə' ca' le' de que bagoc tap ža boso'ocuaše'e Lačhən'.

¹⁸ Na' Betanian' chi'in galə'əzə Jerosalennə' ca do gašjə legw.

¹⁹ Na' beṇə' zan beṇə' Izrael gwlaž cheto' ca' ža' Jerosalennə' besə'əžine' gan' zo Martən' na' Marian' par chso'e lega'aque' yelə' chxenlažə' de'en got beṇə' zanga'aque'enə'. ²⁰ Nach Martən' catə' gwnezene' bazon əžinto' na' bchoje' bedəšague' neto', na' Marian' bito bchoje' ližga'aque'enə'. ²¹ Nach Martən' gože' Jeso'osən': —Xana', žalə' gwzo' catə'ən gocšene beṇə' zana'anə' bito gote' žalə' ca'. ²² Pero la'anə' bagote', nezda' de que Diozən' gone' bitə'atezə de'en əṇabdo'one'.

²³ Nach gož Jeso'osən' le': —Goban beṇə' zano'onə'.

²⁴ Nach Martən' gože'ene': —Nezda' de que gobane' catə'ən yesyə'əban beṇə' guat ca' žan' šo'o fin che yežlyon'.

²⁵ Na' gož Jeso'osən' le': —Nada' chac chosbana' beṇə' guat ca' na' nada' nsa'a yelə' mban zejlicane par beṇə' ca' chso'onlilažə' nada'. De'e na'anə' beṇə' ca' chso'onlilažə' nada' la'anə'acəzə sa'ate', de yelə' mban zejlicane chega'aque'. ²⁶ Na'

notə'ətezə be_{nə}' chso'onlilaže'e nada' zjənapə' yelə' mban
zejlicane na' cuat nabia' yelə' gotən' lega'aque'. ¿Echejli'o de'e
nga?

27 Na' gože'ene': —Xana', chejli'a de que naco' Xi'in Dioz.
Chejli'a de que naco' Cristən' ben' babselə' Diozən' yežlyo nga
par gaquəlene' neto'.

Jeso'osən' gwcheže' cho'a ba che Lačən'

28 Beyož gwna Martən' ca' nach beyeje' na' jəyeyeže' Maria
bile'enə' žižizə: —Baza' Maestrən' na' chne' le'.

29 Na' Marian' catə' benene' can' gož Martən' le' le'e gw-
zoža'ate' bide' gan' zoto' len Jeso'osən'. 30 Na' caguə babžinto'
lao yežən' ca orən', nenaguə'əto' gan' bedəšag Martən' neto'.
31 Na' be_{nə}' Jerosalen ca' nitə' len Marian' liže'enə', be_{nə}'
ca' chso'e lega'aque' yelə' chxenlažə', catə' besə'əle'ine' gwza'
Marian' nach gosə'ənaogüe'ene' chsa'aque'ne' cho'a ba na'an
zde' zjəcheže'.

32 Na' Marian' catə' ble'e gan' zoto'onə' ble'ine' Jeso'osən', na'
bzo xibe' laogüe'enə' na' gože'ene': —Xana', žalə' le' gwzo' nga
catə'an chacšene be_{nə}' zana'anə', bito gote' žalə' ca'.

33 Na' catə' ble'i Jeso'osən' chbež Marian' na' lecza chəsə'əbež
be_{nə}' Jerosalen ca' nžague'enə', de'e juisy de'e goquene' na'
bžaglaogüe' lo'o yichjla'ažda'ogüe'enə'. 34 Na' gože' lega'aque':
—¿Ga əbcuašə'əlene'?

Na' lega'aque' gwse'ene': —Xanto', yo'o na' le'ido'.

35 Na' gwchež Jeso'osən'. 36 Na' gosə'əna be_{nə}' Jerosalen ca':
—Le'e ggüiašč catequən' chaquene' che'.

37 Na' ba_{lə} be_{nə}' ca' gosə'əne': —Le' ngan' bene' par nič
ble'i be_{nə}' lcho_l ca'. ¿Ecu' gaquən' žalə' bene' par nič cui gat
Lačən'?

Jeso'osən' bosbane' Lačən' ladjo be_{nə}' guat ca'

38 Na' de'e yoblə de'e juisy de'e goque Jeso'osən' lo'o
la'aždaogüe'enə'. Nach yoguə'əto' gwyejto' cho'a ban' len
Jeso'osən'. Na' ban' naquən to bloj na' da' to yej cho'inə'.
39 Nach gož Jeso'osən': —Leca'a yejən'.

Na' Mart zan de'e be_{nə}' guatən' gože'ene': —Xana', bachla'
ben' zban, la' bač goc tap ža na'a gote'.

40 Na' gož Jeso'osən' le': —Bagwnia' le' šə chonlilažo'o nada'
nach šejni'ido' bi zeje ca de'en gwlo'e Diozən' yelə' guac xen
che'enə'.

41 Nach be_{nə}' ca' gosə'əque'e yejən'. Na' Jeso'osən' gwlis
laogüe'en yobalə gwne': —Xa', choxcwleno' babzenago' chia'.
42 Nada' nezda' de que syempr chzenago' chia'. Pero ənia' ca'
par nič be_{nə}' ca' ža' nga se'ejle'e de que len' əbselo'o nada'.

43 Na' beyož gwne' ca' lao orasyonnə', belgüiže' de'e beṇə' guatən' gwne' zižjo gože'ene': —Lačh bechoj.

44 Nach le'e bechojte Lačhən', zjəncšeləyoy ni'a ne'e ca' cint de lachə' na' to bey nazjə laogüe'enə'. Na' gož Jeso'osən' lega'aque': —Le'e yozaše' lachə'ənə' na' le'e gwsane' yeyeje'.

Boso'oxi'e yesə'əzene' Jeso'osən'

45 Na' zan beṇə' Jerosalen ca' beṇə' ca' zja'ac len Marian' besə'əle'ine' miłagr de'en ben Jeso'osən' na' gwso'onlilaže'e le'.

46 Pero bale' ja'aque' lao beṇə' fariseo ca' jse'eže' lega'aque' can' bene' bosbane' Lačhən'. 47 Nach bχoz əblao che nasyon Izrael četon' na' beṇə' fariseo ca' besə'ətobe' yoguə'əloł beṇə' ca' chəsə'ənabia' nasyon četon'. Nach boso'oxi'e gosə'əne': —¿Naclə gonchon'? la' miłagr zannə' chon benga. 48 La' šə gaquecho ljoye'enə', yoguə' beṇə' so'onlilaže'e le', nach da'ac beṇə' nasyon Roma na' yoso'ožiaye'e yo'odao' əblao čecho nga na' len nasyon čechon'.

49 Entr beṇə' golə beṇə' blao ca' toe' le Caifas na' naquəche' bχoz əblao ca izən'. Na' gože' lega'aque': —Le'e caguə bi nezenen'. 50 Nic chonle xbab de que napən chio'o cuentən' tozə ben' gotcho lgua'a cuiayi' yoguə'əcho len nasyon čecho nga.

51 Caifasən' naquəche' bχoz əblao ca izən' na' caguə con gwne' ca' to gwłazze'enə'. Dioz nan' bene' par gwdixjui'e de que so'ote' Jeso'osən' por nasyon Izrael četo'onə'. 52 Na' caguə so'ote'ene' par nasyon četo' na'azənə'. Leczə so'ote'ene' par nič yoguə' beṇə' ca' bagwlej Diozən' par əque'e ca xi'ine' gatə'ətezə nasyon, yesyə'əyaque' tozə so'elaogüe'ene'. 53 Na' ža na' gwzoloa boso'oxi'e naclən' so'one' par so'ote'ene'.

54 Na' de'e nan' bitoch gwda Jeso'osən' zaquə'əlao entr beṇə' gwłaz četo' ca'. Na' gwza'ato' gwyejto' to yež de'en nzi' Efrain, chi'in galə'əzə latjə dašən'. Na' gwzoto' na' len le'.

55 Na' lni pascw che neto' beṇə' Izrael bazon baozə. Na' beṇə' zan beṇə' za'ac to to yež ja'aque' Jerosalennə' antslə ze'e galə' lni pascon' par gwso'on cuinga'aque' xi'ilažə' can' na lei četo'onə'. 56 Na' besyə'əyilje' Jeso'osən', na' ca nite'e chy'o' yo'odao' əblao četon' gwse'e lježje': —¿Bi xbab chontgualə? ¿əgüide' lni nga?

57 Gosə'əne' ca' čedə' bχoz əblao che nasyon Izrael četon' na' beṇə' fariseo ca' bagwso'one' mendad de que notə'ətezə beṇə' ənezene' gan' zo Jeso'osən' gwzenene' lega'aque' par nič yesə'əzene'ene'.

12

Marian' chgüe'e set zix ni'a Jeso'osən'

¹ Na' xop ža antslə lni pascon', gwejlento' Jeso'osən' Betan-ian' gan' zo Lačən' ben' bosbane' ladjo beṇə' guat ca'. ² Na' balə beṇə' Betania ca' boso'osi'ini'e to xše' par Jeso'osən', na' Martən' bdie' de'en güe'ej gwdaoto' len le'. Na' Lačən' chi'e cho'a mesən' txen len Jeso'osən' na' len neto' na' beṇə' ca' yelə'. ³ Na' Marian' de tya set zix che' de'e zaquə'əchgüei na' gwlo'en ni'a Jeso'osən'. Na' bxie' ni'enə' len yišə' yichje'enə'. Na' doxen yo'onə' gwla'achgua ze set zixən' gwlo'e ni'enə'. ⁴ Na' zo Jod Iscariotən', ben' naquə' neto' txen. Le'enə' banaquən əgwdie' Jeso'osən' lao na' beṇə' ca' chəsə'əgue'i le'. Jodən' naque' xi'in to beṇə' le Simon. Na' Jodən' gwne': ⁵ —¿Bixchen' cui bete'e set zix nga? Zaquə'an do tmil gueyə' gueyoa. Na' mechən' de'en le'ine' chei əgwnežjue'en beṇə' yašə' žalə' ca'.

⁶ Jodən' bene' xbabən' ca' caguə' por ni che beyaše'ene' beṇə' yašə' ca' sino por ni che naque' beṇə' bguan. Len' bexe'e mech de'en bchin yoguə'əto' na' gwlejlane' mechən'. ⁷ Nach Jeso'osən' gože'ene': —Ljoye'enə'. Babene' de'en non gonene' nada' žan' əgaša'anə'. ⁸ Ca' naquə' beṇə' yašə' ca', syempr nitə'əcze' len le'e, pero nada' caguə' syempr soa' len le'e.

Bxoz əblao ca' boso'oxi'e so'ote' Lačən'

⁹ Na' beṇə' zan beṇə' Izrael gwlaž četon' gwsa'acbe'ine' de que Jeso'osən' zoe' na'. Na' ja'aque', pero caguə' por ni che Jeso'os na'azən', sino par besə'əle'ine' Lačən', ben' bosban Jeso'osən' ladjo beṇə' guat ca'. ¹⁰ Na' bxoz əblao che nasyon četon' lecə' boso'oxi'e so'ote' len Lačən', ¹¹ čedə' beṇə' zan beṇə' Izrael gwlaž četon' ja'aque' na' gwso'onlilaže'e Jeso'osən' por ni che le'.

Jeso'osən' beyo'e Jerosalennə'

¹² Na' beteyo gwza'ato' Betanian' len Jeso'osən' na' gwejto' Jerosalennə'. Na' ca' orən' beṇə' zan chəsə'əžag Jerosalennə' beṇə' zja'ac lni pascon'. Na' gosə'əneze' de que Jeso'osən' yežine' Jerosalennə'. ¹³ Na' de'e na'anə' besə'əchoje' bedəsə'əleze' neto', zjənoxe'e no zin, na' chəsə'əgüe'e be' lban che' chəsə'əne': —Le' naco' Rei che nasyon Izrael chechon', goclenšga neto'. Sošgo' mbalaz le' baza'o nga, babselə' Xancho Diozən' le'.

¹⁴ Na' bžel to borr dao' bia gwžia Jeso'osən' lao zde'. Goc can' nyojczən nan:

¹⁵ Le'e ža'ale Jerosalennə' bito žeble.

Le'e ggüiašč baza' Rei čelen' žie' to borr dao'.

¹⁶ Na' neto' disipl che' bito gwejni'ito' categazə de que goc che' con can' boso'ozoj de'e profet ca' beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana'. Gwde gwso'ot beṇə' Jeso'osən' na' Diozən' be'ene' yelə' bala'an xen, na' canan' jəyeza'alazə'əto' dižə' ca' zjənyoj che' na' gocbe'ito' gwso'one'ene' le' can' nyojənnə'.

17 *Benə*' ca' gwnitə' len Jeso'osən' catə'an bolgüiže' Lachən' na' bosbane'ene' par bechoje' lo'o ban' gwso'e dižə' len *benə*' ca' ža' syodan' can' bene'enə'. 18 De'e na'anə' bedəsə'aleze'ene' čhedə' gosə'əneze' ca milagr de'en bene'. 19 Na' gosə'əna *benə*' fariseo ca' entr lega'aque': —Bachle'ile cuiczə bi de gonchon'. Yoguə' *benə*chən' zjəsə'ənao le'.

To čhopə benə' griego gwse'enene' əso'elene' Jeso'osən' dižə'

20 Na' zjəlen balə' *benə*' griego, *benə*' ja'ac lɪnɪnə' par gwso'elaogüe'e Diozən'. 21 *Benə*' quinga besə'əžine' gan' zo Lip *benə*' Betsaida distrit che Galilean'. Na' gwsa'atə'əyoine' Lipən' gwse'ene': —Gwzi'ixenšga, chene'eto' güe'elento' Jeso'osən' dižə'.

22 Nach gwyej Lipən' jəye' Ndresən'. Nach Ndresən' len Lipən' jəsə'əye' Jeso'osən'. 23 Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Na'a bachžin ža so'ot *benə*' nada' par nič Diozən' gone' nada' yelə' bala'an xen. Len' bsele'e nada' golja' *benə*ch. 24 De'e li əchnia' le'e, šə to trigon' cui yexinjən catə' əxopən lao yon', chega'ančzə tozən, pero šə yexinjən na' yela'an, de'e zan trigon' yeyaquən. 25 Notə'ətezə *benə*' chaquene' gone' par nič cui čhi' saque'e o par nič cui no so'ot le', be'enan' cuiayi'. Na' notə'ətezə *benə*' chsanlažə' cuine' čhi' saque'e o so'ot *benə*' le' por ni čhia', bade yelə' mban zejlicane che'enə'. 26 Na' notə'ətezə *benə*' chene'ene' gone' xšina'anə', čheyalə' gonlilaže'e nada' na' gwzenague' čhia'. Na' ga'an soa' na' so ben' gon xšina'anə'. Na' *benə*' ca' so'on xšina'anə', Xa'anə' güe'e lega'aque' yelə' bala'an.

Jeso'osən' gwduxjue'e de que so'ot benə' le'

27 Bachžaglaogua' lo'o yičhja'aždaogua'anə'. ¿Echaquele nabda' Xa'anə' yosle' nada' lao de'e ca' ze'e gaquə čhia' na'a? Abi. Babida' par nič gaquəczə čhia' ca'anə'.

28 Nach bene' orasyonnə' gwne': —Xa', ben par nič le' si'icho' yelə' bala'an.

Nach Diozən' ben' zo yoban' gwne' gože'ene': —Babena' ca gwxi'a yelə' bala'an, na' ze'e goncha' ca si'icha'annə'.

29 *Benə*' zan zjənžague' neto' ca orən' na' catə' gwse'enene' de'en gwna Diozən', bale' gosə'əne' de que gwɲinnə'. Na' yebale' gosə'əne': —To anglən' əgwne le'.

30 Na' Jeso'osən' gože' neto': —Diozən' gwne' nada' zižjo caguə par nič nada' ənezda' de que chzenague' čhia'anə', sino par nič əneze le'enə'. 31 Bachžin ža catə' Diozən' əgwnežjue' castigw zejlicane che *benə*' ca' cui zjənombia' le'. Na' bachžin ža catə' gwxiye'enə' de'en chnabia' *benə*' ca' cui zjənombia' Diozən' nit yelə' gwnabia' čheinə'. 32 Na' catə' gwso'ote' nada'

le'e yag corozan', gona' par nich yoguə'əlöl beṇə' bagwlej Diozən' par əsa'aque' xi'ine' so'onlilaže'e nada'.

³³ Na' de'e ngan' gwne' chzejni'ine' neto' de que so'ot beṇə' le' yoso'ode'ene' to le'e yag coroz. ³⁴ Nach balə beṇə' zan ca' ža'anə' gwse'ene': —Neto' babeneto' choso'osed choso'olo'i beṇə' can' na Xtižə' Diozən' de'en nyojən, na' nezeto' nan de que Cristən' ben' gwlej Diozən' par gaquəlene' nasyon chechon' soe' zejlicane. Na' le' nao' de que Diozən' bsele'e le' goljo' beṇach. ¿Bixchen' nao' le' de que so'ot beṇə' le' to le'e yag coroz? ¿Ebselə' Diozən' le' goljo' beṇach?

³⁵ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Nada' za'a par əchgua'a be'eni' lo'o yichjla'aždao' beṇachən'. Na' yeto term da'ogan' soa' par əgwsed əgwlo'ida' le'e. Le'e šejle' xtiža'anə' žlac ne'e de latjə par nich cui cuiayi'ile zejlicane. Beṇə' ca' cui chse'ejle'e xtiža'anə' bito chsa'acbe'ine' de que yesə'əbiayi'e. Zjənaque' ca to beṇə' chda gan' naquə žchol' na' bito chacbe'ine' gan' chde'. ³⁶ Le'e gonlilažə' nada' na'a žlac ne'e de latjə par nich šo'o be'eni' chian' lo'o yichjla'ažda'olen' na' par nich əgwnežjwle be'eni' che yeziquə'əchlə beṇə'. Gwde gwna Jeso'osən' ca' beze'e bocuaše'ene' lega'aque'.

Zan beṇə' Izrael ca' bito gwso'onlilaže'e Jeso'osən'

³⁷ La'anə'əczə besə'əle'i beṇə' Izrael gwlaž cheton' ben Jeso'osən' zan milagr, casi yogue'e bito gwso'onlilaže'ene'. ³⁸ Na' de'en goc ca' goc complir can' bzoj de'e profet Isaiazən' ben' be' xtižə' Diozən' cana', nan:

Xanto', casi notono no choso'ozenag dižə' de'en chyixjue'eto'onə'.

Na' casi notono chsa'acbe'i de que babesə'əle'ine' blo'o yelə' guac chio'onə'.

³⁹ Bito goquə se'ejle'e, chedə' chac chega'aque' can' na yeto de'en bzoj de'e profet Isaiazən', nan:

⁴⁰ Diozən' babene' par nich nažjo yichjla'aždao' beṇə' quinga na' par nich zjənaque' beṇə' godenag.

Babene' par nich chəsə'əle'ine' pero cabi chsa'acbe'ine' bi zejen de'en chəsə'əle'ine'enə',

na' chse'enene' pero bito chse'ejni'ine' bi zejen de'en chse'enene'enə'.

Gosyə'ədinjljei xtolə'əga'aque'enə na' gwso'elje' latjə yocobə Diozən' yichjla'ažda'oga'aque'enə' žalə' chse'ejni'ine'en na' žalə' chsa'acbe'ine' bi zejen.

⁴¹ De'e quinga gwna de'e profet Isaiazən' chedə' ble'ine' yelə' chey che'eni' che Jeso'osən' na' be'e dižə' che'.

⁴² La'anə'əczə beṇə' zanch lao nasyon Izrael cheton' bito gwse'ejle'e che Jeso'osən', bia'aczə zane' gwso'onlilaže'ene', na' len no beṇə' gwnabia' cheto' ca'. Pero na' bito gwso'e dižə'

de que chso'onlilaž'e'ene' čhedə' besə'əžebe' cabich əso'e beṇə' fariseo ca' latjə par so'e lo'o yo'oda'onə'. ⁴³ Gwse'enchene' so'e beṇəčhən' lega'aque' yelə' bala'aṅ cle ca so'one' ca güe' Diozən' lega'aque' yelə' bala'aṅ.

Xtižə' Jeso'osən' zjənaquən de'e žialao xen

⁴⁴ Na' Jeso'osən' gwṇe' zižjo gože' lega'aque': —Beṇə' ca' chso'onlilažə' nada' caguə nadə'əzan' chso'onlilaž'e' sino lenczə Xa'anə' ben' əbselə' nada'. ⁴⁵ Ben' chle'i nada' leczə chle'ine' Xa'anə' ben' bselə' nada'. ⁴⁶ Nada' za'a yežlyo nga par nič chgua'a be'eni' lo'o yičjla'aždao' beṇə' ca' chso'onlilažə' nada'. Chgua'a be'eni' lo'o yičjla'ažda'oga'aque'enə' par nič cuich so'ontezə so'one' de'e malən'. ⁴⁷ Na' notə'atezə beṇə' chse'ene xtiž'a'anə' na' bito choso'ozenague' čhei caguə nada' čhoglaogua'an čhega'aque' de que zjənape' dolə, čhedə' bito za'a yežlyo nga par nič čhoglaogua'an čhe beṇəčhən' de que zjənape' dolə' sino par nič gona' ca cui žjəya'aque' lao yi' gabilən' šə so'onlilaž'e'e nada'. ⁴⁸ Xtiž'a'anə' de'en babi'a len lega'aque' čhoglaon čhega'aque' de que zjənape' dolə' čhedə' bito chse'ejle'e čhia' na' nic choso'ozenague' čhe xtiž'a'anə'. Čhoglaon čhega'aque' de que zjənape' dolə' catə' əžin ža šo'o fin čhe yežlyon'. ⁴⁹ Dižə' de'en babi'anə' bito bi'an de'e bia'azəlaž'a. Xa'anə' bsele'e nada' na' le'enə' none' mendad bin' cheyałə' nia' na' bin' əgwsed əgwlo'ida' beṇə'. ⁵⁰ Na' notə'atezə beṇə' yoso'ozenag čhe xtižə' Xa'anə' de'en none' mendad cho'elena' beṇəčhən', əgwnežjue' yelə' mban zejlicane čhega'aque'. De'e na'anə' cho'elena' le'e dižə' con can' bagwna Xa'anə'.

13

Gwdib Jeso'osən' ni'a disipl čhe' ca'

¹ Na' ca naquə Jeso'osən', bedote chaquene' čhe neto' chonlilažə'əto' le' yežlyo nga. Na' nezene' de que bachžin ža yeze'e yežlyo nga par yeyeje' gan' zo Xe'enə'. De'e na'anə' catə' ze'e za'alə lni pascon' blo'ichene' neto' can' lechguale chaquene' četo'.

² Na' bach gwlo'o gwxiye'enə' xbabən' lo'o yičjla'aždao' Jod Iscariot xi'in Simonṇə' par əgwdie' Jeso'osən' lao na' beṇə' contr čhe' ca'. ³ Na' neze Jeso'osən' de que Xe'enə' babene' par nič nape' le'ezelaogüe yelə' chnabia' xen, na' nezene' de que gan' zo Dioz nan' gwze'e na' gan' zo Dioz nan' yeyeje'. ⁴ Na' lao chaoto' xše'enə' Jeso'osən' gwwože'e na' gwcuə'a xadoṅ čhe'enə' na' gwxi'e to lachə' na' bčeje'en lsine'enə'. ⁵ Nach gwxi'e nisən' gwde'en to lo'o ša' na' gwzolaogüe' gwdibe' ni'ato'onə' ca to mos. Na' bosbiže' ni'ato'onə' len lachən' de'e nchej lsine'enə'.

⁶ Na' catə' bžine' gan' chi' Simon Bedən', Bedən' gože' le': —Xana' ĵəle' ĉhibo' ni'anə'?

⁷ Na' gož Jeso'osən' le': —De'e nga chona' cabi chejni'ido'on na'a, pero gwyejni'ido'on telə.

⁸ Na' gož Bedən' le': —Le' cuat ĉhibo' ni'anə'.

Na' Jeso'osən' gože'ene': —Šə cui ga'a ĉhiba' le' caguə leno' nada'anə'.

⁹ Na' Bedən' gože'ene': —Xana' caguə ni'a na'azən', sino doxencza'.

¹⁰ Nach gož Jeso'osən' le': —Benə' nošə' nazjə, ni'e na'azə chyažje ĉhibe', la' banaquəczə doxen cuerp ĉhe'enə' xi'ilažə'. Ca naquə le'e ža, naquəczle xi'ilažə' la'anə'əczə caguə yoguə'əle.

¹¹ Jeso'osən' nezene' non' əgwde le' lao na' beṇə' contr ĉhe' ca', na' de'e na'anə' gwne': “Caguə yoguə'əle nacle xi'ilažə'”, na' zejen caguə yoguə'əto' naquəto' beṇə' la'aždao' xi'ilažə'.

¹² Na' catə' beyož gwdibe' ni'ato'onə', na' beyaz xadon ĉhe'enə' na' bebi'e de'e yoblə cho'a mesən'. Na' gože' neto': —ĵEhejni'ile bi zejen de'en babena' len le'e? ¹³ De'e nga zejen. Le'e nsi'ile nada' Maestr na' Xanle, na' güenczən' nale ĉhedə' can' naca'. ¹⁴ Na' nada' naca' Xanlen' na' nactia' Maestr ĉhelen' bagwdiba' ni'alen' ca to mos, de'e na'anə' le'e leczə cheyalə' gaquəlen lĵuežjle ca to mos. ¹⁵ Bagwdiba' ni'alen' parzə niĉ gwlo'ida' le'e de que cheyalə' gonle can' babena'anə'. ¹⁶ De'e li əchnia' le'e notə'ətezə mos bito naque' blaoch ca xane'enə', ni ben' chej mendadən' cui naque' blaoch ca ben' ĉselə' le'. ¹⁷ Šə chejni'ile de'e quinga na' gonle can' nia'anə', nachən' sole mbalaz.

¹⁸ Caguə nia' ca' ĉhe yoguə'əlen'. Nada' nezdə' nac naquə yichjda'aždao' le'e bagwleja' par nacle disipl ĉhia'. Pero na' gwleja' le'e par niĉ gaquə complir can' na Xtižə' Diozən' de'en nyojən nan: “Be'en gwdaolena' txen bablej bšošje' nada'.”

¹⁹ Nada' əchnia' le'e de'e nga na'a antslə cuiṇə' gaquən, par niĉ catə' gaquən šejle'ele de que nada' naca' ben' bagwnia' le'e.

²⁰ De'e li əchnia' le'e ben' cho'elao' notə'ətezə beṇə' əĉselə'a, nada'anə' cho'elaogü'e. Na' ben' cho'elao' nada', ben' əbselə' nada' na'anə' cho'elaogü'e.

Jeso'osən' be'e dižə' ĉhe ben' naquən əgwde le' lao na' beṇə' ca' ĉəsə'əgue'i le'

²¹ Beyož gwna Jeso'osən' de'e ca' bachžaglaogü'e lo'lo yichjla'aždaogü'e'enə', na' gwne' clar: —De'e li əchnia' le'e de que to le'e əgwdele nada' lao na' beṇe' ca' ĉəsə'əgue'i nada'.

²² Nach neto' bgüia lao lĵuežjto' chaqueto' noto' ĉhein' ne' ca'. ²³ Nach nada' ĉi'a cuite'enə' ĉhedə' ĉacĉgüeine' ĉhia'. ²⁴ Na' Bedən' bene' señy len nada' par niĉ gwṇabda' Jeso'osən' no

čhein' gwne' ca'. ²⁵ Nach bgüiga'a bao goža' Jeso'osən': —X̄ana', ¿non'?

²⁶ Nach gož Jeso'osən' nada': —Be'en əgwnežjua' to pedas yetən' catə' bablo'oja'an xojən', le'enə'.

Nach blo'oje' yetən' xojən' na' bnežjue'en Jod Iscariot xi'in Simon̄ə'. ²⁷ Na' beyož bnežjue' Jodən' yetən' le'e gwyo'o gwyazte Satanasən' de'en chnabia' de xio' ca' lo'o yichjla'aždao' Jodən'. Nach Jeso'osən' gože'ene': —De'en gono'onə' benən lǵüegwzə.

²⁸ Na' ni to neto' ža'ato'onə' cui gwyejni'ito' bixčhen' gože' le' ca'. ²⁹ Jodən' noxe'e bols mechən' na' de'e na'anə' baləto' bento' xbab de que Jeso'osən' gože' le' šeje' žjəxi'e de'e chyažjeto' lao l̄in' o de que cheyalə' əgwnežjue' latə' mechən' beṇə' yašə' ca'. ³⁰ Na' catə' beyož gwdao Jodən' pedas yetən' de'en bnežjw Jeso'osən' le', le'e bchojte'. Na' ca orən' bagol.

To de'e cobə de'e non Jeso'osən' mendad goncho

³¹ Na' gwde bchoj Jodən' Jeso'osən' gwne': —Diozən' bsele'e nada' golja' beṇəch, na' na'a so'ot beṇə' nada' na' gone' nada' yelə' bala'an xen. Na' leczə Diozən' si'e yelə' bala'an xen ca de'en gaquə čhia'. ³² Na' ca naquə Diozən' si'e yelə' bala'an ca de'en gaquə čhia', leczə le'enə' gone' nada' yelə' bala'an, na' le'e solaote gone' nada' yelə' bala'annə' na'a. ³³ Xi'indaogua'a, yešlož da'ogan' soa' len le'e. Na' yeyiljle nada', na' can' goža' beṇə' blao čhe nasyon Izrael čhechon', leczə can' əchnia' le'e na'a de que gan' yeya'a bito gaquə sa'alēnle nada'. ³⁴ Nach to de'e cobə chona' mendad gonle, de que gaque čhe ljuežjle tole yetole can' chacda' čhele, leczə can' le'e gaque čhe ljuežjle tole yetole. ³⁵ Na' yesə'əneze yoguə'əlol beṇə' de que nacle disipl čhia' šə gaquele čhe ljuežjle tole yetole.

Jeso'osən' ne' de que Bedən' cui čhebe' de que nombi'ene'

³⁶ Na' gož Bedən' le': —X̄ana', ¿gan' yeyejo'?

Na' gož Jeso'osən' le': —Gan' yeya'a bito gaquə denaogo' nada' na'a, pero telə denaogo'.

³⁷ Na' gož Bedən' le': —X̄ana' ¿bixčhen' cui gaquə denaogua' le' na'a? Gwsanlažə' cuina' so'ot beṇə' nada' laogüe de'en chacda' čhio' šə chonclən byen.

³⁸ Na' gož Jeso'osən' le': —¿Echacdo' gwsanlažə' cuino' so'ot beṇə' le' laogüe de'en chacdo' čhia'? De'e li əchnia' le' de que bito cuež lecon' antslə ze'e gaquə šon las cui chčebo' de que nombi'o nada'.

¹ Bito gaquəžejlažə'əle chia' nada'. Legonlilažə' Diozən', na' leczə legonlilažə' nada'. ² Gan' zo Xa' Diozən' naquən ca to yo'o xen gan' ža' de'e zan quart. Gwnia' le' žalə' cui bi quart de par le'e. Na' yeya'a žjəyeyenšaogua'a quart par to tole. ³ Na' catə'an babeyož jəyeyenšaogua'a quart chelen', yida' yetši'i na' yechi'a le'e socho txen par nič gan' soa' na' so le'e. ⁴ Banombi'ale gan' yeya'a na' banzele naquən' gonle par yeda'acle na'.

⁵ Na' gož Tomasən' le': —Xanto', bito nezeto' gan' yeyejo'. ¿Na' nacxa gaquən' ənezeto' nac gonto' par yela'ato' na'?

⁶ Jeso'osən' gože'ene': —De'en cheyalə' gonle gonlilažə'əle nada' par nič yežinle gan' zo Xa'anə'. Nada' nezda' na' chzejni'ida' yoguə'əlol de'en naquə de'e li che Diozən'. Na' nada' nsa'a yelə' mban zejlicane par beṇə' ca' chso'onlilažə' nada'. Ni to cono yežin gan' zo Xa'anə' šə cui gonlilaže'e nada'. ⁷ Žalə' nombi'ayaṇə'əle nada', lente Xa'anə' nombi'ale žalə' ca'. Na' dezd na'a banombi'alene' na' bable'ilene'.

⁸ Na' gož Lipən' le': —Ben par nič le'ito' Xa'onə'. Lezən de'en chene'eto'.

⁹ Jeso'osən' gože'ene': —Lip, sša xen bagwzoa' len le'e, ¿əna' cuiṇə' gombi'o nada'anə'? Notə'ətezə beṇə' bable'i nada' lenczə Xa'anə' bable'ine'. ¿Bixchen' nao' gona' par nič le'ile Xa'anə'? ¹⁰ ¿Ecuī chejli'o de que nada' zoa' len Xa'anə' na' Xa'anə' zoe' len nada'? Dižə' quinga cho'a nada', caguə cho'an de'e bia'azəlažə'anə'. Xa' na'anə' zoe' len nada' na' len' chone' par nič cho'a dižə' quinga na' chona' yoguə'əlol de'en chona'. ¹¹ Le'e šejle' chia' ca de'en əṇia' de que zoa' len Xa'anə' na' le' zoe' len nada'. Na' šə cui chejle'ele xtiža'anə', le'e šejle' chia' por ni che de'en bable'ile chona'anə'. ¹² De'e li əchnia' le'e ben' chonlilažə' nada', ca de'e ca' chona' leczə gone'en. Na' de'e zaquə'əch ca de'e ca' gone' chedə' nada' yeya'a gan' zo Xa'anə'. ¹³ Na' yoguə' de'e əṇabele Xa'anə' gona' laogüe de'en chonlilažə'əle nada', gona'an par nič Xa'anə' si'e yelə' bala'an ca de'en gona' naca' Xi'ine'. ¹⁴ Bitə'ətezə de'e ənable gona' por ni che de'en chonlilažə'əle nada', nada' gona'an.

Jeso'osən' bene' lyebe seļe'e Spirit che Diozən'

¹⁵ Šə chaquele chia' cheyalə' gonle can' nona' mendad gonle. ¹⁶ Na' nabda' Xa'anə' par əseļe'e Spirit che'enə' len le'e par gaquəlenən le'e can' babena' nada'. Na' son len le'e zejlicane. Spirit che Diozən' əgwzejni'in le'e de'en naquə de'e li. ¹⁷ Beṇə' ca' cui zjənombia' Diozən' bito chso'elaogüe'e Spiritən' chedə' bito chesə'əle'ine'en na' nic zjənombi'en. Pero le'e nombi'alēn chedə' zon len le'e na'a na' gwžin ža catə' son lo'o la'ažda'olen'. ¹⁸ Bito gwcua'aṇa'a le'e ca gozebə. Gūida' yeto nga gan' zole. ¹⁹ Na' yešlož da'ozə na' beṇə' ca' cui zjənombia' Diozən' cabich yesə'əle'ine' nada', pero le'e gwle'ile nada'. Na' laogüe de'en

zoa' nsa'a yelə' mban zejlicane che beṇə' chso'onlilažə' nada', de'e na'anə' le'e sole zejlicane. ²⁰ Na' catə' əžin ža la' Spirit che Diozən' son lo'o la'ažda'olen' canan' ənezele de que nada' zoa' len Xa'anə', na' le'e zole len nada', na' nada' zoa' len le'e. ²¹ Ben' neze can' nona' mendad na' chone' can' əni'anə', bena'an chaque chia'. Na' ben' chaque chia' leczə chaque Xa'anə' che', na' gwzochcza' gaquəda' che' na' gona' par nič ənezene' de que zotezə zoa' len le'.

²² Na' Jodən' pero caguə Jod Iscariotən' gože' le': —Xanto' ĵbixchen' gono' par nič neto' le'icheto' le' na' cui gono' par nič beṇə' yoblə yesə'əle'ichene' le'?

²³ Na' Jeso'osən' gože'ene': —Le'e chaquele chia' chzenagle xtiža'anə'. Na' Xa'anə' leczə chaquene' chele na' neto' desoto' len le'e. ²⁴ Beṇə' ca' cui chsa'aque chia' bito choso'ozenague' xtiža'anə'. Dižə' de'en chenele ənia' le'e, caguə cho'an de'e bia'azəlažə'anə', sino cho'a dižə' de'en chene'e Xa'anə' ben' əbselə' nada'.

²⁵ De'e quinga bagwnia' le'e žlac ne'e zoa' len le'e. ²⁶ Na' Xa'anə' əsele'e Spirit che'enə' son lo'o la'aždao' le'e chonlilažə'əle nada' nič gaquəlenən le'e. Na' Spiritən' əgwzejni'in le'e yoguə'əlol de'en cheyalə' ənezele na' gonən ca žjəyeza'alažə'əle yoguə'əlol de'en bagwnia' le'e.

²⁷ Chona' par nič so cuezle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen' ca binlo zo chbeza' len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'aždaogua'anə'. Nada' chona' ca zo chbezəchle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen' cle ca chso'on beṇəchən' par so cuezle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen'. Bito gaquəžejlažə'əle, nic žeble. ²⁸ Babenele can' bagwnia' de que yeya'a gan' zo Xa'anə', na' de que yida' de'e yoblə gan' zolen'. Žalə' chaquele chia' can' cheyalə'anə', gobeile de'en yeya'a, čhedə' Xa'anə' zaquə'əche' ca nada'. ²⁹ Na'a ža bagwnia' le'e de'e ca' antslə cuiṇə' sa'aquən par nič catə' sa'aquən šejle'ele de que naca' ben' bagwnia' le'e.

³⁰ Bitoch gua'a dižə' zan len le'e čhedə' baza' gwxiye' de'en chnabia' beṇə' ca' cui chso'onlilažə' nada' na' tiləlenən nada'. Pero bito soin nada'. ³¹ Chona' con can' non Xa'anə' mendad par nič əneze beṇəchən' de que chacda' che Xa'anə'. Na'a ža lešo'o šejəchcho.

15

Jeso'osən' gwxaquə'əlebene' ca to yag oba

¹ Nada' gwxaquə'əlebəda' ca to yag oba de'en naquə le'ezelaogüe yag zaque'e. Xa'anə' gwxaquə'əlebene' ca ben' chonši'i yaguən'. ² Na' le'e chonlilažə'əle nada' gwxaquə'əlebele ca xozə' yaguən'. To to xoze'e ca' cui bi

frot chbian, chchogue'en. Na' to to xoze'e ca' de'e chəsə'əbia frot, chpe'en par niçh chbiachən frot zanch. ³ Can' banaquə yichjla'ažda'olen' chedə' chzenagle xtiža'anə' de'en babi'a len le'e. ⁴ Lesotezə leso len nada' par niçh nada' gaquə sotezə soa' len le'e. Ca che xozə' yag frotən', bito bi frot cuian to gwlażzen šə cui zon nca'an le'e yaguən', can' naquən len le'e, bito gaquə gonle de'en chazlažə' Diozən' šə cui sotezə sole len nada'.

⁵ De'e yoblə əhia' de que nada' gwxaquə'əlebəda' ca yag oban' na' le'e ca xoze'enə'. Notə'ətezle šə zotezə zole len nada' na' nada' zotezə zoa' len le'e, gonchguale de'en chazlažə' Diozən'. Pero cuiczə gac gonle de'en chazlažə'enə' to gwlażle. ⁶ Beṇə' cui zotezə zo len nada' əhoje' ca'alə, ca che xozə' yag oban' de'e ca' chchog ben' chonši'i yaguən' na' chəsə'əbižən. Nach chtobe'en chade'en yi' par chse'eyən.

⁷ Šə le'e zotezə zole len nada' na' šə yo'o yichjle xtiža'anə' do tyempte, bitə'ətezə de'e chene'ele ənable len orasyonṇə' de'e si'icżlenə'. ⁸ Yelə' bala'an chzi' Xa'anə' catə'an chonchguale can' chazlažə'enə', na' baçh chlo'ele de que chonlilažə'əle nada' na' chzenagle chia' can' cheyalə' gonle šə bachonchguale de'en chazlažə'enə'. ⁹ Ca Xa'anə' chaquene' chia', leczə ca' nada' bachacda' chele. Le'e so legon ca gacbe'ile de que chacda' chele. ¹⁰ Šə chonle can' nona' mendadən', nachən' gacbe'ile de que chacda' chele, ca nada' chona' can' non Xa'anə' mendadən' na' chache'ida' de que chaquene' chia'.

¹¹ Bagwnia' le'e ca' par niçh sole mbalaz ca mbalazən' zoa' nada'. Che'enda' sole mbalaz juisy. ¹² De'e nga chona' mendad gonle, gaquale che ljuežjle tole yetole can' chacda' chele. ¹³ Notono nla' beṇə' chaquechene' che ljuežje' mazəchlə can' chaque ben' chsanlažə' cuine' so'ot beṇə' le' par gaquəlene' beṇə' migw che' ca'. ¹⁴ Le'e nacle migw chia' šə chonle can' nona' mendadən'. ¹⁵ Bitoch ənia' le'e mos chia' chedə' beṇə' zjənaquə mos bito zjənezene' bi chon xanga'aque'enə'. Bania' le' migw chia', chedə' yoguə'əlol de'e ca' babenda' gwna Xa'anə' babzejni'ida'an le'e. ¹⁶ Caguə le'e gwlejle nada' par naca' Xanle. Nada' bagwleja' le'e par chonlilažə'əle nada'. Na' chselə'a le'e par niçh šejəchle gonchguale can' chazlažə' Xa'anə' na' caguə de'e te che de'e ca' gonlen'. Na' šə gonle can' chazlažə'enə', yoguə'əlol de'en ənabele Xa'anə' laogüe de'en chonlilažə'əle nada', gone'en. ¹⁷ De'e nga de'en chona' mendad gonle, de que gaquale che ljuežjle tole yetole.

Beṇə' ca' cui zjənombia' Diozən' chəsə'əgue'ine' beṇə' ca' choso'ozenag che Jeso'osən'

¹⁸ Bito yebanele de'en chəsə'əgue'i beṇə' ca' cui zjənombia' Diozən' le'e. Legon xbab de que zgua'atec nadan'

besə'əgue'ine' antslə ca le'e. ¹⁹ Žalə' nacle txen len beṇə' ca' cui zjənombia' Diozən', gwsa'aque' chele can' chsa'aque' che beṇə' ca' zjənaque' txen. Nada' bagwleja' le'e par naole nada', na' bitoch nacle txen len beṇə' ca' cui zjənombia' Diozən', na' de'e na'anə' chəsə'əgue'ine' le'e. ²⁰ Le'e žjsa'alažə' de'en bagwnia' le'e: "Notə'ətezə mos bito naque' blaoch ca xane'enə'." Can' baboso'olagzejə boso'olagzide' nada', leczə can' yoso'olagzejə yoso'olagzide' le'e. Žalə' boso'ozenague' xtiž'a'anə', leczə gosə'əzenague' xtižə'alen'. ²¹ Na' yoguə' de'e ca' so'one' len le'e chedə' le'e chonlilažə'əle nada' na' lega'aque' bito zjənombi'e Xa'anə' ben' bselə' nada'.

²² Žalə' nada' cui bida', na' žalə' cui bia'a dižə' len lega'aque', bito zjənapə' dolə' ca naquən' chəsə'əgue'ine' nada'. Na' na'a cuiczə bi de bi yoso'ode'ine' par yesə'əne' cui bi dolə' zjənapə'. ²³ Ben' chgue'i nada', lenczə Xa' nan' chgue'ine'. ²⁴ Žalə' cui bena' entr lega'aque' milagr de'e cuiṇə' gon ni to beṇə' yoblə, bito zjənapə' dolə' ca naquən' chəsə'əgue'ine' nada'. Pero na'a babesə'əle'ine' de'e ca' chona' na' bia'aczə chəsə'əgue'ine' nada' na' len Xa'anə'. ²⁵ Pero na' chac ca' par ničh chac complir can' na Xtižə' Diozən' gan' nyojən nan: "Besə'əgue'ine' nada' sin cui bi de'e mal bena'."

²⁶ Bagwnia' le'e de que seļa'a Spirit che Xa' Diozən' par gaquəlenən le'e na' par əgwzejni'in le'e de'en naquə de'e li. Spiritən' sa'an gan' zo Xa'anə' la' seļa'an par güe'en xtiž'a'anə'. ²⁷ Na' leczə ca' le'e güe'ele xtiž'a'anə', chedə' bagwzole len nada' dezd catə'an gwzolao chyixjui'a xtižə' Xa' Diozən'.

16

¹ Bagwnia' le'e de'e ca' par ničh cui yebiguə'əle gosxanlə. ² Yesyə'əbeje' le'e lo'o yo'odao' chęga'aque' ca'. Na' bazon əžin ža catə' notə'ətezə beṇə' se'enene' so'ote' le'e so'one' xbab yebei Diozən' lega'aque' de'en so'one' ca'. ³ So'one' ca' len le'e chedə' cui zjənombi'e Xa'anə' na' ni nada' cui zjənombi'e. ⁴ Na' bagwnia' le'e ca' par ničh catə' əžin ža gac ca' žjəsa'alažə'əle de que bagwnia' le'e can' gaquən.

De'e chon Spirit che Diozən'

Catə'an gwleja' le'e par nacle disipl chia' bito gwnia' le'e yoguə' de'e ca' gac chele, chedə' gwnezdə' socha' len le'e. ⁵ Na' la'anə'əczə yeya'a na'a gan' zo Xa'anə' ben' əbselə' nada', ni tole cui chṇabele nada' bi zejen de'en yeya'anə'. ⁶ Na' de'en bagwnia' le'e de'e ca' bachacchgüeile lo'o la'ažda'olen'. ⁷ Pero de'e li əchnia' le'e napən le'e cuent yeya'a, la' šə cui yeya'a Spirit che Diozən' de'en gaquəlen le'e bito yedəson lo'o la'ažda'olen'. Na' de'en yeya'anə' əselə'an len le'e. ⁸ Na' catə'əch yidə'an əgwzejni'in beṇəchən' de que zjənapə' dolə', əgwzejni'in

lega'aque' de que naca' le'ezelaogüe benə' güen, na' əgwzejni'in lega'aque' de que gatə' castigw zejlicane che notə'atezə benə' cui choso'ozenag chia'. ⁹ Egwzejni'in lega'aque' de que zjanape' dolə' de'en cui chso'onlilaže'e nada'. ¹⁰ Egwzejni'in lega'aque' de que naca' le'ezelaogüe benə' güen chedə' yeya'a gan' zo Xa'anə' na' bitoch le'ile nada'. ¹¹ Na' əgwzejni'in lega'aque' de que gatə' castigw zejlicane che notə'atezə benə' cui choso'ozenag chia', chedə' gwxiye' de'en chnabia' benə' ca' cui zjanombia' Diozən' banchoglaon chei de que si'in castigw zejlicane.

¹² Nedech de'e zan de'e ənia' le'e, pero zdebə naquən na'a par šejni'ilen. ¹³ Pero catə' yedəso Spirit che Diozən' lo'o la'ažda'olen' par əgwzejni'in le'e de'en naquə de'e li, əgwsed əgwlo'in le'e yoguə'əlol de'en cheyalə' ənezele chia' nada'. Bitogüe'en dižə' de'e bia'azəlaže'i sino güe'en bitə'atezə dižə' de'en chzene Xa'anə' len na' chixjue'in le'e biquə' de'e ze'e za'ac. ¹⁴ Goṇən nada' yelə' bala'an, chedə' əgwzejni'in le'e chia' nada'. ¹⁵ Xa'anə' babene' ca nezda' yoguə'əlol de'en nezene' na' de'e na'anə' gwnia' de que Spirit che'enə' əgwzejni'in le'e de'e ca' nezda'.

Jeso'osən' gože' disipl che' ca' de que nite'e trist to tyemp dao' na' techlə yesyə'əbeine'

¹⁶ Yeto tyemp dao' le'e bitoch le'ile nada'. Na' techlə yeto tyemp dao' yoblə na' yezle'ile nada' nach yeya'a gan' zo Xa'anə'.

¹⁷ Na' balə neto' disipl che' gož ljuežjto': —¿Bi zejen de'e nga che'e chio'o de que yeto tyemp da'ozə na' bitoch le'ichone' na' de que techlə yeto tyemp dao' yoblə na' yezle'ichone'? ¿Na' bi zejen de'en ne' yeyeje' gan' zo Xe'enə'? ¹⁸ ¿Bi zejen de'en ne' yeto tyemp da'ozə ža? Cuili bixchen' ne' ca'.

¹⁹ Na' gocbe'i Jeso'osən' de que chene'eto' nabeto'one' bi zejenə', na' gože' neto': —¿Ede'e ngan' de'en chnabe ljuežjle? ¿Echene'ele ənezele bi zejen ca de'en gwnia' le'e de que yeto tyemp da'ozə na' bitoch le'ile nada', na' techlə yeto tyemp dao' yoblə na' yezle'ile nada'? ²⁰ De'e li chnia' le'e de que bazon cuežle na' yegüine'ele na' benə' ca' cui zjanombia' Diozən' yesyə'əbeine'. Yeyašə'əlažə'əle pero con to tyemp da'ozən' na' techlə yebeile. ²¹ Šə catə' chzan to no'olə, chžaglaogüe' lao chaque' bes che yelə' sannə'. Pero na' catə' bagoljə bda'onə' bitoch chone' xbab che de'en bžaglaogüe'enə' de'e tant chebeine' de que bagoljə yeto benach yežlyo nga. ²² Leczə can' len le'e, na'a sole trist, pero catə' yežagcho de'e yoblə cana' yebeile lo'o la'ažda'olen'. Na' ni to cono yeca'a yelə' chebei chelen'.

²³ Na' catə' babžin ža soa' gan' zo Xa'anə' de'e yoblə bito yažjele bi ənable gona' par le'e. De'e li əchnia' le'e bitə'atezə

de'e ənabele Xa'anə' laogüe de'en chonlilažə'əle nada', gone'en par le'e. ²⁴ Xte na'a cuiczə bi ne'e nabele Xa'anə' ye'elene' de que chnablen por ni che de'en chonlilažə'əle nada'. Na' na'a lenabe Xa'anə' bi de'en ənabelene' ye'elene' ca', na' gone' can' ənabelene' par nič sole mbalaz juisy.

Jesocristən' babene' par nič gwxiye'enə' cuich nabia'an chio'o

²⁵ De'e zan de'e ca' bagwnia' le'e babzejni'ida'an len jempl. Ežin žan' catə' bitoch əgwzejni'ida' le'e len jempl sino clar chixjue'ida' le'e che Xa'anə'. ²⁶ Na' catə' babžin ža soa' gan' zo Xa'anə' de'e yoblə, cana'ach ənabele Xa'anə' bi de'en ənabelene' ye'elene' de que chnablen por ni che de'en chonlilažə'əle nada'. Na' bito ənia' le'e de que nada' naba' lao Xa'anə' par nič gaquəlene' le'e. ²⁷ Cuinczə Xa'anə' chaquene' chele por ni che de'en bachaquele chia' na' de'en bachejle'ele de que gwza'a gan' zoe'enə'. ²⁸ Gan' zo Xa'anə' gwza'a babida' yežlyo nga. Na' na'a yeza'a yežlyo nga na' yeya'a gan' zo Xa'anə'.

²⁹ Na' neto' disipl che' gožto'one': —Na'a cho'o dižə'an clar. Bito cho'o dižə' len jempl de'e cui chejni'ito'. ³⁰ Na' chache'ito' de que nez nle'ido' xbab che beṇačən'. Bito chyažjdo' no əna le' bin' chse'ene'ene' yesə'ənezene'. De'e na'anə' chejle'eto' de que gwza'o gan' zo Diozən'.

³¹ Na' gwna Jeso'osən' neto': —¿Ena'a chejle'ele ža? ³² Gwžin or na' na'a baza'an catə' gasə'əlasle. To tole ca'ale xnez che chele na' əgwcuə'anle toza'. Pero caguə zoa' toza'anə' chedə' Xa'anə' zoe' len nada'. ³³ Bagwnia' le'e ca' par nič so cuezle binlo len xbab de'e yo'o lo'o yičhja'ažda'olen' laogüe de'en chonlilažə'əle nada'. Yežlyo nga chi' saquə'əle, pero bito žeble, nada' babena' par nič gwxiye'enə' cuich nabia'an le'e.

17

Jeso'osən' bene' orasyon par nič gaquəlen Diozən' disipl che' ca'

¹ Gwde gwna Jeso'osən' ca', bgüie' yobalə na' gwne': —Xa', babžin or par gaquə chia' can' babžio' bia' gaquə. Beṇ nada' yelə bala'aṇ par nič leczə ca' nada' gona' le' yelə' bala'aṇ, nadan' naca' Xi'ino'. ² Babeṇo' nada' yelə' chnabia' lao yoguə' beṇač par nič chnezjua' yelə' mban zejlicane che yoguə'əlo' noquə' beṇə' ca' bagwlejo' par chso'onlilaže'e nada'. ³ Na' beṇə' ca' zjənapə yelə' mban zejlicanen' zjənombi'e le' ca tozon' zaco'o par güe'ela'oto', na' leczə zjənombi'e nada' Jesocrist ben' əbse'lo'onə'.

⁴ Babeṇa' le' yelə' bala'aṇ yežlyo nga ca de'en babeyož bena' yoguə'əlo' de'en gwlo'o lao na'a gona'. ⁵ Na'a ža Xa', ben par nič yezi'a yelə' bala'aṇ chia'anə' catə' yela'a gan' zo'onə' ca

yelə' bala'an de'en gwdapa' catə'an gwzoa' len le' antslə ze'e xe yežlyo nga.

⁶ Bagwlejo' balə beṇaḥ par chso'onlilaže'e nada' na' bablo'iga'acda'ane' naquən' naquə yichjla'aždaogo'onə' na' naquən' chono'. Zjənaque' xi'ino', na' beno' par niḥ chso'onlilaže'e nada' na' chso'one' can' nono' mendadən'. ⁷ Na' bazjənezene' de que yoguə'əloł de'en chona' na' yoguə' dižə' de'en cho'a za'an che cuino'. ⁸ Babe'elena' lega'aque' dižə' de'en beno' mendad güe'elenga'aca'ane', na' bazjənonen ḥega'aque'. Na' bachsa'acbe'ine' de que de'e liczə gwza'a gan' zo'onə', na' chse'ejle'e de que len' əbselo'o nada'.

⁹ Chṇabda' le' gaquəleno' lega'aque'. Caguə chṇabda' le' gaquəleno' yoguə' beṇaḥən', sino gaquəleno' beṇə' ca' zjənaquə xi'ino', beṇə' ca' gwlejo' par chso'onlilaže'e nada'. ¹⁰ Na' yoguə' beṇə' ca' chso'onlilažə' nada' zjənaque' xi'ino'. Na' ca'aczən' naquən, notə'ətezə beṇə' zjənaquə xi'ino' lecza zjənaque' xi'ina'. Echzi'a yelə' bala'an de'en chso'onlilaže'e nada' na' de'en chso'one' bichlə de'en chso'one'enə'.

¹¹ Na' ṇa'a caguə socha' yežlyo ngan', pero beṇə' quinga ṇitə'əcze' yežlyo nga. Nada' bazeza'a gan' zo'onə'. Xa', naco' le'ezelaogüe beṇə' la'aždao' xi'ilažə'. Na' ca' naquə beṇə' ca' gwlejo' par chso'onlilaže'e nada', bcuasə' bcue'ejga'aque' len de'e malən' por yelə' chnabia' ḥio'onə'. Bcuasə' bcue'ejga'aque' len de'e malən' par niḥ əsa'aque' tozə len ljuəžjga'aque'enə' ca' ḥio'o naccho tozə. ¹² Bedote žlac zoa' len lega'aque' babcuasə' bcue'ejga'aca'ane' len de'e malən' por yelə' chnabia' ḥio'onə'. De'e na'anə' ni toga'aque' cui gwžiyai' sino tozə ben' banaquəczən cuiayi'e par niḥ gaquə complir can' na Xtižo'onə' de'en nyojən.

¹³ Na' ṇa'a bazeza'a gan' zo'onə', na' cho'a dižə' quinga lao orasyonṇə' žlac ṇe'e zoa' yežlyo nga par niḥ lega'aque' ṇitə'əchgüe' mbalaz ca mbalazən' zoa' nada'. ¹⁴ Nada' babe'elenga'aca'ane' xtižo'onə'. Pero na' beṇə' ca' cui zjənombia' le' ḥəsə'əgue'ine' beṇə' ca' chso'onlilažə' nada' por ni ḥe de'en cuich zjənaque' txen len lega'aque', ca nada' cui naca' txen len beṇə' ca' cui zjənombia' le'. ¹⁵ Na' ca' naquə beṇə' ca' chso'onlilažə' nada', caguə chṇabda' le' yeca'aga'aco'one' lao yežlyo ngan', sino chṇabda' le' par əgwcuasə' əgwcuə'ejga'aco'one' len de'en chon gwxiye'enə'. ¹⁶ Bito zjənaque' txen len beṇə' ca' cui zjənombia' le' ca nada' cui naca' txen len beṇə' ca' cui zjənombia' le'. ¹⁷ Ben par niḥ beṇə' ca' chso'onlilažə' nada' so'on cuinga'aque' lažə' na'onə' laogüe de'en bazjənombi'e dižə' li ḥio'onə'. Yoguə'əlołte de'en babzejni'ido' lega'aque' naquən de'e li. ¹⁸ Len' bselo'o nada' yežlyo nga par chzejni'ida' beṇaḥən' dižə' li ḥio'onə', na' lecza

ca' nada' bachsel̄a'a lega'aque' par yoso'ozejni'ine' ben̄ach̄an' diž̄ə' li chio'onə'. ¹⁹ Zoa' chon cuina' laž̄ə' na'onə' chedə' chacda' che ben̄ə' ca' chso'onl̄ilaž̄ə' nada'. Na' chona' ca' par niçh lega'aque' so'on cuinga'aque' laž̄ə' na'onə' laogüe de'en bazj̄ənombi'e diž̄ə' li chio'onə'.

²⁰ Na' ca naquə ch̄naba' gaquəleno' ben̄ə' ca', bito ch̄naba' gaquəleno' lega'acze' sino lec̄zə gaquəleno' ben̄ə' ca' so'onl̄ilaž̄ə' nada' catə' əse'enene' diž̄ə' de'en əsoe' ben̄ə' ca'. ²¹ X̄a', ben par niçh yoguə'əlole' əsa'aque' tozə len l̄juežjga'aque' ca le' naco' tozə len nada' na' nada' naca' tozə len le'. Ben ca əsa'aque' tozə laogüe de'en zj̄əngode'e txen len chio'o, par niçh ben̄ə' ca' cui zj̄ənombia' le' se'ejle'e de que len' əbselo'o nada'.

²² Babeno' par niçh chsa'acbe'i ben̄ə' de que noŋo' nada' yelə' bala'an, ca'aczən' chona' nada' par niçh chsa'acbe'ine' de que chnežjua' lega'aque' yelə' bala'an. Na' chona' ca' par niçh əsa'aque' tozə len l̄juežjga'aque' ca chio'o naccho tozə.

²³ Lega'aque' zj̄əngode'e txen len nada' na' nada' ngoda'a txen len le' niçh yoguə'əcho gaccho tozə na' ca' ben̄ə' ca' cui zj̄ənombia' le' yesə'ənezene' de que len' əbselo'o nada' na' de que chacdo' che ben̄ə' ca' zj̄əngodə' txen len nada' can' chacdo' chia'.

²⁴ X̄a', bachacdo' chia' antslə ze'e x̄e yežlyo nga. De'e na'anə' beno' nada' yelə' chey che'eni'inə'. Na' che'enda' de que ben̄ə' ca' bagwlejo' par chso'onl̄ilaže'e nada' n̄ite'e len nada' gan' so'anə' par niçh yesə'əle'ine' yelə' chey che'eni' chia'anə'. ²⁵ X̄a', le' naco' le'ezelaogüe ben̄ə' güen, na' ca naquə ben̄ə' ca' cui chso'onl̄ilaž̄ə' nada' bito zj̄ənombi'e le', pero nada' nombi'a le' na' ben̄ə' ca' bagwlejo' par chso'onl̄ilaže'e nada' bazj̄ənezene' de que len' əbselo'o nada'. ²⁶ Na' babena' par niçh zj̄ənezene' can' naquə yichjla'aždaogo'onə' na' can' chono', na' n̄e'e gonchza' ca yesə'ənezene'. Chzejni'iga'acda'ane' can' naquə yichjla'aždaogo'onə' na' can' chono' par niçh əsa'acbe'ine' de que chacdo' chega'aque' can' chacdo' chia' nada' na' par niçh sotezə soa' len lega'aque'.

18

Jodən' bdi'e Jeso'osən' lao na' soldad ca'

¹ Na' ca beyož gwna Jeso'osən' de'e ca', neto' disipl che' gwza'ato' len le' gwyejto' š̄la'a yao Sedron gan' gotə' to güert, na' gwyo'oto' len le'. ² Na' Jodən' ben' banaquən gone' Jeso'osən' lao na' ben̄ə' ca' chəsə'əgue'i le' nombi'e güertən', chedə' zan las bagwyejto' len Jeso'osən' lo'o güertən'. ³ Na' b̄xoz əblao ca' na' ben̄ə' fariseo ca' boso'osele'e x̄onj soldad na' len x̄a'ag yo'odao' ca' zja'aclene' Jodən' par jəsə'əxene' Jeso'osən' lo'o güertən'. Zja'aque' gan' zo Jeso'osən' zj̄ənoxe'e lintern, yi'

yech na' spad. ⁴ Jeso'osən' banēzene' yoguə'əlol de'en gaquə che', nach bchoje' jəšague' lega'aque' nach gože': —¿Non' cheyiljle?

⁵ Na' gwse'ene': —Jeso'os beṇə' Nasaret.

Na' gož Jeso'osən' lega'aque': —Nada'anə'.

Na' len Jodən' lega'aque', ben' banaquən gone' Jeso'osən' lao na'aga'aque'enə'. ⁶ Na' catə' gože' lega'aque': “Nada'anə'”, le'e besyə'əbiguə'əte' gosxanlə na' gosə'əbixə' gwsa'ate'e lao yon'.

⁷ Na' de'e yoblə gože' lega'aque': —¿Non' cheyiljle?

Na' lega'aque' gosə'əze'ene': —Cheyiljto' Jeso'os beṇə' Nasaret.

⁸ Na' gwna Jeso'osən': —Bagwnia' le'e de que nada'anə'. Na' šə nadan' cheyiljle, le'e güe' latjə žjəya'ac beṇə' quinga.

⁹ Gože' ca' par nič goc complir can' gwne' de que ni to beṇə' ca' bagwlej Diozən' par chso'onlilaže'ene' cui yesə'əbiayi'e.

¹⁰ Na' Simon Bedən' no'e to spad na' golje'en gwčogue' nag liča xmos beṇə' gwnabia' che bχoz ca'. Na' mosən' le' Malco.

¹¹ Na' Jeso'osən' gože' Bedən': —Bego'o spad čhio'onə' lo'o liže. ¿Echaquele gonle par nič cui čhi' saca'a can' babsi' Xa'anə' xneze čhi' saca'a?

Gosə'əche'e Jeso'osən' lao ben' le Anas

¹² Nach soldad ca' len capitan čhega'aque'enə' na' zjəlen xa'ag yo'odao' che nasyon Izrael čheton' gosə'əzene' Jeso'osən' na' boso'ocheje'ene'. ¹³ Na' gosə'əche'ene' zgua'atec lao Anas xta'obin' che Caifasən'. Caifasən' naquəche' bχoz əblao che nasyon čheton' ca izən'. ¹⁴ Na' Caifas na'anə' babnežjue' beṇə' blao che nasyon Izrael čheton' consejon' de que napən lega'aque' cuent tozə ben' so'ote' lgua'a yesə'əbiayi' yogue'e len nasyon čheto'onə'.

Bedən' bito gwčhebe' šə lene' Jeso'osən'

¹⁵ Simon Bedən' na' nada' jənaoto' Jeso'osən'. Na' nombia' bχoz əblaonə' nada'. De'e na'anə' goc gwyo'a len Jeso'osən' chy'o' che bχoz əblaonə'. ¹⁶ Na' Bedən' bega'ane' cho'a puertən' fuerlə. Na' bechoja' na' be'elena' no'olən' chapə cho'a puertən' dižə', nach gwlo'o no'olən' Bedən' čhedə' nombia' bχoz əblaonə' nada'. ¹⁷ Nach no'olən' chapə cho'a puertən' gože' Bedən': —¿Ecaguə leno' len' naco' displ čhe be'enə'?

Na' gwne': —Bito lena' nada'.

¹⁸ Na' mos ca' na' xa'ag yo'odao' ca' bagosə'əbeque' yi' ya'alj čhedə' chac zag. Na' zjəzeche' cho'a yi'inə' par čəsyə'əže'ine'. Na' len Bedən' zeche' len lega'aque' cho'a yi'inə' par čeže'ine'.

Gosə'əṇabene' Jeso'osən' che de'en chsed chlo'ine'

¹⁹ Na' bχoz əblaonə' gwṇabene' Jeso'osən' che neto' displ che' na' che de'en chsed chlo'ine'. ²⁰ Nach Jeso'osən' gože'ene':

—Nada' zaquə'əlao babi'a dižə' len be_načhən'. Syempr bab-sed blo'ida' lo'o yo'odao' čhecho ca' na' leczə ca' lo'o yo'odao' əblaonə' gan' chəsə'əžag yoguə' be_nə' Izrael gwlaž čhechon'. Bito bi bi dižə' ne'e gua'a bgašə'əzə. ²¹ ¿Bixčhen' ch_nabdo' nada'? Gw_nabe be_nə' ca' bagwse'ene de'en babsed bablo'ida'. Lega'aque' zjə_neze'ne' bi dižə'ən babe'elenga'aca'ane'.

²² Gwde gwna Jeso'osən' ca', to xā'ag yo'odao' be_nə' zechan' gwdape'e xague'enə', nach gože'ene': —¿Eca' choži'o xtižə' ben' naquə b_xoz əblaonə'?

²³ Nach gož Jeso'osən' le': —Šə bi de'e mal bagwnia', be' dižə' čhe bi de'e malən'. Na' šə gwnia' de'e güen, ¿bixčhen' chgapo'o nada'?

²⁴ Nach Anasən' bdie' Jeso'osən' ncheje' lao Caifasən' ben' naquəch b_xoz əblaonə'.

De'e yoblə Bedən' bito gwčhebe' šə lene' Jeso'osən'

²⁵ Na' Bedən' ne'e zeche' cho'a yi'inə' par cheže'ine' na' be_nə' ca' zjəzecha na' gosə'əze'ene': —¿Ecaguə leczə lenon' naco' disipl čhe be'enə'?

Na' bito gwčhebe', na' gwne': —Bito lena' nada'.

²⁶ To xmos be_nə' gwnabia' čhe b_xoz ca' naque' family čhe ben' əgwčhog Bedən' nague', na' gože' Bedən': —¿Ecaguə zle'ida' le' len Jeso'osən' lo'o güertən'?

²⁷ Na' Bedən' de'e yoblə bito gwčhebe', na' le'e gwchežte to lecw.

Gosə'əche'e Jeso'osən' lao Pilatən'

²⁸ Na' do che'eni'ilas b_xoz əblao ca' gosə'əbeje' Jeso'osən' gan' zo Caifasən' na' gosə'əche'ene' gan' chon Pilatən' yelə' jostisən'. Na' lega'aque' bito gwso'e len Jeso'osən' gan' chon Pilatən' yelə' jostisən' čhedə' segon costombr čhega'aque' bito gaquə əsa'ogüe' de'e ca' gwso'one' par xše' l_ni pascon' šə so'e lo'o yo'o čhe be_nə' ca' cui chəsə'ənao costombr čhega'aque' ca'.

²⁹ De'e na'anə' Pilatən' bchoje' gan' nitə' be_nə' blao čhe nasyon Izrael čheton' na' gože' lega'aque': —¿Bi ben bengan'? ¿Ede bi de'e chaole xya?

³⁰ Na' gwse'ene': —Žalə' bengā cui naque' be_nə' mal bito əgwdeto'one' lao na'onə'.

³¹ Na' gož Pilatən' lega'aque': —Le'e yeče'e na' le'e gon yelə' jostis čhe'enə' segon lei čhelen'.

Na' be_nə' blao čhe nasyon Izrael čheton' gwse'ene': —Bito bi lsens četo' de par no gotto'.

³² Ca goquən' goc complir can' gwna Jeso'osən' bzejni'ine' naquən' gaquə so'ote'ene'. ³³ Nach Pilatən' beyo'e gan' chone' yelə' jostisən', na' goxe' Jeso'osən' nach gože'ene': —¿Elen' naco' Rei čhe be_nə' Izrael ca'?

³⁴ Jeso'osən' gože'ene': —¿Econ de'e babidzən yichjo'onə' nao' ca', o šə beṇə' yoblə gosə'əne' le' ca'anə'?

³⁵ Pilatən' gože'ene': —¿Echacdo' naca' nada' beṇə' Izraelən'? Beṇə' gwlaž chio' ca' na' bχoz əblao čhele can' boso'odie' le' lao na'a nga. ¿Bi de'e xiṅjən' beno'?

³⁶ Nach Jeso'osən' goze'ene': —Nža'alə can' chnabia' nada' na' nža'alən' chəsə'anabia' notə'ətezəchlə beṇə' gwnabia'. Yelə' gwnabia' chi'anə' bito za'an čhe beṇə' ža' yežlyo nga. Žalə' za'an čhe beṇə' ža' yežlyo nga beṇə' ca' chəsə'anabi'anə' yesə'ədile' par nič cui gaca' lao na' beṇə' Izrael gwlaž chia' quinga. Pero yelə' chnabia' chia'anə' bito za'an čhe yežlyo nga.

³⁷ Nach gož Pilatən' le': —¿Ena' rein' naco'?

Na' gwna Jeso'osən': —De'e lin' bagwnao' de que nada' naca' rei. Babida' yežlyo nga golja' par nič nabi'a na' par nič əgwzejni'ida' beṇə'chən' dižə' li čhe Diozən'. Beṇə' ca' bachoso'ozenag čhe dižə' li čhe Diozən' lecə' choso'ozenague' chia'.

³⁸ Nach gož Pilatən' le': —Cuili bin' naquə dižə' lin'.

Gosə'əchoglaogüe'en so'ote' Jeso'osən'

Na' beyož gwna Pilatən' ca' bchoje' yetši'i gan' nitə' beṇə' blao čhe nasyon Izrael četon' na' gože' lega'aque': —Bito bi chla'alaon šə bi dolə'anə' napə benga. ³⁹ Na' ca' naquə de costombr čhele de que to beṇə' presən' gwsana' lao lni pascon', ¿əchene'ele gwsana' benga naquə Rei čhe le'e beṇə' Izrael?

⁴⁰ Nach gwso'osye'e gosə'əne': —Bito gwsano' be'ena'. Barrabas na' əgwsano'.

Len Barrabasən' naque' to beṇə' bguan.

19

¹ Nach ben Pilatən' mendad gosə'əyine' Jeso'osən'. ² Na' soldad ca' gwso'one' to coron de xis yešə' na' boso'ožine'en yichje'ena'. Na' boso'oguaque'ene' to clas lachə' morad ca de'en chəsə'əchin rei ca'. ³ Na' gwo'onene' borl gosə'əne': —Biba Rei čhe beṇə' Izrael.

Na' gosə'əgape'e xague'ena'.

⁴ Nach Pilatən' bchoje' chyo'onə' de'e yoblə na' gože' beṇə' Izrael ca' ža'anə': —Na'a cueja'ane' par nič ənezele ca xyan' de'en chaole čhe', ni to de'e xiṅj cui cheželda' šə bin' none'.

⁵ Na' bchoj Jeso'osən' chyo'onə', zo coron de yešə'anə' yichje'ena', na' nyaze' lachə' moradən'. Na' gož Pilatən' lega'aque': —Le'e ggüia, nga zecha be'ena'.

⁶ Na' bχoz əblao ca' na' xa'ag yo'odao' ca', catə' besə'əle'ine' le' gwso'osye'e gosə'əne': —jBde'e le'e yag corozən'! jBde'e le'e yag corozən'!

Pilatən' gože' lega'aque': —Le'e leče'e na' legwde'e le'e yag corozən' chedə' ca xyan' chaole che', ni to de'e xinj cui cheželda' šə bin' none'.

⁷ Na' gwse' beṇə' blao che nasyon Izrael cheton' le': —Segon lei cheto' de'en de cheyalə' gotchone' chedə' ne' naque' xi'in Dioz la'anə'əczə naque' con to beṇəchzə.

⁸ Bachžeb Pilatən' ca de'en bachaquən', na' catə' benene' gosə'əne' ca' che Jeso'osən' nachlə bžebəche'. ⁹ Nach beyo'o Pilatən' len Jeso'osən' de'e yoblə gan' chone' yelə' jostisən'. Na' gože' Jeso'osən': —¿Ga beṇə' le'?

Pero Jeso'osən' bito boži'e xtiže'enə'.

¹⁰ Nach Pilatən' gože'ene': —¿Ecui choži'o xtiža'anə'? ¿Ecui nezdə'onə' nada' napa' yelə' chnabia' par gwsana' le' na' napa' yelə' chnabia' par əgwda' le' le'e yag corozən'?

¹¹ Jeso'osən' gože'ene': —Bito bi yelə' gwnabia' napo' len nada' žalə' Diozən' cui none'en le'. Na' ben' əbde nada' lao na'onə' dolə' xench nape' cle ca le'.

¹² Nach gwdiljlažə' Pilatən' naclə gone' əgwsane'ene'. Pero beṇə' blao che nasyon Izrael cheton' gwso'osye'e gosə'əne': —Šə əgwsano' bengə, contr Rei Sesar nan' gono' šə ca'. Notə'ətezə beṇə' ne' de que naque' rei, contr Rei Sesarən' chone'.

¹³⁻¹⁴ Nach Pilatən' beyož benene' de'en əgwse' beṇə' ca' le', gwleje' Jeso'osən' chyo'onə'. Na' lecəə bchoj le' chyo'onə' gan' nao yej, gan' nzi'in dižə' ebreo Gabata. Na' gwchi'e gan' chbi'e catə' chone' yelə' jostisən'. Nach gože' beṇə' blao che nasyon Izrael cheton': —Nga zo Rei chelen'.

Na' do gobiž catə'ən gože' lega'aque' ca', na' beṇə' Izrael gwlaž cheto' ca' choso'osi'ini'e par lni pascon' žanə'.

¹⁵ Nach lega'aque' gwso'osye'e gosə'əne': —¿Gwcue'e! ¿Bde'e le'e yag corozən'!

Na' gož Pilatən' lega'aque': —¿Erei chele nga gona' mendad yoso'ode'ene' le'e yag corozən'?

Nach bχoz əblao ca' gwse'ene': —Caguə rei cheto' bengə. Tozə Sesarən' naque' rei cheto'.

¹⁶ Ca' goquən' bdie' Jeso'osən' lao na'aga'aque'enə' par te'e le'e yag corozən'.

Boso'ode'e Jeso'osən' le'e yag corozən'

¹⁷ Nach gosə'əche'e Jeso'osən' fuerlə syodan' gan' boso'oda' soldad ca' le' le'e yag corozən'. Latjən' nzi'in Golgota dižə' ebreo, zejen dižə' latjə che yichj beṇə' guat. Na' gwze'e zde' noa' coroz che'enə'. ¹⁸ Na' Golgota na' boso'ode'ene' le'e yag corozən'. Na' len yečhopə beṇə' yoblə boso'ode'e le'e yečhopə yag coroz tgüje' cuite'enə', Jeso'osən' gwyo'e gwchol. ¹⁹ Na' Pilatən' bene' mendad byoj to čhopə letr de'e gwda' yichj yag

coroz che Jeso'osən', boso'ozoje'en nan: "Jeso'os beṇə' Nasaret, Rei che beṇə' Izrael." ²⁰ Boso'ozoje'en dižə' ebreo, dižə' griego na' dižə' latin. Na' zan beṇə' Izrael gwlaž cheton' boso'olabe' de'enə' byojan', chedə' gan' gwda' Jeso'osən' le'e yag corozən' naquən galə'əzə syodan'. ²¹ De'e na'anə' beṇə' ca' zjənaquə bχoz əblao che nasyon Izrael cheton' gwse'e Pilatən': —Bša'an par nič cui nan de que naque' rei che neto' beṇə' Izrael, sino nan de que len' gwne' naque' rei cheto'.

²² Na' Pilatən' gwne': —De'en bena' mendad boso'ozoje', banyojənnə'.

²³ Nach soldad ca', beyož boso'ode'e Jeo'osən' le'e yag corozən' gosə'əzi'e xalane'e ca' na' gwso'one'en taplə, to part güejən gosə'əzi'e. Na' leczə ca' gosə'əzi'e xe'enə' de'en naquə ca xadoṇ cha'o. Pero lachə'anə' naquən de to golizə. Bito bi dia nyazən. ²⁴ Na' gwse'e ljuežje': —Bito əgwzoxjchon' sino gonchon rif. Yešc no yechelən.

Na' gwso'one' ca' par nič goc can' nyoj Xtižə' Diozən' gan' nan: "Yosyo'ole'e xalana'anə' entr lega'aque' na' so'one'en rif." Na' ca'anə' gwso'on soldad ca'.

²⁵ Na' cuit coroz che Jeso'osən' zecha xne'enə' len beṇə' bile'enə' na' len Maria no'ol che Cleofas na' Maria beṇə' Magdala. ²⁶ Na' catə' Jeso'osən' ble'ine' zecha xne'enə' galə'əzə na' nada' zecha' cuite'enə', nach gože'ene': —Naogüe, benga gague' ca xi'ino'.

²⁷ Nach gože' nada': —Bži'ilažə' xna'a nga ca xna'onə'.

Na' lao žanə' nada' gwcua'ane' bena'ane' ca family chia'acza'.

Can' goquə catə'an got Jeso'osən'

²⁸ Jeso'osən' nezene' de que bačh goc yoguə'əloł de'en cheyalə' gaquən. Na' par nič gaquə can' na Xtižə' Diozən' de'enə' nyojən gwne': —Chbilda' nis.

²⁹ Na' de latə' bino corrient de'e yožə to lo'o xguaguə dao'. Na' to beṇə' bosgaže'e to sponj len bino corrientən' na' bosšine'en cho'a Jeso'osən' bso'en to lao xis de'en ne' isopo. ³⁰ Na' beyož gwχop Jeso'osən' bino corrientən' gwne': —Bačh goc yoguə'əloł de'en cheyalə' gaquən'.

Na' bchequə' yičhje'enə' gote'.

To soldadən' gode'e lanz cuit le'e Jeso'osən'

³¹ Nach beṇə' blao che nasyon Izrael cheton' gosə'anəbene' Pilatən' gone' mendad yesə'əyišjw soldad ca' ni'a beṇə' ca' zjəda' le'e yag corozən' nič yob sa'ate' par nič ca' yesyə'aque'e lega'aque'. Bito gwse'enene' yesyə'əga'an cuerp ca' le'e yag corozən' xte yeteyo, chedə' yeteyon' naquən ža dezcanz na' ža lni xen. ³² Nach Pilatən' bene' mendad ja'ac soldad ca' na' gosə'əyišjue' chopə la'a ni'a ben' boso'ode'e to šla'a cuit

Jeso'osən'. Na' leczə ca' gwso'one' len ben' gwda' le'e yag corozən' cuite'en yešļa'a. ³³ Na' catə' besə'əžine' gan' da' Jeso'osən', besə'äle'ine' bagote', na' bito gosə'əyišjue' ni'e ca'.

³⁴ Pero to soldadən' gode'e lanzən' cuit le'e Jeso'osən', na' le'e bchojten chen len nis. ³⁵ Nada' ble'ida' can' goquən' na' nezdə' de que dižə' de'en cho'a naquən de'e li. Na' cho'a dižə'anə' par ničh lenczə le'e šejle'ele. ³⁶ Goc ca' par ničh goc complir can' na Xtižə' Diozən' de'en nyojən gan' nan: "Ni to žit yo'e cui yesə'əyišjue'." ³⁷ Na' len yeto gan' nan: "Yoso'ogüie' ben' əgwsa'ade'e lanzən'."

Boso'ocuaše'e Jeso'osən'

³⁸ Na' gwde na' Jwse beṇə' Arimatea gwṇabene' Pilatən' gwnežjue' lsens yeque'e cuerp che Jeso'osən'. Na' Pilatən' be'e lsens. Nach gwey Jwsen' na' beque'e cuerpən'. Jwsen' naque' disipl che Jeso'osən' pero bgašə'əzə por ni che bžebe' beṇə' blaο che nasyon Izrael cheton'. ³⁹ Na' leczə gweyjen Nicodemon' le' ben' bagwey antslə gan' zo Jeso'osən' to še'elə. Na' Nicodemon' no'e to de'e chlā' zix de'e none' len mirra na' aloes, ca do tapa robən'. ⁴⁰ Na' boso'ochele' cuerp che Jeso'osən' sint de lachə' na' len de'en chlā' zixən', ca costombr che neto' beṇə' Izrael catə'an chcuasə'ato' beṇə' guat. ⁴¹ Na' galə'əzə gan' gwso'ote' Jeso'osən' le'e yag corozən' gotə' to güert. Na' lo'o güertən' bazo to bloj ba de'e cobə de'e bagwche'en Jwsen' le'e yej ga cuiczə no beṇə' guat ne'e šo'o. ⁴² Na' boso'ocuaše'e Jeso'osən' lo'o bloj banə' laogüe de'e zon galə'əzə chedə' chsa'acbyenene' por ni che de'e naquə yeteyo ža dezcanz na' ža xen che lni pascon'.

20

Beban Jeso'osən' ladjo beṇə' guat ca'

¹ Na' bal dmigw Maria beṇə' Magdalan' gweyje' cho'a bloj ban'. Na' ble'ine' yejən' da' cho'inə' babga'an. ² Nach beza'adoe' beyede' ga'an zoto' len Simon Bedən', nach gwne' neto': —Babesyə'əbeje' Xanchon' lo'o ban', na' bito nezecho galə besyə'əyo'ene'.

³ Nach gwza'ato' len Bedən' gweyjtə' cho'a bloj ban'. ⁴ Chopteto' gwsa'adoto' pero nada' gwsa'adocha' ca Bedən' na' zgua'atec nada' bžina'. ⁵ Na' bcheca'a bgüia' lo'o ban' na' ble'ida' lachə' ca' gan' zjəchi'in, pero bito gwyo'a. ⁶ Le'e bla'ate Simon Bedən' na' le' gwyo'e lo'o ban' na' leczə ble'ine' lachə' ca' gan' zjəchi'in. ⁷ Na' bey de'en bosyo'oguazje' laogüe'enə' bito lenən lachə' ca' yelə', ndobən chi'in ca'alə. ⁸ Na' la'anə'əczə nadə'ateca' byob bžina', gwdechlə gwyo'a lo'o ban', na' catə' ble'ida' de'e ca' gweyjlī'a de que beban Jeso'osən'. ⁹ La' ca

orən' bito n̄e'e šejni'ito' Xtižə' Diozən' de'enə' nyojən nan de que yeban Jeso'osən' ladjo beṇə' guat ca'. ¹⁰ Na' beza'ato' beyej ližto'.

Maria beṇə' Magdalan' ble'ine' de que mbanczə Jeso'osən'

¹¹ Na' Marian' bega'ane' chbeže' cho'a bloj ban'. Na' lao chbeže'enə' bcheque'e bgüie' lo'inə'. ¹² Na' ble'ine' chopə angl zjənyaze' lachə' šyiš zjəchi'e lo'o ban', toe' chi' zda yichjlei na' yetoe' chi' zda xni'alei gan' gotə' cuerp che Jeso'osən'. ¹³ Nach gwse'e no'olən': —čBixchen' chbežo' no'olə'?

Na' le' boži'en gože' lega'aque': —Čhedə' babesyə'əyo'e Xana'anə', na' cabi n̄ezda' galə jəsyə'əsane'ene'.

¹⁴ Ca beyož gwna Marian' ca', gwyečjje' bgüie' traslə na' ble'ine' Jeso'osən' zeche' cože'enə', pero bito beyombia' Marian' le'. ¹⁵ Nach gož Jeso'osən' le': —No'olə čbixchen' chbežo'? čNon' cheyljo'?

Na' Marian' bene' xbab de que ben' chapə güert na'anə', na' gože'ene': —Šə le' babeyo'one'enə', gwna nada' galə jəyesano'one'enə' na' nada' yeyo'ane'.

¹⁶ Jeso'osən' gože' le': —Maria.

Na' Marian' gwyečjje' de'e yoblə na' gože'ene': —Raboni—, naquən dižə' ebreo na' zejen Maestr.

¹⁷ Jeso'osən' gože' le': —Bito goxo'o nada', la' bito n̄e'e yeyepa' ga'an zo Xa'anə'. Beyej lao disipl chia' ca' yelə' beṇə' ca' zjənaquə ca biša'a na' zana' na' gožga'aque' de que yeyepa' ga'an zo Xa'anə', ben' leczə naque' Xale. Naque' Dioz ben' cho'elaogua'a na' leczə naque' Dioz ben' cho'ela'ole.

¹⁸ Nach beza' Maria beṇə' Magdalan' bedəyedixjue'ine' neto' disipl de que bable'ine' Xanchon'. Na' be'elene' neto' dižə' de'en gož Jeso'osən' le'.

Disipl che Jeso'osən' besə'əle'ine' de que mbancze'

¹⁹ Na' ca bexjw že' ža dmigon' neto' disipl che' nžagto' txen. Na' zjənyeyjw puert ca' por ni che de'en bžebto' beṇə' blao che nasyon Izrael cheton'. Cata'əczla gocbe'ito' bazecha Jeso'osən' gwcholto'onə'. Nach gože' neto': —Leso binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen'.

²⁰ Ca beyož gwne' ca' blo'ine' neto' lo'o taque'e ca' na' cuit le'enə'. Na' bebeito' ble'ito' Xanchon'. ²¹ Nach goze'e neto' yetši'i: —Leso binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen'. Can' bselə' Xa'anə' nada' yežlyo nga par chona' xšine'enə', ca'aczən' əchselə'a le'e par gonle xšina'anə'.

²² Beyož gwne' ca' blobe' neto' nach gože' neto': —Le'e si' Spirit che Diozən'. ²³ Beṇə' ca' yesyə'ədinje xtolə'əga'aque'enə' napple yelə' chnabia' par ye'ega'aclene' de que bagwnitlaon.

Pero beṇə' ca' cui yesyə'ədinje xtoḷə'əga'aque'enə' napple yelə' chnabia' par ye'ega'aclene' de que bito n̄itlaon.

Tomasən' ble'ine' de que mban Jeso'osən'

²⁴ Na' Tomas ben' bososi'e Didimo laogüe de'en naque' beṇə' cuaš, lene' neto' šižiṇto', pero bito zoe' len neto' catə'ən bedəyelo'elao Jeso'osən'. ²⁵ Na' neto' gožto'one': —Bable'ito' Xan̄chon'.

Nach Tomasən' gože' neto': —Xte que le'ida' taque'e ca' na' əgwzebə xbenə'anə' gan' gwdebə clab ca', na' əgwzebə na'anə' cuit le'enə', nach šejli'a.

²⁶ Gozde to xman zezzoto' lo'o yo'onə' de'e yoblə, na' zo Tomasən' len neto'. Na' leczə zjənyeyjw puert ca', catə'əczla bezla' Jeso'osən' na' gozzeche' gwchoḷto'onə', na' gwne': —Leso binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen'.

²⁷ Nach gože' Tomasən': —Bgüia lo'o taca'a quinga na' bzeb xbeno'onə'. Na' bzeb na'onə' cuit li'a nga par nič šejli'o. Na' cui gaco' to beṇə' cui chejle'.

²⁸ Nach Tomasən' gože'ene': —Xana', na' Dioz chia'.

²⁹ Nach gož Jeso'osən' le': —Xte que ble'ido' nada' nach gwyejli'o. Mbalazəch len beṇə' cui yesə'əle'i nada' na' se'ejle'e.

Libr nga nyojən par nič šejle' beṇə' de que Jeso'osən' naque' Xi'in Dioz

³⁰ Na' de'e zan miḷagr de'e ben Jeso'osən' gan' zoto'onə' pero bito bzojga'aca'an nga. ³¹ Pero zjənyoj de'e quinga par nič sotezə sole šejle'ele de que Jeso'os na'an Xi'in Diozən' ben' gwlej Diozən' par gaquəlene' benəchən', na' par nič gatə' yelə' mban zejlicane chele laogüe de'en chonlilažə'əlene'.

21

Jeso'osən' blo'elaogüe' gažə disipl che' ca'

¹ Gwde goc de'e ca', Jeso'osən' bozloe' laogüe' neto' disipl che' yetši'i cho'a nisdəo' Galilea de'en leczə nzi' Tiberias. Quinga blo'elaogüe' neto': ² Txen zoto'onə' Simon Bedən', len Tomasən', na' Natanaelən' na' nada' na' beṇə' biša'a na' yečhopə disiplən'. Natanaelən' naque' beṇə' Cana, to yež de'e chi' gan' mbane Galilean'. Na' Tomasən' de'en naque' beṇə' cuaš nachən' bososi'ene' Didimo. ³ Simon Bedən' gože' neto': —Ša'ayetošca' gwxen beḷ.

Na' gožto'one': —Leczə gwza' neto'.

Nach gwza'ato' gwyejto' cho'a nisdəonə' na' gwyo'oto' to lo'o barcw. Pero že'enə' cuiczə no no bdole'eto'. ⁴ Na' che'eni'ilas bla' Jeso'osən' cho'a nisdəonə' pero na' neto' bito beyombi'ato' šə le'enə'. ⁵ Jeso'osən' gwne' zižjo gože' neto': —Xi'in da'ogua'a ɷgan beḷ ya'a gaocho?

Na' boži'ito' xtiže'enə' gožto'one': —Notono de.

⁶ Nach gože' neto': —Le'e gwzala' yixjw bel chelen' cuit barcon' lichalə na' əželeleb.

Nach bzala'əto' yixjw bel cheto'onə' na' xte caguə gwzoito' yecueto'on lo'o barcon' tant bel zan gwža' lo'inə'. ⁷ Nach nada' goža' Bedən': —Xancho na'anə'.

Nach Simon Bedən' cate goža'ane': “Xancho na'anə'”, le'e beyacwte' xalane'enə', la' de'e cho'o lo'olzan' nacue' par nič chone' žinə', na' le'e bexitə'əte' lao nisən' par nič byob bežine' gan' zo Jeso'osən'. ⁸ Na' neto' zeyo'oto' lo'o barcw da'onə' ze'e zenxobəto' yixjw belən' gan' ža' bel ya'a ca'. Caguə nactequəch zitə' cho'a nisda'onə', ca do yeto gueyoa metrzan'. ⁹ Na' cata' bežinto' cho'a nisda'onə' beyetjto' lo'o barcon' na' ble'ito' chi' yi' ya'aljən' na' xoa to bel ya'a laogüen', na' len yet. ¹⁰ Jeso'osən' gože' neto': —Le'e yeyoxə' la' bel ya'a ca' ze'e gwxenle nilə.

¹¹ Na' Simon Bedən' gwyeje' gan' chi' barcon' na' jəyeseže' yixjw belən' gan' nchejən. Nach bexobəto'on yo bižlə. Na' ža'an to gueyoa ši'inəyon bel xen. Na' bito gwchezə yixjon' la'anə'əczə bia zannə' gwža' lo'inə'. ¹² Jeso'osən' gože' neto': —Le'e da gaole xsil.

Na' ni toto' cui beyaxjeto' ye'eto'one': “¿No le?” la' gocbe'ito' de que Xancho na'aczənə'. ¹³ Jeso'osən' bgüigue'e gwxi'e yetən' na' bene' che cheto'. Na' leczə ca' bene' len belən'.

¹⁴ De'e nga beyon las blo'elao Jeso'osən' neto' disipl che' lao bebane' ladjo beṇə' guat ca'.

Jeso'osən' be'elene' Simon Bedən' dižə'

¹⁵ Na' ca bedaoto'onə' Jeso'osən' gože' Simon Bedən': —Simon xi'in Jonas žəchacuəchdo' chia' can' chsa'aque beṇə' quinga chia'?

Na' boži'en gože': —Xana' le' nezdə' de que chacda' chio'.

Jeso'osən' gože' le': —Bsed blo'i beṇə' ca' ze'e gwzolao chso'onlilažə' nada'.

¹⁶ Na' de'e əgwchop lase goze'ene': —Simon xi'in Jonas žəchacdo' chia'?

Na' Bedən' gože'ene': —Xana' le' nezdə' de que chacda' chio'.

Jeso'osən' gože' le': —Bgüia bye beṇə' ca' chso'onlilažə' nada'.

¹⁷ De'e əgwyon lase gože'ene': —Simon xi'in Jonas, žəchacdo' chia'?

Na' Bedən' gocchgüeine' de'e gože'ene' de'e gwyon lase: “¿Echacdo' chia'?” Na' gože' le': —Xana' le' neze nle'ido' yoguə'əlol. Le' nezdə' de que chacda' chio'.

Jeso'osən' gože' le': —Bsed blo'i beṇə' ca' chso'onlilažə' nada'.

¹⁸ De'e li əchnia' le' cata' goco' beṇə' güego' cuino' bočej doxpeyo'onə' na' gwyejo' con ga nazən chio'. Pero cata' gaco'

beṇə' golə, əgwli na'onə' na' beṇə' yoblə yoḱheje' doxpəyo'onə' na' yesə'əḱhe'e le' ga cui che'endo'.

¹⁹ Na' de'en gože'ene' ca' zeje dižə' de que Bedən' gone' ca si' Diozən' yelə' bala'an ca de'en gaquə Bedən' lao na' beṇə' mal ca' par so'ote'ene'. Gwde gwna Jeso'osən' can' gaquə ḱhe Bedən' nach gože' Bedən': —Da len nada'.

Jeso'osən' goquene' ḱhe Juannə'

²⁰ Na' beyeḱhj Bedən' ble'ine' nada' naogua' lega'aque' na' bene' xbab can' ḱhaque Jeso'osən' ḱhia', la' nada'an gwchi'a cuit Jeso'osən' žen' gwdaoto' xše'enə' txen catə'an goža'ane': “Xana, ḱnoxaczən' əgwde le' lao na' beṇə' ca'?” ²¹ Nach Bedən' gože' Jeso'osən': —Xana' ḱnac gaquə ḱhe benga?

²² Jeso'osən' gože' le': —Šə che'enda' ne'e zoczə benga xte catə'an yida' yetlas ḱbixa zedən' chaco'? Con gwzotezə gwzo benlilažə' nada' na' bzenag ḱhia'.

²³ De'e na'anə' gwditj dižə'anə' entr beṇə' ca' chso'onlilažə' Cristən' de que nada' bito gata'. Pero Jeso'osən' caguə gože' Bedən' cui gata'anə' sino gože'ene': “Šə nada' che'enda' ne'e zoczə' xte catə'an yida' yetlas ḱbixa zedən' chaco'?”

²⁴ Nada'an naca' disiplən' ben' goquene' ḱhei na' nezdə' can' goquə yoguə' de'e quinga babzoja'. Na' leczə' le'e nezczele de que dižə' lin' cho'a.

²⁵ Zanch de'e de de'e ben Jeso'osən' de'e cui zjənyoj. Žalə' zjənyoj yoguə'an na' tgüejə' tgüejən libr zan juisy zjəde žalə' ca'. De'e na'azən' chzoja'.

De'en Gwso'on Apostol Ca'

Jeso'osən' bene' lyebe sele'e Spirit che Diozən'

¹⁻² Teofilo dao', ca' naquə libr de'en bzoja' de'e nech, bzoja' che yoguə'əlol de'e güen de'e ben Jeso'osən' na' de'en bsed blo'ine' dezd catə'an gwzolaogüe' bsed blo'ine' xte catə'an beyepe' yoban'. Žlac bsed blo'ine'enə' gwleje' apostol che' ca' na' len yelə' chnabia' che Spirit che Diozən' bene' mendad naquən' so'one'. ³ Nach gwde gwso'ot beṇə' Jeso'osən', jəyeloe' laogüe' apostol che' ca'. Na' de'e zan de'e bene' par niḥ gosə'ənezene' de que mbancze'enə', na' gwdalene' lega'aque' choa ža na' bzejni'ine' lega'aque' can' chene'e Diozən' ṇabi'e beṇə' so'e latjə.

⁴ Na' žlac ṇe'e zo Jeso'osən' len apostol che' ca' bene' mendad cui yesyə'əžaše' syoda Jerosalenṇə' lgüegwzə. Gože' lega'aque' yesyə'əga'aṇe' yesə'əbeze' xte catə'an baḥ goc can' ben Xə' Diozən' lyebe gaquə, ca de'en bzejni'ine' lega'aque'. ⁵ Jeso'osən' goze'e lega'aque': —De'e zaque'enə' ca naquə Juannə' bchoe' beṇə' nis, pero entr yeto chopə ža, nada' gona' par niḥ gaquə to de'e zaquə'əche, gona' par niḥ yedəso Spirit che Diozən' lo'o yichjla'ažda'olen' ṇabi'an le'e.

Jeso'osən' beyepe' yoban'

⁶ Na' catə' bazjəndopə zjənžague' len Jeso'osən' gwse'ene': —Xanto' ĵəbabžin ža gono' ca yechoj ṇasyon Izrael chechon' xni'a beṇə' zitə' ca'?

⁷ Jeso'osən' gože' lega'aque': —Bito naquən par niḥ le'e ənezele bi ža bi orən' gon Xacho Diozən' de'e ca' babži'e bia' gone'. ⁸ Pero na' catə' yedəso Spirit che'enə' len le'e, gaquəlenən le'e len yelə' guac che'enə' par niḥ güe'ele xtiža'anə' syoda Jerosalen nga, na' doxen ga mbane Jodean', na' Samaritan' na' doxenlə lao yežlyon'.

⁹ Beyož gwna Jeso'osən' ca', lao chəsə'əgüia disipl che' ca' le' beyepe' yoban' to lo'o bejw na' bitoch besə'əle'ine' le'. ¹⁰ Na' ṇe'e chəsə'əgüiachgua disipl che' ca' le'e yoban' gan' besə'əle'ine' beyepe', catə'əczla gwsa'acbe'ine' bazjəzecha chopə angl len lega'aque' beṇə' zjənyaz lachə' šyiš. ¹¹ Na' beṇə' ca' chopə gwse'e lega'aque': —Beṇə' Galilea, ĵbixchen' chgüiale le'e yoban'? Catezəczən' ble'ile beyep Jeso'os nga yoban' catə'an bechoje' ladjwlen', ca'atezəczən' le'ile yide' de'e yoblə.

Gosə'əbeje' Matias par gaque' apostol lgua'a Jodən'

¹² Nach besa'aque' ya'a de'en nzi' ya'a Olibos jəya'aque' Jerosalenṇə', na' naquə galə'əzə Jerosalenṇə' to catə'ətə'an de

lsens sa'aque' ža dezcanzən' segon costombr che beṇə' Izrael ca'. ¹³ Na' catə' besə'ažine' Jerosalennə' apostol ca' šnej na' beṇə' ca' zjənžague' besyə'əgüie' gan' nite'enə' lo'o cuartən' zo žcuia la'alə. Apostol ca' šnej beṇə' quinga: Bedən', Jacobən', Juannə', Ndrəsən', na' Lipən', Tomasən', Bartolomen', Mtion' na' Jacob xi'in Alfeo, na' Simon ben' chon txen len partid de'en nzi' Cananista, na' Jodəsən' beṇə' bišə' Jacobən'. ¹⁴ Yoguə' ža gwnitə'ətezə gwnitə' apostol ca' šnej gwso'one' orasyon txen len beṇə' ca' zjənaquə bišə' Jeso'osən' na' len Maria xna' Jeso'osən' na' len yeziquə'əchlə no'ol ca' zjənžague'.

¹⁵ Na' ca tyemp na' Bedən' gwzeche' ladjo to gueyoa galjə beṇə' ljuežj chio'o chonlilažə'əcho Jesocristən' par be'elene' lega'aque' dižə'ən, na' gože' lega'aque': ¹⁶ —Beṇə' bišə', Spirit che Diozən' benən par nich de'e Rei Dabin' bzoje' na' be'e dižə' che Jodən' ben' gwche'e beṇə' ca' gosə'əzen Jeso'osən' gan' jesə'əšague'ene'. Na' benən byen goc complir can' nyoj Xtižə' Diozən' che'. ¹⁷ Jodən' goque' txen len neto' apostol, na' bene' txen len neto' yoguə'əloł de'en gwyo'o lao na'ato' bento'. ¹⁸ Na' Jodən' gwxi'e to pedas yežlyo len laxjue' de'en gwxi'e par de'e malən' bene' bdie' Jeso'osən' lao na' beṇə' ca'. Pero na' bexope' gan' golə'adite'enə' na' gošj le'enə' na' doxen xjlo'enə' bchoj. ¹⁹ Yoguə'əloł beṇə' ža' Jerosalennə' gosə'ənezene' can' goc che'enə' na' de'e na'anə' bosə'əsi'e yežlyon' Aseldama na' xtižə'əga'aque'enə' zeje dižə' yežlyo chen. ²⁰ Na' de'en gwso'one' ca' goc can' nyoj to Salmo nan:

Liže'enə' gaquən to yo'o daš, notono no so' na'.

Na' leczə nyojən nan:

Na' te beṇə' yoblə gwlane' xlatje'enə'.

²¹ Na' nitə' beṇə' entr chio'o nga beṇə' bagwso'on txen len chio'o bedote lao gw dalen Xancho Jeso'osən' chio'o. ²² Bagwso'one' txen dezd catə' de'e Juannə' bchoe' le' nis xte catə'ən beyepe' yoban', na' cheyalə' cuejcho toe' gone' txen len neto' apostol güe'eto' dižə' can' beban Xancho Jeso'osən' ladjo beṇə' guat ca'.

²³ Na' gosə'əbeje' chopə beṇə', toe' Jwse ben' le Barsabas, na' leczə le' Josto, na' ben' yeto Matias. ²⁴⁻²⁵ Nach gwso'one' orasyon gwse'e Diozən': —Xanto' le' nombi'o yichjla'aždao' yoguə'əloł beṇə'. Entr beṇə' ca' chopə blo'išguei neto' noe' bagwlejo' par tie' gwlane' xlatjə Jodən' par gague' apostol na' gone' xšino'onə' txen len neto', ca naquə Jodən' gwlejyichje' de'en ngo'o lao ne'enə' gone' na' bazjəyede' gabil gan' naquən yeyeje' yelə' güen de'e mal che'enə'.

²⁶ Nach gwso'one' rif par gosə'ənezene' non' bagwlej Diozən' na' Matiasən' bchoje' na' gwso'onene' cuent len apostol ca' šnej.

2

Can' goquə catə'an bidə Spirit che Diozən'

¹ Na' bžin ža lni de'en ne' Pentecostes, na' apostol ca' na' yoguə'əloł beṇə' ca' bagwso'onlilažə' Jesocristən' zjəndopə zjənžague' txen tozə latjə. ² Na' to de repentzə goc to sšag le'e yoban' ca sšag che to be' bdon' gual na' nenxejə lo'o yo'o gan' zjəchi'enə'. ³ Na' besə'əle'ine' to de'en naquə ca yi' bel' na' bžinte latə' güejə de'enə' chalə'əniṇ gan' zjəchi' to toe'. ⁴ Ca' goquə bedənabia' Spirit che Diozən' yichjla'aždao' to toe', na' Spiritən' beṇən par nič gosə'əzolaogüe' gwso'e gwde gwdeleḏ dižə' de'e gwse'ejni'i beṇə' zitə' ca'.

⁵ Na' ca tyempən' beṇə' zan beṇə' Izrael ca' ža' Jerosalennə' beṇə' chso'elao' Diozən', za'aque' zan yež yoblə lao yežlyon'. ⁶ Na' catə' gwse'enene' sšaguən' de'en goquə lo'o yo'o gan' ža' apostol ca', zan beṇə' Izrael ca' besə'əžague', na' lechguale besyə'əbanene' chedə' to toe' gwse'enene' chso'e beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' dižə' de'e chəsə'əne to toe'. ⁷ Bito gwse'ejni'ine' bin' chac na' besyə'əbanene', gosə'əne': —¿Ecaguə beṇə' Galilea beṇə' quinga chso'e dižə'ənə'? ⁸ ¿Nactexa chaquən' to tocho chenecho chso'e dižə' can' chso'e beṇə' gwlaž checho ca' dižə'? ⁹ Bałcho naccho beṇə' Partia na' bałcho beṇə' Media, na' bałcho beṇə' Elam, na' bałcho beṇə' Mesopotamia. Na' yebałcho beṇə' Jodea, na' yebałcho beṇə' Capadosia, yebałcho beṇə' Ponto, yebałcho beṇə' Asia, ¹⁰ yebałcho beṇə' Frigia na' beṇə' Panfilia, na' yebałcho beṇə' Egipto, na' yebałcho za'acho yež Africa ca' de'en zjəchi' delant Sirene. Na' entr chio'o za'acho Roman' bałcho goljcho naccho beṇə' Izrael na' yebałcho ben cuincho beṇə' Izrael. ¹¹ Na' bałcho naccho beṇə' Creta na' beṇə' Arabia. Na' gatə'ətezə beṇə' naccho, yoguə'əcho chenecho chso'e beṇə' Galilea quinga xtižə'əchon' de'en chaccho, chso'e dižə' che de'e zan de'e baben Diozən' de'e zaquə' yebanecho.

¹² Na' yoguə' beṇə' ca' besə'ədobə choso'ozenague' besyə'əbanene' na' gwsa'acžejlaže'e che de'en chaquən', na' zane' gosə'əne': —¿Bi zejen de'e nga chaquən'?

¹³ Na' yebale' gwso'one' borl gosə'əne': —Beṇə' quinga chesə'əzožene'.

Dižə' de'en be' Bedən' len beṇə' Izrael ca' besə'əžag

¹⁴ Na' Bedən' gwzeche' lao beṇə' ca' txen len apostol ca' yešnej na' be'e dižə'ən zižjo gože' beṇə' ca' zjənžaguən': —Le'e beṇə' Jodea na' notə'ətezəchle zole Jerosalennə', che'enda' gwzenagle chia' na' gonle xbab che de'en ze'e nia' le'e. ¹⁵ Beṇə' ljuježja' quinga bito chəsə'əzožene' can' chaquele, la' ne'e naquə tempran. ¹⁶ Bachac can' bzoj de'e profet Joelən' ben' be' xtižə' Diozən' cana', bzoje' de'en gwna Diozən', nan:

17 Catə' bazon əžin tyemp par šo'o fin che yežlyon'
 nada' Dioz gona' par nič Spirit chia'anə'
 yedəson len beṇə' ža' doxen lao yežlyon'.
 Na' gona' par nič xi'inle ca' so'e xtiža'anə'
 na' beṇə' byo xcuidə' ca' yesə'əle'idaogüe'ene' bi de'en gona'
 par yesə'əle'idaogüe'ene',

na' güe'elena' beṇə' byo golə ca' dižə' lao bišgal čhega'aque'enə'.
 18 Na' yoguə' beṇə' ca' chso'on xšina'anə' la'anə' beṇə' byo o
 la'anə' no'olə, yedəso Spirit chia'anə' len lega'aque' par
 nič so'e xtiža'anə'.

19 Gona' par nič gaquə de'en cui noṇə' le'i le'e yoban' na' lao
 yežlyon'.

Gwlo'a yelə' guac chia'anə' len chen, len yi' na' len žen de'en
 naquə ca bejw.

20 Cuich əgwse'eni' bgüižən',
 nach bio'onə' yeyaquən xṇa ca color che chen antslə ze'e əžin
 ža yida' de'e yoblə
 par čhoglaogua'an che yoguə'əloł beṇə' šə non' napə dolə,
 nadan' naca' Xanle.

Gaquən to ža žialao xen,
 na' gwlo'a yelə' guac xen chia'anə'.

21 Na' gaquə de que notə'ətezə beṇə' yesə'əṇab goclen laogua',
 nada' naca' Xanle gona' par nič cui žjəya'aque' lao yi' gabił.
 Can' gwna Diozən' na' bzoj de'e profet Joelən' len, ben' be' xtižə'
 Diozən' cana'.

22 Na' le'e beṇə' Izrael gwlaž chia', legwzenag chia'. Ca naquə
 Jeso'osən' ben' naquə beṇə' Nasaretən', Diozən' blo'ine' le'e de
 que naque' beṇə' zaque'e. Diozən' bene' par nič Jeso'osən'
 bene' miłagr na' bichlə de'e zaquə' yebanecho par ble'ile, can'
 nezczenə'. 23 Lao yelə' neze che Diozən' bin' ze'e gaquə che
 Jeso'osən', bsi'e xneze par nič Jodən' benene' lao na'alən' na'
 benle par nič beṇə' mal ca' gwso'ote'ene' bosode'ene' le'e
 yag corozən'. 24 Pero na' Diozən' bolis bosbane'ene' ladjo beṇə'
 guat ca', čhedə' bito gwzoi yelə' gotən' ṇabia'an le'. 25 Quinga
 bzoj de'e Rei Dabin' xtižə' Jeso'osən' gan' nyoj Xtižə' Diozən'
 nan:

Nezda' de que Xana' Diozən' zoe' len nada' do tyempte
 na' chaclene' nada' par nič cui bi chžeba'.

26 De'e na'anə' zoa' mbalaz na' cho'a dižə' can' chebeida'
 na' nezda' yolis yosbane' nada' ladjo beṇə' guat ca' catə' bagota'.

27 Dioz chia' nezda' bito yocua'aṇo' nada' gan' ža' beṇə' guat ca',
 ni que go'o latjə gožə' cuerp chia'anə',
 nadan' naca' Xi'inon' na' naquə la'aždaogua'anə' xi'ilažə'.

28 Bablo'ido' nada' naquən' gona' par nič əbana' zejlicane
 na' lechgualə mbalaz soa' yedote de'en zoleno' nada'.

29 Beṇə' Izrael, nezecho de que de'e xaxta'ocho Rei Dabin' gote' na' boso'ocuaše'ene'. Na' nombi'acho yo'o de'en zo gan' boso'ocuaše'ene'. 30 Na' de'e Rei Dabin' ža be'e dižə' can' bzejni'i Diozən' le' cana'. Gwne' naquən segor can' ben Diozən' lyebe de que to beṇə' galjə lao dia che'enə' nabi'e Izraelən' can' gwnabia' le'enə'. 31 Diozən' bene' par nič de'e Rei Dabin' gwneze' can' gaquə na' de'e na'anə' be'e dižə' che Cristən' ben' babselə' Diozən' par chaclene' nasyon chechon'. Gwne' de que Cristən' yebane' na' bito yega'ane' gan' ža' beṇə' guat ca' na' nic gožə' cuerp che'enə'. 32 Na'a ža, Diozən' bolis bosbane' Jeso'osən' ladjo beṇə' guat ca' na' neto' naquəto' testigw de que beyas bebane'enə'. 33 Na' Diozən' len yelə' guac che'ene' bene' par nič beyep Jeso'osən' gan' zoe'enə' na' chnabi'e txen len le'. Na' Diozən' bnežjue'ene' Spirit che'enə' can' bene' lyebe. Na' Jeso'os na'anə' babene' milagr nga de'en babenele na' de'en bable'ile, babene' par nič zedəso Spiritən' len neto'. 34 Caguə de'e Rei Dabi na' ben' beyep yoban', sino de'e Dabin' bzoje' che Jeso'osən' gwne':

Xancho Diozən' gože' Xana'anə':

“Gwche'edo' cuita' nga nabi'acho txen,

35 na' gona' par nič nitə' de'e ca' chso'on contr le' na' beṇə' contr chio' ca' xni'onə'.”

36 Na' yoguə' chio'o beṇə' Izrael cheyalə' nezecho de'en ngan' che Jeso'osən' ben' betle bda'alene' le'e yag corozən'. Diozən' gwleje'ene' par nič naque' Xanchon' na' naque' Cristən', zeje dižə' ben' bsele'e par chaclene' nasyon chechon'.

Can' gwna Bedən' gože' beṇə' Izrael ca' zjənžaguən'. 37 Na' catə' beṇə' ca' zjənžaguən' gwse'enene' xtiže'enə' de'e juisy de'e gwsa'aque' lo'o la'ažda'oga'aque'enə', nach gwse'e Bedən' na' apostol ca' yelə': —Beṇə' gwlaž, žbin' cheyalə' gonto' ža?

38 Nach Bedən' gože' lega'aque': —Cheyalə' yedinjele xtolə'əle ca' par nič Diozən' yezi'ixene' chele na' choale nis par yesə'əneze beṇə' de que bachonlilažə'əle Jesocristən'. Nach Diozən' gone' le'e Spirit che'enə' son lo'o yichjla'ažda'olen'. 39 Diozən' gone' notə'ətezle Spirit che'enə' can' none' lyebe, le'e na' xi'inle ca' na' notə'ətezə beṇə' zitə', la' chnežjue'en yoguə' beṇə' chbeje' par chsa'aque' xi'inə'.

40 Nach Bedən' be'elene' lega'aque' dižə' zan, na' gwneyoine' lega'aque' gože': —Leyechoj lao de'e malən' de'en chso'onchgua beṇə' ca' cui zjənombia' Diozən'.

41 Ca' goquən' beṇə' ca' gwse'ejle' che dižə' de'en be' Bedən' gosə'əchoe' nis. Na' lao žanə' šona' mil beṇə' ca' gwso'onlilaže'e Jeso'osən' na' gwsa'aque' txen len yeziquə'əchlə beṇə' bachso'onlilažə'əcze' le'. 42 Yogue'e gwnitə'ətezə gwnite'e gosə'ənaogüe' de'en boso'osed boso'olo'i apostol ca' lega'aque'

na' gwsa'aque' tozə len yeziquə'əchlə beṇə' gws'o'onlilažə' Jeso'osən' na' gwse'ej gwsa'ogüe' txen na' gwnitə'ətezə gwnite'e gws'o'one' orasyonṇə' txen.

Can' gws'o'on beṇə' ca' gws'o'onlilažə' Cristən' de'e neche

⁴³ Na' yoguə'əzə beṇə' besyə'əbanene' can' gws'o'on apostol ca' miḷagr zan len yelə' guac che Diozən'. ⁴⁴ Na' beṇə' ca' bachso'onlilažə' Jesocristən' gwsa'aque' tozə na' gws'o'one' tozə yoguə'əloḷ de'en zjədeine'. ⁴⁵ Na' gws'o'ote'e byen čhega'aque'ena' na' bichlə de'e ca' zjədeine' na' mech de'en besə'əle'ine' čhein' gosə'əyise'en entr yoguə'əloḷga'aque' segon de'en besə'əyažje to toe'. ⁴⁶ Na' tža tža besə'ədopə besə'əžague' yo'odao' əblaonə' na' leczə gwse'ej gwsa'ogüe' txen liž to toga'aque' na' gwnite'e mbalaz na' besyə'əbeine' gws'o'one' txen. ⁴⁷ Gwnitə'ətezə gwnite'e gws'o'elaogüe'e Diozən'. Na' gwsa'azlažə' beṇə' yeziquə'əchlə can' gws'o'one'ena'. Na' tža tža Xancho Diozən' bene' par nič gwyanch beṇə' ca' gws'o'onlilažə' Jesocristən'.

3

Besyə'əyone' to beṇə' coj

¹ Na' to ža Bedən' na' Juannə' ja'aque' yo'odao' əblaonə' do cheda šonə, or catə' chso'on beṇə' Izrael ca' orasyon segon costombr čhega'aque'ena'. ² Na' gwzo to beṇə' nxiṇj ni'ena' dezd goljtie' na' yoguə' ža gosə'əbec beṇə' le' cho'a puert che yo'oda'onə' puert de'en nzi' "De'e Xochē", par gwṇabe' carida lao beṇə' ca' chja'ac yo'oda'onə'. ³ Nach catə' besə'əžin Bedən' na' Juannə' yo'oda'onə' na' be'ena' nxiṇj ni'ena' bolgüiže' lega'aque' yoso'onežjue'ene' mech. ⁴ Nach Bedən' na' Juannə' gosə'əbeze' na' bosə'əgüiachgüe'ene' na' Bedən' gože'ene': —Bgüia neto'.

⁵ Na' be'ena' bene' xbab yoso'onežjue'ene' mechən'. ⁶ Pero Bedən' gože'ene': —Bito bi mech chia' de gona' le', pero de to de'e gona' gaquəlena' le'. Por yelə' guac che Jesocristən' ben' naquə beṇə' Nasaretən' chona' mendad gwzoža' na' gwda.

⁷ Nach Bedən' bexe'e na' liča be'en bsože'ene', na' le'e gocte gwzeche' na' ni'e ca' le'e besyə'əyacten gual na' leczə ca' bečṇj ni'e ca'. ⁸ Na' catə' gocbe'ine' babesyə'əyac ni'e ca' gual bxite'e yelə' chebei che'ena'. Na' gwyo'e cha'ašil che yo'oda'onə' len lega'aque' chxite'e na' cho'elaogüe'e Diozən'. ⁹ Na' beṇə' ca' ža' cha'ašilan' besə'əle'ine' can' chde' chxite'e na' cho'elaogüe'e Diozən'. ¹⁰ Na' gwsa'acbe'ine' de que naque' ben' chbe' chṇab carida yoguə' ža cho'a puert che yo'oda'onə' puert de'en nzi' "De'e Xochē", na' lechguale besyə'əbanene' de que babeyaque ni'ena'.

Bedən' be'e xtižə' Diozən' cha'ašil che yo'oda'onə'

11 Na' to cha'ašil che yo'oda'onə' nzi'in "Che de'e Salomonṅə". Cha'ašil na' gwyey ben' beyaque ni'enə' len Bedən' na' Juannə'. Bitō bsane' lega'aque', con bexe'e na'aga'aque'enə', na' yoguə' beṅə' ca' ža' yo'oda'onə' besə'əžagsese' par jəsə'əgüie'ene' chedə' besyə'əbanchgüeine' de'en babeyaque be'enə'. 12 Na' catə' Bedən' ble'ine' de que bazjənžag beṅə' zan gan' nite'enə' nach be'elene' lega'aque' dižə' gože' lega'aque': —Le'e beṅə' gwlaž chia' beṅə' Izrael, chebanele can' babeyaque be'enga. De repent chaquele de que por yelə' guac cheton' bento' par niçh beyaque be'enga o šə chaquele beyaquene' por ni che de'en chonchguato' can' chazlažə' Diozən', pero caguə ca'anə'. 13 De'e xaxta'ocho Abraannə', Isaaquən' na' Jacobən' gwso'elaogüe'e tozə Diozən' ben' cho'ela'ocho, na' Dioz na'anə' bnežjue' yelə' bala'an xen che Xi'ine' Jeso'osən'. Pero le'e bdele Jeso'osən' lao na' jostis ca' par gwso'ote'ene' na' bžonle catə' Pilatən' gone'ene' əgwsane'ene'. 14 Can' benle len Jeso'osən' la'anə'əczə naque' beṅə' la'aždao' xi'ilažə' juisy na' naque' le'ezelaogüe beṅə' güen. Nach gwṅable bosan Pilatən' to beṅə' güet beṅə' de ližyan' lgua'a Jeso'osən'. 15 Na' ca naquə Jeso'osən' ben' əbxe yelə' mban zejlicanən', le'enə' betle pero na' Diozən' bolis bosbane'ene' ladjo beṅə' guat ca'. Neto' ble'ito'one' na' cho'eto' dižə' de que bebane' ladjo beṅə' guat ca'. 16 Na' chle'ile benga cui goquə sa' na' nombi'alene', na' cheyalə' ənezele de que Diozən' beyone' ni'enə' chedə' chonlilažə'əto' Jeso'osən'. De'e yoblə nia' de que de'en chonlilažə'əto' Jeso'osən' de'e na'anə' Diozən' bene' par niçh beyacšao' ni'a benga can' chle'ilen'.

17 Beṅə' bišə' dao', nezda' de que le'e na' beṅə' golə blao chele ca' betle Jeso'osən' laogüe de'en cui gwyejni'ile de que Dioz nan' bsele'ene'. 18 Naque' Cristən' ben' gwlej Diozən' par gaquəlene' nasyon chechon'. Can' goquə goc complir de'e ca' ben Diozən' mendad boso'ozož de'e profet ca' che Cristən' antslə ze'e sele'ene'. Gwso'e dižə' de que yoso'oçhi' yoso'osaquə' beṅə' le' na' so'ote'ene'. 19 Na'a ža leyoša' xbab chelen' na' le'e yediņje xtolə'əle ca' par niçh Xancho Diozən' gwnitlaogüe'en na' par niçh gone' ca' sole mbalaz. 20 Nach Xancho Diozən' sele'e Jeso'osən' yežlyo nga yetlas ben' gwleje' gwllalte par naque' Cristən'. 21 Pero chonən byen yega'an Jesocristən' yoban' xte catə' əžin ža gon Diozən' par niçh yežlyon' yeyaquən de'e cobə. La' Diozən' bene' par niçh de'e profet ca' beṅə' ca' gwleje' par gwsa'aque' lažə' ne'enə' na' gwso'e xtiže'enə' cana'ate boso'ozože' de que yeyaquən de'e cobə. 22 De'e Moizezən' be'elene' de'e xaxta'ocho ca' dižə' gože' lega'aque': "Xancho Diozən' sele'e yeto beṅə' lao dia

chelen' par güe'elene' le'e xtiže'enə' can' bsele'e nada'. Che be'enan' gwzenagle bitə'ətezə əne'. ²³ Na' Diozən' gone' par nich yesə'əbiayi' yoguə' beṇə' ca' cui yoso'ozenag che be'enə' əsele'e." Can' gož de'e Moizezən' de'e xaxta'ocho ca'.

²⁴ Le'egatezə ca' yoguə'əloj de'e profet ca' beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana' gwzolaozən' len de'e Samuelən' na' beṇə' ca' gwsa'ac gwdechlə gwso'e dižə' che tyemp nga zocho na'a na' che de'e ca' bachac na'a. ²⁵ De'e profet ca' zjənaque' xaxta'ocho na' lyebe de'en ben Diozən' len de'e Abraannə' de que gone' güen len xi'in dia che'enə' naquən par chio'o. Gože' de'e Abraannə': "Por xi'in dia chio' beṇə' nitə' to to nasyon nite'e mbalaz." ²⁶ Can' chac, Diozən' gwleje' Xi'inen' bsele'ene' por ni checho na' gone' par nich to tole sole mbalaz šə yedinjele xtolə'əle ca'.

4

Bedən' na' Juannə' nite'e lao beṇə' gwnabia' ca'

¹ Ne'e chso'elente Bedən' na' Juannə' beṇə' ca' dižə' catə' besə'əžin balə bχoz che beṇə' Izrael ca', na' beṇə' gwnabia' che yo'odao' əblao chega'aque'enə' na' beṇə' sadoseo ca' beṇə' ca' cui chse'ejle'e de que yesyə'əban beṇə' guat ca'. ² Beṇə' sadoseo ca' chəsə'əže'e de'en choso'osed choso'olo'i Bedən' na' Juannə' beṇə' ca' zjənžaguən', choso'ozejni'ine' lega'aque' de que gwžin ža catə' yesyə'əban beṇə' guat ca' chedə' beban Jeso'osən'. ³ Na' beṇə' blao ca' gosə'əzene' Bedən' len Juannə' na' gosə'əyixjue' lega'aque' ližyan' sin cui gwsa'ogüe' xya chega'aque' can' cheyalə', chedə' bachexjw že'enə' na' bito golə'əch so'one' yelə' jostis chega'aque'enə' že'enə'. ⁴ Na' ca naquə beṇə' ca' gwse'ene choe' Bedən' na' Juannə' xtižə' Diozən' zane' gwso'onlilaže'e Cristən', na' txen len beṇə' ca' bagwso'onlilaže'ene' antslə gwnitə' gueyə' mil beṇə' byo cui cuent no'olə.

⁵⁻⁶ Na' beteyo beṇə' gwnabia' che beṇə' Izrael ca', beṇə' golə blao ca' na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizezən' besə'ədopə besə'əžague' Jerosalennə' len Anasən' ben' naquəch bχoz əblao na' len Caifasən' na' Juannə' na' Ljandr na' nochlə beṇə' ca' zjənaque' bišə' ljuežj ben' naquəch bχoz əblaon'. ⁷ Nach gwso'one' mendad jəsə'əxi'e Bedən' na' Juannə' na' gosə'əṇabene' lega'aque': —¿Non' ben lsens chele par beyonle be'enə' nxinjən'? o ¿non' ben mendad par beyonlene'?

⁸⁻⁹ Na' ca naquə Spirit che Diozən' gwnabia'an yichjla'aždao' Bedən' nach benən par nich gože' beṇə' ca': —Le'e beṇə' gwnabia' na' beṇə' golə beṇə' blao che Izraelən', chṇable nac goquən beyonto' be'enə' nxinj ni'enə'. ¹⁰ Yoguə'əle cheyalə' gwzenagle na' ənia' le'e, de que le'e betle Jesocristən' be'enə'

naquə beṇə' Nasaret, bda'alene' to le'e yag coroz, pero Diozən' bolis bosbane'ene' ladjo beṇə' guat ca', na' Jesocrist nan' bene' yelə' guac beyaque bengā. ¹¹ Jesocristən' naque' le'ezelaogüe beṇə' zaque'e, pero bito bzenagle che'. De'e na'anə' gwxaquə'əlebene' ca to yej de'en naquə le'ezelaogüe de'e güen na' le'e gwxaquə'əlebele ca beṇə' güen yo'o beṇə' jəsə'əçho'on yejən' de'e naquəch yej güen, pero yejən' banaquən yej squin ṇa'a. ¹² Tozə Jesocristən' gwaquə yebeje' beṇə' xni'a de'e malən', na' notono nochlə zo doxen lao yežlyon' beṇə' gaquə yebej chio'o xni'a de'e malən' sino tozə Jesocristən'.

¹³ Besyə'əbane beṇə' gwnabia' ca' can' boži'i Bedən' na' Juannə' xtižə'əga'aque'enə' sin cui besə'əžebe', len nachbia' zjənaque' beṇə' yixə' na' bito zjənsedteque'. Nach gwsa'acbe'ine' de que beṇə' ca' bito chesə'əžebe' çhedə' bagosə'ədalene' Jeso'osən'. ¹⁴ Na' de'en zecha ben' beyaque ṇi'enə' txen len Bedən' na' Juannə' bito besyə'əžele beṇə' gwnabia' ca' bi xya sa'ogüe' çhega'aque'. ¹⁵ Nach besyə'əbeje' apostol ca' fuerlə žlac boso'oxi'e entr ljuēžjga'aque' naclə so'one'. ¹⁶ Na' beṇə' gwnabia' ca' gwse'e ljuēžjga'aque': —çBi goncho len beṇə' quinga? Yoguə' beṇə' ža' Jerosalen nga zjənezene' de que gwso'one' to miłagr xen na' bito gaquə ye'echo beṇə' de que bito gwso'one' miłagrən'. ¹⁷ Letechozə goncho par niç cui gasə' laljə dižə' de'en çhso'enə'. De'e na'anə' cheyalə' ye'echo lega'aque' gatə' castigw gual çhega'aque' šə so'eche' xtižə' Jeso'osən'.

¹⁸ Nach gwsa'axe' Bedən' na' Juannə' de'e yoblə na' gwse'e lega'aque' cuich so'e dižə' che Jeso'osən' na' cuich no yoso'osed yoso'olo'ine' che'. ¹⁹ Nach Bedən' na' Juannə' bosyo'oži'en gwse'e lega'aque': —Legon xbab che de'e nga, çəchaquele chene'e Diozən' gwzenagto' chele o šə chene'ene' gwzenagto' che'enə' ža? ²⁰ Bito gaquə cuzəto' cuich güe'eto' dižə' che de'e ca' bable'ito' na' babeneto' che Jeso'osən'.

²¹⁻²² Na' de'e zan de'e gwse' beṇə' gwnabia' ca' lega'aque' par yoso'ošebe' lega'aque'. Pero na' bito besə'əželene' naclə so'one' lega'aque' castigw çhedə' beṇə' zan çhso'e yelə' choçcwlen che Diozən' de'en beyaque be'enə'. Mazəchlə çhoa izene' na' dezd goljtie' cui goquə se'e. Na' beṇə' gwnabia' ca' cui gwse'enene' yoso'oše'e beṇə' zan ca', de'e na'anə' bosyo'osane' Bedən' na' Juannə'.

Gosə'əṇabene' Diozən' gaquəlene' so'e xtižə'enə' sin cui yesə'əžebe'

²³ Na' Bedən' len Juannə' catə' bosyo'osan beṇə' gwnabia' ca' lega'aque' jəya'aque' gan' nitə' yeziquə'əchlə beṇə' ca' çhso'onlilažə' Cristən' na' gwso'elene' lega'aque' dižə' yoguə'əloł can' əgwse' bçoz əblao ca' na' beṇə' golə blao ca' lega'aque'.

24 Na' beṇə' ca' catə' gwse'enene' dižə'an tozə can' gwso'one' xbab len lega'aque' na' gwso'one' orasyonṇə' lao Xacho Diozə'n gosə'ne': —Xanto' Dioz, len' beno' yoban' na' yežlyon' na' nisda'onə'. Len' beno' beṇəch, bia ca' chsa'aš na' biquə'əchlə de'e zjəde, na' len' chnabi'o doxenlə. 25 Na' Spirit chio'onə' beṇən par nič de'e Rei Dabin' bzenague' chio' na' bzoje' dižə' quinga de'en nan:

Beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael chsa'ase' contr le' Xanto' Dioz,

pero bitoczə gaquə can' chso'one' xbabən'.

26 Beṇə' gwnabia' che ṇasyon ca' na' che yež ca' txenṇə' zjənaque' chso'one' contr le' Xanto' Dioz, na' contr Xi'ṇo' Cristən' ben' bselo'o par gaquəlene' ṇasyon Izrael cheto' nga.

27 Na' lao' syoda ngan' besə'ədobə Rei Erodən' na' Ponsio Pilatən' na' beṇə' cui zjənaque' beṇə' Izrael, na' len beṇə' Izrael ca'. Na' yogue'e gwso'one' txen par gwso'ote' Xi'ṇo' Jeso'osən' ben' naquə beṇə' la'aždao' xi'ilažə' juisy, ben' gwlejo' par gaquəlene' ṇasyon cheto' nga. 28 Gwso'one' can' bsi'o xṇeze gaquə na' can' gwdixjui'o cana'ate. 29 Na' ṇa'a ža Xanto', bgüia can' chso'on beṇə' gwnabia' ca' chse'enene' yoso'ošebe' neto' beṇə' güen žin chio', na' goclen neto' par nič cui žebto' güe'eto' xtižo'onə'. 30 Na' catə' güe'eto' xtižo'onə' blo'ešga yelə' guac che Xi'ṇo' Jeso'osən' beṇə' la'aždao' xi'ilažə' juisyən' ca de'en gaquə no miłagr, na' yesyə'əyague no beṇə' chsa'acšene na' gaquə bichlə de'e yesyə'əbane beṇə'.

31 Na' catə' beyož gwso'one' orasyonṇə' ca' Diozə'n bene' par nič gwxo' gan' zjəndopə zjənžague'enə' na' Spirit che'enə' bedəṇabia'achən yichjla'ažda'oga'aque'enə' na' goclenən lega'aque' par gwso'e xtiže'enə' sin cui besə'əžebe'.

Gwso'one' de'en zjəde chega'aque' tozə

32 Na' yoguə' beṇə' ca' gwso'onlilažə' Cristən' tozə can' goquə yichjla'ažda'oga'aque'enə'. Na' yoguə' bi de'en zjəde chega'aque'enə' gwso'one'en tozə na' notono gwna: “Čhia' de'e nga”, o “Čhia' de'e na”, la' naquən che yoguə'əga'aque'.

33 Na' apostol ca' gwnitə'ətezə gwnite'e boso'ozejni'ine' beṇə' de que Jeso'osən' bebane' ladjo beṇə' guat ca'. Na' Diozə'n goclenchgüe' lega'aque' len bi de'en gwso'one' na' bene' par nič beṇə' yeziquə'əchlə gwsa'apəchgüe' lega'aque' respet. 34 Can' goquə bito bi bi goquə fal't bi de'en besə'əyazje beṇə' ca' gwso'onlilažə' Cristən', chedə' beṇə' ca' gotə' yežlyo chega'aque' o ližga'aque' tgüejə gwso'otəga'aque'en. 35 Na' mech de'en besə'əle'ine' che to ton boso'onežjue'en apostol ca' na' apostol ca' gosə'əyise'en len beṇə' ca' yelə' con noe' byažjene'en. 36 Can' ben to beṇə' Čipre beṇə' le Jwse. Naque' beṇə' goljə lao dia

che de'e Lebin' na' apostol ca' bosə'əsi'ene' Bernabe, zejen dižə' ben' chtipe' lažə'əcho. ³⁷ Jwse na'anə' bete'e to yežlyo che'enə' na' mech de'en ble'ine' cheinə' bnežjue'en apostol ca'.

5

De'e mal de'en ben Ananias na' Safira

¹ Na' zo to beṇə' le Ananias na' no'ol che'enə' Safira, na' Ananiasən' bete'e to yežlyo che'enə'. ² Pero na' bosə'oxi'e entr lega'acze' yoso'oxoayague' apostol ca' yoo'onežjue' to partzə mech de'en besə'əle'ine' cheinə' na' se'e lega'aque' de que doxenəṇṇə'. Nach gwyej Ananiasən' na' bnežjue' mechən'. ³ Nach Bedən' gože'ene': —Ananias, ¿bixchen' bzenago' che gwxiye'enə' par chacdo' əxoayago' Spirit che Diozən', nao' neto' de que choṇo' doxen mechən' de'en ble'ido' che yežlyon' len bagwlo'oša'ole to partən' par cuinlen'? ⁴ Chio' yežlyon' catə' cuinə' goto'on, na' chio' mechən' de'en ble'ido' catə' beto'on na' zaco'o par beno' bi che'endo' len len. De'e malən' benle ca de'en goquele əxoayagle len de'en benle neto'. Caguə contr neto'onə' babenle de'en benlažə'əle sino contr Dioz na'anə'.

⁵ Nach Ananiasən' catə' benene' xtižə' Bedən' to bgüixze' na' gote'. Na' yoguə' beṇə' ca' gwse'enene' dižə' can' goquən' lechguale besə'əžebe'. ⁶ Na' besə'əžin beṇə' xcuidə' ca' gan' bgüixə de'e Ananiasən' na' bosyə'əchele' cuerp che'enə' to lachə' na' besyə'əyo'ene' gan' bosə'ocuaše'ene'.

⁷ Na' gwde do šoṇ or gote' bžin no'ol che'enə' na' gwyo'e yo'onə' sin cui nezene' šə bin' bagoc che de'e be'en che'enə'.

⁸ Na' Bedən' gože'ene': —Ca naquə yežlyon' de'en betə'əlen' ¿əleine' to ca'atə'ətən' ble'ile chein' ža?

Na' Safiran' gože'ene': —To ca'atə'ətən'.

⁹ Nach Bedən' gože' no'olən': —¿Bixchen' goco' tozə len be'en chio'onə' chaquele gonle Diozən' prueb šə leine' can' ne' bito əxoayagcho? Cho'a puert nga zjəzecha beṇə' ca' baboso'ocuašə' be'en chio'onə' na' na'a so'e le'.

¹⁰ Na' le'e bgüixte Safiran' lao Bedən' na' gote'. Na' catə' gwso'o beṇə' xcuidə' ca' lo'o yo'onə' besə'əle'ine' bagote' nach gwso'ene' jəsə'əcuaše'ene' cuit de'e be'en che'enə'. ¹¹ Na' yoguə' beṇə' ca' chso'onlilažə' Cristən' besə'əžebe' can' goquən' na' leczə besə'əžeb yeziquə'əchlə beṇə' gwse'ene dižə' can' goquən'.

Gwso'one' de'e zan miłagr

¹² Na' apostol ca' gwso'one' de'e zan miłagr entr beṇə' ca' ža' Jerosalennə'. Na' beṇə' ca' chso'onlilažə' Xancho Jesocristən' chəsə'ədopə chəsə'əžague' txen cha'ašil che yo'odao' əblaonə' gan' nzi "Che Salomonṇə". ¹³ Na' yeziquə'əchlə beṇə' ca' ža' Jerosalennə' lechguale gwsa'apəga'aque'ene' respet, la'anə'əczə besə'əžebe' par yesə'əžague' txen len lega'aque'. ¹⁴ Pero na'

zane' gwso'onlilaže'e Xanchon' na' besə'əžague' txen, zan beṇə' byo na' no'olə. ¹⁵ Na' catə' no beṇə' gwsa'acšene gosə'əyixjue' lega'aque' tnezən' do lao cam o do lao yagla' gosə'əbeze' catə' te Bedən' na' gwse'enene' nite'e gan' yesə'əchele' bχen che Bedən' par niχ yesyə'əyaquene' šə bi yižgüen' chse'ine'. ¹⁶ Na' beṇə' ca' ža' yež ca' zjəchi' galə'əzə Jerosalennə' ja'aque' Jerosalennə' zjənche'e beṇə' ca' cha'acšene na' beṇə' ca' zjəyo'o zjəyaz de'e xio' ca'. Na' por yelə' guac che Diozən' apostol ca' gwso'one' par niχ besyə'əyaque beṇə' ca' gwsa'acšene na' besyə'əbeje' de'e xio' ca' zjəyo'o yichjla'aždao' beṇə'.

Boso'olagzeja boso'olagzide' Bedən' len Juannə'

¹⁷ Nach ben' naquəch bχoz əblao na' yeziqə'əchlə beṇə' sadoseo ca' beṇə' ca' cui chse'ejle'e de que yesyə'əban beṇə' guat ca', besə'əgue'ine' apostol ca'. ¹⁸ Na' gosə'əzene' lega'aque' na' gosə'əyixjue' lega'aque' ližyan'. ¹⁹ Na' to angl beṇə' za' gan' zo Xancho Diozən' bžine' ližyan' še'elə na' bsaljue' puert ca' na' bebeje' lega'aque'. ²⁰ Na' gože' lega'aque' žja'acquache' yo'odao' əblaonə' na' so'eche' dižə' len beṇə' ca' chəsə'əžaguən' naquən' so'one' par yesə'əzi'e yelə' mban zejlicaṇen'. ²¹ Nach de'en gwse'enene' can' gož anglən' lega'aque', ja'aque' yo'odao' əblaonə' catə' gwye'eni'inə' na' boso'osed boso'olo'ine' beṇə' ca' zjənžaguən'.

Na' ben' naquəch bχoz əblao txen len beṇə' golə blao ca' chəsə'ənabia' nasyon Izraelən' besə'ədobe' par gwso'one' jontən' nach gwso'one' mendad žjəsə'əxi'e apostol ca' gan' zjədie' ližyan'. ²² Pero catə' besə'əžin xa'ag yo'odao' ca' ližyan' caguə no apostol ca' nla'. Na' jəya'aque' lao beṇə' gwnabia' ca' jəsyə'ədixjui'e. ²³ Chse'e beṇə' ca': —Nyeyjw chech ližyan' na' soldad ca' nite'e cho'a puertən' chsa'ape'en pero catə' bsaljwto' puertən' caguə no apostol ca' ža' lo'o ližyan'.

²⁴ Na' ben' naquəch bχoz əblao na' beṇə' gwnabia' che soldad ca' chsa'apə yo'oda'onə', na' bχoz golə blao ca' catə' gwse'enene' rsonnə' besyə'əbanene' na' gwsa'acžejlaze'e bi zeje ca' de'en bagoquən'. ²⁵ Na' lao chsa'acžejlaze'enə' bžin to beṇə' gože' lega'aque' de que apostol ca' beṇə' ca' gosə'əyixjue' ližyan' že'e cha'ašil che yo'odao' əblaonə' choso'osed choso'olo'ine'.

²⁶ Nach beṇə' gwnabia' che soldad gop ca' gwyeje' len xa'ag yo'odao' ca' jəsyə'əxi'e apostol ca' dižə' šao'. Bito gwso'one' znia len lega'aque' chedə' besə'əžebe' beṇə' ca' choso'ozenag xtižə' apostol ca' šə yoso'ošize'e lega'aque' yej. ²⁷ Na' catə' besə'əžin apostol ca' lao beṇə' gwnabia' ca' beṇə' ca' chso'on jontən' nach ben' naquəch bχoz əblao gože' lega'aque': ²⁸ —Bač bento' mendad cui güe'ele dižə' che Jeso'osən' na' cuich əgwšed əgwlo'ile beṇə' che le'enə', na' mazəchlə babe'elenle yoguə'

beṇə' Jerosalen ca' xtiže' enə'. Na' bachosbagaṁə'ale neto' che de'en gwso'ote'ene'.

²⁹ Nach Bedən' na' apostol ca' yelə' gwse'e le': —Naquəchən de'e žialao xench gwzenagto' che Diozən' cle ca' che beṇəchən'.
³⁰ Le'e betle Jeso'osən' bda'alene' to le'e yag coroz pero Dioz ben' cho'ela'ocho na' ben' be'elao' de'e xaxta'ocho ca' bolis bosbane'ene' ladjo beṇə' guat ca'.
³¹ Na' na'a Diozən' bab-nežjue'ene' yelə' bala'an xen na' yelə' gwnabia' xen par ničh chnabi'e na' chebeje' beṇə' xni'a de'e malən'. Na' le' enə' chene'ene' gaquəlene' yoguə' chio'o beṇə' Izrael par ničh yediṇjecho xtolə'əchon' na' yezi'ixene' checho.
³² Neto' nezeto' can' ben Diozən' len Jeso'osən' na' cho'eto' dižə' chei, na' leczə Spirit che Diozən' nezczen na' cho'en dižə' chei na' Diozən' babselə'e Spirit che' enə' zon lo'o yičhjlə'aždao' beṇə' ca' choso'ozenag che'.

³³ Na' lechguale besə'əža'a beṇə' gwnabia' ca' catə' gwse'enene' can' gož Bedən' lega'aque' na' gwse'enene' so'ote' apostol ca'.
³⁴ Pero na' lao jontən' zo to beṇə' fariseo beṇə' le Gamaliel. Chsed chlo'ine' beṇə' lei de'en bzoj de'e Moisezən' na' gwsa'apəchgua beṇə' le' respet. Na' Gamalielən' gwzeche' lao jontən' na' bene' mendad yesə'əchoj apostol ca' fuerlə žlac güe'elene' beṇə' ca' ža'anə' dižə'.
³⁵ Nach gože' beṇə' ca' ža'anə': —Beṇə' gwlaž, cheyalə' gongaxjcho xbab nac goncho len beṇə' quinga par ničh goncho de'en naquə de'e sin'.
³⁶ Le'e yosa'alažə' can' goquə catə' bchoj ben' le Teudas gwne' de que naque' beṇə' zaque'e. Na' do tap gueyoa beṇə' bosso'ozenag che' na' gwsa'aque'ne' txen. Pero na' bžin ža gwso'ot beṇə' le' na' besyə'əyasəlas beṇə' ca' gwsa'aque' le' txen, caguə bi goquəch so'one'.
³⁷ Nach gwdechlə to beṇə' Galilea ben' le Jodas bchoje' ca' tyempən' bosso'oguale'e yiš balə beṇə' ža' to to yež, na' beṇə' zan gwsa'aque'ne' txen na' leczə bžin ža gwso'ote'ene' na' beṇə' ca' gwsa'aque' le' txen leczə besyə'əyasəlase'.
³⁸ Na' de'e na'anə' choṇa' le'e consejw nga, ljoye' beṇə' quinga, bito bi gonecho lega'aque'. La' šə de'en choso'osed choso'olo'ine' enə' naquən che lega'acze' gwžin ža catə' yenitən.
³⁹ Na' šə de'en choso'osed choso'olo'ine' enə' naquən che Diozən', bito bi gaquə goncho par cui gasəlasən. Cheyalə' gapcho cuidad par ničh cui tiləlencho Diozən'.

⁴⁰ Na' gwsa'azlažə' beṇə' gwnabia' ca' can' gož Gamalielən' lega'aque'. Nach gwsa'axe' apostol ca' na' gosə'əyine' lega'aque' na' gwso'one' mendad cuich no yoso'osed yoso'olo'ine' che Jeso'osən' batə'ətezəchlə. Nach bosso'osane' lega'aque'.
⁴¹ Na' ca' naquə apostol ca' catə' besyə'əchoje' gan' gotə' jontən' chesyə'əbeine' de que Diozən' bsi'e xneze bosso'ochi' bosso'osaguə' beṇə' lega'aque' por ni che de'en choso'osed

choso'olo'ine' che Jeso'osən'. ⁴² Na' yoguə' ža bosos'osed bosos'olo'iche apostol ca' che Jesocristən' do liž beṇə' na' do catə' chja'aque' yo'odao' əblaonə'.

6

Beṇə' ca' chso'onlilažə' Cristən' gosə'əbeje' gažə beṇə' par gwsa'aque' comisyon čega'aque'

¹ Na' ca tyempən' zda chanch beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' na' beṇə' ca' chso'e dižə' griego gwzolaos chəsə'əže'eše'e čhedə' no'olə gozeb ca' entr lega'aque' bito chəsə'əzi'e lebe len no'olə gozeb ca' entr beṇə' ca' chso'e dižə' ebreo catə' chəsə'əyise' de'en chse'ej chsa'o to toga'aque'. ² Nach apostol ca' šižin bosyo'otobe' yeziquə'əchlə beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' na' gwse'e lega'aque': —Bito naquən güen par neto' cuzəto' cuich əgwsed əgwlo'ito' beṇə' xtižə' Diozən' par nič chisto' de'en əse'ej əsa'o beṇə'. ³ De'e na'anə' beṇə' bišə', lecuej gažə beṇə' entr le'e, beṇə' chnabia' Spirit che Diozən' yičhja'ažda'oga'aque'enə', beṇə' zjənaquə beṇə' sin' na' beṇə' chso'on de'e güennə', na' le'e gon lao na'aga'aque' yesə'əyise' de'en əse'ej əsa'o beṇə' ca'. ⁴ Na' neto' sotezə soto' gonto' orasyonnə' na' əgwsed əgwlo'ito' beṇə' xtižə' Diozən'.

⁵ Na' gwsa'azlažə' yoguə' beṇə' ca' gwso'one' can' gwse' apostol ca' lega'aque', na' gosə'əbeje' to beṇə' le Esteban, beṇə' chonlilažə'əchgua Diozən' na' chnabi'achgua Spirit che Diozən' yičhja'aždaogüe'enə'. Na' leczə gosə'əbeje' Lip na' Procoro na' Nicanor na' Timon, na' Parmenas na' Nicolas beṇə' Antioquia, beṇə' ben cuine' beṇə' Izrael. ⁶ Na' bosos'ozoe' lega'aque' lao apostol ca' par nič apostol ca' gwso'one' orasyon čega'aque' na' bosos'oḅoa na'aga'aque'enə' yičhja beṇə' ca' par gwso'o lao na'aga'aque'enə' žinnə' de'en so'one'enə'.

⁷ Na' beṇə' zanch gwse'enene' xtižə' Xancho Jesocristən', na' zan beṇə' Jerosalennə' gwso'onlilaže'ene' na' leczə zan bḅoz ca' bosos'ozenague' na' gwse'ejle'e xtiže'enə' de'en bosos'osed bosos'olo'ine'.

Gosə'əzene' Estebannə'

⁸ Na' ca naquə Estebannə' gwzochgua yelə' guac che Diozən' len le' na' Diozən' goclenchgüe' le'. De'e na'anə' bene' miłagr na' bichlə de'e zaquə' yesyə'əbane beṇə' lao beṇə' ca' ža' Jerosalennə'. ⁹ Na' zo to yo'oda'onə' de'en chəsə'əne' "Yo'odao' che Beṇə' ca' Gwsa'ac Esclabos". Beṇə' ca' chəsə'əadopə chəsə'əžag na' za'aque' Sirene na' Alejandria, na' Silisia na' Asia, na' balə beṇə' ca' gwzolaos gwsa'acyože' Estebannə'. ¹⁰ Pero na' bito besyə'əželene' nac yosyo'oži'e xtižə' Estebannə' čhedə' Spirit che Diozən' bnežjon le' yelə' sin' na' bzejni'in le' bin' gwne'.

11 Nach gosə'əgo'oyele'e to chopə beṇə' par boso'o'xoayague' gosə'əne' de que Estebannə' babžia bnite'e de'e Moisezən' ben' bzoj lei che beṇə' Izrael ca' na' lecza gosə'əne' de que babžia bnite'e Diozən'. 12 Na' beṇə' ca' gwsa'acyožə Estebannə' boso'ota boso'one' beṇə' lao syodan' na' beṇə' golə blao che beṇə' Izrael ca' na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moisezən'. Na' ja'acdoe' gan' zo Estebannə' na' gwsa'o'xe'ene' na' gosə'əche'ene' gan' ža' beṇə' ca' chəsə'ənabia' Izraelən'. 13 Nach besyə'əyilje' beṇə' soe' dižə' güenlažə' beṇə' gosə'əne' che: —Benga cuiczə žizə zoe' chžia chnite'e yo'odao' əblao nga na' lei de'en bzoj de'e Moisezən'. 14 Babeneto' ne' de que Jeso'os beṇə' Nasaretən' yochinje' yo'odao' əblaonə' na' yoše'e costombr checho ca' de'en ben de'e Moisezən' mendad naocho.

15 Na' beṇə' gwnabia' ca' na' notə'ətezəchlə beṇə' ca' zjəchi' gan' chso'one' yelə' jostisən' besə'əgüie' cho'alao Estebannə' na' besə'əle'ine' chactitən ca cho'alao angl.

7

Choe' Estebannə' dižə'

1 Nach ben' naquəch b_xoz əblaonə' gože' Estebannə': —¿Enaquən ca nga chəsə'əna beṇə' quinga?

2 Nach Estebannə' gože' lega'aque': —Le'e beṇə' golə na' le'e beṇə' xcuidə', legwzenag chia len to chopə de'e əñia' le'e. Diozən' ben' naquə le'ezelaogüe beṇə' zaque'e bloe' laogüe' de'e xaxta'ocho Abraannə' catə'ən gwzoe' Mesopotamian' antslə ze'e žjasoe' Arannə'. 3 Na' Diozən' gože'ene': “Bchoj lažo'onə' na' ladjo beṇə' family chio na' gwyej jəso' latjə gan' gwlo'ida' le'.” 4 Nach de'e Abraannə' bchoje' gan' ža' beṇə' Caldea ca' na' jəsoe' Arannə'. Na' bžin ža got de'e xə'enə' na' gwdechlə Diozən' gwche'e de'e Abraannə' nga gan' zochə. 5 Diozən' bito bnežjue' de'e Abraannə' yežlyonə' gaquən che, ni to pedas da'ozən', sino bene' lyebe de que gaquən che beṇə' ca' ze'e za'ac lao dia che'enə' catə' bagote', la'anə'əczə cui no xi'inə' ne'e so catə'ən gož Diozən' le' ca'. 6 Nach Diozən' lecza gože'ene' de que xi'in dia che'enə' žjasə'nite'e laž beṇə' zitə' tap gueyoa iz gan' əsa'aque' esclabos na' yesə'əžaglaochgüe'. 7 Nach Diozən' gože'ene': “Nada' gwnežjua' castigw che nasyonnə' gan' so'one' xi'in dia chio ca' esclabos na' gona' ca yesyə'əchoj xi'in dia chio'onə' na' da'aque' əso'elaogüe'e nada' nga.” 8 Nach Diozən' bene' lyebe len de'e Abraannə' de que gone' güen len xi'in dia che'enə'. Na' bene' mendad so Abraannə' to señy de'en ne' sirconsision, le' na' len beṇə' byo ca' za'ac lao dia che'enə' par gacbia' de que chse'ejle'e che lyebe de'en bene'enə'. De'e na'anə' catə' goljə xi'inə' Isaaquən' bzo'ebo' señyən' to xmanzebo', na' lecza can'

ben de'e Isaaquən' catə' goljə xi'ine' Jacobən'. Na' ca'aczə ben de'e Jacobən' len de'e xi'ine' ca' šižinənə' beṇə' ca' gwsa'ac šižin dia che chio'o beṇə' Izrael.

⁹ Na' xi'in de'e Jacobən' be'en le Jwse, beṇə' biše'e ca' gwsa'acxi'ine' le' na' gwso'ote'ene' gosə'əzi' beṇə' Egipto ca' le'. Pero Diozən' gwzoe' len Jwsen'. ¹⁰ Na' goclene'ene' na' bebeje'ene' lao yoguə'əloj de'en bžaglaogüe'enə'. Na' Diozən' bene' par niçh de'e Rei Faraonnə' ben' chnabia' Egipton' bebeine' le' na' gwleje' le' par goque' gubernador che Egipton' na' Faraonnə' bzo'ene' bgüia bye' ližen'.

¹¹ Na' gwche' to bgüin doxen Egipton' na' leczə can' goquə Canaannə' na' de'e xaxta'ocho ca' bito besə'əželene' de'e əsa'ogüe' na' besə'əžaglaochgüe'. ¹² Pero na' bžin ža bene de'e Jacobən' rsonnə' de trigw Egipton' na' bsele'e de'e xaxta'ocho ca' tši'i jəsə'əxi'en. ¹³ Na' beçhop ši'i ja'aque' catə' ben Jwsen' ca' besyə'əyombia' beṇə' biše'e ca' le', na' gwneze Faraonnə' ca' zjənaquə family che Jwsen'. ¹⁴ Na' Jwsen' bene' mendad žjəsyə'əxi'e xaga'aque' Jacobən' na' yoguə'əloj bišə' ljužje' ca', naquə ca do gyonšino'e. ¹⁵ Can' goquə gwyej Jacobən' Egipton' na' Egipto na' gote', na' leczə na' gwsa'at xi'ine' ca' beṇə' ca' zjənaquə xaxta'ocho. ¹⁶ Na' gwdechlä besyə'əyo'e cuerp chega'aque'enə' na' jəsyə'əcuaše'ene' to lo'o bloj ba gan' nzi' Siquem, to yežlyo de'en gwxi' Abraannə' de'en gwso'otə' xi'in Amor beṇə' Siquem.

¹⁷ Na' catə' bazon əžin tyemp əgwnežjo Diozən' lega'aque' yežlyon' can' bene' lyebe len de'e Abraannə', bazda chan beṇə' Izrael ca' ža' laž beṇə' Egipto ca'. ¹⁸ Na' ca' chac beža' rei che Egipton' na' rei cobən' bito gwnezene' can' goquəlen Jwsen' nasyon Egipton'. ¹⁹ Na' rei nga gwdiljlaže'e bin' əbde'ine' par bene' mal len de'e xaxta'ocho beṇə' Izrael ca', na' bene' mendad žjəsə'əcho'on xi'inga'aque'enə' par niçh yenit dianə'. ²⁰ Na' ca tyempən' goljə de'e Moisezən' na' bebei Diozən' le' na' xaxne'enə' bosyo'oscha'ogüe' le' šonə bio'. ²¹ Pero na' bžin ža benən byen jəsə'əcho'one'ebo', na' xi'in rein' to no'olə beželene'ebo' na' beyo'ebo' liže'enə' boscha'ogüe'ebo' ca xi'ine'. ²² Ca' goquən' bsed de'e Moisezən' tcho'a tšao' yelə' sin' che beṇə' Egipto ca', na' bene' de'e zaque'e na' be'e dižə' de'e zaque'e.

²³ Na' čhoa ize de'e Moisezən' catə' gwnan žjəlane'e beṇə' Izrael gwlaž che' ca'. ²⁴ Na' jəle'ine' to beṇə' Egipton' chçi' chsaque'e to beṇə' Izraelən', na' goclene' beṇə' Izraelən' na' bete' beṇə' Egipton'. ²⁵ De'e Moisezən' bene' xbab se'ejni'i beṇə' Izrael gwlaž che' ca' de que Diozən' gaquəlene'ene' par yosle' lega'aque' lao na' beṇə' Egipto ca', pero na' bito gwse'ejni'i beṇə' Izrael ca'. ²⁶ Na' beteyo gosə'ədilə çhopə beṇə'

Izrael ca' entr lega'acze'. Na' bžin de'e Moizezən' goquene' gone' par ničh yenite'e binlo, na' gože' lega'aque': "¿Bixchen' chdilalen l̄juežjle ca' entr beṇə' gwlažzle?" ²⁷ Nach ben' napə dolə'əṇə' bžigue'e de'e Moizezən' ca'alə gože'ene': "¿No gwna le' gaco' beṇə' gwnabia' par gono' yelə' jostis cheto'onə'?" ²⁸ ¿Eleza che'endo' goto' nada' can' beto' beṇə' Egipton' nejen'?" ²⁹⁻³⁰ Na' catə' bene de'e Moizezən' can' gož be'enə' le', nach bxonje' jəsoe' čhoa iz gan' nzi' Madian la'aṇə'əczə' naque' beṇə' zitə' len beṇə' ca'. Na' bšagne'e na' na' gwnitə' čhopə xi'ine'.

Na' goc čhoa iz zoe'enə' catə' bloe' lao to angl le' latjə dašən' galə'əzə ya'a Sinai. Yo'o anglən' to lo'o yi' bel' chdoljən to lo'o xis yešə'. ³¹ Na' catə' ble'i de'e Moizezən' can' chaquən' bebanene', nach bgüigue'e yelatə' par ble'iša'ogüe'ene' na' benene' cholgüiž Xancho Diozən' le' che'ene': ³² "Nada' naca' Dioz na' de'e xaxta'ogo'o Abraannə', Isaaquən' na' Jacobən' gwso'elaogüe'e nada'." De'e Moizezən' bžebe', caguə cheyaxjene' əggüie'. ³³ Na' gož Xancho' le': "Gwlečhj xelo'onə' par gapo' nada' respet la' latjə gan' zecha'onə' naquən' chia'. ³⁴ Nada' ble'ida' yelə' yašə' yelə' zi'inə' chde nasyon' chia' Izraelən' Egipton' na' babenda' can' chso'onyašə'əga'aque'. De'e na'anə' gaquələnga'aca'ane'. Da ničh əselə'a le' Egipton'."

³⁵ Diozən' gože'ene' ca' la'aṇə'əczə' antslə beṇə' Izrael ca' cui gosə'əzi'e che' na' gwse'ene': "¿No gwna le' gaco' beṇə' gwnabia' par gono' yelə' jostis cheto'?" Diozən' bsele'e de'e Moizezən' par gwnabi'e de'e xaxta'ocho ca' na' par ničh bebeje' lega'aque' lao na' beṇə' Egipto ca', na' angl che' Diozən' ben' gwyo'o lo'o yi' belən' gwzoe' goclene'ene'. ³⁶ Na' de'e Moizezən' bebeje' lega'aque' Egipton' bene' zan milagr na' bichlə de'e zaquə' yebanecho Egipton', na' nisdəo' Exnən' na' latjə dašən' lao čhoa iz. ³⁷ Na' de'e Moizez na'anə' gože' de'e xaxta'ocho ca': "Xancho Diozən' sele'e yeto beṇə' lao dia chele par güe'elene' le'e xtiže'enə' can' bsele'e nada'. Che be'enan' əgwzenagle."

³⁸ De'e Moizezən' gwzoe' len de'e xaxta'ocho ca' latjə dašən'. Na' anglən' be'elene' le' dižə' lao ya'a Sinain' gože' le' dižə' de'e zaquə' əgwzenagcho čhei na' de'e cui te čhei. Na' de'e Moizezən' bzejni'ine'en de'e xaxta'ocho ca' zjəndopə zjənžag galə'əzə ya'anə'. na' Moizezən' bzoje' dižə'əṇə' par chio'o.

³⁹ Pero na' de'e xaxta'ocho ca' bito boso'ozenague' che de'e Moizezən', boso'ozo'ene' ca'alə. Gwse'enene' žjəya'aque' Egipton'. ⁴⁰ Na' lao zda de'e Moizezən' lao ya'a Sinain', gwse'e beṇə' biše'e Ronnə': "Ben l̄gua'a l̄saquə' de'en šejni'alažə'əcho, de'e yesə'əbialao lao chio'o tnezən'. La' ca' naquə' Moizezən' ben' bebej chio'o Egipton' cuili bin' bagoc che'." ⁴¹ Nach gwso'one' to me'e go'on' dao' de or na' gwso'ote' no bia yixə' par gwso'elaogüe'eb na' gwnite'e chesyə'əbeine' len de'en

gwso'one' len ni'a na'aga'aque'enə'. ⁴² De'e na'anə' Diozən' gwlejyichje' nasyon Izraelən' na' be'e latjə gwse'ejni'alaže'e bgüižən', bio'onə' na' beljw ca'. Na' nyoj de'en gwna Diozən' can' gwso'one' nan:

Le'e beṇə' Izrael, caguə nadan' be'ela'ole catə'an betle bia yixə' latjə dažən' lao čhoa iz.

⁴³ Benle no lgua'a lsaquə'an gwyejni'alažə'əle, na' bi'ale yo'o de lachə'an gan' gwyejni'alažə'əle lgua'a lsaquə' de'en ne' Moloc,

na' bi'ale beljon' gwyejni'alažə'əle de'en nzi' Renfan.

Na' de'en bagwlejyichjele nada' de'e na'anə' cueja' le'e gan' zolen' na' selə'a le'e zitə' gan' nzi' Babilonia.

⁴⁴ Na' žlac chaše' latjə dašən' de'e xaxta'ocho ca' gwso'one' to yo'o de lachə' gan' ža' yej ta'a ca' gan' nyoj lei čhega'aque'enə'. Na' gwso'one'en con can' gož Diozən' de'e Moizezən' na' con can' blo'ine' le'. ⁴⁵ De'e xaxta'ocho ca' boso'osa'ate' yo'o de'e lachə' čhega'aque'enə' na' yej ta'a ca' gan' nyoj lei čhechonə' con ga ja'aque', gwzolaozən tyemp che de'e Moizezən' na' gwzelaon tyemp che de'e Rei Dabin'. Na' gwde got de'e Moizezən' de'e Josuen' gwče'e lega'aque' yežlyon' de'en ben Diozən' lyebe gwnežjue' lega'aque', na' Diozən' bene' beṇə' ca' ža' yež ca' lao na'aga'aque' catə' gosə'ədiləlene' lega'aque'. ⁴⁶ Na' Diozən' bebeine' de'e Rei Dabin', na' de'e Dabin' gone'ene' gone' to yo'odao' par Diozən', Dioz ben' leczə gwyejni'alažə' de'e Jacobən' cana'ate. ⁴⁷ Pero na' Diozən' bito be'e latjə gon de'e Dabin' yo'oda'onə', sino de'e xi'ine' Salomonṇə' bene'en. ⁴⁸ Na' bito əṇacho de que Diozən' ben' chnabia' doxenlə zoe' do lo'o yo'o de'e chon beṇačən', sino chac can' gwna Diozən' de'en bzoj to profet beṇə' be' xtiže'enə' cana' nan:

⁴⁹ Nada' zoa' yoban' chnabia' na' gwaquə gona' par nič gaquə con bin' che'enda' lao yežlyon'.

¿Ena' chaquele gonle to liža'anə' ža'?

Nada' bito chyažjda' yo'o gan' gona' dezcanz.

⁵⁰ Nada' bena' yoguə'ate de'e zjəde.

⁵¹ De'en cui chzenagle, de'en cui chejle'ele lo'o la'ažda'olen' naquəchgualə beṇə' žod can' gwsa'ac de'e xaxta'ocho ca'. Cuiczə chzenagle che Spirit che Diozən'. ⁵² De'e xaxta'ocho ca' leczə boso'oči' boso'osaque'e de'e profet ca' beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana' na' gwso'ote' lega'aque' catə'an gwso'e dižə' can' selə' Diozən' Xi'ine'enə' ben' naquə le'e zelaogüe beṇə' güen. Na' catə' bide'enə' le'e əbdelene' lao na' beṇə' ca' gwso'ote'ene'.

⁵³ La'aṇə'əczə nombi'ale lein de'en bnežjw angl ca' de'e Moizezən' cana', bitoczə chzenagle chei.

Gwso'ote' Estebanṇə'

54 Na' catə' Estebannə' gože' lega'aque' ca' lechguale besə'aloque' xte gwsa'oxojə leyga'aque'enə'. 55 Pero na' Estebannə' chnabi'achgua Spirit che Diozən' le', bcos laogüe'en chgüiachgüe' yobalən' na' ble'ine' yelə' chey che'eni' che Diozən' na' ble'ine' zecha Jeso'osən' cuit Diozən' chnabi'e txen len le'. 56 Nach Estebannə' gwne': —Le'e ggüiašč nla'axejə yoban' na' nla' zecha Jeso'osən' ben' goljə beṅaḥ cuit Diozən' chnabi'e txen len le'.

57 Nach beṅə' ca' zjənžaguən' chso'osya'adie' na' boso'oseyjw nagga'aque'enə' nach tšil'izə ja'acdoe' gan' ze' Estebannə'. 58 Nach gosə'abeje' Estebannə' fuerlə syodan' na' boso'ošizə'ene' yej. Na' beṅə' ca' boso'ošizə le' yejən' boso'onežjo xaga'aquen' de'en zjənchele'enə' to beṅə' güego' beṅə' le Saul par niḥ gwdape'en. 59 Na' žlac choso'ošizə'e Estebannə' yejən', Estebannə' bene' orasyonṅə' gwne': —Xana' Jeso'os, bezi' nada' yoban'.

60 Nach bzo xibe' lao yon' na' gwne' zižjo gwne': —Xana' bito gwnežjo' castigw che beṅə' quinga de'en bagwso'onene' nada'.

Na' beyož gwne' ca', gote'.

8

Saulən' blagzejə blagzide' beṅə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən'

1-2 Na' beṅə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Jerosalennə' jəsə'acuaše'e de'e Esteban', na' gosə'abežchgüe' che'.

Na' ca naquə Saulən' ža, gwyazlaže'e de'en gwso'ote' de'e Estebannə'. Na' gwde gwso'ote' de'e Estebannə' beṅə' blao ca' gosə'əzolaogüe' boso'olagzejə boso'olagzide' beṅə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Jesocristən' Jerosalennə', na' zan beṅə' ca' chso'elao' Jesocristən' besə'əxonje' ja'aque' do Jodean', do Samaritan', pero bito len apostol ca'. 3 Na' Saulən' gwzolaogüe' cheje' liž to to beṅə' ca' chso'elao' Jesocristən' chjəxobe' no beṅə' byo na' no no'olə par chche'e lega'aque' ližyan'.

Beṅə' Samaria ca' gwse'enene' dižə' güen dižə' cobə che Jesocristən'

4 Pero na' beṅə' ca' chso'elao' Jesocristən' lao besə'əxonje' ja'aque' doxenlə jəsə'ədixjui'e xtižə' Jesocristən'. 5 Na' to beṅə' le Lip beṅə' leczə chonlilažə' Jesocristən' bžine' to syoda ga mbane Samaritan' na' be'e dižə' che Jesocristən'. 6 Na' bene' miłagr na' catə' besə'əle'ine' miłagrən' de'en bene' len lega'aque' beṅə' zan besə'ədobə boso'ozenague' che'. 7 Bebeje' de'e xio' ca' zjəyo'o zjəyaz lo'o yichjla'aždao' beṅə' zan, na' catə' besyə'əchojən' chso'osya'adi'an. Na' zan beṅə' nat to part güejə

cuerp chega'aque'enə' beyone' na' beyone' no beṇə' coj. ⁸ Na' lechguale besyə'əbei beṇə' ca' ža' syodan'.

⁹ Na' lao' syodan' zo to beṇə' goža' beṇə' le Simon. De'e zan de'e bene' antslə de'e besyə'əbane beṇə' Samaria ca', bxoayague' lega'aque' gože' de que naque' beṇə' zaque'e. ¹⁰ Na' žlac bene' de'e ca' yoguə' beṇə' lao' syodan' boso'ozenague' che' tcho'a tšao', beṇə' gol ca' na' xte no bi'i xcuidə' na' gosə'əne' che': —Lele bengan' nse'e yelə' guac che Diozən'.

¹¹ Zan iz boso'ozenagteze' che' chedə' bentontene' yichjla'ažda'oga'aque'enə' len yelə' goža' che'enə'. ¹² Pero catə' Lipən' gwdixjui'e dižə' cobə che Jesocristən' len lega'aque' na' bzejni'ine' lega'aque' can' nabia' Diozən' notə'ətezə beṇə' soe' latjə, na' gwse'ejle'e che', na' gosə'əchoe' nis, beṇə' byo na' no'olə. ¹³ Na' lenczə Simonṇə' gwyejle'e che', na' gwchoe' nis na' goque' tozə len Lipən' gwdalene' le', na' bebanene' ca naquə milagr ca' de'en chon Lipən' na' yeziquə'əchlə de'e zaquə' yebanczecho.

¹⁴ Nach apostol ca' nitə' Jerosalennə' gwse'enene' de que beṇə' Samaria ca' bachoso'ozenague' xtižə' Diozən', nach boso'osele'e Bedən' len Juannə' Samarian'. ¹⁵⁻¹⁶ Na' catə' besə'əžine'enə' gwso'one' orasyonṇə' par nič so Spirit che Diozən' lo'o yichjla'aždao' beṇə' Samaria ca', chedə' ca orən' bitonə' son lo'o la'ažda'oga'aque'enə' la'anə'əczə bagosə'əcho'e nisən' gosə'əne' so'onlilaže'e Jeso'osən'. ¹⁷ Nach boso'oṅoa na' apostol ca' yichjga'aque'enə' par gwzo Spiritən' lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə'.

¹⁸ Na' ble'i Simonṇə' can' chso'on apostol ca' choso'oṅoa ne'en yichj beṇə' par chzo Spiritən' len lega'aque', na' bšabene' lega'aque' mech. ¹⁹ Gože' lega'aque': —Legon par nič nada' gaquə ṅoa na'anə' yichj beṇə' na' so Spiritən' len lega'aque' can' chonle.

²⁰ Nach Bedən' gože'ene': —Cuiayi'ileno' xmecho'onə' de'en chonlizo' xbabən' de que guac si'o yelə' chnabia' che Diozən' len mech. ²¹ Bito zaco'o par gono' ca naquə de'e nga chonto' chedə' yichjla'ažda'ogo'onə' naquən mal lao Diozən'. ²² De'en cheyalə' gono', bedinje ca naquə de'e malən' chono' na' gwnab goclen lao Diozən' par nič yezi'ixene' chio' ca naquə xbabən' yo'o lo'o yichjla'ažda'ogo'onə'. ²³ Nachbia' chnabia' de'e malən' le' de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'ogo'onə' na' ngo'on le' nez malən' gan' cuiayi'o.

²⁴ Nach Simonṇə' boži'en gože' le': —Lenab goclen lao Xancho' par nada' nič ni to de'e nga bač gwnao' cui gaquəšga chia'.

25 Na' lao zjəya'ac Bedən' len Juannə' Jerosalennə' gwso'eche' xtižə' Diozən' len beṇə' ža' yež zan gan' mbane Samarian' na' gwso'e dižə' can' bagoclen Diozən' ləga'aque'.

Lipən' na' beṇə' Etiopian'

26 Nach Xancho Diozən' bsele'e to angl par gože' Lipən': —Gwey gan' xoa nez de'en chetj Jerosalennə' na' chden latjə dašən' par yež de'en nzi' Gasa. 27-28 Nach Lipən' gwlo'e nezən' na' lao zde'enə' ble'ine' to beṇə' Etiopia zeyo'e to lo'o carret zeze'e gweyje' Jerosalennə' je'elaogüe'e Diozən'. Le' naque' to beṇə' eunoco na' naque' tesorer che no'olə gwnabia' che beṇə' Etiopia ca' no'olan' le' Candase, na' yo'ote lao na' tesorerən' yoguə'alolte byen che no'olə gwnabia'anə'. Na' lao zeyo'e lo'o carretən' chlabe' libr de'en bzoj de'e profet Isaiazən' ben' be' xtižə' Diozən' cana'. 29 Nach Spirit che Diozən' gožən Lipən': —jəyexen carretən' na' gwejlene' txen.

30 Nach gwejdoch Lipən' par jəyexene' carretən' na' benene' chlab ben' libr de'en bzoj de'e profet Isaiazən'. Nach gože'ene': —ĵEchejni'ido' de'en chlabo'onə'?

31 Na' tesorerən' boži'en gože' Lipən': —ĵNacxa gaquə šejni'ida'anə'? la' caguə no nla' no əgwzejni'ine'en nada'anə'.

Nach gotə'əyoine' Lipən' par niçh gwloə Lipən' gwche'elene'ene'.

32 Na' part de'en chlabe'enə' nyojən' nan:

Ca to xilə' bia nxobə beṇə' par gote'eb,
na' ca to xilə' dao' bia cui chosya'a catə' chšibe'eb,
can' gone', bito bi əne' catə'an yesə'əzi'ičhiže'ene'.

33 Na' yesə'əque'e yelə' bala'an che'enə'.

Na' bito so'one' yelə' jostis che' can' cheyalə' gaquən.

Na' tant beṇə' mal ša' ca tyempən',

so'ote'ene' la'anə'əczə bito bi de'e mal none'.

34 Nach tesorerən' gože' Lipən': —Benšga goclen gwna nada' no chein' na profetən' ca', ĵəche cuine'en ne' ca' o šə che beṇə' yoblə?

35 Nach Lipən' gwzolaogüe' bzejni'ine' bi zejen part gan' chlab tesorerən' na' leczə gož Lipən' le' che dižə' güen dižə' cobə che Jeso'osən'. 36 Na' ca' chac besə'əžine' ga žia nis, nach tesorerən' gože' Lipən': —Nga žia nis. ĵEcabi gaquə choa' nisən' na'a?

37 Nach Lipən' gože'ene': —Šə chejli'o che Jesocristən' do yichj do lažo'o, gwaquə cho' nisən'.

Nach gwne': —Chejli'a de que Jesocristən' naque' Xi'in Diozən'.

38 Nach bene' mendad bcuezə ben' chsa' carretən' len, nach betj Lipən' len tesorerən' jəsə'əžo'e lo'o nisən' par niçh Lipən' bcho'ene' nis. 39 Na' catə' besyə'əchoje' lo'o nisən', Spirit

che Diozən' le'e beche'ete Lipən' ga yoblə, na' bitoch ble'i tesorerən' le'. Na' mbalaz beza' tesorerən' beyo'e lo'o carretən'.
 40 Nach Lipən' bžine' yež de'en nzi' Asoto na' gwzolaogüe' gwđixjui'e dižə' güen dižə' cobə che Jesocristən' to to yež de'e zjəchi' galə'əzə xte bžinte' Sesarean'.

9

Diozən' bocobe' yichjla'aždao' Saulən'

1 Na' Saulən' con chdacze' cho'e dižə' can' chene'ene' gote' beṇə' ca' chso'onlilažə' Xancho Jesocristən' na' chdacze' chey-iljlaže'e naclə gone' gote' lega'aque'. Na' de'e na'anə' gwyeje' lao beṇə' gwnabia' che bχoz che nasyon Izraelən'. 2 Na' Saulən' gwṇabene' beṇə' gwnabia'anə' to yiš de'e goxe'e yoso'olab beṇə' ža' to to yo'odao' ca' nitə Damascon' na' güe'en dižə' əṇan de que nape' yelə' gwnabia' par sene' beṇə' ca' bachso'onlilažə' Jesocristən' na' gwcheje' lega'aque' par əche'e lega'aque' Jerosalennə', la'anə' beṇə' byo o no'olə. 3 Na' bnežjue'ene' yišən' nach gwlo'e nezən' na' bazon əžine' Damascon' catə' to de repentzə to be'eni' de'e za' yoban' gwyečjən le'. 4 Na' bgüixə' lao yon'. Na' lao de'enə' benene' che' to beṇə' le': —Saul, ĵbixchen' nlagzejə nlagzido' nada'?

5 Nach Saulən' boži'en gože': —ĵNo le' Señor?

Nach be'enə' gože'ene': —Nada' Jeso'osən' nlagzejə nlagzido'. Na' de'en chono' contr nada', chone zi' cuino' can' chac che to go'on bia'an chlibə lao ya la de'en zo lao garrošən'.

6 Na' do chaž do chžebze' gože': —Xana' Jeso'os, ĵbin' che'endo' gona'?

Nach Xancho' gože'ene': —Beyas na' gwyej syoda Damascon' na' to beṇə' əṇe' le' de'en cheyalə' gono'.

7 Na' beṇə' ca' žag Saulən' benit bečhol' goc lo'o yichjla'aždaoga'aque'enə' de'e tant besə'əžebe' de'en goquən' na' de'en gwse'enene' xnen' na' cui no besə'əle'ine'. 8 Nach beyas Saulən', pero catə' bexa' jelaogüe'enə' con cuich ble'ine'. Na' beṇə' ca' nžague'enə' gwso'oxe'e ne'enə' gosə'əche'ene' Damascon'. 9 Na' šonə' ža gwzoe' sin cui ble'ine' na' bito güe'eĵ gwdaogüe'.

10 Na' zo to beṇə' chonlilažə' Xancho Jesocristən' Damascon' beṇə' le Ananias, na' Ananiasən' ble'idaogüe'ene' Xancho'. Na' Xancho' gože'ene': —Ananias.

Na' boži'en gože': —Nga zoa' Xana'.

11 Nach Xancho' gože'ene': —Gwzoža' na' gwyej liž Jodas de'en zo lao lqueyən' de'en nzi' "De'e Licha", na' nabo' to beṇə' le Saul beṇə' Tarso. Bachone' orasyon. 12 Na' babena' par ble'idaogüe'ene' le' gwyo'o yo'o gan' zoe'enə' na' bχoa na'onə' jela'ogüe'enə' par ničh yele'ine'.

13 Nach Ananiasən' boži'en gože': —Xana', babenda' beṇə' zan chso'e xtižə' bengā ca naquə de'e mal juisyən' babene' Jerosalennə' len beṇə' ca' bagwlejo' par zjənaque' lažə' na'onə'. 14 Na' chəsə'ane' ze'e nga noxə'e yiš che bχoz əblao ca' par sene' yoguə'əloḷ neto' chonto' orasyon cholgüižto' le'.

15 Nach Xancho Jesocristən' gože' Ananiasən': —Gwey, la' bagwleja' Saulən' par nič šeje' entr beṇə' Izrael ca' na' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael na' do lao rei par əgwzejni'ine' lega'aque' chia' nada'. 16 Na' gwlo'ida'ane' ca naquə de'e yašə' de'e zi' de'e gaquə che' de'en əgwzenague' chia'.

17 Nach Ananiasən' gweyje' gan' zo Saulən' na' gwyo'e lo'o yo'onə' na' bχoa ne'enə' jəlao Saulən' gože'ene': —Saul dao', Xancho Jeso'osən' ben' əbloe' laogüe' le' tnez gan' za'onə' babsele'e nada' par zedəlanə'a le' par nič yele'ido' na' yedəṇabia' Spirit che Diozən' le'.

18 Nach le'e besyə'əyiṇjte de'e ca' ža' jəlaogüe' ca' zjənaquən ca no yid bdi'ej na' le'e bele'iteine'. Nach le'e gwzožə'ate' par gweyje' gan' gwchoe' nisən'. 19 Na' gwdechlə beyaogüe' na' beyacləže'e. Na' bega'ane' Damascon' yeto chopə ža len beṇə' ca' chso'onlilažə' Xancho'.

Saulən' be'e xtižə' Diozən' Damascon'

20 Na' lgüegwzə gwzolao gweyje' to to yo'odao' par be'e dižə' che Jeso'osən' de que naque' Xi'in Diozən'. 21 Na' yoguə' beṇə' ca' chse'enene' dižə' de'en be'enə' chesyə'əbanene' na' chse' ljuežjga'aque': —¿Ecaguə bengan' chda choṇit cholane' beṇə' ca' chso'on orasyonə' lao Jeso'osən' Jerosalennə'? na' ¿əcaguə par na'aczən' bide' nga na'a, par əgwcheje' beṇə' ca' na' žjue'e lega'aque' lao bχoz əblao ca'?

22 Pero na' Saulən' tža tža goquəch be'e dižə' len yelə' chnabia' che Diozən' na' Diozən' goclene'ene' par be'e dižə' che Jeso'osən' clar de que naque' ben' bselə' Diozən' par chaclene' beṇəchən', na' beṇə' Izrael ca' ža' Damascon' bito besə'əželene' bin' yesə'əne' chedə' gwsa'ache'ine' de que de'en che'e lega'aque' naquən de'e li.

Saulən' bito goque' lao na' beṇə' Izrael contr che' ca'

23 Na' catə' bagoc sša cho'elen Saulən' beṇə' Damasco ca' xtižə' Jesocristən' nach boso'oxia beṇə' Izrael ca' so'ote' Saulən'. 24 Na' gosə'anite'e chsa'ape' to to cho'a puert che ze'enə' de'en nyechj syodan' par yesə'əzene' Saulən' so'ote'ene' batə'ətezə yechoje' pero na' Saulən' gočbe'ine' ca naquən' bazjəchi'inaogüe'ene'. 25 Nach beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' besyə'əletje'ene' le'e ze'enə' še'elə besyə'əgüe'ene' to lo'o žomə cuent goc bechoje' lao' syodan'.

Gwey Saulən' Jerosalennə'

26 Na' catə' bežin Saulən' Jerosalennə' gone'ene' lene' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' na', pero yoguə'əlole' besə'əžebe' le', bito gwse'ejle'e šə de'e li bachonlilaže'e Jesocristən'. 27 Nach Bernaben' gwche'e Saulən' ja'aque' gan' ža' apostol ca' na' be'elene' lega'aque' dižə' can' goquə che Saulən' lao ngüe'e nezən' zde' Damascon' gože' lega'aque' de que Xancho Jeso'osən' be'elene' Saulən' dižə'. Na' leczə gož Bernaben' lega'aque' de que Saulən' babe'e xtižə' Jeso'osən' Damascon' sin cui chžebe'. 28 Nach apostol ca' gwse'ejle'e can' goc che Saulən', nach gwzolao gwdalen Saulən' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Jerosalennə'. 29 Na' sin cui bi chaž chžebe' gwzolaogüe' chzejni'ine' beṇə' Izrael ca' dižə' che Xancho Jeso'osən'. Na' be'e dižə' len beṇə' ca' chsa'ac por dižə' griego, bzejni'ine' lega'aque' xtižə' Diozən' clar, pero na' lega'aque' gwse'enczene' so'ote'ene'. 30 Na' gwsa'acbe'i beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Jerosalennə' de que beṇə' ca' bazjəchi'inaogüe' so'ote'ene', nach gosə'əche'ene' ja'aque' syoda Sesarean' na' bosyo'osele'ene' par syoda Tarson'.

31 Na' ca naquə beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžague' chso'elaogüe'e Jesocristən' doxenlə Jodean', Galilean' na' Samarian' gosə'anite'e binlo, notoch no no bosu'ochi' bosu'osaguə' lega'aque', na' gwyejəch gwso'onlilažə'əche' Xancho Jeso'osən' na' bosu'ozenague' che' con bin' bzejni'ine' lega'aque'. Na' Spirit che Diozən' btipəchən lažə'əga'aque' na' benən par gwyanga'aque'.

Beyaque ben' le Eneas

32 Ca naquə Bedən' cheje' to to yež gan' ža' beṇə' ca' bagwlejš Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə' par chjəlanə'e lega'aque', na' to ža gwyeje' jəlanə'e beṇə' ca' ža' Lida. 33 Na' yež Lidan' jti'e to beṇə' le' Eneas, beṇə' bachac xon' iz die' camən' chedə' nat to part cuerp che'enə'. 34 Nach gož Bedən' le': —Eneas, Jesocristən' cheyone' le'. Gwyas na' btob xcamo'onə'.

Nach le'e gwyaste be'enə'. 35 Na' yoguə'əlol beṇə' ža' Lidan' na' beṇə' ža' yež de'en nzi' Saron besə'əle'ine' be'enə' babeyaquene', na' gosə'əbejyichje' costombr chega'aque' de'en zjənaogüe' par gwso'onlilaže'e Xancho Jesocristən'.

Dorcasən' bebane' ladjo beṇə' guat ca'

36 Na' ca tyemp na' to syoda de'en nzi' Jope zo to no'olə le Tabita na' leczə le' Dorcas. Na' chonlilaže'e Jesocristən' na' zotezə zoe' chone' de'e güen, chaclene' no beṇə' yašə' beṇə' chyažj chchine. 37 Pero na' gocšene Dorcasən' na' gottechgüe' na' besyə'əguazje'ene' na' beyož na' gosə'əxo'ene' lo'o yo'o de'en naquə chop cuia. 38 Na' galə'əzə chega'an yež Lidan' len Jopen' na' beṇə' ca' chso'elao' Jesocristən' Jopen' gosə'ənezene'

de que Bedān' zoe' Lidan'. Nach boso'osele'e chopə beṇə' jse'etə'əyoine' Bedān' gwse'ene': —Benšga goclen yo'o len neto' ṇa'atec ṇa'a.

³⁹ Nach Bedān' le'e gwza'ate' gwyje' len beṇə' ca', na' catə' besə'əžine' Jopen' gosə'əche'ene' lo'o yo'o gan' xoa beṇə' guatən' na' le'e gosə'əbiguə'ate yoguə' no'olə gozeb ca' laogüe'ena' chəsə'əbeže' choso'olo'ine' le' lachə' de'en ben de'e Dorcasən' lao bguane', no bestid na' no camis. ⁴⁰ Nach Bedān' gwleje' yoguə'əlol beṇə' ca' chyo'olə na' bzo xibe' bene' orasyon. Na' beyechje' chgüie' cuerp che no'olan' na' gože'ene': —Tabita, gwyas.

Nach le'e beṇə'ate jelao de'e Dorcasən' chgüie' Bedān' na' le'e bebe'ete'. ⁴¹ Nach Bedān' beṇə'ate ne'ena' bosože'ene' nach goxe' no'olə gozeb ca' na' yeziquə'əchlə beṇə' ca' zjənaque' lažə' na' Diozən' na' blo'ine' lega'aque' de que babeban Dorcasən'. ⁴² Na' yoguə'əlol beṇə' Jopen' gwse'ene' rson can' goquən', na' beṇə' zanch gwso'onlilaže'e Xancho Jesocristən'. ⁴³ Na' Bedān' bega'ane' Jopen' zan ža, gwzoe' liž to beṇə' le Simon, beṇə' gocol yid.

10

Bedān' na' Cornelion'

¹ Na' Sesarea na' zo to beṇə' le Cornelio, naque' capitan che to gueyoa soldad, na' zjənzi'e "Beṇə' Italia". ² La'anə'aczə Cornelion' cui naque' beṇə' Izrael, txen len family che' ca' chso'elaogüe'e Diozən' na' Cornelion' zotezə zoe' chape' Diozən' respet na' chaclenteze' beṇə' yašə' beṇə' chyažj chchine, na' chontezə chone' orasyon lao Diozən'. ³ Na' goc che' to ža do cheda šonə ble'idaogüe'ene' to angl che Diozən' gwyo'e gan' zo'ena' na' anglən' gože'ene': —Cornelio.

⁴ Nach Cornelion' chgüiachgüe' lao anglən' na' do chžebe' gože'ene': —¿Bixan' ža Xana'?

Nach gož anglən' le': —Diozən' nezene' can' zotezə zo' chono' orasyon na' chnežjo' de'en chəsə'əyažje beṇə' yašə', na' Diozən' chene'ene' gaquəlene' le'. ⁵ De'e nga gono' na'a, bselə' beṇə' žjəsə'əxi'e to beṇə' zo Jopen' beṇə' le Simon na' leczə le Bed. ⁶ Zoe' liž to beṇə' gocol yid na' be'ena' leczə lie' Simon, na' liž ben' zon cho'a nisda'onə'. Na' Simon Bedān' əne' le' bin' cheyalə' gono'.

⁷ Catə' beza' anglən' Cornelion' goxe' chopə mos che' ca' na' to soldad beṇə' chaclen le', na' soldadən' leczə cho'elaogüe'e Diozən'. ⁸ Na' Cornelion' bzejni'ine' lega'aque' yoguə'əlolte can' goquən' nach bsele'e lega'aque' Jopen'. Na' gosə'əgüe'e nezən' əzja'aque'.

⁹ Na' beteyon' galə'əzə bazja'aque' par yesə'əžine' lao' syoda Jopen' catə' Bedān' gwlo'e yichjo'o che yo'o gan' zo'ena' ca

do gobiž par jene' orasyon'. ¹⁰⁻¹¹ Na' lao chone' orasyonnə' gwdonchgüe' xte gone'ene' gaogüe' lgüegwzə. Na' žlac chac de'en gaogüe'ena' ble'idaogüe'ene' le'e yoban' chetj ca to lachə' xen na' nchej dap squinten na' chetjan par lao yon'. ¹² Na' lo'inə' zjəža' yoguə' claste bia yixə' ža' yežlyon', bia žia tap ni'a ne'i na' bia zjanxobə le'i lao yon', na' len bia žia xile'e bia chaš le'e yoban'. ¹³ Nach benene' gož Diozən' le': —Gwyas Bed na' bet bia ca' gwdao.

¹⁴ Nach Bedən' gože'ene': —Bito gaoga'aca'ab Xana'. Ni šlinzə cuinə' gaogua' bia zban ca' zjanac ca' na' bia cui de lsens len lei cheto'onə' gaoto'.

¹⁵ Nach Diozən' gože' le' de'e əgwchope: —Bian' bačh gwnia' gaogo' bito ənao' de que bia əzbanga'acquən'.

¹⁶ De'e gwyon lase gož Diozən' le' ca' nach begüe lachə'an le'e yoban'. ¹⁷ Žlac chacžejlažə' Bedən' bi zejen ca naquə de'en ble'idaogüe'ene'ena' besə'əžin beṇə' ca' əbselə' Cornelion' cho'a puert che Simon gocol yidən' bagosə'əṇabe' gan' zo liže'ena'. ¹⁸ Nach zižjo gosə'əṇabe' šə le na' zo to beṇə' leczə le' Simon Bed. ¹⁹ Pero Bedən' nechone' xbab che de'en ble'idaogüe'ene' catə'əczlə gož Spirit che Diozən' le': —Šonə beṇə' chəsyə'əyilje' le'. ²⁰ Gwzoža' na' beyetj gwyejlenga'aque' na' bito gaquəžejlažo'o la'anə'əczə cui zjanaque' beṇə' Izrael la' nada' əbselə'əga'aca'ane'ena'.

²¹ Nach Bedən' beyetje' jəšague' beṇə' ca' əbselə' Cornelion' nach gože' lega'aque': —Nga zoa', nadan' Simon Bedən'. ¿Bin' cheyilje nada'?

²² Nach gwse' beṇə' ca' le': —To capitan beṇə' le Cornelio əbsele'e neto'. Le' zdacze' chone' de'e güen na' cho'elaogüe'e Diozən', na' yoguə'əloḷ beṇə' Izrael ca' chso'e xtiže'e de que naque' beṇə' güen. To angl che Diozən' gože' le' denabe' šejo' liže'ena' nič əgwzenague' chio' šə bin' yo'one'.

²³ Nach gwlo'o Bedən' lega'aque' yo'o na' besyə'əga'anlene' le' tže'. Nach beteyon' Bedən' gwyase' gwyejlene' lega'aque' na' gwche'e to chopə beṇə' Jopen' beṇə' chso'onlilažə' Jesocristən'.

²⁴ Na' ža əgwchop žei besə'əžine' Sesarean'. Na' Cornelion' bačh ntobe' bišə' lježje' na' beṇə' ca' nžaguəche' migw, baže'e liže'ena' chesə'əbeze'. ²⁵ Na' catə' bžin Bedən' liž Cornelion' le'e bchojte Cornelion' bšague'ene' na' bzo xibe' laogüe'ena' be'elaogüe'ene'. ²⁶ Na' Bedən' bosə'ože'ene' gože'ene': —Bezəža'. Leczə beṇəch nada'.

²⁷ Na' ne'e cho'elene' le' dižə'an ca' gwyo'e lo'o yo'on na' ble'ine' beṇə' zan baža' lo'o yo'onə'. ²⁸ Nach gože' lega'aque': —Le'e nezczele de que lei che neto' beṇə' Izrael nan de que bito cheyalə' šo'oto' liž beṇə' cui zjanaquə beṇə' Izrael na' nan bito cheyalə' gonto' txen len le'e cui nacle beṇə' Izrael. Pero

baçh bzejni'i Diozən' nada' de que ni tozə beṇə' cui cheyalə' gona' xbab che' de que naque' beṇə' zban par šo'a liže'enə'.
 29 De'e na'anə' catə' bselə'əle beṇə' ca' bedəsə'əxi' nada' bito goquəžejlaža'a šə naclə gona' sino babida' do laža'a na' ṇa'a che'enda' ənezda' ħbin' gwnio' nada'?

30 Nach Cornelion' gože'ene': —Na'a chac tap ža leczə do cheda šonə zoa' sin cui bi naogua', na' chona' orasyon liža' nga, catə'əczla ble'ida' to beṇə' byo laogua'anə' nyaze' to lachə' de'e chey che'eni'. 31 Nach gože' nada': “Cornelio, ca naque' orasyon ħchio'onə' chono', baçh bzenag Diozən' len na' ṇezene' chnežjo' de'e chyažj ħħchine beṇə' yašə'. 32 Bselə' to ħhopə beṇə' žžəsə'əxi'e to beṇə' zo Jopen' beṇə' le Simon Bed. Zoe' liž to beṇə' leczə le Simon, to beṇə' gocol yid. Liž beṇə' gocol yidən' zon galə'əzə cho'a nisdə'onə'. Na' catə' la' Bedən' ližo' nga güe'elene' le' dižə'.” 33 Nachən' le'e bselə'ətia' beṇə' ca' par bedə'əsə'əxi'e le', na' choxwłentio' de'en baçh bido'. Na' ṇezcze Diozən' de que yoguə'əto' nitə'əto' əgwzenagto' yoguə'əlołte de'en baben Diozən' mendad əṇao'.

Bedən' be'e dižə' liž Cornelion'

34 Nach Bedən' gwzolaogüe' be'e dižə'an gwne': —De'e li baçh ṇezda' notono nla' beṇə' əṇacho nzo Diozən' le' to šla'azə. 35 Sino que gatə'ətezə beṇə' ṇasyon con beṇə' ħso'elao' Diozən' do yichj do lažə'əga'aque' na' ħso'one' de'e güen, Diozən' chebeine' lega'aque'. 36 Diozən' bsele'e Jesocristən' par naque' Xan yoguə'əloł beṇə', na' bsele'ene' entr neto' beṇə' Izrael, na' gwduxjue'ine' neto' de que guaquə soto' binlo len le' šə gonlilažə'əto' Xi'ine' Jesocristən'. 37 Nezczele can' goquə Galilean' na' doxen Jodean'. De'e Juannə' gwduxjui'e xtižə' Diozən' na' bchoe' beṇə' nis. Na' gwdechla Jeso'os beṇə' Nasaretən' gwduxjui'e xtižə' Diozən'. 38 Diozən' gwleje' Jeso'osən' par chaclene' ħchio'o beṇə' na' be'ene' Spirit ħhe'enə' na' yelə' ħnabia'. Na' gwda Jeso'osən' bene' de'e güen na' beyone' yoguə'əloł beṇə' ca' ħsaquə'əzi' gwxiye'enə', ħhedə' Diozən' zoe' len le'. 39 Neto' ṇezeto' na' cho'eto' dižə' ca naque' yoguə' de'e güenṇə' de'e ben Jeso'osən' na' de'en bsd blo'ine' Jodean' na' Jerosalenṇə', na' leczə ble'ito' can' gwso'ote'ene' boso'ode'ene' to le'e yag coroz. 40 Pero na' Diozən' bolis bosbane'ene' ladjo beṇə' guat ca' beyon ža na' ben Diozən' par niçh Jeso'osən' blo'e laogüe' neto'. 41 Caguə yoguə'əloł beṇə' besə'əle'ine' Jeso'osən' catə'an bebane' ladjo beṇə' guat ca', pero Diozən' gwleje' neto' par cho'eto' xtiže'enə' na' bene' par niçh ble'ito'one'. Na' neto' güe'ej gwdao-lento'one' txen gwde bebane' ladjo beṇə' guat ca'. 42 Na' Jeso'osən' bene' mendad ħixjue'ito' beṇə' naçhən' de que Diozən' əbzoe' le' par əçhoglaogüe'en ħhe yoguə'əloł beṇə' šə non' napə

doḷə', beṇə' ca' zjəmban na' beṇə' ca' bagwsa'at, na' neto' cho'eto' dižə' de que can' gone'. ⁴³ Na' libr ca' de'en bosu'ozoʒ yoguə' profet ca' beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana'ate zjənyoʒən chesə'anān de que notə'atezə beṇə' so'onḷilažə' Jesocristən' Diozən' yezi'ixene' xtolə'ağa'aque'enə'.

Spirit che Diozən' gwyo'on lo'o yichjla'aždao' balə beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael

⁴⁴ Ne'e cho'ete Bedən' dižə'an ca' catə' Spirit che Diozən' gwyo'on lo'o yichjla'aždao' yoguə' beṇə' ca' choso'ozenag dižə' de'en cho'e'nə'. ⁴⁵ Na' beṇə' Izrael ca' chso'onḷilažə' Jesocristən', beṇə' ca' žag Bedən' catə'an besə'ažine' liž Cornelion', besyə'əbanene' de que Spirit che Diozən' gwyo'on lo'o yichjla'aždao' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael. ⁴⁶ Gwsa'acbe'ine' gwyo'o Spirit che Diozən' lo'o yichjla'aždao' beṇə' ca' ža' liž Cornelion' chedə' gwso'elaogüe'e Diozən' na' gwso'e gwde gwdeḷə dižə' de'en cui gwse'ejni'ine'. ⁴⁷ Nach Bedən' gože' beṇə' Izrael ca' žague': —Bito bi de de'e gwžon yesə'əchoa beṇə' quinga nisən', la' nacbia' bazo Spirit che Diozən' len lega'aque' can' zon len chio'o.

⁴⁸ Nach Bedən' bene' mendad gosə'əchoe' nis par gosə'əneze beṇə' de que chso'onḷilaže'e Jesocristən'. Na' gwsa'atə'əyoine' le' par bega'ane' yeto chopə ža.

11

Bedən' gože' beṇə' Jerosalen ca' can' goquən'

¹ Na' apostol ca' na' yeziquə'əchlə beṇə' ca' ža' Jodean' beṇə' ca' chso'onḷilažə' Jesocristən' gwse'ene' de que leczə len beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael bachso'one chega'aque' xtižə' Diozən'. ² Nach Bedən' beze'e beyeje' Jerosalennə' gan' nitə' beṇə' Izrael ca' chso'onḷilažə' Jesocristən' na' gwsa'acyože' le'. ³ Gwse'ene': —¿Bixchen' bagwyejo' gan' ža' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael na' jtaolenga'aco'one'? Malən' babeno'.

⁴ Nach Bedən' gwzolaogüe' be'elene' lega'aque' dižə'an tcho'a tšao' ca' naquən' goquə che', gože': ⁵ —Lao zoa' lao' syoda Jopen' chona' orasyon Diozən' bene' par niç ble'idaogüe'eda' ca to lachə' xen nchej dapte squinei ca' chetjən le'e yoban' za'an gan' zo'anə'. ⁶ Na' bgüiayana'an na' ble'ida' lo'inə' ža'an bia yixə' ca' chaš yežlyon' bia žia tap ni'a ne'i, na' ble'ida' bia zjənxobə le'i lao yo, na' bia žia xile'e bia chaš le'e yoban' na' balə bia ca' zjənacob bia əznia. ⁷ Na' benda' gwna Diozən' nada': “Gwyas Bed, na' bet bia ca' gwdao.” ⁸ Nach božia'an gwnia': “Xana', bito gaoga'aca'ab. Ni šlinzə cuiṇə' gaogua' bia zban ca' zjənac ca' chedə' cui de lsens len lei cheto'onə'.” ⁹ Na' de'e əgwchop lase Diozən' gwne': “Bian' baç gwnia' gaogo' bito ənao' de que zjənacob bia zban.”

¹⁰ Šon š'i gože' nada' ca' nach begüe lachə'an le'e yoban'.
¹¹ Ze'e beyož ble'idaogüe'eda' de'enə' catə' bla'ac šonə beṇə' byo gan' zoa'anə' beṇə' za'ac Sesarean'. ¹² Na' Spirit che Diozən' bzejni'in nada' de que cheyalə' š'alenga'aca'ane' sin cui gaquəžejlaža'a, na' gwčhi'a beṇə' bišə'əcho quinga xop gwyejto', na' bžinto' Sesarean' liž ben' le Cornelio. ¹³ Nach Cornelion' be'elene' neto' dižə' can' blo'e lao to angl le' liže'enə' na' anglən' gože'ene': "Bselə' beṇə' əžja'ac syoda Jopen' žjəsə'əxi'e to beṇə' le Simon Bed. ¹⁴ Be'ena' əne' le' na' family chio' nac gonle par nič yechojle xni'a de'e malən'." ¹⁵ Nach catə' bžina' liž Cornelion' gwzolaogua' bi'a dižə'an len lega'aque', na' Spirit che Diozən' bedəson lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə' can' babedəson len chio'o. ¹⁶ Nach jsa'alaža'a xtižə' Xancho Jesocristən' can' gwne': "De'e zaque'enə' can' ben Juannə' bchoe' beṇə' nis, pero de'e zaquə'əche' gac chele ca de'en yedəso Spirit che Diozən' lo'o yichjla'ažda'olen' nabia'an le'e." ¹⁷ Na' ca naquən' baben Diozən' par nič zo Spirit che'enə' lo'o yichjla'aždaoga'aque'enə' can' babene' len chio'o, nacbia' zon len notə'ətezcho chonlilažə'əcho Xancho Jesocristən'. Na' žnoxa naca' nada'anə' par gwžona' gon Diozən' de'en chene'ene' gone'?

¹⁸ Na' ca beyož boso'ozenague' xtižə' Bedən' bitoch bi bi gosə'əne' contr Bedən' de'en gwyeje' liž Cornelion', sino gwso'e yelə' choxcwlen che Diozən', gosə'əne': —Na'a nezecho de que leczə len beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael chazlažə' Diozən' yesyə'ədinjene' xtolə'əga'aque'enə' nič əgwnežjue' yelə' mban zejlicane čega'aque'.

Beṇə' ca' chso'elao' Jesocristən' Antioquian' gan' mbane Siria

¹⁹ Na' gwde gwso'ot beṇə' blao che beṇə' Izrael ca' Estebannə' gosə'əzolaoga'aque' boso'oči' boso'osaquə'əchgüe' yeziquə'əchlə beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' nach beṇə' ca' chso'onlilaže'ene' gwsa'asəlase', bale' ja'aque' do Fenisia, do Čipre na' do Antioquia ga mbane Siria. Na' lao chesə'əde'enə' boso'osed boso'olo'ine' con beṇə' zjənaquə beṇə' Izrael xtižə' Jeso'osən', bito boso'osed boso'olo'ine'en beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael. ²⁰ Pero na' to čopə beṇə' Čipre na' beṇə' Sirene beṇə' chso'onlilažə' Jesocristən' catə' leczə besə'əxonje' ja'aque' Antioquian', na' na' gosə'əzolaogüe' gosə'əyixjue'ine' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael dižə' güen dižə' cobə che Xancho Jesocristən'. ²¹ Na' Xančon' godlene' lega'aque' len yelə' guac che'enə' na' beṇə' zan gosə'əbejyichje' costombr čega'aque' de'en zjənaogüe' na' gwso'onlilaže'e Xančon'.

²² Na' catə' gwse'ene beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Jerosalennə' ca naquən' bachac Antioquian', nach boso'ose'e

Bernaben' par gwyeye' Antioquian'. ²³ Na' catə' bžin Bernaben' Antioquian' ble'ine' de que de'e li bagoclenchgua Diozən' beṇə' ca', na' lechgualē bebeine'. Nach gwṇeyoine' lega'aque' nitə'atezə nite'e yoso'ozenague' che Xanchon' do yichj do lažə'aga'aque'. ²⁴ Bernaben' naque' to beṇə' güen, na' chonlilažə'əchgüe' Jesocristən' na' Spirit che Diozən' chnabia'an yichjla'aždaogüe'enə'. Na' de'e na'anə' zanch beṇə' Antioquian' gwso'onlilaže'e Jesocristən'.

²⁵ Gwde na' Bernaben' gwze'e zde' Tarson' par jəyedilje' Saulən', nach catə' beželene' le', gwche'ene' Antioquian'. ²⁶ Na' gosə'anite'e Antioquian' tgüiz gwso'one' txen len beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elao' Jesocristən' na' bosə'osed bosə'olo'ine' beṇə' zanch. Na' Antioquia na'atequən' gwzolao bosə'osi'e beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' beṇə' cristian chedə' choso'ozenague' che Cristən'.

²⁷ Lao nitə' Bernaben' na' Saulən' Antioquian' besə'əžin balə beṇə' Jerosalen beṇə' chsa'aš choso'ozenene' de'en bagož Diozən' lega'aque'. ²⁸ Na' entr beṇə' ca' besə'əžinnə' to beṇə' le Agabo gwzeche' lao beṇə' ca' zjəndopə zjənžag chso'elao' Jesocristən' be'e dižə' can' babzejni'i Spirit che Diozən' le' de que doxenlə yežlyon' gatə' to bgüin juisy. Na' catə' bžin ža gwnabia' ben' le Claudio doxen gan' mbane Roma, cana' goc bgüinnə' can' gwna Agabon'. ²⁹ Nach beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elao' Jesocristən' Antioquian' bosə'oxi'e yesə'ətobe' mech par nič yosə'əsele'en əsa'aclene' beṇə' ljuežjga'aque' ca' chso'elao' Jesocristən' gan' mbane Jodean'. Na' bosə'oxi'e de que to toe' yoso'onežjue' segon ja'acquə'ətə' de'e gaquə yoso'onežjue'. ³⁰ Na' gwso'one' can' bosə'oxi'enə' nach bosə'osele'e Saulən' len Bernaben' Jodean' par jəsə'ənežjue' mechən' beṇə' ca' zjənaque' comisyon che beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Jerosalennə'.

12

Gwso'ote' Jacobən' na' gosə'əyixjue' Bedən' ližyan'

¹ Na' ca tyempən' Rei Erodən' bene' contr beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' na' bene' mendad gosə'əzene' balē' na' bosə'oči' bosə'osaque'e lega'aque'. ² Nach bene' mendad gwso'ote' Jacob beṇə' bišə' Juannə' gosə'əchogue' yene'en len spad. ³ Na' goche'i Rei Erodən' chesyə'əbei beṇə' Izrael ca' de'en bene' mendad gwso'ote' Jacobən', nach bene' mendad gosə'əzene' Bedən' catə' bžin tyemp che lni pascon', lnin' catə'an chsa'ogüe' yetxtil de'en cui bi xne'i nchixə. ⁴ Nach Erodən' gwdixjue' Bedən' ližyan' na' bsele'e ši'into soldad beṇə' gwsa'ape' ližyan', tap güeje' do ža do yel. Erodən' bene' xbab cueje'ene' ližyan' te lni pascon' par gone' yelə' jostis che' lao

lcue' na' so'ote'ene'. ⁵ Soldad ca' gwsa'apə'əchgüe' Bedən' lao die' ližyan', pero na' ca' naquə beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristan' gwsə'onchgüe' orasyon lao Diozən' par Bedən'.

Diozən' bebeje' Bedən' ližyan'

⁶ Na' to že' ca' gwxezə ngüia Erodən' cueje' Bedən' ližyan' par so'ote'ene', Bedən' de' chtase' ladjo chopə soldad na' ncheje' chopə gden, na' leczə nitə'əte soldad beṇə' chsa'ape' cho'a puert che ližyan'. ⁷ Catə'əczla to de repentzə to angl beṇə' bselə' Xancho Diozən' bžine' lo'o ližyan' gan' de Bedən', na' gwye'eni'ichgua lo'o ližyan'. Anglən' bte' cuit le'e Bedən' bosbane'ene' gože'ene': —Na'atec na'a gwyas.

Na' lao or na' le'e besyə'əyežte gdenṇə' zjənchej na' Bedən'. ⁸ Nach gož anglən' le': —Bego'o dobey chio'onə' na' bolej xelo'on.

Nach ben Bedən' ca'. Nach goze' anglən' le': —Bechelə xadon chio'onə' na' beyo'o len nada'.

⁹ Nach bechoj Bedən' zenaogüe'ene', pero bito gocbe'ine' šə de'e li angl nan' chon ca' len le', con goquene' šə chle'ida'ogüe'ene'. ¹⁰ Beyož besyə'ədie' chop cuente gan' nitə' soldad ca' chsa'ape' ližyan', besyə'əžine' gan' zo puert saguanṇə' de'en naquə de ya gan' chəsə'əchoje' par chja'aque' lao syodan', con to gwłazzə puertən' byaljon par nič besyə'əchoje', na' ca to cuadr babesə'aque' nach anglən' bocua'ane' Bedən' toze'. ¹¹ Cana'ach gocbe'i Bedən' de que de'e li babechoje' ližyan', nach gwne': —Bacheyache'ida' de'e liczə Xana' Diozən' babsele'e angl che'enə' par bosle' nada' lao na' Erodən' na' lao de'e ca' chsa'aque beṇə' Izrael gwłaż chia' ca' so'one' len nada'.

¹² Na' nechonte Bedən' xbabən' ca' gwze'e gwyeje' liž Maria xna' Juan ben' leczə le Marcos. Na' liž Maria na' zjəndopə zjənžag beṇə' zan chso'one' orasyon. ¹³ Nach bsizə' cho'a puert saguanṇə' na' le'e bchojte to bi'i no'olə le Rode par jəgüiabo' no de'enə'. ¹⁴ Na' catə' bžimbo' par əsaljwbo' puertən' beyombia'abo' ši'i Bedən' na' de'e tant bebeibo' bito bsaljwbo' puertən' sino beyejdobo' gan' ža' beṇə' ca' jəyeyežbo' lega'aque' de que Bed nan' zecha cho'a puertən'. ¹⁵ Nach beṇə' ca' gwse'e: —¿Ecaguə chac tonto'onə'?

Pero lebo' gwzoczbo' segor de que le'enə'. Nach lega'aque' gwse'ebə' de que to angl beṇə' chapə chye' Bed na'anə'.

¹⁶ Pero Bedən' ne'e chsižcze' cho'a puertən'. Nach ja'aque' par boso'osaljue'. Catə'əczla besə'əle'ine' de que le'enə' besyə'əbanene' xte juisy. ¹⁷ Nach Bedən' bene' seņy len ne'enə' par nič gwnite'e žizə boso'ozenague' be'e dižə' can' goquə bebej Xancho Diozən' le' ližyan'. Nach leczə gože' lega'aque' de que cheyalə' yesə'əzenene' Jacobən' na' yeziquə'əchlə beṇə' ljuežjga'aque' ca' can' bagoquən'. Nach beze'e zjəyede' ga yoblə.

18 Nach catə' gwy'e'eni'inə' yelə' goban juisy gwnitə' soldad ca' na' gwso'echgüe' dižə' gosə'əne' bixaczxa goquə len Bed na'anə'. 19 Na' ca naquə Rei Erodən', bene' mendad jəsyə'ədilje' Bedən' na' gwṇabene' soldad gop ca' nac goquən' bele'. Pero soldad ca' bitobi rson boso'onežjue'. Nach bene' mendad gwso'ote' soldad ca'. Nach gwza' Erodən' Jodean' par jzoe' Sesarean'.

Got Rei Erodən'

20 Erodən' ža, chža'achgüe' beṇə' Tiro na' beṇə' Sidon ca'. Beṇə' ca' besə'əyažjene' yesə'əzi'e de'en əse'ej əsa'ogüe' gan' chnabia' Erodən'. De'e na'anə' boso'ocodə ljuežj beṇə' Tiron' na' beṇə' Sidon ca' par jəsə'ənežjue' Blaston' to regal, ben' naquə lao ne'i liž Erodən' nach Blaston' gwṇe' fabor lega'aque' lao rein'. Gwso'one' ca' par nič bzenag rein' čhega'aque' catə' ja'aque' laogüe'enə' jəsə'əṇabe' yesyə'ənite'e binlo len le'. 21 Nach Rei Erodən' bžie' bia' to ža əgwto'be' lega'aque' par əgwzoe' lban laoga'aque'enə'. Na' catə' bžin žan' rein' gwyaze' xalane'e de'en naquə xoche de'en chaze' catə' chone' yelə' jostisən' nach gwchi'e xišne'e gan' chnabi'e na' bzoe' lban lao beṇə' ca' že'e ža'anə'. 22 Nach beṇə' ca' gwso'osye'e gosə'əne': —Diozən' cho'e dižə' caguə beṇə'chən'.

23 Na' lao or na' bselə' Xancho Diozən' to angl par nič bene' ca' gocšene rein' gwžia bel bia lo'o le'enə' na' gote'. Goc čhe' ca' čhedə' be'e latjə gwso'elao' beṇə' le' lgua'a əso'elaogüe'e Diozən'.

24 Pero ca naquə xtižə' Xancho Jesocristən' gosə' gwłaljəchən na' beṇə' zanch gwse'ejle'e čhein'.

25 Na' Bernaben' len Saulən' beyož gwso'one' yoguə' de'en naquə so'one' Jerosalennə' nach besa'aque' jəya'aque' Antioquian'. Na' gosə'əche'e to beṇə' le Juan na' lete' Marcos.

13

Bernaben' na' Saulən' ja'aque' jəsə'ədixjui'e xtižə' Jesocristən' yež zita'

1 Na' entr beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Jesocristən' Antioquian' zjəlen beṇə' chəsə'əzenene' beṇə' yoblə bi de'e che'e Diozən' lega'aque', na' zjəlen beṇə' choso'osed choso'olo'ine' xtižə' Diozən'. Na' lega'aque' Bernaben', na' Simon ben' zjənsi'e Negr, na' Losio beṇə' Sirene, na' Saul, na' Manaen. Na' Manaennə' bgolə gwcha'ogüe' txen len Rei Erodən' ben' gwnabia' Galilean'. 2 Na' to ža cui bi zjəne'ej zjənao beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən', zjəndopə zjənžague' chso'one' orasyonṇə'. Catə'əczla gož Spirit čhe Diozən' lega'aque': —Lecuej Bernaben' len Saulən' par so'one' xšina'anə' con gatə'ətezə selə'əga'aca'ane'. 3 Nach beṇə' ca'

gwso'onche' orasyonnə' sin cui zjəne'ej zjənaogüe', nach boso'oḫoa na'aga'aque'enə' yichj Saulən' len yichj Bernaben'. Gwso'one' ca' par gosə'əgüe'e xšin Diozən' lao na' Bernaben' len Saulən'. Gwde na' boso'ozeine' lega'aque' dižə'.

Apostol ca' gwso'e xtižə' Jesocrisən' Čipre

⁴ Nach Spirit che Diozən' bselə'an Bernaben' len Saulən' yež gan' nzi' Seleusia. Na' na' gwso'e lo'o barcon' par besə'əžine' Čipre. Na' Čipren' naqun to isla de'en chi' lo'o nisdə'onə'. ⁵ Besə'əžine' yežən' nzi' Salamina gan' mbane Čipren' na' gosə'əzolaogüe' gosə'əyixjui'e xtižə' Diozən' lo'o yo'oda' che beṇə' Izrael ca'. Na' zjənche'e Juan ben' leczə le Marcos par chaclene' lega'aque'. ⁶ Na' ca' gwsa'aše' gosə'ədie' doxen Čipren' par besə'əžine' gan' ne' Pafos. Na' Pafos na' jəsə'ədie' to beṇə' goža' le' Barjesos. Naque' beṇə' Izrael na' chḫoayague' ne' de que chzenene' bi de'en che' Diozən' le'. ⁷ Barjesosən' naque' migw che gubernador ben' le Sergio Paulo. Sergio Paulən' naque' to beṇə' chejni'ichgüei. Na' le' goxe' Bernaben' na' Saulən' chedə' gone'ene' yoso'ozene' le' xtižə' Diozən'. ⁸ Na' Barjesosən' leczə nzi' yeto le Elimas, zejen dižə' beṇə' goža'. Le' gone'ene' cui šejle' Sergio Paulən' xtižə' Bernaben' na' Saulən'. Nach bžone' par cui yoso'osed yoso'olo'i beṇə' ca' xtižə' Diozən'. ⁹ Na' ca' naquə Spirit che Diozən' chnabia'achguan yichjla'aždao' Saulən', ben' leczə le Pab, nach bcos laogüen' bgüiachgüe' Elimasən'. ¹⁰ Nach gože'ene': —Naco' xi'in gwxiye'enə' yelə' goḫoayag chio'onə' na' yelə' beṇə' mal chio'onə'. Bito chazlažo'o bitə'ətezə de'e güennə' na' bito chbezo' can' chžono' yesə'ənao beṇə' dižə' li che Xanto' Diozən'. ¹¹ De'e na'anə' Xanto' Diozən' gone' castigw chio' na' əcholo' to tyemp, cui gaquə le'ido' be'eni'inə'.

Nach le'e əgwčholte', gwde ca to bejw lo'o jelaogüe'enə', nach gwzolaogüe' chgan chtobe' cheylje' no goxə' ne'enə' par yegüe'ene' nez. ¹² Gubernadorən' ble'ine' can' goquən' na' gwwejle'e xtižə' Xancho Jesocrisən', na' bebanchgüeine' can' nannə'.

Pabən' na' Bernaben' ja'aque' Antioquia gan' mbane Pisidia

¹³ Nach Pabən' len beṇə' ca' nžague'enə' besa'aque' Pafosən' gwso'e lo'o barcon' par besə'əžine' gan' nzi' Perge distrit che Panfilia. Na' Juan ben' leczə chse'e Marcos gwlejyichje' lega'aque' beyeje' Jerosalennə'. ¹⁴ Na' Pabən' len Bernaben' gwsa'aque' Pergen' na' besə'əžine' Antioquian' distrit che Pisidia. Na' catə' bžin ža dezcanzən' ja'aque' yo'oda'onə' na' jəsə'əchi'enə'. ¹⁵ Na' ca beyož bguab libr gan' nyoj lei che Diozən' na' de'en boso'ozoj de'e profet beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana', beṇə' ca' zjənaquə gwnabia' che yo'oda'onə'

boso'osele'e to beṇə' gan' chi' Pabən' len Bernaben' na' gože' lega'aque': —Beṇə' bišə' šə de bi dižə' chene'ele güe'ele aṇeyoile beṇə' quinga, guaquə aṇalen ṇa'a.

¹⁶ Nach gwzoža' Pabən' na' bene' seṇy len ne'enə' par niç nite'e žizə yoso'ozenague', nach gwzolaogüe' gwne': —Le'e beṇə' Izrael na' notə'ətezəchle chaple Diozən' respet, le'e gwzenag. ¹⁷ Ca naquə Diozən' ben' cho'elao' chio'o beṇə' Izrael gwleje' de'e xaxta'ocho ca' par bene' lega'aque' to nasyon xen catə'an ṇe'e nite'e zjənaque' beṇə' zitə' Egipton', pero bžin ža bebej Diozən' lega'aque' Egipton' len yelə' guac che'enə'. ¹⁸ Na' ca čhoa iz bguo'o bčhejlaže'e len lega'aque' žlac gwsa'aše' latjə dašən'. ¹⁹ Diozən' bonitlaogüe' gažə nasyon gan' ne' Canaan par niç bnežjue' de'e xaxta'ocho ca' yežlyon'. ²⁰ Diozən' bene' ca gosə'ade tgüejə tgüejə beṇə' gwnabia' ca' gwso'on yelə' jostis čhega'aque'enə' lao tap gueyoa šiyon iz, xte bžinte tyemp che de'e profet Samuelən' ben' be' xtižə' Diozən' cana'. ²¹ Nach gosə'aṇabe' so to rei par ṇabi'e lega'aque' na' Diozən' bnežjue' lega'aque' Rei Saulən' par gwnabi'e čhoa iz. Saulən' goque' xi'in ben' gwle Sis, beṇə' goljə lao dia che Benjamin. ²² Gwde na' Diozən' bocui'ize'e Saulən' nach bzoe' Rei Dabin' xi'in Jese par gwnabi'e. Na' Diozən' gwne' che Rei Dabin': “Bač ble'ida' Dabi xi'in Jesen', yichjla'aždaogüe'enə' naquən tozə len yichjla'aždaogua'anə'. Le' gone' yoguə'əloḷ can' che'enda'anə'.” ²³ Nach lao dia che Rei Dabin' gwlej Diozən' Jeso'osən' na' bene' par niç chac yebeje' chio'o beṇə' Izrael xni'a de'e malən' can' bene' lyebe. ²⁴ Antslə ze'e solao əgwsed əgwlo'i Jeso'osən', de'e Juannə' gwdixjui'e lao yoguə' beṇə' Izrael ca' de que cheyalə' yesyə'ədiṇjene' xtolə'əga'aque'enə' na' yesə'əchoe' nis. ²⁵ Na' catə' bžin ža beyož ben de'e Juannə' yoguə'əloḷ de'en yo'o lao ne'e gone', gože' beṇə' ca': “Nada' bito naca' ben' chonle xbab naca'. Caguə nada'anə' ben' chbezle par gaquəlene' nasyon chechon'. Ze'e za' be'enə' na' de'e tant zaquə'əche' ca nada' xte bito zaca'a par lečhja' xele'enə'.”

²⁶ Beṇə' bišə', chio'o naccho xi'in dia che de'e Abraannə' na' entr chio'o nitə' yebaḷə beṇə' chsa'apə Diozən' respet la'anə'əczə cui zjənaque' beṇə' Izrael. Par chio'onə' bselə' Diozən' dižə' can' gonlilažə'əcho Jeso'osən' par yebeje' chio'o xni'a de'e malən'. ²⁷ Beṇə' Jerosalen ca' na' beṇə' gwnabia' čhega'aque' ca' bito gwsa'ache'ine' de que Diozən' bsele'e Jeso'osən'. Bito gwse'ejni'ine' de que che Jeso'os nan' boso'ozoj de'e profet ca' beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana' le'e libr ca' choso'olabe' lo'o yo'odao' ca' yoguə' ža dezcanz. Na' de'en gosə'əchoglaogüe'en gwso'ote' Jeso'osən' goc complir can' nyojən. ²⁸ Sin cui bi xtolə' Jeso'osən' gotə', gosə'aṇabene' Pilatən' gone' mendad so'ote'ene'. ²⁹ Beyož gwso'one' complir

yoguə'ə_lolte segon can' nyoj Xtižə' Diozən' gaquə' che', besə'əžin be_nə' bosyo'oletje'ene' le'e yag corozən' na' bosə'əcuəše'ene'.
³⁰ Pero na' Diozən' bolis bosbane'ene' ladjo be_nə' guat ca'.
³¹ Na' nitə' be_nə' ca' əja'aclen Jeso'osən' Galilean' par Jerosalennə' na' beyož bebane' ladjo be_nə' guat ca' gwdalene' lega'aque' zan ža. Na' lega'aque'enə' chso'elene' be_nə' dižə' de que de'e li mbancze'enə'.

³² De'e na'anə' leczə neto' chyixjue'ito' le'e dižə' güen dižə' cobə' che Jeso'osən' par nič ənezele de que bačh goc complir lyebe de'en ben Diozən' len de'e xaxta'ocho ca'.
³³ Na' chio'o naccho xi'in dia čhega'aque'enə' nezecho haben Diozən' complir lyebe de'en bene' len lega'aque' ca de'en bolis bosbane' Jeso'osən'. Goc can' nyojən' le'e Salmo əgwchopen' nan: "Le' naco' xi'ina'. Neža babena' par nič solao nabi'o len nada'."
³⁴ Na' nyojəhcžə Xtižə' Diozən' ga yoblə nan: "Gona' güen len le'e can' bena' lyebe len de'e Rei Dabin'." Na' de'en nan ca' zejen de que Diozən' gwne' yolis yosbane' Jeso'osən' ladjo be_nə' guat ca' na' bitoch güe'e latjə gat Jeso'osən' de'e yoblə.
³⁵ Le'egatezə ca' yeto part yoblə che Salmosən' nan: "Nezda' bito go'o latjə gožə' cuerp čhia'anə', nada' naca' xi'inə' na' naquə la'aždaogua'anə' xi'ilažə' juisy."
³⁶ Žlac bguan de'e Rei Dabin' ža, goclene' de'e xaxta'ocho ca' con can' gone'e Diozən', na' catə' gote' bosocuaše'ene' ga bazjəngəšə' de'e xaxta'ocho ca' bagwsa'at, na' gožə' cuerp čhe'enə'. De'e na'anə' nezecho de que caguə nyoj Salmosən' čhe cuine'en.
³⁷ Jeso'osən' ben' bolis bosban Diozən', le'enə' cui gožə' cuerp čhe'enə'.
³⁸ Na' cheyalə' ənezele be_nə' bišə', Jeso'osən' ben' cho'a dižə' čhei chezi'ixene' xtolə' be_nə' ca' chso'onlilažə' le'.
³⁹ Bito chac nitlao xtolə' chio'o be_načh por ni čhe čoncho bi de'en na lei de'en bzoj de'e Moizezən', pero notə'ətezcho šə čonlilažə'əcho Jesocristən', Diozən' chnitlaogüe' xtolə'əcho ca'.
⁴⁰ Le'e gapə cuidad par cui gac čhele can' bosozoj de'e profet ca' be_nə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana' gan' nan:

⁴¹ Le'e gon xbab, le'e čonle borl,
 gwžin ža cuiayi'ile por ni čhe de'e cui chejle'ele.
 Le'e yebane, čhedə' nada' Dioz ze'e gona' de'e zaquə' yebanele tyemp nga zole n'a,
 na' bito šejle'ele la'anə'əczə šə no əna le'e can' gaquən'.
 Can' gwna Pabən' bzejni'ine' be_nə' ca' ža' lo'o yo'oda'onə'.

⁴² Beyož bzejni'i Pabən' be_nə' Izrael ca' nach besyə'əchoje' lo'o yo'oda'onə'. Be_nə' ca' cui gwsa'alje' be_nə' Izrael sino gwso'on cuinga'aque' be_nə' Izrael gwsa'atə'əyoine' Pabən' len Bernaben' par əžja'aque' de'e yoblə yežag xman ža dezcanzən' žjəsə'əzejni'ine' lega'aque' de'e yoblə.
⁴³ Be_nə' zan be_nə' Izrael ca' na' be_nə' zan be_nə' bagwso'on cuinga'aque' be_nə' Izrael

gwse'ejle'e de'en choso'osed choso'olo'i Pabən' len Bernaben' catə'an besy'əžaše'. Na' Pabən' len Bernaben' gosə'əneyo'ine' lega'aque' par nich nītə'atezə nite'e so'onlilaže'e Jesocristən' ben' bselə' Diozən' par chaclene' chio'o.

⁴⁴ Na' catə' bežag xman ža dezcanzən', casi yoguə'əloł beṇə' lao' syodan' besə'əžag par boso'ozenague' xtižə' Diozən'. ⁴⁵ Pero beṇə' Izrael ca' cui chso'onlilažə' Jesocristən' besə'əle'ine' catec beṇə' zannə' nžag na' gwsa'acxi'ine', nach gosə'ənelaogüe' contr Pabən' na' gwso'onle'ega'aque' che dižə'an chzejni'i Pabən'. ⁴⁶ Nach Pabən' len Bernaben' sin cui chəsə'əžbe' gwse'e beṇə' ca': —Babento' complir can' gone'e Diozən' babzejni'ito' zgua'atec le'e nacle beṇə' Izrael xtiže'enə'. Pero na' de'en cui chene'ele əgwzenagle ža, zeje dižə' de que bito chene'ele gatə' yelə' mban zejlicane chelen' na' de'e na'anə' əgwzejni'ito'on beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael. ⁴⁷ Xanto' Diozən' baçh bene' mendad gonto' can' nyojən nan:

Baçh nzoa' le'e par co'ole be'eni' chia'anə' lo'o yichjla'aždao' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael
par nich beṇə' ca' ža' doxenlə yežlyon' əsa'acbe'ine' naclən
so'one'
nich yesy'əchoje' xni'a de'e malən'.

⁴⁸ Na' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael beyož gwse'ene'ene' gwne' ca' besy'əbeine' nach gosə'əne' güenchguaczən' naquə xtižə' Diozən'. Nach yoguə' beṇə' ca' bagwlej Diozən' par gatə' yelə' mban zejlicane chega'aque'enə' gwso'onlilaže'e Jesocristən'. ⁴⁹ Ca' goquə gosə' gwłaljə xtižə' Xancho Jesocristən' doxen distritən'. ⁵⁰ Pero na' beṇə' Izrael ca' cui gwso'onlilažə' Jesocristən' boso'ota boso'one' beṇə' blao che syodan' na' no'olə əblao ca' zjənaochgua costombr che beṇə' Izrael ca' par nich bosyo'olague' Pabən' len Bernaben' na' besy'əbeje' lega'aque' fuer syodan' na' distritən'. ⁵¹ Nach Pabən' len Bernaben' boso'osi'ins ni'aga'aquen' par bežib bište yon' de'en žiannə'. Gwso'one' ca' par boso'olo'e de que bito zjənapə' dolə' de'en cui chse'ene beṇə' ca' yoso'ozenague' che Diozən', nach besa'aque' jəya'aque' gan' ne' Iconio. ⁵² Pero beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' gwnitə'əchguacze' mbalaz, na' Spirit che Diozən' gwnabia'an yichjla'ažda'oga'aque'enə'.

14

Pabən' na' Bernaben' besə'əžine' Iconion'

¹ Na' goquən' besə'əžin Pabən' len Bernaben' Iconion' na' ja'aque' yo'odao' che beṇə' Izrael ca' par gwso'e xtižə' Jesocristən' len beṇə' ca'. Na' Spirit che Diozən' goclenən lega'aque' par gwso'e dižə'an, na' beṇə' zan beṇə' Izrael ca'

gwso'onlilaže'e Jesocristən' na' lecza zan beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael gwso'onlilaže'ene'. ² Pero beṇə' Izrael ca' cui gwso'onlilažə' gosə'əgo'oyele'e beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael par niç gwso'one' xbab mal contr Pabən' len Bernaben'. ³ Na' ca' naquə beṇə' zan bagwso'onlilažə' Jesocristən' Iconion', Pabən' len Bernaben' besyə'əga'ane' sša syoda Iconion' par gwso'ecze' xtižə' Xancho Jesocristən' sin cui besə'əžebe'. Na' Xancho Jesocristən' goclene' lega'aque' len yelə' guac che'enə' par niç gwso'one' milagr na' bichlə de'e besyə'əbane beṇə' niç ca' gwsa'acbeine' de que dižə' lin' chsoe' Pabən' len Bernaben' na' de que lechguale nži'ilažə' Xancho Jesocristən' beṇə'chən'. ⁴ Na' beṇə' ca' ža' lao' syodan' gwsa'aque' choplə. Balə' gosə'əde'e beṇə' Izrael ca' na' balə' gosə'əde'e apostol Pabən' len Bernaben'. ⁵ Nach yoguə' beṇə' ca' cui gwsa'azlažə' can' choso'osed choso'olo'i apostol ca', beṇə' Izrael ca' na' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael, gosə'ənite'e yelə' goxia' len jostis ca' par so'one' contr Pabən' len Bernaben' na' yoso'ošiže'e lega'aque' yej. ⁶ Pero ca' naquə Pabən' len Bernaben' gwsa'acbeine' can' bazjəngüia beṇə' ca' so'one' len lega'aque', nach besyə'əsa'aque' jəya'aque' gan' ne' Lистра na' Derbe, na' yeziquə'əchlə yež ca' gan' mbane Licaonia. ⁷ Na' bosozentezene' dižə' cobə che Jesocristən' gatə'ətezə ja'aque'.

Boso'ošiže'e Pabən' yej lao zoe' Listran'

⁸ Na' Lистра na' jəsyə'ədie' to beṇə' nxiṇje' dezd goljte', con cui bi bi fuers balor əgwsa'ate'e ni'e ca' par se'e. ⁹ Na' chi'iteze' chzenague' choe' Pabən' dižə'ənə'. Nach Pabən' bgüie'ene' na' gocbe'ine' chejle' be'enə' de que Diozən' nape' yelə' guac par gone' ca' gaquə se'e. ¹⁰ Nach Pabən' bolgüiže'ene' clar gože'ene': —Gwzoža'.

Nach le'e gwzoža'ate be'enə' na' gwzolao chde'. ¹¹ Beṇə' zan ca' ža'anə' choso'ogüie' can' ben Pabən' na' gosə'əne' dižə' Licaonia: —Baç gwse'etj Xancho ca' chejni'alažə'əcho gan' zocho nga na' lega'aque'en zjənaque' ca' beṇə'ch.

¹² Na' gosə'əne' de que Bernaben' naque' xanga'aque' Jopiter ben' chse'ejni'alaže'e, na' de que Pabən' naque' xanga'aque' ben' nzi' Mercorio chedə' len' choe' dižə'. ¹³ Na' yo'odao' gan' zo xanga'aque' Jopiter ben' chse'ejni'alaže'e zon catezə chso'e lao' syodan'. Nach bəxoz che Jopiterən' gwze'e nche'e go'on ca' na' bazjənone'eb xoche len yej. Nach bəxozən' len beṇə' ca' ža'anə' besə'əžine' gan' nitə' apostol ca' gwse'enene' so'ote' go'on ca' par se'ejni'alaže'e lega'aque'.

¹⁴⁻¹⁵ Pero apostol Bernaben' len Pabən' catə' gwsa'acbe'ine' can' so'on beṇə' ca', gosə'əcheze' xaga'aque'enə' chedə' bito gwse'enene' so'on beṇə' lao' syodan' ca'. Gwse'ebe' ladjo

benə' ca' gwse'e lega'aque' zižjo: —Benə' bito gonle ca'. Leczə benəch neto'. Za'ato' par chyixjue'ito' le'e de que cheyalə' gwša' yichjla'ažda'olen' na' cuejyichjle costombr quinga de'en naole la' lega'aquən bito bi zjəzaquə'an. Cuejyichjga'aclen nič güe'ela'ole Diozən' ben' zo zejlicane, ben' ben yoban', yežlyon', nisdə'onə', benəch, bia ca' chsa'aš, na' bitə'atezə de'en chle'icho le'e yoban', lao yežlyon' na' lo'o nis. ¹⁶ Ca naquə tyemp ca' de'en bagosə'əde, Diozən' gwdape' yelə' chxenlažə' ca de'en gosə'əda benə' gwža' to to nasyon gwso'one' con can' gwse'enene'. ¹⁷ Pero Diozən' syempr zocze' chone' güen len yoguə'əlo' benəchən' par nič yesə'ənezene' de que zocze' naque' Dioz. Le'enə' chone' par nič chac yejon' nič ca' chac de'en chazcho, na' chatə' de'en che'ej chaocho par nič socho mbalaz.

¹⁸ Na' la'anə'əczə gwse' Pabən' len Bernaben' benə' Listra ca' de'enə', canə gosə'əzoine' par nič cui gwso'ot benə' ca' go'on ca' par se'ejni'alaže'e lega'aque'.

¹⁹ Ca' chac xonj benə' Izrael benə' nitə' Iconio na' Antioquian' gan' mbane Pisidia, besə'əžine' Listran', nach gosə'əgo'oyele'e benə' Listra ca' par gwsa'aque' txen boso'ošize'e Pabən' yej. Na' gwsa'aquene' šə bač gwso'ote'ene' nach gosə'əxobe'ene' fuerlə syodan'. ²⁰ Pero benə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' jəsə'ədobe' gan' de'enə' nach beyase' na' beyeje' lao syodan' de'e yoblə. Nach beteyo beza' Pabən' len Bernaben' par jəya'aque' Derben'.

²¹ Na' leczə gosə'əyixjui'e dižə' güen dižə' cobə che Jesocristən' lao' syoda Derben' na' benə' zan gwso'onlilaže'e Jesocristən'. Gwde na' besyə'əsa'aque' jəya'aque' Listran', Iconion' na' Antioquian' de'e yoblə. ²² Na' to to syoda ca' gan' jəya'aque'enə' boso'otipe' lažə' benə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' na' gosə'əneyoine' lega'aque' par nič nitə'atezə nite'e so'onlilaže'e Jesocristən'. Na' leczə bzejni'ine' lega'aque' de que notə'atezcho šə chene'echo nabia' Diozən' chio'o, de'e zan de'e gaquə de'e chi' saquə'əcho. ²³ Na' to to yež can' besyə'ədie'enə' gosə'əbeje' benə' golə benə' blao par boso'ogüia boso'oye' benə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Jesocristən'. Na' Pabən' len Bernaben' ze'e yesa'aque' to to yež gwso'one' orasyonnə' txen len benə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžaguən' sin cui gwsa'ogüe', gosə'ənabe' lao Xancho Jesocristən' gaquəlene' yoguə' benə' ca' bač chso'onlilaže'ene'.

Pabən' na' Bernaben' jəya'aque' Antioquian' gan' mbane Siria

²⁴ Gwde na' besa'ac Pabən' len Bernaben' na' besyə'ədie' distrit che Pisidia par besə'əžine' distrit che Panfilia. ²⁵ Na' gosə'əyixjui'e dižə' che Jesocristən' yež de'en nzi' Perge gan' mbane Panfilian'. Beyož na' gwsa'aque' ja'aque' gan' ne'

Atalia. ²⁶ Na' Atalian' besa'aque' besyā'əyo'e lo'o barcw par besyā'əžine' Antioquian' gan' mbane Sirian' gan' gwsa'aque'. Na' ca naquā beṇā' Antioquia ca' lega'aque' gosā'əṇabene' Diozān' gaquālene' Pabān' len Bernaben' par žjse'ene' xšin Diozān' catā' cuiṇā' asa'aque' žja'aque' yež ca' par žjse'ene' xšin Diozān' de'en babeyož gwso'one' ṇa'a. ²⁷ Na' catā' besyā'əžin Pabān' len Bernaben' Antioquian', bosyo'otobe' beṇā' ca' chso'elao' Jesocristān' nach gwso'e dižā' yoguā'əloḷ can' goquālen Diozān' lega'aque' žlac jāsā'ədise' dižā' güen dižā' cobā che Jesocristān' na' can' ben Diozān' par nič beṇā' ca' cui zjānaquā beṇā' Izrael gwso'onlilaže'e Jesocristān'. ²⁸ Sša besyā'əga'ane' gosā'anite'e len beṇā' ca' chso'onlilažā' Jesocristān' Antioquian'.

15

Apostol ca' bosoxi'e len beṇā' Jerosalen ca' naclā cheyalā' so'on beṇā' catā' so'onlilaže'e Jesocristān'

¹ Ca tyempān' to čhopā beṇā' gwsa'ac Jodean' besā'əžine' Antioquian' na' gosā'əzolaogüe' bososed bosolo'ine' beṇā' ca' chso'onlilažā' Jesocristān' de que cheyalā' yesā'əzoe' señy de'en ne' sirconsionṇā' can' na lei de'en bzoj de'e Moizezān' par nič cui žjəya'aque' lao yi' gabilān'. ² Pero Pabān' len Bernaben' gwsa'acyože' beṇā' Jodea ca' de'en choso'osed choso'olo'ine' ca'. Nach beṇā' Antioquia ca' beṇā' ca' bachso'onlilažā' Jesocristān' gosā'əčhoglaogüe'en de que Pabān' len Bernaben' na' len yeto čhopā beṇā' ljuežjga'aque' ca' əžja'aque' Jerosalenṇā' par žjasyā'anite'e yelā' goxi'a len apostol ca' na' beṇā' golā blao che beṇā' chso'onlilažā' Jesocristān' Jerosalenṇā' naclā cheyalā' so'one' che de'en choso'osed choso'olo'i beṇā' ca'.

³ Nach beṇā' ca' chāsā'ədopā chāsā'əžag chso'elaogüe'e Jesocristān' bososele'e lega'aque' əžja'aque' Jerosalenṇā'. Na' gosā'ədie' Fenisia na' Samaria na' gwso'elene' beṇā' ca' chso'onlilažā' Jesocristān' dižā' de que ca naquā beṇā' ca' cui zjānaquā beṇā' Izrael baboso'oša' yičjla'ažda'oga'aque'enā' par choso'ozenague' che Diozān'. Nach beṇā' Fenisia ca' na' beṇā' Samaria ca' besyā'əbeichgüeine'.

⁴ Na' catā' besā'əžin Pabān' len Bernaben' Jerosalenṇā' beṇā' ca' chāsā'ədopā chāsā'əžag chso'elao' Jesocristān' nach beṇā' golā beṇā' blao čhega'aque' ca' na' apostol ca' besā'əšaglaoga'aque'ene' choso'oguape' lega'aque' diox. Nach Pabān' len Bernaben' gwse'e lega'aque' yoguā'əloḷ can' bagoclen Diozān' lega'aque'. ⁵ Na' balā beṇā' ca' chso'onlilažā' Jesocristān' zjānaque' beṇā' fariseo nach gosā'əzože'e gosā'əne': —Ca naquā beṇā' ca' chso'onlilažā' Jesocristān',

cheyalə' nitə'əga'aque' seňy de'en ne' sirconsisionnə' na' cheyalə' so'one' can' na lei de'en bzoj de'e Moisezən' la'anə'əczə cui zjənaque' beņə' Izrael.

6 Nach besə'ədobə apostol ca' na' beņə' golə blao ca' par boso'oxi'e naclə gaquəczən'. 7 Sša bagoc chso'e dižə' catə'əczla gwzoža' Bedən' gože' lega'aque': —Beņə' bišə', le'e nezczele de que cana'ate gwlej Diozən' nada' par jətixjui'a dižə' güen dižə' cobə che Jesocristən' len beņə' ca' cui zjənaquə beņə' Izrael niç gwso'onlilaže'ene'. 8 Na' ca naquə Diozən' ža, nombi'e yichjla'aždao' yoguə'əlołte beņə'. Na' de'en bsele'e Spirit che'enə' zon lo'o yichjla'aždao' balə beņə' cui zjənaquə beņə' Izrael can' zon lo'o yichjla'aždao' chio'o, blo'ine' chio'o de que chazlaže'e can' chso'onlilaže'e Jesocristən'. 9 Na' bito nacho de que nža' bene' len chio'o na' nža' chone' len lega'aque', sino beya'a beyibcze' la'aždaoga'aque'enə' catə'an gosə'əzolaogüe' chso'onlilaže'e Jesocristən'. 10 Na' ža, žbixchen' cui chejle'ele che de'en bagož Diozən' nada'? žBixchen' chonlene' prueb šə' leine' can' ne'enə'? Chene'ele gonle byen yesə'ənao beņə' ca' cui zjənaquə beņə' Izrael costombr checho ca'. Tant zdebə zjənaquən xte ni chio'o na' ni xaxta'ocho ca' cui goquə so'one' yoguə'əloł can' nanənə'. 11 De'e na'anə' bito naquən güen ye'ega'acchone' yesə'ənaogüe' costombr ca', chedə' cuin Xancho Jeso'osən' babene' par niç cui žjəya'aque' lao yi' gabilən' laogüe de'en nži'ilaže'e lega'aque' ca'aczən' babene' len chio'o, na' bito nacho de que zaquə'əcho par bene' ca' len yoguə'əlołcho.

12 Nach yoguə' beņə' ca' ndopə nžaguən' gwnite'e žizə par boso'ozenague' gwsoe' Bernaben' len Pabən' dižə' ca' naquə ben Diozən' par niç gwso'one' miłagr na' yeziquə'əchlə de'e zaquə' yebanecho entr beņə' ca' cui zjənaquə beņə' Izrael. 13 Na' catə' beyož gwsoe' Bernaben' len Pabən' dižə'anə', lao ne'e nitə' beņə' ca' žizə gwzoža' Jacobən' gože' lega'aque': —Beņə' bišə' le'e gwzenag dižə' nga gua'a. 14 Simon Bedən' baçh be'e dižə' can' babloe' Diozən' yelə' guac che'enə' len beņə' ca' cui zjənaquə beņə' Izrael na' can' bagwleje' bale' par chso'elaogüe'ene'. 15 Na' de'en chon Diozən' ca' chotilən de'e ca' boso'ozoj profet ca' beņə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana' can' na de'e nga:

16 Te na' yida' de'e yoblə na' gona' par niç nabia' xi'in dia che de'e Rei Dabin',

la'anə'əczə na'a cui no xi'in dia che'enə' chesə'anabia' na' gona' par niç socze' nabi'e.

17 Na' zan beņə' ca' cui zjənaquə beņə' Izrael so'onlilaže'e nada' Xanga'aque'.

Benə' ca' ža' yoguə' nasyonnə' so'ombi'e nada', con noga'aque'enə' gwleja' par so'ombi'e nada'.

18 Can' gwna Xancho Diozən', ben' chzejni'i chio'o can' gaquə dezd ža gwlasda'ote.

19 Na' laogüe de'en nyoj Xtiže'enə' nan ca', nada' əchnia' le'e de que cabi cheyalə' gonecho benə' ca' cui zjanaquə benə' Izrael bichlə zed, benə' ca' bagosə'əbejyichj costombr čhega'aque'enə' de'en gosə'ənaogüe' par chso'onlilaže'e Diozən'. 20 Con gwzobjga'acchone' ye'ega'acchone' de que bito sa'ogüe' no yelə' guao de'en chəsə'əne' naquən che lgu'a lsaquə'an chse'ejni'alažə' benə', na' bito sa'ogüe' bia ca' chso'ote' choso'ošoque' do lba'abən', na' bito sa'ogüe' chen čhega'acobən'. Na' bito yesə'əzolene' no'olə cui naquə no'ol čhega'aque' na' nic no'ol ca' yesə'əzolene' benə' cui naquə be'en čhega'aque'. 21 Dezd gwłalte nitə' benə' to to syodan' choso'ozejni'ine' can' na lei de'en bzoj de'e Moisezən', na' choso'olabe'en lo'o yo'odao' əblao čhechon' yoguə' ža dezcanz. De'e na'anə' cheyalə' goncho mendad so'on benə' ca' cui zjanaquə benə' Izrael ca' cui əsa'aque' benə' ca' chəsə'ənao de'en na lein' de que malən' chso'on benə' ca'.

22 Na' apostol ca' len benə' golə blao ca' na' yeziquə'əchlə benə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Jesocristən' gwsa'azlaže'e can' gwna Jacobən', na' boso'oxi'e əchoj čhopə benə' entr lega'aque' par əžja'aclene' Pabən' len Bernaben' Antioquian'. Nach gosə'əbeje' Jodas Barsabasən' na' Silasən' benə' zjanaquə benə' blao entr benə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Jerosalennə'. 23 Na' boso'ozoje' to cart de'e gwso'oxə' benə' ca' na' le'e cartən' gwse'e lega'aque':

“Neto' apostol, na' benə' golə blao, na' nochlə neto' chonlilažə'əto' Jesocristən' chguapto' le'e diox, le'e nacle benə' ljuežjto' chonlilažə'əchone', le'e nitə'əle Antioquian' na' do gan' mbane Siria na' Silisia. 24 Bagwņezetot' de que to čhopə benə' besə'əchoj entr neto' babla'aque' gan' nitə'əlen' chso'one' šejlažə'əle len dižə'ən baboso'ochixə boso'onize' yichjla'ažda'olen' chəsə'əne' de que cheyalə' sole seņy de'en ne' sirconsisionnə' na' gonle yoguə'əloj can' na lei de'en bzoj de'e Moisezən'. Bitot' neto'onə' gwsa'aque' na' caguə mendad čheto'onə' bedəsə'əyeže' le'e ca'. 25 Topə txen naquəto' gwyazlažə'əto' gwlejtto' čhopə benə' quinga chselə'əga'actot'one' gan' nitə'əlen' len apostol ca' chacchgüeito' čhei Bernaben' na' Pabən'. 26 La' lega'aque' baboso'osanlažə' yelə' mban čhega'aque'enə' par chso'one' xšin Xancho Jesocristən'. 27 Chselə'əto' Jodasən' na' Silasən' na' lega'aque' yoso'ozejni'ine' le'e dižə' cho'a che yoguə' de'en nato' le'e cart nga. 28 Chazlažə'əto' de'en babzejni'i Spirit čhe

Diozən' neto' de'en ənato' cui gonle, na' de'e ca' chonən byen cui gonle zjanaquə tapzən. ²⁹ Bito cheyalə' gaole yelə' guao de'en chəsə'ane' che lgu'a lsaquə'an chse'ejni'alažə' beṇə'. Na' bito gaole bia ca' chso'ote' choso'ošoquē' do lba'abən'. Na' bito gaole chen chega'acobən'. Na' bito solenle no'olə cui naquə no'ol chele na' nic no'olən' solene' beṇə' cui naquə be'en che'. Šə bito chonle de'e quinga chonto' mendad cui gonle, güennə' gonle šə ca'. De'e na'azən' chzojto' le'e cart nga."

³⁰ Nach boso'ozei beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' apostol ca' na' beṇə' ca' yečhopə dižə' nach gwsa'aque' əzja'aque' Antioquian'. Na' catə' besə'əžine' Antioquian' bosyo'otobe' yoguə' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' na' boso'onežjue' lega'aque' cartən' zjənoxe'enə' par boso'olabe'en. ³¹ Na' beyož boso'olabe' cartən' besyə'əbeine' ca naquə consejw de'en nyoj le'inə'. ³² Na' ca naquə Jodasən' na' Silasən' leczə choso'ozenene' beṇə' bi de'en bagož Diozən' lega'aque'. Nach gwso'elene' beṇə' Antioquia ca' dižə' na' boso'otipe' lažə'əga'aque' par nič nıtə'ətezə nıte'e so'onlilaže'e Jesocristən'. ³³ Zan ža gwnite'e Antioquian' na' catə' bžin ža par yesa'aque' žjəya'aque' gan' nitə' beṇə' ca' boso'oselə' lega'aque', beṇə' Antioquia ca' boso'ozeine' lega'aque' dižə' gwse'e de que to šao' to güen yesyə'əžine'. ³⁴ Pero na' ca naquə Silasən' gwčhoglaže'e yega'ane' na'azə. ³⁵ Nach leczə Pabən' len Bernaben' gwnıtə'əcze' Antioquia na'azə, na' txen len zan beṇə' Antioquia ca' boso'osed boso'olo'ine' beṇə' xtižə' Diozən' na' boso'ozejni'ine' lega'aque' bi zejen.

Pabən' gwyeye' de'e yoblə gan' bajatixjui'e xtižə' Diozən'

³⁶ Na' catə' bagwde to tyemp Pabən' gože' Bernaben': —Šejcho yoguə'əlol syoda ca' gan' bačh jtixjue'echo xtižə' Xancho Jesocristən' par zjəyecho nac chsa'ac beṇə' ca' chso'onlilažə'anə'.

³⁷ Nach Bernaben' goclaže'e yesə'əche'e Juan ben' leczə le' Marcos. ³⁸ Pero Pabən' bene' xbab bito naquən güen yesə'əche'ene', chedə' Juan Marcosən' gwlejjyichje' lega'aque' Panfilian', bito bega'anlene' lega'aque' par so'one' xšin Diozən'. ³⁹ Na' gotə' to bžaš gual entr Pabən' na' Bernaben' xte gosə'əbejjyichj lježjga'aque'. Bernaben' gwze'e gwche'e Marcosən' gwso'e to lo'o barcw par ja'aque' Čhipren'. ⁴⁰ Nach Pabən' gwze'e gwche'e Silasən', na' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Antioquian' gosə'əṇabe' lao Xancho Diozən' gaquəlene' Pabən' na' Silasən' gatə'ətezə žja'aque'. ⁴¹ Nach Pabən' len Silasən' gosə'ədie' Sirian' na' Silisian' par boso'otipe' lažə' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' to to yež.

16

Temtion' gwzolaogüe' chonlene' Pabən' len Silasən' xšin Diozən'

¹ Na' catə' Pabən' na' Silasən' besə'əžine' Derben' na' gosə'ədie' par besə'əžine' Listran'. Na' Listra na' zo to beṇə' chonlilažə' Jesocristən' na' le' Temtio. Xna' Temtion' naque' beṇə' Izrael na' chonlilaže'e Jesocristən', na' xē'enə' naque' beṇə' griego. ² Na' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Listran' na' Iconion' gwso'e xtižə' Temtion' de que zocze' chone' güen. ³ Nach Pabən' gwṇabe' šejlen Temtion' lega'aque', nach gwčhi'ene' gan' bosə'ozo'ene' seṇy de'en ne' sirconsision par nič gwsa'azlažə' beṇə' Izrael ca' ža'anə' əche'ene' gone' xšin Diozən'. Bzo'ene' seṇyən' čhedə' la' yogue'e zjənezene' de que xē'enə' bito naque' beṇə' Izrael. ⁴ Nach gwsa'aque' zja'aque' to to syoda na' chəsə'əyixjue'ine' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' noquə'ənnə' cui cheyalə' so'one' can' gosə'əchoglaō apostol ca' na' beṇə' golə blao che beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Jerosalennə'. ⁵ Nach beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Jesocristən' gwnitə'ətezə gwnite'e gwso'onlilažə'əche' Jesocristən' na' gwyanche' tža tža.

Pabən' ble'idaogüe'ene' to beṇə' Masedonia chatə'əyoine' le' šje' laže'enə'

⁶ Ca naquə Spirit che Diozən' bito be'en latjə šej Pabən' na' Silasən' na' Temtion' Asian' žjəsə'ədixjui'e xtižə' Diozən', de'e na'anə' ja'aque' Frigia na' Galasia. ⁷ Na' besə'əžine' galə'əzə gan' mbane Misia. Na' gwsa'aclače'e əžja'aque' gan' nzi' Bitinia, pero leczə bito be'e Spiritən' latjə əžja'aque'enə'. ⁸ Nach gosə'ədie' Misian' xte besə'əžinte' gan' nzi' Troas. ⁹ Na' že' na' Pabən' ble'idaogüe'ene' zecha to beṇə' byo beṇə' Masedonia laogüe'enə' na' be'enə' gotə'əyoine' le' gože'ene': "Yo'o Masedonian' par gaquəleno' neto'." ¹⁰ Nach bsi'ini'a četo' par gwza'ato' gwyejto' Masedonian' la' gwyejni'to' de que Diozən' chene'ene' žjezeneto' beṇə' ca' dižə' güen dižə' cobə che Jesocristən', na' nada' Locas gwyə'alena' Pabən' len Silasən' na' Temtion'.

Pabən' na' Silasən' ja'aque' Filiposən'

¹¹ Troas na' gwza'ato' gwyo'oto' lo'o barcon' zdato' liča par galən' ne' Samotrasia, nach beteyo bžinto' gan' nzi' Neapolis. ¹² Nach Neapolis na' gwza'ato' par bžinto' gan' ne' Filipos gan' mbane Masedonian'. Filiposən' naquən to syoda blao gan' ža' beṇə' Roma. Na' gwzoto' na' to čopə ža. ¹³ Na' catə' bžin ža dezcanzən' bchojto' fuerlə syodan' par gwyejto' cho'a yaon' gan' chja'aque' chjse'ene' orasyonṇə', nach gwche'eto' par be'elento' no'ol ca' bazjənžaguən' dižə' güen dižə' cobə che

Jesocristən'. ¹⁴ Na' entr no'ol ca' choso'ozenaguən' len to beṇə' le Lidia. Naque' beṇə' syoda Tiatira na' chote'e lachə' fin de color morad. Lidian' cho'elaogüe'e Diozən' na' Xancho Diozən' bene' par niç gone'ene' bzenague' tcho'a tšao' ca naquə dižə' de'en be' Pabən'. ¹⁵ Na' le'e gwchoate' nis len family che' ca'. Nach gwdenə' gotə'əyoine' neto' gwne': —Šə de'e liczə chejle'ele de que chonlilaža'a Xancho Jesocristən', le'e šo'o yega'anle liža'anə'.

Nach gwyejto' jəyega'anto' liž'e'enə' chedə' bencze' byen.

¹⁶ Na' goquən to žlas lao zdato' gan' chac orasyonnə' bežagto' to no'ol güego' no'olə yo'o yaz de'e xio' lo'o yichjla'ažda'obo'onə' na' chonən par niç chac chṇeya'abo', na' gan xen chombo' par xambo' ca' de'en chṇeya'abo'. ¹⁷ Nach bedənaobo' neto' nžagto' Pabən' chosya'abo' nabo': —Beṇə' quinga zjənaque' beṇə' güen xšin Diozən' ben' chnabia' doxenlə. Na' lega'aque' choso'olo'ine' naquən' cheyalə' goncho par niç cui yeyejcho lao yi' gabilən'.

¹⁸ Zan ža gwnaobo' neto' nabo' ca' xte bžin ža goque Pabən' zed nach gwyeçhje' gože' de'e xio'onə': —Por yelə' guac che Jesocristən' chona' mendad yechojo' lo'o yichjla'aždao' bi'i nga.

Nach le'e bechojten.

¹⁹ Catə' gwsa'acbe'i xambo'onə' cuich bi gan so'one' len lebo' nach gosə'əzene' Pabən' len Silasən' na' jso'e lega'aque' gan' ža' beṇə' gwnabia' ca' galə'əzə gan' chac ya'a. ²⁰ Nach catə' besə'əžinlene' lega'aque' lao beṇə' gwnabia' ca' nach gwse'e: —Beṇə' Izrael quinga chsa'aše' chəsə'əbeque' de'e zed lao' syoda nga. ²¹ Na' choso'olo'ine' costombr de'e cabi cheyalə' nao neto' naquəto' beṇə' Roma.

²² Na' beṇə' ca' ža' lao ya'anə' leczə gwsa'ase' contr Pabən' len Silasən', nach beṇə' gwnabia' ca' gwso'one' mendad gosə'əleçhje' xaga'aque'enə' par gosə'əyine' lega'aque' xis. ²³ Beyož gosə'əyinchgüe' lega'aque', nach boso'ože'ene' ližyan' nach gwse'e ben' chapə ližyan' de que gapəchgüe' cuidad len lega'aque'. ²⁴ Catə' gwse'e ben' chapə ližyan' ca' nach be'enə' bže'e lega'aque' lo'o quart ližyan' de'en zo le'ezelaogüe' gan' naquə bižə'əte na' bchide'e ni'aga'aque'enə' len yag sep.

²⁵ Na' do chelyaṇə' Pabən' len Silasən' nite'e chso'one' orasyon na' chso'ole' no imno chso'elaogüe'e Diozən' na' pres ca' yeziquə'achlə choso'ozenague'. ²⁶ Na' to de repentzə gwxo'ochgua, na' bse'esə'əchguan lan yo'o ližyan' xte bsaljən yoguə' puert ca'. Nach yoguə' pres ca' ža'anə' beṇə' ca' zjənchej gdennə' besyə'əyež gdennə' na'aga'aque'enə' nach yag sepən' bosanən ni'aga'aque'enə'. ²⁷ Nach ben' chapə ližyan' bebanene' na' ble'ine' zjənyaljo puert ca' nach le'e goljte' spad che'enə' goclaže'e yeyot cuine', goquene' baçh besyə'əxonj pres ca'anə'.

28 Nach bisya'a Pabən' gože'ene': —Bito bi gone cuino'. Nga zoczə yoguə'əto'.

29 Nach ben' chapə ližyan' gwṇabe' to yi' nach gwyo'odoe' zjəgüie' gan' de Pabən' len Silasən' na' do chalə' chxize' bzo xiben' laoga'aque'enə'. 30 Na' le'e bebejte' lega'aque' ližyan' nach gože' lega'aque': —¿Bi cheyalə' gona' par ničh cui yeya'a lao yi' gabilən'?

31 Nach gwse'ene': —Benlilažə' Xanto' Jeso'osən' le' na' family chio' na' gone' ca cui yeyejle lao yi' gabilən'.

32 Nach le'e gwzolaote Pabən' len Silasən' gwso'elene' be'enə' na' family che' ca' xtižə' Xanchon'. 33 Nach lao or na'atezə be'enə' gwdibe' lao güe' che Pabən' na' che Silasən'. Nach bosə'əcho'e be'enə' nis len family che' ca'. 34 Nach gwche'e Pabən' len Silasən' liže'enə' par bye'ej bguaogüe' lega'aque'. Na' do family be'enə' besyə'əbeichgüeine' de'en bachso'onlilaže'e Jesocristən'.

35 Catə' gwye'eni'inə' beṇə' gwnabia' ca' bosə'osele'e polsia par jse'eže' ben' chapə ližyan' de que yosane' beṇə' ca' žjəya'aque'. 36 Nach gož be'enə' chapə ližyan' Pabən': —Ca naquə beṇə' gwnabia' ca' bach bosə'osele'e rson yosana' le'e. Na' bəguaquə žjəya'acle to šao' to güen.

37 Nach Pabən' gože' polsia ca': —Bagosə'əyine' neto' lao lcue' sin cui gwso'one' yelə' jostis šə bi nonto'onə', len naquəto' beṇə' nasyon Roma. ¿Ena' na'a chse'enene' yosyo'osane' neto' žizizənə'? Da'ac cuinga'aque' desye'eleje' neto'.

38 Nach polsia ca' jesyə'əyeže' beṇə' gwnabia' ca' can' gož Pabən' lega'aque'. Na' beṇə' ca' besə'əžebchgüe' catə' gosə'ənezene' de que Pabən' na' Silasən' zjənaque' beṇə' nasyon Roma. 39 Nach ja'ac beṇə' gwnabia' ca' gan' zjəde Pabən' na' Silasən' jesyə'əye'exene' lega'aque' na' besyə'əbeje' lega'aque' dižə' šao' nach gwsa'atə'əyoine' lega'aque' yesa'aque' syodan'. 40 Catə' bechoj Pabən' len Silasən' ližyan' nach ja'aque' liž Lidian' de'e yoblə par jesy'e'tipe' lažə' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən', nach besa'aque'.

17

Beṇə' mal ca' bosə'ota bosə'one' beṇə' Tesalonica ca' so'one' contr'apostol ca'

1 Catə' besyə'əsa'ac Pabən' len Silasən' besyə'ədie' gan' ne' Anfipolis na' Apolonia. Na' le'e besyə'əžinte' to syoda de'en nzi' Tesalonica ga zo to yo'odao' ga chja'ac beṇə' Izrael ca'. 2 Na' Pabən' ca' costombr checze' gwyeje' lo'o yo'oda'onə' na' lao šonə ža dezcanz ca' bzejni'ine' lega'aque' xtižə' Diozən'. 3 Bzejni'ine' lega'aque' de que Xtižə' Diozən' de'en bosə'ozoj de'e profet ca' beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana' cho'en dižə'

che Cristan' nan de que yoso'ochi' yoso'osaguə' beṇə' le' na' so'ote'ene' na' techlə yeyas yebane' ladjo beṇə' guat ca'. Nach leczə gože' lega'aque': —Jeso'osan' ben' cho'a dižə' chei, le'enə' Cristan' ben' bselə' Diozən' par chaclene' chio'o.

⁴ Beyož be'e dižə'anə' zan beṇə' Izrael ca' gwse'ejle'e che' na' gwsa'aque' txen len Pabən' na' Silasən', na' zan beṇə' griego beṇə' gwso'elao' Diozən' na' zan no'olə blao leczə gwse'ejle'e che'. ⁵ Pero na' beṇə' Izrael ca' cui gwse'ejle'e xtižə' Diozən' gwsa'acxi'ine' Pabən' len Silasən' nach bosu'otobe' xonj beṇə' mal chsa'aš lao lqueyən' na' txen zjənaque' bosu'ota bosu'one' beṇə' ca' ža' lao' syodan'. Nach ja'acyalce' liž ben' le Jason chəsyə'əyilje' Pabən' len Silasən' par yesə'əche'e lega'aque' na' so'one' lega'aque' lao na' beṇə' syodan'. ⁶ Pero catə' besə'əžine'enə' notono Pabən' len Silasən' nitə'anə'. Nach gosə'əxobe' Jasonnə' lene' yeto chopə beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristan' jso'e lega'aque' lao beṇə' ca' chəsə'anabia' syodan'. Na' catə' besə'əžine' lao beṇə' gwnabia' ca' gwse'e lega'aque' zizjo: —Ca naquə beṇə' quinga chsa'aše' chəsə'əbeque' de'e zed doxenlə na' na'a babla'aque' gan' nga zocho nga. ⁷ Na' Jason ni babgüialaogüe' lega'aque' liže'enə', na' yogue'e chso'one' contr lei che Rei Sesar de'en naocho na' chəsə'anə' de que zo yeto rei beṇə' le Jeso'os.

⁸ Besə'əža'achgua beṇə' lao' syodan' na' beṇə' gwnabia' chega'aque' ca' catə' gwse'enene' can' chəsə'əna beṇə' ca'. ⁹ Nach Jasonnə' len beṇə' ljuežje' ca' bosu'ožie' mech par nič bosu'osan beṇə' gwnabia' ca' lega'aque'.

Pabən' na' Silasən' ja'aque' Berean'

¹⁰ Nach beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristan' lgüegwzə lao že' na' bosu'ose'e Pabən' len Silasən' par jəya'aque' gan' ne' Berea. Na' catə' besyə'əžine'enə' ja'aque' lo'o yo'odao' che beṇə' Izrael ca'. ¹¹ Beṇə' Berea ca' zjənaquəche' beṇə' šao' cle ca beṇə' Tesalonica ca' na' besyə'əbeine' bosu'ozenague' xtižə' Jesocristan' de'en bosu'ozejni'i Pabən' len Silasən' lega'aque', na' tža tža besyə'əyilje' gan' nyoj de'e ca' bosu'ozejni'ine' par nič gosə'ənezene' šə le can' nan. ¹² Na' zanga'aque' gwso'onlilaže'e Jesocristan', na' leczə zan beṇə' griego ca' na' zan no'olə blao. ¹³ Nach beṇə' Izrael ca' ža' Tesalonican' beṇə' ca' cui chso'onlilažə' Jesocristan', gwse'enene' rson de que Pabən' len Silasən' banite'e Berean' choso'ozenene' xtižə' Diozən'. Nach gwsa'aque' ja'aque' Berean' par jəsə'əta jəsə'əne' beṇə' lao' syodan'. ¹⁴ Pero beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristan' Berean' le'e bosu'osa'ate' Pabən' gwyeje' cho'a nisdə'onə' pero na' besyə'əga'an Silasən' len Temtion'. ¹⁵ Na' beṇə' ca' gosə'əgo'o lao ne'e jso'e Pabən' syoda Atenas de'en chi' gan' nzi Gresia.

Na' catə' besa'aque'enə' Pabən' bene' mendad əžja'ac Silasən' len Temtion' lgüegwzə gan' zoe'enə'.

Pabən' bsed blo'ine' beṇə' Atenas ca'

¹⁶ Na' lao zoe' Atenasən' chbeze' beṇə' ca', cuili biczən' chaque yichjla'aždaogüe'enə' chgüie' catequən' že'e ža' lgua'a lsaquən' chse'ejni'alažə' beṇə' Atenas ca'. ¹⁷ De'e na'anə' bzejni'ine' beṇə' Izrael ca' lo'o yo'odao' čhega'aque'enə' len yeziquə'əchlə beṇə' ca' chso'onlilažə' Diozən'. Na' leczə yoguə' ža gwyeje' gan' chac ya'a par je'e xtižə' Diozən' len beṇə' ca' ža'anə'. ¹⁸ Na' beṇə' ca' bazjənao de'en choso'osed choso'olo'i epicoreo ca' na' estoico ca' gosə'əzolaogüe' gwso'elene' Pabən' dižə'. Nach bale' gosə'əne': —čBi nga əna de'e güe' dižə' nga chio'o?

Nach yebale' gosə'əne': —Zedəzenljeine' chio'o čhe yeto čhopə beṇə' cobən' šejni'alažə'əcho.

Gosə'əne' ca' čhedə' Pabən' bzejni'ine' lega'aque' dižə' čhe Jeso'osən' na' bzejni'ine' lega'aque' can' beban Jeso'osən' ladjo beṇə' guat ca'. ¹⁹ Nach gosə'əche'e Pabən' to latjə gan' ne' Areopago gan' chesə'ədobe' par chso'e consejw na' catə' besə'əžine'enə' nach gwse'ene': —Chene'eto' əgwzejni'ido' neto' bi de'e cobən' chsed chlo'ido'. ²⁰ La' dižə' de'e cuiczə ne'e yeneton' cho'o, na' chene'eto' ənezetot' bi zejennə'.

²¹ Na' ca costombr čhe beṇə' Atenas ca' na' čhe beṇə' zitə' ca' ža' Atenasən' con chaše' no güe' dižə' o gozenag dižə' šə bi de'e cobə de'e de.

²² Nach Pabən' gwzeche' gwcholga'aque'enə' gan' ne' Areopagon' na' gože' lega'aque': —Le'e beṇə' Atenas, chacbe'ida' de que chejni'alažə'əchguale lgua'a lsaquə' ca'. ²³ Catə' gw-dia' tnezən' ble'ida' latjə gan' nitə' de'e ca' chejni'alažə'əlen'. Na' entr latj ca' gan' nitə' de'e ca' chejni'alažə'əlen' ble'ida' to latjə gan' nyojən nan: “Par Xancho be'enə' cui no nombia”. Ca naquə be'enə' chejni'alažə'əle sin cui nombi'alene' čhe be'ena'anə' əchyixjue'ida' le'e.

²⁴ Dioz ben' ben yežlyon' na' yoguə'əte de'e de laogüen', len' chnabi'e yoban' na' yežlyon'. Bito zoe' do lo'o yo'o de'e ben beṇə'čhən' par se'ejni'alažə'e le'. ²⁵ Bito de de'e ənacho gon beṇə'čhən' par gaquəlene' Diozən' žalə' na'aclə bi chyažjene'. Dioz na'anə' cho'e yelə' mban čhe yoguə'əlo' beṇə', chgüe'e lega'aque' biš na' cho'e lega'aque' yoguə'əte de'e zjənapə'.

²⁶ Na' tozə chen bene' beṇə'čhən' beṇə' ža' doxen lao yežlyon'. Na' bsi'e xneze bat nitə' to to beṇə' na' gan' nite'e. ²⁷ Diozən' bnite'e yoguə' beṇə'čhən' lao yežlyon' par nič ca' yesyə'əyilje' naclə so'one' par nič ca' so'ombi'ene' na' so'onlilaže'e tozə le'. De'e li Diozən' bito zoe' zitə' len to to chio'o. ²⁸ Le'enə' chone' par nič zocho na' par mbancho na' par chdachə, can' gwnaczə to beṇə' poeta čhele ben' be' dižə' xoche gwne': “De'e

li naccho dia che Diozən'." 29 Na' əchnia' le'e de'en naccho xi'in dia che Diozən' bito cheyalə' gonlizcho xbab de que le' naque' ca no lgu'a' lsaquə' de or, de plət o de yej, de'e ca' chsa'aljlažə' beṇačən' chso'one'. 30 Antslə Diozən' be'e latjə gwso'on beṇačən' con can' gwna xbab čhega'aque'enə' yelə' cui chejni'i čhega'aque'. Pero ṇa'a Diozən' chone' mendad de que yoguə'əlol beṇə' ža' doxenlə yežlyon' yesyə'ədiṇjene' xtolə'əga'aque'enə'. 31 La' Diozən' bambeje' Jesocristən' par əchoglaogüe'en che chio'o beṇač šə nocho napcho dolə'. Na' Diozən' banžie' bia' batən' čhoglaogüe'en che chio'o beṇač. Na' de'en bosban Diozən' Jesocristən' ladjo beṇə' guat ca' nezecho de que de'e li čhoglaogüe'en che chio'o beṇač na' zdacze' licha ca de'en gone' ca'.

32 Catə' beyož gwse'enene' gwna Pabən' de que yesyə'əban beṇačən' ladjo beṇə' guat ca' bale' gwso'onene' borl na' yebale' gwse'ene': —Na' gwzenagyets'i'ito' can' cho'o dižə'ənə' yetolə ža.

33 Ca' goquə beza' Pabən' Areopagon' gan' ža' beṇə' ca'. 34 Pero na' balə beṇə' Atenas ca' gwsa'aque' Pabən' txen na' gwso'onlilaže'e Jesocristən'. Na' entr beṇə' ca' gwsa'ac Pabən' txen, len to beṇə' byo le Dionisio na' yeto no'olə le Damaris. Na' Dionisio' naque' to beṇə' gwnabia' ca' chso'e consejon' Areopagon'.

18

Can' goquə žlac gwzo Pabən' Corinton'

1 Gwde goc de'e ca' Pabən' beze'e Atenasən' par gwyeje' gan' ne' Corinto gan' leczə mbane Gresian'. 2 Catə' bžine' Corinton' bežague' to beṇə' Izrael le Aquila beṇə' yež Ponto, na' no'ol che'enə' le' Prisila. Ze'e besyə'əžingale' Corinton' zeya'aque' Italia, čhedə' Rei Claudion' ben' chnabia' Italian' bene' mendad besyə'əžaš yoguə'əlol beṇə' Izrael ca' ža' Roman'. 3 Nach gwyej Pabən' ližga'aque'enə' na' gwzoe' len lega'aque'. Na' txen gwso'one' yo'o de lachə' čhedə' leczə chac gon Pabən' len na' lenṇə' naquə žin che Aquilan' na' Prisilan'. 4 Na' yoguə' ža dezcanz Pabən' gwyeje' yo'odao' che beṇə' Izrael ca' na' jəzejni'ine' lega'aque' che Jesocristən' par nič so'onlilaže'ene' na' lenczə beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael chja'ac yo'oda'onə'.

5 Na' catə' gwsa'ac Silasən' len Temtion' Masedonian' par besə'əžine' gan' zo Pabən' besə'əle'ine' can' chon Pabən' cho'eczə laže'e chyixjui'e xtižə' Jeso'osən' na' chzejni'ine' beṇə' Izrael ca' de que Jeso'osən' naque' Cristən' ben' chəsə'əbeze' əselə' Diozən' par gaquəlene' lega'aque'. 6 Pero beṇə' Izrael ca' besə'əže'e apostol Pabən' na' boso'ožia boso'onite'ene'. Nach Pabən' bse'esə xe'enə' par blo'e de que bito bi dolə' nape' che

de'e malən' chso'one', na' gože' lega'aque': —Bito bi dolə' napa' nada' de'en cuiayi'ile zejlicane. Le'e naple dolə'anə'. Na' dezd n'a' a žjased žjəlo'ida' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael.

⁷ Nach bechoje' lo'o yo'oda'onə' na' beze'e bežine' liž to beṇə' le Josto. Josto na'anə' zotezə zoe' cho'elaogüe'e Diozən' na' liže'enə' zon cuit yo'oda'onə'. ⁸ Na' zo to beṇə' le Crispo beṇə' naquə beṇə' gwnabia' che yo'oda'onə'. Na' Crispon' len yoguə'ələl family che'enə' gwso'onlilaže'e Xancho Jesocristən'. Le'egatezə ca' beṇə' zan beṇə' Corinto ca' boso'ozenag che de'en əbsed blo'i Pabən' gwso'onlilaže'e Jesocristən' na' gosə'əchoe' nis. ⁹ Na' goquən' to že' ble'idaogüe'e Pabən' Xancho Jesocristən', na' Xancho' gože' Pabən': —Bito žebo'. Gwzotezə gwzo be' xtiža'anə' na' bito so' žizə. ¹⁰ Nada' zocza' len le' na' bito gua'a latjə no bi gone le', chedə' beṇə' zan ža' lao' syoda nga beṇə' so'onlilažə' nada'.

¹¹ Ca' goquən' bega'an Pabən' tgüiz yo'o gašjə Corinton' par bsd blo'ine' lega'aque' xtižə' Diozən'.

¹² Na' ca tyempən' be'enə' le Galion naque' gubernador na' chnabi'e gan' nzi' Acaya. Nach beṇə' Izrael ca' ža' Corinton' beṇə' ca' cui chso'onlilažə' gwsa'aque' tozə par gwso'one' contr Pabən'. Nach gosə'əche'ene' jso'ene' gan' chon gubernadorən' yelə' jostisən'. ¹³ Na' catə' besə'əžine'enə' gwse'e gubernadorən': —Ca naquə bengə ža, chde' chgo'oyele'e to to beṇə' par nič so'one' bi de'e cobə par se'ejni'alaže'e Diozən' na' nža'alən' na lein' šejni'alažə'əchone'.

¹⁴ Bač zotequən' əne Pabən' catə'əczla gož Galionnə' beṇə' Izrael ca': —Ca naquə de'e nga chaole xya nga, žalə' naquən to no falt o to no de'e malchua, gona'an yelə' jostis. ¹⁵ Pero naquən che dižə'əzə na' che la beṇə' na' che lei chelen'. Le'e gwye' naclə gonle. Nada' bito co'o lao na'a gona' yelə' jostis che de'en nac ca'.

¹⁶ Nach bošaše' lega'aque' gan' chone' yelə' jostisən'. ¹⁷ Nach beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael boso'onize' Sostenesən' be'enə' naquə beṇə' gwnabia' che yo'oda'onə'. Na' gwso'ot gosə'əyine' le' lao Galionnə' pero bito bi cas ben Galionnə' lega'aque'.

Pabən' beyeje' Antioquian' par jətixjui'e xtižə' Diozən' de'e gwyone

¹⁸ Gwde goc ca' yezan ža gwzoch Pabən' Corinton' nach catə' beze'enə' bzeine' beṇə' ca' bachso'onlilažə' Jesocristən' dižə' nach beze'e beyo'e to lo'o barcw. Na' beyeje' Sirian' na' gwche'e Prisilan' na' be'en che' Aquilan'. Na' catə' besə'əžine' Sencrean' besyə'əchoje' lo'o barcon' par ja'aque' lao yežən'. Na' antslə ze'e yesa'aque' Sencrean' bšib yičj Pabən' par blo'e de que bač bene' complir to de'en bene' lyebe lao Diozən'.

¹⁹ Nach besyə'əyo'e lo'o barcon' par besyə'əžine' Efeson' gan' besyə'əga'an Aquilan' na' Prisilan'. Na' Pabən' gozeje' lo'o yo'odao' che beṇə' Izrael ca' par be'elene' lega'aque' xtižə' Diozən'. ²⁰ Na' beṇə' ca' ža' lo'o yo'oda'onə' gwsa'atə'əyoine' le' yega'anəche' len lega'aque', pero bito gone'ene'. ²¹ Nach bzeine' lega'aque' dižə' gože': —Chonən byen soa' lni de'en šo'o Jerosalennə', pero güidəchcza' delaṇa'a le'e yetši'i šə Diozən' güe'e latjə.

Nach beze'e Efeson'. ²² Catə' bžine' Sesarean' nach gwdie' gwyeje' Jerosalennə' na' bguape' diox beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Jesocristən' na', nach beze'e beyeje' Antioquian' gan' mbane Sirian'. ²³ Gwde to tyemp gwzoe' Antioquian', nach gwyeje' gan' mbane Galasian' na' Frigian' jətipə' lažə' beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elao' Jesocristən' to to yež.

Apolosən' gwduxju'i'e xtižə' Diozən' Efeson'

²⁴ Na' tyemp na' bžin to beṇə' Izrael Efeson' na' le' Apolos. Apolosən' naque' beṇə' Alejandria, na' chac cho'e dižə' lao' lcue' na' bansede' binlo can' na xtižə' Diozən' de'en nyojən'. ²⁵ Apolosən' gwnezene' che de'e güen ca' ben Xancho Jeso'osən' na' de'e ca' bsed blo'ine'. Na' do yichj do laže'e be'e dižə' bzejni'ine' tcho'a tšao' de'en nezene' che Jeso'osən' la'anə'əczə con de'en əbsed əblo'i de'e Juannə' na' can' bchoe' beṇə' nis na'azən' nezene'. ²⁶ Nach Apolosən' sin cui chaž chžebe' gwzola' be'e dižə' che Xancho' lo'o yo'odao' che beṇə' Izrael ca'. Na' gwse'ene' Prisilan' na' be'en che' Aquilan' can' chzejni'i Apolosən' nach gosə'əche'e le' partlə na' bosə'ozejni'ichene' le' cuaselol can' na' Diozən' che Jeso'osən'. ²⁷ Na' ca naquə Apolosən' gone'ene' šeje' gan' ne' Acaya, na' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Efeson' besyə'əbeine' de'en gone'ene' šeje' na' bosə'ozoje' to cart de'e bexe'e par beṇə' ca' chso'onlilaže'e Jesocristən' Acayan' par ničh yosə'ozenag beṇə' ca' che' na' so'one' güen len le'. Na' catə' bžin Apolosən' Acayan' goclenchgüe' beṇə' ca' bagoclen Diozən' par chso'onlilaže'e Jesocristən'. ²⁸ Na' lao lcue' bsed blo'ine' beṇə' Izrael ca' de que clelən' chso'one' xbab che Jeso'osən', na' bzejni'ine' lega'aque' can' nyoj Xtižə' Diozən' de que Jeso'osən' naque' Cristən' ben' chəsə'əbeze' yidə par gaquəlene' lega'aque'. Na' Diozən' goclene' Apolosən' par ničh cui bi gosə'əna beṇə' Izrael ca' ca dižə' de'en be'enə'.

19

Can' goquə žlac gwzo Pabən' Efeson'

¹ Na' žlac zo Apolosən' Corinton', Pabən' beze'e na' bedie' yež ca' zjəchi' do ya'ada'onə' na' bežinte' Efeson'. Efeso na'

bežague' balə beṇə' ca' bachso'onlilažə' Jeso'osən'. ² Nach gože' lega'aque': —¿Ezedəso Spirit che Diozən' lo'o yichjla'ažda'olen' catə'an gwzolaō chonlilažə'əle Jesocristən'?

Nach beṇə' ca' gwse'ene': —Bito ne'e yeneto' šə zo Spirit che Diozən'.

³ Nach goze'e lega'aque': —¿Nacxan' gwchoale nisən' ža?

Nach gwse'ene': —Gwchoato' nisən' can' bzejni'i de'e Juannə'.

⁴ Nach gož Pabən' lega'aque': —De'e Juannə' bchoe' beṇə' ca' besyə'adinje xtolə'əga'aque'enə' nis pero na' leczə gože' lega'aque' de que cheyalə' so'onlilaže'e be'enə' ze'e selə' Diozən' par gaquəlene' nasyon Izraelən', na' be'enə' ne' ca' le'enə' Jeso'osən'.

⁵ Beyož boso'ozenague' can' gwna Pabən' nach gosə'əchoe' nisən' de'e yoblə par besə'əlo'e de que chso'onlilaže'e Xancho Jeso'osən'. ⁶ Nach Pabən' gwxoā ne'enə' yichjga'aque'enə' na' Spirit che Diozən' bedəson lo'o yichjla'aždao' to toga'aque' na' benən par nič gosə'əne' gwde gwdele dižə' na' leczə gosə'əyixjui'e bi de'en gož Diozən' lega'aque'. ⁷ Na' entr yoguə'əga'aque' zjənaquə ca do šižine'.

⁸ Na' ca do šon bio' bsd blo'i Pabən', na' sin cui chaž chžebe' be'e xtižə' Diozən' len beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag lo'o yo'oda'onə' chzejni'ine' lega'aque' par nič gwse'ejle' zane' de que Diozən' chnabi'e con notə'ətezə beṇə' chso'e latjə. ⁹ Pero besə'əchoj balə beṇə' zjənaquə yichjla'aždao' žod beṇə' cui gwse'ejle'eczə na' delant beṇə' ca' ža'anə' boso'ožia boso'onite'e de'en əbsed əblo'i Pabən' che Jesocristən'. Pabən' bechoje' gan' že'enə' na' leczə bebeje' beṇə' ca' bachso'onlilažə' Jesocristən', na' gwche'e lega'aque' gan' zo to yo'o scuel che to beṇə' le Tiranno na' lo'o yo'o scuelən' bsd əblo'ichene' lega'aque' yoguə' ža. ¹⁰ Na' lao chop iz ben Pabən' ca', yoguə'əloj beṇə' ža' Asian' beṇə' zjənaquə beṇə' Izrael na' beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael gwse'enene' xtižə' Xancho Jeso'osən'. ¹¹ Na' Diozən' bene' par nič Pabən' bene' miłagr de'e besyə'əbanchgüeine'. ¹² No bey na'azə na' no lachə' na'azə šə babchelən cuerp che Pabən' nach chjəsyə'əsane'en gan' zjəde beṇə' güe' ca' na' le'e chəsyə'əyacteine' che yižgüe'en chse'ine', na' beṇə' ca' yo'o yaz no de'e xio' yichjla'ažda'oga'aque'enə' leczə chesyə'əchojən.

¹³ Nach balə beṇə' Izrael ca' beṇə' ca' chsa'aš chso'one' rmech len yelə' goža' chega'aque'enə' na' leczə chəsyə'əbeje' de'e xio', gwsa'acłaze'e yesə'əchine' la Xancho Jeso'osən' par yesyə'əbeje' de'e xio' ca' zjəyo'o zjəyaz beṇə' ca' na' gosə'əne': “Chonto' mendad yechojle por yelə' chnabia' che Jeso'osən' ben' choe' Pabən' xtiže'enə'.”

¹⁴ Zo to beṇə' Izrael na' le Eseba na' naque' beṇə' gwn- abia' che bxož ca'. Na' nitə' gažə xi'ine' na' xi'ine' ca' gažən'

choso'ozetje' la Jeso'osən' gwse'enene' yesyə'əbeje' de'e xio' ca'. ¹⁵ Na' to šlas catə' gwse'e to de'e xio'on ca' na' boži'in xtižə'əga'aque'enə' gožən lega'aque': —Nezda' non' Jeso'osən' na' nombi'a Pabən', pero le'e bito nacle txen len lega'aque'.

¹⁶ Nach de'e xio'onə' benən par ničh be'enə' bxite'e bnize' beṇə' ca' na' benene' lega'aque' con can' chene'ennə', xte gosə'əbi'e güe' na' xte gwsa'aque'ne' zi', nach bosyo'oxonje' liž be'enə' ga'alyidga'aque'. ¹⁷ Na' yoguə'əloḷ beṇə' ca' nitə' Efeson' beṇə' Izrael ca' na' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael gosə'ənezene' can' goquən'. Nach yogue'e besə'əžebe' na' gwso'eche' yelə' bala'an che Xancho Jeso'osən'.

¹⁸ Na' zan beṇə' ca' bachso'onlilažə' Jesocristən' gosə'əxoadole'e lao beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Jesocristən' gwse'e lega'aque' ca malən' bagwso'one' antslə. ¹⁹ Nach zan beṇə' bagwsa'ac beṇə' goža' na' beṇə' gone ya'a bosə'otobe' libr čhega'aque'enə' na' gwso'oxe'en bosə'oze'e'en delant beṇə' ljuežjga'aque' ca' bachso'elao' Jesocristən', na' besyə'əbeje' cuent ca do ja'aque'ətə' zjənyeyjue' libr ca' na' bžinən šiyon mil mech pḷat. ²⁰ Na' ca naquə xtižə' Xancho Jesocristən' gosə' gwlaḷjəchən' na' gwyanch beṇə' bosə'ozenague' čhei.

²¹ Gwde goc de'e ca' Pabən' bene' xbab yeyeje' Jerosalennə' catə' yeyož šeje' gan' mbane Masedonian' na' Acayan'. Na' leczə gwne' de que catə' yežine' Jerosalennə' cheyalə' šeje' Roman'. ²² Nach bsele'e čhopə beṇə' ca' chsa'aclen le' Masedonian', Temtion' len Eraston', žlac bega'anəch le' Asian' yeto čhopə ža.

Beṇə' ca' gwso'on contr Pabən' gwso'onchgüe' scandl Efeson'

²³ Na' zan beṇə' Efeso ca' besə'əže'e Pabən' de'en bsd əblo'ine' che Jeso'osən', nach gwsa'aš gwso'olje' lao' syodan' gwso'onchgüe' scandl. ²⁴ Quingan' goquə. Zo to beṇə' le Demetrio na' chone' yo'odao' dao' de pḷat de'en naquə ca yo'odao' gan' zo xnax Diana ben' chse'ejni'alaže'e, na' chda'ochguan na' gan xen chone' na' leczə ca' beṇə' ca' chso'on žin txen len le'. ²⁵ Nach btobe' beṇə' ca' chso'on žin txen len le' na' yeziquə'əchlə beṇə' leczə zjənḷan chso'on žinnə' nac ca' nach gože' lega'aque': —Nezele de que ca naquə žin nga nḷancho choncho, chonḷenchguachon gan. ²⁶ Na' babenczele na' bable'iczele can' chonḷizə to de'e le Pab chsed chlo'ine' beṇə' lao' syoda Efeso nga na' casi yoguə' beṇə' ža' doxente Asian' che'e lega'aque' de que yoguə'əloḷte lgua'a lsaquə' de'e chso'on beṇəchən' bito zjəzaquə'ən par šejni'alažə'əchon. Na' beṇə' zan bachoso'ozenag čhe'. ²⁷ Le'e gonšc xbab naclə goncho la' nxož bin' yesə'əne' čecho por ni čhe žin de'e nga choncho, na' caguə lezən, sino leczə nxož so'one' par ničh yo'odao' che xnax

Diana chechon' yega'anən ca to de'e cui bi bi zaque'e na' leczə ca' yelə' xoche che'enə' na' yelə' zaquə' che'enə'. Xož gac che' ca' la'anə'aczə beṇə' ža' doxenlə Asia nga na' doxen yežlyon' chse'ejni'alaže'e le'.

²⁸ Beyož gwse'enene' gwna Demetrion' ca' besə'əlocchgüe' che de'en chsed chlo'i Pabən', nach gwso'osye'e gosə'əne': —Beṇə' zaquə'əchgüei xnax Diana chechon', la' le'enə' xnax che chio'o beṇə' Efeso.

²⁹ Nach to scandl juisy bachac lao' syodan' de'en gwsa'aque' tozə bosə'əñize' beṇə' ca' zjəle Gayo na' Aristarco, na' gosə'əxobe' lega'aque' xte besə'əžinte' gan' chəsə'ədobə yoguə' beṇə' lao' syodan'. Gayon' na' Aristarcon' zjənaque' beṇə' Masedonia na' chsa'aše' txen len Pabən'. ³⁰ Pabən' goclaže'e šo'e gan' zjəndobə beṇə' ca' par güe'elene' lega'aque' dižə' pero beṇə' Efeso ca' chso'onlilažə' Jesocristən' bito gwso'e latjə šeje'. ³¹ Na' yebalə beṇə' migw che Pabən', beṇə' zjənaquə beṇə' gwnabia' Asian', bosə'osele'e rson gwse'e Pabən' de que bito šeje' gan' zjəndobə beṇə' ca'. ³² Na' beṇə' ca' zjəndopə zjənžaguən' chso'one' to scandl juisy. Gwde gwde chso'osya'a to toga'aque', nique nejni'a bin' chəsə'əne'. Na' caguə yoguə'əga'aque' zjənezene' bi parən' zjəndobe'. ³³ Na' beṇə' ca' besə'əža'a Pabən' leczə besə'əže'e notə'ətezachlə beṇə' Izrael. Nach beṇə' Izrael ca' zjənžaguən' bosə'ožigue'e to beṇə' le Ljandr par gwzeche' lao beṇə' ca' ža'anə' par güe'e dižə' cuent cuich yesə'əže'e lega'aque'. Na' Ljandrən' gwłis ne'enə' par bene' señy nite'e žiza yoso'ozenague' rsonnə' de'en gwzoe' laoga'aque'enə'. ³⁴ Pero catə' besə'əle'ine' le' gwsa'ache'ine' de que naque' to beṇə' Izrael, nach tši'izə besy'əzolaogüe' gwso'osye'e gosə'əne': —Beṇə' zaquə' juisy xnax Diana che chio'o beṇə' Efeso.

Ca do chop or gwso'osye'e gosə'əne' ca'.

³⁵ Nach be'enə' naquə scriban catə'əchgua goc bebec žie' lega'aque' nach gože' lega'aque': —Le'e beṇə' syoda Efeso, yoguə' beṇə' ža' doxenlə yežlyon' zjənezene' de que naquən lao na'acho əggüia əgwyecho yo'odao' che xnax Diana chechon'. Le'enə' naque' le'ezelaogüe beṇə' zaque'e la' lgua'a lsaquə' che'enə' bxopən yoba na'ate par lao yežlyon'. ³⁶ De'e na'anə' ža bito gaquə no əṇa de'e yoblə. Na' le'e so žiza, bito bi gonle sin cui gongaxjle xbab naquən' gonle. ³⁷ Ca naquə beṇə' quinga nche'ele nga, bito əṇacho bi bagosə'əbane' lo'o yo'odao' checho ca' na' nique əṇacho choso'ožia choso'onite'e xnax Diana chechon'. ³⁸ Na' Demetrion' nga len beṇə' ljuežje' ca' yelə', šə chac bi de'e chac chega'aque' len beṇə' yoblə, nitə'aczə beṇə' gwnabia' so'one' yelə' jostis chega'aque'enə' šə žja'aque' par nič əžse'e lega'aque' part. ³⁹ Na' šə bichlə de'e

chñable gaquə, partlə gaquə jont chei par choglaon. ⁴⁰ Ca naquə scandl de'e nga chac ña'a nxožchgua əbague'echo de que choncho contr gobiern ca de'en nga ž'e ž'a'acho nga, na' nic bi bi de ye'ega'acchone' šə yesə'əñabene' chio'o che scandl juisyən' choncho.

⁴¹ Beyož gože' lega'aque' ca' bene' mendad besyə'əžaše'.

20

Pabən' gwyējəche' Masedonian' na' Gresian'

¹ Nach catə' beyož gwche' ži de'e zedən', Pabən' goxe' beñə' Efeso ca' chso'onlilažə' Jesocristən' gan' zo'enə' na' lao banite'enə' btipe' lažə'əga'aque', nach bzeine' lega'aque' dižə'. Gwde na' beze'e gwyējəche' Masedonian'. ² Na' gwdie' to to yež ca' zjəchi' Masedonian' btipchgüe' lažə' beñə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən', nach gwyējəche' Gresian'. ³ Na' gwzoe' Gresian' šon bio', na' catə' bžin ža yeze'e par yeyo'e lo'o barcon' yeyeje' Sirian', gwñezene' de que zjəchi'inao beñə' Izrael ca' le', nach mejor bezdie' doxen gan' mbane Masedonia na'alə, bela'atie' Filiposən' gan' zoa' ca orən'. ⁴ Na' Sopater len Aristarco len Segundo len Gayo len Tiquico len Trofimo na' leczə len Temtion' ja'aclene' le' Asian'. Sopaterən' naque' beñə' Berea, Aristarcon' na' Segundo zjənaque' beñə' Tesalonica, na' Gayon' naque' beñə' Derbe. Na' Tiquicon' len Trofimon' zjənaque' beñə' Asia. ⁵ Nach gosə'əbialao beñə' ca' na' jəsə'əleze' neto' Troasən'. ⁶ Gwdech lñin' catə'ən chsa'ogüe' yetxtil de'en cui bi xne'i nchixə, nada' len Pabən' gwza'ato' Filiposən' gan' zo'anə' na' gwyo'oto' lo'o barcon' na' goc gueyə' ža catə' bžinto' Troasən' gan' banitə' beñə' ca' jəsə'əlezə neto' nach gwzoto' na' gažə ža.

Can' goquə lao zo Pabən' Troasən'

⁷ Na' catə' bžin ža dmigw besə'ədobə beñə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Troasən' gwse'ej gwsa'ogüe' par chjəsyə'əzalaze'e bi zejen par chio'o de'en bsanlažə' cuin Xancho Jesocristən' gwso'ot beñə' le'. Na' de'en bazon yeza' Pabən' ca gwxezə be'e xtižə' Diozən' len lega'aque' xte bžinte do chel. ⁸ Na' lo'o yo'o gan' ndopə nžagto' naquən de šon cuia na' cuartən' de'en zo le'ezelaogüe la'alə, zechguan yi' na' lo'i nan' že'eto'. ⁹ Na' to bi'i güego' lebo' Eutico žiabo' cho'a bentannə'. Na' Pabən' zdonzə zda dižə' de'en cho'enə' na' ca' žia bi'in cho'a bentannə' gwtasbo' na' lao chtasbo'on bexopəczlabo' lao yo che'elə. Na' bi'i guatzə besyə'əlise'. ¹⁰ Nach betj Pabən' bžine' gan' jəsyə'ədixjue'əbo'onə' le'e bchequə'əte' laobo'onə' gwdele'əbo'. Nach gože' beñə' ca': —Bito bi gaquele, mbanczbo'.

¹¹ Na' begüie' de'e yoblə nach gwsa'ogüe' na' bezolaogüe' cho'e dižə'ənə' len lega'aque', na' ñe'e cho'ete'en ca' catə'

gwy'e'eni'. Nach beze'e. ¹² Nach catə' besyə'asa'ac beṇə' ca' besyə'əbeichgüeine' besyə'əche'e bi'i güego'on mbambo'.

Gwsa'aque' Troasən' na' ja'aque' gan' nzi' Mileto

¹³ Nach bxi'ato' len Pabən' de que yebialaoto' yeyejto' lo'o barcon' xte gan' nzi' Ason, na' le' gwyazlažə'ache' yeyede' yo bižlə yela'ate' Asonṇə'. Ca' goquən' beyo'oto' lo'o barcon' par bežinto' Asonṇə'. ¹⁴ Na' Ason na' bežagto'one' nach txen beyo'olento'one' lo'o barcon' par bežinto' gan' nzi' Mitilene. ¹⁵ Nach na' bessa'ato' besyo'oto' lo'o barcon' na' beteyo bežinto' galə'əzə ganə' nzi' Quio. Nach zjəzdato' na' gwde yeto ža bežinto' ganə' nzi' Samos. Na' bechojto' lo'o barcon' na' gwyejto' gan' nzi' Trogilio na' na' bega'anto' tže' bento' dezcanz. Nach beteyo besyo'oto' lo'o barcon' de'e yoblə par bežinto' Mileton'. ¹⁶ Ca' bento' par nich cui gwdeto' Efeson' la' Pabən' bito gone'ene' šeichene' yež ca' zjəchi' Asian', čhedə' bachachbyenchgüeine' šə galə' soe' Jerosalennə' par ža lṇi Pentecostesən'.

Pabən' be'e dižə' len beṇə' golə blao che beṇə' ca' chso'elao' Jesocristən' Efeson'

¹⁷ Mileto na' zoto' bselə' Pabən' rson par bda'ac beṇə' golə beṇə' blao ca' entr beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag so'elaogüe'e Jesocristən' Efeson'. ¹⁸ Na' catə' besə'əla'aque'enə' Pabən' gože' lega'aque': —Nezczele ca güennə' babena' entr le'e dezd catə'ən bida' Asian' de'e neche. ¹⁹ Gwzoa' bena' xšin Diozən' do yichj do laža'a. Bito ben cuina' xen, na' zan las gwchežəchgua' čhele, na' de'e zan de'e boso'oči' boso'osaquə' beṇə' Izrael ca' nada'. ²⁰ Bzejni'ida' le'e yoguə' de'en byažjele šejni'ile sin cui bžeba'. Bzejni'ida'an le'e catə'ən chdopə chžagle na' leczə liž to tole. ²¹ Bzejni'itezəda' beṇə' zjənaquə beṇə' Izrael na' beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael can' chene'e Diozən' yesyə'ədinjene' xtolə'əga'aque'enə' na' can' cheyalə' so'onlilaže'e Xancho Jesocristən'. ²² Na' ṇa'a yeya'a Jerosalennə' čhedə' babzejni'i Spirit che Diozən' nada' de que chonən byen yeya'a, na' bito nezdə' bin' gaquə chia' na'. ²³ Con de'en nezdə' de'en babzejni'i Spirit che Diozən' nada' de que to to syoda gan' yedia' ədola'a gaca' pres na' leczə gaquə bichlə de'e čhi' saca'a. ²⁴ Bito čhi' yichja' che yoguə' de'e ca' čhi' saca'a. La'anə'əczə šə so'ote' nada', chzanczəda' yelə' mban chia'anə'. Čhi' yichja' ša'alao gona' yoguə'əloj de'en naquə lao na'a gona' na' mbalaz zoa' lo'o yichjla'aždaogua'anə' žlac chona'an. Xancho Jesocristən' gwleje' nada' par yo'o lao na'a chyixjui'a dižə' güen dižə' cobə catequən' nži'ilažə' Diozən' beṇə'čən' na' čixjui'an žlac ne'e yo'a biš xne.

25 Nadan' bzejni'ida' le'e ca naquən' chnabia' Diozən' con notə'atezə beṇə' chso'e latjə pero ṇa'a zoa' segor de que ni tole bitoch le'ile nada' lao yežlyo nga. 26 De'e na'anə' əchnia' le'e de que bito bi dolə' napa' nada' šə nole cuiayi'. 27 La' bač bzejni'ida' le'e yoguə'əlol de'en chene'e Diozən' ənezele sin cui bi bcuaša'a. 28 De'e nan' ža cuēc yičhjle che yoguə'əlol de'en babzejni'ida' le'e na' legwsed legwlo'i yežiquə'əchlə beṇə' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogü'e Xancho Jesocristən' de que cheyalə' yoso'ozenague' chei. Legon ca' chedə' Xancho Jesocristən' bnežjw cuine' gwdixjue' xtolə'əchon' catə'an gwso'ot beṇə' le', na' Spirit che Diozən' bagwleje' le'e par əggüia əgwyele yeziquə'əchlə beṇə' chso'onlilažə' Jesocristən'. 29 Nezdə' catə' cuich zoa' len le'e la'ac beṇə' se'enene' yesə'əxoayague' le'e par nič cuejyichjle cuich gwzenagle che Jesocristən'. 30 Na' entr le'e yesə'əchoj beṇə' yoso'osed yoso'olo'ine' le'e por dižə' güenlažə' lguə'a dižə' li, se'enene' ṇaole de'en yoso'osed yoso'olo'ine'. 31 De'e na'anə' legapə cuidad nič cui no yesə'əxoayag le'e. Na' ležza'alažə' de que šon iz bagwzoa' bsed blo'ida' le'e na' gwṇeyoida' le'e teža na' še'elə na' xte bcuežən nada' por le'e.

32 Na'a ža beṇə' bišə', Diozən' gwcuasə' gwcue'eje' le'e len de'e malən' na' xtiže'enə' əgwzejni'ichən le'e can' nži'ilaže'e le'e. Xtiže'enə' gaquəlenən le'e sotezə sole gonlilažə'əle Jesocristən' na' lecza gaquəlenən le'e par nič žjəyezole len Diozən' txen len yeziquə'əchlə beṇə' ca' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə'. 33 Bitonə' selaža'a bi de'en de che beṇə', nic xmechga'aque'enə' na' ni xala'anga'aque'. 34 Nezczele ṇi'a na'a bgona' žin par nič bžel bi de'en byažj de'en bčhinda' txen len beṇə' ca' gosə'anitə' len nada'. 35 Na' bena' žinnə' ca' par nič lecza blo'ida' le'e can' gonle gaquəlenle beṇə' ca' chac falt bi de'en chəsə'əyažjene'. Na' žjsa'alažə'əle xtižə' Xancho Jesocristən' de'en gwne': "Mbalazəch zocho catə' chnežjwcho bi de'en chnežjwcho beṇə' cle ca catə'an chso'one' chio'o bi de'en chso'one'."

36 Na' beyož be'e Pabən' dižə'an bzo xiben' txen len yoguə' beṇə' ca' gwso'one' orasyonṇə'. 37 Na' yoguə'əga'aque' gosə'əbežchgü'e che Pabən' na' gosə'əyele'ene' na' gwsa'ogü'e'ene' bxid. 38 Nach ja'aclene' le' gan' beyo'e lo'o barcon'. De'e juisy de'e gwsa'aque' de'en gože' lega'aque' de que ni yešlaszə cuich yesə'əle'ine' le'.

21

Pabən' beyeje' par Jerosalennə'

1 Beyož bzeišazə ljuežjto' dižə' len beṇə' ca', na' beyo'oto' lo'o barcon' zjədato' licha bežinto' gan' ne' Cos. Na' beteyo

bezžinto' gan' ne' Rodas. Na' Rodas na' bezsa'ato' na' bezžinto' Patara. Na' bechojto' lo'o barcon'. ² Na' to jəyetilzəto' chza' yeto barcw yoblə chza'an šejən Fenisia na' beyo'oto' lo'inə'. ³ Na' lao zjəyedato' lo'o barcon' ble'ito' isla de'en ne' Čhipre, chi'in na'acho yeglə. Na' bedeto' zjəyedato' gan' mbane Siria. Nach catə' bežinto' Tiron' gan' bosyo'oletje' yoa' de'en zonsa'anə' na' beyetjto'. ⁴ Na' jəyediljto' gan' nitə' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən', na' catə' beželetto' gan' nite'enə' bega'anlenga'acto'one' to xman. Nach gwsa'atə'əyoine' Pabən' cui šeje' Jerosalennə' čhedə' Spirit čhe Diozən' babzejni'in lega'aque' de que gaquə de'en gac čhe' Jerosalennə'. ⁵ Na' catə' beza'ato'onə' do xi'in do xo'oləga'aque' gwsa'aque' len neto' cho'a syodan', nach bzo xibto' bento' orasyonṇə' len lega'aque' cho'a nisda'onə'. ⁶ Beyož na' bzei ljuēžjto' dižə' nach beyo'oto' lo'o barcon'. Na' besa'aque' zjəya'aque' ližga'aque'.

⁷ Na' de'en beza'ato' Tiron' bežinto' gan' ne' Tolemaida na' Tolemaida na'azə bezyetjto' lo'o barcon'. Na' jəlanə'əto' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Tolemaidan' na' gwzoto' len lega'aque' tža. ⁸ Na' beteyo beza'alento' Pabən' na' bežinto' Sesarean' na' jəyega'antə' liž Lipən' ben' naquə txen len beṇə' ca' yexop zjənaque' comisyon čhe beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Jerosalennə'. Na' Lipən' zotezə zoe' cho'e dižə' čhe Jesocristən'. ⁹ Lipən' nitə' tap xi'ine' no'ol güego' na' choso'ozenebo' beṇə' bi de'en bagož Diozən' lega'acbo'. ¹⁰ Zan ža gwzoto' liž Lipən' na' lao zoto'onə' bla' to beṇə' Jodean' beṇə' le Agabo. Chzenene' beṇə' bi de'en bagož Diozən' le'. ¹¹ Na' catə' ble'enə' gwṇabe' doxpey Pabən' na' bčhejən ni'a ne'e ca' na' gože'ene': —Spirit čhe Diozən' babzejni'in nada' de que beṇə' Izrael ca' ža' Jerosalennə' yoso'očheje' ni'a na'o ca' can' babčhej ni'a na'anə' len doxpeyo' nga, nach so'one' le' lao na' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael.

¹² Catə' beyož beneto' can' gwna Agabən', neto' len beṇə' Sesarea ca' gotə'əyoito' Pabən' par cui šejəche' Jerosalennə'. ¹³ Nach Pabən' gwne': —Bito cuežle čhia' o gonle ca soa' trist. Nada' zocza' par əcheja' na' gata' Jerosalennə' laogüe de'en chyixjui'a xtižə' Xancho Jeso'osən'.

¹⁴ Na' gocbe'ito' bito bi gaquə gonto' par cui šeje' Jerosalennə', na' bitoch bi gožto'one', con gožto'one': —Gaquə con de'en əṇa Xančon'.

¹⁵ Nach beyo'eni'ato' beza'ato' zjədato' par Jerosalennə'. ¹⁶ Na' gwsa'ac to čhopə beṇə' Sesarea ca' chso'onlilažə' Jesocristən' len neto' na' entr lega'aque' len to beṇə' Čhipren' ben' le Mnason. Bagoc zan iz chonlilaže'e Jesocristən', na' bazo liže' Jerosalennə'. Nach bxia'ato' žjəsoto' liže'enə'.

Pabən' bežine' Jerosalennə' na' jəlane'e Jacobən'

17 Na' catə' bežinto' Jerosalennə' beṇə' bišə'əcho ca' ža'anə' besyə'əbeichgüeine' na' bosu'oguape' neto' diox. 18 Na' beteyo gwyejlento' Pabən' jəyeto' Jacobən' na' bžinto'onə' bazjəndopə zjənžag yoguə' beṇə' golə beṇə' blao che beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' na'. 19 Nach bguap Pabən' lega'aque' diox na' beyožən' be'elene' lega'aque' dižə' tcho'a tšao' ca' naquən' baben Diozən' par nič zan beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael bachso'onlilaže'e Jesocristən' gan' be'elene' lega'aque' xtižə' Diozən'. 20 Na' catə' beyož bosu'ozenague' de'en gož Pabən' lega'aque' nach gwso'elaogüe'e Diozən'. Na' gwse'e Pabən': —Beṇə' bišə' nezdə' de que zan mil beṇə' Izrael ca' bagwso'onlilaže'e Jesocristən' na' yoguə'əlolə' chsa'aque'ne' chonən byen načo costombr de'en na lei de'en bzoj de'e Moizezən'. 21 Na' bazjənenene' rson de que le' chdao' chsed chlo'ido' yoguə' beṇə' Izrael ca' že'e zitə' de que cuich cheyalə' yesə'ənaogüe' costombr de'en na lei de'en bzoj de'e Moizezən'. Le'egatezə ca' bazjənenene' rson de que chsed chlo'ido' cuich cheyalə' yoso'ozoe' xi'inga'aque'enə' seňy de'en ne' sirconsionnə' can' naquə costombr chechon'. 22 ¿Nacxa gaquən' ža? la' zane' yesə'əžag nga catə' yesə'əneze' de que bač zo' nga de'e yoblə. 23 Quinga goncho. Nitə' tap beṇə' nga beṇə' zjənon to lyebe lao Diozən' na' na'a chse'enene' so'one' complir ca de'en zjənone' lyebe. 24 Gwche'ega'aque' yo'odao' əblaonə' na' gono' txen len lega'aque' chixjo' bia ca' əgwnežjwle bxožən' gote'. Gono' ca' par nič yexi' yeyachle can' na lein' de'en bzoj de'e Moizezən' na' techlə guaquə əgwžib yichjga'aque'enə' ca costombr checho de'en de yeyož goncho complir lyebe'. Gono' ca' len lega'aque' par nič yoguə'əlol beṇə' əsa'ache'ine' de que chono' can' na leinə' na' de que bito chzo'on ca'alə can' chəsə'əne'. 25 Babzojto' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' ga yoblə beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael, na' gožga'acto'one' de'en chaqueto' cui cheyalə' so'one'. Gožga'acto'one' cui sa'ogüe' yelə' guao de'en chəsə'əne' naquən che lgua'a lsaquə'an chse'ejni'alazə' beṇə', na' cui sa'ogüe' chen, na' cui sa'ogüe' bia chat chbe' ši'ib. Na' leczə gožga'acto'one' cui yesə'əgo'o xtoga'aque'.

Gosə'əzene' Pabən'yo'odao' əblaonə'

26 Beteyo gwza' Pabən' gwche'e beṇə' ca' tap par yesyə'əxi' yesyə'əyache' yo'odao' əblaonə' can' na lei de'en bzoj de'e Moizezən'. Nach Pabən' gwyo'e gan' zo bxožən' gwduxjue'ine' le' bi žan' əza'a əsa'aque' xi'ilažə' nič yoso'onežjue' bxožən' bia ca' gote'enə'.

27 Na' bač zon gaquə gažə ža chso'one' de'en chso'one' par chesyə'əxi' chesyə'əyache', nach gozej Pabən' lo'o yo'odao' əblaonə'. Na' besə'əle'i balə beṇə' Izrael ca' za'ac Asian' le',

nach boso'ota boso'one' beṇə' ca' nitə'anə'. Nach gosə'əzene' Pabən'. ²⁸ Gwso'osya'adie' gosə'əne': —Le'e beṇə' Izrael, ledogaquəch tozə. Benga chde' doxenlə chsed chlo'ine' beṇə' de que bito naccho beṇə' güen na' de que bito bi zaquə' lei de'en bzoj de'e Moizezan' na' nic yo'odao' əblao checho nga. Na' ṇa'a yeto de'e mal juisy banone' len yo'odao' əblao nga de'en naquə che Dioz chechon', babže'e beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael lo'inə'.

²⁹ Gwso'one' xbabən' ca' chedə' antslə besə'əle'ine' Pabən' lao' syodan' chdalene' to beṇə' Efeso le Trofimo na' gwsa'aque' gwche'ene' lo'o yo'odao' əblaonə'.

³⁰ Na' gwso'onchgüe' zda zṇe. Nach le'e besə'ədobte beṇə' zan cho'a yo'odao' əblaonə' nach gwso'e gwso'oxe'e Pabən' na' besyə'əxobe'ene' fuerlə yo'odao' əblaonə', na' le'e besyə'əseyjwte puert ca'. ³¹ Na' bachczə chso'ote'ene' catə' bžin rsonṇə' lao beṇə' gwnabia' che soldad ca' de que doxen lao' syoda Jerosalennə' bachac scandlən'. ³² Nach le'e gwza'ate beṇə' gwnabia'anə' gwche'e soldad ca' na' capitan ca', əzja'acsese' gan' ža' beṇə' zan ca'. Na' catə' beṇə' ca' chso'ot Pabən' besə'əle'ine' bachəsə'əžin beṇə' gwnabia'anə' len soldad che' ca' gan' nite'enə', nach le'e gosə'əbezte' bitoch gosə'əyine' Pabən'. ³³ Nach catə' bžin beṇə' gwnabia'anə' gan' ža' beṇə' ca', bene' mendad gwso'oxə' soldad che' ca' Pabən' na' boso'ocheje'ene' chopə gden. Nach gwṇabene' beṇə' ca' ža'anə' bi le be'enə' na' bin' none'. ³⁴ Na' gwso'osya'adia beṇə' ca' ža'anə', na' gwde gwde gosə'əna to toe', na' gwdeczə cui gwyejni'i beṇə' gwnabia'anə' bixaczxan' chac tant scandl chso'one'. Nach bene' mendad gosə'əche' soldad che' ca' Pabən' quartelən'. ³⁵⁻³⁶ Nach yoguə' beṇə' zan ca' jəsə'əanaogüe' lega'aque' chso'osye'e chso'one' to scandl juisy. Na' catə' besə'əžine' cho'a scaler che quartelən' gosə'əlen soldad ca' Pabən' chedə' ne'e gwse'enche beṇə' ca' yoso'onize'ene' na' yogue'e gwso'osye'e gosə'əne': —Le'e gote'.

Pabən' be'e dižə' lao beṇə' ca' zjənžaguən'

³⁷ Na' bač chso'e len Pabən' lo'o quartelən' catə'əczla gože' beṇə' gwnabia'anə': —¿Eguaquə güe'elena' le'e to chopə dižə'?

Nach beṇə' gwnabia'anə' gože'ene': —¿Echaco' dižə' griego? ³⁸ ¿Ecaguə len' beṇə' Egipto ben' gwda btob tap mil beṇə' güet beṇə' bat ngazə na' gwche'e lega'aque' latjə dašən' gan' chso'one' contr gobiernən'?

³⁹ Nach Pabən' gože'ene': —Caguə le' nada'. Nada' naca' beṇə' Izrael na' lažə'anə' naquən to syoda blao gan' mbane Silisia de'en nzi' Tarso. Benšga goclen be' latjə güe'elena' beṇə' quinga dižə'.

40 Nach *benə'* *gwnabia'anə'* *gože'ene'* *ya'o*. Nach *Pabən'* *gwzeche'* *lao scalerən'* *na' bene'* *señy len ne'enə'* *par nitə'* *benə'* *ca' žizə yoso'ozenague'* *xtiže'enə'*, *na' legosə'anitə'atie'* *žizə*. Nach *gwzolaogüe'* *be'e dižə'an len lega'aque'* *dižə' ebreo*.

22

1 *Gože'* *lega'aque'*: —*Benə'* *bišə'* *legwzenag ca naquə rson chia'* *nga gwzoa' laolen'*.

2 *Catə'* *gwse'ene'ene'* *dižə'* *ebreon' choe'* *Pabən'*, *gosə'anitə'əche'* *žizə*. Nach *Pabən'* *gože'* *lega'aque'*: 3 —*Nada' naca' benə'* *Izrael*. *Golja' syoda Tarso gan' mbane Silisian' pero bida' syoda nga na' ni gwcha'ogua'*. *Na' bseda' len to maestr əblaon' be'enə' le Gamaliel*. *Le' bzejni'ine' nada' cuaselol can' na lei che de'e xaxta'ocho ca'*. *Na' gocda' lechguale chona' yoguə'əlol can' chene'e Diozən' cayanə'əczən' le'e chaquele chonle na'a*. 4 *Na' blagzejə blagzida' benə'* *ca' chso'onlilažə'* *Jesocristən'*. *Go'onda' gotga'aca'ane' na' gwxena' benə'* *byo ca' na' no'ol ca' chso'onlilažə' le' gwche'ega'aca'ane' gwže'e ližyan'*. 5 *Benə'* *gwnabia' che bχoz ca' na' yoguə'əlol benə'* *golə benə'* *blao ca' chəsə'anabia' nasyon Izraelən' zjənezene' can' bena'*. *Lega'aque' gwso'one' yiš de'e bexa'a əzya'a Damascon' par ničh gaquə sena' baltezə benə'* *chso'onlilažə'* *Jesocristən' par che'ega'aca'ane' Jerosalen ni gonga'acto'one' castigw*.

Pabən' be'e dižə' can' goquə bembie Jesocristən'

6 *Na' goquən' lao əzya'a Damascon' na' mer do gobiž bazon əžina'anə' catə'əczla to be'eni' juisy de'en za' yoban' gwyečhjan nada'*. 7 *Xte bgüixa' lao yon' na' benda' to benə' gože' nada'*: “*Saul, žbixčhen' nga nlagzejə nlagzido' nada' quinga?*” 8 Nach *božia'an goža'ane'*: “*žNo le' Señor?*” Nach *gwne'*: “*Nada' Jeso'os benə' Nasaret. Nadan' nlagzejə nlagzido'*” 9 *Benə'* *ca' əzya'alena'anə' besə'əžebchgüe' besə'əle'ine' be'eni'inə' pero bito gwse'enene' de'en gwna Jeso'osən' nada'*. 10 Nach *goža'ane'*: “*žBin' cheyalə' gona' ža Xana'?*” Nach *Xana' Jeso'osən' gwne'*: “*Beyas na' gwyejtezə Damascon', na' to benə' zo na' əne' le' bin' cheyalə' gono'*.” 11 Nach *be'eni'inə' xte benən ca gwčholə', nach benə' ca' nžaga'anə' gwso'oxe'ene' na'anə' par bžinto' Damascon'*.

12 *Na' Damasco na' zo to benə' le Ananias benə' cho'elaogüe'e Diozən' do yichj do laže'e can' na lei chechon', na' yoguə'əlol benə' gwlaž checho ca' ža'anə' chso'e xtižə' Ananiasən' de que naque' benə' chon de'e güen*. 13 *Ananiasən' bide' bedənie' nda' na' catə' ble'enə' gože' nada'*: “*Saul biša'a, bele'i*.” *Catə' gwne' ca' le'e bele'iteida', nach goc ble'ida' le'*. 14 Nach *gože' nada'*: “*Diozən' ben' cho'ela'ocho, ben' leczə gwso'elao' de'e*

xaxta' ocho ca', bagwleje' le' par niçh bable'ido' Xi'ine'enə' ben' naquə le'ezelaogüe beṇə' güen. Bagwleje' le' par niçh babendo' be'elene' le' dižə', na' par niçh šejni'ido' doxen can' chene'ene' gono'.¹⁵ Go'o xtiž'e'enə' len beṇə' zan beṇə' že' lao yežlyo nga na' əgwzejni'iga'acdo'one' de'e ca' babendo' na' bable'ido'.¹⁶ Na' na'a ža, bito cuzəcho'. Yo'o par niçh çho'o nis. Na' gono' orasyon lao Xancho Jesocristən' ənabdo'one' yeya'a yeyibe' yichjla'ažda'ogo'onə'."

Pabən' be'e dižə' can' goquə jəsəd jəlo'ine' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael

¹⁷⁻¹⁸ Nach gwde na' beyeda' Jerosalen nga na' gwya'a lo'o yo'odao' əblaonə' jena' orasyon na' lao chona'annə' ble'idaogüe'eda' Jesocristən'. Na' gože' nada': "Na'atec na'a bechoj Jerosalen nga la' bito yoso'ozenag beṇə' quinga çhio' ca' naquə dižə' de'en go'o çhia'."¹⁹ Nach goža'ane': "Xana', zjənezczəga'aquene' de que nada'anə' gwya'a to to yo'odao' ca' na' jetə jtina' beṇə' ca' chso'onlilažə' le' na' bseyjwga'aca'ane' ližya.²⁰ Le'egatezə ca' lencza' naquəto' txen na' gwyazlažə'əchgua' catə'an gwso'ote' de'e Esteban' ben' be'e xtiž'o'onə', na' nada' gwdapa' xadon çhe beṇə' ca' gwso'ot le'."²¹ Pero Jesocristən' gože' nada': "Bchoj la' əsela'a le' zitə' par go'o xtiž'a'anə' len beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael."

Pabən' be'elene' beṇə' gwnabia' çhe soldad ca' dižə'

²² To ca'atə'əzə boso'ozenague' çhe Pabən', nach gwso'osye'e gosə'əne': —Le'e got be'enə'. Bito cheyalə' soche' yežlyon'.

²³ Gwso'osya'adie' xte juisy. Na' de'e tant çəsə'əloque' xte boso'ozalə' xaga'aque'enə' lao be' na' leczə gwsa'aše'e bište yon' na' boso'ozalə'en.²⁴ Catə' ble'i beṇə' gwnabia' çhe soldad ca' can' chso'one'enə' nach bene' mendad yesə'əyine'ene' yid sot niçh güe'e dižə' bi de'e malən' babene' de'en chso'osya'a beṇə' ca' contr le'.²⁵ Na' bazjənçheje' Pabən' par yesə'əyine'ene' catə' gože' capitannə' ben' zecha galə'əzə: —Segon can' na' lein', bito de lsens çhinle nada' yid sotən' çhedə' la' naca' beṇə' nasyon Roma na' niqenə' gatə'əbia' šə bin' nona'.

²⁶ Beyož gože' capitannə' ca' le'e gwyejte' capitannə' lao beṇə' gwnabia' çhe soldad ca', ježe'ene': —Gapgo' cuidad bin' gonecho ben' bandolə' la' naque' beṇə' nasyon Roma.

²⁷ Nach beṇə' gwnabia' çhe soldad ca' gwyeje' lao Pabən', gože'ene': —Gwna nda' çalə beṇə' nasyon Roma le'?

Nach Pabən' gože'ene': —Beṇə' nasyon Roma nada'.

²⁸ Nach beṇə' gwnabia' çhe soldad ca' gože' Pabən': —Mech xen gwxaquə'əda' nada' par niçh naca' cuent len beṇə' nasyon Roman'.

Nach Pabən' gože'ene': —Nada' golja' naca' beṇə' ṇasyon Roman'.

²⁹ Nach beṇə' ca' banitə' probnid par yesə'əyine' Pabən' le'e besyə'əbižə'əte' cuite'enə', na' leczə ca' beṇə' gwnabia' che soldad ca' bžebe' chedə' gosə'ənezene' bito de lsens len lein' par yoso'ocheje' notə'ətezə beṇə' naquə beṇə' ṇasyon Roman' šə cuinə' choglaon bi de'e mal none'.

Pabən' zeche' lao beṇə' golə blao ca' chəsə'ənabia' Izraelən'

³⁰ Nach beteyo beṇə' gwnabia' che soldad ca' boseže' Pabən'. Na' bene' mendad besə'ədobə bχoz əblao ca' na' beṇə' golə blao ca' chəsə'ənabia' ṇasyon Izraelən' par nič ənezene' bi porən' choso'ocuiše' Pabən'. Na' catə' babesə'ədobə beṇə' gwnabia' ca', gwleje' Pabən' nach bzeche' le' delant lega'aque'.

23

¹ Nach Pabən' bgüie' beṇə' golə blao ca' chəsə'ənabia' ṇasyon Izraelən', na' gože' lega'aque': —Beṇə' bišə', xte ža neža zoa' lao Diozən' chona' complir de'en ngüe'e lao na'a gona' na' lo'o la'aždaogua'anə' nezdə' de que chazlaže'e can' chona'anə'.

² Nach Ananias ben' naquəch bχoz əblaonə' bene' mendad len beṇə' ca' zjəzecha cuit Pabən' yesə'əbaže'e cho'enə'. ³ Nach Pabən' gože'ene': —Diozən' gone' le' castigw, goxoayag. Le' chi'o nga par gono' yelə' jostis chia'anə' can' na' lein', na' chono' contr lein' de'en benlizo' mendad yesə'əbaže'e cho'anə'.

⁴ Nach beṇə' ca' zjənitə' cuite'enə' gwse'ene': —Bito yoži'o xtiže'enə' ca', la' le'enə' bχoz əblaoch.

⁵ Nach Pabən' gože' lega'aque': —Beṇə' bišə' bito nezdə' šə be'enə' naquəch bχoz əblaoch. Ža'alə nezdə' bito goža'ane' ca', chedə' nyoj Xtižə' Diozən' nan: “Bito yoži'o dižə' pesad len beṇə' gwnabia' chelen'.”

⁶ Na' Pabən' gocbe'ine' de que beṇə' golə blao ca' chəsə'ənabia' ṇasyon Izraelən' zjənaque' choplə. Bale' zjənzi'e sadoseo na' yebale' zjənzi'e fariseo por ni che can' chse'ejle'e na' can' choso'osed choso'olo'ine'. Nach gwne', gože': —Beṇə' bišə' nada' naca' beṇə' fariseo, la' xi'in beṇə' fariseo nada'. Na' zoa' nga chonle yelə' jostis chia' por ni che de'en chejli'a de que yesyə'əban beṇə' guat ca'.

⁷ Ca beyož gwne' ca' gwzolao to bžaš entr beṇə' fariseo ca' na' beṇə' sadoseo ca' na' gwsa'aque' choplə. ⁸ Goc ca' chedə' beṇə' sadoseo ca' chəsə'əne' de que bito yesyə'əban beṇə' guat ca', na' bito chse'ejle'e de que nitə' angl ca' na' spirit ca', pero na' beṇə' fariseo ca' chəsə'əne' nitə' angl na' spirit na' leczə chəsə'əne' yesyə'əban beṇə' guat ca'. ⁹ Xte bachso'osya'a beṇə' fariseo ca' len beṇə' sadoseo ca' chəsə'əšaše'. Nach gosə'əzoža' to chopə beṇə' ca' zjənsed lein' beṇə' ca' zjənaquə beṇə' fariseo,

gosə'əne': —Ni to de'e mal cui non benga. Na' bito naquən güen goncho contr le'. ¿Chexa šə babsed blo'i no spiritən' o no anglən' le'? Caguə de'e si'inṇə' goncho contr Diozən'.

10 Can' chəsə'ədilə chəsə'əšaše'enə' xte baçh chžeb beṇə' gwnabia' che soldad ca' šə yoso'ozoxj yoso'onitlaocze' Pabən'. Nach beṇə' mendad besə'əžin soldad ca' par besyə'əbejxaxje' Pabən' ladjo beṇə' ca' na' besyə'əçhe'ene' cuartelən' de'e yoblə.

11 Na' že' beteyon' bžin Xancho Jesocristən' gan' de Pabən' na' gože'ene': —Bito žebo' Pab. Can' babi'o xtiža'anə' Jerosalen nga, ca'aczən' go'on Roman'.

Boso'oxi'e so'ote' Pabən'

12 Na' beteyon' baļə beṇə' Izrael ca' besə'ədobe' par boso'oxi'e so'ote' Pabən'. Na' boso'ozo'e jorament gosə'əne': —Diozən' gone' chio'o castigw šə ye'ej šə gaocho antslə cuiṇə' gotcho Pabən'. 13 Mazlə čhoa beṇə' ca' boso'oxia' so'ot Pabən'. 14 Nach ja'aque' gan' ža' bχoz əblao ca' na' beṇə' golə blao ca' chəsə'anabia' Izraelən', gwse'e lega'aque': —Neto' baçh bzoto' jorament gon Diozən' neto' castigw šə ye'ej šə gaoto' mientrzə cui gotto' Pabən'. 15 Na' ṇa'a ža, le'e yedopə legon jont par niçh le'e len beṇə' ljuēžje ca' əṇabele beṇə' gwnabia' che soldad ca' cueje'ene' gwxe par yide' laolen' na' con gwde'itezele de que par əšaš əçhe'enəchle šə bi de'e xinjan' none'enə'. Na' neto' cue'enaoto'one' tnezən' par gotto'one' antslə ze'e le'e gan' ža'alən'.

16 Pero na' zo to bi'i byo che beṇə' zan Pabən', na' benebo' ca naquən' bazjəngüie' so'one'. Nach gwyejbo' cuartelən' par jəzenebo' Pabən'. 17 Nach Pabən' goxe' to capitannə' na' gože'ene': —Gwçhe' bi'i nga lao beṇə' gwnabia' che soldadən'. De to de'e ye'ebo' le'.

18 Nach capitannə' gwçhe'e bi'inə' lao beṇə' gwnabia' che soldadən' na' catə' besə'əžine'enə' gože' beṇə' gwnabia'anə': —Ca naquə Pabən' ben' de pres goxe' nada' na' gwṇabe' goclen laogua'anə' par niçh zedəgua'a bi'i nga laogo' nga. De to čhopə dižə' güe'elembo' le'.

19 Nach beṇə' gwnabia' che soldad ca' bexe'e na' bi'in na' gwçhe'ebo' ga cui noṇə' bene, nach gože'ebo': —¿Bin' de ənao' nada'?

20 Nach bi'inə' gožbo' le': —Ca naquə beṇə' blao che beṇə' Izrael ca' baçh boso'oxi'e yedəsə'əṇabene' le' cuejo' Pabən' gwxe par əselo'one' gan' chəsə'ədopə beṇə' gwnabia' ca', na' con yoso'ode'ine' yesə'əne' de que yoso'ošaš yoso'oçhe'ene' šə bitequən' none'. 21 Pero bito šejli'o čhega'aque' čhedə' mazlə čhoa beṇə' ca' banaquən yesə'əbe'enaol le' tnezən' par so'ote'ene' con šə babnežjw cho'a xtižo'o əselo'one', na' beṇə'

ca' baboso'ozoe' jorament gon Diozən' lega'aque' castigw šə se'ej šə sa'ogüe' mientrzə cuinə' so'ote'ene'.

22 Nach beṇə' gwnabia' che soldad ca' bose'e bi'inə' na' gože'ebo': —Cuidad no güe'eleno' dižə' ca' naquə rsonnə' de'en babedəgo'o laogua' nga.

Boso'osele'e Pabən' lao gobernadorən' ben' le Fels

23 Nach beṇə' gwnabia' che soldad ca' goxe' chopə capitan che' ca' na' gože' lega'aque' de que cheda ga še'elə yesə'anite'e probnid len chopə gueyoa soldad beṇə' əsa'ac nia'aze' na' gyon ši beṇə' yesə'əbia' cabey nach yechopə gueyoaga'aque' əso'oxe'e lanz par əžja'aque' Sesarean'. 24 Na' lecžə gože' lega'aque' yesə'əyilje' cabey bia' cuia Pabən', nich ca' cui bi gaquə che' lao zjso'ene' lao gobernadorən' ben' le Fels. 25 Nach bzoje' to cart de'e əbgoxe'e lega'aque' par gobernadorən' na' nan:

26 “Señor Gobernador:

Nada' Claudio Lisias chzoja' le' gobernador Felix, əchguapa' le' diox. 27 Ca' naquə beṇə' Izrael ca' gosə'əzene' bengā na' bazjəngüie' so'ote'ene' ža'aque' gwya'a na' gwchi'a soldad chia' ca' par jəyesla'ane' cheda' gwnežda' de que naque' beṇə' nasyon Roma. 28 Na' de'en go'onda' ənežda' bi porən' choso'ocuiše'ene' joa'ane' lao beṇə' gwnabia' chega'aque' ca' gan' chəsə'ədobe'. 29 Nach gwnežda' de que choso'ocuiše' le' por ni che bizə falt che' len lei chega'aque'enə', pero bito ənacho bi de'e mal none' par so'ote'ene' o gate'e ližyan'. 30 Nach na'a bābla' rson laogua'anə' de que beṇə' Izrael ca' baboso'oxi'e yesə'əbe'enaogüe'ene' par so'ote'ene' na' de'e na'anə' əchselə'ane' laogo'onə' lğüegwzə. Na' babena' mendad len beṇə' ca' choso'ocuiš le' da'aque' laogo'onə' par yesə'əne' le' šə bin' chsa'ac chega'aque' len le'. Si'ixenšgo' che yoguə'ələl de'en chneyoišgüeida' le'.

Claudio Lisias.”

31 Nach soldad ca' besyə'əbeje' Pabən' can' ben beṇə' gwnabian' mendad. Na' bedo yel gosə'əgüe'e nezən' len le' besə'əžinte' gan' nzi' Antipatris. 32 Nach gwye'eni'inə' besyə'əbi'i soldad ca' ja'ac con ni'ei jəya'aque' cuartelən', na' porzə beṇə' güiab ca' ja'aclene' Pabən'. 33 Catə' besə'əžine' Sesarean' boso'onežjue' gobernadorən' cartən' zjənoxe'enə' nach gwso'one' Pabən' lao ne'e. 34 Na' beyož blab gobernadorən' cartən' gwṇabene' Pabən' ga be'enə'. Gotə'əbia' de que Pabən' naque' beṇə' Tarso gan' mbane Silisia. 35 Nach gože'ene': —Na' ənežda' šə bi'in ənao' catə' la'ac beṇə' ca' choso'ocuiš le'.

Nach bene' mendad boso'oseyue' Pabən' lo'o yo'o gan' chbe' Rei Erodən' catə'an chone' yelə' jostisən'.

24

Pabən' be'e dižə' lao gubernadorən' ben' le Fels

¹ Na' catə' baçh goc gueyə' ža zo Pabən' Sesarean', nach bžin be'en naquəch bχoz əblao ben' le Ananias na' nche'e to çhopə beṅə' golə beṅə' blao na' len to beṅə' le Tertolo beṅə' chac cho'e dižə' lao' lcue'. Nach gwsa'ogüe' xya contr Pabən' lao gubernadorən'. ² Nach gubernadorən' bene' mendad gweyē Pabən' laogüe'enə' na' Tertolon' gwzolaogüe' hcuiše'ene', che'e gubernadorən': —Si'ixenšgo' Señor Gobernador ca naquə za'ato' laogo' nga ža, la' de'en zocho binlo juisy naquən por le' na' de'e zan de'e güen de'e bachac por ni che can' chnabi'o neto'. ³ Na' gatə'atezə zoto' syempr nato' choçxwleno'onə' Señor Gobernador, tant chebeito' can' chnabi'o neto'. ⁴ Na' par niçh cui gonšgueito' le' zedte, chatə'əyoišgueida' le' əgwzenago' šlož dao' ca naquə nga əṅato'. ⁵ Ca naquə bengə zo laogo' nga par gono' yełə' jostis che'enə', baçh nezetə' de que naque' to beṅə' güec de'e zed juisy. Na' chde' entr neto' beṅə' Izrael ža'ato' doxenlə yežlyon' chta chne' neto' par niçh gaquəto' çhoplə, la' naque' beṅə' blao che beṅə' ca' zjənzi' beṅə' Nasaret por ni che de'en çəsə'ənaogüe' de'en əbsed əblo'i de'e beṅə' Nasaretən' gwle Jeso'os. ⁶ Na' de'e mal juisy ngüie' gone' len yo'odao' əblao çheto'onə' de'en gone'ene' gwže'e beṅə' cui zjənaquə beṅə' Izrael lo'inə'. De'e na'anə' gwxxento'one', na' gone'eto' gonto' yełə' jostis che' segon can' na lei çheto'onə'. ⁷ Pero na' gwyaz Lisias ben' naquə beṅə' gwnabia' che soldad ca', na' la fuers beque'ene' lao na'ato'onə'. ⁸ Na' bene' mendad de que notə'atezəto' chene'eto' əgwcuisto'one' cheyałə' əgwcuisto'one' laogo' nga. Guac əṅabdo' Pabən' bin' goquə par niçh ənezdo' che de'e ca' hcuišto'one'.

⁹ Nach beṅə' Izrael ca' nžague'enə' gwsa'aque' tozə gosə'əne' de que le can' naquən. ¹⁰ Nach gubernadorən' bene' seņy len Pabən' par niçh əne'. Nach gwzolaogüe' gwne': —Ca naquə nezda' de que baçh goc zan iz chono' yełə' jostis che nasyon nga, de'e na'anə' ža chebeida' gwzo rson çhia'anə' laogo'onə'. ¹¹ Na'a chac šižiṅ žazə gwya'a Jerosalenṅə' par əje'elaogua'a Diozən'. Na' gwaquə əṅabga'acdo'one' šə le can'. ¹² Na' bito əṅacho chacyoža' no beṅə' lo'o yo'odao' əblaonə' na' bitonə' yesə'əle'ine' nada' ša'a do lo'o yo'odao' ca' yełə' par žjəta žjəṅia' beṅə', na' nic lao' syodan'. ¹³ Na' bito bi de so'on beṅə' quinga par yesə'əlo'e de que napa' dolə' can' choso'ocuiše' nada'. ¹⁴ Con nia' le' clar de que cho'elaogua'a Dioz ben' gwso'elao' de'e xaxta'oto' ca', na' naogua' costombr cobə par cho'elaogua'ane' de'en çəsə'əna zan beṅə' gwlaž çhia' ca' zjənaquə costombr mal. Pero bito zjənaquən costombr mal, la' chejli'a che yoguə' libr ca' gan' zjənyoj Xtižə' Diozən' de'en

bzoj de'e Moizezən' na' yeziqə'əchlə beṇə' gwso'e xtiže'enə' cana'. ¹⁵ Na' zoa' lez de que Diozən' yolis yosbane' beṇə' guat ca'. Yolīs yosbane' beṇə' güen na' beṇə' mal, ca'aczən' beṇə' gwlaž chia' ca' nite'e lez gone'. ¹⁶ Na' zotezə zoa' chi' yichja' chona' can' chene'e Diozən' par niçh nezdə' lo'o yichjla'aždaogua'anə' de que bito napa' dolə' lao Diozən' na' nic lao beṇəçhən'.

¹⁷ Bagoc zan iz zoa' zitə', pero na'a ža babeyeda' Jerosalennə' par bnežjua' mech de'en btoba' par beṇə' yašə' ca' chəsə'əyažj chəsə'əchine' na' jua'a de'e jua'a lo'o yo'odao' əblaonə'. ¹⁸ Na' goquən' zoa' lo'o yo'odao' əblaonə' babexi' beyacha' can' na lei de'en bzoj de'e Moizezən', na' chnežjua' de'e ca' chnežjua' par Diozən'. Ca' chona' catə' to çopə beṇə' Izrael za'ac Asian' bla'aque' gan' zoa'anə'. Bito əṇacho nochlə ntopa' na' bitobi scandl chona'. ¹⁹ Na' lega'aquen' žalə' bda'aque' laogo' nga par yoso'ocuiše' nada' šə bin' chsa'ac çhega'aque' len nada'. ²⁰ O beṇə' quinga nitə' nga guac yesə'əne' šə bi de'e malən' nona' catə'anə' boso'odie' nda' lao beṇə' gwnabia' çhega'aque' ca'. ²¹ Tozə de'en gwnia' laoga'aque'en, catə'an gožəga'aca'ane': "Ca naquə nga chonle yelə' jostis chia'anə', chonlen çhedə' chejli'a de que gwžin ža yesyə'əban beṇə' guat ca'."

²² Catə' bene goberṇador Felsən' gwna Pabən' ca', bitoch gone'ene' gone' yelə' jostis che Pabən' ca orən', çhedə' la' baṇezczene' che de'en chejle'e chio'o chonlilažə'əcho Jesocristən'. De'e na'anə' par gwcho'one' çhega'aquen' sša gože' lega'aque': —Catə' yidə Lisiasən' ben' naquə beṇə' gwnabia' che soldad ca', cana' yeyož gwzenaga' ca naquə de'e nga chaole xyə nga.

²³ Nach Felsən' bene' mendad len to capitan che' par beçhe'e Pabən' gaquəche' pres na' gatə' lsens par gone' bitə'ətezə chene'ene' na' guaquə žjəsə'əlanə' beṇə' migw che' ca' le' par əso'ene' šə bi de'e chyažjene'.

²⁴ Goc to çopə ža beza' goberṇador Felsən' Sesarean' catə' bezžine' len no'ol che'enə'. Naque' no'olə Izrael na' le' Drosila. Na' gox Felsən' Pabən' na' bzenague' be' Pabən' dižə' can' cheyalə' gonlilažə'əcho Jesocristən'. ²⁵ Nach Pabən' be'elene' le' dižə' can' cheyalə' goncho par gaccho beṇə' güen lao Diozən' na' can' bito cheyalə' güe'echo latjə ṇabia' la'ažda'omalchon' chio'o, na' can' əžin ža catə' Diozən' çhoglaogüe'en che to to chio'o beṇəçh šə nocho napcho dolə'. Na' goberṇador Felsən' bžebe' xte juisy ca naquə dižə' de'en choe' Pabən'. Nach gože'ene': —To ca'atə'ətə' gwzenaga' na'a. Guaxcza' le' catə' gatə' to latjə chia'.

²⁶ Goberṇadorən' goquene' cueze' par niçh Pabən' əgwnežjue'ene' mech par yosane' le', na' de'e na'anə' goxe'ene'

telizə be'elene' le' dižə'. ²⁷ Ca' chac gwde chop iz, na' le'e bžine tyemp gwde ben' le Porsio Festo goque' gubernador. Na' de'en gone'e Felsən' yega'ane' binlo len beṇə' Izrael ca' catə' cuich naque' gubernadorən', de'e na'anə' ze'e yechoje' bene' mendad ze'e deczə Pabən' pres.

25

Pabən' chzo rson che' lao gubernadorən' ben' le' Festo

¹ Na' catə' bžin Feston' Sesarean' gan' nabi'e, gwzoe' šonə ža na' gwze'e gwyeje' Jerosalennə'. ² Nach bχoz əblao ca' na' nochlə beṇə' blao che beṇə' Izrael ca' ja'aque' jesə'əye'ene' par boso'ocuiše' Pabən'. ³ Na' gwsa'atə'əyoine' Feston' gone' goclen gaquə can' chəsə'əṇabe', gonšgue' mendad əžjso'e Pabən' Jerosalennə'. Gwsa'atə'əyoine' le' gone' ca' par niçh lega'aque' yesə'əbe'enaogüe' Pabən' par so'ote'ene' tnezən'. ⁴⁻⁵ Nach Feston' gože' lega'aque' de que Pabən' naque' segor Sesarean' na' leczə gože' lega'aque': —Nada' bito yega'ana' Jerosalennə' sino le'e cheza'atia'. Beṇə' ca' zjənaquə blao entr le'e guaquə əsa'aque' len nada', na' šə bi de'e xiṇjən' non be'enə', guaquə yoso'ocuiše' le' Sesarean' gan' chona' yelə' jostisən'.

⁶ Na' gwzoe' len lega'aque' ca do xon' o ši ža na' beyeje' Sesarean'. Nach beteyo gwchi'e gan' chone' yelə' jostisən' na' bene' mendad gwyej Pabən' laogüe'enə'. ⁷ Nach catə' bžin Pabən' laogüe'enə' banitə' beṇə' Izrael ca' za'ac Jerosalennə' na' le'e gwse'eçhjte' le' na' gosə'əzolaogüe' chosə'əcuiše'ene' chəsə'əne' de que de'e zan de'e mal juisy de'e chone', pero na' bito bla'alaon šə chso'e dižə' lin'. ⁸ Nach Pabən' bzo rson che'enə' gwne': —Ni tozə falt cuinə' gapa' len lei che neto' beṇə' Izrael, na' ni len yo'odao' əblao çeto'onə' na' nic len Rei Sesar ben' chnabia' doxen nasyon Roman'.

⁹ Nach Feston' ca naquə gone'ene' soe' binlo len beṇə' Izrael ca' gože' Pabən': —çEgüe'endo' sa'o niçh gona' yelə' jostis çhio'onə' Jerosalennə' ca naquə yoguə' de'e quinga choso'ocuiš beṇə' quinga le'?

¹⁰ Nach Pabən' gwne': —Laogo' len' zecha', banzo Rei Sesarən' le' par gono' yelə' jostis, na' nga cheyalə' gaquə yelə' jostis chia'anə'. Ca naquə beṇə' Izrael quinga, le' nezcədo' de que bito bi bi ne'e gona' contr lega'aque'. ¹¹ Žalə' bi falt bagwdapa' o bichlə de'e babena' de'e cheyalə' gata', bito nia' cui gata'. Pero de'en cui bi bi nona' ca naquə de'en choso'ocuiš beṇə' quingan' nada', notono no zaquə' əgwde nada' laoga'aque'enə'. Na' na'a chnaba' tia' lao Rei Sesarən' niçh cuine' gone' yelə' jostis chia'anə'.

¹² Nach Feston' len beṇə' gwnabia' che' ca' yela' bosoxi'e naquən' so'one', nach gože' Pabən': —Lao Rei Sesar na'anə' bagwṇabo' tio', na' laogüe' na'anə' šejo'.

Feston' bdie' Pabən' lao Rei Agripan'

¹³ Na' ca' chac gwde to čopə ža catə' Rei Agripa na' no'ol che' Berenise bla'aque' Sesarean' par bedəsə'aguape' Feston' diox. ¹⁴ Na' gwnite'e zan ža, na' be'elen Feston' Rei Agripan' dižə' ca' naquən' chac len Pabən', gože'ene': —Zo to beṇə' nyixjw Felsən' pres nga. ¹⁵ Na' catə' gwya'a Jerosalennə' bχoz əblao ca' na' len nochlə beṇə' golə beṇə' blao che nasyon Izraelən' gosə'əṇabe' čhoglaogua'an che' de que nape' dolə'. ¹⁶ Pero na' gožəga'aca'ane' ca' naquə costombr che chio'o beṇə' nasyon Roma bito gaquə gwdecho beṇə' sa'aque' castigw sin cui yesyə'ədillaogüe' beṇə' ca' choso'ocuiš lega'aque' na' gatə' latjə yoso'ozo rson čhega'aque' ca' naquə de'en choso'ocuiše'ene'. ¹⁷ Na' catə' bla'aque' nga beteyo le'e gwche'etia' gan' chona' yelə' jostisən', nach bena' mendad gosə'əbeje' Pabən'. ¹⁸ Na' beyož bosoxi'e beṇə' ca' le', ni tozə de'en chacda' choso'osbague'ene' le' cui bi gosə'əne'. ¹⁹ De'en chaczə čhega'aque' len le', cui chejṇi'alažə' Pabən' can' chse'ejni'alažə' lega'aque' na' chso'e dižə' che to de'e beṇə' guat beṇə' gwle Jeso'os, na' Pabən' ne' de que mbancze'. ²⁰ Na' nada' ža, cui bežellaža'a bi gona' ca' de'en chac čhega'aque', nach goža' Pabən' šə chene'ene' yeza'alene' nada' Jerosalennə' par nič gaquə yelə' jostis che'enə' ca' naquə de'e ca' choso'osbague'ene' le'. ²¹ Per na' gwṇab Pabən' šeje' gaquə yelə' jostis che'enə' lao Rei Sesarən'. Nach bena' mendad beyejue' mientr gwdi'ane' lao Rei Sesarən'.

²² Nach Rei Agripan' gože' Feston': —Leczə che'enda' gwzenaga' can' choe' ben' dižə'anə'.

Nach che' Feston' le': —Gwxe əgwzenago'.

²³ Nach beteyon' de'e juisy chacchgua besə'əžin Rei Agripan' na' len Berenise, nach gwso'e gan' chi' gubernadorən', na' leczə zjəlen beṇə' gwnabia' che soldad ca' na' yeziquə'əchlə beṇə' blao che syodan'. Nach ben Feston' mendad jesə'əxi'e Pabən'.

²⁴ Nach Feston' gwne': —Rei Agripa na' yoguə'əloj le'e ža'ale nga len neto', ca' naquə bengə chgüiale nga, beṇə' zan beṇə' Izrael ca' ža' Jerosalennə' na' beṇə' ca' ža' nga bagosə'əne' nada' de que beṇə' mal bengə, chəsə'əṇabe' de que cabich cheyalə' əban bengə yežlyon'. ²⁵ Pero na' chgüia' nada' de que bito bi bi none' par čhoglaogua'an gate', na' bagwṇabe' tie' lao Rei Sesarən' na' bač goža'ane' šeje'ena'. ²⁶ Pero na' cui de bixa de'e gwzoja' rein' par yapa'ane' bin' none'. De'e na'anə' bač gwleja'ane' laole nga, na' catec naco' le' Rei Agripa, par nič na' yeyož əgwzenagcho che' na' gatə' de'e gwzoja'. ²⁷ La' chacda' bito bi

rson napa' con əgwse_la'a to pres sin cui gwzoja' šə de bi de'en none'.

26

Pabən' bzoe' rson che' lao Rei Agripan'

¹ Nach Rei Agripan' gože' Pabən': —Guaquə nio' par əgwzo' rson chio'onə'.

Nach Pabən' bze ne'en lao be_nə' ca' gwzolaogüe' bzo rson che'enə' gwne': ²—De'e mba juisy nga bagoc chia', Rei Agripa, ca naquə nga de to latjə na'a gwzo rson chia'anə' laogo' nga ca naquə de'en choso'ocuiš be_nə' Izrael gwlaž checheo ca' nada'.

³ Le' nezdo' ca naquə costombr che chio'o be_nə' Izrael, na' ca naquə be_nə' gwlaž checheo ca' chsa'acyože' entr lega'acze'. De'e na'anə' ža chatə'əyoišgueida' le' par gapəšgo' yelə' chxen_lažə' əgwzenago' chia'.

Pabən' be'e dižə' can' bene' catə' cui_nə' gon_lilažə'e Jesocristən'

⁴ Yoguə'ə_lo_l be_nə' Izrael gwlaž checheo ca' zjə_nezczene' nac gwzoa' dezd gwzolao bgüego'otia', gwzoa' Jerosalennə' entr lega'aque'. ⁵ Na' zjə_nezczene' de que nada' dezd bgüego'otia' naca' be_nə' fariseo, na' neto' be_nə' fariseo naochto' yoguə'ə_lo_l costombr de'en de ca naquən' chej_ni'alažə'əcho Diozən' mazəchlə ca notə'ətezəchlə be_nə' Izrael. ⁶ Na' be_nə' gwlaž checheo ca' bachəsə'ə_nabe' gono' yelə' jostis chia' laogüe de'en chej_li'a de que gwžin ža catə' Diozən' yosbane' be_nə' guat ca' can' bene' lyebe len de'e xaxta'ocho ca'. ⁷ Be_nə' zan lao šiz_n family che chio'o be_nə' Izrael nite'e chso'elaogüe'e Diozən' do yichj do lažə'əga'aque' na' do ža do yel nite'e lez gaquə complir ca naquə lyeben'. Na' ni che de'en zoa' lez yosban Diozən' be_nə' guat ca', de'e na'anə' choso'ocuiš be_nə' Izrael ca' nada' Rei Agripa. ⁸ ¿Bixchexan' chaque le'e caguə de'e no šej_le'enə' de que Diozən' chol_{is} chosbane' be_nə' guat ca'?

Antslə Pabən' blagzejə' blagzide' be_nə' ca' chso'on_lilažə' Jesocristən'

⁹ Antslə nada' gocda' de'e cheyalə' gona'an benteca' contr be_nə' ca' chso'on_lilažə' Jeso'os ben' naquə be_nə' Nasaret. ¹⁰ Be_nə' zan be_nə' Jerosalen ca' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə' bseyjua' ližya segon can' na yiš de'en be_xa'a de'en gwso'on b_xoz checheo ca' be_nə' ca' zjənaquə be_nə' blao. Na' catə' b_xoz əblao ca' gosə'əchoglaogüe'en so'ote' be_nə' ca' chso'on_lilažə' Jesocristən' lena' bda' cho'a xtiža'a. ¹¹ Na' de'e zan las gwy'a'a to to yo'odao' jəsaquə'əzi'iga'aca'ane' par ni_{ch} yoso'ožia yoso'onite'e Jesocristən'. Na' de'e tanttec bgue'iga'acda'ane' gwy'a'a blagzejə blagzidəga'aca'ane' syoda che nasyon ca' yelə'a'.

Pabən' be'e dižə' can' goquə bembie Jesocristən'

12 Na' leczə güen de'e na' əzya'a Damascon'. Noxa'a yiš de'en gwso'on bxož checho ca' beṇə' ca' zjənaquə beṇə' blao de'en chon mendad gona' ca'. 13 Pero na' lao əzya'a ngua'a nezən' ca do gobiž catə'əczla ble'ida' to be'eni' juisy de'e za' le'e yoban' xte bnitlaon be'eni' che bgüižən' na' to gwyečhjzən nada' len beṇə' ca' žaga'anə'. 14 Na' xte bgüixə yoguə'əto' lao yon'. Ca' deto' lao yon' catə' benda' to beṇə' chṇe' dižə' ebreo gwne': "Saul, žbixchen' nlagzejə nlagzido' nada'? De'en chono' contr nada' chone zi' cuino' can' chac che to go'on bian' chlibə lao ya la de'en zo lao garrošən'." 15 Nach bolgüiža'ane' chapa'ane': "¿No le' Señor?" Nach gwna Xancho Jeso'osən': "Nada' Jeso'osən' nlagzejə nlagzido'. 16 Pero na'a beyas la' bač bloe' laogua' le' par nič gono' xšina'anə' na' go'o dižə' che yoguə'əlo' de'e quinga bač ble'ido', na' yeziquə'əchlə de'e ze'e le'ichdo' catə' yozloe' laogua' le'. 17 Na' na'a əselə'a le' gan' ža' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael na' bito gua'a latjə no got le', ni beṇə' Izrael na' nic beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael. 18 Eselə'a le' par nič əgwzejni'ido' lega'aque' nac so'one' par nič šo'o be'eni' chia'anə' lo'o yičjla'ažda'oga'aque'enə' na' yesə'əbejyichje' de'e malən'. Na' yesyə'əchoje' xni'a gwxiye'enə' na' yoso'ozenague' che Diozən' na' nitlao xtolə'əga'aque'enə', na' əsa'aque' txen len yoguə'əlo' beṇə' ca' yelə' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə' por ni che de'en chso'onlilaže'e nada'."

Pabən' bzenague' can' gož Jesocristən' le'

19 Na'a ža Señor Rei, bzenaga' ca naquə de'en bzejni'i Jeso'osən' nada' len de'en ble'idaogüe'eda'. 20 Zgua'atec Damasco na' gwzolaogua' bzejni'ida' beṇə' ca' ža'anə' che Jesocristən', na' leczə ca' Jerosalennə' na' doxen gan' mbane Jodean'. Na' lente beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael gwduxje'iga'acda'ane' de que cheyalə' yesyə'ədinjene' xtolə'əga'aque'enə' na' yoso'ozenague' che Diozən', na' so'one' ca gacbia' de que babesyə'ədinjene' xtolə'əga'aque'enə'. 21 Na' por ni che de'en chzejni'ida' beṇə', de'e na'anə' beṇə' Izrael gwlaž checho ca' gosə'əzene' nada' lo'o yo'odao' əblao chechon' na' gwsa'aclaže'e so'ote' nada'. 22 Pero na' Diozən' zocze' chaclene' nada' par nič zocza' cho'a xtiže'enə' xte ža neža len yoguə'əlo' beṇə', la'anə' bi'i xcuidə' na' la'anə' beṇə' golə. Bito nacho bilə bagwnia' sino ca de'en gosə'anaczə de'e profet ca' beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana', na' can' gwna de'e Moizežən' che de'en za' gaquə ca tyemp chega'aque'enə'. 23 Gwso'e dižə' de que Cristən' ben' selə' Diozən' par gaquəlene' nasyon chechon' cheyalə' saquə'əzi'e na' le' gaque' beṇə' nech yebane' ladjo beṇə' guat ca' na' cuich gate'. Na' leczə gwso'e

dižə' de que Cristən' gwzenene' chio'o naccho beṇə' Izrael na' len beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael naquən' goncho par niç šo'o be'eni' che Diozən' lo'o yichjla'ažda'ochon'.

Pabən' gone'ene' gone' par niç Rei Agripan' gonlilaže'e Jesocristən'

²⁴ Na' ca' cho'e dižə'anə' par chzo rson che'enə' catə'əczla gwne Feston' zižjo gože'ene': —Chac tonton' Pab. De'e tanttec chsedo' na'anə' baçh chac tonto'.

²⁵ Nach Pabən' gože' Feston': —Bito chac tonta' Señor Gobernador. Dižə' lin' cho'a na' de'e yejni'anə'. ²⁶ Ca naquə Rei Agripa nga, nezene' che de'e quinga cho'a dižə' chei na' de'e na'anə' cho'a dižə'an clar laogüe' nga. Zoa' segor cabi nacho cui nezene' che' de'e ca', la' caguə goquə de'e ca' do gazə zo bižə' de'e ngašə'anə'. ²⁷ Le' Rei Agripa, zachejli'o ca naquən' boso'ozoj de'e profet ca' beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana'? Nada' nezda' de que chejli'o.

²⁸ Nach Rei Agripan' gože' Pabən': —Echacdo' len to chopə bi'in bagwna'onə' gonlilažə'ətia' Jesocristən'?

²⁹ Nach Pabən' gože'ene': —Chona' orasyon lao Diozən' de que šə to chopə dižə' o šə zan dižə' de'e bagwnia' le', le' na' yoguə'əlol beṇə' ca' choso'ozenag can' ənia' nga so'onlilaže'e Jesocristən' can' chonlilaža'ane', pero sin cui gacle pres ca nada' nga ncheja' naca' pres.

³⁰ Na' beyož gwna Pabən' ca' bezoža' Rei Agripan' len no'ol che' Berenisen' na' len gobernador Feston' na' beṇə' ca' gosə'əbe' len lega'aque'. ³¹ Nach bežaše' jəsyə'ədobe' ga yoblə nach gwse'e ljuežje': —Bito ənacho bi chon benga de'e zaquə' gate' o gate'e ližya.

³² Nach Rei Agripan' gože' Feston': —Guaquə yezan benga žalə' cuiṇə' nabe' tie' lao Rei Sesarən' par gone' yełə' jostis che'enə'.

27

Boso'osele'e Pabən' Roman'

¹ Nach boso'oxi'e yoso'osele'e neto' Italian' tla'o nis. Na' Pabən' len yeto chopə pres ca' gwsa'aque' lao na' to capitan beṇə' le Jolio. Naque' capitan che zan soldad che rein' beṇə' zjənzi'e "Batallon Augusto". Na' nada' Locas zoa' len Pabən'.

² Nach gwyo'oto' to lo'o barcw de'e za' Adramitio par əžinən Asia. Na' za'alēn Aristarcon' neto'. Naque' beṇə' syoda Tesalonica de'en chi' gan' mbane Masedonian'. ³ Beteyo bžinto' Sidonṇə' na' Jolion' bencze' güen len Pabən' be'e latjə par gweje' gan' ža' beṇə' migw che' ca' par boso'onežjue'ene' bi de'en byažjene'. ⁴ Na' gozsa'ato'onə' na' zdato' to lcue'ej latə' yežlyo de'e nga'an lo'o nisa'onə' de'en nzi' Çhipre, çhedə'

be'enə' chečhjan clelə, na' yežlyo na'anə' bcue'ejən neto' len be'enə'. ⁵ Na' beyož gwdeto' lao nisdəo' de'en de cho'i gan' zjəmbane distrit ca' de'en zjənzi' Silisia na' Panfilia nach bžinto' syoda gan' nzi' Mira de'en chi' gan' mbane distrit che Lisia.

⁶ Na' na' bžele capitannə' to barcw de'en za' syoda Alejandria na' chza'an šejən Italian', na' bene' mendad gwyo'oto' lo'inə' na' lenczə le'. ⁷ Nach gwza'ato' zdato' lao nisən' de'e yoblə. Zan ža zdato' šo'olažə' na' do canə gwdeto' galə'əzə gan' ne' Gnido. Na' por ni che can' gwyechj be'enə' de'e na'anə' cui be'en latjə šejto' licha na' de'e na'anə' gwcua'ato' zdato' to lcue'ej yelatə' yežlyo de'e nga'an lo'o nisdə'onə' de'en nzi' Creta, part de'en zo galə'əzə syodan' de'en nzi' Salmon, la' na' cuitec gwyechj be'enə' fuert. ⁸ Na' zdato' do canə to lcue'ejən' na' bžinto' ganə' nzi' Buenos Puertos galə'əzə yež de'en nzi' Lasea.

⁹ Na' gocze gwde zan ža zdato' na' bačh chonən zdebə par šejəchto' lao nisən' chedə' bačh bžin tyemp catə' chečhchgua be' zaguən'. ¹⁰ Na' Pabən' gwneyoine' be'nə' ca' che'e lega'aque': —Chgüia' de que ca naquə biaj nga naquən lechgualə zdebə na' nxož caguəgazə cuiayi' de'en noa' barcon' sino lenczə len na' len yelə' mban checho šə šejəchcho.

¹¹ Pero na' capitan che soldad ca' bzenaguəche' che ben' nsa' barcon' na' che xan barcon' cle ca che de'en gož Pabən' lega'aque'. ¹² Na' latjə gan' zoto' bito naquən par əgwdeto' tyemp zaguən', na' gwyən be'nə' ca' gwsa'aquene' šə gaquə güenč sa'ato' na' əžinto' yež gan' ne' Fenise par ničh na' zoto' te de'e zaguən'. Fenisen' naquən puert che Creta gan' cuitec chečh be' de'en za' la'alə na' che'elə.

Gwyechj to be' gual lao nisdə'onə'

¹³ Na' gwzolao chečh to be' gol de'e za'ate che'elə, nach be'nə' ca' choso'osa' barcon' gwsa'aquene' de que guaquə can' chse'ene'ene', nach gozsa'ato' zdato' lao nisən', zdato' galə'əzə Cretan'. ¹⁴ Pero na' caguə gwžə catə' za' to be' gual de'e nzi' Noreste de'e chečhjan contr galən' zda barcon'. ¹⁵ Na' bžiguə'əxaxjən barcon', caguə bi goquəch gonto'. Na' gwlejyichjšəzə cuinto' len barcon' nžiguə'ən neto'. ¹⁶ Na' ca' zdato' to lcue'ej yežlyo dao' de'e nzi' Clauda de'e chi' lo'o nisdə'onə' gan' cuitec gwyechj be'enə'. Na' barcw cha'o gan' yo'oto'onə' nxobən to barcw dao', na' canə goc becueto'on lo'i de'e cha'onə'. ¹⁷ Na' ca beyož becueto' barcw da'onə' lo'i de'e cha'onə', na' bchejto' barcon' ryat par gwlo'oto' fuers chei. Na' laogüe de'e bžebto' gaguə'əto' gan' naquə yox, bletjto' lachə' de'en chon par ničh chza' barcon' ničh cuich bžiguə'ətec be'enə' len. Na' zdato' lao nisən' con can' gwyechj barcon'. ¹⁸ Pero

na' bžaglaochguato' chedə' gwyechjchgua to be' gual juisy nach beteyo boso'ošaššaze' yoa' ca' nsa'annə' boso'ozalē'en lo'o nisan'. ¹⁹ Na' ža gwyon žeinə' goclenga'acto'one' besšazəto' šinlaz barcon'. ²⁰ Na' zan ža bito bolo'e lao bgüižən' na' še'elən' ni que zjənla'azə beljw ca'. Na' de'e tant gwyechjchgua be'enə' xte bitoch gwzoto' lez yelato'.

²¹ Na' goquən' bač gwža cui chaoto', nach Pabən' gwzože'e ladjo beṇə' ca' na' gwne': —Le'e beṇə', žalə' əbzenagle chia' catə'an gwnia' cui sa'acho Cretan' bito chac checho quinga žalə' ca' na' bito gwžiai' šinlazchon'. ²² Pero na' chnia' le'e le'e yebei chedə' ni to le'e cui cuiayi' yelə' mban chelen', lete barcw nga cuiayi'in. ²³ Na' ca naquə cho'elaogua'a Diozən' na' baben cuina' lažə' ne'enə', de'e na'anə' bablo'e lao angl che'enə' nada' neže', na' anglən' gwne' nada': ²⁴ “Bito žebo' Pab. Syempr cheyalə'əczə tio' lao Rei Sesarən', na' əchnia' le' de que Dioz na'anə' gone' par nič ni to beṇə' ca' za'ac len le' cui sa'at.” ²⁵ Na'a ža, le'e yebei, chedə' nezdə' de que Diozən' gone' par nič gaquə can' bagwna anglən' nada'. ²⁶ Pero bia'aczə yecho'onən chio'o yo biž de'e nga'an latə' lo'o nisan'.

²⁷ Na' že' goc žda'obiž zdato' nilə na'alə lao nisdə'o de'enə' nzi' Adria. Na' ca do chel beṇə' ca' zjənsa' barcon' gwsa'acbe'ine' de que bač zdato' serczə to yo biž. ²⁸ Nach boso'oletje' to plom lo'o nisan' par boso'ochixə' ca do ja'aquə'ətə' zitjw naquə nisan', na' beyož boso'ochixə'enṇə' goquən š'i'intochoa metr. Nach gosə'əzdie' yelatə' na' bosə'əzchixə'en de'e yoblə na' ca orən' goquən gažəchoa metr. ²⁹ Na' besə'əžebe' žjti'i barcon' yej lo'o nisan' nach boso'oletje' tap ya xen de'en ne' ancla, boso'ocheje'en zda xni'alei par gwso'oxə'an barcon' na' bazjəzelaže'e še'eni'. ³⁰ Nach beṇə' ca' zjənsa' barcon' gwsa'aclaže'e yesyə'əxonje' na' boso'oletje' barcw da'onə' con chosə'əde'itezene' yoso'oletje' ancla ca' de'en yoso'ocue' laolei. ³¹ Nach Pabən' gože' capitannə' na' len soldad ca': —Šə beṇə' quinga cuich nite'e lo'i nga, ni tocho cui yelacho.

³² Nach soldad ca' gosə'əchogue' don' zjəncə'a barcw da'onə' na' boso'osane'en.

³³ Nach do šbaļ Pabən' gwzolao gwṇeyoine' beṇə' ca' de que cheyalə' sa'ogüe', che'e lega'aque': —Na'a chac žda'obiž zole cui chtasle na' cui chaole. ³⁴ Na'a ža, chatə'əyoišgueida' le'e le'e gao par nič sole binlo, la' de'e li ni tole cui cuiayi'ile.

³⁵ Na' beyož gwne' ca' bexe'e to yetxtilən' na' be'e yelə' choxcwlen che Diozən' lao yoguə'əlöl neto' ža'ato' lo'o barcon' nach gwxi'e to pedasən gwzolaogüe' chaogüe'en. ³⁶ Nach yoguə'əlölto' bebeicheto' na' leczə gwdaoto'. ³⁷ Chopə gueyoa gyonši'intoto'onə' ža'ato' lo'o barcon'. ³⁸ Na' gwde gwdaoto' con

ca beljeto' na' ca naquə trigon' de'e ne'e zjənsə'e, gwso'ose'en lo'o nisən' niç barcon' cuich goctequən zi'i.

Goxj barcon'

³⁹ Na' catə' gwye'eni' bito zjənombi'e yežlyon' gan' besə'əžine' pero na' choso'ogüie' de to latjə ga žia nisən' žizə na' bade to lašə' de'e naquə porzə yox. Nach gwsa'aque' tozə par niç žjəche' barcon' lašə' lao yoxən'. ⁴⁰ Nach gosə'əçogue' do che ancla ca' na' gosə'əbejyichjga'aque'en lo'o nisən'. Nach bosə'oseže' do de'en bosə'oçheje' yag de'en chsa' barcon' licha na' bosə'olise' lachə' de'en zo yichjen' par bžiguə' be'enə' len, nach əzja'aque' cho'a nisən'. ⁴¹ Pero na' jəsə'ədi'e ga chedił nisda'onə' len to de'e yoblə, na' jšo'o laogüen' lo'o yoxən' na' caguə goquəch tan. Na' nisən' gwzolaog bzožjən xni'einə' de'e tant fuers nsa'an. ⁴² Nach gwsa'aclažə' soldad ca' so'ote' pres ca' niç ni toe' cui yesyə'əxoe' lao nisən' na' yosyo'oxonje'. ⁴³ Pero na' capitannə' gone'ene' yosle' Pabən' na' bžone' ca' naquən' bachsa'aclažə' soldad ca' so'one', nach bene' mendad len pres ca' šə noe' chac chxoa lao nisən', guaquə lega'actequē yesyə'əxite'e lao nisən' na' yesyə'əchoje' yo biž. ⁴⁴ Na' bene' mendad de que beṇə' ca' cui chac yesə'əxoa lao nisən' yoso'oçhine' no yagla' o bichlə šinlaz barcon' par yesyə'əxoe' lao nisən'. Ca' gwso'one' na' yogue'e besə'əžine' binlo yo bižən'.

28

De'en goc che Pabən' žlac zoe' Malta

¹ Na' catə' beyož bžin yoguə'əto' yo bižən' gwṇezeto' de que latjənə' nzi'in Malta na' naquən to yežlyo de'en nga'an latə' lo'o nisən'. ² Na' beṇə' ca' ža'anə' mbachgua gwso'elaogüe'e neto', bosə'oxene' to yi' xen na' gwsa'axe' yoguə'əlołto' gan' nite'enə' chedə' bagwzolaog yejən' na' chacchgua zag. ³ Nach Pabən' btobe' xonj xis na' lao chcue'en lao yi'inə' bechojczlə to bel bia benen lo'inə' na' gwdi'inəb ne'enə' xte golə'əditəb. ⁴ Na' choso'ogüia beṇə' ca' nalə'ədit belən' na' Pabən', nach gwse'e ljuežje': —De'e li bengə naque' beṇə' güet beṇə'. Baç bele' lao nisən' pero na' Diozən' bito cho'e latjə əbane'.

⁵ Nach bse'esə' ne'enə' lao yi'inə' niç bexopə belən' na' bito bi goquene'. ⁶ Nach beṇə' ca' baç chəsə'əbeze' bat solao gatə' Pabən' yi o əbiçacle' to de repentzə gate'. Na' ca' gosə'əbeze' sša na' choso'ogüie' bito bi bi chaquene' nach gwso'one' xbab yoblə chəsə'əne' de que naque' to beṇə' cheyalə' šejni'alažə'əcho.

⁷ Beṇə' blao che doxen Maltan' le' Poblío na' de bien che' galə'əzə, na' mbachgua be'elaogüe'e neto' na' gwzoto' šonə ža len le'. ⁸ Na' goquən' xa Poblion' de' cam chacšenene' yo'e

de'e la na' che'ine' yiž chen. Nach Pabən' gwyo'e gan' de'enə' na' beyož bene' orasyon gwᵛoa ne'enə' yichj beᵛə' güe'enə' na' beyone' le'. ⁹ Beyož bene' ca' yeziquə'əchlə beᵛə' ca' ža' latjən' beᵛə' chsa'acšene leczə bda'aque' na' beyone' lega'aque'. ¹⁰ Na' beᵛə' ca' de'e zan de'e gwso'one' cheto'. Na' catə' bžin ža beza'ato', bosyo'ože'e lo'o barcon' yoguə' de'e ca' chyažjeto'.

Pabən' bžine' Roman'

¹¹ Bega'anto' Maltan' šon bio' nach gwza'ato' zjəzdato' lao nisən' yo'oto' to lo'o barcw de'en za' Alejandria de'e gwlezə latjən' mientr gwde de'e zaguən'. Na' mben le'e barcon' lgua'a lsaquə' ca' zjənzi' Castor na' Polocs. ¹² Na' bžinto' gan' ne' Siracosa na' gwzoto' šonə ža. ¹³ Na' gozsa'ato' par bžinto' gan' ne' Regio. Na' na' bega'anto' tža. Na' gwzolaο chechj be' de'en za' che'elə, na' beteyo bezžinto' ganə' nzi' Poteoli na' na' bechojto' lo'o barcon'. ¹⁴ Na' bežagto' beᵛə' ljuežjto' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Poteoli na' gosə'əᵛabe' gwzoto' len lega'aque' to xman. Na' gwdenə' gwza' ni'ato' par zdato' Roman'. ¹⁵ Pero na' antslə ze'e žinto' Roman' gosə'əᵛeze beᵛə' ljuežjto' ca' ža'anə' de que əžinto' na' bedəsə'əleze' neto' latjə gan' nzi' lao ya'a che Apio, na' gan' ne' Šonə Ranš. Na' catə' ble'i Pabən' lega'aque', be'e yelə' choxcwlen che Diozən' na' bebeine' lo'o yichjla'ažda'ogüe'enə'. ¹⁶ Na' ca bžinto' Roman' capitannə' bene' pres ca' yelə' lao na' beᵛə' gwnabia' che soldad ca', pero na' Pabən' gotə' lsens soe' ca'azə na' gwzo to soldad gwdapə le'.

Pabən' be'e xtižə' Jesocristən' Roman'

¹⁷ Na' goquən' beyon ža Pabən' goxe' beᵛə' blao che beᵛə' Izrael ca' ža' Roman' na' catə' beyož besə'ədobe'enə' gože' lega'aque': —Beᵛə' bišə', bito ᵛacho bi bena' contr beᵛə' gwlaž checho ca' o contr costombr che de'e xaxta'ocho ca'. Pero na' Jerosalen na'ate gwso'one' nada' pres lao na' beᵛə' Roma ca'. ¹⁸ Na' beᵛə' ca' beyož gosə'əᵛabyože' gwsa'aclaže'e yoso'osane' nada' chedə' cui bi bi xtolə'a de par əᵛacho gata'. ¹⁹ Pero na' beᵛə' gwlaž ca' ža' Jerosalennə' bosə'ožoncze' par yoso'osan beᵛə' ca' nada'. De'e na'anə' benən byen gwnaba' tia' lao Sesarən', pero bito ᵛacho gua'a part beᵛə' gwlaž chia' ca'. ²⁰ Na' de'e nin' chac bač goxa' le'e par le'ida' le'e na' par güe'elena' le'e dižə'. Na' chnia' le'e por ni che de'en zocho lez yesyə'əban beᵛə' guat ca', baᵛə beᵛə' gwlaž checho ca' gosə'əzene' nada' na' bosə'ocheje' nada' gden ni.

²¹ Nach beᵛə' ca' gwse'ene': —Bito bi bi cart ne'e la' laoto' nga de'e za' Jodean' de'e güe' dižə' šə bin' chac len le', na' notono no beᵛə' gwlaž ne'e la'ac yesə'əᵛe' mal chio' o əsa'ogüe' xya contr le'. ²² Pero na' chaqueto' güenczən' yeneto' go'o dižə'

ca naquən' chono' xbabən', la' neto' nezeto' doxenlə chəsə'əne' contr le'e chejle'ele che Jesocristən'.

²³ Na' boso'ožie' bia' to ža par žjəsə'əye' le' na' beṇə' zan zjanaque' ja'aque' gan' zo'enə'. Nach Pabən' be'e dižə' len lega'aque' can' chon Diozən' chnabi'e notə'ətezə beṇə' chso'e latjə. Na' bzejni'ine' lega'aque' can' na lei de'en bzoj de'e Moisezən' na' can' na de'en boso'ozoj de'e profet ca' beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana' par nič se'ejle'e che Jeso'osən'. Bedo ža be'e dižə'an len lega'aque'. ²⁴ Na' balə beṇə' ca' gwse'ejle'e ca naquə dižə' de'en be'enə' na' yebale' cabi gwse'ejle'e. ²⁵ Na' ca' chac gwsa'aque' choplə, na' bazon yesa'aque' catə' gož Pabən' lega'aque': —De'e li can' gož Spirit che Diozən' de'e profet Isiazən' ben' be' xtižə' Diozən' cana' gožən le' gwzoje'en par de'e xaxta'ocho ca', nan:

²⁶ Gweyē gož beṇə' gwlaž chio' ca' de que Diozən' ne':

De'e li yenele pero cabi šejni'ile bin',
na' de'e li gwle'ile pero cabi gacbe'ile bi zejen.

²⁷ Cuiczə bi rson chazole.

Bač nažjoczə yichjla'ažda'olen' na' bito chzenagle dižə' lin',
bito chonle cas chei, na' nic chejni'ilen, na' ni que chedinjele
xtolə'əle ca'.

Na' de'e na'anə' bito yebeja' le'e xni'a de'e malən'.

²⁸ Na' le'e cheyalə' ənezele de que na'a par delant Diozən' chsele'e beṇə' chəsə'əyixjui'e xtiže'enə' len beṇə' ca' cui zjanaquə beṇə' Izrael par nič yoso'ozenague' che' na' yebeje' lega'aque' xni'a de'e malən'.

²⁹ Beyož gwna Pabən' ca' besyə'əžaš beṇə' Izrael ca' chsa'acyože' xte juisy.

³⁰ Pero na' Pabən' gwzoe' nya' chop iz to yo'o ga chyixjue' na' gwzocze' gwleze' yoguə'əlol beṇə' jəsə'əlanə' le'. ³¹ Na' sin cui chaž cui chžebe' na' sin cui no no əbseyjw əbžon gwduxjue'ine' lega'aque' ca naquən' chnabia' Diozən' notə'ətezə beṇə' chso'e latjə, na' clar bsd blo'ine' lega'aque' xtižə' Xancho Jesocristən'.

Cart De'en Bzoj San Pabən' Par Beṇə' Roma Ca'

Pabən' chguape' diox beṇə' ca' chso'elao' Cristən' Roman'

¹ Nada' Pab naca' beṇə' güen žin che Jesocristən'. Diozən' gwleje' nada' par naca' apostol na' bsele'e nada' par nič ahyixjui'a de'e güen de'e cobə che'enə'.

² Ca ni'ite ben Diozən' mendad boso'ozoj profet ca' Xtiže'enə' ca naquə lyebe de'en bene' de que əgwsele'e dižə' güen dižə' cobə che'enə'. ³ De'e güen de'e cobən' cho'en dižə' che Xi'in Diozən', Xancho Jesocristən'. Jesocristən' golje' yežlyo nga lao dia che de'e Rei Dabin'. ⁴ Na' nezecho de que Jesocristən' leczə naque' doalje Xi'in Diozən' chedə' bebane' ladjo beṇə' guat ca'. Na' de'en bebane'enə' nezecho de que nape' yelə' guac che Spirit che Diozən'. ⁵ Chonlilaža'a Jesocristən' na' de'e na'anə' Diozən' banoe' chia' nłana' žin che apostol. Gwleje' nada' par chona' ca ša' beṇə' so'onlilažə' le' yoguə' nasyon na' so'one' can' ne'enə' par nič si'e yelə' bala'an. ⁶ Na' lenczə le'e gwlej Jesocristən' par nič nacle xi'ine', len beṇə' ca' yelə' beṇə' leczə chso'onlilažə' le' na' chso'one' can' ne'enə'.

⁷ Nada' Pab chzoja' cart nga par yoguə' le'e nitə'ale Roman' ca le'e chaque Diozən' chele. Diozən' gwleje' le'e par nič nacle lažə' ne'enə'. Chona' orasyon par nič Xacho Diozən' na' Xancho Jesocristən' əsa'aclene' le'e na' so'one' ca so cuezle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen'.

Pabən' gone'ene' žjalane'e beṇə' Roma ca'

⁸ Chona' orasyon cho'a yelə' choxcwlen che Diozən' por le'e, na' Jesocristən' chaclene' nada' par chona' orasyonṇə'. Cho'a yelə' choxcwlen che' ca naquə doxenlə yežlyonə' chsoe' beṇə' dižə' de que yoguə' le'e chonlilažə'ale Jesocristən'. ⁹ Diozən' nezene' yoguə' las catə' chona' orasyonṇə' chṇaba' gaquəlene' le'e. Le'enə' cho'elaogua'a do yichj do laža'a ca de'en chyixjui'a de'e güen de'e cobə de'en chzejni'in che Xi'ine'enə'. ¹⁰ Na' chṇaba' lao Diozən' güe'e latjə par delana'a le'e na'a. ¹¹ La' zelažə'əchgua' delana'a le'e par dezejni'ida' le'e de'en babsed bablo'ine' nada' par nič sole gonlilažə'əchlene'. ¹² Che'enda' delana'a le'e par güe' lježjcho balor nga ngalə, chedə' la' le'e na' nada' chonlilažə'əcho Jesocristən'.

¹³ Beṇə' bišə', che'enda' ənezele de que zan las bago'onda' yida' delana'a le'e pero xte na'a bitonə' gac. Che'enda' yedəyena' par nič gonchle can' chazlažə' Diozən' can' bajena' entr yeziquə'əchlə beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael. ¹⁴ Nežda'

cheyalə' gua'a dižə' güen dižə' cobə che Jesocristən' len beṇə' ca' ža' syoda, na' len beṇə' yiḡə' na' leczə ca' len beṇə' chsa'ac letr na' beṇə' cui chsa'ac letr. ¹⁵ De'e na'anə' che'enchgüeida' gona' ga zelao saquə'əda' čhixjue'ida' le'e de'e güen de'e cobə che Jesocristən', le'e ža'ale Roman'.

Dižə' güen dižə' cobən' nsa'an yelə' guac che Diozən' par beṇə' chse'ejle'e čhei

¹⁶ Diozən' nape' yelə' guac xen. Na' dižə' güen dižə' cobə che'enə' nsa'an yelə' guac che'enə', par nič ca' beṇə' chse'ejle' čhei, le' yebeje' lega'aque' xni'a de'e malən'. Diozən' che'enchgüeine' yebeje' chio'o beṇə' Izrael xni'a de'e malən' na' leczə chene'ene' yebeje' chio'o cui naccho beṇə' Izrael xni'a de'e malən'. De'e na'anə' bito cheto'ida' che dižə' güen dižə' cobə che Jesocristən'. ¹⁷ Dižə' güen dižə' cobə che Jesocristən' chzejni'in chio'o de que Diozən' ne' naccho beṇə' güen laogüe'enə' čhedə' chonlilažə'əcho Jesocristən' na' can' choncze' len notə'ətezə beṇə' chso'onlilažə' le'. Can' nyoj Xtize'enə', nan: “Šə chonlilažə'əcho Diozən', le'enə' ne' de que naccho beṇə' güen laogüe'enə', na' de'e na'anə' guatə'əczə yelə' mban checho zejlicane šə chonlilažə'əchone'.”

De xtolə' beṇəchən'

¹⁸ Na' Diozən' chlo'ine' chio'o beṇəch, zoze' yoba na'ate, can' əgwnežjue' castigw zejlicane che yoguə' beṇə' ca' cabi chso'elao' le' na' nic chso'one' can' cheyalə' so'one'. Na' yelə' güen de'e mal čhega'aque'enə' bito cho'en latjə yesə'əneze beṇə' yoblə de'en naquə de'e li. ¹⁹ Bazjənezene' de'en de de'e guaquə nezecho che Diozən' čhedə' Diozən' bablo'ine'en yoguə'əcho. ²⁰ Na' bito bi bi de de'e yoso'ode'i beṇə' cui chso'elao' Diozən' yesə'əne' cui zjənezene' šə zoe'enə'. La' gwzolaozən dezd catə'ən əbxi'e yežlyonə' xte ža neža chgüiacho beṇə' ca' na' bia ca' na' de'e ca' bene'enə'. De'e na'anə' caguə naquən zdebə gombi'acho de'e ca' cui zjənla' che Diozən', ca yelə' gwnabia' che'enə' de'en de zejlicane na' de'en cheyalə' güe'ela'ochone'. ²¹ Na' ca naquə beṇə' ca' cui chso'elao' Diozən', zjənezene' de que zo Diozən' pero bito chso'elaogüe'ene', nic chso'e yelə' choxcwlen che'. Ca naquə xbab čhega'aque'enə' bito bi zaquə'ən na' bazjənčol yichjla'ažda'oga'aque'enə'. ²² Chəsə'əne' zjənaque' beṇə' sin' pero chso'one' xbab de'e cui bi zaquə'. ²³ Choso'ozoe' Diozən' ca'alə, bito chso'elaogüe'ene', len Dioz nan' naque' le'ezelaogüe beṇə' zaque'e na' zoe' zejlicane. Bito chso'elaogüe'ene', chso'onchso'one' de'e yoblə, chso'ela'ozeche' no lgua'a lsaquə' beṇəch beṇə' te čhei, na' leczə chso'elaogüe'e lgua'a lsaquə' bia zo xile'e, bia yiḡə' bia žia tap ni'a ne'i na' bia zjənxobə le'i.

24 Ca naquə beṇə' ca' chso'on de'e ca' zjənac ca', Diozən' bagwlejjichje' lega'aque' par chso'one' de'e mal can' nan lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə' na' de'e na'anə' chso'onchgüe' yelə' zto' che cuerp chega'aque'enə'. 25 Bagwlejjichje' lega'aque' par chso'one' de'e ca' chedə' lega'aque' bagosə'əbejjichje' dižə' li che'enə' par chse'ejle'e de'e güenlažə'. Chse'ejni'alažə'əzeche' na' chso'ela'ozeche' de'e ca' ben Diozən' na' bito chso'one' cas che Diozən' ben' ben yoguə'əlöl beṇəch na' yoguə' bia chaš na' yeziquə'əchlə de'e ca' yelə'. Bito chso'one' cas che' la'anə'əczə naque' ben' cheyalə' güe'ela'ocho zejlicəne. La' can' naquən.

26 De'e na'anə' Diozən' bagwlejjichje' lega'aque' par chso'one' yelə' zto' can' nan lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə'. Ca naquə no'ol ca' bito chəsə'əque'e beṇə' byo, lete chəsyə'əzolentezə le'e ljuežj no'olzəga'aque' par nič chso'one' de'e cui cheyalə' so'one'. 27 Na' le'egatezəczə ca' chso'on beṇə' byo ca' chəsyə'əzolen ljuežj beṇə' byoga'aque' lgua'a de'e yesə'əca'a no'ol chega'aque'. Na' naquən to yelə' zto' de'en chso'on beṇə' byo con beṇə' byoga'ac, tant chəsə'əzelažə' ljuežjga'aque'. Na' de'en chac che cuerp chega'aque'enə' naquən to castigw de'en cheyalə' yesə'əzi'e lao yelə' güen de'e mal chega'aque'enə'.

28 Na' laogüe de'e cui chse'enene' so'one' cas che Diozən', Diozən' bagwlejjichje' lega'aque' len xbab mal chega'aque'enə', na' chso'one' de'e cui cheyalə' so'one'. 29 Por de'e cui cheyalə' so'one'en chso'one'. Zjənaljene'. Chesyə'əbeine' chso'one' contr beṇə'. Chəsə'əzelaže'e bi de che beṇə' yoblə, na' no bia yixə' chega'aque' na' no beṇə' nitə' ližga'aque'. Zjənaque' beṇə' xi'a juisy na' leczə chsa'acxi'i ljuežje'. Syempr chso'ot ljuežje', chəsə'ədile', choso'oxoayague', na' chəsyə'əyone' clelələ dižə' de'e chse'ene'ene'. Na' zjənaque' beṇə' gočitj dižə'. 30 Chəsə'əne' mal che beṇə' yoblə. Chəsə'əgue'ine' Diozən'. Bitobi respet zjənombi'e par beṇə' yoblə. Chsa'alaže'e. Zjənaque' beṇə' güe'elao' cuine. Chəsə'əyiljlaže'e na' chəsə'əželene' can' chso'one' de'e mal. Bito choso'ozenague' che xaxna'aga'aque'. 31 Bito chse'ejni'ine'. Bito chso'one' complir bi lyebe de'e chso'one'. Bito chsa'aquene' che beṇə' yoblə. Zjənaque' beṇə' ggo'olaže'e. Bito zjənombi'e yelə' cheyaše'e ljuežje. 32 Zjəņezczene' binlo de que Dioz nan' nchoglaogüe'en cheyalə' yeyejcho lao yi' gabilən' šə goncho can' chso'one'enə'. Pero lega'aque' ne'e zja'accze' chso'one' ca' na' chesyə'əbeine' chso'on beṇə' yoblə can' chso'one'enə'. *Pab*

2

Diozən' zdacze' lichə ca de'en chone' beṇəchən' castigw che xtolə'əga'aque'enə'

¹ De'e nan' notə'ətezə naccho bito gaquə ənacho bito bi xtolə'əcho de catə' choncho xbab che beṇə' yoblə de que naque' beṇə' mal, chedə' catə'an choncho xbab che beṇə' yoblə de que naque' beṇə' mal, chio'otezə'n' chchixə cuincho. Chacbe'icho de que beṇə' yoblə chone' de'e mal len leczə can' chon chio'o. ² Nezecho šə choncho de'e ca' zjənac ca' Diozə'n' ne' checho de xtolə'əcho, na' zdacze' licha de'en ne' ca'. ³ De repent chaquecho de que Diozə'n' bito goṇe' castigw checho ca de'en choncho xbab che beṇə' yoblə de que chso'one' de'e mal len leczə can' choncho. Bito cheyalə' gaquecho de que cui goṇe' castigw checho, la' goṇcze'en. ⁴ De repent bito choncho cas ca naquə de'e güenchgua de'en chon Diozə'n' len chio'o lao yelə' beṇə' güen che'enə' na' yelə' xenlažə' che'enə'. Na' de repent bito choncho cas che' laogüe de'en cui le'e chontie' chio'o castigw. Diozə'n' chone' güen len chio'o par nič gaquəchgüeicho lo'o yichjla'ažda'ochonə' che de'e mal de'en choncho par nič ca' yedinjechon. ⁵ Pero nacteccho beṇə' žod šə bito chedinjecho do yichj do lažə'əcho ca naquə xtolə'əchon'. Na' šə bito chedinjechon choncho ca gonch Diozə'n' chio'o castigw catə' əžin ža Diozə'n' əgwlo'e de que le' zdacze' licha ca de'en goṇe' castigw zejlicane che xtolə'əchon'. ⁶ Goṇe' chio'o castigw o gone' par nič gaquə de'e güen che chio'o beṇəch segon nac babencho. ⁷ Diozə'n' goṇe' chio'o yelə' mban zejlicane šə zotezə zocho choncho de'e güen, chedə' šə choncho ca' chlo'echo de que cheyiljlažə'əcho naclə gaquə par nič yežincho gan' zo'enə', na' par nič goṇe' chio'o yelə' bala'an, na' par nič socho zejlicane. ⁸ Na' šə chnecho contr Diozə'n' na' cabi chzenagcho che dižə' li che'enə', chzenagzechcho che de'e malən', lechgualə əža'alažə' Diozə'n' chio'o na' goṇe' chio'o castigw zejlicane. ⁹ Zgua'atec chio'o beṇə' Izrael benecho xtižə' Diozə'n', na' šə choncho de'e mal chi' saquə'əcho na' əžaglaoch. Na' chio'o cui naccho beṇə' Izrael gwdechlə benecho xtiže'enə', pero leczə chi' saquə'əcho na' əžaglaoch šə choncho de'e malən'. ¹⁰ Na' šə choncho de'e güenṇə' gwžin ža catə' Diozə'n' gone' par nič gaccho beṇə' blao, na' goṇe' chio'o yelə' bala'an, na' gone' par nič socho binlo len yichjla'ažda'ochon'. Gone' güen len chio'o beṇə' Izrael, pero na' leczə gone' güen len chio'o la'anə'əczə cui naccho beṇə' Izrael.

¹¹ Tozə can' chon Diozə'n' len yoguə' chio'o beṇəch. ¹² Yoguə' chio'o šə babencho de'e mal sin cuiṇə' gombi'acho lei de'en bzoj de'e Moizezə'n', Diozə'n' əchoglaogüe'en checho cuiayi'icho por ni che de'en babencho de'e malən' la'anə'əczə šə cui nezecho can' na lein'. Na' yoguə' chio'o banombi'acho lein', Diozə'n' əchoglaogüe'en checho cuiayi'icho por ni che

de'en cui bencho can' nannə'. ¹³ Caguə con yenecho lei na'anə' na' əna Diozən' checho bitobi xtolə'əcho de. Pero šə choncho can' na lein', Diozən' əne' checho bitobi xtolə'əcho de. ¹⁴ Notə'ətezə beṇə' cui naquə beṇə' Izrael na' cui nombi'e lei de'en bzoj de'e Moisezən', zolə catə' chone' to chopə can' na lein' con de'e chidzən lo'o yichjla'aždaogüe'e. La'anə'aczə cui nombi'e lein', de'en chon yichjla'ažda'ogüen' mendad gone' naquən ca to lei. ¹⁵ Ben' chon ca' ža chlo'e de que lo'o yichjla'aždaogüe'e na' yo'o de'en naquə ca lein'. Na' catə' chone' de'en chone', lo'o yichjla'aždaogüe'e na' chone' xbab de que de'e malən' chone' o chone' xbab de que de'e güennə' chone'. ¹⁶ Gwžin ža catə' Diozən' gone' par nič Jesocristən' əchoglaogüe'en che xbab che chio'o beṇəch de'en bencho bgašə'əzə, šə bencho xbab güen o šə bencho xbab mal. Can' chnia' catə' əchyixjui'a dižə' güen dižə' cobə che Jesocristən'.

Beṇə' Izrael ca' gwsa'aque' de que gwnite'e binlo len Diozən' chedə' zjə'nombi'e lein'

¹⁷ Balle chonle xbab de que zole binlo len Diozən' chedə' nacle beṇə' Izrael na' nsedle lei de'en bzoj de'e Moisezən'. Cha'alazə'əle de que cho'ela'ole Diozən'. ¹⁸ Nezele de'en cho'olažə' Diozən'. Nezele de'en naquə de'e güen. Cho'ele dižə' čhei de que naquən de'e güen, chedə' la' lei na'anə' nsedle. ¹⁹ De'e tant chaquele chejni'ile che Diozən' chonle xbab de que nezele par co'ole beṇə' nez na' par əgwzejni'ile beṇə' ca' zjənčol yichjla'ažda'oga'aque'enə'. ²⁰ Na' chonle xbab de que nezele par əgwzejni'ile beṇə' cui chse'ejni'i na' par gacle maestr che bi'i xcuidə'. Laogüe de'en nsedle lei de'en bzoj de'e Moisezən' chaquele chejni'ile na' chaquele nezele de'en naquə de'e li. ²¹ Le'e chsed chlo'ile beṇə' yoblə, žbixčhen' cui cholo'i cuinle? Chsed chlo'ile bito no cuan, len chbanle. ²² Chsed chlo'ile de que bito no co' xtoi na' bito no cuejyichj be'en čhei o no'ol čhei par solene' beṇə' yoblə, len chonczle yoguə' de'en nale cui no gon. Na' chgue'ile lgua'a lsaquə' ca' de'en chse'ejni'alažə' beṇə', len bia'aczə chjelanle bitə'ətezə de'en zjəde do lo'o yo'o gan' zjəža' lgua'a lsaquə' ca'. ²³ Cha'alazə'əle de'e nsedle lei de'en bzoj de'e Moisezən', pero laogüe de'e cui chonle can' na lein', chnitle yelə' bala'an che Diozən'. ²⁴ De'e li chonle can' nyoj Xtizə' Diozən' gan' nan: "De'en chonle de'e mal, zan beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael chəsə'əne' contr Diozən'."

²⁵ Chio'o beṇə' Izrael nsa'acho to señy lao cuerp chechon' de'en ne' sirconsision, na' zejen de que Diozən' gaquəlene' chio'o can' bene' lyebe. Na' señyən' zaquə'an par chio'o šə choncho can' na lein'. Pero šə cui choncho can' na lein', bitobi zaquə' señy de'en zochonə'. ²⁶ Šə cui nsa'acho señy

de'en ne' sirconsisionnə' pero choncho can' na lein', gaccho cuent ca beṇə' nsa'aczə seṇy de'en ne' sirconsisionnə' la'anə'əczə cui nsa'achon. ²⁷ Balle bito bi seṇy de'en ne' sirconsisionnə' nsa'ale, pero chonle complir can' na lein'. Na' laogüe de'en chonle complir can' na lein', chonle ca nacbia' de que deczə xtolə' beṇə' ca' zjənsa' seṇy de'en ne' sirconsisionnə', chedə' nyoj lein' na' zjənombi'en, pero bito chso'one' can' nannə'. ²⁸ Zan beṇə' chsa'alje' lao dia che Izraelən' na' əzja'accze' chso'one' can' naquə costombr che beṇə' Izraelən', pero lao Diozən' bito zjənaque' beṇə' Izrael, na' nic zaquə' seṇy de'en choso'ozo cuerp chega'aque'enə'. ²⁹ Pero chio'o de'e li naccho beṇə' Izrael šə chonlilažə'əcho Diozən' can' cheyalə' gonlilažə'əchone'. Na' de'en babocobə Diozən' yichjla'ažda'ochon' gwxaquə'əleben ca seṇy de'en ne' sirconsision, na' zejen de que bagwleje' chio'o par naccho xi'ine'. Babše'e yichjla'ažda'ochon', caguə con nsa'acho to seṇy lao cuerp chechon'. Na' šə chonlilažə'əchone', Diozən' əne' de que choncho güen, la'anə'əczə šə notono no nochlə əṇa de que choncho güen.

3

¹ ¿Bi de'e güen zedegua'an che chio'o beṇə' Izrael laogüe de'en naccho beṇə' Izrael? ¿Bi de'e güen de'e zedegua'an de'en zocho seṇy de'en ne' sirconsisionnə'? ² De'e xen de'e zedegua'an. Na' to de'en zedegua'an ca de'en əbnežjw Diozən' xaxta'ocho ca' Xtizə'enə' de'en nyojən'. ³ Na' bale' cui gwse'ejle'e chei. Pero bito gwde Diozən' ca'azə cui gone' can' na Xtizə'enə' la'anə'əczə bale' cui gwse'ejle'e chei. ⁴ Goncze' can' ne'enə'. Yoguə laste ənacze' de'e linə' la'anə'əczə šə yoguə'ələ beṇə' yesə'əne' dižə' güenlažə'ənə'. Chac canə' bzoj to profet gože' Diozən':

Le' əgwlo'ido' beṇəchən' de que cho'o dižə' li.

Na' ca naquə beṇə' ca' chso'on xbab de que bito chono' complir can' na'onə',

əsa'acbe'ine' de que chonczo' can' na'onə'.

⁵ Quinga chəsə'əna balə beṇə' cui chse'ejni'i che Diozən'. Chəsə'əne' de que de'e mal de'en choncho chlo'in beṇəchən' de que Diozən' naque' beṇə' chon de'e güen. Na' chəsə'əne' de que Diozən' bito zde' licha de'en gone' castigw che de'e mal de'en chonchon'. ⁶ Lechgualə clelən' chso'one' xbabən'. Žalə' de'e li can' chsa'aquene'enə' bitoczə gaquə gon Diozən' yelə' jostis che chio'o beṇəch can' cheyalə'ənə'. Pero la' goncze'en.

⁷ Na' beṇə' ca' chso'on xbabən' ca' lecə chəsə'əne' de que cata' chso'onlaže'e chso'one' ca chesyə'əyacbe'i beṇə' de que Diozən' naque' beṇə' güen ca naquən' cho'e por dižə' li. De'e na'anə' chsa'aquene' de que bito cheyalə' choglaio Diozən' chega'aque'

de que zjənapə' dolə' ca de'en chso'onlāžə'e. ⁸ Balə beṇə' chso'one' contr neto', na' chso'one' cho'ato'onə' chəsə'əne' de que nato' ħbixchen' cui goncho de'e malən' par niĉ gaquə de'e güenṇə'? Ca cheyalə'əczən' əgwnežjo Diozən' castigw ĉhe non' na ca'.

Notono nla' no cui napə dolə'

⁹ ħBixan' ža? ħEnaquəch chio'o beṇə' Izrael beṇə' güenĉ cle ca chio'o cui naccho beṇə' Izrael? Bito. Can' bagwnia', tozəczə can' ĉac ĉhe chio'o beṇə' Izrael na' ĉhe chio'o cui naccho beṇə' Izrael, yoguə'əcho zocho xni'a de'e malən'. ¹⁰ Can' nyojczə Xtižə' Diozən' nan:

Notono zo beṇə' zda liĉa, ni tlišə'əze'.

¹¹ Notono nla' beṇə' ĉejni'i ĉhe Diozən',

na' notono nla' beṇə' ĉeyilje'ene'.

¹² Yoguə' beṇəĉhən' bagosə'əque'e nez mal.

Yogue'e bitobi zjəzaque'e.

Ni tlišə'əzə beṇə' chon de'e güen notono nla'.

¹³ Len xtižə'əga'aque'enə' chəsə'əxəoyaguene'en beṇə',

na' ca benen ĉhe bgüizə' gwxaquə'əlebe dižə' de'en chso'enə'.

Ca zbannə' ĉhla' cuerp ĉhe bia guatən' catə'ən bachožə'ən, ca' zbannə' naquə xtižə'əga'aque'enə'.

¹⁴ Por dižə' mal dižə' əzban ža' cho'aga'aque'enə'.

¹⁵ Con bizə de'en choso'ode'ine' par chso'ote' beṇə'.

¹⁶ Gatə'ətezə ĉhja'aque' con la' ggo'o yelə' yašə' yelə' zin' ĉhja'aque'.

¹⁷ Na' bito chesə'əzo chesə'əbeze' binlo len ljuežjga'aque'enə'.

¹⁸ Bito chsa'ape' Diozən' respet.

¹⁹ Na' nezecho ca naquə yoguə' de'en na lei ĉhe Diozən' goncho, nyojən par chio'o na' xaxta'ocho ca' beṇə' ca' bnežjue' lein'. Pero ca naquə cui choncho can' nannə', ni tozə chio'o bito gaquə əṇacho de que naccho beṇə' güen. De'e na'anə' Diozən' əĉhoglaogüe'en ĉhecho de que si'icho castigw ĉhe xtolə'əchon' can' əĉhoglaogüe'en ĉhe yeziquə'əchlə beṇəĉhən'. ²⁰ Ni to chio'o beṇəĉ bito na Diozən' ĉhecho de que naccho beṇə' güen por ni ĉhe bi de'en choncho de'en na lein', ĉhedə' la' ni tocho bito choncho cayanə'ən nannə'. Lei na'anə' ĉhejini'in chio'o de que choncho de'e malən'.

Cheyalə' gonlilažə'əcho Jesocrisən' par niĉ gaccho beṇə' güen lao Diozən'

²¹⁻²² Diozən' bablo'e can' ne' ĉhe notə'ətezcho de que naccho beṇə' güen laogüe'enə' šə chonlilažə'əcho Jesocrisən'. Lein' na' de'en boso'ozoj profet ca' beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana' leczə chso'en dižə' de que can' gone'. Chio'o chonlilažə'əcho Jesocrisən' bito chon Diozən' cuent ĉhecho šə bi de'e choncho complir de'en na lei ĉhe'enə'. Na' notə'ətezcho tozəczə can'

chon Diozən' len chio'o la'anə'əczə šə naccho beṇə' Izrael o šə cui naccho. ²³Yoguə'əlołcho babencho de'e mal na' de'e na'anə' ni tocho bito gaquə əṇacho de que naccho beṇə' güen ca beṇə' güenṇə' naquə Diozən'. ²⁴Nži'ilaž'e'e chio'o chonlilažə'əcho Cristo Jeso'osən'. Na' caguə bi chzi' Dioz na'anə' ne' checho de que naccho beṇə' güen laogüe'enə', chedə' la' bagwdixjw Cristo Jeso'osən' xtolə'əchon'. ²⁵Antslən' bagwdapə Diozən' yelə' chxenlāžə'anə' bagwzoine' bguo'o bcheje' che de'e mal de'en bagwso'on beṇə'əchən' tši'i, na' bito blo'e can' chnežjue' castigw che notə'ətezə beṇə' chso'on de'e malən'. Pero ṇa'a par blo'e de que le' chnežjwcze' castigw che beṇə' chso'on de'e malən', gwleje' Cristo Jeso'osən' par gwdixjue' xtolə' beṇə'əchən'. Na' Diozən' chṇitlaogüe' xtolə' con beṇə' chso'onlilažə' Cristo Jeso'osən'. ²⁶Na' de'en əbsele'ene'enə' nezecho de que Diozən' zdacze' licha de'en ne' che yoguə' chio'o chonlilažə'əcho Jeso'osən' de que naccho beṇə' güen laogüe'enə'.

²⁷Bito cheyalə' güe'elao' cuincho əṇacho de que naccho beṇə' güen. Ni tocho cui naccho beṇə' güen por ni che bi de'e güen de'en choncho. Pero šə chonlilažə'əcho Jeso'osən' Diozən' ne' de que naccho beṇə' güen laogüe'enə'. ²⁸Can' chejni'ichon, šə chonlilažə'əcho Jeso'osən' Diozən' ne' de que naccho beṇə' güen laogüe'enə' sin cui chone' cuent checho šə bi de'e choncho complir de'en na lein'.

²⁹¿EDiozən' naque' Xan chio'o beṇə' Izrael na'azən'? ¿Ecaguə leczə naque' Xan chio'o cui naccho beṇə' Izrael? ³⁰Cle naque' Xan yoguə'əloł beṇə'. Na' ne' che yoguə'əcho šə bachonlilažə'əcho Jeso'osən' naccho beṇə' güen laogüe'enə'. Tozəczə can' chone' len chio'o nsa'acho seņy de'en ne' sirconsisionṇə' na' len chio'o cui nsa'achon. ³¹¿Echoncho lei de'en bzoj de'e Moizezən' ca to de'e cui bi zaque'enə' laogüe chonlilažə'əcho Jeso'osən'? Bito chonchon ca to de'e cui bi zaque'e, sino cho'elechchon balorən'.

4

Abraannə' benlilaž'e Diozən' na' de'e nan' goque' beṇə' güen lao Diozən'

¹De'e xaxta'ocho Abraam be'enə' naccho dia, ¿bixa əṇacho che'enə'? ²Žalə' por ni che de'e güen de'en bene' na'anə' gwna Diozən' de que naque' beṇə' güen laogüe'enə', zaquə'əcze' par be'elao' cuine' žalə' ca'. Pero bito be'elao' cuine' lao Diozən'. ³Le'e Xtižə' Diozən' de'en nyojən nan: "Abraannə' benlilaž'e Diozən' na' de'e nan' gwchoglaon che' de que naque' beṇə' güen lao Diozən'." ⁴Catə' to beṇə' chone' žin chone' gan laxjue'enə' na' bito ṇacho de que xan žinnə' chone' to goclen catə'an chnežjue'ene' laxjue'enə'. Na' ca'aczən' naquən

len chio'o, žalə' babencho cayanə'an non Diozən' mendad goncho bito naquən to goclen de'en chon Diozən' len chio'o catə'an ne' naccho beṇə' güen laogüe'enə' žalə' ca'. ⁵ Pero naquəczən to goclen. Diozən' ne' de que naccho beṇə' güen laogüe'enə' šə chonlilažə'əchone' sin cui choncho xbab de que de'e güen de'en choncho chaclenən par əṇe' de que naccho beṇə' güen laogüe'enə'. Na' Diozən' chone' par ničh chio'o cui be'ela'ochone' antslə chaccho beṇə' güen laogüe'enə' catə' chonlilažə'əchone'. ⁶ Leczə de'e Dabin' be'e dižə' che goclenṇə' de'en chon Diozən' len chio'o chonlilažə'əchone' ca de'en ne' naccho beṇə' güen laogüe'enə' sin cui chone' cuent šə bichlə de'e güen de'en choncho. ⁷ De'e Dabin' gwne':

Mba zocho šə babezi'ixen Diozən' checho che de'e malən' bencho.

Mba zocho šə babṇitlaogüe' xtolə'əchon'.

⁸ Mba zocho šə chčhglao Diozən' checho de que caguə bi xtolə'əcho denə'.

⁹ Chio'o nsa'acho seṇy de'en ne' sirconsisionṇə' bito cheyalə' goncho xbab de que chio'ozən' gaquə socho mba can' gwne'enə'. Lenczə beṇə' ca' cui zjənsa' seṇyən' guaquə ṇite'e mba can' gwne'enə'. Nezecho de'en benlilažə' de'e Abraannə' Diozən' de'e na'anə' gwne' che' de que naque' beṇə' güen laogüe'enə'. ¹⁰ Na' gwne' che de'e Abraannə' de que naque' beṇə' güen laogüe'enə' antslə ze'e soe' seṇy de'en ne' sirconsisionṇə', caguə beyožlən'. ¹¹ Na' gwdechlə gwzoe' seṇyən' par gwṇezene' de que Diozən' bagwne' ca' che'. De'e Abraannə' gwzolaogüe' chonlilaže'e Diozən' catə'an ze'e sole' seṇyən' na' cana' gwna Diozən' naque' beṇə' güen laogüe'enə'. De'e na'anə' nezecho de que Diozən' ne' ca' che notə'ətezə beṇə' cui zjəzo seṇy de'en ne' sirconsisionṇə' con šə chso'onlilaže'ene'. Na' lao Diozən' de'e Abraannə' naque' xaxtao' yoguə' chio'o chonlilažə'əcho Diozən'. ¹² Na' leczə nezecho de que Diozən' ne' che chio'o nsa'acho seṇyən' de que naccho beṇə' güen laogüe'enə' šə chonlilažə'əchone'. Na' ne' ca' caguə por ni che de'en zocho seṇyən' sino por ni che de'en chonlilažə'əchone' can' benlilažə' de'e Abraannə' le'.

Abraannə' benlilaže'e Diozən' na' de'e na'anə' Diozən' bene' lyebe de'e bene' len le'

¹³ De'e Abraannə' benlilaže'e Diozən', na' de'e na'anə' Diozən' bene' lyebe gone' par ničh Abraannə' len xi'in dia che' ca' yesə'anabi'e doxenlə yežlyon'. Bito ben Diozən' cuent che Abraannə' šə bene' complir can' na lei che'enə' sino de'en benlilaže'e Dioz na'anə' gwne' de que naque' beṇə' güen laogüe'enə' na' leczə de'e na'anə' bene' lyebe yesə'anabi'e yežlyon'. ¹⁴ Nitə' beṇə' chsa'acquene' por ni

che de'en zjənaoga'aque' lein' yesə'anabi'e yežlyon'. Žalə' na'acłə lega'aque' yesə'anabi'e yežlyonə', bito bi zaquə' de'en chso'onlilažə' beṇə' Diozən', na' leczə ca' bito gon Diozən' complir can' bene' lyebe len xi'in dia che de'e Abraannə' žalə' chac ca'. ¹⁵ De'en gwɔdixjw Diozən' lei che'enə' na' beṇəchən' cui choso'ozenague' chei, Diozən' gwnežjue' lega'aque' castigw zejlicane che xtolə'əga'aque'enə'. Žalə' cui zjənezene' bi de'e ca' cheyalə' so'one', bitobi xtolə'əga'aque' de, pero zjənezczene'en.

¹⁶ Ca' chaquən', chio'o chonlilažə'əcho Diozən' nabi'acho yežlyon'. Tant nži'ilažə' Diozən' chio'o chone' ca nabi'achon par nič gaquə can' bene' lyebe len yoguə' chio'o chone' cuent ca xi'in dia che de'e Abraannə'. Caguə gaquə ca' len beṇə' ca' zjəsə'ənao lei na'azən' sino leczə len notə'ətezə beṇə' chso'onlilažə' Diozən' can' benlilažə' de'e Abraannə' le', la' lao Diozən' de'e Abraannə' naque' xaxtao' yoguə' chio'o chonlilažə'əcho Diozən'. ¹⁷ Can' nyojczə de'en gwna Diozən': "Banza le' gaco' xaxtao' beṇə' ša' nasyon zan." Na' Diozən' nape' yelə' guac par yosbane' beṇə' guat ca' na' Diozən' chone' par nič chac bitə'ətezən' ne'enə'. De'e na'anə' cho'e dižə' che beṇə' ze'e za'ac ca chio'o beṇəch cho'echo dižə' che beṇə' banitə'.

¹⁸ Bito gwneze Abraannə' nacxa gaquən' gaquə can' gwna Diozən'. Pero gwyejle'e che Diozən' na' gwzoe' lez de que Diozən' gonzce' le' xaxtao' beṇə' ša' nasyon zan. Con gwyejle'e de que gaquə can' gož Diozən' le': "Beṇə' zan əsa'ac xi'in dia chio'." ¹⁹ Con gwzoczce' benlilaže'e Diozən' la'anə'əczə gočbe'ine' banaque' beṇə' golə par so xi'ine'. Bazoe' casi to gueyoa iz, na' no'ol che' Saran' bitoch zoe' xlaogüe'e sane'. ²⁰ Gwzoteze' benlilaže'e Diozən' na' bito goquə šejlaže'e che lyebe de'en ben Diozən' len le', sino que gwzoe' chech benlilaže'ene' na' be'elaogüe'ene'. ²¹ Abraannə' gwnezene' de que Diozən' guac gone' ca de'en bene' lyeben'. ²² Na' laogüe de'en benlilaže'e Diozən' de'e nan' gwchoglaon che' de que naque' beṇə' güen lao Diozən'.

²³ Na' nyojən de que de'en benlilaže'ene' na'anə' gwchoglaon che' de que naque' beṇə' güen lao Diozən'. Pero caguə nyojən par de'e Abraam na'azənə'. ²⁴⁻²⁵ Leczə nyojən par chio'o, la' leczə de'en chonlilažə'əcho Diozən' nchoglaon checho de que naccho beṇə' güen laogüe'enə'. Diozən' bsele'e xancho Jeso'osən' par gwso'ot beṇə' le' na' bolis bosbane'ene' ladjo beṇə' guat ca'. Goc ca' len Jeso'osən' par nič gwɔdixjue' xtolə'əchon' na' par nič Diozən' ne' che chio'o chonlilažə'əchone' de que naccho beṇə' güen laogüe'enə'.

Zocho binlo len Diozən' šə chonlilažə'əcho Jesocrisən'

¹ Diozən' ne' de que naccho beṇə' güen laogüe'enə' čhedə' chonlilažə'əcho Jesocrisən', na' Xancho Jesocris na'anə' babene' par nič zocho binlo len Diozən'. ² De'en chonlilažə'əcho Jesocrisən' nži'ilažə' Diozən' chio'o na' gwzocze' əži'ilaže'e chio'o. Chebeicho nezecho goṇ Diozən' chio'o yełə' bala'aṇ xen ca de'en de če'. ³ Na' leczə chebeicho catə' chzaquə'əzi'icho, la' nezecho šə chgo'o chčejlazə'əcho catə'an chzaquə'əzi'icho nachən' gwchejczecho catə'an de bichlə de'en saquə'əzi'icho. ⁴ Šə chgo'o chčejlazə'əcho catə'an chzaquə'əzi'ichon', Diozən' chebeine' can' choncho. Na' catə' chebeine' can' choncho, nezecho de que gaquəlenche' chio'o. ⁵ Na' catə'an nezecho de que gaquəlench Diozən' chio'o, bito chža'a yichjcho čhedə' nezecho babsele'e Spirit če'enə' par zon len chio'o, chṇen lo'o la'ažda'ochon' nan de que Diozən' chacchgüeine' čecho.

⁶ Lao ne'e zocho xni'a de'e malən', Crisən' bnežjw cuine' gwso'ot beṇə' le'. Ben Crisən' ca' par gwduxje' xtolə' chio'o cui be'ela'ocho Diozən'. Na' gwso'ote'ene' catə' bžin orən' banžia' Diozən' bia'. ⁷ Ca naquə chio'o beṇəč, zdebə chonən par əčhebcho gwnežjo cuincho so'ot beṇə' chio'o lgu'a'a to beṇə' yoblə la'aṇə'əczə šə lgu'a'a to beṇə' zda licha. Pero gwchojlja to beṇə' yeyaxjene' gwnežjo cuine' so'ote'ene' lgu'a'a to beṇə' naquə beṇə' ži'ilažə'. ⁸ Pero catə'an chio'o nenaccho beṇə' güen de'e mal, Diozən' bsele'e Crisən' bnežjw cuine' por ni čecho gwso'ot beṇə' le'. De'e na'anə' nezecho lechguale chaque Diozən' čecho. ⁹ Diozən' ne' de que naccho beṇə' güen laogüe'enə' čhedə' Crisən' blalj xčhene'enə' par gwduxje' xtolə'əchon'. Na' leczə ca' nezecho de que Crisən' bagoclene' chio'o chonlilažə'əchone' par nič ca' Diozən' bito gone' castigw čecho zejlicane. ¹⁰ Beṇə' contr če Dioz nan' gocco. Pero na' Xi'ine' Crisən' bnežjw cuine' por ni čecho gwso'ot beṇə' le'. Ben Crisən' ca' par bozoe' chio'o binlo len Diozən'. Na' nezecho leczə zo Crisən' chone' par nič gaquə yichjla'ažda'ochon' güen can' naquə yichjla'ažda'ogüe'enə' čhedə' ngodə'əcho txen len le'. ¹¹ Na' leczə dech de'en chebeicho. Leczə chebeicho de'en nombi'əcho Diozən', čhedə' la' Jesocris na'anə' bač bozoe' chio'o binlo len Diozən'.

De'e Adannə' bxi'e de'e malən' yežlyo nga, na' Jesocrisən' bedəyene' par nič chac de'e güen

¹² Yełə' godenag če beṇə' nechən' ben' gwle Adannə', gwzolao de'e malən' yežlyo nga, na' de'e mal nan' nsa' yełə' gotən'. Na' de'e nan' den de que yoguə' beṇəčən' chsa'ate' na' yogue'e chso'one' de'e mal. ¹³ Gwso'onczə beṇəčən' de'en malən' dezd tyemp če Adannə' antslə cuinə' čixjw

Diozən' lei che'enə'. Na' catə' cuinə' chixjue' lei che'enə' nža'alə can' gwchoglaogüe'en che beṇaḥən' catə'an gwso'one' de'e malən'. ¹⁴ Pero na' gwzolaozən dezd tyemp che de'e Adannə' bžinte tyemp che de'e Moisezən' benən byen yoguə' beṇə' gwsa'ate' can' chsa'ate' ṇa'a, chedə' yogue'e gwso'one' de'e malən', la'anə'əczə de'e mal de'en gwso'one' bito naquən ca de'e mal de'en ben de'e Adannə'. De'e Adan na'anə' bedəyene' par niḥ gwxe yelə' gotən' yežlyo nga, pero na' Jesocristən' ben' banaquəczən yidə dezd cana'ateczə, le'enə' bedəyene' par niḥ de yelə' mban zejlicane che notə'atezcho chonlilažə'əchone'.

¹⁵ De'e xen nža' yelə' goclen de'en ben Diozən' len chio'o catə'an bsele'e Jesocristən' na' ca de'e malən' de'en ben de'e Adannə'. Por ni che de'e malən' de'en ben de'e Adannə' beṇə' zan gwsa'at. Pero na' Diozən' bene' to de'e zaque'e, bene' to yelə' ži'ilažə' xen na' to yelə' goclen xen par beṇə' zan. Diozən' chaclene' chio'o ca de'en bsele'e Jesocristən' par cheyašə' cheži'ilaže'e yoguə' chio'o beṇaḥ. ¹⁶ Nža' de'e malən' de'en ben de'e Adannə' ca goclen de'en ben Diozən' len beṇaḥən'. Por ni che de'e malən' de'en ben de'e Adannə', de'e na'anə' Diozən' gwchoglaogüe'en che chio'o beṇaḥ de que si'icho castigw zejlicane. Pero na' dadzən' goclen Diozən' chio'o ca de'en bsele'e Xi'ine' Jesocristən', na' chio'o chonlilažə'əchone' ne' de que naccho beṇə' güen laogüe'enə' la'anə'əczə babencho de'e zan de'e mal. ¹⁷ Por ni che tozə be'enə' ben de'e malən' de yelə' got che chio'o beṇaḥ. Pero na' Diozən' lechguale nži'ilaže'e chio'o, na' dadzə ne' che chio'o chonlilažə'əchone' de que naccho beṇə' güen laogüe'enə'. De'e na'anə' de yelə' mban checho zejlicane na' ṇabi'acho txen len Jesocristən'.

¹⁸ Can' naquən, por ni che de'e mal de'en ben de'e Adannə', Diozən' gwchoglaogüe'en de que to to chio'o beṇaḥ si'icho castigw che xtolə'əchon'. Na' por ni che de'en naquə Jesocristən' beṇə' güen lao Diozən', Dioz na'anə' ne' che yoguə' chio'o chonlilažə'əcho Jesocristən' de que naccho beṇə' güen laogüe'enə' na' chone' chio'o yelə' mban zejlicane. ¹⁹ Na' de'en cui əbenag de'e Adannə' che Diozən', de'e na'anə' yoguə' chio'o beṇaḥ naccho beṇə' güen de'e mal. Pero na' de'en əbenag Jesocristən' che Diozən', yoguə' chio'o chonlilažə'əcho Jesocristən' naccho beṇə' güen lao Diozən'.

²⁰ Diozən' gwdixjue' lei che'enə' na' de'e na'anə' gwcha'o gwxench de'e malən' chedə' beṇaḥən' bito boso'ozenague' chei. Pero catə' gwcha'o gwxench de'e malən', de'e xen gwcha'o gwxench yelə' ži'ilažə' che Diozən' par niḥ bezi'ixene' che chio'o chonlilažə'əchone'. ²¹ Gwcha'o gwxench yelə' ži'ilažə' che'enə' par niḥ gvaquə əne' che yoguə' chio'o beṇaḥ de que naccho beṇə' güen laogüe'enə' šə gonlilažə'əcho Xancho Jesocristən'. Na' can' de yelə' got che yoguə' chio'o beṇaḥ

de'en naccho beṇə' güen de'e malən' leczə nži'ilažə' Diozən' yoguə' chio'o beṇəch na' chone' chio'o yelə' mban zejlicane šə chonlilažə'əchone'.

6

Diozən' bene' par niç cuich šo'o çazcho de'e malən'

¹ ĶNacxan' cheyalə' goncho na'a baṇezecho de que nži'ilažə' Diozən' chio'o? ĶEcon šejczcho goncho de'e malən' par niç yezi'ixentezə yezi'ixen Diozən' çechon'? ² Caguə can' cheyalə' goncho. Diozən' babene' par niç cuich šo'o çazcho de'e malən' šə gwzenagcho che'. De'e nan' bito cheyalə' sochcho əgwzenagcho che la'ažda'omalchon'. ³ Bagwchoacho nisən' par niç ca' nacbia' de que ngodə'əcho txen len Jesocrisən'. Na' ca de'en gwchoacho nisən' zejen ca gotcho len Crist na'anə'. ⁴ Na' de'en zejen ca gotcho len Crisən', leczə zejen ca bgašə'əcho len le'. Goc ca' par niç ca de'en bolis bosban Xacho Diozən' le' len yelə' guac xen che'enə', gwša'acho yelə' chzo yelə' chbez çechon' na' socho ca beṇə' cobə.

⁵ Ndił ngodə'əcho Crisən' txennə' catə'an gwso'ote'ene', na' leczə ndił ngodə'əcho le' txennə' catə'an beyas bebane' ladjo beṇə' guat ca'. De'e na'anə' cheyalə' yocobə xbab çechon' par niç gaquə yichjla'ažda'ochon' can' naquə yichjla'aždaogüe'enə'. ⁶ Ca de'en ndił ngodə'əcho Crisən' txen catə'an gwso'ote'ene' le'e yag corozən', zejen de que la'ažda'omalchon' gotən. Gotən par niç bitoch ṇabia'an chio'o na' par niç bitoch šo'o çaz de'e malən' yichjla'ažda'ochon'. ⁷ Beṇə' bagot bitoch chnabia' la'ažda'omalen' le'. ⁸ Na' ca naquə gotlencho Crisən' chejle'echo de que zocho mbancho len le' na' de que sochcho əbancho len le'. ⁹ Nezecho de que Dioz nan' bosbane' Crisən' ladjo beṇə' guat ca'. Na' bitoch so'ote'ene' de'e yoblə. Yelə' gotən' bitoch soin le' de'e yoblə. ¹⁰ Ca de'en gwso'ote' Crisən', tši'izən' bnežjw cuine' par niç bebeje' chio'o xni'a de'e malən'. Bitoch so'ote' le' yetlas. Na' na'a zoe' chnežjue' Diozən' yelə' bala'an. ¹¹ Legon xbab de que Diozən' babene' par niç cuich šo'o çazcho de'e malən'. Pero na' leczə legon xbab de que ndił ngodə'əcho txen len Crisən' catə'an beyas bebane' ladjo beṇə' guat ca'. De'e na'anə' mbancho par əgwnežjwcho Diozən' yelə' bala'an. Gonle xbabən' ca' çhedə' ngodə'əcho txen len Xancho Cristo Jeso'osən'.

¹² Bito güe'echo latjə šo'o çaz de'e malən' cuerp çechon' de'en gat par goncho ca de'e malən' zelažə' la'ažda'ochon'. ¹³ Bito gon cuincho lao na' gwxiye'enə' par goncho de'e mal len cuerp çechon'. Cheyalə' gon cuincho lao na' Diozən' par goncho de'e güennə'. Gon cuincho lao ne'enə' çhedə' bitoch naccho len yichjla'ažda'ochon' ca beṇə' guat, sino bade yelə'

m̄ban zejlicane c̄hechon'. ¹⁴ Antslə goquecho goncho can' na lein', pero de'en cui goc goncho can' nan̄nə', blo'in chio'o de que zocho xni'a de'e malən'. Pero na'a de'en n̄zi'ilažə' Diozən' chio'o babebeje' chio'o xni'a de'e malən', na' de'e na'anə' chac chon cuincho lao ne'enə' par goncho de'e güennə'.

Cheyalə' cuejyichjcho cuich goncho de'e malən'

¹⁵ Ĵegontezcho de'e malən' de'en nezecho n̄zi'ilažə' Diozən' chio'o na' de'en bito chebeine' chio'o por ni c̄he šə choncho can' na lei c̄he'enə'? Bitō. ¹⁶ Nezecho catə' chzenagcho c̄he to beṇə' na' catə' cho'echo latjə chnabi'e chio'o, xni'a be'enan' zocho. Na' leczə ca' šə chdalenczcho de'e malən' na' chzenagcho c̄hei, xni'ei nan' zocho na' bito žjəyecho len Diozən' šə ca'. Pero šə chon cuincho lao na' Diozən' na' chzenagcho c̄he' nachən' zdaczcho choncho de'e güennə'. ¹⁷ Antslən' gwzocho xni'a de'e malən'. Pero choxcwlen Diozən' lenczə le'e bachzenagle na'a do yichj do lažə'ale de'en bablo'ito' le'e. ¹⁸ Diozən' babebeje' chio'o xni'a de'e malən'. De'e na'anə' banon cuincho lao na' Diozən' par šejcho goncho de'e güennə'. ¹⁹ Cho'a dižə'anə' can' zocho xni'a non' chzenagcho c̄hei par nič šejni'ile. Ca'atezən' ben cuinle lao na' gwxiye'enə' par benle de'en naquə yelə' zto' na' bichlə de'en bito cheyalə' goncho, leczə can' cheyalə' gon cuincho lao na' Diozən' par goncho de'e güennə' nič gaquə yichjla'ažda'ochon' güen can' naquə yichjla'aždao' Diozən'.

²⁰ Catə'an ne'e zocho xni'a de'e malən', bito bzenagcho c̄he Diozən' par goncho de'e güen. ²¹ Na' bitobi de'e güen ble'icho lao de'e mal ca' de'en jənaochonə'. Bacheto'icho na'a c̄he de'e ca' benchonə'. Žalə' chonchcho de'e mal ca' zjənac ca' bito žjəyecho len Diozən'. ²² Pero Diozən' babebeje' chio'o xni'a de'e malən' na' babene' par nič non cuincho lao ne'enə'. De'e na'anə' zda chaquəch yichjla'ažda'ochonə' can' naquə yichjla'aždao' le'enə' na' žjəyecho len Diozən' zejlicane. ²³ Šə zocho choncho de'e malən' yeyejcho lao yi' gabilən'. Pero šə ngodə'əcho txen len Xancho Cristo Jeso'osən', Diozən' choṇe' chio'o dadzə yelə' m̄ban zejlicanen'.

7

Lein' chnabi'an beṇachən' žlac zjəmbane'

¹ Beṇə' bišə' le'e nombi'ale lein' na' nezele de que lein' chnabi'an chio'o žlac mbancho na'azə. ² To no'olə csad, žlac mban be'en c̄he'enə' cheyalə' soe' len le', la' can' chon lein' mendad. Xte catə'əch gat be'en c̄he'enə' cana'achən' babechoj latje' len lei de'en chon mendad soe' len be'en c̄he'enə'. ³ Na' šə no'olən' yeque'e beṇə' yoblə len mban be'en c̄he'enə', beṇə' ggo'o xtoin'

naque'. Pero šə bagot be'en che'enə' babechoj latje' len lein'. Guaquə yošagna'alene' beṇə' yoblə, na' bito ṇacho naque' beṇə' ggo'o xtoi laogüe de'en yošagne'e de'e yoblə.

⁴ Can' naquən beṇə' bišə', ngodə'əcho txen len Cristən', na' de'e bnežjw cuine' gwso'ote'ene', de'e na'anə' baṇezecho bito chaccho beṇə' güen lao Diozən' por ni che choncho bi de'en na lei de'en bzoj de'e Moisezən'. Cristən' beyas bebane' ladjo beṇə' guat ca' na' chio'o baben cuincho lao ne'enə' par ničh goncho can' chene'e Diozən'. ⁵ Antslə ṇezochō chzenagcho che la'ažda'omalchon'. Na' catə'an gwṇezecho ca de'en non lei de'en bzoj de'e Moisezən' mendad goncho, nachlə be'elažə'əchcho bzenagcho che de'e malən' de'en yo'o yičhjlə'ažda'ochonə' na' bencho con can' gone'echo. Žalə' ṇe'e choncho ca' bito žjəyecho len Diozən'. ⁶ Pero ṇa'a babocobə Spirit che Diozən' yičhjlə'ažda'ochon' na' ṇezecho bito chaccho beṇə' güen lao Diozən' por ni che choncho bi de'en na lein'. Antslə bencho bi de'e güen parzə ničh goncho complir can' byoj lein' gwłalte nan naquən cheyalə' goncho. Pero ṇa'a choncho can' chene'e Diozən' čhedə' babocobə Spirit che'enə' yičhjlə'ažda'ochon'.

Yo'o de'e malən' yičhjlə'ažda'ochon'

⁷ Bitō cheyalə' goncho xbab de que lei de'en bzoj de'e Moisezən' naquən de'e mal. Bitō gocbe'ida'nda' chona' de'e malən' žalə' cui bzejni'i lein' nada' bi de'en cui cheyalə' gona'. Na' bito əgwṇezda' de que de'e malən' chona' chzelažə'a bitə'ətezə de'e de che beṇə' žalə' que lein' nan: "Bitō selažə'əle bitə'ətezə de'e de che beṇə'." ⁸ Nach catə' gwṇezda' can' na lein, de'e mal de'en yo'o yičhjlə'aždaogua'anə' nachle benən ca gwzelažə'əcha'. Na' bito gocbe'ida' de xtolə'a žalə' cui bembī'a lein'. ⁹ Gwzoa' to tyemp sin cui bembī'a lei de'en bzoj de'e Moisezən'. Pero catə' gwṇezda' bin' nonən mendad gona', nachle bzenaguəcha' che de'e malən' de'en yo'o yičhjlə'ažda'ogua'anə'. De'e na'anə' gwṇezda' si'a castigw zejlicane che xtolə'a. ¹⁰ Na' ca naquə lei de'en bzoj de'e Moisezən', naquən par gwzenaga' chei ničh ca' gatə' yelə' mban zejlicane čhia'. Pero de'en cui bzenaga' chei de'e na'anə' gwṇezda' si'a castigw zejlicane. ¹¹ Ca de'en nombī'a lein', de'e malən' de'en yo'o yičhjlə'aždaogua'anə' bxoayaguən nada', benən ca bito bzenaga' che de'en nonən mendad gona'. Na' de'e na'anə' gwṇezda' si'a castigw zejlicane che xtolə'anə'.

¹² Ca naquə lei de'en bzoj de'e Moisezən', za'an che Diozən'. To to de'en nonən mendad goncho za'an che Diozən' na' zjənaquən de'e licha na' de'e güen. ¹³ ¿E lei de'en naquə de'e güennə' benən par ničh si'a castigw zejlicane che xtolə'anə'? Bitō naquə len. De'e malən' de'en yo'o yičhjlə'aždaogua'anə' bito be'en latjə gona' can' cheyalə' gona'. Na' de'en cui chona' can' na lein', de'e nan' gwṇezda' si'a castigw zejlicane che xtolə'anə'.

Ca chac nan' nla'alaon naca' beṇə' mal de'en cui chona' can' na lein', na' nla'alaō de que de'e mal juisyən' chona' cui chona' can' none' mendad gona'.

¹⁴ Naquən clar de que lein' guaquəlenən nada' len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'aždaogua'anə' žalə' chzenaga' chei. Pero nada' naca' beṇə' la'aždao' mal, zoa' yo'o yaza' de'e malən'.

¹⁵ Bitō chona' de'e güen de'en che'enda' gona'. De'e mal de'en cui che'enda' gona' lelənnə' chona'.

Bitō cheyache'ida' chia' bixchen' chona' ca'. ¹⁶ Che'enda' gona' can' na lei de'en bzoj de'e Moisezən', pero bitō chona'an yoguə' las. Na' catə' cui chona' can' nanṇə' lechguale de'e chacda', chedə' nezda' lein' naquən de'e güen.

¹⁷ Caguə nada'anə' chona' de'en cui che'enda' gona'. De'e mal de'en yo'o yichjla'aždaogua'a nan' chonən par niçh chona' de'en cui che'enda' gona'.

¹⁸⁻¹⁹ Nezda' bitō naca' beṇə' güen, chedə' yo'o de'e malən' lo'o yichjla'aždaogua'anə'. Che'enda' gona' de'e güennə', pero bitō chona'an. De'e mal de'en cui che'enda' gona' lelənnə' chona'.

²⁰ Na' ca de'en chona' de'en cui che'enda' gona', caguə chona'an nada'anə'. De'e mal de'en yo'o yichjla'aždaogua'a nan' nžiguə'ən nada' chona' de'e mal de'en cui che'enda' gona'.

²¹ Na' syempr catə'ən che'enda' gona' de'e güennə', de'e mal de'en yo'o yichjla'aždaogua'anə' chžonən gona'an. ²² Chebeida' lei che Diozən' lo'o yichjla'aždaogua'anə'.

²³ Pero na' chache'ida' de de'en yo'o yichjla'aždaogua'anə' de'en cui cho'en latjə gona' can' nezda' cheyalə' gona'. De'e mal de'en yo'o yaz cuerp chia'anə' chnabi'an nada'.

²⁴⁻²⁵ Lo'o yichjla'ažda'ochon' chene'echo goncho de'en non lei che Diozən' mendad goncho, pero na' la'ažda'omalchon' chonczən ca choncho de'e malən'. ¡Prob chio'o! ¿No soi la'ažda'omalchon' de'enə' chnabia' chio'o? Nezecho si'icho castigw zejlicane šə soczcho gwzenagcho chei. Choxcwlen Diozən', chone' par niçh Xancho Jesocristən' soine' la'ažda'omalchon'.

8

Cheyalə' goncho can' chene'e Spirit che Diozən'

¹ De'e na'anə' Diozən' ne' che chio'o šə ngodə'əcho txen len Cristo Jeso'osən' de que bitō bi xtolə'əcho de. Chio'o ngodə'əcho txen len Cristo Jeso'osən' bachoncho can' chene'e Spirit che Diozən'. Bitō choncho can' na la'ažda'omalchon'.

² Nezda' Spirit che Diozən' chnabi'an nada' na' chonən yelə' mban zejlicane chia' laogüe de'en ngoda'a txen len Cristo Jeso'osən'. Catə' gwzoa' xni'a de'e malən' lenṇə' benən par niçh gwçhoglao Diozən' chia' si'a castigw zejlicane. Pero Spirit che Diozən' babebejən nada' xni'a de'e malən'.

³⁻⁴ Lei de'en bzoj de'e Moisezən' bitō gwzoin par yebejən chio'o xni'a de'e

malən' chedə' naccho beṇə' la'aždao' mal. Diozən' gwzoine' bebeje' chio'o xni'a de'e malən' de'en bsele'e Xi'ine'en golje' yežlyo nga, gocczə cuerp che'enə' ca cuerp che chio'o beṇə' güen de'e mal. Na' Xi'in Dioz na'anə' gwduxjue' xtolə'achon' par niçh chio'o beṇəçh gwaquə yechojcho xni'a de'e malən' na' gwaquə šejcho liçha goncho can' non lein' mendad, con šə goncho can' chene'e Spirit che Diozən' na' bito goncho can' na la'ažda'omalchon'.

5 Šə zoczcho choncho can' na la'ažda'omalchonə', yo'o yichjcho de'en chene'en goncho. Pero šə zocho choncho can' na Spirit che Diozən' yo'o yichjcho can' nan na'anə'. 6 Na' šə con yo'o yichjcho de'en chene'e la'ažda'omalchonə', si'icho castigw zejlicane. Pero šə con yo'o yichjcho de'enə' chene'e Spirit che Diozən', guatə' yelə' mban zejlicane checho na' so cuezcho binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'ochonə'. 7 Contr Dioz nan' choncho šə con yo'o yichjcho de'en chene'e la'ažda'omalchon' goncho. Na' šə con yo'o yichjcho len, bito chzenagcho che lei che Diozən', na' nique gaquəczə gwzenagcho che Diozən' šə ca'. 8 Šə zocho choncho can' na la'ažda'omalchon' bito gaquə naquəchlə goncho par niçh yebei Diozən' chio'o.

9 Pero chio'o ža, šə zo Spirit che Diozən' lo'o la'ažda'ochonə', bitoch zocho choncho can' na la'ažda'omalchon', sino zocho chzenagcho che Spiritən'. Na' šə cui zo Spirit che Cristən' lo'o la'ažda'ochonə', de'en leczə naquən Spirit che Diozən', bito naccho xi'in Dioz. 10 Cristən' zoe' len chio'o chonlilažə'əchone', na' Diozən' ne' de que naccho beṇə' güen laogüe'enə'. Na' de'e na'anə' de yelə' mban zejlicane checho la'anə'əczə gatcho len cuerp chechon' por ni che de'e malən'. 11 Diozən' bolis bosbane' Cristo Jeso'osən' ladjo beṇə' guatən'. Na' šə Spirit che Diozən' zon lo'o la'ažda'ochon', leczə gwžin ža catə' Diozən' yolis yosbane' chio'o len cuerp checho quinga de'enə' sa'at. Yolīs yosbane' chio'o chedə' yo'o Spirit che'enə' lo'o la'ažda'ochon'.

12 Can' ža beṇə' bišə', bito cheyalə' goncho can' na la'ažda'omalchon'. 13 Si'icho castigw zejlicane šə zoczcho choncho de'en chene'e la'ažda'omalchonə'. Pero šə güe'echo latjə gaquəlen Spirit che Diozən' chio'o par niçh cuich gwzenagcho che la'ažda'omalchon', nachən' gatə' yelə' mban zejlicane checho.

14 Na' yoguə' chio'o šə chzenagcho che de'en chsed chzejni'i Spirit che Diozən' chio'o goncho, naccho xi'in Dioz. 15 Diozən' beṇə' chio'o Spirit che'enə' catə'ən gwcue'e chio'o ca xi'ine'. Na' de'e na'anə' bito chžebcho Diozən' can' chžebcho to beṇə' znia catə' choncho xšine'enə'. Lgua'a žebchone' cholgüižchone' che'echone': "Xa." 16 Spirit che Diozən' nan

lo'o yichjla'ažda'ochon' de que chio'o naccho xi'in Dioz. ¹⁷ Na' šə naccho xi'in Dioz, gwžin ža catə' yoguə' de'en de che Cristən' gaquən checho txen lencho le'. Gaquən checho con šə gwsanlažə' cuincho yoso'ochi' yoso'osaquə' beṇə' chio'o por ni che de'en chonlilažə'əcho Cristən', can' bosu'ochi' bosu'osaque'e le'enə'. Na' šə yoso'ochi' yoso'osaque'e chio'o, Diozən' gone' chio'o yelə' bala'aṇ xen ca de'en babnežjue' che Cristən'.

¹⁸ Yežlyo nga de de'en chzaquə'əzi' chzaquə'əyašə'əcho. Pero nada' chona' xbab caguə de'e bi de'enə' ca de'en yebeicho catə'ən əžin ža gon Diozən' chio'o yelə' bala'aṇ xen ca de'en napə Cristən'. ¹⁹ Diozən' bene' beṇəch, bene' bia chsa'aš na' bene' cuantzə bi de'en zjəde. Na' yoguə'əcho len lega'aquən bazochu lao juisy batə'əquən' gon Diozən' yelə' bala'aṇ de'en si' chio'o naccho xi'ine', na' leczə len yoguə' bia ca' chsa'aš chəsə'əbezəb batə'əquən' əžin ža gone' ca'. ²⁰ Na' yoguə' de'e ca' ben Diozən' caguə zjənac šə'onə'. Na' caguə con ca gwse'ene'ennə' zjənaquən. Ze'e gonša'oche' lega'aquənnə', na' ze'e gonša'oche' yoguə' bia chsa'aš na' leczə ca' chio'o beṇəch. Na' leczə Dioz nan' bene' par nič chəsə'əbezən na' par nič chəsə'əbezə beṇəchən' na' par nič leczə chəsə'əbezə bia ca' chsa'aš. ²¹ Chəsə'əbezən batə'əquən' əžin ža yesyə'əyaquən binlo juisy na' bito te chega'aquən. Na' leczə can' chəsə'əbezə bia ca' əsa'ac chega'aquəb. Na' ca'aczən' gac che chio'o naccho xi'in Dioz, catə'ən si'icho yelə' bala'aṇ xen de'en gon Diozən' chio'o, yeyac cuerp chechon' de'e cobə na' cuatəch soi yelə' gotən' chio'o. ²² Na' nezecho, xte ža neža yoguə' de'e ca' ben Diozən' chso'onən ca beṇə' chbežgüe', chəsə'əžaglaon ca to no'olə beṇə' chzan. Na' leczə yoguə' bia ca' chsa'aš chəsə'əbežgüe'eb chəsə'əžaglaob ca to no'olə beṇə' chzan. ²³ Na' caguə de'e ca'azən'. Leczə len chio'o chbežgüe'echo. Diozən' babene' chio'o Spirit che'enə' par nič nezecho gwžin ža gaquəch güen checho. Na' chbežgüe'echo lo'o la'ažda'ochon' chbezcho batə'əquən' gon Diozən' cuerp cobə chechon' par əgwlo'e de que banque'e chio'o ca xi'ine'. ²⁴ Catə'ən bebej Diozən' chio'o xni'a de'e malən', ca nan' gwzolao chbezcho gwžin ža gaquəch güen checho. To de'e bagoc bitoch socho lez cuzcho gaquən. Notono zo no nezoe' lez gaquə de'en nezene' bagoc. ²⁵ Pero ca naquə de'en zocho lez gwžin ža gaquəch güen checho, zocho chgo'o chchejlažə'əcho batə'əquən' gaquən.

²⁶ Ca naquə Spirit che Diozən' zon chaclenən chio'o chedə' bitotec bi chac goncho sin cui zon len chio'o. Bito chac goncho orasyon can' cheyalə' gonchon, poro na' Spirit che Diozən' chnən favor chio'o laogüe'enə' la'aṇə'əczə cui cheželecho naclə güe'elenchone' dižə' che de'en chnaləžə'əcho. ²⁷ Na' Diozən'

ngüia nye' la'ažda'ochon' na' ľeczä ca' chejni'ine' bin' chene'e Spirit ĉhe'enä' catä'än chñen fabor chio'o bagwleje' par naccho lažä' ne'enä'. Na' can' chene'e Diozän' ñen fabor chio'o.

Diozän' de'e chio'o, de'e na'anä' notono no soi chio'o

²⁸ Na' ñezecho de que lao yoguä' de'en chaquän', Diozän' chone' par niĉ gaquä güen ĉhe chio'o chaquecho ĉhe'. Chio'on baĉ gwleje' par chonĵilažä'ächone' segon can' gwĉhoglaogüe'en. ²⁹ Nombia' Diozän' chio'o dezd gwłalte, na' äbsi'e xñeze par niĉ tozä gaquä yiĉĵla'ažda'ochon' len yiĉĵla'aždao' Xi'ine' Jesocristän'. Bene' par niĉ Jesocristän' naque' beñä' nech entr chio'o beñä' biše'e zan. ³⁰ Na' ca naquä äbsi' Diozän' xñeze par niĉ gaquä yiĉĵla'ažda'ochon' tozä len yiĉĵla'aždao' Xi'ine' Jesocristän', ľeczä gwleje' chio'o par chonĵilažä'ächone' na' bagwĉhoglaogüe'en ĉhecho de que naccho beñä' güen laogüe'enä'. Na' ľeczä can' gonĉze' chio'o yelä' bala'annä'.

³¹ Catec güennä' chon Diozän' len chio'o de'en bsi'e xñeze gac ĉhecho yoguä' de'e ca'. Na' ñezecho Diozän' de'e chio'o, na' de'e na'anä' notono no soi chio'o. ³² Diozän' bito bžone' saquä'äzi' Xi'ine'enä' por ni ĉhe yoguä'älol' chio'o ca de'en bsele'ene' gwso'ot beñä' le'. Na' can' bsele'e Xi'ine' Jesocristän' par chio'o, ca'aczän' gone' yoguä' de'e güennä' dadzä len chio'o. ³³ Diozän' bagwleje' chio'o par naccho xi'ine' na' bagwĉhoglaogüe'en ĉhecho de que bito bi xtolä'ächo de. De'e na'anä' notono no soi ägwcuš' chio'o laogüe'enä'. ³⁴ Notono zo no gaquä gon par niĉ äña Diozän' ĉhecho de que de xtolä'ächon'. Por ni ĉhechon' bsanĵlažä' cuin Cristän' gwso'ot beñä' le' na' Diozän' bolis bosbane'ene' ladjö beñä' guat ca'. Na' na'a chi'e cuit Diozän' chnabi'e txen len le', na' chñe' fabor chio'o. ³⁵ ¿Ede de'e ägwžon par niĉ Cristän' cuich gaquene' ĉhecho? ¿Egwžon no de'e mal de'en gaquä ĉhecho? ¿Egwžon no de'e yašä' de'e zi' de'e gaquä ĉhecho? ¿Egwžon no yelä' xi'a ĉhe beñä' chgue'i chio'o? ¿Egwžon no yelä' chbiĵ chdon ĉhecho? ¿Egwžon laogüe de'en cui de xala'ancho? ¿Egwžon šä bi lxož de'e za' len chio'o? ¿Egwžon par niĉ Cristän' cuich gaquene' ĉhecho šä to beñä'äclä noxe'e cwšiyän' gote' chio'o? Bitobi bi de de'e ägwžon par niĉ Cristän' cuich gaquene' ĉhecho. ³⁶ Can' nyojczä Xtižä' Diozän' nan:

Por ni ĉhe chonĵilažä'äto' le', chse'ene beñä' so'ote' neto' do tyempte.

Chso'one' xbab de que neto' naquäto' ca to xilä' bia so'ote'.

³⁷ Pero catä'än za'ac bi de'e mal gac ĉhecho, bito chac ĉhop lažä'ächo, sino chebeichgüeicho la' ñezecho zoczä Cristän' chaquene' ĉhechon'. ³⁸ Nada' ñezda' de que notono gaquä gwžon par niĉ Diozän' len Cristän' cuich äsa'aguene' ĉhecho.

Yelə' gotən' bito gaquə bi gonən, ni yelə' mbannə', ni no angl bzelayo, ni nochlə beṇə' blao che angl bzelayo, ni angl bzelayo beṇə' gwnabia', ni de'e chac checho ṇa'a na' šə bichlə de'e ze'e za'ac. ³⁹ Ni de'e de le'e yoban', ni de'e de gabilən', ni bichlə de'en ben Diozən' bito gaquə yesə'əžonən par niçh Diozən' cuich gaquene' checho. Nic yesə'əžon no beṇə', nic yesə'əžon bitə'ətezə de'e gac checho par niçh Diozən' cuich gaquene' checho, la' Diozən' bsel'e Xancho Cristo Jeso'osən' blo'ine' chio'o can' chaquene' checho.

9

Diozən' gwcue'e beṇə' Izrael ca xi'ine'

¹⁻² De'en ngoda'a txen len Cristən' cho'a dižə' li nia' de que zochgua trist, na' chacchgüeida' lo'o la'ažda'ogua'anə' ca naquə zan beṇə' gwlaž chia' ca' bito chso'onlilaže'e Cristən'. Spirit che Diozən' chonən par niçh nezda' lo'o yichjla'ažda'ogua'anə' de que cho'a dižə' li catə' nia' ³ xte zelaža'a cuiayi'a žalə' na'anə' yecui'ižə' Diozən' nada' cuit Cristən' par niçh beṇə' gwlaž chia' ca' so'onlilaže'ene'. Che'enda' so'onlilaže'ene' chedə' lega'aque' gwsa'alje' zjənaque' beṇə' Izrael ca nada'. ⁴ Diozən' gwcue'e chio'o beṇə' Izrael ca xi'ine'. Na' gwzoe' len de'e xaxta'ocho ca' to lo'o bejw de'en chey che'eni'. Na' bene' lyebe gaquəlene' lega'aque'. Na' leczə bnežjue' lega'aque' lei de'en bzoj de'e Moisezən'. Na' Dioz nan' əblo'ine' lega'aque' naquən' se'ejni'alaže'ene'. Na' leczə benche' lyebe de'e bene' len lega'aque'. ⁵ Beṇə' golə blao beṇə' za' che'elte zjənaque' xaxtao' chio'o beṇə' Izrael. Cristən' ben' bselə' Diozən' par gaquəlene' beṇəçhən' golje' lao dia che beṇə' Izrael. Le' naque' Dioz na' chnabi'e yoguə'əte, chnabi'e beṇəçh na' bia ca' chsa'aš, na' yoguə'əloj cuantzə de'e zjəde. Cheyalə' socho güe'ela'ochone' zejlicane. Can' gonšgaczccho.

⁶ Clelən' choncho xbabən' šə chaquecho de que Diozən' bito bene' complir ca lyebe de'en bene'. De'e li caguə yoguə' beṇə' ca' əgwsa'aljə lao dia che Izraelən' zjənaque' beṇə' Izrael lao Diozən'. ⁷ Na' caguə beṇə' ca' əgwsa'aljə lao dia che de'e Abraannə' chon Diozən' cuent zjənaque' xi'in dia che de'e Abraannə'. Quinga gož Diozən' Abraannə': "Xi'in dia che Isaac gona' cuent lao dia chio'onə'." ⁸ De'e nga chlo'in chio'o de que caguə ni che de'e goljcho lao dia che beṇə' Izraelən' naccho xi'in Dioz. Naccho xi'in Dioz chedə' chejle'echo che lyebe de'en bene' len de'e Abraannə', gwne' de que əque'e ca xi'ine' con beṇə' so'onlilažə' le'. ⁹ Catə'ən ben Diozən' lyebe len de'e Abraannə' gwne': "Leczə ca tyemp nga ṇa'a yida' yetgüiz, na' cana' bazo to bi'i che Sar ni."

¹⁰ Na' leczə be' Diozən' dižə' len de'e Rebequən' catə'an gwzoe' bi'e bi'i cuaš ca', xi'in de'e xaxta' ocho Isaaquən'. ¹¹ Ze'e sa'aljlə bi'i cuaš ca'anə', na' ni de'e güen ni de'e mal cuinə' so'ombo'. Na' lao cuinə' gatə'əbia' naquən' so'ombo', gwlej Diozən' tobo' par gaquə güen chebo'. Con bagwchoglaogüe' can' gaquə čhega'acbo' na' bene' can' bansi'e xnezen'. ¹² De'e na'anə' gože' de'e Rebequən': "Bi'in galjə nech sobo' xni'a bi'in yedenao lebo'." ¹³ Na' nyojczə de'en gwna Diozən' che bi'i cuaš ca': "Chacda che Jacobən' na' chgue'ida' Esa'on'."

¹⁴ Bito cheyalə' goncho xbab de que Diozən' bito zde' licha de'en gwne' ca'. Zdacze' lichan'. ¹⁵ Ze' Diozən' de'e Moisezən': "Yeyašə'əlaža'a len beṇə' che'enda' yeyašə'əlaža'a, na' əži'ilaža'a len beṇə' che'enda' əži'ilaža'a." ¹⁶ Quinga naquən: Diozən' nži'ilaže'e chio'o caguə por ni che che'enecho əži'ilaže'e chio'onə'. Na' caguə por ni che zocho lao juisy əži'ilaže'e chio'onə' nži'ilaže'e. ¹⁷ Nyojczə Xtižə' Diozən' can' gože' de'e Rei Faraonə': "Nada' bena' par ničh naco' rei parzə ničh gona' len le' ca yesə'əneze beṇə' can' naquə yelə' guac čhia'anə'. Gona' par ničh yoguə'əloł beṇə' ža' yežlyon' yesə'ənezene' non' naca' nada'." ¹⁸ Can' naquən, Diozən' cheyašə'əlaže'e beṇə' chene'ene' yeyašə'əlaže'e, na' chone' par ničh nitə' beṇə' žod beṇə' chene'ene' cui yoso'ozenague' che'.

¹⁹ Na' de'en chon Diozən' ca' de repent chonle xbab nale: "Chio'o beṇəch choncho con can' banžia' Diozən' bia'. ĵBixchen' ne' de xtolə'əchon'?" ²⁰ Pero ĵno naquə chio'on ža par gaquəyožcho Diozən'? ĵEgüe' to yesə' ben' ben len: "ĵBixche nga beno' nada' quinga?" Nezecho bito ye'en le' ca'. ²¹ Beṇə' güen yesə' xguaguən', chac gone' no yesə' par gonən žin len de'e naquə de'e xoche. Na' le'e gon' na'atezə leczə gone' yesə' par gonən žin len de'e cui naquə xoche.

²² Ca cheyalə'əczən' nžia' Diozən' bia' gwnežjue' castigw zejlicane che beṇə' ca' cui choso'ozenag che', na' can' nžie' bia' gone' bichlə par gwlo'ine' yelə' guac che'enə'. Na' de'e cheyalə'əczən' can' nžia' Diozən' bia' gone' chedə' bagwzoinə' bagwdape' yelə' chxenlažə' len lega'aque' la'aṇə'əczə zjəzaque'e par yesə'əzi'e castigw zejlicanen', na' yesy'əžine' lao yi' gabilən'. ²³⁻²⁴ Na' ca cheyalə'əczən' ca de'en bsi'e xnezenə' antslə par gōne' chio'o chonlilažə'əchone' yelə' bala'aṇ, chio'o cheyašə' cheži'ilaže'e. Bene' ca' par ničh nacbia' lechguale de'e güen juisy chone' chaclene' chio'o gwleje' par chonlilažə'əchone' entr beṇə' Izrael na' entr beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael. ²⁵ Can' na le'e libr de'en bzoj de'e profet Oseasən', Diozən' gwne':

Beṇə' cui zjənaquə xi'ina' na' nia' lega'aque' xi'ina'.

Na' beṇə' ca' cui goquəda' c̄hega'aque' yapəga'aca'ane' de que chacda' c̄hega'aque'.

²⁶ Na' leczə nan:

Gan' gož Diozən' beṇə' ca': "Le'e bito nacle xi'ina",

leczə na'anə' ye'e lega'aque' de que zjənaque' xi'ine', Dioz ben' zo zejlicane.

²⁷ Leczə can' gwna de'e profet Isaiazən' c̄he beṇə' Izrael ca': "La'anə'əczə chio'o beṇə' Izrael šancho ca yox de'e chi' cho'a nisdao' balgachon' yechojcho xni'a de'e malən'. ²⁸ La' Xancho Diozən' gone' can' bançhoglaogüe'en len chio'o beṇəch, na' to žalnez gone' yoguə'əloj de'en bangüie' gone'." ²⁹ Leczə de'e Isaiazən' gwne' antslə:

Žalə' Xancho Diozən' ben' napə le'ezelaogüe yelə' guac xen cui bocua'ane' to çhopə beṇə' lao nasyon Izrael c̄hechon', can' goc c̄he beṇə' Sodoma na' beṇə' Gomorra ca' goc c̄hecho žalə' ca'.

Con beṇə' chso'onlilažə' Cristən' nchoglaon c̄hega'aque' de que zjənaque' beṇə' güen lao Diozən'

³⁰ Quingan' naquən, beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael bito besyə'əyilje' naclən' so'one' par niçh Diozən' əne' de que zjənaque' beṇə' güen laogüe'enə', pero bale' bach chso'onlilaže'e Cristən' na' Diozən' ne' c̄hega'aque' de que zjənaque' beṇə' güen laogüe'enə'. ³¹ Na' beṇə' Izrael ca' jəsə'ənaogüe' to lei de'e chon mendad naclən' so'one' par niçh əsa'aque' beṇə' güen lao Diozən'. Pero bito gwso'one' can' nanṇə'. De'e nan' Diozən' gwçhoglaogüe'en c̄hega'aque' de que bito zjənaque' beṇə' güen laogüe'enə'.

³² Na' gwçhoglaogüe'en c̄hega'aque' ca' çhedə' caguə gwso'onlilaže'e Dioz na'anə' con gwsa'aquene' so'one' can' na lein' par niçh əsa'aque' beṇə' güen laogüe'enə'. De'e na'anə' gwxaquə'əlebəga'aquene' ca beṇə' jti'i to yej. ³³ Goc can' nyojczə Xtižə' Diozən' nan:

Gan' nzi' Sion na' əselə'a to beṇə' gwxaquə'əlebene' ca to yej de'e əçhego'o beṇə' na' ca to yej de'en zjəsə'əžo'e na' yesə'əbiçe'.

Na' beṇə' so'onlilažə' ben' gwxaquə'əlebe ca yejən' bitobi zto' əsa'aquene' c̄he de'en so'onlilaže'ene'.

10

¹ Beṇə' bišə', do yichj do laža'a che'enda' par niçh beṇə' Izrael gwlaž chia' ca' yesyə'əchoje' xni'a de'e malən', na' de'e na'anə' chona' orasyon chṇaba' gaquəlen Diozən' lega'aque'.

² Nezdə' can' chse'enene' de'e zan de'e so'one' chsa'aquene' par yebei Diozən'. Pero bito zjənezene' bin' chene'e Diozən'.

³ Bito chse'ejni'ine' naquən' baben Diozən' par niçh ne' c̄he

beṇə' de que zjənaque' beṇə' güen laogüe'enə'. Le'e lega'acteze' chse'ene'ene' yesə'əyilje' naquən' so'one' par niç əsa'aque' beṇə' güen lao Diozən'. Bito chse'ene'ene' so'onlilaže'ene' par niç əne' çhega'aque' de que zjənaque' beṇə' güen laogüe'enə'.
 4 Pero notə'ətezə beṇə' chonlilažə' Cristən', Diozən' ne' che' de que naque' beṇə' güen laogüe'enə' la'anə'əczə šə cui chonyane'e can' na lein'.

5 De'e Moisezən' bzoje'en de que notə'ətezə beṇə' chone' cuaselol can' na lein' nachən' naque' beṇə' güen lao Diozən' na' gaquə bane' zejlicane. 6-7 Pero nža'alən' nyoj Xtižə' Diozən' che beṇə' ca' na Diozən' zjənaquə beṇə' güen laogüe de'en chso'onlilaže'ene'. Nan: "Bito goncho xbab lo'o la'ažda'ochon' gaquecho: Notono no gaquə cue yoban' o notono no gaquə yetj gan' ža' beṇə' guat ca'", žalə' na'aclə chyažjecho žjəxi'icho Cristən' niç gonlilažə'əchone'. 8 Na' leczə nyojən' nan: "Banombia'acho dižə' de'en chaclen chio'o. Choncho xbab chei na' cho'echo dižə' can' nan." Na' lennə' dižə' de'en chzejni'ito' beṇə' par niç so'onlilaže'e Cristən'. 9 Quingan' cheyalə' goncho par niç Diozən' yebeje' chio'o xni'a de'e malən'. Cheyalə' güe'echo dižə' len beṇə' yoblə par niç yesə'ənezene' de que chonlilažə'əcho Xancho Jeso'osən', na' leczə cheyalə' šejle'echo do yičj do lažə'əcho de que Dioz nan' bolis bosbane' Jeso'osən' ladjo beṇə' guat ca'. 10 Diozən' ne' de que naccho beṇə' güen laogüe'enə' šə chejle'echo do yičj do lažə'əcho de que cuine'enə' bolis bosbane' Jeso'osən' ladjo beṇə' guat ca'. Na' šə cho'echo dižə' len beṇə' yoblə par niç yesə'ənezene' de que bachonlilažə'əcho Xancho Jeso'osən', nachən' Diozən' yebeje' chio'o xni'a de'e malən'.

11 Xtižə' Diozən' de'en nyojən' nan: "Notə'ətezə beṇə' chso'onlilažə' Diozən' bitobi zto' sa'aquene' che de'en chso'onlilaže'ene'." 12 Chio'o beṇə' Izrael na' chio'o cui naccho beṇə' Izrael, tozəczə can' choṇ Diozən' len yoguə'əcho, la' Xancho Jeso'osən' naque' Xan yoguə'əlol beṇə'. Le' lechguale cheyašə' cheži'ilaže'e yoguə'əcho con šə chṇabcho gaquəlene' chio'o. 13 Can' na Xtižə' Diozən' de'en nyojən': "Notə'ətezə beṇə' yesə'əṇab goclen laogua' nada' naca' Xanle, guaquəlencza' lega'aque'." 14 Pero çnacxa so'on beṇə' yesə'əṇabe' goclen laogüe'enə' šə bito chso'onlilaže'ene'? Na' çnacxa so'one'en so'onlilaže'e le' šə cuinə' se'enene' xtiže'enə'? Na' çnacxa gaquə əse'enene' xtiže'e na'anə' šə cui zo beṇə' güe' xtiže'enə' len lega'aque'? 15 Çnacxa so'on beṇə' yesə'əyixjui'e dižə'anə' šə bito zo no chselə' lega'aque' par yesə'əyixjui'en? Can' nyojczə Xtižə' Diozən' nan: "Chebeichgüeicho len beṇə' chesə'əyixjui'e guac socho binlo len Diozən', chesə'əyixjui'e dižə' güen dižə' cobə che'enə'."

16 Pero la'anə'əczə catə' chse'ene beṇə' dižə' güen dižə' cobə

che Diozən', caguə yogue'e choso'ozenague' chei. De'e Isaiazən' gwne': "Xana' casi notono no choso'ozenag dižə' de'en chyixjue'eto'onə'." 17 Cheyalə' əse'ene beṇə' dižə' güen dižə' cobə de'en gwzejni'in lega'aque' che Cristən' par so'onlilaže'ene'.

18 Pero chṇaba': ꞥacabi ne'e se'ene beṇə' Izrael ca' dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Cristən'? Baç gwse'enene'en. Baç chac can' nyoj Xtižə' Diozən' nan:

Doxenlə yežlyon' baç gosə' gwlaļə dižə'anə'.

Zbi'izcan yežlyon' babselə' Diozən' xtiže'enə'.

19 Na' chṇaba' de'e yoblə: ꞥacui gwse'ejni'i beṇə' Izrael ca' dižə' de'en chzejni'in che Crist na'anə'? Zse'ejni'iczene'en. De'e Moisezən' gwdixjui'e can' gwna Diozən', gwne':

Nada' Dioz gona' güen len beṇə' ca' cui zjənaquə nasyon chia'.

De'e na'anə' gue'ile lega'aque'.

Na' gona' güen len beṇə' ža' nasyon ca' beṇə' cui bi chse'ejni'i, na' de'e na'anə' əža'ale.

20 Na' de'e profet Isaiazən' bito bžebe' gwdixjui'e can' gwna Diozən':

Beṇə' cui besyə'əyilj nada', bedəsyə'ədi'e nada'.

Na' beṇə' cui gosə'əṇab nada', na' bena' par niç gwso'ombi'e nada'.

21 Na' de'e profet Isaiazən' leczə gwdixjui'e can' gwna Diozən' che beṇə' Izrael ca', gwne': "Do tyempte chaxa' beṇə' ca' cui choso'ozenag chia' par niç yoso'ozenague'. Beṇə' žod beṇə' godenag zjənaquəga'aque' len xtiža'anə'."

11

Diozən' bito bechojlaže'e beṇə' Izrael ca'

1 Bito cheyalə' goncho xbab de que Diozən' bechojlaže'e chio'o naccho dia che Izraelən'. Leczə beṇə' Izrael nada', za'a lao dia che de'e Abraam, naca' xi'in xesoa de'e Benjamin. 2 Bito bechojlaže' Diozən' chio'o naccho dia che Izraelən', chio'on gwleje' gwlaļte par naccho nasyon che'enə'. Legon xbab can' nyojən le'e libr Xtižə' Diozən' can' ben Liazən' orasyonṇə' laogüe'enə' cana', gwne' contr beṇə' Izrael gwlaž che', gwne': 3 "Bagwso'ot beṇə' Izrael quinga profet chio' ca' Xana'. Bagosə'əgo'on'i'ane'e mes de yej chio' gan' cheyalə' əso'elaogüe'e le'. Yetoga nada' zoa' na' leczə chse'ene'ene' so'ote' nada'." 4 Pero Diozən' boži'en gože'ene': "Ne'e nitə' gaža mil beṇə' bagwleja' par zjənaque' lažə' na'anə' beṇə' cuinə' yesə'əzo xibe' to lao lgua'a lsaquə' de'en chse'ejni'alažə' beṇə' de'en nzi' Baal." 5 Leczə can' naquən xte ža neža, la'anə'əczə bito naccho beṇə' zan, pero Diozən' bagwleje' chio'o par cho'ela'ochone' chedə' nži'ilaže'e chio'onə'. 6 Diozən' gwleje' chio'o par cho'ela'ochone' chedə' chebeine' chaclene' chio'o.

Gwleje' chio'o caguə por ni che bichlə de'e güen de'en benchonə'. Žalə' Diozən' gwleje' chio'o laogüe bencho de'e güen, bito naquən con to goclenzə de'en gwleje' chio'o.

⁷ Ca naquə beṇə' Izrael gwlaž chia' ca', zane' bito besə'əželene' naclən' so'one' par ničh Diozən' yebeine' lega'aque'. Pero chio'o chonlilažə'əcho Diozən', cuine'enə' gwleje' chio'o par cho'ela'ochone' na' chebeine' chio'o, la'anə'əczə beṇə' Izrael ca' yela' bito gwse'ejni'ine' bi'in chene'e Diozən'. ⁸ Chac čhega'aque' canə' nyoj Xtižə' Diozən' nan: "Diozən' bene' par ničh zjənaque' ca beṇə' cuiczə zjənanə' cuiczə zjəntei. Na' xte ža neža gwxaquə'əlebəga'aque' ca beṇə' cui chəsə'əle'i len jlaoga'aque' na' ca beṇə' ncuež nagga'aque'." ⁹ Leczə bzoj de'e Dabin' gwne':

Gaquəšga yoguə' de'en chəsyə'əbeine'enə' ca to ga gaon
lega'aque'

na' ca to ga žjəsə'əxope' na' ca to ga sa'acšgue' castigw.

¹⁰ Yesə'əchlošga yichjla'ažda'oga'aque'enə',

na' yedote yesə'əzaquə'əzi'išgue' can' chzaquə'əzi' beṇə' nlegw
cože'enə' no'e yoa' zi'i.

*Diozən' babene' par ničh balə beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael
chso'onlilaže'ene'*

¹¹ Ca naquə bagwyo'o yejən' ni'a beṇə' Izrael ca', bito cheyalə' goncho xbab de que leczə gosə'əbiče'enə'. Pero ca de'en cui boso'ozenague' che Diozən', goc ca' par ničh lenczə le'e cui nacle beṇə' Izrael yechojle xni'a de'e malən' con le'e chonlilažə'əlene'. Na' leczə goc ca' par ničh beṇə' ca' cuinə' so'onlilažə' Diozən', beṇə' gwsa'aljə lao dia che Izraelən', yesə'əzelaže'e gon Diozən' len lega'aque' can' bachone' len le'e cui nacle beṇə' Izrael, le'e chonlilažə'əlene'. ¹² Na' ca de'en cui boso'ozenag beṇə' Izrael ca', goc ca' par ničh yeziquə'əchlə beṇə' ža' yežlyon' nite'e mbalaz šə so'onlilaže'e Diozən'. Na' ca de'en cuich chon Diozən' cuent che zan beṇə' Izrael ca' de que zjənaque' nasyon che'enə', goc ca' par ničh le'e cui nacle beṇə' Izrael zole mbalaz, le'e chonlilažə'əle Diozən'. Naquəchxa de'e mban' gaquə catə' yoguə'əlołte beṇə' Izrael ca' so'one' ca yebei Diozən' lega'aque' de'e yoblə.

¹³ Le'e cui nacle beṇə' Izrael, che'enda' ənezele de que nada' naca' apostol che Diozən' na' bsele'e nada' cho'a xtiže'enə' entr le'e cui nacle beṇə' Izrael. Chona' xte ga zelao saquə'əda' par ničh zan le'e cui nacle beṇə' Izrael gonlilažə'əle Diozən'.

¹⁴ Chona'an par ničh leczə yeziquə'əchlə beṇə' Izrael gwlaž chia' ca' yesə'əzelaže'e gon Diozən' len lega'aque' can' chone' len le'e cui nacle beṇə' Izrael, na' con yoguə' no so'onlilažə' le', yebeje' lega'aque' xni'a de'e malən'. ¹⁵ Diozən' babnite'e zan beṇə' Izrael ca' ca'alə, na' laogüe de'en babnite'e lega'aque'

ca'alə babozoe' zan le'e cui nacle beṇə Izrael binlo len le'. Pero na' gwžin ža catə' gon Diozən' ca yesə'əbiguə' beṇə' Izrael ca' len le' de'e yoblə. Na' lechguale de'e mban' gaquə catə' baben Diozən' ca besyə'əbigue'e de'e yoblə len le'. ¹⁶ Nezecho de costombr che chio'o beṇə' Izrael catə' choncho yetxtil chnežjwcho Diozən' to blol dao' cuazin', na' zejen de que dolol cuazi nan' naquən' che'. Can' naquən len chio'o beṇə' Izrael. Balcho banon Diozən' chio'o cuent ca xi'ine', pero na' chene'ene' de que yoguə'əcho gaccho xi'ine'. Na' catə' nacho de que to lo yag naquən che Diozən', leczə che' xoze'e ca'.

¹⁷ Chio'o beṇə' Izrael gwxaquə'əlebecho ca xozə' yag olibən' de'en naquə güen. Na' Diozən' bnite'e balcho ca'alə. Na' de'en bene' ca' gwxaquə'əleben ca de'en chon to beṇə' catə' chchogue' xozə' yaguən'. Na' yoguə' le'e cui nacle beṇə' Izrael gwxaquə'əlebele ca xozə' yag olibo de'en ze yixə', na' bene' le'e ca to yag de'e chone' injert, bozoe' le'e lao yag güennə'. Na' loin' noxə'an le'e na' leczə noxə'an xoze'e ca' yelə', na' xniže'in chguazə'an le'e na' chguazə'aten xoze'e ca' yelə'. ¹⁸ Bito gaquele de que naquəchle beṇə' güen cle ca beṇə' Izrael ca', beṇə' ca' gwxaquə'əlebəga'aque' ca xozə' yag de'en gwchoguən'. Caguə le'e chnežjwle yelə' mban che lo yag na'anə', sino que lo yag na'alən' chonən le'e yelə' mbannə'.

¹⁹ Le'e cui nacle beṇə' Izrael de repent nale: "Gwchogue' xozə' yaguən' par ničh bene' neto' injert." ²⁰ Na' de'e liczə can' nalenə'. Na' laogüe de'e cui gwso'onlilažə' beṇə' Izrael ca' Dioz nan', bene' len lega'aque' ca xozə' yag de'en bagwchogue'enə'. Na' babozoe' le'e lgua'a lega'aque' laogüe de'en chonlilažə'əle Cristən'. De'e nan' ža, bito gonle xbab de que Diozən' chebeichene' le'e cle ca beṇə' Izrael ca', sino leso legon xbab par sotezə sole gonlilažə'əlene'. ²¹ Diozən' bito gwzi'ixene' che beṇə' ca' chsaquə'əlebene' ca xozə' yaguən' de'en zjənaquə doalje, na' leczə bito si'ixene' che le'e šə bito sotezə sole gonlilažə'əlene'. ²² Legonšc xbab chele can' nzi'ilažə' Diozən' beṇə' chso'onlilažə' le', na' can' chbejyichje' beṇə' cui chso'onlilaže'ene'. Diozən' gwlejyichje' beṇə' Izrael ca' besə'əxopə cui gwso'onlilaže'ene', na' nzi'ilaže'e le'e cui nacle beṇə' Izrael laogüe de'en chonlilažə'əlene'. Pero šə cui sotezə sole gonlilažə'əlene', leczə cuejyichje' le'e. ²³ Na' de'e yoblə Diozən' yozoe' beṇə' Izrael ca' na' yeyone' lega'aque' injertar lao xozə' yaguən' šə so'onlilaže'e Cristən'. Diozən' nape' yelə' guac par gone' ca' len lega'aque'. ²⁴ Le'e nacle ca xožə' yag olibo de'e ze yixə', na' gwchog Diozən' le'e, na' bene' le'e injertar bozoe' le'e lao xozə' yag olibo güennə'. Bezole gocle injertar lao xozə' yag olibo güennə', len caguə nacle xoze'e doaljen'. Nezecho leczə gwžin ža catə' yeyon Diozən' injertar de'e yoblə

xozə' yag olibo de'e ca' zjənaquə xoze'e doalje.

Gwžin žayebej Diozən' yoguə' beṇə' Izrael ca' xni'a de'e malən'

²⁵ Beṇə' bišə', che'enda' ənezele de'e nga de'e cui no gwneze antslə par niçh cui gaquele de que yelə' beṇə' sin' çhelen' nži'ilažə' Diozən' le'e. Balə beṇə' Izrael ca' zjənaque' beṇə' yichj žod, bito chse'ejni'ine' bi'in chene'e Diozən'. Na' nic se'ejni'iczene'en xte que catə'ach əžin ža baçh de yelə' mban zejlicane che beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael, con yoguə' beṇə' ca' əgwnežjo Diozən' yelə' mban çhega'aque'. ²⁶ Nach yoguə' beṇə' Izrael ca' yebej Diozən' lega'aque' xni'a de'e malən' can' nyojczə Xtiže'enə', nan:

To beṇə' syoda Sion yebje' beṇə' xni'a de'e malən'.

Na' yelə' güen de'e mal che xi'in dia che de'e Jacobən', le' yeque'en.

²⁷ Na' de'e ngan' chona' lyebe gona' len xi'in dia che de'e Jacobən',

yeca'a de'e mal çhega'aque'enə' de'en chso'one'enə'.

²⁸ Can' naquən. De'en chso'on beṇə' Izrael ca' contr Diozən', bito chse'ejle'e che dižə' güen dižə' cobə che'enə', de'e na'anə' Diozən' gwleje' le'e cui nacle beṇə' Izrael par gone' le'e cuent len nasyon che'enə'. Pero Diozən' chaquene' çhega'aque' laogüe de'en gwleje' de'e xaxta'oga'aque'enə' par gwsa'aque' nasyon che'. ²⁹ Na' Diozən' bito cheyene' che de'e ca' chnežjue' beṇə'çən', na' nic cheyene' che beṇə' ca' mbeje' par zjənaque' nasyon che'enə'. ³⁰ Ca naquə le'e, antslə bito bzenagle che Diozən', pero na'a ža bachzenagle che' na' bacheyašə' cheži'ilaže'e le'e laogüe de'en cui bosozenag beṇə' Izrael ca' che'. ³¹ Diozən' cheyašə' cheži'ilaže'e le'e laogüe de'en cui choso'ozenag beṇə' Izrael ca'. Pero gwžin ža catə' leczə yeyašə' yeži'ilaže'e beṇə' Izrael ca' de'e yoblə. ³² Diozən' gwlejyichje' yoguə' beṇə'çən' par niçh cui bosozenague' che'. Bene' ca' par niçh leczə yeyašə' yeži'ilaže'e yoguə'əlolga'aque'.

³³ Lechguale beṇə' sin' Diozən'. Nezene' yoguə'əlol. Bito gaquə ənezecho de'en nžie' bia' gaquə. Bito gaquə šejni'iyane'echo de'en chone'enə'. ³⁴ Nyoj Xtiže'enə' nan: "Bito gaquə ənezecho yoguə' xbab che Xancho Diozən'. Bito bi de de'e əgwsed əgwlo'ichone' chio'o." ³⁵ Na' nan: "Bito gaquə goncho byen çhixjw Xancho Diozən' šə biclə de'e babe'echone'." ³⁶ Diozən' bene' yoguə'əlol, bene' bia chsa'aš, bene' beṇə'çh, na' yeziquə'əchlə de'e zjəde. Diozən' chgüia chye' yoguə'əlol, chgüia chye' beṇə'çən' na' bia chsa'aš na' yoguə' cuantzə de'e zjəde. Len' bene' beṇə'çh na' yeziquə'əchlə de'e zjəde par niçh si'e yelə' bala'aṇ. Ledoye'ela'oche' zejlicane. Can' gonšgaccho.

12

Cheyalə' gon cuincho lažə' na' Diozən'

¹ Beṇə' bišə', bacheyašə' cheži'ilažə' Diozən' chio'o. De'e na'anə' chṇeyoida' le'e legon cuerp chelen' lažə' na' Diozən' na'a mbanle. Le'e gü'e'en ca to regal. Cheyalə' gaccho beṇə' la'aždao' xi'ilažə' par niḥ gon cuincho lažə' na' Diozən' chedə' can' cho'olaže'e. Šə choncho ca', do yichj do lažə'achon' cho'ela'ochone'. ² Bito goncho can' chso'on beṇə' ca' cui zjanombia' Diozən'. Cheyalə' gü'e'echo latjə par niḥ Diozən' gwšə'e' xbab chechon', par niḥ ənezecho bi'in chene'ene'. Diozən' chene'ene' goncho de'en naquə de'e güen na' con yoguə' de'en cho'olaže'e.

³ Diozən' bano'e chia' naca' apostol na' de'e na'anə' zaquə'an əṇia' naquən' cheyalə' goncho. Bito cheyalə' gon cuincho xen, sino que syempr goncho xbab de que no'e che to tocho chonlilažə'achone' bi xšine'enə' goncho na' bito gaquə goncho xšine'enə' žalə' le' cui chaclene' chio'o. ⁴ Zan part nsa' cuerp chechon'. Pero to to partən' caguə tozə žin de'e chso'onən. ⁵ Leczə can' naquən len chio'o. Beṇə' zannə' naccho chonlilažə'acho Cristən', pero yoguə'acho ngodə'acho txen len le' na' gwxaquə'əlebecho ca tozə cuerp.

⁶ Diozən' lao yelə' chaclen chen' len chio'o, no'e checho de que gwde gwdele de'e gaquə gon to tocho. Šə bałcho chac chixjue'echo bi de'en bagwna Diozən' chio'o cheyalə' chixjue'echon segon can' bano'e' Diozən' checho laogüe de'en chonlilažə'achone'. ⁷ Šə Diozən' bano'e checho gaquəlencho beṇə', cheyalə' gaquəlenchone' do yichj do lažə'acho. Na' šə Diozən' bano'e checho əgwšed əgwlo'icho beṇə', cheyalə' əgwšed əgwlo'iga'aquechone' binlo. ⁸ Šə Diozən' bano'e checho əṇeyoicho beṇə' yoblə par so'one' de'e güen, cheyalə' sotezə socho əṇeyoiga'aquechone'. Na' šə' bano'e checho bi de'e əgwnežjwcho beṇə' yoblə, cheyalə' gwnežjwchon do yichj do lažə'acho. Šə bano'e checho gaccho beṇə' blao par əggüia əgwye ljuežj chio'o cho'ela'ochone', cheyalə' cue' yichjcho par əggüia əgwye'ga'acchone' can' chene'e Diozən'. Šə no'e Diozən' checho yeyašə' yeži'ilažə'acho beṇə' yoblə, cheyalə' yebeicho na' yeyašə' yeži'ilažə'achone'.

Can' cheyalə' gon notə'atezcho chonlilažə'acho Cristən'

⁹ Cheyalə' gaque che ljuežjcho do yichj do lažə'acho. Na' cheyalə' cuejyichjcho de'e malən' na' gue'ichon, par niḥ ca' zejli goncho de'e güennə' ¹⁰ Can' cheyalə' gaquecho che bišə' goljcho, ca'aczən' cheyalə' gaque che ljuežjcho. Cheyalə' gapəchcho respet beṇə' ljuežjcho clezə ca cuincho.

11 Bito gaccho beṇə' xagüed. Do yiḥj do lažə'əcho goncho bitə'ətezə de'en goncho, con yoguə' de'en chene'e Xancho Diozən' goncho.

12 Na' cheyalə' yebeicho čhedə' nezecho soch Diozən' gone' güen len chio'o. Leczə cheyalə' co'o gwčhejlažə'əcho catə' chy' chzaquə'əcho. Na' leczə cheyalə' gontezə goncho orasyon do tyempe.

13 Cheyalə' gaquəlencho šə bi de'e chesə'əyažje beṇə' ljuežjcho beṇə' ca' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə'. Na' cheyalə' yeyaše'echo beṇə' zitə'.

14 Cheyalə' nabcho gaquə de'e šao' de'e güen che beṇə' choso'oči' choso'osaguə' chio'o. Cheyalə' nabcho gaquə de'e güen čhega'aque', caguə de'e mal.

15 Cheyalə' yebeicho txen len beṇə' chəsyə'əbei. Cheyalə' cuežcho len beṇə' chəsə'əbež.

16 Yoguə'əcho cheyalə' goncho tozə xbab čhecho. Bito ga'alazə'əcho. Cheyalə' yolgüižcho beṇə' yašə' beṇə' cui bi chac, na' bito gon cuincho beṇə' sin'.

17 Šə bi de'e mal chon beṇə' len chio'o, bito əṇacho leczə de'e mal yoži'ichon len le'. Cheyalə' cue' yiḥjcho par niḥ goncho de'e güen, par niḥ yesə'əna yeziquə'əchlə beṇə' de que le naquəczə güen de'en chonchonə'. 18 Cheyalə' goncho xte ga zelaosaguə'əcho par niḥ ca' socho binlo len yoguə'əlol beṇə'. 19 Beṇə' bišə' dao', cheyalə' əgwzej əgwdecho ca'alə bitə'əzə de'en chso'one beṇə' chio'o. Gwyeczə Diozən' nac gone' len beṇə' ca' chči' chsaquə' chio'o. Xtiže'enə' nyojən nan: "Quinga na Xancho Diozən': Nadan' co'olažə'ane' na' nadan' gona'ane' castigw." 20 Na' leczə nan: "Šə beṇə' contr čhechonə' chbil chdone', cheyalə' güe'echone' de'e ye'ej de'e gaogüe'. Šə goncho güen len le' de repent lechgualə yeyejene' che de'e malən' chone' len chio'o." 21 Catə' chso'on beṇə' de'e malən' len chio'o, bito güe'echo latjə ṇabia' de'e malən' chio'o par yoži'icho de'e mal len lega'aque'. Yoži'icho de'e güennə' len lega'aque' par niḥ yesyə'əyėjene' che de'e malən' chso'one'.

13

1 To tocho cheyalə' əgwzenagcho che jostis ca' beṇə' ca' chəsə'ənabia', čhedə' Dioz nan' nite'e yoguə'əlolga'aque' par niḥ chəsə'ənabi'e. 2 Šə bito chzenagcho che jostis ca', choncho contr de'en nžia Diozən' bia' goncho. Na' šə bito chzenagcho čhega'aque', chyiljzə xtolə'əchon' par gaccho castigw. 3 Ca naquə jostis ca' beṇə' ca' chəsə'ənabia', bito cheyalə' žebga'acchone' šə choncho de'e güen, pero beṇə' ca' chso'on de'e mal, lega'aquen' cheyalə' yesə'əžebe' jostis ca'. Šə chene'echo socho sin cui žebcho jostis ca', cheyalə' goncho de'e güen par niḥ

ca' yesə'əna jostis ca' de que de'e güennə' choncho. ⁴ Jostis ca' chso'one' xšin Diozən' par nič socho güen. Pero šə choncho de'e mal, cheyalə' žebga'acchone'. Caguə con zjəndolə'alizene' yelə' chnabia' na'anə', par so'one' castigon' zjəndole'ene'en, čhedə' Diozən' banežjue'en ca xšin beņə' jostis ca' chso'one' castigw beņə' ca' chso'on de'e malən'. ⁵ De'e nan' cheyalə' əgwzenagcho čhe jostis ca' par nič cui si'icho castigw, na' leczə par nič gacbe'icho lo'o yičjla'ažda'ochon' de que de'e güennə' choncho. ⁶ Na' leczə de'e na'anə' cheyalə' čhixjwcho no čhe bien na' goncho no žinlao'. Con yoguə' de'e yoso'ochixjue' chio'o na' šə bi de'e yoso'ogone' chio'o, cheyalə' gwzenagcho čhega'aque' čhedə' Dioz nan' chone' mendad goncho ca'.

⁷ Čhixjwcho šə bi chalə'əcho čhe beņə'. Šə chalə'əcho gwzon čhe beņə', yogo'ochon. Šə chalə'əcho čhe bien, čhixjwchon. Šə chalə'əcho čhe impuest, čhixjwchon. Na' gapcho respet beņə' cheyalə' ədap respet. Na' güe'ela'ochon beņə' cheyalə' əye'elao'. ⁸ Ni to cui no galə'əcho čhei sin cui čhixjwchon. Na' de'en naquə de'e žialao goncho, gaquecho čhe sa'aljuežjcho tocho yetocho. Na' šə bachaque čhe sa'aljuežjchon', bachonczocho can' non lei čhe Diozən' mendad goncho. ⁹ Lein' nan: "Bito co'o xtole na' bito cuejyichjle be'en čhele o no'ol čhele par solenle beņə' yoblə, bito gotle beņə', bito cuanle, bito gacle testigw fals, bito selažə'əle bitə'ətezə de'e de čhe beņə'." Na' dech de'en na' lein', pero na' šə choncho can' nyojən nan: "Legaque čhe sa'aljuežjle catg chaque čhe cuinle", leczə chonczocho complir yoguə' de'e ca' yelə' de'en nanə'. ¹⁰ Bazoczcho choncho cuaselol can' na' lein' šə chaquecho čhe yeziquə'əchlə beņə'. Čhedə' šə chaquecho čhega'aque' bitobi de'e mal goncho contr lega'aque'.

¹¹ Catə'an gwzoloa benlilažə'əcho Cristən' gwnezecho gwžin ža yide' de'e yoblə. Na' na'a bazon bəozə əžin ža əžin orən' yide'. De'e na'anə' bitoch cheyalə' gaccho ca beņə' chtas, beņə' cui bi xbab chon. ¹² Na' ca naquən' bazon əžin ža par yide'enə', cheyalə' cuejyichjcho cuich goncho de'e malən' de'en bencho catə'an ne'e nčhol lo'o yičjla'ažda'ochon'. Na' na'a bagwyo'o be'eni' čhe Diozən' lo'o yičjla'ažda'ochon' cheyalə' goncho de'e güen. ¹³ Le'e do gonch can' cheyalə' goncho na'a bayo'o be'eni' čhe'enə' lo'o yičjla'ažda'ochon'. Bito cheyalə' lencho lni gan' chac scandl, na' bito cheyalə' gaccho beņə' güe'e zo, na' beņə' zargat, na' beņə' ggo'o xtoi. Na' leczə bito cheyalə' tiləlen ljuēžjcho, na' bito gue'icho beņə'. ¹⁴ Cheyalə' gon cuincho lažə' na' Xancho Jesocristən' par nič gaquə yičjla'ažda'ochon' can' naquə yičjla'ažda'ogüe'enə', na' bito goncho can' chene'e la'ažda'omalchon' goncho.

14

Bito cheyalə' anacho che ljuežjcho de que de'e malən' chso'one'

1 Šə to beṇə' bachonlilaže'e Cristən' nechacžejlaže'e na' bito ne'e šejni'ine' naquən cheyalə' gone', legwlene' par gaque' txen len le'e. Pero can' naquə xbab che'enə', bito cheyalə' gaquəyožlene'. 2 Zo beṇə' chone' xbab de que bito nape' dolə' šə gaogüe' bitə'atezə yelə' guao. Pero zo beṇə' bito ne'e šejni'ine' šə guaquə gaogüe' bitə'atezə yelə' guao sin cui gape' dolə', na' de'e na'anə' šə chaogüe' porzə yixə' cuan. 3 Ben' chao bitə'atezə yelə' guao bito cheyalə' gue'ine' ben' cui chao bitə'atezə yelə' guao. Na' ben' cui chao bitə'atezə yelə' guao bito cheyalə' ane' che ben' che'ej chao bitə'atezə de que malən' chone' che'ej chaoteze'. Nezecho de que Dioz nan' banone' chopte' ca xi'ine'. 4 ¿Noxa naquə chio'o na'anə' par əgwlažə' checho šə nac chon ben' bagwcua' Diozən' ca xi'ine'? Dioz nan' naque' Xan xi'ine' ca' na' le'enə' nezene' che to tocho šə choncho güen o šə choncho mal. Na' Xancho Cristən' gone' ca šejczcho goncho de'e güen chedə' nape' yelə' guac par gone' ca'.

5 Nitə' beṇə' chso'one' xbab de que nchoj to ža xen na' de'e žialao lao yoguə' ža ca' yelə'. Pero na' leczə nitə' beṇə' chso'one' xbab de que tozəczə can' zjənaquə yoguə'ate ža ca'. To tocho cheyalə' socho do yichj do lažə'əcho gonlilažə'əcho de que choncho can' cheyalə' gonchonə'. 6 Beṇə' ca' chso'on xbab de que de ža de'e žialaoch cle ca ža ca' yelə' chso'one' xbabən' ca' par chso'elaogüe'e Xancho Cristən'. Na' beṇə' ca' chso'on xbab de que tozəczə can' zjənaquə yoguə'ate ža ca', leczə de'en chso'elaogüe'e Xancho Crist nan' chso'one' xbabən' ca'. Na' ben' chao bitə'atezə yelə' guao, chaogüe'en par cho'elaogüe'e Xancho Cristən', chedə' leczə yelə' choxcwlen che Dioz nan' cho'e. Na' ben' cui chao bitə'atezə yelə' guao leczə par cho'elaogüe'e Xancho Crist na'anə' cui chaogüe'en chedə' leczə chnežjue' yelə' choxcwlen che Diozən'.

7 Ni to chio'o cui zocho par ničh goncho con de'e bia'azəlažə'əcho. Na' ni to chio'o cui gatcho šə tant chene'echo gatcho. 8 Lao zocho mbancho, zocho par goncho can' chene'e Xancho Cristən'. Na' gatcho catə'an ane' gatcho. Can' naquən gatcho o mbancho, naquəczcho lao na' Xancho na'anə'. 9 Par nan' got Cristən' na' beyas bebane' de'e yoblə ladjo beṇə' guat ca' par ničh ca' naque' Xan beṇə' zjəmban na' Xan beṇə' bagwsa'at.

10 Pero bito cheyalə' anacho de que beṇə' bišə'əcho ca' zjənapə' dolə' šə por ni che de'en cui chso'one' can' choncho na'azən'. Na' leczə bito cheyalə' gue'icho beṇə' bišə'əcho ca'. Yoguə'əcho techo lao Cristən' par əchogbi'en checho šə de xtolə'əcho o šə cui bi de. 11 Nyojczə gan' na Xancho Diozən' ne':

De'e li nada' naca' Dioz zoa' mbana',
na' de'e na'anə' yoguə' beṇə' desə'əzo xibe' laogua'anə'
na' yogue'e əso'elaogüe'e nada'.

12 Can' naquən, yoguə'əchon' əgwdecho cuent lao Diozən' šə
biquə' de'e babencho lao bguancho.

Bito goncho ca yesə'əxopə beṇə' yoblə so'one' de'e mal

13 Na' bito cheyalə' əṇacho che ni to beṇə' bišə'əcho ca' de
que zjənapə' dolə' šə por ni chezə cui chso'one' can' chon-
cho na'anə' əṇacho chega'aque' ca'. Pero chio'o cheyalə'
cuejyichjcho cuich goncho bichlə de'en choncho šə chonən
par niḥ beṇə' bišə'əcho ca' chsa'aczejlaže'e o chesə'əxopə'
chso'one' de'e malən'. 14 Bitobi yelə' guao de de'e chonən
manch yichjla'ažda'ochon', nada' nezda' chedə' ngoda'a txen
len Xancho Jeso'osən'. Pero šə to beṇə' chone' xbab de que
de yelə' guao de'e chonən manch yichjla'ažda'ochon', par len'
naquən mal šə gaogüe'en. 15 Šə por ni che bi yelə' guao de'en
chaochonə' chaque beṇə' bišə'əchonə' tolə, bitoch cheyalə'
gaochon, chedə' por ni che beṇə' bisə'əcho na'anə' Cristən'
bnežjw cuine' gwso'ot beṇə' le'. De'e na'anə' cheyalə' gaquecho
che' na' bito goncho ca cuejyichje' cuich gonlilaže'e Cristən' na'
cuiayi'e. 16 Šə choncho to de'e chaquecho naquən güen par
chio'o pero par beṇə' bišə'əcho ca' naquən mal, bito gonchon
par niḥ cui yesə'əne' choncho de'e mal. 17 Šə bazochi chn-
abia' Diozən' chio'o, de'en che'ej chaochon' bito naquən de'e
žialao xen. De'e naquə de'e žialao xen šejcho licha, socho binlo
len beṇə' yoblə na' gon Spirit che Diozən' ca socho mbalaz.
18 Ben' zda licha, na' zoe' mbalaz, na' zoe' binlo len beṇə' yez-
iquə'əchlə, bena'anə' cho'elao' Cristən', na' Diozən' chebeine'
le', na' yeziquə'əchlə beṇə' leczə chəsə'əne' de'e güennə' chone'.

19 De'e na'anə' cheyalə' goncho ca socho binlo tocho
yetocho, na' leczə ca' gaquəlen ljuežjcho par niḥ ca'
gonlilažə'əchcho Diozən'. 20 Diozən' babebeje' ljuežj chio'o
chonlilažə'əchone' xni'a de'e malən' par niḥ so'one' de'e
güen. Na' bito cheyalə' goncho par niḥ so'one' de'e malən'.
De'e na'anə' šə por ni che de'en chaocho to de'en chaocho
na'azən' gonən par niḥ beṇə' bišə'əchon' gone' de'e malən',
bitoch cheyalə' gaochon. Bito bi yelə' guao de de'e chonən
manch yichjla'ažda'ochon'. Pero malən' choncho šə chaocho
de'en chon par niḥ beṇə' bišə'əchonə' gone' de'e malən'.
21 Nca'alə xnezen' cuich gaocho belə'anə' na' niquəch ye'ejcho
binon', na' nic goncho bichlə de'en choncho šə chonən par
niḥ beṇə' bišə'əchonə' gaquəžejlaže'e o əxopə' gone' de'e
mal o cui gwzenague' che Diozən'. 22 Šə choncho xbab de
que bito naquən dolə' ca de'en choncho bitə'ətezə de'en

choncho, chopzcho lencho Dioz nan' nezecho. Bito ye'echo beṇə' yoblə so'one' can' chaque chio'o güen goncho. Šə bito chaczejlažə'əcho che bitə'ətezə de'en choncho de que naquən güen, nachən' zocho mbalaz. ²³ De xtolə' ben' chao to yelə' guao šə chaczejlaže'e chaquene' de que bitolja cheyalə' gaogüe'ennə', chedə' bito chonlilaže'e de que de'e güennə' chone' chaogüe'en. De xtolə'əcho šə choncho bitə'ətezə de'en chaquecho bito cheyalə' goncho. Napcho dolə' chedə' cabi chonlilažə'əcho de que de'e güennə' choncho par chio'o.

15

Bito goncho porzə de'en əṇa chio'o

¹ Chio'o bachejni'išaogüe'echo na' banezecho naquən' cheyalə' goncho. De'e na'anə' cheyalə' gapcho yelə' chxenlažə' len beṇə' ca' chse'ejni'i latə'əlaszə. Bito cheyalə' goncho con porzə de'en əṇa chio'o. ² Cheyalə' goncho de'e güen de'e chsa'azlažə' sa'aljuežjcho, par niç ca' so'onlilažə'əche' Diozən'. ³ Goncho ca' chedə' ni Cristən' bito bene' con de'e gwyazlažə'əzə le'. Na' nyojczən de que Cristən' gože' Diozən': "Beṇə' contr chio' ca' tant chəsə'əže'e le', na' lena' boso'ožia boso'onite'e." ⁴ Na' Xtižə' Diozən' de'en boso'ozoj beṇə' cana' nyojən chzejni'in chio'o, par niç zotezcho chgo'o chchejlažə'əcho catə' de de'en chsaquə'əzi'icho. Na' Xtižə' Diozən' de'en nyojən leczə chtipəchən lažə'əcho. De'e na'anə' zocho lez gaquə güen checho de'en gon Diozən' len chio'o. ⁵ Diozən' chone' par zotezcho chgo'o chchejlažə'əcho bitə'ətezə de'en chac checho na' chtipe' lažə'əcho. Na' ṇa'a chṇaba' gone' par niç tozə ca gaquə yichjla'ažda'olen', chedə' can' chene'e Cristo Jeso'osən'. ⁶ Chṇaba' gone' ca' par niç tozə ca ṇale güe'ela'ole Diozən', Xa Xancho Jesocristən'.

Cristən' bene' par niç beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael gaquə əso'elaogüe'e Diozən'

⁷ Ca' ža, le'e so güen tole yetole can' ben Cristən' gwcue'e to tocho ca xi'ine'. Legon ca' par niç Diozən' si'e yelə' bala'an. ⁸ Echnia' le'e de que Cristo Jeso'osən' bide' par goclene' zgua'atec beṇə' Izrael ca'. Bedəyene' complir ca lyebe de'en ben Diozən' len xaxtao' chio'o beṇə' Izrael, par niç blo'e de que Diozən' cho'e dižə' li. ⁹ Na' leczə bidə Cristən' par niç beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael gaaquə əso'elaogüe'e Diozən' de'en cheyašə' cheži'ilažə' Diozən' lega'aque'. Chac can' nyoj Xtižə' Diozən' nan:

De'e nan' ža güe'elaogua'a le',

gołə' gan' ža' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael par güe'elaogua'a le'.

10 Na' yeto gan' nan:

Le'e cui nacle beṇə' Izrael, l̄eyeb̄ei txen len beṇə' Izrael ca',
beṇə' ca' gwleḷ Diozən' par zjənaque' ṇasyon ɕhe'.

11 Na' l̄eczə nan:

Yoguə' le'e cui nacle beṇə' Izrael, l̄egüe'elao' Xancho Diozən'.
Yoguə'əle cheyalə' güe'ela'olene'.

12 Na' l̄eczə de'en bzoj de'e profet Isaiazən' nan:

To beṇə' yidə ben' za' lao dia ɕhe de'e Isain'.

L̄e' ṇabi'e yoguə'əl̄ol beṇə'.

Na' balə beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael yesə'əbeze'
gaquəlen be'enə' za'anə' lega'aque'.

13 Diozən' chone' par niɕ ṇezecho zotezə zoe' chaclene'
chio'o. Na' gonšgue' par niɕ sole mbalaz juisy na' so
cuezle bin̄lo juisy len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen'
laogüe de'en chonlilažə'əle Cristən'. Na' šə bazole mbalaz
juisy na' bachzo chbezle bin̄lo juisy len xbab de'en yo'o lo'o
yichjla'ažda'olen', nachən' Spirit ɕhe Diozən' gonən par sotezə
sole yebeile de'en gaquəlench Diozən' le'e.

14 Beṇə' bišə', ṇezda' de que Diozən' babene' par niɕ na-
cle beṇə' güenchgua na' chejni'ichgüeile. Nezdə' chac choe'
ljuežjle consejw tole yetole. 15 Pero de'en gwleḷ Diozən' nada'
par gona' xšine'enə' cheyaxjda' chzoja' le'e clar ɕhe de'e ca'
banezczele par niɕ yosa'alažə'əga'aclen. 16 Gwleje' nada' par
niɕ chona' xšin Jesocristən' ladjo beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə'
Izrael. Na' cho'elenga'aca'ane' dižə' güen dižə' cobə ɕhe Diozən'
par niɕ Diozən' yebeine' lega'aque' catə' so'onlilaže'ene'. Na'
Spirit ɕhe'enə' gonən par niɕ əsa'aque' beṇə' la'aždao' xi'ilažə'
par niɕ Diozən' šo'olaže'e lega'aque'.

17 De'en ngoda'a txen len Cristo Jeso'osən' chebeida' cho'a
dižə' ɕhe xšin Diozən' de'en chona'. 18 Bito cheyaxjda' gua'a
dižə' ɕhe bi de'e baben beṇə' yoblə, sino cho'a dižə' ɕhe de'en
babən Cristən' ca' naquən' goclene' nada' chona' xšine'enə'.
L̄e' bene' par niɕ bia'a dižə' len beṇə' ca' cui zjənaquə
beṇə' Izrael, na' goclene' nada' bena' ca' par niɕ bale' ba-
choso'ozenague' ɕhe'. 19 Spirit ɕhe Diozən' goclenən nada'
len yelə' guac ɕheinə' par niɕ bena' miłagr na' bichlə de'e
zaquə' yesyə'əbane beṇə'. Goclenən nada' par niɕ babi'a dižə'
güen dižə' cobə de'e chzejni'in ɕhe Cristən' doxen, gwzolaoza'
Jerosalennə' bi'an, nach bežintia' gan' nzi' Ilirico. 20 Babena'
byen baji'a dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in ɕhe Cristən'
gan' ža' beṇə' cuiṇə' se'ene len. Bito gwyə'a ga bajse'eczə beṇə'
yoblə xtižə' Cristən'. 21 Can' nyojczə Xtižə' Diozən' nan:

Ca' naquə beṇə' ca' cui nonə' chixjue'i lega'aque' xtižə' Diozən',
lega'aque' yesə'ənezene'en.

Na' beṇə' ca' cuiṇə' se'enen, se'ejni'ine'en.

Pabən' bene' xbab šeje' Roman'

²² Ca' chaquən' ža, zan las catə'an go'onda' yida' gan' nitə'alen' bito goquə yida'. ²³ Cana'aten' zelaža'a yida', pero xte na'ach babeyož bena' de'en nžia' Diozən' bia' gona' latjə nga. ²⁴ Na' catə' ša'a Españan' cana' che'enda' tia' əgwlaŋa'a le'e. Mbalaz soa' yeyož əgwlaŋa'a le'e, nach gaquəlenle nada' par ša'a Españan'. ²⁵ Pero ŋa'a yeya'a Jerosalennə' žjəyesana' de'e chəsə'əyazje beŋə' ca' nitə'anə', beŋə' ca' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə'. ²⁶ Beŋə' Masedonia ca' na' beŋə' Acaya ca' gwsa'azlaže'e boso'otobe' mechən' par beŋə' yašə' prob ca' ža' entr beŋə' ca' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə' beŋə' nitə' Jerosalennə'. ²⁷ Na' de'en gwsa'azlaže'e boso'otobe' mechən' naquən to goclen de'e cheyalə' yesyə'əyontocze' len beŋə' Izrael ca'anə'. Caguə beŋə' Izrael lega'aque', pero bazjəlene' beŋə' Izrael ca' chəsə'əzi'e de'en chaclen yichjla'ažda'oga'aque'enə', na' de'e na'anə' cheyalə' sa'aclene' beŋə' Izrael ca' len de'en chəsə'əyazj chəsə'əchinene'. ²⁸ Catə' yeya'a Jerosalennə' žjəyenezjoga'aca'ane' mechən' de'en bdoəən', cana' tia' əgwlaŋa'a le'e catə'an ša'a Españanə'. ²⁹ Nada' ŋezda' catə' la'a gan' nitə'alen' na' güe'elencha' le'e dižə' güen dižə' cobə che Cristən', lechguəle mban' gon Diozən' len chio'o.

³⁰ Chaquecho che Xancho Jesocristən' na' Spirit che Diozən' chonən par nič gaque che ljuežjcho tocho yetocho. De'e na'anə' ža beŋə' bišə', chŋaba' goclen len le'e gacle nda' txen goncho orasyon lao Diozən' xte ga zelao saque'echo par nič gaquəlene' nda'. ³¹ Nabechone' gone' ca cui gaca' lao na' beŋə' Jodea ca', beŋə' ca' cui chso'onlilažə' Cristən', na' leczə ŋabcho par nič beŋə' Jerosalen ca' beŋə' ca' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə' so'olaže'e de'en güe'ega'aca'ane'enə'. ³² Can' goncho orasyonŋə', na' šə Diozən' güe'e latjə, nada' yebeida' yida' delaŋa'a le'e, na' gona' dezcanz gan' nitə'alenə'. ³³ Diozən' ben' chon par chzo chbezcho binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'ochon', gaquəlene' yoguə'əle. Ca'ašgacən' gaquə.

16*Pabən' chguape' diox beŋə' ca' nombi'e*

¹ Chŋeyoida' le'e legon txen len beŋə' zancho Febe catə'an le'e gan' zolenə'. Lene' nchoje' naque' comisyon che beŋə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Jesocristən' lao yež Sencrean'. ² Legon txen len le', chedə' can' cheyalə' gon chio'o naccho lažə' na' Diozən'. Can' chonlilažə'əcho Xancho Jesocristən' leczə can' chonlilažə' Feben' le'. Legaclene' šə bi de'e

chyažj chchinene', chedə' beṇə' zan bagoclene', na' leczə ca' bagoclene' nada'.

³ Legguap Prisilan' na' be'en che' Aquilan' diox. Lega'aque' bagwso'one' žin che Cristo Jeso'osən' txen len nada'.
⁴ Boso'osanlažə' cuinga'aque' sa'ate' par gwsa'aclene' nada' nič cui gwso'ot beṇə' nada'. Chselā'a yelə' choxcwlen chega'aque' can' gwso'one', na' leczə ca' yoguə' beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Diozən' ga yoblə leczə choso'osele'e yelə' choxcwlen chega'aque'.
⁵ Legguap diox beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag liž Prisilan' na' Aquilan' chso'elaogüe'e Diozən'. Leczə legguap diox Epeneton' be'enə' chacda' chei. Le' naque' beṇə' nech benlilaže'e Cristən' entr beṇə' Acaya ca'.
⁶ Legguap diox Marian', la' babenchgüe' žin par le'e.
⁷ Legguap diox beṇə' gwlaž chia' Andronico na' Jonias. Txen gotə'ato' ližya len lega'aque'. Na' lega'aque' zjənaque' beṇə' blao entr neto' apostol, na' lega'aque' byob gwso'onlilaže'e Cristən' ca nada'.

⁸ Legguap diox Ampliasən'. Chonlilaže'e Xancho Cristən', na' chacda' che'.
⁹ Legguap diox Orbano ben' chon txen len chio'o choncho xšin Cristo Jeso'osən', na' leczə ca' Estaquis be'enə' chacda' chei.
¹⁰ Legguap diox Apeles ben' bablo'echgua de que chonlilaže'e Cristən'. Leczə legguap diox beṇə' ca' nitə' liž Aristobolo.
¹¹ Legguap diox beṇə' gwlaž chia' Erodion, na' beṇə' nitə' liž Narsison' beṇə' chso'onlilažə' Xancho Cristən'.
¹² Legguap diox Trifena na' Trifosa beṇə' güen žin che Xanchon'. Na' leczə ca' legguap diox Persida be'enə' chacda' chei. Babenchgüe' xšin Xanchon'.
¹³ Legguap diox Rofo. Le' naque' beṇə' blao entr chio'o chonlilažə'əcho Xanchon'. Na' leczə legguap diox xne'enə' be'enə' leczə naquə ca' xna'a.
¹⁴ Legguap diox Asincrito, Flegonte, Ermas, Patrobas, Ermes na' len beṇə' bišə'əcho ca' nitə' len lega'aque'.
¹⁵ Legguap diox Filologo na' Jolia na' Nereo na' beṇə' zane', na' Olimpās, na' yoguə' beṇə' yeziquə'əchlə nitə' len lega'aque' beṇə' ca' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə'.

¹⁶ Na' catə' chežagle leyolguiž ljuežjle dižə' šao' par nič gacbia' de que chaque che ljuežjle. Na' beṇə' ca' nitə' nga na' len beṇə' ca' nitə' ga yoblə chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Cristən', yoguə'əga'aque' choso'oguape' le'e diox.

¹⁷ Chneyoida' le'e beṇə' bišə' par gaple cuidad len beṇə' ca' zjənaquə beṇə' gotil na' chso'one' par nič beṇə' yeziquə'əchlə chso'one' de'e mal. Beṇə' ca' chso'on ca' chso'one' contr de'en babsedcho che Diozən'. Na' bito gonle txen len lega'aque'.
¹⁸ Beṇə' ca' chso'on ca' bito choso'ozenague' che Xancho Jesocristən', con chso'one' de'e

bia'azəlažə'əga'aque'. Xochechgua chso'e dižə' choso'opeine' beṇə' ca' chse'ejle'edazə, na' choso'oḡoayague' lega'aque'.¹⁹ Yoguə' beṇə' zjəṇezene' de que le'e chzenagle che Diozən', na' de'e na'anə' chebeida'. Na' che'enda' sole cue' yichjle par gonle de'e güen caguə par gonle de'e mal. ²⁰ Na' Diozən' ben' chon par chzo chbezcho binlo leczə le' gone' par niç lgüegwzə əgwlej əgwšoşjle xtižə' gwxiye'enə'. Na' Xancho Jesocristən' sotezə soe' gaquəlenşgacze' le'e.

²¹ Temtio' ben' chonlen nada' žin chguape' le'e diox. Na' leczə ca' bišə' ljuežja' quinga choso'oguape' le'e diox, Losion', Jasonnə' na' Sosipaterən'.

²² Nada' Tersio chzoja' cart nga con can' na Pabən', leczə əchguapa' le'e diox, ca naquə le'e chonlilažə'əle Xanchon' can' chonlilaža'ane' nada'.

²³ Chguap Gayon' le'e diox. Nada' Pab zoa' liže'enə'. Na' leczə liže' na' chəsə'əžag beṇə' ca' chso'elao' Cristən'. Erasto ben' naquə tesorer che syodan' chguape' le'e diox, na' beṇə' bišə'əcho Cuarto.

²⁴ Chnaba' gaquəlen Xancho Jesocristən' yoguə'əlolle. Na' ca'aşgaczən' gaquə.

Cho'elaogüe'e Diozən'

²⁵⁻²⁷ Ledoye'ela'och Diozən' zejlicane, Dioz ben' naquə le'ezelaogüe beṇə' sin'. Len' nape' yelə' guac par chaclene' chio'o niç sotezə socho gonlilažə'əchone' na' chaclencze' can' na de'en əchyixjui'a che Jesocristən'. De'en əchyixjui'a na'anə' naquən to dižə' güen dižə' cobə de'en cui no gwneze dezd ža gwlasda'ote, pero na'a Diozən' bablo'ine'en chio'o. Diozən' babene' ca baṇezechon, babzejni'ine' chio'o bi zejen de'en boso'ozoj de'e profet ca'. Dioz ben' zo zejlicane bene' mendad par niç yoguə' chio'o beṇəch ənezecho dižə' güen dižə' cobə che Jesocristən' par əgwzenagcho che' na' gonlilažə'əcho Jesocristən'. Na' Jesocrist na'anə' gaquəlene' chio'o par güe'ela'och Diozən' zejlicane. Na' ca'aşgaczən' gaquə. *Pab*

Cart Nech De'en Bzoj San Pabən' Par Benə' Corinto Ca'

Pabən' chzoje' benə' ca' chso'elao' Cristən' Corinton'

¹⁻² Nada' Pab chzoja' le'e cart nga. Nezczele de que Diozən' gwleje' nada' par naca' apostol che Jesocristən', chedə' can' gwnalaže'e. Chzoja' cart nga par le'e bagwlej Diozən' nich chdopə chžagle cho'ela'ole Jesocristən' lao' syoda Corinton'. Nada' len benə' bišə'əcho Sostenesən' chguapto' le'e diox. Diozən' bagwleje' le'e can' gwleje' neto' par naccho lao ne'enə' laogüe de'en ngodə'əcho txen len Cristo Jeso'osən'. Chzoja' cart nga par yoguə'əloj benə' gatə'ətezə nite'e, benə' chso'on orasyon chso'olğüize' Xancho Jesocristən'. Naque' Xanga'aque' na' lecəə naque' Xancho. ³ Chnaba' lao Xacho Diozən' na' lao Xancho Jesocristən' əsa'aclenšgue' le'e na' so'one' par so cuezle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen'.

Cristən' chone' par nich zocho mbalaz

⁴ Syempr cho'a yelə' choxcwlen che Diozən' can' chone' par nich Cristo Jeso'osən' chaclene' le'e. ⁵ De'en chonlilažə'əlene' chaclenchgüe' le'e par nich chejni'ile yoguə' de'e ca' babzejni'i Diozən' le'e na' cho'ele dižə' chei. ⁶ Na' bachonle ca nacbia' de que xtižə' Cristən' de'en chejle'ele naquən de'e li. ⁷ Chaclen Diozən' le'e len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen' par gonlilažə'əchlene' na' par nich gonchle can' chazlaže'enə' žlac chbezcho yidə Xancho Jesocristən' yetlas. ⁸ Diozən' gaquəlene' le'e soczle gonle can' chazlaže'enə' par nich catə'an yidə Xancho Jesocristən' yetlas notono gaquə əne' de que naple dolə'. ⁹ Diozən' zotezə zoe' chone' complir can' ne'enə'. Le'enə' bagwleje' le'e par nich naquə yichjla'ažda'olen' tozə len yichjla'aždao' Xi'ine' Jesocristən' ben' naquə Xancho'.

Benə' ca' chso'elao' Cristən' Corinton' bito zjənaque' tozə

¹⁰ Benə' bišə', laogüe de'en chonlilažə'əcho Xancho Jesocristən' chneyoida' le'e gonle txen len ljuežjle na' bito tilə gwšəšle. Tozə xbab gonle na' tozə can' əgwžiale bia'. ¹¹ Benə' bišə', benə' ca' nitə' liž Cloe baboso'ozenene' nada' de que chdilə chšəšle. ¹² Enia' chdilə chšəšle, chedə' balle nale: "Naogua' de'en chsed chlo'i Pab." Na' yeballe nale: "Naogua' de'en chsed chlo'i Apolos." Na' yeballe nale: "Naogua' de'en chsed chlo'i Bed." Na' yeballe nale: "Naogua' de'en bsed blo'i Cristən'." ¹³ ¿Echaquele bselə' Diozən' Cristən' par yebeje' to chopzle xni'a de'e malən'? ¿Ena' chaquele nada' Pabən'

gwso'ote' le'e yag corozən' par gwduxua' xtolə'əle ca'? Na'alje žəpor la nada'anə' gwchoale nisən'? Bitō. ¹⁴ Crispo na' Gayo na'azən' bcho'a nis. Na' choxcwlen Diozən' notoch no zo entr le'e beṇə' yesə'əne' de que leczə nada' bcho'aga'aca'ane' nis. ¹⁵ Bitō che'enda' no əṇa de que por la' na'anə' gwchoe' nisən'. ¹⁶ Na' leczə nada' bchoa' beṇə' ca' nitə' liž Estefanasən' nis. Na' bitoch chjsa'alaza'a šə noch zo beṇə' bcho'a nis. ¹⁷ Nezdā' Cristən' bitō bsele'e nada' par gwcho'a beṇə' nis. Bsele'e nada' par chyixjui'a dižə' güen dižə' cobə che'enə'. Na' catə' chyixjui'an bitō cho'a dižə' zdebə de'e cui se'ejni'i beṇə'. Bitō che'enda' no gaque de que nada' naca' beṇə' sin', chedə' šə so'one' xbab che yelə' sin' chia'anə' bitō əsa'aquene' de que de'e zaque'enə' ca de'en bnežjw cuin Cristən' gwso'ot beṇə' le' le'e yag corozən'.

Cristən' bedalo'e yelə' chnabia' na' yelə' sin' che Diozən'

¹⁸ Beṇə' ca' cui choso'ozenag che Diozən' yesə'əbiayi'e zejlicane. Lega'aque' bitō chse'enene' no güe'elen lega'aque' dižə' can' gwso'ot beṇə' Cristən' le'e yag corozən'. Pero Cristən' babene' par nič chio'o cui yeyejcho lao yi' gabilən'. Na' nezecho de que zaquə'əchgua dižə' de'en cho'echo de que gwso'ote'ene' le'e yag corozən', chedə' dižə' nan' chzejni'in beṇə' de que Diozən' nape' yelə' guac par chocobe' yichjla'aždao' notə'ətezcho chonlilažə'əchone'. ¹⁹ Chac can' na Xtižə' Diozən' de'en nyojən:

Nada' gona' par nič nacbia' de que beṇə' sin' ca' caguə de'e li zjənsine'enə',

na' gona' par nič beṇə' ca' chse'ejni'i de'e zan lao yežlyo nga bitō bi bi de gon ca de'en chse'ejni'ine'enə'.

²⁰ Nitə' beṇə' bazjənsed yelə' sin' che beṇə'chən', na' nitə' beṇə' chso'osed choso'olo'i lei che Diozən', na' nitə' beṇə' chso'e dižə' che de'en chac lao yežlyo nga. Beṇə' ca' chsa'aquene' chso'one' xbab sin', pero lao Diozən' bitō bi bi zaquə' xbab chega'aque'enə'. ²¹ Diozən' naque' beṇə' sin' na' le'enə' bene' par nič yelə' sin' che beṇə'chən' bitō chaclenən beṇə' par so'ombi'ene'. Pero na' con beṇə' se'ejle' xtiže'enə' de'en chyixjue'eto', Diozən' chazlaže'e yebeje' lega'aque' xni'a de'e malən', la'aṇə'əczə beṇə' ca' cui zjənombia' Diozən' chsa'aquene' de que bitō bi bi zaquə' dižə' de'en chyixjue'eto'.

²² Ca naquə beṇə' Izrael ca' cui chso'onlilažə' Cristən', chəsə'əṇabe' yesə'əle'ine' miṭagr par yesə'ənezene' šə le Dioz nan' bsele'e Cristən', na' le'egatezə ca' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael na' cui chso'onlilaže'e Cristən', zjəchi' yichjga'aque' porzə che bitə'ətezə dižə' cobə de'en chsa'aquene' naquən dižə' sin'. ²³ Pero na' neto' chyixjue'eto' can' gwso'ote' Cristən' le'e yag corozən'. Na' catə' chyixjue'eto'on beṇə' Izrael ca'

bito chsa'azlaže'e na' bito chse'ejle'e chei. Na' leczə beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izraelən' catə' chse'enene' dižə' de'en chyixjue'eto', leczə chsa'aquene' de que bito bi bi zaquə'ən. ²⁴ Pero chio'o bagwlej Diozən' par naccho xi'ine', chio'o naccho beṇə' Izrael na' chio'o cui naccho beṇə' Izrael, nezecho de que Diozən' chlo'e yelə' chnabia' che'enə' na' yelə' sin' che'enə' ca de'en bsele'e Cristən' gwso'ote'ene' por ni checho. ²⁵ Na' de'en bsele'ene' gwso'ot beṇə' le' por ni chechon' beṇə'chən' chsa'aquene' de que bito bi zaquə' de'en chon Diozən', na' chsa'aquene' de que bito bi yelə' chnabia' napə Diozən'. Na' ca de'en bsele'ene' chlo'en de que Diozən' lechgualə beṇə' sin' naque' cle ca beṇə'chən' na' lechgualə chnabi'ache' ca beṇə'chən'. ²⁶ Le'e gon xbab beṇə' bišə', Diozən' gwleje' chio'o par naccho xi'ine'. Bito naquə zancho beṇə' sin' segon can' chso'on beṇə'chən' xbab checho, na' nic naquə zancho beṇə' gwnabia', na' nic naquə zancho beṇə' blaο. ²⁷ Diozən' gwleje' chio'o par naccho xi'ine', la'anə'əczə bito naccho beṇə' sin' na' la'anə'əczə bito naccho beṇə' gwnabia'. Gwleje' chio'o par niçh chzejni'ine' beṇə' ca' cui zjənombi'ene' de que yelə' sin' na' yelə' gwnabia' chega'aque'enə' bito bi zjəzaquə'ən laogüe'enə'. ²⁸ Chio'o cui naccho beṇə' blaο na' cui bi zaquə'əcho par beṇə'chən'. De'e na'anə' beṇə' ca' cui zjənombia' Diozən' chəsə'əgue'ine' chio'o. Pero Dioz na'anə' gwleje' chio'o par naccho xi'ine' niçh sa'acbe'ine' de que bitobi bi zaquə' xbab chega'aque'enə' ca de'en choso'ozoe' Diozən' ca'alə. ²⁹ Na' Diozən' babene' par niçh notono no gaquə güe'elao' cuine laogüe'enə'. ³⁰ Dioz na'anə' babene' par niçh ngodə'əcho txen len Cristo Jeso'osən'. Diozən' banone' chio'o beṇə' sin' chedə' Cristən' naque' beṇə' sin'. Banone' par niçh naccho beṇə' güen laogüe'enə', chedə' Cristən' naque' beṇə' güen laogüe'enə'. Banone' la'ažda'ochon' xi'ilažə' chedə' Cristən' naque' beṇə' la'aždao' xi'ilažə'. Na' leczə le'enə' babene' par niçh cui bi xtolə'əchon' de, chedə' Cristən' gwduxjue' xtolə'əchon'. ³¹ Na' nyoj Xtižə' Diozən' nan: "Bito cheyalə' güe'elao' cuincho sino cheyalə' güe'ela'ocho Xancho Diozən'."

2

Paban' be'e xtižə' Cristən' ben' gwso'ot beṇə' mal ca' le'e yag corozən'

¹ Beṇə' bišə', catə' bedəya'a xtižə' Diozən' gan' zolen' bito bi'a dižə' zdebə de'e cui šejni'ile, na' caguə bi'a dižə' par niçh gonle xbab de que nada' naca' beṇə' sin'. ² Gwnia' lo'o la'aždaogua'a de que žlac soa' len le'e bito bi bichlə dižə' gua'a sino que gua'a dižə' che Jesocristən' na' can' gwso'ote'ene' le'e yag corozən', na' bena' can' gwnia' lo'o la'aždaogua'anə' catə'ən bida' gan'

zolenə'. ³ Gocbe'ida' bito bi gaquə gona' par niç šejle'ele dižə' de'en gua'anə' na' de'e na'anə' lechgualə bžeba' na' golə' gwxiza' cata' bena' xbab šə gwzenagle chia'. ⁴ Na' cata' bi'a dižə' che Cristən' bito bi'a dižə' len yelə' sin' chia' par niç gonle can' gwni'anə'. Spirit che Diozən' gocwlenən le'e len yelə' guac cheinə' par niç gocbe'ile de que dižə' lin' bi'a. ⁵ Bi'a dižə'an ca' par niç notono no gaquə əna de que chonlilažə'əle Diozən' por ni che yelə' sin' chia'anə'. Nezczecho de que Dioz nan' gocwlene' le'e len yelə' guac che'enə' par niç chonlilažə'əlene'.

Spirit che Diozən' chonən par niç chejni'ito'

⁶ Na' de'e li chaclen Diozən' neto' par niç cho'eto' dižə' sin' len beṇə' ca' bachse'ejni'i xtiže'enə'. Pero na' yeziquə'əchlə beṇə' ža' yežlyo nga bito chsa'aquene' de que xtižə'əto'on naquən de'e sin'. Na' ni que chsa'aque beṇə' gwnabia' ca' ža' yežlyo nga de que cho'eto' dižə' sin'. Na' ca naquə beṇə' gwnabia' ca' ža' yežlyo nga, gwžin ža cata' te yelə' gwnabia' chega'aque'enə'. ⁷ Na' dižə' sin' de'en cho'eto', Dioz nan' babzejni'ine'en neto'. Notono gwneze dižə' sin' che'enə' antslə, pero na'a babzejni'ine'en neto'. Lao yelə' beṇə' sin' che Diozən' gwchoglaogüe'en nac gone' par niç gone' chio'o yelə' bala'an. ⁸ Na' ni tozə beṇə' gwnabia' beṇə' ža' yežlyo nga bito gwse'ejni'ine' yelə' sin' che Diozən'. La' žalə' gwse'ejni'ine'en, bito boso'ode'e Xancho Jesocristən' le'e yag corozən', ben' naquə le'eze-laogüe beṇə' zaque'e. ⁹ Na' Xtižə' Diozən' de'en nyojən nan:

Notono ne'e le'i de'e šao' de'e güen de'en gon Diozən' len beṇə' ca' chsa'aquene' che',

na' nic nonə' yesə'əneze can' gone',

na' nic nonə' gon xbab chei lo'o yichjla'aždaogüe'enə'.

¹⁰ Pero na'a ža, Diozən' babene' par niç Spirit che'enə' bzejni'in chio'o ca naquə de'e güen de'en chone' len chio'o chaquecho che'. Tcho'a tšao' chejni'i Spirit che Diozən' can' chone'enə', na' leczə nez nle'in de'en ngašə' len beṇə'chən'.

¹¹ Notono no neze bi xbab chon beṇə' yoblə, chedə' con to tocho nezecho bi xbabən' choncho. Na' nic no neze bi xbabən' chon Diozən'. Spirit che' na'azən' nezen bi xbabən' chone'.

¹² Na' Diozən' bsele'e Spirit che'enə' zon lo'o la'ažda'ochon' par niç chnezecho yoguə'alol de'e šao' de'e güen de'en chon Diozən' len chio'o laogüe de'en nži'ilaže'e chio'o. De'e na'anə' bitoch choncho xbab ca xbab de'en chso'on beṇə' yeziquə'əchlə ža' yežlyo nga. ¹³ Neto' cho'eto' dižə' che de'e ca' chon Diozən' len chio'o, pero caguə cho'eto'on lao yelə' beṇə' sin' cheto'onə'. Spirit che Dioz nan' chzejni'in neto' dižə' de'en cho'eto'onə'. Na' beṇə' ca' bayo'o Spirit che Diozən'

lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə', lega'acze'enə' chse'ejni'ine' de'en chsed chlo'iga'aqueto'one'.

¹⁴ Na' beṇə' ca' cui yo'o Spirit che Diozən' lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə', bito gaquə se'ejni'ine' de'en chsed chlo'i Spiritən' chedə' chsa'aquene' bito bi bi zaquə'ən par lega'aque'. Bito chse'ejni'ine'en chedə' bito yo'o Spiritən' lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə' par gaquəlenən lega'aque' se'ejni'ine'en. ¹⁵ Chio'o bayo'o Spirit che Diozən' lo'o yichjla'ažda'ochon', de'e na'anə' chaclenən chio'o par niç chache'icho che bitə'ətezə de'en goncho šə naquən güen o šə naquən mal gonchon. Pero na' beṇə' yeziquə'əchlə bito chse'ejni'ine' de que de'en chene'e Spirit che Diozən' gon chio'o naquən de'e güen. ¹⁶ Na' Xtižə' Diozən' de'en nyojən nan: "Notono zo no chejni'i xbab che Xancho Diozən' to gwlažze'. Na' Diozən' bito bi de de'e əgwsed əgwlo'i beṇə'chən' le'." Pero Diozən' babene' par niç choncho xbab can' chazlažə' Cristən'.

3

Txenṇə' gwsə'one' xšin Diozən'

¹ Beṇə' bišə', catə' bi'a xtižə' Diozən' len le'e, bito bi'an can' cho'an len beṇə' ca' bachoso'ozenag che Spirit che Diozən', chedə' le'e ne'e chzenagle che la'ažda'omallen'. La'anə'acžə bachonlilažə'əle Cristən' gwxaquə'əlebele ca bidao'. ² Catə' ze'e gwzolaole chonlilažə'əle Cristən' gwxaquə'əlebele ca bidao' ne'e chsa'ažə' laogüe de'en cuiṇə' šejni'iša'ogüe'ele de'e ca' chene'e Diozən' šejni'ile. De'e na'anə' bsd blo'ida' le'e de'e ca' cui naquə zdebə šejni'ile, na' xte ža neža ne'e chsed chlo'ida' le'e ca' chedə' cuiṇə' gac šejni'ile de'en naquə zdebə. ³ Nacbia' bitonə' gac šejni'ile de'en naquə zdebə, chedə' ne'e chzenagle che la'ažda'omallen'. De'en chgue'i ljuežjle na' chdilə chžašle zeje dižə' chzenagczle che la'ažda'omallen' can' chso'on beṇə' ca' cui chso'onlilažə' Cristən'. ⁴ Chzenagle che la'ažda'omallen' ca de'en na ballə: "De'en chsed chlo'i Pabən' naogua'", na' yeballe nale: "De'en chsed chlo'i Apolosən' naogua'." De'e na'anə' nia' chonle can' chso'on beṇə' ca' cui chso'onlilažə' Cristən'.

⁵ ¿Noxa nada' Pab na' noxa Apolosən'? Neto' naquəto' beṇə' güen xšin Diozən' na' neto' be'elento' le'e xtiže'enə'. Na' cuiṇ Diozən' bene' par niç ballə benlilažə'əle Cristən' catə' bi'a dižə' güen dižə' cobə che'enə' len le'e na' leczə bene' par niç yeballe benlilažə'əle Cristən' catə'ən Apolosən' be'elene'en le'e. ⁶ Zgua'atec nadan' be'elena' le'e xtižə' Diozən' na' gwxaquə'əlebəda' ca to beṇə' chaz. Na' laogüe de'en leczə bsd blo'i Apolosən' le'e, gwxaquə'əlebene' ca be'en chyl. Na' can' chon Diozən' niç chcha'o chxen de'en chazcho, leczə can' bene' par niç gwyejle'ele xtiže'enə' de'en be'elento' le'e.

7 Bitotec bi zaca'a nada' de'en be'elena' le'e xtižə' Diozən', na' nic Apolosən' de'en bsed blo'ichene'en le'e. Dioz nan' zaquə' čhedə' le'enə' bene' par ničh gwyejle'ele xtiže'enə'.
 8 Ben' chyixjue'e xtižə' Diozən' de'e neche na' ben' chyixjue'en de'e gwchope, txennə' chso'one' xšin Diozən' na' tozəczə can' cheyalə' gapəga'acchone' respet. Na' Diozən' gone' par ničh to toe' yesə'anite'e mbalaz segon can' gwso'one' xšine'enə'.
 9 Neto' ža, txennə' chonto' xšin Diozən' entr le'e. De'e na'anə' gwxaquə'əlebeto' ca beṇə' goz go'oṇ na' le'e gwxaquə'əlebele ca yežlyon' gan' chac žinnə'.

Na' leczə le'e chdopə chžagle cho'ela'ole Cristən' yoguə'əle txen gwxaquə'əlebele ca to yo'o che Diozən' na' neto' gwxaquə'əlebeto' ca beṇə' ben yo'onə'.
 10 Diozən' goclene' nada' par ničh naca beṇə' nech bena' xšine'enə' entr le'e. De'e na'anə' gwxaquə'əlebəda' ca beṇə' bxe lan yo'o. Na' bena' xšine'enə' ca chon to mues beṇə' chacchgua. Na' nitə' beṇə' yoblə beṇə' leczə bosososed bosolo'ine' le'e na' lega'aque' gwxaquə'əlebəga'aque'ne' ca beṇə' gosə'əbec ze'enə'. Na' šə nochlə beṇə' yosososed yosolo'ine' le'e, cheyalə' so'one' xbab par ničh yosososed yosolo'ine' le'e porzə de'en naquə de'e li.
 11 Le'e chdopə chžagle cho'ela'ole Jesocristən' yoguə'əle txennə' gwxaquə'əlebele ca to yo'o de'en chac, na' Jesocristən' gwxaquə'əlebene' ca lan yo'onə'. Na' šə no chene'e əgwxe laneinə' de'e yoblə, bitoch gaquə, čhedə' tozə Jesocristən' zaque'e par gonlilažə'əchone'.
 12 Nezecho chcheje bitə'atezə ze'e de'e chxe beṇə' lao lan yo'onə' segon šə none'en de or, de plāt, de yej fin, de yag, de yix, o de dod. Can' gwxaquə'əlebe de'en yosososed yosolo'i beṇə' le'e.
 13 Na' catə' əžin ža choglaio Diozən' che yoguə'əloj beṇə', cana'ach la'alaon che to to beṇə' bosososed bosolo'ine' le'e šə bosososed bosolo'ine' le'e de'en naquə de'e li, o šə cui. Na' šə bosososed bosolo'ine' le'e de'en naquə de'e li, gwxaquə'əlebəga'aque'ne' ca to beṇə' ben yo'o de or de plāt o de yej fin čhedə' de'e ca' bito chse'eyən. Pero na' šə bosososed bosolo'ine' le'e clelə, gwxaquə'əlebəga'aque'ne' ca to beṇə' ben yo'o de yag, de yix, o de dod čhedə' de'e ca' chse'eyən. Catə' əžin žan' choglaio Diozən' che yoguə'əloj beṇə', gone' ca la'alaon šə de'en ben to to beṇə' güen xšine'enə' naquən de'e zaque'e o šə bito bi zaquə'ən. Ca'aczən' nla'alaon che to to yo'o segon naquən' zjanaquən.
 14 Beṇə' ca' bosososed bosolo'ine' le'e de'en naquə de'e li, cuin Diozən' gone' ca yesə'əzi' benə' ca' yelə' bala'aṇ.
 15 Pero beṇə' ca' bosososed bosolo'ine' le'e clelə gwxaquə'əlebəga'aque'ne' ca beṇə' šey ližen'. Na' nacchguaze gaquə yesə'əchoje' par cui se'eye', bito bi yelə' bala'aṇ yesə'əzi'e čhedə' bito bosososed bosolo'ine' le'e can' cheyalə'.

16 Chio'o chdopə chžagcho cho'ela'ocho Jesocristən', yoguə'əcho txennə' gwxaquə'əlebecho ca to yo'odao' gan' chso'elao' beṇə' Diozən' chedə' Spirit che'enə' zon lo'o yichjla'ažda'ochon'. 17 Na' šə to beṇə' gone' par niçh chio'o chdopə chžagcho cho'ela'ocho Cristən' cuejyichjcho dižə' li che Diozən', Diozən' gwnežjue' castigw zejlicanə che ben' gon ca', chedə' bagwlej Diozən' chio'o par naccho lažə' ne'enə' na' zo Spirit che'enə' lo'o yichjla'ažda'ochon'.

18 Šə nocho chaquecho nsi'incho, bito cheyalə' xoayagcho. Cheyalə' gacbe'icho de que bitotec bi zaquə' xbab chechon' niçh ca' Diozən' gone' chio'o yelə' sin' che'enə'. 19 Beṇə' ca' cui zjənobbia' Diozən' yelə' sin' chega'aque'enə' bitobi zaquə'an lao Diozən'. La' nyojczə Xtižə' Diozən' nan: "Beṇə' ca' chsa'aque'ne' zjənaque' beṇə' sin', Diozən' gone' par niçh yesə'əbiayi'e por ni che xbab mal chega'aque'enə'." 20 Na' yeto gan' nyojən nan: "Xancho nan' neze de que xbab che beṇə' sin' ca' bito gaquəlenən lega'aque' par so'ombi'ene'." 21 Ca naquə neto' əbsed əblo'ito' le'e, bito gonle xbab de que naquəto' le'ebeyože beṇə' zaque'e. Dioz na'aczən' bsele'e yoguə'əto' par chaclento' le'e na' bsi'e xneze par niçh bitə'ətezəchlə de'e zjəde na' de'e ca' chac chsa'aclenən le'e. 22 Diozən' bsele'e nada' na' Apolosən' na' Bedən' par chaclento' le'e. Na' bene' yežlyon' par niçh leczə chaclenən chio'o. Na' chone' par niçh bitə'ətezə de'en chac checho lao mbancho o catə'an gatcho əsa'aclenən chio'o na'a na' batə'ətezəchlə. 23 Na' laogüe de'en cho'ela'ocho Cristən' ngodə'əcho txen len le' can' ngode'e txen len Xə' Diozən'.

4

De'en gwlo'o Diozən' lao na' apostol ca' par gwso'one'

1 Cheyalə' gonle xbab de que naquəto' beṇə' güen xšin Cristən'. Diozən' babzejni'ine' neto' de'en cui no gwneze antslə, de'e na'anə' Cristən' ngüe'e lao na'ato' chsed chlo'ito'on beṇə'. 2 Na' chonən byen gonto' complir de'en ngüe'e lao na'ato' gonto'. 3 Na' ca naca' nada' bitobi nonən len nada' la'anə'əczə šə jostis o šə le'e chaquele de que bito chona' can' cheyalə' gona'. Bito nia' šə chona' can' cheyalə' gona' o šə cui. 4 Nada' chacda' de que bito bi dolə' napa' len bitə'ətezə de'e chona', pero caguə ni che de'e na'anə' əna Diozən' chia' de que bito bi xtola'a de. Xancho Cristən' əne' šə chona' can' cheyalə' gona' o šə cui. 5 De'e na'anə' bito cheyalə' bi ənacho che notə'ətezə beṇə' šə chone' can' cheyalə' gone' o šə cui. Catə'əchən' yidə Xancho Cristən' yeto, ca na'achən' gone' par niçh ənezecho de'en cui nonə' neze na'a. Gone' par niçh yeyacbe'icho xbab

de'en yo'o lo'o yichjla'aždao' to tocho, na' cana'achən' Diozən' ane' šə nochon' chon güen.

⁶ Beṇə' bišə', babi'a xtižə' Apolosən' na' xtižə'a par nič šejni'ile can' na xtižə' Diozən' de que bito cheyalə' güe'ela'ocho che to beṇə' šə naquən' chsed chlo'ine' na' nique gue'icho che yetoe'. ⁷ ¿Echaquele de que zaquə'əchle cle ca beṇə' ca' yelə'? ¿Ede bi de'e de chele de'e cui beṇ Diozən'? Bito bi de. Nezele naquən de'e beṇ Diozən' le'e, de'e na'anə' bito cheyalə' ga'alazə'əle len de'en deilen'?

⁸ Chacljeile bitoch bi chyažjele, na' de que bazole mbalaz la'anə'əczə cui chac cheto' ca'. Yebeito' žalə' de'e liczə zole mbalaz na' soto' mbalaz txen len le'e žalə' ca'. ⁹ Diozən' bsele'e neto' apostol naquəto' ca to beṇə' le'ezelaogüe cui zaque'e o ca beṇə' nchoglaon che' gate'. Na' Diozən' bsi'e xneze par nič angl ca' na' beṇə' ca' ža' yežlyon' chəsə'əgüie' can' chac cheto' can' chəsə'əgüia beṇə' to comedy. ¹⁰ Beṇəchən' chsa'aquene' bito bi bi zaquə'əto' por ni che de'en chonto' xšin Cristən'. Pero na' le'e ža, chonle par nič chsa'aquene' nacle beṇə' sin' la'anə'əczə ngodə'əle txen len Cristən'. Neto' nezeto' caguə bi chac gonto', pero le'e chaquele chac gonle bitə'ətezə. Chso'elao' beṇə' le'e na' chəsə'əgue'ine' neto'. ¹¹ Xte ža neža zan las cui de de'e ye'ej de'e gaoto', na' bito bi xala'anto' de, na' chəsə'əbažə' beṇə' neto', na' nic bi ližto' de. ¹² Na' len ni'a na'ato' chonto' žin par nič chon cuinto' mantener. Na' cata' choso'ožia choso'onitə' beṇə' neto', nachle chṇabto' nite'e mbalaz, na' cata' choso'oči' choso'osaquə' beṇə' neto', chgo'o chchejlažə'əto' ca de'en choso'oči' choso'osaque'e neto'. ¹³ Na' cata' beṇə' chṇe' clellə cheto', nachle cho'elenga'acto'one' dižə' šao'. Na' xte ža neža nitə' beṇə' chəsə'əgue'ine' neto' ca chəsə'əgue'ine' no beb na' can' chsə'əgue'ine' no de'e naquə zban.

¹⁴ Na' ca naquə de'e ca' de'en bač bzoja' le'e, bito bzoja'an par nič gaquele zto'. Nacle ca xi'ina' na' chacda' chele. De'e na'anə' choṇa' le'e consejw quinga. ¹⁵ Nitə'əlja ši mil beṇə' choso'osed choso'olo'ine' le'e che Cristən', pero toza' nada' naca' ca xale chedə' zgua'atec nada' gwdiṇjui'a dižə' güen dižə' cobə che Cristo Jeso'osən' len le'e par nič chonlilažə'əlene'. ¹⁶ Na' de'en naca' ca xale de'e na'anə' chṇeyoida' le'e gonle can' chona'anə'.

¹⁷ De'e na'anə' bselə'a Temtion' gan' zolenə'. Banona'ane' ca xi'ina' beṇə' chacda' chei laogüe de'e bsd blo'ida'ane' par chonlilaže'e Xancho Cristən'. Na' zoteze' chone' complir can' cheyalə' gone'. Na' Temtio na'anə' gone' par nič əžjsa'alažə'əle de'en babsed bablo'ida' le'e che Cristən' ca de'en chsed chlo'ida' beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Cristən' gatə'ətezə nite'e. ¹⁸ Balle nale de que bito bi zaca'a

parzə niçh chon cuinle xen na' chonle ca' laogüe de'en chonle xbab de que bitoch yida' gan' zolenə'. ¹⁹ Pero caguə chžach yida' gan' zolenə' šə Xancho Diozən' güe'e latjə. Na' catə' yida' cana' degüia' gonle can' nalenə'. ²⁰ Ca naquə beñə' ca' chnabia' Diozən' lega'aque', Diozən' chone' par niçh gaquə so'one' can' chso'e dižə'ən. Caguə con chəsə'ənaze'enə'. ²¹ ¿Nac chene'ele gona'? ¿Egüida' gan' zolenə' par gona' le'e castigw o šə yida' gwlo'a can' chacda' chele sin cui bi dižə' əñia' le'e? Legon xbab naquən' chene'ele gona'.

5

To beñə' gwzolen no'ol che xe'enə' ca xo'olacze'

¹ Chso'echgua beñə' xtižə'əle de que zo to beñə' byo entr le'e beñə' zolene' no'ol che xe'enə' ca xo'olacze'. Beñə' ca' cui chso'elao' Diozən' bito chžinlaže'e de'e yelə' zton' chso'one' ca de'e yelə' zto'onə' chon be'enə'. ² Na' la'anə'əczə chac ca' cho'elao' cuinle. Bito güe'elao' cuinle. Cheyalə' yegüine'ele na' cuich güe'ele latjə gone' txen len le'e. ³ La'anə'əczə bito zoa' na' len le'e, bagwçhoglaogua'an can' cheyalə' gonle len be'en chon de'e malən'. Na' le'e ža, le'e gon cuent lažə'əle de que naquəczcho txennə' šə bachonle ca'. ⁴ Na' catə' bandopə nžagle cho'ela'ole Xancho Jesocristən', zocze' chaclene' le'e len yelə' chnabia' che'enə', na' nada' choncza' txen len le'e. ⁵ Catə' bandopə nžagle txen, legwžon gon be'enə' txen len chio'o chonlilažə'əcho Jesocristən' na' le'e cueje' ca'alə par niçh gon Satanasən' con nac chene'en len le'. De repent šə çhi' saque'e na'a len cuerp che'enə' goša'alja yichjla'aždaogüe'enə' niçh cui si'e castigw zejlicane catə'ən əžin ža çhoglao Xancho Jesocristən' naquən' gac che to to beñaçhən'.

⁶ Bito naquən güen can' chonle cho'elao' cuinle chaquele chebei Diozən' le'e. Nezele catə' choncho yetxtil latə' xne'in chonən par niçh cheyas doxen coazin'. Le'egatezəczə ca' catə' cho'ele latjə chcha'o chxench bitə'atezə de'e mal entr le'e, yoguə'əlen' chaple dolə' çhedə' yoguə'əlen' çhonlenle ben' chon de'e malən' txen. ⁷⁻⁸ Beñə' Izrael gwlaž çheto' ca' chsa'ape' cuidad cui chsa'ogüe' yetxtil de'e nçhixə xne'i lao lni pascon' na' chsa'ape' cuidad par niçh cui bi bi xna' cuazin' chega'an lo'o yo'o ližga'aque' lao lnin'. Ca'atezəczən' chio'o chonlilažə'əcho Cristən' cheyalə' gapcho cuidad do tyempte par niçh cui bi de'e mal goncho na' cui bi de'e mal ta' əchen yichjla'ažda'ochon'. Cheyalə' cuejyichjcho de'e malən' çhedə' Cristən' gwdixjue' xtolə'əchon' par bebeje' chio'o xni'a de'e malən'. Na' de'en gwso'ote' le' por ni checho gwxaquə'əlebene' ca xilə' daon' bian' chso'ot beñə' Izrael ca' lao lni pascon'.

De'en chonlilažə'əcho Cristən' ža, cheyalə' cuejyichjcho de'e malən' na' goncho porzə de'e güen.

⁹ Bzoja' to cart par le'e na' gwnia' de que bito cheyalə' socho binlo len beṇə' chgo'o xtoi na' be'enə' chbejyichj no'ol chei o be'en che' par chzolene' beṇə' yoblə. ¹⁰ Catə' nia' cabi cheyalə' socho binlo len lega'aque', bito cho'a dižə' che beṇə' ca' cui naccho txen cho'ela'ocho Cristən' sino que cho'a dižə' che ljuežjcho beṇə' leczə chso'elao' Cristən'. Na' leczə ca' nia' bito socho binlo len beṇə' chəsə'əzelažə' bi de'e de che beṇə', nic len beṇə' chəsə'əca'a bi de'e de che beṇə', na' nic len beṇə' chso'elao' lgua'a lsaquə'. Nia' ca' che ljuežjcho beṇə' ca' naccho txen cho'ela'ocho Cristən'. Žalə' cui chac socho binlo len beṇə' ca' cui chso'elao' Cristən', bitoch gac socho yežlyo nga žalə' ca'. ¹¹ Šə entr le'e nitə' beṇə' nacho bišə'əcho beṇə' chəsə'əža' xtoga'aque' o beṇə' chəsə'əbejyichj no'ol chega'aquei o be'en chega'aquei par chəsə'əzolene' beṇə' yoblə, o beṇə' chəsə'əzelažə' bi de'e de che beṇə', o beṇə' chse'ejni'alažə' lgua'a lsaquə', o beṇə' choso'ožia choso'onitə' ljuežjga'aque', o beṇə' güe'e zo, o beṇə' bgüan, bito cheyalə' sole binlo len lega'aque'. Na' bito cheyalə' gaolenga'aclene' txen. ¹² Beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Cristən' txen len chio'o cheyalə' choglaochon chega'aque' catə' əsa'ape' dolə', pero bito bi cheyalə' ənacho che beṇə' ca' cui chso'elao' Cristən' txen len chio'o. ¹³ Diozən' əne' che beṇə' ca' cui chso'elao' Cristən' de que zjənapə' dolə'. Na' ca' naquə be'enə' chon de'e malən' ben' cho'elao' Cristən' txen len chio'o, cheyalə' cuejchone' ca'alə.

6

Bito ye'echo beṇə' cui zjənombia' Diozən' so'one' yelə' jostis chechon'

¹ Catə' chaole xya tole yetole chjəṇabele beṇə' ca' cui choso'ozenag che Diozən' par so'one' yelə' jostis chelen' lgua'a nabele beṇə' ca' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə. ¿Ebito chacbe'ile clellən' chonle? ² ¿Ecabi nezele de que gwžin ža catə' chio'o naccho lažə' na' Diozən' goncho yelə' jostis che beṇə' yeziquə'əchlə ža' yežlyo nga? Na' ca' naquə goncho yelə' jostis chega'aque'en, gwaquəczə goncho yelə' jostis che de'e ca' cuitec zjəzaque'e. ³ Leczə əgwžin ža goncho yelə' jostis che angl ca'. Na' naquəchxen' gaquə goncho yelə' jostis che de'e chso'on beṇə' lao yežlyo nga. ⁴ Na' cata' gaquəyožə ljuežjle, bito cheyalə' žja'acle lao beṇə' ca' cui chso'onlilažə' Cristən' par so'one' yelə' jostis chelen', chedə' bitotec bi zjəzaque'e par chio'o chdopə chžagcho cho'ela'ocho Cristən'. ⁵⁻⁶ Che'enda' gaquəchgüeile lo'o yichjla'ažda'olen' ca' de'en chja'acle lao jostis ca' cui chso'onlilažə' Cristən' chjətaole xya tole yetole le'e nacle

bišə'əcho. ¿Eniga tole cui nacle beṇə' si'innə' par gon yelə' jostis che ljuežjle catə' bin' chac chele?

⁷ Lechguale clelən' chonle bata'ətezə chaole xya tole yetole. Mbalazəch zole žalə' chdele ca'alə šə bi de'en chone ljuežjlen' le'e, na' mbalazəch zole žalə' güe'ele latjə yesə'əque'e bi de'e de chele. ⁸ Chebanda' can' chonle contr ljuežjle na' chca'ale bi de'e de chega'aque' la'anə'əczə zjənaque' txen len chio'o chonlilažə'əcho Cristən'.

⁹ Bito goncho xbabən' clellə. Notə'ətezcho šə zotezcho choncho de'e malən' bito gaquə yežincho yoban' gan' zo Diozən' chnabi'e. Nitə' beṇə' chəsə'əgo'o xtoi na' beṇə' chso'on bichlə de'e yelə' zto' de'en nac ca'. Nitə' beṇə' chso'elao' lgua'a lsaquə'. Nitə' beṇə' chəsə'əbejyichj no'ol chei o be'en chei par chəsə'əzolene' beṇə' yoblə, na' beṇə' chəsə'əzolentezə le'e ljuežj beṇə' byoga'aque' lgua'a de'e yesə'əca'a no'ol chega'aque', na' no'ol ca' chəsə'əzolentezə ljuežj no'oləga'aque' lgua'a yesə'əque'e beṇə' byo. ¹⁰ Nitə' beṇə' chəsə'əban na' beṇə' chəsə'əzelažə' bi de che beṇə'; na' beṇə' güe'ele zo; na' beṇə' choso'ožia choso'onitə' ljuežjga'aque'; na' beṇə' chəsə'əxoayague' par nič yesə'əque'e bi de'e de che beṇə'. Ni to beṇə' chon de'e mal ca' cui gaquə yesyə'əžine' yoban' gan' zo Diozən' chnabi'e. ¹¹ Bałcho bencho de'e mal ca' antslə. Pero ṇa'a de'en chonlilažə'əcho Xancho Jesocristən', Spirit che Dioz chechon' babocobən yichjla'ažda'ochon' par nič naccho beṇə' la'aždao' xi'ilažə', naccho lažə' na' Diozən' na' naccho beṇə' güen laogüe'enə'.

Cheyalə' goncho len cuerp chechon' ca si' Diozən' yelə' bala'an

¹² Nitə' beṇə' chəsə'əne' de que de lsens par goncho bitə'ətezə, pero nezecho caguə yoguə' de'en gonchon' naquən güen par chio'o. Na' la'anə'əczə šə chəsə'əna beṇə' de que de lsens par goncho bitə'ətezə, bito cheyalə' güe'echo latjə par nič bi de'en goncho ṇabia'an chio'o. ¹³ Leczə nitə' beṇə' chəsə'əne': "Nsa' le'echon' par yelə' guao, na' deczə yelə' guaon' par lenṇə." De'e liczə can' chəsə'əne'enə', pero na' le'echon' len yelə' guaon', əžin ža catə' gon Diozən' par nič te chega'acquən. Na' cuerp chechon' bito naquən par nič co'o xtocho o par nič goncho bichlə yelə' zto' de'en nac ca'. Naquə cuerp chechon' par nič socho güe'ela'ocho Xancho Cristən', na' Xancho' zocze' par gaquəlene' chio'o. ¹⁴ Diozən' bosbane' Xancho Cristən' ladjo beṇə' guatən', na' leczə ca' əžin ža catə' yosbane' chio'o ladjo beṇə' guatən' len yelə' guac che'enə'.

¹⁵ ¿Ecabi nezele de que ngodə'əcho txen len Cristən' par nič ṇabi'e cuerp chechon'? Na' de'en ngodə'əcho txen len le', bito cheyalə' so xtocho beṇə' gon cuerp chechon' lao ne'e. ¹⁶ Catə'

to beṇə' chatə'əlene' xtoe' cuerp cḥega'aque'enə' chsa'aquən tozə, can' nyoj de'en gwna Diozən': "Beṇə' ca' cḥopə əsa'aque' tozə cuerp." ¹⁷ Pero chio'o ngodə'əcho txen len Xancho Cristən' na' naquə yičjla'ažda'ochon' tozə len le'.

¹⁸ De'e na'anə' bito co'o xtocho na' bito goncho bitə'ətezəchlə de'e ca' zjənac ca'. De'e mal ca' yeziquə'əchlə bitotec chso'onən contr cuerp cḥechon', pero šə co'o xtocho o šə goncho bichlə de'e yelə' zto' de'en nac ca', lega'aquən chso'onən contr cuerp cḥechon'. ¹⁹ Spirit cḥe Diozən' zon lo'o yičjla'aždao' to tocho ca to beṇə' zo lo'o yo'o cḥe'. Dioz nan' bsele'e Spirit cḥe'enə' zon lo'o la'ažda'ochon' par chnabia'an chio'o. Caguə chio'o əṇacho naquən' gonchon'. ²⁰ Xancho Cristən' gwdixjue' xtolə'əchon' par niç naccho xi'in Dioz. De'e na'anə' cheyalə' goncho len cuerp cḥechon' na' len yičjla'ažda'ochon' ca si' Diozən' yelə' bala'an.

7

Cho'e dižə' cḥe yelə' gošagna'anə'

¹ Na' de'e ca' bzojle nada' le'e cartən', de de'en che'enda' nia' le'e. Šə no beṇə' byo bito chene'ene' si'e no'olə gaque' xo'ole', güennə' chone'. ² Pero na' de'e nxož co'o xtole, de'e na'anə' naquəchən güen əgwšagna'ale par niç ca' to to beṇə' byo so xo'ole' na' to to no'olə so be'en cḥe'. ³ Na' le'e beṇə' byo, yeyatə'əlen no'olə cḥe cḥele. Le'egatezəczə ca' le'e no'olə yeyatə'əlen be'en cḥe cḥele. ⁴ Ca naquə no'olən' caguə le' əne' nac gone' len cuerp cḥe'enə'. Le'egatezə ca' beṇə' byon' leczə caguə le'enə əne' nac gone' len cuerp cḥe'enə'. Cḥopte'en cheyalə' yoso'ozenag cḥe ljuēžjga'aque'. ⁵ Na' le'e beṇə' nšagna' bito əgwžonle yeyatə'əlen be'en cḥele o no'ol cḥele. Pero de'e gaquəczən' šə yelə' goxia cḥe cḥople cuezle to term güejə par niç sotezle gonle orasyon. Na' te termən' yeyatə'əlen be'en cḥele o no'ol cḥele de'e yoblə par niç Satanasən' cui gaquə co'oyelə'ən le'e gonle de'e malən' laogüe de'e tant nan solen ljuēžjle.

⁶ De'e quinga nia' cḥedə' de lsens par niç to to beṇə' byo si' xo'ole' na' to to no'olə si' be'en cḥe', pero bito ṇacho de que chon Diozən' mendad goncho ca'. ⁷ Chebeida' žalə' yoguə'əle sole ca nada', cui no xo'ola' zo. Pero na' nža' can' baben Diozən' par zo to tocho na' nža' can' chene'ene' goncho.

⁸ Le'e cuinə' gwšagna'ale, chacda' naquəchən güen yega'anle can' zoa' nada' na' cui əgwšagna'ale. Na' le'e bagot be'en cḥele o no'ol cḥele, chacda' leczə naquəchən güen cui yošagna'ale. ⁹ Pero na' le'e beṇə' byo šə lechguale nan solenle no'olən', na' le'egatezə ca' le'e no'olə šə lechguale nan solenle beṇə' byo,

mejor əgwšagna'ale par niçh ca' bito nabia' yelə' chzelažə'əna' le'e.

¹⁰ Le'e no'olə le'e nšagna'ale, chona' mendad bito yela'ale be'en chele. Na' bito gaquele de que nadəza'an ənia' ca'. Naquən to de'e chon Xancho Cristən' mendad cui goncho. ¹¹ Na' šə no'olən' yele'e be'en che'enə', cheyalə' yega'anə' sin cui yeque'e beṇə' yoblə o cheyalə' yeyeje' žjəyezolene' be'en che'enə' de'e yoblə. Na' le'e beṇə' byo le'e nšagna'ale, bito yela'ale xo'ollenə'.

¹² Na' le'e beṇə' yeziquə'əchlə, ənia' can' chona' xbab cheyalə' gonle, la'anə'əczə Xancho Cristən' bito bi gwne' che de'e ca'. Šə entr le'e zo to beṇə' zo xo'ole' no'olə cuiṇə' gonlilažə' Cristən', na' šə zo no'olən' gan par soteze' yega'anlene' be'en che'enə', bito cheyalə' yela'a beṇə' byon' le'. ¹³ Na' šə entr le'e zo to no'olə na' cuiṇə' gonlilažə' be'en che'enə' Cristən', šə be'en che'enə' zoe' gan par yesə'anite'e, bito cheyalə' yesyə'əle'e. ¹⁴ Bito naquən mal lao Diozən' par no'olən' chonlilažə' Cristən' solene' be'en che'enə' la'anə'əczə šə be'en che'enə' cuiṇə' gonlilaže'e Cristən'. Leczə bito naquən mal lao Diozən' par beṇə' byon' chonlilažə' Cristən' solene' no'ol che'enə' la'anə'əczə no'olən' cuiṇə' gonlilaže'e Cristən'. Žalə' chgue'i Diozən' yesə'əzolen ljuəžjga'aque' leczə gwgüe'i Diozən' bi'i chęga'aque'enə', pero Diozən' chaquene' che xi'inga'aque'enə'. ¹⁵ Pero na' šə beṇə' byon' o no'olən' ben' cui chonlilažə' Cristən' bitoch chene'ene' solene' be'en che' o no'ol che' ben' chonlilažə' Cristən', bito gwžonle yesyə'əla'aga'aque'. Bito chonən byen yesyə'əga'anlen ljuəžjga'aque' chedə' la' Diozən' chene'ene' socho binlo len be'en checho o no'ol checho. ¹⁶ Le'e no'olə le'e chonlilažə'əle Cristən', šə sotezle len be'en chele be'en cuiṇə' gonlilaže'e Cristən', de repent guaquəlenlene' par niçh gonlilaže'e Cristən'. Na' le'e beṇə' byo le'e chonlilažə'əle Cristən', šə sotezle len no'ol chelen' la'anə'əczə cuiṇə' gonlilaže'e Cristən', de repent guaquəlenlene' par niçh gonlilaže'ene'.

¹⁷ Na' ca naquə žin de'en nlanle catə' gwlej Diozən' le'e par chonlilažə'əle Cristən' guaquəczə gonchlen. Na' šə banšagna'ale catə'an gwlej Diozən' le'e par chonlilažə'əle Cristən', con ca'aczən' cheyalə' so cuezle, chedə' can' no'e Xancho Cristən' chele gonle. Leczə can' babena' mendad len beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Cristən' gatə'ətezəchlə, leczə can' chona' mendad len le'e. ¹⁸ Šə bazole seņy de'en ne' sirconsisionnə' catə'an gwlej Diozən' le'e par chonlilažə'əle Cristən' bito gonle par niçh yenit seņyan'. Na' šə balle cuiṇə' sole seņy de'en ne' sirconsisionnə' catə'an gwlej Diozən' le'e par chonlilažə'əle Cristən', bito gonle byen par solen. ¹⁹ Bito naquən to de'e žialao len chio'o šə nsa'acho seņy

de'en ne' sirconsissionə' o šə cui nsa'achon. De'en naquə de'e žialao len chio'o, goncho con can' non Diozən' mendad. ²⁰ Con can' naccho yoguə'əcho catə'an gwlej Diozən' chio'o par chonlilažə'əcho Cristən', šə nsa'acho seňy de'en ne' sirconsissionə' o šə cui nsa'achon, ca'atezəczən' cheyalə' so cuezcho. ²¹ Šə nacle esclabo catə'an gwlej Diozən' le'e par chonlilažə'əle Cristən', bito bi gaquele che de'enə'. Pero na' šə guatə' latjə chixjwle nič əchojle xni'a xanlen', lechixjw nič əchojle. ²² Na' la'anə'əczə nacle esclabo catə' Diozən' gwleje' le'e par chonlilažə'əle Xancho Cristən', nacle benə' zaque'e lao Xanchon'. Na' la'anə'əczə cui naccho esclabo catə' Diozən' gwleje' chio'o par chonlilažə'əcho Cristən', pero na'a ža Cristən' banaque' Xancho. De'e nan' cheyalə' gwzenagcho che'. ²³ Cristən' gwduxje' xtolə'əchon' par nič naccho xi'in Dioz. De'e na'anə' cheyalə' gwzenagəchcho che' cle ca gwzenagcho che bi de'en chesə'əna benə'. ²⁴ Benə' bišə', šə nacle esclabo catə'an gwlej Diozən' le'e par chonlilažə'əle Cristən', bito bi gaquele. Guaquə so cuezle ca' na'a ngodə'əle Diozən' txen.

²⁵ Bito bi mendad ben Xancho Cristən' can' goncho par len no'ol güego' ca'. Pero nada ənia' le'e can' chacda' cheyalə' goncho par len lega'aque'. Na' laogüe de'en babeyašə' beži'ilažə' Xanchon' nada' na' chaclene' nada' par chona' complir can' cheyalə' gona'anə', dižə' de'e nga cho'a naquən de'e zaque'e par əgwzenagle chei. ²⁶ De'en chacda' nada', notə'ətezə benə' šə nšagne'e catə'an gwlej Diozən' le' par chonlilaže'e Cristən', con can' cheyalə' so cueze', o šə bito nšagne'e, leczə can' chacda' naquən güen so cueze'. Nia' ca' por ni che can' čhi' saquə'əcho tyemp nga zocho na'a. ²⁷ Le'e nšagna'ale bito yela'ale xo'olle, na' le'e cui no xo'olle zo, bito čhiljle xo'olle. ²⁸ Pero na' notə'ətezle bito gapple dolə' šə əgwšagna'ale, na' ni le'e no'ol güego' bito gapple dolə' šə əgwšagna'ale. Pero de'en gac chele de'e zan de'e čhi' saquə'əle lao yežlyo ngan', lennə' cui che'enda' gac chele ənia' ca'.

²⁹ Benə' bišə', che'enda' nia' le'e de que bito socho zan iz par goncho xšin Diozən'. De'e na'anə' šə nitə' xo'olle, cheyalə' gwzenagle che Diozən' na' gonczle xšine'enə' can' gonlen žalə' cui no xo'olle zo. ³⁰ Na' šə chegüine'echo por ni che bi de'en chac checho, cheyalə' soczcho goncho xšin Diozən' caczə chon benə' cui bi bi chac chei. Na' šə de de'en cheba chezaquə'əlažə'əcho, cheyalə' gonczcho xšin Diozən' can' goncho žalə' cui chac to de'e güen checho de'en goncho xbab chei. Na' šə bagwxi'icho to de'e gwčhincho, bito cheyalə' gonteccho xbab chei sino cheyalə' gonczcho xšin Diozən' can' goncho žalə' cui gwxi'ichon. ³¹ Ca naquə zocho yežlyo nga

na' ch̄chincho bi de'e ca' de'en de yežlyo nga, bito cheyaḷə' cue'echgua yich̄jcho che bi de'en deicho o bi de'en chac checho chedə' de'e te chei yežlyo nga chle'icho ŋa'a.

³² Na' che'enda' bito bi cuec yich̄jle che de'en chac yežlyo nga. Šə to beṇə' cui zo xo'ole', deczə latjə par gone' xbab che xšin Xancho Diozən' de'en chone', na' deczə latjə par güe'elaže'e gone' de'en yebei Xancho'. ³³ Pero šə to beṇə' zo xo'ole', chbe' yich̄je' che de'en chac yežlyo nga na' can' gone' par niç yebei xo'olen'. ³⁴ Na' leczə nža' can' chac len no'olən' nšagna' na' no'olən' cui nšagna'. No'olən' cui nšagna' nlatje' par cue' yich̄je' che de'en chene'e Xancho Diozən' na' par gon cuine' lažə' ne'enə' niç gone' can' chene'e Diozən' len cuerp che'enə' na' len yich̄jla'ažda'ogüe'enə'. Pero no'olən' zo be'en chei, chbe' yich̄je' che de'en chac yežlyo nga na' nac gone' par yebei be'en che'enə'.

³⁵ Bagwnia' le'e ca' par niç gaquəlenən le'e, caguə de'e əgwžona' əgwšagna'alənə'. Con che'enda' güe'elažə'əle par gonle de'e güen na' güe'elažə'əle par gonle xšin Xancho' sin cui bi bi gwžon gonlen.

³⁶ Na' šə to beṇə' chaquene' bito chone' güen ca de'en cui chšague' na' xi'ine' no'olən', na' šə no'olən' bangole' na' chene'ene' əgwšagne'e, naquəczən güen gwšag xe'enə' ne'e šə can' chazlaže'e gone'. Bito chone' de'e mal šə əgwšague' na' xi'ine' no'olən' len ben' chnab le' par gague' xo'ole'. ³⁷ Pero šə to beṇə' zoe' chaquene' chone' güen len xi'ine' no'olən' de'en bito chene'ene' no si' le', con šə cui chene'e xi'ine'en əgwšagne'e na' šə chaquene' cui de bichlə de'en chonən byen par əgwšagna' xi'ine'enə', de lsens par gone' can' chazlaže'e na' choncze' güen can' bagwchoglaže'e gone'. ³⁸ Na' leczə chon ben' güen be'enə' chšague' na' xi'ine' no'olən', pero güench chon be'enə' cui chšague' na' xi'ine' no'olən'.

³⁹ Na' ca naquə notə'ətezə no'olə ca' zjənšagna', cheyaḷə' yesə'ənite'e len be'en chega'aque' ca', chedə' can' chon lein' mendad. Pero šə sa'atclə be'en chega'aque' ca', guac yesyə'əque'e beṇə' yoblə, con šə beṇə' chso'onlilažə' Xancho Cristən'. ⁴⁰ Pero chacda' nada' yesə'ənitə'əche' mbalaz šə yesyə'əga'anə' sin cui no yesyə'əque'e cle ca yesyə'əque'e beṇə' yoblə. Na' chacda' xbab chian' naquən tozə len xbab che Spirit che Diozən'.

8

Yelə' guao de'en choso'ožia beṇə' lao lgua'a lsaquə'an chse'ejni'alaže'e

¹ Balle nale bito cheyaḷə' gaocho yelə' guao de'en choso'ožia beṇə' lao lgua'a lsaquə'an chse'ejni'alaže'e, na' yeballe nale bito

gonən mal gaochon chedə' nezecho bito bi zjəzaquə' lgua'a lsaquə' ca'. Na' əchnia' le'e bito cheyalə' gon cuincho xen laogüe de'en chaquecho lechguale nezecho to de'en nezecho, sino cheyalə' gaquecho che yeziquə'əchlə beṇə' chso'onlilažə' Cristən' na' gaquələnga'acchone'. ² Na' šə chaquecho lechguale nezecho to de'en nezecho, cheyalə' gacbe'icho de que bito bi bi de de'en chejni'icho can' cheyalə' šejni'ichon. ³ Pero šə chaquecho che Diozən', chebeine' chio'o.

⁴ Na' ca naquə gwṇable šə guac gaocho yelə' guao de'en choso'ožia beṇə' lao lgua'a lsaquə'ən chse'ejni'alaže'ənə', de'e liczə can' nalenə', lgua'a lsaquə' ca' caguə bi zjəzaquə'ən. Diozən' naquə Xancho, na' le'ənə' cheyalə' šejni'alažə'əcho. ⁵ De'e zan de'e de yoban' na' yežlyon' de'en chse'ejni'alažə' beṇə' chəsə'əne' zjənaquən xanga'aque'. ⁶ Pero chio'o nezecho tozə Xacho Dioz nan' zo na' tozə Xancho Jesocristən' par güe'ela'ocho na' par güe'ega'acchone' yelə' bala'aṇ. Na' Xacho Dioz na'anə' bene' par nič Xancho Jesocristən' bene' yoguə'əlol beṇə' na' yoguə' bia chsa'aš, na' yoguə' bichlə de'e zjəde.

⁷ Balə beṇə' bišə'əcho bito chse'ejni'ine' ca de'en chejni'icho. Ne'e chsa'aque' beṇə' zaquə' lgua'a lsaquə' ca', na' de'e na'anə' chsa'aque' chso'one' de'e mal catə' chsa'ogüe' yelə' guao de'en choso'ožia beṇə' lao lgua'a lsaquə'ən chse'ejni'alaže'e, chedə' cuiṇə' se'ejni'išaogüe'ene' de que bitobi zjəzaquə' lgua'a lsaquə' ca'. ⁸ Bitobi zaquə' yelə' guaon' par nič Diozən' yebeichene' chio'o. Diozən' chebeine' chio'o caguə por ni che de'en chacho bitə'ətezə yelə' guaon' len caguə por ni che šə cui chaochon. ⁹ Pero bito cheyalə' goncho par nič beṇə' ljuežjcho ca' yesə'əxope' so'one' de'e mal laogüe de'en cuiṇə' se'ejni'iša'ogüe'ene' de que bitobi zjəzaquə' lgua'a lsaquə' ca'. ¹⁰ Le'e nacle beṇə' chejni'i, na' šə cue'ele na' ye'ej gaole gan' chso'on beṇə' lṇi che lgua'a lsaquə', de repent no beṇə' chso'onlilažə' Jesocristən' yesə'əle'ine' le'e na' leczə se'enene' sa'ogüe' de'en choso'ožia beṇə' lao lgua'a lsaquə'ən chse'ejni'alaže'e. Na' bale' əsa'aque' de que əsa'ape' dolə' šə sa'ogüe'en chedə' ne'e chsa'aque' beṇə' zaque'e lgua'a lsaquə' ca'. ¹¹ Na' chio'o bachejni'icho de que bito bi zjəzaquə' lgua'a lsaquə' ca', bito cheyalə' goncho bitə'ətezə de'e gon par nič beṇə' bišə'əcho ca' cuich so'onlilaže'e Cristən' na' yesə'əbiayi'e. Cristən' bnežjw cuine' gwso'ot beṇə' le' lenczə por ni che beṇə' bišə'əcho ca' beṇə' ca' cuiṇə' se'ejni'išaogüe'e de que bito bi zjəzaquə' lgua'a lsaquə' ca'. ¹² Contr beṇə' bišə'əcho can' choncho šə choncho par nič sa'ogüe' de'en choso'ožia beṇə' lao lgua'a lsaquə'ən chse'ejni'alaže'ənə'. Na' catə' choncho contr lega'aque', leczə contr Crist nan' choncho,

na' chapcho dolə' laogüe'enə'. ¹³ De'e na'anə' nia' šə por ni che belə' de'en chaogua' gonən par ničh beṇə' bišə'əcho ca' yesə'əxope' so'one' de'e mal, cuatəch gaogua'an par ničh cui yesə'əxope' so'one' de'e malən'.

9

Pabən' be'e dižə' de que naque' doalje apostol

¹ Nezele de que nada' naca' apostol, na' napa' yelə' chnabia' par əṇia' naquən' gona'. Nezele de que bable'ida' Xancho Jeso'osən' na' de que chonlilažə'alene' chedə' nada' be'elena' le'e dižə' güen dižə' cobə che'enə'. ² La'anə'əczə šə beṇə' ca' yelə' bito chse'ejlə'e de que naca' apostol, pero le'e chejle'ele. Na' de'en chonlilažə'ale Xancho' ben' bselə' nada' chlo'ele de que de'e li naca' apostol che'enə'.

³ De'e nga nia' chzoa' rson lao beṇə' ca' chəsə'əne' cui bselə' Diozən' nada' par naca' apostol. ⁴ Nada' napa' yelə' chnabia' par naba' gonle nada' mantener žalə' ye'enda' gonle ca'. ⁵ Deczə lsens par əgwšagna'a len no'olə chonlilažə' Cristən'. Na' žalə' gwšagna'a deczə lsens par əchi'ane' con ga ša'a, can' chon Bedən' na' apostol ca' yelə' na' beṇə' ca' zjənaquə bišə' Xancho Jesocristən'. ⁶ Zaquə'əczə Bernaben' na' nada' par cuich gonto' žin len ni'a na'ato' ničh gonle neto' mantener žalə' ca', la' yeziquə'əchlə beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i xtižə' Diozən' bito chso'one' žin len ni'ana'aga'aque'. ⁷ Ca naquə soldad bito chyixjue' che gast che'enə' sino que nitə'əczə beṇə' chəsə'əyixjw len. Na' notono gazə zan yag oban' šə cui gaogüe' frot dao' chein' catə' yesə'əbian, na' nic no əgwye xonj baquə' šə cui ye'eje' latə' lečh chebən'. ⁸ Ca de'en nia' ca' bito naquən xbab che beṇəch, sino leczə can' na lei de'en bzoj de'e Moisezən'. ⁹ Quinga bzoje' le'e lein': "Bito əgwseyjwle cho'a go'oṇ ca' žlac choso'olej choso'ošošjəb trigon' par chchoj xeinə'." Caguə por ni che de'en chi' yichj Diozən' go'oṇ ca'azən' bene' mendad par bzoj de'e Moisezən' ca'. ¹⁰ Chzejni'ine' chio'o de que naquəczən güen goncho mantener beṇə' ca' chso'on xšin Diozən' entr chio'o, na' leczə de'e na'anə' nyojən de que ben' chgua'an go'oṇ na' ben' chonšao' trigw cheyalə' yesə'əzi'e latə' güejə cwseš che de'en chso'one'. ¹¹ Bač goclento' le'e par ničh chejni'ile xtižə' Diozən' na' de'e na'anə' bito naquən mazəchlə de'en cheyalə' gonle žalə' nabto' gonle neto' mantener. ¹² Chonle mantener yeziquə'əchlə beṇə' choso'osed choso'olo'ine' le'e na' neto' zaquə'əchto' par gonle neto' mantener cle ca' lega'aque'.

Pero bito chnabto' gonle neto' mantener. Chgo'o chchejlažə'əto' bitə'ətezə de'en chac cheto' par ničh cui bi bi gwžon šanch chio'o chzenagcho che dižə' güen dižə' cobə che Cristən'. ¹³ Ca'aczən' chac len beṇə' ca' chso'on

mendad lo'o yo'odao' əblao che neto' beṇə' Izrael, chsa'aque' mantener len de'en chəsə'ənežjo beṇə' Izrael ca' lega'aque'. Na' bχoz ca' choso'ozey bia yixə' par chso'elaogüe'e Diozən', chosyo'ocua'ane' latə' güejə de'e chsa'ogüe' che bia ca' chso'ote'enə'. ¹⁴ Na' ca'aczən' baben Xancho Jesocristən' mendad de que beṇə' ca' choso'ozenag che dižə' güen dižə' cobə che'enə' cheyalə' so'one' mantener beṇə' ca' chəsə'əyixjui'en len lega'aque'. ¹⁵ Pero nada' ža, bitonə' naba' gonle nada' mantener, na' caguə chzoja' de'e nga na'a par niç gonle ca'. Yebeichləda' gata' caguə ca' naba' gonle nada' mantener, chedə' lechguale chebeida' can' guac əṇia' de que bito bi bi gan chona' de'en əchyixjui'a dižə' güen dižə' cobə che Jesocristən' len le'e.

¹⁶ Bito gaquə əṇia' de que to goclen xennə' chona' laogüe de'en chyixjue'ida' beṇə' dižə' güen dižə' cobə che Jesocristən'. Diozən' gwleje' nada' par chyixjui'an na' chonən byen gona' con can' ne'enə', na' probchguazə nada' žalə' cui chzenaga' par chixjui'a dižə' güen dižə' cobə che'enə'. ¹⁷ Žalə' chyixjui'an por ni che de'en na' xbab chia'an gona' ca', naba' gonle nada' mantener. Pero bito əṇacho de que naquən xbab chia' gona' ca'. Diozən' gwleje' nada' par əchyixjui'an na' de'e na'anə' cheyalə' chixjui'an. ¹⁸ Na' cheba chezaquə'əlažə'a de'en cui chnaba' gonle nada' mantener ca' de'en chyixjui'a dižə' güen dižə' cobə che Jesocristən' len le'e. Bitobi laxjua' chzi'a ca' de'en chyixjui'an, la'anə'əczə zaca'a par gonle nada' mantener.

¹⁹ Chzəxjw yichja' chon cuina' ca' xmos yoguə'əlol beṇə' par niç šanch beṇə' so'onlilažə' Cristən', la'anə'əczə Diozən' none' nada' beṇə' gwnabia'. ²⁰ Catə' zoa' len beṇə' Izrael ca' chona' con can' chon neto' beṇə' Izrael na' lecəzə chona' yoguə' de'e ca' zjənyoj le'e lei de'en bzoj de'e Moisezən', la'anə'əczə nəzda' bito chyažjən gona' ca' par niç yebei Diozən' nada'. Pero naogua' costombr ca' par niç ca' lega'aque' yoso'ozenague' chia' na' so'onlilaže'e Cristən'. ²¹ Na' catə' zoa' len beṇə' cui zjənombia' lei de'en bzoj de'e Moisezən' bito naogua' costombr ca' de'en chon lein' mendad naoto', par niç ca' beṇə' ca' cui zjənombia' lei de'en bzoj de'e Moisezən' yoso'ozenague' chia' na' so'onlilaže'e Cristən'. Bito nacho cui chzenaga' che lei che Diozən', chedə' la' zoa' chzenaga' che Cristən'. ²² Catə' zoa' len beṇə' cuinə' se'ejni'išaogüe'ene' can' chene'e Diozən' goncho, bito chona' de'e sa'aque'ne' zjənaquən de'e mal goncho la'anə'əczə nəzda' bito zjənaquən mal. Chi' yichja' naclə gona' par niç yoso'ozenague' chia' na' so'onlilažə'əche' Cristən'. Chona' xte gan' zelao chzaquə'əda' par chaquəlena' yoguə'əlol beṇə' par niç ca' šə bale' so'onlilaže'e Cristən'. ²³ Yoguə'əlol de'en chona', chona'an par niç se'ejle' beṇə' dižə' güen dižə'

cobə che Cristən', chedə' la' che'enda' šancho na' txen socho mbalaz.

²⁴ Nezecho catə' beṇə' chso'one' carrer yogue'e chsa'acdoe' par niḥ chatə'əbia' noe' chon gan, na' tozə ben' chon gan chzi'e premio. Pero na' chio'o, to tocho cheyalə' güe'elažə'əcho goncho cayaṇə'n chene'e Diozən' par niḥ ca' gaquə gone' ca so to tocho mbalaz catə'n yežincho gan' zoe'enə'. ²⁵ Beṇə' deportist ca' chəsə'əgo'o chəsə'əchejlaže'e cui chso'one' con can' na cuerp chega'aque'enə' par niḥ chsa'aquəche' beṇə' gual. Chso'one' ca' chedə' chse'enene' so'one' competir na' yesə'əzi'e to premio, la'anə'əczə naquən to premio de'e te chei. Na' chio'o bito cheyalə' güe'echo latjə ṇabia' la'ažda'omalchon' chio'o par niḥ Diozən' gone' ca socho mbalaz catə' yežincho gan' zoe'enə'. Na' premio de'en goṇ Diozən' chio'o caguə de'e te chein'. ²⁶ Ca naquə beṇə' deportist ca', la'anə'əczə šə chsa'acdoe', bito so'one' gan šə cui zjəneze' ga zelao yesə'əžine'. Na' šə beṇə' chso'one' bocsear, cheyalə' yesə'əneze' nac yoso'ochitje' ponetən' par niḥ so'one' gan. Na' nada' gwxaquə'əlebəda' ca to deportist beṇə' chacchgua laogüe de'en chona' do yichj do laža'a yoguə'əloj can' na Diozən'. ²⁷ Na' bito chzenaga' che la'ažda'omala'an bitə'ətezə de'e mal de'en nan gona' len cuerp chia'anə'. Žalə' chzenaga' che la'ažda'omala'an bito yebei Diozən' nada' la'anə'əczə bag-wdixjui'a dižə' güen dižə' cobə che Jesocristən' len beṇə' yoble.

10

Bito cheyalə' goncho txen len beṇə' ca' chse'ejni'alažə' lgua'a lsaquə'

¹ Beṇə' bišə, che'enda' ənezele de que Diozən' gwzoe' len yoguə'əloj de'e xaxtao' neto' beṇə' Izrael, beṇə' ca' besyə'əchoj Egipton'. Yogue'e jəsə'ənaogüe bejon' gan' yo'o Diozən' na' yogue'e gosə'ədie' Nisdao' Exṇan' lao goquən choplə par bla' yo biž. ² Na' yoguə'əlole' gwsa'aque' txen len de'e Moisezən' ca de'en gwche'e lega'aque' gosə'ədie' nisdə'onə' na' gatə'ətezəchlə ja'aque' bedote gwzo Diozən' len lega'aque' lo'o bejon'. ³ Na' yoguə'əloj de'e xaxta'oto' ca' gwsa'ogüe' tozə cłas yelə' guao de'en bnežjw Diozən' lega'aque'. ⁴ Na' yogue'e tozə nis de'en bnežjw Diozən' lega'aque' gwse'eje'. Na' Cristən' gwxaquə'əlebene' ca yejən' gan' bchoj nisən' de'en gwse'eje', chedə' Cristən' gwdalene' beṇə' ca' na' goclene' lega'aque'. ⁵ Na' la'anə'əczə Diozən' bene' güen len yogue'e con to chopgue' gwso'one' can' chazlažə' Diozən', na' de'e na'anə' Diozən' bene' par niḥ gosə'əbiayi' beṇə' ca' yela' latjə dašən'.

⁶ Beṇə' ca' gosə'əzelaže'e gatə' bi de'e gatə' chega'aque' de'en cui gone'e Diozən' gwnežjue' lega'aque'. Na' de'en goc

chega'aque' chzejni'in chio'o de que bito cheyalə' selažə'əcho goncho bi de'en naquə de'e mal. ⁷ Bito cheyalə' šejni'alažə'əcho lgua'a lsaquə' nic bitə'ətezəchlə de'en chse'ejni'alažə' beṇə' ca' cui zjənombia' Diozən'. Zan beṇə' Izrael ca' gwse'ejni'alaže'e lgua'a lsaquə' na' nyoj Xtižə' Diozən' cho'en dižə' can' gwso'one' lao lgua'a lsaquə' go'oṇ dao' bian' gwse'ejni'alaže'e, nan: "Gosə'əbi'e gwse'ej gwsa'ogüe' na' gosə'anite'e gwso'one' legr." ⁸ Na' leczə ca' bito cheyalə' co'o xtocho o goncho bichlə de'e yelə' zto' de'en nac ca'. To ža zan beṇə' Izrael ca' boso'oža' xtoga'aque', na' lao ža na' gwsa'at šonechoa milga'aque'. ⁹ Bito cheyalə' goncho Xancho Diozən' prueb šə leine' can' ne'enə'. Zan beṇə' Izrael ca' gwso'onene' prueb šə leine' can' ne'enə', na' Diozən' bsele'e bel əznia gwsa'ob lega'aque' na' zane' gwsa'at. ¹⁰ Zan beṇə' Izrael ca' besə'əže'ešə'e len Diozən'. De'e na'anə' Diozən' bsele'e to angl bete' lega'aque'. Na' chio'o ža bito cheyalə' əže'ešə'əcho len Diozən'.

¹¹ Yoguə' de'e ca' goc chega'aque' zjənyojən par chəsə'əzejni'in naquən' cheyalə' gon chio'o zocho tyemp nga babidə Xancho Jesocristən'. ¹² De'e na'anə' notə'ətezcho šə chaquecho zocho chonlilažə'əcho Jesocristən', cheyalə' gapcho cuidad par niç cui goncho de'e malən'. ¹³ Bitə'ətezə de'e mal de'en chgo'oyelə' gwxiye'en chio'o goncho, bito nacho zdebəchlə chac checho cle ca' che notə'ətezəchlə beṇə'. Na' Diozən' zocze' chaclene' chio'o can' ne'enə'. Chone' chio'o fuers balor par niç cui gwzenagcho che gwxiye'enə', na' chzejni'ine' chio'o naquən' goncho par niç soicho cui goncho de'e malən'.

¹⁴ De'e na'anə' xi'indaogua'a, bito gonle txen len beṇə' ca' chse'ejni'alažə' lgua'a lsaquə'. ¹⁵ Bachejni'ile. De'e na'anə' legon xbab che de'e quinga chzejni'ida' le'e par niç ənezele de que choṇa' le'e to consejw güen. ¹⁶ Na' ca' naquə de'en che'ej chaocho par chjəyeza'alažə'əcho bi zejen par chio'o de'en gwso'ote' Cristən', yelə' choxcwlen che Dioz nan' cho'echo catə'an che'ej chaochon. Na' ca' de'en che'ej chaochon' zejen de que chio'o chonlilažə'əcho Cristən' naccho tozə, chedə' Crist na'anə' bnežjw cuine' gwso'ote'ene' na' blalj xchene'enə' par gwdixjue' xtolə'əchon'. ¹⁷ Tozə yetxtilən' chzoxjcho na' yoguə'əcho chaocho latə' güejən par chjəyeza'alažə'əcho bi zejen de'en gwso'ote' Cristən'. La'anə'əczə naccho beṇə' zan, de'en chao yoguə'əcho tozə yetxtilən' chlo'en de que yoguə' chio'o chonlilažə'əcho Cristən' naccho ca' tozə family laogüe de'en ngodə'əcho txen len le'.

¹⁸ Na' legon xbab che de'e nga. Beṇə' Izrael gwlaž chia' ca' catə' chso'ela'ogüe'e Diozən' chso'ote' bia yixə' to lao mes de'en naquə par Diozən'. Na' baltežə beṇə' chsa'ogüe' xpelə'

bian' chso'ote' lao mesən' naquəga'aque' txen chso'elaogüe'e Diozən'. ¹⁹ Na' ca'aczən' naquən len chio'o, šə gaocho yelə' guao de'en choso'ožia beṇə' lao lgua'a lsaquə'an chse'ejni'alaže'enə', so'one' xbab de que zocho lez gaquəlen lgua'a lsaquə' ca' chio'onə'. Bito əṇacho de que lgua'a lsaquə' ca' zjəzaquə'an par əsa'aclenən beṇə', na' nic bi zaquə' ca de'en chjəsə'əžie' yelə' guaon' laoga'aquen'. ²⁰ Che'enda' əṇezele de que beṇə' ca' cui zjənombia' Diozən' catə' chjəsə'əžie' yelə' guaon' lao lgua'a lsaquə'an chse'ejni'alaže'enə', caguə par Dioz na'anə' chjəsə'əžie'en, sino par de'e xio' ca'anə'. Na' bito che'enda' gonlenle de'e xio' ca' txen. ²¹ Bito cheyalə' ye'ej gaocho de'en che'ej chaocho par chjəyeza'alažə'əcho bi zejen par chio'o de'en gwso'ot beṇə' Xancho Cristən' šə leczə ye'ej gaocho de'en chjəsə'əžia beṇə' par de'e xio' ca'. ²² Contr Dioz nan' choncho šə che'ej chaocho de'en chjəsə'əžia beṇə' par de'e xio' ca', na' šə che'ej chaochon choncho ca chža'a Diozən' chio'o. Na' bito əṇacho naquəchcho beṇə' gualəch cle ca Diozən' par niçh cui bi gac checho šə goncho contr le'.

Bito goncho de'en naquə mal par ljuežjcho

²³ Na' la'anə'əczə chəsə'əne': "De lsens par goncho bitə'ətezə", cheyalə' zjəsa'alažə'əcho de que caguə yoguə' de'en gonchon' naquən güen par chio'o. Na' la'anə'əczə šə chaquecho deczə lsens par goncho bitə'ətezə, caguə yoguə'əṇṇə' gaquəlenən chio'o. ²⁴ Ni tocho bito cheyalə' goncho bitə'ətezə de'en goncho šə naquən mal par ljuežjcho, la'anə'əczə chaquecho naquən to de'e güen par chio'o.

²⁵ Bitə'ətezə belə' de'en chso'ote'e ya'anə' legaon sin cui əṇable šə boso'ožie'en lao lgua'a lsaquə'an chse'ejni'alaže'e. Nia' ca' par niçh cui gaquəžejlažə'əle šə napple dolə' por ni che de'en gaolen. ²⁶ Nezecho de que guac si'icho bitə'ətezə belə' de'en chso'ote'e ya'anə', chedə' Xtižə' Diozən' nyojən nan: "Che Xancho Diozən' yežlyo nga, beṇəchən', bia yixə' na' yoguə' de'e zjəde lao yežlyon'."

²⁷ Na' catə' beṇə' cui chso'onlilažə' Cristən' so'one' chio'o combid ližga'aque'enə' par əxjtaocho, šə šejcho con gaotezcho bitə'ətezə de'en so'one' gaocho. Bito əṇabga'aquechone' šə boso'ožie'en lao lgua'a lsaquə'an chse'ejni'alaže'enə'. Diozən' bito chene'ene' gaquəžejlažə'əcho šə napcho dolə' por ni che šə bi de'en gaocho. ²⁸ Na' šə no ye' chio'o de que baboso'ožie' belə'an to lao lgua'a lsaquə'an chse'ejni'alaže'e, bito gaochon šə ca' par niçh be'en ye' chio'o ca' ni gone' xbab de que lenczchon' chejni'alažə'əcho lgua'a lsaquə' ca' na' par niçh cui gone' xbab de que napcho dolə' šə gaochon. ²⁹ Bito əṇacho de que naquən de'e mal gaochon, pero par niçh ben' gwna chio'o

de que baboso'ožie'en lao lgu'a lsaquə'an cui gaquene' de que choncho de'e mal, de'e na'anə' cui gaochon.

De repent chonle xbab bixchen' cheyalə' cuejyichjcho cui goncho bitə'atezə de'en goncho šə por ni che de'en gonchon' əsa'aque beṇə' ljuežjchon' de que napcho dolə'. ³⁰ Na' de repent chonle xbab bixchen' əna ljuežjchon' choncho de'e mal chaocho to yelə' guao šə cho'echo yelə' choxcwlen che Diozən' por len. ³¹ Quinga naquən, bitə'atezə de'en goncho cheyalə' gonchon ca gaquəlenən beṇə' yoblə par nič əso'elaogüe'e Diozən', na' bito ye'ej gaocho de'en gonən par nič beṇə' yoblə cui əso'elaogüe'e Diozən'. ³² Na' bito goncho par nič notə'atezə beṇə' yesə'əxope' so'one' de'e malən', la'anə'əczə šə beṇə' Izrael, o šə beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael, na' la'anə'əczə naque' ljuežj chio'o bagwlej Diozən' par chdopə chžagcho cho'ela'ocho Cristən' o šə cui naque'. ³³ Ca'aczə nada' ža, bitə'atezə de'en chona' əchyljəlažə'a naclən' chona'an par nič gaquəlenən beṇə' yoblə. Choncha' xbab che de'en gaquəlen beṇə' yeziquə'əchlə cle ca chona' xbab che de'en gaquəlen nada', chedə' che'enda' beṇə' zan yesyə'əchoj xni'a de'e malən'.

11

¹ Nada' ža chchojyichja' de'en che'enda' gona' par nič chona' de'en naquə güen par beṇə' yeziquə'əchlə. Na' legonšga ca' chedə' nada' chona' can' ben Cristən'.

Can' cheyalə' so'on no'ol ca' lao coltən'

² Lechgualə chebeida' de que chonle xbab chia' yoguə' las na' de que chjsa'alažə'əle de'en bsed blo'ida' le'e. Güenchguan' chonle chzenagle che de'e ca' bsed blo'ida' le'e. ³ Na' che'enda' ənezele de que notə'atezə beṇə' byo cheyalə' əgwzəxjw yichje' par nič Cristən' nabi'ene'. Na' no'ol ca' cheyalə' yesə'əzəxjw yichjga'aque' par nič be'en chega'aque' ca' yesə'anabi'e lega'aque', can' chon Cristən' chzəxjw yichje' par nič Diozən' chnabi'ene'. ⁴ Le'e beṇə' byo catə' gonle orasyon na' catə' chixjue'ele bi de'en bagwna Diozən' le'e, bito gwzo xlapə'əlen'. La' šə nzotezlen naquən to yelə' zto' par le'e na' zəjen de que beṇə'chən' chnabi'e le'e, caguə Crist na'azən'. ⁵ Na' le'e no'olə catə' gonle orasyon o catə' chixjue'ele bi de'en bagwna Diozən' le'e, le'e gwcuašə' yichjle can' chonczle batə'atezə chchojle nič nacia' de que beṇə' byo ca' chəsə'anabi'e le'e. Yoguə'əcho nezecho naquən to yelə' zto' che no'olən' catə'an nšib yichje'en pelon, na' ca'aczə naquən len le'e no'olə šə cui chcuašə' yichjlen' catə'an chonle orasyon o catə'an chixjue'ele bi de'en bagwna Diozən' le'e. ⁶ Na' šə cui chonle can' naquə costombr chele de'en chcuašə' yichjlen' batə'atezə chchojle, yejni'a əgwšib yichjlen'. Na' šə chaquəle zto' par əgwšiblen,

mejor əgwcuasə'əczlen can' chso'on no'ol ca' yelə'. ⁷ Na' ca naquə le'e beṇə' byo, bito cheyalə' əgwcuasə' yichjlen' catə' gonle orasyon na' catə' chixjue'ele bi de'en bagwna Diozən' le'e, chedə' Diozən' bene' le'e par niçh naple yelə' chnabia' can' napə le'enə' na' par əgwlo'ele ca güennə' chone'enə'. Na' le'e no'olə, Diozən' bene' le'e par əgwlo'ele ca güennə' chso'on be'en chelen'. ⁸ Diozən' bito bene' beṇə' byon' len costiy che no'olən' sino que gwleje' costiy che beṇə' nechən' par bene'en no'olən'. ⁹ Na' Diozən' bito bene' beṇə' byon' par gaquəlene' no'olən' sino que bene' no'olən' par gaquəlene' beṇə' byon'. ¹⁰ De'e na'anə' no'ol ca' cheyalə' yesə'əlo'e de que chəsə'anabia' beṇə' byo ca' lega'aque'. Cheyalə' so'one' ca' chedə' angl ca' chəsə'əgüie' naquən' chon chio'o beṇəch. ¹¹ Pero ngodə'əczo txen len Xancho Jesocristən' la'anə'əczo šə naccho beṇə' byo o šə naccho no'olə, na' de'e na'anə' bito cheyalə' so'on no'olə ca' xbab de que bito chəsə'əyažjene' beṇə' byo na' nic neto' beṇə' byo gonto' xbab de que bito chyažjeto' no'olə. ¹² Naquən de'e li can' ben Diozən' gwleje' costiy che beṇə' byo nechən' par bene'en no'olə nechən', na' nezecho yoguə'əte beṇə' byo gwxa' no'olə lega'aque'. Na' Dioz na'anə' bene' beṇəch, bene' bia ca' chsa'aš, na' bene' bitə'ətezəchlə de'e zjəde.

¹³ Legon xbab chele na' gacbe'ile de que caguə de'e šo'oləžə'əcho šə no no'olə gone' orasyon sin cui əgwcuasə' yichje'enə', chedə' can' naquə costombr chechon'. ¹⁴ Na' leczə nezecho bito chazlažə'əcho šə beṇə' byon' cui əgwšib yichje'enə', con güe'e latjə ətonən. Naquən to yelə' zto' che' šə gone' ca'. ¹⁵ Pero na' no'olən' xochechgua yišə' yichje'en šə žian de'e tonə. Diozən' none' par niçh yišə' yichj no'ol ca' chaquən de'e tonə par chcuašə'an yichjga'aque'enə'. ¹⁶ Na' šə nole bito chazlažə'əle de'e quinga babzoja' na' šə chaquele əgwšašle chei, ənia' le'e clar de que neto' apostol bito cho'eto' latjə so'on no'ol ca' orasyon lao ndopə nžagcho sin cui yoso'ocuašə' yichjga'aque'enə', na' nic chsoe' beṇə' ljuēžjto' ca' latjə so'one' ca' gatə'ətezəchlə ža' beṇə' bagwlej Diozən' par chəsə'ədopə chəsə'əžague' chso'elaogüe'e Cristən'.

Catə'an gwse'ej gwsa'ogüe' txen bito jəsyə'əza'alaže'e can' bnežjw cuin Xancho Jesocristən' por ni chega'aque'

¹⁷ Leczə de de'e yoblə de'en ənia' le'e na' ca naquə lennə' bito gaquə ənia' de que chonle güen. De'en chonle lao chdopə chžagle txen par cho'ela'ole Cristən' chonən mal len le'e lgua'a de'e gaquəlenən le'e. ¹⁸ Enia' ca' chedə' babenda' dižə' de que catə' chdopə chžagle par cho'ela'ole Cristən' bito chonle txen len beṇə' ljuēžjle. Na' de repent dižə' de'en babenda' naquən de'e li. ¹⁹ De'e li nitə' balə beṇə' entr le'e cui chso'one' txen len yoguə'əle. Na' de'en cui chso'one' txen

chloe'en non' chonlilažə' Cristən' do yichj do laže'e na' non' cui. ²⁰ Na' catə' chežagle par chaole txen, bito chonle ca žjəyeza'alažə'əle de'en bnežjw cuin Xancho Jesocristən' por ni checho catə'an gwso'ote'ene', la'anə'əczə chedopə chežagle par žjəyeza'alažə'əlen. ²¹ To tole che'ej chaole de'en noxə'əle sin cui chbezə ljuežjle ca'. Bito chonlen tozə par ničh yoguə'əle gaolen. De'e na'anə' balle ne'e chdonle catə' chedaole na' yeballe chzožele de'e tant che'ej chaoxatle. ²² Nca'alə xneze yega'an ližle ye'ej gaole cle ca ye'ej gaole lao beṇə' cui de chega'aque' šə cui əgwnežjwle chega'aque'. Chonga'aquele ljuežjle ca beṇə' cui bi zjəzaquə', la'anə'əczə txen len chio'o bagwlej Diozən' lega'aque' par chso'elaogü'e Jesocristən': Chonle ca chsa'aquene' tolə de'en cui de chega'aque'. Bito gonle xbab əṇia' de que güennə' chonle de'en chonle ca'.

Che'ej chaocho par chjəyeza'alažə'əcho de'en bnežjw cuin Xancho Jesocristən' por ni checho

²³ Xancho Jeso'osən' bene' par ničh nezdə' can' chene'ene' goncho par žjəyeza'alažə'əcho de'en bnežjw cuine' por ni checho catə'an gwso'ote'ene'. Na' babzejni'ida' le'e de que že'enə' catə'an Jodən' bdie' Xancho Jeso'osən' lao na' beṇə' mal ca', Xancho na'anə' bexe'e to yetxtilən'. ²⁴ Na' lao noxe'en be'e yelə' choxcwlen che Diozən'. Nach bzoxje'en, na' gwne': "Legao yetxtil nga. Lenṇə' naquən cuerp chia' de'en əgwnežjua' por ni chele. Quinga gonle par žjəyeza'alažə'əle ca de'en gwnežjua'an." ²⁵ Beyož gwsa'ogü'e yetxtilən' bexe'e to tas nis oban' na' leczə be'e yelə' choxcwlen che Diozən'. Na' gože' beṇə' ca': "De'en yožə lo'o tas nga zejen de que Diozən' solao gone' de'e cobə de'en none' lyebe gone' par gaquəlene' le'e. Na' gone'en chedə' so'ote' nada' na' laljə xchena'anə' por ni chele. Na' batə'ətezə ye'ejlen can' ye'ejlen na'a, le'e yosa'alažə' ca de'e gwnežjo cuina' por ni chele." ²⁶ Na' nada' Pab cheznia' le'e, yoguə' las catə'an gaocho yetxtilən' na' catə'an ye'ejcho nis oban' de'en che'ej chaocho par chjəyeza'alažə'əcho ca de'en bnežjw cuin Xancho Jesocristən' por ni checho, choncho ca yesə'əneze beṇə' de que gwdixjue' xtolə'əchon' catə'an gwso'ote'ene'. Na' can' gonchcho xte catə'an yide' de'e yoblə.

Can' cheyalə' goncho catə' che'ej chaocho par chjəyeza'alažə'əcho de'en bnežjw cuin Xancho Jesocristən' por ni checho

²⁷ De'e na'anə' šə bito güe'ela'ocho Xancho Jesocristən' do yichj do lažə'əcho bito naquən güen ye'ej gaocho de'en che'ej chaocho par chjəyeza'alažə'əcho ca de'en bnežjw cuin Xancho Jesocristən' por ni checho. Na' leczə bito naquən güen ye'ej

gaochon catə' cui zocho binlo len Diozən' o len ljuežjcho. Gapcho dolə' šə ye'ej gaochon ca', chedə' goncho ca cui bi zaquə' de'en bnežjw cuin Xancho Jesocristən' blalj xchene'enə' por ni checho. ²⁸ Catə'an che'ej chaocho par chjəyeza'alažə'əcho ca de'en bnežjw cuin Xancho Jesocristən' por ni checho, to tocho cheyalə' gonyanə'əcho xbab šə zocho binlo len Diozən' na' len ljuežjcho ca' par nič ye'ej gaocho de'en de ye'ej gaocho. ²⁹ Na' šə che'ej chaochon sin cui goncho xbab ca de'en bnežjw cuin Xancho' por ni checho Diozən' gonə' chio'o castigw. ³⁰ Na' de'en che'ej chaolen sin cui chonle xbab bi zejen, de'en na'anə' balə beṇə' ljuežjlen' bagwsa'at na' zanle chacšene. ³¹ Pero na' šə gonyanə'əcho xbab naquən' goncho par nič socho binlo len Diozən' na' len ljuežjcho, nachən' bito gon Diozən' chio'o castigw por ni che can' che'ej chaochon'. ³² Catə' napcho dolə' na' che'ej chaochon, Xancho Diozən' chone' chio'o castigw par nič cheyacbe'icho de que de'e malən' choncho. Chone' ca' par nič cui si'icho castigw zejlicane can' gac che beṇə' ca' cui chso'elao' le'.

³³ De'e na'anə' beṇə' bišə', catə' ədopə əžagle txen par ye'ej gaole, lecuezə ljuežjle ca' par nič ye'ej gao yoguə'ale txen. ³⁴ Šə de'en chbil chdonle na'azə, nca'alə xneze yega'an ližle ye'ej gaole, caguə ca gon Diozən' le'e castigw can' chonle catə'an chdopə chžagle. Na' ne'e deczə de'en che'enda' gwzejni'ida' le'e naquən' gonle, pero catə' yida' de'e yoblə gan' zolenə' cana'ach əgwzejni'ida' le'e che de'e ca'.

12

Spirit che Diozən' chaclenən to tocho par goncho bi de'en chene'en goncho

¹ Beṇə' bišə', de de'en che'enda' ənezele che de'en chon Spirit che Diozən' chaclenən chio'o chonlilažə'əcho Jesocristən'.

² Nezele catə'an cuinə' gombi'ale Diozən' banxoayagle par chejni'alažə'ale lgua'a lsaquə' ca' con can' bzejni'i beṇə' le'e, la'anə'əczə lgua'a lsaquə' ca' bito zjənye'en biš xne. ³ Pero na'a ža, che'enda' ənezele de que Spirit che Diozən' bito chonən par nič no əna de que Jeso'osən' naque' beṇə' maldit. Na' notono no əna de que Jeso'osən' naque' Xane' šə cui chon Spirit che Diozən' par əne' ca'.

⁴ Tozə Spirit che Diozən' zon na' nža' nža' can' chaclenən to tocho par goncho bi de'en goncho na' par ənezecho bi de'en nezecho. ⁵ Tozə Xancho Jesocristən' cho'ela'ochə la'anə'əczə nža' nža' can' chac gon to tocho xšine'enə'. ⁶ Leczə tozə Dioz nan' zo la'anə'əczə nža' nža' can' chone' len to tocho par nič choncho xšine'enə'. ⁷ Na' Spirit che Diozən' zon len to tocho par nič ca' chac choncho de'en chaclenən ljuežjcho. ⁸ Spirit che Diozən'

chonən par niĉ balĉo cho'echo dižə' ĉhe Diozən' de'en naquən leĉgualē dižə' sin', na' leczə Spirit na'anə' chaclenən yebalĉo par ĉejni'icho ĉhe Diozən' na' par cho'echo xtiže'enə'.⁹ Na' Spirit na'anə' chonən ca balĉo chonlilažə'aĉgwaĉo Diozən' par niĉ ĉac bitə'ətezə de'en ĉnabeĉhone' gaquə. Na' leczə Spirit na'anə' chonən par niĉ balĉo ĉac chonĉo ca ĉəsyə'əyaque beṇə' ĉsa'acšene.¹⁰ Na' Spiritən' chonən par niĉ balĉo chonĉo miłagr, na' balĉo ĉyixjue'echo bi de'en bagwna Diozən' ĉio'o. Na' leczə Spirit nan' chaclenən yebalĉo par niĉ ĉnezeĉo ĉhe bitə'ətezə de'en ĉso'on beṇə' šə za'an ĉhe Spirit ĉhe Diozən' o šə ĉhe de'e xio'onə'. Na' Spirit na'acžən' chaclenən yebalĉo par ĉĉoĉj catə' cho'echo gwde gwdele dižə' de'en cui ĉejni'icho, na' chaclenən yebalĉo par ĉozejni'iga'aqueĉone' bi zeje dižə' de'en ĉo'echon'.¹¹ Tozə Spiritən' chaclenən yoguə'əĉo par niĉ chonĉo yoguə' de'e ca' ĉene'en gon to toĉo.

Yoguə' ĉio'o chonlilažə'əĉo Cristən' nacĉo tozə, can' naquə cuerp ĉheĉon'

¹² Cuerp ĉheĉon' nsa'an zan part pero de'en zjəngodə'an txen naquən tozə cuerp. Ca'acžə naquən len yoguə' ĉio'o chonlilažə'əĉo Cristən', nacĉo tozə can' naquə cuerp ĉheĉon'.¹³ Balə ĉio'o nacĉo beṇə' Izrael na' yebalĉo bito nacĉo beṇə' Izrael. Balĉo nacĉo beṇə' esclabos na' yebalĉo bito nacĉo. Pero yoguə'əĉo gwĉoĉo nis par ĉlo'en de que Spirit ĉhe Diozən' babenən ca ngodə'əĉo txen len Cristən'. Na' tozə Spirit na'anə' zon lo'o yičĉjla'aždao' yoguə'əĉo.

¹⁴ Cuerp ĉheĉon' nsa'an zan part, na' nžə' naquə to to partən'.¹⁵ Žalə' ni'achon' əṇan: "Bito naca' tozə len cuerpən' ĉhedə' bito naca' ne'inə'", caguə ni ĉhe de'en əṇan ca'anə' cui naquən tozə len cuerpən'.¹⁶ Le'egatezə ca' žalə' nagĉon' əṇan: "Bito naca' nada' tozə len cuerpən' ĉhedə' bito naca' jelaogüei."¹⁷ Žalə' doxen cuerp ĉheĉon' naquən jelaoĉo, bito gaquə yeneĉo. Le'egatezə ca' žalə' doxen cuerpən' naquən nagĉo, bito gaquə le'icho.¹⁸ Pero Diozən' bsi'e xneze par niĉ cuerp ĉheĉon' nsa'an zan part de'e ĉso'on žin con can' gwyazlaže'e.¹⁹ Bito nya' cuerp ĉheĉon' žalə' nsa'an tozə part.²⁰ Cuerp ĉheĉon' nsa'an zan part pero de'en zjəngodə'an txen naquən tozə cuerp.

²¹ De'e na'anə' jelaoĉon' bito gaquə ye'en na'achon': "Bito ĉyažjda' le'." Na' nic gaquə ye' yičĉjĉon' ni'achon': "Bito ĉyažjda' le'."²² La'aṇə'əczə cuerp ĉheĉon' nsa'an balə part de'e cuitec bi fuers ĉhei de, bia'aczə leĉgualē ĉyažjĉon.²³ Na' part ca' nsa' cuerp ĉheĉon' de'en ĉaqueĉo cuitec bi zaquə', ĉi' yičĉjĉon ca de'en ĉeyacw xacho. Na' part

ca' de'e cui chene'echo le'i beṇə', chcuasə'əchon len xacho de'en chacwcho. ²⁴ Pero part de'en nsa' cuerp chechon' de'en banaquə xoche bito chcuasə'əchon. Na' Diozən' none' cuerp chechon' ca chi' yichjcho che part ca' de'en cui zjanaquə xoche. ²⁵ Ca'aczən' bsi'e xneze par niḥ chio'o cho'ela'ocho Cristən' goncho txen tocho yetocho na' cue' yichjcho gaquəlen ljuežjcho. ²⁶ Na' šə bin' chac che tocho, yoguə'əcho chi' saquə'əcho txen. Na' šə chac güen che yetocho, yoguə'əcho socho mbalaz.

²⁷ Yoguə'əcho ngodə'əcho txen len Cristən' na' to tocho gwxaquə'əlebecho ca to part cuerp che'enə'. ²⁸ Na' entr chio'o chdopə chžagcho cho'ela'ocho Cristən', Dioz nan' gwleje' neto' naquəto' apostol, na' de'en ngü'e lao na'ato' gonto' naquən de'e zaquə'əchgüei. Na' lecze'en gwleje' yebale' par chəsə'əyixjui'e de'en ne'enə'. Na' de'en chso'one'enə' lecza naquən de'e zaque'e. Na' yebale' gwlej Diozən' par choso'osed choso'olo'ine' xtiže'enə'. Na' de'en choso'osed choso'olo'ine' xtiže'enə' lecza naquən de'e zaque'e. Na' lecza gwlej Diozən' beṇə' chso'on miḷagr na' beṇə' chso'on par chəsya'əyaque beṇə' chsa'acšene, na' beṇə' chsa'aclen yeziquə'əchlə beṇə' šə bi de'en chəsə'əyažjene'. Na' gwleje' beṇə' chəsə'anabia' chio'o chdopə chžagcho cho'ela'ocho Cristən', na' gwleje' beṇə' chso'e gwde gwdelə dižə' de'en cui chse'ejni'ine' con catə' chon Spiritən' ca chso'en. ²⁹ Pero caguə yoguə'əcho naccho apostol. Na' Diozən' bito gwleje' yoguə'əcho par chixjue'echo bi de'en bagwne' chio'o, na' nic gwleje' yoguə'əcho par əgwsed əgwlo'icho xtiže'enə', na' nic gwleje' yoguə'əcho par goncho miḷagr. ³⁰ Caguə yoguə'əcho chac goncho ca yesya'əyaque beṇə' chsa'acšene, na' caguə yoguə'əchon' chon Spirit che Diozən' par güe'echo gwde gwdelə dižə' de'en cui chejni'icho, na' caguə yoguə'əchon' chac yozejni'icho bi zejen dižə' de'en chon Spiritən' ca chso'e. ³¹ Chonle güen šə chzelažə'əle gaquəlen Spirit che Diozən' le'e gonle de'e ca' de'en naquəch de'e zaque'e. Pero əgwlo'ida' le'e yeto de'e gonle de'en naquə de'e žialao xench.

13

Cheyalə' gaque che ljuežj beṇəchcho

¹ La'anə'əczə šə chaccho gwde gwdelə dižə' de'en chsa'ac beṇəchən' na' de'en chsa'ac angl ca', pero šə bito chaquecho che ljuežj beṇəchcho, bito bi bi zaquə'əcho. Con gwxaquə'əlebecho ca pedas ya de'en chso'on sšag na' ca platij de'en choso'osiž beṇə' gocuež ca' la' xtižə'əchon' bitobi bi zaquə'ən. ² Na' la'anə'əczə šə bagocwlen Spirit che Diozən' chio'o par niḥ chyixjue'echo bi de'en bagwne' chio'o len

yelə' guac che Spiritən', bito bi zaquə'əcho šə bito chaquecho che ljuežj beṇačcho. La'anə'əczə šə nezecho yoguə'əlōl de'en cui no gwneze antslə, len la'anə'əczə šə chejni'icho yoguə'əlōl de'en naquə de'e zaque'e, bitoczə bi zaquə'əcho šə cui chaquecho che ljuežj beṇačchon'. Na' la'anə'əczə šə lechguale chonlilažə'əcho Diozən' par nič chone' bitə'ətezə de'e zdebə de'en chṇabechone' gone', bitoczə bi zaquə'əcho šə cui chaquecho che ljuežj beṇačcho. ³ Na' šə cui chaquecho che ljuežj beṇačchon' bito bi zedəgua'an par chio'o la'anə'əczə šə əgwnežjwcho beṇə' yašə'an yoguə' de'en deicho. Le'egatezə ca' šə cui chaquecho che ljuežj beṇačchon' bitobi zedəgua'an par chio'o la'anə'əczə šə əgwnežjo cuincho yoso'ozeye'.

⁴ Šə chaquecho che ljuežj beṇačcho, napcho yelə' chxenlažə' len lega'aque', na' choncho güen len lega'aque'; bito chgue'iga'aquechone' šə chac güen chega'aque'; na' bito cho'elao' cuincho; na' bito cha'alažə'əcho. ⁵ Na' catə' chaquecho che ljuežj beṇačcho, bito choncho nacze len lega'aque', bito choncho xbab che cuinzcho, bito naccho beṇə' xtišjw, na' bito naccho beṇə' ggo'olaže'e. ⁶ Na' catə' chaquecho che ljuežj beṇačcho bito chebeicho šə non' chon de'e mal, sino que chebeicho šə non' chon de'e güen. ⁷ Šə chaquecho che ljuežj beṇačcho chapcho yelə' chxenlažə' bitə'ətezə de'en chso'one beṇə' chio'o, na' choncho xbab güen che yoguə'əlōl beṇə', na' zocho lez so'on beṇə' güen yoguə' las, na' chgo'o chchejlažə'əcho len bitə'ətezə de'en chac.

⁸ Cuat əžin ža catə' cuich cheyalə' gaquecho che ljuežj beṇačcho. Pero gwžin ža catə' cuich gon Diozən' par nič no chixjue'e bi de'en bagože'ene'. Na' gwžin ža catə' Spirit che'ena' gonən ca cuich əso'e gwde gwdele dižə' de'e cui chse'ejni'i beṇə' yoblə. Na' leczə gwžin ža catə' te che yoguə'əlōl de'en neze chio'o beṇačch lao yežlyo nga. ⁹ Bitonə' nezecho yoguə'əlōl de'e ənezecho na' niqunenə' gac chixjue'echo yoguə'əlōl de'en bagwna Diozən' chio'o. ¹⁰ Pero gwžin ža catə' gaquə cayanə'an chene'e Diozən' gaquə, na' cana'achən' cuich bi bi yega'an de'en cui gaquə cayanə'an chene'e Diozən'.

¹¹ Catə' goccho bidao' be'echo dižə' can' chsoe' notə'ətezə bidao' dižə', na' leczə xbab chechon' goquən ca xbab chega'achə'onə', na' gwyejni'icho con can' chse'ejni'ibo'. Na' na'a bagwcha'ocho bitoch choncho can' chso'on bidao'. ¹² Pero bitonə' šejni'icho binlo che Diozən'. De'e na'anə' gwxaquə'əlebecho ca beṇə' chgüie' beṇə' yoblə to lo'o spejw de'e cuitec chloe' binlo. Pero gwžin ža catə' šejni'iyane'echo che Diozən' can' chejni'ine' checho na'a. ¹³ Na'a ža, de'e quinga šonə chon Diozən' mendad goncho zejlicane: gonlilažə'əchone', socho lez gaquə güen checho, gaquecho che Diozən' na' che

ljuežj beṇaḇcho. Pero de'en naquə de'e žialaoch goncho entr šonə de'e quinga, gaquecho ̄che Diozən' na' ̄che ljuežj beṇaḇcho.

14

Beṇə' ca' chso'elen Diozən' gwde gwdeḷə dižə' de'en cui chse'ejni'ine'

¹ Cheyalə' güe'elažə'əcho par gaquechecho ̄che Diozən' na' ̄che ljuežj beṇaḇcho, na' leczə cue' yichjcho gaquəlen Spirit ̄che'enə' chio'o par goncho xšine'enə'. Na' mazəchlə cheyalə' cue' yichjcho par gaquəlenən chio'o chixjue'echo de'en əṇa Diozən' chio'o. ² Balcho chon Spiritən' par niḇ chchoj cata' cho'elencho Diozən' gwde gwdeḷə dižə' de'en cui chejni'icho. Na' cata' cho'elencho Diozən' gwde gwdeḷə dižə'ən ca', caguə beṇaḇ na'anə' cho'elenchon ̄chedə' bito chse'ejni'ine' dižə'ən. Spirit nan' chonən par niḇ cho'echo dižə' de'en chejni'i tozə Diozən'. ³ Pero catə' chyixjue'echo de'en bagwna Diozən' chio'o choncho par niḇ ljuežjcho ca' ṇitə'ətezə ṇite'e so'onlilaže'e le', na' chtipcho lažə'əga'aque', na' leczə cho'ega'acchone' balor par ṇite'e mbalaz. ⁴ Catə' Spirit ̄che Diozən' chonən par niḇ cho'elenchone' gwde gwdeḷə dižə' de'en cui chejni'icho, yichjla'ažda'ocho na'agan' chaclenən. Pero catə' Spirit ̄che Diozən' chaclenən par niḇ chyixjue'echo de'en bagwna Diozən' chio'o, chaclenən yoguə' chio'o chdopə chžagcho cho'ela'ocho Cristən'.

⁵ Yebeida' žalə' Spiritən' gonən par niḇ yoguə'əle güe'elenle Diozən' gwde gwdeḷə dižə', pero gobeichda' žalə' gaquəlenən yoguə'əle par chixjue'ele de'en ye'e le'e. Ben' chyixjue'e de'en bagož Diozən' le', chone' to de'e zaquə'əche cle ca de'en chon ben' cho'elen Diozən' gwde gwdeḷə dižə'. La' šə cui no zo no əgwzejni'i yeziquə'əchlə beṇə' chso'elao' Cristən' bi dižə'ən cho'e, bito no gaquəlenən. ⁶ Beṇə' bišə', ṇezda' bito gaquəlenən le'e šə güe'elena' Diozən' gwde gwdeḷə dižə' catə'ən yida' dezlaṇa'a le'e. Pero guaquəlenən le'e šə əgwzejni'ida' le'e bi de'en babsed bablo'i Diozən' nada'. Na' guaquəlenczən šə əgwzejni'ida' le'e bichlə de'en ṇezda' ̄che Diozən'. Guaquəlenczən šə chixjue'ida' de'en əṇa Diozən' nada'. Na' leczə guaquəlenən šə gwsed gwlo'ida' le'e bi zeje xtiže'enə'.

⁷ Ca naquə flaudən', šə tozə can' gwcuež beṇə' gocuežən' len dote tyemp, notono gacbe'i bi piesən' hcueže'. Le'egatezə ca' arpən' šə tozə can' ggol beṇə' gocuežən' len dote tyemp, notono gacbe'i bi piesən' chgole'. ⁸ Catə' zo to beṇə' hcueže' cornetən' par niḇ chəsə'əneze soldad ca' naquən' so'one', šə bito əgwcueže'en clar, bito se'ejni'ine' naquən' cheyalə' so'one'. ⁹ Le'egatezə ca' chio'o ža, šə güe'elencho Diozən' dižə' de'en

cui chse'ejni'i beṇā', bito gaquālenān lega'aque'. ¹⁰ Nezecho de que beṇā' ža' doxen yežlyo nga gwde gwdele dižā' de'e chsa'aque', na' to toga'aque' chse'ejni'i xtižā' ljuežjga'aque'. ¹¹ Na' ša' chio'o bito chaccho dižā' de'e chac yeto beṇā', nezecho le' naque' beṇā' zita' na' chio'o naccho beṇā' zita'. ¹² Na' le'e chi' yichjle gaquālen Spirit che Diozān' le'e, ca'aczān' co' yichjle gonle xšine'enā' par gaquālen ljuežjle. Gonle ca' ničh yoguā'ale chdopā chžagle cho'ela'ole Cristān' sotezā sole gonlilažā'elene'.

¹³ Na' ša' Spiritān' gonān ca' ačhoj catā' güe'elencho Diozān' gwde gwdele dižā', cheyalā' nabecho Diozān' gaquālenche' chio'o par ničh ačwzejni'icho beṇā' bi zejen dižā' de'en cho'elenchone'enā'. ¹⁴ Na' catā' choncho orasyonā' ša' Spirit che Diozān' chonān par cho'elenchone' dižā' de'e cui chejni'icho, bito bi xbab choncho lo'o yichjla'ažda'ochon' catā'n cho'echon, con chacbe'icho de que Dioz na'aczān' cho'ela'ocho. ¹⁵ Quingan' cheyalā' goncho, catā' goncho orasyonā' güe'echo dižā' de'en ačwzejni'i Spirit che Diozān' chio'o, pero goncho xbab che dižā' de'en cho'echon'. Na' catā' golcho, golcho bi de'en ačwzejni'i Spirit che Diozān' chio'o, na' leczā goncho xbab che de'en cholchon'. ¹⁶ Legon xbab nac gaquā ša' güe'echo yelā' choxwlen che Diozān' len dižā' de'en cui chejni'i yoguā'ācho. Beṇā' cuiṇā' yesā'āneze naquān' choncho lao chdopā chžagcho cho'ela'ocho Cristān', bito se'ejni'ine' bin' nacho na' de'e na'anā' bito ašo'e yelā' choxwlen che Diozān' txen len chio'o. ¹⁷ Bito gaquālenān lega'aque' ša' goncho orasyon len dižā' de'e cui se'ejni'ine' la'anā'āczā ša' de'e li güe'echo yelā' choxwlen che Diozān' binlo. ¹⁸ Cho'a yelā' choxwlen che Diozān' de que Spirit che'enā' chonān par ničh cho'elencha'ane' gwde gwdele dižā' mazāchle ca chonān len notā'atezāchle. ¹⁹ Pero catā' ndopā nžagcho cho'ela'ocho Cristān' la'anā' gueyā'āzā dižā' de'en chejni'i yoguā'ācho gwsed gwlo'ida' le'e zejāchen cle ca gua'a ši mil dižā' de'en cui chejni'icho.

²⁰ Beṇā' bišā, naquāczān güen gaccho ca bi'i che'en dao' laogüe de'en cui goncho de'e mal. Pero cheyalā' šo'ocho xbab che beṇā' cha'o na' bito šo'ocho xbab che bi'i cuiṇā' šejni'i. ²¹ Xtižā' Diozān' nyojān nan: "Nada' Dioz gona' par ničh beṇā' zita' ca' ašo'elene' beṇā' Izrael ca' dižā' de'e cui se'ejni'ine', na' yesyā'ābane beṇā' Izrael ca', pero bia'aczā bito yoso'ozenague' chia'." Can' na' Xancho Diozān'. ²² Ša' nitā' beṇā' cui chse'ejle'e che Diozān' na' choso'ozenague' catā' güe'elenle Diozān' gwde gwdele dižā' de'en cui chejni'ile yesyā'ābanene' na' sa'acbe'iljeine' de que zoczā Diozān' len le'e. Na' ca naquā chio'o cho'ela'ocho Cristān', baņezecho de que zoczā Diozān' len chio'o. Na' catā' to beṇā' chyixjue'ine' bi de'en

bagož Diozən' le', chaclenən chio'o chonlilažə'əcho Cristən' la'anə'əczə cui chaclenən beṇə' cui chso'onlilaže'ene'. ²³ Legon xbab nac gaquə šə lao ndopə nžagcho txen cho'ela'ochō Cristən' yoguə'əcho solao güe'elenchone' gwde gwdele dižə' de'e cui chejni'icho. Na' šə da'acclə beṇə' cui chso'onlilažə' Cristən' o beṇə' cuiṇə' yesə'əneze naquən' choncho cho'ela'ochone', əse'enene' cho'elenchone' gwde gwdele dižə' na' so'one' xbab de que chac tontchon'. ²⁴ Pero nža'an šə to tocho chyixjue'echo bi de'en bagwna Diozən' chio'o. Šə yezidəclə to beṇə' cuiṇə' gonlilažə' Cristən' o to beṇə' cuiṇə' neze naquən' choncho cho'ela'ochone', gacbe'ine' de que de xtole'e catə' to tocho chyixjue'echo bi de'en bagwna Diozən' chio'o. ²⁵ Na' catə' gacbe'ine' de que la'aždaogüe'enə' naquən mal lao Diozən' gwzolja xibe' güe'elaogüe'ene' na' əne' de que zoczə Diozən' len chio'o chonlilažə'əcho Cristən'.

Cheyalə' gwsa'əcho coltən' binlo na' cui gonchon chac yazə

²⁶ Na'a ža beṇə' bišə', catə'an chdopə chžagle txen ballə gollə to imno, na' ballə de de'e əgwsed gwlo'i ljuežjle, na' ballə güe'ele dižə' che to de'en babzejni'i Spirit che Diozən' le'e, na' ballə güe'ela'ole Diozən' güe'elenlene' gwde gwdele dižə' de'en cui chejni'ile, na' yeballe yozejni'ile dižə' de'en gwso'elen beṇə' ljuežjle ca' Diozən'. Naquəczən güen gonle yoguə' de'e ca' con šə gonlen ca sa'aclenən beṇə' ljuežjle ca' so'onlilažə'əche' Cristən', beṇə' ca' nacle txen cho'ela'olene'. ²⁷ Na' šə nole güe'elenle Diozən' gwde gwdele dižə' de'en cui chejni'ile, legüe'elene'en pero do chopzle o šonzle na' tgüejə tgüejle. Nach te na' əchoj to beṇə' yozejni'ine' bi zeje dižə' de'en be'elenle Diozən'. ²⁸ Na' šə cui no zo no yozejni'i bi zeje dižə' ca', bitoclə güe'elenle Diozən' dižə'an nac ca' zižjo lao ndopə nžagle txen. Con lo'o la'ažda'ole na'azə güe'elenlene'enə'. ²⁹ Na' le'e bagocwlen Spiritən' par chyixjue'i ljuežjle de'en bagwna Diozən' le'e, lecə do chopzle o šonzle əchojle chixjue'elen lao ndopə nžagle, nič beṇə' ca' yelə' yoso'ozenague' na' so'one' xbab šə de'en na to tole za'an che Diozən'. ³⁰ Na' šə lao choe' toe' dižə'an Diozən' əgwzejni'ine' yetoe' to de'e chixjui'e, ben' bacho'eczə dižə'an cheyalə' cueze' žlac güe' ben' yeto dižə'anə'. ³¹ Chaclencə Spiritən' yoguə'əle par nič tgüejə tgüejle chyixjue'ele bi de'en bagwna Diozən' le'e, chozejni'i ljuežjle na' chtiplažə' ljuežjle. ³² Spirit che Diozən' chonən par nič ballə chac chixjue'elen bi de'en bagwna Diozən' le'e. Na' chixjue'elen con catə'əzən' chache'ile naquən güen par chixjue'elen. ³³⁻³⁴ Diozən' chene'ene' əgwsa' colt chechon' binlo na' cui ša'əcho chac yazə.

Na' gatə'ətezə chəsə'ədopə chəsə'əžag beṇə' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə', bito cheyalə' soe' no'ol ca' dižə' lao coltən'. Cheyalə' yesə'əlo'e de que choso'ozenague' che chio'o

beṇə' byo la' can' na Xtižə' Diozən' de'en nyojən'. ³⁵ Na' šə de bi de'e chse'ene'e no'ol ca' yesə'əneze'ne', cheyalə' yesə'əṇabe' be'en che to toga'aque' catə' yesyə'əžine' ližga'aque', chedə' naquən to yelə' zto' šə no'olən' güe'e dižə' lao ndopə nžagcho cho'ela'ocho Diozən'.

³⁶ Le'e beṇə' Corinto, bito cheyalə' gonle xbab de que le'ezən' zaquə'əle par ənale naquən' gon chio'o chonlilažə'əcho Cristən'. Caguə zgua'atec le'en gwdisle xtižə' Diozən', len caguə le'ezən' nombi'alēn. ³⁷ Balē nale chon Spirit che Diozən' par nič chyixjue'ele bi de'en bagwna Diozən' le'e, na' balē nale de que Spirit che Diozən' chaclenən le'e par chonle bichlə de'en chene'e Diozən'. Šə de'e li chaclen Spiritən' le'e nachən' guache'iczele de que mendad che Xancho Crist na'anə' chzoja' le'e yoguə' de'e quinga. ³⁸ Šə nole cui chejle'ele de que Cristən' chone' par nič chzoja' de'e quinga, bito chaclen Spirit che Diozən' le'e šə ca'.

³⁹ Na'a ža beṇə' bišə', de'e yoblə chnia' le'e, leṇabe Diozən' gaquəlen Spirit che'enə' le'e par nič chixjue'ele de'en əna Diozən' le'e. Na' šə Spirit che Diozən' gonən par nič beṇə' ljuežjle ca' əso'elene' Diozən' gwde gwdele dižə', bito gwžonle əso'elene'en le'. ⁴⁰ Pero bitə'ətezə de'en gonle lao coltən', leğwsa'an binlo, na' bito gonlen chac yazə.

15

Beban Jesocristən' ladjo beṇə' guat ca'

¹ Beṇə' bišə', che'enda' yosa'alažə'əle dižə' güen dižə' cobə che Cristən' de'en babe'elena' le'e antslə. Babzenagle chei na' zotezə zole chdalenlen. ² Na' šə talenczle dižə' güen dižə' cobə che Cristən' de'en babe'elena' le'e, nezele de que žjəyezole len Diozən'. Pero šə bito talenle dižə' güen dižə' cobə che'enə' bitobi zejen de'en nale de que bachejle'ele che dižə' güen dižə' cobə che'enə'.

³ Diozən' bzenene' nada' de'en zjənaquə de'e žialao xench ca bitə'ətezəchlə na' bač bsd blo'ida'an le'e. Gwnia' le'e de que gwso'ot beṇə' Cristən' gwduxjue' xtolə'əchon', con can' byoj Xtižə' Diozən' gaquə. ⁴ Leczə bgašə' Cristən' pero na' beyas bebane' ladjo beṇə' guat ca' beyon ža con can' byoj Xtižə' Diozən' gaquə. ⁵ Na' bi'a dižə' can' ben Cristən' beyož bebane' ladjo beṇə' guat ca', jəyeloe' laogüe' Bedən' na' gwde na' jəyeloe' laogüe' yeziquə'əchlə disipl che' ca' lao nite'e txen, beṇə' ca' gwsa'ac šižine' antslə. ⁶ Na' gwde na' jəyezloe' laogüe' mazlə gueyə' gueyoa beṇə' zjənitə' tši'izə chso'elao' le'. Na' zan beṇə' ca' nežəmban na'a la'aṇə'əczə bagwsa'at bale'. ⁷ Le'egatezə ca' jəyezloe' laogüe' Jacobən' nach gwde na' jəyezloe' laogüe' yoguə' apostol ca'.

8-9 Na' le'ezelaogüe bedeyeloe' laogüe' nada'. Na' gwxaquə'alebəda' ca to bi'i goljə sin cuiṇə' žin ža, čhedə' ca tyempən' bitonə' gonlilažə'a Cristən', gwda' bčhi' bsaca'a beṇə' ca' bagwlej Diozən' par chəsə'adopə chəsə'əžague' chso'elaogüe'e Cristən'. De'e na'anə' chacda' naca' le'ezelaogüe apostol beṇə' cui bi zaquə' entr beṇə' ljuježja' ca', na' chacda' bitoczə zaca'a par naca' apostolan'. ¹⁰ Pero bia'aczə nži'ilažə' Diozən' nada'. De'e na'anə' gwleje' nada' par naca' apostol čhe'enə', na' de'e na'anə' bagocwlene' nada' par ničh choncha' xšine'enə' mazəchlə ca de'en chso'on yoguə' apostol ca' yelə'. Pero bito ənacho toza' nada' chona' xšine'enə' sino que Dioz na'aczən' chaclene' nada' par chona'an. ¹¹ Na' bachejle'ele čhe dižə' güen dižə' cobə čhe Cristən' de'en babzejni'ida' le'e na' de'en baboso'ozejni'i apostol ca' yelə' le'e.

Yesyə'əban beṇə' guat ca'

¹² Na' bačh bsed blo'ito' le'e de que Cristən' beyas bebane' ladjo beṇə' guat ca'. Pero le'e ža, čbixčhen' na balle de que bito yesyə'əban beṇə' guat ca'? ¹³ Žalə' naquən de'e li can' nalen' de que Diozən' bito yosbane' beṇə' guat ca', bitolja bosbane' Cristən' žalə' ca'. ¹⁴ Na' žalə' cui bosban Diozən' Cristən' ladjo beṇə' guat ca', bito bi zaquə' xtiže'enə' de'en babe'elento' le'e na' bitobi zežen de'en chonlilažə'əchone' žalə' cui bebane'. ¹⁵ De'en babsed blo'ito' le'e de que Diozən' bosbane' Cristən' ladjo beṇə' guat ca', babe'eto' dižə' güenlažə' žalə' bito naquən de'e li. Žalə' de'e li bito yosbane' beṇə' guat ca', bito bosbane' Cristən' žalə' ca'. ¹⁶ De'e na'anə' bito cheyalə' goncho xbab de que Diozən' bito yosbane' beṇə' guat ca', čhedə' la' bosbane' Cristən'. ¹⁷ Bito bi bi zedəgua'an de'en chonlilažə'əcho Cristən' žalə' cui bosban Diozən' le' ladjo beṇə' guat ca'. Bito gaquə' əgwnitlaogüe' xtolə'əchon' žalə' cui bebane'. ¹⁸ Beṇə' ca' bagwsa'at beṇə' gwso'onlilažə' Cristən' žlac gosə'əbane' bagosə'əbiayi'e na' bito nite'e len Diozən' na'a žalə' cui beyas beban Cristən' ladjo beṇə' guat ca'. ¹⁹ Probčguazə chio'o žalə' yežlyo ngazən' zocho lez gaquə'len Cristən' chio'o. Čxəoyagzə cuincho mazəchlə ca notə'ətezəchlə beṇə' žalə' ca'.

²⁰ Na' de'e liczə Dioz nan' bolis bosbane'ene' ladjo beṇə' guat ca', par ničh nezecho de que ca'aczən' gone' len beṇə' yez-iquə'əchlə beṇə' chso'onlilažə' le'. ²¹ To beṇə'ən ben par ničh chsa'at beṇə'čən', na' to beṇə'ən gon par yesyə'əbane'. ²² Adan nan' ben par ničh chsa'at yoguə' beṇə'čən', na' Crist nan' gon par yesyə'əban yoguə' beṇə' chso'onlilažə' le'. ²³ To tocho yebancho con catə'ən babsi'e xneze. Zgua'atec Cristən' bebane' ladjo beṇə' guat ca', na' catə'ən yide' yeto le'egatezəczə ca' yesyə'əban beṇə' ca' bagwsa'at, con beṇə' gwso'onlilaže'ene'.

24-26 Cristən' chnabi'e doxenlə. Na' əgwlej əgwšoşje' yoguə' beṇə' contr che' ca' na' bichlə de'e ca' chso'on contr le', na' que'e yelə' gwnabia' che de'e xio' ca' na' che angl bzelaο ca' na' che notə'ətezəchlə beṇə' gwnabia' beṇə' cui chso'elao' le'. Na' catə' Cristən' babeyož blej bšoşje' yoguə' beṇə' contr che' ca' na' bichlə de'e ca' chso'on contr le', nach gwcueze' yelə' gotən' na' šo'o fin che yežlyon'. Na' cana'achən' Cristən' cue'e lao na' Xe' Diozən' yoguə' de'en nlane' chnabi'e na' yoguə' non' chnabi'e. ²⁷ Xtižə' Diozən' de'en nyojən nan: "Diozən' bansi'e xneze de que gwžin ža catə' Cristən' nabi'e yoguə'əloł beṇə' na' biquə'əchlə de'en zjəde." Pero ca de'en nan de que Cristən' nabi'e yoguə'əloł beṇə' na' biquə'əchlə de'en zjəde, bito nacho zejen de que leczə Cristən' nabi'e Xe' Diozən'. ²⁸ Na' catə' Cristən' bagwlo'e lao na' Xe' Diozən' yoguə'əte beṇə' na' len yeziquə'əchlə de'e zjəde, cana'ach əgwlo'e de que leczə le' yo'e lao na' Xe' Diozən'. Nach yoguə'əloł beṇə' əsa'acbe'ine' de que Diozən' naque' xanga'aque', na' leczə ca' sa'acbe'i angl na' de'e xio' ca'.

²⁹ Nitə' beṇə' chəsə'əchoe' nis de'e non che beṇə' ca' bagwsa'at. Bito so'one' ca' žalə' cui chse'ejle'e de que gwžin ža yesyə'əban beṇə' guat ca'.

³⁰ Nada' ža, do tyempte nitə' beṇə' chse'enene' so'ote' nada' laogüe de'en cho'a xtižə' Cristən'. ³¹ Beṇə' bišə', de'e li yoguə' ža chsanlāžə' cuina' gaquə bitə'ətezə de'e gaquə chia'. Che'enda' nezele de que chsanlāžə' cuina' can' banzele de que chebeichgüeida' de'en chonlilāžə'əle Xancho Jesocristən'. ³² Na' guac ənacho de que por bež əznian' jətilələna' catə'ən jsoa' Efeson' chedə' gwso'onchgua beṇə' ca' contr nada'. Pero ža'alə cui yesyə'əban beṇə' guat ca', bitobi bi zaquə' ca de'en goquə chia'. Na' žalə' bito yesyə'əban beṇə' guat ca' yejni'a gonecho che de'en na: "Ye'ej gaotezcho, la' gwxezən' gatcho."

³³ Bitο güe'ele latjə no əxoayag le'e, chedə' de'e li can' nyojən nan: "Šə socho txen len beṇə' chso'on de'e mal, la' solao goncho can' chso'one'enə'." ³⁴ Legwša' xbab chelen' na' cuich gonle de'e malən'. Nia' ca' chedə' balle bitonə' gombi'ale Diozən' na' che'enda' gaquəchgüeile lo'o la'ažda'olen' de'en cui nombi'alene'.

De'e cobə'yeyac cuerp che beṇə' ca' yesyə'əban ladjo beṇə' guat ca'

³⁵ De repent gwṇabljeile nada' nac gaquən' yesyə'əban beṇə' guat ca' o nac gaquə cuerp chega'aque'enə' catə'ən yesyə'əbane'. ³⁶ Nchol yichjla'ažda'olen' šə chaquele cui gaquə yesyə'əbane'. Nezecho de que to to xoa' dao' de'en chazcho cheyalə' yexinjən par yela'an yel dao'. ³⁷ Na' bito ənacho de que catə'ən chazchonṇə' chazcho yel dao'. Na' can' šə biquə'əchlə

de'e chene'echo la'ac, con xsei nan' gazcho. ³⁸ Na' Diozən' chone' par niĉh chla' de'en chazchon' na' to ton chaquən segon bi de'en chazchon'. ³⁹ Ca'aczən' naquən caguə tozə ca naquə cuerp ĉhechon' len cuerp ĉhe bia ca' chsa'aš. Nža'an naquə cuerp ĉhe beṇaĉhən' na' nža'an naquə cuerp ĉhe bia žia tap ni'ane'i, na' nža'an naquə ĉhe bia chsa'aš lo'o nis, na' nža'an naquə ĉhe bia chsa'aš lao be'. ⁴⁰ Na' nža'an zjənaquə beṇaĉ ca' na' bia ca' chsa'aš lao yežlyon', na' nža'an zjənaquə de'e ca' chle'icho le'e yoban'. Nža' yeļə' xoche ĉhe de'e ca' chle'icho le'e yoban' na' nža' yeļə' xoche ĉhe beṇaĉ ca' na' bia ca' chsa'aš lao yežlyo nga. ⁴¹ Nža' can' chse'eni' bgüižən' na' nza' can' chse'eni' bio'onə' na' leczə nža' can' choso'ose'eni' to to beljw ca'. ⁴² Le'egatezəczə ca' catə' yesyə'əban beṇə' ca' gwso'onlilažə' Cristən' žlac gosə'əbane', nža'an gaquə cuerp ĉhega'aque'enə'. Cuerp ĉhega'aque'enə' de'en besə'əgašə' lo'o ban' bagwso'ožə'ən, pero catə' yesyə'əbane' ladjo beṇə' guat ca' yeyac cuerp ĉhega'aque'enə' de'e cobə na' bitoch sa'ate'. ⁴³ Bitobi bi zaquə' cuerp ĉhe beṇə' guat ca', la' zjənaquən cuerp šen. De'e na'anə' chcuəšə'əchon. Pero catə'ən yesyə'əbane' yetlas, šə gwso'onlilaže'e Cristən' žlac gosə'əbane', yesyə'əyac cuerp ĉhega'aque'enə' de'e zaquə'əche na' de'e gualəch clezə can' əgwsa'aquən antslə. ⁴⁴ Cuerp ĉhe beṇə' guat ca' de'en chcuəšə'əchon' zjənaquən de belə' chen, pero nža'an yesyə'əyaquən catə'ən yesyə'əbane' šə gwso'onlilaže'e Cristən'. Cana'achən' yesyə'əyaquən por cuerp cobə de'en gon can' əṇa Spirit ĉhe Diozən'. Na'a zjənaquə cuerpən' de belə' chen, pero gwžin ža gatə' cuerp cobə de'en gon can' əṇa Spirit ĉhe Diozən'.

⁴⁵ Xtižə' Diozən' nyojən nan de que Adanṇə' ben' naquə beṇə' nechən' gwzoe' bguane'. Pero na' zo yeto beṇə' gwxaquə'əlebene' ca Adanṇə', le'enə' Cristən'. Na' de'en bebane' ladjo beṇə' guat ca' chone' yeļə' mban zejlicanən'. ⁴⁶ Na'a naccho beṇə' belə' chen pero gwžin ža catə'ən gatə' cuerp cobə ĉhechon' de'en gon can' əṇa Spirit ĉhe Diozən'. ⁴⁷ Adanṇə' ben' goquə beṇə' nech, Diozən' bene' le' len bište yo na' gwzoe' yežlyo ngazə. Pero ben' gwxaquə'əlebe ca Adanṇə' de'en bxiə' yeļə' mban zejlicane bazocze' yoban' antslə ze'e yide' galje' yežlyo nga, le'enə' Xancho Cristən'. ⁴⁸ Na' chio'o beṇaĉ cuerp ĉhechon' naquən can' goquə cuerp ĉhe de'e Adanṇə' de'en ben Diozən' len bište yon', na' de'e na'anə' naccho beṇə' ĉhe yežlyo nga. Pero na' chio'o chonlilažə'əcho Cristən' gwžin ža catə' gatə' cuerp cobə ĉhecho de'en gaquə ca cuerp ĉhe Cristən' ben' zo yoban'. ⁴⁹ Na'a nenaccho ca ben' ben Diozən' len bište yon' pero gwžin ža gaccho ca Cristən' ben' zo yoban'.

⁵⁰ Beṇə' bišə' əchnia' le'e catə'ən yežincho žjəyechocho len Diozən' zejlicane bito gaquə əbanecho cuerp ĉhechon' de belə'

chenṇə'. De'e te che cuerp chechon' na' de'e na'anə' bito gaquə abanechon catə' žjəyecho len Diozən' zejlicane. ⁵¹ Na'a əchnia' le'e de'en cui noṇə' neze antslə, caguə yoguə'əchon' gatcho, pero yoguə'əchon' yeža' can' gacchon'. ⁵² Xtitnez yeža' can' gacchon' catə'an cuež trompet che Diozən' par šo'o fin che yežlyon'. Cuež trompet che Diozən' par yesyə'əban yoguə' beṇə' bagwsa'at con beṇə' gwso'onlilažə' Cristən'. Na' canan' yeyac cuerp chega'aque'enə' de'e cobə de'en cui te chei na' leczə can' yeyac cuerp che chio'o ne'e mbancho. ⁵³ Cuerp checho de'en mbancho yežlyo nga na'a de'e te chein' chedə' gožə'an catə'an gatcho. Pero catə'an yeyac cuerp chechon' de'e cobə bito gožə'an na' bito te chei. ⁵⁴ Na' catə' bade cuerp cobə checho de'en cui gožə' na' de'en cui te chei, cana'achən' bagoc complir can' nyoḷ Xtizə' Diozən' nan: "Diozən' gwzoinə' bcueze' yelə' gotən' chedə' le'enə' chone' yelə' mban zejlicane." ⁵⁵ Na' cana'achən' əṇacho: "Bitoch soi yelə' gotən' chio'o na' bitoch gonən' chio'o gan." ⁵⁶ De yelə' got che chio'o beṇəch chedə' choncho de'e malən'. Na' de'en nezecho bin' non lei che Diozən' mendad goncho nachle chzenaguəchcho che de'e malən'. ⁵⁷ Choḡcwlən Diozən' bsele'e Xancho Jesocristən' ben' chon par nič cuich chzoi de'e malən' chio'o, na' le'enə' babene' par nič chio'o chonlilažə'əchone' šə gatcho leczə əžin ža yebancho ladjo beṇə' guat ca'.

⁵⁸ De'e na'anə' beṇə' bišə' dao', lesotezə lesə legonlilažə' Xancho Jesocristən' sin cui žjəxaquə'əlažə'əle na' sin cui gaquəžejlažə'əle. Na' zejli legonchgua xšin Xancho' la' nezczele de que bito gaquə dadən.

16

Choso'otobe' mech par chsa'aclene' beṇə' ca' chso'onlilažə' Cristən' Jerosalennə'

¹ Na'a ža che'enda' əṇia' le'e naquən' gonle catə' əgwtole mechən' par gaquəlenle beṇə' Jerosalen ca' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə'. Legon can' bena' mendad so'on beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Cristən' to to yež de'en zjəchi' Galasian'. ² Na' yoguə' ža dmigw to tole cuejle latə' güejə mech segon ca de'en benle gan lao xmannə' na' co'oša'olen par nič den catə'an yida' dezlanə'a le'e. Legon ca' par nič bito əgwtole catə'an yida'anə'. ³ Na' catə'an yida'anə' cana' əselə'a beṇə' ca' bagwlejlen' par əxjsə'e xmechlen' Jerosalenne', na' əgoxə'ətega'aca'ane' to chopə cart. ⁴ Pero šə gwxenlažə'əcho de que nada' ša'a na' sa'aclene' nada' txen.

Pabən' chone' xbab žjəlane'e lega'aque'

⁵ Na' yida' gan' zolen' catə' yeyož tia' Masedonian', chedə' leczə cheyalə' ša'a žjəlanə'a beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogü'e Cristən' na'. ⁶ Na' de repent yega'anə' len le'e do tbi'o o chop bio' o šə yega'ančza' dote tyemp zaguən'. Na' catə' yeza'a gan' zolen' le'e gaquəlenle nada' par yeya'a ga yoblə. ⁷ Bito yida' delanə'a le'e na'a chedə' to teza'an šə baza'a, la' che'enda' desoa' sša len le'e catə'an yida'anə' šə Xancho Diozən' güe'e latjə. ⁸ Che'enda' yega'anə' Efeso nga xte catə' galə' lni de'en ne' Pentecostes. ⁹ Yega'anə' chedə' beṇə' zan nitə' nga beṇə' chse'ene'e yoso'ozenague' che xtižə' Diozən' pero leczə nitə' beṇə' zan cui chse'enene' chixjui'an.

¹⁰ Na' catə' yidə Temtion' gan' zolen' cheyalə' gaplene' respet par nič cui žebe' əgwsed əgwlo'ine' le'e, chedə' leczə can' chona' nada' xšin Xancho Diozən' ca'aczən' chon le'. ¹¹ De'e na'anə' ža bito gonle xbab de que bitobi zaque'e, sino que cheyalə' sole güen len le' na' len beṇə' ca' žague'enə' catə' la'aque' gan' zolenə'. Na' catə' yesa'aque' cheyalə' gaquəlenga'aclene' par deya'aque' gan' zoa' nga to šao' to güen la' chbezəga'aca'ane'enə'.

¹² Na' ca naquə beṇə' bišə'əcho Apolosən' ža, leczə gotə'yoida'ane' par yidəlene' Temtion' na' len beṇə' bišə'əcho ca' desə'alane'e le'e, pero bene' xbabən' mejor bito yide' na'a. Pero güide' catə' soe' to latjə.

Yeto chopə de'en che' Pabən' beṇə' Corinto ca'

¹³ Cheyalə' gaple cuidad par nič cui xoayagle len de'e malən', na' cheyalə' sotezə sole gonlilažə'əle Diozən' con can' chonlilažə'əczlene'. Bito žeble sino leso legon can' chene'e Diozən'. ¹⁴ Na' legaque che Diozən' na' che beṇə'chən' bitə'ətezə de'en chonle.

¹⁵ Na' na'a ža beṇə' bišə', de to de'e che'enda' ənia' le'e. Nezele de que family che Estefanas zjənaque' beṇə' nech gwso'onlilaže'e Cristən' Acayan', na' baṇezzele can' chso'oncze', lechgualə chsa'aclene' notə'ətezəchlə beṇə' bazjənaque' lažə' na' Diozən'. ¹⁶ De'e na'anə' əchnia' le'e de que cheyalə' əgwzenagle che lega'aque' na' lenczə che notə'ətezəchlə beṇə' chso'onchgua xšin Diozən' na' che beṇə' ca' chsa'aclenchgua beṇə' bišə'əcho ca'. ¹⁷ Chebeida' babla'ac Estefanasən', Fortonaton' na' Acaicon' gan' zoa' nga, na' bagwsa'aclene' nada' par nič bitoch zoa' trist de'en cui zole nga len nada'. ¹⁸ Lechgualə bagwso'one' ca' chebeida', can' bagwso'one' len le'e. De'e na'anə' cheyalə' gapəga'acchone' respet.

¹⁹ Na' na'a ža əchnia' le'e de que beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogü'e Cristən' doxen Asian' chəsə'əguape' le'e diox. Na' leczə len Aquila na' no'ol che' Prisilan' nach

zjələnczə beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Cristən' ližga'aque'enə', lēcə chəsə'əguapchgüe' le'e diox. Lega'aque' chso'onlilažə'acze' Xancho Jesocristən' can' chonlilažə'əchone' chio'o. ²⁰ Na' yoguə'əloḷ beṇə' bišə'əcho ca' nitə' nga chəsə'əguape' le'e diox. Na' catə' chežagle leyolgüiž ljuežjle dižə' šao' par nič gacbia' de que chaque che ljuežjle.

²¹ Cuincza' nada' Pabən' chzoja' part dao' che cart nga par əchguapa' yoguə'əle diox.

²² Na' šə nənchiḡə nole cuiṇə' gonle cas par gaquele che Xancho Jesocristən', cuiayi'išazəchle zejlicanən'. Xancho Jesocristən' yide' de'e yoblə.

²³ Na' ṇa'a ža, Xancho Jesocrist nan' sotezə soe' gaquəlenšgacze' le'e. ²⁴ Na' chnia' le'e de que chacchgüeida' che yoguə'əle laogüe de'en chonlilažə'əle Cristo Jeso'osən'. De'e na'azən' əchnia' le'e. *Pab*

Cart Egwchope De'en Bzoj San Pabən' par Beṇə' Corinto Ca'

Pabən' chzoje' beṇə' ca' chso'onlilažə' Cristən' Corinton'

1-2 Nada' Pab naca' apostol che Jesocristən' con can' gw-nalažə' Diozən'. Nada' chzoja' cart nga par le'e bagwlej Diozən' niç chdopə chžagle cho'ela'ole Cristən' lao' syoda Corinton', na' notə'ətezəchle bagwlej Diozən' par nacle lažə' ne'enə', le'e nitə'əle doxen gan' mbane Acayan'. Nada' len beṇə' bišə'əcho Temtion' chonto' orasyon chṇabto' lao' Xacho Diozən' na' Xancho Jesocristən' əsa'aclenšgue' le'e na' so'one' ca so cuezle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen'.

De'e ca' gwdi' gwxaquə' Pabən'

3 Cheyalə' socho güe'ela'ocho Xacho Diozən'. Le' naque' Xa Xancho Jesocristən' na' Xancho Jesocristən' leczə cho'elaogüe'e le'. Xacho Diozən' cheyašə' cheži'ilaže'e chio'o na' le'enə' cheyonxenlaže'e chio'o šə bi de'en chac checho. 4 Ca naquə nada' ža, le'enə' cheyonxenlaže'e nada' cata' chyi' chzaca'a par niç leczə chac cheyonxenlaža'a beṇə' yoblə' catə' chəsə'əyi' chəsə'əzaque'e. Na' can' chon Diozən' cheyonxenlaže'e nada' leczə can' cheyonxenlaža'a beṇə'. 5 Lechguale chyi' chzaca'a can' gwdi' gwxaquə' Cristən', pero na' con zoczə Diozən' cheyonxenlažə'əchgüe' nada' chedə' chonlilaža'a Cristən'. 6 Chyi' chzaca'a laogüe de'en chzejni'ida' le'e can' gonle par žjəyezole len Diozən'. Chac chia' ca' par niç cheyonxenlaža'a le'e len bi de'en chyi' chzaquə'əle. Na' de'en cheyonxenlažə' Diozən' nada' catə' bin' chac chia', chone' ca' par niç nada' cheyonxenlaža'a le'e. De'e na'anə' chonlilažə'əle Cristən' na' chgo'o chchejlažə'əle catə'ən chyi' chzaquə'əle can' chyi' chzaca'a nada'. 7 Na' zotezə zoa' chbeza' de que le'e co'o gwchejlažə'əle catə' saquə'əzi'ile. Nežda' de que con can' chyi' chzaca'anə' leczə can' chyi' chzaquə'əle, na' can' cheyonxenlažə' Diozən' nada', leczə can' cheyonxenlaže'e le'e.

8 Beṇə' bišə', che'enda' ənezele catequan' gwxaquə'əzi' gwxaquə'əyaša'a catə'ən gwzoa' Asian' xte cuichczə bi goquə gona', con beyož bedolaža'a na' xte bžinczə catə' bena' xbab la' gatzca'anə'. 9 De'e li bena' xbab lo'o yichjla'ažda'ogua'anə' de que la' gatzca'anə'. Pero na' goc chia' ca' par niç cui bena' xbab de que gwzoiczəda' nadə'əza' yocuiža'a de'en chyi' chzaca'anə'. Na' de'en goc ca' benən par niç chonlilažə'əcha' Diozən', Dioz ben' yosban beṇə' guat ca'. 10 Na' catə'ən bena' xbab la' gatzca'anə', Diozən' bosle' nada' par cui gota'. Na'

nechoslacze' nada'. Na' con bazocza' lez chbeza' yosle' nada' šə bazezocla' cho'a yelə' gotən'. ¹¹ Yosle' nada' chedə' lenczə le'e chaclenle nada' chonle orasyonnə' laogüe'enə' chnabelene' yosle' nada'. Na' benə' zan naccho choncho orasyon lao Diozən' par niç gaquəlene' nada'. Na' te gaquəlene' nada', yoguə'əlolcho güe'echo yelə' choxcwlen che Diozən' de'en bago-clene' nada'.

Pabən' gwžeine' šeje' Corinton'

¹² Nezda' lo'o yichjla'aždaogua'anə' de que chona' güen len yoguə'əlol benə' na' mazəchlə chona' güen len le'e. De'e na'anə' cho'a dižə' de que do yichj do laža'a chona' güen len yoguə'əlol benə' chedə' Diozən' babeyone' la'ažda'ogua'anə' xi'ilažə'. Bito chona' con can' na xbab chia'anə', sino chona' can' na Diozən' por yelə' chaclen che'enə'. ¹³ Cart quinga chzoja' le'e, bito cheyalə' gonle xbab šə naquəchlə zejen sino can' nyojən nan' šejni'ilen. Na' zoa' lez šejni'ilen. ¹⁴ Baçhgaczə chejni'ile de que do yichj do laža'a chona' yoguə'əlol de'en chona', na' che'enda' šejni'ilen binlo. Na' catə'an əžin ža yidə Xancho Jeso'osən' de'e yoblə, che'enda' yebeile de'en babe'elena' le'e xtiže'enə', ca nada' chebeida' de'en chejle'ele chei.

¹⁵ Na' zoa' segor šejni'ile de que do yichj do laža'an chona' bitə'atezə de'en chona'. De'e na'anə' gwzelaža'a yida' de'e yoblə delana'a le'e par niç gaquəlencha' le'e. ¹⁶ Gwzelaža'a tia' əgwlaṇa'a le'e catə'an gwya'a Masedonian' de'e yoblə, na' catə' beza'a Masedonian', leczə gwzelaža'a yedia' əgwlaṇa'a le'e. Na' go'onda' le'e gaquəlenle nada' par yeya'a Jodean'. ¹⁷ De'e liczə go'onda' yedia' əgwlaṇa'a le'e. Bito chaca' šayeçə šayen can' chsa'ac benə' ca' cui zjənombia' Diozən', to ənia' gona' to de'e gona' na' to ənia' cui gona'an. Leçgualə de'e chacda' catə' cui chac gona' can' bagwnia' gona'. ¹⁸ Diozən' chone' complir can' ne'enə'. Na' nezene' bito goca' šayeçə šayen catə'an gwnia' yida' de'e yoblə delana'a le'e la'anə'aczə cui bida'. ¹⁹ Nada' len Silbanon' na' Temtion' gwdixjue'ito' le'e xtižə' Jesocrist Xi'inj Diozən'. Cristən' bito chaque' šayeçə šayen. Syempr chone' complir can' ne'enə'. ²⁰ Yoguə' de'en ben Diozən' lyebe gone', balsele'e Jesocristən' par bedəyene'en. De'e na'anə' nacho "Amen" catə'an cho'ela'ocho Diozən' na' zejen de que nezecho chon Diozən' complir can' ne'enə'. ²¹ Baben Diozən' par niç le'e len nada' zotezə zocho chonlilažə'əcho Cristən'. Na' bagwleje' chio'o par niç choncho xšine'enə'. ²² Bsele'e Spirit che'enə' zon lo'o yichjla'ažda'ochon' par niç nacbia' naccho xi'ine' na' par niç ənezecho de que gwžin ža catə' gaquə lao na'acho de'en gonəch Diozən' chio'o.

²³ Bito bida' Corinton' de'e yoblə delana'a le'e čhedə' beyejda' bitolə detilə' le'e. Diozən' nezene' dižə' lin' cho'a ənia' ca'. Šə chonlaža'a Diozən' gone' nada' castigw. ²⁴ Le'e bazotezə zole chonlilažə'əle Cristən', bito nato' le'e de'e niczən' šejle'ele. Lete de'en chonto' len le'e, chaclento' le'e par nitə'əchle mbalaz.

2

¹ Ca naquə bečhoglaža'a, bitolə bida' de'e yoblə delana'a le'e par nič cui gwđiləcha' le'e čhe de'e malən' chonlen', čhedə' bito go'onda' socho trist. ² La' ža'alə bida' dezoa' le'e trist notono nla' no so'on ca soa' mbalaz. ³ Le'e cheyalə' gonle par nič soa' mbalaz. De'e na'anə' bzoja' cartən' gotə'əyoida' le'e cuejyichje de'e malən' par nič catə'an yida' de'e yoblə delana'a le'e cui soa' trist can' chonlen'. Bzoja' le'e čhedə' nezdə' de que yoguə'əle yebeile gonle ca soa' mbalaz. ⁴ Tristčgua zoa' catə' bzoja' cart de'en bselə'a na' chegüi'inchgüeida' lo'o yichjla'aždaogua'anə' xte gwcheža'. Bzoja' cartən' caguə par nič sole trist sino par nič ənezele de que nada' chacchgüeida' čhele.

Cheyalə' yezi'ixencho čhe beṇə' ca' chso'on de'e malən'

⁵ De'e li gwzoa' trist can' ben tole, pero caguə nadə'əzan' gwzoa' trist, casi yoguə' le'e gwzole trist por ni čhe de'en ben be'enə'. Nia' casi yoguə'əle čhedə' bito nezdə' šə yoguə'əczle gwzole trist. ⁶ Ca naquə le'e gwyānle par bchoj yelə' goxia' čhelen' benlene' castigw, əchnia' le'e bač goc to ca'atə'ətə' gaque' castigw. ⁷ Bito cheyalə' gončlene' castigon'. Cheyalə' yezi'ixenle čhe' na' güe'elene' yelə' chxenlažə' par nič cui cuejyichje' Diozən' por ni čhe de'en zochgüe' trist. ⁸ Chneyoida' le'e legon par nič ənezene' de que chaquele čhe'. ⁹ Bzoja' le'e par ənezdə' šə gwzenagle chia' ca naquə yoguə'əlol de'en gwnia' gonle. ¹⁰ Na' ca naquə chezi'ixenle čhe be'enə', lencza' nada' chezi'ixena' čhe'. Na' šə bi de'en bene' len nada', nezcze Cristən' de que babezi'ixena' čhe' čhedə' che'enda' gaquəlena' le'e. ¹¹ Cheyalə' yezi'ixencho čhe' par nič cui soi gwxiye'enə' chio'o par goncho bichlə de'e mal. Nezczecho ca naquən' chene'en əxoayaguən chio'o.

Pabən' go'onchgüeine' yežague' Titonə'

¹² Catə' bežina' Troas par čixjui'a dižə' güen dižə' cobə čhe Cristən', Xancho Diozən' bene' par nič gwnitə' beṇə' gwse'enene' yoso'ozenague'en. ¹³ Pero benchgua' xbab čhe beṇə' bišə'əcho Titonə' de'en cui bežaga'ane' na'. De'e na'anə' bzeida' beṇə' bišə'əcho ca' dižə' nach beza'a beya'a Masedonian'.

Cristən' bebeje' chio'o xni'a de'e malən' par niçh chnabi'e chio'o

¹⁴ Choꝥcwlēn Diozən' babebēj Cristən' chio'o xni'a de'e malən' par niçh chnabi'e chio'o, na' n̄a'a ngodə'əcho txen len l̄e'. Na' l̄eczə chon Diozən' par niçh gatə'ətezə zocho na' gatə'ətezə chejcho choncho ca chsa'acbe'i beṇə' ca beṇə' güennə' naquə Cristən'. ¹⁵ Chebei Diozən' de'en choncho ca chsa'acbe'i beṇə' ca beṇə' güennə' naquə Cristən'. Balə beṇə' ca' babesyə'əchoj xni'a de'e malən' na' yebalē' bachəsə'əbiayi'. ¹⁶ Catə' choncho ca chsa'acbe'i beṇə' ca beṇə' güennə' naquə Cristən', beṇə' ca' cui chso'onl̄ilazē'ene' chsa'acbe'ine' de que yesə'əbiayi'e. Pero na' beṇə' ca' chso'onl̄ilazə' Cristən' chəsya'əbeine' de'en chlo'echo ca beṇə' güennə' naque'enə', çhedə' bade yelə' mban çhega'aque' zejlicanē na' yesyə'əžine' gan' zo Diozən'. ¿No chio'o chonl̄ilazə'əcho Cristən' zaquə'əcho par əgwlo'echo ca beṇə' güennə' naque'enə' ža'alə cui zo Diozən' chaclene' chio'o? ¹⁷ Nitə' beṇə' zan choso'oꝥoayague' chəsə'əše'e can' na xtižə' Diozən' parzə niçh beṇə' ca' choso'opeine' len xtižə'əga'aque'enə' choso'onežjue' lega'aque' mech. Nada' bito chona' ca'. Do laž'a'a zotezəcz'a' chyixjui'a xtižə' Diozən' çhedə' l̄e'enə' bene' mendad chyixjui'an. Diozən' ṇeze n̄l̄e'ine' naquən' chona' chyixjui'a xtiže'enə', nada' ngoda'a txen len Cristən'.

3

De'e cobə de'en non Diozən' lyebe gone' par gaquəlene' beṇəchən'

¹ Chezonljale xbab de que cho'elao' cuina' ca dižə' de'en cho'a, pero caguə ca'anə'. Nezczele de que chona' xšin Diozən' do laž'a'a. Na' bito chonən byen goᝑa'a cart par niçh əṇezele nac naca', na' nic chonən byen gwzojle cart de'e goᝑa'a catə' ša'a ga yoblə can' chonən byen len balə beṇə'. ² L̄echgualē chacda' çhele. Nada' gw̄dixjue'ida' le'e dižə' güen dižə' cobə çhe Cristən' par bocobə yičhjl̄a'ažda'olen'. De'e na'anə' bito chyažjda' cart de'en na de que naca' beṇə' güen, la' yoguə no zjənombia' le'e zjəṇezene' can' goquəlena' le'e par chonl̄ilazə'əle Cristən'. ³ Catə'an be'elena' le'e xtižə' Cristən' benl̄ilazə'əlene' na' bene' par niçh Spirit çhe Dioz ben' zo zejlicanē bocobən yičhjl̄a'ažda'olen'. Na' de'en nacbia' babocobə yičhjl̄a'ažda'olen' zaquə'əchən cle ca to cart de'en nyoj l̄e'e yiš na' cle ca l̄ei çhe Diozən' de'en byoj l̄e'e çhopə yej ta'a.

⁴ De'en chonl̄ilazə'əle Cristən' ṇezda' de que l̄e'enə' chaclene' nada' par chona' xšine'enə' can' chebei Diozən'. ⁵ Ca naquə nada' bito de cho'a əṇia' de que to gwłazza' chona' xšin Diozən'. Bito gaquə əṇia' ca', la' Dioz nan' zoe' chaclene' nada' na' chone' par niçh chac chona' xšine'enə'. ⁶ Dioz na'anə' babene'

par ničh chac chyixjui'a can' naquə de'e cobə de'en none' lyebe gone' par gaquəlene' chio'o beṇačh. De'e cobə'n' de'en none' lyebe gone' bito naquə'n ca lei che'enə' de'en nyojə'n chzejni'in chio'o de que cuiayi'icho de'en cui choncho complir yoguə'ələl can' nannə'. Diozə'n' none' lyebe goṇ Spirit che'enə' yelə' mban zejlicane che notə'ətezcho gonlilažə'əchone'.

⁷ Catə' bzoj Diozə'n' lei che'enə' le'e yej ta'a ca' na' bnežjue'en de'e Moizezə'n', de'e zan de'e bene' par gosə'əneze beṇə' Izrael ca' catequə'n' zaquə' lei che'enə' de'en chzejni'in chio'o beṇačh de que cuiayi'icho. Na' de'e tant goctit cho'ala'o de'e Moizezə'n' xte bito goquə yesə'əgüia beṇə' Izrael ca' cho'alaogüe'enə'. Pero šo'olazə' bega'a yelə' chactit che cho'alaogüe'enə'. ⁸ Zaquə'əczə lein' pero na' zaquə'əch dižə' güen dižə' cobə che Cristə'n' de'en chyixjue'ida', la' notə'ətezcho chonlilažə'əchone', Spirit che Diozə'n' choṇə'n yelə' mban zejlicane checho. ⁹ Diozə'n' blo'e de que zaquə'əczə lein' la'anə'əczə nan de que yoguə' chio'o beṇačh de xtolə'əcho de'en cui choncho complir can' nannə'. Pero zaquə'əch dižə' güen dižə' cobə che Cristə'n' chedə' la' notə'ətezcho chonlilažə'əchone', Diozə'n' none' chio'o beṇə' güen. ¹⁰ Na' na'a de'en babidə Cristə'n', zaquə'əchgua dižə' güen dižə' cobə che'enə', na' de'e na'anə' lein' bačh naquə'n ca to de'e cui bi zaquə'. ¹¹ De'e te chei lein' la'anə'əczə naquə'n to de'e zaque'e. Pero ca naquə dižə' güen dižə' cobə che Cristə'n' caguə de'e te cheinə'. De'e na'anə' zaquə'əch dižə' güen dižə' cobə che'enə'.

¹² Nada' nezda' de que caguə de'e te chei dižə' güen dižə' cobə che Cristə'n'. De'e na'anə' cho'a dižə' chei clar. ¹³ Moizezə'n' bcuašə' cho'alaogüe'enə' len to lachə' ničh cui besə'əle'i beṇə' Izrael ca' nac goc bega'a yelə' chactit che cho'alaogüe'enə'. Nada' bito hcuaša'a dižə' güen dižə' cobə che Cristə'n', sino chyixjui'an ničh chəsə'əneze yoguə'ələl beṇə'. ¹⁴ Beṇə' Izrael ca' bito gwse'ejni'ine' de'en chebei Diozə'n' na' xte ža neža catə' choso'olabe' lei de'en bzoj de'e Moizezə'n', bito chse'ejni'ine' bi zejen. Con beṇə' ca' chso'onlilažə' Cristə'n' chse'ejni'ine' bi zejen, na' casi yoguə' beṇə' Izrael gwlaž chia' ca' bito chso'onlilaže'ene'. ¹⁵ De'e li xte ža neža yoguə' las catə' choso'olabe' lei de'en bzoj de'e Moizezə'n' bito chse'ejni'ine' bi zejen. ¹⁶ Pero catə'əch chzolao chso'onlilaže'e Xancho Cristə'n', cana'achə'n' chse'ejni'ine' bi zejen lei de'en bzoj de'e Moizezə'n'. ¹⁷ Na' ca naquə chio'o chonlilažə'əcho Xancho Cristə'n', zo Spirit che Diozə'n' lo'o yičhja'ažda'ochon' chaclenə'n chio'o par choncho can' chene'e Diozə'n'. Bitoch choncho xbab de que por ni che šə choncho de'en na lein' chebei Diozə'n' chio'o. Na' Spirit che Diozə'n' leczə naquə'n Spirit che Xancho Cristə'n'. ¹⁸ Ca to spejw chlo'en cho'ala'o beṇə', ca'aczə dižə' güen dižə'

cobə de'en chzejni'in che Xancho Cristən' chlo'in yoguə' chio'o chonlilažə'əchone' de que naque' le'ezelaogüe beṇə' zaque'e. Na' Spirit che Xancho Cristən' zon lo'o yichjla'aždao' chio'o chejni'icho dižə' güen dižə' cobə che'enə' chaclenən chio'o par ničh zdach chaquəchcho beṇə' šao' beṇə' güen can' naquə Cristən'.

4

¹ Yelə' beṇə' güen che Diozən' gwleje' nada' par chyixjui'a dižə' güen dižə' cobə che Jesocristən'. Na' de'e na'anə' bito chjəxaquə'əlaža'a ca de'en chyixjui'an. ² Bitobi chona' de'e əgwcuəša'a o de'e gaquəda' zto' par yesə'əneze beṇə'. Bito chxoayaga' beṇə', na' bito chzejni'ida' xtižə' Diozən' clelə. Nada' chsed chlo'ida' beṇə' xtižə' Diozən' tcho'a tšao' na' yoguə'əlolə' zjəneze' lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə' de que cho'a dižə' li. Na' leczə neze nle'i Diozən' can' babena'. ³ Con beṇə' ca' bachəsə'əbiayi' por ni che de'en cui chso'onlilaže'ene' lega'acze' bito chse'ejni'ine' dižə' güen dižə' cobə che Jesocristən' de'en chyixjui'a. ⁴ Gwxiye' nan' chnabia'an lega'aque' na' chonən par nchol yichjla'ažda'oga'aque'enə'. De'e na'anə' bito cho'o be'eni'in lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə' la'anə'əczə chzenga'acda'ane' dižə' güen dižə' cobə che Cristən'. Le'enə' naque' le'ezelaogüe beṇə' zaque'e, na' naquə yichjla'aždaogüe'enə' cayanə'ən naquə yichjla'aždao' Diozən' na' tozə can' chso'one'. ⁵ Bitobi dižə' cho'a par güe'elao' cuina'. Con chyixjui'a de que cheyalə' gwzenagcho che Xancho Jesocristən'. Na' nada' con zocza' par gaquəlena' le'e xte ga zelao saquə'əda' chedə' chacda' che Jeso'osən'. ⁶ Chyixjue'eto' dižə' güen dižə' cobə che Jesocristən' chedə' Dioz ben' ben par ničh chatə' be'eni' yežlyo nga leczə le'enə' babene' par ničh be'eni' che'enə' yo'on lo'o yichjla'ažda'ochon'. Na' de'e na'anə' ca naquə chio'o banombi'acho Jesocristən' nezecho de que Diozən' naque' le'ezelaogüe beṇə' zaque'e chedə' yichjla'aždao' Diozən' naquən cayanə'ən naquə yichjla'aždao' Jesocristən' na' tozə can' chso'one'.

Apostol ca' gwnitə'ətezə gwnite'e gwso'onlilaže'e Diozən'

⁷ Chio'o ni latə'əzə cui zaquə'əcho par chzejni'icho beṇə' che Cristən', pero Diozən' chaclene' chio'o par chzejni'iga'aquechone'en. De'e na'anə' chsa'acbe'i beṇə' de que por yelə' guac xen che Dioz nan' choncho de'en choncho, caguə por ni che de'e zaquə'əcho gonchonṇə'. ⁸ Na' ca naquə nada' syempr chyi' chzaca'a pero bito chbejəyichja' xšine'enə'. Zan las catə' cuichczə chežellaža'a naclə gona', pero nezdə' zo Diozən' chaclene' nada'. ⁹ Choso'olagzejə choso'olagzidə beṇə' nada' pero Diozən' bito chbejyichje' nada'. Choso'ochi' choso'osaquə' beṇə' nada' pero bito choe' Diozən' latjə par

so'ote' nada'. ¹⁰ Gatə'ətezə cha'a con do tyemp choso'oçhi' choso'osaquə' beṇə' nada' na' chse'enene' so'ote' nada' can' gwso'ot beṇə' mal ca' Jeso'osən'. Diozən' cho'e latjə chy' chzaca'a yoguə' de'e quinga par niç nḷa'alaon de que zoczə Jeso'osən' chaclene' nada' par chona' can' chazlaže'enə'. ¹¹ Nada' žlac ṇe'e mbana' syempr chjti'a beṇə' choso'oçhi' choso'osaque'e nada' laogüe de'en chse'enene' so'ote' nada'. Chəsə'əgue'ine' nada' çhedə' əchyixjui'a xtižə' Jeso'osən'. Na' la'anə'əczə chac ca' na' la'anə' chaḅə' cuerp çhia'anə' zoczə Jeso'osən' chaclene' nada' par chona' can' chazlaže'enə'. ¹² Gwžinlja ža so'ote' nada', pero caguə de'e bi de'enə', con la' bade yelə' mban zejlicane çhelen' de'en babzejni'ida' le'e xtižə' Diozən' na' banonen çhele.

¹³ De'e Dabin' bzoje' to Salmo gan' nan: "Chonḷilaža'a Diozən' na' de'e na'anə' cho'a dižə' che'." Can' benḷilažə' de'e Dabin' Diozən', ca'aczən' chonḷilaža'ane' nada'. De'e na'anə' cho'a xtiže'enə'. ¹⁴ Diozən' bosbane' Ḳancho Jeso'osən' ladjo beṇə' guat ca'. Na' nezecho can' bosbane'ene'enə', leczə can' yosbane' chio'o na' yeyejcho gan' zoe'enə' par niç žjəyezochó txen len le'. ¹⁵ Yoguə'əloḷ de'en babžaglaogua', bžaglaogua'an par gaquəlena' le'e. De'e na'anə' bagwyanch chio'o chonḷilažə'əcho Ḳancho Jeso'osən', na' banaccho beṇə' zan cho'echo yelə' choḅcwlen çhe Diozən' catequən' nži'ilaže'e chio'o.

¹⁶ Na' bito chjxaquə'əlaža'a ca de'en chyixjui'a xtižə' Ḳancho Jeso'osən' la'anə'əczə tža tža zda chaḅə' cuerp çhia'anə'. Tža tža chonəch Diozən' nada' fuers balor par yichjla'aždaogua'anə'. ¹⁷ Yob te çhe bitə'ətezə de'e dao' de'en chžaglaochó lao zocho yežlyo nga. Pero de'e ca' chžaglaochon' chsa'aclenən chio'o niç socho probnid žjəyezochó mbalaz juisy len Diozən' zejlicane. ¹⁸ Chio'o bito chi' yichjcho çhe de'e ca' chle'icho yežlyo nga, chi' yichjcho çhe de'e ca' cui chle'icho. De'e ca' chle'icho zjəde yežlyo nga, de'e yesə'əde çheinə', pero de'e ca' cui chle'icho yežlyo nga caguə de'e yesə'əde çheinə', zjənaquən par zejlicane.

5

¹ Ca naquə cuerp çhechon' gwxaquə'əleben ca to ranšzə. Žalñez te çhei catə'an gatcho. Pero na' nezecho Diozən' gone' par niç žjəyezochó zejlicane yoban' gan' zoe'enə'. Na' gan' žjəyezochon' gwxaquə'əleben ca to yo'o gual çhedə' naquən to de'e ben Diozən' na' caguə de'e te çheinə'. ² De'e li žlac nezoa' mbana' yežlyo nga chbežəyaša'a lo'o la'aždaogua'anə' zelaža'a xte juisy goṇ Diozən' cuerp cob çhia'anə' de'en gatə' çhia' yoban'. ³ Zelaža'a gatə' cuerp cobə çhia' sin cui gata' çhedə' bito che'enda' soa' sin cuerp. ⁴ Cuerp çhechon' de'e

te chein'. De'e na'anə' chbežəyaša'a lo'o la'aždaogua'an, caguə de'en che'enda' gata', pero de'en zelaža'a gon Diozən' cuerp cobə chian' de'en cui te chei na' žjəyezoa' len le' zejlicane. ⁵ Dioz na'anə' babocobe' yichjla'ažda'ochon' na' le'enə' babsele'e Spirit che'enə' zon lo'o yichjla'ažda'ochon' par nič ca' nezecho gwžin ža gone' chio'o to cuerp cobə de'en cui te chei.

⁶ De'e na'anə' yichjla'aždaogua'anə' zon mba bitə'ateza chac. Nezda' žlac zoa' mbana' len cuerp chia'anə', bito gaquə soa' yoban' gan' zo Xancho Jesocristən'. ⁷ Pero la'anə'əczə cui chle'ida' Xanchon' zocza' chonlilaža'ane'. ⁸ Na' yichjla'aždaogua'anə' zon mba de'en nezda' žjəyezoa' len Xancho Jesocristən' catə'an gata'. De'e na'anə' yejni'a gata' na' gožə' cuerp chia'anə' cle ca socha' yežlyo nga. ⁹ Na' žlac ne'e mbana' cho'elaža'a chona' ca chebei Diozən' nada' na' ca yebeine' nada' catə'an bagota'. ¹⁰ Chona' ca' chedə' chonən byen yoguə'əcho techo lao Cristən' par əchogbi'en che to tocho segon naquən' bencho lao bguancho, šə bencho de'e güen o šə bencho de'e mal. Echogbi'en che to tocho šə socho mbalaz o šə si'icho castigw.

Notə'ateza beṇə' chso'onlilažə' Cristən' nite'e binlo len Diozən'

¹¹ Na' nada' ža ca naquən' nezda' de que cheyalə' əgwdecho cuent lao Cristən' che yoguə'əloł de'en chonchon', chona' xte ga zelao saquə'əda' par se'ejle'e beṇə' che xtiže'enə'. Diozən' nezene' de que chona' xšine'enə' do laža'a, na' leczə zoa' lez de que le'e baṇezelen. ¹² De'e yoblə nia' de que bito cho'elao' cuina' sino che'enda' ənezele can' chona' nič yebeile na' güe'ele dižə' len beṇə' ca' chəsə'ənelao' chia' ye'ega'aclene' de que chona' xšin Diozən' do laža'a. Beṇə' ca' chəsə'ənelao' chia' chso'elao' cuinga'aque' por ni che šə bi de'en bazjənsede', na' che seṇyən' zjəzoe' na' che no lao dia chei gwsa'alje'. Na' bito bi nonən len lega'aque' nac zjənaquə yichjla'ažda'oga'aque'enə'. ¹³ Šə chaquale chac tonta'anə' por ni che can' babena', legon xbab de que par be'elaogua'a Dioz nan' babena' bi de'en babena'. Na' šə chonle xbab zo ša'oczə yichjla'aždaogua'anə', legon xbab de que par chaquələna' le'enə' chona' bi de'en chona'. ¹⁴ Lechguale chaque Cristən' checho, na' de'e na'anə' bitobi chona' de'e bia'azəlaža'a. Chona' con can' chene'ene' chedə' bsanlažə' cuine' gwso'ote'ene' por ni che yoguə' chio'o beṇəch, na' de'e na'anə' guaquə ənacho de que yoguə'əcho gotcho. ¹⁵ Por ni che yoguə' chio'o beṇəchən' Cristən' bsanlažə' cuine' gwso'ote'ene' par nič bitoch goncho con de'e bia'azəlažə'əcho sino goncho can' chene'e le', chio'o bade yełə' mban zejlicane checho. Por ni che chio'on bsanlažə' cuin Cristən' gwso'ote'ene' na' leczə por ni chechon' bebane' ladjo beṇə' guatən'. ¹⁶ Catə'an cuiṇə' gonlilaža'a Cristən' bena'

xbab de que cui zaque'e, chedə' bena' xbab che' na' che yoguə'ate beṇə' de que zjəzaque'e segon nac zjənaque', na' nac chso'one', na' bi de'e de chega'aque'. Pero na'a bitoch chona' xbabən' ca' che Cristən' o che notə'ətezachlə beṇə'.
 17 Chio'o bandil ngodə'əcho len Cristən' Diozən' babocobe' yichjla'ažda'ochon'. Na' bitoch chebeicho de'e ca' bebeicho antslə, na' lecza bitoch choncho can' bencho antslə. Bazoch ca beṇə' cobə, na' banža' yelə' chzo yelə' chbez chechon'.

18 Ca de'en banaccho ca beṇə' cobə, goc ca' chedə' Diozən' bocobe' yichjla'ažda'ochon'. Ben Diozən' par bezoch binlo len le' ca de'en bnežjw cuin Cristən' por ni checho. Na' Diozən' no'e chia' chaquəlena' beṇə' par niç yesyə'ənite'e binlo len le'.
 19 Diozən' bsi'e xneze ben Cristən' par niç notə'ətezə beṇə' chso'onlilažə' le' chəsyə'ənite'e binlo len Diozən', na' bitoch chone' cuent che de'e mal ca' bagwso'one'. Na' de'e na'anə' noe' Diozən' chia' chyixjue'ida' benachən' naquən' so'one' par yesyə'ənite'e binlo len le'.
 20 Cristən' bsele'e nada' ca lgüe'e, na' Diozən' chone' par niç chneyoida' le'e ca cuinczə Cristən', le'e cuinə' gonlilažə'əlene', par yezole binlo len Diozən'. De'e na'anə' leyenitə' binlo len le'.
 21 Cristən' bitobi de'e mal bene', pero par niç cui si'icho castigw che de'e mal chechon' de'en choncho, Diozən' bene' par niç Cristən' gwxaquə'əzi'e caczə nacho lele'en bene' de'e malən'. Na' laogüe de'en gwxaquə'əzi' Cristən' lgua'a chio'o, Diozən' banone' chio'o beṇə' güen can' naquə cuine' chio'o chonlilažə'əcho Cristən'.

6

1 Nada' chona' xšin Diozən' txen len le'. De'e na'anə' chneyoida' le'e legon can' chazlažə' Diozən' par niç gacbia' de que chaclenən le'e ca de'en chonlilažə'əle Diozən' ben' nzi'ilažə' le'e.
 2 Nyoj can' gwna Diozən':

Catə' bžin tyemp de'en bžia' bia' gona', bzenaga' chio'.

Na' catə' bžin ža bena'an, cana'achən' goquəlena' le'.

Can' nyojən. Na' ža neža babžin tyempən' gwne' ca', la' ža neža zocze' par yebeje' le'e xni'a de'e malən' le'e cuinə' gonlilažə'əlene'.

3 Bito chona' de'e əgwžon par niç beṇə' cui so'onlilažə'e Criston' niç ca' cui nono nelao' che xšin Diozən' de'en chona'.

4 Lgua'a de'e gona' ca', bitə'ətezə de'e chona' chona'an ca chsa'ache'i beṇə' de que chona' can' cheyalə' so'on beṇə' güen xšin Diozən'. Chgo'o chchejlaža'a catə' choso'ochi' choso'osaquə' beṇə' nada' na' catə' chzaquə'əzi' chzaquə'əyaša'a, na' catə' za'ac bichlə de'e mal len nada'.

5 Leczə chgo'o chchejlaža'a catə' chjəti'a beṇə' chəsə'əyin nada', na' catə' chəsə'əyixjue' nada' ližya, na' catə' chəsə'əbiadi'e nada' chəsə'əne' de que naca' beṇə' mal, na' catə' chjxaquə'əda' por

ni che yoguə'əlo| de'en chona', na' catə' chžaglaogua' chbeja' yel bišgal, na' catə' chbil chdona'. Yoguə' de'e quinga chjti'a pero chgo'o chchejlaža'a. ⁶ Chona' ca chsa'acbe'i beṇə' de que chona' can' cheyalə' so'on beṇə' güen xšin Diozən'. Chlo'a de que bito bi de'e mal da' əchen yichjla'aždaogua'anə'. Chlo'a de que chejni'ida' can' chene'ene' goncho, napa' yelə' chx-enlažə' len beṇə' yoblə, chona' güen len beṇə' yoblə, chona' can' na Spirit che Diozən', na' do laža'a chacda' che beṇə' yoblə. ⁷ Cho'a xtiže'enə' de'en naquə de'e li, na' de'en baben Diozən' par ničh naca' beṇə' güen laogüe'enə' de'e na'anə' chone' nada' yelə' guac che'enə' par chona' xšine'enə' na' par chdiləlena' gwxiye'enə'. ⁸ Chona' ca chsa'acbe'i beṇə' de que chona' can' cheyalə' so'on beṇə' güen xšin Diozən' la'anə'əczə šə chso'elaogüe'e nada' o šə chəsə'əgue'ine' nada' na' la'anə'əczə šə chəsə'əne' güen chia' o šə chəsə'əne' mal chia'. Dižə' de'en cho'a naquən de'e li, la'anə'əczə nitə' beṇə' chəsə'əne' naca' beṇə' goxoayag. ⁹ Na' la'anə'əczə nitə' beṇə' chsa'aquene' bito bselə' Diozən' nada', le'e nezele de que Diozən' bsele'e nada' naca' apostol. Zan las chona' xbab gatzca'anə', pero nembana'. Ca de'en chon Diozən' par chac chia' yoguə' de'e quinga chžaglaogua', chone' ca' par ničh gaquəcha' beṇə' güen, caguə chone' par ničh gata'anə'. ¹⁰ La'anə'əczə de'e zan de'e chac par soa' trist, syempr chebeida' lo'o la'aždaogua'anə'. La'anə'əczə nga'an yaša'a, chona' ca beṇə' zan nite'e mbalaz. La'anə'əczə bito bi de' chia', Diozən' chone' bitə'ətezə de'en chyažjda'.

¹¹ Con yoguə' dižə' de'en nezda' na' de'en naquə güen babi'an len le'e beṇə' Corinto de'en chacchgüeida' chele. ¹² Na' ca naquən' cui zole binlo len nada', naquən por ni che de'en cuitec chaquele chia', caguə de'en cui chacda' chele. ¹³ Chatə'əyoichgüeida' le'e can' chatə'yoida' no xi'ina' lesa legaque chia' can' chacchgüeida' chele.

Spirit che Diozən' zon lo'o yichjla'aždao' beṇə' chso'onlilažə' le'

¹⁴ Bito cheyalə' əgwcodə' ljuəžjcho len beṇə' cui chso'onlilažə' Cristən'. Ben' zda licha bito gaquə gone' txen len ben' chon de'e mal. Na' ben' yo'o be'eni' che Diozən' lo'o yichjla'aždaogüe'enə' bito naquə yichjla'aždaogüe'en tozə len yichjla'aždao' ben' cui yo'o be'eni' che Diozən'. ¹⁵ Cristən' bito chac gone' txen len de'e gwxiye'enə'. Na' ben' chonlilažə' Cristən' bito cheyalə' gaque' txen len ben' cui chonlilažə' Cristən'. ¹⁶ Na' chio'o cho'ela'ocho Dioz ben' zo zejlicane bito gaquə goncho txen len bitə'ətezə de'en naquə che lgua'a lsaquə' de'en chse'ejni'alažə' beṇə', chedə' Spirit che Diozən' zon lo'o yichjla'ažda'ochon' ca beṇə' zo liže'. Chac can' gwna Diozən': Soa' len lega'aque' na' talenga'aca'ane'. Gaca' ben' so'elaogüe'e, na' lega'aque' əsa'aque' xi'ina'.

17 De'e na'anə' cheyalə' goncho can' gwna Xancho Diozən':
 Le'e yechoj entr beṇə' ca' cui chso'elao' nada' na' bitoch gonle
 txen len lega'aque'.

Bitoch gonle de'e malən'.

Legon par niçh yebeida' le'e.

18 Na' nada' gaca' Xale na' le'e gacle xi'ina'.

Can' na' Dioz ben' napə le'ezelaogüe yelə' guac xennə'.

7

1 Beṇə' bišə'adaogua'a, nezecho gon Diozən' len chio'o can' na lyebe quinga de'en babi'a dižə' chei. De'e na'anə' cheyalə' cuejyichjcho cuich goncho bitə'atezə de'e mal na' bitə'atezə xbab mal de'en choncho, par niçh cui bi de'e mal ta' achen cuerp chechon' o yichjla'ažda'ochon'. Na' ca de'en napcho Diozən' respet, cheyalə' gwzenaguəchcho che' par niçh yichjla'ažda'ochon' šejəch gaquəchən xi'ilažə'.

Beṇə' Corinto ca' gosə'əbejyichje' de'e malən'

2 Na' chneyoida' le'e, legaque chia' can' chacda' chele. Ni to beṇə' cui bi bi chonda'ane'. Bito bi bi chona' par əgwxiṇjən yichjla'aždao' beṇə' yoblə. Bito chxoayaga' beṇə'. 3 La'anə'əczə ballə nale de que chona' ca', bito chdila' le'e. Bagwnia'acza' antslə lechgualə chacda' chele. Chacda' chele na'a mbana' na' leczə xte ža yelə' gota' ne'e guaquəczəda' chele. 4 Lechgualə chebeida' le'e na' zoa' segor gonle can' chene'e Diozən'. Babeyacxenlažə'a de'en bla' rson ca güennə' chonle, na' zochgua' mbalaz, la'anə'əczə de'e zan de'e chy' chzaca'a.

5 Catə' bežina' Masedonian' de'e li bito gotə' latjə yezi'ilažə'a. Do tyempte boso'ochi' boso'osaguə' beṇə' ca' nada', na' bžeba' lo'o yichjla'aždaogua'anə' gocda' nac gonle. 6 Pero Diozən' syempr cheyonxenlažə'e beṇə' nitə' trist. Le' beyonxenlažə'e nada' de'en bela' Titonə'. 7 Beyacxenlažə'a caguə de'en bele'e na'azən' sino por ni che rson de'en zeno'enə' de que bebeichgüeine' can' chonle. Be'e dižə' de que zelažə'əchgualə yida' de'e yoblə delana'a le'e. Na' leczə ne' de que chegüi'inchgüeile lo'o yichjla'ažda'olen' ca naquə de'e mal de'en benlen' na' chi' yichjle gonle can' gwnia' le'e. Na' bebeichgüeida' de'en bele'enə' pero mazəchlə bebeida' dižə' de'en be'e chele.

8-9 Chacbe'ida' tristən' bzoa' le'e ca de'en gwnia' le'e le'e cartən'. Gwdechlə beyejda' ca naquən' bzoa' le'e tristən', pero na'a bitoch cheyejda' chedə' šložžən' gwzole trist. Caguə chebeidan' bosgüi'inda' yichjla'ažda'olen'. Con chebeida' de que lao zole chegüi'inlažə'əle lo'o yichjla'ažda'olenə' bediṇjele de'e mal chele de'en benle. Na' chebei Diozən' de que bediṇjelen. Can' naquən bitobi de'e mal benən len le'e de'en bzaja' le'e cartən', sino goclenən le'e. 10 Chebei Diozən' cata'

notə'ətezə beṇə' zo trist chediṇjene' che de'e malən' babene', na' Diozən' chezi'ixene' che ben' chediṇje xtole'enə' par niḅh cui yeyeje' lao yi' gabilən'. Na' šə babediṇjecho xtolə'əcho ca' cuat socho trist de'en bediṇjecho. Beṇə' zan ža' yežlyo nga bito chesyə'ədiṇjene' xtolə'əga'aque'enə' catə' nite'e trist, na' de'e na'anə' gwžin ža' žjəya'aque' lao yi' gabilən'. ¹¹ Chebei Diozən' can' bediṇjele xtolə'əlen' catə'ən gwzole trist. Na' de'en gwzole trist, lechguale gone'ele benle can' chene'e Diozən' gonle, na' lechguale gone'ele nezdə' de que bito benle txen len ben' ben de'e malən', na' bža'ale por ni che de'e malən' ben be'enə', na' bžeble chaquele šə yida' yedeyena' le'e castigw. Lechguale gone'ele gonle ca yebeida'. Lechguale gwche' yichjle gonle can' na' Diozən'. Na' leczə de'en gwzole trist benən par niḅh bnežjwle castigw che ben' ben de'e malən'. Na' lao yoguə'əloḷ de'e quinga bagoc, naquən clar de que bitoch bi xtolə'əle de. ¹² Bito bzoja' le'e parzə niḅh ben' ben de'e malən' si'e castigw, nique nacho parzə niḅh ben' goquə de'e mal chei yeyacxenlaže'e. Leczə bzoja' le'e par niḅh lao Diozən' gocbe'ile de que ne'e chaquele chia' na' ne'e chene'ele gonle can' nia'anə'. ¹³ Na' babeyacxenlaža'a de'en bzenagle chia'.

Na' bebeichgüeida' chedə' benle ca bebei Titonə'. Yoguə'əle benle ca zoe' mbalaz. ¹⁴ Be'elaogua'a le'e catə' bi'a dižə' len Titonə' na' benle can' goža' Titon' gonle. De'e na'anə' bito chacda' tolə. Yoguə'əloḷ de'en bagwnia' le'e babi'a dižə' li, na' leczə catə'ən bi'a dižə' len Titonə' be'elaogua'a le'e benle par niḅh nacbia' bi'a dižə' li. ¹⁵ Na' chaquəchene' chele chedə' chone' xbab can' yoguə' le'e bzenagle che' na' chone' xbab can' gwche'echgua yichjle par benle can' gože' le'e. ¹⁶ Na' chebeida' zoa' segor gonle yoguə'əloḷ can' cheyalə' gonle.

8

Besə'əzanene' de'en gotə' chega'aque' par gwsa'aclene' beṇə' yoblə

¹ Beṇə' bišə', chene'eto' ənezele can' bagoclen Diozən' tcuen tcuen beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Cristən' gan' mbane Masedonian'. ² Lao yelə' yašə' yelə' zi' chega'aque'enə' bagoclen Diozən' lega'aque' par nite'e mbalaz. Na' la'anə'əczə bazjənaquəchgüe' beṇə' yašə', besyə'əbeine' bosə'ənežjue' de'en besə'əyažje beṇə' chso'elao' Cristən' Jodean'. ³ Nezdə' na' cho'a dižə' de que to toe' bosə'onežjochgüe' de'e besə'əyažje beṇə' ca' la'anə'əczə cui bi gotə' par cuinga'aque', na' con xbab chega'aque'enə' gwso'one' ca'. ⁴ Gosə'əneyoine' nada' gua'a latjə yoso'onežjue' mech par əsa'aclene' beṇə' Jodea ca' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə'. ⁵ Na' gwso'onche' mazəchlə can' bena'

xbab so'one' de'en gwso'on cuinga'aque' lažə' na' Xancho Cristən' na' lažə' na'anə' chedə' gwsa'acbe'ine' can' chene'e Diozən' so'one'. Na' leczə boso'onežjue' mechən'. ⁶ Nezecho de que Titon' bide' gan' zole na' btipe' lažə'əle par btohle mechən'. Na' catə' gwnežda' de'en gwso'on beṇə' Masedonia ca', gotə'əyoida' Titonə' yeyede' yeto gan' zolen' par niç gaquəlene' le'e yeyož əgwtohle mechən'. ⁷ Güenchguan' chonle ca de'en lechgualē chonlilažə'əle Cristən', na' cho'echgualē xtiže'enə', na' de'e zan de'e chejni'ile che Diozən', na' chonle xšine'enə' do yiçj do lažə'əle, na' chacchgüeile cheto'. Na' de'e na'anə' chneyoida' le'e gonšgacze güen əgwtohle de'e scha'o par əgwnežjwle beṇə' Jodea ca'.

⁸ Bito chona' mendad əgwnežjwle mechən', con babi'a dižə' len le'e can' boso'onežjo beṇə' mech. Na' šə gonle can' gwso'on lega'aque' gwlo'ele de que do lažə'əlen' chaquēle che Diozən'. ⁹ Nezele de que Xancho Jesocristən' nape' yelə' gwnabia' na' yelə' bala'an xen. Pero de'en nži'ilaže'e chio'o bzanene' gwlejjyichje' yelə' gwnabia' na' yelə' bala'an che'enə' par niç bedəyene' ca si'icho yelə' bala'an xen.

¹⁰ Godgüize gone'ele gaquəlenle beṇə' yašə' ca' na' gwzolao btohle mechən'. Na' ṇa'a chnia' le'e de que naquən güen yeyož əgwtohlen. ¹¹ Na' gwnežjwle de'en de chele xte ga zelao saque'ele par niç yeyož gonle can' gone'ele gonle. ¹² Šə to beṇə' chene'ene' əgwnežjue' to de'e əgwnežjue', gob-eicze Diozən' can' gone'enə' la'anə'əczə latə'əzə de'en gaquə əgwnežjue', pero na' šə cui bi de che' bito əṇa Diozən' cheyalə' əgwnežjue' de'e cui de che'.

¹³ Bito nia' de que gonle ca cuich bi bi yega'an chele na' gatə' che beṇə' yoblə. ¹⁴ Con che'enda' gatə' de'e chyažje yoguə'əle. Na'a de che le'e, na' cheyalə' gaquəlenle lega'aque' chəsə'əyažjene' ṇa'a. Chexa šə gwžin tyemp catə' gatə' che lega'aque' na' le'e əyažjele, lega'aque' cheyalə' sa'aclene' le'e par niç gatə' de'e chyažje yoguə'əle. ¹⁵ Nach gaquə can' nyoj Xtižə' Diozən', nan: "Ben' betobə de'e scha'o bito gotə'əch mazəchlə ca de'en byažjene', na' ben' betobə latə' da'ozən' gotə' che' de'en byažjene'."

Titon' na' beṇə' ljuežje' ca'

¹⁶ Choxcwlen Diozən' bene' par niç Titonə' che'enchgüeine' gaquəlene' le'e ca'aczən' che'enda' nada' gaquəlena' le'e. ¹⁷ Catə' gotə'əyoida'ane' yeyede' gan' zolen' par gaquəlene' le'e, le' gwne' ya'o, caguə de'en gotə'əyoida'ane' na'azə sino de'en bache'enchgüeiczene' yeyede' gan' zolen' par gaquəlene' le'e.

¹⁸ Chselə'a yeto beṇə' bišə'əcho len Titonə'. Na' tcuen tcuen beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Jesocristən' chso'e dižə' güen che beṇə' bišə'əchonə' catequən' xoche

chzejni'ine' beṇə' ca naquə dižə' güen dižə' cobə che Je-socrisṭən'. ¹⁹ Nachən' bagosə'əbeje'ene' par sa'alene' nada' cata' žjəyesana' mechən' de'en chtobcho par gaquəlencho beṇə' bišə'əcho yašə' ca' nitə' Jodean'. Chtobchon par nič Xancho Diozən' chzi'e yełə' bala'an' na' par nič nla'alaō de que chene'echo gaquəlencho beṇə' chyažj chčhine. ²⁰⁻²¹ Yo'o yičjja' gona' de'en naquə güen lao Xancho Diozən' na' lao beṇəchən'. De'e na'anə' le' sa'alene' nada' par nič notono əna de que bito chona' can' cheyalə' gona' len mech xen de'en goxa'anə'.

²² Na' leczə len Titon' chselə'əto' yeto beṇə' bišə'əcho. Zan las bable'ito' de que do yičj do laže'e chone' xšin Diozən'. Nezene' de que le'e lechguale chene'ele gonle can' cheyalə' gonle, na' de'e na'anə' banachguan yide' gan' zolen' par gaquəlene' le'e. ²³ Šə no nabe le'e bixchen' za' Titon' na' beṇə' bišə'əcho ca' yečhopə, leye'ega'aque' de que Titon' chone' txen len nada' chonto' xšin Diozən' par chaclento' le'e. Na' beṇə' ca' yečhopə ža, tcuen tcuen beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Cristən' chəsə'əsele'e lega'aque' par sa'aclene' le'e, na' chso'one' ca chzi' Cristən' yełə' bala'an'. ²⁴ Na'a ža chneyoida' le'e legon güen len lega'aque' par nič yesə'əneze tcuen tcuen beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Cristən' de que chaquele che Diozən'. Na' legon par nič la'alaon de que dižə' lin' gwnia' cata'ən be'elaogua' le'e.

9

Boso'otobe' mech par gwsa'aclene' beṇə' ca' chso'onlilažə' Cristən' Jodean'

¹ Bito chonən byen gwzoja' le'e de que cheyalə' əgwnežjwle mech par gaquəlenle beṇə' Jodea ca' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə', ² chedə' nezdə' de que le'e chene'ele gaquəlenga'aclene'. Cho'elaogua'a le'e cho'a dižə' len beṇə' Masedonia ca' chapəga'aca'ane' de que le'e beṇə' Acaya gone'ele gaquəlenle beṇə' yašə' ca' godgüize na' gwzolao bto-ble mechən'. Na' de'en benle ca' do yičj do lažə'əle leczə zan beṇə' Masedonian' chse'enene' sa'aclene' lega'aque'. ³ Na' na'a chselə'a beṇə' bišə'əcho ca' gan' zolen' na' sa'aclene' le'e yeyož əgwtohlen par nič ca' sole probnid əgwnežjwlen. Che'enda' la'alaon de que dižə' lin' bi'a be'elaogua'a le'e de que gaquəlenle beṇə' yašə' ca'. ⁴ Ćhexa šə əsa'acłə to čhopə beṇə' Masedonian' catə' yeyeda' gan' zolen'? Šə bito ne'e yeyož əgwtohle mechən' catə' yeyeda', gaquəda' zto' de'en gožaga'aca'ane' ca' güennə' gonle na' leczə le'e gaquele zto' de'en cui benle complir de'en gwzolao benle. ⁵ De'e na'anə' zencuialaogua' beṇə' bišə'əcho ca' šonə zeya'aque' gan'

nitə'alenə' chedə' chacda' chonən byen sa'aclene' le'e yeyož əgwtohle mech de'en benle lyebe əgwtohle par gaquəlenle beṇə' yašə' ca'. Legwtobən antslə cuinə' yeyeda' par niç baden catə' yeyeda', na' gachia' de que gonlen do yichj do lažə'əle caguə gonlen la fuers.

⁶ Ben' chaz latə'əzə, latə'əzə chelape', na' ben' chaz de'e scha'o, de'e scha'o chelape'. Ca'aczən' chac len chio'o, šə zanecho de'e scha'o par gaquəlencho beṇə', nachən' socho mbalaz juisy. ⁷ To tole cheyalə' əgwnežjwle ja'aque'ətə' de'e yebeile əgwnežjwle chedə' lechguale chebei Diozən' ben' chebeine' chnežjue' de'e chnežjue' par xšin Diozən'. Bito cheyalə' əgwnežjwcho de'e əgwnežjwcho la fuers sino əgwnežjwchon do lažə'əcho. ⁸ Diozən' nape' yelə' guac par chaclenchgüe' chio'o len bitə'ətezə de'e chyažjecho. Na' chac gone' ca gatə' yoguə'ələlə de'e chyažjecho do tyempte par niç gaquə əgwnežjwcho bi de'e chyažje beṇə' yoblə na' goncho bichlə de'en naquə güen. ⁹ Nyoj Xtizə' Diozən' can' ben to beṇə' nan:

Bagoclene' beṇə' zan, bnežjue' de'e besə'əyažje beṇə' yašə'.

Na' cuat ganlažə' Diozən' de'e güenṇə' de'en ben be'enə'.

¹⁰ Diozən' chone' par niç chatə' no xoa' biṇ na' bitə'ətezəchlə de'en chazcho, na' le'enə' chone' par niç chatə' de'e che'ej de'e chaocho. Le'egatezə ca' le'enə' gone' ca gatə' bichlə de'e chyažjecho na' gone ca cha'o xenchən par niç šejəch gonchcho de'e güenṇə'. ¹¹ Na' bitə'ətezə de'en chac chele Diozən' chone' par niç chebeile chnežjwle de'e scha'o de'e chəsə'əyažje beṇə' yoblə na' catə' neto' žjənežjoto' beṇə' yašə' ca' de'en babtohle, nach əso'e yelə' choxcwlen che Diozən'. ¹² Na' catə' chio'o chnežjwcho de'e chəsə'əyažje yeziquə'əchlə beṇə' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə' chaclenga'acchone' par niç chatə' de'en chəsə'əyažjene', na' leczə ca' choncho par niç beṇə' ca' chaclencho chso'echgüe' yelə' choxcwlen che Diozən'. ¹³ Na' catə' yeyož əgwtohle de'e scha'o de'en əgwnežjwcho beṇə' yašə' ca' əgwlo'en de que do yichj do lažə'əle chzenagle che dižə' güen dižə' cobə che Cristən'. Na' catə' beṇə' yašə' ca' yesə'əzi'e de'en əgwnežjwle lega'aque' nach əso'elaogüe'e Diozən' can' chselə'əle de'e scha'o mech de'e gaquəlenən lega'aque' na' əso'elaogüe'e Diozən' can' chaclenle notə'ətezəchlə beṇə' chso'elao' Cristən'. ¹⁴ Na' so'one' orasyon par yesə'əṇabe' yelə' chaclen che Diozən' par le'e na' əsa'aque' chele yesyə'əbeine' can' bagocwlenchgua Diozən' le'e len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen' par niç chnežjwle de'en chəsə'əyažje beṇə' yoblə. ¹⁵ Choxcwen Diozən' ca naquə goclen xen de'en bene' len chio'o beṇəch catə'ən bsele'e Xi'ine'enə' por ni checho. Bito de dižə' de'e güe'echo catec zaquə'ən de'en bsele'ene'.

10

Yelə' chnabia' che Pabən' de'en naque' apostol

1 Na' ca naca' nada' Pab de yeto de'e nia' le'e can' gonle. Chəsə'əna beṇə' de que nada' chžeba' par bi gona' o par bi nia' le'e catə'ən zoa' len le'e na' con catə' zoa' zitə' chzoja' le'e ca beṇə' cui chžeb. Bito naquən ca' sino chona' len le'e can' bentezə ben Cristən' len beṇə' lao yelə' chxenlažə' che'enə' na' yelə' beṇə' gaɣjwlažə' che'enə'. 2 De'e na'anə' chneyoida' le'e legon ca cui gonən byen tila' le'e catə'ən yida'. Bangüia' tila' beṇə' ca' chəsə'əne' chona' con can' na xbab chia'anə'. 3 La'anə'əczə naca' beṇəch bito chona' con can' na xbab chia'anə' ca de'en chonchgua' xte ga zelao saquə'əda' par niçh beṇə' yoblə yoso'ozenague' che Cristən'. 4 Nezda' de que bitə'ətezə de'en chac chon cuinza' bito chaclenən nada' par gona' ca yoso'ozenag beṇə' che Cristən'. Pero Diozən' chaclene' nada' par chzoa' ca'alə bi de'en chžon par niçh beṇə' yoso'ozenague' che Cristən'. 5 Na' len yelə' chnabia' che' de'en babene' nada', chona' ca chəsə'əzəxjwyiçhj beṇə' lao Cristən' par choso'ozenague' che' na' chso'one' xbab güen can' chene'e Cristən'. Chona' ca cuich chso'on cuinga'aque' xen sino chəsə'əbejyichje' bitə'ətezə de'en chžon par se'ejle'e dižə' li che Diozən'. 6 Chbeza' par niçh yoguə' le'e gwzenagle che Cristən' do yichj do lažə'əle, pero na' notə'ətezle šə cui gwzenagle, zoa' dispuest par gona' le'e castigw.

7 Legon xbab šə de'en chəsə'əna beṇə' naquən de'e li. Nitə' beṇə' chəsə'əne' zjəneze' bselə' Cristən' lega'aque'. Beṇə' ca' cheyalə' so'one' xbab de que leczə Cristən' bsele'e nada'. 8 Žalə' güe'echa' dižə' mazəchlə can' babi'an antslə ənia' de que Cristən' bsele'e nada' na' beṇə' yelə' chnabia' par bi de'en chona', guatə'əbia' de que cho'a dižə' li. Xancho Cristən' bsele'e nada' na' beṇə' nada' yelə' chnabia' par niçh gaquəlena' le'e, caguə par gona' ca cuejyichjle cuich gonlilažə'əlene'enə'. 9 Echnia' ca' par niçh cui gonle xbab de que chzoja' cart quinga par əgwšeba' le'enə'. 10 Beṇə' ca' chəsə'ənelao' chia' chəsə'əne' de que cart ca' chzoja' zjənaquən de'e žialao. Na' chəsə'əne' bito chžeba' bi ənia' le'e le'e cartən' pero bito cheyaxjda' par bi gona' catə' zoa' len le'e na' de que xtiža'anə' bito bi zaquə'ən. 11 Beṇə' ca' chəsə'ənelao' chia' cheyalə' yesə'əneze' de que can' nia' le'e cart ca' de'en chzoja' le'e catə' zoa' zitə', leczə can' ənia' na' leczə can' gona' catə'ən soa' len le'e.

12 Bito che'enda' gonlebəda' beṇə' ca' chso'elao' cuinga'aque'. Beṇə' ca' chsa'aque' de que chso'onya'ne'e can' cheyalə' so'one' na' chsa'aque' de que güenchguan' choso'osed choso'olo'ine' chedə' tozə can' choso'osed choso'olo'i yogue'e, len bito bi zaquə' de'en chso'one' xbabən'

ca'. ¹³ Nada' bito güe'elao' cuina' əñia' de que bena' bi de'e güen šə cui bena'an cuina'. Con gua'a dižə' che de'en babena' gan' babselə' Diozən' nada', na' nezda' de que lenczə gan' zole na'anə' bsele'e nada'. ¹⁴ Na' ca naca' nada' babida' be'elena' le'e xtižə' Diozən' catə'an cui nonə' güe'elene'en le'e, de'e na'anə' naquəczən əñia' le'e can' cheyalə' gonle. ¹⁵ Bito cho'a dižə' che xšin Diozən' de'en ben beñə' yoblə ga cui bselə' Diozən' nada' par chixjui'a xtiže'enə'. Nada' zoa' lez de que le'e gonlilažə'əchle Cristən' na' catə' cuich chyažjele əggüia əgwya' le'e, nach ša'acha' ga yoblə gan' əselə' Diozən' nada' par chixjui'a xtiže'enə'. ¹⁶ Na' chixjui'a dižə' güen dižə' cobə che Cristən' ga yoblə gan' cui no ne'e chixjue'en. Na' gua'a dižə' che xšin Diozən' de'en baben cuina' lgua'a güe'elao' cuina' che de'en baben beñə' yoblə.

¹⁷ Bito cheyalə' güe'elao' cuincho sino cheyalə' güe'ela'ocho Xancho Diozən'. ¹⁸ La'anə'əczə šə əña to beñə' de que chone' güen, caguə de'e na' šejle'echo de que le güennə' chone'. Pero šə Diozən' güe'elaogüe'ene' nachən' nezecho be'enə' chone' güen.

11

Pabən' na' beñə' ca' gwso'on cuinga'aque' ca apostol

¹ Žalə'əšga əgwzenagle yeto chopə dižə' de'en əñia' le'e la'anə'əczə šə gaquele bito bi zjəzaquə'an. Legwzenag žlac əñia'an. ² Nada' bzejni'ida' le'e xtižə' Cristən' na' de'e na'anə' che'enchgüeida' gaquele che tozə Cristən' ca to no'ol güego' naplažə' cuine' na' chaquene' che tozə ben' si' le'. Ca'aczən' chene'e Diozən' gaquele che Cristən'. ³ Chxožda' yesə'əxoayag beñə' le'e par nič cuich gonlilažə'əle Cristən' do lažə'əle na' cuich gaquele che tozə le', can' bxoayag belən' de'e no'olə nechən' ben' gwle Eb yelə' bia bib chebən'. ⁴ ¿Egüenchguan' chonle ža? Babla'ac beñə' gan' zolen' choso'ozejni'ine' le'e che Jeso'osən' nža'alə can' babzejni'ida' le'e. De'en choso'ozejni'ine'en zdan clelə len dižə' güen dižə' cobə che Cristən' de'en bagwyejle'ele chei. Pero le'e bito chaquele zdebə chzenagle chega'aque'. ⁵ Malən' chonle banonle beñə' ca' ca apostol chele na' chonga'aclene' xen. ¿Ecabi lecə zaca'a nada' can' zjəzaque'enə'? ⁶ La'anə'əczə cui chac cho'a dižə' güenchgua, chejni'ida' de'en cho'a dižə' chei. Bable'iczele yoguə'əte de'en babena' na' nezzele de que chejni'ida' xtižə' Diozən' de'en cho'elena' le'e.

⁷ ¿Echaquele malən' bena' cui bi laxjua' gwxi'a catə'an be'elena' le'e dižə' güen dižə' cobə che Diozən'? Nada' ben cuina' ca to beñə' cui bi zaquə' de'en cui bi laxjua' gwxi'a parzə nič bena' ca zole mbalaz. ⁸ ¿Egwñacho malən' bena' gwxi'a mech de'en gwso'on beñə' ca' chəsə'ədoṗə chəsə'əžag

chso'elaogüe'e Cristan' ga yoblə? Gwxi'an par niĉ be'elena' le'e xtižə' Diozən' sin cui benle nada' mantener. ⁹ Catə' gwzoa' len le'e la'anə' cui gotə' de'en byažjda', bito gwṇabda'an le'e. Beṇə' bišə'aĉho ca' zeya'ac Masedonian' lega'acle' gwso'one' de'en cui gotə' ĉhia'. Na' gwdapa' cuidad cui bi zed benda' le'e par gonle nada' mantener, na' batə'atezəchlə bitoczə bi bi zed gonda' le'e. ¹⁰ Can' nezda' chaclen Cristan' nada' par cho'a dižə' li, ca'aczən' nezda' de que cuat gonda' le'e zed par gonle nada' mantener. Chebeida' gwaquə nia' de que bito bi gan chona' de'en chyixjui'a xtižə' Diozən' len le'e o len beṇə' ža' gatə'atezəchlə gan' mbane Acayan'. ¹¹ Caguə de'en cui chacda' ĉhelen' cui gonczəda' le'e zed gonle nada' mantenerən'. Diozən' nezene' chacda' ĉhele.

¹² Goncha' can' choncza' cui bi laxjua' ĉzi'a par niĉ beṇə' ca' ĉəsə'əna cui naca' apostol cuich yesə'əzelene' bi yesə'əne' ĉhia'. ¹³ Lega'aque' ĉse'enene' goncho xbab de que zjənaque' apostol, pero bito zjənaque'. Choso'osed choso'olo'ine' dižə' güenlažə' na' ĉəsə'əxoayague' par niĉ ĉaquele de que Crist nan' əbsele'e lega'aque'. ¹⁴ Bito yebanecho de'en ĉəsə'əxoayague', ĉhedə' la' ca'aczən' ĉxəoyag gwxiye'en ĉio'o par niĉ ĉaquecho de que de'en ĉene'en goncho naquən to de'e güen. ¹⁵ Na' de'en ĉon gwxiye'enə' ca', beṇə' ca' choso'ozenag ĉhei leczə choso'oxəoyague' par niĉ gaquele de que choso'ozejni'ine' beṇə' de'en naquə de'e güen. Gwžin ža gon Diozən' par niĉ gatə' castigw ĉhega'aque' segon de'e mal de'en chso'one'enə'.

De'en gwdi' gwxaquə' Pabən' de'en naque' apostol

¹⁶ De'e yoblə əĉnia', bito gaquele de que chona' xbab de'e cui bi zaquə'. Le'e ĉzenagle ĉhe beṇə' ca' de'e liczə chso'on xbab de'e cui bi bi zaquə'. Ca'aczə legwzenag ĉhia' žlac gonlebəda' lega'aque' gua'a to ĉopə dižə' ĉhe de'e güenṇə' de'en chona'. ¹⁷ Gua'a dižə'ən ca' la'anə'əczə nezda' Cristan' bito be'e dižə'ən ca'. Gona' ca beṇə' ĉon xbab de'e cui zaque'e. ¹⁸ Beṇə' zan chso'e dižə' de que zjənaque' beṇə' güen por ni ĉhe can' zjənaque', o por ni ĉhe šə bi de'en bagwso'one' o bi de'en bagoc ĉhega'aque'. Ca'aczən' nada' gua'a dižə' ĉhe cuina' ĉhedə' zjəde de'en nac ca' de'e gua'a dižə' ĉhei. ¹⁹ De'e tant non cuinle beṇə' sin' de'e na'aljan' chebeile ĉzenagle ĉhe beṇə' ca' chso'on xbab de'e cui bi zaque'e. ²⁰ De'en ĉzenagle ĉhega'aque' bazjənzoe' le'e xni'aga'aque'enə' ca esclabos ĉhega'aque' Choso'oxəoyague' le'e par niĉ ĉnežjwle lega'aque' bi de'en de ĉhele na' par niĉ ĉontezle bin' ĉəsə'əne'. Chso'elao' cuinga'aque' na' ĉəsə'əbaže'e le'e par niĉ ĉzenagle ĉhega'aque', na' le'e chebeile ĉonle can'

chəsə'əne'enə'. ²¹ Gobeichljeile žalə' chonda' le'e can' chso'on lega'aque'enə'.

Lečzə guaquəczə gua'a dižə' par əgwlo'ida' le'e de que naca' beṇə' blao can' chso'on beṇə' ca', la'aṇə'əczə šə gaquele de que bito bi zaquə'an. ²² Chso'elao' cuinga'aque' de que gwsa'aljəlene' beṇə' chso'e dižə' ebreo. Lečzə ca' nada' goljəlena' beṇə' chso'e dižə' ebreo. Chso'elao' cuinga'aque' de que zjənaque' beṇə' Izrael. Pero lečzə beṇə' Izrael nada'. Chso'elao' cuinga'aque' de que zjənaque' xi'in dia che de'e Abraanṇə'. Pero lečzə xi'in dia che de'e Abraam na' nada'. ²³ Chəsə'əne' de que Crist nan' bsele'e lega'aque' par chso'one' xšine'enə'. Lečzə len' əbsele'e nada'. Na' güe'ela'och cuina' can' chso'elao' cuin lega'aque' nia' can' bagoc chia'. Lechgualə babena' xšin Diozən' mazəchlə ca' lega'aque'. Na' zan las bagota'a ližya por ni che de'en əchyixjui'a xtižə' Cristən', na' lečzə zan las bagosə'əyin jostis ca' nada'. Na' zan las babelazə cui gota' por ni che de'e ca' bagoc chia'. ²⁴ Gueyə' las gosə'əyin beṇə' Izrael gwlaž chia' ca' nada' yid sot tğualjechoa las. ²⁵ Šon las beṇə' jostis ca' gosə'əyine' nada' xis. Na' yetlas boso'ošizə' beṇə' nada' yej xte yelatə'əzə cui gwso'ote' nada'. Na' lao zya'a yež zitə' to lo'o barcw, lečzə šon las bočinj nisda'on barcon' na' caṇe bžina' yo biž. Na' lao šon lasən' beyinjəṇṇə' tši'i gwxoə lao nisda'onə' tža tyel to lao yag. ²⁶ Na' lao gwya'a jətiixjui'a xtižə' Cristən' zan las bela' cui gota' o so'ot beṇə' nada'. Zan las goc zdebə tia' yao ca', zo catə' goca' lao na' beṇə' bguan, na' zo catə' beṇə' Izrael gwlaž chia' ca' gwse'enene' so'ote' nada', na' lečzə zo catə' beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael gwse'enene' so'ote' nada'. Na' yelatə'əzə cui gota' do syodan' na' do ga cui no beṇə' ža'. Na' bašə gata' lao nisda'onə'. Na' do tyemp chxožda' cuiayi' xšin Diozən' por ni che beṇə' ca' chsa'aš chəsə'əne' de que zjəlene' chio'o pero caguə do lažə'əga'aque'enə'. ²⁷ Na' lao bena' xšin Diozən' zan las jxaquə'əchgüeida' na' zan las bguo'o bcheja' cui gwtasa'. Nombi'a yelə' chbil chdon chedə' zan las cui gotə' de'e ye'ej gaogua'. Na' zan las beyaga' cui gotə' xa' de'e byažjda'.

²⁸ Na' de'e zanch de'e chy'i chzaca'a de'en cui cho'a dižə' chei. Pero mazəchlə chy'i chzaca'a, de'en chi'ichgua' yichja' yoguə' ža nac chac che le'e chdopə chžagle cho'ela'ole Cristən' to to yež. ²⁹ Na' notə'ətezle catə' cui chzoile par gonyanə'əle can' chene'e Diozən', chzochgua' trist ca'aczə əṇacho nada'an cui chona'an. Le'egatezə ca' catə' beṇə' chəsə'əxope' le'e par chonle de'e mal, lechgualə de'e chacda' de'en che'enchgüeida' yebeja' le'e lao de'e malən'. ³⁰ Chacda' chyažjele gua'a dižə' che cuina', na' de'e na'anə' güe'ešaza' dižə' che de'e ca' chəsə'əlo'e can' chac fal't fuers balor chia', na' can' bito zaca'a bi gona'

žalə' cui zo Diozən' len nada'. ³¹ Dioz ben' cheyalə' güe'ela'ocho zejlicane nezcene' cho'a dižə' li. Len' naque' Xa Xancho Jesocristən' na' Xancho Jesocristən' leczə cho'elaogüe'e le'. ³² Na' catə'an gwzoa' Damascon' ben' goquə gubernador žlac gwnabia' Rei Aretas bnite'e beṇə' gwsa'apə cho'a puert de'en zo le'e ze'e de'en nyechj syodan' par yesə'əzene' nada' cata' yechoja'. ³³ Pero beṇə' bišə'əcho ca' gosə'əgüe'e nada' to lo'o žomə soa na' bosyo'oletje' nada' le'e ze'e che syodan' cho'a to bentan par nič ca' cui gwsa'acbe'ine' par yesə'əzene' nada'.

12

Pabən' be'e dižə' che de'en ble'ida'ogüe'ene' na' de'en bzejni'i Jesocristən' le'

¹ Chonən byen gua'a dižə' che cuina' la'anə'əczə cui gaquəlenən nada'. Na' gua'a dižə' che balə de'en bable'idaogüe'eda' na' che balə de'en babzejni'i Xancho Jesocristən' nada'. ²⁻³ Goc žda' iz ben Diozən' par nič gwya'a yoban' na' nezda' bžina' gan' zo'enə', na' bachonlilaža'a Cristən' ca orən'. Pero bito gocbe'ida' šə gwya'a do cuerp chia' o šə cui. Dioz na'azən' nezene' naquən' goquə. ⁴ Con nezda' de que bžina' mer gan' zo Diozən' na' benda' chsoe' beṇə' ca' ža' na' dižə' de'e cui chsa'ac beṇə'chən' yežlyo nga na' naquən dižə' de'en cui de lsens əgwzejni'ida' beṇə'. ⁵ Žalə' nan chia' güe'elao' cuina' güe'elao' cuina' de'en baben Diozən' len nada'. Pero con gua'a dižə' che de'e ca' choso'olo'e' can' bito zaca'a bi gona' žalə' cui zo Diozən' len nada'. ⁶ Žalə' gua'a dižə' ca mban' baben Diozən' len nada' catə'an gwya'a yoban' naquən dižə' li, pero so'onlja beṇə' xbab de que naquəcha' beṇə' zaque'e mazəchlə can' naca'. Bito gue'echa' dižə' che de'enə' chedə' la' che'enda' yoguə' beṇə' so'one' xbab chia' segon bin' chəsə'əle'ine' chona' na' segon can' chyixjui'a xtižə' Diozən'.

⁷ Diozən' bito chene'ene' gon cuina' xen por ni che de'e ca' ble'idaogüe'eda' na' de'e ca' bzejni'ine' nada' de'e cuinə' se'en yesə'əle'i yeziquə'əchlə beṇə'. De'e na'anə' bene' par nič chžaglaogua' len to de'en chac che cuerp chia' nga. De'en chžaglaogua' len len gwxaquə'əleben caczə ga cha'a to yešə'. Na' lechguale chon gwxiye'en ca gaquəda' tolə de'en chac chia' ca'. Dioz nan' chone' par nič chac chia' ca' nič cui gona' xbab de que lechguale zaca'a. ⁸ Šon las gwnabda' Xancho Cristən' gone' par nič yega'a de'en chžaglaogua' len cuerp chi'anə'. ⁹ Nach Xancho'n gwne': "Bito gona' ca cuich əžaglaogo'. Con sotezə soa' gaquələna' le'. Lezən de'en chyažjdo'. Na' ca naquən' cui chac bi gono', nada' gaquələna' le' len yelə' guac chia'anə'." Ca' gože' nada'. De'e na'anə' chebeiləda' cho'a dižə' can' cui chac bi gona', chedə' de'en chac chia' ca' chlo'en ca yelə' gwaquən'

napə Cristən' par chaclene' nada'. ¹⁰ De'en chonlilaža'a Cristən' chebeida' bitə'ətezə de'en chloe' can' chyažjda' yelə' chaclen che'enə'. Chebeida' catə' choso'ožia choso'onitə' beṇə' nada'. Chebeida' catə' chac falt bi de'en chyažjda'. Chebeida' catə' choso'olagzeja choso'olagzida beṇə' nada'. Chebeida' catə' bichlə de'e chžaglaogua'. Chebeida' chedə' catə' chac chia' ca' chaclench Cristən' nada' len yelə' guac che'enə'.

Pabən' gwche'echgua yichje' beṇə' ca' chso'onlilažə' Cristən' Corinton'

¹¹ Babenle byen bi'a dižə' che cuina' la'anə'əczə nezdə' bitotec bi zaquə'an güe'echo dižə'an ca'. Žalə' le'e cho'ele dižə' de que nada' naca' beṇə' zaque'e, bito benən byen bi'a dižə' quinga. Nezdə' bitobi zaca'a žalə' cui zo Diozən' len nada', pero lechgualə zaquə'əcha' cle ca beṇə' ca' banonele apostol chele, beṇə' ca' chonle xen. ¹² Diozən' bablo'e de que naca' doalje apostol che'enə'. Bagoclene' nada' bguo'o bchejlaža'a bena' xšine'enə' entr le'e la'anə'əczə de'e zan de'e bagoc chia'. Goclene' nada' bena' xšine'enə' len yelə' guac che'enə' na' leczə len yelə' guac che'enə' bena' miłagr na' bichlə de'e zaquə' yesyə'əbane beṇə'. ¹³ Tozə ca güennə' bena' len le'e na' can' bena' len beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'ela'ogüe'e Cristən' ga yoblə. ¿Echaquele bencha' güen len lega'aque' cle ca can' bena' len le'e de'en cui gwṇabda' le'e gonle nada' mantener? Lesi'ixen chia' šə malən' bena'.

¹⁴ Bazoa' probnid par yida' dezlaṇa'a le'e de'e gwyon lase. Na' catə' yida' bito gua'a latjə gonle nada' mantener. Bito che'enda' gonle nada' bi de'en de chele, che'enda' gon cuinle lažə' na' Cristən'. Bito naquən par bidao' ca' so'ombo' mantener xaxna'aga'acbo', sino xaxna'aga'acbo' nan' cheyalə' so'one' lega'acbo' mantener. ¹⁵ Ca'aczən' naquən len nada' ža, yebeida' əzanda' bitə'ətezə de'en de chia' na' lente cuina' par gaquəlencha' le'e gwzenagle che Cristən'. La'anə'əczə lechgualə chacda' chele, pero nachle bitotec chaquele chia'.

¹⁶ Balle chṇelaole chia' nale de que chxoayaga' le'e de'en bito bi'a latjə gonle nada' mantener parzə nich cuejəlana' mechən' de'en chtoble par gaquəlenle beṇə' bišə'əcho ca' zjənaque' beṇə' yašə'. ¹⁷ ¿Ecabi nezele bito bxoayaga' le'e len notə'ətezə beṇə' babsela'a gan' zolen'? ¹⁸ Gwṇeyoida' Titon' bide' bedalane'e le'e na' bsela'a beṇə' bišə'əchon' yeto len le'. ¿Ecabi nezele de que bito bxoayag Titon' le'e? Na'alje žəcabi tozə can' chona' len can' bene'enə'? Na' can' che'enda' gaquəlena' le'e ca'aczən' gone'ene'.

¹⁹ De repent chaquele cho'a dižə' quinga parzə nich le'e cui gonle xbab de que chona' bi de'e mal. Pero caguə ca'anə'. Nezdə' ngoda'a txen len Cristən' na' de que Diozən' neze nle'ine'

naquən' chona' na' bin' ənia'. De'e na'anə' cho'a dižə' quinga, beṇə' bišə' dao', par niçh chaquəlena' le'e. ²⁰ Chžeba' əželda' šə bi de'en cui chonle güen can' che'enda' gonle catə'an yida' gan' zolen', na' šə əželda' chonle de'e malən' bito šo'olažə'əle can' gona' castigw çhelen'. Chona' xbab, çhexa šə chdilə chšašle na' chgue'i ljuēžjle, o šə əchloc ljuēžjle na' chonle parzə niçh gaquə güen che cuinzle. Na' çhexa šə chnele mal che ljuēžjle na' çhexa šə nacle beṇə' goçhitj dižə' o šə chon cuinle xen o šə ža'ale chac yazə. ²¹ Chžeba' de que catə'an yida' dezlaṇa'a le'e zanle cuiṇə' cuejyichjle ca de'en chgo'o xtole na' chbejyichjle be'en chele o no'ol chele par chzolenle beṇə' yoblə na' bitə'ətezəchlə yelə' zto' de'en chonle len cuerp çhelen'. Na' Dioz chia'an gone' par niçh yeto'ida' na' yegüi'inda' che nolen' cui gwlejyichjle de'e malən' chonle.

13

Pabən' gwduxjui'e de que gwnežjue' castigw che beṇə' ca' chso'on de'e malən', na' chguape' beṇə' Corinto ca' dioz

¹ De'e gwyon lase dezlaṇa'a le'e na'a. Na' gaquə can' nyoj Xtižə' Diozən' nan: "Catə' no gao xya che to beṇə' de que nape' dolə', çhoglaochon che' de que nape' dolə' šə yotilən ca yesə'əna çhopə o šonə testigw beṇə' chso'e dižə' de que babene' de'e mal." ² Bagoža' beṇə' ca' chso'on de'e malən' antslə catə'an bedəlaṇa'a le'e de'e əgwchope de que bito yeyašə'əda' lega'aque' šə cui yesyə'ədiṇjene' xtolə'əga'aque'enə'. Na' de'e yoblə na'a lao cuiṇə' yezida' gan' zolen' ṇia' notə'ətezəchlə bachonle de'e malən' bito yeyašə'əda' le'e catə'an yida'. ³ Na' catə' gona' castigw che le'e cui chediṇjele xtolə'əlen' cana'achən' ənezele de que de'en chnia' za'an che Cristən', can' nale chene'ele ənezele. Na' bito nacho de que Cristən' bito gaquə gone' castigw çhelen', la' nape' yelə' guac xen, na' bablo'e yelə' guac che'enə' len le'e. ⁴ De'e li Cristən' ben cuine' ca beṇə' cui bi chac gon catə'an gwso'ot beṇə' le' bosə'ode'ene' le'e yag corozən'. Pero zocze' na'a çhedə' Diozən' bosbane'ene' len yelə' guac che'enə'. Le'egatezə ca' naca' nada' ca beṇə' cui bi bi chac gon. Pero nezdə' ngoda'a txen len Cristən' na' catə'an yezida' gan' zolen' gwlo'ida' le'e can' zo yelə' guac che Diozən' len nada'.

⁵ Legonyanə' xbab chele šə de'e liczə chonlilažə'əle Jesocristən'. Na' sə de'e li chonlilažə'əlene' gacbe'ile de que zoe' len le'e. Pero šə chacbe'ile bito zoe' len le'e guacbe'iczele de que caguə chonlilažə'əlene'enə'. ⁶ Pero zoa' lez gacbe'ile de que zocze' len le'e par niçh ca' gacbe'iteile de que naca' doalje apostol che'. ⁷ Chona' orasyon chṇaba' gaquəlen Diozən' le'e par niçh cuejyichjle cuich gonle de'e malən'. Bitobi nonən len nada' šə gona' ca gacbe'ile de que bselə' Diozən' nada' o

šə cui, con šə le'e sotezle gonle de'e güen. ⁸ La' šə chzenagle che dižə' li che Jesocrisən' bito əyazjən gona' castigw chele. Con gwnežjua' castigw che beṇə' ca' cui choso'ozenag chei. ⁹ Chebeida' catə' le'e chonle de'e güen na' bito chyažjən gwlo'a yelə' chnabia' chia'anə' par gona' castigw chele, la' leczə chona' orasyon chṇaba' gaquəlen Diozən' le'e par nič gonle xbabən' can' cheyalə' gonle de'e yoblə. ¹⁰ Babzoja' de'e quinga antslə ze'e yida' gan' zolenə' par nič yedinjele xtolə'əlen' na' cui gona' castigw chelen' catə'an yida'anə'. Diozən' bsele'e nada' naca' apostol che'enə' par nič gona' ca so'onlilažə'əch beṇə' le', caguə par gona' ca yesə'əbejyichje' cuich so'onlilaže'ene'.

¹¹ Na'a ža beṇə' bižə', babzoja' de'en go'onda' ənezele. Le'e gon xbab can' cheyalə' gonle de'e yoblə. Legwzenag consejw quinga chona' le'e. Legac tozə len ljuežjle. Leso binlo tole yetole. Dioz ben' chaque checho na' ben' chon par chzo chbezcho binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'ochon' sošgue' len le'e. ¹² Catə' chežagle leyolgüiž ljuežjle dižə' šao' par nič gacbia' de que chaque che ljuežjle. ¹³ Yoguə' beṇə' ca' nitə' nga beṇə' ca' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə' choso'oguape'e le'e diox.

¹⁴ Xancho Jesocrisən' sotezə soe' gaquəlenšgue' le'e. Na' Diozən' gonšgue' par nič gacbe'ichele de que chaquene' chele. Na' Spirit che Diozən' gonšgan par nič yoguə'əle gonle tozə xbab. De'e na'azən' əchnia' le'e. *Pab*

Cart De'en Bzoj San Pabən' Par Beṇə' Galasia Ca'

Pabən' chguape' diox beṇə' ca' chso'elao' Cristən' Galasian'

¹⁻² Nada' Pab chzoja' le'e chdopə chžagle cho'ela'ole Cristən' yež ca' de'en zjəchi' gan' nzi' Galasia. Chguapto' le'e diox txen len yoguə' beṇə' bišə'əcho ca' nitə' nga. Caguə' beṇəch na'anə' gwlej nada' o bsele'e nada' par naca' apostol. Jesocristən' txen len Xə' Diozən' ben' bosban le' ladjo beṇə' guat ca', lega'aque'en gosə'əbeje' nada' par naca' apostol. ³ Chona' orasyon par niç Xəcho Diozən' na' Xancho Jesocristən' əsa'aclene' le'e na' so'one' ca' so' cuezle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen'. ⁴ Beṇə' ca' ža' yežlyo nga tyemp nga zocho na'a nite'e xni'a de'e malən'. Jesocristən' bnežjw cuine' gwso'ot beṇə' le' par gwdixjue' xtolə'əchon' niç ca' bebeje' chio'o xni'a de'e malən'. Bene' ca' cheda' can' gwyazlažə' Xəcho Diozən' gone'. ⁵ Ledoye'ela'och Diozən' zejlicane. Can' gonggaccho.

Bitoch bi dižə' de de'e guac əṇacho dižə' güen dižə' cobə

⁶ Diozən' gwleje' le'e par niç Xi'ine' Cristən' chaclene' le'e. Na' chebanda' can' chonlen' lgüegwzə bachbejyichjle Diozən'. Na' lgua'a de'e gwzenagle dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Jesocristən' de'en be'elena' le'e, bachzenagzechle che yeto de'en chaquale naquə' dižə' güen dižə' cobə. ⁷ Pero bito naquən dižə' güen dižə' cobə. Beṇə' ca' choso'osed choso'olo'ine' to de'e zda clelə na' chso'one' ca' chacžejlažə'əle che de'en bsed əblo'ito' le'e. ⁸ Žalə' neto' əchyixjue'eto' yeto de'en bito naquən lebe len dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Cristən' de'en babsed bablo'ito' le'e, Diozən' gone' par niç cuiayi'ito' zejlicane, na' la'anə' to angl beṇə' za' yoban' chixjui'e xtižə' Cristən' clelə, lecə' cuiayi'e. ⁹ Can' bagwnia' antslə, lecə' can' chnia' na'a. Notə'ətezə beṇə' chixjui'e de'en bito naquən lebe len dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Cristən' de'en babsed blo'ito' le'e, Diozən' gone' par niç cuiayi'e zejlicane.

¹⁰ Echnia' ca' par niç yebei Diozən' len nada', caguə' par niç yebei beṇəchən' nada', na' caguə' par so'olažə'e can' chona' na'anə'. Žalə' chi' yichja' naclə gona' par niç so'olažə' beṇəchən' can' chona' bito chzenaga' che Cristən' žalə' ca'.

Diozən' gwleje' Pabən' par goque' apostol

¹¹ Beṇə' bišə', che'enda' ənezele de que dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Cristən' de'en babe'elena' le'e bito naquən xbab che beṇəch. ¹² Caguə' beṇəch na'anə' bzenene'

nada' dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Jesocristán' na' nique ənachə beṇəch na'anə' bene' ca gwyejni'ichda'an. Cuin Jesocristán' bzejni'ine' nada' dižə' güen dižə' cobən'.

¹³ Babenczele dižə' can' bena' antslə catə'an ne'e naogua' costombr che neto' beṇə' Izrael. Lechguale blagzejə blagzida' beṇə' ca' chso'onlilažə' Cristən', go'onda' yonitlaoga'aca'ane'.

¹⁴ Na' gwche'echgua' yichja' che costombr de'en gosə'ənao de'e xaxta'ogua'a ca' can' gwse'ejni'alaže'e Diozən', na' bichlə de'en gwso'one' gwsa'aquene' par yebei Diozən' lega'aque' laogüe de'en gosə'ənaogüe'en. Bsedəcha' de'e ca' mazəchlə can' boso'osed zan beṇə' Izrael ljuežja' ca' beṇə' ca' gwsa'aljə ca tyempən' golja'anə'. ¹⁵ Catə' cuinə' galja' Diozən' bsi'e xneze gona' xšine'enə'. Gwleje' nada' par gona'an chedə' nži'ilaže'e nada'. ¹⁶ Na' catə' bžin ža ben Diozən' can' gwchoglaogüe'en gone', nach bzejni'ine' nada' de que Jeso'osən' naque' Xi'ine'. Bzejni'ine' nada' par nič chjətixjui'a xtiže'enə' len beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael. Na' dezd ža na' notono gwṇabda' əgwzejni'ine'en nada'. ¹⁷ Na' nic gwyə'a Jerosalennə' par nič beṇə' ca' zjənaquə apostol antslə ca nada' yoso'osed yoso'olo'ine' nada' che Jeso'osən'. Zgua'atec gwyə'a gan' nzi' Arabia, na' Arabia na' beza'a bežina' Damascon'.

¹⁸ Gwde šon iz gwyə'a Damascon' nach gwyə'a Jerosalennə' jəlaṇa'a Bedən' na' jsoa' len le' žda'obiž. ¹⁹ Pero bito bžaga' apostol ca' yelə' sino tozə Jacob beṇə' bišə' Xanchon'. ²⁰ Nezcze Diozən' de que de'e nga chzoja' le'e naquən de'e li.

²¹ Nach gwyə'a yež ca' zjəchi' gan' nzi' Siria na' Silisia. ²² Na' ca naquə beṇə' ca' chesə'ədopə chesə'əžag chso'elaogüe'e Cristən' yež ca' zjəchi' gan' nzi' Jodea, bitonə' so'ombi'e nada' ca orən'. ²³ Con bazjənenene' rson de que bitoch chlagzejə chlagzida' beṇə' ca' chso'onlilažə' Cristən' na' de que bachyixjui'a xtiže'enə', len antslə go'onda' gona' ca yesə'əbejyichj beṇə' ca' len. ²⁴ Na' beṇə' Jodea ca' chso'onlilažə' Cristən' gwso'ela'oche' Diozən' de'en bachonlilaža'a Cristən'.

2

Apostol ca' yelə' gwza'azlaže'e can' ben Pabən'

¹ Na' gwde žda' iz gwyə'a Jerosalennə' nach gwyə'a de'e yoblə len Bernaben', na' leczə gwchi'a Titon'. ² Diozən' bene' mendad ša'a, na' de'e na'anə' gwyə'a. Na' btoba' beṇə' ca' zjənaquə blao entr beṇə' ca' chso'elao' Cristən' Jerosalennə' na' lega'acze' bzejni'ida' bin' chyixjui'a len beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael catə'an cho'elena' lega'aque' dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Cristən'. Bzejni'iga'acda'ane' bin' chsed chlo'ida' chedə' go'onda' əsa'azlaže'e de'en chsed chlo'ida' beṇə' ca' par nič ca' cui yesə'əne' de que bito bi zaquə de'en

chona' na' de'en babena'. ³ Ca goquən' bito cholə gwso'one' byen so beṇə' l'juežja' Titon' seṇy de'en ne' sirconsision, la'anə'əczə cui naque' beṇə' Izrael. ⁴ Goc ca' la'anə'əczə gwnitə' beṇə' gosə'əne' cheyalə' soe' seṇyən'. Gwnitə' beṇə' gosə'əlen beṇə' bišə'əcho ca' Jerosalennə' ca orən', parzə nič yesə'əgüie' šə naoto' costombr ca' de'en nyoj le'e lei che neto' beṇə' Izrael. Gwse'enene' gwso'one' byen yoguə' beṇə' so'onlilažə'e Cristən' yesə'ənaogüe' costombr ca' len la' nezecho chebei Diozən' chio'o por ni che de'en chonlilažə'əcho Cristən', caguə por ni che šə choncho complir bi de'en na lein'. ⁵ Pero nada' na' Bernaben' ni latə'əzə bito bzenagto' che beṇə' ca'. Con gwzochechtezəto' bento' par nič gaquə talenchle dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Cristən' de'en babe'elento' le'e na' de'en naquə de'e li, sin cui bi bichlə gonle.

⁶ Na' beṇə' ca' gwsa'ac blao entr beṇə' ca' chso'onlilažə' Cristən' Jerosalennə', bito gwse'enene' gwša'a can' chsed chlo'ida' che Cristən'. Eṇia' ca' la'anə'əczə bito bi nonən len nada' šə gwsa'aque' beṇə' blao o šə cui gwsa'aque', la' par len Diozən' tozəczə can' zaquə' yoguə'əloj beṇə'. ⁷ Gwsa'acbe'ine' de que Diozən' ngüe'e lao na'a əchyixjui'a dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Cristən' len beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael can' ngüe'en lao na' Bedən' chyixjui'en len beṇə' Izrael gwlaž cheto' ca'. ⁸ Diozən' len yelə' guac che'enə' chaclene' Bedən' par nič chyixjui'e xtižə' Cristən' len beṇə' Izrael gwlaž cheto' ca'. Na' leczə'enə' chaclene' nada' len yelə' guac che'enə' par nič əchyixjui'a xtižə' Cristən' len beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael.

⁹ Jacobən' len Bedən' na' len Juannə' zjənaquəche' beṇə' blao entr beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Cristən' Jerosalennə'. Na' catə' lega'aque' gwsa'acbe'ine' can' chaclen Diozən' nada' par chona' xšine'enə' nach gwso'oxe'e na'anə' len na' Bernaben' par boso'olo'e de que chsa'azlažə'e can' chonto' txen len lega'aque'. Na' gwsa'aquene' güenczən' gonto' xšin Diozən' entr beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael na' lega'aque' so'one'en entr beṇə' Izrael gwlaž cheto' ca'. ¹⁰ Tozə de'en gwse'e neto' gonto', gaquə'elento' beṇə' yašə' ca' chso'elao' Cristən'. Na' de'e liczə chi'ichgua yichja' gaquə'lena' beṇə' yašə' ca'.

Pabən' gwdile' Bedən' Antioquian'

¹¹ Na' gwdechlə gwya'a Antioquian'. Na' žlac zoa' na' bidə Bedən' gan' nitə' beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Cristən' na' gwdila'ane' can' chone', chedə' bla'alaon chone' de'e mal. ¹² Quingan' goquə catə' ze'e bžine' Antioquian', gwzolaogüe' che'ej chaogüe' txen len beṇə' ca' chso'onlilažə' Cristən' la'anə'əczə cui zjənaque' beṇə' Izrael,

pero gwdechla catə' besə'əžin beṇə' Jerosalen ca' beṇə' ca' bselə' Jacobə'n, bitoch gone'ene' ye'ej gaogüe' txen len beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael. Bžebe' bi yesə'ana beṇə' ca' chso'on xbab de que notə'ətezə beṇə' chonlilažə' Cristə'n cheyalə' soe' seņy de'en ne' sirconsision. ¹³ Nach beṇə' Izrael ca' yelə' nitə' Antioquian' chso'onlilažə'e Cristə'n leczə besyə'əbižə'e cuich əgwse'ej əgwsa'ogüe' txen len beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael, na' gosə'əgo'oyele'e Bernaben' par niçh lencze' bebižə'e. Na' besyə'əbižə'e parzə niçh yesyə'əbei beṇə' Jerosalen ca' lega'aque', la'anə'əczə gosə'əneze' naquən güen əse'ej əsa'ogüe' txen len beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael. ¹⁴ Gocbe'ida' bitoch chso'one' can' cheyalə' gon chio'o nombi'acho dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Cristə'n na' de'en naquə de'e li. De'e na'anə' gwdila' Bedə'n lao yoguə' beṇə' ca' chesə'ədopə chesə'əžag chso'elaogüe'e Cristə'n, goža'ane': "Le' naco' beṇə' Izrael, pero bagwlejšyichjo' costombr che chio'o beṇə' Izrael par chono' txen len beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael. De'e na'anə' bito cheyalə' gono' byen so'on beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael can' na costombr che chio'o beṇə' Izrael."

Con beṇə' chso'onlilažə' Jesocristə'n zjənaque' beṇə' güen lao Diozə'n'

¹⁵ Neto' goljəto' naquəto' beṇə' Izrael, na' bito goljəto' entr beṇə' ca' cui chso'elao' Diozə'n'. ¹⁶ Diozə'n' bito əṇe' de que naccho beṇə' güen laogüe'enə' por ni che bi de'en choncho. Con beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristə'n zjənaque' beṇə' güen lao Diozə'n'. Lenczə neto' bachonlilažə'əto' Cristə'n par niçh Diozə'n' ne' cheto' de que banaquəto' beṇə' güen laogüe'enə'. Bito ne' ca' che notə'ətezcho por ni che šə choncho bi de'en na lein' goncho.

¹⁷ Na' notə'ətezə chio'o naccho beṇə' Izrael, antslə ze'e əṇa Diozə'n' de que naccho beṇə' güen laogüe'enə', bzejni'ine' chio'o de que tozə ca beṇə' malə'n' naccho len yeziquə'əchlə beṇə' güen de'e mal ca', pero la'anə'əczə bzejni'ine' chio'o de que tozə ca beṇə' malə'n' naccho len yeziquə'əchlə beṇə' güen de'e mal ca' bito əṇacho de que Crist nan' bene' par niçh naccho beṇə' mal. Na' šə can' chaquecho lechgualə clelən' choncho xbabə'n'. ¹⁸ Chio'o babechojcho xni'a costombr ca' de'en zjənyoj le'e lei chechon' na' šə yozo cuincho xni'aga'aqueinə' de'e yoblə, le'e nachia'ate de que de'e malə'n' choncho. ¹⁹ Lein' chzejni'in chio'o de que naccho beṇə' mal par niçh nezecho bito naccho beṇə' güen lao Diozə'n' por ni che de'en choncho bi de'en na lein'. Na' na'a chio'o chonlilažə'əcho Cristə'n con yo'o yichjcho sotezə socho gwzenagcho che Diozə'n'. ²⁰ Nada' nezdə' de que ndil' ngoda'a txen len Cristə'n' catə'ən gwso'ote'ene' le'e

yag corozən'. Na' bitoch zoa' to gwłaza' sino Cristən' zolene' nada'. Na' de'en chona' na'a chona'an con can' na Xi'in Diozən' ben' chonlilaža'a. Len' chaquene' checho na' bnežjw cuine' gwso'ote'ene' por ni checho. ²¹ Diozən' nži'ilaže'e chio'o na' bsele'e Cristən' par ničh gonlilažə'əchone' na' gaccho beṇə' güen lao Diozən'. Na' bito che'enda' gwzoa' ca'alə de'en bene' ca', gaquəda' de que por ni che bi de'en chona' naca' beṇə' güen lao Diozən'. Žalə' por ni che de'en choncho bi de'en na lein' əna Diozən' de que naccho beṇə' güen laogüe'enə' bito byažjən əgwnežjo cuin Cristən' por ni checho žalə' ca'.

3

Naccho beṇə' güen lao Diozən' chedə' chonlilažə'əcho Cristən', caguə por ni che de'en choncho complir can' na lein'

¹ Le'e beṇə' Galasia, nčhol yichjla'ažda'olen' ca de'en baboso'oxoayag beṇə' le'e par chaquele cheyalə' naole costombr ca' de'en na lein'. Clar juisy babzejni'ida' le'e can' gwso'ote' Cristən' le'e yag corozən' por ni checho. ² De'e ngazən' chṇabda' le'e: ¿Ezo Spirit che Diozən' lo'o yichjla'ažda'olen' por ni che de'en chonle complir can' na lein'? Bito, sino zon lo'o yichjla'ažda'olen' por ni che de'en bachonlilažə'əle Cristən'. ³ Spirit che Diozən' zon lo'o yichjla'ažda'olen' dezd catəən gwzolao chonlilažə'əle Cristən'. Na'alje ¿əde'e tant nčhol yichjla'ažda'ole na'anə' chaquele chyažjən so señyən' lao cuerp chelen' par yeyož gonle can' chene'e Diozən'? ⁴ De'e zan de'e baboso'ochi' bososaquə' beṇə' le'e laogüe de'en chonlilažə'əle Cristən'. Na' ¿bixa parən' bguo'o bchejlažə'əle len de'e ca' šə na'a sole señy de'en ne' sirconsision? Pero bitolja ənacho de que sole señyən', la' šə solen cuejyichjle de'en chonlilažə'əle Crist na'anə'. ⁵ Nezczele de que Diozən' babene' Spirit che'enə' zon lo'o yichjla'ažda'olen' na' chone' milagr entr le'e, chedə' bachonlilažə'əle Cristən' na' bachzenagle che', caguə chac ca' por ni che de'en chonle complir bi de'en na lein'.

⁶ Na' ca'aczən' nyoj Xtižə' Diozən' cho'en dižə' che de'e Abraannə' nan de que benlilaže'e Diozən' na' de'e na'anə' Diozən' gwne' che' de que naque' beṇə' güen laogüe'enə'. ⁷ Cheyalə' ənezele de que yoguə' beṇə' chso'onlilažə' Diozən' can' benlilažə' de'e Abraannə' le', lao Diozən' zjənaque' xi'in dia che de'e Abraannə'. ⁸ Diozən' bsi'e xneze par ničh chone' len le'e cui nacle beṇə' Izrael can' chone' len neto' beṇə' Izrael, ca de'en ne' che notə'ətezcho chonlilažə'əchone' de que naccho beṇə' güen laogüe'enə'. De'e na'anə' gože' de'e Abraannə' dižə' güen dižə' cobə nga: "Gona' güen len beṇə' ca' ža' yoguə' nasyon, beṇə' ca' so'onlilažə' nada' can' chonlilažo'o nada'." ⁹ Na' can' naquən, Diozən' chone' güen len beṇə' ca' chso'onlilažə' le' can'

bene' güen len de'e Abraannə' por ni che de'en benlilažə' de'e Abraannə' le'.

¹⁰ Na' notə'ətezə beṇə' chon xbab de que gaque' beṇə' güen lao Diozən' por ni che šə chone' bi de'en na lei de'en bzoj de'e Moisezən', de'e mal juisy gaquə che' šə ca', chedə' notono no yesə'əzoi par so'one' cayaṇə'ən nanṇə'. Can' nyoj Xtižə' Diozən' nan: "De'e mal juisy gaquə che notə'ətezə beṇə' šə cui n̄itə'ətezə n̄ite'e so'one' complir yoguə'əloj can' na lein' dote tyemp." ¹¹ Na' Xtižə' Diozən' nyojən nan: "Diozən' ne' che beṇə' chso'onlilažə' le' de que zjənaque' beṇə' güen laogüe'enə', na' de'e na'anə' guatə'əczə yelə' mban čhəga'aque' zejlicane." Na' de'en nan ca' nezecho de que Diozən' bito əṇe' che notə'ətezcho de que naccho beṇə' güen laogüe'enə' por ni che šə choncho bi de'en na lein' goncho. ¹² Beṇə' zan chsa'aque' so'one' can' na lein' sin cui chso'onlilaže'e Diozən', con yo'o yichjga'aque' de'en nan: "Notə'ətezə beṇə' chon cuaselol can' na lein' gaquə bane' zejlicane."

¹³ Cristən' gwɔdixjue' xtolə'əchon' par nič ca' cui gaquə de'e mal juisy checho ca de'en cui chzoicho par goncho cuaselol can' na lein'. Bnežjw cuine' goc de'e mal juisy che' lgua'a chio'o. Goc che' can' nyojən nan: "De'e mal juisy chac che notə'ətezə beṇə' chso'ote' choso'ode'ene' le'e yag." ¹⁴ Goc ca' par nič lenczə beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael so'onlilaže'ene' na' n̄ite'e mbalaz ca mbalazən' gwzo de'e Abraannə' laogüe de'en benlilaže'e Diozən'. Na' chio'o chonlilažə'əcho Jesocristən' ža, Diozən' bsele'e Spirit che'enə' zon lo'o yichjla'ažda'ochon' can' bene' lyebe.

Lei de'en bzoj de'e Moisezən' na' lyebe de'en ben Diozən' len de'e Abraannə'

¹⁵⁻¹⁶ Ca naquə Diozən' bene' lyebe len de'e Abraannə' can' gone' güen len xi'in dia che'enə', be'e dižə' che tozə xi'in dia che de'e Abraannə', na' che Crist nan' be'e dižə'ən ca'. Beṇə' bišə', quingan' naquən len notə'ətezə beṇə' choso'oza' yiš, catə' babeyož boso'oze'en bito gaquə əṇa toe' de que cui gone' can' nanṇə' na' bito gaquə gwzanch yetoe' can' nanṇə'. ¹⁷ Na' lyebe de'en ben Diozən' len de'e Abraannə' ža, gwxaquə'əleben ca to yiš de'en choso'oza' beṇə', chedə' la' Diozən' bito gwše'e can' bene' lyebe len de'e Abraannə'. Ne'e choncze' con can' gože'ene'enə'. Na' bagwde tap gueyoa šichoa iz ben Diozən' lyebe len de'e Abraannə' nach bene' par nič bzoj de'e Moisezən' lei che'enə'. Na' la'anə'əczə Diozən' bnežjue' lein' bito ənacho cuich chone' can' bene' lyebe len de'e Abraannə'. ¹⁸ Žalə' Diozən' ne' de que beṇə' ca' chso'on cuaselol can' na lein' zjənaque' beṇə' güen, bito chaclene' beṇə' can' bene' lyebe gaquəlene' žalə' ca'. Pero cuine'en ne' che

chio'o chonlilažə'əchone' de que naccho beṇə' güen laogüe'enə' por ni che lyebe de'en bene' len de'e Abraannə'.

19-20 Leczə byažje lei de'en bzoj de'e Moizezən'. Diozən' bnežjue'en par beṇə' ca' gwnitə' bedote catə'an cuiṇə' yidə Cristən' par nich gwsa'acbe'ine' de que chso'one' contr can' non Diozən' mendad so'one'. Cristən' golje' lao dia che de'e Abraannə' na' che le'enə' be' Diozən' dižə' catə'an bene' lyebe len de'e Abraannə'. Na' ca naquə lein' Diozən' bene' par nich angl ca' bosonežjue'en de'e Moizezən'. Na' Diozən' bchine' de'e Moizezən' par bzejni'ine' beṇə' Izrael ca' can' na lein'. Pero catə' ben Diozən' lyebe len de'e Abraannə' notono no bchine' par əgwzejni'ine' de'e Abraannə'.

Lein' chzejni'in chio'o de que choncho de'e mal

21 Na' bito cheyalə' goncho xbab de que lei de'en bzoj de'e Moizezən' chonən contr can' non Diozən' lyebe gone'. Pero lein' bito gaquə yocobən yichjla'ažda'ochon'. Žalə' gaquə yocobən yichjla'ažda'ochon' guaquə goncho can' na lein' nach gaccho beṇə' güen lao Diozən' žalə' ca'. 22 Pero Xtižə' Diozən' de'en nyojən nan de que yoguə'əloḷ beṇə'chən' yesə'əzi'e castigw zejlicane por ni che xtolə'əga'aque'enə'. Na' nyojən ca' par nich con beṇə' so'onlilažə' Jesocristən' bito yesə'əzi'e castigon', sino gaquə güen chega'aque' can' ben Diozən' lyebe len de'e Abraannə'.

23 Ca naquə neto' beṇə' Izrael catə'an bitonə' əgwzejni'i Diozən' neto' de que cheyalə' gonlilažə'əto' Cristən', nchoglaon cheto' de que si'ito' castigw zejlicane chedə' nombi'ato' lei de'en bzoj de'e Moizezən' na' bito chonto' can' nannə'. 24 Par neto' lein' gwxaquə'əleben ca to mos əznia beṇə' chgüia chye' xi'in beṇə', de'e zan de'e che'əbo' gombo' na' de'e cui gombo'. Pero na'a babidə Cristən' na' baltezəto' chonlilažə'əto'one' Diozən' ne' de que naquəto' beṇə' güen laogüe'enə' na' can' ne' che notə'ətezcho. 25 Na' de'en babidə Cristən' bitoch gwxaquə'əlebe lein' ca to mos əznia par neto' beṇə' Izrael, neto' bachonlilažə'əto'one'.

26 Yoguə' chio'o chonlilažə'əcho Jesocristən' naccho xi'in Dioz. 27 Na' notə'ətezcho šə bagwchoacho nisən' par blo'echo de que ngodə'əcho txen len Jesocristən', bachzolao chac yichjla'ažda'ochon' can' naquə yichjla'ažda'ogüe'enə'. 28 Na' tozəczə can' zaquə'əcho lao Diozən' šə naccho beṇə' Izrael o šə cui naccho, šə naccho beṇə' esclabo o šə cui naccho, na' šə naccho beṇə' byo o šə naccho no'olə. Yoguə'əcho banaccho tozə laogüe de'en ngodə'əcho txen len Jesocristən'. 29 Na' de'en ngodə'əcho txen len Jesocristən', lao Diozən' naccho xi'in dia che de'e Abraannə' na' len chio'onə' gon Diozən' güen can' bene' lyebe gone' len xi'in dia che de'e Abraannə'.

4

¹ To beṇə' gwni'a šə zo xi'ine', bi'inan' si' byen che'enə'. Pero na' žlac ne'e nacbo' bidao' bito nacho mbalazəch chac chebo' cle ca che to mos la'anə'əczə gwžin ža gaquə lao na'abo' yoguə' de'en de che xabo'onə'. ² Beṇə' ca' nitə' lo'o yo'o ližbo'onə' ne'e choso'ogüia choso'oye'ebo' na' ne'e chesə'anabi'ebo' žlac cuinə' cha'obo' na' žlac əžin ža co'o xabo'onə' lao na'abo' de'en deine'enə'. ³ Can' goquə len neto' beṇə' Izrael, žlac cuinə' yidə Cristən' gwxaquə'əlebeto' ca xi'in beṇə' gwnia'anə'. Diozən' bene' mendad naoto' yoguə'əlo costombr de'en na lein'. Na' de'e na'anə' par neto' lein' gwxaquə'əleben ca beṇə' ca' chəsə'anabia' xi'in beṇə' gwni'anə' žlac cuinə' žin ža si'ibo' de'en de che xabo'onə'. ⁴ Pero catə' bžin ža bžia Diozən' bia' bsele'e Xi'ine'enə' yežlyo nga, gwxa to no'olə le'. Na' Xi'in Diozən' leczə bzenague' che lein'. ⁵ Na' le'enə' bedəyene' par nič yoguə' chio'o chonlilažə'əchone' zocho mbalaz ca mbalazən' so xi'in beṇə' gwni'anə' catə'an əžin ža gaquə lao na'abo' byenṇə'. Cristən' bedəyene' par nič nezecho bitoch chonən byen naocho costombr ca' de'en zjənyoj le'e lei che neto' beṇə' Izrael.

⁶ Na' de'en bagwcua' Diozən' chio'o ca xi'ine', babselə'e Spirit che'enə' zon lo'o yichjla'ažda'ochon' de'en leczə naquə Spirit che Xi'ine' Cristən'. Na' Spiritən' chaclenən chio'o par nič cholgüižcho Diozən' che'echone': "Xa." ⁷ Diozən' bagwcue'e chio'o ca xi'ine' caguə par cue'e yichjcho costombr ca' de'en non lein' mendad. Gwcue'e chio'o ca xi'ine' par nič chac güen checho can' bene' lyebe gaquə che xi'in dia che de'e Abraanṇə'.

Pabən' chi' yichje' naquən' chso'on beṇə' ca' chso'onlilažə' Cristən'

⁸ Antslə catə'an cuinə' gombi'ale Diozən' gwyejṇi'alažə'əle bi de'e ca' cui zjəzaquə' par šejṇi'alažə'əcho, na' lega'aquən gosə'anabi'an xbab chelen'. ⁹ Pero na'a banombi'ale Diozən' o šə güenč əṇacho de que Diozən' banombi'e le'e. Chebanchgüeida' chele de'en chebiguə'əle gosxanlə na' bachezo cuinle xni'a costombr ca' che biquə' de'en ye'ej gaocho, che ža ca', na' che cuerp chechon'. Costombr ca' bito gwsa'aquən par yesyə'əbejən chio'o xni'a de'e malən' na' leczə caguə bi zjəzaquə'an na'a par əsa'aclenən chio'o. ¹⁰ Bagwzolao naole costombr che neto' beṇə' Izrael che lni ca', che ža ca', che bio' ca', che tyemp ca' na' che iz ca'. ¹¹ Chžeba' šə cuich əgwzenagle che de'en babsed blo'ida' le'e, la' šə cuich gwzenagle chei, cuiayi' de'en bena' entr le'e.

¹² Beṇə' bišə', chatə'əyoida' le'e gonle can' babena' nada' de'en babchojyichja' costombr che neto' beṇə' Izrael de'en zjənyoj le'e lein' nič zoa' chona' žin entr le'e: Na' ca naquə

bedəsoa' len le'e bito n̄acho de que babenle mal len nada'.¹³ Nezczele chacšenda' de'en bida' de'e neche, na' gw̄dix̄jui'a dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Cristən' len le'e. ¹⁴ Na' de'en chacšenda' ca orən' zaquə'an par gue'ile nada', pero bito bgue'ile nada', sino bzenagczle xtižə'anə'. Na' do yich̄j do lažə'əle bgüialaole nada' ca'aczə chgüialaogüe to angl che Diozən' o ca'aczə cuin Jesocristən'. ¹⁵ Mbalaz gwzole de'en benle ca' len nada', na' ¿bixchen' cuich chonle ca' na'a ža? Nežda' de'e tant goquele chia' xte bebeile bzanele bitə'atezə de'en deile na' lente cuinle par goclenle nada'. ¹⁶ ¿Epor ni che de'en cho'elena' le'e dižə' lin' bachaquele de que naca' beṇə' contr chele ža?

¹⁷ Beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i le'e na'a lechgualē zjəchi' yichjga'aque' le'e, pero caguə par nič so'one' güen len le'enə' sino par nič yesə'əbeje' le'e cuich gonle txen len neto'onə' na' par nič cue'e yichjle lega'acze'enə'. ¹⁸ Naquəczən güen yesə'əbe'eyich̄j beṇə' le'e do tyempte, caguə catə'əzən' zoa' len le'e na' con šə so'one' güen len le'e. ¹⁹ Xi'indaogua'a, de'e yoblə chžaglaogua'a lo'o la'ažda'ogua'anə' por ni che le'e can' chžaglaō to no'olə beṇə' chzan, na' əžaglaochcza' xte catə'əch gaquə yichjla'ažda'olen' can' naquə yichjla'aždao' Cristən'. ²⁰ Žalə'əšga zoa' len le'e na'a, nža'alə can' gaquə n̄ia' le'e. De'e li lechgualē chacžejlažə'a chele.

De'e Agar na' de'e Sarən'

²¹ Le'e chene'ele naole costombr che neto' beṇə' Izrael de'en zjənyoj le'e lei de'en bzoj de'e Moisezən', ¿əbitonə' yenele can' na de'en nyojənnə'? ²² Nan de que gwnitə' chopə xi'in de'e Abraannə' bi'i byo, tobo gw̄xan to no'olə naquə esclabo che' na' yetobo' gw̄xan no'ol checze' no'olən' bito naquə esclabo. ²³ Na' bi'in gw̄xan no'olə esclabon' goljbo' chedə' gwzolen de'e Abraannə' le' pero bi'in gw̄xan no'ol checze' goljbo' chedə' Diozən' bene' par nič goc complir can' bene' lyebe de que sane' la'anə'əczə naque' beṇə' güiž. ²⁴ Na' de'en goc che no'ol ca' chzejni'in chio'o che chopte lyebe de'en ben Diozən' naclən' gaquəlene' beṇə' Izrael ca'. No'olə esclabo ben' le Agar gw̄xaquə'əlebene' ca lei de'en ben Diozən' mendad bzoj de'e Moisezən'. Bzoje'en par de'e xaxta'o neto' beṇə' Izrael lao ya'a Sinain' beṇə' ca' gw̄xaquə'əlebe ca esclabos. ²⁵ Na' doxen nasyon Izraelən' gw̄xaquə'əleben ca de'e Agarən' no'olə esclabo che de'e Abraannə'. Diozən' bnežjue' de'e xaxta'oto' ca' lein' lao ya'a Sinain' gan' nzi' Arabia, na' xte ža nežə beṇə' Izrael gwlaž cheto' ca' zjənaque' ca esclabos chedə' chsa'aquene' chonən byen yesə'ənaogüe' yoguə' costombr ca' de'en na lein'. ²⁶ Pero yoguə' chio'o chonlilažə'əcho Cristən', babozoe' chio'o binlo len Diozən', na' naquən to goclen de'en bene'. De'e na'anə'

nezecho bito chonən byen na^ocho costombr ca' de'en na lein'.
 27 Diozən' bene' par ni^h to profet beⁿə' be' xti^ze'enə' cana'
 bz^oje'en de que beⁿə' zanch so'on^lilažə' Cristən' cle ca beⁿə'
 ca' yesə'ənao costombr ca' de'en na lein'. Na' quinga na de'en
 bz^oje'enə'.

Bebei no'olə güiž, no'olə cui no chzan,
 Bisy'a yelə' chebei çio', le' cuiⁿə' gaco' bes çhe yelə' sannə',
çhedə' sano' bi'i zan.

Na' le' cui no xi'ino' ne'e so,
 Nitə'əch xi'ino' clezə can' nitə' xi'in no'olən' bagwxan to xi'in
 be'en çio'onə'.

28 Ca naquə Isaaquən' xi'in de'e Abraannə' goljbo' por yelə'
 guac çhe Diozən' çhedə' can' bene' lyebe len de'e Abraannə'.
 Le'egatezə ca' çio'o ža, por yelə' guac çhe Dioz na'anə' ba-
 chone' çio'o cuent ca xi'in dia çhe de'e Abraannə' çhedə'
 can' bene' lyebe gone'. 29 Bi'i çhe de'e Agarən', bi'in goljə por
 ni çhe de'en gwzolen de'e Abraannə' le' blagzejə blagzidbo'
 Isaaquən' bi'in ben Spirit çhe Diozən' par gw^xan de'e Sarən'
 no'olən' goquə beⁿə' güiž. Le'egatezə ca' ža neža beⁿə' Izrael
 ca' chesə'ənao costombr ca' de'en na lein' choso'olagzejə
 choso'olagzide' çio'o chon^lilažə'əcho Cristən'. 30 Na' Xtižə'
 Diozən' de'en nyojən nan de que Diozən' gože' de'e Abraannə':
 "Bebej no'olə esclabon' len bi'i çhe'enə', çhedə' bi'i çhe'enə'
 bito əgwnež^žua'abo' de'en nona' lyebe əgwnež^žua' bi'in gw^xan
 no'ol çio'onə'." 31 De'e na'anə' beⁿə' bišə' nezecho laogüe
 de'en chon^lilažə'əcho Cristən' gwxaquə'əlebecho ca xi'in de'e
 Sarən' no'olən' bito goquə esclabo, caguə ca xi'in de'e no'olə
 esclabon'.

5

Bito chonən byen na^ocho costombr de'en na lein'

1 Catə'ən ben^lilažə'əcho Cristən' le' bebeje' çio'o lao yoguə'
 de'en choncho çaquecho chebei Diozən' çio'o laogüe de'en
 chonchon'. De'e na'anə' bito əⁿa^ocho yebeiche Diozən' çio'o šə
na^ocho costombr ca' can' na lei çhe neto' beⁿə' Izrael.

2 Nada' Pab əchnia' le'e to de'e žialao. Šə sole seņy de'en
 ne' sirconsisionⁿə' na'a bachon^lilažə'əle Cristən', bito bibi
 zaquə'ən de'en bagwzolo chon^lilažə'əlene' šə ca'. 3 Echnia'
 clar de que notə'ətezə beⁿə' soe' seņy de'en ne' sirconsision,
 leczə cheyalə' gone' complir yoguə'ə^lol bitə'ətezəchlə de'en na
lein'. 4 Na' šə çaquele gon^le cuasel^lol can' na lein' par ni^h
 gacle beⁿə' güen lao Diozən', bachzole Cristən' ca'alə šə can'
çaquele, na' bitoch chon^le cas can' nži'ilažə' Diozən' çio'o.
 5 çio'o chon^lilažə'əcho Jesocristən' zo Spirit çhe Diozən' lo'o
 la'azda'ochon' na' chonən ca baⁿezecho de que Diozən' əⁿe'
 naccho beⁿə' güen laogüe'enə' catə' yežincho gan' zoe'enə'.

⁶ Ca naquə chio'o chonlilažə'əcho Jesocristən' bito bi nonən len Diozən' šə socho seňy de'en ne' sirconsision, o šə cui zochon. La' de'en naquə de'e žialao xen len Diozən', sotezə socho gonlilažə'əcho Cristən' na' gaquecho che ljuežjcho par nič gacia' de que chonlilažə'əchone'enə'.

⁷ To tyemp babenle can' chebei Diozən', pero na'a chebanda' babe'ele latjə chəsə'əžon beňə' cuich naole de'en naquə de'e lin'.

⁸ Dioz ben' gwlej le'e par nacle xi'ine', bito nacho le'enə' chone' par nič chzenagle che beňə' ca'. ⁹ Na' de'en bachzenagle che consejw malən' yobəch əgwzenagle che bitə'ətezəchlə de'e chon contr xtižə' Diozən'. Chonle can' na dicho nga: "Latə'əzə xna' cuazin' chonən par nič cheyas doxen cuazin'." ¹⁰ Pero na' zoa' lez gon Xancho Jesocristən' par nič yezolao naole de'e ca' babzejni'ida' le'e. Na' notə'ətezə zjənaquə beňə' ca' chso'on par nič chacžejlažə'əle, Diozən' əgwnežjue' castigw chega'aque'.

¹¹ Na' ca naca' nada', nitə' beňə' chəsə'əne' chsed chlo'ida' de que yoguə' chio'o chonlilažə'əcho Cristən' cheyalə' socho seňy de'en ne' sirconsision. Bitolja zjənlagzejə zjənlagzida beňə' nada' žalə' chsed chlo'ida' ca'. Len bito gaquə zdebə no gwzenag žalə' ca', chedə' bitoch gonən byen so'onlilažə'e Cristən' ben' gwso'ote' bosə'ode'ene' le'e yag corozən'. ¹² Yebeichləda' žalə' beňə' ca' chso'on par nič chacžejlažə'əle šə chebei Diozən' le'e de'en cui zole seňyən' yesə'əchog cuinga'aque' yelatə'.

¹³ Beňə' bišə', Diozən' gwleje' chio'o par chonlilažə'əcho Cristən'. De'e na'anə' bitoch chonən byen naocho costombr ca' can' na lei che neto' beňə' Izrael. Pero bito de lsens goncho bitə'ətezə de'e mal de'en na la'ažda'omalchon' goncho. De'en chene'e Diozən' goncho, gaque che ljuežjcho na' gaquəlen ljuežjcho tocho yetocho. ¹⁴ Na' bazoczcho choncho yoguə'əlol can' na lein' šə choncho can' nyojən nan: "Goque che sa'aljuežjjo' catg chaque che cuino'." ¹⁵ Pero šə chacyožə ljuežjcho o chdiləlen ljuežjcho chžiai'y'icho de'en non Diozən' par naccho tozə.

Can' goncho šə gwzenagcho che Spirit che Diozən'

¹⁶ De'en naquə de'e žialao xen goncho, cheyalə' sotezə socho goncho can' chene'e Spirit che Diozən'. Na' šə goncho ca' bito gwzenagcho che la'ažda'omalchon'. ¹⁷ Catə' chzenagcho che la'ažda'omalchon' bito cho'en latjə əgwzenagcho che Spirit che Diozən'. Na' ca naquə de'en chene'e la'ažda'omalchon' goncho naquən contr de'en chene'e Spirit che Diozən'. Pero šə choncho can' chene'e Spirit che Diozən', bito choncho can' na la'ažda'omalchon'. Na' de'en zo Spiritən' len chio'o bito choncho can' goncho žalə' cui zon len chio'o. ¹⁸ Na' šə

chzenagcho che de'en chsed chzejni'i Spirit che Diozən' chio'o goncho, bitoch naocho costombr ca' de'en na lei de'en bzoj de'e Moizezən'.

¹⁹ Šə chzenagcho che la'ažda'omalchon' choncho notə'ətezən de'e mal quinga: Chbejyichjcho no'ol checho o be'en checho par chzolencho beṇə' yoblə; chgo'o xtocho; chebeicho bichlə de'e yelə' zto' de'en zjənac ca'; ²⁰ chejṇi'alažə'əcho lguə'a lsaquə'; naocho de'en chso'on beṇə' ca' chesə'əṇelen de'e xio'; bito zocho binlo len ljuežjcho; chdilə chšašcho; chgue'i ljuežjcho; chloccho; chi' yichjcho gaquə güen che cuinzcho sin cui choncho xbab nac gaquə che ljuežjcho; naccho beṇə' gotil; bito choncho txen len ljuežjcho; ²¹ chzelažə'əcho bi de'en de che beṇə' yoblə; chotcho beṇə'; naccho beṇə' güe'e zo; chlencho no lṇi gan' chac scandl; na' choncho bichlə de'e mal de'en zjənaquə ca de'e mal quinga bagwnia'. Na' de'e yoblə chnia' le'e can' bagwnia'acza' antslə, bito yežincho yoban' gan' zo Diozən' chnabi'e šə choncho de'e mal ca' zjənac ca'.

²² Na' šə chzenagcho che Spirit che Diozən', goncho yoguə' de'e quinga: Gaquecho che ljuežj beṇəchcho; socho mbalaz de'en nombi'acho Diozən'; socho binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'ochon'; gapcho yelə' chxenlažə' len ljuežj beṇəchcho bitə'ətezə de'en chso'onene' chio'o; goncho güen len beṇə' yeziquə'əchlə na' əži'ilažə'əga'acchone'; goncho complir šə bin' ye'echo beṇə' goncho; ²³ gaccho beṇə' gaxjwlažə'; bito güe'echo latjə ṇabia' la'ažda'omalchon' chio'o. Na' šə bachzenagcho che Spirit che Diozən', bito bi bi lei de de'en əṇa choncho de'e mal. ²⁴ Na' chio'o bangodə'əcho txen len Cristo Jeso'osən' bitoch cho'echo latjə ṇabia' la'ažda'omalchon' chio'o par goncho bi de'en chzelažə'ən. ²⁵ Spirit che Diozən' babenən yelə' mban zejlicəne chechon', na' de'e na'anə' cheyalə' socho goncho can' chene'ennə'.

²⁶ Na' bito cheyalə' gon cuincho xen gaquecho lechguale chebei Diozən' chio'o, la' šə goncho ca' yesə'əža'a beṇə' ljuežjchon' chio'o na' yesə'əgue'ine' chio'o.

6

Cheyalə' gaquəlen ljuežjcho

¹ Beṇə' bišə', šə to beṇə' ljuežjchon' babxope' bene' to de'e mal, chio'o chzenagcho che Spirit che Diozən' cheyalə' gaquəlenchone' par nič yezoe' binlo len Diozən' de'e yoblə. Na' güe'echone' consejw dižə' šao' əžjsa'alažə'əcho de que leczə ca' chio'o nxož əxopcho goncho de'e malən'. ² To tocho cheyalə' gaquəlen beṇə' ljuežjcho ca' bitə'ətezə de'e chsa'ac chega'aque'. Šə goncho ca' goncho complir can' chene'e Cristən' gonchon'.

³ Na' šə goncho xbab de que naccho beṇə' blao len cui naccho, chṡoayagzə cuinchon' šə ca'. ⁴ To tocho cheyalə' goncho xbab šə de'en babenchon' naquən de'e güen o de'e mal. Na' yebeicho šə babencho de'en naquə güen, pero bito goncho xbab de que güench chon chio'o clezə ca beṇə' yoblə. ⁵ La' to tochon' ḡhoglao Diozən' ḡchecho šə bencho güen o šə bencho mal.

⁶ Šə no choso'osed choso'olo'i chio'o xtižə' Diozən', bito goncho rgüin len lega'aque'. Cheyalə' əgwnežjoga'acchone' latə' šə bi de'e šao' de'e güen de'e de ḡchecho.

⁷ Bito güe'ele latjə no əṡoayag le'e, bito gaquə əgwzochio Diozən' ca'alə. La' segon de'en chonchon' gone' par niḡ socho mbalaz o par niḡ si'icho castigw. Can' chac, con de'en chazcho nan' chelapcho. ⁸ Ben' chon con can' chene'e la'ažda'omale'enə' gwžin ža cuiayi'e zejlīcane, pero ben' chon can' chene'e Spirit ḡhe Diozən', Spiritən' gonən par niḡ əbane' zejlīcane. ⁹ Na' bito cheyalə' žjəṡaquə'əlažə'əcho par goncho de'e güenṇə', ḡhedə' la' gwžin ža catə' Diozən' gone' par niḡ socho mbalaz juisy, con šə cui cuejyichjcho goncho can' chene'ene'enə'. ¹⁰ Cheyalə' goncho güen len yoguə'əloj beṇə' batə'ətezə zo latjə, pero mazəchlə cheyalə' goncho güen len yeziquə'əchlə beṇə' chso'onlīlažə' Cristən'.

Yeto ḡhopə de'en che' Pabən' lega'aque'

¹¹ Le'e güiašc letr cha'o quinga, la' cuina'an chzoja'an le'e. ¹² Beṇə' ca' chso'on byen sole seṅy de'en ne' sirconsision chso'one' ca' ḡhedə' chse'enene' yesyə'əbei beṇə' lega'aque' šə baboso'ozoe' le'e seṅyən'. Chso'one' byen solen par niḡ cui no gwlagzejə gwlagzidə lega'aque' can' choso'olagzejə choso'olagzidə beṇə' neto' laogüe de'en chzeneto' ca naquən' bnežjw cuin Cristən' gwso'ote'ene' le'e yag corozən' por ni ḡchecho. ¹³ Beṇə' ca' zjəzo seṅy de'en ne' sirconsisionṇə' zjəchi' yichjga'aque' lei de'en bzoj de'e Moisezən', pero ni lega'aque' cui chso'one' can' nanṇə'. Con chse'enene' sole seṅyən' par niḡ əso'elao' cuinga'aque' na' yesyə'əbei beṇə' lega'aque'. ¹⁴ Ca naca' nada', bitoczə güe'elao' cuina', na' bitobi nonən len nada' šə beṇəḡhən' yebeine' nada'. Güe'ela'ogua'a Xancho Jesocristən' na' le'enə' che'enda' yebeine' nada'. De'en ṇezda' bnežjw cuine' gwso'ot beṇə' le' le'e yag corozən' por ni ḡchecho bitobi nonən len nada' šə beṇəḡhən' yesyə'əbeine' nada'. ¹⁵ Nezdə' bito bi nonən šə zochio seṅy de'en ne' sirconsisionṇə' o šə cui zochon, pero de'e zaquə'əchgüei de'en babocobə Diozən' yichjla'ažda'ochon'. ¹⁶ Chio'o naccho doaljə beṇə' Izrael lao Diozən' šə bachonlīlažə'əcho Jesocristən' na' šə cuich naocho costombr de'en zjənyoj le'e lein'. Na' le'e šə bachi' yichjle tlaozə can' chene'ene'enə', Diozən' gonšgue' par so cuezəchle binlo

len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen' na' soteze' yeyašə' yeži'ilaže'e le'e.

¹⁷ Na' par delant bitoch bi xbab clelə gonle che de'en babzoja' le'e. Legwzenag chia' chedə' cuerp chia'anə' nsa'an yiž che de'en baboso'oči' baboso'osaquə' beṇə' nada' por ni che de'en əchyixjui'a xtižə' Xancho Jeso'osən'.

¹⁸ Beṇə' bišə', Xancho Jesocristən' sotezə soe' gaquəlenšgacze' le'e len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen'. De'e na'azən' chzoja' ṇa'a. *Pab*

Cart De'en Bzoj San Pabən' Par Beṇə' Efeso Ca'

Apostol Pabən' bzoje' cart par beṇə' ca' chso'elao' Jesocristən' Efeson'

¹ Nada' Pab naca' apostol che Jesocristən' con can' gwnalažə' Diozən'. Na' chzoja' cart nga par le'e nitə'əle Efeson', le'e bagwlej Diozən' par nacle lažə' ne'enə'. Zotezə zole chzenagle che' na' ngodə'əle txen len Cristo Jeso'osən'. ² Chona' orasyon chṇaba' lao Xacho Diozən' na' Xancho Jesocristən' əsa'aclene' le'e na' so'one' ca so cuezle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen'.

Diozən' chaclene' chio'o ngodə'əcho txen len Jesocristən'

³ Ledoye'ela'och Diozən' ben' naquə Xa Xancho Jesocristən' na' leczə cho'elao' Xancho Jesocristən' le'. Ca naquən' ngodə'əcho len Cristən', Diozən' bagoclene' chio'o len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'ochon' par niç bach chzo chbezcho binlo can' socho catə'an yežincho yoban'. ⁴ Chio'o ngodə'əcho txen len Cristən', catə' cuiṇə' xē yežlyon' Diozən' gwleje' yoguə' chio'o par niç gaquə la'ažda'ochon' xi'ilažə' na' par niç cui bi xtolə'əcho gatə' laogüe'enə'. ⁵ Chaque Diozən' checho. De'e nan' bsi'e xnezenə' antslə par niç gwcue'e chio'o ca xi'ine', na' de'e na'anə' bsele'e Jesocristən' por ni checho. Diozən' gwcue'e chio'o chedə' can' gwyazlaže'e na' can' gone'ene'. ⁶ Bsele'e Xi'ine' Jesocristən' ben' chaquene' chei par goclene' chio'o par niç ca' güe'ela'ochone' laogüe de'enə' nži'ilažə'əteque' chio'o. ⁷ Tant nži'ilažə' Diozən' chio'o, bsele'e Jesocristən' bnežjw cuine' blalj xchene'enə' par gwɔixjue' xtolə'əchon' catə'an gwso'ote'ene' par niç ca' Diozən' bezi'ixene' xtolə'əcho ca'. ⁸ Diozən' nži'ilažə'əchgüe' chio'o, beṇə' chio'o zan clas yelə' sin' na' bene' par niç chache'icho ca güennə' chone' len chio'o. ⁹ Na' bzejni'ine' chio'o de'en cui no gwneze antslə de'en gone'ene' gaquə, ca naquə de'en bžie' bia' gon Cristən'. ¹⁰ Bžie' bia' de que gwžin ža catə' Cristən' nabi'e doxenlə na' gone' par niç yoguə'əlol beṇə' ža' yoban' na' beṇə' ža' yežlyon' txen yoso'ozenague' che'.

¹¹ Na' chio'o ngodə'əcho txen len Cristən', Diozən' bsi'e xneze par gwcue'e chio'o ca xi'ine' par niç gaquə lao na'acho de'en gone' chio'o naccho xi'ine'. Na' zoe' chone' par niç gaquə yoguə'əlol can' gwchoglaogüe'en na' can' chene'ene' gaquə. ¹² Na' ca naquə neto' chbezəto' yidə Cristən' na' chonlilažə'əto'one' antslə ca le'e, bsi'e xneze par niç zgua'atec

neto' be'ela'oto'one' laogüe de'en naque' le'ezelaogüe beṇə' zaque'e. ¹³ Na' le'e ngodə'ale txen len Cristən', chedə' leczə bzenagle che dižə' güen dižə' cobə de'en naquə de'e li. Na' nan de que cui yeyejcho lao yi' gabilən' šə gonlilažə'əcho Cristən'. Na' catə'an benlilažə'əle Cristən' bla' Spirit che Diozən' zon lo'o yichjla'ažda'olen'. Zon len chio'o chonlilažə'əchone' can' bene' lyebe par ničh nezecho bagwcue'e chio'o ca xi'ine'. ¹⁴ Na' zon lo'o yichjla'ažda'ochon' par ničh nezecho de que gwžin ža catə' gaquə lao na'acho de'en gonəch Diozən' chio'o naccho xi'ine'. Na' gaquən lao na'acho catə' gone' cuerp cobə chechon'. Beṇə' chio'o Spirit che'enə' par ničh güe'ela'ochone' de'en naque' le'ezelaogüe beṇə' zaque'e.

Pabən' gwnabe' de que Diozən' əgwsed əgwlo'ine' beṇə' ca chso'onlilažə' Cristən'

¹⁵ Babenda' dižə' ca naquən' chonlilažə'əle Xancho Jeso'osən' na' ca naquən' chaquele che yoguə' beṇə' ca' yela' beṇə' ca' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə'. ¹⁶ De'e na'anə' nada' catə' chona' orasyonṇə' yoguə' laste cho'a yelə' choxcwlen che Diozən' can' chonlen'. ¹⁷ Na' chṇaba' de que Diozən' gone' par ničh šejni'ichele che' na' gombi'achlene'. Xancho Jesocristən' leczə cho'elaogüe'e Diozən' ben' naquə Xe' na' ben' naquə le'ezelaogüe beṇə' zaque'e. ¹⁸ Chṇabda' Diozən' šo'o be'eni' che'enə' lo'o yichjla'ažda'olen' par ničh ənezele bi de'e güennə' zocho lez gone' len chio'o bagwleje' naccho xi'ine'. Na' chṇaba' gone' par ničh šo'o be'eni' che'enə' lo'o yichjla'ažda'olen' par ničh ənezele catec yelə' bala'an xen juisy gone' chio'o bagwleje' par naccho lažə' ne'enə'. ¹⁹ Leczə chṇabda'ane' šo'o be'eni' che'enə' lo'o yichjla'ažda'olen' par ničh ənezele de que yelə' guac xennə' nape' par gaquəlene' chio'o chonlilažə'əchone'. Bablo'ine' beṇəchən' can' naquə yelə' guac xen che'enə'. ²⁰ Blo'en ca de'en bosbane' Cristən' ladjo beṇə' guatən' na' nzo'ene' cuiten' gan' chi'e chnabi'e par ničh ca' Cristən' chnabi'e txen len le'. ²¹ De'e na'anə' Cristən' chnabi'ache' ca notə'atezə angl. Chnabi'ache' ca beṇəch, na' ca de'e xio', na' ca bi de'en chse'ejni'alaže'e na' ca notə'atezəchlə napə yelə' gwnabia' na'a na' tyemp de'en ze'e za'. ²²⁻²³ Diozən' bene' par ničh zoczə Cristən' chnabi'e yoguə'əloḷ beṇə' na' biquə'əchlə. Na' can' zoczə Cristən' chnabi'e doxenlə, leczə ben Diozən' par ničh zoczə Cristən' chnabi'e chio'o cho'ela'ochone'. De'e na'anə' chio'o cho'ela'ochone' gwxaquə'əlebecho ca to cuerp. Na' Cristən' gwxaquə'əlebene' ca yichj cuerpən', chedə' chnabi'e chio'o can' chon xbab de'en yo'o lo'o yichjchon' chnabi'an cuerp chechon'.

2

Chio'o chonlilažə'əcho Diozən' bito yeyejcho lao yi' gabilən' chedə' nzi'ilažə'e chio'o

¹ Diozən' babocobe' yichjla'ažda'olen' can' babocobe' cheto'onə'. Antslə goccho len yichjla'ažda'ochon' ca beṇə' guat laogüe de'en cui bzenagcho che Diozən'. ² Con gwzoczcho bencho de'e malən' can' chso'on yeziquə'əchlə beṇə' ca' ža' yežlyo nga. Bencho can' chene'e gwxiye'enə' de'en chnabia' de'e xio' ca'. Lega'aquən zjənyechj zjəmbi'in beṇəchən' na' chəsə'ənabi'an yichjla'aždao' beṇə' ca' cui chse'ene yoso'ozenag che Diozən'. ³ Ca'aczən' ben yoguə'əcho antslə, bito bzenagcho che Diozən'. Con gwdaczcho bencho con can' gwna la'ažda'omalchon', na' bencho con can' gwna xbab chechon'. De'e na'anə' gwchoglaogüe'en checho gone' chio'o castigw zejlicane, can' gone' len yeziquə'əchlə beṇəch de'en cui choso'ozenague' che'. ⁴⁻⁶ Goccho ca beṇə' guat len yichjla'ažda'ochon' chedə' bito bzenagcho che Diozən'. Pero Diozən' lechgualə cheyašə' cheži'ilažə'e chio'o na' chacchgüeine' checho. Na' de'en nzi'ilažə' Diozən' chio'o, de'e nan' bene' par nič cui yeyejcho lao yi' gabilən'. Bžin ža ben Diozən' len chio'o can' bene' len Cristən' catə'ən bosbane'ene' ladjo beṇə' guat ca'. Diozən' bocobe' yichjla'ažda'ochon' par nič cuich naccho ca beṇə' guat na' bene' ca ndil ngodə'əcho Cristən' txen par nič bač chzo chbezcho binlo can' socho catə'ən bachi'ilenchone' yoban' gan' chi'enə'. ⁷ Bene' ca' par nič tyemp de'enə' ze'e za' əgwlo'e catequən' nzi'ilažə'e chio'o na' catec de'e güennə' chone' len chio'o ngodə'əcho txen len Cristo Jeso'osən'. ⁸⁻⁹ De'en nzi'ilažə' Diozən' chio'o bene' par nič chio'o chonlilažə'əchone' bito yeyejcho lao yi' gabilən'. Con to goclenə' bene' ca', caguə por ni che bencho bi de'e güennə'. De'e na'anə' notono chio'o cheyalə' güe'elao' cuincho de'en cui yeyejcho lao yi' gabilən'. ¹⁰ Na' par nič goncho de'e güen Diozən' bocobe' yichjla'ažda'ochonə' na' bene' par nič ndil ngodə'əcho txen len Cristo Jeso'osən'. Bsi'e xņezenə' antslə par nič sotezə socho goncho de'e güen.

Cristən' bene' par nič beṇə' Izrael ca' na' beṇə' ca' cui zjanaquə beṇə' Izrael nite'e binlo toe'yeto'e'

¹¹ Le'e gon xbab ca naquə neto' goljəto' naquəto' beṇə' Izrael zoto' señy de'en ne' sirconsision na' zejen de que Diozən' gaquəlene' neto' can' none' lyebe. Antslə neto' gwṇeto' che le'e goljle cui nacle beṇə' Izrael: "Le'e cui zole señy de'en ne' sirconsision". Na' señyən' naquən con to señy de'en choso'ozo beṇə' lao cuerp cheto'onə'. ¹² Na' le'e gon xbab de que tyemp de'en bagwde bito bembiale Cristən'. Bito nacle ṇasyon che Diozən' can' naquə neto' beṇə' Izrael. Bito bi lyebe ben

Diozən' par gaquəlene' le'e ca lyebe de'en bene' len neto' beṇə' Izrael. Bito gwzole lez gaquəlen Diozən' le'e na' bito bembiale Diozən'. ¹³ Antslə bito gwzole binlo len Diozən', pero ṇa'a le'e len neto' bangodə'əcho txen len Cristo Jeso'osən' na' Diozən' chaclene' chio'o chedə' Cristən' bnežjw cuine' blalj xchene'enə' por ni che xtolə'əchon' catə'ən gwso'ote'ene'enə'. ¹⁴ Na' antslə neto' beṇə' Izrael na' le'e cui nacle beṇə' Izrael goccho beṇə' contr tocho yetocho. Pero ṇa'a Cristən' babene' par niçh naccho tozə na' zocho binlo tocho yetocho. ¹⁵ De'en bnežjw cuin Cristən' por ni checho catə'ən gwso'ote'ene', bitoch chonən byen cue' yichjcho par goncho yoguə'əlol can' na lei de'en bzoj de'e Moizezən', ca costombr ca' de'en nan na' bichlə de'en chonən mendad goncho. Yoguə' chio'o chonlilažə'əcho Cristən' bene' chio'o ca tozə yež, neto' beṇə' Izrael na' le'e cui nacle beṇə' Izrael. De'e na'anə' zocho binlo tocho yetocho. ¹⁶ Cristən' bnežjw cuine' gwso'ote'ene' le'e yag corozən' par bozoe' chio'o binlo len Diozən'. De'e na'anə' naccho tozə na' bito chgue'i ljuežjcho.

¹⁷ Par le'e cui nacle beṇə' Izrael na' neto' naquəto' beṇə' Izrael, Cristən' bedəye'e dižə' can' gaquə socho binlo len Diozən'. ¹⁸ Na' de'en chonlilažə'əcho Cristən', tozə Spirit che Diozən' chaclenən chio'o par niçh chac cho'elencho Xacho Diozən' dižə'. ¹⁹ De'e na'anə' le'e cui nacle beṇə' Izrael bitoch nacle ca beṇə' zitə' len neto', sino banacle beṇə' ljuežjto' na' banactele beṇə' family che Diozən' txen len neto' bagwlej Diozən' par naccho lažə' ne'enə'. ²⁰ Na' yoguə'əcho gwxaquə'əlebecho ca to yo'o de yej. Neto' chsed chzejni'ito' le'e che Cristən' naquəto' ca laneinə', neto' apostol na' len yeziquə'əchlə beṇə' chso'e xtižə' Cristən'. Na' Jesocristən', gwxaquə'əlebene' ca yej squin nech che to yo'o. ²¹ Na' de'en ngodə'əcho txen len Cristən', gwxaquə'əlebecho ca yej ca' de'en zjəncua' zjəngodə'ən gan' chac yo'o de yejən'. Zjəngodə'ən txen par niçh ša' yo'onə' na' par niçh gaquən gual. Can' naquən gwxaquə'əlebecho ca to yo'o gan' zo Diozən', chedə' ngodə'əcho txen len Xancho Jesocristən'. ²² Neto' len le'e txennə' naccho ca to yo'o gan' zo Diozən' chedə' zo Spirit che'enə' lo'o yichjla'aždao' chio'o chonlilažə'əcho Cristən'.

3

Diozən' bsele'e Apostol Pabən' jetixjui'e xtiže'enə' len beṇə' cui zjanaquə beṇə' Izrael

¹ Nada' Pab dia' ližya nga chedə'ən əchyixjui'a xtižə' Cristo Jeso'osən' len le'e cui nacle beṇə' Izrael. ² Le'e chache'ile chia' ca naquən' nži'ilažə' Diozən' nada' na' bsi'e xneze par niçh chzejni'ida' le'e xtiže'enə'. ³ Chache'ile ca naquə Diozən'

blo'ine' nada' de'en cui no gwneze antslā, can' chzoja' le'e to chopə dižə' le'e cart nga. ⁴ Na' catə' gwlable de'en chzoja' nga gacbe'ile de que nada' chejni'ida' de'en cui no gwneze che Cristən'. ⁵ Antslā Spirit che Diozən' bito bzejni'in beṇə' de'en cui no gwneze che Cristən', pero ṇa'a neto' apostol che Diozən' babzejni'in neto' len, na' lecə babzejni'in yeziqə'əchlə beṇə' chso'e xtižə' Cristən'. Babzejni'in neto' bagwlej Diozən' par naquəto' lažə' ne'enə'. ⁶ Babzejni'in neto' de que notə'ətezcho šə bachejle'echo che dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Cristən', nachən' bangodə'əcho txen len Cristo Jeso'osən'. De'e na'anə' le'e cui nacle beṇə' Izrael na' len neto' beṇə' Izrael txenṇə' si'icho de'en goṇəch Diozən' chio'o naccho xi'ine', na' txenṇə' ngodə'əcho naccho ca tozə family, na' txenṇə' chaclen Diozən' chio'o can' babene' lyebe. ⁷ Diozən' gwleje' nada' len yelə' guac che'enə' par niçh əchyixjui'a dižə' güen dižə' cobənə'. Na' bano'e chia' chyixjui'an chedə' nzi'ilažə'e nada'. ⁸ Nada' chacda' ni latə'əzə cui zaca'a entr chio'o bagwlej Diozən' par naccho lažə' ne'enə', pero Diozən' no'e chia' chyixjue'ida' beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael catec de'e güen juisy gone' len yoguə'əlol chio'o chonlilažə'əcho Cristən'. Tant de'e šao' de'e güen gaquə checho, cabi bi de de'e saquə'əlebe de'e güen de'en gone' len chio'o. ⁹ Diozən' bene' yoguə'əlol beṇə', yoguə'əlol bia chaš, na' yoguə'əlol de'e de. Na' dezd ža gwlasda'ote bito be' Diozən' latjə yesə'əneze beṇəchən' bin' babžie' bia' gaquə. Pero ṇa'a no'e chia' chzejni'ida' yoguə'əlol beṇə' de que bachac can' nžie' bia'. ¹⁰ Na' Diozən' chlo'ine' angl əblao ca' na' angl gwnabia' ca' beṇə' nitə' yobanə' de que nape' de'e zan clas yelə' sin', chlo'ine' lega'aque' de'e güenṇə' de'en chone' len chio'o ncodə' ljuetzjcho cho'ela'ocho Cristən'. ¹¹ Chone' can' nžie' bia' dezd nechte catə'ən gwçhoglaogüe'en sele'e Xancho Jesocristən'. ¹² Na' chio'o ngodə'əcho txen len Cristən' bito chžebcho Diozən', sino chebeicho nezecho de que chac cho'elencho Diozən' dižə' chedə' chonlilažə'əcho Cristən'. ¹³ La'anə'əczə dia' ližya nga laogüe de'en bagwdixjue'ida' le'e dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Cristən', chatə'əyoida' le'e bito yeyašə'əlažə'əle ca naquə nga chyi' chzaca'a. Lyebei chedə' chac chia' ca' par niçh chaquəlena' le'e.

Cristən' lechquale chaquene' che chio'o chonlilažə'əchone'

¹⁴ Catə' chona' xbab ca güenṇə' baben Diozən' par niçh nacle tozə len neto' beṇə' Izrael, chzo xiba' chona' orasyon lao Xa Xancho Jesocristən'. ¹⁵ Le'enə' bxie' yoguə' family che chio'o zocho lao yežlyo nga na' che beṇə' ža' yoban'. ¹⁶ Chṇaba' lao Xacho Diozən' goṇ Spirit che'enə' fuers balor par yichjla'ažda'olen' par niçh gonle yoguə'əlol can' chene'ene'. Na' Dioz na'anə' gone' par niçh gatə' fuers

balor che yichjla'ažda'olen' chedə' naque' le'ezelaogüe benə' zaque'e na' nape' le'ezelaogüe yelə' guac xen. ¹⁷ Chnaba' soczle gonlilažə'əle Cristən' par ničh sotezə soe' len le'e. Na' leczə ca' le'e sotezə sole gaquele che Diozən' can' cheyalə' gaquele che', na' gaquele che ljuežjle can' cheyalə' gaquele chega'aque'. ¹⁸ Chnaba' de'e quinga par ničh le'e txen len yeziquə'əchlə benə' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə' šejni'ile de que lechguale chaque Cristən' che chio'o. Na' yelə' chaque che'enə' len chio'o gwxaquə'əleben caczə gan' nžiljw nisda'onə', pero mazəchlə can' nžiljw nisda'onə' chaquene' checho. Na' nezecho de que tonchgua de yežlyon', pero mazəchlə can' dennə' chaque Cristən' checho. Na' lechguale zitjw minnə', pero mazəchlə ca zitjon' naquənnə' chaque Cristən' checho. Le'egatezə can' yoban' lechguale sibə zen, pero mazəchlə ca sibən' zennə' chaque Cristən' checho. ¹⁹ Chnaba' gon Diozən' par ničh ənezele de que Cristən' chaquechene' checho mazəchlə ca de'en chon notə'ətezcho xbabən'. Na' leczə gon Diozən' par ničh gaquə yichjla'ažda'olen' tozə can' naquə yichjla'ažda'ogüe'enə' par ničh ca' gacle can' naque'enə'.

²⁰ Diozən' chac chone' yoguə'əlol. De'e na'anə' chac chone' mazəchlə ca de'en chnabechone' o de'en choncho xbab gone'enə'. Na' chone' par ničh Spirit che'enə' zon lo'o yichjla'ažda'ochon' chaclenən chio'o len yelə' guac che'enə'. ²¹ Chio'o ncodə' ljuežjcho cho'ela'ocho Cristən', ledoye'ela'och Diozən' na'a na' zejlicane chedə' ngodə'əcho txen len Cristo Jeso'sən'. Na' can' gonšgaczcho.

4

Spirit che Diozən' babeyonən yichjla'ažda'ochon' tozə

¹ Nada' dia' ližya nga chedə' əchyixjui'a xtižə' Xancho Jesocristən'. Bagwlej Diozən' le'e par nacle xi'ine' can' gwleje' neto'. De'e na'anə' chatə'əyoida' le'e šejšgaczle gonle can' cheyalə' gon yoguə' chio'o bagwlej Diozən' par naccho xi'ine'. ² Chatə'əyoida' le'e bito gon cuinle xen. Legac benə' gačjwlažə' na' legapə yelə' chxenlažə' len benə' yoblə. Chatə'əyoida' le'e gaque che ljuežjle na' gwdele ca'alə šə bi chac chele entr tole yetole. ³ Babeyon Spirit che Diozən' yichjla'ažda'olen' tozə. Na' chatə'əyoida' le'e leso binlo tole yetole par ničh sotezə sole gaquə yichjla'ažda'olen' tozə. ⁴ Yoguə' chio'o cho'ela'ocho Diozən' naccho ca tozə family. Na' tozə Spirit che Diozən' zon lo'o yichjla'aždao' yoguə'əcho, na' tozə can' zocho lez gon Diozən' güen len chio'o chedə' bagwleje' yoguə'əcho par naccho xi'ine'. ⁵ Tozə Xancho Jesocristən' naquə, na' tozə can' chonlilažə'əchone', na' tozə can' zejen de'en gwchoacho nisən'. ⁶ Tozə Diozən' zo ben' naquə Xa yoguə' chio'o. Le'enə' chnabi'e

yoguə'əcho, na' chçhine' yoguə'əcho par choncho xšine'enə', na' zocze' len yoguə'ətecho.

⁷ Na' segon can' chaclen Cristən' chio'o, no'e çhecho gwde gwdele de'e gaquə gon to tocho. ⁸ Chac can' nyoj de'en gwna Diozən' çhe Cristən':

Catə'an beyepe' yoban' bene' de'e xio' ca' gan,
na' be'e çhe beṇaṇən' gwde gwdele de'e gaquə so'on to toga'aque'.

⁹ Na' de'en gwne': "Beyepe' yoban'", zejen de que betje' na' ble'e lao yežlyo nga antslə ze'e yeyepe' yobanə'. ¹⁰ Na' ben' betjən' leczə le'enə' beyepe' yoban' gan' zo Diozən'. De'e na'anə' zoe' chnabi'e doxenlə. ¹¹ Le'egatezə le'enə' no'e çhe balə chio'o par niç naccho apostol, na' balçho no'e çhecho chyixjue'echo bi de'en bagwne' chio'o. Yebalçho no'e çhecho chje'echo dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in çhe'. Yebalçho no'e çhecho chgüia chyecho beṇə' chso'elao' le' na' chsed chlo'iga'aquechone'. ¹² Cristən' no'e çhecho chaclen ljuežj chio'o bagwlej Diozən' par naccho lažə' ne'enə' par niç yoguə'əcho choncho xšine'enə' na' zda chonlilažə'əchcho Cristən', chio'o naccho ca family çhe'. ¹³ Na' zocho chaclen ljuežjçho tocho yetocho par niç gaccho tozə gonlilažə'əcho Xi'in Diozən' na' gombi'achone'. Cana' gacyanə'əcho can' cheyalə' gaccho, gaccho beṇə' šao' beṇə' güen can' naquə Cristən'. ¹⁴ Bito cheyalə' šo'ochcho xbab ca çhe to bidao', šejcho qui šejcho ca'alə ṇaochcho to to yelə' chejni'alažə' de'en chsa'aljlažə' beṇə' güenlažə' na' beṇə' gwxiye' ca' par chəsə'əxoayague' chio'o. ¹⁵ Cheyalə' ṇaochcho de'en naquə de'e li, na' zejli gaque çhe ljuežjçho tocho yetocho. Cheyalə' šejcho gaquəchcho beṇə' šao' beṇə' güen can' naquə Cristən' ben' chnabia' chio'o. ¹⁶ Ca naquə cuerp çhechon', to to partən' ngodə'an na' noxə' ljuežje len belə' na' len bin de'en nca'an niç to to partən' chonən žin çhe çhei na' niç cuerpən' naquən gual. Ca'aczən' chio'o cho'ela'ochcho Cristən' ngodə'əcho txen tocho yetocho. Na' catə' to tocho choncho de'en noe' Diozən' çhecho goncho, nachən' Cristən' chone' par niç yoguə'əcho txen zda chaquəchcho beṇə' šao' beṇə' güen na' zda chaquəchecho çhe ljuežjçho.

Diozən' babocobe' yichjla'aždao' chio'o chonlilažə'əchone'

¹⁷ Na'a əchnia' le'e de'en non Xancho Jesocristən' mendad əgwzejni'ida' le'e de que bito cheyalə' goncho can' chso'on beṇə' ca' cui zjənombia' Diozən'. Xbab çhega'aque'enə' bito bi zaquə'an. ¹⁸ Nçhol yichjla'ažda'oga'aque'enə'. Na' laogüe de'en zjənaque' beṇə' godenag, bito chse'ejni'ine' bin' chazlažə' Diozən'. De'e na'anə' bitobi yelə' mban zejlicane çhega'aque' de ca naquə de'en choṇ Diozən' chio'o. ¹⁹ Bito

bi zto' zjənombi'e che de'e malən' chso'one'. Chso'onteze' bitə'ətezə de'e mal de'en nan so'one'. Do tyempte con chso'elaže'e chso'one' yoguə' claste yelə' zto'. ²⁰ Le'e nezele de que Cristən' bito chene'ene' goncho de'en nac ca'. ²¹ La' babzenagle che dižə' li de'en chzejni'in che Jeso'osən' na' babletje' xbabən' yichjla'ažda'olen'. ²² Antslə gwdacho bencho con can' na la'ažda'omalchon'. La'ažda'omalchon' chebein de'e malən' na' de'e na'anə' chxoayaguən chio'o par nič goncho de'e mal can' chzelažə'ənnə'. Pero baņezele de que cheyalə' cuejyichjcho cuich gwzenagcho che la'ažda'omalchon'. ²³ Na' leczə nezele de que cheyalə' gwša'acho xbab de'en choncho lo'o yichjla'ažda'ochon'. ²⁴ Cheyalə' güe'echo latjə yocobə Diozən' yichjla'ažda'ochon' par nič sotezə socho goncho de'e güen can' chon le', na' par nič gaccho beņə' la'aždao' xi'ilažə' can' naquə le'. Goncho ca' chedə' banombi'acho xtižə' Diozən' de'en naquə de'e li.

²⁵ De'e na'anə' bitoch gonlažə'əcho sino güe'elen ljuěžjcho dižə' li chedə' ncodə' ljuěžjcho naccho ca tozə family.

²⁶ Catə' chža'acho bito cheyalə' goncho de'e mal. Cheyalə' yeyacxenlažə'əcho lgüegwzə lao yelə' chža'a chechon', bito ža'acho do ža. ²⁷ Bito güe'echo latjə nabia' gwxiye'enə' chio'o par goncho de'e mal.

²⁸ Šə nocho naccho beņə' bguan, bitoch cheyalə' cuancho. Cheyalə' so tacho goncho žin de'en naquə de'e güen, par nič gatə' de'e əgwnežjwcho beņə' chyažj chchine.

²⁹ Bito güe'echo dižə' zban dižə' de'e cui zaque'e. Cheyalə' güe'echo dižə' güen dižə' de'e zaque'e par gaquəlen latə'n beņə' əse'ene len. Güe'echo dižə' de'e gaquəlen beņə' ljuěžjcho ca' par nič so'onlilažə'əche' Jesocristən'. ³⁰ Na' bito goncho ca so Spirit che Diozən' trist, la' zo Spiritən' lo'o yichjla'ažda'ochon' par nič nezecho gwžin ža goņ Diozən' chio'o cuerp cobən' na' gone' par nič gaquə yichjla'ažda'ochon' cayanə'n chene'ene'.

³¹ Cheyalə' cuejyichjcho yoguə' de'e malən'. Bitoch co'olažə'əcho. Bitoch əloccho. Bitoch əža'acho. Bitoch güe'echo dižə' loc dižə' lžej. Bitoch əgwžia gwnitə'əcho beņə'. Na' bitoch gaccho beņə' xi'a. ³² Cheyalə' goncho güen len ljuěžjcho na' leczə cheyalə' yeyaše'e ljuěžjcho tocho yetocho. Cristən' bagwdixjue' xtolə'əchon' par nič babezi'ixen Diozən' checho. Na' can' babezi'ixene' checho, ca'aczən' cheyalə' yezi'ixen che ljuěžjcho tocho yetocho catə' bi de'en chso'one beņə' ljuěžjchon' chio'o.

5

Chio'o naccho xi'in Dioz cheyalə' goncho can' chon Diozən'

¹ Na'a ža cheyalə' goncho can' chon Diozən' čhedə' banaccho xi'ine' na' chaquene' čhecho. ² Cheyalə' sotezcho gaquecho čhe ljuēžjcho can' chaque' Cristən' čhecho. La' por ni čhechonə' bnežjw cuine' gwdixjue' xtolə'əchon' catə'ən gwso'ote'ene'enə', na' chebei Diozən' de'en bene' ca'.

³ Bito cheyalə' co'o xtocho na' bito cheyalə' cuejyichj be'en čhecho o no'ol čhecho par solencho beṇə' yoblə, na' bito goncho bichlə de'e yelə' zto'. Na' cuat selažə'əczcho goncho de'e mal ca' de'en zjənac ca'. Bagwlej Diozən' chio'o par naccho lažə' ne'enə'. ⁴ Na' de'en banombi'acho Diozən' bito cheyalə' goncho de'en naquə de'e yelə' zto' yelə' zla'an na' bito güe'echo dižə' zban na' nic güe'echo dižə' de'e cui nca'a xneze. De'en cheyalə' goncho, güe'echo yelə' choxcwlen čhe Diozən'. ⁵ Baṇezecho de que be'enə' chgo'o xtoi na' be'enə' chbejyichj no'ol čhei o be'en čhe' par chzolene' beṇə' yoblə, na' leczə ca' be'enə' chzelažə' gon bichlə de'e yelə' zto', ni to beṇə' ca' bito bi de'e güen yesə'əzi'e ca de'en si' chio'o cho'echo latjə chnabia' Cristən' na' Diozən' chio'o. Na' šə no chebeine' chone' de'e yelə' zto', tozəczə ca mal naquən len de'en chso'on beṇə' chse'ejni'alažə' lgua'a lsaquə'. ⁶ Bito güe'echo latjə no əxoayag chio'o len dižə' güenlažə'. Diozən' gwnežjue' castigw zejlicane čhe beṇə' ca' cui choso'ozenague' čhe', chso'ela'ozeche' chso'one' de'e mal ca' bagwnia' ca'. ⁷ Bito gonga'acchone' txen goncho de'e malən'.

⁸ Antslən' nčhol' yichjla'ažda'ochon', pero na'a bayo'o be'eni' čhe Xancho Jesocristən' lo'o yichjla'ažda'ochon'. De'e na'anə' ledoyen de'e güenṇə' can' cheyalə' gon chio'o bayo'o be'eni' čhe Xancho' lo'o yichjla'ažda'ochon'. ⁹ Na' de'en bayo'o be'eni' čhe'enə' lo'o yichjla'ažda'ochon' goncho de'e güen na' goncho de'e zda licha na' güe'echo dižə' li. ¹⁰ Na' cheyalə' gwsedcho par ənezecho bin' chazlažə' Xancho' nich goncho. ¹¹ Bito goncho txen len beṇə' ca' zjənčhol' yichjla'ažda'oga'aque'enə' na' chso'one' de'e cui bi zaquə'ən. Cheyalə' ye'ega'acchone' de que de'e malən' chso'one'. ¹² Na' ca de'en chso'on beṇə' ca' do bgašə'əzə, naquən de'e cheyalə' gaquecho zto' güe'echo dižə' čhei. ¹³ Pero chio'o yo'o be'eni' čhe Diozən' lo'o yichjla'ažda'ochon', catə' ye'ega'acchone' de que de'e malən' chso'one', yesyə'yache'ine' de que le malən' chso'one'. Be'eni' čhe Dioz na'anə' chlo'in chio'o šə de'en choncho naquən de'e güen o šə naquən de'e mal. ¹⁴ De'e na'anə' che'echo beṇə': Nacle len yichjla'ažda'olen' ca beṇə' guat de'en cui chzenagle čhe Diozən'.

De'e na'anə' le'e gwzenag čhe' par nich Cristən' gone' le'e be'eni' čhe'enə'.

¹⁵ Cheyalə' ggüiacho naquən' chzo chdacho. Cui tacho ca beṇə' cuiczə nache'i sino tacho ca chda beṇə' chejni'i. ¹⁶ Do

tyemp^{te} cheyalə' goncho de'e güen, chedə' tyemp nga na'a zan beṇə' nitə' chso'one' de'e mal. ¹⁷ Bito goncho ca beṇə' cui bi xbab nye'. Cheyalə' šejni'icho na' goncho can' chene'e Xancho Jesocristən'. ¹⁸ Bito gaccho beṇə' güe'e zo beṇə' cui bi yelə' zto' nombia'. De'en cheyalə' gonchon', güe'echo latjə n̄abia' Spirit che Diozən' yichjla'ažda'ochon'. ¹⁹ Catə' chdopə chžagcho txen cheyalə' golcho no imno na' gwlabcho no salmo na' golcho no de'en na Spirit che Diozən' golcho. Leczə golcho lo'o la'ažda'ochon' par güe'ela'ocho Xancho Jesocristən'. ²⁰ Cheyalə' güe'echo yelə' choxcwlen che Xacho Diozən' zejli bitə'atezə de'e chac checho na' lao yoguə'əloł de'en babene' chio'o, chedə' la' chonlilažə'əcho Xancho Jesocristən'.

To tocho cheyalə' solencho family checho can' chazlažə' Cristən'

²¹ Ca de'en napcho Diozən' respet cheyalə' əgwzexjw yichjcho tocho yetocho.

²² Na' ca naquə le'e no'olə le'e nšagna'ale, le'e gwzenag che be'en chele. Šə gonle ca' lenczə che Xancho Jesocristən' chzenagle. ²³ Le'e gwzenag che be'en che to tole chedə' lega'aque' chəsə'nabi'e le'e ca Cristən' chnabi'e chio'o cho'ela'ochone'. Chio'o gwxaquə'əlebecho ca to to part che cuerp che Cristən' na' le'enə' babebeje' chio'o xni'a de'e malən'. ²⁴ Na' ca naquə chio'o cho'ela'ocho Cristən' cheyalə' gwzenagcho che', le'egatezə ca' le'e no'olə le'e nšagna'ale, legwzenag yoguə' bin' na be'en che to tole.

²⁵ Na' le'e beṇə' byo le'e nšagna'ale, le'e gaque che no'ol chelen' to tole can' chaque Cristən' che yoguə' chio'o cho'ela'ochone' na' bnežjw cuine' por ni checho catə'n gwso'ote'ene'. ²⁶ Bnežjw cuine' par nič beya'a beyibe' la'aždao' chio'o chonlilažə'əchone'. Na' catə' gwchoacho nisən' be'echo dižə' gwnacho de que chonlilažə'əcho Cristən'. De'e na'anə' bene' la'ažda'ochon' xi'ilažə'. ²⁷ Na' bene' par nič əžincho laogüe'enə' sin cui bi manch da' əchen la'ažda'ochon', na' sin cui bi xtolə'əcho de, na' nic bichlə de'e mal yo'o yaz lo'o la'ažda'ochonə' de'e cui chazlažə' Diozən'. Cristən' bene' par nič chio'o cho'ela'ochone' gaquə la'ažda'ochon' xi'ilažə' na' bito bi xtolə'əcho gatə'. ²⁸ Can' nži'i Cristən' chio'o, ca'aczən' le'e beṇə' byo le'e nšagna'ale cheyalə' ži'ile no'ol che to tole can' nži'ile cuerp chelen'. Ben' nži'i xo'ole' nži'icze' cuine' ca de'en chone' ca'. ²⁹ Notono zo beṇə' chgue'ine' cuerp che'enə' sino nži'ine'en na' chapəši'en, can' chon Cristən' nži'ine' chio'o na' chapəši'e chio'o cho'ela'ochone'. ³⁰ Cristən' nži'ine' chio'o na' chapəši'e chio'o chedə' la' to to chio'o gwxaquə'əlebecho ca to to part che cuerp che'enə', ca žit de'en yo'e na' ca xpele'enə'. ³¹ Na' nyojczə Xtižə' Diozən' nan: "Beṇə' byonə' le'e xaxne'e par

əgwšagne'e si'e to no'olə na' əsa'aque' tozə." ³² De'en babzoja' nga naquən de'e cui no gwņezeze antslə na' naquən de'e žialao xen par chio'o. Na' zejen de que chio'o cho'ela'ocho Cristən' naccho tozə len le'enə'. ³³ Na' leczə zejen de que to to le'e beṇə' byo cheyalə' gaquele che no'ol chelen' can' chaquele che cuinle. Na' leczə ca' le'e no'olə le'e nšagna'ale, to tole cheyalə' gapple respet be'en chelen'.

6

¹ Le'e bidao' bi'i xcuidə', le'e əgwzenag che xaxna'ale. Gonle ca' chedə' le'e len neto' ngodə'əcho txen len Xancho Cristən' na' naquəczən de'e cheyalə' gonlen'. ²⁻³ Na' de'e nga ben Diozən' mendad goncho gwne': "Legwnežjo yelə' bala'an xaxna'ale. Na' šə gonle ca' gaquə güen chele na' gaquə banle sša lao yežlyo nga." Na' entr yoguə' de'e ca' bene' mendad goncho de'e ngan' naquə de'e žialao de'en nsa' lyebe, nan de que gaquə güen che beṇə' choso'ozenague' chei na' de que gaquə yesə'əbane' sša lao yežlyon'.

⁴ Na' le'e xaxna' bidao', lejosgol leyošcha'o bi'i chele ca' par yoso'ozenagbo' che Xancho Cristən'. Bito con gonle ca yesə'əža'a yesə'əlocho', pero legüe'ega'acbo' consejw šao' consejw güen.

⁵ Na' le'e mos legwzenag yoguə'əloł can' na xan žinnə' na' legapəga'aque' respet. Na' legon xšinga'aque'enə' do yichj do lažə'əle. Legon ca' chedə' leczə che Crist nan' chzenagle catə'an chzenagle chega'aque'. ⁶ Bito gonleile xan žinnə' gonlizle ca beṇə' chonchgua žinnə' catə'əzən' chgüie' le'e. Legon žinnə' do yichj do lažə'əle can' chene'e Diozən' chedə' nacle beṇə' güen xšin Cristən'. ⁷ Na' cheyalə' güe'elažə'əle gonle žin che beṇə' nič yebei Xancho Cristən' le'e, caguə par nič yebei ben' naquə xan žin na'azənə'. ⁸ Nezecho šə choncho de'e güen le'egatezəczə ca' gon Xancho Cristən' güen len chio'o notə'ətezə naccho, la'anə'əczə šə syempr choncho xšin beṇə' yoblə o šə cui.

⁹ Na' le'e beṇə' xan žin, leczə cheyalə' gonle güen len beṇə' güen žin chelen'. Bito co'oga'aclene' šeb, chedə' nezele Xancho' ben' zo yoban' lecze' Xan beṇə' güen žin ca'anə'. Na' lao Diozən' ben' zo yobanə' tozə can' zaquə' chio'o beṇəch.

Naquən' cheyalə' goncho par nič de'e malən' cui gonən chio'o gan

¹⁰ Na'a ža beṇə' bišə', cheyalə' gwchincho fuers balor de'en choṇ Cristən' par yichjla'ažda'ochon', na' cheyalə' güe'echo latjə gaquəlene' chio'o len yelə' guac xen che'enə'. ¹¹ Cheyalə' goncho yoguə'əloł can' chene'e Diozən' par nič socho cheč cui šejle'echo che gwxiye'enə' catə'an chyiljlažə'ən naclən' gonən par əxoayaguən chio'o. ¹² Caguə chdiləlencho beṇəch beṇə'

naquə belə' chennə' sino que chdiləlencho de'e xio' ca', na' angl bzelao ca', na' de'e ca' yeziquə'əchlə de'en chəsə'anabia' beṇə' mal ca' ža' yežlyo nga, beṇə' ca' chsa'aš lo'o de'e žčholən'. Chdiləlencho de'e mal ca' gan' chsa'ašan par nič ca' cui šejle'echo čhega'aquən. ¹³ De'e na'anə' cheyalə' goncho yoguə'əlol can' chene'e Diozən' par nič soicho gwxiye'enə' len bichlə de'e mal ca' catə'an se'ene'en yesə'əgo'oyelə'an chio'o par goncho de'e malən'. Nach cheyalə' sotezə socho cui šejle'echo čhega'aquən. Na' šə goncho yoguə'əlol can' chene'e Diozən', saquə'əlebecho ca to soldad beṇə' noxə' spad čhe'enə' na' nyaze' xe' de'en naquə de'e ya par chcue'ejən le' catə' chdiləlene' beṇə' contr čhe' ca'. ¹⁴ Na' par nič soczcho cui šejle'echo čhe gwxiye'enə' na' bichlə de'e mal ca', cheyalə' güe'echo por dižə' li. Na' de'en güe'echo dižə' lin' saquə'əleben ca dobey de'en chchej soldadən' lsine'enə'. Na' cheyalə' goncho porzə de'e güen nič gwcue'ejən chio'o ca xa soldadən' de'en naquə de ya chcue'ejən cho'alčo'enə'. ¹⁵ Leczə ca' cheyalə' sotezə socho šejle'echo čhe dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in chio'o par zocho binlo len Diozən'. Na' šə sotezə socho šejle'echo čhei, gvaquələnczən chio'o socho probnid par tiləlencho gwxiye'enə' na' bichlə de'e mal ca' ca spat de'en nlej soldadən' chaclenən le'. ¹⁶ Pero na' de'en naquən de'e žialao xench ca biquə'əchlə de'en choncho, cheyalə' sotezə socho gonlilažə'əcho Diozən'. Na' ca de'en gonlilažə'əcho Diozən' gvaquələnczən chio'o ca to escodo de'en chcue'ej soldadən' par nič xis goxita' ca' de'en chsa'alə'əniṇ cui chəsə'əyidjon le'. Gwxiye'enə' bito gaquə co'on xbab mal lo'o yichjla'ažda'ochon' šə sotezə socho gonlilažə'əcho Diozən'. ¹⁷ Na' cheyalə' yosa'alažə'əcho de que Diozən' bačh bebeje' chio'o xni'a de'e malən'. Na' šə yosa'alažə'əcho de que babebeje' chio'o xni'a de'e malən' gaquələnen chio'o ca to lapə' de ya de'en zo yichj soldadən' chaclenən le' nič beṇə' contr čhe' ca' bito chso'one' le' gan. Na' leczə cheyalə' güe'echo xtižə' Diozən' de'en chzejni'i Spirit čhe'enə' chio'o. Na' de'en güe'echon gaquələnen chio'o par nič gwxiye'en cui soin chio'o, can' chaclen spad čhe soldadən' le' par chdiləlene' beṇə' contr čhe' ca'. ¹⁸ Do tyemp cheyalə' goncho orasyon lao Diozən' na' nabcho gaquələne' chio'o can' chzejni'i Spirit čhe'enə' chio'o goncho. Cheyalə' gaccho beṇə' banlažə' par nič goncho orasyonnə' sin cui žjəxaquə'əlažə'əcho, ənabcho gaquəlen Diozən' yoguə' beṇə' ca' yelə' bagwleje' par zjənaque' lažə' ne'enə'. ¹⁹ Na' leṇab gaquəlen Diozən' nada' par nič ənezda' bin' chayalə' ənia' na' par nič bito žeba' gua'a dižə' gwzejni'ida' beṇə' yoblə čhe Cristən', na' naquən to de'e güen de'e cobə de'en cui no gwneze antslə. ²⁰ Par nič gua'a dižə'

güen dižə' cobə na'anə' bselə' Diozən' nada' ca lgüe'e, na' por ni
 che de'e na'anə' zoa' nga naca' pres. De'e na'anə' leṇabe Diozən'
 gaquəlene' nada' par gua'a xtižə' Cristən' sin cui žeba' chedə'
 can' cheyalə' gua'annə'.

Apostol Pabən' btipe' lažə'aga'aque'

²¹ Na' par nič ənezele can' chac chia' na' bin' chona',
 əchselə'a beṇə' bišə'əda'ocho Tiquicon'. Le'enə' zotezə zoe'
 chone' can' cheyalə' gone' par chaclene' nada' chona' xšin
 Xancho Jesocristən'. ²² Echselə'ane' par nič əgwzejni'ine' le'e
 əne' yoguə'əte can' chac cheto' ni, na' par nič güe'e le'e balor.

²³ Beṇə' bišə', chonlilažə'əle Xancho Jesocristən' na' Xe'
 Diozən'. De'e na'anə' so'onšgue' par nič yoguə'əle so
 cuezle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen' na'
 so'onšgue' ca gaquəle che ljuežjle. ²⁴ Na' Diozən' sotezə soe'
 gaquəlenšgacze' yoguə' le'e chaquəle che Xancho Jesocristən'
 tozə can' chaquəle che'. De'e na'azən' chzoja' ṇa'a. *Pab*

Cart De'en Bzoj San Pabən' Par Beṇə' Filipos Ca'

Pabən' chzoje' beṇə' ca' ža' Filiposən' lao die' ližyan'

¹⁻² Nada' Pab chzoja' cart nga par le'e nitə'ale Filiposən' yoguə' le'e nacle lao na' Diozən' laogüe de'en ngodə'ale txen len Cristo Jeso'osən'. Na' leczə chzoja'an par le'e naquə lao na'ale chgüia chyele yeziquə'achlə beṇə' ca' chso'onlilažə' Cristən' na' le'e nchojle nacle comisyon che le'e chonlilažə'ale Cristən' na'. Temtion' na' nada' chṇabto' sa'aclenšga Xacho Diozən' na' Xancho Jesocristən' le'e na' so'one' ca so cuezle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen', neto' naquəto' beṇə' güen xšin Jesocristən'.

Pabən' chone' orasyon par beṇə' ca' chso'onlilažə' Cristən' Filiposən'

³ Batə'atezə chona' xbab chele cho'a yelə' choxcwlen che Diozən' can' chonlen'. ⁴ Na' yoguə' las chebei la'ažda'ogua'anə' cata' chṇaba' gaquəlen Diozən' le'e. ⁵ Cho'a yelə' choxcwlen che' de que dezd catə'an gwzola chonlilažə'ale Jesocristən' xte ža neža, choncho txen par nič beṇə' zan se'ejle'e che dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che'enə'. ⁶ Diozən' bagwzolaogüe' chone' to de'e güen lo'o yichjla'ažda'olen'. Na' nežda' gwzoteze' goncze' ca' par nič babeyožən catə'an əžin ža yidə Jesocristən' de'e yoblə. ⁷ Na' naquəczən güen de'en nežda' gwzotezə Diozən' goncze' de'e güen lo'o yichjla'ažda'olen' chedə' chacchgüeida' chele. Diozən' nži'ilažə'e chio'o txen na' le'e chonle txen len nada' la'anə'əczə dia' ližya nga chsed chlo'ida' de que dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Jesocristən' naquən de'e li, na' chona' par nič beṇə' zanch chso'onlilažə'ene'. ⁸ Nezcze Diozən' chacchgüeida' che yoguə'ale can' chaque Jesocristən' checho. ⁹ Na' chona' orasyon par le'e chṇaba' gonšgacə Diozən' par nič šejəch gaquəchele che ljuežjle, na' gonšgue' le'e yelə' sin' par nič šejni'ile bin' chazlažə' Diozən' yoguə' las. ¹⁰ Gonšgue' ca' par nič gacbe'ile noquə'ənnə' naquə güenchgua gonle yoguə' laste nič yichjla'ažda'olen' gaquən xi'ilažə', na' cui bi dolə' gaple catə'an əžin ža yidə Cristən' yeto. ¹¹ Na' can' sotezə sole gonle de'e güen chedə' zo Jesocristən' chaclene' le'e. Na' šə sotezə socho goncho de'e güen, nachən' əyejlao Diozən' na' leczə əso'elao beṇə' le'.

Pabən' cho'e dižə' de que naque' tozə len Cristən' de'en chi yichje' tlaozə de'en chene'e Cristən'

12 Beṇə' bišə', che'enda' ənezele de'en dia' ližya nga beṇə' zan chso'ombi'e dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Jesocristən'. 13 Yoguə' soldad ca' beṇə' ca' chsa'apə liž rein' bazjəneze' de que dia' ližya nga laogüe de'en əchyixjui'a xtižə' Cristən' na' beṇə' ža' doxenlə lao' syodan' bazjəneze'. 14 Na' casi yoguə' beṇə' bišə'əcho ca' bachsa'apəche' balor par chso'onlilaže'e Xancho Cristən' laogüe de'e bagwse'enene' de que bito chžeba' la'aṇə'əczə dia' ližya nga. Na' de'e na'anə' lega'aque' chso'eche' xtižə' Diozən' sin cui chəsə'əžebe'.

15 De'e li nitə' balə beṇə' do lažə'aga'aque' chso'one' güen chəsə'əyixjui'e xtižə' Cristən'. Pero yebale' caguə do lažə'aga'aque'enə' chəsə'əyixjui'en, con chse'enene' yoso'ozenag beṇə' čhega'aque' cle ca čhia' nada'. 16 Beṇə' ca' chəsə'əgue'i nada' chəsə'əyixjui'e xtižə' Cristən' parzə nič əyejlaoga'aque', caguə chəsə'əyixjui'en do lažə'aga'aque'enə'. Con chse'enene' so'one' par nič lechguale de'e gaquəda' lao dia' ližya nga. 17 Beṇə' ca' chsa'aque' čhia' na' chsa'aque'ne' che Cristən' chəsə'əyixjui'e xtiže'enə' do lažə'aga'aque'. Zjəneze' de que Diozən' babe'e latjə dia' ližya nga par chsed chlo'ida' de que dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Jesocristən' naquən de'e li. 18 Nitə' beṇə' chəsə'əyixjui'e xtižə' Cristən' pero caguə do lažə'aga'aque'. Na' nitə' beṇə' yoblə chəsə'əyixjui'en do lažə'aga'aque'. Pero naquətezə chəsə'əyixjui'e xtižə' Cristən' chebeida', na' batə'ətezəchlə gobeichczəda'.

19 Nezdə' yechoja' güen len yoguə' de'e ca' chac čhia' čhedə' chonle orasyon čhia' na' chaclen Spirit che Jesocristən' nada' de'en leczə naquən Spirit che Diozən'. 20 Na' de'en che'enchgüeida' na' zoa' lez yeyož gona' yoguə'əloj can' chene'e Diozən' nič cui gaquəda' zto' laogüe'enə', na' cui žeba' bitə'ətezə gaquə čhia', šə socha' o šə gata'. Na' ca' sa'acbe'i beṇə' can' bagwsa'acbe'ine' bedote de que Cristən' naque' le'ezelaogüe beṇə' šao' beṇə' güen. 21 Quinga naquən len nada': Na'a mbana' naca' tozə len Cristən' na' chi' yičja' tlozə de'en chene'ene', na' catə' gata' mbalazəchlə soa' len le'. 22 Šə socha' gaaquə goncha' xšin Diozən' par nič so'ombia' beṇə' le'. Pero bito gaquə ənia' non' naquəch güen, šə socha' o šə gata'. 23-24 Che'enda' žjəyzoa' len Cristən', la' lechguale mbalazəch soa' len le', pero le'e chyažjele socha' par gaquəlena' le'e. De'e na'anə' bito gaquə ənia' šə güench socha' o šə güench gata'. 25 Zoa' segor chyažjele socha' par gaquəlena' le'e na' de'e na'anə' nezdə' socha' len le'e na' gona' par nič šejəch gonlilažə'əlene' na' sole mbalaz de'en chonlilažə'əlene'. 26 Na' güe'ela'ochguale Cristo Jeso'osən' catə' babene' ca soa' len le'e de'e yoblə.

27 Na' šə socha' len le'e o šə cui, legon byen legon can' cheyalə'

goncho laogüe de'en bachzenagcho che dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Cristən'. Legon par ničh yenda' rson de que yoguə'əle nitə'əczle chech chzenagle che Spirit che Diozən' na' yenda' de que tozə can' chon yoguə'əle xbab na' de que txen chonle xte ga zelao saque'ele par se'ejle'e beṇə' che dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Cristən'. ²⁸ Legon par ničh yenda' rson de que bito chžeble beṇə' contr chele ca' bitə'ətezə de'e chso'one' par choso'ošebe' le'e. Na' šə bito chžeble beṇə' ca' choso'ošebe' le'e gwsa'acbe'iljeine' de que Diozən' əgwnežjue' lega'aque' castigw zejlicane na' gone' par ničh le'e cui yeyejle lao yi' gabilən'. Na' le'enə' gone' par ničh cui žeble na' par ničh əsa'acbe'ine' de'e ca'. ²⁹ De'en chaque Diozən' checho babsi'e xneze par ničh chonlilažə'əcho Cristən' na' le'egatezə ca' de'en chaque Diozən' checho babsi'e xneze par ničh chyi' chzaquə'əcho laogüe de'en cho'echo xtižə' Cristən'. ³⁰ Bable'ile can' bosə'oči' bosə'osaquə' beṇə' nada' antslə laogüe de'en chona' xšin Diozən' na' chenczele rson de que leczə can' chac chia' na'a. Na' can' chac chia' nada' leczə can' chac che le'e de'en leczə chonle xšin Diozən'.

2

Cristən' gwlejyichje' yoguə' de'e güen de'en de che' par bide' yežlyo nga, pero na'a naque' le'ezelaogüe beṇə' blaoch

¹ Cristən' chtipe' lažə'əle. Chaque' chele na' de'e na'anə' chebeile chzenagle che'. Nezczele bazo Spirit che Diozən' len le'e. Na' leczə bachon Cristən' par ničh chaquele che ljuežjle na' cheyašə'əga'aquelene'. ² De'e na'anə' chneyoida' le'e legac tozə len ljuežjle. Na' le'e gaque che ljuežjle tole yetole na' tozə ca' legon yoguə'əle xbab. Legon ca' par ničh lechguale yebeida'. ³ Bitə gonle ca' gaquə güen che cuinzle, na' nic gonle ca' əso'elao beṇə' le'e. Bitə gon cuinle xen. Na' to tole legon xbab güen che notə'ətezə can' chonle len beṇə' zjənaquəch beṇə' blao ca' le'e. ⁴ Na' to tole le'e yeyiljlažə' naclə gonle par ničh gaquə güen che ljuežjle caguə che cuinzle.

⁵⁻⁷ Naquə yichjla'aždao' Cristo Jeso'osən' cayaṇə'ən naquə yichjla'aždao' Xə' Diozən' na' nape' yelə' gwnabia' na' yelə' bala'an tozəczə can' napə Xə'enə'. Pero bito que bchojyichj Cristo Jeso'osən' yelə' gwnabia' che'enə' na' yelə' bala'an che'enə'. Bchojyichje' de'e ca' par ničh golje' goque' beṇəch na' goque' ca' notə'ətezə beṇə' güen žin. Na' chio'o leczə cheyalə' goncho xbab ca' xbabən' ben Cristo Jeso'osən'. ⁸ Bzenague' che Diozən', bzexjw yichje' be'e latjə gwso'ot beṇə' le' bosə'ode'ene' le'e yag corozən' can' chso'one' len beṇə' ca' zjənaquə beṇə' mal juisy. ⁹ Na' de'en bsanlažə' cuine', Diozən' be'ene' yelə' bala'an xen mazəchlə ca' de'en gotə' che' antslə. Na' Diozən'

bito cho'e notə'ətezəchlə benəçh o angl yelə' bala'añ xen ca de'en be'e Cristo Jeso'osən'. Na' bene' par niçh naque' le'ezelaogüe benə' blao. ¹⁰⁻¹¹ Bene' ca' par niçh yoguə' benə' ža' yoban' na' benə' ža' yežlyo nga na' nochlə benə' bagwsa'at, na' len yoguə' angl ca' yesə'əzo xibga'aque' lao Cristo Jeso'osən' yesə'əne' de que naque' Xanga'aque'. Na' len yoguə' de'e xio' ca' na' angl bzelao ca' yesə'əzo xibga'aguən laogüe'enə', yesə'ənan de que naque' Xanga'aquei. Na' Xacho Diozən' si'e yelə' bala'añ catə'an gaquə ca'.

Chio'o chonlilažə'əcho Cristən' gwxaquə'əlebecho ca beljw de'en choso'ose'eni' lao naquə žçhol

¹² Na'a ža chacda' çhele na' chebeida' de que chzenagczle çhe Diozən' catə'an zoa' len le'e. Na' chatə'əyoida' le'e gwzenagle çhe' mazəchlə na'a cui zoa' len le'e. Legon yoguə'əloł de'en chene'e Diozən' par niçh la'alaon de que babebeje' le'e xni'a de'e malən', na' legonən do yičhj do lažə'əle na' con cuidad, la' nczzele Diozən' gone' chio'o castigw šə cui goncho can' chene'ene'. ¹³ Dioz na'anə' chocobe' xbab çhelen' par niçh chene'ele chonle de'e güen can' chazlaže'enə' na' lecze'enə' chaclene' le'e par niçh chonlen.

¹⁴ Legon bitə'ətezə əna Diozən' gonle sin cui əže'ešə'əle na' sin cui gaquəyožle. ¹⁵ Legon ca' par niçh cui bi dolə' gaple na' cui bi de'e mal šo'o lo'o yičhjla'ažda'olen'. Diozən' chene'ene' de que chio'o naccho xi'ine' bitobi de'e mal ta' əchen yičhjla'ažda'ochon', la'anə'əczə yežlyo nga chdacho entr benə' ca' chso'on clelə na' benə' zjənaquə benə' mal juisy, na' de'e na'anə' gwxaquə'əlebecho ca beljw ca' de'en choso'ose'eni' lao naquə žçhol. ¹⁶ Na' legwzejni'i benə' dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in çhe Cristən' par niçh se'ejle'e çhei na' gatə' yelə' mban zejlicane çhega'aque'. Šə gonle ca' yebeida' le'e catə'an əžin ža yidə Cristən' de'e yoblə, çhedə' la' zejen de que bzenagle çhe de'en bsd blo'ida' le'e, caguə con bendada' xšin Diozən' bedote. ¹⁷ Le'e chebeile de'en chonlilažə'əle Cristən', na' nada' chebeida' de'en babi'a xtižə' Cristən' len le'e par niçh chonlilažə'əlene'. Na' gwzocza' yebeida' len le'e la'anə'əczə šə so'ot benə' nada' por ni çhe de'en əchyixjui'a xtižə' Cristən'. ¹⁸ Le'egatezə ca' le'e yebei txen len nada'.

Temtion' na' Epafroditon'

¹⁹ Na' zoa' lez gon Xancho Jeso'osən' par niçh yob gaquə selə'a Temtion' gan' zolen' par yeyo'e rson nac chac çhele. Na' lechguale yeyacxenlažə'a catə' bagwnezda' nac chac çhele. ²⁰ Notoch no zo no əselə'a benə' gon xbab çhele do yičhj do laže'e can' chon Temtion'. ²¹ Benə' yeziquə'əchlə zjəchi' yičhjga'aque' bi de'en chse'enene' gaquə çhega'aque', na' bito

zjæchi' yichjga'aque' əye'elao' Cristo Jeso'osən'. ²² Nezele can' bachon Temtion' güen yoguə' laste. Na' ca naquən' chona' par niçh so'ombia'ach beṇə' dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Cristo Jeso'osən', chaclene' nada' can' chon to beṇə' len x̄e'. ²³ De'e na'anə' bagwleja'ane' par əselə'ane' gan' zolen' na' əselə'ane' Iğüegwzə catə' bagotə'əbia' šə gochoja' ližyan' o šə cui. ²⁴ Na' chonlilaža'a de que Xancho Cristo Jeso'osən' gone' par niçh lencza' nada' yob yida' gan' zolen'.

²⁵ Pero na' por mientrzə chacda' chonən byen yoselə'a beṇə' bišə'əcho Epafroditon' par yeyede' gan' zolen'. Bselə'əlene' nga par goclene' nada', na' babene' txen len nada' ca naquə xšin Diozən' de'en bento' na' len yoguə' can' bagwdilələnto' gwxiye'enə'. ²⁶ Che'enchgüeine' yežagle de'e yoblə, chedə' zoe' trist de'en benele rson gocšenene'. ²⁷ De'e li bašə gate', pero na' Diozən' beyašə' beži'ilaže'ene' na' bene' par niçh beyaquene'. Na' caguə Epafrodito na'azən' beyašə' beži'ilaže'e sino lencza' nada'anə' par niçh bito gotə'ach de'e soa' trist. ²⁸ De'e na'anə' chosa'ane' yeyede' Iğüegwzə par niçh ca' yebeile na' lencza' nada' cuitec soa' trist che le'e šə ca'. ²⁹ Legon güen len le' cata' yele'e na' legwlo'ine' de que chebeichgüeile can' babene'enə', chedə' nacle txen chonlilažə'əle Xancho Cristo Jeso'osən'. Beṇə' ca' chso'on can' baben Epafroditon' zjəzaque'e par güe'ega'acchone' yelə' bala'an. ³⁰ Epafroditon' bsanlažə' cuine' gate' par gone' xšin Cristən' de'en bselə'əlene' nga gone', na' de'e li gocšenchgüeine' xte yelatə'əzə cui gote'. Gocwlenchgüe' nada' can' gon le'e žalə' zole nga.

3

Can' goncho par gaccho beṇə' güen lao Diozən'

¹ Na'a ža beṇə' bišə', nedeč de'en əṇia' le'e. Cheyalə' sotezə socho yebeicho chedə' ngodə'əcho txen len Xancho Cristən'. Bito chacda' zed chzoja' che de'en babzójca' antslə, chedə' chyažjele gonchle xbab chei. ² Legapə cuidad niçh cui gwzenagle che beṇə' ca' chəsə'əne' cheyalə' sole seṇy de'en ne' sirconsision. Lega'aque' lechgualə zjənaljəga'aque'ne' na' chso'one' de'e mal. ³ Na' chio'o de to seṇy checho par nezecho naccho xi'in Dioz. Seṇyən' naquən ca de'en baben Diozən' chio'o Spirit che'enə' par chaclenən chio'o cho'ela'ochone'. Chebeicho de'en chonlilažə'əcho Cristo Jeso'osən' na' nezecho bito chyažjecho seṇy lao cuerp chechon' par gaccho xi'in Diozən'. ⁴⁻⁶ Nada' naca' beṇə' Izrael na' golja' lao dia che de'e Benjaminə' na' boso'ozoe' nada' seṇy che sirconsisionə' to xmanzəda'. Na' goljələna' dižə' ebreo laogüe de'en zjənaquə xaxna'a ca' beṇə' ebreo. Na' ca naquə lei de'en bzoj de'e Moisezən', goca' txen len beṇə' fariseo ca' beṇə' ca' zjæchi'ichgua

yichjga'aque' to to pont che lein'. Na' de'e tant gwche' yichja' che de'e ca' zjəsə'ənao beṇə' Izrael gwlaž chia' ca' xte blagzejə blagzida' beṇə' ca' chso'onlilažə' Cristən'. Na' ca' naquə de'en na lein' cheyalə' goncho na' de'en nan cui goncho, bzenaga' che yoguə'an xte ga zelao gwxaquə'əda'. Žalə' chacda' chebei Diozən' nada' por de'e ca', gwaquə gona' xbab de que chebeichene' nada' mazəchlə can' chebeine' len beṇə' ca' yeziquə'əchlə. ⁷ Yoguə'ənnə' bena' xbab əsa'aclenən nada' par ničh Diozən' yebeine' nada', pero na'a bachacbe'ida' bito gwsa'aclenən nada'. Na' benən byen gwleje'yichjga'aca'an par ničh benlilaža'a Cristən'. ⁸ De'en banombi'a Cristo Jeso'osən' ben' naquə Xana' zaquə'əchgwan par nada'. De'e na'anə' bitoch bibi zjəzaquə' yoguə'əlol de'e ca' goquəda' antslə əsa'aclenən nada'. De'en banombi'ane' na'anə' bagwnit yoguə' de'e ca' bebeida' antslə, na' na'a nona' lega'aquən ca to beb de'e gwcho'oṇa' par ničh gombia'acha'ane'. ⁹ Na' leczə nona' lega'aquən ca to beb de'e gwcho'oṇa' par ničh gacbia' de que ngoda'a txen len Cristən'. Che'enda' əṇa Diozən' chia' de que naca' beṇə' güen laogüe'enə'. Ene' ca' por ni che de'en chonlilaža'a Cristən', caguə por ni che de'en chona' complir bi de'en na lein'. ¹⁰ Che'enda' gombia'acha' Cristən', na' che'enda' yocobəche' yichjla'aždaogua'anə'. De'en beyas bebane' ladjo beṇə' guat ca'anə' chac yocobe' yichjla'aždaogua'anə'. Na' che'enda' chi' saca'a de'en chona' xšin Cristən' can' gwdi' gwxaque'enə' na' leczə che'enda' gacbe'ichda' bi zejen de'en ngoda'a txen len le' catə'an gwso'ot beṇə' le'. ¹¹ Can' chzo chbeza' na'a chedə' lechgualə che'enda' yolis yosban Diozən' nada' ladjo beṇə' guat ca' catə' bagota'.

Cho'elaža'a chona' par ničh gaquə yichjla'aždaogua'an can' naquə yichjla'aždao' Cristo Jeso'osən'

¹² Bito əṇia' de que bach naquə yichjla'aždaogua'anə' can' che'enda' gaquən, la' bito ne'e gaquən can' naquə yichjla'aždao' Cristo Jeso'osən'. Pero na' cheyiljəlaža'a naclə gona' par ničh ca' gaquə yichjla'aždaogua'anə' can' naquə yichjla'aždao' Cristo Jeso'osən', la' par nan' gwleje' nada' naca' xi'ine'. ¹³ Beṇə' bišə' nezdə' bitonə' gac yichjla'aždaogua' can' che'enda' gaquən, pero babchojyichja' yoguə'əlol de'en goquə de'e zaque'e par nada' antslə, len bi de'en bena', chedə' bagocbe'ida' bitobi zjəzaquə'an. Na' tlaozə de'en chi' yichja' na'a de'en cho'elaža'a chona' can' chene'e Diozən' par ničh gaquə yichjla'aždaogua'anə' can' naquə yichjla'aždao' Cristo Jeso'osən'. ¹⁴ Zaquə'əchgwan par nada' de'en gwlej Diozən' nada' par yežina' yoban' gan' zo'enə' laogüe de'en chonlilaža'a Cristo Jeso'osən'. Na' de'e na'anə' cho'elaža'a

chona' can' chsa'azlaže'enə' par niç gon Diozən' ca gaquə yichjla'ažda'ogua'anə' can' naquə yichjla'aždao' Cristo Jeso'osən'.

15 Na' baltezcho šə bazda chaccho can' chene'e Cristən' gaccho cheyalə' cuejyichjcho de'e ca' goquecho zjanaquən de'e zaque'e par chio'o antslə na' cheyalə' cue' yichjcho par goncho ca gaquə yichjla'ažda'ochon' can' naquə yichjla'ažda'ogüe'enə'. Na' šə nole ne'e yo'ole bichlə xbab yoblə Diozən' gone' ca gacbe'ile. 16 Na' cheyalə' šejəchcho goncho can' babzejni'i Diozən' chio'o goncho.

17 Beṇə' bišə' yoguə'əle legon can' chona' nada', na' can' chso'on yeziquə'əchlə beṇə' ca' bachso'on can' chonto'onə'. 18 De'e yoblə əṇia' le'e can' bagwnia' zan las antslə, de que nitə' beṇə' zan beṇə' chso'one' ca chṇezecho de'en chsa'aque'ne' bito bi zaquə'ən de'en gwɔdixjw Cristən' xtolə'əchon' le'e yag corozən'. Chbeža' de'en nitə' beṇə' chso'on ca'. 19 Yesə'əbiayi' beṇə' ca' chedə' la' lgua'a so'ela'ogüe'e Diozən' con chso'elažə' chse'ej chsa'ogüe' na' chso'one' bichlə de'en na cuerp chega'aque'enə'. Chesyə'əbeine' chso'one' de'en naquə de'e yelə' zto', na' zjəchi' yichjga'aque' tlaozə de'en chac yežlyo nga. 20 Na' chio'o ža, bitoch choncho xbab de que yežlyo nga naquən lažcho, sino choncho xbabən' de que lažchon' naquən yoban' gan' za' Xancho Jesocristən' ben' babebej chio'o xni'a de'e malən' na' yide' nga de'e yoblə. 21 Na' catə'ən yide'enə' gone' par niç cuerp checho de belə' chennə' yeyaquən to cuerp cobə de'en gaquə lechguale güen can' naquə cuerp che le'enə'. Gone' ca' chedə' nape' yelə' guac par niç bitə'ətezə de'e zjəde yoso'ozenaguən che'.

4

Cheyalə' yebeicho de'en chonlilažə'əcho Xancho Jesocristən'

1 Beṇə' bišə' dao', chacda' chele na' che'enchgüeida' le'i ljuežjcho. Chebeichgüeida' de'en zotezə zole chonlilažə'əle Jesocristən', na' por le'e sochgua' mbalaz. De'e na'anə' gonchechlažə'əšgacze gonlilažə'əle Xancho Jesocristən'.

2 Na' chatə'əyoida' le' Ebodia na' leczə ca' le' Sintique, lešošga binlo legon txen tole yetole chedə' choptele chonlilažə'əle Xancho'. 3 Na' le' Sinsigos, len' babeno' xšin Diozən' do yichj do lažo'o txen len nada', leczə chṇeyoida' le' gaquəleno' beṇə' zanchō Ebodian' na' Sintiquen' chedə' lega'aque' leczə gwso'one' xšin Diozən' txen len nada' catə'ən gwɔdixjui'a dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Jesocristən' gan' zolen'. Na' lenczə Clementən' na' yebalə beṇə' ljuežjcho ca' gwso'one' txen len nada'. Na' zjənyoj laga'aque'enə' le'e libr che Diozən' gan' zjənyoj la yoguə' beṇə' bazjənapə yelə' mban zejlicane.

⁴ Le'e yebei do tyempte de'en chonlilažə'əle Xancho Jesocrisťan'. De'e yoblə achnia', le'e yebei. ⁵ Legon par nič yoguə'əloł benə' yesə'ənezene' de que nacle benə' gaxjwlažə' čhedə' bazon yidə Xančon' de'e yoblə.

⁶ Bito gaquele tolə bitə'ətezə de'en chac čhele. Legon orasyon lao Diozən' čhe yoguə' de'en chac na' nable yelə' chaclen čhe'enə' na' leczə güe'elene' yelə' choxcwlen catə' bi de'en ənabelene'. ⁷ Šə gonle ca' Diozən' gaquəlene' le'e par so cuezle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen' do tyempte xte ni que gacbe'ile bixčhen' bazo chbezle ca'. Gaquəlene' le'e čhedə' ngoda'əcho txen len Cristo Jeso'osən'.

Cue'yichjcho čhe de'e ca' zjənaquə de'e güen

⁸ Na' yeto' consejw de'en nga čona' le'e benə' bišə', cue'yichjle par güe'ele por dižə' li, par gonle ca' benə' yoblə əsa'ape' le'e respet, par gonle de'e zda licha, na' par gonle de'e cui bi de'e mal nsa'. Cue'yichjle par gacle benə' šao', na' par gonle de'en zjəneze benəčən' zjənaquən de'e güen. Bitə'ətezə de'e zaque'e lao Diozən' na' bitə'ətezə de'en chebei Diozən', čhe lega'aquənnə' cue'yichjle.

⁹ Bzenagle čhia' catə' bzejni'ida' le'e bin' cheyalə' gonle, na' baben bable'iczele čona' ca'. Lesotezə leso legon can' bagwnia' le'e. Na' šə gonle ca', Dioz ben' čon par chzo chbezcho binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'ochon' sotezə soe' gaquəlene' le'e.

Can' gwsa'aclen benə' Filipos ca' Apostol Pabən'

¹⁰ Chebeichgüeida' lao Xancho Cristo Jeso'osən' de que de'e yoblə na'a bač blo'ile can' čonle xbab čhia' ca' de'en bselə'əle de'en goquəlen nada'. Na' nezda' čonczle xbab čhia'anə', pero cuiñə' gonən gaquəlenle nada' antslə. ¹¹ Na' chebeida' de'en bselə'əlenñə', caguə por ni čhe de'e byažjda' bi de'en byažjda'. Diozən' babzejni'ine' nada' par nič zoa' mbalaz catə' de de'en čyažjda' na' catə' cui bi bi de. ¹² Yo'olaocza' yelə' yašə' yelə' zi', na' yo'olaocza' yelə' šao'. Diozən' babzejni'ine' nada' par zoa' mbalaz bitə'ətezə chac la'anə' catə' de de'e che'ej chaogua' o la'anə' catə' čdona', na' la'anə' catə' de bichlə de'en čyažjda' o catə' cui bi bi de. ¹³ Chac čona' bitə'ətezə de'e cheyalə' gona', čhedə' ngoda'a txen len Cristən' ben' čon nada' fuers balor. ¹⁴ Pero ca' naquən' goclenle nada', naquən de'e güenčgua de'en čonle txen len nada' lao de'en čyi' čzaca'a.

¹⁵ Na' le'e nitə'əle Filiposən' nezele can' goquəlenle nada' catə'an bagoc to tyemp dao' bedə'tixjue'ida' le'e dižə' güen dižə' cobə de'en čzejni'in čhe Cristən' de'e neche, na' babenən byen beza'a Masedonian'. Caguə nochlə benə' ca' česə'ədopə česə'əžag par čso'elaogüe'e Cristən' gwso'on txen len nada'

par yoso'osele'e mech de'en gaquælen nada', pero na' le'e bselə'æle de'en bçhina'. ¹⁶ Na' caguæ ca na'azæn' bselə'ælen, leczæ bselə'ælen yeto chop las catə' gwzoa' Tesalonican' par bi de'en byažjda'. ¹⁷ Caguæ de'e chzelaža'a bi de'en chonle nada' sino chzelaža'a gonchle de'e güen par niçh Diozæn' yebeichene' le'e. ¹⁸ Doxen de'en bselə'æle len Epafroditon' baçh gwxi'an na' bitoch bi bi chyažjda', de'e scha'o bade chia' na'a. Na' de'en bselə'ælen' gwxaquæ'æleben ca to yal de'en chlā' zix de'e chzey bçoxæn' lao Diozæn'. Diozæn' chebeichgüeine' can' babenlen'. ¹⁹ Yo'o lao na' Dioz chechon' yoguæ'ælolte de'en de par ægwnežjue'en con non' chene'ene'. Na' gone' de'e güen juisy par niçh gatə' yoguæ'ælol de'e chyažjele, chedə' ngodə'æle txen len Cristo Jeso'osæn'. ²⁰ Ledoye'elaoch Xacho Diozæn' zejlicane. Can' gonšgaczcho.

Bzeine' lega'aque' dižə'

²¹ Le'e gguap diox yoguæ'ælol beṇə' Filipos ca' beṇə' zjənaquæ lažə' na' Diozæn' laogüe de'en zjəngode'e txen len Jesocristæn'. Na' beṇə' bišə'əcho ca' nitə' txen len nada' nga choso'oguape' le'e diox. ²² Na' leczæ ca' yoguæ' beṇə' Roma quinga beṇə' bagwlej Diozæn' par zjənaque' lažə' ne'enə' choso'oguape' le'e diox, na' mazəchlə beṇə' ca' chso'on žin liž rein' choso'oguape' le'e diox.

²³ Xancho Jesocristæn' sošgue' gaquælenšgacze' le'e len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen'. De'e na'azæn' de'en chzoja' na'a. *Pab*

Cart De'en Bzoj San Pabən' Par Beṇə' Colosas Ca'

Pabən' chzoje' beṇə' ca' chso'elao' Jesocristən' Colosasən'

1-2 Nada' Pab naca' apostol che Jesocristən' con can' gw-nalažə' Diozən'. Nada' chzoja' le'e nitə'əle Colosasən' le'e bannacle lažə' na' Diozən' laogüe de'en ngodə'əle txen len Cristən', chedə' txen len neto' naccho family che'enə'. Beṇə' bišə'əcho Temtion' na' nada' chṇabto' lao Xacho Diozən' sotezə soe' gaquəlenšgacze' le'e na' gonšgue' ca so cuezle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen'.

Pabən' chone' orasyonṇə' par beṇə' ca' chso'onlilažə' Cristən' Colosasən'

³ Yoguə' las catə' chona' orasyon par le'e cho'a yelə' choxcwlen che Diozən' par le'e, Dioz ben' naquə Xa Xancho Jesocristən'. ⁴ Babenda' rson can' chonlilažə'əle Jesocristən' na' can' chaquele che yeziquə'əchlə beṇə' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə'. ⁵ Cho'a yelə' choxcwlen che Diozən' de que lenle zocho lez žjəyecho len Diozən', can' gwyejni'ile catə'an gwzolao bzenagle che dižə' güen dižə' cobə che Jesocristən' de'en naquən de'e li. ⁶ Dižə' li che Jesocristən' de'en chzenagle chei bagosə'əlasən doxenlə na' beṇə' ca' choso'ozenag chei ga yoblə leczə chso'one' güen na' choso'ozejni'ine'en beṇə' yoblə can' chon le'e dezd žan' catə'an bzenaglen de'e nech na' gwṇezele de que de'e li nži'ilažə' Diozən' le'e. ⁷ Epafra da'onə' bzejni'ine' le'e xtižə' Cristən' lgua'a nada'. Chone' xšin Cristən' can' chona' par chaclene' le'e na' zotezə zoe' chone' complir can' cheyalə' gone'. ⁸ Epafra na'anə' bagwne' nada' can' baben Spirit che Diozən' par nič chaquele che ljuežjle na' chachteile chia'.

⁹ De'e na'anə' dezd catə'an gwṇezda' can' chonlen', yoguə' laste chona' orasyon lao Diozən' par le'e chṇaba' gon Spirit che'enə' le'e yoguə' claste yelə' sin' na' yelə' chejni'i par nič ca' ənezele tcho'a tšao' can' chene'ene' gonle. ¹⁰ Chṇaba' ənezele can' chene'ene' gonle par nič ca' šjəchle gonle can' cheyalə' gon chio'o nombi'acho Xancho' na' gonle doxen can' chazlažə'ene', gonle yoguə' claste de'e güen, na' šjəch gombia'achle Diozən'. ¹¹ Na' chṇaba' gaquəlen Diozən' le'e len yelə' guac xen che'enə' par nič gable yelə' chxenlažə' na' sotezə sole gonlilažə'əlene' bitə'ətezə de'en chac na' sole mbalaz. Chṇaba' gaquəlene' le'e ca' chedə' nape' le'ezelaogüe yelə' guac xen. ¹² Na' leczə güe'ele yelə' choxcwlen che Xacho Diozən' chedə' le'enə' bene' par nič txen len yeziquə'əchlə beṇə'

ca' bagwleje' par zjənaque' lažə' ne'enə' gaquə žjəyecho
 len le' gan' chey che'eni'ichgua. ¹³ Diozən' babebeje' chio'o
 xni'a gwxiye'enə' de'en chnabia' beṇə' ca' chsa'aš lo'o de'e
 žčholən' na' bene' par nič chnabia' Xi'ine' Jesocristən' chio'o
 ben' chaquene' čhei. ¹⁴ Xi'ine' Jesocrist na'anə' gwduxje'
 xtolə'əchon' par nič Diozən' chezi'ixene' čecho.

Cristən' chozoe' chio'o binlo len Diozən'

¹⁵ Yičjla'aždao' Cristən' naquən cayanə'an naquə
 yičjla'aždao' Xe' Diozən' ben' cui no chle'i, na' tozə can'
 chso'one'. Bazoczə Cristən' catə'an cuiṇə' xe yežlyon', catə'an
 cuiṇə' nitə' angl ca' na' beṇəč ca', na' catə' cuiṇə' gatə'
 bitə'ətezə de'en zjəde. ¹⁶ Le'enə' bene' yoban' na' yežlyon'
 na' bene' beṇə' ža' yoban' na' beṇə' ža' yežlyon', na' bia yixə'
 ca', na' biquə'əchlə de'en zjəde yoban' na' yežlyon'. Bene' par
 nič zjəde de'e ca' chle'icho na' de'e ca' cui chle'icho. Bene'
 par nič nitə' angl əblao ca', nitə' spirit mal ca' chəsə'anabia'an
 beṇə' ca' cui choso'ozenag čhe Diozən', nitə' de'e xio' na' nitə'
 biquə'əchlə de'e ca' zjənapə poder. Na' Crist nan' bene' par
 nič nitə' de'e ca', na' nitə' beṇə' ca', nič si'e yelə' bala'an.
¹⁷ Cristən' bazoczə' catə'an cuiṇə' nitə' beṇəč, angl, bia yixə'
 na' biquə'əchlə de'en zjəde, na' noe' čhe to toe' zjənaque'
 can' zjənaque' na' to ton zjənaquən can' zjənaquən, čhedə'
 Cristən' none' mendad par chac ca'. ¹⁸ Na' Crist na'anə'
 chnabi'e chio'o chdopə chžagcho cho'ela'ochone' na' len'
 beṇə' chio'o yelə' mban zejlicanen'. Len' naque' beṇə' nech
 bebane' ladjo beṇə' guat ca' par chnabi'e na' de'e na'anə'
 naque' le'ezelaogüe beṇə' blao na' chnabi'e yoguə'əlol beṇə'
 na' biquə'əchlə. ¹⁹ Diozən' chazlaže'e de que cayanə'an naquə
 yičjla'aždaogüe'enə' ca'aczən' naquə yičjla'aždao' Xi'ine'
 Cristən', cayanə'an naquə yelə' guac čhe Diozən' ca'aczən'
 naquə yelə' guac čhe Cristən', na' tozəczə can' chso'one'. ²⁰ Na'
 leczə chazlažə' Diozən' de que yoguə' beṇə' ža' yoban' na' beṇə'
 ža' yežlyo nga guac yesə'ənite'e binlo len le' laogüe de'en blaj
 xčhen Cristən' le'e yag corozən'.

²¹⁻²² Goccho beṇə' contr čhe Diozən' antslə por ni čhe xbab
 malən' de'en gwyo'o lo'o yičjla'ažda'ochon' na' por ni čhe
 de'e malən' bencho. Pero na'a Cristən' babozoe' chio'o binlo
 len Diozən' ca de'en bnežjw cuine' por ni čecho catə'an
 gwso'ote'ene'enə'. Babozoe' chio'o binlo len Diozən' par nič
 ca' gaccho beṇə' la'aždao' xi'ilažə' na' bito bi dolə' gapcho
 catə'an yežincho gan' zo Diozən' na' catə'an əče'e chio'o
 laogüe'enə', na' notono soi əgwcuš chio'o lao Diozən'. ²³ Na'
 yežincho laogüe'enə' sin cui bi dolə' napcho šə zotezə zocho
 chonlilažə'əcho Cristən', šə zocho len tozə xbab, na' šə zocho
 lež žjəyecho len Diozən' laogüe de'en babzenagcho čhe dižə'

güen dižə' cobə che Cristən'. Dižə' güen dižə' cobə che' na'anə' bagosə' gwłaljən gatə'ətezə ža' beṇəchən' na' Dioz nan' gwleje' nada' Pab par nič əchyixjui'an.

Pabən' chaclene' beṇə' ca' chesə'adopə chesə'žag chso'elaogüe'e Cristən'

²⁴ Chebeida' la'anə'əczə chy' chzaca'a laogüe de'en əchyixjui'a xtižə' Cristən' len le'e cui nacle beṇə' Izrael, na' che'enda' gaquə chia' bichlə de'en ne'e chac falt par yeyož gaquələna' le'e. Cristən' gwdi' gwxaque'e par goclene' chio'o chdopə chžagcho cho'ela'ochone', chio'o gwxaquə'əlebecho ca cuerp che'enə', na' can' chac chia' par chaquələna' le'e. ²⁵ Diozən' gwleje' nada' par chona' xšine'enə' entr le'e cui nacle beṇə' Izrael par nič ca' gwzejni'ida' le'e doxen can' na xtiže'enə'. ²⁶ Dezd gwłalte de de'en bito no gwzejni'i can' na xtiže'enə' pero na'a babzejni'i Diozən' chio'o len, chio'o bagwleje' par naccho lažə' ne'enə'. ²⁷ Diozən' chene'ene' ənezecho de que lechgualə de'e güen juisy chone' len notə'ətezcho chonlilažə'əchone' la'anə'əczə cui naccho beṇə' Izrael. De'e na'anə' bachzejni'ine' chio'o de'en cui no gwneze antslə de que chio'o chonlilažə'əcho Cristən' ngodə'əcho txen len le' na' de'e na'anə' zocho lez žjəyecho len Diozən' gan' chey che'eni'ichgua.

²⁸ Cho'elento' yoguə'əloj beṇə' dižə' che Cristən' chatə'əyoiga'aqueto'one' par nič yoso'ozenague' che' na' chzejni'iga'aqueto'one' naquən' ne'. Cho'eto' xtiže'en len yoguə' cłas yelə' sin' par nič ca' catə' yežincho lao Diozən' yoguə' beṇə' ca' boso'ozenag cheto' əsa'aque' cayaṇə'n chene'e Diozən' əsa'aque' laogüe de'en zjəngode'e txen len Cristən' can' ngodə' chio'o. ²⁹ Na' de'e na'anə' chonchgua' xte ga zelao chzaquə'əda' əchyixjui'a xtiže'enə' len doxen fuers balor de'en choṇ Cristən' nada'.

2

¹⁻² Na' che'enda' ənezele can' chona' xte ga zelao chzaquə'əda' par nič əchtipa' lažə'əle na' lažə' beṇə' ca' nitə' Laodisean' na' yeziquə'əchlə beṇə' ca' chso'onlilažə' Cristən' do na', beṇə' cuinə' gombi'aga'aca'. Chona' xte ga zelao chzaquə'əda' par nič yoguə'əle gaque che ljuežjle tole yetole na' par nič nezele tcho'a tšao' can' cheyalə' gonle xbab yoguə' laste na' par nič šejni'ile che Cristən'. Cui no gwneze antslə de'en bachzejni'i Diozən' chio'o che Cristən'. ³ Na' šə bin' chene'echo nezecho, doxen yelə' sin' na' yelə' chejni'i che Diozən' napə Cristən' len par chzejni'ine'en chio'o. ⁴ Echnia' ca' par nič cui no yopei le'e len dižə' yoblə par xoayagle. ⁵ La'anə'əczə bito zoa' na' len le'e, syempr chona' xbab chele

na' chebeida' de'en chonle can' cheyalə' gonle na' zotezə zole chonlilažə'əle Cristən'.

6 De'e na'anə' con can' babsedle che Jesocristən' na' can' bachonlilažə'əlene' ca Xanle, con ca'ašgacən' sotezə sole len le'. 7 Na' le'e sotezə leso legonlilažə' Cristən' can' babzejni'i Epafrašen' le'e par niç gacle ca to yag de'e chaz loinə' zitjw na' chcha'ochguan. Na' le'e güe'echgua yelə' choxcwlen che Diozən' can' chaclene' le'e.

Cristən' babocobe' yichjla'ažda'ochon'

8 Le'e gapə cuidad par niç notono yesə'əxoayag le'e len xbab chega'acze' par naole de'en choso'osed choso'olo'ine'. Lega'aque' choso'osed choso'olo'ine' de'en cui bi zaquə' che costombr gol ca' de'en zjəde, che de'en ye'ej gaocho, che ža ca' na' che cuerp chechon' lgua'a yoso'osed yoso'olo'ine' che Cristən'.

9 Cristən' lao goque' beṇə' belə' chen goc yichjla'aždaogüe'enə' doxen can' naquə' yichjla'aždao' Diozən' na' ca'aczən' naque' ṇa'a. Gwdape' yelə' guac cayanə'an napə Diozən' na' ca'aczən' nape'en ṇa'a. Bene' tozəczə can' chon Diozən' na' ca'aczən' chone' ṇa'a. 10 Na' Cristən' chnabi'ache' ca notə'ətezə angl əblao na' notə'ətezə de'e xio'. Na' chio'o laogüe de'en ngodə'əcho txen len Cristən' bitoch bi bi chyažjəchecho par so cuzcho binlo. 11 Na' leczə de'en ngodə'əcho txen len le' zocho to seṇy de'en zejen ca seṇy de'en ne' sirconsisionṇə'. Bito naquən seṇy de'en bzo beṇə' lao cuerp chechon', sino de'en bagwlejjichjcho cuich chzenagcho che la'ažda'omalcho na'anə'. Cristən' babocobe' yichjla'ažda'ochon'. 12 Na' ca de'en bagwchoacho nisən' zejen ca gotcho na' bgašə'əcho txen len Cristən' na' leczə zejen ca bolis bosban Diozən' chio'o ladjo beṇə' guat ca'. Diozən' bolis bosbane' Cristən' ladjo beṇə' guat ca', na' catə'an benlilažə'əchone' par bocobe' yichjla'ažda'ochon', canan' bene' par niç cuich naccho ca beṇə' guat. 13 Antslə gwxaquə'əlebecho ca beṇə' guat len yichjla'ažda'ochon' chedə' bito bzenagcho che Diozən', bzenagzechcho che la'ažda'omalchon'. Pero na' can' ben Diozən' par niç Cristən' bebane' ladjo beṇə' guat ca', leczə can' bocobe' yichjla'ažda'ochon' par niç cuich naccho ca beṇə' guat na' babezi'ixene' yoguə'əte xtolə'əchon'. 14 Diozən' bsele'e Cristən' gwdixjue' xtolə'əchon' le'e yag corozən' par niç cui si'icho castigw por ni che de'en cui bencho complir yoguə'əlol can' na lei che'enə' de'en nyojən'. De'e na'anə' lein' bitoch güe'en dižə' contr chio'o can' benən antslə. 15 Diozən' beque'e yelə' gwnabia' che angl bzelaο ca' na' de'e xio' ca' par niç cuich yesə'anabia'an chio'o. Blo'ine' beṇə'chən' de

que banitə'an xni'enə' catə'an Cristən' gwɔdixjue' xtolə'əchon' le'e yag corozən'.

Cheyalə' cuec yichjcho de'e ca' zjəzaquə' len Diozən'

¹⁶ De'e na'anə' bito gwzenagle che beṇə' ca' chəsə'əna chonle de'e mal ca de'en bito naole costombr ca' de'en na lei de'en bzoj de'e Moisezən' na' bichlə costombr chega'aque'enə' de'en chəsə'əne' cheyalə' ye'ej gaocho, o goncho lni, o can' goncho catə' naquə bio' che'en, o de'en cheyalə' gomba'ancho ža de'en chsa'aque'ne' naquən de'e žialao. ¹⁷ Diozən' bene' par nič de'e Moisezən' bzoje' che costombr ca' parzə nič bzejni'ine' chio'o latə' dao' che Cristən' antslə ze'e yide'. Pero na'a babidə Cristən' na' costombr ca' bito zjəzaquə'ən can' zaquə' de'en nombi'acho Cristən'. ¹⁸ Nitə' beṇə' choso'osed choso'olo'ine' de que cheyalə' gon cuincho ca to de'e cui bi zaquə' na' cheyalə' güe'ela'ocho no angl na' goncho bichlə de'en chəsə'əne' besə'əle'idaogüe'enə'. Bito gwzenagle chega'aque' catə' əse'e le'e de que cui chonle can' cheyalə' gonle. Con chso'on cuinga'aque' xen chedə' choso'ozenague' che la'ažda'omalga'aque'enə'. ¹⁹ Lega'aque' bito zjəngode'e txen len Cristən' ben' chnabia' chio'o chdopə chžagcho cho'ela'ochone'. Pero chio'o chdopə chžagcho cho'ela'ochone' ngodə'əccho txen len le' na' len ljuežjcho ca' ca to to part che cuerp chechon' ngodə'ən txen len bečj bnia' ca'. Na' de'en ngodə'əcho txen len Cristən' Diozən' chaclene' chio'o par nič chaquəchcho beṇə' šao' beṇə' güen.

²⁰ Ca naquən' ngodə'əcho txen len Cristən' catə'ən gote', bito cheyalə' cue'ech yichjcho che costombr de'en zjəsə'ənao beṇə' ca' cui choso'ozenag che Diozən', costombr che de'en ye'ej gaocho, che ža ca' na' che cuerp chechon'. La' chio'o bitoch naccho txen len beṇə' ca' cui choso'ozenag che Diozən' na' de'e na'anə' bito cheyalə' goncho can' chso'one'enə'. ²¹ De'e na'anə' bito gwzenagle che beṇə' ca' chəsə'əna: "Bito goxə'əle de'e nga, bito ye'ej gaole de'e na', na' bito canle de'en yeto." ²² Costombr ca' za'aquən che beṇəchən', la' yoguə' de'e ca' de'en chəsə'əne' cui goxə'əcho, cui ye'ej gaocho na' cui cancho, de'en chčinchon chəsə'əde chei. ²³ Chsa'aque beṇə' de que costombr ca' zjənaquən de'e sin'. Len de'e chsa'aljlažə' beṇəch ca'azənə' par chse'ejni'alaže'e angl ca' na' par chso'on cuinga'aque' ca to de'e cui bi zaquə' na' par chəsə'əžaglaogüe' len cuerp chega'aque'enə', pero bito sa'aclenən chio'o par nič cui əgwzenagcho che la'ažda'omalchon'.

3

¹ Can' bolis bosban Diozən' Cristən' ladjo beṇə' guat ca', lecza can' babocobe' yichjla'ažda'ochon'. De'e na'anə' cheyalə' cuec

yichjcho che de'e ca' zjənaquə de'e zaque'e gan' zo Cristən' chnabi'e txen len Diozən'. ² Cheyalə' cue' yichjcho che de'e ca' zjəzaque'e len Diozən' caguə de'e ca' zjəzaque'e len beṇačən'. ³ Bagwlejjichjcho cuich chzenagcho che la'ažda'omalchon' na' mbancho par goncho can' chene'e Diozən'. Na' zocho txen len Diozən' laogüe de'en ngodə'əcho txen len Cristən' la'aṇə'əczə cui chsa'acbe'i beṇə'. ⁴ De yelə' mban checho zejlicane chedə' chonlilažə'əcho Cristən' na' Cristən' zotezə zoe' len chio'o. Na' catə' yide' de'e yoblə gone' par nič yichjla'ažda'ochon' yeyož gaquən ca yichjla'aždaogüe'enə' na' gone' par nič cuerp chechon' yeyaquən to cuerp cobə de'en gaquə lechgualə güen can' naquə cuerp che le'enə'.

Can' bencho antslə na' can' cheyalə' goncho na'a

⁵ Na' laogüe de'en babocobe' yichjla'ažda'ochon', cheyalə' cuejjichjcho de'e mal ca' de'en chene'e la'ažda'omalchon' goncho žlac zocho yežlyo nga. Bito co'o xtocho nic cuejjichjcho no'ol checho o be'en checho par solencho beṇə' yoblə. Bito goncho bichlə de'e yelə' zto'. Bito yebeicho bitə'ətezə de'en naquə de'e yelə' zto'. Bito selažə'əcho goncho bitə'ətezə de'e mal. Na' bito selažə'əcho de'e zan de'e gatə' checho, chedə' tozəczə ca mal naquən len de'en chso'on beṇə' chse'ejni'alaže'e lgua'a lsaquə'. ⁶ Gwžin ža catə' Diozən' gone' castigw zejlicane che beṇə' ca' chso'ela'ozeche' chso'one' de'e mal ca' zjanac ca'. ⁷ Antslə gwdacze benle de'e malən' ca de'e ca' bagwni'anə'. ⁸ Pero na'a cheyalə' cuejjichjle yoguə' de'e mal ca'. Bito əža'a ljuežjle na' bito locle. Bito gaquəxi'i ljuežjle, bito gwžia əgwnitə' ljuežjle, na' bito güe'ele dižə' zban. ⁹ Bito güe'ele dižə' güenlažə' len ljuežjle. Bitoch gonle de'e ca' chedə' bagwzolao chbejjichjle cuich chzenagle che la'ažda'omallen' len de'e mal ca' de'en nan gonle. ¹⁰ Diozən' ben' ben yoguə'əcho babocobe' yichjla'ažda'ochon', na' chzejni'ine' chio'o par nič zda chaquəch yichjla'ažda'ochon' can' naquə yichjla'aždaogüe'enə'. ¹¹ Bitobi nonən par len Diozən' šə naccho beṇə' Izrael o šə cui naccho beṇə' Izrael. Bitobi nonən par le' šə zocho señy de'en ne' sirconsision o šə cui zochon. Na' leczə bitobi nonən par le' šə naccho beṇə' zitə' la'aṇə'əczə šə za'acho yež de'e lechgualə ne'e naquə serrado. Na' le'egatezə ca' bitobi nonən par le' šə naccho esclabos o šə cui naccho esclabos. De'en naquə de'e žialao xen, gonlilažə'əcho Cristən'. Na' notə'ətezə naccho šə bachonlilažə'əchone' ngodə'əcho txen len le'.

¹² Diozən' bagwleje' chio'o par naccho lažə' ne'enə' na' chaquene' checho. De'e na'anə' legon can' cheyalə' gon chio'o bagwlej Diozən' par naccho xi'ine'. Le'e yeyašə' leyeži'ilažə' ljuežjle na' legon güen len ljuežjle. Bito gon cuinle xen. Le'e gac beṇə' gaxjwlažə', na' le'e gapə yelə' chxenlažə' len ljuežjle.

¹³ Na' le'e gwde ca'alə šə bi chac chele entr tole yetole, na' le'e yezi'ixen che ljuēžjle šə chaquele bi babenene' le'e. Con can' babezi'ixen Cristən' checho ca'aczən' cheyalə' yezi'ixencho che ljuēžjcho. ¹⁴ Na' de'en naquəch de'e žialao xench lao yoguə' de'e ca', cheyalə' gaque che ljuēžjcho chedə' šə chaquecho che ljuēžjcho nachən' lecəə goncho bitə'ətezəchlə de'en chene'e Diozən' goncho. ¹⁵ Diozən' gwleje' chio'o par so cuzcho binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'ochon' na' par socho binlo len ljuēžjchon'. De'e na'anə' legon ca gaquəlen Diozən' le'e so cuzle ca', la' yoguə' chio'o chonlilažə'əcho Cristən' banaccho ca tozə family. Na' le'e güe' yelə' choxcwlen che Diozən' can' chaclene' le'e.

¹⁶ Lesotezə leso legon xbab che de'e ca' babzejni'i Cristən' chio'o. Le'e gwzejni'i beṇə' ljuēžjle ca' na' le'e gatə'əyoiga'aque' len yoguə' clas yelə' sin' par yoso'ozenague' che Cristən'. Legol no salmos na' no imnos, na' bichlə de'en na Spirit che Diozən' gollə, güe'ele yelə' choxcwlen che' lo'o yichjla'ažda'olen' can' chaclen Xancho' le'e. ¹⁷ Na' bitə'ətezə de'e gonle na' bitə'ətezə dižə'ən güe'ele, legonən na' le'e güe'en par nič Xancho Jeso'osən' si'e yelə' bala'an. Na' do tyempte güe'ele yelə' choxcwlen che Xacho Diozən' can' chaclen Xancho Jeso'osən' le'e.

Quingan' cheyalə' gon chio'o babocobə Diozən' yichjla'ažda'ochon'

¹⁸ Le'e no'olə le'e nšagna'ale, le'e gwzenag che be'en che to tole can' cheyalə' gon chio'o chonlilažə'əcho Xancho Cristən'. ¹⁹ Na' le'e beṇə' byo le'e nšagna'ale, legaque che no'ol che to tole na' bito gonle znia len lega'aque'. ²⁰ Na' le'e bi'i xcuidə', le'e gwzenag che xaxna'ale yoguə'əlol bin' se'e le'e, chedə' can' chazlažə' Xancho' gonle. ²¹ Na' le'e nacle xaxna' bi'i xcuidə', bito con gonle ca yesə'əžə'a yesə'əlocho', la' šə gonle ca' bitobi de gost nitə'əbo' na' bitoch yoso'ozenagbo' chele. ²² Na' le'e nacle mos, cheyalə' əgwzenagle yoguə'əlol can' na xan žinnə'. Bito gonleile xan žinnə' gonlizle ca beṇə' chonchgua žinnə' catə'əzən' chgüie' le'e. Pero le'e do yichj do lažə'əle legon žinnə' laogüe de'e chaple Diozən' respet na' cui chene'ele əže'e le'e. ²³ Na' bitə'ətezə de'en gonle, gonlen do yichj do lažə'əle par nič yebei Xancho Cristən' le'e, caguə par nič yebei xan žin na'azənə'. ²⁴ Legon ca' chedə' nezczele de que Xancho Cristən' gone' par nič chio'o choncho can' chazlaže'enə' yežincho gan' zoe'enə'. Na' de'en gone' par nič yežincho gan' zoe'enə' zaquə'əchən ca laxjwchon'. ²⁵ Na' notə'ətezə zjənaquə beṇə' ca' chso'on de'e malən', Xancho' əgwnežjue' castigw che to toga'aque' segon naquən' gwso'one'.

4

¹ Na' le'e xan žin, legon güen len beṇə' ca' chso'on xšinlen', chedə' nezele lezə zo Xanle ben' zo yoban'.

² Legac beṇə' banlažə' par niḥ sotezə sole gonle orasyon, güe'ele yelə' choxcwlen che Diozən' can' chaclene' le'e. ³ Na' lenabe Diozən' gone' par niḥ gaquə latjə güe'elencia' beṇə' xtiž'e'ənə' niḥ yesə'əneze' de'en cui no gwneze antslə che Cristən'. La' por ni che de'en bi'a xtižə' Crist na'anə' dia' ližya nga. ⁴ Lenabe Diozən' əgwzejni'ine' nada' niḥ ənezda' naquən' yapəga'aca'ane' par niḥ se'ejni'ine'en.

⁵ Na' žlac na'a ne'e de tyemp par gonlen, legon güen len beṇə' ca' cui zjənaquə txen len chio'o can' chejni'ile cheyalə' goncho. ⁶ Legüe' dižə' šao' dižə' güen na' dižə' de'en naquə de'e zaqu'e'e yoguə' laste. Na' legon xbab par niḥ ənezele naclən' cheyalə' yoži'ile xtižə' to to beṇə'.

Chguape' beṇə' migw che' ca' diox

⁷ Tiquicon' əne' le'e yoguə'əloj can' chac chia'. Le' naque' beṇə' bišə'əcho na' chacda' che'. Zotezə zoe' chone' complir can' cheyalə' gone' par chaclene' nada' chona' xšin Xancho Cristən'. ⁸ Echselə'ane' par niḥ ənezele can' chac chia' na' par niḥ əgw tipe' lažə'əle. ⁹ Na' txen len le' choselə'a beṇə' bišə'əcho Onesimon' ben' naquə beṇə' gwlaž chele na' ben' chaquecho chei. Lenczə le' zotezə zoe' chone' complir can' cheyalə' gone'. Echselə'əga'aca'ane' par niḥ yesə'əne' le'e yoguə' de'en chonto' nga.

¹⁰ Aristarcon' ben' de ližya nga len nada' chguape' le'e diox. Na' Marcos beṇə' sobrin che Bernaben' leczə chguape' le'e diox. Bagwnia' can' cheyalə' gonle güen len Marcosən' catə' le'e gan' zolen'. ¹¹ Na' Jeso'os ben' zjənsi'e Josto leczə chguape' le'e diox. Caguə nochlə beṇə' Izrael chsa'aclene' nada' len de'en chona' par niḥ nabia' Diozən' beṇə' zanch sino beṇə' ca' šonza. Na' zocha' mbalaz laogüe de'e chsa'aclene' nada'. ¹² Nach leczə beṇə' gwlaž chele Epafrasən' ben' chon xšin Cristən' chguape' le'e diox. Yoguə' laste catə' chone' orasyonnə' chnabchgüe' əgwzejni'i Diozən' le'e yoguə'əloj de'en chene'ene' gonle na' par niḥ yeyož gonlen na' gacle cayanə'an chene'e Diozən' gacle. ¹³ Che'enda' ənezele can' chonchgüe' orasyon par le'e chonlilažə'əle Cristən' Colosas, Laodisea na' Ierapolis. ¹⁴ Na' lenczə Locas ben' naquə beṇə' güen rmech ben' chacda' chei chguape' le'e diox na' leczə' ca' Demasən' chguape' le'e diox.

¹⁵ Le'e gguapšga diox beṇə' bišə'əcho ca' ža' Laodisean', len Ninfas na' beṇə' ca' chesə'ədopə chesə'əžag chso'elaogüe'e Diozən' liže'ənə'. ¹⁶ Na' catə' yeyož gwlable cart nga, əgwnežjwlen beṇə' ca' chesə'ədopə chesə'əžag chso'elaogüe'e

Diozən' Laodisean' par niçh yoso'olabe'en. Na' leczə le'e gwlab cartən' de'en bsel_a'a par be_{nə}' Laodisea ca'. ¹⁷ Na' le'e ye' Arquipon' de que chneyoida'ane' gone' seguir len xšin Diozən' de'en chone'enə' par niçh yeyož gone' yoguə'ə_lol de'en gwlej Xancho Cristən' le' gone'.

¹⁸ Part dao' che cart nga nada' Pab chzoja'an cuincza'. Bito ganlažə'əle can' dia' ližya nga. Diozən' sošgue' gaquəlenšgacze' le'e. De'e na'azə chzoja' n_a'a. *Pab*

Cart Nech De'en Bzoj San Pabən' Par Beṇə' Tesalonica Ca'

Pabən' len beṇə' ljuežje' ca' bosso'ozoje' beṇə' ca' chso'elaogüe'e Jesocristən'

¹ Nada' Pab chzoja' le'e nitə'əle Tesalonican', le'e chdopə chžagle cho'ela'ole Xacho Diozən' na' Xancho Jesocristən' laogüe de'en ngodə'əle txen len lega'aque'. Na' nada' lena' Silbano na' Temtion' chnabto' lao Xacho Diozən' na' lao Xancho Jesocristən' əsa'aclene' le'e na' so'one' ca so cuezle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen'.

Besə'əloe' beṇə' Tesalonica ca' de que chso'onlilažə'e Jesocristən'

² Yoguə' laste catə' chonto' orasyon cho'eto' yelə' choxcwlen che Diozən' par yoguə'əle, na' chnabto' gaquəlene' le'e. ³ Na' catə' chonto' orasyon lao Xacho Diozən' chjsa'alažə'əczəto' yoguə'əloj de'e güen de'en chonle laogüe de'en chonlilažə'əle Diozən' na' chaquəle che'. Na' chjsa'alažə'əczəto' can' chgo'o chchejlažə'əle catə'ən chzaquə'əzi' chzaquə'əyašə'əle chedə' zole lez yidə Xancho Jesocristən' yeto. ⁴ Nezeto' beṇə' bišə', de que Diozən' chaquene' chele na' bagwleje' le'e par nacle xi'ine'. ⁵ Na' Spirit che Diozən' goclenən le'e len yelə' guac chein' par niç gwnezele de que dižə' güen dižə' cobə de'en bzejni'ito' le'e che Jesocristən' naquən de'e li. Caguə naquən con to dižə'. Na' nezczele can' bentezə bento' de'e güen entr le'e par niç gocleno' le'e.

⁶ Na' le'e zole chonle can' bento' na' can' ben Xancho Jesocristən'. Na' Spirit che Diozən' chonən ca chebeile la'anə'əczə de'e zan de'e bagwdi' bagwxaquə'əle por ni che de'en babzenagle de'en gwduxjue'ito' le'e che Jesocristən'. ⁷ Beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Masedonian' na' Acayan' bazjənezene' can' chonle na' de'e na'anə' zjənezene' naquən' cheyalə' so'one'. ⁸ Babenle ca zjəneze beṇə' che Xancho Jesocristən' chedə' doxenlən' banasə' nlaljən, caguə Masedonian' na' caguə Acaya na'azən'. Na' le'egatezə ca' yoguə'əzə beṇə' bazjənezene' can' chonlilažə'əle Diozən', na' de'e nan' bitoch bi de ənato' chele. ⁹ Na' beṇə' zan chso'e dižə' ca güenənə' benle len neto' catə'ən bedəlanə'əto' le'e na' can' goquə gwzolaon chonlilažə'əle Diozən'. Bagwlejyichjle cuich chejni'alažə'əle lguə'a lsaquə' chele ca' na' na'a bachonlilažə'əle Diozən', na' bacho'ela'ole Diozən' ben' zo zejlicane. Len' zaquə' par güe'ela'ocho. ¹⁰ Na' chso'e dižə' can' chbezle əchoj Xi'ine' Jeso'osən' yoban' yide' yežlyo nga yetlas, be'en bosban Diozən'

ladjo beṇə' guat ca'. Na' de'en chonlilažə'əcho Jeso'osən', Diozən' bito gone' chio'o castigw catə'ən əžin ža gone' castigw zejlicane che beṇə' ca' cui chso'onlilažə' Jeso'osən'.

2

Xšin Diozən' de'e ben Pabən' Tesalonican'

¹ Le'e nezczele beṇə' bišə', catə'ən bedalaṇə'əto' le'e na' gwɔixjue'ito' le'e dižə' güen dižə' cobə che Diozən' zochgua yelə' guac che'enə' len neto'. ² Nezele can' gwɔi' gwɔx-aquə'əto' Filiposən', can' boso'ožia boso'onitə' beṇə' ca' neto' lao gwɔixjue'ito' che Jesocristən'. Pero na' Diozən' bene' ca' cui bžebto' gwɔixjue'ito' le'e dižə' güen dižə' cobə che'enə' la'anə'əczə de'e zan de'e besə'əžon par chixjue'eto'on. ³ De'en chatə'əyoito' le'e gwzenagle che Diozən', bito nacho chonto' clelə na' nic chzelažə'əto' gonto' bi de'e mal, na' nic chene'eto' əxoayagto' le'e. ⁴ Diozən' nezene' de que zotežə zoto' chzenagto' che', na' de'e na'anə' gwleje' neto' par chyixjue'eto' dižə' güen dižə' cobə che'enə'. Ca' chaquən' chzeneto'on le'e. Chyixjue'ito'on le'e caguə par ničh yebei beṇə' de'en chonto' na'anə', sino par ničh yebei Diozən' can' chonto'onə'. Le' nezene' yoguə'əte xbab de'en yo'o lo'o yičhjlə'ažda'ochon'. ⁵ Nezele can' chonto', ni šlinzə cuinə' gwpeito' le'e len dižə' de'en cho'eto'onə', na' niquəṇə' xoayagto' le'e par ničh gonle neto' bi de'en de chele. Cuin Diozən' nezene' de que can' naquən. ⁶ Na' nic chyiljlažə'əto' naclə gonto' par ničh əso'elao' beṇə' neto'. Nique ənacho chene'eto' par ničh le'e güe'ela'ole neto', na' nic chene'eto' yeziquə'əchlə beṇə' əso'ela'ogüe'e neto'. Zaquə'əto' par gonto' ca gwzenagle cheto' la fuers por ni che de'en bselə' Cristən' neto' par cho'eto' xtižə'enə', pero bito chonto' ca gwzenagle cheto' la fuers. ⁷ Nži'ito' le'e cacžə nži'i to no'olə xi'ine' bi'i chosgol choscha'ogüe'. ⁸ Na' de'en chaqueto' chele, cho'elento' le'e dižə' güen dižə' cobə che Diozən'. Na' caguə de'e na'azən' chonto', sino leczə chsanlažə' cuinto' chonto' xte ga zelao chzaque'eto' par chaclento' le'e chedə' chaqueto' chele. ⁹ Za'aləžə'əczle beṇə' bišə', catə'ən gwzoto' len le'e lechguale bento' žin xte jxaque'eto' par ben cuinto' mantener. Bento' žin težə na' do še'elə par ničh cui bi gast əbzoto' le'e. Can' bento' gwɔixjue'ito' le'e dižə' güen dižə' cobə che Diozən'.

¹⁰ Txenczən' nacle len Diozən' nezele ca güennə' bento' catə'ən gwzolento' le'e chonlilažə'əle Jesocristən'. Bencžəto' con can' chazlažə' Diozən'. Bento' par ničh ni to cui no gwna de que napəto' dolə'. ¹¹ Nezele can' gotə'əyoito' le'e gwzenagle che Diozən' na' can' əbtipto' lažə' to tole can' chon to beṇə' byo len xi'ine'. ¹² Bento' mendad de que gonšgacžle de'e güen can'

cheyalə' gon chio'o bagwlej Diozən' par nabi'e chio'o na' par gone' chio'o yelə' bala'aṅ.

¹³ Bito chbezato' cho'eto' yelə' choxcwlen che Diozən' can' bzenagle xtiže'enə' catə'an gwdixjue'ito'on le'e. Zache'iczele bito naquən xtižə' beṅačən' sino naquən dižə' de'en chon Diozən' par cho'eto'. Na' de'en gwyejle'ele xtižə' Dioz na'anə' chša'an xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen'. ¹⁴ Beṅə' bišə', le'e bagoc chele can' goc che beṅə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag cho'elaogüe'e Jesocristən' zan part Jodean', beṅə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' ca chio'o chonlilažə'əchone'. Na' le'egatezə ca' baboso'oči' boso'osaquə' beṅə' Izrael ca' beṅə' gwlaž čhega'aque' ca' chso'onlilažə' Jesocristən', na' can' boso'oči' boso'osaquə' beṅə' gwlaž chele ca' le'e. ¹⁵ Beṅə' Izrael ca'anə' gwso'ote' Xancho Jeso'osən' can' gwso'ote' beṅə' ca' gwso'elene' lega'aque' xtižə' Diozən' cana'. Na' leczə can' gwso'one' boso'olagzejə boso'olagzide' neto'. Na' xte ža neža por de'e cui chazlažə' Diozən' chso'one', na' leczə chso'one' contr yoguə'əlo beṅačən'. ¹⁶ Beṅə' Izrael ca' choso'ožone' əgwzejni'ito' beṅə' cui zjənaquə beṅə' Izrael bi de'en cheyalə' goncho par nič cui yeyejcho lao yi' gabilən'. Can' chso'one' de'e na'anə' do tyemp choso'ozanch xtolə'əga'aque'enə'. Bagwchoglaio Diozən' čhega'aque' de que zejlicane yesə'əzi'e castigon'.

Pabən' gone'ene' žjezlane'e beṅə' ca' nitə' Tesalonican'

¹⁷⁻¹⁸ Na' neto' beṅə' bišə', bachacchgüeito' čhedə' bitočanə' le'i ljuežjcho, pero chonto' xbab chele. Nada' Pab zan las go'onda' delaṅa'a le'e, na' bchoj catə' beyiljlažə'əto' naclə gonto' par nič yežagcho de'e yoblə. Pero catə' gone'eto' yidəto' par delaṅə'əto' le'e, Satanasən' de'en chnabia' de'e xio' ca' bito be'en latjə. ¹⁹ Zoto' lez sotezə sole gonlilažə'əle Xancho Jesocristən'. Na' leczə chebeito' can' chonlilažə'əlene' na'a. Na' catə'an yide' yeto, soto' mbalaz güe'eto' dižə' can' chonlen'. ²⁰ Le'e chonle ca si'ito' yelə' bala'aṅ na' le'e chonle ca zoto' mbalaz.

3

¹⁻² Na' cuich bchejeto' laogüe de'en cui chle'i ljuežjchon'. De'e na'anə' bselə'əto' beṅə' bišə'əcho Temtion' gan' zolenə' na' bega'aṅ netəzəto' Atenas nga. Temtion' naque' beṅə' güen xšin Diozən' na' chone' txen len neto' chyixjue'eto' dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in beṅə' che Cristən'. Bselə'əto'one' btipache' lažə'əle na' bedəyene' ca benlilažə'əchle Cristən'. ³ Bselə'əto'one' gan' zolenə' par nič ni tole cui gaquəžejlažə'əle bixčen' chyi' chzaquə'əle, čhedə' la' banezele Diozən' nsi'e xneze techo yelə' yašə' yelə' zi' yežlyo nga. ⁴ Catə'an gwzolento'

le'e antslə bzeneto' le'e de que yoso'oçhi' yoso'osaquə' beṇə' chio'o. Na' nezele de que bachac can' gwnato'onə'. ⁵ Na' laogüe cuich chçhejda' de'en cuichənə' le'i ljuēžjcho, bsela'a Temtion' gan' zolenə' par niç gwñezda' šə zdaczele chonlilažə'əle Cristən'. Go'onda' əñezda' šə bagwzoi gwxiye'enə' bχoayaguən le'e. La' šə babχoayaguən le'e, bendadto' xšin Dioz na'anə' entr le'e šə ca'.

⁶ Beyacxenlaza'əteto' catə' belə' Temtion' de'en bide' gan' zolenə'. Bedəyezejni'ine' neto' ca güennə' chonle chonlilažə'əle Cristən' na' chaquele che yoguə'əloł beṇə'. Na' leczə gwne' can' chi' yichjle neto' na' can' zelažə'əle yežagcho de'e yoblə leczə can' chene'e neto'. ⁷ Ca'aczən' beṇə' bišə', ne'e chžaglaoto' na' ne'e chyi' chzaquə'əto' pero babeyondiplažə'əto' gwñezeto' de que zotezə zole chonlilažə'əle Cristən'. ⁸ De'e li babeyacxenlaza'əto' na' zoto' mbalaz de'en zotezə zole chonlilažə'əle Xancho Cristən'. ⁹ Na' de'e na'anə' lechgualē chebeito' lao Diozən' can' chonle na' cho'echguito' yelə' choxcwlen che' can' chaclene' le'e. ¹⁰ Lechgualē chonto' orasyon do ža do yel chṇabeto'one' gone' ca le'i ljuēžjcho niç əgwzejni'icheto' le'e par niç šejəchle gonlilažə'əchlene' chedə' bitonə' gonlilažə'əlene' can' chene'e Diozən'.

¹¹ Chṇabeto' Xacho Diozən' na' len Xancho Jesocristən' əso'e latjə yedəzlanə'əto' le'e. ¹² Na' chṇabeto' Xancho gone' ca gaquəche che ljuēžjle tole yetole na' gone' ca gaquəchele che yoguə' beṇəç con catezən' chaqueto' che le'e. ¹³ Chṇabczəto'one' gone' ca gaquə la'ažda'olen' xi'ilažə' lao Xacho Diozən' sin cui bi dolə' gaple catə'an yidə Xancho Jeso'osən' de'e yoblə nche'e yoguə'əloł beṇə' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə'.

4

Pabən' bzejni'ine' can' chene'e Diozən' yesə'əzo yesə'əbeze'

¹ Na'a ža beṇə' bišə', baç bsd blo'ito' le'e gonle can' chene'e Diozən', na' baç zole chonle ca'. Na' de'en chonlilažə'əle Xancho Jesocristən' chatə'əyoito' le'e na' chonto' mendad əžja'acquəchle gonchle de'en chene'e Diozən'.

² Bañezczele de que de'en bento' mendad gonle naquən de'en na Xancho Jeso'osən'. ³ Diozən' chene'ene' sotezə socho gaccho beṇə' la'aždao' xi'ilažə'. Na' bito chene'ene' cuejyichjcho no'ol checho o be'en checho par solencho beṇə' yoblə, na' bito chene'ene' əgwža' xtocho. ⁴ Na' leczə chene'ene' əñeze totole naquən' cheyalə' çiljle xo'ollen' sin cui gaple dolə' na' sin cui no əna de que chonle de'e mal. ⁵ Bito gonlebele beṇə' ca cui chso'onlilažə' Diozən' na' çiljle xo'olle par gonle can' chze-lažə' la'ažda'omallen', sino çiljlene' par solenlene' can' chene'e

Diozən'. ⁶ Ni tole bito cheyalə' solenle no'ol che beṇə' yoblə chedə' la' contr be'en che' na' gonle šə gonle ca'. Babe'eto' dižə' antslə par bosniseto' le'e de que Xanchoŋ' chnežjue' castigw che beṇə' chso'on bitə'atezə de'e malən' zjənac ca'. ⁷ Diozən' gwleje' chio'o par gaccho beṇə' la'aždao' xi'ilažə', caguə par co'o xtocho o goncho bichlə de'e mal ca' zjənac ca'. ⁸ De'e na'anə notə'atezle šə nacle beṇə' godenag len de'e ca' chsed chlo'ito' le'e, che Dioz nan' cui chzenagle, caguə che netəzəto'. Le'enə' beṇe' chio'o Spirit che'enə' chedə' chene'ene' gaccho beṇə' la'aždao' xi'ilažə'.

⁹ Bito chyažjele gwzoja' le'e par ənezele de que cheyalə' gaque che ljuēžj chio'o chonlilažə'əcho Diozən'. Dioz na'anə' babsedene' le'e par ničh chaque che ljuēžjle tole yetole. ¹⁰ Na' can' bachaquele che yoguə' beṇə' bišə'əcho ca' nitə' doxen Masedonian'. Na' chatə'əyoito' le'e beṇə' bišə', legaquəche chega'aque'. ¹¹ To tole le'e yeyiljažə' naclən' gonle žin par ničh sole binlo len xbab de'en yo'o lo'o yičhja' ažda'olen' na' bito con ggüiale bi chso'on beṇə' yoblə. Na' gonle bitə'əzə žin yixə' o žin de'e de yo'o can' bento' mendad. ¹² Le'e gon ca' par ničh beṇə' ca' cui zjənaquə txen len chio'o bito yesə'əne' mal chele, na' leczə par ničh cui gaquə falt šə bi de'en chyažj chchinele.

Can' gaquə catə'an yidə Jesocristən' de'e yoblə

¹³ Le'egatezə ca' beṇə' bišə', chene'eto' ənezele can' gac che beṇə' guat ca', beṇə' ca' gwso'onlilažə' Diozən' lao gosə'anite'e yežlyon'. Chene'eto' ənezelen par ničh cui sole trist ca' tristən' chəsə'anitə' beṇə' yeziquə'əchlə catə' chat no chat chega'aque' la' cui nite'e lez žjəsyə'əzoe' len Diozən'. ¹⁴ Nezecho gwso'ot beṇə' Jeso'osən' na' bebane' ladjo beṇə' guat ca'. Le'egatezə ca' nezecho de que Diozən' gone' par ničh yidə Jeso'osən' de'e yoblə na' nche'e beṇə' ca' bagwsa'at con beṇə' gwso'onlilažə' le'.

¹⁵ Na' dižə' nga chzeneto' le'e naquən xtižə' Xancho Jeso'osən' de'en none' mendad gwzeneto'. Chio'o mbancho na'a chonlilažə'əchone', šə ne'e mbancho catə'an yide' de'e yoblə, bito nacho yobəch yežaglaochone' cle ca' beṇə' ca' bagwsa'at. ¹⁶ Na' ca' naquə Xancho Jeso'osən', cuine'en yetje' le'e yoban', na' əne' zižjo gone' mendad yesyə'əban beṇə' guat ca', na' to angl əblaonə' əne', na' yenecho cuež trompet che Diozən'. Nach beṇə' ca' bagwsa'at beṇə' ca' gwso'onlilažə' Cristən' lega'actequē' yesyə'əbane' ladjo beṇə' guat ca'. ¹⁷ Na' te na' chio'o chonlilažə'əchone' šə ne'e mbancho yežlyo nga, gon Diozən' par ničh txen len lega'aque' šepcho le'e yobanə' to lo'o bejw na' yežaglaoch Xancho Jeso'osən' le'e yobanə'. Nach žjəyecho len le' zejlicane. ¹⁸ De'e na'anə' ledogwtipəchlažə' ljuēžjcho tocho yetocho güe'echo dižə' can' gaquə.

5

¹ Beṇə' bišə', bito chyažjen gwzoja' le'e par gwzenda' le'e bi ža bi orən' yidə Xancho Jeso'osən' yeto. ² Nezele de que gwžin ža əgwnežjue' castigw che beṇə' ca' chso'on de'e malən'. Senyale' lega'aque' can' chon to beṇə' bguan beṇə' chda še'elə. ³ Na' šlac chəsə'əna beṇə' zan: "Mban' zocho, bitobi gaquə checho", catə' to de repentzə əžin ža əgwnežjue' castigw chega'aque'enə'. Can' chac che no'olə catə' to de'e repentzə chaque' bes che yelə' sannə', ca'atezəczən' gaquə che beṇə' ca' cui zjanitə' probnid catə'an əgwnežjo Xancho Jeso'osən' castigw chega'aque'enə'. Bito gaquə yoso'oxonje'. ⁴ Pero chio'o beṇə' bišə', chio'o cui nchol yichjla'ažda'ochon', de'e na'anə' bito ədolə'əcho senyal Xancho' chio'o catə'an əžin ža əgwnežjue' castigw che beṇə' ca' cui chso'onlilaže'ene', na' bito gac checho can' chac che beṇə' chzenyal bguanə' le' to de repentzə. ⁵ Bayo'o be'eni' che Diozən' lo'o yichjla'aždao' yoguə' chio'o, na' de'e na'anə' bito choncho de'e mal can' chso'on beṇə' ca' ne'e nchol yichjla'ažda'oga'aqueen'. ⁶ Cheyalə' gonyanə'əcho xbab naquən' chene'e Diozən' goncho na' nabia' cuincho par goncho can' chazlaže'enə' par nič bito bi gac checho catə' əgwnežjo Xancho Jeso'osən' castigw che beṇə' ca' cui chso'onlilaže'ene'. Beṇə' ca' cui chso'on cas che' gwxaquə'əlebəga'aque' ca beṇə' zjəntas. ⁷ De'en zjanchol yichjla'ažda'oga'aque'enə' gwxaquə'əlebəga'aque' ca beṇə' zjəntas na' ca beṇə' chəsə'əzože. ⁸ Pero chio'o bayo'o be'eni' che Diozən' lo'o la'ažda'ochon'. De'e na'anə' cheyalə' nabia' cuincho par goncho can' chazlaže'enə'. Cheyalə' gonlilažə'əcho Diozən' na' gaque che ljuēžjcho na' yebeicho de'en nezecho žjəyecho len Diozən'. Šə goncho yoguə' de'e ca' gaquəlenən chio'o par nič bitobi gac checho catə' gwnežjo Xancho Jeso'osən' castigw che beṇə' ca' cui chso'onlilaže'ene'. Gaquəlenən chio'o ca xa soldad de'en naquə de'e ya chaclenən le' par nič cui bi chac che' catə' chdiləlen beṇə' le'. ⁹ Caguə gwlej Diozən' chio'o par nič gone' castigw chechon'. Gwleje' chio'o par nič chonlilažə'əcho Xancho Jesocristən' na' cui yeyejcho lao yi' gabilən'. ¹⁰ Jesocrist na'anə' bnežjw cuine' por ni checho catə'an gwso'ot beṇə' le' par nič sotezə socho len le' lao mbancho na' lecəzə ca' catə' bagotcho. ¹¹ De'e na'anə' le'e gwtiplažə' ljuēžjle tole yetole na' le'e gaclen ljuēžjle par nič sotezə sole gonlilažə'əchle Jesocristən' con can' chonczle.

Pabən' bzejni'ine' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' can' cheyalə' so'one'

¹² Chata'əyoito' le'e beṇə' bišə', gapple respet beṇə' ca' chso'on xšin Xancho Jesocristən' entr le'e choso'ogüia choso'oye' le'e na' choso'ozejni'ine' le'e naquən' cheyalə' so cuezle.

¹³ Gaṗəchguaga'aclene' respet na' gaquəchgüeile čhega'aque' čhedə' la' xšin Xancho nan' chso'one'. Na' le'e len lega'aque' le'e so binlo tole yetole.

¹⁴ Le'egatezə ca' beṇə' bišə', le'e güe' consejw beṇə' cui chse'ene so'on žin, na' le'e gwtiplažə' beṇə' chsa'aquene' zdebə choso'ozenague' čhe Jesocristən', na' le'e gaclen beṇə' cuiṇə' se'ejni'išaogüe'ene' naquən' cheyalə' so'one'. Leso legapə yelə' chxenlažə' len yoguə'əlol beṇə'.

¹⁵ Šə bi de'e mal chso'on beṇə' len le'e legon byen cui yoži'ile de'e mal len lega'aque'. Zejli leyeyiljažə' naclən' gonle güen len ljuežjle tole yetole na' len notə'ətezəchlə beṇə'.

¹⁶ Do tyempte le'e yebei. ¹⁷ Lesotezə lesə legon orasyon. ¹⁸ Legüe' yelə' choxcwlen čhe Diozən' bitə'ətezə de'en chac čele, čhedə' can' chene'ene' gon chio'o chonlilažə'əcho Cristo Jeso'osən'.

¹⁹ Bitə gwžonle gon Spirit čhe Diozən' can' chene'en len le'e o len beṇə' yoblə. ²⁰ Le'e gon xbab de que to de'e zaque'e chso'on beṇə' chəsə'yixjui'e de'en bagož Diozən' lega'aque'. ²¹ Na' legonyanə' xbab čhe yoguə'əlol dižə' de'en chso'e par nič gonen čele yoguə' de'en naquə güen. ²² Na' bito gonle bitə'ətezə de'e naquə de'e mal.

²³ Diozən' chone' ca chzo chbezcho binlo len xbab de'en yo'o lo'o yičhja'ažda'ochon'. Na' chṇabda'ane' gone' par nič gacle beṇə' la'aždao' xi'ilažə'. Na' leczə gonšgue' par nič bito bi de'e mal gonle len yičhja'ažda'olen' na' nic len cuerp čhelen' par nič bito bi dolə' gaple catə'ən yidə Xancho Jesocristən' yeto. ²⁴ Diozən' ben' bagwleje' chio'o par naccho xi'ine' chone' complir can' ne'enə', na' de'e na'anə' gone' par nič güe'elažə'əle gonle can' chazlaže'enə', na' gone' par nič cui gaple dolə'.

Pabən' gwṇabe' gaqualen Diozən' beṇə' Tesalonica ca'

²⁵ Beṇə' bišə' le'e so le'e gon orasyon par neto'.

²⁶ Na' catə' chežagle leyolgüiž ljuežjle dižə' šao' par nič gacbia' de que chaque čhe ljuežjle.

²⁷ Can' na Xancho Jesocristən', chona' mendad gwlable cart nga par əse'ene yoguə'əlol beṇə' bišə'əcho ca' nitə' gan' zolenə'.

²⁸ Na' sotezə sošga Xancho Jesocristən' gaquəlenšgue' le'e. De'e na'azən' chzoja' ṇa'a. *Pab*

Cart Egwchope De'en Bzoj San Pabən' Par Beṇə' Tesalonica Ca'

Pabən' len beṇə' l̥juežje' ca' bos'o'ozoje' beṇə' ca' chso'elaogüe'e Jesocristən'

¹⁻² Nada' Pab chzoja' le'e chdopə chžagle cho'ela'ole Xacho Diozən' na' Xancho Jesocristən' lao' syoda Tesalonican'. Na' nada' lena' Silbanon' na' Temtion' chnabto' lao' Xacho Diozən' na' Xancho Jesocristən' əsa'aclenšgue' le'e na' so'onšgue' ca so cuezle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen'.

Catə'an yidə Cristən' de'e yoblə Diozən' əgwnežjue' castigw che beṇə' ca' chso'on de'e malən'

³ Beṇə' bišə', neto' cheyałə' sotezə soto' güe'eto' yelə' choxcwlen che Diozən' por le'e can' chonczo'to'. Naquən güen chonto' ca' la' zda chonlilažə'əchle Diozən' na' zdach chaquele che l̥juežje. ⁴ De'e na'anə' chebeito' cho'eto' xtižə'alen' len yeziquə'əchlə beṇə' ca' bagwlej Diozən' par chəsə'ədopə chəsə'əžague' chso'elaogüe'e Jesocristən' ga yoblə. Cho'eto' dižə' ca' güennə' chonle de'en chgo'o chchejlažə'əle len de'en choso'olagzejə choso'olagzidə beṇə' le'e na' can' zotezə zole chonlilažə'əle Diozən' la'anə'əczə de'e zan de'e chžaglaole. ⁵ Na' ca naquə zotezə zole chonlilažə'əle Diozən' nezecho de que zdacze' licha par choglaogüe'en nac gaquə che to to beṇəch. Na' le' cho'e latjə chy' chzaquə'əle par niç əne' de que zaque'ele par yeyejle yoban' gan' zoe' chnabi'e.

⁶ Na' naquəczən licha can' chon Diozən' chchi' chsaque'e beṇə' chosə'əchi' chosə'əsaquə' le'e. ⁷ Le'e na' len neto' chy' chzaquə'əcho na'a, pero Diozən' gone' ca cuezə yoguə'əte de'en chy' chzaquə'əchon' catə'an le'icho yetj Xancho Jesocristən' le'e yoban' len angl che' ca' beṇə' ca' zjənapə yelə' guac. Yide' nyechje' yi' bel. ⁸ Na' gwnežjue' castigw che beṇə' ca' cui zjənombia' Diozən', na' nic gwse'ejle'e che dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in chio'o che Xancho Jesocristən'. ⁹ Lega'aque' əsa'aque' castigw zejlicane. Cuat yesyə'əžine' lao' Diozən', nic əse'en yesə'əle'ine' yelə' guac xen che'enə' na' yelə' chey che'eni' che'enə'. ¹⁰ Yidə Jesocristən' de'e yoblə catə'an əžin žanə', par niç chio'o chonlilažə'əchone' na' bagwlej Diozən' chio'o par naccho lažə' ne'enə' yoguə'əcho güe'echone' yelə' bala'an na' yebanecho ca güennə' naque'. Txen len le'e güe'echone' yelə' bala'an na' yebanecho ca güennə' naque', chedə' lenle chejle'ele che dižə' de'en be'elento' le'e.

¹¹ De'e na'anə' chontezəto' orasyon par le'e. Chnabeto' Diozən' gaquəlene' le'e gonle ca əne' de que zaquə'əle par de'en gwleje' le'e nacle xi'ine'. Na' chnabto' gaquəlene' le'e len yelə' guac che'enə' par nich yeyož gonle yoguə' de'e güen de'en bagwchoglaole gonle na' len biquə'əchlə de'en chene'ele gonle laogüe de'en chonlilažə'əlene'. ¹² Chnabto' gonle ca si' Xancho Jesocristən' yelə' bala'an, na' le' gone' ca si'ile yelə' bala'an chedə' Xacho Diozən' na' Xancho Jesocristən' chsa'aclene' le'e.

2

Echoj ben' gonchgua de'e malən'

¹ Beṇə' bišə', de'e yoblə əchnia' le'e ca naquən' yidə Xancho Jesocristən' yeto par deyetobe' chio'o žjəyechocho txen len le'. ² Babzejni'ito' le'e can' gaquə, na' de'e yoblə chatə'əyoito' le'e legonyanə' xbab par nich cui cuejyichjle de'en babsed bablo'ito' le'e. Na' leczə bito gaquəžejlažə'əle šə no yidəclə dezejni'ine' le'e de que Spirit che Diozən' bagwnan de que babžin ža əgwnežjo Xancho Jeso'osən' castigw che beṇə' ca' cui chso'onlilaže'ene'. Na' nic gaquəžejlažə'əle šə bi rson yenele o šə la'aclə no cart fałs de'e chon choa'a ənia' de que babžin žan'. ³ Bito güe'ele latjə no xoayag le'e šə bi əne' o šə bi de'e gone'. La' catə'an ze'e yidə Xancho Jeso'osən' par əgwnežjue' castigon' beṇə' zan əsa'ase' contr Diozən' na' leczə cana' əchoj to beṇə' blao beṇə' gonchgüe' de'e mal contr Cristən'. Be'enan' əgwnežjo Xancho Jeso'osən' castigw che' zejlicane. ⁴ Gon cuine' xen na' gone' contr Diozən' na' contr bitə'ətezəchlə de'en chse'ejni'alažə' beṇə'. Na' cui'e lo'o yo'odao' əblao gan' chse'ejni'alažə' beṇə' Diozən' na' əne' de que naque' Dioz.

⁵ Cheyalə' əžjsa'alažə'əle de que catə'an gwzoa' len le'e bzejni'ida' le'e can' gaquə catə'an yidə Jesocristən' de'e yoblə na' can' gaquə catə'an ze'e yide'. ⁶ Na' nezzele de'en chžon əchoj ben' gonchgua de'e malən', pero catə'an babžin ža bžin or nan' əchoje'. ⁷ Bachac de'e malən' na'a de'en naquə contr Diozən' pero nengašə'an. Na' gwžin ža la'alaon catə' cuich zo de'en chžon gaquə de'e malən'. ⁸ Cana'achən' əchoj beṇə' blao ben' gonchgua de'e malən'. Pero Xancho Jeso'osən' yide' nse'e yelə' guac xen che'enə' na' yonitlaogüe'ene' la' catə' le'ine' Xancho' na' yenene' dižə' de'en güe' Xancho' nach gate'. ⁹ Na' ca naquən' əchoj ben' gonchgua de'e malən', Satanas de'en chnabia' de'e xio' ca' gonən par nich əchoje' na' gonən par nich gapəchgüe' yelə' guac na' par nich gone' miłagr na' bichlə de'e zaque'e yesyə'əbane beṇə' parzə əxoayague' lega'aque'. ¹⁰ Yoguə' claste de'e mal gone' əxoayague' beṇə' ca' banaquən əgwnežjo Xancho Jeso'osən' castigon' zejlicane. Na' ca naquə dižə' li de'en zaquə' par se'ejle'e par nich

cui žjəya'aque' lao yi' gabilən', bito yesyə'əbeine'en. De'e na'anə' əgwnežjue' lega'aque' castigw zejlicanən'. ¹¹ Na' de'e na'anə' Diozən' gone' par niç gaquə yichjla'ažda'oga'aque'enə' žčhol na' yoso'ozenagzeche' che dižə' güenlažə'anə'. ¹² Nach Xancho Jeso'osən' əgwnežjue' lega'aque' castigon' zejlicane čhedə' besyə'əbeichene' de'e malən' na' bito gwse'eje'e che dižə' li che Xancho'n'.

Diozən' chbeje' beṇə' par gone' ca cui žjəya'aque' lao yi' gabilən'

¹³ Beṇə' bišə', chaque Xancho Jesocristən' čhele. Na' ca naquə neto' ža, cheyalə' sotezə soto' güe'eto' yelə' choxcwlen che Diozən' de'en gwleje' le'e catə'an cuinə' xe yežlyon' par niç bene' ca cui yeyeje' lao yi' gabilən'. Na' catə'an gwzolaole cheje'ele che dižə' li che Diozən' nach bsele'e Spirit che'enə' chonən par niç nacle beṇə' la'aždao' xi'ilažə'. ¹⁴ Par cui yeyeje' lao yi' gabilən' gwlej Diozən' le'e. Na' de'en gwyeje'ele che dižə' güen dižə' cobə che Diozən' de'en be'elento' le'e, əžin ža catə'an cuin Diozən' gone' le'e yelə' bala'an ca de'en de che Xancho Jesocristən'.

¹⁵ De'e na'anə' beṇə' bišə', lesotezə lesə legonlilažə' Diozən'. Na' le'e talentezə de'en bzejni'ito' le'e, šə dižə' de'en be'elento' le'e o šə de'en babzojto'. ¹⁶⁻¹⁷ Xacho Diozən' chaquene' čhecho. Na' de'en nži'ilažə'e chio'o na'anə' bsele'e Xi'ine'enə'. Can' ben Diozən' par niç zocho mbalaz zejlicane na' par niç zocho lez gone' güen len chio'o. Na' chṇabda' cuin Xancho Jesocristən' txen len Xacho Diozən' yoso'otipšgue' lažə'əle na' əsa'aclenšgue' le'e par niç gonle porzə de'e güen na' güe'ele por dižə' güen.

3

Gwṇab Pabən' so'one' orasyon par le' len beṇə' ljuežje' ca'

¹ Na'a ža beṇə' bišə', gonšgale orasyon par neto' niç yob žjətičjue'ito' che Xancho Jesocristən' doxenlə na' par niç beṇə' yeziquə'əchlə yob so'one'en čhega'aque' catə' se'enene'en can' baben le'e. ² Bia'aczə nitə' beṇə' mal beṇə' cui so'onlilažə' Xancho Jesocristən' na' zjənaljəga'aque'ne'. De'e na'anə' leczə ṇabšgale par niç beṇə' ca' bito yesə'əžone' čixjue'eto' xtižə' Xancho Jesocristən'. ³ Xancho Jesocristən' zotezə zoe' chone' complir can' ne'enə na' lecen' gaquəlene' le'e par niç sotezə sole gonlilažə'əlene'. Na' leczə le'enə' əgwcuasə' gwcue'eje' le'e len de'e malən'. ⁴ Na' zoto' segor de que chaclencze' le'e par niç chonle can' babento' mendadən' na' zoto' lez gaquəlene' par niç nitə'əczle gonle ca'. ⁵ Na' chṇabda' Xancho Jesocristən' gone' ca gaquəchele che Diozən'. Na' leczə chṇabda'ane' gone' ca sotezə sole gonlilažə'əlene' can'

ben Jesocristən' gwzotezə gwzoe' benlilažə'əchgüe' X̄e' Diozən' lao yoguə'əlołte de'en gwdi' gwxaque'e yežlyo nga.

Pabən' bene' mendad so'one' žin par so'on cuinga'aque' mantener

⁶ Beṇə' bišə', chzeneto' le'e can' chon X̄ancho Jesocristən' mendad. Bito cheyalə' gonle txen len no beṇə' bišə'əchon' šə naque' beṇə' xagüed o šə bito chzenague' che de'en əbsed əblo'ito' le'e. ⁷ Neto' syempr bento' žin catə'an gwzoto' len le'e, na' de'e na'anə' nəczzele de que cheyalə' sole gonle žin. ⁸ Bito be'eto' latjə no gon neto' mantener, sino que bento' žin pesad teža na' lente do še'elə par nič ben cuinto' mantener na' nič ca' bito əbsoto' le'e gast. ⁹ Zaquə'əczəto' par gonle neto' mantener catə'an gwzoto' bento' xšin Diozən' gan' zolenə' pero ben cuinto' mantener nič blo'ito' le'e de que can' cheyalə' gonle. ¹⁰ Catə'an gwzoto' len le'e bento' mendad gwnato': "Šə no cui gone' žin, bito güe'ele latjə gaogüe'." ¹¹ Pero na' babeneto' dižə' de que balle bito bi žin chonle, con nitə'əle chgüiale bin' chso'on beṇə' yoblə. ¹² Na' šə nole chgüedle na' bito bi bi žin chonle, chonto' mendad na' chatə'əyoito' le'e gonle can' chene'e X̄ancho Jesocristən'. Legonšazə byen leyezolao legon žinṇə' par nič gon cuinle mantener, na' leso lecuezə binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen'.

¹³ Na' yoguə'əle beṇə' bišə', bito žjxaquə'əlažə'əle gonle de'e güen. ¹⁴ Chonto' mendad əgwzenagle che yoguə' de'en babzojto' le'e. Na' šə no gon godenag, le'e gwzoe' to šla'alə. Bitoch gonle txen len le' par nič gaquene' zto' che de'en chone'enə'. ¹⁵ Pero la'anə'əczə šə babzolene' to šla'alə, bito gue'ilene', sino əgwzejni'ilene' dižə' šao' chedə' la' naque' beṇə' bišə'əcho.

Pabən' gwnabene' Diozən' gaquəlene' beṇə' Tesalonica ca'

¹⁶ X̄ancho Jesocristən' chone' ca chzo chbezcho binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'ochon'. Na' le'enə' gonšgacze' par nič so cuezle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen' dote tyemp bitə'ətezə de'en chac. Sošgacze' len yoguə'əle.

¹⁷ Na' chzenda' le'e de que cuincza' nada' Pabən' chzoja' part dao' che cart nga əchguapa' le'e diox. Can' choncza' len yoguə' cart de'en əchseła'a par nič nacbia' de que nadan' chseła'an, la' banombi'aczele can' chzoja'. ¹⁸ X̄ancho Jesocristən' gaquəlenšgue' yoguə'əle. De'e na'azən' chzoja' na'a.

Pab

Cart Nech De'en Bzoj San Pabən' Par Temtion'

Pabən' chzoje' cart par Temtion'

¹ Nada' Pab naca' apostol che Jesocrisən'. Diozən' babebeje' chio'o xni'a de'e malən' na' zocho lez gon Cristo Jeso'osən' par niç žjəyecho len Diozən'. Lega'aque'enə' gwso'one' mendad par naca' apostol. ² Na' chzoja' le' Temtio dao'. Banona' le' ca xi'ina' laogüe de'en bsd blo'ida' le' par chonlilažo'o Xancho Cristo Jeso'osən'. Chona' orasyon chnaba' lao Xacho Diozən' na' lao Xancho Cristo Jeso'osən' əsa'aclenšgue' le', na' yesyə'əyašə' yesyə'əži'ilaže'e le', na' so'onšgue' ca so cuezo' binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'ogo'onə'.

Nitə' beṇə' choso'osed choso'olo'ine' dižə' güenlažə'

³ Catə'an gwza'a Efeson' par gwy'a'a Masedonian', goža' le' yega'ano' Efeson'. Bena' mendad yega'ano' par niç əgwzejni'ido' balə beṇə' nitə' na' de que cuich yoso'osed yoso'olo'ine' bitə'ətezə dižə' de'en cui zdan txen len xtižə' Diozən'. Na' che'enda' sotezo' gono' ca'. ⁴ Na' leczə bzejni'iga'aque' de que bitoch cue' yichjga'aque' che de'e xaxta'ocho ca'. Dia chega'aque' ca' zjənaque' beṇə' zan. Na' de'e zan cuent chso'e chega'aque'. Gaquəyožcho šə cue' yichjcho che de'e ca'. Na' bito chsa'aclenən chio'o par niç gonlilažə'əcho Diozən' can' chene'ene' goncho.

⁵ Cheyalə' əgwzejni'icho beṇə' par niç so'onlilaže'e Diozən' do yichj do lažə'əga'aque' na' so'e latjə yeya' yeyib Diozən' yichjla'ažda'oga'aque'enə'. Na' šə so'one' ca' nachən' sa'acbe'ine' lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə' de que bito bi de'e mal chso'one'. Egwzejni'icho lega'aque' so'one' ca' par niç əsa'aque' che Diozən' na' che ljuežjga'aque'. ⁶ Nitə' beṇə' bagosə'əque'e nez malən'. Bito chso'onlilaže'e Diozən' do yichj do lažə'əga'aque'. Bito chso'e latjə yeya' yeyibe' yichjla'ažda'oga'aque'enə' na' zjənezene' de que chso'one' de'e mal. De'e na'anə' chso'echgüe' dižə' de'e bito bi zaquə'an. ⁷ Chse'enene' yoso'osed yoso'olo'ine' beṇə' yoblə lei de'en bzoj de'e Moisezən' len bito chse'ejni'ine' bi dižə'an chso'e na' nic chse'ejni'ine' bi zeje de'e ca' chəsə'əne' zjənaquən de'e žialao xen goncho.

⁸ Na' nezecho de que lein' naquən güen con šə gwchinchon par əgwzejni'icho beṇə' de que bito cheyalə' so'one' de'e mal. ⁹ Cheyalə' nezecho de que beṇə' ca' bachso'on can' chene'e Diozən' bito chəsə'əyažjene' to lei de'e gwzejni'in lega'aque' de

que cheyalə' so'one' de'e güen. Diozən' bnežjue' lein' par beṇə' ca' cui chso'on can' nan na' par beṇə' godenag ca' na' par beṇə' ca' cui chso'elao' le', na' par beṇə' ca' chso'ontezə chso'one' de'e malən', na' par beṇə' ca' cui chso'on cas che Diozən', na' par beṇə' ca' chesə'ague'i de'en naquə de'e zaque'e lao Diozən', na' par beṇə' ca' chso'ot xaxna'aga'aque', na' par yeziquə'əchlə beṇə' güet beṇə'. ¹⁰ Na' leczə bnežjue' lein' par beṇə' ca' chesə'əgo'o xtoga'aque' na' par beṇə' ca' chesə'əbejyichje' no'ol čhega'aque' o be'en čhega'aque' par chəsə'əzolene' beṇə' yoblə, na' par beṇə' byo ca' chesyə'əzolentezə ljuežj beṇə' byoga'aque', na' par beṇə' chəsə'əče'e beṇə' yoblə la fuers na' chesə'ədi'ene' lao na' beṇə' yoblə, na' par beṇə' güenlažə', na' par beṇə' ca' chsa'ac testigw fałs contr ljuežjga'aque' lao jostis, na' par notə'ətezəchlə beṇə' chso'on contr dižə' güen de'en chsed chlo'icho che Diozən'. ¹¹ Lei na'anə' chonən txen len dižə' güen dižə' cobə che Diozən' ben' cho'ela'ocho. Na' le'enə' babene' lao na'a par chyixjui'a dižə' cobə che'enə' de'en naquə de'e güen juisy.

Pabən' be'e yelə' choxcwlen che Diozən'

¹² Cho'a yelə' choxcwlen che Xancho Jesocristən', čhedə' le'enə' chone' fuers balor chia' par chyixjui'a xtiže'enə'. Na' le'enə' gwleje' nada' par gona' xšine'enə' čhedə' gwnezene' de que zotezə zoa' chona' complir can' cheyalə' gona'. ¹³ Lechgualə bachaclene' nada', len antslə ze'e gombi'ane' bžia bnita'ane' na' gwzi'ičhiža'ane', na' bchi' bsaca'a beṇə' ca' chso'onlilaže'ene'. Beyašə' beži'ilaže'e nada' la'anə'əczə bena' ca' čhedə' cuiṇə' gonlilaža'ane' na' bito gocbe'ida' bin' chona'. ¹⁴ Na' Xancho Cristo Jeso'osən' blo'ine' nada' catequən' nži'ilaže'e nada' ca de'en chaclene' nada' par nič bachonlilaža'ane' na' bachacda' che yeziquə'əchlə beṇə' laogüe de'en ngoda'a txen len Cristo Jeso'osən'.

¹⁵ Dižə' quinga naquən de'e li na' zjəzaquə'ən par šejle'echo, de que "Jesucristən' bide' yežlyo nga par nič chebeje' beṇə' xni'a de'e malən'." Na' nada' chacda' goca' le'ezelaogüe beṇə' güen de'e mal. ¹⁶ Pero la'anə'əczə goca' le'ezelaogüe beṇə' güen de'e mal, Jesocristən' beži'ilaže'e nada' par nič blo'e catec yelə' chxenlažə' nape'. Na' de'en beži'ilaže'e nada' yoguə' beṇə' ze'e so'onlilaže'ene' na' ze'e yesə'əzi'e yelə' mban zejlicane sa'ache'ine' de que nape' yelə' chxenlažə' xen. ¹⁷ Ledoye'elaoch Rei čechon' na'a na' zejlicane, ben' cui te čei na' zoe' zejlicane. Cheyalə' güe'echone' yelə' bala'an. Le'enə' cui no chac le'i, na' naque' beṇə' sin'. Tozə le' zaque'e par güe'ela'ochone'. Na' can' naquəczən.

¹⁸ Xi'inda'ogua'a Temtio, de'e quinga chzoja' le' le'e cart nga, chona' mendad gono' xšin Diozən' do yichj do lažo'o

la'anə'əczə catə' naquən zdebə. Che'enda' žjəsa'alažo'o can' gwso'on beṇə' golə blao entr chio'o chonlilažə'əcho Cristən', bagwso'e dižə' bosozenene' chio'o de que bagwlej Diozən' le' par gono' xšine'enə'. Benšga xšin Diozən' can' gosə'əne'. ¹⁹ Na' leczə gwzo chech gonlilažo'o Cristən', na' gono' ca ənezdə' lo'o yichjla'aždaogo'o de que bitobi de'e mal chono'. Baḷə beṇə' bito besyə'ədiṇjene' xtolə'əga'aque'enə' la'anə'əczə gosə'ənezene' lo'o yichjla'aždaoga'aque'enə' de que bagwso'one' de'e malən', na' de'e na'anə' bitoch chso'onlilaže'e Diozən'. ²⁰ Can' bagwso'on Imeneo na' Ljandr. Chžona' so'on beṇə' ca' txen len chio'o chonlilažə'əcho Cristən' na' chṇabda' Diozən' güe'e latjə gon Sathanasən' con nac chene'en len lega'aque' par nič əsa'acbe'ine' de que bito cheyalə' yoso'ožia yoso'onite'e Diozən'.

2

Nac cheyalə' goncho orasyonṇə'

¹ Na' chnia' le' de yeto de'en naquə de'e žialao gon yoguə'əcho. Catə' ndopə nžagcho par cho'ela'ocho Diozən' cheyalə' goncho orasyon par yoguə'əloḷ beṇə', ṇabcho gaquəlen Diozən' lega'aque', na' güe'echo yelə' choxcwlen che Diozən' por lega'aque'. ² Leczə cheyalə' goncho orasyonṇə' par no rei na' par yoguə' beṇə' gwnabia' ca', par nič gaquə so cuzcho binlo, na' par nič bitobi əgwžon güe'ela'ocho Diozən'. Cheyalə' goncho de'en naquə güen laogüe'enə' na' lao beṇəchən'. ³ Naquən güen goncho orasyonṇə' ca', la' Diozən' ben' babebej chio'o xni'a de'e malən' cho'olaže'e goncho ca'. ⁴ Diozən' chene'ene' yebeje' yoguə' beṇə' xni'a de'e malən'. Leczə chene'ene' yesə'ənezene' na' se'ejle'e dižə' li che'enə'. ⁵ Tozə Diozən' zaque'e par güe'ela'ochone', na' tozə ben' zo fabor chio'o lao Diozən', le'enə' Jesocristən' ben' goljə beṇəch. ⁶ Jesocrist nan' bnežjw cuine' gwduxjue' xtolə' yoguə' beṇəch. Dezd gwlatte Diozən' bsi'e xneze ṇitə' beṇə' yesə'əyixjui'e che Jesocristən' na' catə'an bžin žan' bžie' bia'anə', gosə'əyixjui'e de que Jesocristən' bnežjw cuine' gwso'ote'ene' por ni checho. ⁷ Na' leczə de'e na'anə' gwlej Diozən' nada' par naca' apostol che' na' par əchyixjui'a dižə' li che'enə'. Bsele'e nada' chsed chlo'ida'an beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael par nič so'onlilaže'ene'. Cho'a dižə' li notono chxoayaga'əṇia' ca'.

⁸ Na' yeto de'e che'enda' gonle, yoguə' latjə gan' chdopə chžagle par cho'ela'ole Diozən', beṇə' byo ca' cheyalə' so'one' orasyonṇə' lao ndopə nžagle. Cheyalə' gaquə la'ažda'oga'aque'en xi'ilažə', na' notono yesə'əže'e na' notono sa'acyože' par nič Diozən' əgwzenague' chega'aque' catə' so'one' orasyonṇə'. ⁹ Na' leczə no'ol ca' cheyalə' yoso'opa'a cuinga'aque' ca' cui ṇite'e zban. Pero bito cheyalə' cue'

yichjga'aque' porzə par nite'e xoche, o par yesə'əguale'e bga o ret de or o de perlas. Na' bitotec yesə'əbe' yichjga'aque' gaquə yišə' yichjga'aque'en xoche o par yesə'əzi'e xaga'aque' de le'eyə'. ¹⁰ Cheyalə' nite'e so'one' de'e güen, can' chene'e Diozən' so'on notə'ətezəchlə no'olə bagwso'on lyebe de que əso'elaogüe'ene'. ¹¹ No'olə ca' cheyalə' yesə'əzəxjw yichjga'aque' yoso'ozenague' che beṇə' ca' choso'osed choso'olo'ine' xtižə' Diozən' na' bitobi dižə' əso'e lao coltən'. ¹² Bito cho'a latjə par niçh no'ol ca' yoso'osed yoso'olo'ine' xtižə' Diozən' lao coltən', con nitə'əteze' žizə. Na' bito yesə'anabi'e beṇə' byo. ¹³ Chnia' ca' la' Diozən' zgua'atec bene' Adannə' na' techlə bene' Ebən'. ¹⁴ Na' catə' gwxiye'en benən par niçh beṇə' nech ca' gwso'one' de'e malən' bito bxoayaguən Adannə', sino bxoayaguən no'ol che'enə' par niçh besə'əxope' gwso'one' de'e malən'. ¹⁵ De'e na'anə' no'ol ca' chəsə'əžaglaogüe' catə' chəsə'əzane'. Pero žjəsyə'anite'e len Diozən' zejlicane šə nitə'ətezə nite'e so'onlilaže'ene'. Leczə cheyalə' sa'acquene' che Diozən' na' əsa'ac la'ažda'oga'aque'enə' xi'ilažə' na' bito so'e latjə nabia' la'ažda'omalga'aque'enə' lega'aque'.

3

Nac cheyalə' so'on beṇə' ca' choso'ogüia choso'oye' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən'

¹ De'e li can' chesə'əne': "Notə'ətezə beṇə' šə chene'ene' əggüia əgwye' yeziquə'əchlə beṇə' chso'onlilažə' Jesocristən', chene'ene' gone' to žin de'en zaquə'əchgua." ² Catə' cuejle to beṇə' par əggüia əgwye' yeziquə'əchlə beṇə' chso'onlilalzə' Jesocristən', lecuej to beṇə' zotezə zoe' chone' ca notono gaquə əne' de que de'e malən' chone'. Lecuej beṇə' zo tozə no'ol chei, beṇə' cui choe' latjə nabia' la'ažda'omale'enə' le', beṇə' chnabia' cuine' par chone' can' chazlažə' Diozən', beṇə' chon ca beṇə' yoblə chsa'ape'ene' respet, beṇə' chebei chgüialaogüe' beṇə' liže'enə', na' beṇə' neze nac əgwsed əgwlo'ine' xtižə' Diozən' binlo. ³ Bito cuejle beṇə' güe'e zo, o beṇə' naquə beṇə' gotil, o beṇə' chzelažə' gone' gan mechən', o beṇə' chon znia par niçh yoso'ozenag beṇə' che', sino cuejle beṇə' naquə gaxjwlažə'. ⁴ Lecuej beṇə' chnabia' xi'ine' ca' binlo len notə'ətezəchlə beṇə' nitə' liže'enə'. Lecuej beṇə' chon byen yoso'ozenag xi'ine' ca' che' na' beṇə' chon ca chsa'apbo' le' respet bitə'ətezə de'en chone'. ⁵ La' šə to beṇə' bito chac nabie' family che'enə' binlo, bito nezene' nac gone' par əggüia əgwye' beṇə' ca' bagwlej Diozən' par chesə'ədopə chesə'əžague' chso'elaogüe'e Jesocristən'. ⁶ Bito cuejle to beṇə' ze'e gwzolao chonlilaže'e Diozən', la' šə cuejle to beṇə' cobə gonlja cuine' xen can' ben de'e gwxiye'enə' na' si'e castigw ca castigon' si' lennə'. ⁷ Cuejle

beṇə' chon par niḥ beṇə' ca' cui zjənaque' txen len chio'o yesə'əneze' de que chone' de'e güen, la' šə cui zotezə zoe' chone' de'e güen, gwžinlja ža catə' yoso'ožia yoso'onitə' beṇə' le' na' əxope' lao na' de'e gwxiye'enə'.

Nac cheyalə' sa'ac beṇə' ca' əsa'aque' comisyon che chio'o chonlilažə'əcho Jesocristən'

⁸ Na' catə' cuejle beṇə' ca' əsa'ac comisyon che le'e chonlilažə'əle Jesocristən' gan' zolen', lecuej beṇə' zjəzaquə' par gapəga'achone' respet, na' beṇə' bito zjənaquə beṇə' goxoayag, beṇə' cui zjənaquə beṇə' gü'e zo, beṇə' cui chesə'əzelažə' so'one' gan mechən' len xšin Diozən'. ⁹ Lecuej beṇə' nitə'ətezə nite'e chse'ejle'e che de'en babzejni'i Diozən' chio'o che Jesocristən' de'en cui no gwneze antslə, beṇə' chso'on ca chesə'əneze' lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə' de que chso'one' can' chazlažə' Diozən'. ¹⁰ Cheyalə' ggüiale can' chso'on beṇə' ca' chaquele cuejle par əsa'aque' comisyon chele šə chso'one' can' bagwnia' cheyalə' so'one', na' šə yesə'əchoje' binlo sin cui bi bi falt čhega'aque' əžel, nachən' cuejle lega'aque' par əsa'aque' comisyonnə'. ¹¹ Leczə ca' no'ol ca' chso'on xšin Diozən' cheyalə' əsa'aque' beṇə' zjəzaque'e par gapəga'acchone' respet, cheyalə' əsa'aque' beṇə' cui choso'ožia choso'onite'e beṇə' yoblə, cheyalə' əsa'aque' beṇə' cui chso'e latjə ṇabia' la'ažda'omalga'aque'en lega'aque', na' cheyalə' əsa'aque' beṇə' nitə'ətezə nite'e chso'one' complir con can' chene'e Diozən'. ¹² Na' catə' cuejle beṇə' ca' əsa'ac comisyon che le'e chonlilažə'əle Jesocristən' gan' zole, lecuej beṇə' zjəzo tgüejzə no'ol čhei na' lecuej beṇə' chesə'ənabia' xi'inga'aque' na' notə'ətezəchlə beṇə' nitə' ližga'aque' can' chazlažə' Diozən'. ¹³ Beṇə' ca' zjənchoj par zjənaque' comisyonnə' šə so'one' binlo yesə'əzi'e yelə' bala'an xen, na' leczə so'onlilažə'əchgüe' Jesocristən' na' bito yesə'əžebe' laogüe'enə'.

Notono gwneze antslə de'en babzejni'i Diozən' chio'o

¹⁴⁻¹⁵ Zoa' lez yob yida' delaṇa'a le', pero bzoja' de'e ca' čhedə' bito nezda' batən' gaquə yida' na' che'enda' ənezdo' nac cheyalə' gon chio'o naccho family che Diozən'. Dioz ben' zo zejlicane bagwleje' chio'o par chdopə čžagcho cho'ela'ocho Jesocristən' na' de'e na'anə' naccho family che'. Na' Diozən' babzejni'ine' chio'o dižə' li che'enə' par chzejni'ichon beṇə'. ¹⁶ Notono gwneze antslə de'en babzejni'i Diozən' chio'o ṇa'a, na' chejle'echon na' naquən de'e žialao xen.

Jesocristən' bide' golje' beṇəch,

na' Spirit che Diozən' blo'en de que naque' doalje xi'in Dioz.

Angl ca' besyə'əbeine' besə'əle'ine' le'.

Na' bžin ža beyepe' yoban' bezi'e yelə' gwnabia' che'enə' na' yelə' bala'an che'enə'.

Na' beṇə' ca' chso'e xtiže'enə' bagosə'əyixjui'en yoguə' ṇasyon, na' zan beṇə' ža' doxen yežlyo nga bachso'onlilaže'ene'.

4

Ežin ža yesə'əbejyichj beṇə' dižə' li che Diozən'

¹ Clar bagwna Spirit che Diozən' de que əžin ža balə beṇə' yesə'əbejyichje' dižə' li che Diozən'. Yesə'əbejyichje'en ca de'en yoso'ozenague' che beṇə' ca' yoso'osed yoso'olo'i dižə' güenlažə', na' yoso'ozenague' che beṇə' ca' yoso'osed yoso'olo'i dižə' de'en za'ac che de'e xio' ca'. ² Beṇə' goxoayag ca' beṇə' ca' yoso'osed yoso'olo'i dižə' güenlažə' na' bitoch bibi əsa'aquene' lo'o yičhja'ažda'oga'aque'enə' catə'an yesə'əxoayague' o catə'an so'one' bichlə de'e mal. ³ Yoso'ožone' no yoso'ošagna', na' yesə'əne' de que bito gaquə gaocho balə yelə' guao la'anə'aczə Diozən' bene' par ničh zjəden. Na' bene' yoguə' yelə' guao ca' par ničh chio'o chonlilažə'əchone' na' nombi'acho de'en naquə de'e li gaoga'acchon na' güe'echone' yelə' choxcwlen. ⁴ Na' de'en bene' yoguə' de'e ca' nezecho zjənaquən güen na' bito zjənaquən par gue'iga'aquechon, con güe'echo Diozən' yelə' choxcwlen par de'e ca' chone' chio'o. ⁵ Zjənaquən güen par gaoga'acchon chedə' cho'echo Xtiže'enə' catə' choncho orasyon cho'echo yelə' choxcwlen che' par lega'aquən.

Nac cheyalə' so'on beṇə' ca' yoso'osed yoso'olo'ine' xtižə' Jesocristən'

⁶ Na' Temtio, par ničh yebeichgüei Jesocristən' can' chono' xšine'enə' cheyalə' əgwzejni'ido' beṇə' bišə'əcho beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' de'e ca' bagwnia' le'. Šə gono' ca' gaquəlenən le' par sotezə so' gonlilažə'əcho' Jesocristən' na' talencho' dižə' li che Diozən' de'en bachdaleno' ṇa'a. ⁷ Bito gone chio' dižə' güenlažə' de'en chsa'aljlažə' beṇə' ca' cui chso'elao' Diozən'. Chso'e dižə' ca dižə'an chsoe' balə no'olə gol ca' len bidao' ca' de'e cui zaquə' šejle'echo chei. Pero na' le' bsed par ničh šejəch goncho' can' chene'e Diozən'. ⁸ Nezecho de que catə' choncho jersisy chaclenən cuerp chechon', na' catə' choncho can' chene'e Diozən' caguə cuerp checho na'azən' chaclenən, sino chaclenczən chio'o par zocho mbalaz ṇa'a lao mbancho na' ca'aczə catə' žjəyechocho len Diozən'. ⁹ Naquən de'e li na' zaquə'an par šejle'echo chei. ¹⁰ Na' Diozən' chone' par ničh de yoguə' de'e chyažje yoguə' beṇə' par ničh zjəmbane', na' chone' yelə' mban zejlicane che chio'o chonlilažə'əchone'. Na' de'en

zocho lez žjəyecho len Dioz ben' zo zejlicane, chonchguacho xšine'enə' na' chgo'o chčhejlažə'əcho catə' chəsə'əzi'ičižə' beṇə' chio'o.

¹¹ Bsed blo'i beṇə' de'e quinga babzejni'ida' le' na' gono' mendad so'one' can' bagwnia'. ¹² La'āṇə'əczə ṇe'e naco' beṇə' xcuidə' bito go'o latjə yesə'əzo beṇə' le' ca'alə cui yoso'ozenague' chio'. Len bitə'ətezə əṇao' na' len yoguə' de'en chono' blo'i beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' nac cheyalə' so'one', na' naquən' cheyalə' sa'aque' che Diozən' na' che ljuežjga'aque' na' nac cheyalə' nitə'ətezə nite'e so'onlilaže'e Jesocristən', na' nac cheyalə' so'one' par nič la'ažda'oga'aque'enə' əsa'aquən xi'ilažə'. ¹³ Mientr yida' gan' zo'onə' gwlec yičjo' blab Xtižə' Diozən' de'en nyojən len beṇə' ca' chesə'ədopə chesə'əžag chso'elaogü'e Jesocristən' na' gwdixjue'i dižə' güen dižə' cobə che'enə', na' bzejni'i beṇə' bi zeje xtižə' Diozən'. ¹⁴ Ben yoguə'əloł de'en gwlej Diozən' le' par gono' catə'ən boso'oṅoa na' beṇə' golə beṇə' blao ca' yičjo'on na' boso'ozenene' le' de que Diozən' gwleje' le' par gono' xšine'enə'.

¹⁵ Gwlec yičjo' ben yoguə' can' gwnia' par nič yoguə' beṇə' yesə'əle'ine' can' zdach chono' can' chene'e Diozən'. ¹⁶ Gwdapə cuidad ben con can' chazlažə' Diozən', na' bsed blo'i beṇə' so'one' ca'. Šə gono' ca' gaquəlenən beṇə' ca' choso'ozenag xtižo'onə' par yesyə'əchoje' xni'a de'e malən' na' lecə gaquəlenən le'.

5

Can' cheyalə' goncho len beṇə' ca' chso'onlilažə' Cristən'

¹ Šə bi de'en chon to beṇə' golə, bito tilo'one' sino gwṇeyoine' can' cheyalə' gone', ben can' chono' len xao'. Na' šə bi de'en chon to beṇə' xcuidə' bzejni'ine' ca bišo'o. ² Na' šə bi de'en chon to no'olə golə, bzejni'ine' can' chono' len xna'o, na' šə bi de'en chon to no'olə xcuidə' bzejni'ine' ca to zano' par nič notono gaquə əṇe' de que de'e malən' chono'.

³ Cheyalə' goncho mantener no'ol ca' bagwsa'at be'en čhega'aque', šə zjənaque' doalje gozebə. ⁴ Pero šə nitə' xi'inga'aque' o xesoaga'aque' bzejni'i beṇə' ca' de que cheyalə' so'one' lega'aque' mantener čhedə' beṇə' gol ca' babosyo'osgole' lega'aque'. Chazlažə' Diozən' goncho mantener beṇə' golə lao family che čecho. ⁵ No'ol ca' zjənaquə doalje gozebə, beṇə' ca' notono family čhega'aque' nitə', nite'e lez gaquəlen Diozən' lega'aque' na' chso'ontezə chso'one' orasyon teža na' še'elə. De'e na'anə' zjəzaque'e par goncho lega'aque' mantener.

⁶ No'olə gozeb ca' chso'on xbab so'one' con can' chse'enene' zjənaquəga'aque' ca beṇə' guat len yichjla'ažda'oga'aque'enə' de'en cui choso'ozenague' che Diozən'. ⁷ Yoguə' de'e ca' bagwni'anə' gono' mendad so'on beṇə' ca' chso'onlilažə' Cristən' par niç notono gaquə əṇe' de que chio'o chonlilažə'əcho Cristən' bito choncho can' cheyalə' goncho. ⁸ Šə nocho cui gaquəlencho no parient checho len de'en chəsə'əyažjene', bito choncho can' cheyalə' gon chio'o chonlilažə'əcho Cristən' na' napəchcho dolə' cle ca beṇə' ca' cui zjənombia' Cristən'. Na' peorəch šə cui choncho mantener no'ol checho, xi'incho, na' xaxna'əcho.

⁹ Quinga nezele noe' no'olə gozeb ca' cuejle par niç le'e chdopə chžagle cho'ela'ole Cristən' gonle lega'aque' mantener. Šə banite'e gyon iz o mazlə, na' šə gwnitə' tgüejzə be'en chega'aque', ¹⁰ na' šə beṇə' zan chəsə'əne' bagwso'onchgüe' de'e güen ca de'en bosə'əsgole' no bidao' o chəsə'əgüialaogüe' beṇə' zitə' ližga'aque'enə', o chsa'aclenchgüe' yeziquə'əchlə beṇə' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə', o chsa'aclene' beṇə' chəsə'əyi' chəsə'əzaque'e, o šə bagwso'onchgüe' bitə'ətezəchlə de'e güen nachən' zjəzaque'e par cuejga'aclene'.

¹¹ Pero bito cuejle no'olə gozeb ca' zjənaquə beṇə' xcuidə' la' gwžinlja ža se'enene' yesə'əbejyichje' xšin Cristən' na' se'enene' yesyə'əšagne'e de'e yoblə. ¹² Na' šə yesə'əbejyichje' xšin Cristən' əsa'ape' dolə' de'en cuich so'one' can' gwso'one' lyebe. ¹³ Na' no'olə gozebə xcuidə' ca' bito gonga'aclene' mantener. De'en yesə'əlažə'e liž beṇə', so'olaogüe' cui so'one' žin na' əsa'aque' beṇə' güilj gwxxan dižə' na' yesə'əgüiazeche' bin' chso'on beṇə' yoblə, na' so'e dižə' che de'en cui cheyalə' so'e dižə' chei. ¹⁴ Chacda' güen šə no'olə gozebə xcuidə' ca' yesyə'əšagne'e de'e yoblə na' yesə'əzane' na' yosyo'osgol xi'inğa'aque', na' yosə'əgüia yoso'oye' xmendadga'aque' de'e de ližga'aque', par niç notono beṇə' contr checho gaquə əṇe' de que de'e malən' choncho. ¹⁵ Balə no'olə gozebə xcuidə' ca' bagosə'əbejyichje' Cristən' par zjəsə'ənaogüe' Satanasən' de'en chnabia' de'e xio' ca'.

¹⁶ Notə'ətezə beṇə' chso'onlilažə' Cristən' šə lao family chega'aque'enə' nitə' no'ol ca' bagwsa'at ben' chega'aque', cheyalə' so'one' lega'aque' mantener par niç beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Jesocristən' bito so'one' lega'aque' mantener, sino so'one' mantener no'ol ca' zjənaquə doalje gozebə.

¹⁷ Beṇə' ca' bagwlejle par zjənaque' beṇə' golə beṇə' blao lao le'e chonlilažə'əle Cristən' šə chso'one' binlo de'en ngo'o lao na'aga'aque' so'one', zjəzaque'e par gapple lega'aque' respet

na' par chixjwle che gast chega'aque'enə', na' mazəchlə šə noe' chesə'əyixjui'e xtižə' Diozən' na' choso'osed choso'olo'ine' bi zejennə'. ¹⁸ Zjəzaque'e par gonle ca' la' nyojən le'e Xtižə' Diozən' nan: "Bito əgwseyjwle cho'a go'on ca' par ničh cui gaquə sa'ob žlac choso'olej choso'ošəjəb trigon' par chchoj xeinə'." Na' leczə nyojən nan: "To beṇə' güen žin cheyalə' si'e laxjue'."

¹⁹ Bito gono' cas šə no gao xyan' contr to beṇə' golə beṇə' blao lao le'e chonlilažə'əle Cristən' šə cui zo yeto o yečhopə testigw beṇə' əso'e dižə' de que de'e malən' chon be'enə'. ²⁰ Pero šə de'e li chone' de'e malən', cheyalə' tilo'one' lao yoguə' beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Jesocristən' par ničh yeziquə'əchlə beṇə' ca' chso'elao' Jesocristən' yesə'əžəbe' so'one' de'e malən'. ²¹ Diozən' na' Xancho Jesocristən' na' angl beṇə' ca' zjənchoj par chso'one' mendad che Diozən' zjənaque' testigw čhia' de'en chona' mendad gono' can' bagwnia' le' le'e cart nga. Tozəczə can' gono' len notə'ətezə beṇə', ni toe' cui gono' xench. ²² Bito yob cuejo' notə'ətezə beṇə' par gaque' beṇə' golə beṇə' blao lao le'e chonlilažə'əle Cristən', la' šə əxope' gone' de'e mal lenczo' le' gapo' dolə' šə ca'. Ben par ničh gactezə gaquə yičhja'ažda'ogo'onə' xi'ilažə'.

²³ De'en chacšendo' telizə, bitoch ye'ejə' slezə nis, sino güe'ej latə' bino par ničh gaquəlenən li'onə'.

²⁴ Nachiaxəjə de'e mal de'en chso'on baļə beṇə' antslə ze'e əžin ža əsa'aque' castigw che xtolə'əga'aque'enə'. Pero na' yebale' bito yob gacbe'icho šə chso'one' de'e mal. ²⁵ Na' leczə can' naquən len beṇə' chso'on de'e güennə'. Bale' nachiaxəjə de'e güennə' chso'one', na' yebale' bito nachia' pero gwžin ža la'alaon.

6

¹ Yoguə' mos beṇə' ca' chso'onlilažə' Cristən' cheyalə' əsa'ape' xanga'aque'enə' respet, par ničh xanga'aque' ca' bito yesə'əne' contr Diozən' ben' cho'ela'ocho na' contr de'en chsed chlo'icho. ² Na' šə xanga'aque' ca' leczə chso'onlilažə'e Cristən', mos ca' bito cheyalə' so'one' xbab cui yoso'ozenague' chega'aque' por ni che de'en zjənaque' txen chso'onlilažə'e Cristən'. Mazəchlə cheyalə' so'one' žinnə' do yičh do lažə'əga'aque' čhedə' xanga'aque' beṇə' ca' chso'one' žin čhei chso'onlilažə'e Cristən' na' Diozən' chaquene' chega'aque'. Gwdixjue'e de'e ca' babzejni'ida' le' na' bsed blo'in.

Cheyalə' socho content len de'e de checho laogüe de'en chonlilažə'əcho Jesocristən'

³ Nitə' beṇə' choso'osed choso'olo'ine' dižə' de'en cui zdan lebe len de'en bagwnia' le' na' len dižə' güen che Xancho Jesocristən' na' len bitə'ətezəchlə de'en chzejni'icho beṇə' par

chso'elaogüe'e Diozän'. ⁴ Beṇə' ca' choso'osed choso'olo'ine' clelə chso'on cuinga'aque' xen chsa'aque'ne' zjəṇezene' len la' bitobi chse'ejni'ine'. Beṇə' ca' chso'on ca' con zjəchi' yichjga'aque' chesə'ədilə chesə'əšašlene' beṇə' yoblə, na' chso'e dižə' che no pont dao' de'en choso'osed choso'olo'ine' de'en cui naquə de'e žialao. De'en chesə'ədilə chesə'əšaše' che bizə de'en nac ca' chonən par niḥ chsa'acxi'i ljuežjga'aque', na' chsa'acyože' beṇə', na' choso'ožia choso'onite'e beṇə', na' chso'one' xbab mal che beṇə', ⁵ na' chesə'əža'a ljuežjga'aque' toe' yetoe'. Beṇə' ca' chso'on ca' choso'ozenague' che la'ažda'omalga'aque'enə' na' bito zjəṇombi'e de'en naquə de'e li. Malən' chso'one' choso'osed choso'olo'ine' che Diozän' parzə niḥ so'one' gan. Bito gono' txen len beṇə' ca' chso'on ca'. ⁶ De'e liczə de'e xen de'e zedegua'an par chio'o šə cho'ela'ocho Diozän' na' šə zocho mbalaz len de'e dao' de' checho. ⁷ Can' na dicho nga: "Ga'alchon' catəən bla'acho yežlyo nga na' ga'alchon' yeza'acho." ⁸ Cheyalə' socho mbalaz šə de de'en che'ej de'en chaocho, na' šə de xala'ancho, na' gan' chtascho. ⁹ Beṇə' ca' zjəchi' yichjga'aque' gatə' de'e zan šinlazga'aque', de'e zan bien chega'aque' o mech xen chega'aque' choso'ozenague' che de'e malən'. Can' chac chesə'əxope' lao na' gwxiye'en. Choso'ozenague' che la'ažda'omalga'aque'enə' par chso'one' de'e zan de'e cui zjəzaquə' na' de'en chso'on mal len lega'aque'. Beṇə' ca' chso'on ca' yesə'əbiayi'e na' əsa'aque' castigw zejlicane. ¹⁰ La'ažda'omalchon' gwzenaguən che bitə'ətezə de'e mal šə chebeichgüeicho mechən'. Balə beṇə' de'en chesyə'əbeichgüeine' mechən' bagosə'əbejyichje' dižə' li che Diozän' na' de'e zan de'en chesə'əžaglaogüe' yelə' güen de'e mal chega'aque'enə'.

Cheyalə' cuec yichjcho goncho xšin Diozän' do yichj do lažə'əcho

¹¹ Pero na' le' naco' beṇə' güen xšin Diozän', bito yebeido' de'e ca' zjənac ca', sino güe'elažo'o gono' de'en naquə güen lao Diozän', na' šejəch goncho' can' chene'ene'enə' na' gonlilažə'əcho'one', na' gaquəchdo' che' na' che beṇəchən', na' sotezə so' gonlilažo'o Diozän' catə' de de'e saquə'əzi'o, na' gaquəcho' beṇə' gaḅjwlažə'. ¹² Ca to deportist chone' do yichj do laže'e yoguə de'en cheyalə' gone' par niḥ si'e premio, le'egatezə ca' le' gwlec yichjo' ben xšin Diozän' do yichj do lažo'o laogüe de'en chonlilažo'one'. Gwlec yichjo' de'en žjəyezo' len Diozän' zejlicane chedə' Diozän' gwleje' le' par žjəyezo' len le', na' bi'o dižə' li lao beṇə' zan de que chonlilažo'one'. ¹³ Ca'aczən' be' Jesocristən' dižə' li lao Ponsio Pilatən' de que chonlilaže'e Diozän'. Na' ṇa'a lao Jesocristən' na' lao Diozän' ben' chnežjo

yelə' mban che beŋačən', na' bia chsa'aš, na' biquə'əchlə de'e zjəmban, ¹⁴ chona' mendad gono' yoguə' de'en ŋezdo' chene'e Diozən' gono'. Benən xte ca yidə Xancho Jesocrisən' de'e yoblə par nič notono gaquə əna de que cui chono' can' chene'e Diozən'. ¹⁵ Yidə Jesocrisən' de'e yoblə catə' əžin ža əžin or əgwžia Diozən' bia' yide'. Tozə Diozən' chnabi'e doxenlə, na' le'enə' cho'ela'ocho. Le'enə' naque' Rei ben' chnabia' yoguə' rei ca' yelə', na' naque' Xancho ben' chnabia' yoguə' beŋə' gwnabia' ca' yelə'. ¹⁶ Tozə le' chone' chio'o yelə' mban zejlicane na' tant yo'o yelə' chey che'eni' che'enə' gan' zo'enə' xte notono nochlə gaquə bigue'e gan' zo'enə'. Notono beŋə' lao yežlyo nga ŋe'e le'ine' le' na' notono no gaquə le'ine' le'. Cheyalə' güe'ela'ochone' la' le'enə' chnabi'e zejlicane. Na' can' gonšgaczcho.

¹⁷ Na' ca naquə beŋə' ca zjənaque' beŋə' gwni'a yežlyo nga, ben mendad bito əsa'aque' beŋə' ya'alazə', na' bito so'one' xbab ŋite'e mbalaz por ni che yelə' gwni'a chega'aque'enə' čhedə' ca naquə yelə' gwni'anə' de'e te čhein'. Cheyalə' ŋite'e lez gon Diozən' ca ŋite'e mbalaz, la' le'enə' chone' chio'o yoguə' de'en naquə de'e güen par nič yebeichon. ¹⁸ Beŋə' gwni'a ca' cheyalə' cue' yičjga'aque' par so'one' porzə de'e güen, so'one' de'en chebei Diozən', yesə'əchine' xmechga'aque'enə' par əsa'aclene' beŋə', na' bito əsa'aque' beŋə' rgün. ¹⁹ Šə bach chso'one' ca', bachso'one' can' chene'e Diozən' gon chio'o de yelə' mban zejlicane čecho na' gaquəlenən lega'aque' tyemp de'en zeza'.

Yeto de'en gože' Temtion'

²⁰ Temtio dao' gwlecchgua yičjo' yoguə' de'en babzejni'i Diozən' le'. Bitobi cas gono' che bitə'ətezə de'en yesə'əna beŋə' ca' chso'onlazə' chəsə'əne' de que xtižə'əga'aque'enə' naquən de'e sin', čhedə' bitobi zaquə'ən lao Diozən'. ²¹ Beŋə' ca' chesə'əna ca' bagosə'əbejyichje' dižə' li che Diozən' na' bitoch chso'onlilaže'ene'.

Na'a ža gaquəlenšga Diozən' le'. De'e na'azən' chzoja'. *Pab*

Cart Egwchope De'en Bzoj San Pabən' Par Temtion'

Pabən' chzoje' Temtion'

¹ Nada' Pab naca' apostol che Jesocristən' con can' gw-nalažə' Diozən'. Gwleje' nada' par naca' apostol par nič chyixjui'a can' bene' lyebe de que gatə' yelə' mban zejlicane che notə'ətezə beṇə' gonlilažə' Jesocristən'. ² Na' chzoja' le' Temtio dao', len' banona' ca xi'ina'. Chona' orasyon chnaba' lao Xacho Diozən' na' lao Xancho Jesocristən' əsa'aclenšgue' le' na' yesyə'əyašə' yesyə'əži'ilaže'e le' na' so'onšgue' ca so cuezo' binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'ogo'onə'.

Cheyalə' güe'echo dižə' che Jesocristən'

³ Do yichj do laža'a cho'elaogua'a Diozən' can' gwso'on de'e xaxtaogua'a ca', na' nezda' lo'o yichjla'ažda'ogua'an de que chona' can' chazlažə' Diozən'. Na' yoguə' laste cata' chona' orasyonnə' cho'a yelə' choxcwlen che' par le'. ⁴ Chjza'alaža'a can' gwchežo' catə' beza'a gan' zo', teža na' še'elə chzelažə'əchgua' le'i ljuežjcho par nič yebeichgüeida' lo'o yichjla'aždaogua'an. ⁵ Na' chona' xbab can' chonlilažo'o Diozən' do yichj do lažo'o can' chso'on xna'agolo' Loida na' xna'o Eunise bedote, na' zoa' segor de que chonlilažo'one' can' chso'on lega'aque'.

⁶ De'e na'anə' chneyoida' le', ben xte ga zelao saquə'ədo' par gono' ca de'en ben Diozən' lao na'o gono' catə'an bxoə na'ato'onə' yichjo'onə' par blo'eto' de que Diozən' gwleje' le' par gono' xšine'enə'. ⁷ Diozən' babene' chio'o Spirit che'enə' zon lo'o yichjla'ažda'ochon'. De'e na'anə' bito cheyalə' žebcho. Na' de'en zo Spirit che'enə' len chio'o, nezecho chaclen Diozən' chio'o len yelə' guac che'enə' na' chatezə chaquecho che ljuežjcho na' chnabia' cuincho par choncho can' chazlažə' Diozən'. ⁸ De'e na'anə' bito yeto'ido' go'o xtižə' Xancho Jesocristən' na' nic yeto'ido' chia' de'en naca' pres laogüe de'en chyixjui'a xtiže'enə'. Cheyalə' co'o gwchejlažə'əcho əžaglaochi ca de'en gac checho laogüe de'en chyixjue'echo dižə' güen dižə' cobə che Jesocristən', na' Diozən' gaquəlene' chio'o len yelə' guac che'enə' catə'an əžaglaochi. ⁹ Catə' cuinə' xe yežlyon' Diozən' bsi'e xneze gwleje' chio'o par naccho lažə' ne'enə'. Na' cata' gwzolao benlilažə'əcho Jesocristən' Diozən' bebeje' chio'o xni'a de'e malən'. Na' de'en gwleje' chio'o par naccho lažə' ne'enə', bito bene' ca' por ni che bilə de'e güennə' bencho. Gwleje' chio'o chedə' nži'ilaže'e chio'o. ¹⁰ Diozən' bablo'ine'

chio'o can' nži'ilaže'e chio'o de'en bsele'e Jesocristən' ben' bebej chio'o xni'a de'e malən'. Jesocrist na'anə' bene' par niĉ əžin ža cuezə yelə' gotən'. Na' de'en chejle'echo dižə' güen dižə' cobə che'enə' nezecho de que deczə yelə' mban zejlicane checho.

¹¹ Diozən' gwleje' nada' par niĉ əchyixjui'a dižə' güen dižə' cobə che Jesocristən' na' par niĉ naca' apostol che'enə' na' chsed chlo'ida' xtiže'enə' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael. ¹² Na' de'en chsed chlo'ida' xtiže'enə' de'e na'anə' chžaglaogua' nga. Pero bito cheto'ida' che de'en chžaglaogua' dia' ližya nga, chedə' nombi'a Diozən' ben' chonlilaža'a. Baben cuina' lao ne'enə' na' nezdə' de que nape' yelə' guac par gone' ca sotezə soa' gonlilaža'ane' xte catə'əch əžin ža yidə Jesocristən' de'e yoblə.

¹³ Gwnaošga yoguə' de'en babsed bablo'ida' le', la' lenə' naquən güen, na' bito cuejyichjo' de'en chonlilažo'o Jesocristən' na' de'en chacdo' che' na' che beṇəchən'. ¹⁴ Be' latjə gaquəlen Spirit che Diozən' le' par niĉ sotezə so' əgwsed əgwlo'ido' dižə' li de'en babzejni'ida' le', chedə' Spirit nan' zon lo'o yichjla'ažda'ochon'.

¹⁵ Nezdə' de que Figelon' na' Ermogenesən' na' yezan beṇə' ljuežjcho ca' nitə' Asian' bagosə'əbejyichje' nada'. ¹⁶ Pero na' Onesiforon' bito beto'ine' chia' de'en dia' ližya nga, sino btipe' laža'a zan las. Xancho Diozən' gwlo'e'ešgue' can' nži'ilaže'e le' na' family che'enə'. ¹⁷ Catə' bide' Roma nga bene' byen beyilje' nada' na' beželene' nada' dia' ližya nga. ¹⁸ Na' nezdə' can' goclenchgüe' nada' Efeson'. Chnaba' lao Xancho Diozən' əgwlo'ine' le' can' nži'ilaže'ene' catə' əžin ža choglaogua' Xancho Diozən' che yoguə' beṇə' šə zjənape' dolə' o šə cui zjənape' dolə'.

2

Cheyalə' co'o gwchejlažə'əcho len de'en əžaglaogua' lao goncho xšin Jesocristən'

¹ Na'a xi'indaogua'a, de'en chaclen Jesocristən' le' benchechlažo'o ben xšine'enə'. ² Na' yoguə' de'en babsed bablo'ida' le' lao beṇə' ljuežjcho zan ca', bsed blo'in beṇə' ca' nitə'ətezə nite'e chso'one' complir can' cheyalə' so'one', beṇə' gaquə yoso'osed yoso'olo'ine'en beṇə' yoblə.

³ Bguo'o bchej len bitə'ətezə de'en əžaglaogua' lao gono' xšin Jesocristən' par niĉ ca' saquə'əlebədo' ca to soldad gual. ⁴ Nezecho de que notono beṇə' gaquə gone' xšine' žlac zde' yelə' soldadən', chedə' cheyalə' gone' con can' na ben' chnabia' le'. ⁵ Na' nezecho de que ben' naquə deportist bito gaquə si'e premio šə bito chzenague' che yoguə' reglas ca' catə'ən chytje'. ⁶ Na' leczə nezecho de que ben' chelale chon žin yixə'anə' chzi'e

part nech che cwsešən' par cuine' antslə ze'e chnežjue' che beṇə' yoblə. ⁷ Ben xbab che de'en chzejni'ida' le', na' Xancho Jesocrisṭən' gaquəlene' par niḥ šejni'ido' can' cheyalə' gono' xšine'enə'.

⁸ Na' ben xbab che Jesocrisṭən' ben' goljə yežlyo nga lao dia che de'e Rei Dabin', na' bebane' ladjo beṇə' guat ca' can' chyixjui'a dižə' güen dižə' cobə che'enə'. ⁹ Na' de'en chyixjui'a dižə' güen dižə' cobə che'enə' de'e na'anə' chžaglaogua' na' dia' ližya nga ca to beṇə' mal juisy. Pero la'anə'əczə nada' dia' ližya nga, bitobi gaquə so'on beṇə' par niḥ cui gasə laljə xtižə' Diozən' doxenlə. ¹⁰ La'anə'əczə chžaglaogua' nga zotezə zoa' chyixjui'a xtižə' Diozən'. Chyixjui'an par niḥ yeziquə'əchlə beṇə' bagwlej Diozən' par əsa'aque' xi'ine' so'onlilaže'e Jesocrisṭən'. Na' šə so'onlilaže'ene', yebeje' lega'aque' xni'a de'e malən' na' gwnežjue' lega'aque' yelə' mban zejlicane. ¹¹ Dižə' quinga zjənaquən de'e li:

Šə ngodə'əcho txen len Cristən' ca de'en gwso'ot beṇə' le',
lecəzə ngodə'əcho txen len le' ca de'en bebane' ladjo beṇə' guat
ca' par niḥ žjəyecho len le'.

¹² Šə chio'o chonlilažə'əcho Cristən' chgo'o chchejlažə'əcho
catə'an chžaglaochə,
lecəzə nabi'achə txen len le'.

Šə cuejyichjəcho Cristən' lecəzə ca' le' cuejyichje' chio'o.

¹³ Na' la'anə'əczə šə chio'o cui goncho complir can' nacho gon-
cho, bia'aczə zo le' gone' con can' ne'enə',
la' naquəcze' beṇə' chon complir len bitə'ətezə de'en ne'.

Can' goncho xšin Jesocrisṭən' binlə

¹⁴ Ben par niḥ beṇə' ljuežjəcho ca' chso'onlilažə' Cristən' žjəsyə'əzalaže'e de'e ca' bagwnia', na' ben mendad cui yesə'ədilə yesə'əšaše' entr ljuežjəga'aque' por ni che bizə dižə' de'e cui zeje. Xancho Diozən' naque' testigw can' chso'one'. Na' šə yesə'ədilə yesə'əšaše' beṇə' ca' choso'ozenag chega'aque' cui se'ejle'e xtižə' Diozən'. ¹⁵ Bentezə ben xte ga zelao saquə'ədo' par niḥ yebei Diozən' can' chono'onə' na' par niḥ bito gaquədo' zto' de'en chono' xšine'enə'. Na' əgwsəd əgwlo'ido' cayanə'an zeje xtižə' Diozən'. ¹⁶ Bitobi cas gono' che bitə'ətezə dižə' de'en yesə'əna beṇə' de'en cui naquə de'e zaque'e lao Diozən', chedə' dižə' ca' chxoayaguən beṇə' par niḥ chyalə'əch chso'onche' de'e malən'. ¹⁷ Na' xtižə' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i de'e ca' zjanac ca' chonən par niḥ beṇə' ca' choso'ozenag chega'aque' chəsə'əbejyichje' de'en chso'onlilaže'e Cristən', ca chen de'en naquə mal chyitjən doxen lao cuerp chechon' na' chžiai'i' in len. Imeneon' na' Fileton' choso'osed choso'olo'ine' dižə' güenlažə' de'en nac ca'. ¹⁸ Lega'aque' bagosə'əbejyichje' de'en naquə de'e li chedə'

choso'osed choso'olo'ine' de que chio'o chonlilažə'əcho Cristən' babebancho ladjo beṇə' guat ca' ca de'en bocobe' yichjla'ažda'ochon' na' cuat əžin ža yolis yosbane' chio'o len cuerp chechon'. Na' de'en choso'osed choso'olo'ine' ca', balə beṇə' chso'onlilažə' Cristən' chsa'aczejlaze'e šə xtižə' Cristən' naquən de'e li. ¹⁹ Chio'o chonlilažə'əcho Cristən' gwxaquə'əlebecho ca to lan yo'o de'en naquə de'e gual. Na' nyoj Xtiže'enə' checho nan: "Diozən' nezene' non' zjənaquə xi'ine'." Na' leczə nyojən nan: "To to beṇə' chesə'əne' de que chso'onlilaže'e Xancho Diozən' cheyalə' yesə'əbejyichje' cuich so'one' de'e malən'."

²⁰ Nezecho de que lo'o liž beṇə' gwni'a ca' zjəde no yesə' xguaguə na' no ša' de or na' de p̄lat, na' leczə zjəde no xguaguə na' no ša' de yag na' de gon'. Balən chso'onən žin par len de'en zjənaquə xoche na' yebalən chso'onən žin par len de'en zjənaquə de'e zban. ²¹ Notə'ətezcho šə bito naocho de'en choso'osed choso'olo'i beṇə' güenlažə' ca' gwxaquə'əlebecho ca to yesə' o to xguaguə de'e chon žin len de'en naquə xoche chedə' guaquə goncho xšin Cristən' de'en zaquə'əchgua. La' šə cui naocho de'en choso'osed choso'olo'i beṇə' güenlažə'ənə' nachən' guaquə gon cuincho lažə' na' Diozən' na' socho probnid par goncho bitə'ətezə de'e güen de'en chene'e Cristən' goncho.

²² De de'en chene'e la'ažda'omalchon' goncho žlac ne'e naccho beṇə' xcuidə', pero le' bito gono' bitə'ətezə de'e ca'. Be'elažə' ben de'en naquə güen lao Cristən', na' gwzotezə gwzo benlilažə' le', na' goque che ljuežj beṇəcho', na' leczə gwzo gwlezə binlo len lega'aque'. Be'elažə' ben yoguə' de'e ca' can' chso'on yeziquə'əchlə beṇə' chso'onlilažə' Xancho Cristən' beṇə' ca' zjənaquə yichjla'ažda'oga'aque'enə' xi'ilažə'. ²³ Bito əgwzenago' che beṇə' ca' zjəncho| yichjla'ažda'oga'aque'enə' na' chesə'ədilə chəsə'əšaše' por ni che bizə dižə', chedə' šə əgwzenagcho che dižə' ca' zjənac ca' gonən par nič gaquəyožcho beṇə'. ²⁴ Chio'o naccho beṇə' güen xšin Xancho Cristən' bito cheyalə' tilə gwšašlencho beṇə'. Cheyalə' goncho güen len yoguə' beṇə', na' cheyalə' nezecho nac əgwsed əgwlo'icho beṇə' xtižə' Diozən' binlo, na' cheyalə' co'o gwchejlaze'əcho bitə'ətezə de'en chso'one beṇə' chio'o. ²⁵ Cheyalə' gaccho beṇə' gaxjwlažə' catə' güe'echo consejw beṇə' ca' chso'onczə yichjlaoga'aque' cui chse'ejle'e dižə' li che Cristən'. Šə can' goncho, de repent gaquəlen Diozən' lega'aque' par nič yesyə'ədinjene' xtolə'əga'aque'enə' na' sa'acbe'ichene' de'en naquə de'e li. ²⁶ Na' šə yesyə'ədinjene' xtolə'əga'aque'enə' yesyə'əchoje' xni'a gwxiye'en gan' nite'e ṇa'a chso'one' con can' chazlažə'əṇṇə'.

3

Naquən' so'on beṇə' catə' bazon yidə Xancho Cristən' de'e yoblə

¹ Cheyalə' šejni'ido' de que catə' bazon yidə Xancho Cristən' de'e yoblə, lechgualə de'e zan de'e žaglaο chio'o chonlilažə'əchone'. ² Ca tyemp na' nita'əchgua beṇə' yesyə'əbeine' so'onchgüe' con can' na la'ažda'omalga'aque'enə', na' yesyə'əbeichgüeine' mech, na' so'elao' cuinga'aque', na' sa'alaže'e. Yoso'ožia yoso'onite'e beṇə' na' Diozən', na' bito yoso'ozenague' che xaxna'aga'aque'. Bito so'e yelə' choxcwlen che Diozən' na' bito sa'ape'ene' respet. ³ Na' xte bito güe'en latjə əsa'aque'ne' che beṇə' yoblə, əsa'aque' beṇə' ggo'olažə', əsa'aljlaže'e par yoso'oxie' gwdilə, bito gaquə yesə'əbeze' cuich so'one' bitə'ətezə de'e malən' de'en nan so'one'. So'one' znia len ljuežjga'aque' can' chso'on bia yixə', na' yesə'əgue'ine' bitə'ətezə de'en naquə de'e güen. ⁴ Yesə'əxoayague' beṇə' parzə niçh yoso'odie' lega'aque' lao na' beṇə' contr chega'aque' ca', na' yesə'əne' dižə' loc dižə' lžej na' so'ontezə de'e malən' sin cui bi xbab so'one'. So'on cuinga'aque' xen, na' yesyə'əbeine' so'one' legr lgua'a əsa'aque'ne' che Diozən'. ⁵ Na' so'one' ca əsa'aque' beṇə' yeziquə'əchlə de que chso'elaogüe'e Diozən', pero bito so'e latjə yocobə Diozən' yichjla'ažda'oga'aque'enə'.

Bitο gono' txe'n len beṇə' ca' so'on de'e ca' bagwnia'. ⁶ So'one' can' chso'on balə beṇə' ca' chja'ac liž beṇə' par choso'osed choso'olo'ine' dižə' güenlažə'. Na' choso'oxoayague' no'ol ca' chsa'ac šayechə šayen len xtižə' Diozən', no'ol ca' nyan xtolə'əga'aque'enə'. Choso'ozenagtezə no'ol ca' che bitə'ətezə de'en na la'ažda'omalga'aque'enə' so'one'. ⁷ De'e na'anə' choso'ozenague' che notə'ətezə beṇə' goxoayag, bitə'ətezə de'en choso'ozejni'ine' lega'aque', na' bito chžin ža əse'ejni'ine' de'en naquə de'e li. ⁸ Can' gwso'on de'e Janes na' de'e Jambres contr de'e Moizezən' catə'ən cui gwse'enene' yoso'ozenague' che dižə' li de'en be'elen de'e Moizezən' lega'aque', leczə can' chso'on beṇə' goxoayag quinga contr Diozən' por ni che de'en cui choso'ozenague' che dižə' li che'enə'. Zjənçhol yichjla'azda'oga'aque'enə' yelə' güen de'e mal chega'aque'enə' na' bito chso'onlilaže'e Diozən' par yebeine' lega'aque'. ⁹ Pero caguə yosə'əxoayague' beṇə' sša, la' əžin ža catə' yoguə' beṇə' sa'acbe'ine' de que zjənçhol yichjla'ažda'oga'aque' na'anə' can' gwsa'acbe'i beṇə' de que gosə'əçhol yichjla'aždao' de'e Janesən' na' de'e Jambresən' catə'ən gwso'one' contr de'e Moizezən'.

Consejw le'ezelaoğüe de'en bzoj Pabən' par Temtion'

¹⁰ Na' le' Temtio, baṇezdo' binlo yoguə' de'en chsed chlo'ida' che Diozən', na' yoguə' can' chona'. Nezdο' can' chi' yichja' par niçh gona' porzə de'en chazlažə' Diozən'. Nezdο' can' zotezə

zoa' chonlilaža'a Diozən' na' can' chgo'o chchejlaža'a len de'en chy' chzaca'a. Nezdō' can' zotezə zoa' chacda' che Diozən' na' che beṇaḥən', na' can' bito chbejəyichja' xšin Diozən' catə' choso'oḥi' choso'osaquə' beṇə' nada'. ¹¹ Nezdō' can' bosō'oḥi' bosō'osaque'e nada' catə'ən gwzochō Antioquian' na' Iconion' na' Listran', na' nezdō' bichlə de'en babžaglaogua'. Na' leczə nezdō' can' bosla Xancho Cristən' nada' lao yoguə' de'e ca' bžaglaogua'. ¹² De'e li nitə' beṇə' yoso'oḥi' yoso'osaque'e notə'ətezcho ngodə'əcho txen len Cristo' Jeso'osən' na' chi' yichjcho chzenagcho che Diozən'. ¹³ Na' ca naquə beṇə' mal ca' na' beṇə' goxoayag ca' zja'aquəche' so'onche' de'e malən'. Yoso'oḥoayague' beṇə' yoblə na' se'ejle'e che dižə' güenlažə' de'en soe' beṇə'.

¹⁴ Pero ca naco' le' Temtio dao', gwzotezə gwzo bzenag che yoguə' de'en bachejni'ido' che Cristo Jeso'osən' na' de'en bachejli'o chei, la' nezcədo' noquə'əto'on bzejni'ito'on le'. ¹⁵ Dezd xcuidə'ətio'onə' nombi'o Xtižə' Diozən' de'en nyojən. Na' Xtižə' Diozən' de'en nyojən chzejni'in chio'o de que cheyalə' gonlilažə'əcho Cristo Jeso'osən' par niḥ Diozən' yebeje' chio'o xni'a de'e malən'. ¹⁶ Cuiñ Diozən' bzejni'ine' beṇə' ca' bosō'ozož Xtiže'enə' xbab che'enə' par niḥ ca' bosō'ozoje'en. De'e na'anə' doxen Xtižə' Diozən' de'en nyojən zaquə'əchguan par chzejni'in chio'o che Diozən', na' par chdilən chio'o catə'ən choncho de'e malən', na' par choṇən chio'o consejw, na' par chzejni'in chio'o naquən' goncho de'en naquə güen lao Diozən'. ¹⁷ Xtižə' Diozən' de'en nyojən chaclenən chio'o chzenagcho che Diozən' par niḥ ca' chnezecho yoguə'əloł de'en cheyalə' ənezecho par sotezə socho goncho yoguə' claste de'en naquə güenṇə'.

4

¹ Yidə' Xancho Jesocristən' de'e yoblə deḥoglaogüe'en naquən' gaquə che to to beṇaḥ beṇə' ne'e zjəmban na' beṇə' bagwsa'at, na' techlə ṇabi'e. Na' Temtio dao', Jesocristən' na' Xacho Diozən' zjənaque' testigw chia' de que chona' mendad ² sotezə so' chixjui'o xtižə' Diozən'. Gwdixjue'en catə' nlatjo' na' catə' chacdo' cui nlatjo'. Be'elen beṇə' dižə' par niḥ yesə'ənezene' de que de'e malən' chso'one', gwdiləga'aque' che de'e malən' chso'one' par niḥ yesyə'ədinjene'en, be'ega'aque' consejw, na' gwzotezə gwzo bzejni'iga'aquene' sin cui žjəxaquə'əlažo'o. ³ Gwžin ža catə' cuich əse'ene beṇaḥən' yoso'ozenague' che no əgwzejni'i lega'aque' de'en naquə de'e güen. De'e na'anə' yoso'otobe' beṇə' zan beṇə' yoso'osed yoso'olo'i lega'aque' dižə' de'en chesyə'əbeine'. ⁴ Yesə'əbejyichje' cuich yoso'ozenague' che dižə' lin' na' yoso'ozenagzeche' che dižə' güenlažə' de'en chsa'aljlažə' beṇə'.

⁵ Pero ca naquə le' ža, do tyempte gwnabia' cuino' par gono' can' chazlažə' Diozən', na' gwzotezə gwzo bguo'o b̄chejlažə' catə'an de de'e chžaglaogo', na' gwzotezə gwzo be' dižə' güen dižə' cobə che Jesocristən', na' ben doxen de'en baben Diozən' lao na'onə' gono'.

⁶ Gwzotezə gwzo ben xšin Diozən', chedə' la' bazon baozə so'ote' nada' na' žjəyzoa' len Diozən'. ⁷ Nada' babena' xte ga zelao gwxaquə'əda' par chona' can' chazlažə' Diozən'. Babena' yoguə'əlol de'en ngo'o Diozən' lao na'a gona', na' zotezə zoa' chonlilaža'a Jesocristən'. ⁸ Na' catə' žjəyzoa' len Diozən', gone' par nič soa' mbalaz chedə' bentezə bena' de'e güen laogüe'enə'. Xancho Jesocristən' zdacze' licha na' catə' əžin ža əne' bin' gaquə che yoguə' beṇačən', caguə nadə'əzan' soa' mbalaz, leczə mbalaz nitə' notə'ətezəchlə beṇə' chesyə'əbeine' nite'e lez yidə Jesocristən' de'e yoblə.

De'en chene'e Pabən' gon Temtion'

⁹ Ben byen par nič yob yido' nga. ¹⁰ Nia' ca' chedə' Demasən' bagwlejičje' nada' na' bazjəyede' Tesalonican' de'en chi'ichgua yichje' bin' gatə' che' lao yežlyo nga. Na' ca naquə beṇə' ca' yelə' ža, Cresentən' bazde' Galasian', na' Titon' bazde' Dalmasian'. ¹¹ Yetoga Locasən' nga'anlene' nada'. Che'ešgo' Marcon' catə'an yido', la' lechguəle chaclene' nada'. ¹² Babselə'a Tiquicon' Efeson'. ¹³ Na' catə' yido' goxə'əšgo' xadon chia' de'en bocua'anə' Troasən' liž Carpon', na' beṇə' libr ca' pero na' de'e žialao xench beṇə'əšga rollos ca' de'en zjənyoj.

¹⁴ Ljandr ben' chon žin len cobre babenchgüe' contr nada'. Xancho Diozən' əgwnežjue' le' castigw che de'en babene'. ¹⁵ Gapəšgo' ciudad len le', la' babenchgüe' contr nada' par nič cui chixjui'a xtižə' Diozən'.

¹⁶ Catə' boso'odie' nada' lao jostis ca' de'e nech, ni tozə cui no bidə par əne' fabor nada'. Yoguə' beṇə' ca' bena' xbab əne' fabor nada' gosə'əbejičje' nada'. Chona' orasyon lao Diozən' chnaba' yezi'ixene' chega'aque' de'en gosə'əbejičje' nada'. ¹⁷ Bia'aczə zoczə Xancho Diozən' len nada'. Len' goquəlene' nada' par nič bi'a xtiže'enə' clar na' bene' par nič zan beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael gwse'enene' xtiže'enə'. Na' Xancho Dioz na' bosle' nada' lao na' beṇə' contr chia' ca'. ¹⁸ Na' nezdə' goslaczə Xancon' nada' lao bitə'ətezə de'e gaquə chia', na' əgwcuasə' gwcue'ejcze' nada' len de'e malən' par nič žjəyzoa' len le' gan' chnabi'e. Ledoye'ela'oche' na'a na' zejlicane. Na' can' gonšgaczcho.

Chguape' diox yeto chope' na' chnablaže'e gaquəlen Diozən' lega'aque'

¹⁹ Eguapšgo' Priscan' na' be'en che' Aquilan' diox, na' leczə family che Onesiforon'. ²⁰ Eraston' bega'ane' Corinton', na' bocua'ana' Trofimon' syoda Mileton' chacšenene'. ²¹ Ben xte ga zelao saquə'ado' par yido' antslə ze'e gaquə zag. Leczə Eubolon' chguape' le' diox, len Podenten', na' Linon' na' Claudian' na' len yoguə' beṇə' bišə'əcho ca' nitə' nga.

²² Xancho Jesocristən' gaquəlenšgue' le' len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'ogo'onə', na' gaquəlenšgue' yoguə'əle. De'e na'azən' chzoja'. *Pab*

Cart De'en Bzoj San Pabən' Par Titon'

Pabən' chzoje' Titon'

¹ Nada' Pab naca' beṇə' güen xšin Diozən' na' naca' apostol che Jesocristən'. Diozən' gwleje' nada' niçh chyixjui'a xtiže'enə' len beṇə' ca' bagwleje' par əsa'aque' xi'ine', par niçh so'onlilaže'ene' na' se'ejni'ine' de'en naquə de'e li na' par niçh so'one' can' chene'e Diozən'. ² Na' chaquəlenga'aca'ane' par niçh yesə'əneze'ne' de que žjəsyə'ənite'e len Diozən' zejlicəne. Ze'e xe yežlyon' Diozən' bene' lyebe de que beṇə' so'onlilažə' le' žjəsyə'ənite'e len le' zejlicəne. Na' nezecho de que bito chonlažə' Diozən'. ³ Na' na'a catə' bžin ža bžin or can' bžie' bia'anə', Diozən' ben' babebej chio'o xni'a de'e malən' bzejni'ine' chio'o dižə' güen dižə' cobə che'enə'. Na' gwleje' nada' na' bene' mendad chixjui'an len beṇə' yoblə. ⁴ Chzoja' le' Tito, len' naco' ca doalje xi'ina' chedə' bzejni'ida' le' par niçh chonlilažə'o Xancho Jesocristən' can' chonlilažə'ane' nada'. Chona' orasyon lao Xacho Diozən' na' lao Xancho Jesocristən' ben' babebej chio'o xni'a de'e malən', chnaba' əsa'aclenšgue' le' na' yesyə'əyašə' yesyə'əži'ilaže'e le' na' so'onšgue' par niçh so'cuezo' binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'ogo'onə'.

Xšin Diozən' de'en chon Titon' gan' nzi' Creta

⁵ Bocua'ana' le' Cretan' par niçh yeyož gono' xšin Diozən' de'en gwzolaogua' beṇə'. Na' leczə' beṇə' mendad cuejo' beṇə' yoso'ogüia yoso'oye' yeziquə'əchlə beṇə' chso'onlilažə' Jesocristən' to to yež. ⁶⁻⁷ Šə no beṇə' chso'on ca notono əna chso'one' de'e malən', šə nitə' tgüejzə no'ol chega'aque', na' šə xi'inga'aque' ca' chso'onlilaže'e Jesocristən' na' šə xi'inga'aque' ca' bito chso'onditjeine' mech par so'one' legr na' nic zjənaque' beṇə' godenag, ca beṇə' can' cuejo' par yoso'ogüia yoso'oye' yeziquə'əchlə beṇə' chso'onlilažə' Jesocristən'. Gwlej beṇə' so'on ca notono əna chso'one' de'e malən', chedə' la' xšin Dioz na'anə' so'one'. Bito cuejo' beṇə' zjənaquə godenag, beṇə' loc, beṇə' güe'e zo, o beṇə' chso'on znia par yoso'ozenag beṇə' chega'aque', na' nic cuejo' beṇə' zjəzelažə' so'one' gan mech len xšin Diozən' de'en so'one'enə'. ⁸ Gwlej beṇə' chəsyə'əbeine' choso'ogüialaogüe' beṇə' yoblə ližga'aque'enə' na' beṇə' chəsyə'əbei de'e güenə' lgua'a de'e malən', beṇə' chesə'anabia' cuinga'aque' par chso'one' can' chazlažə' Diozən', na' beṇə' chso'on güen len ljuežjga'aque', na' beṇə' chso'on can' chebei Diozən', na' beṇə' cui chso'e latjə nabia' la'ažda'omalga'aque'enə' lega'aque'. ⁹ Beṇə' ca' yoso'ogüia yoso'oye' yeziquə'əchlə beṇə' chso'onlilažə' Cristən', cheyalə' nitə'ətezə nite'e yoso'ozenagüe'

che dižə' l̄in' de'en chsed chlo'icho che Jesocristən' la' naquən de'e güen. Šə yoso'ozenague' chei, gaquə yoso'ozejni'ine'en beṇə' ca' chəsə'əṇe contr, na' gacbia' de que beṇə' contr ca' chso'e dižə'ən clelə.

¹⁰ Gwlej beṇə' ca' chso'on can' bagwni'anə' par yoso'ogüia yoso'oye' yeziquə'əchlə beṇə' chso'onl̄ilažə' Cristən' chedə' nita' zan beṇə' Izrael na' balə beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael chso'one' txen len chio'o chonl̄ilažə'əcho Jesocristən', pero bito chse'enene' ṇabia' Diozən' lega'aque'. Chso'echgüe' dižə' de'en bitobi zjəzaquə' na' chesə'əxoayague' beṇə'. ¹¹ Cheyalə' gono' par nič beṇə' ca' chso'on ca' Cretan' nite'e žizə cuich yoso'osed yoso'olo'ine' dižə' güenl̄ažə'ənə' chedə' chso'one' par nič zan family bito nite'e binlo len ljuežjga'aque'. Na' parzə nič so'one' gan mechən' choso'osed choso'olo'ine' de'e ca' cui cheyalə' yoso'osed yoso'olo'ine'.

¹² To profet chega'aque' leczə beṇə' Creta bzoje' chega'aque' gwne': "Beṇə' Creta ca' syempr zjənaque' beṇə' güenl̄ažə' na' gwxaquə'əlebəga'aque' ca' bia znia yelə' güen de'e mal chega'aque'enə', na' leczə zjənaque' beṇə' lia na' beṇə' xagüed." ¹³ De'en bzoje' chega'aque' naquən de'e li. De'e na'anə' cheyalə' tilo' lega'aque' che de'e malən' chso'one' par nič yesə'adalene' dižə' güen che Jesocristən'. ¹⁴ Na' tiləga'aco'one' par nič cui yoso'ozenague' che dižə' güenl̄ažə' de'en chsa'aljlažə' beṇə' Izrael ca', na' cui yoso'ozenague' che beṇə' ca' bagosə'əbejyichje' de'en naquə de'e li bitə'ətezə de'e əse'e lega'aque' so'one'.

¹⁵ Beṇə' ca' zjənaque' beṇə' la'aždao' xi'ilažə' guaquə sa'ogüe' bitə'ətezə yelə' guao sin cui so'onən manch yichjla'ažda'oga'aque'enə'. Pero na' beṇə' ca' cui chso'onl̄ilažə' Jesocristən' bitə'ətezə de'e so'one', yichjla'aždaoga'aque'enə' zjənaquəchguan manch lao Diozən'. Choso'ozenagteze' che la'ažda'omalga'aque'enə' na' bitobi chsa'aque' catə'an chso'one' de'e malən'. ¹⁶ Chəsə'əne' de que zjənombi'e Diozən' pero laogüe de'en chso'ontezə chso'one' de'e malən' nacbia' de que bito zjənombi'ene'. Chso'one' de'en chgue'i Diozən'. Na' zjənaque' beṇə' godenag, na' bito chac so'one' bitə'ətezə de'en naquə güen.

2

De'e güen de'en chsed chlo'icho che Jesocristən'

¹ Pero na' le' Tito, bsd blo'i porzə de'en chonən txen len de'en chsed chlo'ida' che Jesocristən', la' naquən de'e güen.

² Ben mendad de que beṇə' byo gol ca' cui so'e latjə ṇabia' la'ažda'omalga'aque'enə' lega'aque'. Cheyalə' so'one' par nič beṇə' yoblə əsa'apəga'aque' respet, na' cheyalə' yesə'anabia'

cuinga'aque' par so'one' can' chazlažə' Diozən'. Cheyalə' yesə'adalene' dižə' güen che Jesocristən', cheyalə' n̄itə'ətezə n̄ite'e əsa'aque'ne' che l̄ježjga'aque', na' cheyalə' n̄itə'ətezə n̄ite'e so'on̄ililaže'e Diozən' catə' chesə'əyi' chesə'əzaque'e. ³ Na' leczə ca' ben mendad de que no'olə gol ca' n̄itə'ətezə n̄ite'e so'elaogüe'e Diozən' bitə'ətezə de'e so'one'. Na' ben mendad cui yoso'ožia yoso'onite'e beṇə' na' bito əsa'aque' beṇə' güe'e zo. Cheyalə' yoso'osed yoso'olo'ine' beṇə' bin' naquə de'e güen so'one'. ⁴ Cheyalə' yoso'osed yoso'olo'ine' no'olə xcuidə' ca' can' cheyalə' yesə'əži'ilaže'e be'en chega'aque' na' xi'in chega'aque' ca'. ⁵ Na' leczə no'olə gol ca' cheyalə' yoso'osed yoso'olo'ine' no'olə xcuidə' ca' can' yesə'anabia' cuinga'aque' par so'one' can' chazlažə' Diozən', na' can' cheyalə' so'one' par niç gactezə gaquə yiçh̄jla'ažda'oga'aque'enə' xi'ilažə', na' can' cheyalə' yoso'ogüia yoso'oye' ližga'aque'enə' na' so'on xšinga'aque'. Yoso'osed yoso'olo'ine' lega'aque' can' cheyalə' so'one' güen len yoguə'əloł beṇə' na' can' cheyalə' yoso'ozenague' che be'en chega'aque'. No'olə gol ca' cheyalə' yoso'osed yoso'olo'ine' no'olə xcuidə' ca' can' so'one' par niç bito yesə'əne beṇə' contr xtižə' Diozən'.

⁶ Na' leczə ca' cheyalə' əṇeyoido' beṇə' xcuidə' ca' par niç yesə'anabia' cuinga'aque' par so'one' can' chazlažə' Diozən'. ⁷ Na' bitə'ətezə de'e gono' le', gono'on güen par niç sa'acbe'i beṇə' de que leczə cheyalə' so'one' ca'. Na' catə' əgwšed əgwlo'ido' beṇə', cheyalə' əgwšed əgwlo'iga'acdo'one' porzə de'e güen na' əgwšed əgwlo'iga'acdo'one' bin̄lo par niç əsa'ape' le' respet. ⁸ Na' bšed blo'iga'aque'ne' dižə' li par niç notono gaquə əne' de que xtižə'onə' naquən mal. Gono' ca' par niç beṇə' contr checho ca' yesyə'əto'ine' na' bito gaquə yesə'əneche' contr chio'o.

⁹ Ben mendad de que mos ca' yosə'əzəx̄jw yiçh̄jga'aque' par yoso'ozenague' che x̄anga'aque'enə' na' so'one' bitə'ətezə de'e gon x̄anga'aquen' mendad sin cui yosyo'oži' yosyo'olebe' xtižə'enə'. ¹⁰ Ben mendad cui yesə'əque'e bi de'e de che x̄anga'aque'enə', sino n̄itə'ətezə n̄ite'e so'one' can' cheyalə' so'one'. Bitə'ətezə de'e so'one' cheyalə' so'one'en güen par niç əsa'acbe'i beṇə' yoblə de que de'en chšed chlo'icho che Diozən' naquən de'e güen, Dioz ben' babebej chio'o xni'a de'e malən'.

¹¹ Diozən' bablo'e de que n̄ži'ilaže'e chio'o beṇəch na' nape' yelə' guac par yebeje' chio'o xni'a de'e malən'. ¹² De'e na'anə' nezecho de que cheyalə' cuejyiçh̄jcho yoguə' de'en chso'on beṇə' mal ca' de'en chzelažə' la'ažda'omalchon' goncho na' bitə'ətezəchlə de'en cui chazlažə' Diozən'. Na' nezecho naquən' cheyalə' so cuezcho yežlyo nga, cheyalə' nabia' cuincho par goncho can' chazlažə' Diozən', cheyalə' goncho de'e güen,

na' cheyalə' əgwzenagcho che Diozən'. ¹³ Na' zocho mbalaz de'en nezecho əzin ža yida Jesocristən' de'e yoblə nse'e yelə' bala'an xen che'enə'. Jesocristən' naque' Dioz checho, naque' le'ezelaogüe beṇə' zaque'e, na' babebeje' chio'o xni'a de'e malən'. ¹⁴ Bnežjw cuine' gwso'ot beṇə' le' par gwduxjue' xtolə'əchon' ničh bebeje' chio'o xni'a yoguə' de'e mal, na' bene' par ničh la'ažda'ochon' naquən xi'ilažə'. Bene' de'e ca' par ničh naccho xi'in Diozən', na' par ničh chebeicho choncho de'e güennə'.

¹⁵ Le' Tito, be' dižə' che de'en babzejni'ida' le', gwneyoi beṇə' par yoso'ozenague' chei, na' be'ega'aque' consejw par ničh yesə'əbejyichje' de'e malən', chedə' la' Diozən' bagwleje' le' par gono' de'e ca'. Bito go'o latjə yesə'əzo beṇə' le' ca'alə' cui yoso'ozenague' chio'.

3

De'en cheyalə' gon chio'o chonlilažə'əcho Jesocristən'

¹ Ben par ničh žjasə'əza'alaže'e de que cheyalə' yoso'ozexjw yichjga'aque' yoso'ozenague' che jostis ca' na' che beṇə' gwn- abia' chega'aque' ca', na' cheyalə' nite'e probnid par so'one' bitə'ətezə de'e güen de'e so'one' mendad. ² Gožga'aque' de que bito yesə'əne' mal che notə'ətezə beṇə', na' bito yesə'ədilə yesə'əšaše' len beṇə' yoblə. Cheyalə' əsa'aque' gačjwlažə' na' cheyalə' əsa'ape' yelə' chxenlažə' len yoguə'əlol beṇə'.

³ Antslən' gwčhol yichjla'ažda'ochon', na' goccho beṇə' go- denag. Gwxoayagcho len de'e malən' na' gwzocho xni'a la'ažda'omalchon' ca naquən' bencho bitə'ətezən' gwzelažə'an na' bitə'ətezən' gwnan parzə ničh gwdačo legr. Con gwda- cho bencho mal len beṇə' na' gocxi'i ljuežjcho. Besə'əgue'i beṇə' chio'o na' bgue'iga'aquechone'. ⁴ Pero na' bžin ža catə' Diozən' ben' babebej chio'o xni'a de'e malən' blo'ine' chio'o ca beṇə' güennə' naque' na' catequən' chaquene' che chio'o beṇəch. ⁵ Na' baltezcho chonlilažə'əcho Jesocristən', Diozən' bebeje' chio'o xni'a de'e malən' chedə' cheyašə' cheži'ilaže'e chio'o. Bito bebeje' chio'o por ni che bilə de'e güen de'e bencho. Beya'a beyibe' yichjla'ažda'ochon' na' bene' par ničh Spirit che'enə' bocobən len. ⁶ Diozən' bsele'e Spiritən' zon lo'o yichjla'ažda'ochon' par chaclenchguan chio'o chedə' Jesocristən' babebeje' chio'o xni'a de'e malən'. ⁷ De'en cheyašə' cheži'ilažə' Diozən' chio'o bsele'e Spirit che'enə' zon lo'o la'ažda'ochon' par ničh gaquə əne' checho de que naccho beṇə' güen laogüe'enə'. Na' leczə bsele'en par ničh nezecho žjəyecho len le' zejlicane.

⁸ De'e ca' bagwnia' nga zjənaquən de'e li. Na' che'enda' sotezə so' chixju'i'o de que de'e ca' babzejni'ida' le' zjənaquən

de'e žialao xen gwzenagcho chei. Gono' ca' par niçh yoguə' beṇə' ca' chso'onlilažə' Diozən' nitə'ətezə nite'e so'one' de'e güen. De'e ca' bagwnia' zjənaquən de'e güen na' sa'aclenən notə'ətezə beṇə' yoso'ozenag chei. ⁹ Pero na' bito gwzenago' che beṇə' ca' zjənçhol yichjla'ažda'oga'aque'enə' na' chesə'ədilə chesə'əšaše' por ni che bizə dižə'. Na' bito cue' yichjo' che dia che de'e xaxta'oto' ca'. Bito gwzenago' che beṇə' ca' chsa'acyožə na' chesə'ədilə chesə'əšaše' por ni che can' chse'ejni'ine' to to pont dao' che lei de'en bzoj de'e Moizezən'. Dižə' ca' zjənac ca' bito chaclenən beṇə' na' bitobi zaquə'ən.

¹⁰ Be' consejw che notə'ətezə beṇə' chsed chlo'ine' xtižə' Diozən' clelə beṇə' chene'e yesə'ənao beṇə' de'en chzejni'ine'. Šə babi'one' consejw to çhop las na' cui chzenague', bebeje' ca'alə. ¹¹ De'en bito bzenague' çhio' nachən' nezdə' naljene'. Na' de'e malən' chone' chlo'en de que nape' dolə'.

De'en chon Pabən' mendad gon Titon'

¹² Catə' əselə'a Artemasən' o Tiquicon' gan' zo', yob yidəšgo' par yežagcho syoda Nicopolisən', çhedə' bagwçhoglaža'a yega'aṇə' Nicopolisən' lao tyemp zaguən'. ¹³ Ben xte ga zelao saquə'ədo' par gaquəleno' Zenas ben' babsed lein' gaçjw gwche' na' Apolosən' catə' yesə'aque' gan' zo' par niçh bitobi yesə'əyažjene' tnezən'. ¹⁴ Na' bzejni'išguei beṇə' ljuežjcho ca' chso'onlilažə' Diozən' par niçh yesə'əbe' yichjga'aque' porzə par so'one' de'e güen. Cheyalə' sa'aclen ljuežjga'aque' šə de bi de'en chesə'əyažje to toga'aque', na' cheyalə' so'one' con can' chazlažə' Diozən'.

Beṇə' ca' nitə'əlen Pabən' chesə'əguape' Titon' diox

¹⁵ Yoguə' beṇə' ca' chso'on xšin Diozən' txen len nada' nga chesə'əguape' le' diox. Na' beṇə' ca' zoleno' txen beṇə' ca' chsa'aque' checho çhedə' chonlilažə'əcho Diozən' əgguapšgaga'aco'one' diox.

Gaquəlenšga Diozən' yoguə'əle. De'e na'azən' chzoja' na'a.
Pab

Cart De'en Bzoj San Pabən' Par Filemón

Pabən' chguape' Filemonnə' diox

¹ Nada' Pab dia' lizya nga chedə' chyixjui'a xtižə' Cristo Jeso'osən'. Na' txen len beṇə' bišə'əcho Temtion' chzojto' le' Filemon. Chaqueto' chio' na' naco' txen len neto' choncho xšin Diozən'. ² Na' chzojto' le' zanda'oto' Apia, nach le' Arquipo len' chono' xšin Xanchon' txen len neto'. Nach leczə ca' chzojto' le'e chdopə chžagle liž Filemonnə' par cho'ela'ole Jesocristən'. ³ Chonto' orasyon lao Xacho Diozən' na' lao Xancho Jesocristən' chṇabto' əsa'aclenšgue' le'e, na' so'one' ca so cuezle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen'.

Can' chonlilažə' Filemonnə' Jesocristən' na' chaque che ljuežje'

⁴ Na' le' Filemon, yoguə' laste catə' chona' orasyon cho'a yelə' choxcwlen che Diozən' can' chono'. ⁵ Babenda' dižə' ca naquən' chonlilažo'o Xancho Jesocristən', na' can' chacdo' che notə'ətezəchlə beṇə' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə'. ⁶ Na' chona' orasyon chṇaba' de que sotezə so' gono' güen len lega'aque' laogüe de'en chonlilažo'o Xancho Jesocristən', par niç yogue'e sa'acbe'ine' de que Cristo Jeso'osən' babenchgüe' güen len chio'o chonlilažə'əchone'. ⁷ Beṇə' bišə' catə' benda' can' chacdo' che yeziquə'əchlə beṇə' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə' na' can' chacleno' lega'aque' par niç nite'e mbalaz, lechgualə bebeida' na' zoa' mbalaz.

Pabən' gwṇabe' yezi'ixen Filemonnə' che Onesimon'

⁸ Laogüe de'en naca' beṇə' güen žin che Cristən' napa' yelə' chnabia' par gona' mendad can' cheyalə' gono', ⁹ pero laogüe de'en chaquecho che Cristən' na' che ljuežjcho chneyoida' le' gono' to de'en che'enda' gono'. Nada' Pab banaca' beṇə' golə, na' leczə na'a dia' ližyan' chedə' chyixjui'a xtižə' Jesocristən'. ¹⁰ Chṇaba' goclen laogo'on par Onesimon' ben' banona' ca xi'ina'. Lao dia' ližya nga bsd blo'ida'ane' par niç chonlilažə'e Jesocristən'.

¹¹ Antslə bito goque' mos güen par le', pero na'a banaque' mos güen par le' na' leczə par nada'. ¹² Chossela'ane' laogo'onə', na' chṇabda' le' yogüialaogo'one' na' so' binlo len le' chedə' lechgualə chacda' che'. ¹³ Yebeida' žalə' gaquə yega'anlene' nada' par niç gaquəlene' nada' can' gaquəleno' nda' lao dia' ližyan' žalə' zo' nga. ¹⁴ Pero bito gwṇabda'ane' yega'anlene' nada' chedə' che'enda' əṇao' le' bin' gone'. Bito che'enda' gona'

byen gaquæleno' nada' pero yebeida' šə can' chazlažo'o gono'.
 15 De repent Diozən' be'e latjə beze'e ližo'on par to tyemp
 par nič gacle tozə zejlicane. 16 Na'a bitoch gaque' con to
 mos na'azə, la' naque' bišə'ada'ocho. Lechgualē chacda' che'
 na' mazəchlə gaquədo' che' de'en banaque' txen len chio'o
 chonlilažə'əcho Xancho Jesocristən' na' leczə naque' xmoso'.

17 Na' ca naquə chono' nada' cuent de que naca' txen len le',
 yogüialaošgo'one' caczən' chgüialaogo' nada' catə chedelaṇa'a
 le'. 18 Na' šə bi de'e malən' bene' contr le', o šə bi de'en
 chalē'e chio', nada' chixjua'an. 19 Cuincza' nada' Pab chzoja'
 le', nada' chixjwczā'an. Na' bitobi əchnia' che de'en chalə'o
 che yelə' mban zejlicane chio' laogüe de'en bsd blo'ida' le' par
 nič chonlilažo'o Jesocristən'. 20 Beṇə' bišə' dao', laogüe de'en
 chaquecho che Xancho Jesocristən' che'enda' gono' de'e nga
 par nič soa' mbalaz. De'en chaquecho che Xanchon', beṇšga
 par nič yebeida'.

21 Chzoja' le' chedə' zoa' lez gwzenago' chia', na' nezda' de
 que gono' mazəchlə ca de'en nia' le'. 22 Na' leczə chṇabda' le'
 gonšgo' probnid to quart par nada'. Zoa' lez yesə'əsane' nada'
 šə gonchle orasyon par nada' par nič gaquə deyelana'a le'e.

Beṇə' ca' nitə' len Pabən' chəsə'əguape' Filemonṇə' diox

23 Epafraṣən' die' ližya nga txen len nada' de'en chyixjui'e
 xtižə' Cristo Jeso'osən' na' chguape' le'e diox. 24 Na' Marcosən',
 len Aristarcon', len Demasən', na' len Locasən', beṇə' ca'
 chso'on xšin Diozən' txen len nada', leczə chəsə'əguape' le'e
 diox.

25 Xancho Jesocristən' sošgue' gaquælenšgacze' le'e len xbab
 de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen'. De'e na'azən' chzoja' le'. Pab

Cart De'en Nyoj Par Beṇə' Ebreo Ca'

Diozən' babe'elene' chio'o dižə' ca de'en bsele'e Xi'ine'enə'

¹ Tyemp de'en bagwde, Diozən' bsele'e zan profet beṇə' gwsoe' xtiže'enə' len de'e xaxta'ocho ca'. Zan las profet ca' gwso'e xtiže'enə' len de'e xaxta'ocho ca', nža' nža' can' gwso'en. ² Pero tyemp nga zocho na'a nža'alə babene'. Na'a babe'elene' chio'o dižə' ca de'en bsele'e Xi'ine'enə' ben' ben yoban', yežlyon' na' de'e ca' chle'icho le'e yoban', na' benga'aque'en con can' ben Diozən' mendad. Na' gwžin ža catə' gaquə lao na Xi'in Diozən' yoguə' beṇəch, yoguə' bia ca' chsa'aš, na' biquə'əchlə de'e ca' bene'. ³ Xi'in Diozən' nse'e doxen yelə' chey che'eni' che Xe'enə' na' cayanə'ən naquə yichjla'aždao' Xe' Dioz nan' naquə yichjla'aždaogüe'enə'. Na' Xi'in Diozən' chone' par ničh yoban', yežlyon' na' de'e ca' chle'icho le'e yoban' chso'onən žin, čhedə' nape' yelə' guac par ničh chac con can' ne'enə'. Bsanlažə' cuine' gwso'ot beṇə' le' par ničh chṇitlaogüe' xtolə' yoguə' chio'o chonlilažə'əchone'. Na' gwde na' beyepe' yoban' zjəyechi'e cuit Xe' Diozən' ben' naquə le'ezelaogüe beṇə' zaque'e par chnabi'e txen len le'.

Xi'in Diozən' naquəche' beṇə' zaquə'əche cle ca angl ca'

⁴ Na' nla'alao de que Xi'in Diozən' naquəche' beṇə' zaquə'əche cle ca angl ca', čhedə' Diozən' babnežjue'ene' yelə' bala'an mazəchlə ca de'en babnežjue' angl ca'. Na' babene' par ničh naquəche' beṇə' blaoch. ⁵ Diozən' bitonə' ye'e ni tozə angl can' gože' Xi'ine'enə', gože'ene':

Len' naco' xi'ina'.

Neža babena' par ničh solao nabi'o len nada'.

Na' nic ne'e güe'e dižə' che notə'ətezə angl can' gwne' che Xi'ine'enə', gwne':

Nada' gona' par ničh gachbia' naca' Xe',

na' gona' par ničh gachbia' de que naque' Xi'ina'.

⁶ Xi'in Diozən' naque' le'ezelaogüe beṇə' zaque'e. De'e na'anə' catə'ən Diozən' bsele'ene' yežlyon' gwne':

Yoguə'əlol angl chia' ca' cheyalə' əso'elaogüe'ene'.

⁷ Nach gozne' che angl ca':

Chona' par ničh angl chia' ca' beṇə' ca' chso'on mendad chia' chsa'aque' ca be' de'en chečh na' ca yi' bel.

⁸ Na' nža'alə can' be'e dižə' len Xi'ine'enə' gože'ene':

Len' naco' Dioz na' chnabi'o zejlicaṇe.

Na' lechguale güen chnabi'o.

⁹ Chebeido' de'en zda liča na' chgue'ido' de'e malən'.

De'e na'anə' nada' Diozən' ben' cho'elaogo'o

babena' par niĉh zocho' mbalazəch cle ca beṇə' ljuežjo' ca'.

¹⁰ Na' de'e yoblə gož Diozən' Xi'ine'enə':

Le' naco' Xan yežlyon'.

Len' beno'on ža gwlasda'ote.

Na' yoguə de'en chle'icho le'e yoban', leczə len' beno'on.

¹¹⁻¹² Na' gwžin ža catə' te ĉhe yoguə de'en chle'icho le'e yoban' na' yežlyo nga.

Pero le' bito te ĉhio'; syempr soczo' zejlicane.

Na' gwša' le'e yoban' na' yežlyon' ca to beṇə' chša' xe' catə' babeyoin na' chaze' yeton.

Gono' len le'e yoban' na' yežlyon' can' chon to beṇə' catə' chetobə xe'.

Pero le', tozəczə can' gaco' zejlicane, na' bito əžin iz ṇacho te ĉhio'.

¹³ Diozən' bitonə' ye'e ni to angl ca de'en gože' Xi'ine'enə', gože'ene':

Gwche'edo' cuita' nga ṇabi'acho txen,

na' gona' par niĉh ṇitə' de'e ca' chso'on contr le' na' beṇə' contr ĉhio' ca' xni'onə'.

¹⁴ Ca naquə angl ca', yogue'e zjənaque' beṇə' chso'on mendad ĉhe Diozən', chsele'e lega'aque' par chsa'aclene' chio'o bagwlej Diozən' par niĉh žjəyecho len le'.

2

Cheyalə' əgwzenagcho ĉhe xtižə' Diozən' par niĉh žjəyecho len le'

¹ Na' laogüe de'en naquə Xi'in Diozən' beṇə' blaoch na' beṇə' zaquə'əche ca angl ca', do yichj do lažə'əcho cheyalə' əgwzenagcho xtiže'enə' de'en babenecho, ĉhedə' la' šə bito əgwzenagcho ĉhei do yichj do lažə'əcho, guanlažə'əchon na' cuejyichjchon. ² Lei ĉhe Diozən' de'en gosə'əyixjue'e angl ca' naquəczən de'e žialao xen. Na' de'e na'anə' Diozən' bnežjue' castigw ĉhe de'e xaxta'ocho ca' batə'ətezə cui boso'ozenague' ĉhei segon de'e mal de'en gwso'on to toga'aque'. ³ Na' naquən segor de que Diozən' goṇe' chio'o castigw šə bito goncho can' na Xancho Jesocristən'. Zgua'atec Xancho Jesocristən' be'e dižə' güen juisy can' cheyalə' goncho par niĉh žjəyecho len le'. Nach gwdenə' beṇə' ca' gosə'ədalen le' leczə boso'ozejni'ine' chio'o can' gwne'enə', ĉhedə' gosə'ənezene' de que naquən güen. ⁴ Na' Diozən' bene' par niĉh gwso'one' miłagr na' bichlə de'e zaquə' yebanecho, na' Diozən' bnežjue' lega'aque' zan clas yelə' guac, na' Spirit ĉhe'enə' benən par niĉh gwso'one' de'e zan de'e güen len yelə' guac ĉhein' segon can' gwyazlažə' Diozən', par niĉh ənezecho de que xtižə'əga'aque'enə' naquən de'e li.

Goc Jeso'osən' doxen can' naquə chio'o beṇaḥ

⁵ Catə' te che yežlyo nga na' gatə' yežlyo cobə de'en cho'a dižə' chei, Diozən' bito gone' ca yesə'anabia' angl ca'. ⁶ Na' nyoj can' gwna de'e Rei Dabin' gože' Diozən':

¿Bixchen' chacdo' che beṇaḥən'? ca naquə bitotec bi zjəzaque'e.

Na' ¿bixchen' chaclenga'aco'one'?

⁷ Beno' par niḥ beṇaḥən' bito zjənaque' beṇə' blao can' zjənaquə angl ca' pero caguə syempr gaquən ca'.

Bia'aczə beno' par niḥ zjəzaquə' beṇaḥən' na' bnežjwga'aco'one' yelə' bala'an.

⁸ Beno' par niḥ yoguə'əlölte de'e zjəde əsa'aquən lao na' beṇaḥən',

na' len yoguə'əlöl bia ca' chsa'aš, leczə əsa'aquəb lao na'aga'aque'.

Na' ca naquə ben Diozən' par niḥ yoguə'əlölte de'e zjəde əsa'aquən lao na' beṇaḥən' na' yoguə' bia ca' chsa'aš leczə əsa'aquəb lao na'aga'aque', de'e na'anə' beṇaḥən' yesə'anabi'e lao yoguə'əte de'en zjəde, la'anə'əczə na'a nezecho bitonə' yesə'anabi'e. ⁹ Na' ca naquə Jeso'osən', žlac goque' beṇaḥ bito goque' beṇə' blao can' zjənaquə angl ca'. Na' de'e tant nži'ilažə' Diozən' chio'o beṇaḥ bene' par niḥ Jeso'osən' bsanlažə' cuine' por ni checho catə'an gwso'ot beṇə' le', na' de'e na'anə' Jeso'osən' banzi'e yelə' bala'an xen na' banaquəchgü'e beṇə' zaque'e.

¹⁰ Diozən' bene' bia chsa'aš, bene' beṇaḥ na' yeziquə'əchlə de'e zjəde par niḥ chzi'e yelə' bala'an. Na' bene' güen ca de'en bsi'e xneze par niḥ gwxaquə'əzi' Jesocristən' ben' babebej chio'o xni'a de'e malən'. Na' de'en gwxaquə'əzi'enə' chac chone' par niḥ beṇə' zan əsa'aque' xi'in Diozən' na' žjəsyə'anite'e len le' yoban'. ¹¹ Jeso'osən' bagwleje' chio'o par naccho lažə' na' Diozən'. De'e na'anə' txen len le' naccho xi'in Diozən' na' bito cheto'ine' par əne' che chio'o de que naccho beṇə' biše'e na' beṇə' zane'. ¹² Quinga gwna Jeso'osən' gože' Diozən':

Gua'a dižə' par niḥ beṇə' biša'a ca' na' beṇə' zana' ca' yesə'ənezene' non' naco'.

Na' lao zjəndopə zjənžague' chso'elaogü'e le',

nada' gua'a dižə' ca beṇə' güennə' naco'.

¹³ Nach gwne':

Sotezə soa' gonlilaža'a Diozən'.

Na' de'e yoblə gozne':

Nga zoa' txen len beṇə' ca' beṇ Diozən' nada' par niḥ zjənaque' xi'inə'.

¹⁴ Na' chio'o naccho beṇə' belə' chen, chio'onə' naccho xi'inə'. De'e na'anə' leczə le' golje' goque' beṇə' belə' chen

na' bsanlažə' cuine' gwso'ot beṇə' le' par niç bnitlaogüe' yelə' gwnabia' che gwxiye'en de'en chon par niç chatcho. ¹⁵ Bene' par niç chio'o chonlilažə'əchone' bitoch žebcho gatcho. Beṇə' ca' cui chso'onlilaže'ene' syempr chəsə'əžebe' sa'ate'. ¹⁶ Jeso'osən' bide' yežlyo nga caguə par goclene' angl ca', sino par goclene' beṇə' ca' chso'onlilažə' Diozən' can' beṇlilažə' de'e Abraannə' Diozən'. ¹⁷ Benən byen goc Jeso'osən' doxen can' naquə chio'o beṇəch par niç ca' chaclene' chio'o lao Diozən' can' gwso'on de'e bχoz əblao ca' len de'e xaxta'o chio'o beṇə' Izrael gwsa'aclene' lega'aque'. Cheyašə' cheži'ilažə' Jeso'osən' chio'o na' chone' complir can' ne'enə'. Can' chon Jeso'osən' be'enə' checa'a xtolə' chio'o chonlilažə'əchone'. ¹⁸ Jeso'osən' cuat bene' de'e mal pero bžaglaogüe' catə'an gwlo'oyelə' gwxiye'en le' par gone' de'e malən' na' catə' goc bitə'ətezəchlə de'e mal len le'. De'e na'anə' nezene' naclən' chone' chaclene' chio'o catə' chgo'oyelə' gwxiye'en chio'o par goncho de'e malən' na' catə' chac bitə'ətezə de'e mal len chio'o.

3

Jeso'osən' zaquə'əche' cle ca de'e Moizezən'

¹ Beṇə' bišə', laogüe de'en bagwlej Diozən' yoguə' chio'o par naccho lažə' ne'enə', cheyalə' goncho xbab che Cristo Jeso'osən' ben' bselə' Diozən' par naque' bχoz əblao checho. Diozən' bsele'ene' bedətxjui'e xtiže'enə' de'en chejle'echo chei. ² Diozən' gwleje' le' par chaclene' chio'o ca to bχoz əblao. Na' Jeso'osən' lao bide' yežlyon' na' na'a chone' con can' na Diozən', ca'aczən' ben de'e Moizezən' ben' leczə goclene' yoguə' beṇə' gwsa'ac family che Diozən'. ³ Pero na' Jeso'osən' zaquə'əche' cle ca Moizezən'. Jeso'os na'anə' bχie' family che Diozən' ca de'en bene' par niç chio'o chonlilažə'əcho Diozən' na'a na' len beṇə' ca' gwso'onlilažə' le' cana' naccho family che Diozən'. Na' ca naquə de'e Moizezən' ža, goque' con to beṇə' lao family che Diozən'. ⁴ Na' gwnitə' beṇə' bχe to to family nitə' lao yežlyon', pero Jeso'osən' caguə bχie' family che Dioz na'azən', sino leczə bχie' yoguə'əte de'e zjəde, chedə' len' naque' Dioz. ⁵ Na' ca naquə de'e Moizezən', bene' can' gwna Diozən' par goclene' yoguə' beṇə' gwsa'ac family che Diozən' la'anə'əczə goque' con to xmos Diozən'. Na' de'e Moizezən' be'e dižə' che de'e ca' ze'e əsa'ac ca tyempən' de'e ca' bagwsa'aquən na'a. ⁶ Cristən' leczə bene' complir can' gwna Diozən' par goclene' beṇə' zjənaquə family che Diozən'. Na' bene' ca' chedə' naquəcze' Xi'in Diozən', caguə ca to mos. Na' family che Dioz na'anə' naquə chio'o šə zotezə zocho chonlilažə'əcho Diozən' do yichj do lažə'əcho catə'an yidə Cristən' de'e yoblə, na' šə chebeicho de'en yidə Cristən'.

Guaquə socho mbalaz len Diozən'

⁷⁻⁸ Cheyalə' goncho xbab can' gwna Spirit che Diozən' de'en nyojən nga:

Catə' Diozən' əne' to de'e gonle na'a,

bito gacle beṇə' godenag can' gwsa'ac beṇə' Izrael ca' cana' catə' gwso'one' contr Diozən' latjə dašən'.

Gwso'one' prueb šə leine' de que gwnežjue' castigw chega'aque'enə'.

⁹ Nach Diozən' gwne':

De'e xaxta'ole ca' bito gwse'ejle'e chia' la'anə'əczə choa iz besə'əle'ine' de'e ca' bena' par goquə'lenga'aca'ane'.

Con gwso'one' prueb šə leida'anə'.

¹⁰ De'e na'anə' bito bebeiga'acda'ane',

na' gwnia': "Do tyemp naquəga'aque' beṇə' yichjla'aždao' žod, bitonə' se'enene' se'ejni'ine' can' chona'."

¹¹ Na' de'en bža'a lega'aque' de'e nan' gwnia' chega'aque' de que cuat nite'e mbalaz len nada'.

¹² Legapə cudad beṇə' bišə', par ničh ni tole cui gacle beṇə' yichjla'aždao' mal. Lesotezə leso legonlilažə' Diozən' par ničh cui cuejyichjlene' chedə' le'enə' zoe' zejjicane. ¹³ Žlac na'a ne'e de tyemp par əgwzenagle che Diozən', legwtiplažə' ljuežjle tža tža par ničh cui gonle de'e malən', la' catə' choncho de'e malən' chxoayaguən chio'o par ničh cuich bi bi chaquecho catə'ən chonchchon. ¹⁴ Ngodə'əcho txen len Cristən' šə ne'e zotezə zocho chonlilažə'əchone' catə'ən yide' de'e yoblə con can' gwzolaoczcho chonlilažə'əchone'.

¹⁵ Na' nyoj Xtižə' Diozən' par chio'o gan' nan:

Catə' Diozən' əne' to de'e gonle na'a

bito gacle beṇə' godenag can' gwsa'ac beṇə' Izrael ca' cana'.

¹⁶ Na' de'en nyojən nan ca' cho'en dižə' che beṇə' ca' jəsyə'ənao de'e Moizezən' catə'ən jəyeleje' lega'aque' Egipton'. Boso'ozenague' can' ben Diozən' mendad par besyə'əchoje' Egipton', pero beyožzə besyə'əchoje'enə' bitoch boso'ozenague' che'. ¹⁷ De'e na'anə' bže'e lega'aque' choa iz de'en gwso'one' de'e malən' cuich boso'ozenague' che', na' gwsa'ate' latjə dašən'. ¹⁸ Na' Diozən' gwne' de que cuat nite'e mbalaz len le' chedə' cui boso'ozenague' che'. ¹⁹ Na' nezecho de que yelə' godenag chega'aque'enə' cui goquə nite'e mbalaz len le'.

4

¹ Na'a ža, nezecho can' goc che beṇə' godenag ca' beṇə' ca' gwsa'at latjə dašən'. De'e na'anə' cheyalə' žebcho par ničh cui goncho can' gwso'one'enə', chedə' šə goncho can' gwso'one'enə' bito gaquə socho mbalaz len Diozən' can' bene'

lyebe. ² Babenecho to dižə' güen dižə' cobə de que gwaquə socho mbalaz len Diozən' ca dižə' de'en gwse'ene lega'aque'. Pero ca naquə lega'aque' de'en cui gwse'e'jle'e chei, de'e nan' bito goquəlenən lega'aque'. ³ Na' chio'o chejle'echo che de'en na Diozən' bazocho mbalaz len le'. De'e na'anə' bito na Diozən' checho can' gwne' che beṇə' ca' gwne':

De'en bža'a lega'aque' na' gwnia' de que cuat nite'e mbalaz len nada'.

Na' ca naquə Diozən' nezecho babeyož bxie' yoban' na' yežlyon' na' de'e na'anə' zoe' mbalaz. ⁴ Can' nyoj to part Xtiže'enə' nan: Xop ža ben Diozən' yoban', yežlyon', beṇačən', bia yixə'ən na' biquə'əchlə de'e zjəde.

Na' catə' bžin ža gažən', bitoch bi bi bene', con zoe' mbalaz.

⁵ Na' de'e yoblə goncho xbab che de'en gwne':

Cuat nite'e mbalaz len nada'.

⁶ De'e li balə beṇə' nite'e mbalaz len Diozən'. Pero ca naquə beṇə' ca' gwse'enene' dižə' güen dižə' cobə che'enə' cana'ate, bito goquə nite'e mbalaz len le' chedə' bito boso'ozenague' che'. ⁷ Na' catə' bagwde zan iz Diozən' gwne' de'e yoblə de que gwaquə nitə' beṇə' mbalaz len le'. Bene' par nič bzoj de'e Rei Dabin' dižə de'en na:

Catə' Diozən' əne' to de'e gonle na'a bito gacle beṇə' godenag.

⁸ De'e Josuen' gwche'e de'e xaxta'o chio'o beṇə' Izrael gan' gosə'əzi'e yežlyon' de'en bnežjw Diozən' lega'aque'. Pero lega'aque' bito gwnite'e mbalaz len Diozən'. De'e na'anə' gwdechlə Diozən' bene' par nič de'e Dabin' bzoje' gwne' de que gwžin ža nitə' beṇə' mbalaz len le'. ⁹ Nachən' nezecho de que chio'o chonlilažə'cho Diozən' chac socho mbalaz len le'.

¹⁰ Na' beṇə' ca' banitə' mbalaz len Diozən' bitoch chso'one' can' na xbab chega'aque'enə', sino que chso'one' can' na Diozən'. De'e na'anə' nacho de que nite'e mbalaz can' zo Diozən' de'en beyož bxie' yoguə' de'e ca' zjəde. ¹¹ Na' cheyalə' yeyiljažə'cho nac goncho par nič socho mbalaz len Diozən'. Cheyalə' gwzenagcho che' par nič ca' ni tocho cui gac checho can' goc che de'e xaxta'ocho ca' de'en cui boso'ozenague' che Diozən'.

¹² Xtižə' Diozən' chazən lo'o yičjla'aždao' beṇə', na' chaclenən notə'ətezə choso'ozenag chei. Na' gwxaquə'əleben ca to spad de'en nlachgua chopə la'ate. Pero mazəchlə can' chon to spad chon Xtižə' Diozən', chedə' chlo'in chio'o no chein' chzenagcho, əche Spirit che Diozən' o šə che la'ažda'omalchon'. Leczə ca' chzejni'in chio'o che xbab de'en yo'o lo'o yičjla'ažda'ochon' na' che yoguə'əloj de'en chze-lažə'cho šə naquən güen o šə naquən mal. De'e na'anə' gwxaquə'əleben ca to spad de'e chchog entr bečj bnia ca' na' entr bin ca'. ¹³ Diozən' neze nle'ine' to to beṇač, na' to to angl, na' to to de'e xio', na' cuantzə bi de'en zjəde. Diozən' neze

nle'ine' yichjla'ažda'ochon'. Na' laogüe' na'anə' əgwdecho cuent šə biquə' de'e babencho.

Jeso'osən' naque' bχoz əblao chechon'

¹⁴ Jeso'os Xi'in Diozən' babeyepə' yoban' gan' zo Diozən' par gaquəlene' chio'o. De'e na'anə' Jeso'osən' naque' bχoz əblao checho, ben' naquə le'ezelaogüe beṇə' zaque'e. Na' de'e na'anə' cheyalə' sotezə socho gonlilažə'əchone' can' chonczcho. ¹⁵ Na' Jeso'osən', ben' naquə bχoz əblao chechon', chacbe'ine' catə' chaquecho zdebə goncho to de'e güen. Gwxiye'en gwlo'oyelə'an le' gone' de'e mal pero bito bene'en na' bžaglaogüe' cayanə'an chžaglaog chio'o beṇəch. ¹⁶ Na' cheyalə' güe'elencho Diozən' dižə' sin cui žebcho, əṇabechone' yezi'ixene' checho na' gaquəlene' chio'o batə'ətezə chyažjecho yelə' chaclen che'enə', čhedə' le'enə' nži'ilaže'e chio'o.

5

¹ Beṇə' ca' besə'əchoj gwsa'aque' bχoz əblao che nasyon Izrael chechon' tyemp de'en bagwde jso'e bi de'en jso'e lao Diozən' na' gwso'ote' bia yixə' besə'alalje' xchenga'aquəbən' par nič Diozən' bezi'ixene' xtolə' de'e xaxta'ocho ca'. Na' yoguə' bχoz ca' gwsa'aque' con to beṇə'. ² Na' bχoz əblao ca' gwsa'ape' yelə' chxenlažə' len beṇə' ca' cuiṇə' se'ejni'i can' cheyalə' so'one' na' len beṇə' ca' bazjənxoayag len de'e malən', čhedə' lecə beṇəchən' zjənaque' na' naquən zdebə par so'one' de'e güennə'. ³ Na' de'en zjənaque' beṇəchən' benən byen gwso'ote' bia yixə' na' besə'alalje' xchenga'aquəbən' par gosə'əṇabe' yezi'ixen Diozən' xtolə'əga'aque'enə' can' gosə'əṇabe' yezi'ixene' xtolə' beṇə' ca' yelə'.

⁴ Na' notono gwlej cuine' par gaque' bχoz əblao, sino Diozən' gwlejga'aquene' can' gwleje' de'e Ronṇə'. ⁵ Le'egatezə ca' Cristən' bito ben cuine' xen cuejlize cuine' par gaque' bχoz əblao. Diozən' gwleje'ene' na' Dioz na'anə' gože'ene': Len' naco' Xi'ina'.

Neža babena' par nič solao nabi'o len nada'.

⁶ Na' ga yoblə nyoj yeto de'en gože'ene':

Naco' bχoz beṇə' zo zejlicane,

na' naco' ca bχoz Melquisedequən'.

⁷ Na' Jeso'osən' catə' gwzoe' yežlyo nga bene' orasyon lao Xe' Diozən' ben' gac yosle'ene' par nič cui gate'. Jeso'osən' gwne' zižjo na' gwcheže' gwṇabe' yelə' chaclen che', na' Diozən' bzenague' na' bene' par nič yelə' gotən' cui gwnabi'an le' čhedə' benlilaže'ene'. ⁸ Na' la'anə'əczə Jeso'osən' naque' Xi'in Dioz, Diozən' bzejni'ine' le' de que cheyalə' əžaglaogüe' par yeyož gone' yoguə'əlol de'e ca' naquən gone'. De'e na'anə' Jeso'osən' bžaglaogüe' len yoguə'əlol de'en goc che' yežlyo

nga. ⁹ Na' beyož goc che Jeso'osən' yoguə'əloł can' gone'e Diozən', nach gwzolao chone' par niçh yoguə'əloł beṇə' ca' choso'ozenag che', nite'e len le' zejlicane. ¹⁰ Diozən' gwleje' le' par naque' bχoz əblao checho na' gwxaquə'əlebene' ca bχoz Melquisedequən'.

Gapcho cuidad par niçh cui cuejyichjcho xtižə' Diozən' de'en bachejle'echo chei

¹¹ Na' ne'e dech de'e zan de'en che'enda' əṇia' le'e che de'en naquə Jeso'osən' bχoz chechon', pero naquən zdebə əṇi'an par šejni'ilen, chedə' bitoch chebeile gwzenagle che Diozən'. ¹² Bagolə' əgwsed əgwlo'ile beṇə' yeziquə'əchlə xtižə'enə', pero latje de'e gonle ca', chyažjele to beṇə' par əgwsed əgwlo'ine' le'e de'e yoblə ca de'en babsedle de'e nechən'. Na' laogüe de'en chyažjele əgwsedəchle de'e ca', gwxaquə'əlebele ca bidao' ca' ne'e chsa'ažə', bi'i cuiṇə' gac sa'o. ¹³ Na' ben' naquə ca bidao' ne'e chažə', bitonə' šejni'ine' xtižə Diozən' de'en naquəch zdebə. ¹⁴ Na' xtižə' Diozən' de'en naquəch zdebə gwxaquə'əleben ca yelə' guao de'en chao beṇə' cha'o. Na' beṇə' ca' chse'ejni'i len chsa'ache'ine' che bitə'ətezə dižə šə naquən de'e li o šə naquən dižə' güenlažə'. Chsa'ache'ine' chedə' la' bazjəyo'olaogüe' choso'ozenague' che Diozən'.

6

¹ Na' ca bidao' ca' chəsə'əzolao chsa'obo' yelə' guao catə' bazjəncha'obo' ca'aczən' chio'o cheyalə' solaocho cue' yichjcho che xtižə' Diozən' de'en naquəch zdebə par niçh gaquəch yichjla'ažda'ochon' can' naquə yichjla'aždao' Cristən'. Catə'an gwzolao benlilažə'əcho Cristən' gwyejni'icho can' yedinjecho xtolə'əchon' na' bedinjechon. Na' na'a bitoch chyažjən yedinjecho che de'e ca' de'e yoblə, na' nic chyažjən yezolaocho gonlilažə'əchone' de'e yoblə. ² Bañezczecho bi zejen catə'an chcho'acho nisən', na' lecəzə can' banezecho bi zejen catə'an chχoa na'achon' yichj beṇə' yoblə chṇabcho yelə' chaclen che Diozən' par lega'aque' na' bitoch chyažjən no gwzejni'iche chio'o bi zeje de'e ca'. Le'egatezə ca' bitoch chyažjecho no gwzejni'iche chio'o can' yolis yosban Diozən' beṇə' guat ca' o can' gone' yelə' jostis che beṇə' ca' chso'on de'e malən'. Banezczega'aquechonṇə'. ³ Pero na'a ža, šə Diozən' güe'e latjə yeyiljažə'əcho nac goncho par niçh gaquə yichjla'ažda'ochon' can' naquə yichjla'aždao' Cristən'.

⁴ Nitə' beṇə' bachse'ejni'i xtižə' Diozən' na' bazjənape' yelə' mban zejlicane de'en choṇ Diozən' chio'o chonlilažə'əchone', na' lecəzə ca' bazo Spirit che Diozən' lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə'. ⁵ Bazjənezene' ca güenṇə' naquə xtižə' Diozən' na' bazjənombi'e miłagr na' bichlə yelə' guac

che Diozən' la'anə'əczə ze'e yesə'əle'ichene' yelə' guac de'en gwlo'eche' catə' əzin ža gatə' yežlyo cobə. ⁶ Na' šə gwžinclə ža yesə'əgue'i beņə' ca' Diozən' šə yesə'əbejyichjcle' xtiže'enə', bitoch gaquə yesyə'ədinjene' xtolə'əga'aque'enə' de'e yoblə, chedə' lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə' so'one' txen len beņə' ca' bosoda' Xi'in Diozən' le'e yag corozən', na' so'one' par ničh beņə' yeziquə'əchlə lecə yesə'əgue'ine' le'. ⁷ Ca naquə yežlyo güen gan' chsa'az beņə', šə chacchgua yejon', nach chac de'en chsa'aze'enə' na' chatə' de'en chəsə'əyazjene', na' Diozən' chebeine' de'e chac cwseš chega'aque'enə'. Can' gwxaquə'əlebecho šə zotezə zocho chzenagcho che Diozən'. ⁸ Pero šə bagwlejyichjcho cuich chzenagcho che Diozən' gwxaquə'əlebecho ca yežlyon' gan' chla'ac por yag yešə' na' no yixə' cuan de'e cui chac gaocho. Yežlyon' de'en nac ca' bito bi bi zaquə'ən par xan yežlyon', nach chbejyichje'en na' chžin ža catə' chzeye' de'e ca' chla'ac laogüennə'.

Zotezə zocho chonlilažə'əcho Diozən' chedə' nezecho žjəyecho len le'

⁹ Na' ca naquə le'e, la'anə'əczə babi'a dižə'ən ca', chacda' chele, na' zoa' segor bito gonle can' bagwnia' chso'on beņə' ca'. Nezdə' gonšgacze can' cheyalə' goncho laogüe de'en babebej Diozən' chio'o xni'a de'e malən'. ¹⁰ Diozən' naque' beņə' güen. Na' bito ganlaže'e can' babenle xšine'enə', na' can' ne'e chonczen na'a chaclenle yeziquə'əchlə beņə' bagwleje' par zjənaque' lažə' ne'enə', chonlen laogüe de'en chaquele che'enə'. ¹¹ Nezele žjəyazole len Cristən'. Na' de'e na'anə' yedote žlac cuiņə' yide' de'e yoblə cheyalə' cue' yichjle de'en žjəyazole len le', can' bachi' yichjle na'a par chaclen ljuežjle. ¹² Bito gacle beņə' godenag len xtižə' Diozən'. Legonlilažə' Diozən' can' bagwso'on beņə' ca' bagwnitə', beņə' ca' gosə'əzi' de'en ben Diozən' lyebe əgwnežjue' lega'aque'. La'anə'əczə cui gosə'əzi'en cate, con gwso'onlilažə'əteze'ene'.

¹³ Diozən' bene' lyebe de que xi'in dia che de'e Abraannə' əsa'aque' beņə' zan. Na' de'en naque' Dioz na' notoch no no nla' beņə' yoblə beņə' napəch yelə' gwnabia' cle ca le', de'e na'anə' bzo cuine' testigw gwne': "Guaquəczə can' nia'anə' chedə' zoa' naca' Dioz." ¹⁴ Gwne': "De'e li goncza' par ničh gaquə güen chio'. Na' de'e li goncza' par ničh xi'in dia chio'onə' əsa'aque' beņə' zan." ¹⁵ Na' sša gwzo de'e Abraannə' benlilažə'əteze' Diozən' xte que bžin ža goc can' ben Diozən' lyebe len le'. ¹⁶ Beņachən' chəsə'əzoe' jorament chəsə'əne' de que be'enə' chnabia'ach ca lega'aque' gwnežjue' castigw chega'aque' šə cui so'one' complir can' choso'ozoe' jorament. Chso'one' ca' par ničh beņə' ca' chsa'acyožə' lega'aque' se'ejle'e chega'aque' na' yesyə'əyacxenlaže'e. ¹⁷ Beņə' ca' chon Diozən'

cuent zjənaque' xi'in dia che de'e Abraannə' laogüe de'en chso'onlilaže'e Diozən', Diozən' bene' par niçh nitə'əchgüe' segor de que guaquəczə can' bene' lyebe, na' bito chše'e can' bansi'e xneze gone'. De'e na'anə' bzo cuine' testigw gwne': "Guaquəczən chedə' zoa' naca' Dioz." ¹⁸ Ca naquə Diozən' bene' lyebe na' leczə bzo cuine' testigw gwne': "Guaquəczə can' nia'anə' chedə' zoa' naca' Dioz", bene' ca' par niçh nezecho de que caguə de'e te can' gwne'enə'. Na' bito chac güe'e dižə' güenlažə'. Diozən' bene' lyebe na' bzo cuine' testigw par niçh bito žebcho sino yebeicho de'en nezecho žjəyechocho len le', chio'o bagwnabechone' bezi'ixene' xtolə'əchon'. ¹⁹ Na' de'en nezecho žjəyechocho len Diozən' bito chac chop lažə'əcho sino zotezə zocho chonlilažə'əchone' chedə' la' nezecho de que Jeso'osən' chne' fabor chio'o lao Diozən' ca bχoz əblao checho. ²⁰ Jeso'osən' bazjəyecho' gan' zo Diozən' na' chone' par niçh leczə chio'o žjəyechocho len le'. Na' Jeso'osən' naque' bχoz əblao checho, ben' gwxaquə'əlebe ca bχoz Melquisedequən'.

7

Jeso'osən' naque' ca bχoz Melquisedequən'

¹ Na' Melquisedequən' goque' rei gan' nzi' Salem na' Diozən' ben' naquə le'e zelaogüe beņə' blao gwleje' le' par goque' bχoz. Na' catə' beza' de'e Abraannə' beyož bene' gan lao rei ca' beņə' ca' gosə'ədiləlen beņə' Sodoma ca', bχoz Melquisedequən' jəšague' le' na' len yelə' guac che Diozən' bene' par niçh goc de'e šao' de'e güen che de'e Abraannə'. ² Na' de'e Abraannə' botobe' de'e ca' gosə'əban rei ca' che beņə' Sodoma ca' na' bnite'en ši cuen de'e naquə lebe nach gwleje' tcuenən par bnežjue'en bχoz Melquisedequən'. Melquisedequən' zeje dižə' "rei beņə' chnabia' güen". Na' gwnabi'e gan' nzi' Salem, na' Salemən' zeje dižə' "gwnitə' beņə' binlo". ³ Bito nyojən šə no goquə de'e xaxna' Melquisedequən' na' nique nyojən šə no goquə de'e xaxta'ogüe'e, na' nic nyojən batə'əquə' golje' na' batə'əquə' gote'. De'e na'anə' nezecho cuiņə' te yelə' naquə bχoz che'enə' na' leczə de'e na'anə' gwxaquə'əlebene' ca Xi'in Diozən'.

⁴ Le'e gon xbab de que bχoz Melquisedequən' goque' beņə' blao. De'e na'anə' de'e xaxta'ocho Abraannə' lao ši cuen güejə de'e ca' gwleje', bnežjue' tcuenən bχoz Melquisedequən'. ⁵ Na' beņə' ca' gwsa'aljə lao dia che de'e Lebin', beņə' ca' besyə'əyalə' par gwsa'aque' bχoz, nyojən le'e lei de'en bzoj de'e Moizezən' de que yesə'əzi'e tcuen lao ši cuen yoguə' cuantzə de'e gotə' che beņə' Izrael ca' yelə' la'anə'əczə yoguə'əlolga'aque' zjənaque' xi'in dia che de'e Abraannə'. ⁶ Melquisedequən' bito ənacho golje' lao dia che de'e Lebin', pero gwxi'e tcuen lao ši cuen de'en botobə de'e Abraannə' na' len yelə' guac

che Diozən' bene' par niçh goc güen che de'e Abraannə' ben' ben Diozən' lyebe əsa'ac xi'in dia che'enə' beṇə' zan. ⁷ Na' nacbia' de que Melquisedequən' zaquə'əche' cle ca de'e Abraannə' chedə' Melquisedec na'anə' gwdape' yelə' guac che Diozən' na' bene' par niçh goc de'e güen che de'e Abraannə'. ⁸ Na' beṇə' ca' gwsa'ac bχoz segon can' na lei de'en bzoj de'e Moizezən' gosə'əzi'e tcuen lao ši cuen cuantzə bi de'en gotə' che beṇə' Izrael ca' yelə'. Bχoz ca' gwsa'aque' beṇəçh na' gwsa'ate'. Pero Melquisedequən' ben' gwxi' tcuen lao ši cuen de'en botobə de'e Abraannə', cho'en dižə' che' ca beṇə' ne'e zoczə. ⁹⁻¹⁰ Na' ca naquə de'e Abraannə' bnežjue' Melquisedequən' tcuen lao ši cuen de'e ca' botobe' de'en gosə'əban rei ca', de'en na'anə' gwaquə əṇacho de que de'e Lebin' leczə bnežjue' Melquisedequən' tcuen güejə lao ši cuen de'e ca' botobə de'e Abraannə'. Guac əṇacho ca' chedə' de'e Lebin' golje' lao dia che de'e Abraannə' la'anə'əczə bitonə' galje' catə'an Melquisedequən' jəšague' de'e Abraannə'. De'e Lebin' goque' xa beṇə' nech ca' əgwsa'ac bχoz che beṇə' Izrael gwlaž checho ca' cana', na' lei de'en bzoj de'e Moizezən' nan de que yesə'əzi'e tcuen lao ši cuen cuantzə bi de'en de che beṇə' Izrael ca' yelə'.

¹¹ Žalə' bχoz ca' beṇə' ca' gwsa'aljə lao dia che de'e Lebin' goc so'one' par niçh yichjla'aždao' beṇə' gwlaž checho ca' əsa'aquən can' chene'e Diozən', bito byažjecho yeto bχoz žalə' ca'. Pero de'en cui goquə so'one' par niçh əsa'ac yichjla'aždao' beṇə' can' chene'e Diozən', de'e na'anə' bidə Jeso'osən' par naque' bχoz chechon' na' gwxaquə'əlebene' ca Melquisedequən'. ¹² Jeso'osən' naquəcze' bχoz chechon' la'anə'əczə cui naque' dia che de'e Lebin'. De'e na'anə' nezecho banža' lei de'en choe' dižə' che bχoz che nasyon Izrael chechon'. ¹³ Bχoz checho ben' cho'echo dižə' chei, golje' lao dia che de'e Jodan', na' bitoch bchoj no gaque bχoz entr beṇə' ca' əgwsa'aljəch lao dia che de'e Jodan'. ¹⁴ Nezczecho de que Xançhon' golje' lao dia che de'e Jodan', pero de'en bzoj de'e Moizezən' le'e lein' nan de que beṇə' ca' gwsa'aljə lao dia che de'e Lebin' əsa'aque' bχoz.

¹⁵⁻¹⁶ Bχoz checho Jeso'osən' naque' ca bχoz Melquisedequən'. Bito golje' lao dia che de'e Lebin' na' bito naque' bχoz can' na lei de'en bzoj de'e Moizezən'. Naque' bχoz chedə' bito gwzoi yelə' gotən' le', na' zoczə' zejlicane. ¹⁷ Na' de'e nga nyojən can' gož Diozən' Jeso'osən' nan:

Naco' bχoz beṇə' zo zejlicane

na' naco' ca bχoz Melquisedequən'.

¹⁸ Ca naquə bχoz ca' beṇə' ca' ben Diozən' mendad gwnitə' cana', bitoch none' mendad nite'e na'a chedə' de'en

gwso'one'enə bito zaquə'an par əsa'ac yichjla'aždao' beṇačhən' can' chene'e Diozən', na' bito nsa'an yelə' guac che Diozən'.
 19 Leinə' bito zaquə'an gonən par ničh yichjla'aždao' beṇə' əsa'aquən can' chene'e Diozən'. Pero na'a bazo Jeso'osən' chone' par ničh chac yichjla'ažda'ochon' can' chene'e Diozən'. Na' nezecho chaquəch güen checho cle ca che beṇə' ca' zjənombia' lein'. Jeso'osən' chone' par ničh zocho binlo len Diozən'.

20 Na' par ničh nezecho de que Jeso'osən' naque' bχoz chechon', Diozən' bzo cuine' testigw gwne':

Naquəcze' bχozən' chedə' zoa' naca' Dioz.

21 Beṇə' ca' gwsa'aque' bχoz segon can' bzoj de'e Moizezən', Diozən' bito gože' lega'aque' can' gože' Jeso'osən'. Nyojən' can' gože'ene', nan:

Diozən' bzo cuine' testigw gwne':

“Naquəczo' bχozən' chedə' zoa' naca' Dioz.

Na' bito gwša'a can' ni'anə'.

Le' naco' bχoz ben' zo zejlicane.

Naco' ca Melquisedequən'.”

22 Nezecho de que Jeso'osən' bedəlo'ine' chio'o de que Diozən' choncze' con can' none' lyebe par gaquəlene' chio'o. Na' de'en none' lyebe gone' na'a naquəchən güen cle ca de'en bene' lyebe gone' antslə. 23 Beṇə' ca' gwsa'aque' bχoz segon can' na lei de'en bzoj de'e Moizezən', gwsa'aque' beṇačh na' gwsa'ate', pero benitə'ateczə lguaga'aque'. De'e na'anə' gwsa'aque' beṇə' zan. 24 Pero Jeso'osən' zoe' zejlicane na' de'e na'anə' zejlicane naquəcze' bχoz chechon'. 25 Na' notə'atezə beṇə' chse'ene'ene' nite'e binlo len Diozən', Jeso'osən' nape' yelə' guac par chocobe' yichjla'ažda'oga'aque'en con šə chso'onlilaže'ene'. Nape' yelə' guac par gone' ca' chedə' zocze' zejlicane chṇabe' goclen lao Diozən' par yoguə' chio'o chonlilažə'əchone'.

26 Na' Jeso'os nan' naque' bχoz əblao chechon' na' zaque'e par gaquəlene' chio'o chedə' chone' cayanə'an chazlažə' Diozən'. Bito bi dolə' nape', na' bito bi de'e mal chone', na' nic chone' xbab mal. Zoe' gan' zo Diozən', chṇabi'e txen len le'.

27 Bito bi xtole'e de na' de'e na'anə' bito cheyalə' gote' bia yixə' par yezi'ixen Diozən' xtole'enə' can' gwso'on beṇə' ca' gwsa'ac bχoz segon can' na lei de'en bzoj de'e Moizezən'. Yoguə' ža zgua'atec gwso'ote' bia yixə' par ničh gosə'əṇabe' bezi'ixen Diozən' xtole'əga'aque'enə' na' techlə lecəzə gwso'ote' bia yixə' par gosə'əṇabe' bezi'ixen Diozən' xtole' beṇə' Izrael ca' yelə'. Šlinzə bnežjw cuin Jeso'osən' por ni checho catə'an gwso'ot beṇə' le' le'e yag corozən' na' bitoch gate' yeto. 28 Beṇə' ca' gwsa'ac bχoz əblao segon can' na lei de'en bzoj de'e Moizezən'

gwsa'aque' beṇə' güen de'e mal can' zjənaquə yeziquə'əchlə beṇə'. Žan iz bagoc bzoj de'e Moizezən' lei che Diozən' catə' Diozən' bzo cuine' testigw de que sele'e Xi'ine'enə' par gaque' bχoz əblao chechon' na' gwne': "Gaquæcze' bχoz əblaon' chedə' zoa' naca' Dioz." Na' Xi'ine' na'anə' zocz'e zejlicane, na' naquə yichjla'aždaogüe'enə' cayaṇə'ən chene'e Diozən'.

8

Cristən' chone' par niçh chac de'e cobə de'en non Diozən' lyebe gone' par gaquəlene' chio'o

¹ Na'a ža zo bχoz əblao chechon', na' chi'e yoban' chnabi'e txen len Diozən' ben' naquə le'ezelaogüe beṇə' blaο. Lenṇə' naquən de'e žialaoch lao yoguə' de'en babe'echo dižə' chei. ²⁻³ Bχoz əblao ca' beṇə' ca' gwso'ot bia yixə' lo'o yo'odao' de'en gwso'on de'e xaxta'o chio'o beṇə' Izrael jso'e xchenga'aquebən' gan' nzi' "Latjə gan' zo Diozən'" par niçh Diozən' bezi'ixene' xtolə'əga'aque'enə' len che beṇə' ca' yela'. Na' de'en gwso'one'enə' naquən ca de'en chac yoban' gan' zo Diozən'. De'e na'anə' benən byen bnežjw cuin Jeso'osən' gwso'ot beṇə' le' par niçh naque' bχoz əblao chechon' gan' zo Diozən', na' chone' par niçh Diozən' chezi'ixene' xtolə' chio'o chonlilažə'əchone'. ⁴ Na' bito naque' bχoz žalə' ne'e zoe' lao yežlyon', chedə' banitə' bχoz ca' beṇə' ca' chjsoa' bi de'en chjsoa' lao Diozən' segon can' na lein'. ⁵ Na' yoguə'əloj de'en chso'on bχoz ca' beṇə' ca' chso'on can' na lein', naquən latə' laszə ca naquə de'en chac yoban'. Diozən' bene' mendad len de'e Moizezən' antslə ze'e so'on de'e xaxta'o chio'o beṇə' Izrael yo'o de'e lachə'ənə' gan' gwso'o bχoz ca' par gwso'elaogüe'e Diozən', gože'ene': "Yoguə' de'en bagwnia' gonle, legonən cayaṇə'ən blo'ida' le' catə'ən gwzochο lao ya'anə'." ⁶ Pero na' de'en chon Cristən' zaquə'əchən cle ca de'en gwso'on bχoz ca' beṇə' ca' gwso'on can' na lein'. Na' leczə de'e cobə de'en chon Diozən' len chio'o naquəchən güen cle ca de'en bene' antslə, chedə' de'e xench de'en non Diozən' lyebe gone' par gaquəlene' chio'o ṇa'a.

⁷ Žalə' de'en ben Diozən' par goclene' beṇə' Izrael gwlaž checho ca' de'e nech benən par niçh gwsa'ac yichjla'ažda'oga'aque'enə' can' chene'ene', bito bsele'e Cristən' žalə' ca'. ⁸ Pero nacia' Diozən' bito bebeine' lega'aque', nachən' gwne':

Chona' lyebe gona' to de'e cobə par gaquəlena' le'e beṇə' Izrael
catə' əžin ža,
nada' Xanle Dioz ənia' ca'.

⁹ Nža'an beṇə' len de'e xaxta'ole ca' ca tyemp catə'ən goquəlenga'aca'ane' par niçh besyə'əchoje' Egipton'.

Ľega'aque' bito gwso'one' can' gwso'one' lyebe len nada'.

De'e na'anə' nada' Xanle Dioz bitoch beng'a'aca'ane' cas.

¹⁰ Quinga gona' par gaquəlena' le'e beṇə' Izrael catə'an əžin žan':

Nada' Dioz gona' par niḥ šo'o yiḥjle de'e ca' nona' mendad gonle,

na' gona' par niḥ yebeilen lo'o la'ažda'olen'.

Na' toza' nada' güe'ela'ole na' le'e gacle xi'ina'.

¹¹ Na' ni tole cui chyažjən əgwsed əgwlo'i ljuēžjle par niḥ gombi'ale nada'

chedə' cana' yoguə'əle gombi'ale nada',

le'e cuitec bi zaquə'əle na' len le'e nacle beṇə' blaο.

¹² Cana'ach bitoch gona' xbab che de'e mal ca' de'en babenlenə'

chedə' ca orən' babezi'ixena' xtolə'əlenə'.

¹³ Na' ca naquən' be' Diozən' dižə' che de'e cobən' de'en gwne' gone' par gaquəlene' nasyon chechon', nezecho chde che de'en bene' mendad so'one' antslə chedə' banaquən de'e golə na' bitoch cheyalə' gonchon.

9

Yo'odao' de lachə' de'en gwso'on beṇə' Izrael ca gwxaquə'əleben ca gan' zo Diozən'

¹ Cana'ate ben Diozən' mendad naclə so'on beṇə' Izrael gwlaž checho ca' par so'ela'ogüe'ene'. Na' leczə bene' mendad so'one' to yo'odao' par le'.

² Yo'oda'onə' goquən de lachə'.

Na' lo'o cuart nechən' boso'ozoe' to candeler na' to mes gan' boso'ocue'e yetxtil de'en naquə par Diozən'.

Na' cuart nechən' nzi'in "Latjə che Dioz".

³ Na' cuart əgwchopen' nzi'in "Latjə gan' zoczə Diozən'".

Na' entr cuart ca' chopə gwze to lachə'.

⁴ Na' lo'o cuart əgwchopen' boso'ozoe' yeto mes de or gan' boso'ozeye' yal.

Na' gosə'əyixjue' to caj na' boso'oguzje' doxenən or.

Na' lo'o caj na' boso'ozoe' to yesə' de or gan' boso'ože'e yelə' guao de'en gwza' yoba de'en nzi' mana, na' leczə lo'o caj na' gosə'əgüe'e garrot che de'e Ronnə' de'en bexejə.

Na' leczə na' boso'ože'e yej ta'a ca' gan' byoj de'en ben Diozən' mendad so'one' par niḥ gaquəlene' lega'aque'.

⁵ Na' lao tap che cajən' boso'onite'e chopə lgua'a lsaquə' angl beṇə' gosə'əzi' querobines.

Na' gan' zjəzecha querobines ca' chey che'eni'in, par niḥ nachia' de que Diozən' zoe' na'. Toe' gwzecha šyichjən na' yetoe' yešyichjən.

Na' lao tap che cajən' entr lega'aque' nzi'in "Latjə che yelə' cheyašə' cheži'ilažə' che Diozən'".

Pero bitoch che'enda' güe'echa' dižə' che to to de'e ca'.

⁶ Na' beyož banitə' cuart ca' na' beyož boso'onite'e yoguə' de'e ca' lo'ina', yoguə' ža ja'ac bxož ca' lo'o cuart

nechən' gan' gwso'one' can' ben Diozən' mendad so'one' par əso'ela'ogüe'ene'. ⁷ Na' cuart əgwchopen' tozə bχoz əblaon' goc gwyo'e ze tgüiz güejə. Na' catə'an gwyo'enə' benən byen bexe'e chen che bia yixə' bže'en lao cajən par niç Diozən' bezi'ixene' xtolə'enə' na' bezi'ixente' xtolə' beñə' ca' yelə'. ⁸ Na' de'en cui gotə' lsens šo'o nochlə beñə' lo'o cuartən', Spirit che Diozən' chzejni'in chio'o de que bito gaquə šo'ocho gan' zo Diozən' žalə' ne'e chone' mendad gaquə yoguə'əloł de'en gwso'one' lo'o yo'odao' de'en nsa' chopə cuart. ⁹ Na' yo'oda'onə' len yoguə' de'e ca' gwso'on bχoz ca' lo'inə' chlo'in chio'o zocho na'a can' naquə yoban' gan' zo Diozən'. De'e zan de'en gwso'on de'e xaxta'ocho ca' gwso'ela'ogüe'e Diozən' lo'o yo'oda'onə' pero bito beyac yichjla'ažda'oga'aque'en can' chene'e Diozən' la'anə'əczə boso'onežjue' Diozən' bi de'en boso'onežjue'ene' na' la'anə'əczə gwso'ote' bia yixə' par gwso'elaogüe'ene'. ¹⁰ De'e ca' boso'onežjue' Diozən' gwsa'aquən no nis yelə' guao na' no bia yixə'. Na' de'e zan costombr chega'aque' gotə' par gwsa'a gosə'əyib cuinga'aque'. Na' yoguə' de'e ca' gwso'one' niç cuerp chega'aque'enə' goquən xi'ilažə' can' na lein'. Yoguə' de'e ca' gwso'one'enə' gwso'onən žin xte catə'an bselə' Diozən' Cristən' par bene' de'e zaquə'əche.

¹¹⁻¹² Pero bazo Cristən' na'a naque' bχoz əblao chechon' na' chone' par niç chac güen can' gwnitə' de'e xaxta'ocho ca' lez gaquə. Babeyepə' yoban' na' zoe' gan' zo Diozən'. Na' gan' zoe'enə' gwxaquə'əleben ca cuart əgwchope che yo'odao' che beñə' Izrael ca', pero naquəchən de'e zaquə'əche na' de'e güench clezə ca de'en gwzo che bχoz ca' cana', la' bito naquən de'e ben beñəch. Na' Cristən' zaque'e par gwyo'e gan' zo Diozən' chedə' bnežjw cuine' gwso'ot beñə' le' na' blalj xchene'enə' le'e yag corozən'. Bito nacho bete' no šib o no go'on dao' na' blalje' xchembən' par niç be'en Diozən'. Šlinzən' gwdixjue' xtolə'əchon' len xchene'enə' par zejlicane. ¹³ Ca naquə de'e xaxta'ocho ca' bito gwsa'aque' xi'ilažə' can' na lein' šə bagosə'əgane' no beñə' guat. Na' par niç besyə'əyac cuerp chega'aque'enə' xi'ilažə' de'e yoblə can' na lein', bχoz ca' boso'ože'e lega'aque' no xchen šib o no xchen go'on na' len de de'en gwche' catə'an cheyož choso'ozeye' baquə' dao'. ¹⁴ Pero xchen Jesocristən' de'en bedəlalje' par beque'e xtolə'əchon' zaquə'əchən ca xchen bia yixə' ca'. Xtolə'əcho na'anə' benən par niç goccho ca beñə' guat len yichjla'ažda'ochon', pero na'a baben Jesocristən' par niç naquə yichjla'ažda'ochon' xi'ilažə' niç cho'ela'ocho Diozən' ben' zo zejlicane. Spirit che Dioz nan' goclenən Jeso'osən' par ben cuine' lažə' na' Diozən' par gwdixjue' xtolə'əchon'. Na' ca naquə Jeso'osən' bitoczə bi bi xtolə'enə' gotə'.

15 Na' de'en bedalalj xchen Cristan' gwzolao chac de'e coban' de'en chon Diozan' lyebe gone' par chaclene' chio'o. Na' bachac de'e coban' par nich ca' balteza beṇa' bagwlej Diozan' žjasya'anite'e len le' zejlicane. De'en bedalalj xchen Cristan' gwduxjue' lente de'e mal ca' bencho žlac ne'e chac de'e neche de'en ben Diozan' lyebe gone' par goclene' de'e xaxtao' chio'o beṇa' Izrael. 16 Catə' to beṇa' babene' testament, bito gaquə can' na testamentan' xte catə'əch nezecho de que bagote'. 17 Na' ca naquə testamentan' bito gaquə can' nannə' žlac ne'e mban be'enə' ben len. Catə' bagote' cana'anə' gaquə can' nannə'. 18 Na' par nich gwzolao goc de'e neche de'en ben Diozan' lyebe gone' par goclene' de'e xaxta'ocho ca', bene' mendad boso'olalje' xchen bia yixə'. 19 De'e na'anə' catə' de'e Moizezan' beyož be'elene' beṇa' ca' dižə' che yogua'əloj de'en ben Diozan' mendad so'one' can' na lei che'enə', nach de'e Moizezan' bže'e lega'aque' xchen go'on dao' na' xchen šib nach nis. Bže'e lega'aque' de'e ca' len latə' yišə' xa xilə' de'en mben color əxna na' len to xis yixə' dao' de'en naquə ca gwreg. Na' leczə bže'en librən' gan' nyoj leinə'. 20 Na' de'e Moizezan' gože' lega'aque': "Chen ni ben Diozan' mendad əgwža'a le'e par nich gone' can' none' lyebe gone' par gaquəlene' chio'o." 21 Nach bža'ate'en yo'odao' de lachə'an na' len yesə' ca' na' ša' ca' de'en boso'ochine' gan' gwso'ela'ogüe'e Diozan'. 22 Lei de'en bzoj de'e Moizezan' benən mendad boso'ože'e chennə' par nich zan de'en boso'ochine' gwsa'aquən xi'ilažə' can' na lein'. Diozan' bito bezi'ixene' xtolə' beṇa' žalə' cui boso'olalje' chen che bia yixə'.

De'en bnežjw cuin Cristan' gwso'ote'ene' chac cheque'e xtolə' chio'o chonlilažə'əchone'

23 De'e na'anə' benən byen boso'ože'e xchen bia yixə'an de'e ca' besə'əchine' lo'o yo'oda'onə' par nich gwsa'aquən xi'ilažə' can' na lein'. Pero xchen bia yixə' ca' bito gaquə gonən ca gaquə yichjla'ažda'ochon' can' chene'e Diozan' par nich šo'ocho gan' zoe'enə'. Tozə xchen Jesocrist nan' zaquə'an par chonən ca chac yichjla'ažda'ochon' can' chene'e Diozan'. 24 Catə' Cristan' gwduxjue' xtolə'əchon' bito gwyo'e lo'o cuart əgwchope che yo'oda'onə' can' gwso'on bxož ca' cana' sino beyepe' yoban' gan' zo Diozan', na' na' zocze' na'a chne' fabor chio'o lao Diozan'. Na' cuart əgwchope che yo'odao' che beṇa' Izrael na'anə' gwzon par bzejni'in chio'o can' naquə gan' zo Diozan'. 25 Bxož əblao ca' ze tgüiz güejə gwso'e lo'o yo'oda'onə' gan' nzi' latjə gan' zoczə Diozan' boso'ože'e chen che bia yixə'. Pero Cristan' bito byažjən əgwnežjo cuine' so'ote'ene' zan las. Šlinzən' blalj xchene'enə' par gwduxjue' xtolə'əchon'. 26 Žalə' byažjən laljə xchene'en zan las, babnežjw

cuine' zan las dezd catə'an gwxe yežlyon' žalə' ca'. Pero caguə ca'anə'. Bnežjw cuine' šlinzə catə'an bžin or che'enə', na' de'en gwso'ote'ene' šlinzə cana', gwdixjue' xtolə'ačhon' zejlicane. ²⁷ Na' Diozən' bansi'e xneze de que əžin ža sa'at to to beṇačən' na' šlinzən' sa'ate'. Na' techlə əṇa Diozən' che to toga'aque' šə yesə'əzi'e castigw o šə ŋite'e mbalaz len le'. ²⁸ Na' ca de'en sa'at beṇačən' šlinzə leczə šlinzən' bnežjw cuin Cristən' gwso'ote'ene' gwdixjue' xtolə' beṇačən'. Nach əžin ža yide' de'e yoblə, caguə par čixjəche' xtolə'ačhon' sino par nič deyexi'e beṇə' ca' chəsə'əbezə batə'aquən' yide'enə'.

10

¹ Lei de'en bzoj de'e Moizezən' chzejni'in chio'o latə'alaszə che de'e güen de'en gaquə checho catə' yežincho yoban' gan' zo Diozən'. Pero leinə' bito goquə gonən par nič yichjla'aždao' beṇə' ca' gwso'on can' nanṇə' əsa'aquan can' chene'e Diozən', la'aṇə'əczə gwso'ote' bia yixə' yoguə' iz par bezi'ixen Diozən' xtolə'əga'aque'enə'. ² Žalə' de'en gwso'ote' bia ca' benən par nič cuich so'one' de'e malən' bitoch besə'əyazjene' so'otache'eb žalə' ca'. Pero de'en gwsa'acbe'ine' ŋe'e chso'one' de'e malən' nachən' yoguə' iz gwso'ote'eb. ³ Na' de'en gwso'one' ca' bito gwsa'anlaže'e de que zjənapə' dolə'. ⁴ Na' gwso'one' ca' yoguə' iz čhedə' chen che no go'on dao' o no šib bito zaquə'an par yeca'an xtolə' beṇə'.

⁵ De'e na'anə' catə' Cristən' bide' yežlyo nga gože' Xə' Diozən': Nezdə' to de'en chazlažə'ačo' mazəchlə ca bia yixə' bian' chso'ot beṇə' par chso'ela'ogüe'e le', na' mazəchlə ca bichlə de'en chso'one' le'. De'en chazlažo'onə' əgwnežjo cuina' par čixjua' xtolə' beṇačən'.

⁶ Lennə' de'en chebeido' mazəchlə ca bian' chso'ote' par choso'ozeye', na' mazəchlə ca xčhen bia yixə' de'en chəsə'alalje' catə' chəsə'əṇabe' yezi'ixeno' xtolə'əga'aque'enə'.

⁷ De'e na'anə' goža' le' can' nyojən le'e librən' gan' nan: "Dioz čhia', za'a nga zedəyena' con can' chazlažo'onə'."

⁸ Zgua'atec Cristən' gože' Xə' Diozən': "Nezdə' de'en chazlažə'ačo' na' de'en chebeichdo' ca de'en chso'ote' bia yixə' na' ca bichlə de'en chso'one' le', na' ca de'en choso'ozeye' bia ca' chso'ote' na' leczə ca de'en chəsə'alalje' xčhenga'acobən' par chəsə'əṇabe' chezi'ixeno' xtolə'əga'aque'enə'." Gwne' ca' la'aṇə'əczə lei de'en bzoj de'e Moizezən' benən mendad gwso'ote' bia yixə' na' gwso'one' bichlə de'e ca' gwso'one'enə'.

⁹ Nach Cristən' gože' Diozən': "Nada' za'a zedəyena' con can' chazlažo'onə'." De'e na'anə' nezecho de que Diozən' bitoch

chene'ene' gotcho bia yixə' can' na lein' chedə' Cristən' bag-wdixjue' xtolə'əchon'. ¹⁰ Cristən' bene' con can' gwyazlažə' Diozən'. Šlinzən' bnežjw cuine' gwsot'ot beṇə' le' par beyone' yichjla'aždao' yoguə' chio'o chonlilažə'əchone' xi'ilažə'.

¹¹ Beṇə' ca' zjənaquə bɔoz, yoguə' ža nitə'ətezə nite'e chso'ote' bia yixə' par xtolə' beṇə' Izrael ca' yela', len la' xchen bia yixə'an bito gaquə yeca'an xtolə' beṇə'. ¹² Pero na' Cristən' bnežjw cuine' šlinzə par gwdixjue' xtolə'əchon'. Na' beyožən' zjəyechi'e gan' chnabi'e len Diozən'. ¹³ Na' zoe' na' chbeze' əžin ža nitə' yoguə' de'e ca' chso'on contr le' na' beṇə' contr che' ca' xni'enə'. ¹⁴ Na' de'en gwdixjw Cristən' xtolə'əchon' šlinzə cana', na' beyone' yichjla'aždao' yoguə' chio'o chonlilažə'əchone' xi'ilažə', leczə babene' par nič chac yichjla'ažda'ochon' can' chene'e Diozən' gaquən zejlicane. ¹⁵ Na' caguə nadə'əza' cho'a dižə' che de'e ca'. Leczə Spirit che Diozən' benən ca' byožen' ca' par nič nezecho naquən de'e li, nan:

¹⁶ Quinga nona' lyebe gona' len lega'aque' catə' əžin žan':
Nada' Dioz gona' par nič šo'o yichjga'aque' de'e ca' nona'
mendad so'one',

na' gona' par nič yesyə'əbeine'en lo'o la'ažda'oga'aque'enə'.

¹⁷ Nach nyoj yeto de'en nan:

Cuatəch žjsa'alažə'a che de'e mal ca' bagwso'one' na' che
xtolə'əga'aque'enə'.

¹⁸ Na' catə' babezi'ixen Diozən' xtolə'əchon', bitoch chyažjecho gotcho bia yixə' par əṇabcho yezi'ixene'en.

Cheyalə' socho güe'ela'ochio Diozən' na' goncho orasyon laogüe'enə'

¹⁹ Na'a ža beṇə' bišə', laogüe de'e blalj Jesocristən' xchene'enə' par gwdixjue' xtolə'əchon' gwaquəczə šo'ochio gan' zo Diozən' sin cui žebcho. ²⁰ De'en ben Jesocristən' par nič šo'ochio gan' zo Diozən' naquən to de'e cobə la' antslə "Latjə gan' zo Diozən'" lo'o yo'oda'onə' bgašə'an len to lachə'. Pero na'a de'en bnežjw cuin Jesocristən' por ni chechon' bito bi de de'en chcuašə'an latjə gan' zo Diozən' yoban' len chio'o chonlilažə'əcho Jesocristən'. ²¹⁻²² Na' de'en naquə Jesocristən' bɔoz əblao checho, na' de'en chaclene' chio'o naccho ca family che Diozən', de'e na'anə' cheyalə' socho güe'ela'ochio Diozən' na' goncho orasyon laogüe'enə' do yichj do lažə'əcho, gonlilažə'əchone' sin cui gaquəžejlažə'əcho. Goncho ca' laogüe de'en blalj xchen Jesocristən' par beque'e xtolə'əchon'. Na' leczə bagwchoacho nisən'. ²³ Na' can' gwzolaochio chonlilažə'əcho Jesocristən', ca'aczən' cheyalə' sotezə socho gonlilažə'əchone' na' yebeicho de'en žjəyechocho len le', chedə' la' Diozən' ben' ben lyebe žjəyechocho len le', chone' complir can' ne'enə'. ²⁴ Na' leczə cheyalə' güe'e ljuežjcho balor par nič

gaquæchecho che ljuežjcho na' gonchcho de'e güen to yetocho.
 25 Na' bito cuejyichjcho de'en chdopcho txen par cho'ela'ocho
 Diozæn', can' chso'on balə beṇə' chəsə'əbejyichje'en. Cheyalə'
 gwtiplažə' ljuežjcho par niçh sochcho chech gonlilažə'əcho
 Cristæn'. Gonchcho ca' chedə' bazon baözə yidə Cristæn' yeto.

26 Na' šə chio'o cuejyichjcho dižə' li che Diozæn' de'en
 banombi'acho par gontezcho de'e malən', bitoch gaquəlenən
 chio'o de'en blalj xchen Jesocristæn' par beque'e xtolə'əchon'.

27 Na' šə goncho ca', cheyalə' žebcho castigw de'en gon Diozæn'
 chio'o, chedə' notə'ətezcho choncho contr le' əsele'e chio'o lo'o
 yi' gan' cuiayi'icho. 28 Ca naquə beṇə' ca' chsa'aque' bitobi
 zaquə' lei de'en bzoj de'e Moisezæn' na' bito choso'ozenague'
 chei, beṇə' gwlaž checho ca' chso'ote' lega'aque' sin cui
 chesyə'ayaše'ene' lega'aque', con šə nitə' chopə o šonə testigw
 beṇə' chso'e dižə' de que de'e malən' bagwso'one'. 29 Pero
 chio'o ža šə gue'icho Xi'in Diozæn' na' Spirit che'enə' de'en
 nži'ilažə' chio'o, zaquə'əczən par si'icho castigw gualəch,
 na' le'egatezə ca' šə gaquecho cui bi zaquə' xchene'enə'.
 Lenṇə' bedəlalje' par niçh gwzolao chac de'e cobə de'en ben
 Diozæn' lyebe gone' par chaclene' chio'o na' bedəlalje'en par
 niçh yichjla'aždao' chio'o chonlilažə'əchone' beyaquə'n xi'ilažə'.

30 Nezecho de que Diozæn' gwne': "Nadan' co'olažə'a beṇə'
 ca' chso'on contr nada' na' nadan' gonga'aca'ane' castigw."
 Na' leczə nyojən nan: "Diozæn' gwnežjue' castigw che beṇə'
 ca' bagwcue'e ca' xi'inə' šə so'one' de'e malən'." 31 Na' šə
 cuejyichjcho Diozæn' ben' zo zejlicane, lechguale de'e žebcho ca
 naquə castigon' de'en gone' chio'o.

32 Le'e žjsa'alažə' can' bchejele la'anə'əczə de'e zan de'e gwdi'
 gwxaquə'əle ca tyempən' catə'ən ze'e gwzolao gwyejni'ile
 che Cristæn'.

33 Besyə'əbei beṇə' contr chele ca' boso'ogüie'
 can' bžaglaole catə'ən boso'ožia boso'onite'e le'e na' catə'ən
 gosə'aque'e de'en gotə' chelen'. Na' leczə bchejele par benle
 txen len beṇə' ljuežjcho ca' catə'ən goc chega'aque' ca'.

34 Beyašə' beži'ilažə'əle ljuežjcho ca' beṇə' ca' gwsa'atə' ližya
 na' gwzole mbalaz la'anə'əczə gosə'əca' beṇə' de'en gotə' chele,
 chedə' la' gwnezele de que laogüe de'en chonlilažə'əle Cristæn'
 de de'e zaquə'əche chele yoban' de'e cui te chei. 35 Na'a ža, bito
 cuejyichjle ca de'en chonlilažə'əlene', chedə' gwžin ža catə' sole
 mbalaz. 36 Bito žjxaquə'əlažə'əle par yeyož gonle yoguə'əloj
 can' chene'e Diozæn' la' šə gonle can' chene'ene'enə' žjəyezole
 len le' zejlicane can' bene' lyebe. 37 Nyojən can' gwna Diozæn'
 nan:

Lechguale lgüegwzə əžin ža catə' yidə ben' əselə'a, na' bito
 šeichene'.

38 Na' beṇə' ca' zjənaque' beṇə' güen laogua'anə' cheyalə' nite'e
 so'onlilaže'e nada'.

Na' beṇə' ca' chəsyə'əbižə' cuich chso'onlilaže'e nada', bitoczə yebeiga'acda'ane'.

³⁹ Pero na' chio'o ža, bito ṇacho naccho ca beṇə' ca' chesyə'əbižə' cuich chso'onlilaže'e Diozən', beṇə' ca' yesə'əbiayi'. Chio'o zotezə zocho chonlilažə'əchone' na' de'e na'anə' ṇezecho žjəyechocho len lē' zejlicaṇe'.

11

Diozən' chebeine' beṇə' laogüe de'en chso'onlilaže'ene'

¹ De'en chonlilažə'əcho Diozən' ṇezecho guaquə de'en chbezcho gaquə, na' ṇezecho de'e liczə can' na Diozən' che de'e ca' cui chle'icho. ² Na' beṇə' ca' gwnitə' gwłalte, bebei Diozən' lega'aque' laogüe de'en gwso'onlilaže'ene'.

³ Na' de'en chonlilažə'əchone' chejni'icho de que con bene' mendad goc yoban' na' yežlyon'. Bito bi bchine' par bene'en.

⁴ Na' ca naquə de'e Abelən', de'en benlilaže'e Diozən', goque' beṇə' güen lao Diozən' na' bebei Diozən' de'en bnežjw de'e Abelən' lē' cle ca de'en bnežjw de'e Cainṇə'. Na' la'anə'əczə cuich zo de'e Abelən', de'en benlilaže'e Diozən' chzejni'in chio'o de que can' cheyalə' goncho.

⁵ Na' Enoquən' leczə benlilaže'e Diozən', na' de'e na'anə' Diozən' bezi' beque'ene' sin cui gote'. Notoch no ble'i lē'. Na' nyojən che' de que chebei Diozən' lē' antslə ze'e yezi' yeque'ene'. ⁶ Diozən' bito chebeine' notə'ətezə beṇə' cui chonlilažə' lē'. Na' šə no güe'elao' lē', cheyalə' šejle'e de que zoczə Diozən' na' de que gwzenagczə Diozən' che' šə bi de'en əṇabene' lē' do yichj do laže'e.

⁷ Na' ca naquə de'e Noen' ža, leczə benlilaže'e Diozən'. Na' Diozən' bosnisene' lē' can' ze'e gaquə na' de'e Noen' gwyejle'e che'. De'e na'anə' Noen' bene' to barcw gan' gwyo'e len family che' ca' par nič bito gwsa'ate' len nisən'. Na' yelə' chonlilažə' che'enə' len Diozən' blo'in beṇə' ca' yeziquə'əchlə gwža' yežlyon' de que gwsa'ape' dolə'. Na' leczə de'en benlilaže'e Diozən', de'e na'anə' Diozən' gwne' che' de que naque' beṇə' güen laogüe'enə'.

⁸ Na' de'en benlilažə' de'e Abraannə' Diozən', bzenague' catə' Diozən' bene' mendad šeje' zitə'. Na' gan' gwyeje' Diozən' blo'ine' lē' yežlyon' de'en gaquə che'. Na' gwyeje' la'anə'əczə bito nombi'e latjən' ca orən'. ⁹ Na' de'en benlilažə' de'e Abraannə' Diozən', gwzoe' laž beṇə' zitə' gan' ben Diozən' lyebe gwnežjue' xi'in dia che' ca'. Na' de'e Abraannə' gwzoe' lo'o yo'o de lachə'əzə, na' leczə lo'o yo'o de lachə'əzə gosə'anitə' de'e xi'ine' Isaaquən' na' de'e xi'in xesoe' Jacobən', beṇə' ca' leczə gosə'əbeze' gwnežjo Diozən' xi'in dia chega'aque' ca' yežlyon'. ¹⁰ Bito bi goque de'e Abraannə' de'en gwnite'e lo'o

yo'o de lachə'əzə, chedə' gwzoe' lez əžin ža soe' gan' zo Diozən', gan' naquə to syoda güen de'e cui te chei, syoda de'en ben Diozən'.

¹¹ Na' ca naquə de'e Sar no'ol che de'e Abraannə', benlilaže'e Diozən' na' de'e na'anə' Diozən' bene' par nič bi'e bdao' na' gwthane'ebə' la'anə'əczə cuich zoe' xlaogüe'e sane'. Diozən' bene' ca' len de'e Sarən' chedə' Sarən' gwyejle'e de que Diozən' gone' can' bene' lyebe. ¹² De'e na'anə' la'anə'əczə de'e Abraannə' naque' beṇə' golə par so xi'ine', xi'in dia che' ca' gwsa'aque' beṇə' zan can' zjənaquə beljw ca' de'en zjəžia le'e yoban' na' can' naquə yox de'en chi' cho'a nisdə'onə', notono no gaquə gwlabə' xi'in dia che'enə'.

¹³ De'e Abraannə', de'e Isaaquən' na' de'e Jacobən', na' nochlə beṇə' ca', ne'e chso'onlilažə'əcze Diozən' catə' bžin ža gwsa'ate' la'anə'əczə cuiṇə' gac can' ben Diozən' lyeben'. Bitə gwsa'acžejlaže'e, sino que gwse'ejle'ecze' de que gwžin ža gone' can' gwne'enə'. Na' lega'aque' gwsa'acbe'ine' de que zjənaque' ca beṇə' zitə len beṇə' ža' lao yežlyon' na' de que bitə bi lažga'aque' de lao yežlyo nga. ¹⁴ Na' de'en gwsa'aque' cui bi lažga'aque' de lao yežlyon', nacbja' de que gwse'enene' yesə'əžine' ga yoblə gan' gaquə lažga'aque'enə'. ¹⁵ Žalə' gwso'one' xbab che yežən' gan' gwsa'alje' de que naquən lažga'aque'enə', zjəsyə'anitə'alje' na' žalə' ca'. ¹⁶ Pero gwso'one' xbab de que yoban' naquən lažga'aque'enə' na' gwse'enchgüeine' yesyə'əžine' na', chedə' la' güen ch naquən cle ca yežlyon'. De'e na'anə' Diozən' bitə cheto'ine' čhega'aque' par əne' de que naque' Dioz čhega'aque' ben' chso'elaogüe'e, na' le' babənšaogüe'e to syoda par lega'aque'.

¹⁷⁻¹⁸ Na' ca naquə de'e Abraannə' benlilaže'e Diozən', de'e na'anə' bzenague' catə' Diozən' benene' prueb gože'ene': "Bet xi'ino' Isaaquən' can' choto' bia yixə' ca' na' chlajjo' xčhenga'aquəbən' par cho'elaogo'o nada'." Na' gwneze de'e Abraannə' de que Diozən' bene' lyebe len le' de'e zan de'e güen de'e gaquə por xi'in dia che'enə'. Na' che bi'i nan' gož Diozən' de'e Abraannə': "Xi'in dia che Isaac na'azə gona' cuent lao dia čhio'onə'." Pero bia'aczə bzenag de'e Abraannə' ca de'en gož Diozən' le' got xi'ine' tlišə'anə'. Na' bžin orən', Diozən' bitə be'e latjə gote'ebə'. ¹⁹ De'e Abraannə' bzenague' par gote'ebə' chedə' gwnezene' de que Diozən' chac yosbane' beṇə' guat ca'. Na' ca naquə Diozən' bitə be'e latjə gote' xi'ine'enə' guac əṇacho de que Diozən' bosbane'ebə' ladjo beṇə' guat ca'.

²⁰ Nach leczə de'e Isaaquən' benlilaže'e Diozən', na' de'e na'anə' gwṇabene' Diozən' gone' güen len xi'ine' ca' de'e Jacobən' na' de'e Esa'on'. ²¹ Leczə de'e Jacobən' benlilaže'e Diozən', na' de'e na'anə' catə' bazon gate' gwṇabene' Diozən'

gone' güen len xi'in xesoe' ca', xi'in de'e Jwsen'. Na' bchequä' yichje'enä' be'ela'ogüe'e Diozän' žiaša'atezä garrot che'enä'.
 22 Na' de'e Jwsen' leczä benlilaže'e Diozän' na' gwyejle'e de que äžin ža yesyä'əchoj beṇä' Izrael ca' Egipton' can' ben Diozän' lyebe. De'e na'anä' catä' bazon gate' bene' mendad yesyä'əyo'e žit che cuerp che'enä' catä' žžäya'aque' Canaanä'.

23 Na' catä' goljä de'e Moizezän', de'e tant gwso'onlilažä' de'e xaxne'e ca' Diozän', bito besä'əžebe' so'one' contr can' ben de'e rein' mendad so'one' ca de'en gože' beṇä' Izrael ca' so'ot bi'i čhega'aque' ca'. Šonä bio' bosu'ocuaše'e de'e Moizezän' ližga'aque'enä', čhedä' gwsa'aque' nacbo' xochechgua. Na' catä' bitoch goquä yoso'ocuaše'ebo', xi'in rein' beque'ebo' bosča'ogüe'ebo'.
 24 Na' catä' bagwcha'o de'e Moizezän', benlilaže'e Diozän' na' de'e na'anä' bito gone'ene' gaque' cuent ca bi'i che de'e xi'in Rei Faraonä'.
 25 Gwyazlažä'äche' bžaglaogüe' txen len beṇä' Izrael ca' ca de'en gosä'əzaquä'əzi' gosä'əzaquä'äyaše'e, cle ca gone' bi de'en čäsya'əbei beṇä' mal ca' chso'one', la' de'e te čhei de'e ca'.
 26 De'en bžagla de'e Moizezän' gwxaquä'äleben ca de'en gwxaquä'əzi' Cristän'. Na' gocbe'ine' de que de'e zaquä'äche äžaglaogüe' yoguä' de'e ca' cle ca si'e doxen yelä' gwni'a che Egipton'. Gwñezene' gwžin ža catä' gon Diozän' par nič soe' mbalaz.
 27 Na' de'en benlilaže'e Diozän' bito bžebe' rein' catä' bžin ža besyä'əchoje' Egipton' la'anä'əczä rein' bžä'achgüe' lega'aque'. Na' de'e Moizezän' gwlo'o gwčhejlaže'e len de'e ca' bžaglaogüe' lao bene' par besyä'əchoje' Egipton' čhedä' gwñezene' zoczä Diozän' len le' ca nacho chle'iczene' le'. La'anä'əczä Diozän' cui no chac le'i le'.

28 Na' de'e Moizezän' de'en benlilaže'e Diozän' bene' mendad len to to family beṇä' Izrael ca' gwso'ote' xilä' dao' ca' can' gož Diozän' le' na' bosu'ože'e xčhenga'aquäbän' ližga'aque'enä' par nič anglän' ben' bselä' Diozän' bito bete' bi'i nech ca' lao yoguä' family čhega'aque'enä'.
 29 Na' beṇä' Izrael ca' de'en gwso'onlilaže'e Diozän', Diozän' bene' par nič Nisdao' Exñan' goquän čhoplä xte bla' yo biž par nič goc gosä'ədie' yešla'alä. Pero na' beṇä' Egipto ca' catä' gwsa'aclaže'e yesä'ədie', beyeyjw nisän' gan' čäsä'ədi'enä' na' gwsa'ate' gwse'eje' nisän'.

30 Na' leczä de'en gwso'onlilažä' beṇä' Izrael ca' Diozän', de'e na'anä' Diozän' bene' par nič bebixä ze'e de'en gwyechj doxen syoda Jericon' catä' beṇä' Izrael ca' jäsä'əžečhje'en yoguä' ža lao gaž ža.
 31 Na' de'e Raabän' no'olän' goquä sargat antslä, leczä benlilaže'e Diozän'. Na' de'en benlilaže'ene' bito gwžiaje'e len beṇä' Jerico ca' beṇä' ca' cui bosu'ozenag che Diozän', čhedä' le' ža bgüialaogüe' beṇä' Izrael ca' liže'enä' beṇä' ca' jäsä'əgüia jäsä'əye' laže'enä'.

³² ¿Bichxan' əñia' ža? Bito nlatja' par gua'a dižə' che de'e Gedeonnə', che de'e Baraquən', che de'e Sansonnə', che de'e Jeften', che de'e Dabin', che de'e Samuelən' na' che yez-iquə'əchlə beñə' ca' gwsoe' xtižə' Diozən' cana'. ³³ Na' laogüe de'en gwso'onlilaže'e Diozən' bale' besə'əchoje' gwso'one' gan catə' gosə'ədiləlene' no rei, na' yebale' gwso'one' byen par niç beñə' yoblə gwso'one' de'en naquə de'e güen. Na' yebale' ben Diozən' lyebe gone' to de'e gone' len lega'aque' na' goc can' bene' lyebe, nach leczə yebale' Diozən' bene' par niç bež əznia ca' cui bi gwso'one'eb lega'aque'. ³⁴ Na' leczə de'en gwso'onlilaže'e Diozən', bale' bito gwse'eye' lo'o yi'inə', na' yebale' besyə'ala catə' gwse'ene'e beñə' so'ote' lega'aque' len spadən', na' yebale' bnežjw Diozən' lega'aque' fuers balor catə' cui bi fuers chega'aque' gotə', na' yebale' gwsa'aque' soldad gual, na' yebale' gwso'one' gan soldad zitə' beñə' besə'əžin gosə'ədiləlene' lega'aque'. ³⁵ Gwnitə' no'olə gwso'onlilažə' Diozən' na' laogüe de'en gwso'onlilaže'ene'enə' bosbane' no family chega'aque' ladjo beñə' guat ca'.

Na' gwnitə' beñə' gwso'onlilažə' Diozən' na' bito gwse'enene' yesə'əbejyichje'ene' par yesyə'əchoje' lao de'en chəsə'əchi' chəsə'əsaquə' beñə' lega'aque', chedə' gwnite'e lez yolis yosban Diozən' lega'aque' ladjo beñə' guat ca' par žjəsyə'anite'e len le'. ³⁶ Na' gwnitə' beñə' lechgualə gosə'əzi'ichižə' beñə' lega'aque' na' gwso'ot gosə'əyine' lega'aque' na' bosə'ocheje' lega'aque' gden, na' gosə'əyixjue' lega'aque' ližya. ³⁷ Na' beñə' mal ca' bosə'ošiže'e balə beñə' ca' chso'onlilažə' Diozən' yej, na' bosə'ozoxje' cuerp che yebale' len syer, na' gosə'əgo'oyele'e yebale' par yesə'əbejyichje' Diozən', pero bito gosə'əbejyichje'ene', na' gwso'ote' yebale' len spad. Na' balə beñə' ca' gwso'onlilažə' Diozən' gwsa'aše' yixə' zjənyaze' no xa xilə' na' no xa šib. Bitobi bi gotə' chega'aque'. Lechgualə nyašə' goc chega'aque'. Na' lechgualə bosə'oči' bosə'osaquə' beñə' lega'aque'. ³⁸ Gosə'əlaže'e do latjə dašən' na' do ya'adao' na' do ga ze bləj na' ga zo no liž bia yixə'. Yoguə' de'e ca' goc che beñə' ca' gwso'onlilažə' Diozən', len la' zjəzaquə'əche' lao Diozən' cle ca' yoguə' beñə' ca' cui gwso'onlilaže'ene'enə'. ³⁹ Na' la'anə'əczə bebei Diozən' yoguə' beñə' ca' gwso'onlilažə' le', bito bene' ca' gaquə' yoguə'əlol de'e ca' bene' lyebe žlac gwnitə' lega'aque'. ⁴⁰ Diozən' bito gone'ene' gaquə' che lega'acze' de'en bene' lyebe, sino bene' par niç txen len lega'aque' bagoc checho can' bene' lyebe gaquə' par niç chac yichjla'ažda'ochon' can' chene'ene'enə', na' lechgualə mbalaz can' bene'enə'.

12

Cheyalə' sotezə socho goncho xbab che Jeso'osən'

1 De'en gwso'on yoguə' beṇə' ca' gwso'onlilažə' Diozən' žlac gosə'əbane' yežlyo nga chzejni'in chio'o can' cheyalə' gonlilažə'əchone'. De'e nan' cheyalə' gwcu'i'žəcho ca'alə šə bi de'en chžon par gonlilažə'əchcho Diozən', na' cuejyichjcho šə bi de'e mal de'en choncho. Na' cheyalə' co'o gwčhejlažə'əcho len bitə'ətezə de'e chac čhecho par ničh sotezə socho gonlilažə'əcho Diozən' na' goncho can' ne'enə'. 2 Cheyalə' sotezə socho goncho xbab čhe Jeso'osən' čhedə' tozə le' chonlilaže'e Diozən' cayanə'ən cheyalə' gonlilažə'əchone' chio'o. Gwneze Jeso'osən' ze'e gon Diozən' par ničh soe' mbalaz len le', na' de'e na'anə' gwlo'o gwčhejlaže'e de'en gwxaquə'azi'e catə'ən gwso'ot beṇə' le' le'e yag corozən' na' be'e latjə beya' gwso'one beṇə' ca' le'. Pero ŋa'a chi'ilene' Diozən' yoban' na' chəsə'anabi'e txen.

3 Cheyalə' goncho xbab čhe Jeso'osən' can' gwlo'o gwčhejlaže'e len yoguə' de'en gwso'on beṇə' mal ca' contr le' par ničh co'o gwčhejlažə'əcho na' cui gaquecho zdebə goncho can' chene'e Diozən'. 4 Na' chio'o ža, de'e zan babžaglaochō čhedə' choncho xte ga zelao chzaque'echo par cui choncho de'e malən', pero notononə' got chio'o. 5 Cheyalə' žjsa'alažə'əcho de que Diozən' chone' chio'o consejw can' chso'on beṇə' len xi'ingə'aque'. Na' consejon' chone' chio'o nyojən nan:

Xi'indaogua'a, bito gaquele de que cui bi zejen ca de'en chonə' castigw čhelen' catə' chonle bi de'e malən',

na' bito gaquele tolə catə' chdila' le'e, nada' naca' Xanle.

6 De'e na'anə' nada' chnežjuə' castigw čhe beṇə' ca' chacda' čhei catə' chso'one' de'e malən',

na' chona' par ničh chəsə'əžglao beṇə' ca' bagwcuə'a ca xi'ina' catə' cui choso'ozenague' chia'.

7 De'e nan' ža, Diozən' chone' chio'o castigw čhedə' chosgole' chio'o can' chso'on beṇə'chən' chosyo'osgole' xi'ingə'aque'enə' bi'i chsa'aque'ne' čhei, chso'one' castigw čhega'acbo' catə' chso'ombo' de'e malən'. 8 Na' šə cui bi castigw čhechon' chon Diozən' catə' choncho de'e malən', zeje dižə' de que bito naccho xi'ine', la' yoguə' chio'o bagwcue'e ca xi'ine' catə' choncho de'e malən' chone' castigw čhecho. 9 Xaxna'acho ca' bosyo'osgole' chio'o yežlyo nga na' gwso'one' castigw čhecho čhe bi de'e mal de'en bencho na' bzenagcho čhega'aque'. Naquəchxe cheyalə' əgwzəxjw yichjchon' gwzenagcho con bin' əṇa Xacho Diozən' ben' chon yelə' mban zejlicəne čhe chio'o chonlilažə'əchone'.

10 Na' xaxna'acho ca' lao to čhop izən' gwso'one' castigw čhecho con can' gwnan čhega'aque'enə'. Pero na' Diozən' chone' chio'o castigw parzə ničh gaquəlene' chio'o, par ničh ca' gaccho beṇə' la'aždao' xi'ilažə' can' naque'enə'. 11 Na'

lao orən' bito chazlažə'əcho bitə'ətezə castigw de'en chaccho. Pero galj chdelə cheyache'icho naquən' goncho chedə' castigw de'en chaccho chaclenən chio'o par ničh sotezə socho goncho de'e güenə'.

Diozən' gone' castigw checho šə cui gwzenagcho che'

¹² De'e na'anə' lesotezə leso legonlilažə' Diozən' na' le'e co'o gwchejlažə' bitə'ətezə de'en chy'i' de'en chzaquə'əle. ¹³ Leso legon con can' chene'e Diozən'. Legonən par ničh beṇə' ljuēžjle ca' yoso'ozenaguəche' che Diozən' caguə ca yesə'əxope' so'onche' de'e malən', chedə' bale' cuinə' yoso'ozenague' che yoguə'əlo de'en chene'e Diozən' so'one'.

¹⁴ Legon ga zelao saque'ele par ničh sole binlo len yoguə' beṇə' chso'onlilažə' Jesocristən'. Na' leczə legüe' latjə par ničh Diozən' gone' la'ažda'olen' xi'ilažə', chedə' notono no yežin gan' zo Diozən' šə cui naquə la'ažda'ogüe'en xi'ilažə'. ¹⁵ Bito güe'ele latjə par ničh tole cuejyichjle cuich talenle Diozən', la' Diozən' nži'ilažə'əchgüe' yoguə'əcho. Na' šə tole cuejyichjle Diozən', nxož yoguə'əle gonle ca'. ¹⁶ Bito co'o xtole o cuejyichjle be'en chele o no'ol chele par solenle beṇə' yoblə. Na' bito gue'ile de'en naquə de'e zaque'e lao Diozən'. Nezecho de'e Esa'on' por to yelə' guao na'azə bete'e de'en banaquən gwnežjo Diozən' le' de'en golje' naque' beṇə' nech. ¹⁷ Nezele de que gwdechlə gone'ene' yeyac lao ne'e de'en bdie' lao na' beṇə' biše'enə', pero bito goquə bi gone' par ničh yeyaquən lao ne'enə' la'aṇə'əczə gwcheže' tant gone'ene' yeyaquən lao ne'enə'.

¹⁸ Nža'alə chac che chio'o ṇa'a cle ca can' goc che de'e xaxta'ocho ca' catə'ən Diozən' bnežjue' lega'aque' lei che'enə'. Betje' lao ya'a Sinain' na' gwyechj yi' bel lao ya'anə', na' gwxoan žen, na' beyaquən žchol, na' gwyechjchgua be'. ¹⁹ Na' gwse'enene' gwchež to trompet, na' leczə gwse'enene' be' Diozən' dižə' len lega'aque'. Pero de'e tant besə'əžbe' xte gwsa'atə'əyoine' de'e Moisezən' par ničh ye'e Diozən' cuich güe'elene' lega'aque' dižə'. ²⁰ Lechgualə besə'əžbe' por ni che de'en gož Diozən' lega'aque' antslə de que šə no beṇə' žjəbigue'e ya'anə' par yesə'əgüie' laogüen' yoso'ošiže'ene' yej, na' leczə ca' so'onene' šə bia yixə'. ²¹ Na' nezecho lechgualə de'e zaquə' žebchon' goquəczə lao ya'a Sinain', chedə' len de'e Moisezən' gwne': "Lechgualə chaž chžeba' can' chac."

²² Pero ṇa'a ža chio'o banaccho txen len Diozən' ben' zo zejlicane na' len yoguə' angl zan che' ca' beṇə' ca' že' yoban. Na' yoban' gwxaquə'əleben ca syoda Jerosalennə' na' ca ya'a Sionə'. ²³ Na' naccho txen len yoguə'əlošte beṇə' yeziquə'əchlə beṇə' ca' leczə chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Jesocristən', na' yoguə'əcho len lega'aque' gwxaquə'əlebecho ca to beṇə' goljə nech lao to family laogüe de'en naccho beṇə' blao

lao Diozən', na' yoguə'əcho nyoj lachon' le'e libr che Diozən' de'en de yoban'. Naccho txen len Diozən' ben' əchoglaogüe'en che yoguə'əlol benəchən' šə zjənaque' benə' güen o šə zjənaque' benə' mal. Leczə naccho txen len benə' ca' bagwsa'at, benə' ca' gwso'onlilažə' Cristən' lao gwnite'e yežlyon'. Diozən' babene' par nič yichjla'aždao' lega'aque'enə' banaquən' cayanə'an chene'ene' əsa'aquən. ²⁴ Na'a ža zocho txen len Jeso'osən' chedə' le'enə' bedəlalj xchene'enə' par nič gwzolao chon Diozən' de'e cobə de'en none' lyebe gone' par gaquəlene' chio'o. Na' xchen Jeso'osən' de'en bedəlalje' catə'an gwso'ote'ene' chlo'in de que Diozən' chezi'ixene' xtolə' con benə' chso'onlilažə' Jeso'osən'. Caguə can' naquən len xchen de'e Abelən' de'en gwłaljən', chedə' lennə' con blo'en de que de'e malən' ben benə' biše'enə' bete'ene'.

²⁵ Naquən de'e žialao xen gwzenagcho che xtižə' Diozən'. Nezecho de que bnežjue' castigw che de'e xaxta'ocho ca' catə'an gwsa'aque' godenag len xtiže'enə' de'en be' de'e Moizezən' len lega'aque'. Pero gonche' castigw che chio'o šə cui gwzenagcho che xtiže'enə' de'en bedəzejni'i Xi'ine' ben' zo yoban'. ²⁶ Lechgualə gwxo' catə' Diozən' betje' yoban' par bžine' lao ya'a Sinain' gan' be'elene' benə' Izrael ca' dižə'anə'. Na' gwdechłə gwne': "Gwžin ža catə' yossi'inša' yežlyon' de'e yoblə, pero caguə yežlyo na'azən' sino que lenczə de'e ca' chle'icho le'e yoban'." ²⁷ Na' de'en gwne' de que yossi'inse'en de'e yoblə, zejen de que cana'achən' te che yoguə' de'e ca' ben Diozən' de'en chle'icho, ca' naquə yežlyon' na' de'e ca' chle'icho le'e yoban'. Na' catə' babesyə'anit yoguə' de'e ca' chle'ichon' Diozən' ne'e zocze' chone' par nič chac de'e güen de'e cui te chei. ²⁸ De'e na'anə' cheyalə' güe'echo yelə' choxcwlen che Diozən' ca de'en cui te che de'e mbalaz de'en chac lo'o yichjla'aždao' chio'o chonlilažə'əchone'. Na' leczə güe'etecho yelə' choxcwlen che' ca de'en cui te che de'en žjəyecho len le' zejlicane. Cheyalə' gapcho Diozən' respet na' güe'ela'ochone' can' chazlaže'enə'. ²⁹ Nezecho ca' naquə yi'inə' chzeyən bitə'ətezə, na' ca'aczən' chon Diozən', chone' castigw che bitə'ətezə de'e mal de'en chon chio'o benəch, chedə' lechgualə chgue'ine' bitə'ətezə de'e malən'.

13

De'en chazlažə' Diozən' goncho

¹ Cheyalə' sotezə socho gaquecho che yeziquə'əchlə benə' chso'onlilažə' Jesocristən', chedə' yogue'e zjənaquə bišə'əcho na' zanchö. ² Cheyalə' əggüialaocho benə' zitä' ližchon' na' gonga'acchone' goclen. Balə xaxta'ocho ca' catə'

bosə'əgüialaogüe' beṇə' zitə' na' bosə'əgüialaogüe' angl çe Diozən' sin cui gwsa'acbe'ine'.

³ Cheyalə' gaquəlencho beṇə' ljuežjcho ca' chsa'atə' ližya çhedə' txenṇə' chžaglaolenga'acchone' šə bi de'e çac çhega'aque'. Na' leczə ca' gaquəlencho beṇə' ljuežjcho ca' šə no choso'oçhi' choso'osaquə' lega'aque'. Leczə gwžinlja ža çhi' saquə' chio'o zocho yežlyo nga.

⁴ Na' le'e nšagna'ale yoguə'əle leso do lažə'əle len no'ol çhele o be'en çhele, can' chene'e Diozən', na' bito talenle notə'ətezəchlə beṇə'. Diozən' əgwnežjue' castigw çe beṇə' ca' çəsə'əgo'o xtoi, na' beṇə' ca' çəsə'əbejyichj no'ol çhega'aque' o be'en çhega'aque' par çəsə'ənitə'əlene' beṇə' yoblə.

⁵ Bito cheyalə' selažə'əcho gaccho beṇə' gwni'a. Cheyalə' socho mbalaz len de'en de çhecho, çhedə' cuin Diozən' bagwne' chio'o: "Bito ganlaža'a le'e na' bito cuejəyichja' le'e." ⁶ De'e na'anə' bito de de'e žebcho. Quinga guac əṇa to tocho:

Ḫana' Diozən' zoe' chaclene' nada'.

Na' bito žeba' šə bi de'en gone beṇəçhən' nada'.

⁷ Legon xbab çe beṇə' ca' boso'osed boso'olo'i le'e xtižə' Diozən', beṇə' ca' cuich nitə' ṇa'a. Lega'aque' gosə'əzo gosə'əbeze' binlo yežlyo nga, na' cheyalə' sole gonlilažə'əle Diozən' can' gwnitə' lega'aque' gwso'onlilažə'ətezene'.

⁸ Can' naquə yichjla'aždao' Jesocristən' ṇej ṇase, ca'aczən' naquən ṇa'a, na' ca'aczən' gaquən zejlicane. ⁹ Beṇə' zan choso'osed choso'olo'ine' çe Cristən' pero na' nža' xen can' choso'osed choso'olo'i balə'. Bito güe'ele latjə yesə'əxoayague' le'e len xtižə'əga'aque'enə'. Zaquə'əçhən si'icho yelə' chaclen çe Diozən' lo'o yichjla'ažda'ochon' par niçh sotezə socho gonlilažə'əchone' cle ca cue' yichjcho çe bi de'en çəsə'əna beṇə' cheyalə' ye'ej gaocho. De'en che'ej chaochon' bito chaclenən' yichjla'ažda'ochon'.

¹⁰ Nezecho de que Jesocristən' bagwdixjue' xtolə'əchon' le'e yag corozən'. Pero na' beṇə' ca' ṇe'e chso'ot bia yixə' na' choso'ozeye'eb chsa'aquene' par yezi'ixen Diozən' çhega'aque'enə', bito chaclenən' lega'aque' ca de'en gwdixjw Jesocristən' xtolə' chio'o beṇəçh. ¹¹ Bḫoz ca' chso'ote' bia yixə' ze tgüiz güejə çəsə'əṇabe' yezi'ixen Diozən' xtolə' yoguə' beṇə' lao ṇasyon çhechon', na' çhjgua' bḫoz əblaon' chennə' lo'o quart gan' nac çe Diozən', pero cuerp çhega'aque'əbən' choso'ozeye'en fuerlə syoda. ¹² Na' can' goc çe Jeso'osən', gwso'ote'ene' fuer syodan', na' yoguə' beṇə' so'onlilažə' Jeso'osən' yeyac la'ažda'oga'aque'en xi'ilažə' por ni çe de'en blalj xçhene'enə'. ¹³ De'e na'anə' cheyalə' gonlilažə'əcho Jesocristən' na' bitoch ṇaocho de'e ca' la'aṇə'əczə šə beṇə' zan yesə'əgue'ine' chio'o de'en cuich ṇaochon. ¹⁴ Gatə'ətezə zocho

yežlyo nga, de'e te čhein', pero chbezcho yežincho yoban' na' žjæyecho syodan' de'e cui te čhei. ¹⁵ Laogüe de'en babocobæ Jesocristán' yichjla'ažda'ochon' cheyalæ' güe'echo yelæ' choxcwlen che Diozæn' dote tyemp na' güe'ela'ochone' len xtižæ'æcho. ¹⁶ Cheyalæ' sotezæ socho goncho yoguæ' claste de'en naquæ güen na' cheyalæ' ægwnežjwcho con ja'aquæ' guac ægwnežjwcho par gaquælencho beṇæ' ca' cui de čhega'aque', čhedæ' can' chene'e Diozæn' goncho.

¹⁷ Le'e ægwzexjw yichjle na' le'e gwzenag čhe beṇæ' ca' bagwlej Diozæn' par choso'osed choso'olo'ine' le'e na' par chæsæ'ægüia chæsæ'æye' le'e. Lega'aque' chsa'aclene' le'e par nič ca' gonlilažæ'achle Diozæn', na' cheyalæ' yoso'odie' cuent laogüe'enæ' can' chonle. Legwzenag čhega'aque' par nič yesyæ'abeine' catæ' yoso'odie' cuentæn' na' cui yesæ'anite'e trist. Na' šæ cui gwzenagle čhega'aque' bitobi de'e güen gaquæ čhele.

¹⁸ Legon orasyon par neto'. Zoa' segor de que chonto' can' chazlažæ' Diozæn', na' chene'eto' gonto' porzæ de'e güen. ¹⁹ Che'enchgüeida' gonle orasyon čhia' par nič yob gaquæ yidæcha' gan' zolen'.

Chṇabe' gaquælen Diozæn' lega'aque'

²⁰ Laogüe de'en bnežjw cuin Xancho Jesocristán' blalj xchene'enæ', chac chon Diozæn' de'en none' lyebe gone' par gaquælene' chio'o. Na' cuat æžin ža cuich gone' can' bene' lyebe gone'. Xancho Jesocristán' gwxaquæ'ælebene' ca to beṇæ' goye xilæ' tant nži'ilažæ'e chio'o. Diozæn' bolis bosbane'ene' ladjo beṇæ' guat ca', na' Dioz na'aczæn' chone' par nič chzo chbezcho binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'ochon'.

²¹ Laogüe' nan' chona' orasyon chṇaba' ægwletje' xbab güen lo'o yichjla'ažda'olen' na' gaquælene' le'e par nič gonle yoguæ'ælol can' chene'ene' gonle. Na' chṇaba' gone' ca gombi'achle Jesocristán' par nič ca' gaquæ yichjla'ažda'olen' con can' chazlažæ' Diozæn'. Ledoye'ela'och Jesocristán' ṇa'a na' zejlicane. Na' can' gonšgaczcho.

²² Legon xbab čhe yoguæ' consejw quinga de'en babena' le'e, čhedæ' bitotec bzoja' dižæ' zan čhe to ton. ²³ Na' chyixjue'ida' le'e de que Temtion' babechoje' ližyan' na' chbeza'ane' nga. Na' šæ yob yele'e nach čhi'ane' catæ' delana'a le'e.

²⁴ Por part nada' le'e gguap diox beṇæ' ca' bagwlej Diozæn' par choso'osed choso'olo'ine' le'e na' par choso'ogüia choso'oye' le'e. Na' lecza ca' le'e gguap diox yoguæ' noquæ'achle beṇæ' nitæ' na' beṇæ' bagwlej Diozæn' par zjænaque' lažæ' ne'enæ'. Na' beṇæ' ljuežjcho ca' za'ac Italian' choso'oguape' le'e diox.

²⁵ Diozæn' gaquælenšgue' le'e. De'e na'azæ de'e æchnia'.

Cart De'en Bzoj Santiagon'

Santiagon' chguape' diox beṇə' ca' zjənasalas zan yež

¹ Nada' Santiago naca' beṇə' güen žin che Diozən' na' che Xancho Jesocristən'. Echguapa' le'e diox, le'e nacle xi'in dia che family ca' šižin che de'e Izraelən', le'e chonlilažə'əle Jesocristən' na' nasəlasle zan part yežlyon'.

Naquən' nezecho can' chene'e Diozən' goncho

² Beṇə' bišə' dao', le'e yebeichgüei bitə'ətezə de'e chac chele la'anə'əczə šə chyi' chzaquə'əle. ³ Nezecho bitə'ətezə de'en chac checho chonən chio'o prueb šə chonchechlažə'əcho chonlilažə'əcho Jesocristən'. Na' catə' chonchechlažə'əcho chonlilažə'əcho Jesocristən' zeje dižə' chgo'o chchejlažə'əcho len de'en chac checho. ⁴ De'e na'anə' cheyalə' co'o gwchejlažə'əcho len bichlə de'en chac checho par nič sotezə socho gonlilažə'əcho Jesocristən', əgwzenagcho che' can' cheyalə' əgwzenagcho che' na' yeyož gaccho can' chene'ene'enə'.

⁵ Notə'ətezcho catə'ən cui nezecho bin' chene'e Diozən' goncho o šə naquən' chene'ene' goncho, cheyalə' ənabechone' əgwzejni'ine'en chio'o. La' chebeine' chaclene' chio'o, na' bito chdile' chio'o catə' chnabechone' gaquəlene' chio'o. ⁶ Pero na' catə' chnabechone' əgwzejni'ine' chio'o, cheyalə' gonlilažə'əcho de que chzenagcze' chechon' na' bito gaquəžejlažə'əcho. Be'enə' chacžejlažə' šə chzenag Diozən' che' gwxaquə'əlebene' ca nisdə'onə' de'en chas chatə' catə' chechj be' laogüen' na' chjta'an nil na'alə. ⁷ Ben' chacžejlažə' šə chzenag Diozən' che', bito gaquə əgwnežjo Xancho Diozən' le' bitə'ətezə de'en chnabe'enə'. ⁸ Na' ben' chon ca' bito nezene' bi xbabən' chone', con šayečə šayen chaque' len bitə'ətezə de'en chone'.

⁹ Le'e beṇə' bišə' le'e nacle beṇə' yašə' le'e so mbalaz, chedə' la' Diozən' chone' par nič nacle beṇə' zaque'e. ¹⁰ Na' le'e beṇə' bišə' le'e nacle beṇə' gwni'a, le'e yebei de que lao Diozən' bito zaquə'əchle mazəchlə can' zaquə' beṇə' yašə' ca' chedə' bitə'ətezə de'en deicho yežlyo nga yob te chega'aquei can' chac len yej ca' de'en chla'ac do yixə'. ¹¹ Catə' chzo bgüižən' zniachgua, chesə'əcuad yixə' ca', nach chəsə'əyiņj lojei ca' na' bitoch choso'olo'en xoche. Can' chac len yej ca' leczə can' gaquə len le'e, nit yelə' gwni'a chelen' lao chelə chežejele.

Cheyalə' sotezə socho gonlilažə'əcho Jesocristən' bitə'əteza de'en chac checho

¹² Šə chgo'o chchejlažə'əcho len de'en chac checho na' chonchechlažə'əcho chonlilažə'əcho Jesocristən' nachən' lechguale mbalaz zocho. Na' catə' te de'en chy' chzaquə'əchon' Diozən' gone' par nič əbancho len le' zejlicane can' bene' lyebe əban yoguə'əcho chaquecho che'. ¹³ Na' notə'ətezcho catə' nan goncho de'e malən' bito gaquə ənacho de que Dioz na'anə' chgo'oyele'e chio'o goncho de'e malən', la' Diozən' bito chgo'oyele'e beṇə' so'one' de'e malən'. Le'egatezə ca' le' bito bi bi de de'e co'oyelə' le' par gone' de'e malən'. ¹⁴ La'ažda'omalchon' chonən par nič chene'echo goncho de'e malən'. ¹⁵ Na' bachoncho de'e malən' šə chzenagcho che la'ažda'omalchonə'. Na' šə con zocho choncho de'e malən' gwžin ža catə' cuejyichj Diozən' chio'o na' bito žjəyecho len le'.

¹⁶ Beṇə' bišə' dao', bito əxoayag cuinle gonle xbabən' de que Dioz na'anə' chgo'oyele'e le'e par gonle de'e malən'. ¹⁷ Yoguə' de'en chon Diozən' len chio'o na' yoguə' de'en chone' chio'o zjənaquən güen, bitobi de'e mal zjənsa'an, la' dezd yoba na'ate za'aquən. Xacho Dioz ben' ben de'e ca' chle'icho le'e yoban' chone' par nič gaquə güen checho, na' bito chše'e can' chone' len chio'o, syempr zocze' chone' güen. ¹⁸ Gwyazlažə' Diozən' bocobe' yichjla'ažda'ochon' catə'ən gwyejle'echo che dižə' li che'enə'. Bocobe' yichjla'ažda'ochon' par nič gonəche' chio'o yelə' bala'an mazəchlə can' gwnežjue'en yeziquə'əchlə beṇəchən'.

Can' goncho par yebei Diozən' chio'o

¹⁹ Beṇə' bišə' dao', le'e gwzenag che Diozən' do yichj do lažə'əle. Na' bito güe'elizle dižə' sin cui gonle xbab, na' nic le'e əžə'atele. ²⁰ Catə' chža'acho, bito chac goncho güen can' chene'e Diozən' goncho. ²¹ De'e na'anə' cheyalə' cuejyichjcho yoguə'əlo' de'en naquə mal na' bitə'ətezə de'en na la'ažda'omalchon' goncho. Cheyalə' əgwzəxjw yichjcho na' gwzenagcho dižə' li che Diozən' de'en bayo'o lo'o yichjla'ažda'ochon', par nič ca' yebejən chio'o xni'a de'e malən'.

²² Na' cheyalə' goncho de'en na dižə' li che Diozən' goncho, caguə con chenecho can' nannə'. La' šə con chenecho can' nannə' sin cui gonchon cas, chxoayagzə cuinchon' šə ca'. ²³ Ben' chene dižə' li che Diozən' šə bito chone'en cas gwxaquə'əlebene' ca to beṇə' chgüia cho'alaogüe'en lo'o spejw, ²⁴ la' con chgüie' can' naquə cho'alaogüe'en na' catə' babeyož bgüie'en le'e cheyanlažə'əte' can' naquənnə'. ²⁵ Xtižə' Diozən' de'en nyojən' chsed chlo'in chio'o can' babebej Diozən' chio'o xni'a de'e malən'. Na' de'en chsed chlo'in chio'o goncho

naquən de'e güenchgua. Na' šə əgwsedchon na' sotezə socho goncho can' nanṇə' sin cui ganl̄ažə'əchon nachən' socho mbalaz.

²⁶ Notə'ətezcho šə choncho xbabən' de que choncho can' chebei Diozən' pero šə con cho'echo dižə' de'en na la'ažda'omalchon', chx̄oayagzə cuinchon'. La' xtižə'əchon' bito naquən güen lao Diozən', na' bito chebeine' bitə'ətezə de'en choncho šə ca'. ²⁷ Šə choncho can' chebei Xacho Diozən', chaclencho no'olə gozeb ca' na' bi'i gozeb ca' šə biclə de'en chesə'əyažjene' na' chbejyichjcho cuich choncho de'e mal de'en chso'on beṇə' ca' cui zjənombia' Diozən'.

2

Tozəczə can' cheyalə' goncho len yoguə' beṇə'

¹ Beṇə' bišə' dao', Xancho Jesocristən' naque' le'eze laogüe beṇə' zaque'e, na' šə de'e liczə chonl̄ilažə'əcho Xancho Jesocristən', bito ṇacho balə beṇə' gonchguaga'acchone' xen, na' yebale' gonga'aquechone' naccze. ² Šə la'ac chopə beṇə' gan' chdopə chžagcho cho'ela'ocho Jesocristən', na' toe' naque' beṇə' gwni'a na' nyaze' lachə' šao' lachə' xoche, na' nde xbene'enə' to niy de or, na' ben' yeto naque' beṇə' yašə' na' nyaze' lachə' golə lachə' bedo beda', tozə can' cheyalə' goncho len choptega'aque'. ³ Bito naquən güen šə goncho beṇə' gwni'anə' xen na' ye'echone': "Gwche'edo' lao yag siy nga." Na' nique naquən güen šə ye'echo beṇə' yašə'anə': "Gwzechatezə do de'e na'alə", o šə ye'echone': "Gwche'edo' lao yon'." ⁴ Bito naquən güen lao Diozən' šə gon cuincho ca juez par əṇacho noen' zaque'e na' noen' cui zaque'e. Xbab chechon' naquən de'e mal šə goncho ca'.

⁵ Beṇə' bišə' dao', Diozən' bagwleje' zan beṇə' yašə' par zjənaque' xi'ine' na' par chso'onl̄ilažə'əchgüe' le'. Na' catə' yesyə'əžine' gan' zo'enə' gone' par ničh yesə'anabi'e txen len le' la' can' bene' lyebe gon notə'ətezə chio'o chaquecho che'. ⁶ Pero na' le'e chonle beṇə' yašə' ca' ca beṇə' cui bi bi zjəzaque'e. Na' beṇə' gwni'a ca' chonga'aclene' ca beṇə' zjəzaquə'əchgua, len la' lega'aque'enə' chesə'əchi'i chesə'əsaque'e le'e, na' chəsə'əche'e le'e do lao jostis ca'. ⁷ Na' le'egatezəczə lega'aque'enə' choso'ožia choso'onite'e Jesocristən' ben' chonl̄ilažə'əchon' lgua'a so'ene' yelə' bala'an.

⁸ Lein' de'en naquə de'e žialao lao yoguə' de'e ca' yelə' de'en nyojən le'e Xtižə' Diozən' nan: "Legaque che sa'aljuežj beṇə'chle catg chaquele che cuinle." Šə de'e liczə chonle can' nanṇə' choncze güenṇə'. ⁹ Pero de'e malən' chonle šə balə beṇə' chonga'aquelene' xen na' yebale' chonga'aclene' ca beṇə' cui bi zaque'e. Lei che Diozən' chchoglaon chele de que naple

dolə' de'en chonle ca'. ¹⁰ Can' naquən, notə'ətezə beṇə' zoe' chone' cuaselol can' na lein', pero na' la'ənə' tozə pontən' chchoe', doxen lei na'anə' chape' dolə'. ¹¹ Diozən' ben' gwna: "Bito co'o xtole, na' cui cuejyichj be'en chele o no'ol chele par solenle beṇə' yoblə", lecze'en gwne': "Cui gotle beṇə'", na' bene' mendad bichlə de'e cui goncho. Šə bitonə' goncho to de'e mal de'e na lein' cui goncho pero babencho yeto de'e nan cui goncho, bia'aczə napcho dolə' len lein'. ¹² Cheyalə' güe'echo dižə' con can' chene'e le'enə' na' goncho con can' chazlaže'enə' chedə' la' le' əne' che to tocho šə choncho can' na Xtiže'enə' de'en nyojən o šə bito choncho can nannə'. Xtižə' Dioz na'anə' chzejni'in chio'o can' babebeje' chio'o xni'a de'e malən' par goncho can' chene'ene'enə'. ¹³ Diozən' əgwnežjue' castigw che beṇə' ca' cui chesyə'əyašə' chesyə'əži'ilažə' ljuežj beṇə'chga'aque'. Pero beṇə' ca' chesyə'əyašə' chesyə'əži'ilažə' ljuežj beṇə'chga'aque', Diozən' yeyašə' yeži'ilaže'e lega'aque'.

Bitobi zejen šə con chonlilažə'əcho Jesocristən' de'e dižə'əzə

¹⁴ Beṇə' bišə' dao', šə to beṇə' bito chaquene' che ljuežje' na' bito chone' yeziquə'əchlə de'e naquə de'e güen, bitobi zaquə' de'en ne': "Chonlilažə'a Jesocristən'." Yeyeje' lao yi' gabilən' šə de'e dižə'əzən' ne' ca'. ¹⁵ Balə beṇə' ljuežjcho beṇə' chso'onlilažə' Jesocristən' cui de de'en əse'ej əsa'ogüe' na' cui de xala'anga'aque'. ¹⁶ Na' šə bito gaquələnga'acchone' len de'en chesə'əyažjene'enə', šə con ye'ega'acchone': "Ležjəya'ac to šao' to güen na' Diozən' gaquəlene' par nič əzelele de'en chyažjelen'", bitobi zejen de'en nacho chonlilažə'əcho Jesocristən' šə goncho ca'. ¹⁷ De'e na'anə', šə con nacho de que chonlilažə'əcho Jesocristən', pero bito chaquecho che ljuežjcho na' bito choncho yeziquə'əchlə de'en naquə de'e güen, bitoczə bi zejen de'en nacho de que chonlilažə'əchone'.

¹⁸ Nitə' beṇə' chesə'əne' de que guaquə so'onlilaže'e Jesocristən' sin cui so'one' de'en naquə de'e güen. Na' leczə nitə' beṇə' chesə'əne' con chso'one' de'e güennə' pero na' bito chso'onlilaže'e Jesocristən'. Na' nada' əchnia' le'e šə nacho de que chonlilažə'əcho Jesocristən' pero bito choncho de'e güen, bito debia' šə chonlilažə'əchone'enə'. Pero šə de'e li chonlilažə'əchone' choncho de'e güennə' na' nacia' de que chonlilažə'əchone'enə'. ¹⁹ Chejle'echo de que tozə Diozən' zaque'e par güe'ela'ochone', na' ca'aczən' cheyalə' šejle'echo. Pero caguə de'e ca'azən' cheyalə' goncho. De'e xio' ca' chse'ejle'en de que tozə Diozən' naque' beṇə' zaque'e na' chesə'əxizən tant chesə'əžebən. ²⁰ Choncho de'e cui zeje šə con nacho chonlilažə'əcho Jesocristən' na' bito choncho de'e güennə'. Bito gatə' yelə' mban zejlicane checho šə con nacho chonlilažə'əchone'. ²¹ De'e xaxta'əcho Abraannə' blo'e de

que benlilaže'e Diozən' de'en bzenague' con bi gožzə Diozən' le'. De'e na'anə' bxoə xi'ine' Isaaquən' lao mes de yəjən' par gote'ebo' güe'ela'ogüe'e Diozən', pero na' Diozən' bito be'e latjə gote'ebo'. Na' de'en bzenague' che Diozən', de'e na'anə' Diozən' gwne' che' de que naque' beṇə' güen laogüe'enə'.²² Naquən clar de que de'e Abraannə' caguə con benlilažə'əze' Dioz na'anə', sino leczə bzenague' che'. Na' de'en bene' ca' blo'e de que benlilaže'e Diozən'.²³ De'e na'anə' nyoj Xtižə' Diozən' che' nan: "De'e Abraannə' benlilaže'e Diozən' na' de'e nan' Diozən' gwne' che' de que naque' beṇə' güen laogüe'enə'." Na' leczə nyojən de que Abraannə' naque' beṇə' migw che'.

²⁴ Clar naquən de que caguə ni che de'en nacho chonlilažə'əcho Dioz na'anə' ne' naccho beṇə' güen laogüe'enə', sino que de'en chzenagcho che' na'anə' ne' checho de que naccho beṇə' güen laogüe'enə'.²⁵ De'e Raabən' ben' goquə no'olə sargatən', bzenague' che Diozən' catə'ən bgüialaogüe' beṇə' chop ca' bselə' nasyon Izraelən' par jəsə'əgüia jəsə'əye' laže'enə'. Na' blo'ine' lega'aque' yetolə nez par jəya'aque' par niçh bito jəsə'əxen soldad che rein' lega'aque'. Na' de'en goquəlene' beṇə' ca' blo'e de que benlilaže'e Diozən'. Na' gwna Diozən' che' de que naque' beṇə' güen laogüe'enə'.²⁶ Šə to beṇə' bitoch nye'e biš xne nezecho naque' beṇə' guat. Ca'aczən' gwxaquə'əlebe chio'o, šə bito choncho de'e güen, nezecho bito de yelə' mban zejlicane chechon' la'anə'əczə šə nacho de que chonlilažə'əcho Jesocristən'.

3

Choncho de'e xinj len xtižə'əchon'

¹ Beṇə' bišə' dao', nezecho de que neto' chsed chlo'ito' beṇə' yoblə xtižə' Diozən' si'ichto' castigw šə bito gonto' can' nannə'. De'e na'anə' əchnia' le'e, bito selažə'ətecle əgwsed əgwlo'ile beṇə' yoblə xtižə' Diozən'.² Zan las yoguə'əcho choncho de'e xinj. Pero šə to beṇə' bito chone' de'e xinj len xtiže'enə' naquəchgüe' beṇə' güen na' gwzoiczene' ṇabia' doxen cuerp che'enə' šə ca'.³ Chgo'ocho frenṇə' cho'a cabey ca' par niçh yosə'əzenaguəb checho na' žja'aquəb con gatə'ətezə chene'echo šejlenga'acchob.⁴ Na' leczə beṇə' ca' choso'osa' barcw xen ca' choso'oçhine' yag da'ozə de'en chsa' lega'aquən licha par niçh chja'aquən gatə'ətezə chse'enene' la'anə'əczə šə chžiguə' be' gualən' lega'aquən.⁵ Ca'aczən' naquən len ložə'əchon'. Tozə de'e dao' rizə'ən naquən par len cuerp chechon' pero chac chṇelenchon dižə' par gon cuincho xen. Na' ca' naquə to yi' bzi' dao' guaquə əgwzeyən to ya'adao' xen, ca'aczən' naquən' len ložə'əchon' catə' chṇelenchon dižə' mal.⁶ Gwxaquə'əleben ca to yi'. Šə bito chzenagcho che Diozən'

cho'echo yoguə' claste dižə' mal, chedə' ložə'əchon' chonchən de'e mal cle ca bitə'ətezəchlə part che cuerp chechon'. Na' šə cho'echo dižə' malən' chyalə'əch yoguə'əlołte de'e mal de'en chonchon', na' bitoczə bi güen socho yedote lao əbancho. La' che gwxiye' nan' chzenagcho catə'an cho'echo dižə' mal ca'. ⁷ Chsa'ac max yoguə' claste bia yixə', bia žia tap ni'a ne'i, bia žia xile'e, bia chda nxobə le'i, na' bia ca' ža' lo'o nis. Bagwnitə' beṇə' gwso'onmaxga'aque'eb. ⁸ Pero ni to chio'o bito soicho ložə'əchon' par ničh bito güe'elenchon dižə' mal. Do tyempte cho'echo dižə' na' dižə' de'en chchoj lo'o la'ažda'omalchon' naquən de'e mal juisy. Gwxaquə'əleben ca benen che to bel əznia. ⁹ Len xtižə'əchon' cho'ela'ocho Xacho Diozən' ben' leczə naquə Xancho. Na' leczə len xtižə'əchon' chžia chnitə'əcho ljuežj beṇəchcho, beṇə' ca' ben Diozən' can' naquə cuine'. ¹⁰ Na' cho'acho na'anə' chchoj dižə' šao' catə'an cho'ela'ocho Diozən' na' leczə na'anə' chchoj dižə' mal catə'an chžia chnitə'əcho ljuežj beṇəchcho. Beṇə' bišə' bito choncho can' cheyalə' goncho. ¹¹ Nezecho de que bito žia nis šao' na' nis əzbařj tozə bej. ¹² Na' leczə ca' beṇə' bišə', nezecho de que to yag yixguion' bito chbian güi na' nic zapjən' chbian' yixgüio. Na' leczə ca' bito šejcho bej gan' žia nis əzbařjən' par žjəxi'icho nis šao'. Ca'aczən' naquən len chio'o ža, bito cheyalə' güe'echo dižə' mal txen len dižə' güen, sino cheyalə' güe'echo por dižə' güen.

Can' goncho šə Diozən' babeṇə' chio'o yelə' sin' che'enə'

¹³ Notə'ətezcho šə chaquecho naccho beṇə' sin' na' chejni'icho xtižə' Diozən' par əgwsed əgwlo'ichon beṇə' yoblə cheyalə' goncho yoguə'əloł can' chene'e Diozən' goncho par ničh gacbia' naccho beṇə' sin', na' bito gon cuincho xen de'en naccho beṇə' sin'. ¹⁴ Pero na' šə chgue'i ljuežjcho na' chene'echo gaccho beṇə' blaoch cle ca lega'aque' bito cheyalə' əṇacho de que naccho beṇə' sin' par əgwsedecho beṇə' yoblə. Nacbia' bito naccho beṇə' sin' šə choncho ca'. ¹⁵ Na' šə chgue'i ljuežjcho na' chene'echo gaccho beṇə' blaoch ca lega'aque' bito naccho beṇə' sin' par əgwsedecho beṇə' yoblə, con choncho can' na la'ažda'omalchon' na' can' chso'on beṇə' ca' cui zjənombia' Diozən', la' xbab chechon' za'an che de'e gwxiye'enə'. ¹⁶ Šə chgue'i ljuežjcho na' chene'echo gaccho beṇə' blaoch ca lega'aque', bito zocho binlo len lega'aque' šə ca', na' choncho porzə de'e mal. ¹⁷ Catə' Diozən' chone' chio'o yelə' sin' che'enə', choncho porzə de'e güen, na' bito chxecho gwdilə entr ljuežjcho. Na' catə' chone' chio'o yelə' sin' che'enə' naccho gaxjwlažə' na' chzexjw yichjcho par ničh chzenagcho che ljuežjcho. Na' leczə cheyašə' cheži'ilažə' ljuežjcho na' tozə can' chaclencho yogue'e na' cho'echo por dižə' li. ¹⁸ Pero

catə'əch zo chbezcho binlo na' chaclencho beṇə' yeziquə'əchlə par yesə'əzo yesə'əbezəga'aque' binlo, nachən' beṇə' ca' chsed chlo'icho so'onljje' de'e güennə'.

4

Bito gaquə goncho txen len beṇə' ca' cui zjənombia' Diozən'

¹ De'en chdilə chšašle entr ljuežjle chonle ca' chedə' yo'o yaz de'e malən' lo'o yichjla'ažda'olen' na' chnabi'an le'e par chonle con can' nan chele. ² Yo'o yaz de'e malən' lo'o yichjla'ažda'olen'. De'e na'anə' chene'ele de'en de che beṇə' ljuežjle na' catə' cui chac ca'alen, xte chotga'aclene' par niç gaquən lao na'ale. Na' leczə catə' chzelažə'əle gatə' de'e cui de chele chdiləlenle beṇə' na' chšašlenga'aclene'. Bito de de'en chyažjele chedə' bito chṇabele Diozən' par gone' ca gatə'an. ³ Na' tgüejə catə' chṇabecho Diozən' gone' par gatə' bi de'en gatə' checho bito chone'en chedə' con chene'echo gatə' šə bin' na la'ažda'omalchonə', na' choncho con nactezə nan. ⁴ Šə cho'echo latjə chnabia' la'ažda'omalchon' chio'o par choncho con can' chene'ennə', choncho can' chso'on beṇə' ca' cui zjənombia' Diozən' na' choncho contr Diozən'. De'e na'anə' notə'atezcho šə chene'echo goncho txen len beṇə' mal ca', naccho beṇə' contr che Diozən' na' de'en cuich chaquecho che Diozən' gwxaquə'əlebecho ca to no'olə go'o xtoi, no'olan' cuich chaque che be'en che'enə'. ⁵ Chonljale xbab de que Xtižə' Diozən' bitobi zaquə'an gan' nyojən nan: "Diozən' beṇə' Spirit che'enə' zon lo'o la'ažda'ochon'. Na' Spiritən' lechgualə nži'ilažə'an chio'o, na' chzelažə'əchguan gaquecho che tozə Diozən'." ⁶ Diozən' chaclenchgüe' chio'o par niç cuich chzenagcho che la'ažda'omalchon'. De'e na'anə' nyojən le'e Xtižə' Diozən' nan: "Diozən' chone' contr beṇə' ca' chso'on cuinga'aque' xen, pero chaclene' beṇə' ca' chso'on xbab de que bitotec bi zjəzaque'e." ⁷ De'e na'anə' cheyalə' gon cuincho lažə' na' Diozən' na' co'o gwchejlažə'əcho cui šejle'echo che gwxiye'enə'. Šə goncho ca' yebižə'an šlož. ⁸ Cheyalə' goncho xbab can' chaque Diozən' checho na' güe'elenchone' dižə' can' cho'elencho beṇə' migw checho ca' dižə'. Šə goncho ca', Diozən' gaque' beṇə' migw checho. Na' šə choncho de'e malən' cheyalə' cuejyichjchon. Na' šə choncho xbabən' de que gaaquə güe'ela'ochio Diozən' na' gontezcho can' chene'e la'ažda'omalchon', clelən' choncho xbabən' šə ca' na' cheyalə' güe'echo latjə yocobə Diozən' yichjla'ažda'ochon'. ⁹ Catə' babencho de'e malən' cheyalə' yegüine'echo na' cuežyašə'əcho na' gaquəchgüeicho lo'o la'ažda'ochon' por ni che de'e mal de'en babenchon'. Bito cheyalə' goncho legr na' nic cheyalə' yebeicho, chedə' la' babencho de'e malən'. Cheyalə' yegüine'echo

por ni che de'e malən' babenchon' na' yedinjechon. ¹⁰ Cheyalə' əgwzexjw yichjcho lao Xancho Diozən' gacbe'icho de que bito naccho beṇə' zaquə'əchgüei par niç gone' chio'o yalə' bala'an.

Bito cheyalə' əṇacho che ljuežjcho de que nape' dolə'

¹¹ Beṇə' bišə' dao', bito cheyalə' əṇecho che ljuežjcho. Ben' chne' che ljuežje' na' chnelaote', lei na'anə' chzoə' ca'alə, la' lenṇə' nan gaque che ljuežjcho. Na' nezecho de que ben' chon ca' bito chzenague' che lein'. Na' de'en chon cuine' ca beṇə' zaque'e par əne' che ljuežje' de que nape' dolə', chone' lei che Diozən' ca to de'e cui bi zaque'e. ¹² Tozə Dioz nan' bnežjue' lein' na' tozə le'enə' zaque'e par əne' che to tocho šə napcho dolə'. Na' leczə'enə' chac gone' par niç cui žjəya'ac beṇə' lao yi' gabilən' na' chacte sele'e beṇə' lao yi' gabilən'. Pero chio'o bito zaquə'əcho əṇacho che ljuežjcho de que zjənape' dolə'.

Bito nezecho bin' gaquə gwxe güižj

¹³ Na' leczə tgüejə chçhogbi'achon šejcho to ga šejcho par goncho negosy niç goncho gan. Na' chbejcho to žan' par šejcho na' chçhogbi'achon de que yega'ançhonə' tgüiz. ¹⁴ Bito güen əçhogbi'achon ca' la' bito nezecho bin' gaquə checho o nac goncho gwxe güižj. Yelə' mban chechon' gwxaquə'əleben ca to bejw, la' bejon' šložzə chle'ichon' na' cheyasən. ¹⁵ Cheyalə' əṇacho: "Šə Xancho Diozən' güe'e latjə əbancho na' goncho to de'e goncho." ¹⁶ Pero na' de'e malən' choncho šə chon cuincho xen par chžiacho bia' naquən' goncho sin cui əṇabecho Diozən'. ¹⁷ Na' šə nezecho de'en naquə güen goncho na' bito chonchon, napcho dolə' lao Diozən' de'en cui chonchon.

5

Lechgualə de'e mal gaquə che beṇə' gwni'a ca' beṇə' cui chso'onlilažə' Jesocristən'

¹ Na' le'e beṇə' gwni'a le'e cui chonlilažə'əle Jesocristən', le'e so trist, na' le'e cuežyašə', la' lechgualə de'e mal gaquə chele. ² Bachbiayi' de'en deilen', na' leczə bachsa'o bel zila' lachə' šao' çhelen'. ³ Mech chele de'en naquə de or na' de pļat bachesə'əzen xche'i na' de'en zjənzən xche'inə' nachia' de que bito bchinlen par gaquəlenle beṇə'. De'e na'anə' əžin ža əžaglaochgualə lao yi' gabilən'. Bagwche' yichjle tlozə babtoble de'e scha'o xmechlen', la'anə'əczə bazon gon Diozən' le'e castigw. ⁴ Le'e gon xbab can' benle len beṇə' güen žin çhelen' beṇə' yašə' ca' besyə'əlap cwseš çhelen'. Bxoayagle lega'aque' de'en bito gwdixjwga'aclene' can' cheyalə. Na' de'en cui bnežjwle laxjwga'aque'en can' cheyalə, chlo'en de que nacle beṇə' güen de'e mal. Diozən' chzenague' che beṇə' güen žin ca' de'en chesyə'əgüine'ene', Dioz ben' napə le'ezelaogüe yelə' guac xen.

⁵ Zotezle che'ej chaoša'ole na' chonditjeile de'en deile chonle con can' nan chele. Na' laogüe de'en chonle con can' nan chelen' na' bito chacbe'ile bazon gon Diozæn' castigw chelen', gwxaquä'alebele ca to bia yixä' bian' chgüe'ej chgüaöša'ocho par niçh chanä'ab antslä ze'e gotchob. ⁶ Babenle par niçh beñä' yoblä gwso'ote' beñä' ca' gwso'on de'e güen, na' bitobi goquä so'one' par niçh cui bi gonga'aquele'.

Cuezcho batä'äquän' yidä Xancho Jesocristæn' de'e yoblä, na' goncho orasyon

⁷ Ca naquä le'e beñä' bišä' dao', le'e co'o le'e gwchejlažä' len de'en chyi' chzaquä'ale chedä' bazon yidä Xancho Jesocristæn' de'e yoblä. Beñä' ca' chsa'az chnite'e chesä'äbeze' cwsešan', chedä' cwsešan' naquän de'e zaque'e. Na' chesä'äbeze' chedote lao chac yejon' na' catä' chbezä yejon' cana'ach chesyä'ätobe' cwsešan'. ⁸ De'e na'anä' bitä'ätezä de'e chyi' chzaquä'ale cheyalä' gonchechlažä'ale gonlilažä'ale Xancho Jesocristæn' chedä' nezecho bazon yide' de'e yoblä. ⁹ Beñä' bišä' dao', bito yosbague'ele ljuežjle šä bin' chac chele. Šä bin' yosbague'ele ljuežjle Xanchon' choglaogüe'en chele de que napple dolä'. Na' bazon baozä yide' de'e yoblä. ¹⁰ Le'e gon xbab che de'e profet ca' beñä' ca' gwsoe' xtižä' Xancho Diozæn' cana'. Lechgualä besä'äžaglaogüe' pero bia'aczä gwnite'e chech gwso'onlilaže'e Diozæn'. ¹¹ Mbalaz nitä' beñä' ca' gwnitä'ätezä gwnitä' gwso'onlilažä' Diozæn' la'anä'äczä besä'äžaglaogüe'. Babenele xtižä' de'e Jobæn' can' benchechlaže'e benlilaže'e Diozæn' la'anä'äczä de'e zan de'en gwdi' gwxaque'e. Pero na' catä' gwde de'en gwdi' gwxaque'enä', Diozæn' bene' par niçh gwzoche' mbalaz clezä can' gwzoe' antslä. Can' ben Diozæn' blo'e de que lechgualä chene'ene' gaquälene' chio'o na' lechgualä cheyašä' cheži'ilaže'e chio'o.

¹² Beñä' bišä' dao', bito ägwsocho jorament por yoba, nic por yežlyo nga, na' nic por bitä'ätezächlä. Cheyalä' güe'echo por dižä' li de'e se'ejle' beñä' sin cui ägwzocho testigw de que leiczechon', par niçh Jesocristæn' cui choglaogüe'en checho de que cheyalä' si'icho castigw.

¹³ Notä'ätezcho catä' chyi' chzaquä'ächo, cheyalä' goncho orasyon. Na' notä'ätezcho catä' zocho mbalaz, cheyalä' golcho güe'ela'ocho Jesocristæn'. ¹⁴ Notä'ätezcho catä' chacšenecho cheyalä' gaxcho beñä' gol ca' gwlejcho par niçh zjänaque' beñä' blao che chio'o chdopä chžagcho cho'ela'ocho Jesocristæn'. Na' yesä'äyebe' chio'o setän', na' so'one' orasyon lao Diozæn' yesä'änabe' yeyaquecho chedä' lega'aque' na' chio'o chonlilažä'ächo Xancho Jesocristæn'. ¹⁵ Na' chio'o choncho orasyonnä' cheyalä' šejle'echo de que chzenagczä Xancho Diozæn' checho par niçh ca' yeyaque šä no chio'o chacšene,

la' Xancho nan' yeyone' chio'o. Na' šə babencho de'e mal, gozi'ixenczə Xanchoŋ' checho. ¹⁶ De'e na'anə' cheyalə' güe'echo dižə' len beŋə' lǰuežjcho che bitə'atezə de'e mal babencho contr lega'aque' na' goncho orasyon tocho yetocho par nič ca' yezochō güen šə bin' chac checho. Na' šə naccho beŋə' güen lao Diozən', Diozən' chzenagcze' checho catə' choncho orasyonŋə' do yičj do lažə'əcho na' chone' de'e zan de'e güen de'en chñabechone' gone'. ¹⁷ Le'e gon xbab che Liazən'. Goque' beŋəch cayanə'ən naquə chio'o. Na' catə' bene' orasyon do yičj do laže'e gwñabene' Diozən' cui gaquə yejw, Diozən' bzenague' che' na' bito bsele'e yejon' lao šon iz yo'o gašjə. ¹⁸ Na' catə' bene' orasyonŋə' gwñabene' Diozən' əsele'e yejon' de'e yoblə, nach Diozən' bsele'en. Na' goc cwseš che beŋə' ca' de'e yoblə.

¹⁹ Beŋə' bišə' dao', catə' to beŋə' lǰuežjcho bagwlejyichje' de'en naquə de'e li de'en bzejni'i Diozən' chio'o, cheyalə' gaquəlenchone' par nič yediŋjene' xtole'enə' na' yeyaque' tozə len chio'o. ²⁰ Che'enda' ənezele de que catə' choncho par nič notə'atezə beŋə' chediŋjene' xtole'enə', chaclenchone' par nič chezi'ixen Diozən' xtole'enə' la'aŋə'əczə šə naquən de'e zan, na' cui yeyej be'enə' lao yi' gabilən'.

De'e na'azən' chzoja' ŋa'a. *Santiago*

Cart Nech De'en Bzoj San Bedan'

Bedan' chzoje' cart par benə' ca' chso'onlilažə' Cristan' benə' ca' zjanasalas

¹ Nada' Bed naca' apostol che Jesocristan'. Na' chzoja' cart nga par le'e nasə'əlasle distrit che Ponto, Galasia, Capadosia, Asia na' Bitinia. Chio'o chonlilažə'əcho Jesocristan' naccho ca benə' zitə' len yeziquə'əchlə benə' ža' lao yežlyon'. ² Xacho Diozən' gwleje' chio'o pa nič naccho xi'ine' can' bsi'e xneze dezd gwlatte. Spirit che Diozən' chonən par nič naquə la'ažda'ochon' xi'ilažə' par nič chzenagcho che Jesocristan' na' par nič chnitlao xtolə'əchon' chedə' le' blalj xchene'enə'. Chnaba' sotezə so Diozən' gaquəlenche' le'e na' gone' par nič so cuezəchle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen'.

Zochu lez žjəyezochu len Diozən'

³ Ledoye'ela'och Diozən'. Le' naque' Xa Xancho Jesocristan' na' leczə cho'elao' Xancho Jesocristan' le'. Lechgualə cheyašə' cheži'ilažə' Diozən' chio'o ca de'en bocobe' yichjla'ažda'ochon' na' bene' par nič zochu lez žjəyezochu len le'. Na' nezecho gaquə can' zochu lez chedə' Jesocristan' bebane' ladjo benə' guat ca'. ⁴ Diozən' gone' de'e šao' de'e güen par chio'o de'e cui te chei, na' benə' güen de'e mal ca' bito gaquə yesə'əžone' gaquə güen par chio'o. Diozən' babsi'e xneze gone' de'e ca' par chio'o catə'an yežincho yoban'. ⁵ Na' na'a Diozən' len yelə' guac xen che'enə' chcuasə' chcue'eje' chio'o len de'e malən' chedə' chonlilažə'əchone'. Na' chbezcho batə'əquən' yidə Cristan' de'e yoblə nič gone' de'e güen ca' par chio'o.

⁶ De'e na'anə' zochu mbalazchgua la'anə'əczə de de'e zan de'en chyi' chzaquə'əcho šlož güejə lao zochu yežlyo nga. ⁷ Benəchən' choso'ozeye' orən' par nič chesə'ənezene' šə naquən doalje na' par nič chesyə'əbeje' bitə'ətezə de'en nchixən. Na' orən' gwžin ža te chei. Na' ca'aczən' chon Diozən' len chio'o, cho'e latjə chyi' chzaquə'əcho par nič nacbia' šə de'e li chonlilažə'əchone'. Na' šə de'e li chonlilažə'əchone' zaquə'əchən cle ca can' zaquə' orən'. Na' šə ca' catə' yidə Jesocristan' de'e yoblə, Diozən' ənə' checho de que bencho de'e güen, na' gone' par nič gaccho benə' blao na' gone' chio'o yelə' bala'an' xen.

⁸ Na' le'e chaquele che Jesocristan' la'anə'əczə bitonə' le'ilene'. Na' la'anə'əczə bito chle'ichone' na'a chonlilažə'əchone'. Na' de'e na'anə' zochu mbalaz na' clegazə chebeicho. ⁹ Na' de'en chonlilažə'əcho Jesocristan', gone' par nič žjəyezochu len Diozən'.

10-11 Na' ca naquə beṇə' ca' bosozoj Xtižə' Diozən' cana', Spirit che Diozən' de'en leczə naquən Spirit che Cristən' gwzon lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə', bzejni'in lega'aque' can' saquə'əzi' ben' əselə' Diozən' par yosle' beṇə' lao de'e malən' na' can' yezi'e yełə' bala'an xen che'enə' catə'an te de'en saquə'əzi'enə'. Gosə'əneze' na' bosozoje' can' chaclen Diozən' chio'o ṇa'a. Na' bososedyaṇe'e na' besyə'əyiljyože' non' əselə' Diozən' par gone' ca žjəyecho len le' na' batən' əsele'ene'. ¹² Spiritən' bzejni'in lega'aque' de que de'en bosozoje'enə' bito gaquən complir tyemp chega'aque'enə' sino tyemp che chio'onə'. Na' ca naquə neto' babzeneto' le'e dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Cristən', gwduxjue'ito' le'e de que bačh goc complir can' bosozoj beṇə' ca' cana'. Spirit che Diozən' de'en bsele'e goclenən neto' gwduxjue'ito'on le'e. Na' angl ca' lechguale chse'enene' se'ejni'ine' de'e ca' bagwdxjue'ito' le'e.

Cheyalə' gaquə la'ažda'ochon' xi'ilažə' len yoguə' de'en choncho

¹³ De'e na'anə' cheyalə' socho len tozə xbab na' ṇabia' cuincho par goncho can' chazlažə' Diozən'. Cheyalə' socho yebeicho ca de'e güen de'en gon Diozən' par chio'o catə'an yidə Jesocristən' de'e yoblə. ¹⁴ Laogüe de'en naccho xi'ine' cheyalə' sotezə socho əgwzenagcho che'. Bitoch cheyalə' əgwzenagcho che de'e malən' de'en chene'e la'ažda'omalchon' goncho can' bencho catə'an cuiṇə' šo'o be'eni' che Diozən' lo'o yichjla'ažda'ochon'. ¹⁵ Diozən' gwleje' chio'o par naccho xi'ine'. Le' naque' beṇə' la'aždao' xi'ilažə'. De'e na'anə' chio'o leczə cheyalə' gaquə la'ažda'ochon' xi'ilažə' len yoguə' de'en choncho. ¹⁶ Xtižə' Diozən' nyojən nan: "Cheyalə' gaquə la'ažda'olen' xi'ilažə' chedə' nada' Dioz naquə la'ažda'ogua'anə' xi'ilažə'."

¹⁷ Chio'o choncho orasyon lao Diozən' che'echone' "Xato' Dioz". Na' Dioz nan' chchoglaogüe'en che chio'o beṇəčh šə nocho napcho dolə' segon naquən' chon to tocho. Na' tozəczə can' chon Diozən' len yoguə' beṇəčhən'. De'e na'anə' cheyalə' gapchone' respet na' sotezə socho gapcho cuidado par ničh cui goncho de'e mal lao socho yežlyo nga. ¹⁸⁻¹⁹ Nezecho de que costombr ca' de'en bosozojni'i de'e xaxta'ocho ca' chio'o bitobi zjəzaquə'an. Na' Cristən' gwduxjue' xtolə'əchon' catə' blalj xchene'enə' par ničh cuich ṇaocho costombr ca'. Bito gwduxjue'en len mech de or o de plət o len bichlə de'en zjəde lao yežlyon' de'en yesə'ade chei. Na' xchene'enə' de'en blalje' zaquə'əchguan lao Diozən'. Cristən' gwxaquə'əlebene' ca xilə' dao' bian' cui bi bi yižgüe' da' na' cui bi bi naquei, ca bia ca' gwso'ot beṇə' Izrael gwlaž checho ca' par bezi'ixen Diozən' xtolə'əga'aque'enə'. ²⁰ Na' ze'e xe yežlyon' catə' Diozən' gwleje'

Cristən' par chixjue' xtolə'əchon'. Na' Diozən' bsele'ene' laochon' tyemp nga zocho n̄a'a par chaclene' chio'o. ²¹ Na' de'en bosban Diozən' Cristən' ladjo beṇə' guat ca' na' bnezjue'ene' yelə' bala'an xen, de'e na'anə' chonlilažə'əcho Diozən' na' chebeicho nezecho gon Diozən' güen len chio'o.

²² Na' de'en bachzenagcho che dižə' li che'enə', Diozən' bene' ca naquə la'ažda'ochonə' xi'ilažə', par niçh chaquecho che yeziquə'əchlə beṇə' chso'onlilažə' Cristən'. De'e na'anə' cheyalə' gaquəchgüeicho chega'aque' do yichj do lažə'əcho, caguə de'e dižə'əzə. ²³ Diozən' babene' par niçh goljcho de'e yoblə chedə' gwyejle'echo che xtižə' Diozən'. De'e na'anə' bade yelə' mban zejlicane checho. Bito den por ni che de'en goljcho por xaxna'acho beṇə' ca' chsa'at, sino por Diozən' ben' zo zejlicane. ²⁴ Xtižə' Diozən' nyojən, nan:

Chio'o beṇəçh gwxaquə'əlebecho ca yixə' de'en chla'ac do yoba, chedə' šložgan' zocho.

Na' yoguə' de'en de yežlyo nga de'en chebeicho gwxaquə'əleben ca lojei ca', chedə' te chega'aquən'.

Can' chac len yixə' ca', chesə'əbižən nach chesə'əyiñj lojei ca', ca'atezəczən' chac len chio'o na' len de'e ca' zjəde yežlyo nga.

²⁵ Pero na' caguə de'e te che Xtižə' Xancho Diozən'.

Dižə' güen dižə' cobən' de'en gwdixjue'ito' le'e naquən xtižə' Xancho Diozən' de'en cui te chei.

2

¹ Na' laogüe de'en banaccho xi'in Dioz, cheyalə' cuejyichjcho yoguə' claste de'e mal de'en choncho. Bito əxoayagcho beṇə', bito goncho ca əsa'aque beṇə' naquəchcho beṇə' güençh can' naccho, bito gaquəxi'icho beṇə' na' nic ənecho dižə' mal che beṇə'. ² Na' ca bi'i che'en dao' ca' chəsə'ədombo' xižə'əga'acbo' ca'aczən' cheyalə' selažə'əcho šejni'ichecho Xtižə' Diozən' de'en nyojən par niçh gaquəlenən chio'o gaccho can' chene'e Diozən' gaquə chio'o chonlilažə'əchone'. Na' Xtižə' Diozən' bito chxoayaguən notə'ətezə beṇə'. ³ Cheyalə' selažə'əcho šejni'ichecho Xtižə' Diozən' chedə' bachacbe'icho de que Xancho Jesocristən' chonchgüe' güen len chio'o.

Cristən' gwxaquə'əlebene' ca to yej squin che to yo'o

⁴ Chio'o chonlilažə'əchone' chedə' zoe' zejlicane na' chone' chio'o yelə' mban zejlicane. Diozən' gwleje' le' par chone' chio'o yelə' mban zejlicane na' lechgualə zaque'e len Diozən'. De'e na'anə' Jesocristən' gwxaquə'əlebene' ca to yej de'en gwlej beṇə' par gaquən yej squin liže'enə' na' zaquə'əchguan len be'enə' gwlej lennə', la'anə'əczə beṇə' ca' yeziquə'əchlə gwsa'aquene' cui bi zaquə' yejən' na' bosozo'en ca'alə'. ⁵ Na'

de'en ngodə'əcho txen len Jesocristən' gwxaquə'əlebecho ca yej ca' de'en zjəncua' zjəngodə'an gan' chac yo'o de yejən'. Pero zaquə'əchcho ca yejən' la' de yelə' mban zejlicane chechon', na' yoguə'əcho txenə' naccho liž Diozən' chedə' zoe' len chio'o. Na' gwxaquə'əlebecho ca bχoz che beṇə' Izrael gwlaž checho ca' can' gwnitə'ətezə gwnite'e gwse'ejni'alaže'e Diozən', chedə' Jesocristən' chone' par niç zotezə zocho cho'ela'ocho Diozən' lo'o yichjla'ažda'ocho' can' chazlažə' Diozən'. ⁶ Na' Xtižə' Diozən' nyojən' che Jesocristən' nan:

Gan' nzi' Sion na' əselə'a to beṇə' gwxaquə'əlebene' ca to yej de'en gwlej beṇə' par gaquən yej squin, na' zaquə'əchgvan par le'.

Na' beṇə' so'onlilažə' ben' gwxaquə'əlebe ca yejən' bito bi zto' əsa'aque' che de'en so'onlilaže'ene'.

⁷ Na' par chio'o chonlilažə'əchone', naque' le'ebeyože beṇə' zaque'e. Pero na' beṇə' ca' cui chso'onlilažə' le', choso'ozoe' le' ca'alə, na' par lega'aque' nyojczə Xtižə' Diozən', nan:

Yej de'en boso'ozo mues ca' ca'alə,

len banaquən yej squin na'a.

⁸ Na' le'egatezə ca' nan:

Ben' əselə'a gwxaquə'əlebene' ca to yej de'e əchego' beṇə', na' ca to yej de'en žjəsə'əžo'e na' yesə'əbixə'.

Yesə'əchegüe'e chedə' chso'onczə yichjlaoga'aque' cui choso'ozenague' Xtižə' Diozən'. De'e na'anə' yesə'əbiayi'e can' babsi' Diozən' xņeze.

Chio'o chonlilažə'əcho Diozən' naccho xi'ine'

⁹ Pero na' chio'o chonlilažə'əcho Diozən' bagwleje' chio'o par naccho family che'. Na' lao Diozən' naccho rei na' bχoz, na' naccho nasyon che' na' nactecho xi'ine'. Diozən' gwleje' chio'o par niç chixjue'echo catec de'e güenṇə' chone'. Na' le'enə' bebeje' chio'o lo'o de'e žcholən' gan' gwdacho antslə. Na' gwlo'o be'eni' che'enə' lo'o yichjla'ažda'ocho'. Na' be'eni' che'enə' naquən de'e güen juisy par chio'o. ¹⁰ Antslə bito goccho xi'in Diozən', pero na'a banaccho xi'ine'. Na' antslə bito gwņezecho de que cheyašə' cheži'ilažə' Diozən' chio'o, pero na'a baņezecho de que cheyašə' cheži'ilaže'e chio'o.

Zoczcho par goncho can' chazlažə' Diozən'

¹¹ Beṇə' bišə' dao' chio'o naccho ca beṇə' zita' len beṇə' ža' lao yežlyo nga na' par chio'o lažchon' naquən gan' zo Diozən'. Na' chatə'yoida' le'e bito əgwzenagle che de'en chzelažə' la'ažda'omallenə' cuent cui nabi'an le'e par gonle de'e malən'. ¹² Le'e sotezə leso legon de'e güen par niç beṇə' ca' cui zjənombia' Diozən' yesə'əle'ine' de'e güenṇə' chonle na' gwžin ža bale' so'onlilaže'e Diozən' əso'ene' yelə' bala'an, la'anə'əczə na'a chesə'əne' nacle beṇə' mal.

13 To tocho cheyalə' əgwzenagcho che jostis ca' beṇə' ca' chesə'ə nabia' chedə' Xancho Jesocrisṭan' bene' mendad goncho ca'. Cheyalə' əgwzenagcho che rein' ben' chnabia'ach. 14 Na' leczə cheyalə' əgwzenagcho che gobernador ca' beṇə' ca' chselə' rein'. Chsele'e lega'aque' par choso'onežjue' castigw che beṇə' chso'on de'e mal, na' par chso'e yelə' bala'an che beṇə' chso'on de'e güen. 15 Diozən' chene'ene' goncho de'e güen par niḥ bito gaquə yesə'əna beṇə' ca' cuiṇə' so'ombia' le' de que choncho de'e mal, beṇə' ca' nežjənḥol yichjla'ažda'oga'aque'enə'.

16 Bitoch chonən byen naocho costombr che beṇə' Izrael ca' can' na lein'. Pero bito cheyalə' goncho xbab de que de lsens checho par goncho bitə'ətezə de'e mal, chedə' la' naccho beṇə' güen xšin Diozən' na' zoczcho par goncho can' chazlaže'enə'. 17 Cheyalə' gapcho respet yoguə' beṇə'. Na' cheyalə' gaquecho che yeziquə'əchlə beṇə' chso'onlilažə' Diozən'. Cheyalə' güe'ela'ocho Diozən', na' žebcho goncho de'en cui chazlaže'enə', na' cheyalə' gapcho rein' respet.

Cristən' bguo'o bchejlaže'e len de'en gwxaquə'əzi'enə'

18 Le'e nacle mos che beṇə', legwzenag che xanlen' laogüe de'en chaple Diozən' respet. Gwzenagle caguə tlaozə che beṇə' zjənaquə beṇə' güen beṇə' gačjwlažə', sino que lenczə che beṇə' znia ca'. 19 Catə' beṇə' choso'oḥi' choso'osaque'e chio'o sin cui bibi de'e mal noncho, Diozən' chebeine' šə chgo'o chchejlažə'əcho len de'en choso'oḥi' choso'osaque'e chio'o, chedə' can' chene'ene' goncho. 20 Bitobi zaquə' lao Diozən' ca de'en chgo'o chchejlažə'əcho catə' chesə'əbažə' beṇə' chio'o šə de'en chonchon' naquən mal. Pero na' šə choso'oḥi' choso'osaquə' beṇə' chio'o laogüe de'en choncho de'e güen, Diozən' chebeine' de'en chgo'o chchejlažə'əcho len de'en choso'oḥi' choso'osaque'e chio'o. 21 Diozən' bagwleje' chio'o par niḥ goncho de'e güennə' na' par niḥ co'o gwchejlažə'əcho len bitə'ətezə de'e yoso'oḥi' yoso'osaquə' beṇə' chio'o. Bguo'o bchejlažə' Cristən' len de'en goc che'enə' catə'ən gwxaquə'əzi'e por ni checho, na' bguo'o bchejlaže'e par niḥ ənezecho naquən' chene'ene' goncho na' par niḥ goncho can' bene'enə'. 22 Na' Cristən' bitobi de'e mal bene', na' ni que əbxoayague' beṇə' len dižə' de'en be'e. 23 Na' catə' gwsa'adə' beṇə' le' dižə' bito nacho boži'e dižə' mal len lega'aque'. Na' le'egatezə ca' catə'ən bos'oḥi' bos'o'osaque'ene' bito gwne' gone' mal len lega'aque'. Ben cuine' lao na' Diozən', chedə' benlilaže'e Diozən' ben' zdaczə licha par əne' non' napə dolə' na' non' chon de'e güen. 24 Bito bi de'e mal ben Cristən' pero gwdixjue' che de'e mal de'en ben chio'o. Bnežjw cuine' gwso'ot beṇə' le' le'e yag corozən', par niḥ

notə'ətezcho chonlilažə'əchone' cui si'icho castigw che de'en benchon'. Bnežjw cuine' par ničh cuich šo'o čhazcho de'e malən' sino sotezə socho goncho de'e güen. Na' be'e latjə gwso'onene' le' ca' par ničh bebeje' chio'o xni'a de'e malən'.²⁵ Gwxaquə'əlebecho ca xilə' ca' zjənasəlas laogüe de'en bencho con can' gwna la'ažda'omalchon'. Pero na'a bitoch chzenagcho che la'ažda'omalchon', sino que bachzenagcho che Cristən'. Na' Cristən' gwxaquə'əlebene' ca to beṇə' goye xilə' de'en chcuasə' chcue'eje' chio'o len de'e malən'.

3

Can' cheyalə' so'on beṇə' ca' zjənšagna'

¹⁻² Na' le'e no'olə le'e nšagna'ale, to tole cheyalə' əgwzenagle che be'en chele. Na' šə be'en chelen' bito chzenague' che xtižə' Diozən' gwaquəlenlĵaga'aclene' ničh yoso'ozenague' chei. Cata' yesə'əle'ine' can' zdacze chonle de'e güennə' na' can' chaple Diozən' respet do yichĵ do lažə'əle gwžinlĵa ža se'enene' yoso'ozenague' che', la'anə'əczə šə cui bi ye'ele lega'aque'.³ Na' le'e no'olə, bito gonle xbab de que zaquə'əchgua de'en gonle par sole xoche. Bito cuec yichĵle gaquə yišə' yichĵlen' xoche, na' bito cue' yichĵle porzə par əgwpa'a xale o par əgualə'əle bga o ret o par əgwdele niy.⁴ De'en naquə de'e zaquə'əchgua lao Diozən' gaquə yichĵla'ažda'olen' can' naquə yichĵla'aždao' Cristən' na' gacle beṇə' gačjwlažə' na' so cuezle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichĵla'ažda'olen', chedə' lega'aquən zjənaquən par zejlicane.⁵ Cana' gwnitə' no'olə gwso'onlilažə' Diozən' na' gwso'on cuinga'aque' lažə' ne'enə'. Lega'aque' gwsa'aque' beṇə' gačjwlažə' na' bosozenague' che be'en chega'aque'. Na' zaquə'əchguan lao Diozən' can' gwso'one'enə'.⁶ De'e Sarən' no'ol che de'e Abraannə' syempr bzenague' che be'en che'enə' na' gože'ene' ya'o con bin' gože'ene'. Na' šə sotezə sole gonle de'e güennə' na' bito žeble par gonlen bitə'ətezə gaquə, yesə'əna beṇə' de que nacle xi'in de'e Sarən' chedə' chonle can' bene'enə'.

⁷ Na' chio'o beṇə' byo chio'o nšagna'acho, leczə can' cheyalə' goncho güen len no'ol checho, can' nezecho chazlažə' Diozən'. Cheyalə' güe'ega'achone' yelə' bala'an na' cheyalə' goncho xbab de que bito zjənaque' beṇə' gual can' naquə chio'o. Na' əžjsa'alažə'əcho de que Diozən' bagoclene' lega'aque' par ničh de yelə' mban zejlicane chega'aque' can' bagoclene' chio'o. De'e na'anə' cheyalə' goncho yoguə'əte de'e ca' par ničh bitobi bi əgwžon cui əgwzenag Diozən' checho catə' goncho orasyonə'.

Chchoj catə' chy'i chsaquə'əcho laogüe de'en choncho de'e güen

⁸ Yoguə'əcho cheyalə' goncho tozə xbab na' cheyalə' gaquecho lo'o la'ažda'ochon' šə bi de'en chac che ljuežjcho. Cheyalə' gaque che ljuežj chio'o chonlilažə'əcho Diozən' na' cheyalə' yeyašə'alažə'e ljuežjcho. Bito cheyalə' gon cuincho xen. ⁹ Šə bi de'e mal chso'on beṇə' len chio'o, bito ṇacho leczə de'e mal yoži'ichon len lega'aque'. Na' šə chsa'adə' beṇə' chio'o dižə' leczə bito cheyalə' yoži'icho dižə' mal len lega'aque'. Lgua'a yoži'icho de'e mal len lega'aque', cheyalə' əṇabcho gaquə de'e güen čhega'aque'. Diozən' gwleje' chio'o par ničh chone' ca zocho mbalaz. ¹⁰ Can' nyoj Xtižə' Diozən' nan:

Šə chene'echo əbancho sša na' socho mbalaz bito cheyalə' əṇecho bitə'ətezə dižə' de'e naquə mal.

Na' bito güe'echo bitə'ətezə dižə' goxoayag.

¹¹ Cheyalə' cuejyichjcho yoguə' de'e mal, na' goncho de'e güen. Cheyalə' čhiljlažə'əcho nac goncho par socho binlo len ljuežjcho, na' sotezə socho gonchon.

¹² Xancho Diozən' chgüia chye' beṇə' ca' chso'on de'e güen, na' chzenague' catə' chso'one' orasyon laogüe'enə'.

Pero na' beṇə' ca' chso'on de'e malən' chže'e lega'aque'.

¹³ Notono no gaquə so'on par ničh cuiayi'icho šə zotezə zocho chonchguacho de'e güen. ¹⁴ Pero na' šə beṇə' ca' cui zjənombia' Diozən' yoso'ochi' yoso'osaque'e chio'o laogüe de'en chontezcho de'en naquə güen lao Diozən', gone' ca socho mbalaz. Na' bito cheyalə' gaquəžejlažə'əcho o žebcho lega'aque'. ¹⁵ Cheyalə' güe'ela'ocho Cristən' do yichj do lažə'əcho na' güe'echo latjə ṇabi'e chio'o. Cheyalə' sotezə socho probnid par yoži'icho xtižə' notə'ətezə beṇə' əṇabene' chio'o bixchen' chejle'echo che Cristən'. Cheyalə' yoži'icho xtižə'aga'aque'enə' dižə' šao' na' con respet. ¹⁶ Do tyempte legon ca əṇezele lo'o la'ažda'olen' de que chonle can' chazlažə' Diozən'. Nach catə' beṇə' yesə'əne' de que chonle de'e mal laogüe de'en chonle can' cheyalə' gon chio'o chonlilažə'əcho Cristən', əsa'aque'ne' zto' de'en chəsə'əne' ca'. ¹⁷ Chchoj catə' Diozən' chazlažə'e chyi' chzaquə'əcho na' güenclə čhi' saquə'əcho laogüe de'en choncho de'e güen cle ca čhi' saquə'əcho laogüe de'en choncho de'e mal.

¹⁸ Cristən' ben' ben porzə de'e güen gwdi' gwxaque'e por ni che chio'o beṇə' güen de'e mal catə'an gwso'ote'ene' šlinzə cana', na' cuat gate' de'e yoblə. Gwdi' gwxaque'enə' par ničh babozoe' chio'o binlo len Diozən'. Na' de'en bidə Cristən' goque' beṇə' belə' chen, de'e na'anə' beṇə' mal ca' gosə'əzoinə' gwso'ote'ene'. Pero de'en naque' Xi'in Diozən' beyas bebane' ladjo beṇə' guat ca'. ¹⁹ Na' de'en naque' Xi'in Diozən' gwyeje' gan' ža' angl bzelao ca' gan' bseyjw Diozən' lega'aquən na' gwduxjui'e xtiže'enə' len lega'aquən.

20 Angl bzelao ca' dezd cana' bito choso'ozenaguən che Diozən'. Gwso'onən can' gwso'on beṇə' ca' gwnitə' ca tyempən' gwzo de'e Noen'. Diozən' gwzoine' gwdape' yelə' chxenlāžə' len lega'aque' de'en bito bnežjue' castigw chega'aque'enə' cate, gwleze' xte catə'əch beyož ben de'e Noen' barcon'. Na' xə'onzə beṇə' gwso'e lo'o barcon' na' lega'acze' bito gosə'əbiayi'e lo'o nisən'. 21 Ca'aczən' naquən len chio'o bagwcho'acho nisən' na' Diozən' gone' par niçh cui yeyejcho lao yi' gabilən'. Na' chcho'acho nisən' caguə par niçh nisən' gonən cuerp chechon' xi'ilažə', sino chcho'achon de'en bezi'ixen Diozən' xtolə'əchon' catə'ən gwnabeçhone' gone' ca gaquə yichjla'ažda'ochon' xi'ilažə'. Na' Diozən' babezi'ixene' checho laogüe de'en beban Jesocristən' ladjo beṇə' guat ca'. 22 Jesocristən' babeyepe' yoban' gan' zoe' chnabi'e txen len Diozən'. Na' chnabi'e angl əblao ca' na' notə'ətezəchlə angl, na' notə'ətezəchlə napə yelə' gwnabia'.

4

Diozən' no'e checho de'e gon to tocho par gaquəlen ljuežjcho

1 Cristən' goque' beṇə' belə' chen na' bsanlāžə' cuine' gwxaquə'əzi'e catə'ən gwdixjue' xtolə'əchon'. De'e na'anə' cheyalə' əgwsanlāžə' cuincho saquə'əzi'icho. Šə goncho ca' zejen de que bitoch chnabia' la'ažda'omalchon' chio'o. 2 Na' chio'o lao yedote əbancho bito cheyalə' əgwzenagcho che de'en chzelažə' la'ažda'omalchon', cheyalə' goncho can' chazlažə' Diozən'. 3 Antslə bencho can' chso'on beṇə' ca' cuiṇə' so'ombia' Diozən'. Lega'aque' chso'elaže'e chso'one' de'e naquə de'e yelə' zto' na' chso'onteze' bin' chzelažə' la'ažda'omalg'a'aque'enə', na' zjənaque' beṇə' güe'e zo, na' chso'one' lni gan' chac scandl, na' chso'elaže'e chsa'aše' güe'enə', na' chse'ejni'alaže'e lgua'a lsaquə' de'en na lei che Diozən' cui šejni'alažə'əcho. Pero bitoch cheyalə' goncho ca'. 4 Beṇə' ca' cuiṇə' so'ombia' Diozən' chesyə'əbanene' de'en cuich choncho txen len lega'aque'. Bitoch choncho de'e mal ca' de'en chso'onchgua lega'aque'. De'e na'anə' choso'ožia choso'onite'e chio'o. 5 Pero yosə'ədie' cuent lao Cristən' che yoguə' de'en chso'one'enə', çhedə' la' Cristən' chbeze' par əçhoglaogüe'en naquən' gaquə che to to beṇəçhən', la'aṇə'əczə šə bagwsa'ate'. 6 De'e na'anə' Diozən' bsele'e beṇə' bedəsə'ədixjui'e xtiže'enə' len chio'o par niçh chonlilažə'əcho Cristən', na' len yeziquə'əchlə beṇə' gwso'onlilaže'ene' antslə ze'e sa'ate'. Na' nchoglaon che yoguə' chio'o beṇəçh de que gatcho, pero beṇə' ca' gwso'onlilažə' Diozən' la'aṇə'əczə gwsa'ate', bia'aczə zjəmbane' len Diozən'.

7 Bazon baozə šo'o fin che yežlyon', na' de'e na'anə' to tocho cheyalə' socho len tozə xbab na' nabia' cuincho par

goncho can' chazlažə' Diozən'. Cheyalə' goncho ca' par niç güe'elažə'əcho goncho orasyonə'. ⁸ Na' de'en naquə de'e žialao xench ca bitə'ətezəchlə de'en choncho, cheyalə' gaquecho çe ljuəžjcho do yichj do lažə'əcho. La' catə' chaquecho çe ljuəžjcho, bito choncho xbab šə de xtolə'əga'aque' la'anə'əczə šə zjənaquən de'e zan. ⁹ Cheyalə' yebeicho əggüialaocho ljuəžjcho ca' catə' da'aque' ližchon'. ¹⁰ Diozən' lao yelə' chaclen çe'enə' no'e çecho gwde gwdele de'e gaquə gon to tocho. Na' de'en no'e gon to tocho cheyalə' gonchon par gaquəlen ljuəžjcho. Na' šə goncho ca' saquə'əlebecho ca to mos əblao ben' chon can' chene'e xane'enə'. ¹¹ Šə Diozən' bano'e çecho chixjue'echo xtiže'enə', cheyalə' žjəsa'alazə'əcho de que xtiže'e na'anə' chyixjue'echo. Na' šə bano'e çecho gaquəlencho beṇə', cheyalə' gaquəlena'acchone' do yichj do lažə'əcho chedə' nezecho Diozən' chone' chio'o fuers balor na' bichlə de'e chchincho par chaelenga'acchone'. Diozən' bsele'e Jesocristən' chaclene' chio'o, na' bitə'ətezə de'en goncho cheyalə' gonchon par niç Diozən' si'e yelə' bala'an. Ledoye'ela'och Jesocristən' ṇa'a na' zejlīcane ben' chnabia' zejlīcane. Na' can' gonšgaccho.

De'en chyi' chzaquə'əcho chonən chio'o prueb šə chonlilažə'əcho Diozən'

¹² Beṇə' bišə' dao' bito cheyalə' yebanecho catə' choso'oçhi' choso'osaquə'əchgua beṇə' chio'o. De'e ca' chyi' chzaquə'əcho chso'onən chio'o prueb šə de'e li chonlilažə'əcho Diozən'. De'e na'anə' bito cheyalə' goncho xbab de que de'en chyi' chzaquə'əcho naquən to de'e zaquə' yebanecho. ¹³ Cheyalə' yebeicho catə'ən choso'oçhi' choso'osaque'e chio'o chedə' chac çecho can' goc çe Cristən' catə'ən gwdi' gwxaque'enə'. Na' catə' əžin ža əgwlo'i Diozən' de que Cristən' nape' yelə' bala'an xen, lechgualə yebeicho na' mbalaz socho. ¹⁴ Na' ṇa'a zocho mbalaz la'anə'əczə šə choso'ožia choso'onitə' beṇə' chio'o de'en chonlilažə'əcho Cristən', la' Spirit çe Diozən' de'en napə yelə' bala'an xen zon lo'o yichjla'ažda'ochon' par niç nezecho zoe' len chio'o. Beṇə' mal ca' choso'ožia choso'onite'e Cristən', na' chio'o nombi'achone' cho'ela'ochone'. ¹⁵ Bito cheyalə' gaccho beṇə' güet beṇə', beṇə' bguan, beṇə' güen bitə'ətezə de'e mal, na' bito cheyalə' əgwžiacho bia' bin' so'on beṇə' yoblə, par niç ca' šə çhi' saquə'əcho bito çhi' saquə'əcho laogüe de'en choncho de'e malən'. ¹⁶ Šə çhi' saquə'əcho laogüe de'en chonlilažə'əcho Cristən' bito cheyalə' gaquecho zto' de'en çhi' saquə'əcho sino nachle cheyalə' güe'ela'ochio Diozən' na' soczcho gonlilažə'əcho Cristən'.

17 Chio'o chonlilažə'əcho Diozən' naccho ca family che'enə'. Na' babžin ža lechguale chyi' chzaquə'əcho chedə' Diozən' bachzolao chone' chio'o prueb šə de'e li chonlilažə'əchone'. Na' ca naquən' chyi' chzaquə' chio'o chonlilažə'əchone', nezecho gwžin ža catə' gaquə de'e mal juisy che beṇə' ca' cui choso'ozenag dižə' güen dižə' cobə che Diozən'. 18 Can' nyoj Xtižə' Diozən' nan: "Chio'o banaccho beṇə' güen lao Diozən' na' bia'aczə nacchguaze gaquə cui yeyejcho lao yi' gabilən', na' beṇə' mal ca' beṇə' ca' cui chso'elao' Diozən', naquən segor de que lega'aque' žjəya'aque' lao yi' gabilən'." 19 Chio'o chyi' chzaquə'əcho segon can' chzi' Diozən' xneze gac checho, na' cheyalə' gon cuincho lao na' Diozən' na' gonczcho de'e güen. Le'enə' bene' chio'o beṇəch, na' de'e na'anə' chaclene' chio'o can' ne'enə' la'anə'aczə chyi' chzaquə'əcho.

5

De'en cheyalə' gon chio'o chonlilažə'əcho Cristən'

1 Na'a de to de'e ənia' le'e nchojle nacle beṇə' golə beṇə' blao par len beṇə' ca' chesə'ədopə chesə'əžag chso'elaogüe'e Diozən'. Txenczə len le'e na' nada' bagwlej Diozən' par naccho beṇə' golə beṇə' blao. Ble'ida' na' cho'a dižə' can' gwxaquə'əzi' Cristən', na' nezdə' gon Cristən' chio'o yelə' bala'an xen catə' yide' de'e yoblə. 2 Na' chatə'əyoida' le'e leyebeyi əggüia əgwyele beṇə' ca' bagwlo'o Diozən' lao na'ale, caguə gonlen parzə nič gonle complir de'en gwso'on beṇə' mendad gonle. Leggüia legwyega'aque' do yichj do lažə'əle, caguə por ni che šə bi gan gonlen'. 3 Na' ca naquə beṇə' ca' zjənaquə lao na'ale, bito gonle byen yoso'ozenague' chele šə cui chse'enene', sino len bitə'ətezə de'e gonle, legwlo'iga'aquene' can' chene'e Diozən' goncho. 4 Šə gonle ca' catə'an yidə Xanchon' de'e yoblə, ben' chapə chye' yoguə'əcho, gone' chio'o yelə' bala'an xen de'e cui te chei.

5 Leczə ca' le'e nacle beṇə' xcuidə', chatə'əyoida' le'e legwzenag che beṇə' golə beṇə' blao chelen'. Yoguə'əcho cheyalə' gwzexjw yichjcho tocho yetocho na' goncho xbab de que bitotec bi zaquə'əcho. La' Xtižə' Diozən' nyojən nan: Diozən' chone' contr beṇə' ca' chso'on cuinga'aque' xen, na' chaclene' beṇə' ca' chso'on xbab de que bitotec bi zjəzaque'e.

6 De'e na'anə' cheyalə' gwzexjw yichjchon' lao Diozən' ben' napə yelə' guac xen, par nič ca' gone' chio'o yelə' bala'an catə' cheyalə' si'ichon. 7 Cheyalə' goncho lao na' Diozən' yoguə'əloj de'en chžebcho gaquə na' bitoch cue' yichjcho chei, la' le' nži'ilaže'e chio'o.

⁸ Cheyalə' n̄abia' cuincho par goncho can' chazlažə' Diozən' na' gapcho cuidad cui co'o gwxiye'en chio'o nez mal. De'e gwxiye'en chonən contr chio'o na' gwxaquə'əleben ca to bež əznia la' bežən' syempr chosya'ab chdab chyiljob non' gaob, na' de'e gwxiye'en syempr cheyiljlažə'ən naclən' gonən par niç əgwžiyai'in chio'o. ⁹ Cheyalə' gonchechlažə'əcho cui šejle'echo che gwxiye'enə'. Cheyalə' sotezə socho gonlilažə'əcho Cristən', na' əžjsa'alazažə'əcho de que caguə chio'ozənə' chyi' chzaquə'əcho sino lenczə yoguə' beṇə' bišə'əcho ca' ža' doxenlə yežlyo ngan', beṇə' ca' chso'onlilažə' Cristən'. ¹⁰ Na' cata' bagwde de'en chyi' chzaquə'əcho to tyemp dao' n̄a'a, Diozən' gone' par niç gaquəch yichjla'ažda'ochon' can' naquə yichjla'aždaogüe'enə', na' gone' par niç gonlilažə'əchchone'. Gōnə' fuers balor checho par goncho can' chene'ene' goncho, na' gaquəlene' par niç to tocho socho len tozə xbab. Dioz na'anə' chaclencze' chio'o len yoguə' de'en chyažjecho na' bagwleje' chio'o par niç gapcho yelə' bala'an xen len le' zejlicane laogüe de'en chonlilažə'əcho Cristən'. ¹¹ Ledoye'ela'och Diozən' n̄a'a na' zejlicane, ben' chnabia' zejlicane. Na' can' gonšgacžcho.

Bedən' chguape' diox beṇə' ca' yoso'olabe' cartən'

¹² Cart dao' nga ngoxa'an Silbanon' par le'e. Naque' bišə'əcho na' nezda' de que zotezə zoe' chone' complir can' cheyalə' gone'. Babzoja' cart nga chṇeyoida' le'e sotezə sole šejle'ele de que de'e li Diozən' nži'ilaže'e chio'o can' babzenda' le'e. De'e na'anə' le'e sotezə leso legonlilaže'e.

¹³ Syoda Roma ngan' gwxaquə'əleben ca syoda Babilonian' chedə' beṇə' ca' ža' nga chso'onchgüe' de'e malən'. Na' neto' cho'ela'oto' Diozən' nga chguapto' le'e diox. Diozən' gwleje' neto' par naquəto' xi'inə' can' gwleje' le'e. Leczə Marcos ben' nona' ca xi'ina' chguape' le'e diox. ¹⁴ Cata' chežagle leyolgüiž ljuežjle dižə' šao' par niç gachbia' de que chaque che ljuežjle.

Yoguə' le'e chonlilažə'əle Jesocristən' chṇaba' lao Xancho Diozən' gone' ca so cuezle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen'.

De'e na'azə de'e chnia'. *Bed*

Cart Egwchope De'en Bzoj San Bedən'

Bedən' chzoje' cart par beṇə' ca' chso'onlilažə' Cristən'

¹ Nada' Simon Bed naca' apostol na' beṇə' güen žin che Jesocristən'. Na' chzoja' le'e bagoclen Diozən' par chonlilažə'ale Jesocristən'. Jesocristən' naque' Dioz chechon' ben' babebej chio'o xni'a de'e malən'. Tozə can' chone' güen len yoguə' chio'o chonlilažə'əchone' chedə' la' zdacze' licha, tozə can' chone' len neto' naquəto' apostol na' len le'e cui nacle apostol. ² Chṇaba' lao Diozən' gaquəlenche' le'e na' gone' ca so cuzəchle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen' laogüe de'en nombi'alene' na' de'en nombi'ale Xancho Jeso'osən'.

Can' cheyalə' gon chio'o chonlilažə'əcho Cristən'

³ Banombi'əcho Xancho Jeso'osən' na' de'e na'anə' lao yelə' guac xen che'enə' babeṇe' chio'o yoguə' de'en chyažjecho par sotezə socho goncho can' chene'e Diozən' na' güe'ela'ochone'. Xancho Jeso'osən' bagwleje' chio'o par naccho xi'ine' laogüe de'en naque' le'ezelaogüe beṇə' zaque'e na' nape' yelə' guac xen. ⁴ Na' laogüe de'en naque' le'ezelaogüe beṇə' zaque'e na' nape' yelə' guac xen, babene' lyebe gone' de'e zan de'e güen juisy na' de'e zaque'e len chio'o. Bene' lyebe gone' güen len chio'o par nič ca' gaquə yichjla'ažda'ochonə' cayanə'ən naquə yichjla'ažda'ogüe'enə', na' par nič cuich goncho de'e mal can' chso'on beṇə' ca' cui zjənombia' Diozən' con choso'ozenagteze' che de'en chesə'əzelažə' la'ažda'omalga'aque'enə'. ⁵ Bachonlilažə'əcho Xancho Jeso'osən', na' de'en bachzolao chac yichjla'ažda'ochon' can' naquə yichjla'aždaogüe'enə' cheyalə' goncho xte ga zelao saquə'əcho par nič sotezə socho goncho de'e güen na' par nič šejni'ichecho de'en chazlažə'enə'. ⁶ Na' bito cheyalə' güe'echo latjə ṇabia' la'ažda'omalchon' chio'o. Cheyalə' sotezə socho gonlilažə'əcho Diozən' catə' chyi' chzaquə'əcho, na' cheyalə' güe'ela'ochone' na' goncho can' chene'ene'enə'. ⁷ Na' leczə cheyalə' gaquecho che beṇə' lježjcho beṇə' chso'onlilažə' Cristən' can' chonlilažə'əchone' na' cheyalə' gaquecho che yeziquə'əchlə beṇə'.

⁸ Šə zdacho chonchguacho yoguə' de'e ca', chaclenən chio'o par nič nezecho can' chene'e Xancho Jesocristən' goncho na' par nič sotezə socho goncho can' chene'ene'. ⁹ Pero na' notə'ətezcho šə bito choncho de'e ca' bagwnia' cheyalə' goncho, nčhol yichjla'ažda'ochon' na' bito chejni'išaogüe'echo

che Diozən' na' bagonlažə'əcho de que Diozən' babnitlaogüe' de'e mal de'en babencho antslə. ¹⁰ De'e na'anə' beṇə' bišə', cheyalə' goncho yoguə'əloj can' bagwnia' chene'ene' par nič ənezecho de'e li bagwlej Diozən' chio'o par naccho xi'ine', na' bsi'e xnezenə' antslə par nič gwcue'e chio'o ca xi'ine'. Šə can' goncho cuat cuiayi'icho. ¹¹ Nachən' bitobi bi de de'e gaquə əgwžonən žjəyecho len Xancho Jesocristən' gan' chnabi'e zejlicane, Jesocrist ben' babebej chio'o xni'a de'e malən'.

¹² Na' la'anə'əczə baṇezele de'e ca' bagwnia' le'e na' bazole chečh chejle'ele dižə' li che Diozən', bia'aczə che'enda' gontezə gona' par nič žjəyeza'alažə'əlen. ¹³ Chacda' naquən güen na'a nembana' gona' par nič žjəyeza'alažə'əle de'e ca' na' gonle xbab čhega'aquən. ¹⁴ Nezdə' de que yob əžin ža gata' segon can' bablo'i Xancho Jesocristən' nada'. ¹⁵ De'e na'anə' chona' xte ga zelao saquə'əda' par nič catə' bagota' guaquə yosa'alažə'əle de'e ca' bagwnia' cheyalə' goncho.

Apostol ca' besə'əle'ine' yelə' chey che'eni' che Jesocristən'

¹⁶ De'en babzejni'ito' le'e can' əgwlo'i Jesocristən' yelə' guac xen che'enə' catə'ən yide' de'e yoblə, bito naquən de'e chaljlažə'əto' par əxoayagto' le'e. Neto' apostol che'enə' ble'ito' yelə' chey che'eni' che'enə' na' de'e na'anə' nezetə' de que naque' le'ezelaogüe beṇə' zaque'e. ¹⁷ Xacho Diozən' bnežjue' Xi'ine'en yelə' bala'an xen na' bene' par nič cho'alaogüe'enə' goquən ca de'en chey che'eni'. Na' Xacho Diozən' ben' naquə le'ezelaogüe beṇə' blao na' ben' chnabia' doxenlə, gwne' che': "Bengan' Xi'ina' ben' chacchgüeida' čhei, na' cheba chezaquə'əlažə'a len le'." ¹⁸ Na' neto' beneto' can' gwna Diozən' che', Dioz ben' zo yoban', la' gwzoto' len Jesocristən' lao ya'anə' de'en gwlej Diozən' par goc ca' laogüeinə'.

¹⁹ Na' de'en bable'ito' yelə' chey che'eni' che Jesocristən' blo'ichən neto' de que Xtiže'enə' de'en boso'ozoj de'e profet ca' beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana' naquən de'e li. Na' de'e güenṇə' gonle šə əgwzenagle čhei. Xtižə' Diozən' de'en nyojən chse'eni'in lo'o yichjla'ažda'ochon' can' chon to lampara chse'eni'in to lo'o cuart gan' naquə žčhoj. Na' de'en nyojən əgwse'eni'in lo'o yichjla'ažda'ochon' yedote xte catə'ən əžin žan' yidə Cristən' de'e yoblə. ²⁰ Pero na' de'en naquə de'e žialao šejni'icho, de'e profet ca' beṇə' ca' boso'ozoj Xtižə' Diozən' cana' bito boso'ozoje' con xbab čhega'acze' che bi de'e ca' bachac o che de'e ze'e gaquə. ²¹ De'en boso'ozoje' bito nacho naquən to de'e gwnan yoso'ozoje', sino de'en gwlej Diozən' lega'aque' par gwsa'aque' lažə' ne'enə, Spirit che'enə' benən par nič boso'ozoje' de'en gone'ene'.

2

Benə' ca' choso'osed choso'olo'i xtižə' Diozən' clelə

¹ Na' tyemp catə'an gwnitə' profet ca' leczə cana' gwnitə' profet güenlažə' entr beṇə' Izrael ca'. Na' ca'aczən' nitə' beṇə' yoso'osed yoso'olo'i xtižə' Diozən' clelə entr le'e. Lega'aque' se'enene' yesə'əxoayague' le'e par niç cui gacbe'ile de que de'en choso'osed choso'olo'ine' bito naquən de'e li. Na' lega'aque' yesə'əzoe' Xancho Jesocristən' ca'alə ben' gwdixjw xtolə' chio'o beṇəçh. Na' šə no yoso'ozenag che de'en choso'osed choso'olo'i beṇə' goxoayag ca', žjəya'aque' lao yi' gabilən'. Na' ca de'en so'on beṇə' goxoayag ca' gonən par niç leczə əžin ža catə' lega'aque' yesə'əbiayi'e to de repentzə. ² Beṇə' zan yoso'ozenague' chega'aque' na' so'one' yoguə' claste yelə' zto' ca de'en chso'on beṇə' ca'. Na' por ni che de'en so'one', beṇə' ca' cuinə' so'ombia' Diozən' yesə'əne' contr dižə' li che Diozən' de'en naocho. ³ Na' beṇə' goxoayag ca' laogüe de'en se'enchgüeine' yesə'əzi'e mech əso'e de'e zan dižə' güenlažə' de'en sa'aljlaže'e parzə niç əgwnežjoga'aclene' xmechlen'. Dezd cana' Diozən' babži'e bia' yesə'əzi'e castigw, na' naquən segor yesə'əbiayi'e.

⁴ Nezecho can' goquə cana'. Diozən' bnežjue' castigw che angl ca' gwso'on de'e malən' bsele'e lega'aque' lo'o yech gabil gan' lechguale naquə žçhol, na' na' zjənite'e xte ca əžin ža yesə'əzi'e castigw zejlicane. ⁵ Na' leczə ca' Diozən' bžiyi'e yoguə'əte beṇə' ca' cui gwso'elao' le' cana' catə'an bsele'e yejw sio' juisyən'. De'e na'anə' gwsa'ate' gwse'eje' nisən'. Pero na' Diozən' bosle' Noe ben' gwdixjue'i beṇə' ca' nac so'one' par niç Diozən' əne' zjənaque' beṇə' güen laogüe'enə', na' leczə bosla Diozən' yegažə beṇə' yoblə. ⁶ Na' leczə bžiyi'e beṇə' ca' gwža' syoda Sodomān' na' syoda Gomorran', bene' par niç syoda ca' gwse'eyən besyə'ənitteczən. Na' bene' ca' len syoda ca' par chosnisene' yoguə' beṇə' ze'e za'ac beṇə' cui so'elao' le' de que gwnežjue' castigw chega'aque'. ⁷ Na' catə' Diozən' bnežjue' castigw che beṇə' Sodoma na' beṇə' Gomorra ca', bosle' ben' le Lot çhedə' Lotən' goque' beṇə' güen laogüe'enə', na' Lotən' goquene' pesad ca yelə' zton' gwso'on beṇə' mal ca'. ⁸ La' beṇə' güen na'anə' gwzoe' entr beṇə' mal ca', na' yoguə'əte ža ble'ine' na' benene' de'e malən' gwso'one' na' goquene'en pesad lo'o yichjla'ažda'ogüe'enə'. ⁹ Na' yoguə' de'e ca' de'en ben Diozən' cana' chzejni'in chio'o cho'ela'ochone' de que Diozən' nezczene' nac gone' par yebeje' chio'o lao bitə'ətezə de'e gonən ca əxopcho goncho de'e malən'. Na' leczə chzejni'in chio'o de que chone' par niç beṇə' mal ca' chesə'əzi'e castigw ṇa'a na' əžin žan' gwnežjue' castigw chega'aque'enə' zejlicane.

10 Na' gonchgüe' castigw che yoguə' beṇə' ca' chso'onzeche' yelə' zto' chega'aque' con can' na la'ažda'omalga'aque'enə', na' bitobi respet chsa'ape' Xancho Diozən'. Bito chesə'əžbe' par so'one' de'e malən'. Chso'one' con can' chse'enene', na' choso'ožia choso'onite'e angl ca'. 11 Na' la'anə'əczə angl ca' zjənapəche' yelə' guac na' zjənaquəche' beṇə' gual cle ca beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i dižə' güenlažə', bito chəsyə'əyaxje angl ca' yoso'ožia yoso'onite'e beṇə' güenlažə' ca' lao Xancon'.

12 Pero beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i dižə' güenlažə'anə' choso'ožia choso'onite'e de'e ca' cui chse'ejni'ine'. Yesə'əbiayi'e chedə' zjənaque' ca' bia yixə' de'en chso'one' con can' nan chega'aque' na' bito choso'ozenague' che Diozən'. 13 Na' yesə'əzi'e castigw por ni che de'en choso'oči' choso'osaque'e beṇə'. Bito chso'one' žin, con chse'ej chsa'oteze' bi chse'enene' do ža do yel. Na' catə' che'ej chaole txen chso'elažə'əzeche' chse'ej chsa'oxate' lgu'a žəsyə'əzalaze'e bi zejen de'en bnežjw cuin Cristən' por ni checho catə' beṇə' gwsote'ene'. De'e na'anə' gwxaquə'əlebəga'aque' ca' to manch lao lachə' xi'ilažə' na' ca' to yiž xen lao cuerpən'.

14 Na' con chesə'əzelažə'əzeche' notə'ətezə no'olə chesə'əle'ine', nitə'ətezə nite'e chso'one' de'e malən', na' chəsə'əgo'oyele'e beṇə' ca' chsa'ac sayečə šayen len xtižə' Diozən' par chso'one' de'e malən' txen len lega'aque'. Beṇə' mal ca' bazjəyo'olaogüe' chesə'əzelaže'e bi de che beṇə'. Diozən' babžie' bia' yesə'əbiayi'e. 15 Beṇə' goxoayag ca' bagosə'əbejyichje' nez de'en naquə de'e güen, na' bazjəyo'e nez malən'. Chso'one' can' ben de'e profet Balaam xi'in de'e Beor. Lechgualē bebei Balaannə' gan de'en gwxi'e por de'e malən' bene'. 16 Pero na' ben Diozən' par nič to bia yixə' bian' cui chac neb gwdiləb le' che de'e malən' chone'. Borr che'enə' bšillemb le' len xne che beṇə', na' bžomb gon Balaannə' de'e malən' chene'ene' por ni che xbab clelən' de'en yo'o yichjla'aždaogüe'enə'.

17 Beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i dižə' güenlažə'anə' gwxaquə'əlebəga'aque' ca' bej de'en cui bi nis žia na' gwxaquə'əlebəga'aque' ca' bejw biž de'en nžiguə' to be' gual chedə' cui zjəzaque'e. Babžia Diozən' bia' yesə'əbiayi'e zejlicane lo'o yech gabil gan' lechgualē naquə žchol. 18 Zižjo chso'e dižə' güenlažə' chso'elao' cuinga'aque'. Na' de'en chso'one' yelə' zto' che cuerp chega'aque'enə', chəsə'əgo'oyele'e beṇə' ca' ze'e gwzolao chso'onlilažə' Cristən' par leczə chso'one' yelə' zto' che cuinga'aque', la'anə'əczə beṇə' ca' ze'e besyə'əchoje' ladjo beṇə' ca' chso'on de'e malən'. 19 Chse'e beṇə' ca' ze'e gwzolao chso'onlilažə' Cristən': "De'e malən' bito ṇabia'an chio'o", pero beṇə' ca' chəsə'əna ca'

nite'e xni'a de'e malən'. Na' nezecho šə chzenagcho che bitə'atezə, xni'ei nan' zocho. ²⁰ Na' beṇə' ca' bagwso'ombi'e Xancho Jesocristən' na' bebeje' lega'aque' xni'a de'e mal ca' de'en chso'onən manch yichjla'aždao' notə'atezə beṇə' cui zjənombia' Diozən'. Pero de'en babesyə'əzolaogüe' chosyo'ozenague' che de'e malən' babesyə'anite'e xni'eina' de'e yoblə, na' maləch chac chega'aque' na'a ca antslə. ²¹ Na' de'en babesyə'əzolaogüe' chosyo'ozenague' che de'e malən', nca'alə xneze žalə' cui gwso'ombi'e nez de'e naquə de'e güen, cle ca gosə'əbejyichje' de'en ben Xancho Diozən' mendad goncho de'en naquən de'e güen. ²² Šə cuejyichjcho de'en bene' mendad goncho, goncho can' na dicho nga: "Beco'on cheyaob de'en cheyebəb, na' cošən' catə'an babguazjchob cheyo'ob lo'o beṇjon' de'e yoblə." Na' de'e li can' na dicho nga.

3

Yidə Jesocristən' de'e yoblə

¹ Beṇə' bišə' dao', de'e ngan' naquən cart əgwchope de'en chzoja' le'e. Na' babzoja' cart quinga chedə' chebeile chzenagle che dižə' lin', na' che'enda' gona' par nič əžjsa'alažə'əle na' gonle xbab che de'en baboso'ozoj profet ca' beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana', na' de'en babsed blo'i neto' naquəto' apostol. ² Diozən' gwleje' profet ca' par gwsa'aque' lažə' ne'enə' na' bosu'ozoje' che de'e ca' ze'e za'ac. Na' neto' naquəto' apostol babzejni'ito' le'e bin' non Xancho Jesocristən' mendad goncho, Jesocrist ben' babebej chio'o xni'a de'e malən'.

³ Naquən de'e žialao ənezele na'a cuiṇə' yidə Xancho Jesocristən' de'e yoblə, nitə' beṇə' so'onzeche' con can' chesə'əzelažə' la'ažda'omalga'aque'enə' na' so'one' borl che de'en na Diozən' gaquə. ⁴ Yesə'əne': "Ca naquə lyebe de'en ben Jesocristən' de que yide' de'e yoblə, con gwne'enə'. Bagwsa'at de'e xaxta'ocho ca' beṇə' gwso'onlilažə' Diozən' antslə. Na' tozəczə can' chac dezd gwxe te yežlyon' xte ža neža." ⁵ Beṇə' ca' chesə'əṇa ca', bito chse'enene' so'one' xbab de que catə' gwxe yoban' na' yežlyon', con ben Diozən' mendad əsa'aquən, na' goc can' bene' mendadən'. Bchoj yežlyon' lao nisən' de'en nyečhj mbi'i len na' bčhin Diozən' nisən' catə'an bene'en. ⁶ Na' catə' goc yejw sio' juisyən' cana'an gwžiai' yoguə' bia yixə' na' beṇəch nitə' lao yežlyon'. ⁷ Na' de'e ca' chle'icho le'e yoban' len yežlyon' zjənitə'an na' ca'acžən' yesyə'əga'anən xte catə'əch əžin ža gaquə juisyən'. Cana'ach əse'eyən chedə' can' ben Diozən' mendad. Na' leczə cana'achən' choglao Diozən' che beṇə' ca' cui chso'elao' le' de que əsa'aque' castigw zejlicəne.

⁸ Pero na' le'e beṇə' bišə' dao', che'enda' ənezele de'e nga, len beṇəchən' žalṇez chde tža na' lechguale sša chsa'acquene'

tmil iz, pero caguə can' len Xancho Diozən'. ⁹ De'en cuinə' yidə Jesocristən' de'e yoblə balə beṇə' chso'one' xbab cui gon Xancho Diozən' can' bene' lyebe, pero yidə Jesocristən' catə'an əžin or che'enə'. De'en nape' yelə' chxenlažə' len yoguə' chio'o beṇəch cui le'e chontie' chio'o castigw. Chene'ene' yedinjecho xtolə'əchon' na' bito chene'ene' cuiayi' notə'ətezcho.

¹⁰ Na' can' cho'o beṇə' bguannə' liž beṇə' še'elə chzenyale'ene', leczə can' gaquə che beṇə' ca' cui chso'onlilažə' Xancho Jesocristən' catə' əžin ža yide' de'e yoblə. Nach gaquə to sšag xen la' te che yoguə' de'e ca' chle'icho le'e yoban', na' te che yežlyon' len yoguə' de'e zjəde laogüen' chedə' yoguə'an əse'eyən, xte yesyə'ənit de'e ca' chle'icho le'e yoban'.

¹¹ Laogüe de'en nezecho yesyə'ənit yoguə' de'e ca', cheyalə' gon cuincho lažə' na' Diozən' na' sotezə socho güe'ela'ochone'. ¹² Na' cheyalə' cuezcho batə'əquən' əžin ža babžia Diozən' bia' yidə Jesocristən' de'e yoblə, na' goncho par yob gaquən. Nach yoguə' de'en chle'icho le'e yoban' əse'eyən na' tant yi' gual gaquən xte yesyə'əyonə'an na' yesyə'ənitən. ¹³ Pero na' zocho lez gaquə le'e yoban' de'e cobə na' gaquə yežlyon' de'e cobə gan' nita' porzə beṇə' zjənaquə beṇə' güen lao Diozən', can' none' lyebe gaquə.

¹⁴ De'e na'anə' beṇə' bišə' dao', laogüe de'en zocho lez gaquə yoguə' de'e ca', cheyalə' goncho xte ga zelao saquə'əcho par nič catə'an yidə Jesocristən' de'e yoblə bitobi manch da' chen la'ažda'ochon' na' par nič ca' bitobi xtolə'əcho de na' chzo chbezcho binlo len Diozən'. ¹⁵ Na' de'en napə Xancho Diozən' yelə' chxenlažə' len chio'o beṇəch cui le'e chontie' chio'o castigw. Chone' ca' par nič baltezcho yedinjecho xtolə'əchon' cui yeyejcho lao yi' gabilən'. Leczə can' babzoj beṇə' bišə'ada'ocho Pabən' le'e, chedə' Diozən' bnežjue'ene' yelə' sin'. ¹⁶ Leczə ca' yoguə' cart che' ca' chso'en dižə' che de'e ca' babzoja' le'e. Na' le'e cart ca' de'en bzoj Pabən' zjəlen de'en naquə zdebə šejni'icho. Na' balə beṇə' cuinə' se'ejni'ine' bi zeje de'e ca' na' šayečə šayen chsa'aque' len xtižə' Diozən'. Chse'ejni'ine' clelə de'en bzoje'enə' can' chso'one' len bitə'ətezəchlə Xtižə' Diozən' de'en nyojən. Na' de'en chso'one' ca' yesə'əbiayi'e.

¹⁷ De'e na'anə' beṇə' bišə' dao', laogüe de'en baṇezele can' chso'on beṇə' ca', cheyalə' gaple cuidad par nič cui šejle'ele dižə' güenlažə' de'en choso'osed choso'olo'i beṇə' mal ca'. Šə šejle'ele dižə' güenlažə'anə' bitoch sole cheč talenle de'en naquə de'e li. ¹⁸ Legüe' latjə gaquəlen Xancho Jesocristən' le'e par nič gaquəch yičjla'azda'olen' can' naquə yičjla'azda'ogüe'enə' na' le'e šejəch gombia'achle Xancho Jesocristən' ben' babebej chio'o xni'a de'e malən'. Ledoye'ela'oche' ṇa'a na' zejlicaṇe. Na' ca'ašgacən' gaquə.

De'e na'azən' de'e chzoja'. *Bed*

Cart Nech De'en Bzoj San Juannə'

Jesocrisṭən' chone' yelə' mban zejlicane

¹ Chyixjue'ida' le'e che Jesocrisṭən' ben' naquə Dižə'ənə', ben' chon yelə' mban zejlicanen'. Bazocze' catə'an gwxe yežlyon'. Neto' apostol bzenagto' xtiže'enə', ble'ito'one', bgüiato'one' na' gwdanto'one'. ² Le'enə' golje' beṇaḥ na' ble'ito'one' na' cho'eto' dižə' de que mbancze' zejlicane. Na' chyixjue'ida' le'e de que le' zoe' len Xacho Diozən' na' bedəsoe' len chio'o beṇaḥ. ³ Ben' ble'ito' na' bzenagto' xtiže'enə', che le'enə' chyixjue'ida' le'e par niḥ tozə can' goncho xbab. Na' catə' tozə can' gon chio'o xbabən' cana'ach gonle xbab ca xbabən' chon Xacho Diozən' na' len Xi'ine' Jesocrisṭən' chedə' xbab cheto' zjənaquən tozə len xbab chega'aque'enə'. ⁴ Na' chzoja' le'e cart nga par niḥ ca' sole mbalaz juisy.

Diozən' len yelə' chon de'e güen che'enə' naque' ca be'eni'

⁵ Bzenagto' be' Jesocrisṭən' dižə' na' chyixjue'ito' le'e can' gwne' de que Diozən' len yelə' chon de'e güen che'enə' naque' ca be'eni'. Ni latə'əzə de'e mal cui chone'. ⁶ Na' šə nacho de que xbab chechon' naquən tozə len xbab che Diozən' pero ne'e chdaczcho choncho de'e malən', con chonlažə'əchon', na' cabi zdalencho de'e lin'. ⁷ Diozən' naque' ca be'eni' chedə' chdalene' de'e güen. Na' šə chio'o leczə chdalencho de'e güenənə', nachən' tozə naquə xbab chechon' tocho yetocho. Na' šə chdalencho de'e güenənə' yichjla'ažda'ochon' nactezə naquən xi'ilažə' chedə' Jesocrisṭ Xi'in Diozən' blalj xchene'enə' par beque'e yoguə'əte xtolə'əchon' catə'an gwso'ote'ene'.

⁸ Šə nacho cabi bi xtolə'əcho de, chxoayagzə cuinchon' na' cabi cho'echo dižə' li. ⁹ Pero catə' chxoadolə'əcho lao Diozən' ca naquə de'e mal ca' de'en chonchon', chezi'ixene' che xtolə'əchon' na' chnitlaogüe' yoguə'əlołte de'e mal de'en chonchon' chedə' la' chone' complir can' ne'enə' na' lichan' zde'. ¹⁰ Šə nacho bito bi de'e mal ne'e goncho, choncho Diozən' ca to beṇə' güenlažə' na' cabi zdalencho xtiže'enə'.

2

Crisṭən' chne' fabor chio'o chonlilažə'əchone' lao Diozən'

¹ Xi'indaogua'a, chzoja' le'e cart nga par niḥ cui gonle de'e malən'. Pero na' šə no chio'o goncho de'e malən', zo beṇə' chne' fabor chio'o lao Xacho Diozən', le'enə' Jesocrisṭən' ben' zdaczə licha. ² Gwdixjue' xtolə'əchon' par niḥ chio'o

chonlilažə'əchone' zocho binlo len Diozən'. Na' caguə xtolə' chio'o na'azənə' gwdixjue' sino xtolə' yoguə'əlol beṇəçhən'.

³ Na' šə choncho can' non Diozən' mendadən' nezecho de que banombi'achone'enə'. ⁴ Šə nacho de que nombi'achone' na' cabi choncho can' none' mendadən', naccho beṇə' güenlažə' na' bito zdalencho dižə' lin'. ⁵ Pero nezecho ngodə'əcho txen len Diozən' šə choncho con can' ne'enə'. Na' catə' choncho con can' ne'enə' de'e liczə chaquecho che' can' cheyalə'. ⁶ Šə nacho de que zotezə zocho len Diozən', cheyalə' sotezə socho goncho de'e güen can' ben Jesocristən'.

De'en non Cristən' mendad goncho

⁷ Beṇə' bišə', chzoja' le'e par əṇia' de'en non Cristən' mendad goncho. De'en none' mendad goncho caguə naquən de'e cobənə' sino de'e nezczele dezd catə'ən gwzolaο chonlilažə'əlene' na'anə'. Guaquə əṇacho de que naquən de'e golə chedə' leczənnə' babenele bedote. ⁸ Pero leczə guaquə əṇacho de que de'en none' mendad goncho de'en chzoja' chei nga naquən de'e cobə chedə' babla' be'eni' che Cristən' len beṇəçhən' na' de'e malən' de'en gwxaquə'əlebe ca de'e žçholən' bachzolaο chde chei. Cristən' blo'ine' chio'o de que chaquene' checho. De'e na'anə' nezecho naquən de'e žialao xen gaque che ljuežjcho can' none' mendadən'.

⁹ Šə nacho de que yo'o be'eni' che Cristən' lo'o yichjla'ažda'ochon' pero šə chgue'i ljuežjcho, ne'e nçhol yichjla'ažda'ochon'. ¹⁰ Na' šə chaquecho che ljuežjcho yo'oczə be'eni' che Cristən' lo'o yichjla'ažda'ochon' na' bitolja əxopcho goncho de'e malən'. ¹¹ Pero šə zocho chgue'i ljuežjcho, nçhol yichjla'ažda'ochon' na' zdalenczcho de'e malən'. Na' šə can' choncho, bito choncho xbab gan' yežincho chedə' nçhol yichjla'ažda'ochon' por ni che de'e mal de'en chonchon'.

¹² Chzoja' le'e xi'indaogua'a chedə' Diozən' babezi'ixene' checho laogüe de'en bagwdixjw Jesocristən' xtolə'əchon'. ¹³ Chzoja' le'e xaxna' bi'i xcuidə' chedə' nombi'ale Jesocristən' ben' bazoczə catə'ən gwxe yežlyon'. Chzoja' le'e beṇə' güego' beṇə' cheban chedə' baçh gwzoile cui chejle'ele che gwxiye'enə'.

Chzoja' le'e bidao' bi'i xcuidə', chedə' banombi'ale Xacho Diozən'. ¹⁴ Chzoja' le'e xaxna' bi'i xcuidə' chedə' banombi'ale Jesocrist ben' bazoczə catə'ən gwxe yežlyon'. Leczə chzoja' le'e beṇə' güego' beṇə' cheban chedə' bachçhinle fuers balor de'en chon Cristən' par yichjla'ažda'ochon'. Ngo'o yichjtezle Xtižə' Diozən' na' bagwzoile cui chejle'ele che gwxiye'enə'.

¹⁵ Bito selažə'əle gacle tozə len beṇə' ca' cui zjənombia' Diozən', na' leczə bito selažə'əle gonle can' chso'one'enə'.

Notə'atezcho šə chzelažə'əcho goncho can' chso'on beṇə' ca' cui zjənombia' Diozən', bitonə' gaquecho che Xacho Diozən'.¹⁶ Beṇə' ca' cui zjənombia' Diozən' chso'one' de'e mal de'en chzelažə' la'ažda'omalg'a'aque'enə', na' chso'one' de'e mal de'en chəsə'əzelažə'e so'one' por ni che šə bi de'en chəsə'əle'ine', na' leczə chsa'alažə'e. Yoguə' de'e ca' chso'one' bito za'aquən che Xacho Diozən', sino za'aquən che gwxiye'enə'.¹⁷ De'e te chei yežlyo nga na' leczə de'e te chei de'e ca' chəsə'əzelažə' beṇə' ca' cui zjənombia' Diozən'. Pero šə choncho can' chene'e Diozən' nachən' socho zejlicane.

Nezecho de'en naquə de'e li

¹⁸ Xi'indaogua'a, bazon əžin ža əžin or yidə ben' gonchgua contr Cristən'. Babzeneto' le'e de que ze'e, na' na'a beṇə' zan bachso'one' contr Cristən'. De'e nan' nezecho bazon əžin ža əžin or yidə be'enə' gonchgua contr Cristən'.¹⁹ Entr chio'onə' besə'əchoj beṇə' ca' chso'on contr Cristən', caguə do lažə'əga'aque'enə' gwso'one' txen len chio'o. Žalə' do lažə'əga'aque' gwso'one' txen len chio'o, ne'e nite'e len chio'o žalə' ca'. Pero besə'əchoje' par nič bla'alaon de que caguə de'e li zjənaque' chio'o txennə'.

²⁰ Pero na' Cristən' babene' le'e Spirit che Diozən' can' babene' len neto'. De'e na'anə' yoguə'əcho nezecho can' na Xtižə' Diozən'.²¹ De'e nga babzoja' le'e čhedə' nombi'ale dižə' li che Diozən'. Bito ənacho cui nezecho de'en naquə de'e lin'. Na' nezczecho bitobi de'e güenlažə' nsa' Xtižə' Diozən'.

²² Beṇə' güenlažə'anə' ben' na che Jeso'osən' de que caguə le'enə' Cristən' Xi'in Diozən', čhedə' chzoe' Xacho Diozən' ca'alə na' len Xi'ine'enə'. Be'enan' chon contr Cristən'.²³ Notə'atezə beṇə' chzo Xi'in Diozən' ca'alə, bito zo Xacho Diozən' len le'. Ben' nezene' na' cho'e dižə' de que Jeso'osən' naque' Xi'in Dioz, zo Xacho Diozən' len le'.

²⁴ Le'e gontezə legon xbab che de'e ca' babzeneto' le'e dezd catə'an gwzoloa chonlilažə'əle Cristən'. Šə ca' gonle, sotezə sole len Xacho Diozən' na' len Xi'ine'enə'.²⁵ Na' de'e nga ben Jesocristən' lyebe len chio'o, de que gone' chio'o yelə' mban zejlicanen'.

²⁶ De'e ngan' babzoja' le'e bi'a dižə' che beṇə' ca' chse'ene'e yesə'əxoayag le'e.²⁷ Jesocristən' babene' le'e Spirit che Diozən' na' zotezə zon chzejni'in le'e yoguə'əlöl de'en cheyalə' nezele che cuine'. Dižə' lin' choe' Spiritən', bito chonlažə'an. Na' de'en zon chzejni'in le'e, bito chyažjele nochlə gwsede le'e par ənezele bin' naquə de'e li. De'e na'anə' lesotezə leso len Jesocristən' can' babsed bablo'i Spiritən' le'e.

²⁸ Na' na'a xi'indaogua'a, cheyalə' sotezə socho len Jesocristən' par nič catə'an yide' de'e yoblə cui žebcho na' cui

gwcuaš'əchone' yeto'icho catə'ən le'ichone'. ²⁹ Ca naquə nezele de que Jesocrisťan' zdacze' licha, le'egatezə ca' cheyalə' ənezele de que yoguə'əcho šə zotezə zocho choncho de'e güen naccho xi'in Dioz.

3

Naquən' goncho šə naccho xi'in Dioz

¹ Le'e gonšč xbab catequən' chaque Xacho Diozən' checho. Lechguale chaquene' checho ca de'en bene' par nič guaquə əne' xi'ine' chio'o. Beňə' ca' cui zjənombia' Diozən' bito chse'ejni'ine' de que naccho xi'in Dioz, chedə' cabi chse'ejni'ine' non' naquə Diozən'. ² Le'e beňə' chacda' chei, chio'o chonlilažə'əcho Jesocrisťan' bač naccho xi'in Dioz. Na' bito ne'e la'alao naquən' gaccho, pero na' nezecho catə'ən Jesocrisťan' yide' de'e yoblə, le'icho can' naque'enə' na' gone' par nič gaquə yičjla'ažda'ochon' can' naquə yičjla'aždaogüe'enə'. ³ Na' to tocho šə zocho lez de que Diozən' gone' par nič gaquə yičjla'ažda'ochon' can' naquə yičjla'aždao' Jesocrisťan', goncho par nič la'ažda'ochon' gactezə gaquən xi'ilažə' ca xi'ilažə'ən naquə la'aždao Jesocrisťan'.

⁴ To tocho šə choncho de'e mal bito chzi'icho can' na Diozən', chedə' de'e mal de'en chonchonə' chonən contr can' na Diozən'. ⁵ Na' nezecho de que Jesocrisťan' bide' par beque'e xtolə'əcho ca', na' caguə bi xtolə' le' denə'. ⁶ To tocho šə zotezə zocho len le', bito choncho de'e mal. Na' to tocho šə choncho de'e malən', bito ne'e šejni'icho non' naquə Jesocrisťan', nic ne'e gombi'achone'. ⁷ Xi'in daogua'a, bito güe'echo latjə no əxoayag chio'o. Šə choncho can' cheyalə' goncho, zdacho licha can' zda Jesocrisťan'. ⁸ Šə yo'olaocho choncho de'e malən' naccho xi'in gwxiye', chedə' gwxiye'enə' naquən güen de'e mal dezd nechte. Na' bidə Xi'in Diozən' par chnitlaogüe' de'en chon gwxiye'enə'.

⁹ To tocho šə naccho xi'in Dioz bito yo'ola'ocho goncho de'e mal, chedə' la' Diozən' babocobe' yičjla'ažda'ochonə' par nič bagwzolao chaquən ca yičjla'aždaogüe'enə'. Na' bitoch gaquə sotezcho goncho de'e malən' chedə' xi'in Dioz chio'o. ¹⁰ De'e nga chlo'en non' xi'in Diozən' na' non' xi'in gwxiye'enə'. Notə'ətezcho šə cui zocho choncho de'e güen, bito naccho xi'in Dioz. Na' notə'ətezcho šə cui chaque che ljuežjcho, bito naccho xi'in Dioz.

Cheyalə' gaque che ljuežjcho

¹¹ Na' dižə' nin' babenele dezd gwzolao chonlilažə'əle Crisťan', de que cheyalə' gaque che ljuežjcho tocho yetocho. ¹² Cui goncho can' ben Cainnə', goque' xi'in gwxiye'enə' na'

bete' be_{nə}' biše'enə'. ¿Enezele bixchen' bete'ene' ža? Bete'ene' čhedə' biše'enə' bene' de'e güen na' le' gwyejlene' de'e malən'.

¹³ Be_{nə}' bišə', bito yebanele šə be_{nə}' ca' cui zjənombia' Diozən' chəsə'əgue'ine' le'e. ¹⁴ Na' ca naquə chio'o ža, de'en chaquecho che ljuežjcho nachən' nezecho bitoch nacho len yichjla'ažda'ochon' ca be_{nə}' guat. De yelə' mban zejlicane čhecho na'a. Pero šə cui chaque che ljuežjcho nachən' ne'e naccho ca be_{nə}' guat len yichjla'ažda'ochonə'. ¹⁵ Notə'ətezcho šə chgue'i ljuežjcho, lao Diozən' naccho be_{nə}' güet be_{nə}'. Na' nezecho de que ni to be_{nə}' güet be_{nə}' bito de yelə' mban zejlicane čhe'. ¹⁶ De'en chaque Jesocristən' čhecho na' bsanlažə' cuine' por ni čhecho catə'an gwso'ote'ene', de'e na'anə' nezecho can' cheyalə' gaque che ljuežjcho. Šə chonən byen cheyalə' gwsanlažə' cuincho gatcho par gaquəlen be_{nə}' ljuežjcho. ¹⁷ Šə bade de'e de čhecho na' nezecho de que ljuežjchon' chyažjene'en gwchine'en, na' šə bito cheyašə'əchone', bito gaquə ənacho de que chaquecho che Diozən'. ¹⁸ Xi'indaogua'a, bito cheyalə' gaque che ljuežjcho de dižə'əzə, sino cheyalə' gaque che ljuežjcho do yichj do lažə'əcho na' gaquəlen ljuežjcho.

Bito chžebcho Diozən'

¹⁹⁻²⁰ Nezecho de que naccho xi'in Dioz ben' choe' dižə' li šə chaque che ljuežjcho do yichj do lažə'əcho. Na' šə chchoj catə' choncho xbab lo'o yichjla'ažda'ochon' de que bito zaquə'əcho par əna Diozən' xi'ine' chio'o, cheyalə' əgwzenaguəchcho che Diozən' cle ca che xbab čhechon'. Diozən' nombi'e yichjla'ažda'ochon', na' yelə' be_{nə}' xenlažə' čhe'enə' bagwcue'e chio'o ca xi'ine'. ²¹ Le'e be_{nə}' chacda' čhei, šə lo'o yichjla'ažda'ochon' nezecho de que bito napcho dolə', bito chžebcho Diozən'. ²² Na' bitə'ətezə de'e ənabechone' goncze'en čhedə' la' choncho can' none' mendadən' na' can' chazlaže'enə'. ²³ Na' de'e nin' de'en none' mendad goncho, gonlilažə'əcho Xi'ine' Jesocristən', na' gaque che ljuežjcho tocho yetocho can' none' mendadən'. ²⁴ Šə choncho can' none' mendadən' zotezə zocho len Diozən' na' Diozən' zotezə zoe' len chio'o. Na' nezecho de que le' zotezə zoe' len chio'o čhedə' babe_{nə}' chio'o Spirit čhe'enə' zon lo'o la'ažda'ochon'.

4

Caguə yoguə' be_{nə}' yo'o Spirit che Diozən' lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə'

¹ Le'e be_{nə}' chacda' čhei, bito šejle'ele xtižə' notə'ətezə be_{nə}' ne' de que zo Spirit che Diozən' lo'o yichjla'aždaogüe'enə', sino legonga'aque' prueb šə zo Spirit che Diozən' lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə'. Zan be_{nə}' bachaš yežlyo nga

chso'onlažə'e chəsə'əne' de que chəsə'əyixjui'e de'en bagož Diozən' lega'aque'. ² Quinga guaquə goncho prueb par ənezecho šə zo Spirit che Diozən' lo'o yichjla'aždao' beṇə': Yogua' beṇə' chso'e dižə' chəsə'əne' de que Jesocristən' naque' Dioz na' golje' beṇəch yežlyo nga, nezecho yo'o Spirit che Diozən' lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə'. ³ Beṇə' ca' cui chso'e dižə' de que Jesocristən' naque' Dioz na' golje' beṇəch yežlyo nga, bito yo'o Spirit che Diozən' lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə' na' chso'one' contr Cristən' len xbab chega'aque'enə'. Babzeneto' le'e de que yidə beṇə' gonchgua contr Cristən', na' na'a banitə' beṇə' yežlyo nga chso'one' ca'.

⁴ Xi'inḍaogua'a choile cui chejle'ele xtižə' beṇə' ca' chso'onlažə' chəsə'əne' chəsə'əyixjui'e de'en bagož Diozən' lega'aque'. Chio'o naccho xi'inḍ Dioz bagwzoicho cui chejle'echo chega'aque' chedə' Diozən' ben' zo len chio'o chnabi'ache' ca gwxiye'enə' de'en zo len beṇə' ca' cui chse'ejle'e che Diozən'. ⁵ Beṇə' ca' cui choso'ozenag che Diozən' choso'ozenague' che ljuežjga'aque' chedə' yogue'e chso'e dižə' de'en chazlažə' la'ažda'omalga'aque'enə'. ⁶ Chio'o naccho xi'inḍ Dioz na' yeziqə'əchlə beṇə' ca' zjənombia' Diozən' choso'ozenague' checho, na' beṇə' ca' cui zjənaquə xi'inḍ Dioz bito choso'ozenague' checho. Can' chac nezecho noquə' beṇə' ca' yo'o lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə' Spirit che Diozən' de'en choe' dižə' li na' noquə'əga'aque'enə' yo'o lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə' gwxiye'enə' de'en choe' dižə' güenlažə'.

Diozən' chaquene' che beṇəchən'

⁷ Le'e beṇə' chacda' chei, cheyalə' gaque che ljuežjcho tocho yetocho chedə' Diozən' chone' par nič chio'o naccho xi'inḍə' chaque che ljuežjcho. Na' šə chaque che ljuežjcho naccho xi'inḍ Dioz na' nombi'achone'. ⁸ Šə cui chaque che ljuežjcho, bitonə' gombi'acho Diozən' chedə' bito choncho can' chone'enə'. Diozən' chaquene' che beṇəchən'. ⁹ Na' blo'e can' chaquene' checho ca de'en bsele'e Xi'inḍə' tlišə'ənə' yežlyo nga par nič gatə' yelə' mban zejlicane che notə'ətezcho gonlilažə'əchone'. ¹⁰ Bito goquecho che Diozən', lelen' goquene' checho na' bsele' Xi'inḍə'enə' gwduxjue' xtolə'əchon' par nič gaquə socho binlo len Diozən'. Can' chaque Diozən' checho.

¹¹ Le'e beṇə' chacda' chei, can' chaque Diozən' checho, leczə can' cheyalə' gaque che ljuežjcho tocho yetocho. ¹² Notono zo beṇə' bable'ine' Diozən'. Pero šə chio'o chaque che ljuežjcho tocho yetocho, Diozən' zotezə zoe' len chio'o na' chaquecho che' can' cheyalə'. ¹³ Nezecho de que zotezə zocho len le' na' le' zotezə zoe' len chio'o chedə' Spirit che' nan' bsele'e par nič zon lo'o yichjla'ažda'ochon'. ¹⁴ Na' neto' apostol nezetə' na'

cho'eto' dižə' de que Xacho Dioz na'anə' bselə' Xi'ine'enə' par nič yoguə' no so'onlilažə' le' cui žjəya'aque' lao yi' gabilən'.
 15 Na' šə cho'echo dižə' de que Jeso'osən' naque' Xi'in Dioz, Diozən' zotezə zoe' len chio'o na' chio'o zotezə zocho len le'.

16 Na' chio'o baņezecho na' chejle'echo ca naquən' chaque Diozən' checho. Diozən' chaque' che beņačhən' na' šə zotezə zocho chaquecho che Diozən', nachən' zotezə zocho len Diozən' na' le' zotezə zoe' len chio'o. 17 Bachaquecho che Diozən' can' cheyalə' gaquecho che' šə zotezə zocho chaquecho che' do tyemp. Šə choncho ca' bito žebcho catə' əžin ža čhoglaogüe'en che yoguə' chio'o beņačh šə nocho napcho dolə', čhedə' can' naquə yičjla'aždao' Jeso'os na'anə' can' banaquə yičjla'ažda'ochon' ŋa'a zocho yežlyo nga. 18 Šə chaquecho che Diozən' can' cheyalə'ənə' bito bi de de'e žebcho, la' ca to castigon' naquən' checho chžebcho. Na' šə de bi de'e chžebcho, bito chaquecho che Diozən' can' cheyalə'ənə'.

19 Chio'o chaquecho che Diozən' čhedə' zgua'atec le'enə' gwzolaogüe' chaque' checho. 20 Šə nacho de que chaquecho che Diozən' na' čhgue'itei ljuežjcho, chonlažə'əchonə'. ¿Nacxa gonchonə' par gaquecho che Diozən' ben' cui chle'icho? len chle'itei ljuežjcho na' cui chaquecho chega'aque'. 21 De'e ngan' non Diozən' mendad gon chio'o chaquecho che', leczə cheyalə' gaquecho che ljuežjcho.

5

Chcuižə'əcho de'e malən' ca'alə

1 Notə'ətezcho naccho xi'in Dioz šə chejle'echo de que Jeso'os nan' Cristən' ben' naquə Dioz. Na' yoguə'əcho šə chaquecho che Xacho Diozən' le'egatezəczə can' gaquecho che ljuežjcho, la' leczə xi'in Dioz ljuežjcho ca'. 2 Chio'o naccho xi'in Diozən' ŋezecho de que chaque che ljuežjcho čhedə' chaquecho che Diozən' na' choncho can' none' mendad. 3 Šə chaquecho che Diozən', choncho can' none' mendadən'. Na' de'en none' mendad goncho bito naquən' zdebə gonchon. 4 Šə naccho xi'in Dioz chzoicho chcuižə'əcho de'e malən' de'en de yežlyo nga par cui chonən' chio'o gan. Na' de'en chonlilažə'əcho Jeso'osən' de'e na'anə' chzoicho chcuižə'əcho de'e malən' de'en de yežlyo nga par cui chonən' chio'o gan. 5 Caguə' nochlə' chzoi chcuižə' de'e malən' de'en de yežlyo nga par cui chonən' le' gan sino chio'o chejle'echo de que Jeso'os nan' naque' Xi'in Diozən'.

Diozən' cho'e dižə' de que Jesocristən' naque' Xi'ine'

6 Jesocristən' bide' yežlyo nga gwchoe' nis na' blalj xčhene'enə' catə'ən' gwsote'ene'. Caguə' bide' na' con gwchoaze' nisən', sino leczə' blalj xčhene'enə' catə'ən'

gwso'ote'ene'. Na' Spirit che Diozən' cho'en xtiže'enə' na' dižə' de'en cho'en naquən de'e li. ⁷ Šonə testigw nitə' yoban' chso'e dižə' che Jesocristən', Xacho Diozən' na' ben' naquə Dižə'ənə', na' Spirit che Diozən'. Na' tozə can' na Xacho Diozən' len can' na ben' naquə Dižə'ənə', na' len can' na Spirit che Diozən'. ⁸ Leczə šonə testigw nitə' yežlyo nga, Spiritən' cho'en dižə' che Jesocristən'. Na' de'en gwchoa Jesocristən' nisən' leczə cho'en dižə' che'. Na' de'en blalj xchene'en catə'an gwso'ote'ene' le'egatezə chezo'en dižə' che'. Na' dižə' de'en chsoe' de'e quinga chotilən len dižə' de'en choe' Spiritən'. ⁹ Chejle'echo xtižə' beṇachən', len la' zaquə'ache xtižə' Diozən' de'en cho'e ne' de que Jesocristən' naque' Xi'ine'enə'. ¹⁰ Šə chonlilažə'əcho Xi'in Diozən', Diozən' cho'e dižə' che Xi'ine'enə' lo'o yichjla'ažda'ochonə'. Šə cui chonlilažə'əcho Diozən' chonchone' ca beṇə' güenlažə' chedə' cui chejle'echo dižə' de'en cho'e che Xi'ine'enə'. ¹¹ Dižə' nga choe' Diozən', de que babene' par nič de yelə' mban zejlicane che notə'atezcho ngodə'əcho txen len Xi'ine'enə'. ¹² De'e na'anə' šə chonlilažə'əcho Xi'in Diozən' de yelə' mban checho zejlicane. Na' sə cui chonlilažə'əchone' ža, bito de yelə' mban zejlicane checho.

Can' beyož cart nga de'en bzoj Apostol Juannə'

¹³ Cart nga babzoja' le'e bachonlilažə'əle Xi'in Diozən' par nič ənezele de que de yelə' mban zejlicane chele.

¹⁴ Na' bito chžebcho goncho orasyon lao Diozən', chedə' la' Diozən' chzenagcze' checho con šə de'en chṇabechone' naquən de'e zaquə' ṇabechone'. ¹⁵ Na' ca naquən' nezecho de que le' chzenague' checho bitə'atezə de'en chṇabechone', leczə ca' nezecho de que gone' de'en bagwṇabechone'enə'.

¹⁶ Šə nezecho to beṇə' ljuežjcho beṇə' chonlilažə' Cristən' chone' de'e mal, cheyalə' ṇabecho Diozən' gaquəlene' le', na' Diozən' gone' par nič yezoe' binlo len le' de'e yoblə. Can' goncho par beṇə' chso'on de'e malən' de'en cui naquən par žjəya'aclene'en lao yi' gabilən'. De de'e mal de'en chso'on beṇə' de'en žjəya'aclene' lao yi' gabilən', na' bito nia' əṇabecho Diozən' gaquəlene' beṇə' chso'on len. ¹⁷ Chio'o beṇač napcho dolə' šə choncho bitə'atezə de'e mal. Pero de de'e mal de'e choncho de'e cui chonən par yeyejcho lao yi' gabilən'.

¹⁸ Nezecho de que notə'atezcho šə naccho xi'in Dioz bito choncho de'e mal, chedə' Jesocrist Xi'in Diozən' chcuasə' chcue'eje' chio'o nič gwxiye'enə' cui chzoin chio'o par šejle'echo chei.

19 Na' nezecho de que chio'o naccho xi'in Dioz, pero na' ca naquə yoguə'əlo_l be_{nə}' ca' cui choso'ozenag çhe Diozən', lega'aque' nite'e xni'a gwxiye'enə'.

20 Na' nezecho de que Xi'in Diozən' babide' na' bagwlo'o be'eni' çhe'enə' lo'o yichjla'ažda'ochon' nich nombi'acho Diozən' ben' zaquə' par güe'ela'ocho. Na' ngodə'əcho txen len Diozən' laogüe de'en ngodə'əcho txen len Xi'ine' Jesocristən'. Dioz na'anə' zaquə'əcze' par güe'ela'ochone'. Le' chone' yelə' mban zejlica_nən'. 21 Xi'in_{da}ogua'a bito nochlə šejni'alažə'əle mas que tozə Diozən' len Xi'ine' Jesocristən'.

De'e na'azən' chzoja' na'a. *Juan*

Cart Egwchope De'en Bzoj San Juannə'

Nombi'acho de'en naquə de'e li na' cheyalə' gaque che ljuežjcho

¹ Diozən' gwleje' nada' par cho'a xtiže'enə' len le'e. Na' lao yelə' beṇə' golə čhia' chzoja' le' no'olə len xi'ino' ca'. Diozən' gwleje' le'e par žjəyezole len le'. De'e li chacda' čhele, na' caguə toza' nada'anə', lenczə yoguə'əloj beṇə' ca' yelə' beṇə' ca' bazjənombi'e de'en naquə de'e li. ² Chaqueto' čhele čhedə' chio'o nezecho de'en naquə de'e li na' talenchon zejlicane. ³ Chnaba' lao Xacho Diozən' na' Xi'ine' Xancho Jesocristən' sa'aclenšgue' le'e na' yesyə'əyašə' yesyə'əži'ilažə'əšgue' le'e na' so'onšgue' ca so cuezle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen' čhedə' la' nombi'ale de'en naquə de'e li na' chaquəle che ljuežjle tole yetole.

⁴ Lechgualə bebeida' catə' gwnezdə' de que balə xi'ino' ca' chso'one' can' ben Xacho Diozən' mendad goncho, əzja'aque' choso'ozenague' che de'en naquə de'e li. ⁵ Na' de'e cheyalə' goncho no'olə, gaque che ljuežjcho tocho yetocho, la' can' non Diozən' mendad goncho. Ca de'e nga nia' cheyalə' goncho, caguə naquən ca to mendad cobənə', de'e nezczecho dezd gwzolaochononlilažə'əcho Cristən'. ⁶ De'e ngan' goncho šə chaquəcho che Diozən', goncho can' none' mendadən'. Catə'an gwzolaochononlilažə'əle Cristən' canan' gwnezele de que none' mendad gaque che ljuežjcho.

Zan beṇə' goxoayag chsa'aš yežlyo nga

⁷ Zan beṇə' goxoayag babesə'əchoj entr chio'o na' chaše' yežlyo nga. Lega'aque' chso'e dižə' chesə'əne' de que Jesocristən' ben' bidə na' golje' yežlyo nga bito naque' Dioz. Beṇə' can' zjənaque' beṇə' goxoayag na' chso'one' contr Cristən'. ⁸ Bito šejle'ele čhega'aque', la' šə šejle'ele čhega'aque' bito si'ile yelə' bala'an de'en chene'e Diozən' gone' le'e laogüe de'en benle xšine'enə'. Legon par nič si'ile doxen yelə' bala'an de'en chene'e Diozən' gone' le'e.

⁹ Notə'ətezcho šə chbejyichjcho de'en bsd əblo'i Cristən' na' chca'acho nez yoblə, bito zo Diozən' len chio'o. Pero šə zotezə zocho chzenagcho che de'en bsd əblo'i Cristən', Xacho Diozən' len Xi'ine'enə' nite'e len chio'o. ¹⁰ Šə no beṇə' yide' gan' zole par əgwsed əgwlo'ine' le'e, pero bito əgwsed əgwlo'ine' ca de'en bsd əblo'i Cristən', bito əggüialaolene' ližlenə', na' bito

ye'elene': "Gwyo'o ngalə beṇə' bišə'." ¹¹ Šə ye'echo le': "Gwyo'o ngalə beṇə' bišə'", zejen de que txennə' choncho de'e malən'.

Gone'ene' žjəlanə'e lega'aque'

¹² De'e zan de'en de əṇia' le'e, pero bito che'enda' gw-zojəcha'an le'e yiš čhedə' yida' gan' zolenə' na' socho txen güe'elena' le'e dižə' cho'a par nič socho mbalaz juisy.

¹³ Xi'ṇ no'olə bilo'onə' chəsə'əguape' le'e diox beṇə' ca' leczə bagwlej Diozən' par žjəsyə'ənite'e len le'. De'e na'azən' chzoja' ṇa'a. *Juan*

Cart Egwyone De'en Bzoj San Juannə'

Apostol Juannə' ne' de que Gayon' chone' güen

¹ Diozən' gwleje' nada' par cho'a xtiže'enə' len le'. Na' lao yelə' beṇə' golə chia' chzoja' le' Gayo dao'. De'e li chacda' chio'.

² Gayo dao', chṇaba' lao Diozən' de que syempr gaquə de'e güen len le', na' so' güen ca güennə' zo' lo'o yiçhjlə'aždaogo'onə'.

³ Lechgualə bebeida' catə' besyə'əla'ac balə beṇə' bišə'əcho ca' na' gwso'e dižə' can' chono' le' banone chio' de'e lin' na' bazdaleno'on. ⁴ Bito bi bichlə de'e de de'e chebeida' ca de'e nga nezda' zdalenle de'e lin', le' na' len beṇə' ca' yelə' nacle ca xi'ina'.

⁵ Le' Gayo dao', catə' chacleno' beṇə' bišə'əcho ca' beṇə' zjənaquə beṇə' zitə', chono' can' cheyalə' gon chio'o chonlilažə'əcho Jesocristən'.

⁶ Lega'aque' bagwso'e dižə' lao neto' chdopə chžagto' cho'ela'oto' Jesocristən' nga can' chacdo' chega'aque'. Na' batə'ətezə chəsə'əla'aque' gan' zo'onə' cheyalə' güe'ega'aco'one' šə bi de'en chəsə'əyazjene' par yesyə'əgüe'e nezən' de'e yoblə. Can' cheyalə' goncho len yoguə' beṇə' ca' chso'e xtižə' Diozən'. ⁷ Bito bi chəsə'əzi'e che beṇə' cui chse'ejle'e che Jesocristən' lao chaše' chəsə'əyixjui'e xtižə' Jesocristən'. ⁸ Chio'o ža, cheyalə' gaquəlencho yoguə' beṇə' bišə'əcho ca' chaš ca' na' ca' goncho txen len lega'aque' ca de'en chəsə'əyixjui'e de'en naquə de'e li.

Juannə' gwne' de que Diotrefesən' bito chone' güen

⁹ Baçh bzoja' le'e chdopə chžagle cho'ela'ole Jesocristən'. Pero Diotrefesən' chene'ene' gague' le'ezelaogüe beṇə' blao entr le'e na' bito chzenague' chia'.

¹⁰ De'e na'anə' šə yida' dezlana'a le'e, lao ndopə nžagle gona' par yosa'alaže'e can' chone' contr neto' lao yelə' güilj gwxaṇ dižə' che'enə'. Na' caguə de'e na'azan' chone'. Leczə ca' bito chgüialaogüe' beṇə' bišə'əcho ca' liže'enə' na' catə' balə chene'ele ggüialaoga'aclene' ližlenə' chžone' ggüialaoga'aclene'. Na' le'e chene'ele ggüialaole lega'aque'enə', chebeje' le'e ladjo beṇə' ljuežjle ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Jesocristən'.

¹¹ Le' Gayo dao', bito gono' de'e mal can' chso'on beṇə' mal ca', con gonczo' de'e güennə'. Šə choncho de'e güen nacia' naccho xi'in Dioz, pero šə choncho de'e mal bito ne'e gombi'acho Diozən'.

Juannə' be'e dižə' ca güennə' chon Demetrion'

¹² Yoguə'əlo_l be_{nə}' chso'e dižə' güen che Demetrion'. N_la'alaon de que zdalene' de'e lin'. L_e'egatezə ca' neto' cho'eto' dižə' can' chone' de'e güen. Na' nezele dižə' lin' cho'eto'.

Bene' xbab yesyə'əžague' de'e yoblə

¹³ Bena' xbab gwzoja' le' de'e zan, pero bito che'enda' gwzojacha'an le'e yiš. ¹⁴ Chbeza' yežagcho lgüegwzə na' socho txen güe'elen l_juežjcho dižə' cho'a.

¹⁵ Sošgo' binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'ogo'onə'. Be_{nə}' migw chio'on nitə' nga chəsə'əguape' le' diox. Bguapšga be_{nə}' migw cheto' ca' diox to toe'. De'e na'azən' chzoja' na'a.
Juan

Cart De'en Bzoj San Jodasən'

Chzoje' beṇə' ca' zjənaque' lažə' na' Diozən'

¹ Nada' Jodas naca' beṇə' güen žin che Jesocristən', na' naca' beṇə' bišə' Jacobən'. Chzoja' le'e bagwlejš Xacho Diozən' par nacle lažə' ne'enə' can' bagwleje' nada', le'e chcuasə' chcue'ej Jesocristən' len de'e malən' can' chone' len nada'. ² Chona' orasyon lao Xacho Diozən' chṇaba' gone' ca gacbe'ichele can' cheyašə' cheži'ilaže'e le'e na' can' chone' par chzo chbe-zle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen' na' can' chaquene' chele.

Beṇə' ca' choso'osed choso'olo'ine' dižə' güenlažə'

³ Xi'indaogua'a, bachonchgua' xbab naquən' gwzoja' le'e to cart gwzejni'ichda' le'e can' babebej Jesocristən' yoguə' chio'o chonlilažə'əchone' xni'a de'e malən'. Pero na' babenda' yeto rson chele na' na'a chonən byen chzoja' le'e chṇeyoida' le'e sole chech šejle'ele che dižə' li che Diozən'. Diozən' bene' par nič nyojən par chio'o bagwleje' nič naccho lažə' ne'enə', na' bito gwšə'en. ⁴ Banitə' balə beṇə' entr le'e, beṇə' ca' chso'on txen len le'e pero caguə do lažə'əga'aque'enə'. Bito choso'ozenague' che Diozən' na' chəsə'əne' de que deczə lsens goncho bitə'ətezə yelə' zto' len cuerp chechon', chedə nži'ilažə' Diozən' chio'o na' chezi'ixene' checho. Na' leczə chesə'əzoe' Xancho Jesocristən' ca'alə, len tozə le' zaque'e par ṇabi'e yoguə' beṇə'chən'. Cana'ate byo'j Xtižə' Diozən' nan de que beṇə' ca' chso'on ca' yesə'əzi'e castigw che xtolə'əga'aque'enə'.

⁵ Na' la'aṇə'əczə baṇezele binlo can' goquən', che'enda' žjəsə'alazə'əle de que Diozən' bosle' beṇə' Izrael ca' lao na' beṇə' Egipto ca' cana' pero gwdechlə bnežjue' castigw che beṇə' ca' cui gwso'onlilaže'ene'. ⁶ Na' balə angl ca' bito gwsa'azlaže'e de'en gwlo'o Diozən' lao na'aga'aque' so'one', na' de'e na'anə' gosə'əbejyichje' gan' gwnite'enə'. Na' Diozən' gwlo'e lega'aque' lo'o yech gabil gan' naquə lechgualə žchol, na' zjənga'əne' xte catə'əch əžin ža xen catə' gwnežjue' castigw chega'aque'enə' zejlicane, la' zjənaque' pres che Diozən' zejlicane. ⁷ Nach beṇə' ca' gwnitə' syoda Sodomān' na' syoda Gomorran' na' syoda' ca' zjənyečj zjəmbi'i lega'aquən gwso'one' yelə' zto' len cuerp chega'aque'enə' na' besyə'əyiljeteze' ljuežj beṇə' byoga'aque' par nič gwso'one' yelə' zto' chega'aque'. Na' ca de'en ben Diozən' bsele'e yi'inə' bzeyən syoda ca' na' cuich no gwnitə' na', chosnisən beṇə'chən' de que yoguə' beṇə' cui choso'ozenag che Diozən' əsa'aque' castigw lao yi' gabilən' zejlicane.

⁸ Na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i le'e dižə' güenlažə'anə' chso'one' can' gwso'on beṇə' Sodomā na' beṇə' Gomorra ca'. Chso'one' yeḷə' zto' che cuerp čhega'aque'enə'. Bitō chse'enene' ṇabia' Diozən' lega'aque'. Choso'ožia choso'onite'e angl ca'. Čəsə'əne' de que besə'əle'idaogüe'ene' de'e nan de lsens par so'one' de'e ca'. ⁹ Ca naquə angl əblaonə' ben' le Miguel catə'an gocyože' de'e gwxiye'en por cuerp che de'e Moisezən', bitō beyaxjene' tile' de'e gwxiye'en de'en gwnen contr de'e Moisezən', con gože'en: "Xancho Diozən' tile' le'." ¹⁰ Pero na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i le'e dižə' güenlažə'anə' choso'ožia choso'onite'e bitə'ətezə de'en cui chse'ejni'ine'. Gwxaquə'əlebəga'aque'ne' ca bia yixə' čhedə' chso'one' porzə de'en na cuerp čhega'aque'enə'. Na' de'en chso'ontezə chso'one' can' nannə' yesə'əbiayi'e zejlicane.

¹¹ Probchguazə beṇə' ca'. Chso'ontezə chso'one' de'e mal can' ben de'e Cainnə', na' chesə'əzelaže'e yesə'əželene' mech əšcha'o can' ben de'e profet Balaannə'. Chso'one' contr Diozən' na' yesə'əbiayi'e can' gwžiyai' de'e Coren' ben' ben contr de'e Moisezən' cana'. ¹² Gwxaquə'əlebəga'aque'ne' ca to manch lao lachə' xi'ilažə'anə', la' žlac che'ej čaole txen len lega'aque' par cho'ela'ole Xančon', chso'elažə'əzeche' chse'ej čsa'oxate'. Con chse'ej čsa'oteze' bi chse'enene'. Gwxaquə'əlebəga'aque'ne' ca bejw biž de'en nžiguə' be', na' ca yag frot de'en cui bi frot chbia catə' chžin tyemp čhei, čhedə' babgüižən na' banlažə' do loi. Gwxaquə'əlebəga'aque'ne' ca bejw biž na' ca yag frot de'e cui bi frot chbian čhedə' bitō zjəzaque'e. ¹³ Na' gwxaquə'əlebəga'aque'ne' ca nesdaon' de'en chas chatə' na' checho'onən bžin' lao yon' cho'a nesda'onə'. Can' gwxaquə'əlebəga'aque'ne' čhedə' de'en chso'one' na' dižə' de'en chso'echgüe' choso'olo'en yeḷə' zto' čhega'aque'enə'. Na' leczə gwxaquə'əlebəga'aque'ne' ca to beljw de'en chde šaltezə, čhedə' Diozən' babžie' bia' yesyə'əžine' lo'o yech gabiḷ gan' lechguale naquə žčoḷ na' gan' yesə'anite'e zejlicane.

¹⁴ Gwzolaon tyemp che de'e Adannə' xte tyemp che Enoquən' goc gažə dia che Adannə'. Na' Enoquən' be'e dižə' che beṇə' ca' chso'on can' chso'on beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i dižə' güenlažə', gwne': "De'e ḷi Xancho Diozən' yide' len angl zan juisy che' ca'. ¹⁵ Na' əchoglaogüe'en che to to beṇəch šə zjənape' dolə' o šə cui zjənape' dolə'. Na' gone' ca sa'acbe'i yoguə' beṇə' ca' cui boso'ozenag che' de que lechguale de'e mal juisy bagwso'one'. Na' gone' par nič žjəsyə'əza'alaze'e yoguə' de'e malən' bagwso'one' de'en cui boso'ozenague' che'. Na' leczə gone' par nič žjəsyə'əza'alaze'e yoguə' de'e mal de'en bagosə'əne' contr le'. Na' əgwnežjue' castigw che to toga'aque'." ¹⁶ Beṇə' ca' cui choso'ozenag

che Diozən' chəsə'əže'e'eše'e che', bitobi chesyə'əbeine', con chso'onteze' can' na la'ažda'omalga'aque'en, chso'on cuinga'aque' xen, na' choso'opeine' beṇə' la' chse'enene' yoso'onežjo beṇə' ca' lega'aque' mech.

Consejw de'en chnežjue' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən'

17 Pero na' le'e xi'indaogua'a, cheyalə' žjəsa'alažə'əle de'en gwse' apostol che Xancho Jesocristən' le'e antslə. 18 Gosə'əne': "Na'a cuiṇə' yidə Xancho' de'e yoblə nitə' beṇə' so'onzeche' yelə' zto' čhega'aque' con can' na la'ažda'omalga'aque'enə', na' so'one' borl che de'en na Diozən'." 19 Beṇə' ca' chso'one' par nič gwde gwdele can' chejni'ile xtižə' Diozən'. Con chso'one' can' chene'e la'ažda'omalga'aque'enə' čhedə' bito yo'o Spirit che Diozən' lo'o yičjla'ažda'oga'aque'enə'.

20 Pero na' le'e xi'indaogua'a, chejle'ele che dižə' li che Diozən' de'en naquə de'e güenčgua. Na' cheyalə' sotezə sole gonle can' nanṇə' par nič gaquə gonle can' chazlažə' Diozən'. Na' legon orasyon can' əgwzejni'i Spirit che Diozən' le'e. 21 Na' le'e so le'e gon par nič gache'ile de que chaque Diozən' chelen'. Xancho Jesocristən' gone' par nič əbanle len le' zejlicane laogüe de'en cheyašə' cheži'ilaže'e le'e. Ləso ləyebei de'en gone' ca'.

22 Balə beṇə' chso'onlilažə' Jesocristən' chsa'aczejlaže'e šə cheyalə' yesə'ənaogüe' dižə' li che Diozən'. Legon par nič sa'ache'ine' de que cheyalə' yesə'ənaogüe'en. 23 Na' bale' ze'e gwzolao chesə'ənaogüe' de'en choso'osed choso'olo'i beṇə' güenlažə' ca'. Le'e yeyaše'e lega'aque' na' le'e co'oga'aque' nez güenṇə' lgüegwzə. Na' le'e gapə cuidad par nič cui gonle de'e mal de'en chso'on lega'aque'.

Jodasən' cho'elaogüe'e Diozən'

24 Cheyalə' güe'ela'ocho Diozən' la' le'enə' chac chone' ca cui əxorcho goncho de'e malən', na' chac chone' par nič bitobi de'e mal da' əchen yičjla'ažda'ochon' catə' əžin žan' le'icho yelə' chey che'eni' che'enə'. Na' cana' lechgualə yebeicho. 25 Tozə Diozən' zaque'e par güe'ela'ochone', na' naque' le'ezelaogüe beṇə' sin'. Babebeje' chio'o xni'a de'e malən' ca de'en bsele'e Xancho Jesocristən' gwdixjue' xtolə'əchon'. Ledoye'ela'ochə' čhedə' naque' le'ezelaogüe beṇə' zaque'e na' beṇə' blao na' chnabi'e doxenlə. Zocze' dezd catə'ən cuiṇə' xe yežlyon' na' par zejlicane. Na' naque' Xan yoguə' beṇə'ch, yoguə' bia chsa'aš na' yoguə' biquə'əchlə de'e zjəde. Ca'ašgacə gaquə.

De'e na'azən' chzoja' ṇa'a. *Jodas*

De'en Bzejni'i Jesocristən' San Juannə' Nich Bzoje'en Par Chio'o

Diozən' bene' par nich Jesocristən' bzejni'ine' San Juannə' de'e quinga

¹ Nada' Juan naca' beṇə' güen xšin Jesocristən'. Diozən' blo'ine' Jesocristən' de'e quinga de'en bzejni'ine' nada' par gwlo'ida'an yeziqə'əchlə beṇə' chso'elaogüe'ene'. Bsele'e angl che'enə' par bzejni'ine' nada' de'e quinga par nich ənezecho de'e ca' gaquə' lgüegwə. ² Na' bacho'a dižə' che yoguə'əlo' de'e quinga de'en blo'ine' nada', na' yoguə'əlo' de'en bzene Diozən' nada' na' de'en bzejni'i Jesocristən' nada'.

³ Mbalaz nitə' beṇə' ca' yoso'olabe' de'e nga chzoja' nga de'en bzene Diozən' nada'. Na' mbalaz nitə' beṇə' ca' əse'ene' len catə' beṇə' yoblə yoso'olabe'en. Mbalaz nite'e šə yoso'ozenague'en, chedə' bazon gaquə' de'e ca' blo'ine' nada'.

Juannə' chzoje' beṇə' ca' chso'elao' Jesocristən' yež ca' gažə

⁴ Nada' Juan chzoja' le'e chdopə chžagle cho'ela'ole Jesocristən' Asian', le'e nitə'əle yež ca' gažə. Diozən' sošgue' gaquəlene' le'e na' gone' ca so cuezle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen', Dioz ben' bazoczə catə'ən bxi'e yežlyon', na' ca'aczən' soe' catə'ən yeyož yedon. Na' Spirit che Diozən' de'en naquə' ca gažə Spirit zon lao Diozən' gan' chi'e chnabi'e na' sošgan gaquəlenən le'e na' gonən ca so cuezle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen'. ⁵ Na' lecəə Jesocristən' sošgue' gaquəlene' le'e na' gone' ca so cuezle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen'. Jesocristən' be'e dižə' che Diozən' na' xtiže'enə' naquən de'e li. Len' naque' beṇə' nech bebane' ladjo beṇə' guat ca' par chnabi'e. Jesocristən' chnabi'e notə'ətezə beṇə' chəsə'anabia' yežlyo nga. Chaque Jesocristən' checho na' babnitlaogüe' xtolə' chio'o chonlilažə'əchone' ca de'en blalj xchene'enə' catə'ən bnežjw cuine' gwso'ote'ene'. ⁶ Gwleje' chio'o par nich nabi'acho txen len le' ca no rei na' par nich sotezə socho güe'ela'ocho X'e Diozən' can' gwnitə'ətezə gwnitə' bxož che beṇə' Izrael ca' gwse'ejni'alaže'e Diozən'. Jesocristən' chnabi'e zejlicane. Ledoye'ela'oche' na'a na' zejlicane. Can' gonšgacžcho.

⁷ Le'e gon xbab, la' Jesocristən' yetje' to lo'o bejw. Na' yoguə'əlo' beṇə' yesə'əle'ine' le', lente beṇə' ca' gwso'ot le', na' beṇə' ca' ža' doxen yežlyon' yesə'əbežyaše'e de'en cui gwso'onlilaže'ene'. Can' na Diozən', na' ca'aczən' gaquə'.

⁸ “Nadan' naca' ben' ben yežlyon' na' ben' gon par nič te čhei.” Can' na Xancho Diozən' ben' napə le'ezelaogüe yelə' guac xenŋə', ben' bazoczə catə'an bxi'e yežlyon', na' ca'aczən' soe' catə'an yeyož yedon.

Juannə' ble'idaogüe'ene' Cristən' lenyelə' chey che'eni' che'enə'

⁹ Nada' Juan naca' beŋə' bišə'əle čhedə' naccho txen cho'ela'ocho Cristən' na' txenŋə' choso'oči' choso'osaquə' beŋə' chio'o. Txenŋə' chnabia' Diozən' chio'o na' txen chgo'o chčhejlažə'əcho len yoguə' de'en chac čhecho čhedə' ngodə'əcho txen len Jesocristən'. Zoa' isla nga de'en ne' Patmos la' naca' pres por ni čhe de'en bagwdixjui'a xtižə' Diozən' na' babi'a dižə' čhe Jesocristən'. De'e na'anə' baboso'osele'e nada' nga. ¹⁰ Na' to ža dmigw Spirit čhe Diozən' benən par nič ble'idaogüe'eda' to de'en ble'idaogüe'eda'. Na' benda' gwŋe to beŋə' coža'anə' zizjochgua ca zizjon' chbež trompet. ¹¹ Na' gože' nada': —Nadan' naca' ben' ben yežlyon' na' ben' gon par nič te čhei. Bzoj dižə' čhe de'e quinga le'idaogüe'edo'onə' to le'e libr na' selo'o librən' lao beŋə' ca' chesə'ədopə chesə'əžag chso'elaogüe'e nada' Asia, beŋə' ža' Efeson' na' Esmirna, na' Pergamo, na' Tiatira, na' Sardis na' Filadelfia na' Laodisea.

¹² Na' gwyečhja' bgüia' non' cho'elen nada' dižə' na' ble'ida' gažə candelers de or. ¹³ Na' gwchoj candelers ca' gažə ble'ida' Xi'in Diozən' ca to beŋə'ch. Na' nyaze' to lachə' toŋə de'e bžinte yen ni'e. Na' nchey cho'alcho'enə' to sinš de or. ¹⁴ Na' yišə' yichje'enə' naquən ca xa xilə' šyiš na' ca be'eyə'. Na' jelaogüe' ca' chsa'actitən ca to yi' de'e chalə'əniŋ. ¹⁵ Na' ble'ida' ni'enə' chactitən ca to brons de'e nlachgua catə' xoan lao yi'. Na' xŋe čhe'enə' nenən ca chziž yaon' catə' dechguan. ¹⁶ Na' noxe'e gažə beljw len ne'e ličan', na' cho'enə' zo to spad de'e nla čhopə la'ate. Na' ble'ida' cho'alaogüe'enə' can' chle'icho bgüižən' catə'an chŋachguan.

¹⁷ Na' beyož ble'ida'ane' bgüixa' xni'enə' gota' šlat. Nach bli ne'e ličanə' bexe'e na'anə' na' gože' nada': —Bito žebo'. Nadan' naca' ben' ben yežlyon' na' ben' gon par nič te čhei. ¹⁸ Nada' naca' Dioz ben' zo zejlicane. Ca de'en bida' goca' beŋə'ch gwso'ote' nada', pero na' bebana' ladjo beŋə' guat ca' na' soa' zejlicane. Nada' napa' yelə' gwnabia' par əŋia' batən' sa'at to to beŋə' na' napa' yelə' gwnabia' par əŋia' non' žjəya'ac gabilən'. ¹⁹ Na' ža bzoj dižə' čhe de'e ca' bable'ido', na' čhe de'e ca' chac ŋa'a na' čhe de'e ca' ze'e za'ac. ²⁰ Bito gwyejni'ido' čhe beljw ca' gažə de'en noxa'a na' čhe candelers de or ca' gažə. Beljw ca' gažə zejen gažə beŋə' ca' zjəyo'o lao ne'i beŋə' ca' chesə'ədopə chesə'əžag chso'ela'ogüe'e nada' yež ca' gan' mbane Asia. Na' candelers ca' gažə zejen gaž cuen beŋə' ca' chso'onlilažə' nada'.

2

Dižə' de'en be'e par beṇə' ca' chso'elao' Jesocristən' yež ca' gažə: De'en gože' beṇə' Efeso ca'

¹ Bzoj de'e nga par ben' naquə lao ne'i beṇə' ca' chesə'ədopə chesə'əžag chso'elaogüe'e nada' Efeson' na' yo'one' de que nada' ben' ble'ido' noxə' gažə beljw ca' na' chgüia chya' candeler de or ca' gažə, əchnia' dižə' quinga: ² “Neze nle'ida' ca güennə' chonle, can' zotezə zole chonle xšina'anə' sin cui chjəxəquə'əlažə'əle, na' can' cui chzenagle che beṇə' mal ca' chəsə'əna zjənaque' apostol. Babgüiale can' chso'one' na' chacbe'ile de que bito bselə'əga'aca'ane'. ³ Chgo'o chchejlažə'əle len de'en chyi' chzaquə'əle na' zotezle chonle xšina'anə' sin cui chjəxəquə'əlažə'əle. ⁴ Pero de to de'en cui chazlaža'a can' chonle, cuich chaquele chia' can' bagoquele chia' antslə. ⁵ Le'e gon xbab can' gocchgüeile chia' antslə na' cuich chactequele chia' na'a. Le'e gon xbabən' par ničh yedinjele de'en cuich chactequele chia' na' legonch can' benle antslə. Na' šə cui yedinjele de'e malən', yedəyena' le'e castigw nach yebiža'a len le'e. Bitoch gacle candeler chia' šə cui yedinjele xtolə'əlen'. ⁶ Pero la'anə'əczə bito chonle doxen can' chazlaža'anə', chebeida' de que chgue'ile de'e malən' chso'on beṇə' ca' zjənzi' nicolaitos, la' lecə nada' chgue'ida' can' chso'one'enə'. ⁷ Le'e žia nagle de'e chene, le'e gwzenag che de'en bagwna Spirit che Diozən' par le'e chdopə chžagle cho'ela'ole nada'. Notə'ətezle choile cui chzenagle che de'e malən', gua'a latjə gaole frotən' de'en chbia lao yag yelə' mbannə' de'en zo gan' zo Diozən'.”

De'en gože' beṇə' Esmirna ca'

⁸ Na' lecə bzoj ben' naquə lao ne'i beṇə' ca' chesə'ədopə chesə'əžag chso'elaogüe'e nada' Esmirnan'. Bzoje' gože' de que nada' naca' ben' ben yežlyon' na' ben' gon par ničh te chei. Na' gwso'ote' nada' lao bida' goca' beṇəch pero bebana' ladjo beṇə' guat ca'. Na' lecə yo'one' de que nada' əchnia' dižə' quinga: ⁹ “Neze nle'ida' ca güennə' chonlen', na' neze nle'ida' can' choso'oči' choso'osakuə' beṇə' le'e na' can' nyašə'əchgua chac chele. Pero la'anə'əczə banga'anyašə'əle lechgualə mbalaz zole. Nezda' can' choso'ožia choso'onitə' beṇə' gwlaž chele ca' le'e, beṇə' ca' gwsa'alje' lao dia che de'e Izraelən'. Lao Diozən' bito zjənaque' beṇə' Izrael sino zjəncodə' lježje par chso'one' txen len gwxiye'enə' de'en le Satanas. ¹⁰ Bito žeble de'e ca' ze'e za'ac de'en saquə'əzi'ile. Gwxiye'enə' gonən ca yesə'əyixjue' balle ližya par ničh ca' co'oyelə'ən le'e cuejyichjle xtiža'anə'. Lao ši ža saquə'əzi' saquə'əyašə'əle. Pero na' lesotezə leso legwzenag chia' la'anə'əczə šə so'ote' le'e por ni che de'en chzenagle chia'.

Na' šə sotezə sole gwzenagle čhia' nachən' gona' ca əbanle len nada' zejlicane. ¹¹ Le'e žia nagle de'e chene, le'e gwzenag che de'en bagwna Spirit che Diozən' par le'e chdopə chžagle cho'ela'olene'. Notə'ətezle chzoile cui chzenagle che de'e malən', bito gac chele can' gac che beṇə' ca' yesə'əzaquə'əzi'e zejlicane, de'en nacho yelə' got əgwchope."

De'en gože' beṇə' Pergamo ca'

¹² Na' leczə bzoj ben' naquə lao ne'i beṇə' ca' chesə'ədopə chesə'əžag chso'ela'ogüe'e nada' Pergamon'. Bzoje' gože' de que nada' ben' ble'ido' zo spadən' cho'anə' de'e nla čhopə la'ate əchnia' dižə' quinga: ¹³ "Nezda' de que zole lao syodan' gan' chnabia' Satanasən' na' gan' lechguale choso'ozenag beṇə' čhei. Neze nle'ida' ca güennə' chonle, can' zotezə zole chonlilažə'əle nada' na' can' cui chbejyichjle xtiža'anə' de'en chejle'ele čhei, na' nic catə'n gwso'ote' Antipasən' gan' zolen', ben' gwzotezə gwzo be'e dižə' li čhia'anə' lao syoda chele gan' zo Satanasən'. ¹⁴ Pero de to čhopə de'en chonle de'en cui chazlaža'a. Nitə' balle chonle de'e malən' ca de'en bzejni'i de'e profet Balaanə' de'e Rei Balaquan'. Na' Balac na'anə' bene' ca besə'əxopə beṇə' Izrael ca' gwso'one' de'e malən', zane' gwsa'ogüe' yelə' guao de'en naquə che lgua'a lsaquə'ən gwse'ejni'alaže'e na' boso'oža' xtoga'aque' lao gwse'ejni'alaže'e lgua'a lsaquə' che beṇə' Moab ca'. ¹⁵ Leczə can' chac len le'e, balle naole de'en nac ca' de'en chsed chlo'i beṇə' ca' zjənzi' nicolaitos de'enə' chgue'ida'. ¹⁶ De'e na'anə' le'e yedinje de'e malən' chonle. Šə cui yedinjele de'e malən' chonle, yida' lgüegwzə na' gona' par gacle castigw, la' xtiža'anə' gwxaquə'əleben ca to spad. ¹⁷ Le'e žia nagle de'e chene, le'e gwzenag che de'en bagwna Spirit che Diozən' par le'e chdopə chžagle cho'ela'ole nada'. Notə'ətezle chzoile cui chzenagle che de'e malən', goṇa' le'e yoguə'əloj de'en chyažjele par sole mbalaz yoban' zejlicane, na' goṇa' yej fin par to tole nič ənezele de que chebeida' le'e. Na' le'e yejən' nyoj to la de'e cobə na' ben' goxə' yej na'azə ənezene' bin' nyojan."

De'en gože' beṇə' Tiatira ca'

¹⁸ Bzoj de'e nga par ben' yo'o lao ne'i beṇə' ca' chesə'ədopə chesə'əžag chso'ela'ogüe'e nada' Tiatiran'. Bzoje' gože' de que nada' naca' Xi'in Diozən' ben' ble'ido' chsa'actit jəlaogua'anə' ca to yi' de'en chalə'ənin na' ni'anə' ca to brons de'en lachgua. Na' yo'one' de que nada' əchnia' dižə' quinga: ¹⁹ "Neze nle'ida' de'e güennə' chonle, na' can' chaquele čhia' na' che ljuežj beṇə'chle, can' chonlilažə'əle nada' na' can' chaclen ljuežjle. Nezda' can' chgo'o chchejlažə'əle len bitə'ətezə de'e chac chele,

na' nezdā' chonchle güen na'a cle ca can' babenle catə'an gw-
zolaole chonlilažə'ale nada'. ²⁰ Pero na' chonle de'e cui cha-
zlaža'a can' cho'ele latjə par ničh no'olən' gwxaquə'əlebene'
ca de'e Reina Jesabelən' chsed chlo'ine' le'e ne' de que cho'e
xtižə' Diozən'. Chxoayague' balə le'e chonlilažə'ale nada', che'e
le'e de que naquən güen əgwša' xtole na' gaole yelə' guao
de'en chəsə'əne' naquən che lgua'a lsaquə'ən chse'ejni'alažə'
benə'. ²¹ Babnežjua'ane' tyemp par yedinjene' de'e mal ca'
chone', pero bito chene'ene' yedinjene'en. ²² De'e na'anə'
gona' par ničh gaquəšenene', na' le'e chonle txen len le',
gona' par ničh əžaglaochgualə šə cui cuejyichjle cuich gonle
de'e mal de'en chsedene' le'e chonle. ²³ Na' ca naquə benə'
ca' bagosə'əbejyichje' xtiža'anə' par choso'osed choso'olo'ine'
de'e malən' gožga'aque' de que gotga'aca'ane'. Na' catə'
gona' ca' yoguə'əlol le'e chdopə chžagle cho'ela'ole nada'
gata'ətezə, gacbe'ile de que neze nle'iczada' xbab de'en yo'o
lo'o la'ažda'olen' na' bin' chebeile. Na' gona' par ničh to tole
sole mbalaz o si'ile castigw segon naquən' babenle. ²⁴ Pero
na' le'e yelə'ale zole Tiatiran', le'e cui naole de'en chsed
chlo'i no'olən' na' cui nsedle de'en chəsə'əne' chse'ejni'ine'
che Satanasən' de'en ngašə'ən len benə' yeziquə'əchlə, bito
nia' bichlə de'e cheyalə' gonle. ²⁵ Con sotezə sole gonle
de'e güennə' par ničh bachonle ca' catə'an yida' de'e yoblə.
²⁶ Notə'ətezle chzoile cui chzenagle che de'e malən' na' zotezə
zole chonle can' chazlaža'anə' xte catə'an yida' de'e yoblə,
gona' par ničh nabi'ale nasyon ca' txen len nada'. ²⁷ Ca
Xa'anə' babene' par ničh chnabia'aga'aca'an, leczə can' le'e
nabi'alen txen len nada' na' goncho ca yesə'əzəxjwyichj benə'
nasyon ca', na' əgwžiai'yiga'acchone'. ²⁸ Na' gona' par ničh
gombi'ayanə'əle nada' len yelə' chey che'eni' chia'anə', nadan'
gwxaquə'əlebəda' ca beljw xsilən'. ²⁹ Le'e žia nagle de'e chene,
legwzenag che de'en bagwna Spirit che Diozən' par le'e chdopə
chžagle cho'ela'ole nada'."

3

De'en gože' benə' Sardis ca'

¹ Bzoj de'e nga par ben' naquə lao ne'i benə' ca' chesə'dopə
chesə'əžag chso'elaogüe'e nada' Sardisən'. Bzoje' gože' de que
Spirit che Diozən' de'en naquə ca gažə spirit zon len nada'
na' gože' de que naca' ben' ble'ido' noxa'a gažə beljw ca', na'
nada' əchnia' dižə' quinga: "Neze nle'ida' can' chonlen'. Nezdā'
can' chəsə'əna benə' de que napple yelə' mban zejlicanen', pero
zanle nacle ca benə' guat par len nada' de'en cui chzena-
gle chia'. ² Leyeban bin' chonle, legonlilažə'əch nada' na'
legaquəche chia' na'a žlac cuiñə' yeyož cuejyichjle nada'. Nezdā'

de que Diozən' bito chebeine' can' chonle, Dioz ben' leczə cho'elaogua'a. ³ Le'e žjsa'alažə' xtiž'a'anə' de'en boso'ozejni'i beṇə' le'e na' de'en bzenagle chei antslə. Le'e gwzenag chei de'e yoblə na' yedinjele de'e malən' chonle. La' šə cui gonle xbab yedinjele de'e malən' yedəyena' le'e castigw na' senyala' le'e can' chon to beṇə' bguan ben' chidə ca orən' cui chonle xbab yide'. ⁴ Na' la'aṇə'əczə zanle zole Sardisən' cui chonle can' chazlaž'a'anə', bia'aczə ne'e nitə' balle cui da əchen de'e malən' yichjla'ažda'olen'. Na' le'e cui bi de'e mal da chen yichjla'ažda'olen', gwžin ža catə' le'e talenle nada' gan' zoa'anə' na' chazle lachə' šyis, chedə' le'e zaquə'əle par talenle nada'. ⁵ Notə'ətezle choile cui chzenagle che de'e malən', guacua' le'e lachə' šyis na' bito yoxia' lalen' le'e libr chia' gan' nyoj la beṇə' ca' zjənapə' yelə' mban zejlicaṇe. Na' gua'a dižə' len Xa' Diozən' na' len angl che' ca' de que bagwcua'a le'e ca xi'ina'. ⁶ Le'e žia nagle de'e chene, legwzenag che de'en bagwna Spirit che Diozən' par le'e chdopə chžagle cho'ela'ole nada'."

De'en gože' beṇə' Filadelfia ca'

⁷ Bzoj de'e nga par ben' naquə lao ne'i beṇə' ca' chesə'ədopə chesə'əžag chso'elaogüe'e nada' Filadelfian'. Bzoje' gože' de que nada' naca' beṇə' la'aždao' xi'ilažə' juisy na' syempr chona' can' ənia'anə'. Nada' chnabia' doxenlə can' bagwnabia' de'e Rei Dabin' Izraelən'. Napa' yelə' chnabia' par ənia' non' yedəso len nada' na' non' cui yedəso len nada'. Na' notono gaquə gon par nič gwša'a can' ənia'anə'. ⁸ Bzoje' gože' de que nada' əchnia' dižə' quinga: "Neze nle'ida' ca güennə' chonle. Na' la'aṇə'əczə cui naquə zanle, zotezə zole chonle can' ənia'anə' na' bito chbejyichjle de'en chonlilažə'əle nada'. De'e na'anə' babena' par nič nitə' beṇə' zan beṇə' chse'enene' yoso'ozenague' che xtižə' Diozən' de'e güe'elenle lega'aque' na' notono no gaquə gwžon par cui chixjue'ilen lega'aque'. ⁹ Na' ca naquə beṇə' ca' gwsa'aljə lao dia che de'e Izraelən' beṇə' ca' zjəncodə' ljuežje chso'one' txen len Satanasən', lao Diozən' bito zjənaque' beṇə' Izrael. Chso'onlaže'e chəsə'əne' chebei Diozən' lega'aque'. Na' gona' par nič yesə'əzo xibga'aque' laolen' yesə'əne' de que nacle beṇə' zaque'e len nada' na' sa'acbe'ine' de que chacda' chelen'. ¹⁰ Na' ca naquə zotezə zole chzenagle che xtiž'a'anə' de'en cho'en dižə' can' bguo'o bchejlažə'a len de'e mal de'en goquə chia', nada' gona' par nič yechojle güen catə' əžin or saquə'əzi'ichgua yoguə' beṇachən'. Cana' la'alao nac chon to to beṇachən', šə chzenague' chia' o šə chzenague' che de'e malən'. ¹¹ Bazon əžin ža yida' de'e yoblə. Lesotezə leso legon de'e güennə' par nič ca' bito bi gwžon gona' ca əbanle len nada' zejlicaṇe. ¹² Notə'ətezle choile cui chzenagle che de'e malən', gona' par nič sole txen len Diozən' zejlicaṇe, Dioz

ben' cho'elaogua'a. Na' zejlicane yega'anlenlene'. Na' gona' par ničh gacle xi'in Diozən' zejlicane, na' sole syoda Jerosalen de'e naquə de'e cobə, syoda che Diozən' de'en chi' yoban' de'en gwletje' lao yežlyon'. Na' gwzoja' lao xga to tole la'anə' de'en naquə de'e cobə. ¹³ Le'e žia nagle de'e chene legwzenag che de'en bagwna Spirit che Diozən' par le'e chdopə chžagle cho'ela'ole nada'."

De'en gože' beṇə' Laodisea ca'

¹⁴ Bzoj de'e nga par ben' naquə lao ne'i beṇə' ca' chesə'ədpə chesə'əžag chso'elaogüe'e nada' Laodisean'. Bzoje' gože' de que nada' naca' ben' chon par ničh chac can' che'enda'anə'. Cho'a dižə' de'en bagwna Diozən' nada' na' naquən de'e li. Nada' bena' yoban' na' yežlyon', beṇəch, angl, bia chsa'aš na' yeziquə'əchlə de'e zjəde. ¹⁵ Bzoje' gože' de que nada' əchnia' dižə' quinga: "Neze nle'ida' can' chonlen', bito chgue'ile nada' pero ni que chaquele chia' do yichj do lažə'əle. Yebeichləda' žalə' chgue'ile nada' o žalə' chaquele chia' do yichj do lažə'əle. ¹⁶ Na' laogüe de'en cuitec chonle cas chia' na' cui chaquele chia' do yichj do lažə'əle, la'anə'əczə bito chgue'ile nada', bia'aczə žin ža cuejeyichja' le'e cuich gonəda' le'e ca xi'ina'. ¹⁷ Le'e nale zole mbalaz, na' de que chonle de'e güen juisy, na' de que bito bi bi chac fałt chele par ničh yebei Diozən' le'e. Bitto chache'ile de que de'e malchguan' chonle na' de'e malchguan' gaquə chele. Bitto chebei Diozən' le'e. Nchoł yichjla'ažda'olen' na' nachia'axejə chonle de'e malən'. ¹⁸ De'e na'anə' chona' le'e consejw legonlilažə' nada' par ničh gona' ca gacle beṇə' güen can' naca'anə'. Le'e yedinje xtolə'əlen' par ničh gaquə la'ažda'olen' xi'ilažə' na' cuich gonle de'e malən' lao Diozən'. Na' le'e güe' latjə yocobə Diozən' xbab chelen' par ničh šo'o be'eni' che'enə' lo'o yichjla'ažda'olen'. ¹⁹ Notə'ətezə beṇə' chacda' chei cho'ane' consejw na' chona'ane' castigw catə' chone' de'e mal. De'e na'anə' le'e cuec yichjle par yedinjele xtolə'əle ca'. ²⁰ Gwxaquə'əlebəda' ca to beṇə' zecha cho'a puert chelen' chne' na' chsiže' le'e puertən'. Notə'ətezle šə gwzenagle chia' na' šə əsaljwle par šo'a, yedəsoa' len le'e na' gona' par ničh sole mbalaz txen len nada'. ²¹ Na' notə'ətezle šə choile cui chzenagle che de'e malən', gona' par ničh cue'elenle nada' gan' chi'a chnabi'a, ca nada' chi'ilena' Xa'anə' chnabi'ato' dezd catə'an beyož bzoa' gwxiye'enə' xni'anə'. ²² Le'e žia nagle de'e chene, legwzenag de'en bagwna Spirit che Diozən' par le'e chdopə chžagle cho'ela'ole nada'."

4

Ble'idaogüe'ene' Diozən' chi'e chnabi'e yoban'

¹ Beyož bzoja' de'e ca' gwne' nada', bgüia' na' ble'ida' nyaljo to puert yoban' na' benda' cho'elen ben' nada' dižə', ben' benda' de'e nechən' ben' naquə xne che'enə' zižjochgua ca zižjon' chbež trompet. Lecze'en gwnehcze' nada' de'e yoblə, gwne': —Gwyep gan' zoa' nga par nič gwzejni'ida' le' de'e ca' ze'e gaquə.

² Nach ca orən' ben Spirit che Diozən' par nič ble'idaogüe'eda' Diozən' gan' chi'e yoban' chnabi'e. ³ Na' ble'ida' ben' chi' chnabia' naque' ca to de'e chactit, ca yej fin de'en nzi' jaspe na' cornalina. Na' to de'en naquə ca to yitə' gwyechjən gan' chi'enə' de color ga' ca yej fin de'en ne' esmeralda. ⁴ Na' cuit cue'ej Diozən' gan' chi'e zjəchi' tapechoa beṇə' golə beṇə' blao beṇə' chəsə'anabia' txen len le'. Zjənyaze' lachə' šyiš na' zjəzo coron de or yichj to toga'aque'. ⁵ Na' gan' chi' Diozən' chep yes na' chac sšag, na' chašjw chtin. Na' laogüe'enə' nitə' gažə yi' de'e chalə'əniṇ. Na' yi' ca' gažə zjənaquən Spirit che Diozən'. ⁶ Na' laogüe' gan' chi'enə' nžiljw to de'e chle'icho ca to nisdao' de bidr o de be'eyə'.

Na' nitə' tap bia gan' chi' Diozən', tgüjəb nitə' cuiten' chopə la'ate, yetob cože'enə' na' yetob laogüe'enə', na' žia de'e zan jəlaoga'aquəb delant na' traslə. ⁷ Bia nechən' naquəb ca to leon, na' bia əgwchopen' ca to go'on, na' cho'alao bia əgwyonən' naquən ca cho'alao beṇəch, na' bia əgwdapən' naquəb ca to bsia bian' chzo. ⁸ Na' to to bia ca' tap žia xop güejə xilə'əga'aquəb, na' doxen cuerp chega'aquəbən' žia de'e zan jəlaoga'aquəb lo'olə na' fuerlə. Na' do ža do yel bito chəsə'əbezəb, yapəyoe chəsə'anab:

Ləchguale beṇə' la'aždao' xi'ilažə' juisy naquə Xancho Diozən' ben' napə le'ezelaogüe yelə' guac xen.

Bazocze' catə'an bxi'e yežlyon', na' ca'aczən' soe' catə'an yeyož yedon.

⁹ Na' yoguə' las catə' bia ca' chso'eb dižə' chso'ela'ob Diozən' ben' chi' chnabia' ben' zoczə zejlicane, yoguə' laste catə'an chso'eb yelə' bala'aṇ na' yelə' choxcwlen che', ¹⁰ beṇə' golə beṇə' blao ca' tapechoa chəsə'əzo xibga'aque'en lao Diozən' ben' zo zejlicane chso'elaogüe'ene' na' choso'onite'e coron chega'aque'en xni'enə', chəsə'əne':

¹¹ Xanto' Dioz, len' beno' beṇəch, angl, bia ca' ža', na' biquə'əchlə de'en zjəde,

chedə' can' gwyazlažo'o na' chedə' go'ondo' nitə' beṇəch, angl, bia ca' ža' na' biquə'əchlə de'en zjəde.

De'e na'anə' zaquə'əczo' par chnabi'o, par si'o yelə' bala'aṇ, na' par əyejlaogo'o.

5

Ben' gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' gwso'ot beṇə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'enə'

¹ Na' ble'ida' Dioz ben' chi' chnabia' nox̄e'e to rollo de'en nyoj̄ chopə̄ la'ate na' nyeyjon len gažə sey. ² Na' ble'ida' to angl gual na' gwne' zižjo: —¿Non' zaquə' par əgwzoxje' sey ca' par nič šaš rollon'?

³ Pero ni que no nitə'əzə yoban', ni lao yežlyon' ni gan' ža' beṇə' guat ca' no gaquə gwzaše' rollon' na' ni par əggüiaze'en.

⁴ Na' lechgualə gwcheža' de'en cui no de beṇə' zaquə' par əgwzaše' rollon' na' par gwlabə'en na' ni par əggüiaze'en.

⁵ Nach to beṇə' golə beṇə' blao entr beṇə' ca' zjəchi' cuit cue'ej Diozən' gože' nada': —Bito cuežo'. Jesocristən' ben' gwxaquə'əlebe ca to leon laogüe de'en babzoe' gwxiye'enə' xni'enə', le'enə' zaque'e par əgwzaše' rollon' na' par əgwzoxje' sey ca' gažə. Len' golje' lao dia che de'e Jodan' can' goljə de'e xaxta'ogüe'e Rei Dabin'.

⁶ Nach ble'ida'ane' zeche' entr Diozən' gan' chi'e chnabi'e na' bia ca' tap. Na' beṇə' golə beṇə' blao ca' zjənyechj̄ zjəmbi'e lega'aque'. Ble'ida'ane' ca to xilə' dao' bian' bagwso'ote', to xilə' bia žia gažə loze na' gažə jelaob. Na' jelaob ca' gažə zjənaquən Spirit che Diozən' de'en chon xšine'enə' doxenlə lao yežlyon'. ⁷ Na' Jesocristən' ben' ble'ida' ca to xilə' bian' bagwso'ote', jəxi'e rollon' de'en nox̄ə' Diozən' len na' liche' gan' chi'e chnabi'e. ⁸ Na' catə' jəxi'e rollon' bia ca' tap besə'əzo xibga'aquəb laogüe'enə' na' beṇə' golə beṇə' blao ca' tapechoa leczə besə'əzo xibga'aque'enə' laogüe'enə'. Na' beṇə' golə beṇə' blao ca' zjənoxe'e tgüejə arpa na' tgüejə tas de or gan' chey yalən', na' yalən' zejen orasyon ca' de'en chso'on beṇə' ca' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə'. ⁹ Na' gwso'ole' to imno cobə de'en nan:

Zaco'o par jəxi'o rollon' na' par bzoxjo' sey chei ca',

chedə' bnežjw cuino' par gwso'ote' le'

na' blalj̄ xcheno'onə' gwdixjo' xtolə'əto'onə' par nič naquəto' xi'in̄ Dioz.

Neto' naquəto' to to nasyon, to to yež, na' to to dia na' cho'eto' gwde gwdele dižə'.

¹⁰ Na' gwlejo' neto' par chnabi'ato' txen len le' ca no rei na' zotezə zocho cho'ela'ocho Xacho Diozən' can' gwnitə'ətezə gwnitə' b̄xoz che beṇə' Izrael ca' gwse'ejni'alaže'e Diozən'.

Na' gwžin ža nabi'acho yežlyon'.

¹¹ Nach bgüia' na' ble'ida' angl zan juisy zjənyechje' gan' chi' Diozən' chnabi'e na' gan' ža' bia ca' tap na' beṇə' golə beṇə' blao ca'. Na' benda' ¹² chso'e dižə'ən zižjo chəsə'əne':

Jesocristən' gwxaquə'əlebene' ca xilə' dao' ca' gwso'ot beṇə'
 Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'enə'.
 Na' zaquə'əcze' par chnabi'e doxenlə,
 na' par naquə che' yoguə'əte de'en zjəde,
 na' par nape' yoguə' claste yelə' sin',
 na' par nape' yelə' guac xen, na' par nzi'e yelə' bala'an,
 na' par nse'e yelə chey che'eni' che Diozən' na' par
 cho'ela'ochone'.

¹³ Nach benda' yoguə' beṇəch ca' ža' yoban' na' yežlyon' na'
 len beṇə' ža' latjə che beṇə' guat ca' chso'e dižə' chəsə'əne':
 Zejlīcane güe'ela'ocho Diozən' ben' chi' chnabia'
 na' güe'ela'otecho Xi'ine' Jesocristən'
 ben' gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' ca' gwso'ot beṇə' Izrael ca' par
 gwnitlao xtolə'əga'aque'enə'.
 Zejlīcane güe'ega'acchone' yelə' bala'an
 na' zejlīcane güe'echo dižə' can' zjəns'e'e yelə' chey che'eni'
 na' can' zjənape' le'ezelaogüe yelə' guac xen.
 Na' lecəz can' gosə'əna bia ca' chaš yežlyon', na' bia ca' chaš le'e
 yoban' na' lo'o nis, na' len bitə'ətezəchlə de'e zjəde.

¹⁴ Nach bia ca' tap gosə'ənab: —Ca'ašgacə gaquə.

Na' beṇə' golə beṇə' blao ca' tapechoa besə'əzo xibga'aque'
 na' gwso'elaogüe'e Diozən' ben' zocəzə zejlīcane.

6

Sey ca' gažə

¹ Na' ca naquə sey ca' gažə ble'ida' catə' Jesocristən' ben'
 ble'ida' ca to xilə' dao' bian' bagwso'ote' bzoxye' ton. Na'
 benda' entr bia ca' tap tob gwneb zižjo ca zižjon' chašjw chtin,
 gwnab: —Da bgüia de'e nga.

² Na' catə'an bgüia', ble'ida' to cabey bia šyiš na' ben' žia cožə'
 cabeyən' nox'e'e to xis goxitä'. Na' zo to coron yichje'enə' na'
 bchoje' chzoe' zan beṇə' xni'enə'. Na' zde' par yeyož əgwzoe'
 beṇə' xni'enə'.

³ Na' catə' Jesocristən' bzoxye' sey əgwchopen', benda' gwne
 bia əgwchopen' gwnab: —Da bgüia de'e nga.

⁴ Nach bchoj to cabey cua yin', na' ben' žia cožə'əbən' nape'
 yelə' chnabia' par nič gone' ca cuich nitə' beṇə' ca' ža' yežlyon'
 binlo len ljuežjga'aque', na' so'ot ljuežjga'aque'. Na' ben' žia
 cabeyən' nox'e'e to spad xen.

⁵ Na' catə' Jesocristən' bzoxye' sey əgwyoṇen' benda' gwne
 bia əgwyoṇen' gwnab: —Da bgüia de'e nga.

Na' catə' bgüia' ble'ida' to cabey gasj na' ben' žia cožə'əbən'
 nox'e'e to xigonz. ⁶ Na' benda' to de'en gocda' gwna to beṇə'
 gan' ža' bia ca' tap gwne': —Ben par nič tkilzə trigon' o tyagzə

sebadən' guac yesə'əzi'e len laxjwga'aque' de'en chso'one' gan tža tža; pero bito gono' par ničh cui əžel set na' binon'.

⁷ Na' catə' Jesocristən' bzoxxje' sey əgwdape, benda' gwne bia əgwdapen', gwnab: —Da na' bgüia de'e nga.

⁸ Na' catə' bgüia' ble'ida' to cabey bia naquə ca color gašə' na' ben' žia cožə' cabeyən' le' Yelə' Got, na' yeto beṇə' naogüe'ene' le' Gabil. Na' goquən lao na'aga'aque' gwso'one' par ničh goc gwdilə, gocchgua yižgüe', goc falt de'e əse'ej əsa'o beṇəchən', na' gwso'ot bia znia ca' beṇə' zan. Na' lao goc ca', beṇə' zan ža' yežlyon' gwsa'ate'.

⁹ Na' catə' bzoxxje' sey güeye'e ble'ida' mes gan' chso'elao' beṇə' ca' ža' yoban' Diozən'. Na' xni'a mesən' ble'ida' beṇə' guat ca' beṇə' ca' gwso'ot beṇə' mal ca' lega'aque' por ni che de'en boso'ozenague' xtižə' Diozən' na' gwso'e dižə' de que chso'onlilaže'e Jesocristən'. ¹⁰ Na' beṇə' guat ca' gosə'əne' zižjo gosə'əne': —Xanto', le' naco' beṇə' la'aždao' xi'ilažə' juisy, na' syempr chono' can' na'onə'. ĵBatə'əquən' gwnežjo' castigw che beṇə' mal ca' ža' yežlyon' ca' de'en gwso'ote' neto'.

¹¹ Nach Diozən' bnežjue' to to beṇə' guat ca' xala'anga'aque' de'e šyiš de'e gwsa'aze', na' gože' lega'aque' so'one' dezcanz yeto tyemp dao' xte catə'əch babeyož gwso'ot beṇə' mal ca' beṇə' ljuežjga'aque' ca' chso'elao' Cristən' con ca'ate'enə' nžia Diozən' bia' sa'at.

¹² Na' catə' Jesocristən' bzoxxje' sey de'e gwxope, gocbe'ida' lechgualə gwxo' na' bgüižən' beyaquən ca to lachə' gasj, na' bio'onə' beyaquən ca chen. ¹³ Nach beljw ca' besə'əyiṇjən besə'əžinten lao yežlyon' can' chac len frot de'e žia lao yag catə' chečhjchgua be'. ¹⁴ Na' le'e yoban' benitteczen ca to rollo de'en chedobə na' yoguə' ya'a ca' na' islas ca' boso'oša' xišne'i. ¹⁵ Nach rei ca' beṇə' ca' chəsə'anabia' lao yežlyon', len beṇə' blao ca' na' beṇə' gwni'a ca', len capitan ca', len notə'ətezəchlə beṇə' napə yelə' chnabia', na' len beṇə' zjənaquə esclabos txen len beṇə' ca' cui zjənaquə, yogue'e boso'ocuašə' cuinga'aque' do lo'o bloj na' entr yej xen ca' de'en žia lao ya'a ca'. ¹⁶ Na' gosə'əne': —Žalə'ašga əca'a bdiṇj na' yej quinga na' ya'a quinga yesə'əyenən chio'o ničh cui le'i Diozən' chio'o, Dioz ben' chi' chnabia', na' ničh cui gon Jesocristən' castigw checho, Jesocrist ben' gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' ca' gwso'ot beṇə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'enə'.

¹⁷ Gosə'əne' ca' chedə' gwsa'acbe'ine' babžin ža gaquə juisyən' na' lechgualə yesə'əžaglaogüe' len castigon' de'en əgwnežjo Diozən' lega'aque'.

7

Beṇə' Izrael ca' beṇə' ca' zjənyišə' sey che Diozən'

¹ Gwde na' ble'ida' tap angl gosə'əzeche' tap part lao yežlyon' boso'ozague'e be'enə' par niçh cui gwyeçhjan lao yežlyon', lao nisda'onə' o gan' ze yag ca'. ² Nach ble'ida' yeto angl ze'e galən' chla' bgüižən' noxe'e to de'e gwçhine' par gwçhiše'e sey çhe Diozən' ben' zo zejlicane lao xga beṇə' ca' chso'elao' le'. Nach anglən' gwne' zižjo belgüiže' angl ca' tap, beṇə' ca' naquən lao na'aga'aque' so'one' par niçh gaquə de'e mal lao yežlyon' na' lao nisda'onə'. ³ Gože' lega'aque': —Bito gonle par niçh gaquə de'e mal lao yežlyon', lao nisda'onə' o gan' ze yag ca' xte catə' babeyož bçhišə'əto' sey çhe Diozən' lao xga beṇə' ca' chso'elao' le'.

⁴ Nach gwdechlä benda' gwna anglən' de que to gueyoa tapeyon mil beṇə' bçhiše'e seyən', yogue'e za'aque' lao dia ca' šižin çhe xi'in de'e Izraelən'. ⁵ Na' šižina mile' lao dia çhe de'e Jodan', šižina mile' lao dia çhe de'e Robennə', šižina mile' lao dia çhe de'e Gadən', ⁶ na' šižina mile' lao dia çhe de'e Aserən', šižina mile' lao dia çhe de'e Neftalin', šižina mile' lao dia çhe de'e Manasesən', ⁷ na' šižina mile' lao dia çhe de'e Simeonnə', šižina mile' lao dia çhe de'e Lebin', šižina mile' lao dia çhe de'e Isacarən', ⁸ na' šižina mile' lao dia çhe de'e Sabolonə', šižina mile' lao dia çhe de'e Jwsen' na' šižina mile' lao dia çhe de'e Benjaminə'.

Beṇə' zan zjənyaze' lachə' šyiš

⁹ Nach gwde na' bgüia' na' ble'ida' beṇə' zan juisy zjəzeche' lao Diozən' gan' chi'e chnabi'enə' na' lao Jesocristən' ben' gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' ca' gwso'ot beṇə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'enə'. Tant beṇə' zan zjəzecha xte notono no goquə gwlab lega'aque', beṇə' naquə to to nasyon, to to yež, to to dia na' chso'e gwde gwdelə dižə'. Na' yogue'e zjənyaze' lachə' šyiš na' zjənoxe'e zin. ¹⁰ Na' tant besyə'əbeine' yogue'e gosə'əne' zižjo, gosə'əne':

Diozən' ben' chi' chnabia', na' Jesocristən'

ben' gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' ca' gwso'ot beṇə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'enə',

bagwso'one' par niçh cui yeyejcho lao yi' gabilən'.

¹¹ Na' yoguə'əloł angl ca' zjənyeçh jzəmbi'e beṇə' golə beṇə' blao ca' na' bia ca' tap bian' nitə' gan' chi' Diozən' chnabi'e, nach angl ca' besə'əzo xibga'aque' lao Diozən' na' bchequə' yichjga'aque'enə' lao yon' gwso'ela'ogüe'ene', ¹² gosə'əne':

Gaquəšgan quinga. Zejlicane güe'ela'ocho Dioz çhechon'.

Zejlicane güe'echo dižə' can' nse'e yelə' chey che'eni', can' chnabi'e, can' nape' yelə' guac xen,

na' can' nse'e yoguə' cłaste yelə' sin'.

Zejlicane güe'echo yelə' choxcwlen çhe' na' güe'echone' yelə' bala'an.

Ca'ašgacžan' gaquə.

¹³ Nach to beṇə' golə beṇə' blao ben' naque' txen len beṇə' tapechoa ca' gožə' nada': —¿Eṇezdo' no beṇə' quinga zjənyaz lachə' šyišən'? ¿Eṇezdo' gan' za'aque'?

¹⁴ Na' goža'ane': —Le' ṇezdo' beṇə' gol dao'.

Nach gwne' nada': —Jesocristən' gwxaquə'əlebene' ca xilə' dao' ca' gwso'ot beṇə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'enə', chedə' blalj xchene'enə' par gwdixjue' xtolə' beṇəchən'. Na' beṇə' quingan' gosə'əṇabene' le' bnitlaogüe' xtolə'əga'aque'enə'. Na' bitoch bi de'e mal da' əchen yichjla'ažda'oga'aque'enə'. Lega'aque' besə'əžaglaochgüe' lao yežlyon' de'en chso'onlilaže'e Jesocristən'. ¹⁵ Na' de'e na'anə' nite'e lao Diozən' gan' chi'e chnabi'e chso'e yelə' choxcwlen che' do ža do yel gan' chso'elaogüe'ene' yoban'. Na' Dioz ben' chi' chnabia' zoe' len lega'aque' par chcuasə' chcue'eje' lega'aque' len de'e malən'. ¹⁶ Bitoch yesə'əbil yesə'ədonga'aque'. Bgüižən' bitoch gonən mal len lega'aque' na' bitoch yesə'əžaglaogüe' len de'e zeyə'anə', ¹⁷ chedə' Jesocristən' ben' gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' ca' gwso'ot beṇə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'enə' chapə chye' lega'aque'. Zoe' gan' chi' Diozən' chnabi'e na' chone' par nitə'əcze' mbalaz len Diozən' zejlicəne. Na' Diozən' gone' par nič cuich yesə'əbeže' na' cuich ṇite'e trist.

8

Sey gažən'

¹ Nach Jesocristən' ben' ble'ida' ca to xilə' dao' bian' bagwso'ote' bzožje' sey gažən', na' catə' beyož bzožje'enṇə' lechguale žizə goquə yoban' do gašj or. ² Nach ble'ida' gažə angl ca' beṇə' ca' zjəzecha gan' zo Diozən'. Diozən' bnežjue' lega'aque' tgüejə trompet. ³ Nach yeto anglən' bedəseche' cho'a mesən' gan' chso'elaogüe'e Diozən', mes de or de'en zo lao Diozən' gan' chi'e chnabi'enə'. Anglən' noxə'e to barser de or gan' yo'o de'e zan yal na' bcuase'en lao yi' ya'alj de'en žia lao mesən'. Bene' ca' par nič Diozən' gwle'ine' žen che yalən' catə' beṇə' chso'one' orasyonṇə' beṇə' ca' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə'. ⁴ Na' lao gwyas žen che yalən' de'en noxə' anglən' gwle'i Diozən' len catə' gwso'on beṇə' ca' orasyonṇə'. ⁵ Nach anglən' gwxi'e ya'alj de'en žia lao mesən' gwlo'en lo'o barserən' na' bzalə'en lao yežlyon' na' gošj gwtin, na' goc bichlə sšag xen, gwyep yes, na' gwxo'.

Trompet ca'

⁶ Nach angl ca' gažə, beṇə' ca' zjənoxə' trompet ca', boso'ozo'en cho'aga'aque'enə' par boso'ocueže'en.

⁷ Angl nechən' bcueže' trompet che'enə'. Na' beyož bcueže'ennə' gwche'echgua yej de'en nchixə yi' na' chen lao yežlyon'. Na' yo de'en de lao yežlyon' casi gašjən gwžiyai'in tant gwyeyən, na' yag ca' zjəze lao yežlyon' casi gašjə de'e ca' gosə'əbiayi'in, na' yoguə'əlol yixə' ga' chi' lao yežlyon' gosə'əbiayi'in.

⁸ Na' angl əgwchopen' catə' bcueže' trompet che'enə' to de'en naquə ca to ya'a xen bxopən lo'o nisdə'onə' chalə'əniṇən, na' casi gašjə nisdə'onə' beyaquən chen. ⁹ Na' casi gašjə bia ca' ža' lo'o nisən' gwsa'atəb, leczə gosə'əbiayi' casi gašjə barcw ca' de'e chaš lao nisən'.

¹⁰ Nach angl əgwyonən' bcueže' trompet che'enə' na' to beljw xen de'en žia le'e yoban' bxopən chalə'əniṇən ca to yi' yech. Na' bxopən lo'o nis che zan yao ca' na' bej ca'. ¹¹ Na' beljon' nzi'in De'e Zla'. Na' lo'o nis ca' gan' jəchazənnə' besyə'əyacuən zla', na' beṇə' zan gwsa'at por ni che de'en gwse'eje' nisən'.

¹² Nach angl əgwdapən' bcueže' trompet che'enə' na' casi gašjə bgüižən' beyaquən žchol, na' leczə casi gašjə bio'onə' beyaquən žchol, na' leczə ca' gwsa'ac casi gašjə beljw ca'. Na' de'e na'anə' part ca' de'en besyə'əyac žchol bito bosə'əse'eni'in teža na' ni še'elə.

¹³ Nach ble'ida' chda to angl lao be'enə' gwchol yoban' na' benda' gwne' zizjo gwne': —Probchguazə beṇə' ca' ža' lao yežlyon', ca naquən' gac chega'aque' catə' yoso'ocuež trompet che angl ca' yešoṇə.

9

¹ Nach angl güeye'enə' bcueže' trompet che'enə' na' to angl beṇə' zo yoban' ble'ida' betje' lao yežlyon' ca to beljw. Na' le' yo'o lao ne'e saljue' yech gabilən'. ² Na' bsaljue' yech gabilən' na' gwyaschgua žen lo'o yechən' can' chas ženṇə' catə' chəsə'əbeque' yi' xen lo'o orn. Na' ženṇə' de'en gwyas lo'o yech gabilən' bcuašə'ən bgüižən' can' chac catə'ən chi'ichgua žen dao'. ³ Na' gan' gwyas ženṇə' besə'əchoj bišə' zan gwyasəb lao yežlyon'. Na' bišə' ca' gwso'omb znia can' chso'on bexgoni bian' chsa'aš lao yežlyon'. ⁴ Na' Diozən' bene' mendad cui sa'ob yixə' ga' o bi de'en zjənaze' na' ni yag ca', sino yesə'əyižəb beṇə' ca' cui nyišə' sey che Diozən' lao xgaga'aque'enə'. ⁵ Bito be'e latjə so'otəb lega'aque' sino gwyasəb gueyə' bio' gwso'omb par besə'əžaglaochgüe'. Na' beṇə' ca' gosə'əyižəbən' besə'əžaglaochgüe' can' chžaglaochi catə' chyž bexjoni'in chio'o. ⁶ Na' catə' əžin ža gaquə can' ble'idaogüe'eda'anə' beṇə' ca' ža' yežlyon' yesə'ənablaže'e sa'ate', pero bito sa'ate', na' se'enene' cuich nite'e, pero bito yesyə'əželene' nac so'one'.

⁷ Na' quinga zjənaquə bišə' ca' ble'ida', zjənaquəb ca cabey bia žja'ac lao gwdilə. Nach yichjga'aquebən' zo de'e

naquə ca coron de or. Na' cho'alaoga'acquəbən' ble'ida'an ca cho'alaο beṇaḥ. ⁸ Na' zjəžiab yišə' de'en naquə ca yišə' yichj no'olə, na' leyga'acquəbən' zjənaquən ca ley leon. ⁹ Na' cuerp chēga'acquəbən' zjənazjən de'en naquə ca de'e ya de'en chcuasə' chcue'ej lega'acquəb. Na' sšag de'en chso'omb len xilə'əga'acquəbən' nenən ca sšag de'en chso'on zan cabey catə' chsa'acdob chja'acquəb lao gwdilən' zjənxbəb caretən'. ¹⁰ Na' xbanga'acquəbən' zjənaquən ca xban beṅgoni niḥ boso'oḥimb len gosə'əyizəb beṇə' lao gueyə' bio'onə'. ¹¹ Na' angl bzelaο de'en chnabia' gabilən' leczə chnabia'an bišə' ca, lenṇə' nzi' Abadon dižə' ebreο na' leczə nzi'in Apolion dižə' griego, zeje dižə' "chžiayi'in".

¹² Bagwde de'e mal nechən' na' ze'e za'ac yeḥopən.

¹³ Nach angl əgwxope bcueže' trompetən' na' benda' gwne angl ben' zecha cho'a mes de orən' de'en zo lao Diozən' mes de'en žia lozei dap squinte gan' chso'elaogüe'e Diozən'. ¹⁴ Na' anglən' bolgüiže' angl əgwxopen' ben' noxə' trompetən', gože'ene': —Bosež angl bzelaο ca' tap de'e ca' zjənchej cho'a yao xen de'en nzi' Eofrates.

¹⁵ Nach anglən' boseže' angl bzelaο ca' tap par niḥ gwso'otən casi gašjə beṇaḥən'. Diozən' bito be'e latjə sa'aš angl bzelaο ca' antslə. Bzague'e lega'acquən par bi izən', na' bi bio'onə' na' bi žan' na' bi orən' gone' mendad sa'ašən. ¹⁶ Na' gwnežda' nitə' ḥopə gueyoa millon soldad chēga'acquən de'en zjəžia cabey.

¹⁷ Na' quinga ble'idaogüe'eda' cabey ca' na' de'e xio' ca' zjəžia cožə'əga'acquəbən'. De'e xio' ca' zjənazjən to ya de'e chcuasə' chcue'ej cho'alcho'oga'acquən na' yan' naquən de šonə color, de'e xna, de'e asol na' de'e gašə'. Na' yichj cabey ca' zjənaquən ca yichj leon, na' cho'aga'acquəbən' chchoj yi' na' len žen na' len sofr de'en chalə'əniṇ. ¹⁸ Na' casi gašjə beṇaḥən' gwsa'ate' por ni che yi' na' žen na' sofr de'en besə'əchoj cho'a cabey ca'. ¹⁹ Boso'oḥimb cho'aga'acquəbən' par gwso'otəb beṇə' na' leczə ca' xbanga'acquəbən', la' xbanga'acquəbən' zjənaquən ca bel, zjənsa'an yichjei par niḥ gwsa'on beṇə'.

²⁰ Na' beṇə' ca' besyə'əga'an cui gwsa'at catə'ən gwyaš cabey ca' lao yežlyon', bitoczə besyə'ədinjene' de'e malən' chso'one' ca naquən' chso'elaogüe'e de'e xio' ca' na' chse'ejni'alaže'e lgua'a lsaquə' de or, de plat, de brons, de yej na' de yag. Na' lgua'a lsaquən' chse'ejni'alaže'enə' bito chəsə'əle'in, nic chse'enen, na' nic chac yoso'ota cuinga'aquei. ²¹ Na' bitoczə besyə'ədinje beṇə' ca' besyə'əga'anən' che de'e malən' chso'one'enə' ca naquən' chso'ote' beṇə', na' ca naquən' chəsə'ənaogüe' de'en chso'on beṇə' goža' ca', na' choso'oža' xtoga'aque' na' chso'one'

bitə'ətezəchlə de'e yelə' zto' de'en zjənac ca', na' chəsə'əbane' bi de che beṇə'.

10

Angl ben' noxə' librən'

¹ Nach ble'ida' yeto angl gual, gwze'e yoban' betje' lao yežlyon' to lo'o bejw. Na' gwyečhj to yitə' yichje'enə'. Na' cho'alaogüe'enə' gwnatitən can' chna bgüižən' na' ni'e ca' ble'ida'an ca yag bye de'en chalə'əniṇ. ² Anglən' noxe'e to libr dao' de'en nyaljo na' ni'e lichan' bsoe'en lao nisda'onə' na' de'e yeglən' lao yežlyon'. ³ Na' bisye'e zižjochgua can' chosya'a leon ca', na' catə' bisye'enə' gošj gwtin gaž las. ⁴ Na' ca naquə dižə' de'en benda' lao gošj gwtinnə' bazon gwzoja'an catə'əczla to beṇə' zo yoban' gwne' nada': —Bito gwzojo' dižə' de'en bendo' lao gošj gwtinnə', con gwdapən lo'o yičhja'aždaogo'onə'.

⁵ Nach anglən' ben' zo šla'a ni'enə' lao nisda'onə' na' yešla'an lao yežlyon', gwlis ne'e lichan' yobalə ⁶ na' bzoe' Dioz ben' zo zejlicane testigw de que cho'e dižə' li, Dioz ben' ben beṇach, bene' bia ca' ža', na' len bitə'ətezəchlə de'e zjəde yoban', lao yežlyon' na' lo'o nisən'. Gwne': —Bitoch cuezə Diozən' par gone' can' bžie' bia' gone'. ⁷ Catə' angl gažən' solao əgwcueže' trompet che'enə' cana'achən' gaquə complir de'en nžia Diozən' bia' gaquə ca naquən' babzejni'ine' profet che' ca' beṇə' ca' gwso'elao' le', bzejni'ine' lega'aque' de'enə' cuiṇə' se'ejni'i beṇə' yeziquə'əchlə.

⁸ Na' ben' zo yoban' be'elenche' nada' dižə' de'e yoblə gwne': —Jəxi' libr da'onə' de'en nyaljo de'en noxə' anglən' ben' zecha zo šla'a ni'enə' lao nisda'onə' na' de'en yešla'a lao yežlyon'.

⁹ Nach gwyə'a gan' zecha anglən' na' gwnaba' libr da'onə'. Na' anglən' gože' nada': —Bexə'ən na' gwdaon. Na' lo'o cho'onə' gaquədo'on zix ca ši'in bia ser, pero lo'o li'onə' yeyaquən zla'.

¹⁰ Na' gwxi'a libr da'onə' noxə' anglən' na' gwdaogua'an. Na' lo'o cho'anə' goquən zix ca ši'in bia ser, pero beyož gwdaogua'annə' beyaquən zla' lo'o li'anə'. ¹¹ Nach anglən' gože' nada': —De'e yoblə cheyalə' go'o dižə' nac gaquə che zan yež, na' che zan nasyon, na' che beṇə' chsa'ac gwde gwdelə dižə', na' che zan rei.

11

Chopə testigw

¹ Nach Jeso'osən' beṇe' nada' to ya de'e gwchixəda' yo'onə' na' gože' nada': —Žjəxi'o medid che yo'odao' əblao che Diozən' na' che mesən' gan' cho'ela'ochone', na' gwlabo' balə beṇə' chso'elaogüe'ene'. ² Pero bito si'o medid chyo'onə', chedə' naquən par beṇə' ca' cui chso'onlilažə' Diozən', na' beṇə'

ca' cui chso'onlilažə' le' so'onchene' syoda čhe'enə' con nac chse'enene' lao yečhopəyon bio'. ³ Eselə'a čhopə testigw čhia' so'e xtižə'anə' tmił čhopə gueyoa gyon ža. Na' sa'aze' lachə' gasj.

⁴ Testigw ca' čhopə gwxaquə'əlebəga'aque'enə' ca yag olibo ca' čhopə de'en zo lao Xancho Diozən' na' ca candeler ca' čhopə de'en zjəzo laogüe'enə'. ⁵ Na' notə'ətezə beṇə' yene'e gon mal len lega'aque' əchoj yi' cho'a testigw ca' na' əgwzeyən beṇə' ca' so'on ca'. Ca' gaquə əsa'at beṇə' ca' šə bi so'onene' testigw ca'. ⁶ Na' testigw ca' naquən lao na'aga'aque' so'one' ca cui gaquə yejw yedote lao so'e xtižə' Diozən', na' naquən lao na'aga'aque' so'one' ca yeyac nis ca' chen, na' lecəzə naquən lao na'aga'aque' so'one' ca gaquə bitə'ətezəchlə de'e mal de'en se'enene' gaquə. ⁷ Na' catə' yeyož əso'e xtižə'anə' cana'ach əchoj lo'o yech gabilən' to de'e xio' de'en naquə ca to bia znia na' əxitə'ən nizən lega'aque' na' gotten lega'aque'. ⁸ Na' cuerp čhega'aque'enə' yega'anən šonə ža šgobiž lao lquey syoda əblaonə' gan' gwso'ote' nada' naca' Xanle. Na' syodan' gan' gwso'ote' nada' gwxaquə'əleben ca syoda Sodomān' na' ca nasyon Egipton'. ⁹ Na' lao šonə ža šgobiž yesə'əžag beṇə' zjənaquə zan nasyon, beṇə' za'ac zan yež, beṇə' zjənaquə zan dia na' chsa'aque' gwde gwdele dižə', desə'əgüie' de'e beṇə' guat ca' zjəde' lao lqueyən' na' bito so'e latjə no əgwcuəšə' lega'aque'. ¹⁰ Na' beṇə' ca' ža' lao yežlyon' yesyə'əbeine' catə' bagwsa'at testigw čhia' ca', tant zed əgwsa'aque'ne' xtižə'anə' de'en gwso'elene' lega'aque'. Nach so'one' legr, na' yoso'onežjo ljuežjga'aque' no regal. ¹¹ Nach ble'idaogüe'eda' goc doxen can' gwne'enə'. Na' catə' goc šonə ža šgobiž gwsa'at testigw ca', cana'ach Diozən' bosbane' lega'aque' na' gosə'əzeche' de'e yoblə. Na' yoguə' beṇə' ca' besə'əle'i can' besyə'əban testigw ca' besə'əžebchgüe'. ¹² Nach testigw ca' čhopə gwse'enene' gož Diozən' lega'aque' zižjo: —Le'e yeda, le'e yeyep nga.

Nach besyə'əyepə' yoban' to lo'o bejw, na' besə'əle'i beṇə' contr čhega'aque' ca'. ¹³ Na' ca orən' lechguale gwxo' na' gwžiai' to part syodan' na' gaža mil beṇə' gwsa'ate' catə'ən gwxo'. Na' beṇə' ca' besyə'əga'an' cui gwsa'ate' lechguale besə'əžebe' na' gwso'ela'ogüe'e Diozən' ben' zo yoban'.

¹⁴ Bagwde de'e mal əgwchopen' na' ze'e gaquə de'e əgwyonən'.

Can' goquə catə' angl beṇə' gažən' bcueže' trompet čhe'enə'

¹⁵ Nach angl beṇə' gažən' bcueže' trompet čhe'enə' na' beṇə' ca' ža' yoban' gosə'əne' zižjo gosə'əne':

Xancho Diozən' na' Xi'ine' Cristən' bagwso'one' ca zo gwxiye'enə' xni'aga'aque'enə', na' lega'acze'enə' yesə'ənabi'e beṇə' ža' yežlyon' zejlicane.

Crist na'anə' gwleĵ Diozən' par chaclene' beṇačhən'.

¹⁶ Nach beṇə' golə beṇə' blao ca' tapechoa, beṇə' ca' zjəchi' chəsə'anabia'alene' Diozən', besə'əzo xibga'aque' laogüe'enə' na' besə'əchequə' yichjga'aque'en lao yon' gwso'elaogüe'e Diozən', ¹⁷ gosə'əne':

Chon̄to' yelə' choxcwlen čhio', X̄anto'.

Len' naco' Dioz ben' napə le'ezelaogüe yelə' guac xen.

Bazoczo' catə'an bxi'o yežlyon', na' ca'aczən' so' catə'an yeyož yedon.

Na' len yelə' guac čhio'onə' chnabi'o.

¹⁸ Beṇə' ṇasyon ca' ža' yežlyon' besə'əže'e le',

pero ṇa'a babžin ža əgwnežjo' castigw čhega'aque'.

Babžin ža əchoglaogo' čhe yoguə' beṇə' bagwsa'at šə non' napə dolə'.

Na' gwnežjo' yelə' bala'an čhe beṇə' ca' gwso'on xšino'onə' ca de'en gwso'e xtižo'onə',

na' len yeziquə'əchlə beṇə' ca' bagwlejo' par zjənaque' lažə' na'onə' na' gwsa'ape' le' respet.

Egwnežjo' lega'aque' yelə' bala'an la'anə'əczə šə gwsa'aque' beṇə' blao o la'anə'əczə šə cui gwsa'aque' beṇə' blao žlac gosə'anite'e yežlyon'.

Łeczə gono' par ničh beṇə' ca' choso'ožiai' lĵuežjga'aque' o chso'one' bichlə de'e mal lao yežlyon' əsa'aque' castigw lao yi' gabilən'.

¹⁹ Nach ble'ida' ṇla'axejə gan' chso'elaogüe'e Diozən' yoban' na' ble'ida' caj gan' ža' de'en nyoj can' ben Diozən' mendad so'on beṇə' Izrael ca' par ničh gaquəlene' lega'aque'. Na' lao ble'ida' de'e ca' gwyep yes, gocchgua sšag na' gošj gwtin, na' łeczə gwxo' na' gwche'echgua yejən'.

12

No'olən' na' gwxiye'enə'

¹ Na' ben Diozən' par ničh ble'ida'ogüe'eda' le'e yoban' to de'e zaquə' yebanecho, ble'ida' to no'olə nyaze' bgüižən' ca xe'. Na' zeche' lao bio'onə' na' yichje'enə' zon to coron de šižin beljw. ² No'e bdao' na' bachaque' bes čhe yelə' sanṇə' na' bisye'e tant chžaglaogüe' lao chzane'enə'. ³ Na' ble'idaogüe'eda' yeto de'e zaquə' yebanecho le'e yoban', ble'ida' gwxiye'enə' beyaquən to bel gaž yichj bia xen na' bia xṇa, na' žia ši lozəb na' tgüeje coron nitə' yichjəb ca'. ⁴ Na' catə' gwda xbambən' bchinjən' casi gašjə beljw ca' zjəžia le'e yoban' na' besə'əyinjən' lao yežlyon'. Nach belən' bian' beyaque gwxiye'enə' gotə'əb xni'a no'olən', gwlezəb par šebəb bda'onə' catə' sane'əbo'onə'. ⁵ No'olən' gwxane' to bi'i byo, bi'i ṇabia' yoguə' ṇasyon. Na' gombo' ca' yoso'ozexjw yichj beṇə' ṇasyon ca' yoso'ozenague'

chebo'. Diozən' bezi' beque'ebo' beče'ebo' gan' chi'e chnabi'enə'. ⁶ Nach no'olən' boxonjene' gwxiye'enə' par šeje' to latjə gan' cui no ža' gan' banonšao' Diozən' par so no'olən', na' lao soe' na' Diozən' gone' le' mantener tmil chopə gueyoa gyon ža.

⁷⁻⁸ Gwde na' goc gwdilən' yoban', na' angl əblao ben' le Miguel na' soldad che' ca' gosə'ədiləlene' belən' bian' beyaque gwxiye'enə'. Na' gwxiye'enə' na' angl bzelayo chei ca' bito gosə'əzoin anglən' len soldad che' ca'. Besyə'əbeje' lega'aquən yoban' na' bitoch chso'e latjə žjəya'aquəchən yoban' de'e yoblə. ⁹ Na' bosyo'ozalə'e gwxiye'enə' len angl bzelayo chei ca' lao yežlyon'. Ca' goc che de'en beyaque bel xennə', de'en le Satanas. Zon dezd catə'an gwxe yežlyon' chxoayaguən yoguə' beṇəch.

¹⁰ Nach benda' to beṇə' zo yoban' gwne' zižjo gwne': — Bač bžin ža bosla Diozən' beṇəchən' lao na' gwxiye'enə' len yelə' guac de'en nape'enə' na' chnabi'e lega'aque'. Na' babžin ža chi' Cristən' chnabia'alene' Diozən', Crist nan' bsele'e par goclene' beṇəchən'. Babesyə'əbeje' gwxiye'enə' de'en bcuiš beṇə' bišə'əcho ca' lao Diozən' do ža do yel nan de que de xtolə'əga'aque', na' na'a baboso'ozalə'en lao yežlyon'. ¹¹ Beṇə' bišə'əcho ca' beṇə' ca' bagwsa'at, gosə'əzoinə' cui bosu'ozenague' che gwxiye'enə' lao gosə'anite'e chedə' gwso'onlilaže'e Jesocristən' ben' blalj xchene'enə' por ni checho. Na' leczə gosə'əzoinə'en chedə' gwso'e dižə' de que chso'onlilaže'e Jesocristən'. Gwsa'ache'ine' yejni'a sa'ate' cle ca yesə'əbejyichje' Jesocristən' ben' gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' ca' gwso'ot beṇə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'enə'. ¹² De'e na'anə' ledoyebei chio'o zocho yoban'. Probchguazə beṇə' nitə' doxen lao yežlyon'. Probchguazəga'aque' chedə' babžin gwxiye'enə' gan' nite'enə'. Lechgualə chža'an de'en chega'an yetozə tyemp dao' par gonən can' chene'ennə' na' de'e na'anə' gonchuan contr beṇəchən'.

¹³ Na' belən' bian' beyaque gwxiye'enə' catə' gocbe'ib de que babesyə'əbeje'eb yoban' na' babžimb lao yežlyon', nach belagdob no'olən' ben' gwxa bi'i byo da'onə'. ¹⁴ Pero Diozən' goclene' no'olən', bene' ca gwzo chopə xile'e de'e xen caczə che to bsia dao' par nič cui gwxa belən' le'. Na' gwzo'e bžinte' latjə dašən' gan' banonšao' Diozən' soe' na' gan' gone' le' mantener šon iz yo'o gašjə. ¹⁵ Nach bchoj nis zil cho'a belən' caczə to yao la' gone'eb əžinten gan' zo no'olən' par gua'an le'. ¹⁶ Pero na' Diozən' goclene' no'olən', bene' par nič yežlyon' güe'ejən nisən' de'en bchoj cho'a belən'. ¹⁷ Na' belən' bža'achguab no'olən' nach jəyemb contr xi'ine' ca' yelə', beṇə' ca' chso'on can' non Diozən' mendad goncho, beṇə' ca' leczə

chso'e dižə' de que chso'onlilažə'e Jeso'osən'.

13

Chopə bež bia əznia

¹ Na' gwzecha' cho'a nisdə'onə' na' ble'ida' bchoj to bež əznia lo'o nisdə'onə'. Na' nitə' gažə yichjəb na' žia ši lozəb na' lao to to lozəb ca' nitə' tgüejə coron. Na' lao to to yichjəb ca' nyoj to la de'en chloe' de que chon cuimb ca Dioz. ² Ble'ida' bežən' ca to tigr na' ble'ida' ni'ana'ab ca' zjənaquən ca ni'ana' os, na' cho'abən' naquən ca cho'a leon. Na' belən' bian' beyaque gwxiye'enə' bemb par ničh gwnabia' bežən', na' bnežjw belən' leb yelə' guac par ničh bemb ca gosə'anitə' yoguə'əlöl beṇəch xni'abən'. ³ Na' ble'ida' to yichj bežən' naquəchguan güe', na' naquən ca to de'e gatlemb pero bito gotəb. Na' yoguə'əlöl beṇə' besyə'əbanene' de'en beyaquebən' na' gwnitə'əcze' xni'abən'. ⁴ Na' gwso'elaogüe'e belən' bian' beyaque gwxiye'enə', gwsa'acbe'ine' de que belən' bemb par ničh chnabia' bežən'. Na' leczə gwso'elaogüe'e bežən', gosə'əne': —Bež nga chnabi'achəb ca notə'ətezəchlə beṇə', na' notono no soi tiləlen leb.

⁵ Na' bežən' be'eb dižə' de que naquəb ca Diozən' na' be'eb bichlə dižə' bžia bnitə'əb Diozən' lao chopeyon bio' gwnabi'ab. ⁶ Gwṇechguab contr Diozən', bžia bnitə'əb le' na' leczə bžia bnitə'əb yoban' na' len beṇə' ca' ža' na'. ⁷ Na' gwyo'o lao na' bežən' gwdiləlemb beṇə' ca' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə' na' bzob lega'aque' xni'abən' par bchi' bsaquə'əb lega'aque'. Nach gwnabi'ab beṇəchən' yoguə' nasyon yoguə' yež, yoguə' dia na' yoguə' beṇə' chso'e gwde gwdele dižə'. ⁸ Na' yoguə' beṇə' ca' cui zjənyoj laga'aque'enə' le'e libr che Jesocristən' gwso'elaogüe'eb. Catə'an ze'e xe yežlyon' banyoj la beṇə' ca' zjənapə yelə' mban zejlicane le'e libr che Jesocristən' ben' gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' ca' gwso'ot beṇə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'enə'.

⁹ Le'e žia nagle de'e chene legwzenag de'e nga. ¹⁰ Beṇə' ca' choso'ozo beṇə' yoblə xni'aga'aque'enə' ca pres o ca esclabos, can' chso'one' ca' gac čhega'aque'. Na' beṇə' ca' chso'ot beṇə' len yes ya, leczə can' sa'ate'. De'e na'anə' chonən byen sotezə so chio'o bagwlej Diozən' par naccho lažə' ne'enə' gonlilažə'əchone' bitə'ətezə chac čhecho.

¹¹ Na' ble'ida' yeto bež bchojəb lo'o yon'. Na' bežən' žia chopə lozəb ca loz xilə' dao' pero be'eb dižə' goxoayag can' chon belən' bian' beyaque gwxiye'enə'. ¹² Na' bežən' bian' ble'ida' de'e neche bemb par ničh bež əgwchopen' gwnabia'ab lao leb na' bnežjəb leb doxen yelə' gwnabia' de'en gwdaṇəbən'. Nach bia əgwchopen' bemb par ničh beṇə' ca' ža' yežlyon'

gwso'elaogüe'e bia nechän' bian' naquə güe' yichjeinə', güe' de'en goquə ca to de'e gatlemb. ¹³ Na' bia əgwchopen' bemb de'e zan de'e zaquə' yesyə'əbanchgüei beṇə', xte bemb par niçh beṇəchän' besə'əle'ine' yi' le'e yoban' na' betjən lao yežlyon'. ¹⁴ Na' laogüe de'en bemb de'e besyə'əbanene'enə' lao bež nechän', bxoayaguəb beṇə' ža' yežlyon' par niçh ca' gwso'elaogüe'e bia nechän' bian' goquə güe' yichjəbən' len yes yanə', güe' de'en bašə gatlemb. Na' bež əgwchopen' bemb mendad par gwso'one' to lgua'a lsaquə' bež nechän'. ¹⁵ Na' goquən lao na' bež əgwchopen' bemb par niçh gwyo'o lgua'a lsaquə' bež nechän' biš xne. Na' lgua'a lsaquə'ənə' be'eczən dižə' na' benən ca gwso'ote' beṇə' ca' cui gwso'elao' len. ¹⁶ Na' leczə benən byen par niçh goso'ozo yoguə' beṇə' señy che bežən' na'aga'aque' licha o lao xgaga'aque', beṇə' blao na' la'anə' beṇə' cui zjənaquə' blao, na' la'anə' beṇə' gwni'a o beṇə' yašə', na' la'anə' beṇə' zjənaquə' esclabos o beṇə' cui zjənaquə' esclabos. ¹⁷ Bitobi bi goquə so'ote'e na' nic goquə bi yesə'əzi'e šə cui zjəzoe' señy che bežən' o šə cui zjəzoe' numero de'en zejən labən'. ¹⁸ Na' nga de to yelə' sin' de'e əgwzejni'in chio'o che bežən', na' šə no chejni'in cheyalə' gwlabə' numero chebən'. Na' numero chebən' naquən can' chlab chio'o beṇəch, xop gueyoa gyon xop.

14

De'en gwso'ol' beṇə' ca' to gueyoa tapeyon mil gwso'elaogüe'e Diozən'

¹ Nach bgüia' na' ble'ida' Jesocristən' ben' gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' ca' gwso'ot beṇə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'enə', zeche' lao ya'a Sionnə' len togueyoa tapeyon mil beṇə' yoblə. Na' nyoj le'enə' na' len la Xe' Diozən' lao xga beṇə' ca'. ² Na' benda' chso'ol' beṇə' zan beṇə' ža' yoban'. Na' benda'an ca chsiž catə' dechgua yaon' na' ca nen catə' lechgualə chñiñ, na' benda' nenən can' choj arpan' catə' chəsə'əgole' de'e zan tši'izə. ³ Na' benda' chso'ole' to imno cobə lao Diozən' gan' chi'e chnabi'enə' gan' nitə' bia ca' tap na' beṇə' golə blao tapechoa ca'. Pero beṇə' ca' to gueyoa tapeyon mil na'azə goc boso'osede' imnon' par gwso'ole'en. Beṇə' ca'anə' zjənchoje' entr beṇəchän' chse'ejle'e de que Jesocristən' gwdixjue' xtolə'əchon'. ⁴ Beṇə' ca' chsa'aquene' che tozə Jesocristən', na' de'e na'anə' gwxaquə'əlebəga'aque' ca beṇə' cui chgo'o xtoi. Beṇə' ca' chso'one' con can' na' Jesocristən' ben' gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' ca' gwso'ot beṇə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'enə'. Lega'aque'en zjənchoje' entr beṇəchän' chse'ejle'e de que Jesocristən' gwdixjue'

xtolə'əchon'. ⁵ Chso'e por dižə' li, na' bitobi bi de'e mal da əchen yichjla'ažda'oga'aque'enə'.

De'en gosə'ana šonə angl

⁶ Nach ble'ida' yeto' angl gwchoļ yoban' chde' lao be'. Gwdixjue'ine' beṇə' ža' yežlyon' to dižə' güen dižə' cobə che Diozən' de'e zaquə' zejlicane. Na' gwdixjuien len beṇə' zjənaquə to to nasyon, to to yež, to to dia, na' beṇə' chso'e gwde gwdele dižə'. ⁷ Gwne' zižjo gože' lega'aque': —Le'e gapə Diozən' respet, le'e güe' Diozən' yelə' bala'an, chedə' babžin or gone' castigw beṇə' ca' cui chso'elao' le'. Le'e güe'elao' Diozən' ben' ben yoban', yežlyon', nisda'onə' na' bej ca'.

⁸ Na' gwde na' bchoj yeto' angl, na' gwne': —Bač bžin ža cuiayi' syoda Babilonian' la' beṇə' gwnabia' ca' ža' syodan' bagwso'one' par nič beṇə' ca' ža' yoguə' nasyon ca' choso'ozoe' Diozən' ca'alə cuich chso'elaogüe'ene'.

⁹ Nach gwde na' bchoj angl əgwyone, na' leczə gwne' zižjo gwne': —Notə'atezə beṇə' chso'elao' bežən' na' lgu'a lsaquə' de'en naquə ca leb na' notə'atezə bagwso'e latjə boso'ozoe' seņy che bežən' lao xgaga'aque' o na'aga'aque', ¹⁰ lega'aque'enə' gon Diozən' castigw gual zejlicane tant chž'e che de'e malən' chso'one'. Yesə'əzaquə'əzi'e gan' chalə' yi' na' sofr. Na' angl che Diozən' na' Jesocristən' ben' gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' ca' gwso'ot beṇə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'enə' yesə'əle'ine' can' gac che beṇə' ca'. ¹¹ Na' chas žen che yi'inə' gan' yesə'əžaglaogüe' zejlicane, na' do ža do yel bito bi dezcanz gatə' chega'aque'. Can' gaquə che beṇə' ca' chso'elao' bežən' na' lgu'a lsaquə' de'e naquə ca leb beṇə' ca' zjəzo seņy che labən' lao xgaga'aque' o na'aga'aque'. ¹² De'e na'anə' chonən byen sotezə so chio'o bagwlej Diozən' par naccho lažə' ne'enə' goncho can' none' mendadən' na' sotezə socho gonlilažə'əcho Jeso'osən'.

¹³ Na' benda' to beṇə' zo yoban' gože' nada': —Bzoj de que dezd na'a beṇə' ca' chso'onlilažə' Xancho Jesocristən' nite'e mbalaz catə'an sa'ate'. Bzoj de que Spirit che Diozən' nan de que de'e li nite'e mbalaz chedə' Diozən' gwcueze' de'en gwlo'e lao na'aga'aque' so'one' na' Diozən' əžjsa'alaže'e yoguə' de'e güen de'en bagwso'one'.

Catə' Diozən' yotobe' cwseš che'enə'

¹⁴ Nach bgüia' na' ble'ida' to bejw šyiš le'e yoban' na' chi' Xi'in Diozən' cožə' bejon', naque' ca to beṇəch. Na' zo to coron de or yichje'enə' na' noxe'e to oz de'en nlachgua. ¹⁵ Na' bchoj yeto' angl lo'i gan' chso'elaogüe'e Diozən' yoban' na' gwne' zižjo gože' ben' chi' cožə' bejon': —Babžin or yetobo' trigw de'en goquə lao yežlyon', la' bagolən. Na' bečoguan.

¹⁶ Nach ben' chi' cožə' bejon' beçogue' trigon' len ozən' par bezi'e cwsešan'.

¹⁷ Na' bezchoj yeto anglən' gan' chso'elaogüe'e Diozən' yoban' na' leczə noxə'e to oz de'en nłachgua. ¹⁸ Nach bezchoj yeto anglən' beṇə' zo gan' zo mes gan' chso'elaogüe'e Diozən', ben' chapə yi' de'en chalə' lao mesən'. Na' anglən' gwne' zižjo bolgüiže' angl əgwchopen' ben' leczə noxə' ozən', gože'ene': — Bagüe obas ca' de'en žia lao yežlyon'. Beçogga'aquən len oz çhio'onə' niç yetobəga'aco'on.

¹⁹ Nach anglən' beçogue' obas ca' de'en žia lao yežlyon' na' bzale'en lo'o ša' xen de yej gan' choso'osi'en par chechoj xisein'. Na' zejen dižə' de que Diozən' botobe' beṇə' ca' cui boso'ozenag che' par benchgüe' lega'aque' castigw. ²⁰ Beṇə' zan juisyən' botobe' na' bnežjue' castigw chega'aque'enə', na' tant besə'əžaglaoga'aque' xte ble'ida' xçhenga'aque'enə' ca nis oban' de'en boso'osie' lo'o šan' de'en chi' fuerlə syodan'. Na' gwžian de'e zil lao yežlyon', bžinten ca tmetr yo'o gašjə yelə' zitjw na' bšiljon šonə gueyoa kilometros.

15

Angl ca' gwso'on par niç gotə' gažə castigw de'en bselə' Diozən' le'ezelaogüe

¹ Na' ble'ida' yeto de'e lechgualə zaquə' yebanecho le'e yoban', to de'e žialao xen. Ble'ida' gažə angl beṇə' naquə lao na'aga'aque' so'one' par niç gaquə yegažə de'e mal par yeyož əgwlo'e Diozən' can' chnežjue' castigw che beṇə' chso'on de'e malən'.

² Na' ble'ida' to de'en naquə ca to nisdao' de bidr nçhiçən len yi' na' lao nisdə'onə' zjəzecha beṇə' ca' gwso'on gan cui gwso'elaogüe'e bežən' na' lgua'a lsaquə' de'e naquə ca leb na' leczə cui gwso'e latjə yesə'anite'e señy cheb o numero de'en zejen labən'. Na' beṇə' ca' zjənoxe'e tgüejə arpa de'en bnežjw Diozən' lega'aque'. ³ Na' chso'ole' to imno de'en naquə ca de'en bzejni'i de'e Moizezən' beṇə' Izrael ca', Moizez ben' goquə beṇə' güen xšin Diozən'. Jesocristən' ben' gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' ca' gwso'ot beṇə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'enə' bzejni'ine' beṇə' ca' ble'ida' niç chso'ole'en, na' nan:

Xanto' Dioz, le' chono' miłagr xen na' bichlə de'e zaquə' yebaneto'.

Len' napo' le'ezelaogüe yelə' guac xen.

Na' zdaczo' liča na' chono' can' na'onə'.

Len' chnabi'o nasyon ca'.

⁴ Gwžin ža catə' yoguə' beṇəçhən' əsa'ape' le' respet na' əso'elaogüe'e le'.

Len' naco' beṇə' la'aždao' xi'ilažə' juisy.

Na' beṇə' ža' yoguə'əloj nasyon əso'elaogüe'e le' catə' la'aque'
laogo'onə',

chedə' babesə'əle'ine' de que yoguə'əloj de'en babeno'onə'
beno'on can' cheyalə' gaquən.

⁵ Na' gwde de'e ca' ble'ida' nla'axejə gan' chso'elaogüe'e
Diozən' yoban' na' naquən ca yo'o de lachə' de'en gwso'on
beṇə' Izrael ca' latjə dašən' gan' gwzo Diozən' len lega'aque'.

⁶ Na' angl ca' gažə, beṇə' ca' ble'ida' antslə, besyə'əchoje'
gan' chso'elaogüe'e Diozən' yoban', beṇə' ca' naquən lao
na'aga'aque' so'one' par nič gaquə gažə de'e mal ca' lao
yežlyon'. Na' zjənyaze' lachə' fin de'en naquə de'e šyiš xilə'
juisy, na' cho'alcho' to toga'aque' zjənyechjən sinš de or.

⁷ Nach to bia ca' tap bia ca' nitə' lao Diozən' bnežjob angl ca'
gažə tgüejə tas de or gan' yo'ožə to de'en gwxaquə'əleben ca
castigw gual de'en əgwnežjo Diozən' beṇə' ca' chso'on de'e
malən', Dioz ben' zoczə zejlicane. ⁸ Na' de'e tant chey che'eni'
gan' zo Diozən' na' tant yelə' guac xen nape' xte goc ca to ga
chas žen gan' chso'elaogüe'ene' yoban'. De'e na'anə' notono no
goc šo'o gan' chso'elaogüe'ene' xte que catə'əch beyož goc de'e
mal ca' gažə de'en naquə lao na' angl ca' gažə.

16

*Tas ca' gan' yo'ožə de'en gwxaquə'əlebe ca castigw de'en
gwnežjo Diozən' beṇə' mal ca'*

¹ Nach benda' gwne Diozən' zižjo gan' chso'elaogüe'ene'
yoban' gože' angl ca' gažə': —Le'e žja'ac le'e žjəcuasə de'en
yo'ožə lo'o tas chele ca' lao yežlyon', la' de'en zjəyo'ožənnə'
gwxaquə'əleben ca castigw gual de'en əgwnežjua' beṇə' ca'
chso'on de'e malən'.

² Nach gwyej angl nechən' jəcuase' de'en yo'ožə lo'o tas
che'enə' lao yežlyon' na' yoguə' beṇə' ca' zjəzo seņy che bežən'
na' chso'elaogüe'e lgua'a lsaquə' de'en naquə ca leb gosə'əbie'
to cļas yežə' əzban na' gwlachguan.

³ Nach angl əgwchopen' bcuase' de'en yo'ožə lo'o tas che'enə'
lao nisda'onə' na' nisda'onə' beyaquən ca chen che beṇə' guat.
Na' gwsa'at yoguə' bia ca' ža' lo'o nisən'.

⁴ Nach angl əgwyonen' bcuase' de'en yo'ožə lo'o tas che'enə'
lao yao ca' na' bej ca' na' lecəə besyə'əyaquən chen. ⁵ Na' benda'
de'en gož anglən' ben' chapə nisən' de'en de lao yežlyon', gože'
Diozən': —Xanto' Dioz, len' naco' beṇə' la'aždao' xi'ilažə' juisy.
Len' bazoczə' catə'ən bxi'o yežlyon' na' zoczə' na'a. Na' zdaczə'
liča ca de'en chnežjo' beṇə' mal ca' castigw quinga de'en
chsa'aque'. ⁶ Lega'aque' bagwso'ote' profet ca' beṇə' ca' gwso'e
xtižo'onə' na' bagwso'ote' nochlə beṇə' gwlejo' par gwsa'aque'

lažə' na'onə'. De'e na'anə' babeno' par nič əse'eje' nis de'en babeyac chen. Ca'aczən' cheyalə' gac čhega'aque'.

7 Na' benda' yeto angl ben' zecha cho'a mes gan' chso'elaogüe'e Diozən' gwne': —Xanto' Dioz, lən' napo' le'ezelaogüe yelə' guac xen. De'e li zdaczo' licha can' chnežjo' castigw čhe beṇə' mal ca' na' chono' can' na'onə'.

8 Na' angl əgwdapən' bcuase' de'en yo'ožə lo'o tas čhe'enə' lao bgüižən' na' benən par nič bgüižən' bzeyən beṇəčən' len yi' čheinə'. 9 Lechgualə bzeyən beṇəčən', pero bito besyə'ədiṇjene' xtolə'əga'aque'enə' par əso'elaogüe'e Diozən'. Nachle boso'ožia boso'onite'e Diozən' ben' chon par nič čəsə'əžaglaogüe'.

10 Na' angl güeye'enə' bcuase' de'en yo'ožə lo'o tas čhe'enə' gan' chi' bežən' chnabi'ab na' beyac žčhoḷ doxen gan' chnabi'abən'. Na' beṇə' ca' ža' gan' chnabi'abən' gwsa'oya'a ložə'əga'aque'enə' tant besə'əyiya'a cuerp čhega'aque'enə'. 11 Na' bitoczə besyə'ədiṇjene' de'e malən' gwso'one'enə' la'anə'əczə besə'əžaglaochgüe', nachle boso'ožia boso'onite'e Dioz ben' zo yoban' por ni čhe de'en chse'ey čəsə'əla' cuerp čhega'aque'enə' na' por ni čhe de'en zjəžie' yežə'anə'.

12 Na' angl əgwxopen' bcuase' de'en yo'ožə lo'o tas čhe'enə' lao yao xen de'en nzi' Eofrates na' bebiž nis yaon' na' beyaljo to nez par nič rei ca' za'ac gan' chla' bgüižən' yesə'əžine' gan' gaquə gwdilən'.

13 Nach šonə de'e xio' ca' besyə'əyaquən blož. Na' to bložən' ble'ida' bchojəb cho'a belən' bian' beyaque gwxiye'enə', na' yetob bchojəb cho'a bežən', na' yetob bchojəb cho'a bež əgwchope bian' choe' dižə' goxoayaguən' par nič beṇəčən' chso'elaogüe'e bež nechən'. 14 De'e xio' quinga gwso'onən miḷagr na' jəsə'ətobən yoguə' beṇə' ca' čəsə'ənabia' doxenlə lao yežlyon'. Jəsə'ətobən lega'aque' tozə latjə par nič nite'e probnid yesə'ədiləlene' Diozən' ben' napə le'ezelaogüe yelə' guac xen catə'an əžin žan' nžie' bia' yesə'ədiləlene'ene'. 15 Nach benda' gwna Xi'in Diozən': —Le'e gon xbab de que nada' yida' əgwnežjuā' castigw čhe beṇə' ca' chso'on de'e malən', na' senyala' lega'aque' can' chon to beṇə' bguan. Mbalaz sole šə bazole probnid chbezle nada' catə'an yida'anə'. Pero šə cuiṇə' yediṇjele de'e malən' chonle catə'an yida'anə', gona' ca sa'ache'i yoguə'əloḷ beṇəčən' ca naquə yoguə' de'e mal ca' babenlen'.

16 Nach bezle'ida' to latjə gan' nzi' Armagedon dižə' ebreo. Latjən' nzi' ca'anə' əbtob de'e xio' ca' beṇə' ca' čəsə'ənabia' lao yežlyon'.

17 Na' angl gažən' bcuase' de'en yo'ožə lo'o tas čhe'enə' lao be', na' benda' gwne Diozən' zižjo gan' chso'elaogüe'ene' yoban'

gan' leczə chi'e chnabi'e, gwne': —Baçh bselə'a yoguə' castigw ca' de'en nžia bia' əselə'a.

¹⁸ Nach gwyep yes, goc sšag, na' gošj gwtin, na' lechguale gwxo' mazəchlə can' bagwxo' bata'ətezəchlə lao ža' beṇaḥən' yežlyon'. ¹⁹ Na' le'eze-laogüe syoda blaoch de'en chi' lao yežlyon' gwžiai'i'n goquən šonlə, na' leczə gwžiai'i' syoda ca' yeziquə'əchlə de'en zjəchi' lao yežlyon'. Diozən' bitoch gwleze' par bnežjue' castigw che de'e malən' bagwso'ontec beṇə' ca' chəsə'ənabia' Babilonian' na' de'e na'anə' bnežjue' lega'aque' castigw gual zejlicane tant chže'e che de'e malən' gwso'one'enə'. ²⁰ Na' de'e tant gwxo'ochgua xte benittecza yoguə'əloł islas ca' na' ya'a ca'. ²¹ Na' leczə gwche'echgua yej ži'a lao yežlyon' na' cha'aga'aquən tapa rob güejə to ton. Besə'əžaglaochgua beṇə' ca' ža' yežlyon' na' bosə'ožia bosə'onite'e Diozən' de'en bene' par niçh gwche' yejən'.

17

Castigw de'en bnežjw Diozən' no'olə sargatən'

¹ Na' lao angl ca' gažə beṇə' ca' gwso'oxə' tas de orən', toe' gože' nada': —Da gwlo'ida' le' castigw de'en əgwnežjo Diozən' no'olə blao no'olə sargatən' chi' lao nisdəo' ca'. ² Yoguə' beṇə' chəsə'ənabia' lao yežlyon' bagosə'əzolene'ene'. Na' yoguə' beṇə' ža' yežlyon' bagwse'eje' bino de'en bnežjue' lega'aque' par niçh gosə'əzelaže'e gosə'ənitə'əlene' le'.

³ Nach lao ben Spirit che Diozən' par ble'idaogüe'eda' de'e quinga, anglən' gwchi'e nada' latjə dašən'. Na' ble'ida' to no'olə žie' cožə' to bež əxṇa bia gažə yičhjen' na' žia ši lozəb. Na' nyoj zan dižə' lao cuerp chebən' de'en chloe' de que chon cuimb ca Dioz. ⁴ Na' no'olən' nyaze' lachə' morad na' de'e xṇa na' non cuine' xoche len or, len yej fin, na' len perlas. Na' noxe'e to tas de or gan' yo'ožə to bino. Na' binon' zejen dižə' de que chebeine' chone' yoguə'əloł de'en chgue'i Diozən' na' de'en naquə contr Diozən'. ⁵ Na' lao xgue' na' nyoj le'enə', na' ngašə' can' zejen, chedə' nan quinga: “Syoda Babilonia de'en naquə de'e blao. Nada' chona' par niçh beṇə' ža' yežlyon' bito chso'elaogüe'e Diozən' na' chso'one' bichlə de'en chgue'i Diozən'.” ⁶ Na' ble'ida' de que chzože no'olə na'anə'. Chzožene' chedə' güe'eje' xchen beṇə' ca' gwso'ote'enə' beṇə' ca' gwsa'aque' lažə' na' Diozən' na' gwso'e dižə' de que chso'onlilaže'e Jeso'osən'. Na' catə' ble'ida' no'olənə' lechguale bebanda' can' naque'enə'. ⁷ Nach gož anglən' nada': —Bito yebando'. Na' gwzejni'ida' le' bi zejen ca de'en ble'ido' žia no'olən' bežən' bia gažə yičhjen' na' žia ši lozəb. ⁸ Bežən' bian' ble'ido'on gwzob to tyemp. Bitoch zob ṇa'a, pero güidəb de'e yoblə la' əchojəb lo'o yech gabilən' gan' yo'ob ṇa'a, na'

leczə na'an yeyo'ob gaquəb castigw zejlicane. Na' beṇə' ca' ža' yežlyon' beṇə' ca' cui zjənyoj laga'aque'enə' le'e libṛ gan' nyoj la beṇə' ca' zjənapə yelə' mban zejlicanən', yesə'ənaogüe' bežən' na' yesyə'əbanene' can' gwzob antslə, na' ca'aczən' sob ṇabi'ab de'e yoblə la'anə'əczə cui zob ṇa'a. Catə'an cuiṇə' xē yežlyon' banyoj la beṇə' ca' zjənapə yelə' mban zejlicane le'e libṛən'.

⁹ Na' nga de to yelə' sin' de'e əgwzejni'in chio'o che bežən'. Yichjəb ca' gažə zejen gažə ya'a gan' chi' no'olən'. ¹⁰ Na' leczə yichjəb ca' gažə zejen gažə rei. Gueye'e bagosə'anabi'e na' bagwnit yelə' gwnabia' čega'aque'enə'. Toe' chnabia' ṇa'a, na' ben' yeto ze'e yide' par ṇabi'e pero na' šložgan' ṇabi'e. ¹¹ Na' bežən' bian' gwzo antslə na' bitoch zob ṇa'a zejen yeto rei beṇə' gaquə ca beṇə' ca' gažə. Gone' yoguə'əlol de'e mal ca de'en gwso'one'enə' na' ṇabi'e xte catə' gon Diozən' par ničh cuiayi'e zejlicane.

¹² Na' lozəb ca' ši de'en ble'ido' zejen ši rei beṇə' ze'e za'ac par yesə'anabi'e. Na' bežən' gomb par ničh yesə'anabi'e txen len leḅ tš'i'izə pero šložgan' yesə'anabi'e len leḅ. ¹³ Rei ca' ši tozə can' so'one' xbab na' tozə can' so'one' de'e malən'. Na' yelə' guac de'en gatə' čega'aque'enə' na' len yelə' gwnabia'anə' yesə'əčhine'en par so'one' con can' yene'e bežən'. ¹⁴ Yesə'ədiləlene' Jesocristən' ben' gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' ca' gwso'ot beṇə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'enə', na' Jesocristən' gone' lega'aque' gan na' nite'e xni'enə', čhedə' le'enə' chnabi'e notə'ətezəchlə beṇə' blao na' notə'ətezəchlə rei. Na' beṇə' ca' so'on txen len Jesocristən' zjənaque' beṇə' ca' bagwlej Diozən' par zjənaque' xi'ine', na' nitə'ətezə nite'e chso'onlilaže'ene' na' choso'ozenague' che'.

¹⁵ Na' anglən' gozne' nada': —Nisda'onə' gan' chi' no'olə sargatən' zejen dižə' de que beṇə' zan juisy beṇə' zjənaquə zan yež na' zan ṇasyon na' beṇə' chsa'ac gwde gwdeleḅ dižə' choso'ozenague' che no'olən'. ¹⁶ Na' bežən' bian' žie'enə' gue'ib le', na' leczə can' so'on rei ca' ši, beṇə' ca' ble'ido' che ši loz bežən', leczə yesə'əgue'ine' no'olən' na' txen len bežən' yesyə'əque'e bitə'ətezə de'en de che' na' yesə'əcu'a'ane' ga'alyide'. Na' so'ote'ene' nach əsa'ogüe' xpele'enə' txen len bežən' na' de'en yega'anən' yoso'ozeye'en. ¹⁷ So'one' ca' čhedə' Diozən' cue'e xbabən' lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə' par yoso'ožiai'e no'olən'. De'e na'anə' ṇacho de que tozə naquə xbab che ši rei ca' par so'one' con can' yene'e bežən' xte so'one' yoguə' can' babžia Diozən' bia' gaquə. ¹⁸ Na' no'olə sargatən' ble'ido'on naque' syoda de'en naquə le'ezelaogüe de'e blao lao yežlyon' na' de'en chnabia' rei ca' beṇə' ca' ža' yežlyon'.

Can' gaquə catə' cuiayi' syoda Babilonian'

¹ Na' gwde na' ble'ida' yeto angl ze'e yoban' betje' lao yežlyon'. Na' nape' yelə' chnabia' xen par chac can' ne'enə', na' yelə' chey che'eni' che'enə' bse'eni'in lao yežlyon'. ² Na' anglən' gwne' zižjo gwne': —Babžin ža cuiayi' syoda Babilonian'. Gaquən latjə che angl bzelao ca' na' de'e xio' ca' na' latj che yoguə' claste bia zo xile'e bia zjənaquə bia zban par len beṇəchən'. ³ Cuiayi'in chedə' beṇə' gwnabia' che syodan' bagwso'one' par nič beṇə' ca' ža' yoguə' nasyonṇə' baboso'ozoe' Diozən' ca'alə na' cuich chso'elaogüe'ene', na' beṇə' ca' chəsə'anabia' doxen lao yežlyon' choso'ozenagzeche' che beṇə' gwnabia' che syodan' cle ca' che Diozən'. Na' beṇə' güen dilgens ca' ža' lao yežlyon' bagwso'onchgüe' gan chso'ote'e bi de'en chəsə'əzi' beṇə' gwnabia' ca' par gws'o'anche' de'e malən'.

⁴ Nach benda' gwne yeto beṇə' zo yoban' gwne': —Le'e nacle xi'ina' le'e yechoj syoda Babilonian' par nič cui gonle txen len de'e malən' chso'on beṇə' Babilonia ca', na' par nič cui si'ile castigon' txen len lega'aque' na' len yeziquə'əchlə beṇə' ca' choso'ozenag chega'aque'. ⁵ Lechgualə de'e zan juisy xtolə' beṇə' Babilonia ca'. De'e na'anə' bitoch cuzə Diozən' par əgwnežjue' castigw chega'aque' zejlicane. ⁶ Na' beṇə' gwnabia' che Babilonian' na' len beṇə' ca' choso'ozenag chega'aque' yesə'əyi' yesə'əzaque'e can' boso'o'chi' boso'osaque'e beṇə' yoblə, yesə'əžglaogüe' mazəchlə can' boso'o'chi' baboso'osaque'e beṇə' yoblə. Lechgualə castigw gualəch gaquə de'en yesə'əzi'enə' clezə ca de'en gwso'onene' beṇə' ca' boso'o'chi' boso'osaque'e. ⁷ Na' ca naquə beṇə' gwnabia' che Babilonian' lechgualə bagwso'on cuinga'aque' xen na' lechgualə bagwso'one' con bin' na la'ažda'omalga'aque'enə', ca'aczən' yesə'əyi' yesə'əzaque'e na' yesyə'əgüine'ene'. So'one' xbab lo'o yičhjlə'ažda'oga'aque'enə' de que cuat te cuich yesə'anabi'e na' syempr yoso'ozenag beṇə' chega'aque'. ⁸ Pero lao tozə ža gaquə yoguə' de'e ca' so'one' xbab cuat gaquə chega'aque'. Beṇə' zan sa'ate' na' gatə'əchgua de'e yesyə'əgüine'ene' na' gatə' yelə' chbil chdon na' syodan' šeyən na' cuiayi'in. Can' gac che syoda Babilonian', chedə' la' Xancho Diozən' len yelə' guac che'enə' gone' par nič beṇə' gwnabia' chei ca' na' len beṇə' ca' choso'ozenag chega'aque' yesə'əzi'e castigon'.

⁹ Na' beṇə' gwnabia' ca' ža' lao yežlyon' beṇə' ca' boso'ozenag che beṇə' Babilonia ca' par boso'ozoe' Diozən' ca'alə na' par gws'o'one' con can' na la'ažda'omalga'aque'enə' yesə'əbeže' na' yesyə'əgüine'ene' catə' yesə'əle'ine' šey syodan' na' chas žen chein'. ¹⁰ Yesə'əžebe' par yesyə'əbigue'e galə'əzə. De'e na'anə'

yesyə'əga'ane' zitə'alə yesə'əgüie', na' yesə'əne': —De'e mal juisy bachac che syoda Babilonia nga de'en naquə de'e blaoch ca syoda ca' yelə' lao yežlyon'. Bachbiayi' syodan' de'en bagwn-abia'ach lao de'e ca' zjəchi' yežlyon'. Lao tozə or baben Diozən' par chbiayi'in.

¹¹ Nach beṇə' güen dilgens ca' ža' lao yežlyon' leczə yesə'əbeže' na' yesyə'əgüine'ene' catə' cuiayi' syodan'. Yesyə'əgüine'ene' chedə' cuich no əžel no yesə'əzi' de'en so'ote'enə'. ¹² Bito əžel no yesə'əzi' de'en se'enene' so'ote'e de'en naquə de or, de plət, de yej fin, de perlas, na' no lachə' fin de lino na' de sed, lachə' morad na' lachə' xṇa, na' no yag de'e chlā' zix, na' yoguə' de'e ca' chso'one' de marfil, de yag fin, de brons, de ya na de marmol, ¹³ na' no canel na' bichlə rcaud ca', no yal, no mirra, no perfome, no bino, no set, no yezj fin, no trigw, no go'ou, no xilə', no cabey, no carret, na' len no beṇəch beṇə' ca' so'ote'e par əsa'aque' esclabos. ¹⁴ Na' yesə'əne' che syodan': —Yoguə' de'e ca' de'en gwsa'azlažə'achgua beṇə' Babilonia ca' yesə'əzi'e lao yelə' gwni'a chęga'aque'enə' cuich gaquə yesə'əzi'en ṇa'a. Caguə no beṇə' gwni'a ša'ach Babilonian' ṇa'a par zejlicane, na' notoch no no so no yesə'əzi' de'e šao' de'e güen ca' de'en gosə'əzi' beṇə' Babilonia ca' antslə.

¹⁵ Na' ca naquə beṇə' güen dilgens ca' beṇə' ca' chso'ote'e de'e šao' de'e güen ca' chəsə'əzi' beṇə' Babilonia ca', bazjənaque' beṇə' gwni'a por de'en chəsə'əzi' beṇə' Babilonia ca'. Lega'aque' yesə'əžebe' catə' yesə'əle'ine' can' gaquə che syodan' na' yesə'əzeche' zitə'alə yesə'əbeže' na' yesyə'əgüine'ene'. ¹⁶ Na' yesə'əne': —De'e mal juisyən' bagoc che syoda nga de'en goquə blaoch lao syoda ca' yelə' de'en ža' yežlyon'. Beṇə' ca' gwža' syodan' gwsa'aze' lachə' fin na' lachə' de'e color morad na' de'e xṇa. Gwso'on cuinga'aque' xoche len no or, no yej fin na' no perlas. ¹⁷ Na' lao tozə or bagwnit yoguə' de'e šao' de'e güen chęga'aque' ca'.

Nach yoguə' xan barcw ca' na' nochlə beṇə' ca' choso'osa' barcw ca' na' beṇə' ca' chso'on žin lo'o barcw ca', na' beṇə' ca' chja'ac ga yoblə lo'o barcon', yogue'e yesə'əzeche' zitə'alə yesə'əgüie'. ¹⁸ Na' catə' yesə'əle'ine' chas žennə' lao syodan' əsa'acbe'ine' de que cheyənṇə', na' yesə'əne': —Bitoch bi syoda yoblə chi' lao yežlyon' de'e naquə can' goquə syoda nga.

¹⁹ Nach yoso'ožia yichjga'aque'en bište yon' tant ṇite'e trist, na' yesə'əbežyaše'e na' yesyə'əgüine'ene', yesə'əne': —De'e mal juisy bagoc che syoda nga de'en goquə blaoch ca syoda ca' yelə' lao yežlyon'. Por yelə' gwni'a che beṇə' ca' gwža' na' yoguə' chio'o bencho gan xen ca naquə žinnə' babencho len barcw checho quinga. Na' ṇa'a lao tozə or bagwžiyi' syodan'.

²⁰ Na' to beṇə' zo yoban' gwne': —Ledoyebēi chio'o zocho yoban', na' le'e yebei le'e apostol na' le'e profet na' len le'e yeziquə'əchlə bagwlej Diozən' par nacle lažə' ne'enə', chedə' Diozən' gone' castigw che beṇə' Babilonia ca' por ni che de'en baboso'očhi' baboso'osaque'e le'e.

²¹ Nach to angl gual bcose' to yej xen ca yej ca' chso'on žin gan' ža' molin, na' bzalē'en lo'o nisda'onə'. Nach gwne': —Can' gaquə che syoda Babilonian', nitən can' gwnit yej xennə' de'en bzala'a lo'o nisda'onə', cuatəch le'ichon de'e yoblə. ²² Cuatəch yesə'əcuež beṇə' gocuež ca' Babilonian'. Na' cuatəch əso'olē' lao lquey che syodan'. Cuatəch yoso'ogole' arpa o yoso'ocueže' bžejo lao syodan'. Notoch no nitə' no so'on žin lao syodan', na' cuatəch yenecho sšag che yišə de'en chso'ote no'ol ca'. ²³ Ni quech le'icho be'eni' che lampara lao syodan', na' ni que yenchecho beṇə' so'on legr lao yelə' gošagna', chedə' notoch no ša'ach na'. Cuiayi' syoda che beṇə' güen dilgens ca', la'anə'əczə lega'aque' zjənaque' beṇə' blao lao yežlyon'. Beṇə' Babilonia ca' babesə'əxoayague' beṇə' ža' yoguə' nasyon ca naquən' gwso'one'enə'.

²⁴ Bagwso'ote' profet ca' na' notə'ətezəchlə beṇə' gwlej Diozən' par gwsa'aque' lažə' ne'enə', na' beṇə' Babilonia ca' zjənapē' dolə' che yoguə' nochlə beṇə' bagwso'ote' doxen lao yežlyon'. De'e na'anə' cuiayi' syoda chega'aque'enə'.

19

¹ Gwde na' benda' angl zan juisy beṇə' ža' yoban' chso'elaogüe'e Diozən' na' zižjo nen catə'an gosə'əne':

Beṇə' güen juisy naquə Dioz chechon'.

Le'enə' babene' par nič beṇə' ca' chso'onlilažə' le' cui žjəya'aque' lao yi' gabilən'.

Chey che'eni'ichgua gan' zoe'enə' na' nape' yelə' guac xen.

² Zdacze' liča ca de'en chnežjue' castigw che beṇə' ca' chso'on de'e malən', na' chone' complir can' ne'enə'.

Baben Diozən' castigw che syoda əblao de'en gwxaquə'əlebe ca to no'olə sargat

laogüe de'en gwso'on beṇə' gwnabia' chei ca' par nič beṇə' ža' doxen lao yežlyon' bosə'ozoe' Diozən' ca'alə cui gwso'elaogüe'ene'.

De'e na'anə' Diozən' babsele'e castigw de'en cheyalə' yesə'əzi'e ca naquən' gwso'ote' beṇə' ca' chso'elao' le'.

³ Nach de'e yoblə gosə'əne': —Beṇə' güen juisyən' naquə Diozən'. Zejlīcanen' chas žennə' gan' chey syodan'.

⁴ Nach beṇə' golə beṇə' blao ca' tapechoa besə'əzo xibe' gwso'elaogüe'e Diozən' gan' chi'e chnabi'enə', gosə'əne': —Ca'ašgaczə gaquə. Beṇə' güen juisyən' naquəczə Diozən'.

Na' leczə ca' gwso'on bia ca' tap, bia ca' nitə' lao Diozən' gan' chi'e chnabi'enə'.

⁵ Nach benda' gwne to angl do gan' chi' Diozən' chnabi'e, na' gwne':

Ledoye'ela'och Dioz chechon', chio'o naccho beṇə' güen žin che' na' chapchone' respet,

chio'o naccho beṇə' blao na' len chio'o cui naccho beṇə' blao.

Yelə' gošagna' che Jesocristən' ben' gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' ca' gwso'ot beṇə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'enə'

⁶ Nach leczə benda' xne che yezan beṇə' chso'elaogüe'e Diozən'. Na' xnen' nenən can' chsiž yaon' catə' dechguan na' ca nen catə'ən lechgualə chašjw chtin. Na' gosə'əne':

Beṇə' güen juisy naquə Xancho Diozən'.

Nape' le'ezelaogüe yelə' guac xen na' chnabi'e.

⁷ Ledoyebei, ledoso mbalaz, na' ledoye'ela'och le',

chedə' babžin ža əgwšagna' Jesocristən' ben' gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' ca' gwso'ot beṇə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'enə'.

Bazo no'olən' si'e par gaque' xo'ole'.

⁸ Na' baben Jesocristən' par ničh no'olən' nyaze' lachə' fin de'en naquə šyiš xilə' juisy na' de'en cui naquə manch.

Na' lachə' fin de'en ṇacho nyaz no'olən' de'en naquə de'e šyiš zejen dižə' de que chio'o bagwlej Diozən' par naccho lažə' ne'enə' zotezə zocho choncho de'e güenṇə'.

⁹ Nach anglən' bolgüiže' nada' de'e yoblə gwne': —Bzoj de que mbalaz beṇə' ca' bazjənaquə combid par əžja'aque' gan' gaquə yelə' gošagna' che Jesocristən' ben' gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' ca' gwso'ot beṇə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'enə'.

Na' anglən' leczə gože' nda': —Diozən' babene' par ničh gwnia' ca', na' naquən de'e li.

¹⁰ Nach bzo xiba' par güe'elaogua'a anglən', pero anglən' bito be'e latjə, gwne': —Bito gono' ca'. Be'elao' Diozən'. Nada' naca' to beṇə' güen xšine' can' naco' le' na' ljuežjo' ca' beṇə' ca' leczə chso'e dižə' de que chso'onlilaže'e Jeso'osən'.

Na' ca'aczən' naquən, notə'ətezcho cho'echo dižə' de que chonlilažə'əcho Jeso'osən', zo Spirit che Diozən' len chio'o chonən ca cho'echo xtiže'enə'.

Ben' žia cožə' cabey šyišən'

¹¹ Nach ble'idaogüe'eda' nla'axejə yoban' na' ble'ida' to cabey šyiš na' Jeso'osən' žie' cožə'əbən'. Len' chone' par ničh chac can' ne'enə' na' le' syempr choe' dižə' li. Zdacze' licha ca de'en chchoglaogüe'en che yoguə'əlol beṇə' šə non' napə dolə', na' zdacze' licha can' chdiləlene' de'e malən'. ¹² Jelaogüe' ca' chsa'actitən ca to yi' de'e chalə'əniṇ, na' zan coron nitə'

yichje'enə', na' lao xgue'enə' nyoj yeto le' de'en cui nombia' nochlə beṇə'. ¹³ Na' nyaze' to lachə' de'e dopə chen, na' yoso'osi' beṇə' le' Xtizə' Diozən'. ¹⁴ Na' angl ca' ža' yoban' beṇə' zjənaquə soldad che Diozən' gosə'ənaogüe'ene', zjənyaze' lachə' fin de'en naquə de'e šyiš na' de'e cui naquə manch, na' yogue'e zjəžie' cabey šyiš. ¹⁵ Na' cho'enə' zo to spad de'e nlachguan par nič gwzo'e beṇə' ca' ža' yoguə' nasyon xni'enə'. Nabi'e lega'aque' na' gone' ca yesə'əzəxjw yichjga'aque' laogüe'enə'. Le'enə' əgwnežjue' castigw che beṇə' ca' chso'on de'e malən', chedə' chža'achgua Diozən' lega'aque', Dioz ben' napə le'ezelaogüe yelə' guac xen. ¹⁶ Na' le'e xadon che Jeso'osən' na' len le'e ni'enə' nyoj dižə' quinga: “Nada' chnabi'a notə'ətezəchlə rei na' notə'ətezəchlə beṇə' blao.”

¹⁷ Nach ble'ida' to angl zeche' lao bgüizən' na' bolgüiže' yoguə' claste šod ca' bia ca' chaš le'e yoban' na' gože' lega'acquəb zizjo: —Le'e da leyedobə nga par gaole to xše' xen de'e gon Diozən' le'e. ¹⁸ Gatə' xpelə' rei, na' xpelə' no comandant na' no beṇə' gual. Gatə' xpelə' cabey na' xpelə' beṇə' ca' gosə'əbia lega'acquəb. Gatə' xpelə' yoguə' claste beṇə', beṇə' gwsa'ac esclabos na' beṇə' cui gwsa'ac esclabos, beṇə' gwsa'ac beṇə' blao na' beṇə' cui gwsa'ac beṇə' blao.

¹⁹ Na' ble'ida' bež gaž yichjən' na' bežən' yeto len yoguə'ələl rei ca' na' yoguə' soldad zan che rei ca'. Bač nite'e probnid par yesə'ədiləlene' Jeso'osən' ben' žia cožə' cabey šyišən' na' len soldad che' ca'. ²⁰ Na' bež nechən' len bia əgwchopen' bian' choe' dižə' goxoayag par nič beṇə'chən' chso'elaogüe'e bež nechən', chopteb besə'ədolə' na' gwsa'acquəb lao na' Jeso'osən'. Bež əgwchope na'anə' bian' ben de'e zan de'e besyə'əbane beṇə' lao bež nechən' par bxoayaguəb beṇə' ca' nitə' señy che bež nechən' na' beṇə' ca' chse'ejni'alažə' lgua'a lsaquə' de'en naquə ca' leb. Na' nežəmbanga'acquəb bzalə' Jeso'osən' lega'acquəb lo'o yi' gabilən' gan' chalə' sofrən', to yi' xen de'en naquə ca' to nisdao'. ²¹ Na' Jeso'osən' ben' žia cožə' cabey šyišən' bete' rei ca' na' soldad zan chega'aque' ca' len spadən' de'en zo cho'enə' de'en nlachgua. Nach yoguə'ələl šod ca' gwsa'oxatəb xpelə'əga'aque'enə'.

20

Can' gaquə lao tml iz

¹ Na' ble'ida' to angl beṇə' zo yoban' betje' par bsaljue' yech gabilən', na' noxe'e to gden xen. ² Na' anglən' bnize' belən' bian' beyaque gwxiye'enə' ža gwlasda'ote, de'en le Satanas, na' bcheje'eb gdenṇə' par tml iz. ³ Nach bzale'eb lo'o yech gabilən' na' le'e bseyjwte' cho'a yechən', na' bchiše'en to sey.

Bene' ca' par nič cuich x̄oayaguab beṇə' ža' yežlyon' xte catə' te tmil iz. Cana'ach yoseže'eb yechojəb yeto tyemp dao'.

4 Nach ble'ida' zjəchi' beṇə' chəsə'anabia' txen len Cristən' na' yogue'e len le' gosə'əchoglaogüe'en che beṇə'chən' šə non' napə dolə'. Na' beṇə' ca' chəsə'anabia' len le' zjənaque' beṇə' ca' cui əgwso'elao' bežən' nic lgua'a lsaquə' de'en naquə ca leb, na' bito gwso'e latjə yoso'ozoe' señy chebən' lao xgaga'aque'enə' o na'aga'aque'enə'. Gwso'e dižə' de que chso'onlilaže'e Jeso'osən', na' bosozenague' che xtižə' Diozən'. De'e na'anə' beṇə' ca' chəsə'əgue'i Diozən' gwso'ote' lega'aque' gosə'əchogue' yenga'aque'enə'. Pero babesyə'əbane' ladjo beṇə' guat ca' nič chəsə'anabi'e txen len Cristən' tmil iz. 5 Cristən' bolis bosbane' lega'aque' ladjo beṇə' guat ca' antslə ca beṇə' yeziquə'əchlə. Na' catə' te yesə'anabi'e tmil iz, cana'ach yeziquə'əchlə beṇə' ca' bagwsa'at yesyə'əbane' ladjo beṇə' guat ca'. 6 Mbalaz par beṇə' ca' babolis bosban Cristən' ladjo beṇə' guat ca' antslə ze'e solao tmil izən', beṇə' ca' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə'. Bito gac chega'aque' can' gac che beṇə' ca' yesə'əžaglaochgua zejlicane. Na' de'en yesə'əžaglaochgüe' zejlicane lennə' nacho yelə' got əgwchopen'. Na' beṇə' ca' zjənaque' lažə' na' Diozən' n̄itə'ətezə n̄ite'e əso'elaogüe'ene' na' əso'elaogüe'e Cristən' can' gwnitə'ətezə gwnitə' b̄xoz che beṇə' Izrael ca' gwse'ejni'alaže'e Diozən'. Na' beṇə' ca' zjənon cuinga'aque' lažə' na' Diozən' lega'aque' yesə'anabi'e txen len Cristən' tmil iz.

7 Na' catə' bagoc tmil iz chəsə'anabi'e, Diozən' güe'e latjə yechoj gwxiye'enə' de'en le' Satanas lo'o yech gabilən' gan' yo'on. 8 Na' yechojən par əx̄oayaguən beṇə' ca' ža' doxenlə lao yežlyon' de'e yoblə, beṇə' ca' chəsə'əne' Gog na' Magog. Gwxiye'enə' əx̄oayaguən lega'aque' na' əgwtoḃən lega'aque' par yesə'ədiləlene' Cristən'. Na' beṇə' zan juisy əgwtoḃən contr Cristən' ca yox zannə' de'en chi' cho'a nisdao'. 9 Nach ble'idaogüe'eda' chac ca', za'ac beṇə' zan doxenlə lao yežlyon' na' gwse'echje' syodan' chaque Diozən' chei gan' ža' beṇə' ca' bagwleje' par zjənaque' lažə' ne'enə'. Nach Diozən' bene' par nič bchoj yi'inə' yoban' bžinten lao yežlyon' par bžiyai'in beṇə' ca' babtob gwxiye'enə'. 10 Na' ca naquə gwxiye'enə' de'en b̄x̄oayag beṇə' ža' yežlyon', Cristən' bzalə'en lao yi' gabilən' gan' chalə' sofrən', lo'o yi' xen de'en naquə ca to nisdao'. Bzalə'en gan' bzalə'e bež nechən' na' bež əgwchope bian' b̄x̄oayaguəb beṇə'chən' len dižə' güenlažə' chebən'. Na' chəsə'əžaglaog wxiye'enə' len bež ca' lo'o yi' gabilən' do ža do yel par zejlicane.

Diozən' gwchoglaogüe'en che beṇə' ca' bagwsa'at šə non' napə dolə'

¹¹ Nach ble'ida' chi' Diozən' lao to siy xen de'en naquə de'e šyiš na' chnabi'e. Na' leczə ble'ida' benittecə yežlyon' na' de'e ca' chle'icho le'e yoban' chedə' bitoch byažjga'aquen. ¹² Na' ble'ida' beṇə' ca' bagwsa'at sin cui gwso'onlilaže'e Jesocristən', beṇə' ca' gwsa'ac beṇə' blao na' len beṇə' ca' cui gwsa'ac beṇə' blao. Yogue'e zjəzeche' lao Diozən'. Nach Diozən' bzaše' libr ca' gan' zjənyoj yoguə' de'e ca' gwso'on to toga'aque'. Nach gwde na' bzaše' yeto libr gan' zjənyoj la beṇə' ca' zjənapē' yelə' mban zejlicanēn'. Na' yoguə' beṇə' ca' gwsa'at sin cui gwso'onlilaže'e Jesocristən' gwchoglaogüe'en čhega'aque' de que yesə'əzi'e castigw segon bin' gwso'on to toga'aque', con can' nyoj le'e libr ca'. ¹³ Na' yoguə' beṇə' bagwsa'at lo'o nisdə'onə' sin cui gwso'onlilaže'e Jesocristən' lenczəga'aque' besyə'əchoje' par gosə'əzeche' lao Diozən' na' le'egatezə ca' yoguə' beṇə' bagwsa'at gatə'ətezəchlə leczə besyə'əchoje' latj čhe beṇə' guat ca'. Na' Diozən' gwchoglaogüe'en čhe to toga'aque' de que yesə'əzi'e castigw segon can' gwso'one'. ¹⁴ Nach Diozən' bcueze' yelə' gotən' de'en nacho de'e neche. Bene' par nič cuich no yežin latjə čhe beṇə' guat ca'. Na' de'en yesə'əzaquə'əzi' beṇə' güen de'e mal ca' lo'o yi' gabilən' zejlicanē, lenṇə' de'en nacho yelə' got əgwchopen'. ¹⁵ Yoguə' non' cui nyoj leinə' le'e libr gan' nyoj la beṇə' ca' zjənapē' yelə' mban zejlicanē, bosozalē'ene' lo'o yi' gabilən' de'en naquə de'e xen ca nisdəo'.

21

Yežlyon' beyaquən de'e cobə len de'e ca' chle'icho le'e yoban'

¹ Gwde na' ble'ida' de'e ca' chle'icho le'e yoban' zjənaquən de'e cobə, na' leczə ble'ida' yežlyon' de'e cobə. Ca naquə de'e ca' zjənlə' le'e yoban' antslə, na' ca naquə yežlyon' de'en banombi'acho, bagwde čhega'aquən. Na' leczə nisdə'onə' bagwde čhei. ² Nada' Juan ble'ida' syoda čhe Diozən', syoda Jerosalennə' de'en naquə de'e cobə de'en chi' yoban' gan' zo Diozən', ble'ida' bletje'en lao yežlyon'. Banonšaogüe'en na' banone'en xoche ca to no'olə čpa'a cuine' catə' chšagne'e. ³ Nach do gan' chi' Diozən' chnabi'e benda' gwne to anglən' zizjo gwne': —Syoda čhe Diozən' babžinən gan' ža' beṇəčən' na' Diozən' soe' len lega'aque'. Beṇəč ca' əsa'aque' xi'ine' na' le' gaque' Dioz čhega'aque' ben' əso'elaogüe'e. ⁴ Na' Diozən' gone' par nič cuich nite'e trist, notoch no gat, na' notoch no no yegüine'e, ni que gaquə bi de'en yesə'əžaglaogüe' o bi de'en gon par yesə'əbeže'. Bagwde čhe yoguə' de'e ca' zjənac ca' de'en gotə' lao yežlyo nechən'.

⁵ Nach Diozən' ben' chi' chnabia' gwne': —Nada' chocoba' yoguə'əlol de'en de.

Na' lēcza gwne': —Bzoj de'e quinga chedə' nada' chona' can' nia'anə' na' syempr cho'a dižə' li.

⁶ Nach gozne' nada': —Bač goc can' gwni'anə'. Nadan' naca' ben' ben yežlyon' na' nada' naca' ben' gon par nič te chei. Nadan' bazocza' catə'an bxi'a yežlyon' na' ca'aczən' soa' catə'an yeyož yedon. Notə'atezə beṇə' chene'ene' si'e de'en gwnežjua'ane', gwnežjua'ane' yelə' mban zejlicane de'en gwxaquə'əlebe ca nis ya'a de'en che'ejcho catə'an chbilecho, na' gwnežjua'ane'en sin cui bi yesə'əyixjue' chei. ⁷ Na' notə'atezə beṇə' šə chəsə'əzoine' cui choso'ozenague' che de'e malən', gac čhega'aque' yoguə' de'e güen ca' de'en babi'a dižə' čhei, na' caguə de'e te cuich gaca' Dioz ben' əso'elaogüe'e na' caguə de'e te cuich əsa'aque' xi'ina'. ⁸ Pero na' ca naquə beṇə' ca' chəsə'əžeb par yoso'ozenague' čhia', na' beṇə' ca' cui chso'onlilažə' nada', na' beṇə' ca' chso'on bitə'atezə de'en chgue'ida', na' beṇə' ca' chso'ot beṇə' yoblə, na' beṇə' ca' chəsə'əbejyichj no'ol čhega'aque' o be'en čhega'aque' par chesə'əzolene' beṇə' yoblə, na' beṇə' chəsə'əžə' xtoga'aque', na' beṇə' ca' chəsə'ənao de'en chso'on beṇə' ca' chəsə'əṇelen de'e xio', na' beṇə' ca' chse'ejni'alažə' lgua'a lsaquə', na' yoguə' beṇə' ca' chso'e dižə' güenlažə', yoguə'əga'aque'enə' yesə'əzaquə'əzi'e zejlicane lo'o yi' gabilən' gan' chalə' sofrən', na' yi' gabilən' naquən ca to nisdao'. Na' de'en gac čhega'aque' lennə' yelə' got əgwchopen'.

Syoda Jerosalen de'en naquə de'e cobə

⁹ Na' ble'ida' angl ca' gažə beṇə' ca' gwso'oxə' gažə tas gan' yo'ožə de'en gwxaquə'əleben ca gažə castigw de'en bnežjw Diozən' beṇə' mal ca'. Na' toe' bgüiguə' gan' zoa'anə' na' gože' nada': —Da gwlo'ida' le' no'olən' ze'e si' Jesocristən' par gaque' xo'ole', Jesocrist ben' gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' ca' gwso'ot beṇə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'enə'.

¹⁰ Na' Spirit che Diozən' benən par nič anglən' gwche' nada' to lao ya'a xen de'en naquə de'e sibə par nič blo'ine' nada' syoda əblao che Diozən', syoda Jerosalennə' de'en gwche' yoban' gan' zo Diozən' de'en babletje' lao yežlyon'. ¹¹ Na' ble'ida' chey che'eni' syodan' len yelə' chey che'eni' che Diozən', na' ble'ida'an ca to yej fin de'e chactit, ca yej de'en ne' jasje de'en chle'icho ca bidr. ¹² Na' ble'ida' to ze'e xen de'e sibə de'en nyečhj syodan', na' nitə'an šižin puert, na' to to cho'a puertən' zjəzecha tgüejə angl. Na' ca naquə puert ca' zjənyojən la šižin family che beṇə' Izrael ca' beṇə' ca' za'ac lao dia che to to xi'in de'e Izraelən'. ¹³ Le'e ze'e galən' chla' bgüizən' nitə' šonə puert, na' yešonən cuitən licha, na' yešonən cuitən yeglə, na' yešonən galən' chen bgüizən'. ¹⁴ Na' ble'ida' lan ze'enə' de'en nyečhj syodan', naquən šižin yej xen na' zjənyoj le'e yej ca' la

šizīn apostol che Jesocristən' ben' gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' ca' gwso'ot beṇə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'enə'.

15 Na' anglən' ben' be'elen nada' dižə'anə' noxe'e to ya de or par gwsī'e medid che syodan' na' len ze'e cheinə' na' puert chei ca'. 16 Syodan' naquə de'e cuadrad, na' tozə can' naquə yelə' zlague'i len yelə' ltonēi na' len yelə' sib chein'. Na' medid che syodan' goquən chopā mil chopə gueyoa kilometros. 17 Nach gwde na' gwxi'e ze'e de'en nyechj syodan' medid, na' goquən gyon tap metr yelə' sib chein' segon metr de'en chesə'əchin beṇə'chən' na' lenṇə' bchin anglən'.

18 Ze'e de'en nyechj syodan' naquən de yej de'en nzi' jaspe, na' ble'ida' de que yo'o ca' ža' syodan' zjənaquən porzə de or na' nla'an ca bidr de'en naquə xi'ilažə'. 19 Na' le'e to to yej xen ca' de'en zjənaquə lan ze'e de'en nyechj syodan' zjənone'en xoche len yoguə' claste yej fin. De'e nechən' da'an jaspe, de'e gwchopen' safiro, de'e gwyone agata, de'e gwdape esmeralda, 20 de'e güeyə' onise, de'e gwxope cornalina, de'e gažə crisolito, de'e əgwṁone'e berilo, de'e güei topasio, de'e ši crisoprasa, de'e šnejei jasinto, na' de'e šižinei amatista. 21 Nach puert ca' šižin de'e nitə' che syodan' to toga'acquən zjənaquən de to perla. Na' lquey che syodan' zjənaquən porzə de or na' nla' le'inə' can' nla' le'i to de'en naquə de bidr.

22 Bitobi yo'odao' ble'ida' lao' syodan' chedə' la' do tyempte beṇə' ca' ža' syodan' nite'e lao Xancho Diozən' ben' napə le'ezelaogüe yelə' guac xennə' na' lao Xi'ine' Jesocristən' ben' gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' ca' gwso'ot beṇə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'enə', na' beṇə' ca' ža' syodan' chso'elaogüe'e lega'aque'. 23 Bito chyažje bgüižən' ni bio'onə' par yoso'ose'eni'in lao syodan' chedə' nye'eni' syodan' len yelə' chey che'eni' che Diozən' na' che Xi'ine' Jesocristən'. 24 Na' be'eni' che syodan' gwse'eni'in yedote par beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən', beṇə' ca' zjənaquə to to nasyon. Na' rei ca' chə'anabia' yežlyon', beṇə' ca' chso'onlilažə' Diozən', yoso'onežjue'ene' yelə' gwnabia' na' yelə' bala'an de'en de chega'aque'. 25 Bito šeyjw puert ca' teža na' caguə batə'əquə gaquə žchol. 26 Na' yelə' xoche na' bitə'ətezəchlə de'e zaquə'e de'en gotə' che nasyon ca' gatə'an lao' syodan'. 27 Bitobi de'e mal gaquə lao' syodan', na' notono gaquə yesyə'əžin syodan' no chon de'e ca' chgue'i Diozən' o no choe' dižə' güenlažə'. Caguə no yesyə'əžin syodan' sino beṇə' ca' zjənyoj laga'aque'en le'e libr che Jesocristən' ben' gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' ca' gwso'ot beṇə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'enə'. Le'e libr na'anə' zjənyoj la beṇə' ca' zjənapə yelə' mban zejlicanən'.

22

¹ Nach blo'ine' nada' yao de'en yožə nis de'en chnežjon beṇačhən' yelə' mban zejlicanən'. Na' nisən' naquən clar juisy ca be'eyə', na' yaon' chchojən gan' chi' Diozən' na' Xi'ine' Jesocristən' chəsə'anabi'e, Jesocristən' ben' gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' ca' gwso'ot beṇə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'enə'. ² Na' yaon' chden gwchol lquey xen che syodan' na' ze yag chopə la'a cho'a yaon', yag de'en chnežjon beṇačhən' yelə' mban zejlicanən'. Na' yoguə' bio' chəsə'əbian frot, šižin las lao tgüiz. Na' beṇə' ca' ža' syodan' beṇə' zjənaquə to to nasyon chəsə'əchine' xlague'i ca' par ničh nite'e güen. ³ Cuat gata' de'e gue'i Diozən' lao' syodan'. Diozən' len Xi'ine' Jesocristən' ben' gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' ca' gwso'ot beṇə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'enə' zjəchi'e syodan' chəsə'anabi'e, na' yoguə' beṇə' ca' ža' syodan' chso'onlilaže'e Diozən' na' nitə'ətezə nite'e chso'elaogüe'ene'. ⁴ Nitə'əteza nite'e gan' chesə'əle'ine' cho'alao Diozən', na' nyoj le'enə' lao xgaga'aque'enə'. ⁵ Cuat gaquə žchol lao' syodan'. De'e na'anə' bito yažje be'eni' che lampara, nique yažje be'eni' che bgüižən', chedə' yelə' chey che'eni' che Xancho Diozən' chse'eni'in gan' ža' beṇə' ca' chso'elao' le' na' chesə'anabi'e len le' zejlicane.

Bazon əžin ža yida Cristən' de'e yoblə

⁶ Nach anglən' gwne' nada': —Yoguə' de'en bagwna Diozən' zjənaquən de'e li na' gaquə can' ne'enə'. Xancho Dioz nan' chbeje' beṇə' par chso'e xtiže'enə' na' le'enə' bsele'e nada' par chzejni'ida' beṇə' ca' chso'elao' le' de'e ca' baza' gaquə. ⁷ Jeso'osən' ne' de que bazon əžin ža yide' de'e yoblə, na' mbalaz nitə' beṇə' ca' yoso'ozenag che de'e ca' babzojo' le'e librən' noxo'onə', ca naquə de'e ca' ze'e gaquə.

⁸ Nada' Juan bzoja' de'en benda' na' ble'ida', na' catə' benda' na' ble'iga'acda'an bzo xiba' xni'a anglən' par güe'elaogua'ane', ben' ben par ničh ble'ida'ogüe'eda' yoguə' de'e ca'. ⁹ Pero anglən' bito be'e latjə, na' gwne': —Bito gono' ca'. Be'elao' Diozən'. Nada' naca' to beṇə' güen xšine' can' naco' le' na' ljuežjo' ca' beṇə' ca' leczə bagwlej Diozən' par chso'e xtiže'enə', na' ca'aczən' yoguə' beṇə' ca' yoso'ozenag che de'e ca' babzojo' le'e librən' noxo'onə'.

¹⁰ Na' leczə gwne' nada': —Bito gwcuašo'o che de'e ca' ze'e za'ac can' na' libr nga bzojo', chedə' bazon əžin ža gaquə yoguə' de'e ca' bzojo' le'inə'. ¹¹ Bazon əžin ža catə' beṇə' ca' chso'on de'e malən' yesyə'əga'anlenczə de'e mal chega'aque'enə' gabilən'. Na' beṇə' ca' chso'on de'en naquə yelə' zto' yesyə'əga'anlene' yelə' zto' chega'aque'enə' gabilən'. Na' beṇə' ca' zjənaquə'

beṇə' güen lao Diozən' so'onche' de'e güennə' zejlicane. Bagwlej Diozən' lega'aque' par zjənaque' lažə' ne'enə' na' zejlicane yesyə'aga'ane' lažə' ne'enə'.

12 Nach Jeso'osən' gwne': —Bazon əžin ža yida' de'e yoblə, na' gona' castigw che to to beṇəch o gona' par nič gaquə de'e güen che to toga'aque' segon nac gwso'one'. 13 Nada' naca' ben' ben yežlyon' na' ben' gon par nič te chei. Bazocza' catə'an bxi'a yežlyon' na' ca'aczən' soa' catə'an yeyož yedon.

14 Mbalaz nitə' notə'atezə beṇə' bagosə'əṇabe nada' beca'a xtolə'əga'aque'enə'. Na' gua'a latjə so'e cho'a puert che syodan' gan' zoa'anə' na' gwnežjua' lega'aque' frot che yag yelə' mban zejlicanen'. 15 Pero na' bito gua'a latjə so'o beṇə' ca' cui chso'onlilažə' nada' cho'a puert che syodan'. Bito gaquə so'o beṇə' ca' chesə'əṇelen de'e xio', na' beṇə' chəsə'əbejyichj no'ol chega'aque' o be'en chega'aque' par chnitə'alene' beṇə' yoblə o beṇə' chəsə'əža' xtoga'aque'. Bito gaquə so'o beṇə' chso'ot beṇə', beṇə' chse'ejni'alažə' lgua'a lsaquə' na' notə'atezə beṇə' chəsyə'əbeine' chso'e dižə' güenlažə'.

16 Nada' Jeso'os bselə'a angl chia'anə' par bzenene' le' yoguə' de'en babzojo' par beṇə' ca' zjəncodə' ljeužje chso'elaogüe'e nada'. Nada' golja' lao dia che de'e Rei Dabin', na' naca' ben' ben Diozən' lyebe əsele'e lao dia che de'e Rei Dabin'. Na' gwxaquə'əlebəda' ca beljw xsilən'. Nezecho catə' chla' beljw xsilən' bazon še'eni', na' de'en babida' yežlyon' nezecho bazon gaquə yoguə' de'e güen ca' zjənyoj le'e libr nga.— Can' gwna Jeso'osən' nada'.

17 Chio'o chonlilažə'əcho Jesocristən' naccho ca to no'olən' si'e, na' chio'o t xen len Spirit che Diozən' chṇablažə'əcho yob yide' de'e yoblə. Na' yoguə' no yene catə' yoso'olabe' libr nga, leczə yesə'əṇablažə'əšgue' yob yide' de'e yoblə.

Na' notə'atezə beṇə' se'ene'ene' so'onlilaže'e Jeso'osən' gatə' yelə' mban zejlicane chega'aque' sin cui bi yesə'əyixjue' chei.

18 Nach gozna Jeso'osən': —De'e ngan' əchnia' par yoguə' le'e gwlable o yenele catə' beṇə' yoso'olabe' de'e quinga ben Diozən' mendad zjənyoj le'e libr nga. Notə'atezle šə gwzanchle ca de'en na libr nga catə' əgwzejni'ile beṇə' che de'e ca' ze'e za'ac, Diozən' gone' par nič gac chele yoguə' de'e mal ca' de'en zjənyoj le'e libr nga. 19 Na' notə'atezle catə' əgwzejni'ile beṇə' che de'e ca' ze'e za'ac šə cui yene'ele əgwzejni'ile lega'aque' yoguə' de'e ca' ben Diozən' mendad zjənyoj le'e libr nga, Diozən' yoxi'e lalen' le'e libr che'enə' na' bito güe'e latjə yežinle syoda che'enə'. Na' le'e libr che Dioz nan' zjənyoj la yoguə' beṇə' ca' zjənapə' yelə' mban zejlicanen'.

20 Nach Jeso'osən' ben' bzejni'ine' nada' yoguə' de'e quinga ne': —De'e li yida' lgüegwzə.

Na' nada' goža'ane': —Ca'ašgaczə gaquə. Yob yidəšgo' Xana' Jeso'os.

²¹ Xancho Jesocristən' sotezə soe' gaquəlenšgacze' yoguə'əle. De'e na'azən' de chzoja'. *Juan*